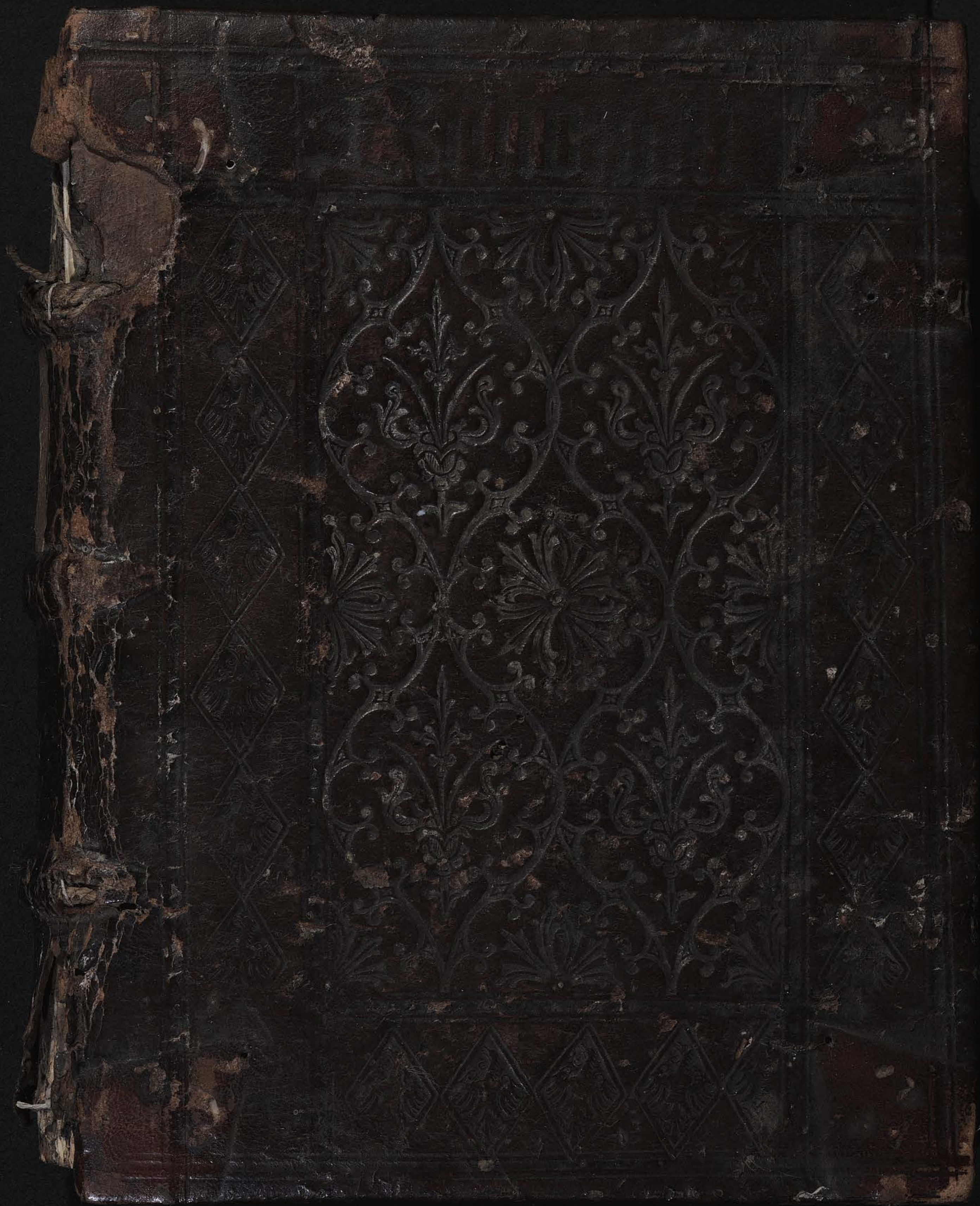

V
B
J
C

Domini petri de Brzezowicze liber

Ioannis visitatur
1581

Rationale diuino rum officiorum

Tabula

Septimus liber habet quadragintanouē Rubricas.

Finis.

Incipit rationale diuinoꝝ officiorum
guilhelmi minatensis eccl'ie episcopi.

Quecunqꝫ in ecclesiasticis officijs re
bus ac ornamētis cōsi
stunt. diuinis plena sūt
signis atqꝫ misterijs. ac
singula celesti sunt dulcedine redundā
tia. si tñ diligentē habeāt inspectorez. q̄
norit mel de petra sugere oleūqꝫ de du
rissimo saxo. q̄s tñ nouit ordinez celi et
rōes ip̄i⁹ ponet in terra. Scrutator q̄p
pe maiestatis opprimet a gl'ia. Siq̄dez
pute⁹ alt⁹ est. ꝛ in q̄ aquā hauriā nō ha
beo nisi porrigat ille q̄ dat oib⁹ affluēt
ꝛ nō improperat vt inter mediū mōtiū
trāseūtez hauriā aquā in gaudio de fō
tibus saluatoris. Licet igit nō oim̄ q̄ a
maiorib⁹ tradita sūt ratio reddi possit.
q̄ tñ q̄ð in his rōne caret extirpādū est
idcirco ego guilhelm⁹ sctē minatensis
eccl'ie sola dei patiētia dict⁹ ep̄s pulsās
pulsabo ad ostiū si forte clauis dauid a
perire dignet vt me itroducat rex in cel
lam vinariā in q̄ mihi supnū demōstre
tur exēplar q̄ð moysi fuit in mōte mon
stratū q̄ten⁹ de singulis q̄ in eccl'iasticis
officijs rebus ac ornamētis ꝯsistūt. q̄d
significēt ꝛ figurēt. eo valeāt reuelante
clare ꝛ apte differere. ꝛ rōes ponere. q̄
linguas infantiū facit disertas. cui⁹ spi
ritus vbi vult spirat diuidēs singulis p
ut vult. ad laudē ꝛ gl'iam trinitatis. Sa
ne hic sacramēta p signis accipim⁹ seu
figuris. q̄ siq̄dez figure nō sunt v̄tutes.
ꝫ v̄tutū signa. q̄b⁹ tanq̄ꝫ scripturis vtē
tes docent. Signoꝝ aūt alia sunt natu
ralia. alia positiua de q̄ ꝛ q̄d sit sacramē
tum dicet in q̄rta parte sub. vij. p̄ticula
canonis sup v̄bo misteriū fidei. Sacer
dotes. igit ꝛ p̄lati eccl'ie q̄b⁹ datū ē nos
se mysteria p̄ut i luca habet. ꝛ sacramē
torū portitores. ꝛ dispēsatores existunt
sacramēta intelligere ꝛ v̄tutib⁹ q̄ p illa
significant fulgere debēt vt ex eoꝝ luce
ceteri similit illuminēt. alioq̄n ceci sūt
ꝛ duces cecoꝝ. iuxta illð p̄pheticū. Ob
scurent oculi eoꝝ ne videāt. Sꝫ p̄ch do
lor ip̄i hodie vt plurimū de his q̄ vsu q̄
tidiano in eccl'iasticis cōtractāt reb⁹ et
p̄ferūt officijs q̄d significēt ꝛ q̄re insti
tuta sunt modicū app̄hendunt adeo vt
impletū esse ad litterā illud p̄pheticum
videat Sic ppl's sic sacerdos. esa. xxiiij.
Ferētes siquidē panes p̄positionis ad
mēsaz dñi atꝫ misteria q̄ neqꝫ intelligūt
neqꝫ vidēt tantū inde nimiruz iusto dei
iudicio habituri q̄ntū et iumēta panes
ad vsum portātia alioꝝ. de q̄ ignorātia
rōnē reddituri sūt in die vindicte ꝛ ire
q̄nquidē cedri p̄adisi tremebūt. quid q̄
faciet virga deserti. eis em̄ p p̄phetā d̄r
ip̄i vero nō cognouerūt vias meas qui
bus iuraui in ira mea si introibūt in re
quiē meā. Siquidē liberaliū atqꝫ q̄rūli
bet artiū p̄fessores nude forte atqꝫ inco
lerate i illis plerūqꝫ ꝯtenta. satagūt cau
sis ꝛ rōnib⁹ vestire. fulcire atꝫ colorare
pictores q̄ꝫ ac q̄libet mechanici seu opi
fices in q̄buslibet opeꝝ suoꝝ varietati
bus studēt verisil'es rōes ꝛ causas ꝛ red
dere ꝛ in p̄mptu habere. Sꝫ ꝛ s̄m ip̄as
mūdanas leges. turpe ē patritio. ꝛ cau
sas tractāti iḡrare ius in q̄ versat. Vez
licet sacerdotib⁹ scia sit valde necessaria
ad doctrinā. n̄ ē tñ simplicib⁹ sacerdoti
bus etiā a scolasticis detrahendū. iuxta
illð. Dijs nō detrahes. Vñ s̄m Augu.
Nō irridebūt si forte aduerterint aliq̄s
āntistites ꝛ ministros eccl'ie vel cū barbaris
mis ꝛ soleocismis deū inuocare vl' eadē
v̄ba q̄ p̄nūciāt nō intelligere. p̄turbate
qꝫ distinguere nō q̄ talia corrigēda nō
sint ꝫ q̄ sunt pie a sciētibus toleranda.
Que aūt sacerdotes scire debeāt, i scd̄a
p̄te s̄b tractatu d̄ sacerdote dicet Por
nō videtur q̄ ea que in ecclesiasticis fi
unt rebus atqꝫ officijs figuraliter fiant.

tum q2 figure recesserunt ⁊ est tempus hodie veritatis. tum q2 nō debemus iudaizare. Sed licet reuera figure quaruz hodie veritas apparuit recesserint tñ adhuc multiplex veritas latet quā non videm⁹ ꝓpter qđ vtit eccl'ia figuris. Verbi grā ꝑ vestimēta candida intelligim⁹ aliq̄ modo decorē aiaꝝ nostrarū .s. gloriam imortalitatis nr̄e quā videre non possum⁹ manifeste. ⁊ in missa a p̄fatiōe in antea xp̄i passio rep̄sentat. vt tenacius ⁊ fidelius memorie teneat. Notandū aūt est ꝙ eoꝝ q̄ in lege ꝯtinent. alia sunt moralia. alia mystica. Moralia sꝫ q̄ mores informāt. ⁊ sic intelligēda sūt ꝓut ipa verba sonāt. vt diliges deū. honora patrē. nō occides. ⁊ hmōi. Mistica sunt figuralia. q̄ aliud significāt p̄ter id qđ littera sonat. Hoꝝ aūt alia sūt sacramētalia. alia sunt cerimonialia. Sacramētalia sunt de q̇bus reddi ratio potest q̄re ad litterā sic p̄cepta fuerūt. vt đ circūcisione ⁊ de obseruantia sabbati ⁊ hmōi. Cerimonialia sunt de q̇bus ratō reddi nō potest q̄re ad litterā p̄cepta fuerunt vt nō arabis in boue et asino. nō seres vestē lino lanaq3 contextā. non seres agrū diuerso semie ⁊ hmōi. Siquidem q̄tū ad moralia lex nō recipit mutationē. ꝫ quātū ad sacramētalia ⁊ cerimonialia mutata ē. q̄ ad sup̄ficiē lr̄e mysticus tñ eoꝝ intellectus mutat⁹ non ē. Vñ nō đr lex mutata q̄uis trāslato in nos sacerdotio sit trāslata. Sciendū q̊3 est ꝙ in diuinis scripturꝭ ē sensus hystoricus. allegoric⁹. tropologic⁹. ⁊ anagogicus. Vñ ꝫm Boetiū Ois diuina autoritas aut est ex hystoriali. aut allegorico. aut ex vtroq3 cōposita intellectu. et ꝫm hiero. debem⁹ diuinā scripturā i ethicā scrutari. Prio iuxta lr̄am. Scđo iuxta allegoriā. i. sp̄ūalem intelligentiam. Tertio ꝫm futuroꝝ beatitudinē. Historia est significatio vocū ad res. videlicet quando res quelibet quō ꝫm litterā gesta sit. plano sermone refert. ⁊ quō populus israheliticus ex egypto saluatus tabernaculū dño fecisse narrat. Et dicit hystoria ab historin qđ ē gesticulari. inde historiōes gesticulatores vocant q̄si histriones. Allegoria est qñ aliud sonat in littera. ⁊ aliud in sp̄ū. vt quādo ꝑ vnū factū aliud intelligit. qđ si illud sit visibile est simpliciter allegoria. si inuisibile ⁊ celeste. tūc dicit anagoge. Est em̄ allegoria qñ ꝑ alienū sermonē alienus status designat. vt cum xp̄i p̄sentia vel ecclesie sacramēta verbis vel misticis rebus designant. Verbi grā vt ibi. Egredietur virga de radice yesse. qđ aperte sonat. nascet virgo maria de stirpe dauid. q̇ fuit filius iesse. Misticis vero reb⁹ vt populus ab egiptiaca seruitute ꝑ agni sanguinē liberatus significat ecclesiam passione xp̄i a demoniaca seruitute ereptā. Et dicitur allegoria ab aleon grece quod est alienum et gore quod est sensus: quasi alienus sensus. Tropologia est conuersio ad mores seu moralis locutio ad correctionē ⁊ moꝝ institutionem mistice vel aperte respiciēs. Mistice vt ibi. Omi tp̄e vestimēta tua sint cādida. ⁊ oleū de capite tuo nō deficiat .i. opa tua sint munda. ⁊ charitas de mente tua nunq̄3 decidat. Et ibi. Oportet vt dauid interficiat in nobis goliā. id ē humilitas superbiā. Aperte vt ibi frange esurienti panē tuū. Et ibi. Non diligamus lingua neq3 verbo sed opere ⁊ veritate. Dicit aūt tropologia a tropos qđ est ꝯuersio ⁊ logos quod est sermo quasi cōuersus sermo. Anagoge dicitur ab ana qđ est sursum ⁊ goge qđ est ductio: quasi sursum ductio. Unde sensus anagogicus dicit qui a visibilibus ad inuisibilia ducit. vt lux prima die facta significat rem inuisibilē. i. angelicam naturā a principio factā. Anagoge ergo est sensus locutionē ad superiora siue celestia ducens. s. ad trinitatē ⁊ ad ordines an-

gelorum ⁊ de pmio futuro. ⁊ de futura vita que in celis est apertis vel misticis sermonib⁹ disputās. Apertis. vt ibi. Beati mundo corde. qm̄ ipi deum videbūt Misticis: vt ibi. Beati qui lauāt stolas suas ⁊c̄. vt illis sit potestas in ligno vite ⁊ p portas intrent in ciuitatē. qđ patenter sonat. Beati qui mundāt cogitationes suas vt illis sit potestas videndi deū q̄ est via veritas ⁊ vita. ⁊ p doctrinā. i. exēplo patrū intrent in regnū celoꝝ. Similiter hierusalē intelligit historice ciuitas illa terrestris. quā pegrini petūt. allegorice eccl'ia militās. tropologice quelibet aīa fidelis. anagogice celestis irl'm siue patria. De his etiā alia exempla videri possunt in lectionib⁹ que dicunt in sabbato sctō put ibi in sexta pte dicet. In hoc aūt opere plerūq3 circa idem diuersi sensus adhibent ⁊ de vno sensu ad alium transit. queādmodū lector sedulus liqdo poterit intueri. Sicut ei nemo ꝓhibetur diuersis exceptionibus vel defensionibus vti. sic etiā nec diuersis in laudē dei expositionib⁹ salua fide. Considerari aūt optet q̄ in diuio cultu multiplicis ritus varietas repit. Vnaqueq3 fere nanq3 eccl'ia ꝓprias habet obseruātias ⁊ in suo sensu abūdat. nec censet reprehensibile vel absurdū deū ⁊ sctōs eius varijs concentib⁹ seu modulationibus atq3 diuersis obseruātijs venerari. cū et ipsa ecclesia triumphans sm̄ prophetā circumdata sit varietate. ⁊ in ipsoꝝ ecclesiasticorū sacramentorū administratione de iure cōsuetudinis varietas toleretur. Vnde sm̄ Augusti. ecclesiasticarum institutionū in diuino officio q̄sdam scripturis accepimus. quasdā vero apostolica traditione. siue scriptis cōfirmatas p successores. quasdā etiam q̄rum tamen institutio ignorat consuetudine roboratas approbat vsus quibus par ritus seu obseruātia debet. Nō igitur lectoris moueat animus si fortassis in hoc opusculo legerit que in sua non nouerit ecclesia obseruari aut n̄ inuenerit quicq̄d ibi seruat. Nō em̄ vniuscuiusq3 loci specialia. sed cōmunes atq3 vsitatores ritus hic ꝓsequimur. qui cōmunē non particularē doctrinā tradere laboramus. Nec sit nobis possibile quoꝝlibet locorum specialia pscrutari. Decreuimus itaq3 ꝓ aīe nostre salute atq3 legentiū vtilitate secreta diuinorū officiorum misteria hic claro stilo put erit possibile exarare atq3 digerere. ⁊ que viris ecclesiasticis ꝓ quotidiani vsus intelligentia necessaria visa sunt enucleare: et medullitus explicare. queādmodū ⁊ ꝓ illis qui circa iudicia versant secularia. olim in speculo iudiciali fideliter egisse dinoscimur in statu dissimili constituti. Verūtamen sedulo pensandum est: q̄ circa ipsa diuina officia plures sunt vsuales obseruantie que nec ad moralem: nec ad misticum ex institutione referūtur intellectū. Sed nonnulle ꝓpter necessitatē quedam propter congruitatē quedam ꝓpter veteris ⁊ noue legis differentiam. quedam ꝓpter earum conuenientiā. ⁊ quedam ꝓpter maiorem ipsorum officiorū celebritatē ⁊ reuerentiā inolite esse cognoscunt. Vnde sicut ait beatus Augu. Talia diuersoꝝ locorū diuersis moribus innumerabiliter variantur. ita vt vix aut nunq3 omnino inueniri possint cause quas in eis constituēdis homines sunt secuti. Sane liber iste rationalis vocabulo describit. Nā queādmodū in rationali iudicij quod legalis pontifex ferebat in pectore scriptū erat manifestatio ⁊ veritas. sic ⁊ hic rōnes varietatū in diuinis officijs ⁊ earum veritas describuntur ⁊ manifestantur. quas in scrinio pectoris sui ecclesiarum prelati ⁊ sacerdotes debent fideliter conseruare. ⁊ sic in illo erat lapis in cuius splēdore filij israhel deum sibi fore ꝓpitiū agnoscebāt. sic ⁊ deuotus le-

ctor ex huius lectionis splendore in diuinorum officiorum misterijs eruditꝰ agnoscit deū nobis fore ꝓpiciū. nisi forte eiꝰ indignationē culpe offendiculo improuide incurramꝰ. Illud quoqꝫ q̄ttuor coloribus auroqꝫ ꝯtextū erat. ⁊ hic vt p̄missum est rationes varietatū in ecclesiasticis rebus atqꝫ officijs quattuor sensibꝰ videlicet. historico. allegorico tropologico ⁊ anagogico fide media colorāt. Distinguitur aūt in octo partes quas seriatim fauente dn̄o ꝓsequemur. In quarū prima aget de ecclesia ⁊ ecclesiasticis locis ⁊ ornamētis. de ꝯsecrationibꝰ ⁊ d̄ sacramētis. In scd̄a de eccl'ie ministris et eorum officijs. In tertia de sacerdotalibus ⁊ alijs indumentis. In quarta de missa ⁊ de singulis que in ea agunt. In quinta de alijs diuinis officijs in genere. In sexta specialiter de singulis dn̄icis ⁊ ferijs ⁊ festiuitatibus ad dn̄m pertinentibus. In septima de festiuitatibus sanctorum ⁊ de festo ⁊ officio dedicationis ecclesie ac mortuorum. In octaua de compoto ⁊ kalendario.

Incipit liber primus

De ecclesia ⁊ ecclesiasticis locis ⁊ ornamentis ⁊ de cōsecrationibus ⁊ sacramentis.

In hac ergo prima huius opis parte de quibusdā generalibus tractare preuidimus videlicet

De ecclesia ⁊ eius partibus.

Prius est vt d eccl'ia ⁊ eius partibꝰ videamus. Notandū est ergo ꝙ ecclesiarū alia ē corporalis in qua videlicꝫ diuina officia celebrant. Alia spūalis q̄ est fideliū collectio siue populus ꝑ ministros cōuocatus. ⁊ in vnū congregatos. ab eo qui vnanimes habitare facit in domo. Sicut em̄ corporalis ex ꝯgregatis lapidibꝰ cōstruit. sic ⁊ spūalis ex diuersis hoibꝰ congregat. Ecclesia ergo grece dicit ꝯuocatio latine. q2 oēs ad se vocat. qd̄ nomen magis proprie conuenit ecclesie spirituali q̄ꝫ corporali qm̄ homines nō lapides conuocant sepe tamen nomē signati attribuit signāti. Ecclesia aūt materialis spūalem designat: vt dicet vbi de eius ꝯsecratōe aget. Rursus eccl'ia grece d2 catholica. i. vniuersalis. q2 per totuꝫ mundū est ꝯstituta seu diffusa. q2 vniuersi in deū credentes in vna debent esse ꝯgregatione. Vel q2 in ea est generalis doctrina ad instructōeꝫ oim̄ fidelium. Synagoga quoqꝫ grece cōgregatio dicit. quod ꝓpriū nomen iudeorum populus tenuit. ipsorum em̄ ꝓprie synagoga dici solet q̄ꝫuis ⁊ eccl'ia dicta sit. Apl'i tn̄ nunq̄ꝫ synagogam dixerūt. sed semꝑ ecclesiam forte discernēdi causa. dicit etiam p̄sens ecclesia sion. eo ꝙ ab hac ꝑegrinatōe longe posita promissionē rerum celestiū speculat. ⁊ ido syon. i. speculatio nomen accepit. Pro futura vero patrie pace hierusalē vocat Nam hierusalē pacis visio interpretat. dicit etiam ecclesia domus dei sic dicta a domate quod grece dicit tectuꝫ quasi dans manere vnanimes in se. dicit etiaꝫ q̄nqꝫ kiriaca. i. dominicalis. Quandoqꝫ basilica qd̄ verbū grece sonat latine regia seu regal' a rege scilicet basilio. Car-

naliū eñ regum palatia sic dicta sunt. Nostra aūt orationis domus regia dicitur. qui in ea regi regum seruit. Q̄nqꝫ templū quasi tectū ampluz in quo regi deo sacrificia offeruntur. Et quandoqꝫ dei tabernaculū quia in p̄senti vita peregrina est. ⁊ in itinere ad patriam pergēs vt iam dicet. Vł dicit tabernaculū quasi taberna dei ꝓut sub ecclesie dedicatione dicet. Quare etiā dictum est tabernaculum vel archa testimonij sub titulo de altari dicet. Quandoqꝫ vero martiriū quod in honorem alicuius martyris sancti fit. Quandoqꝫ capella ꝓut in secunda parte sub tractatu de sacerdote dicet. Quādoqꝫ cenobium. Quādoqꝫ sacrariuz. quādoqꝫ sacellū. quandoqꝫ domus orationis. quādoqꝫ monasteriū ⁊ quādoqꝫ oratoriū. Generaliter tñ quilibet locus ad orandū statutus oratorium dici potest. Rursus eccl'ia q̄nqꝫ dicitur corpus xp̄i. Quādoqꝫ etiaz virgo vocat iuxta illud. Emulor eñ vos ⁊c̄. Quandoqꝫ sponsa quā christus sibi desponsauit in fide de qua in euangelio. Qui habet sponsam sponsus ē. Q̄nqꝫ mater. qꝛ quotidie in baptismo spirituales filios deo p̄it. Q̄nqꝫ filia iuxta illud ꝓphete ꝓ patribus tuis nati sunt tibi filij. Itez q̄nqꝫ ponit vidua. qꝛ ꝓpter pressuras nigrescit ⁊ vt rachel non cōsolat. Q̄nqꝫ meretrix figurat ꝓpter ecclesiam de gētibꝰ ꝯgregatā. Q̄nqꝫ vocat ciuitas ꝓpter cōmunionem sanctorum ciuium murata ꝓpter munitionem scripturaꝝ quibus heretici arcent. habens lapides ⁊ ligna diuersi generis. qꝛ diuersa sunt merita singulorū p̄rout iā dicet. Quicquid aūt synagoga ꝑ legez accepit. hoc nunc eccl'ia a xp̄o cuius sponsa est per gratiam recepit ⁊ in melius commutauit. Sane non est noua oratorij siue ecclesie institutio. precepit nāqꝫ dominꝰ moysi in monte synai. vt faceret tabernaculum de cortinis mirifice fabricatis diuisum eñ erat interposito velo in duas partes. cuius ꝑs prior sancta. vbi populus sacrificabat. interior vero sancta sanctoꝝ vbi sacerdotes ⁊ leuite ministrabant dicebat vt dicet in ꝓhemio quarte partis. Quod postq̄ vetustate cōsumptū est iussit dñs fieri templū qḋ Salomon edificauit opere mirifico. duas habens ꝑtes vt ⁊ tabernaculū. Reg. iij. c. viij. Ab vtroqꝫ vero. s. a tabernaculo a templo nr̄a materialis eccl'ia formam sumpsit. In cuius ꝑte anteriori ppl'us audit ⁊ orat. in sanctuario vo cleric' p̄dicat iubilat ⁊ ministrat. Tabernaculū aūt qꝛ in itinere factum q̄nqꝫ gerit typū mundi qui trāsit ⁊ cōcupiscentia eius. Vñ constat ex quattuor cortinaꝝ coloribus sicut ⁊ mūdus cōpactus est ex q̄ttuor elementis. deus igit in tabernaculo. deus est in hoc mundo velut in templo xp̄i sanguine rubricato. Expresse vero tabernaculū typum gerit ecclesie militantis que non habet hic manentē ciuitatē sed futurā inquirit. ideoqꝫ dicitur tabernaculū. tabernacula eñ militantium sunt. Deus eñ in tabernaculo. deus est in fidelibus suo nomine congregatis. Pars prima tabernaculi in qua populus sacrificabat vita est actiua. in qua populus in proximi dilectione laborat. pars vero altera in qua leuite ministrabāt vita est cōtemplatiua in q̄ dilectioni ⁊ contemplationi dei religiosorum viroꝝ sincera conuersatio vacat Tabernaculum vertit in templū. qꝛ de militia currit ad triumphū Est aūt ecclesia sic edificanda. Parato nanqꝫ fundamenti loco iuxta illud. Bene fundata ē domꝰ domini super firmam petram. debet episcopus vel sacerdos de eiꝰ licētia ibi aquā aspergere benedictā ad abigēdas inde demonū fantasias. ⁊ primariū lapidem cui impressa sit crux i fūdamēto ponere. dz quoqꝫ sic fūdari vt caput recte inspiciat versus orientez

de qũo dicet in ꝓhemio quinte partis
videlicȝ versus ortũ solis equinoctialē
ad de notandũ ꝙ eccia que in terris mi
litat tpare se debet eq̃nimiter in ꝓsperis
et in aduersis.⁊ nõ versus solsticialē.vt
faciũt q̇dã.Ceterũ si muri hierl'm q̃ edi
ficatur vt ciuitas.edificari ꝑ iudeos iu-
bent̃ fm ꝓphetam quãto magis ⁊ nos
muros eccl'ie nostre edificare debemꝰ
Siquidē eccl'ia materialis.i qua ppl's
ad laudandũ deũ cõuenit.sanctã signi-
ficat eccl'iam.que in celis viuis ex lapi-
dibus construit̃. Hec est domus domi
ni firmiter edificata. cuius fundamētũ
est angularis lapis xp̃s.suꝑ quo funda
mento positũ est fundamētum apl'orũ
et ꝓphetaꝝ.sicut scriptũ est. Fundamē
ta eius in mõtibus sanctis. Suꝑedifi-
cati parietes iudei sunt ⁊ gētiles de q̃t-
tuor mũdi partibus ad xp̃m venientes
⁊ qui per ip̃m crediderũt seu credunt ⁊
credent. Fideles aũt ad vitã p̃destinati
sunt lapides in structura huiꝰ muri. q̇
semꝑ vsq; ad finē huius mundi edifica
bitur Lapis vero suꝑ lapidē ponit̃ quã
do magistri eccl'ie iuniores in ꝓprium
studiũ assumũt ad docendũ ⁊ corrigen
dum ⁊ stabiliendũ in sancta eccl'ia. Ha
bet lapides suꝑ se ad ferendũ ꝓ edificõ
quicũq; laborē fraternũ portat. grossio
res vero lapides ⁊ politi seu q̃drati qui
ponunt̃ altrinsecus foris in q̊ꝝ medio
minores lapides iacēt sunt viri ꝑfectio
res q̇ suis meritis et orõnibus cõtinēt
infirmiores in sancta eccl'ia. Cementuȝ
aũt sine quo muri stabilitas esse nõ po-
test fit ex calce sabulo ⁊ aqua. Calx fer-
uens caritas ē. q̇ sibi ꝯiungit sabulũ.i.
terrenũ opꝰ.qr vera charitas solicitudi-
neȝ maximã habȝ mixtã ꝓ viduis seni
bus.pupill' ⁊ debilibꝰ.⁊ iõ studet oꝑari
manibꝰ vt habeat vñ eis bñfaciat. Vt
aũt calx ⁊ terra ad edificiũ muli valeãt
aq̃ cõmixtionē cõglutinant̃. Siquidem
aqua spũssctũs est Sicut em̃ sine cemē
to lapides muri non simul iungunt̃ ad
muri stabilitatē.sic nec hoies ad edifici
um celestis hierl'm possũt simul sine ca
ritate iũgi.quã spũssctũs oꝑat̃. Om̃es
muri lapides politi sunt ⁊ q̃drati.i.scti
mũdi ⁊ firmi.q̇ videlicet ꝑ manꝰ sũmi
artificis disponunt̃ in eccl'ia ꝑmãsuri.q̊
rum q̇daȝ ferunt̃ ⁊ nõ ferunt vt simpli-
ciores in eccia.aliȷ̈ ferunt̃ ⁊ ferũt vt me
diȷ̈.aliȷ̈ tantũ ferũt ⁊ nõ ferunt̃ nisi a so-
lo xp̃o q̇ est singulare fundamētũ vt ꝑ-
fecti. Oēs quideȝ vna caritas more ce-
menti cõiungit.duȝ viui lapides pacis
compage colligant̃. Christꝰ noster mu-
rus fuit in cõuersatiõe.⁊ antemurale in
passione. Sane iudeis muros hierl'em
edificantibus aderãt inimici volētes il-
lorum opus impedire ita ꝙ sicut in hes
dra legitur adeo ab hostibus infestabã
tur ꝙ vna manu ponebant lapides in
muros.⁊ alia manu contra hostes pu-
gnabant. Et nobis muros eccl'ie edifi-
cantibus assunt in circuitu inimici scili
cet vicia siue ꝑuersi hoies oꝑa nr̃a im-
pedire volētes. Vñ muros.i. virtutes
edificãdo hostes impugnemꝰ. et iuxta
morē iudaici populi teneamꝰ arma no
stra.i.scutũ fidei.loricã iusticie.galeã sa
lutis.⁊ gladiũ verbi dei in manibꝰ nr̃is
vt nos cõtra illos defendamus. Et opi
lio seu sacerdos sit nobiscũ vice xp̃i qui
doceat nos ꝑ lectionē.⁊ muniat ꝑ orati
onem. Porro ex quibꝰ tabernaculũ in
veteri testamēto fieret ostēdit dñs dicēs
in Exo.ad moysen Sume primitias.i.
p̃ciosa q̃q; a ppl'o isrl'.ȝ ab eo tm̃ q̇vltro
obtulerit auꝝ ⁊ argētũ ⁊ es. iacinctũ et
purpurã coccinũq; bis tinctũ.i. setã ia-
cinctini ⁊ purpurei ⁊ coccinei coloris ⁊
bissini qᵭ ē genꝰ lini egyptiaci molle ⁊
cãdidũ pilosq; capraꝝ ⁊ pelles arietũ ru
bricatas. q̃s parthicas dicimus. quia
parthi sic colorari eas excogitauerunt.
⁊ pelles iacinctineas ⁊ ligna sethin Est
autem sethin nomen montis et regio-

nis ⁊ arboris. q̄ ē silis albe spine i folijs
⁊ ē leuissimū lignū ⁊ iputribile ⁊ icrema
bile. olū q̄ꝫ ad luiaria. ⁊ aromata in vn-
guēta ⁊ thimiama boni odoris ⁊ lapides
onichios. ita ꝙ sardonices ⁊ gēmas san
ctuariū faciūt mihi vt hitē i medio coꝝ
ne sit eis labor recurrere ad montē hūc
Hec plene mgr̄ i hystorijs ꝓsequit̄ sup
Exo. Dispositio aūt eccl'ie material' mo
dū hūani corpis tenet. Cācellus siue lo
cus vbi altare est caput repn̄tat. crux ex
vtraqꝫ pte brachia ⁊ man⁹. reliq̄ ps ab oc
cidēte q̄cq̄d corpis supesse videt̄. sacrifi
ciū altaris vota significat cordis. Sed ⁊
ſm Richar. d̄ san. vic. dispositio eccie tri
plicē statū in eccl'ia saluādoꝝ significat
sanctuariū em̄ significat ordinē ṽginū
chor⁹ ꝯtinētiū. corp⁹ ꝯiugatoꝝ. Stricti
us ē em̄ sāctuariū q̄ꝫ chor⁹ ⁊ chor⁹ q̄ꝫ cor
pus. qr pauciores sūt ṽgies q̄ꝫ ꝯtinētes
⁊ isti q̄ꝫ ꝯiugati. Sacratior q̄ꝫ ē loc⁹ san-
ctuarij q̄ꝫ chor⁹ ⁊ chor⁹ q̄ꝫ corp⁹. qr digni
or ē ordo ṽginū q̄ꝫ ꝯtinētiū ⁊ illoꝝ q̄ꝫ cō
iugatoꝝ. Adhuc eccia ex q̄ttuor pietib⁹
i. ex doctrina. iiij. euāgelistaꝝ lōga lataqꝫ
surgit i altū. i. in alta ṽtutū. lōgitudo ec
clesie lōganimitas est q̄ patiēter aduer-
sa tolerat donec ad patriā ꝑueniat lati-
tudo charitas ē. q̄ dilatatōe mentꝪ ami
cos in deo ⁊ inimicos diligit ꝓpt̄ deū. al
titudo ṽo spes ē future retributōis. q̄ ꝓ
spera ⁊ aduersa ꝯtēnit. donec videat bo
na dn̄i in terra viuentiū. Rursus in tē-
plo dei seu gr̄e est fundamentū fides. q̄
est de re nō visa. tectū charitas q̄ operit
multitudinē pctōꝝ. hostiū obediētia de
q̄ dn̄s inq̄t. Si vis intrare in vitā serua
mādata. pauimentū humilitas. de quo
ps̄. Adhesit pauimēto aia mea. q̄ttuor
laterales parietes sūt q̄ttuor ꝑncipales
ṽtutes. iusticia. fortitudo. prudētia ⁊ tē
perātia. Hec sunt in Apoc. q̄ttuor late-
ra ciuitatis eq̄lia fenestre sunt hospitali
tas cū hilaritate. ⁊ misericordia cū lar-
gitate. De hac domo dn̄s ait Veniem⁹

ad eum ⁊ mansionē apud eū faciemus
Quedā tn̄ eccl'ie in modū crucis formā
tur. ad notādū nos mūdo crucifigi. seu
crucifixum seq̄ debere. iuxta illud. Qui
vult venire post me abneget semetipm̄
⁊ tollat crucē suā ⁊ sequat̄ me. Nōnulle
etiā in modū circuli rotūdi formant̄ q̄ si
gnificāt eccl'iaꝫ dilatatā eē ꝑ circulū orb
Vn̄ illud. Et in fines orbis terre ṽba eo
rū. Ten ꝙ d̄ circulo orbis ꝑueniem⁹ ad
circulū corone eternitatis. Sane chor⁹
clericoꝝ ē ꝯsensio cātantiū vl' multitu-
do in sacris collecta. Dict⁹ ē aūt chorus
a chorea vl' corona. olim em̄ i modū co-
rone circū aras stabāt. ⁊ ita psalmos cō
cordit̄ ꝯcinebāt. Sꝫ flauian⁹ ⁊ theodor⁹
alternatim psallere ꝯstituerūt edocti ab
ignatio. q̄ sup hoc fuit diuinit⁹ edoctus
Duo ḡ chori psallētiū designāt angelos
⁊ spūs iustoꝝ q̄si reciproca volūtate lau
dātiū. ⁊ se ad bonā opatōꝫ inuicē exhor
tantiū. Alij choꝝ dixerūt a ꝯcordia q̄ in
charitate ꝯsistit. qr q̄ charitatē nō habet
ꝯuenient̄ cātare nō pōt. Quid aūt cho
rus iste significet ⁊ q̄re in illo maiores se
dent ⁊ potiores dicet̄ in quarta pte ſb in
troitu ⁊ sub ti. de accessu pontificꝪ ad al
tare. Et nota ꝙ cū vn⁹ cātat d̄r grece mo
nodia. latine ticiniū. cū vero duo cantāt
biciniū appellat̄. cū multi chor⁹. Exe-
dra est absidia siue volta quedaꝫ sepata
modicū a tēplo. vel a palatio sic dicta:
qr extra heret muro. grece aūt sydon vo
cat̄. ⁊ significat fideles laycos xp̄o ⁊ ec-
clesie inherētes. Cripte siue spec⁹ sub
terranee. q̄ in q̄busdā fiūt eccl'ijs sūt he-
remite cultores siquideꝫ secretioris vite
Atriū eccl'ie significat xp̄m ꝑ quē i cele
stē irl'm pater ingressus. q̄d ⁊ portic⁹ d̄r
sic dicta a porta vel ꝙ sit apta. Turres
eccl'ie ꝑdicatores sunt ⁊ ꝑlati eccl'ie. qui
sunt munimē ⁊ defēsio ei⁹. Vn̄ spōsus
ad sponsā in cāticis amoris sic loquitur
Collū tuū sicut turrꝪ dauid edificata cū
ꝓpugnacul'. Pinnaculū turris vitā vel

mentē ꝑlati q̄ ad alta tēdit repn̄tat. Gal
lus sup eccl'iaʒ posit⁹ ꝑdicatores desig-
nat. Gallus em̄ ꝓfūde noctis puigil ho
ras ei⁹ cātu diuidit. dormiētes excitat di
em appropinq̄ntē ꝑcinit. sed ꝑus seipm
alaꝝ verbere ad cātādū excitat. Hec sin
gula mysterio nō caret. Nox em̄ est h̄ se
culū. dormiētes sunt filij hui⁹ noctis in
p'ctis iacētes. Gall⁹ ꝑdicatores q̄ distin
cte ꝑ dicāt ⁊ dormiētes excitāt. vt abijci
ant opa tenebraꝝ clamātes. De dormi
entib⁹. Exurge q̄ dormis. Lucē futuraʒ
ꝑnūciāt. dū diē iudicij ⁊ futurā gl'aʒ ꝑdi
cāt. ⁊ prudent anq̄ȝ alijs ꝟtutes ꝑdicēt.
se a somno pcti excitātes corp⁹ suū casti
gāt Vn̄ apl's. Castigo corp⁹ meū ⁊c. Hi
etiā sic̄ ⁊ gall⁹ ꝯ vētū se ꝟtūt. qn̄ increpā-
do ⁊ arguēdo ꝯ rebelles fortiter resistūt
ne lupo veniēte fugisse arguāt. Virga
ferrea in q̄ gallus sedet rectū repn̄tat ꝑ-
dicātis sermonē. vt nō loquat ex spiritu
hois sed dei iuxta illud. Si q̄s loquit q̄
si sermōes dei ⁊c. Qḋ ꝟo virga ipa ē su
pra crucē seu sumitatē eccl'ie posita in-
nuit sermonē scripturaꝝ ꝯsūmatū esse:
⁊ ꝯfirmatū. Vn̄ dn̄s in passiōe ait. Con
sūmatū est. ⁊ titulus ei⁹ sup eū idelibilit
script⁹ ē. Tolus. i. sūmitas tēpli eminēs
⁊ rotunda sup quē crux ponit ꝓpter sui
rotunditatē significat q̄ȝ ꝑfecte ⁊ inuiola
te catholica fides ꝑdicāda sit ⁊ tenenda
Quā nisi q̄sq̄ȝ integrā inuiolatāq̄ȝ serua
uerit absq̄ȝ dubio in eternū ꝑibit. Fene
stre eccl'ie vitree sunt scripture diuine q̄
ventū ⁊ pluuiā repellūt. i. nociua prohi
bēt ⁊ dum claritatē veri solis. i. dei in ec
clesiā. i. in corda fideliū trāsmittunt in-
habitātes illumināt. He int⁹ latiores sūt
q̄ꝛ mistic⁹ sensus amplior ē ⁊ ꝑcellit lit-
teralē. Item ꝑ fenestras quinq̄ȝ sensus
corpis significant. q̄ extra stricti esse de-
bent. ne vanitates haurīāt. ⁊ intus pate
re ad dona spūalia liberi⁹ capiēda. Per
cancellos vero qui sunt ante fenestras
ꝓphetas vel alios doctores obscuros i

tellgimus eccl'ie militantis. in quibus
ob duo charitatis ꝑcepta q̄nq̄ȝ duo co-
lūne duplicant s̄m qḋ ⁊ apl'i bini ad ꝑ-
dicandū mittunt. Ostiū eccl'ie est xp̄s.
Vn̄ in euāgelio. Ego sum ostiū dicit do
min⁹. Apl'i etiā porte ei⁹ sunt. Dictū est
aūt ostiū ab obsistēdo his q̄ foris sūt. vl'
ab ostendendo aditu. Valua ꝟo dr̄ a vol-
uēdo. Porta a portādo. q̄ꝛ ꝑ eaʒ portāt
q̄cūq̄ȝ offerunt. Colūne ꝟo eccl'ie. ep̄i
⁊ doctores sūt. q̄ tēplū dei ꝑ doctrinā sic̄
⁊ euāgeliste thronū dei spūalit sustinēt.
Hi nēpe ꝑ sonoritate diuini eloquij ar
gētee colūne dicunt. iuxta illud in cāti-
cis cāticoꝝ. Colūnas fecit argēteas. Vn̄
et moyses in ingressu tabernaculi posuit
quinq̄ȝ colūnas. ⁊ an̄ oraculū. i. scā san-
ctoꝝ. iiij. qḋ exponet in. vj. pte sub ti. de
tpe aduēt⁹. Licʒ aūt colūne pl'es sint tn̄
vij. eē dicunt. iuxta illud. Sapia edifica
uit sibi domū. ⁊ excidit colūnas septem
Qm̄ ep̄i dn̄t esse septiformi gr̄a spūscti
repleti ⁊c. Iacob⁹ em̄ ⁊ ioh̄es vt ait apl's
videbant colūne. Bases colūnaꝝ sunt
apl'ici ep̄i. vl'is eccl'ie machinā supportā
tes. Capita columnaꝝ sunt mētes ep̄oꝝ
⁊ doctoꝝ. sicut em̄ capite mēbra sic mē-
te ꝟba nostra dirigunt ⁊ opera. Capitel
la q̄ȝ sūt verba sacre scripture quoꝝ me
ditatōi subdimur ⁊ obꝟuātie. Pauimē
tū eccl'ie est fidei nostre fundamentum.
In eccl'ia vero spūali pauimentuʒ sunt
paupes xp̄i. s. paupes spū. q̄ se in oībus
humiliāt. q̄re ꝓpter humilitatē pauimē
to assimilant. Rursus pauimētū qḋ pe-
dib⁹ calcat vulg⁹ est cui⁹ laborib⁹ eccl'ia
sustentat. Trabes q̄ domū ꝯiungūt sūt
ꝑncipes scl'i vel ꝑdicatores q̄ eccl'ie mu
niūt vnitatē. Hi ꝟbo. illi facto. Recliā-
toria in eccl'ia signāt ꝯtēplatiuos in q̄b⁹
deus sine offensa q̄escit. q̄ꝛ q̄ summā di-
uinitatē ⁊ eterne vite claritatē ꝯtēplant
auro compant. Vn̄ in cāticis dr̄. Recli
natoriū fecit aureū. Tigna in eccl'ia sūt
ꝑdicatores qui eam spiritualiter suble-

uant. Laquearia siue celature sunt ꝓdi-
catores qui eā ornāt vel roborāt. de qb⁹
q̄ꝛ ꝑ vicia nō putrescūt spōsa gloriaꝛ in
eisdē canticis dicens. Tigna donoꝝ no
straꝝ cedria. laq̄aria cypssina. de⁹ em̄ ec-
clesiā sibi ꝯstruit viuis ex lapidib⁹ ꝛ li-
gnis imputribilib⁹ iuxta illud. Fercu-
lū sibi fecit rex salomon de lignis liba-
ni. i. xp̄s de sctis castitate cādidatis. De
hoc aliꝛ sub ti. de picturis diceꝛ. Cācel-
lus. i. caput eccľie humilior reliquo cor
pore eccľie. misticat quāta humilitas de
beat eē i clero seu p̄lato iuxta illō Quā
to maior es humilia te in oīb⁹. Cācelli
vero q̄bus altare a choro diuidiꝛ sepati
onē celestiū significāt a terrenis. de can
cello seu ꝑibulo choꝝ circūeūte diceꝛ sb
ti. de picturis. Stallus ad sedēdū i cho
ro designat ꝙ aliq̄n corp⁹ recreandū est
q̄ꝛ qđ caret alterna reqe durabile nō est
Pulpitū in eccľia est vita ꝑfectoꝝ. ꝛ đr
q̄si publicū siue in publico loco ꝯstitu-
tū. Nēpe legiꝛ. ij. palip. vj. ꝙ Salomon
fecit basim eneā ponēs eā in medio ba-
silice. stetitq̄ȝ sup eā ꝛ extendēs manum
suā loquebaꝛ ppľo dei. Esdras quoq̄ȝ fe
cit gradū ligneū ad loquendū in q̄ stās
sup vniuersum ppľm eminebat. Ana
logiū etiā đr q̄ꝛ in ea verbū dei legiꝛ et
enūciaꝛ. logos em̄ grece v̄bū vel rō đr.
qđ đr etiā ambo ab ambiēdo. q̄ꝛ intrātē
ambit ꝛ cingit. de quo in quarta p̄te sb
ti. de euāgelio diceꝛ Horalogiū ꝑ qđ
hore leguntꝛ. i. recolliguntꝛ significat dili
gentiā quā sacerdotes in dicendis cano
nicis horis debito t̄pe habere debēt. iux
ta illud. Septies in die laudem dixi tibi
Tegule tecti que imbreȝ a domo repel-
lunt. sunt milites q̄ eccľiam a paganis ꝛ
ab hostibus ꝓtegunt. Coclee quaꝝ exē
plar a templo sumiꝛ Salomonis. sunt
vie muris interuolute latenꝛ. ꝑ quas ar
chana cogitationū singuloꝝ accipimus
quas soli q̄ ad celestia gradiūꝛ agnoscūt
De gradibus ꝑ quos ad altare ascēdiꝛ i

sequenti titulo diceꝛ. Sacrariū siue lo-
cus in quo sacra reponunꝛ siue in q̄ sa-
cerdos sacras vestes induit. vterū sacra
tissime marie significat in quo xp̄s se sa
cra veste carnis vestiuit. Sacerdos a lo
co in quo vestes induit ad publicū ꝓce-
dit q̄ꝛ xp̄s ex vtero virginis ꝓcedens in
mundū venit. Loc⁹ episcopi in eccľia
altior est sicut in scđa parte sub tractatu
de episcopo diceꝛ. Prope altare etiā qđ
xp̄m significat collocaꝛ piscina seu laua
crum. i. christi misericordia in qua ma-
nus lauanꝛ. ad notandū ꝙ in baptismo
ꝛ penitētia. que ꝑ illaȝ significanꝛ a pec
catoꝝ sordibus diluimur. qđ a veteri te
stamēto tractuȝ est. Legiꝛ em̄ Exođ. xxx
ꝛ. xl. ꝙ Moyses fecit labiū eneum cum
basi sua in tabernaculo. in quo sacerdos
aaron ꝛ filij lauarenꝛ accessuri ad altare
vt in eo offerrent timiama. Lumen qđ
in eccľia accendiꝛ christū significat. iux
ta illud. Ego sum lux mundi. Et Johā
nes. Erat lux vera ꝛc̄. Vľ luminaria ec
clesie significāt apostolos ꝛ ceteros do
ctores. quorum doctrina fulget ecclesia
vt sol ꝛ luna. de quibus dn̄s ait. Vos
estis lux mundi. i. bonorum eperum ex
empla. Vnde ipse admonens eos ait.
Luceat lux vestra corā hoibus. Illumi
naꝛ aūt eccľia ex p̄cepto dn̄i. Vnde in
Exođ. xxvij. legiꝛ. Precipe filijs Aaron
vt offerant oleum de arboribus oliuaꝝ
purissimum vt ardeat lucerna semper ī
tabernaculo testimonij. de quo in sequē
ti parte sub tractatu de accolito diceꝛ.
Fecit quoq̄ȝ moyses lucernas septem.
que sunt septeȝ dona spiritussancti. que
in nocte huius seculi tenebras nostre ce
citatis illustrant. que super candelabra
ponuntur. quia requieuit supra christū
spiritus sapientie ꝛ intellectus. spiritus
consilij ꝛ fortitudinis. spūs sciētie ꝛ pie
tatis. ꝛ spiritus timoris domini quibus
predicauit captiuis indulgentiaȝ. Plu
ralitas vt fertur in ecclesia lucernarum

pluralitatē designat in fidelibus grarū
Crux triūphalis in plerisq; locis in
medio ecclie ponit ad notādū q ꝺ me-
dio corde redemptorē nr̄m diligim⁹. q
iuxta salomonē corp⁹ suū media carita
te cōstrauit ꝓpter filias hierlm. ⁊ vt oēs
signū victorie vidētes dicāt. Aue salus
totius seculi arbor salutifera. ⁊ ne vnq;
in nobis dilectio dei obliuioni tradat q
vt seruū redimeret tradidit vnicū filiū.
sꝫ crucifixū imitemur. crux aūt in altū
dirigit p qꝺ xp̄i victoria designatur. de
hoc dicet vbi de ecclie cōsecratiōe aget
Quare ecclia intus ⁊ nō extra ornet sb
tractatu de picturis dicet. Claustrū si
cut ait Sicardus ep̄s cremoneñ. in mi
trali. ab excubijs ⁊ custodijs leuitarum
circa tabernaculū. vel ab atrio sacerdo-
tum. vel a porticu salomonis ad tēplū
sumpsit exordium. Precepit em̄ dn̄s
moysi ne leuitas cū plebeia multitudi-
ne nūeraret. sꝫ cōstitueret eos sup taber
naculū testimonij ad portandū ⁊ custo
diendū ꝓpter qꝺ dn̄i pceptū duꝫ diuina
pagunt misteria clerici debēt in ecclia
stare a laicis segregati. Vn̄ statuit cōsi
liuꝫ maguntineñ. q ps illa que cācellis
diuidit ab altari psallētib⁹ tantū pateat
clericis. Porro sic templū triūphantē
designat eccliaꝫ. sic claustrū celestē sig-
nificat paradisuꝫ. vbi erit cor vnū ⁊ idē
in dei dilectiōe ⁊ volūtate. vbi oia ꝯmu
niter possidebunt. qꝛ q qs minus habe
bit in se in alio se gaudebit habere qa
de⁹ erit oia in oibus. Ideoq; regulares
vnanimit in claustro degētes ad serui-
tiuꝫ dei surgūt ⁊ secularia relinquētes
in oib⁹ vitā cōmunē ducūt. Diuersitas
aūt officinaꝝ ⁊ officioꝝ i claustro. diuer
sitas est māsionū cū diuersitate pmioꝝ
in regno. Quoniā in domo patris mei
māsiones multe sunt dicit dn̄s. Mora
liter vero claustrū est aīe cōtemplatio.
vbi se recepit duꝫ a turba cogitationuꝫ
carnalium separat ⁊ sola celestia medi
tatur. In hoc claustro sunt quatuor la
tera. s. contēptus sui. cōtemptus mūdi.
amor ꝓximi. ⁊ amor dei. Vnūqꝺq; āt
latus suū habet ordinē columnarum.
Cōtemptus sui habet mētis humiliati
onem. carnis afflictionē. humilē sermo
nem. ⁊ similia. Basis oim columnarū
est patiētia. In hoc claustro diuersitas
officinarū est diuersitas virtutū. Capi-
tuluꝫ est cordis secretū. de hoc tn̄ aliter
dicet in quinta parte sub titulo de pma
Refectoriū dilectio sancte meditatio
nis. Cellariū sacra scriptura. Dormito-
rium munda conscientia. Oratoriuꝫ vi
ta immaculata. Ortus arborū ⁊ herba
ruꝫ congeries virtutū Puteus aquaꝝ
viuētiū irrigatio donoꝝ. q hic sitim mi
tigant ⁊ in futuro penitus extinguent.
Sedes aūt ep̄ales q iuxta beati petri
dispositionē sunt in singulis ciuitatib⁹
antiqtus ꝯscrate ꝓut dicet in ꝓhemio
scꝺe partis. nō in memoriā cōfessoruꝫ.
sed ad honorē aplōꝝ ac martyruꝫ ⁊ pci
pue btē marie virginis veterū deuotio
dedicauit. Ceterū ideo in ecclia cōueni
mus. vt ibi delictoꝝ veniā postulemus
⁊ diuinis laudib⁹ insistam⁹ vt dicet in
ꝓhemio qnte partis. et vt ibi bona siue
mala iudicia audiam⁹. ⁊ dei cognitiōeꝫ
discamus ⁊ accipiam⁹. ⁊ vt dn̄icuꝫ cor-
pus ibi māducem⁹. In cōuentu ecclie
mulieres ⁊ viri seorsum habitāt. qꝺ fm
bedam a veteri consuetudine deriuatū
accipimus. ⁊ inde fuit q Joseph ⁊ ma-
ria puerum dereliquerunt. quoniaꝫ al-
ter illum quē secū non cernebat cū alte
ro esse putabat. Causa auteꝫ diuisionis
est. quia caro viri ⁊ mulieris si propius
accesserint ad libidinem accenduntur.
Vnde cum ibi peccata deflere debea-
mus. necesse est tunc eorum fomenta ⁊
delectationes carnales vitari. Mascu-
li autem in australi. femine auteꝫ in bo
reali siue aquilonari parte manent. vt
ostendantur firmiores sanctos debere

stare ꝯtra maiores hui⁹ seculi tentationes. Infirmiores vero ꝯ miores seu fortiorem firmioreq̄ȝ sexū in aptiori loco cōsistere debere qm̄ ſm aplm̄. Fidelis est de⁹ q̄ nō patiet̄ vos tentari supra id qd̄ potestis sustinere. Ad hoc etiaȝ ptinet ꝙ Iohes vidit angelū fortē q̄ posuit suum pedē dextꝝ sup mare. nā ⁊ fortiora membra maiorib⁹ piculis opponunt̄. Scd̄ȝ alios vero viri i pte añriori. muliēs in posteriori manēt. q̄ꝛ vir caput ē mulieris ideoq̄ȝ dux ei⁹. Mulier q̄ȝ velata capite esse debet in eccīa. q̄ꝛ nō ē imago dei. ⁊ q̄ꝛ p illam p̄uaricatio inchoata ē. ideoq̄ȝ in eccīa ꝓpter reuerentiam sacerdotis q̄ est xp̄i vicari⁹ corā eo tanq̄ȝ coram iudice ꝓpter reat⁹ originē habeat caput velatū nō liberꝝ. nec ꝓpter eandē reuerentiā habeat potestatē loquēdi in ecclesia corā eo. Olim āt viri ⁊ muliēs comā sibi nutriētes assistebāt in eccl'ia nudo capite crinibus gloriātes. qd̄ ihonestum erat. Qualis locutio in ecclesia habenda sit. apl's oñdit dicens. Loquentes vobismetipis i psalmis ⁊ himnis ⁊ cāticis spūalibus. Vñ ibi a verbis supfluis abstinendū ē. iux̄ illud Chris̄. In aulā regiā ingressurus habitu ⁊ incessu te componas. angeli em̄ dñi assūt q̄ꝛ domus dei plena est v̄tutibus incorporeis. Et dñs ad moysen. ⁊ angel⁹ ad iosue. Solue calciamentū de pedibus tuis. locus em̄ in quo stas sanctus est.

Vltimo notandū ē ꝙ ecclesia consecrata reos sanguinis ad se confugiētes qui in illa vl' ꝯ illā non deliquer̄t defendit. ne vitam pdant aut mēbra. Vñ legit̄ ꝙ ioab in tabernaculuȝ fugit. ⁊ cornu altaris apphendit. Item etiā priuilegiū hȝ non ꝯsecrata in qua diuina officia celebrant̄. Corpus āt xp̄i a talibus sumptū eos nō defendit nec cōfugientes ad illd̄. tum q̄ꝛ illd̄ p̄uilegiū ecclesie concessum est quare nō est ad alia ptrahendum. tum q̄ꝛ illud est cibus anime nō corporis. Vnde aiam liberat ⁊ non corpus. Ecclesie tribus de causis de loco ad locum mutant̄. Primo ꝓpter necessitatem psecutorꝝ. Scd̄o ꝓpter difficultatem locorꝝ puta ꝓpter aeris intemperiem. Tertio cū malorꝝ societate grauant̄. ⁊ tunc cum consilio pape vel episcopi. Quare ecclesiā ingrediēs signo crucis se munit. dicet̄ in prohemio quite patris.

De Altari.

Altare in ecclesia ꝓpter tria fit ꝓut sub eius dedicatiōe dicet̄. Sciendū aūt est ꝙ noe p̄mus. deinde isaac abraam ⁊ iacob altaria edificasse legūtur. q̄ non aliud q̄ȝ lapides erecti intelligūtur sup quos sacrificia mactabāt que super posito igne cremabāt. Moyses etiā fecit altare de lignis sethin ⁊ idem altare thimiamitꝫ. qd̄ vestiuit auro purissimo ꝓut legit̄ Exodi. xxv. ⁊. xxvij. ⁊. xxix. c. vbi etiā ponit̄ forma ipius altaris. Salomon q̄ȝ sicut legit̄. iij. Regum. vij. ca. prope finem. altare aureum fabricauit Ab his q̄dē antiq̄s patrib⁹ altaria modernorꝝ sumpserūt exordiū. que in cornua quatuor erigunt̄. quorꝝ quedā vnius sunt lapidis. q̄dam ex plurib⁹ cōponunt̄. Nēpe altera ⁊ are aliquotiēs indifferent̄ inueniunt̄. Interest tñ Nā altare quasi alta res vel alta ara dicitur in quo sacerdotes incensuȝ adolebāt. Ara vero quasi area. i. plana vel ab ardore dicitur. quia in ea sacrificia ardebant. Et nota ꝙ multiplex in scripturis legit̄ latare, videlicet superius ⁊ inferius. interius ⁊ exterius. q̄rꝝ ēt qd̄libet duplex est Altare superius est de⁹ trinitas. d̄ quo legit̄. Non ascendes ad altare meū per gradus. Est et altare superius ecclesia triumphans. de quo di̇. Tūc impones super altare tuū vitulos. Altare autem inferius est ecclesia militans. de quo le

gitur. Si altare lapideum feceris mihi
non edificabis illud de sectis lapidibꝰ.
Est etiã altare inferius mẽsa templi. de
quo dicit. Constituite diem solennem
in condensis vsq; ad cornu altaris. Et i
iij. Reg. vij. dr̄ ꝙ salamõ fecit altare au
reum. Altare ꝟo interius est cor mũdũ
ꝑut infra dicet. Est est altare interiꝰ fi-
des incarnationis de q̃ iubet in Exodo
Altare de terra facietis mihi. Altare ãt
exterius est ara crucis h̄ est altare holo
causti sup quo cremabat sacrificiũ vesp
tinũ. Vñ in canone misse dr̄. Iube hec
in sublime altare tuuz ꝑferri ⁊c̄. Altare
etiã exterius sunt ecclesiastica sacramẽ
ta de quibus dictũ est. Altaria tua dñe
virtutũ ⁊c̄. Rursus altare est mortifica
tio nostra seu cor nostrũ in quo carnales
motus feruore spũssancti consumunt.
Scd̃o altare significat etiã ecclesiã spi-
ritualem. Quatuor eius cornua signãt
quatuor mundi plagas ꝑ q̃s eccia dila
tatur. Tertio significat xp̄m sine q̃ mu
nus nullũ acceptabile prĩ offert. Vnd̃
ecclesia solet orõnes ad prẽm dirigere
ꝑ xp̄m. Quarto significat corpus dñi.
prout in ꝑte. vj. sub titulo de parasceue
dicet. Quinto significat mẽsam i qua
cum discipulis cõuiuatus est xp̄s. Sa
ne legit in Exo. ꝙ in arca testamenti si-
ue testimonij reposita est testificatio. i.
tabule in q̃bus scriptũ erat testimoniũ
licet ⁊ queq; reposita ibi testimonia di-
ci possint. ⁊ hoc in testificationẽ ꝙ legẽ
naturalem in cordibus scriptã suscita-
uerat in scriptis. Reposita est etiaz ibi
vrna aurea plena mãna in testificatõez
ꝙ panem dedissz filijs isrł de celo ⁊ vir-
ga aaron in testimoniũ ꝙ om̄is ꝑtãs a
deo est. Et deuteronomiũ in testimoni
um pacti quo dixerant. Om̄ia que di-
xerit nobis dñs faciemus. Et ob hoc di
cta est arca testimonij. vel testamẽti. ob
hoc etiam dictũ est tabernaculũ testio-
nij. Sup arcã ꝟo factũ est ꝓpiciatoriuz

de quo dicet in prohemio q̃arte ꝑtis.
In cuius rei imitationem in quibusdã
ecclesijs super altare collocat arca seu
tabernaculũ in quo corpus dñi ⁊ reliq̃e
reponunt. Precepit etiam dñs fieri cã
delabrum ductile ex auro purissimo.
Exo. xxv. legit in. iij. Reg. viij. ꝙ i arca
federis aliud non est nisi due tabule la
pidee quas posuerat in ea Moyses in
Oreb qñ pepigit fedus dñs cum filijs
isrł cum egrederent de terra egypti. Et
nota ꝙ tꝑe siluestri pape Cõstantinus
imperator cõstruxit basilicã lateraneñ.
in qua posuit arcam testamenti quã ty
tus imperator apportauerat de hirłm.
⁊ candelabrũ aureũ cũ. vij. infusorijs lu
cernis. in qua arca sunt hec. anuli ⁊ ve-
ctes auree. tabule testimonij. ꝟga aarõ
manna. panes ordeacei. vrna aurea. ve-
stis inconsuta. ⁊ arũdo. ⁊ vestimẽtũ scti
Jo. bap. ⁊ forpices cũ q̃bus tonsus fu-
it sctũs Jo. euan. Sane hõ si habet al-
tare mensam candelabrũ ⁊ arcam tem-
plum dei est. Oportet siquidẽ eũ altare
hr̄e vbi recte offerat ⁊ recte diuidat. Al
tare est cor nostrũ in quo debemus offer
re. Vñ in Exo. p̄cepit dñs. in altari offe
res holocausta. q: de corde debent pro-
cedere opa igne caritatis accensa. Ho-
locausta dicunt ab olon qd̃ est totum ⁊
cauma qd̃ est incendiũ. vñ holocausta
q̃i ex toto incensa. In isto igit altari de-
bemꝰ recte offerre ⁊ recte diuidere. Re-
cte offerimus qñ bonũ qd̃ cogitamꝰ ad
ꝑfectionem ꝑducimus s; nõ recte diui-
dimus si non discrete illud facimus. q:
sepe putat hõ facere bonũ ⁊ facit malũ
⁊ sepe ex vna ꝑte facit bonũ ⁊ ex alia ꝑ-
te facit malũ. ⁊ ita ip̄e edificat ⁊ ipse de
struit. Sz tunc recte diuidimus qñ bo-
num qd̃ facimꝰ nõ nobis s; soli deo at-
tribuimus. Mensam quoq; oportz ho
minem habere vt inde panis verbi dei
sumat. Per mensam sacram scripturã
intelligimus, de qua psal. Parasti i cõ

spectu meo mensam aduersus eos qui
tribulant me.i.dedisti mihi scripturam
contra tentationem demoniacaz.opor-
tet vt hanc habeamus.i.mente repona
mus.vt panes verbi dei inde sumam⁹.
Pro defectu huius panis dicit Hiere
mias. Paruuli petierũt panẽ ⁊ nõ erat
qui frangeret eis. Oportet etiaz eũ hr̃e
candelabrum vt bonis opibus luceat.
Candelabrum exterius illuminans est
opus bonũ qd̃ alios p bonũ exemplũ
accendit.de quo dicit̃. Nemo accendit
lucernam ⁊ ponit eam sub modio.ꝫ su
pra candelabrum. Lucerna iuxta vbũ
dñi est bona intentio.qꝛ ipse dicit. Lu-
cerna est oculus tuus.oculus vo est in
tentio. Nõ debem⁹ ergo ponere lucer-
nam sub modio ꝫ supra cãdelabꝝ.qm̃
si habemus bonam intentionẽ non de-
bemus abscondere ꝫ bonũ opus aliis i
lumen ⁊ exemplũ manifestare. Opor-
tet eũ etiã habere arcã.q̃ dicit̃ ab arcen-
do. Arca ergo põt dici disciplina vel re
gularis vita p quã crimina a nobis ar-
centur. In arca aũt sunt virga.tabula.
⁊ manna.quia in regulari vita debet eẽ
virga correctionis: vt caro castiget̃.⁊ ta
bula dilectionis.vt deus diligat̃. In ta
bulis em̃ scripta sunt mandata que per
tinent ad dilectionẽ dei. Debet etiã ibi
esse manna diuine ꝓlibationis.vt q̃ꝫ su
auis ẽ dñs gustem⁹ ⁊ videam⁹ qꝛ bona
est negociatio eius.iuxta illud prouer.
de muliere forti.gustauit ⁊ vidit qꝛ bo-
na est. Vt g̊ templum dei sim⁹ habea-
mus in nobis altare p oblationẽ.ne ap
pareamus in ꝯspectu dei vacui. Iuxta
illud Eccl̃i. Nõ apparebis in conspectu
dei tui vacuus. Mensam p refectionez
ne deficiamus in via quasi ieiuni.iuxta
illud euangelii. Si dimiserim⁹ eos ie-
iunos deficient in via. Candelabrum p
bonam opationem.ne simus ociosi.iu
xta illud Eccl̃i. Multam maliciaz do-
cuit ociositas. Arcam ne simus quasi

filii belial.i.absq̃ iugo indisciplinati.di
sciplina em̃ necessaria est.iuxta illd̃ ps̃.
Apprehendite disciplinam nequando
irascat̃ dñs ⁊c̃. De his etiam ⁊ aliis or-
namentis in sequenti ti.dicet̃. Hoc al-
tare ille edificat qui cor suũ vera humi
litate ⁊ aliis vtutibus exornat.vñ Gre
go. Qui vtutes sine humilitate cõgre
gat quasi qui puluerem in ventuz por-
tat. Per altare em̃ cor nostrũ intelligit̃
vt dicet̃ vbi de altaris dedicatione age-
tur.quod est in medio corporis sicut al
tare in medio ecclesie. De quo altari iu
betur a dño in Leuit̃. Ignis in altari
meo semp ardebit. Ignis est caritas.al
tare est cor mundum. Ignis semper ar
debit in altari.quia caritas semp ferue
bit in corde nostro. vnde Salomon in
canticis canticoꝝ. Aque multe nõ pos-
sunt extinguere caritatẽ. Quia em̃ sem
per ardet extingui non potest. Vos er
go fm̃ ꝓphetam agite diem leticie i fre
quentationibus seu in condensis vsq̃
ad cornu altaris.quia reliquie cogitati
onum diem festum agent tibi. De hac
apl̃us.excellentiorem viã nobis demõ
strat.excellentiorem viã dixit caritatez
qꝛ ip̃a est sup oẽs vtutes.⁊ q̃cunq̃ ip̃az
habet oẽs virtutes hꝫ.h̃ est vbum ab-
breuiatum qd̃ facit dñs sup terram.qd̃
adeo breue est.vt dicatur. Habe carita
tem ⁊ fac quicq̃d vis. Ex his nãq̃ duo-
bus mandatis tota lex pendet ⁊ ꝓphe.
Vel p altare vniuscuiusq̃ aĩam intelli
gimus.que edificat̃ dño ex lapidib⁹ vi-
uis.i.ex virtutib⁹ variis ⁊ diuersis. Por
ro lintheamina alba q̃bus operit̃ alta-
re carnẽ siue humanitatẽ saluatoris de
signãt que multo labore candidant̃.si-
cut ⁊ xpi caro ex terra.i.ex maria orta:
p multas tribulatiões ad resurrectionẽ
⁊ candorẽ ⁊ leticiã imortalitatis puenit
de q̃ fili⁹ exultat pr̃i dicẽs. Cõcidisti sac
cum meum ⁊ circumdedisti me leticia
Altare g̊ vestiri ẽ aĩam imortali ⁊ icor-

ruptibili corpi ꝯiũgi. Rursus albis et
mũdis pannis opit altare qñ cor mun
dũ bonis opib⁹ adornat. Vñ Apoc. iij
Vestimẽtis albis induaris. ne appeat
ꝯfusio nuditatis tue. Et salomõ. Oi tẽ
pore vestimẽta tua sint cãdida. i. opera
tua sint mũda. Modicũ eñ ꝓdesset ac
cedẽti ad altare. summã dignitatẽ ⁊ in-
fimaʒ vitã hr̃e. vnde Berñ. Mõstruosa
res est fides ꝓ̇ma. ⁊ vita ima gdus sum
m⁹ ⁊ stat⁹ infim⁹. ingẽs autoritas. ⁊ ani
mi instabilitas ⁊c̃. Palla ṽo serica su-
ꝑ altare posita sũt diuersaꝝ virtutũ or-
namẽta q̇bus aĩa decorata ẽ. Vestimẽ
ta q̊ʒ quib⁹ altare ornat sunt scti. vt dice
tur in ti. se. Principiũ ⁊ finis misse fiũt
in dextera ꝑte altaris. mediũ in sinistrã
ꝓut in q̃rta ꝑte sub ti. de mutatiõe sacer
dotꝫ dicet. Antiq̇ altaria ꝯcaua faciebãt
ꝓpt illud qδ legit Ezech. xliij. ꝙ in alta
re dei fossa erat. ⁊ h̃ fm Greg. Ne olo-
causta supposita vent⁹ dispgeret. dr̃ eti-
am in. ca. xl. ꝙ altare erat reflexũ intrin
secus ꝑ circuitũ. Ceteꝝ gdus q̇b⁹ ad al-
tare ascẽdit spũalit demõstrant apl̃os ⁊
martyres xp̃i. q̇tꝫ ꝓ ei⁹ amore sangui-
nẽ suũ fuderũt. sponsa in cãticis amo-
ris vocat ascensũ purpureũ. Exṗmunt
quoqꝫ q̇ndecim ṽtutes q̃ signant ꝑ q̇n
decim grad⁹ q̇bus ascendebat in tẽplũ
salomõis. ⁊ a ꝓpha in q̇ndecim psalmis
ꝯtinue demõstrant. q̃s btũs vir ascẽsio
nes i corde suo disposuit. Hãc scalã vi-
dit Jacob. sũmitas ei⁹ celos tangebat.
Per hos grad⁹ cõpetent virtutũ gra-
dus itelligunt q̇b⁹ ad altare. i. xp̃m ascẽ
dit. Juxta illud p̃s. Et ambulabũt δ ṽ
tute in virtutẽ. Et Job. Per singulos g
dus meos ꝓnũciabo illũ. Legit tñ in
Exoδ. Nõ ascẽdes ad altare meũ ꝑ gra
dus. ne reuelet turpitudo tua. nõdũ eñ
forte antiq̇ femoralib⁹ vtebant. In ꝯci-
lio toletano cauet ꝙ cleric⁹ cã doloris i
alteri⁹ ꝑniciẽ altare vel imagineʒ exuẽs
vestib⁹ vel lugubri veste vl̃ spinis accin
gẽs. vel eccl̃ie luminaria extiguẽs depo-
nat. Sed si eccia sua iure suo indebite
spoliat. hoc cã meroris facere licet. fm
quosdã quẽadmodũ ⁊ in die passionis
dñi i signũ tristicie altaria denudãt. qδ
tñ hodie ꝯciliũ reprobat lugduñ. Dent
qꝫ altaria q̃ ꝑ somnia ⁊ ꝑ ianes q̃si reue
latões hoim ꝯstruunt. reprobãt oino.
De picturis ⁊ imaginib⁹ ⁊ cortinis ⁊
ornamẽtis ecclesie.

Picture et orna-
mẽta in eccl̃ia sunt laycoꝝ lectõ
⁊ scripture. vñ Grego. Aliud est
picturã adorare aliud ꝑ picture histori
am q̇d sit adorãdũ addiscere. Nã qδ le-
gentib⁹ scriptura. h̃ ideotis cernẽtib⁹ ꝓ-
stat pictura. q͛ in ipa ignorãtes vident
q̇d seq̇ debeãt in ipa legũt q̇ lr̃as nesci-
unt. Sane caldei ignẽ adorãt. ⁊ cogunt
alios idẽ facere. alia ydola cõburentes.
Pagani ṽo imagies seu yconias ⁊ ydo
la adorãt. qδ saraceni nõ faciũt q̇ imagi
nes nec hr̃e nec videre volũt moti ex ṽ
bo illo. Nõ facies tibi oẽʒ similitudinẽ
coꝝ q̃ in celo vel in t̃ra vel in aq̇s vel sb
terra sũt. Exoδ. xx. c. ⁊ ex alijs autorita-
tib⁹ q̃ statim sequunt nos valde sup h̃ i
crepãtes. Sʒ nos illas nõ adoram⁹. nec
deos appellam⁹ nec spem salutis in eis
ponim⁹. q͛ hoc eẽt idolatrare ꝫ ad mẽo
riã ⁊ recordatõʒ reꝝ olim gestaꝝ eas ve-
neramur. Vñ ṽ⁹. Effigiẽ xp̃i q̇ trãsis ꝓ
nus honora. nõ tñ effigiẽ ꝫ quẽ δsignat
adora. Esse deũ rõne caret cui ꝯtulit eẽ.
Materiale lapis effigiale man⁹ nec ẽ δ
us nec hõ p̃ns quã cernis imago. Sed
deus est ⁊ hõ quẽ sacra figurat imago.
Greci etiã vtunt imaginib⁹ pingẽtes il
las. vt dicit solũ ab vmbilico supra ⁊ nõ
inferius. vt ois stulte cogitationis occa
sio tollat. nullã ẽt faciũt sculptilẽ imagi
nẽ pro eo ꝙ legit exoδ. xx. c. Nõ facies
sculptile neqꝫ imagines Itẽ leuiti. xxvj
ca. Non facies idolum neqꝫ sculptile.

Item Deut.iiij.c. Ne forte decepti faciatis vobis sculptā siītudinē. Item nō faciatis vobis deos aureos ꝛ argēteos Item ꝓpha. Simulacra gentiū argentum ꝛ auꝝ opa manuū hoim. Siīes illis fiant qui faciūt ea ꝛ oēs qui ꝯfidunt in eis. Cōfundant oēs q̇ adorāt sculptilia. ꝛ q̇ glo. in simu. suis. Item moyses ait pplo isrł. Ne forte errore deceptus adores ea q̄ creauit dn̄s de⁹ tuus. Hinc etiā est ꝙ serpentē eneum quē moyses erexerat ezechias rex cōfregit qꝛ pplus illi ꝯ legis p̄ceptū thuris adolebat icensum. Ex his āt ꝛ siīibus autoritatibus reprobat nimi⁹ imaginū vsus. Ait em̄ apl's. j. Coꝝ. Scim⁹ em̄ qꝛ idolū nihil ē in mundo ꝛ nullus deus nisi vn⁹. Possent nāqꝫ simplices ꝛ infirmi ꝑ nimium ꝛ indiscretū vsum facile ad idolatriam trahi. vn̄ Sap. xiiij. c. Ydolis nationum nō erit respectus. qm̄ creature dei i odiū facte sunt. ꝛ in tentationē aīe hoim ꝛ in muscipulā pedibus insipientium. Moderate v͛o vti picturꝯ ad repn̄tanduꝫ mala vitāda ꝛ bona imitāda reprehensibile nō ē. Vn̄ dn̄s ad Ezechieleꝫ. Ingredere ꝛ vide abhoiatōes pessimas q̄s isti faciūt. Et ingressus vidit oēꝫ siīitudinē reptiliū ꝛ aialiū ꝛ abominatōeꝫ ꝛ vniuersa ydola domus isrł depicta in pariete. Nēpe greg. h̄ exponēs in pastorali. li. ij. c. xx. dicit. Dū exterioꝝ rerum intrinsec⁹ spēs attrahunt q̄i in corde depingit q̇cq̇d fictis imaginibus deliberando cogitat. Rursus ad eundē Ezechielem dī. Sume tibi latereꝫ ꝛ pones eū corā te ꝛ d̄scribes i eo ciuitatē hirłm Et āt qđ dictū ē ꝙ imagines sunt laicorum lr̄e obuiat illđ euang. Hn̄t inquit moysen ꝛ ꝓphas audiāt eos. De h̄ etiā dicet in quarta parte sub quarta particula canonis sup verbo seruitutis. Concilium Agathen̄. inhibet picturas in ecclesijs fieri ꝛ qđ colit ꝛ adorat i parietibus depingi. Sed gregorius dicit ꝙ picturas non licet frangere ea occasione ꝙ adorari nō debent. pictura nāqꝫ plus videt mouere aim q̄ꝫ scriptura. ꝑ picturam quidem res gesta ante oculos ponitur. q̄si in pn̄ti geri videat. ſꝫ ꝑ scripturam res gesta q̄si ꝑ auditū q̇ min⁹ aim mouet ad memoriā reuocat. Hinc etiā est ꝙ in ecclesia non tantā reuerentiam exhibem⁹ libris q̄ntam imaginibus et picturis. Picturaꝝ siue imaginum alie sunt supra eccłiam vt gallus vel aq̇la. alie extra ecclesiā. s. foris in fronte ecclesie vt bos ꝛ leo. alie intra vt ycone statue ꝛ diuersa picturaꝝ ꝛ sculpturaꝝ genera. ꝙ vel in vestibus vel in parietibus vł in vitrealib⁹ depingunt. de quoꝝ aliquibus sub tractatu de eccia dictū ē qđ a tabernaculo moysi ꝛ tēplo salomōis sumptū est. Sculpsit em̄ moyses sculpsit ꝛ pinxit ꝛ salomō ꝛ parietes celaturis ꝛ picturis ornauit. Sciendū autē est ꝙ saluatoris imago trib⁹ modis conuenienti⁹ in eccia depingit videlicꝫ aut vt residēs in throno aut vt pendēs i crucis patibulo. aut vt residēs i matrꝯ gremio. Quia v͛o ioh. bap. xp̄m digito demonstrauit dicēs. Ecce agn⁹ dei. iō quidam depingebant xp̄m sub specie agni qꝛ tn̄ vmbra trāsiuit ꝛ xp̄s ver⁹ ē homo dicit adrianus papa ꝙ ip̄m i forma humana depingere d̄bem⁹. Nō em̄ agn⁹ dei in cruce p̄ncipaliter depingi dꝫ. sed hoie depicto nō obest agnū in pte inferiori vel posteriori depingi cū ip̄e sit verus agn⁹ q̇ tollit pctā mūdi. His q̇dē ꝛ alijs diuersis modis saluatoris imago depingit ꝓpter diuersas significatiōes. Nā picta in p̄sepio rememorat natiuitatem. depicta in matris gremio puerilem etatē. picta vel sculpta in cruce passionem. ꝛ qn̄qꝫ i ip̄a cruce sol ꝛ luna q̄si eclipsim patiētia depingūt. depicta v͛o in scalaꝝ ascēsu ascēsionē. depicta vt residens in throno seu in solio excelso. p̄sentē idicat potentiā ꝛ ptātēꝫ. q. d. data

est ei omīs ptās i celo ⁊ in terra. iuxͣ illō Vidi dn̄m sedentē sup so. excelsum ⁊c. id ē dei filiū sup angelos regnantē. iuxͣ illō. Qui sedes sup cherubi. Qn̄qꝫ vō depingit sicut viderit eū moyses ⁊ aarō nadab ⁊ abiu. s. sup montē. ⁊ sub pedibus eius q̄si opus saphiricū ⁊ q̄si celuz serenū. Et qm̄ sicut ait lucas tunc videbunt filiū hois venientē in nube cū potentia magna ⁊ maiestate. ideo qn̄qꝫ ei circūcirca pingunt angeli q̄ ei sp seruiunt ⁊ assistūt. ⁊ depingunt cum sex alis fm Esa. di. Seraphin stabāt iuxta illō sex ale vni ⁊ sex ale alteri duabꝰ velabāt faciē eiꝰ duabꝰ pedes ⁊ duabꝰ volabāt. Depingunt etiā angeli tanqꝫ i etate iuuenili florentes. nūqꝫ em̄ senescūt. qn̄qꝫ etiā circūpingit archangelus michael draconē suppeditās. iuxͣ illō Joh. Factum est pliū in celo michael cū dracōe pugnabat. Que pugna est discidiū angelorum cōfirmatio bonorum ⁊ ruina malorum. aut in p̄ntiecclesia psecutio fideliuz. Qn̄qꝫ etiā circūpingūt. xxiiij. seniores fm visionē ipius iohis in vestibꝰ albis ⁊ coronis aureis. p q̄s significant veteris ⁊ noue legis doctores. qui sunt. xij. ꝓpter fidem trinitatis quā annunciant p q̄tuor climata mūdi. aut. xxiiij. ꝓpter opa ⁊ obseruantiam euangeliorum. si lāpades addunt dona spūssancti repn̄tātur. si mare vitreū baptismus innuitur. Qn̄qꝫ etiā circūpingunt q̄tuor animalia fm visionē ezechielis ⁊ eiusdē iohis facies hois ⁊ facies leonis a dextris et facies bouis a sinistris. ⁊ facies aquile desup ipos q̄tuor. hi sunt q̄tuor euāgeliste. Vn̄ pingunt cū libris in pedibus qꝛ que vbis ⁊ scriptura docuerūt mente ⁊ ope ꝯpleuerūt. Matheus figuram sortit humanā. Marcus figurā tenet leonis. Hi ponunt a dextris. quia christi natiuitas ⁊ resurrectio fuerūt oīm leticia generalis. Vnde in psal. Et ad matutinum leticia. Lucas vō vitulus est. eo ꝙ a Zacharia sacerdote inchoant et xp̄i passionē ⁊ hostiam specialius ptractauit. Vitulus em̄ est animal sacerdotum sacrificijs aptum. Compatur etiā vitulo ꝓpter duo cornua q̄si duo continens testamēta. ⁊ ꝓpter q̄tuor pedū vngulas q̄si q̄tuor euāgeliorum snias. Per hūc q̄z figurat xp̄s q̄ fuit ꝓ nob vitulꝰ immolatus. ideoqꝫ ponit a sinistris. q̄a mors xp̄i fuit aplis tristis. De h ⁊ q̄lit btūs marcus pingi debet in septima pte sub ti. de euāgelistis dicet. Johes āt figurā hz aquile qm̄ ad excelsa puolans ait. In pncipio erat vbum. Hic q̄z significat xp̄m cuius iuuentꝰ vt aq̄le renouatur. qꝛ resurgens a mortuis floret ⁊ i celū ingredit. Hic tn̄ nō iuxta h supesse depingit. qm̄ ascensionē designat ⁊ verbum apud deū ꝓnunciat. Sz cū q̄olibet ipor aialium hēt q̄tuor facies ⁊ q̄tuor alas q̄liter possint depingi dicet i septima pte sub ti. de euāgelistis vbi et latius de h aget Qn̄qꝫ etiā circūpingūtur vel potius subpingunt apl'i q̄ fuert testes eius verbo ⁊ ope vsqꝫ ad vltimū terre. ⁊ pingunt criniti q̄si nazarei. i. sancti. Lex em̄ fuit nazareorum vt a tpe sue separationis a cōi vita hoim nouacula nō trāsiret sup caput eorum. Pigunt et qn̄qꝫ sub forma. xij. ouiū. qꝛ tanqꝫ bidētes occisi sunt ꝓpter dn̄m. h ⁊. xij. tribꝰ isrl'. qn̄qꝫ sub forma. xij. ouiū depingunt. Qn̄qꝫ tn̄ pl'es vel pauciores oues circa sedē maiestatis depingunt. h tūc aliud figurant. iuxͣ illō Math. xxv. ca. in fine. Cū venerit filius hominis in maiestate sua tunc sedebit super sedez maiestatis sue statuēs oues a dextris ⁊ edos a sinistris.

Qualiter Bartholomeus ⁊ Andreas apostoli depingi debent in septima parte sub eorum festis dicetur. Et aduerte quia patriarche ⁊ ꝓphete pingunt cum rotulis in manibus. Quidā vō apostoli cum libris ⁊ quidam cū rotulis. Nempe quia ante xp̄i aduentū fides figura-

nūc ostēdebat ⁊ quō ad multa in se im-
plicita erat ad quod ostendendū patri-
arche ⁊ ꝓphete pingunt cū rotulis. per
quos quasi quedam imperfecta cogni
tio designat. Quia vo aplī a xp̄o ꝑfectē
edocti sunt. ideo libris ꝑ quos designat
congrue perfecta cognitio vti possunt.
Sed qꝛ quidā illoꝝ qꝺ didicerūt ad do
ctrinam alioꝝ in scriptis redegerūt. iō
illi congrue tanꝗ doctores cū libris in
manibus depingunt. sicut paulꝰ. euan
geliste. petrus. iacobꝰ. ⁊ iudas. Alij vo
qui nihil stabile seu ab ecclesia appro-
batum scripserunt. non cum libris. sed
cum rotulis in signū sue predicationis
pingunt. vn̄ Aplus ad Ephe. Dominꝰ
quosdam dedit aplos. quosdā ꝓphetas
alios euangelistas. alios pastores ⁊ do
ctores in opus ministerij. Sꝫ ⁊ diuina
maiestas depingit qn̄qꝫ cum libro clau
so in manibus. quia nemo inuentus ē
dignus aperire illum nisi leo de tribu
iuda. Et qn̄qꝫ cū libro aperto vt in illo
quisqꝫ legat ꝙ ipe est lux mūdi ⁊ via ve
ritas ⁊ vita ac liber vite. Quare autē
paulus ad dexterā ⁊ petrus ad sinistrā
saluatoris depingunt dicet in septima
parte sub ti. de euangelistis. Johannes
vo baptista qn̄qꝫ depingit vt heremita.
Martyres cum aculeis vt laurentius
in craticula. stephanus cum lapidibus
⁊ qn̄qꝫ cum palmis que victoriā signāt
iuxta illō. Justus vt palma florebit. vt
sicut palma viret. sic eoꝝ memoria fer-
uet. Hinc est ꝙ qui de hierosolymis ve
niunt palmas in manibus ferunt in si
gnum ꝙ illi regi militarunt qui hiero-
solymis cū palmis honorifice receptus
est ⁊ postmodum ibidem cum diabolo
pugnans victor extitit. ⁊ celi palacium
cum angelis triumphans itroiuit. vbi
iusti vt palma florebūt. ⁊ sicut stelle ful
gebunt. Confessores pingunt cum suis
insignijs. ⁊ episcopi mitrati. abbates ca
puciati. ⁊ qn̄qꝫ cum lilijs que castitatē
designant. doctores cum libris in ma-
nibus. Vgines ſm euangelium cū lam
padibus. Paulus cum libro ⁊ ense. cū
libro quasi doctor siue ꝓpter conuersi-
onem suam. cum ense. quia miles. vn̄ꝰ.
Mucro furor sauli. liber est conuersio
pauli. Generaliter autem sanctoꝝ pa-
trum imagines quandoqꝫ in parietibꝰ
ecclesie. quandoqꝫ in posteriori altaris
tabula. quandoqꝫ in vestibus sacris et
alijs varijs locis pingunt vt illoꝝ actꝰ
⁊ sanctitatem iugiter non indiscreta vt
inutilia meditemur. Unde in Exodo.
Diuina voce precipitur vt in aaron pe
ctore rationale iudicij vittis ligantibus
imprimatur quatenus sacerdotale cor
nequaꝗ fluxe cogitationes possideant
sed ratio sola constringat. In quo etiā
rationali vigilanter ſm Gregoriū. xij.
patriarcharum nomina describi iuben
tur. Nempe asscriptos patres semꝑ in
pectore ferre est antiquorum vitam si-
ne intermissione cogitare. Tunc autē
sacerdos irreprehensibiliter gradit cū
exempla patrum precedentium indesi
nenter intuet. cum sanctorum vestigia
sine cessatione considerat. ⁊ illicitas co
gitationes deprimit ne extra rationis
limitem operis pedem tendat. Con
siderandū quoqꝫ est ꝙ hiesus semper
coronatus depingit. q. di. Egredimini
filij hierusalem ⁊ videte regem salomo
nem in diademate quo coronauit eum
mater sua. Fuit enim christus corona-
tus tripliciter. Primo a matre corona
misericordie in die Conceptionis. que
corona duplex est propter naturalia et
gratuita. ideoqꝫ ⁊ diadema vocatur qꝺ
est duplex corona. Secūdo a nouerca
corona miserie in die passionis. Tertio
a patre corona glorie in die resurrectio
nis. Unde Gloria ⁊ honore coronasti
eum domine. Demum coronabit a fa-
milia corona potentie in die vltime re-
uelatōis, veniet eñ cū senatoribꝰ tre in

dicās orbē terre in equitate. Sic ꝛ oēs
scti pingunt coronati. q. d. Filij ierlm ve
nite ꝛ videte martyres cū coronis aureis
qbus coronauit eos dñs. Et in libro sa-
piētie. Justi accipiēt regnū decoꝛ ꝛ dia
dema speciei de manu dñi. Corona aūt
hmōi depingit i forma scuti rotūdi. qꝛ
scti de ptectōe diuia fruunt. Vñ cātāt
gratulabūdi. Dñe vt scuto bone volūta
tis tue coronasti nos. Verūtū xpi coro
na p crucis figurā a sctoꝝ coronis disti
guit qꝛ p crucis vexillū sibi carnis glifi
catōz ꝛ nob meruit a captiuitate libera
tionē ꝛ vite fruitōz. Cū vo aliqs plat⁹
aut sctūs viuēs pingit nō in formā scu-
ti rotūdi ꝫ qdrati corona ipa depingit.
vt qtuor cardinalib⁹ vtutib⁹ vigere mō
stret. put in legēda bti Gregorij habet
Rursus qnqꝫ in ecclijs padisus depigi-
tur. vt aspiciētes ad delectatōz pmioꝝ
alliciat. Et qñ qꝫ infern⁹ vt eos a formi-
dine penaꝝ deterreat. Qñqꝫ flores ꝛ ar-
bores cū fructib⁹ ad repñtādum fructus
bonoꝝ opeꝝ ex virtutū radicib⁹ pdeū-
tiū. Picturaꝝ aūt varietas vtutū varie
tatē designat. Alij em dat p spm sermo
sapie alij scie ꝛc. Virtutes vo in mulie-
ris specie depingūt. qꝛ mulcēt ꝛ nutriūt
Rursus p celaturas q ꝛ laqaria noiant
q sūt ad dcorē dom⁹ simpliciores xpi fa
muli intelligunt q ecclīaz nō doctrin. ꝫ
solis virtutib⁹ ornāt. Ceteꝝ sculpture p
minētes de pietib⁹ egrediētes eē videt.
qꝛ cuz vtutes fidelib⁹ in tantā ꝯsuetudi
nē deueniūt vt eis naturalr insite videā
tur multipharijs eaꝝ opatōib⁹ exercent
Synagoga vo qliter depingit dicet in
qrta pte sub ti. de reuerētia. Qualit pal
liū romanoꝝ pontificū pingat in tertia
pte sub ti. de pallio dicet. Ann⁹ vero et
duodecim signa ꝛ mēses qliter dpingā
tur. dicet in pncipio. viij. ptis ꝛ vbi d mē
se aget. Sed ꝛ diuerse historie taz noui
q veteris testamenti p voluntate picto
rum depingunt. Nam pictoribus atqꝫ
poetis quelibet audēdi semp fuit equa
potestas. Porro ornamēta ecclīe in tri
bus cōsistūt. s. in ornatu eccie chori ꝛ al
taris. Ornat⁹ ecclīe cōsistit in cortinis ꝛ
auleis ꝛ pallijs sericis purpureis ꝛ simi
lib⁹. Ornatus chori in dorsalib⁹. tapet
substratorijs ꝛ bancalib⁹. Dorsalia sūt
pani in choro pendētes a dorso clerico-
rū. Substratoria q pedib⁹ substernunt
Tapeta sunt panni q pedibus subster-
nunt qsi stratio pedū. ꝛ pcipue pedib⁹
epoꝝ q mundana pedib⁹ calcare debēt.
Bācalia sunt pāni q sup sedes vel ban-
cas in choro ponunt. Altarl vero orna
tus cōsistit i capsis ꝛ pallis. philaterijs
ꝛ candelabris in crucib⁹. in aurifrisio. i
vexillis. in codicib⁹. i velaminib⁹. i cor-
tinis. Et nota qꝫ capsa in qua hostie cō-
secrate seruant significat corpus virgis
gloriose. de qua dr in ps. Surge dñe in
requiē tuā: tu ꝛ ar. s. t. Que qnqꝫ est de li
gno. qnqꝫ de ebore cādido. quādoqꝫ de
argēto. qnqꝫ de auro. ꝛ qnqꝫ de cristallo
ꝛ scdm varias sui pprietates varias ipius
corpis xpi exprimit dignitates. Rursus
ipa capsa cōtinens hostias siue ꝯsecra-
tas siue nō cōsecratas memoriā desigt
humanā. Debet nāqꝫ hō iugiter recor-
dari acceptoꝝ beneficioꝝ dei tam tpali
um q p hostias nō cōsecratas qꝫ spūali-
um q p consecratas designant. qd figu
ratū est in vrna in q iussit de⁹ mānare-
poni. qd licet tpale esset pfigurabat tñ
istud nostrū sacrificiū spūale pcipiēs vt
esset memoriale sempiternū in futuras
generatōes sicut legit in Exo. Capse āt
sup altare qd est xps posite sunt apli et
martyres. Palle vero ꝛ vestes sunt cō-
fessores ꝛ vgines vel oēs scti. de quib⁹
ait ppheta ad dñm. His sicut vestimen
to vestieris. Et de hoc dictū est ti. pcedē
ti. Aliud aūt est philateriū aliud phila-
teria. Philateriū est cartula in q decem
precepta legis scribunt. Hmōi cartulā
solebāt pharisei ante se in signū religio-

nis portare. Vñ in euãgelio. Dilatant
philateria sua ⁊c. Et dr̄ philateriũ a phi
laxe quod ē custodire ⁊ torat qđ est lex.
Philateria vero est vasculũ de argēto
vl' auro vel cristallo vel ebore ⁊ hm̄oi in
quo sctōꝝ cineres vel reliquie recondũ
tur. Cum em̄ elindius fideles cinericios
vocaret ꝓ eo ꝙ cineres ipsos seruabāt
ꝯtra eius derisionē statutum fuit in ec-
clesia vt honorifice ⁊ in p̄ciosis vasculis
seruarent̄. Qđ nomē est cōprehēsum a
philaxe qđ est seruare ⁊ teron qđ est ex-
tremitas. q2 ibi aliquid de extremitate
corpis sctōꝝ puta dens vel digit⁹ vl' ali-
quid tale seruat̄. Sup altare etiā in qui
busdā ecclesijs collocat̄ tabernaculũ de
quo sub ti. de altari dictũ est. In corni-
bus altaris duo sunt candelabra cōsti-
tuta ad designādũ gaudiũ duoꝝ popu
lorũ de xp̄i natiuitate letātium. que cā-
delabra mediēte silice faculas ferũt ac-
censas. Angel⁹ em̄ inq̄t pastorib⁹. An-
nũcio vobis gaudiũ magnũ qđ erit oī
populo. q2 natus est nobis hodie salua
tor mũdi. Hic est ver⁹ isaac q̄ risus in-
terp̄tat̄. Lumē aũt cādelabri fides ē po
puli. Nā ad iudiciũ populũ inq̄t ꝓphe-
ta. Surge illumiare hierusalē. q2 venit
lumē tuũ ⁊ gloria dñi sup te orta est. ad
populũ v° gentilē dicit ap̄ls. Erati alt
qñ tenebre. nunc aũt lux in dño. Nā ⁊ i
ortu xp̄i noua stella magi apparuit ꝫm
vaticiniũ balaā. Orietur inquit stella ex ia
cob ⁊ cōsurget virga ex israhel. De hoc
etiā dictũ est in ti. de altari. Emũctoria
siue forcipes ad emungendũ licinia:. sũt
verba diuina quib⁹ l'ras legis āputam⁹
⁊ lucētem sp̄m reuelamus. iuxta illud.
Vetustissima veteꝝ comedēs. ⁊ nouis
superuenientibus vetera abijcietis. Va-
sa in quibus licinia emuncta extinguũ
tur sunc corda fidelium que obseruātiā
legalem ad litterā admittunt. Rursus
forcipes quorum gemino dēte compo
nitur ignis sunt p̄dicatores qui nos cō

sonis vtriusqꝫ testamēti paginis instru
unt ⁊ moribus componentes ad chari
tatē accendunt. Scutra vero. id est va-
sa equalis amplitudinis in fundo et in
ore ad calefaciēdũ facta. sunt illi doctο-
res qui thesaurum cordis non celant. ꝫ
ex eo proferunt noua ⁊ vetera. lucernaꝫ
quoqꝫ non ponũt sub modio: sed super
cādelabrum. vt hi qui sunt in domo do
mini lumen ⁊ calorem accipiāt spiritus
scti. Crux quoqꝫ super altare ponenda
est ⁊ eā inde tollit baiulus crucis. in quo
recolitur quia crucem de xp̄i humeris
sublatā tollit symon cireneus. Int̄ duo
cādelabra crux in altari media collocat̄
quoniā inter duos populos xp̄s in ec-
clesia mediator existit. Ipse em̄ est lapis
āgularis qui fecit vtraqꝫ vnũ. ad quem
pastores a iudea ⁊ magi ab oriente vene
runt. De hoc aliter dicet̄ in prohemio
quarte partis sub titu. de accessu sacer-
dotis ad altarē. Rursus altaris frōs aurifri
sio ornat̄. iuxta illud Exo. xxv. ⁊. xxviij.
c. Construes mihi altare. faciesqꝫ illi co
ronā per gyrum seu circuitũ altā q̄t-
tuor digitis. Nempe altare quādoqꝫ si-
gnificat cor hominis in q̄ sacrificiũ ve-
re fidei per contritionē offerri debet. et
tunc aurifrisium conceptũ bone opera
tionis significat quo frontem nostrum
ornare debemus vt ceteris luceamus.
Quādoqꝫ altare significat xp̄m ⁊ tunc
per aurifrisium congrue ornamentum
charitatis designatur. Sicut em̄ aurũ
p̄eminet omnibus metallis. sic ⁊ chari-
tas ceteris virtutibus. Unde Ap̄lus. j.
ad Cor. xiij. Maior aũt hoꝝ est chari-
tas. Frontem em̄ nostraꝫ sic aurifrisio
caritatis debemus ornare. vt parati si-
mus ꝓ christo animas ponere. Vexil
la etiā super altare eriguntur. vt trium-
phus xp̄i iugiter in ecclesia memoret̄.
per quem ⁊ nos de inimico triumpare
speramus. Codex etiā euāgelicus sup
illud adaptatur. eo ꝙ euangeliũ ab ipo

scʒ xp̄o sit editum ꝛ ipsi perhibeat testi-
moniū. Qui q̄re exterius ornetur dice-
tur in .iij. parte sub titulo de lega. indu-
mentis. Deinde vasa ꝛ vtensilia in do-
mo dn̄i a moyse ꝛ salomone originē ha-
buerūt. que in veteri testamēto plura ꝛ
diuersa fuerūt. prout i Exo. legit̄ diuer-
sa habentia significata. de quibus h̄ bre-
uitatis causa non agimus. Sane oīa
que adornatū pertinent. tempe quadra
gesime remoueri vel cōtegi debent. qd̄
fit s̄m aliquos in dominica de passione
qr̄ extunc diuinitas fuit abscōsa ꝛ vela-
ta in xp̄o. dimisit em̄ se capi ꝛ flagellari
vt homo tanq̄ nō haberet in se virtuteʒ
diuinitatis. Vn̄ in euāgelio huius diei
dicit̄. Jh̄s aūt abscondit se ꝛ exiuit d̄ tē-
plo. Tunc ergo cooperiunt̄ cruces. i. v̄-
tus sue diuinitatis absconditur. Alij h̄
faciūt a prima dn̄ica quadragesime. q̄a
extunc ecclesia incipit de eius passione
agere. Vn̄ eo tpe crux ab eccl̄ia nō nisi
cooperta portari debet. Et s̄m morē q̄-
rundā locoꝝ duo tm̄ velamina seu corti-
ne tunc retinent̄ quorū vnū ponit̄ p cir-
cūitū chori. aliud suspendit̄ inter alta-
re ꝛ chorū ne appareāt q̄ sunt intra san-
cta sanctoꝝ. Quod sanctuariuʒ ꝛ crux
tunc velant̄ signat litterā legis. i. ei9 car-
nalē obseruātiā siue qd̄ i veteri testamē-
to ante christi passioneʒ intelligentia sa-
crarum scripturarū velata operta ꝛ ob-
scura erat. ꝛ qui tempore illo fuerūt. ve-
lamē. id est. obscurā sciētiā ante oculos
habuerūt. Signat etiā rompheā illaʒ q̄
fuit ante ianuā paradisi. Et quoniā hu-
iusmodi carnalis obseruātia ꝛ obscuri-
tas ꝛ romphea in xp̄i passione sublata
sunt. ideo cortine vel velamina hmōi i
parasceue remouent̄. Sed ꝛ qr̄ in vete-
ri testamēto fuerūt aialia ruminantia ꝛ
vngulas scindētia ꝛ boues arātes. id ē.
scripturarū mysteria discernentes ꝛ spi-
ritualiter intelligētes. ideo in q̄dragesi-
ma post velum ingrediunt̄ sacerdotes

paucī q̄bus datū est nosse mysteriū re-
gni dei. Circa hoc aūt notādū ē q̄ tri-
plex genus veli suspendit̄ in eccl̄ia vi-
delicet qd̄ sacra operit. quod sanctuari-
um a clero diuidit. ꝛ qd̄ clerū a populo
secernit. Primū est nota lr̄e legis. Se-
cundū nota nr̄e indignitatis. qr̄ indigni
sum9 imo ipotētes celestia intueri. Ter-
tiū est coertio nr̄e voluptatis carnalis.
Primū videlicet cortine q̄ ab vtroq̄ al-
taris latere extendunt̄ sacerdote secretū
intrāte. put in q̄rta pte sub titu. de secre-
ta dicet̄. significatū est in hoc q̄ sicut le-
git̄ Exo. xxxiiij. Moyses posuit velam̄
sup faciem suā. qr̄ filij israel claritatē vul-
tus ei9 sustinere nō poterāt. Et sicut dic̄
apl̄s hoc velamē adhuc hodie est super
corda iudeoꝝ. Scd̄m videlicet cortina:
q̄ in q̄dragesima in officio misse aū alta-
re extendit̄ significatū est in h̄ q̄ velū in-
tra tabernaculū erat suspensuʒ qd̄ diui-
debat sctā sctōꝝ a sctis. vt dicet̄ in phe-
mio q̄rte ptis p qd̄ arca pp̄lo velabat̄ ꝛ
erat miro ope ꝯtextū ꝛ pulcra varieta-
te distinctū. qd̄ in passione dn̄i scissuʒ ē.
ꝛ illius exēplo hodie cortine varia pul-
critudine texunt̄. De p̄missovelo ꝛ qua-
les esse debēt cortine habet̄ Exo. xxv. ꝛ
xxxvj. c. Tertiū inde tunc habuit origi-
nē. qr̄ in p̄mitiua eccl̄ia pibolus. i. pari-
es q̄ circuīt choꝝ non eleuabat̄ nisi vs-
q̄ ad appodiatōʒ. qd̄ adhuc in q̄busdā
ecclesijs obseruat̄. qd̄ ideo fiebat vt po-
pulus vidēs cleꝝ psallentē inde bonuʒ
sumeret exemplū. Verūtn̄ hoc tpe q̄-
si cōiter suspendit̄ siue interponit̄ veluʒ
aut mur9 inter clerū ꝛ pp̄lm. ne mutuo
se ꝯspicere possint q̄si ipo facto dicatur
Auerte oculos tuos ne vi. va. ꝛc̄. In pa-
rasceue v̄o oē tollit̄ velū. qr̄ in passione
dn̄i velū tēpli scissū est. ꝛ p eā reuelata ē
nobis legis spūalis intelligētia q̄ antea
latebat vt p̄missum est. ꝛ apta est celest̄
regni ianua. ꝛ data ē nobis fortitudo vt
vinci nisi velimus a carnali ꝯcupiscētia

nequeam⁹. Verūtamē velū qđ diuidit sanctuariū a clero retrahit vel eleuat in vespa cuiuslibꝫ sabbati q̄dragesime qñ officiū diei dñice inchoat vt cler⁹ possit ī sanctuariū intueri.qꝛ domica recolit̄ resurrectionē. Hoc etiā ideo fit in sex diebus dñicis.qꝛ nulla fuit etas in qua nō fuerit gaudiñ eternū . gaudiū q̄dem figuratū quod celo velat qđ pervelū illđ significat. Inde est ꝙ dieb⁹ dominicis non ieiunam⁹.ꝛ hoc ꝓpter gloriā dominice resurrectionis . Nā prima dñica signat gaudiū qđ habuerūt primi parentes in padiso ante pctm̄. Scđa dominica figurat gaudiū quod pauci habueīt in arca noe aliꝭs oib⁹ diluuio submersis. Tertia qđ habueīt filiꝭ israel sb Joseph aliꝭs fame afflictis. Quarta qđ habuerūt sub salomone in oī pace viuētes Quinta qđ habuerūt redeūtes de captiuitate babylonie. Sexta qđ discipuli habuerūt a resurrectiōe vsqꝫ ad ascēsionē qñ cum eis p̄sentialiter fuit spōsus In festiuitatib⁹ etiā nouē lectionū quadragesime velū ip̄m eleuat vel retrahit Sed h̄ nō habet de primaria eccl̄ie institutōe.qꝛ tunc nullum festum celebrabat: in quadragesima solenniter. Sed si aliquod festum occurrebat. quacunqꝫ die occurreret in sabbato ꝛ in dominica de eo commemoratio fiebat prout in canone pape Martini habet . Et in Burcardo li.xiij.ꝛ hoc totū ꝓpter temporis illius tristiciā.postea vsus in cōtrariū obtinuit.vt videlicet festū nouez lectionū ī suo die solēniter celebret . et nihilomin⁹ ieiunet. Rursus cortine i festiuitatib⁹ extēdunt i ecclesiꝭs ꝓpter ornatū vt p visibiles ornat⁹ ad inuisibiles moueamur.q̄ sūt qñqꝫ variꝭs coloribus colorate vt premissum est vt ex diuersitate coloꝝ ipsoꝝ notet ꝙ hō q̄ est dei tēplū ornat⁹ esse debet varietate seu diuersitate ꝟtutū. Cortia alba signat vite mūdiciā. Rubea charitatem. Viridis contemplationem. Nigra carnis mortificationem. Liuida tribulationem. Adhuc sup cortinas cādidas suspēdūt quādoqꝫ pāni variꝭ coloris ad notandum ꝙ cor nostrum purgatum esse debet a viciꝭs ꝛ in eo debēt esse cortine virtutū ꝛ varietas bonoꝝ operum. Porro in festo natiuitatꝭ dñi quedā ecclesie nullos suspendunt pannos quedam viles ꝛ quedā bonos. Que nullos suspendunt.nostrū figurant ruborē.si em̄ maximuꝫ sit nobis gaudium de nato saluatore.non tamen debemus eē sine rubore pro eo ꝙ tantum fuit nostrum peccatuꝫ ꝙ dei filius seipsum propter nos exinaniuit: formam serui accipiens . Et propterea etiam in ipsius obitu non cum leticia solennizamus.sed acerrimum ieiuniū facimus.cum tamē in aliorum sanctorum obitu leti solēnizemus . ꝛ aliquantulum lautius in cibo ꝛ potu nobis indulgeamus.prout in sexta parte sub parasceue dicetur. Rubor quippe nobis ē ꝙ dominus mortuus est propter peccata nostra.sancti vero nō propter peccata nostra sed propter christum passi sunt. Qui viles suspendunt figurāt ꝙ dominus seruilem induit formaꝫ . ꝛ ꝙ vilib⁹ pannis eo die inuolutus fuit . Qui bonos gaudium de rege nato habitum attendunt.et quales esse debeamus in receptione tanti hospitis ostendunt . In quibusdam ecclesiꝭs altare in pasca preciosis ornatur palliꝭs.et supperponuntur velamina trium colorum rubeum. subalbum et nigrum:que tria tempora designant. Prima lectione ꝛ responsorio finitis remouetur velamen nigrum quod tempus ante legem signat. Secūda lectiōe ꝛ responsorio finitis remouetur subalbum.quod tempus sub lege đ signat . Tertia finita remouetur rubeum. quod tempus gratie significat . in quo p christi passionen ad sanctasanctorū ꝛ ad eternā gloriā nobis additus ptꝫ

De pannis ṽo ꝛ vestimētis altarꝭ in tractatu de altari dictum est. In pͨcipuis festiuitatibus thesauri ecclesie in publicuȝ deducunt ꝓpter tria. Primo ꝓpter consideratione͂ cautele vt videlicet appareat q̄ꝫ cautus fuerit in seruando qui illū̃ seruare tenet. Scd̃o ꝓpter solennitatis veneratione͂. Tertio ꝓpter oblationis memoriam videlicet in memoriam illoꝝ qui prius ea eccl̃ie obtulerunt. Qꝫ aūt eccia intus ꝛ nō extra festiue ornat mysterialiter innuit ꝙ om̄is gloria eius abintus est. Licet em̄ exterius despicabilis sit. in anis tñ que sedes dei est radiat iuxta illud. Nigra sum ꝫ formosa ꝛc̃. Et dn̄s ꝑ ꝓpham. Etem̄ hereditas mea preclara est mihi. Propheta etiam considerans hoc ait dn̄o. Dilexi decorem domus tue ꝛc̃. quā̃ specialiter fides spes ꝛ caritas exornat. Eccl̃ia q̊ꝫ materialis ꝛ etiam spiritualis mundari debet. de quo in. vj. pte sub. ti. d̃ pasca. ꝛ de quinta feria cene dicet. In nonnullis ecclesijs oua strutionū ꝛ hmõi q̄ admiratione͂ inducunt ꝛ que raro vide͂tur cõsueuerūt suspe͂di vt ꝑ h̄ ppl̄us ad ecclesiā̃ trahat ꝛ magis afficiat. Rursus aiunt quidam ꝙ strutio tanq̄ꝫ auis obliuiosa derelinquit i sabulo oua sua. demū q̄si stella visa recordat. ꝛ redit ad illa aspectu suo fouens ea. Oua ḡ in ecclesijs suspendunt ad notandū ꝙ hõ ꝓpter peccatū a deo derelictus si tandeȝ diuino lumine illustratus. recordatus delictoꝝ suoꝝ penituerit. ꝛ ad ip̄m redierit ꝑ aspectū misericordie illius fouet ꝑ quē etiā modū d̃r in Luca. ꝙ respexit deus petꝝ postq̄ꝫ negauit xp̄m. Suspe͂duntur etiā vt in illis vnusq̄sq̄ꝫ contemplet ꝙ homo facile deuȝ obliuiscit. nisi ꝑ stellam. i. spūssancti gratiā influenteȝ illustratus ad eum redire per bona opera recordet. Sane in primitiua ecclesia sacrificiū fiebat in vasis ligneis ꝛ vestibus cõibus. tūc em̄ erant lignei calices ꝛ aurei sacerdotes. nūc ṽo econtra est. Sȝ Seuerinus papa instituit ꝙ in vitreis fieret. q² ṽo illa fragilia erāt. io͂ Vrbanus papa ꝛ etiā cõciliū Remeñ. statuit ꝙ in arge͂teis vel aureis vasis sacrificet. vel ꝓpter pauptatem in stā̃neis que nõ eruginant. non tame͂ in ligneis vel ex auricalco. Non ḡ debȝ esse de vitro ꝓpter ꝑiculū effusionis. nõ de ligno q² cū sit porosum ꝛ spongiosum corp⁹ sanguine͂ absorberet. nõ de ere vel auricalco qm̄ ob vini ṽtutem erugine͂ ꝛ vomitum ꝓuocaret. Et nõ ꝙ calicis nom̄ a veteri ꝛ nouo testame͂to origine͂ traxit vnde Hiero. Calix aureus babilon inebrians omnem terrā. Et dauid. Calix in manu dn̄i vini meri plenus mixto. Et alibi. Calice͂ salutaris accipiaȝ ꝛ nomen dn̄i inuocabo. Item in euangelio Potestis bibere calice͂ que͂ ego bibiturus sum. Item accipiens calice͂ gratias egit. Calix āt aure⁹ significat thesauros sapientie in xp̄o absconditos. Argenteus mundiciā culpe. Stanne⁹ innuit similitudine͂ culpe ꝛ pene. stannū enim est mediū inter argentū ꝛ plumbū ꝛ caro xp̄i licet non fuerit plumbū. i. peccatrix. fuit tñ carni similis peccatrici. ꝛ licet non fuerit argentū. i. passibilis propter suā culpā. fuit tñ passibilis ꝓpt nostrā. q² lāguores nr̄os ip̄e tulit ꝛ dolores nr̄os ip̄e portauit. De calice ꝛ pate͂a dicet sb̄ ti. de ꝯsecra. ꝛ vnctio. Ne͂pe si q̊s tenui religiõe tent⁹ dicat. ꝙ dn̄s p̄cepit moysi vt cūcta vasa tabnacli i oēs vsus ꝛ cerimõias ex ere face͂t. vt legit Exod. xxvij. ꝛ. xxxviij. c. ꝙq̄ꝫ hmõi p̄tiosa vasa ꝛ ornam̄ta poterāt venūdari ꝛ dari pauꝑib⁹. sil̄is ē iude. ꝛ mulieri vnge͂tarie ꝯrius. Hoc em̄ agim⁹ nõ ꝙ deū min⁹ vilia ornamēta delecte͂t q̄ꝫ aurea. ꝫ q² cū hoies ꝙ diligūt deo libenter offerunt ꝑ diuinam latriam suā vincunt auaritiā Preterea h̄ diuine pietatis officia moralia sunt ꝛ future glorie significatiua.

Vñ etiã in veteri lege ex auro. iacincto
purpura. cocco bis tincto. ꝛ bisso retor-
ta ꝛ aliȷ̃s ꝓciosis superhũerale fieri ꝑcipit
vt quãta sacerdos ꝟtutũ diuersitate cla
rescere debeat demõstret. ꝛ altare ꝛ ꝓpi
ciatoriũ ac cãdelabꝝ ꝛ alia vasa ꝛ orna
mẽta altaris ex auro fieri ꝛ argẽto. Exo
di. xxv. ꝛ. xxx. ꝛ. xxxviiȷ. ca. Tabernacu-
lũ q̃ꝫ ex diuersis ꝓciosis fieri ꝑceptũ est
ꝓut dictũ est sub ti. de eccl'ia. Legal' eti-
am pontifex aliȷ̃s diuersis ꝓciolis vte-
bat ornamẽtis ꝓut dicet in tertia parte
sub ti. de legalibꝰ indumẽtis. de hoc eti
am sub ti. de eccl'ie dedicatõe ꝓpe ꝑnci-
piũ dicet. Porro ꝓhibitũ est in ꝯcilio
aurelian̄. ne diuina misteria ꝓstent ad
nuptiarꝝ ornatũ ne improborꝝ tactu vl'
pompa secularis luxurie polluant q̃ ni
mirũ ondit ꝙ ex veste cuiuscũq; ꝑsone
fieri nõ debet casula vl' aliq̃s sacris my
sterȷ̃s deputandꝰ ornatꝰ. Stephanꝰ q̃ꝫ
papa statuit ne vestimẽtis eccl'ie in aliȷ̃s
vsibꝰ q̃s fruat. q̃q; nisi a sacratis hoibus
tãgãt ne vltio q̃ balthasar regẽ babilõie
ꝑcussit super hoc trãsgrediẽtes vẽiat. Cle
mẽs etiã papa statuit ne mortui sepeli-
ant vel inuoluant seu operiant vel etiã
feretrũ cũ palla. i. pãnis altaris. aut cuꝫ
mappa q̃ calix inuoluit seu cũ q̃ sacer-
dos manꝰ post ꝯsecratõꝫ tergit. Qñ vo
palle. i. corpalia. ꝛ vela. i. ornamẽta alta
ris seu cortine super altare pẽdẽtes sordi-
date fuerũt. diaconi cũ mistris humili-
bus illa lauẽt intra sacrariũ. ꝛ nõ extra.
Pro vel' aũt lauãdis q̃ ad cultũ altaris
ꝑtinẽt noua peluis hẽat. Palle vo. i. cor
palia i alia pelui lauent vela q̃ꝫ ianuarꝝ
i. cortie q̃ extẽdunt i eccl'ȷ̃s i festis ꝛ i q̃
dragesima i alia pelui lauent. Hinc est
ꝙ statutũ est in ꝯcilio ylerden̄. ꝙ ad cor
pale lauãdũ ꝛ ad pallas alterius ꝓpria
habeant vasa foris in quibꝰ nihil aliud
lauet. Sed et ẜm eundem Clementem
si altaris palla. i. vestimenta altaris vel
cathedra in q̃ sedet sacerdos sacris ve-
stibus indutus. vel cãdelabrum vel ve-
lum. i. pãnus vl' cortina super altare pen-
dens fuerint vetustate consumpta cre-
ment. ꝛ cineres vl' in baptisterio vl' i pa
riete aut in fossis pauimentorꝝ vbi non
sit transitus iactent. Et nota ꝙ eccl'iasti
ca ornamẽta bñdicunt. vt dicet sub tit.
de ꝯsecrationibꝰ ꝛ vnctionibus.

De cãpanis.

CAmpãe sũt vasa
enea in nola ciuitate cãpãie pri-
mo inuẽte. Maiora itaq; vasa cã
pane a cãpania regiõe minora vero no
le a nola ciuitate dicunt. Pulsat aũt ꝛ
bñdicit cãpana vt ꝑ illius tactũ ꝛ soni-
tũ fideles iuicẽ inuitent ad ꝑmiũ. ꝛ cre-
scat in eis deuotio fidei. fruges mẽtes
ꝛ corpa credentiũ seruent ꝓcul pellant
hostiles exercitus ꝛ oẽs insidie inimici
fragor grãdinũ. ꝓcella turbinũ. impetꝰ
tẽpestatũ. ꝛ fulgurũ temꝑent. infestaq;
tonitrua ꝛ ventorꝝ flama suspẽdat. spũs
ꝓcellaris ꝛ aeree ptãtes ꝓsternant. vt h
audientes cõfugiant ad sctẽ matris ec-
clesie gremiũ an̄ sctẽ crucis vexillũ cui
flectit oẽ genu ꝛc̃. sicut hec singula in
benedictionibꝰ cãpane habentur. Sci-
endũ aũt est ꝙ cẽpane q̃rꝝ sonoritate cõ
uenit populus ad eccĩaꝫ ad audienduꝫ
ꝛ clerus ad ãnunciãdum mane miseri-
cordiã dñi ꝛ veritatẽ eius ꝑ noctẽ signi
ficãt tubas argẽteas q̃bus in veteri le-
ge ppl's ad sacrificãduꝫ accersiebat. de
q̃bus dicet in. vȷ. ꝑte sub penthe. Quẽ-
admodũ em̄ vigiles in castris tubis. sic
ꝛ eccl'iarꝝ ministri cãpanarꝝ sonitu se ex
citãt vt ꝯ insidiãtem dyabolũ ꝑnoctẽt.
Sig̃ igit nostra enea sonoriora sunt tu-
bis veteris legis. q: tunc notꝰ erat deus
in iudea tm̄. nũc vo in omi terra Sunt
etiã durabiliora. significãt em̄ predicati
onem noui testamẽti fore ãplius dura-
turã tubis ꝛ sacrificiȷ̃s veteris legis. q:
vsq; ad mundi finẽ. Siquidẽ cãpane ꝑ-

dicatores significant qui fideles ad simi-
tudinē cāpane ad fidem vocare debent
qḋ significatū est in eo ꝙ dn̄s precepit
moysi vt faceret festū summo pontifici
habentē .lxxij. tintinabula que sonarēt:
cum pontifex in sctā sctōꝝ ingrederet.
Ipm ergo vas os ꝑdicatoris designat.
Iuxta illud Apl'i. Factus suz velut es
sonans siue cimbalū tinniens. Duritia
metalli fortitudinē designat in mēte ꝑ-
dicatoris. Vn̄ dn̄s. Dedi frontez tuam
duriorē frontib⁹ eorum. Plectruz siue
ferruz quod interius ex vtraqꝫ parte fe-
riens sonū reddit doctoris linguā q̄ sci
entia ornat ꝛ que vtrunqꝫ testamentuz
resonare facit figurat. Prelat⁹ ergo abs
qꝫ scientia ꝑdicationis est quasi cāpana
sine plectro. iuxta illud Grego. Sacer-
dos si ꝑdicationis est inscius quā cla-
moris vocem daturus est preco mutus
est enī quasi canis mutus latrare nō va
lens. Ipsa vero percussio denotat ꝙ ꝑ-
dicator primū debet per correctionē in
se vicia ferire ꝛ postmodū ad aliena ex-
probrāda accedere ne cōtra doctrinam
apostoli alijs predicās ipse reprobus i-
ueniat. Vn̄ ps̄. Peccatori aūt dixit de-
us q̄re tu enarras iusticias meas ꝛ assu
mis testamentum meum ꝑ os tuū. sue
nanqꝫ actionis exemplo plerunqꝫ accē
dit quos eruditione sermonis mouere
nequit. Vinculum vero quo plectrum
vasi coniungitur seu ligatur est mode-
ratio qua lingua temperat que ad tra-
ctum corde. id est. ad autoritatem scp̄tu
re linguā mouet predicatoris. Lignum
in quo cāpana pendet, lignum domini-
ce crucis significat. quod ideo quādoqꝫ
a superioribus cōtinet. quia crux ab an
tiquis patribus nunciat. Instrumenta
quibus ipsum lignum alligatū seu affi
xum est oracula sunt prophetarum. Li-
gatura vero ferrea qua cāpana ligno cō
iungitur charitatē denotat per quā pre
dicator indissolubiliter cruci affix⁹ glo-
riatur dicens. Mihi absit gloriari nisi i
cruce do. no. Cauilla ligno affixa q̄ me-
diāte cāpana pulsat rectā predicatoris
mentē signat q̄ diuinis mādatis inhe-
rens illa fideliū auarib⁹ ꝑ frequētē pul-
satōꝝ inculcat. Funis aūt ab illa pēdēs
q̄ cāpana pulsat est humilitas seu vita
predicatoris. Funis etiam ip̄a vite nr̄e
mensurā ōn̄dit. Adhuc cum funis initi
um habeat a ligno a quo cāpana pēdet
ꝑ quod crux dominica itelligit recte sa-
crā scripturā a ligno sctē crucis descen-
dentē signat. Sicut etiā funis est ex tri
bus funiculis. ita ꝛ scriptura ex trinita-
te cōsistit. scilicet. ex historia. ex allego-
ria. ꝛ ex moralitate. Funis ergo descen
dēs a ligno in manu sacerdotis est scri
ptura a mysterio crucis descendēs i ore
ꝑdicatoris. Rursus ideo funis vsqꝫ ad
manus quib⁹ continet extendit. q2 scri
ptura vsqꝫ ad oꝑa trāsire debet. Funis
quoqꝫ eleuatio ꝛ depressio in pulsando
denotat ꝙ sacra scriptura aliqn̄ loquit
de altis aliqn̄ de inferiorib⁹. seu ꝙ ꝑdi
cator quandoqꝫ propter aliquos alta di
cit. quādoqꝫ propter alios cōdescēdit:
iuxta illud apostoli. Siue excedimus
propter deum siue condescendim⁹ pro-
pter vos. Adhuc sacerdos deorsū funē
trahit dū ad actiuā vitā a ꝯtēplatiōe de
scēdit. ip̄e vero sursuz trahit dū scriptu
ra docēte i ꝯtemplatōꝝ erigit. deorsū eti
am trahit dū scripturā ad litterā q̄ occi
dit intelligit. sursum trahit dum sp̄uali
ter eā exponit. Rursus sm̄ Grego. deor
sum trahit. ꝛ sursum trahit. duz in ea se
metipꝫtuz videlicet in prauis iaceat. ꝛ
q̄tū ad bona facienda ꝓficiat. Sed ꝛ ex
tactu funis cāpana resonat. ppl's ad ex
positōꝝ sacre scripture aduāt. ꝑdicator
audit ꝛ ppl's in vnitate fidei ꝛ caritatis
vnit. Sacerdos itaqꝫ q̄ se recognoscit ꝑ-
dicatōis debitorē non se subtrahat a mo
uendis signis. qm̄ ꝛ filij aaron clāgebāt
tubis. Funē ḡ mouet q̄ frēs aut ppl'm

ex officio ↄuocat. Anulus sine corde ꝙ
quē in plerisqȝ locis corda trahiꝛ est co
rona p̄mij seu pseuerātia in finē. vel est
ip̄a diuina scriptura. Porro sauinian⁹
papa statuit vt hore diei ꝑ ecclias pulsē
tur. Et nota ꝙ ad diuia officia. ꝑ. xij. ho
ras diei cāpāe cōiter duodecies pulsan
tur. videlicet in prima hora semel. ⁊ ī vl
tima similiꝛ semel. qꝛ ab vno deo oīa ⁊
idē vnus erit oia in oib⁹. In tertia pul
saꝛ ter. ꝓ scōa tertia ⁊ q̄rta horis que sb
illa cātanꝛ. Similiter ⁊ in sexta ter pro
tribus videlicet ꝓ q̄nta ꝓ sexta ⁊ septi
ma horis. Similiter in nona ter ꝓ trib⁹
ad vesperas vero que est vndecima ho
ra non solum semel sed etiā multipliciꝛ
qꝛ in tempe gratie multiplicata est p̄di
catio aploꝝ. Itē in nocte ad matutinū
sepe. qꝛ sepe exclamādū est Exurge qui
dormis. ⁊ exurge a mortuis. Cōiter tn̄
ter pulsaꝛ in nocturnis. Prio cum sqlla
que significat paulū acute p̄dicātē. Se
cunda pulsatio significat Barnabā sibi
associatū. Tertia innuit ꝙ iudeis repel
lentibus verbū dei. apl'i ↄuerterūt se ad
gētes q̄s in fide trinitatis q̄ttuor eu āge
lioꝝ imbueꝛt disciplinis. Vn̄ ⁊ quidā
q̄ter pulsāt. Et nota sex esse genera tinti
nabuloꝝ quibus in eccia pulsanꝛ. s. sql
la. cimbalū. nola. nolula seu dupla cam
pana ⁊ signū. Squilla pulsaꝛ in tricli-
nio. i. refectorio. Cimbalū in claustro.
Nola in choro. Nolula seu dupla. i ho
rologio. Cāpana in cāpanili. Signum
in turri. Quodlibet tn̄ horuȝ pōt gene
raliter tintinabulū nuncupari. Varijs
ergo designātur vocabulis. qꝛ predica
tores per illa designati ad mlta nccārij
sunt. Sane in tota septuagesima. sub q̄
q̄dragesima continetꝛ. in diebus ꝓfestis
non debet ꝯpulsari nec cōpulsari. nec
dupulsari. sed solum simpulsari. id est.
simpliciter pulsari. ad horas diei vl' ma
tutinas. In ecclijs tn̄ bn̄ ordinatus bis
pulsaꝛ ad primā. Primo ad innocāduȝ
Scōo ad inchoādum. In tertia ter ꝭm
numerum horarū que sub illa pulsanꝛ
vt p̄missum est vna ad innocāduȝ. alia
ad congregādum. tertia ad inchoāduȝ.
Similiter fit in sexta ⁊ in nona. ⁊ eedeȝ
cāpāe ⁊ eodeȝ ordine pulsanꝛ ad matu
tinas simpliciter. Ad missam vero ⁊ ad
vesperas duab⁹ dumtaxat cāpāis pulsa
tur. In minoribus vero eccl'ijs simplici
ter tm̄ pulsandū est iuxta p̄missa. ⁊ hoc
in ferijs. In dn̄icis vero ⁊ solennib⁹ die
bus ꝓut in alijs tempibus compulsaꝛ
Quia em̄ p̄dicatores qui ꝑ cāpanas fi
guranꝛ tempe gr̄e crebrius abundāt et
oportune ⁊ importune instāt. idcirco in
festis que ad grāȝ pertinent cāpane tu
multuosius tinniūt et ꝓlixius concre
pāt vt dormientes ⁊ ebriosos excitēt ne
dormiāt vltra modū. Quid aūt signifi
cet compulsatio quādo cātaꝛ. Te deum
laudamus. in q̄nta pte sub titulo de no
cturnis diceꝛ. Verū aliquo moriēte cā
pane debēt pulsari vt populus hoc au
dies oret pro illo pro muliere quidē bis
pro eo ꝙ ipsa inuenit alteritatē. primo
em̄ fecit hominē alienū a deo quare se
cunda dies non habuit benedictioneȝ.
Pro viro vero ter pulsaꝛ. qꝛ primo inuē
ta est in hoie trinitas. Primo em̄ forma
tus est adaȝ de terra. Deinde mulier ex
adā. postea homo creatus est ab vtroqȝ
⁊ ita ibi est trinitas. Si autem clericus
sit tot vicibus simpulsatur quot ordines
habuit ipse. Ad vltimum vero compul
sari debet cum oibus cāpanis vt ita sci
at populus pro quo sit orandū. Debet
etiā compulsari quādo funus ad eccle
siam ⁊ qn̄ de eccl'ia ad tumulū deporta
tur. Ceterū cāpāe i processionib⁹ pul
sanꝛ. vt demones timētes fugiāt. ꝓut ī
quarta parte sub ti. de accessu pō. ad al.
diceꝛ. Timent em̄ auditis tubis eccl'ie
militātis. s. cāpanis. sicut aliq̄s tyrānus
timet audiēs in terra sua tubas alicui⁹
potētis regis inimici sui. Et h̄ etiā ē cāq̄

Timent demones auditis tubis Eccle militantis Sci campanis

re ecclesia vidēs concitari tempestatem
campanas pulsat. vt .s. demones tubas
eterni regis .i. cāpanas audiētes territi
fugiant. ⁊ a tempestatis ꝯcitatione qui-
escant ⁊ vt ad cāpane pulsationē fideles
admoneant̄ ⁊ ꝓuocent̄ ꝓ instanti peri
culo orōni insistere. Silēt āt cāpane
triduo an̄ pasca. vt dicet̄ i. vj. pte sub q̄n
ta feria cene. Rursus cāpane tpe inter-
dicti silent. q2 sepe ob delictū subditorū
impedit̄ lingua p̄dicatoꝝ. iux̄ illud pro
phete. Linguā tuā adherere faciā pala-
to tuo. q2 domus .i. populus exasperās
id est inobediēs est. Habet etiam eccle
sia organa. de quibus in q̄rta parte sub
titulo de sanctis dicet̄.

De Cimiterio ⁊ alijs locis sacris ⁊ re
ligiosis.

Hunc ꝺ cimiterio

et alijs sacris ac religiosis locis
dicamus. Sane venerabiliū lo
corum alia sunt humane necessitati de
putata. alia orōni dicata. Loca hūane
necessitati deputata sunt zenodochium
zenostoriū. qꝺ idem est vasochomium.
gerontecomiū. orphanotrophium ⁊ be
photrophium. Sancti etem̄ p̄res ⁊ reli
giosi p̄ncipes hmōi instituerūt loca in
q̄bus paupes. pegrini. senes. orphani.
infantes. emeriti. infirmi. imbecilles. et
saucij reciperent̄ ⁊ fouerent̄. Et nō ꝙ ge-
ronta grece dr̄ senex latine. Locoꝝ autē
orōni dicatoꝝ alia sunt sacra. alia sctā.
alia religiosa. Sacra sunt que p manus
pontificū rite dedicata ⁊ deo sanctifica-
ta sunt q̄ varijs noibus appellant̄ ꝓut
sub ti. de eccia p̄missum est. Sctā sunt
loca emunitatis siue p̄uilegiata seruito
ribus ⁊ ministris ecciaꝝ deputata. de q̄
bus videlicz sub interminatōe certe pe
ne vel a iure vel p speciale p̄uilegiū iter
dicit̄. ne q̄s illa violare p̄sumat. sic̄ sunt
atria ecclesiaꝝ. ⁊ in quibusdā locꝫ clau-
stra infra que sunt domus canonicorū.
in quibus reis cuiuscūqꝫ sceleris ꝯfugi
entibus si se ibi receperint securitas p̄-
statur. Et ſm statuta legalia porte ⁊ the
atra ciuitatū. Religiosa sunt vbi cada-
uer hois integꝝ vel etiā caput tm̄ sepe-
litur. q2 nemo p̄t duas sepulturas hr̄e.
Corp9 ꝟo vel aliqꝺ aliud mēbꝝ absqꝫ
capite sepultū nō facit locū religiosum
Sz ⁊ ſm legalia instituta cadauer iudei
vel gētilis vel infantis nondū baptisati
locū in q̄ sepultū ē facit religiosum ſm
religionē tn̄ xp̄ianā ⁊ canonicā doctri-
nam solū xp̄iani cadauer locū facit reli
giosum. Et nota ꝙ q̄cq̄d est sacꝝ est reli
giosum. ⁊ nō eꝫ. Ceteꝝ loc9 iste religio
sus diuersimode appellat̄. videlicet ci-
miteriū poliantꝝ siue antropol' qꝺ idē
est. Itez sepulcrū mausoleū qꝺ etiā idē
est dormitoriū. tumul9. monumentuz.
ergastulū. sarcofag9. piramis. bustū. vr
na ⁊ spelūca. Cimiteriū dicit̄ a cimē qꝺ
est dulce. ⁊ sterion qꝺ est statio. ibi em̄
dulciter defunctoꝝ ossa q̄escūt. ⁊ salua-
toris aduentū expectāt. Vel q2 ibi sunt
cimices .i. ꝟmes vltra modum fetētes.
Poliantꝝ dr̄ q̄si pollutū antrū ꝓpt̄ ca-
dauera hoim ibi sepultoꝝ. Vl' polian-
trū interp̄tat̄ mlt̄itudo viroꝝ. a pol' qꝺ
est pl'alitas ⁊ antros qꝺ ē vir. ⁊ ſm h̄ ꝓ
prie dr̄ cimiteriū ꝓpter mlt̄itudinē ho-
minū ibi sepultoꝝ. Silr̄ ⁊ andropolis
qꝺ idē ē. Sepulcꝝ dr̄ q̄i sine pulsu. q2 q̄
ibi sepelit̄ pulsu caret. vl' ē loc9 vbi ossa
ꝯdunt̄. Mausoleū dictū ē a q̄dā q̄ dict9
ē mausole9 q̄ fuit diues ⁊ potēs. ⁊ ab ar
themesia ei9 vxore valde dilect9. adꝺ ꝙ
eo defuncto ipa glosum ei cōstruxit se-
pulcrū qꝺ vocauit mausoleū a noie vi-
ri sui. Exinde igit̄ mos inoleuit vt q̄li-
bet p̄ciosa sepultura mausoleum nun-
cupetur. Dormitorium dicit̄ a dormi-
endo. quia ibi corpora sanctorum qui-
escunt qui in domino dormiunt. Tu-
mulus dicitur quasi tumens tell9. q̄m
hoie in terra sepulto terra aliq̄tulū ele-

uat. Monumentū dicit q2 mōnet mē-
tē cuiuslibet inspiciētis vt recordet q2
cinis est ꝛ in cinerē reuertet. Ergastulū
dicit ab erge qđ est opus. vł ab erga qđ
est labor. ꝛ sterion qđ est statio. ibi eniꝫ
requiescunt corpa eoꝝ q̄ in dn̄o moriunt
vñ btī mortui q̄ in dn̄o moriunt. amo-
do iā dic̄ illis sp̄us vt req̄. a la. suis. Sar
cofagus dicit a sarcos qđ est caro. ꝛ fa-
gin qđ est comedere. q2 ibi caro come-
dit. i. cōsumit. Piramis dicit a pir qđ ē
ignis. q2 corpa igne cremata ꝛ incinera
ta ibi recōdebant. Vel q2 sicut ignis a
lato incipit: ꝛ tendit in acutū: sic ꝛ pira
mis. Et ē gen⁹ altissime sepulture. Tale
est rome. in q̄ fuerūt cineres Julij cesa-
ris collocati. ꝛ corrupto vocabulo vul-
gariter vocat acus scti petri q̄ tñ iulia di
ci deberet. Sicꝫ piramidē fieri fecit ce
sar iuxta turonū ꝓpe ripaꝫ ligeris. ꝛ re-
clusit ibi cineres cuiusdā militis amici
sui interfecti. Bustū vo a noie cōtenti
nomē traxit. cōtinentis locus. vicꝫ in q̄
busta siue corpa humana sepeliebant.
Vrna dicta est eo ꝙ antiqs moris fuit
humana corpa rogo cōburere: ꝛ cinēs
in terreis vrnis collocatos suare. Spe
lūca quandoqꝫ dicit duplex. vt iā dicet.
Cimiterū initiū habuisse dicit ab abra
am: q̄ emit agrū ab ebron. in q̄ erat du-
plex spelūca. vbi ipse sepult⁹ est ꝛ sara.
ysaac ꝛ iacob. ꝛ adam ꝛ eua. ꝓpterea em̄
emit vt sibi ꝛ suis sepultura esset. Du-
plex spelūca ideo ibi erat: q2 ibi duo se-
peliebant contigue. scꝫ vir ꝛ vxor. vel in
vna viri. ꝛ in altera mlieres. vel q2 vni-
cuiqꝫ illic sepeliendo duplex spelunca i
modū cathedre fiebat. vñ dicit Hiron.
ꝙ tres patriarche sepulti sunt in ciuita
te ebron in spelūca duplici cū trib⁹ vxo
ribus suis. Sepeliebant aūt quasi sedē
tes: ꝛ supior ps spelunce que truncum
capiebat a natib⁹ supra dicebat vna spe
lūca. ps vo inferior que capiebat pedes
crura ꝛ femora dicebat alia spelunca.

Sane nō debent passim omēs intra ec
clesiā sepeliri. videt em̄ ꝙ locus sepul-
ture nō ꝓsit. Lucifer nanqꝫ de celo fuit
ꝓstratus: ꝛ adā de padiso eiectus ꝛ que
loca his meliora sunt. Item ioab in ta-
bernaculo interfectus est: ꝛ Job in ster
q̄linio triūphauit. imo obesse videt si q̄s
indign⁹ ꝛ pctor in eccia sepeliat. Legit
em̄ in dyal. btī Greg. li. iiij. c. lvj. ꝙ cum
q̄dā flagitiosus in eccl'ia beati Faustini
brixineñ. sepult⁹ fuisset. eadē nocte bea-
tus faustinus apparuit custodi eiusdē
eccie dicēs. Dic ep̄o vt ꝓiciat hic car
nes fetētes q̄s hic posuit alioq̄n ip̄e die
xxx. morict. Custos vo timuit hec dice
re ep̄o. Et ep̄s die. xxx. subito mortu⁹ ē.
Legit em̄ ibidē. c. lvij. de q̄daꝫ alio q̄ se-
pultus fuit in ecclesia ꝙ cadauer eius
postea inuentū est extra ecclesiam. ꝛ lin
theamina remāserūt in loco suo. Et au
g⁹. inquit. Quos pctā grauiora depri-
mūt si in locis sacris sepeliri se faciunt.
restat vt de sua presumptōne iudicent.
q2 eos sacra loca nō liberant. ꝫ culpa te
meritatis accusat. Nullꝫ ḡ corpus de
bet in eccl'ia aut ꝓpe vbi corpus dn̄i et
sanguis cōficit sepeliri. nisi corpa sctoꝝ
patrū. qui dicunt patroni. i. defensores
qui meritis suis totā defendūt patriam
ꝛ ep̄i abbates. ꝛ digni p̄sbr̄i ꝛ laici sum
me sanctitatis. ꝫ cūcti debēt circa eccle-
siam sepeliri. puta in atrio aut in porti
cu aut in exedris siue voltis ecclesie ex-
terius adherētibus aut i cimiterio. Di-
cunt em̄ q̄dam ꝙ locus. xxx. pedū circa
ecclesiaꝫ debet ad hoc cōsecrari. alij vo
solā circūitionē quā facit ep̄us dedicās
ecclesiā ad hoc sufficere dicūt. Aug⁹. di
cit in libro de cura ꝓ mortuis agenda i
fine. ꝙ sepeliri apud martyrū memori-
as. in hoc defuncto ꝓdest. vt cōmēdās
eū etiā in martyrū patrocinio affect⁹ ꝓ
illo supplicatōnis augeat. Antiqtus so
lebāt hoies in ꝓprijs domibus sepeliri
ꝫ ꝓpter cadauerum fetorem statutum

fuit vt extra ciuitatē sepelirent̄. ⁊ quen
dam locū cōem sanctificatū ad hoc de-
putabant. Nobiles vͦo sepeliebant̄ sup
mōtes ⁊ in medio montiū ⁊ in radicibꝰ
coꝝ ⁊ in ꝓprijs predijs. Ceterū siq̄s in
obsidione interficiat̄ nec possit cimite-
riuꝫ haberi. sepeliat̄ in loco vbi potest.
Si vͦo negociator vł ꝑegrinꝰ moriat̄ in
equore ⁊ fuerit terra vicina sepeliat̄ ibi
ꝙ si portus remotus sit in aliqua insu-
la ꝓpinqua sepeliat̄. Si aūt terrā nō vi-
deāt. fiat ei domūcula de lignis. si habe
ri pñt. ⁊ ꝓijciat̄ in mare. In cimiterio āt
xp̄ianoꝝ nō nisi xp̄ianꝰ baptisatꝰ sepeli-
ri dꝫ. nec tñ omis. qm̄ nłł's i maleficio i-
terfectus. si maleficiū sit mortale pctm̄.
vt si sit interfectus i adulterio vel latro
cinio. vel in ludis gētiliū. Et ideo vbi q̄s
inuenit̄ mortuꝰ ibi sepeliat̄. ꝓpter dubi
um cause mortis eiꝰ. Si vͦo q̄s subito
moriat̄ in ludis cōsuet̄. vt in ludo pile
sepeliri pōt in cemiterio. qꝛ nemini no-
cere intēdebat. Sed qꝛ mūdialibꝰ occu
pabat̄. aiūt q̄dam ꝙ sepeliri debet sine
psalmis. ⁊ sine ceteris mortuoꝝ obse-
quijs. Sed ⁊ si q̄s impetēs aliū in rixa
vel tumultu impenitēs moriat̄. nec sa-
cerdotē petijt. nō debet sepeliri in cimi-
terio. vt q̄dā dicūt. nec is q̄ manu ꝓpria
mortē sibi cōsciuit. secus si vim ad cau
telam sui vel suoꝝ repellebat. ⁊ al's i pe
nitētia remanebat. Si vͦo nō ꝓpter ali-
quā manifestā causaꝫ. ꝫ solo dī iudicio
q̄s subito morit̄ pōt in cimiterio sepeli-
ri. Iustus em̄ in q̄cunqꝫ hora morit̄ sal
uat̄: presertim si dabat opam alicui rei
licite. Defensori iusticie ⁊ pugnāti i pre
lio iusto occisis. cimiteriū ⁊ officiū libe
re cōcedunt̄. interfecti tñ i ecclesiā non
portent̄. ne pauimentū sanguine pollu
atur. Sed ⁊ si aliquis rediens de lupa
nari vel de aliquo loco vbi fornicatꝰ sit
in via occidat̄. vł aliquo casu iconfitēs
moriat̄. nō sepeliat̄ in cōmuni cimite-
rio. ⁊ hoc si legitime ꝓbari potest eum

fornicatū fuisse nec constat eum postea
confessum vel contritū fuisse. alioquin
sepeliri debet. Rursus mulier moriēs i
partu nō debet in eccl'ia poni vt q̄dam
dicūt. ne pauimētū eccl'ie sanguine pol
luat̄: ꝫ extra ecclesiā ei dicat̄ obsequiuꝫ
⁊ in cimiterio sepeliat̄ qͦd nō placet ali-
oq̄n pena sibi verteret̄ in culpā. Vñ li-
cite in eccl'iam fert̄. ita tñ ꝙ eccia a ma-
culis corpis ne polluat̄ diligēter caue-
atur. partus tñ de vētre ipius extractus
mortuꝰ ⁊ nō baptisatus extra cimiteriū
sepeliat̄. Sūt tñ q̄dā q̄ dicūt ꝙ partꝰ de
bet vna cū mł'iere in cimiterio sepeliri.
eo ꝙ ꝑs viscerū esse censet̄. Sane vir et
vxor in eodē sepulchro ponēdi sunt ex
emplo abrae ⁊ sare. vbi specialē nō ele-
gerint sepulturā. vñ ⁊ Thobias prece-
pit filio suo. vt cū mater ipius cōpleuis
set dies suos. locaret eā in eodem sepul
cro cū eo. Item q̄libet in sepulcro parē
tum tumulādus est nisi ex deuotōe ali
bi elegerit sepeliri. Ceterū in ꝯcilio ma-
gūtinensi statutū est ꝙ suspensi q̄ ꝓ su-
is pctis penā extremā ꝑsoluūt exq̄ cō-
fessi sūt vel cōfiteri desiderauerūt ⁊ cōi-
cauerūt. in cimiterijs sepeliri possint. et
oblatōes ⁊ misse fieri ꝓ eis. Qualit̄ hu
manū corpus sepeliendū sit. dicet̄ i. vij
ꝑte sub ti. de officio mortuoꝝ.

De eccl'ie dedicatōe ⁊ ꝯsecratōne.

Quia de ecclesia
⁊ altari in supioribus mentio
facta est ꝯsequēs est vt aliqua
de illoꝝ dedicatōne subijciamꝰ di. Pri
mo vñ cōsecratio eccl'ie ortum habuit.
Scd̄o ꝑ quos. Tercio quare. Quarto
qualiter eccl'ia dedicet̄ ⁊ quid significet
tam ipa dedicatio ꝙ singula que in ea
agunt̄. De officio vͦo festi dedicatōnis
ecclesie in. vij. ꝑte dicet̄. Primo igit̄ di
cendum est vnde dedicatio ecclesie ini
tium habuit. Sup quo notandū est ꝙ
moyses dño precipiēte fecit templum ⁊

sacrauit illud cũ mensa ⁊ altari eius ⁊ ce
teris vasis ⁊ vtẽsilibus ad diuinũ cultũ
explendũ. Et non solũ diuinis ꝓcibus
ea sacrauit. verũetiã scti olei vnctõe do
mino iubẽte liniuit. Legitur em̃ dñs ꝓce
pisse ipi moysi vt crisma cõficeret q̃ vn
geret tabernaculũ in dedicatõne ⁊ arcã
testamẽti. Salomon q̃z filius dauid iu
bente dño ꝑfecit tẽplũ cũ altari ⁊ reliq̃
ad diuinũ cultũ pagendũ cõsecrauit. si
cut in libro regũ habetur. Nabuchodo
nosor etiam rex vocauit oẽs satrapas.
optimates ⁊ tyrãnos ad dedicatiõez sta
tue auree quã fecerat. Judei ergo sicut le
gitur in burcardo li. iij. ca. iudei. loca in q̃
bus dño sacrificabãt diuinis habebant
supplicatõibus cõsecrata nec in alijs q̃
deo dedicatis locis munera dño offere
bãt. Si igitur illi q̃ vmbre legis deseruie
bant h̄ faciebãt. q̃tomagis nos q̃b⁹ ve
ritas patefacta ẽ. ⁊ gr̃a ⁊ veritas p ihm
xp̃m data ẽ. tẽpla dño edificare. ⁊ put
melius possum⁹ ornare. atq̃ ea diuinis
ꝓcibus ⁊ sctis vnctõibus cũ altaribus ⁊
vasis. vestibus q̃z ⁊ reliq̃s ad diuinum
cultũ implendũ vtẽsilibus deuote ⁊ so
lenniter ex institutõne Felicis pape. iij
sacrare debem⁹. Rursus cũ in syria i ci
uitate Baruth iudei q̃dam imaginem
crucifixi pedib⁹ cõculcarẽt ⁊ latus eius
ꝑforarẽt. in ox inde sanguis ⁊ aqua exi
uit. Judei aũt h̄ viso mirati sunt ⁊ infir
mi eoꝝ hoc sanguine deliniti. ab oĩbus
infirmitatibus suis liberati sũt ꝓpter q̃d
oẽs xp̃i fide suscepta baptisati sunt ⁊ si
nagogas eoꝝ in eccl̃ias ꝯsecrauerũt. et
inde mos inoleuit vt eccl̃ie cõsecrarentur
cum prius tm̃ altaria consecrarentur. Et
ꝓpter hoc etiam miraculum ordinauit
ecclesia fieri memoriã dñice passionis.
v. kl. decembris. ⁊ rome consecrata est
ecclesia in honore saluatoris vbi quedã
ampulla cum illo sanguine reseruatur et
solenne festũ nũc agitur. Secundo no
tandum est q̃ solus pontifex potest ec

clesias ⁊ altaria dedicare q̃m gerit ima
ginẽ ⁊ figuram summi pontificis chri
sti spiritualiter vndicantis. sine quo nõ
possum⁹ in gr̃a stabiliri. Vnde ipe ait.
Sine me nihil potestis facere. Et ps. Ni
si dñs edificauerit domũ ⁊c. vñ cõcilium
carthaginẽ. ꝓhibet hoc facere sacerdo
tem nec potest hoc alicui inferioris or
dinis demandari. Sane ecclesia vt sa
cri edocent canones dedicanda nõ ẽ ni
si prius dotata sit ⁊ ex licite acquisitis.
Legitur em̃ q̃ dum quidã eps ecclesiam
de vsuris ⁊ rapinis cõstructã consecra
ret. vidit post altare dyabolũ stantez in
cathedra i hitu põtificali qui dixit epõ
Cessa ecclesiam cõsecrare ad meam em̃
iurisditionẽ ꝑtinet cũ sit ex vsuris ⁊ ra
pina fctã. Episcopo vo ⁊ clerico territis
⁊ inde fugiẽtibus. dyabolus cõtinuo ip
sam eccl̃iaz cũ grandi strepitu ꝺstruxit
Rursus eccl̃ia que ꝑ questu cupidi
tatis cõstructa ẽ ꝯsecranda nõ est. ⁊ cui
dos sufficiẽs assignata nõ est. ⁊ in q̃ pa
ganus vel infidelis sepultus est. donec
inde fuerit eiectus ⁊ eccl̃ia abrasis pri⁹
parietibus vel tignis recõciliata. Idẽ eti
am est de excõicato. Si vo mulier pre
gnans illic sepulta sit. ea nõ eiecta pote
rit cõsecrari. licet ꝑtus baptisatus non
sit. q̃q̃ q̃dã aliter scripserint sapientes.
Et põt eccl̃ia cõsecrari diebus dñicis ⁊
priuatis. ⁊ plures epi ⁊ plura altaria pñt
simul ab eodẽ in vna eccl̃ia consecrari.
Tercio dicendũ est q̃re eccia dedicatur
⁊ q̃dẽ ꝓpter q̃nq̃ causas. Primo vt dy
abolus ⁊ ei⁹ potestas inde penitus ex
pellatur. Vñ refert Greg⁹. in dyalo. li. iij
c. xxx. q̃ cũ quedã eccl̃ia arrianoꝝ fide
libus reddita cõsecraretur. ⁊ reliquie san
cti sebastiani ⁊ bte Agathe illuc delate
fuissent. populus ibidez congregatus.
porcum repente inter pedes huc illuc
q̃ discurrere senserunt qui fores eccle
sie repetens a nullo videri potuit. om
nesq̃ in ammirationem commouit.

Nō iccirco dn̄s oñdit vt cūctis patefie
ret ꝙ de loco eodē imūdꝰ habitator exi-
ret. Sequēti aūt nocte magnꝰ in eiusdē
eccl'ie tectis strepitus fcūs est ac si i eis
aliq̄s errādo discurreret. Scd̄a vͦ no-
cte grauior sonꝰ increuit. Tercia q̊z no-
cte tātus strepitus insonuit: ac si oīs il-
la eccl'ia a fundamētis fuissꝫ euersa. ista
timꝙ recessit nec vlteriꝰ apud illā antiq̄
hostis inq̄etudo apparuit. Scd̄a vt ad
eā cōfugiētes saluenᷣ ꝓut legiᷣ in cano
ne Gregorij. Et ob h̄ Joab in taberna
culū fugit ⁊ altaris cornua apprehēdit.
Tercio vt ibi orōnes exaudianᷣ. Vn̄ᵒ
in orōne ad missaꝫ diciᷣ. Cōcede vt oēs
q̄ huc deprecaturi cōueniūt ex q̄cunꝙ
tribulatōne cōsolatōis tue bn̄ficia cōse
quanᷣ. Sic etiā orauit salomon in tem
pli dei dedicatōne. ꝓut legiᷣ i. iij. Reg.
viij. c. Quarto vt ibi laudes deo soluāᷣ
ꝓut sub ti. de eccl'ia dictū est. Quito vt
ibi sacr̄a eccl'iastica ministrenᷣ. Vn̄ ⁊ ip
sa eccl'ia diciᷣ tabernaculuꝫ q̄si taberna
dei in qua sacr̄a diuina cōtinenᷣ ⁊ mini
stranᷣ. Quarto dicendū est q̄l'r eccl'ia
cōsecraᷣ: ⁊ q̄dem oībus de eccl'ia eiectis
solo dyacono ibi remanēte recluso: ep̄s
cū clero ante fores eccl'ie aquaꝫ nō sine
sale bn̄dicit ⁊ interim intrinsecus ardēt
xij. luiaria ante. xij. cruces in eccl'ie pari
etibus depictas. Postmodū vͦ clero ⁊
ppl'o sequēti ter circū eundo ecciam ex
teriꝰ cū fasciculo isopi ꝑietes cū aqua iā
bn̄dicta asꝑgit. ⁊ q̄libet vice ad ianuam
eccie veniēs ꝑcutit suꝑliminare cū ba-
culo pastorali dicēs. Tollite por. princ.
ve. ⁊c. ⁊ dyaconꝰ deintꝰ rn̄det. Quis est
iste rex gl'ie. Cui pōtifex. Dn̄s fortis ⁊c.
Tercia vͦ vice reserato ostio ingrediᷣ
pōtifex eccl'iaꝫ cū paucis ex mīstris. cle
ro ⁊ ppl'o foris manēte dicēs. Pax hu
ic domui. ⁊ dicit letanias. deinde in pa
uimēto eccie fit crux de cinere ⁊ sabulo
vbi l'r̄is grecis ⁊ latinis totum scribiᷣ al
phabetū. Et iterū aliā aquā sctificat cū
sale ⁊ cinere ⁊ vino ⁊ altare ꝯsecrat. De
inde. xij. cruces in ꝑietibus d̄pictas cri
smate inungit. Sane quecūꝙ hic visi
biliter fiūt deus ꝑ inuisibilē ꝟtutē i aīa
oꝑaᷣ que vere dei tēplū est. vbi fides fa
cit fundamētū. spes erigit. caritas cōsū
mat. Ip̄a em̄ eccia catholica ex viuis la
pidibus adunata dei tēplū est. q2 mlt̄a
tēpla vnū tēplū: q̊r vnꝰ ē deus. ⁊ vna fi
des. Domꝰ igiᷣ dedicāda ē aīa sctificāda
Et est notandū ꝙ cōsecratio duo efficit
Nam ip̄aꝫ ecciaꝫ materialē deo appro-
priat. ⁊ nr̄am scꝫ tā eccie ꝙ̄ fidelis aī e d̄
sponsatōeꝫ insinuat. domꝰ nāꝙ nō cōse
crata est sicut puella viro alicui destina
ta nō tn̄ dotata nec mr̄imoniali cōmer-
tio in vnione carnis vnita. Sed in cōse
cratōne dotaᷣ ⁊ transit in ꝓpriam Jesu
xp̄i sponsaꝫ quā sacrilegiū ē ꝑ adulteri
uꝫ vlterius violari. desinit em̄ lupanar
esse demonū. vtꝫ in ꝯsecratōne illiꝰ tem
pli qd̄ antea pantheon vocabaᷣ. Prio
itaꝙ dicendū est de aque bn̄dictōe. suꝑ
quo dn̄s dicit. Nisi q̄s renatꝰ fuerit ex
aqua ⁊ sp̄ūsctō nō intrabit in regnū ce-
loꝝ. Aqua em̄ q̄ lauādis corꝑibus ido-
nea est tantā diuinitꝰ virtutē acciꝑe me
ruit. ꝙ sicut corpa lauat a sordibꝰ. ita et
aīas mūdat a pctis. Manifestū q̄dē est
ꝙ hec aqua cuiꝰ aspersiōe eccl'ia ꝯsecraᷣ
baptismū siḡt: q2 q̄dāmodo ipsa eccl'ia
baptisaᷣ. Ip̄a vͦ eccia illā vtiꝙ ecclesi
am designat que in ea cōtineᷣ. scꝫ fideli
um multitudinē. Vn̄ etiā eccl'ia vocaᷣ
eo ꝙ eccl'iam cōtineat cōtinēs vicꝫ ꝓ cō
tento. Querendū aūt ē quare huic aq̄
sal admisceaᷣ. cuꝫ saluator nr̄ de baptis
mo loquens nullā de sale fecerit menti
onē. Nō em̄ dixit. Nisi q̄s renatus fue-
rit ex aqua salsa vel sale mixta vel aliq̄d
hmōi. s̄ʒ dixit. Nisi q̄s renatus fuerit ex
aqua ⁊ sp̄ūsctō ⁊c. Et idip̄m de oleo et
crismate queri pōt. Sed notandū ꝙ sal
in diuino eloquio sepe ꝓ sapientia po-
niᷣ. iuxta illud. Sermo vr̄ sit sale cōditꝰ

Et dñs inquit discipulis. Habete sal in
vobis et pacē int vos. Itemqз. vos estis
sal terre. qḋ si sal infatuatū fuerit i quo
cōdiet. Hinc etiā ē qꝫ fm legē nulla ho
stia sine sale offerebat: ʒ in oi sacrificio
ponebat. Ex qb9 oibus ɔuincit qꝫ sal ꝑ
sapiētia ponit. Est em̄ sapiētia ɔdimen
tū oim̄ vtutū sicut sal oim̄ cibor. Hic
ergo ē qꝫ nll's baptisat priusqꝫ sale cibet
etiā infantes. vt qḋ actu hr̄e nō pñt ha-
beāt saltē signatōe sacri: nec sine sale be
nedicit aqua. De alteri9 aque bñdictōe
in sequēti tractatu dicet. Trina aūt inte
rius et exteri9 cuз ysopo et aqua bñdicta
aspsio trinā baptisandi imersionē sigt
et fit ꝓpter tria. Primo ꝓpter demonuз
expulsionē. Nā aqua bñdicta ꝓprie de
sui vtute hз demones expellere. Vñ in
exorcismo ei9 dr̄ vt fit aq̄ exorcisata ad
effugandā oēm inimici ptātē et ipm̄ ini
micū eradicare etc. Scđo ꝓpter ipius ec
clesie purgatōem. oia nāqз hec terrena
ꝓpter pct̄m corrupta sūt et fedata. Hinc
etiā est qꝫ in lege oia pene mūdabant p
aquā. Terciā ꝓpter remouēdā oēз ma
ledictōem et introducendā bñdictōneз
Terra em̄ ab initio cū fructu suo male
dictionē accepit eo qꝫ ex ei9 fructu dece
ptio facta fuit. Aqua vo nulle maledi
ctioni subiacuit. Hinc est qꝫ dñs pisceз
comedit. ʒ carnē nō legit noiatim cōe-
disse nisi de agno pascali. et hoc ꝓpter le
gis ꝑceptū. in exēplū scз abstinendi ali-
qñ a licitis. aliqñ eadē comedēdi. Rur-
sus aspsio in circūitu ecce signat qꝫ dñs
curā suor hñs mittit angelū suū in cir-
cūitu timentiū se. Tria vo rñsoria q̄ in-
terim decantant ē hilaritas triū ordinū
fidē suscipiētiū. scз noe. daniel et iob. Et
qm̄ ad hanc inuocatōeз gr̄a fidei. spei et
caritatis infundit. ideo ad pedem et ad
mediū et ad ptem parietis supiorē asp-
git. De interiori etiā aspsione iaз dicet.
De virtute ysopi in sequēti titulo dicet
Triplex vo circūitus quē eps aspgēdo
facit. triplicē circūitū quē xp̄s fecit ꝓpt
ecclesie sanctificationeз designat. Pri-
mus fuit q̄ venit de celo in mūdū. Se-
cūdus q̄ de mūdo descēdit in limbum.
Terci9 q̄ de limbo rediens et resurgens
ascēdit in celū. Triplex qз circūitus oñ
dit qꝫ eccl'ia illa ad honorē trinitatis de
dicat. Oñdit etiā triplicē statū saluādo-
rū de ecclesia. q̄ sunt virgines continen
tes et cōiugati. qḋ etiā dispositio ipi9 ec
clesie materialis oñdit, put sub titulo d
eccl'ia dictū ē. Porro trina ad suplimi-
nare ostiū pcussio signat triplex ius qḋ
xp̄s habet in ecclesia sua. ꝓpter qḋ sibi
debet aperiri. Est em̄ sua creatōne. redē
ptōne et gl'ificatōis ꝓmissiōe. Nā pon-
tifex xp̄m. virga ei9 ptātē figurat. Rur-
sus p triplicē pcussionē ianue cū virga
pastorali ꝑdicatio euangelica intelligit
Quid em̄ ē virga pastoralis nisi sermo
diuin9. Iuxta illud Esa. Percutiet ter-
ram virga. i. sermone oris sui etc. Vir-
ga igit ianuas pcutere est aures audiē-
tiū ꝑdicatōis voce pulsare. Aures eniз
porte sūt p q̄s ad corda audiētiū scte ꝑ-
dicatōnis verba introducim9. vñ Ps.
Qui exaltas me de portis mortis vt an
nūciē oēs laudes tuas i portis filie syō
Quid em̄ sūt porte filie syon. nisi aures
et auditus fideliū. Tercio triplex cū vir
ga pcussio et ianuarū aptio sigt qꝫ p pre
dicatōem pastor infideles veniēt ad fi
dei ɔsensū. Per illam em̄ porte iusticie
aperiunt et illas ingressi fidē ɔfitent. vñ
ps. Aperite mihi portas iusticie et igres
sus in eas cōfitebor dño. hec porta dñi:
iusti intrabūt p eam. Percutit igit epi
scopus in suplimiari. scз rōnis dicens
Supple o vos principes. i. demōes seu
poti9 hoies. tollite. i. auferte. portas. id
est ignorantias vestras. i. a cordibus ve
stris. Iterrogatio vo dyaconi inclusi re
spondentis in psona ppl'i. quis est iste
rex glorie. est ignorantia ppl'i nescient
quis est qui debet intrare. Apertio ostij

euacuatio est pcti. Recte ḡ eps ter pcu-
tit. qꝛ numerus iste notissim⁹ ꝛ sacratis-
sim⁹ est. ꝛ in omi dedicatōne eps ter ia-
nuas pcutere debet. qꝛ sine inuocatiōe
trinitatis nullū fit in eccl'ia sacr̄m. Tri-
na ꝟo ꝓclamatio. tollite por. ꝛc. signifi
cat triplicē xp̄i ptātē. vicz quā habet in
celo in mūdo ꝛ i inferno. Vn̄ in hymno
ascēsiōis dicit. Vt trina rerū machina
celestiū terrestriū ꝛ infernoꝝ cōdita fle-
ctāt genu subdita. Consequēter ostio
apto intrat eps ad notandū ꝙ si debite
vtat officio suo nil ei r̄sistere pōt. iuxta
illud. Dn̄e q̄s r̄sistet potētatui tuo. In-
gredit aūt cū duob⁹ vl' tribus. vt in ore
duoꝝ vl' triū testiū stet cōsecratōis ꝟbū
Vel qꝛ paucis p̄ntibus dn̄s se trāsfigu
rans ꝓ eccl'ia orauit. Et ingrediēs dicit
Pax huic domui ꝛ oibus habitātibus
in ea. qꝛ xp̄s mūdū ingrediēs pacē īnt
deū ꝛ hoiem fecit. Venit eñ vt nos deo
patri recōciliaret. Post h̄ dū dicit leta
nia ꝓstratus orat ꝓ sctificatōne dom⁹.
Nā ꝛ xp̄s hūiliatus ante passionē ꝓ di
scipulis. ꝛ crediturꝭ omibus orabat di
cēs. Pater sctifica eos in noie tuo. P⁹
q̄ꝫ ꝟo surrexit orat sine salutatōne. qm̄
nō dicit dn̄s vobiscū. cū eccl'ia nōdū sit
q̄si baptisata ꝛ q̄ cathecumini tm̄ sūt nō
sūt digni vt eis fiat applausus. cū nōdū
sint sctificati. est tn̄ ꝓ eis orandū. Cler⁹
clamās ꝛ letaniā ꝯcinēs apl'os repn̄tat
q̄ ꝓ eccl'ie ꝛ aiarū sctificatōe ad deū int-
cedebāt. In pauimēto eccl'ie scribit al-
phabetū h̄ mō. Fit eñ crux de cinere ꝛ
sabulo ex transuerso eccl'ie sup quā cru
cē pulueris scribit alphabetū in modū
crucis lr̄is grecis ꝛ latinis. non aūt he-
braicis. qꝛ iudei recesserunt a fide. ꝛ scri
bit cū baculo pastorali. Sane alphabe
tū sup crucē scriptū tria repn̄tat. Prio
quidē scriptura ex grecis ꝛ latinis lr̄is
in modū crucis facta repn̄tat cōiūctōez
seu vnionem in fide vtriusq̄ꝫ ppl'i iudei
vicz ꝛ gētilis ꝑ crucē xp̄i factā. iuxta il-
lud. Jacob cōcellatis manib⁹ filijs bn̄-
dixit. Ip̄a ꝟo crux siue versus ex trans-
uerso eccl'ie ductus. vicz vn⁹ a sinistro
angulo oriētis in dextrū occidētis. ꝛ al
ter a dextro occidētis in sinistrū occidē
tis significat ꝙ ppl's ille q̄ prius erat de
xter factus est sinister. ꝛ q̄ erat in capite
factus est in cauda. ꝛ ecōuerso. ꝛ h̄ ꝑ
crucis virtutē. Xp̄s eñ ab oriēte trāsiēs
reliquit iudeos in sinistra. qꝛ infideles ꝛ
venit ad gētes q̄bus licz in occidēte fu-
issent dat esse in dextera. ꝛ tandē a genti
bus in dextera oriētis positis visitabit
iudeos in sinistro angulo occidētis q̄s
cōstat deteriores esse q̄ꝫ prius inuenerit
gētiles. Ideo aūt i obliquū ꝛ in modū
crucis ꝛ nō in directū he lr̄e scribunt. qꝛ
ad hanc sctām intelligētiā ptingere nō
valet q̄ crucis mysteriū nō recipit ꝛ xp̄i
passione nō se credit esse saluandꝫ. In
maliuolā eñ aiam nō introibit sapia. ꝛ
vbi xp̄s fundamentū nō est supedifica
ri nō pōt. Scd̄o scriptura alphabeti re-
presentat paginaꝫ vtriusq̄ꝫ testamēti qd̄
ꝑ cruceꝫ xp̄i adimpletū est. In passiōe
nanq̄ꝫ ei⁹ velū templi scissum est. qꝛ tūc
scripture apte sunt. ꝛ reuelata sunt sctā
sctōꝝ. Vn̄ ip̄e moriens dixit. Consūma-
tū ē. In his q̄dē paucis lr̄is ois sciētia
continet. ꝛ tunc crux ex trāsuerso ducit
qꝛ vnū testamentū in alio cōtinet. rota
eni erat in rota. Tercio repn̄tat articu-
los fidei. Eccl'ie eñ pauimentū est fidei
nostre fundamentū. Elemēta ibi scp̄ta
sunt fidei articuli q̄b⁹ rudes ac neophi
ti in vtroq̄ꝫ ppl'o in eccl'ia erudiunt. q̄
se debent cinerē ꝛ puluerē reputare. iu
xta illud qd̄ dixit abraā Gen̄. xviij. Lo-
quar ad dn̄m meum cū sim cinis ꝛ pul
uis. Scriptura ergo alphabeti in paui-
mento est simplex doctrina fidei in cor
de humano. Sambuca seu baculus q̄
alphabetū scribit monstrat apl'orū do-
ctrinā vel doctoꝝ mysteriū q̄ sctā est cō
uersio gentiū ꝛ ꝑficienda iudeoꝝ. Con

sequentꝛ eps ad altare accedens incipit
stans. deus in adiutoriũ meũ intẽde. qꝛ
tunc demũ incipit qd est in hoc officio
principale. Et dicitꝛ versus Glia pri ꝛc.
qꝛ hec benedictio fit ad exhibendã glo-
riã trinitati. nõ tñ dicitꝛ alla put in seqn
ti titulo dicetꝛ. ꝛ cõsecrat altare. In q q-
dem consecratõe alia aq̃ benedicitꝛ put
in sequẽti ti. dicetꝛ. ex q̃ postq̃ altare se-
pties aspersũ fuerit, aspergitꝛ etiã ter in
terius tota eccia. sicut prius absq̃ aliq̃
dr̃ia maioꝝ lapidũ vel minoꝝ. quoniã
apud deũ nõ est acceptio psonaꝝ. ideo
interius ad notanduz. qꝛ exterior ablu-
tio sine exteriori nil pdest. Iõo ter. qm̃
vt premissuz est aspsio illa sigt aspersio
nẽ ꝛ mũdatõnem baptismi q̃ datꝛ bñfi-
cio trinitat. iuxta illud. Ite docete oẽs
gẽtes baptisantes eos in noie pris et fi-
lij ꝛ spũssctĩ. Quia eni ecclia nõ potest
in aq̃ imergi sicut imergitꝛ baptisandus
ideo ter aspergitꝛ aq̃ q̃si loco trine imer-
sionis. Rursus aspgitꝛ pcedẽdo ab oriẽ
te in occidentẽ ꝛ p mediũ sꝫ in moduz
crucis. qꝛ xps totã iudeã aut oẽs gẽtes
baptisari precepit in noie trinitat. Cui
baptismo tribuit efficatiam in mysterio
passiõis incipiẽs a iudeis de q̃bus ort⁹
est. ꝛ redsiuũ aque ad basim altaris fũ-
ditꝛ put in se. ti. dicetꝛ. Quidaz tñ aliam
aquã nõ bñdicũt ꝫ cũ prius bñdicta to
tũ officiũ implent. Interim aũt cantat
chorus psalmũ illũ Exurgat de⁹ ꝛ diss.
inimici ei⁹ ꝛc. Et illũ. Qui habitat i ad.
ꝛc. In q̃bus fit mẽtio de ecclia ꝛ ei⁹ cõ-
secratõe. vtz ibi. Qui habitare facit vni
us moris in domo. Eps vo dicit. Do-
mus mea dom⁹ orõnis vocabitꝛ. Quia
ei⁹ officiũ est facere vt eccia dom⁹ dei sit
nõ negotiatõis. Sane crismato altari
xij. cruces in pietibus ecclie depicte cri
smantꝛ. Depinguntꝛ aũt ipe cruces. Pri
mo ppter demonũ terrorẽ. vt scz demo
nes q̃ inde expulsi sũt. vidẽtes signum
crucis terreantꝛ ꝛ illic regredi nõ presu-
mãt. Scdo pter triũphi osñsionẽ. Cru
ces nanq̃ sunt vexilla xpi ꝛ signa triũ-
phi sui. Merito q̃ vt osñdatꝛ q locus il-
le xpo dño subiugat⁹ ẽ ibidẽ cruces de-
pinguntꝛ. Nã ꝛ impialẽ magnificẽtiam
obseruatꝛ vt aliq̃ ciuitate sibi tradita im
periale vexillũ in ea erigatꝛ. Et in hmõi
figuratõne dicitꝛ Geñ. xxviij. q iacob la
pidẽ quẽ supposuerat capiti suo erexit
in titulũ. vicz in titulũ pconialẽ. memo
rialẽ ꝛ triũphalẽ. Tercio vt eoꝝ inspe-
ctores xpi passionẽ q̃ suã eccliaz ꝯsecra
uit ꝛ passiõis fidẽ ad memoriã reducãt
Vñ in cãticis. Pone me vt signaculũ
sup brachiuz ꝛc. Duodecim vo luiaria
ante cruces ipas posita significant. xij.
aplos q̃ p fidẽ crucifixi totũ mõm illu-
minauerũt ꝛ q̃ꝝ doctrina tenebre fuga
te sũt. vñ dicit b. Bern. Tota pphetia ve
ra ẽ in fide crucifixi. Et apls. Nihil me
iudico scire intꝛ vos nisi ihm xpm ꝛ hũc
crucifixũ. Cruces igitꝛ p q̃tuor eccie pie
tes illũiantꝛ ꝛ crismate inũgũtꝛ. qm aplĩ
crucis mysteriũ pdicãtes. fide passiõis
xpi q̃tuor mõi climata illuiauerunt ad
cognitõez. inflãmauerũt ad amorẽ. vn-
xerũt ad ꝯsciẽtie nitorẽ qd p oleũ. ꝛ ad
bone fame odorẽ qd balsamũ dsignatꝛ.
Adhuc post crismatõez altaris ipm al
tare ꝛ ecclia ornantꝛ. lampades accẽdũtꝛ
dicitꝛ missa. in q̃ põtifex alijs vestib⁹ vtitꝛ
q̃ fuerit in aspsione visus put in se. ti. di
cetꝛ. Postremo notandũ est qd eccia dꝫ
in sanguine alicui⁹ ꝯsecrari. Vñ fm pe
lagiũ ꝛ nicolaũ papã in martyrio aplo
rũ Petri ꝛ Pauli ecclesia romana cõ-
secrata est. Consecratꝛ itaq̃ ecclesia vt p
missuz ẽ ꝛ altare put in ti. se. ꝛ cimiteri
um ac alia put sub ti. de cõsecra. dicetꝛ.
Et q̃q̃ legatꝛ in veteri testamẽto tẽpluz
ter fuisse consecratũ. Primo in septem
bri. Secundo in martio sub dario. Ter-
cio in decembri sub Iuda machabeo.
Ecclesia tamẽ semel ꝯsecrata nõ ẽ iteꝝ
recõsecranda nisi fuerit execrata. qd cõ

tingit. Primo si fuerit ꝯbusta. ita vt pa
rietes oēs vel eoꝝ maior ps fuerint de-
crustati Leuit. c. xiiij. ꝓpe finē. Si enim
solūmō tectū vel aliq̄ eiꝰ ps ꝑietibꝰ inte
gris manētibus vel saltē in modica ꝑ-
te destructꝭ ꝯbusta fuerit r̄cōsecrāda nō
est. Scd̄o si tota eccl'ia aut maior eius
ps sit funditus corruerit. ⁊ ex toto siue
ex eisdē siue ex alijs fuerit lapidibꝰ re-
ꝑata. Cōsecratio etem̄ eccl'ie maxime in
interiori vnctōne ⁊ in lapidū ꝯiūctione
⁊ dispositōne cōsistit. Si v̄o nō sit sed
successiue ꝑietes oēs ruerint ⁊ reꝑati fu
erint. eadē censet eccl'ia. Ideoq̄ non re
cōsecrāda. ȝ dūtaxat cū aq̄ exorcisata et
misse solēnitate ē r̄cōciliāda. q̄uis eā r̄cō
secrandā q̄dā scripserint sapientes. Ter
cio recōsecrāda ē eccl'ia si dubiū sit vtrū
aliq̄n fuerit cōsecrata. eo q̄ sup̄ h̄ nulla
scriptura vel pictura aut sculptura nul
lusq̄ vnicus testis de visu vel etiā d̄ au-
ditu q̄ vt q̄dā dicūt sufficeret extat. Al-
tare q̄ȝ semel cōsecratū recōsecrādū nō
est. nisi illud execrari cōtingat. qd̄ fit ꝑ-
mo si mēsa. i. sup̄ior tabula in q̄ fit ꝑnci
pal'r ꝯseratio mota vl' in sui forma mu-
tata. vel enormit̄ puta vltra medietateȝ
fracta sit. Enormitas tn̄ hm̄oi iure valȝ
ad epi arbitriū referri. Ideoq̄ maxie est
si tota altarꝭ structura mota ⁊ reꝑata fu
erit. eccl'ia tn̄ ꝓpter altaris vel structure
motōem vel fractōeȝ recōsecranda nō ē
q̄r alia ē altaris cōsecratio ⁊ alia eccl'ie.
Sic ecōuerso. si eccl'ia total'r destructa
altare nō ledit. eccl'ia ipa reꝑata solū. et
nō altare recōsecrat̄: q̄uis tūc decēs sit
illud aqua exorcisata lauari. Cōsecrato
tn̄ maiori altari nihilominꝰ alia mino-
ra altaria eccl'ie ꝯsecrāda sūt. q̄uis qui-
dā dixerint sufficere in illiꝰ cōsecratōne
alia digito d̄mōstrari. Si v̄o altare mo
dicā exteriꝰ patiat̄ lesionē. nō ob h̄ ē re-
consecrāduȝ. Scd̄o recōsecrat̄ altare si
altaris sigillū. i. lapis ꝑuus cū q̄ sepul-
chꝝ. siue foramē in q̄ reliquie recōdunt̄
claudit̄ seu sigillat̄ motū aut fractuȝ sit
Et fit foramē ip̄m q̄nq̄ in sūmitate sti-
pitis. ⁊ tūc q̄nq̄ aliud sigillū nō appo-
nit̄ ȝ principalis mēsa supposita loco si
gilli habet̄. q̄nq̄ v̄o fit in ꝑte posteriori
⁊ q̄nq̄ in anteriori. in q̄ etiā foramie i te
stimoniū ꝯsecratōis caute includi solēt
lr̄e ꝯsecrātis epi. cōtinētis nomē eius ⁊
alioꝝ epoꝝ in ꝯsecratōe p̄ntiū. ⁊ in cuiꝰ
scti honorē ꝯsecrat̄ altare. ⁊ etiaȝ ipa ec-
clesia q̄n sit cōsecrat̄ vtrūq̄ annū q̄ȝ ⁊ di
em ꝯsecratōis. Tercio recōsecrat̄ altare
si iūctura q̄ sigillū foramini vel etiaȝ q̄
mēsa stipiti vl' aliud sigillū qd̄ mēsa ipa
nō est ad heret mota vel aliq̄s ex lapidi
bus ipiꝰ iūcture seu stipitis mēsam seu
sigillū tāgēs motꝰ vl' fractꝰ sit. In ꝯiūcti
one eteni sigilli ⁊ foramis atq̄ mense ⁊
stipitis seu structure inferioris p̄cipue
ꝯsecratio intelligit̄. Quarto recōsecrat̄
altare si ei vl' cōiunctōi mēse ⁊ structure
inferioris tantū fiat augmētū q̄ p̄stinaȝ
formā amittat. q̄m forma ē que dat esse
rei ꝓpter modicū tn̄ additamētū nō ex
ecrat̄. ȝ tūc sacrū trahit ad se non sacrū.
dū tn̄ ꝯiūctio mēse ⁊ structure inferiorꝭ
nō mltū imutet̄. Quito altare sic et ec-
clesia ꝓpter dubiū recōsecrat̄. Sexto al
tare viaticū si lapis de ligno in q̄ inser-
tus ē. q̄ q̄dāmodo sigillū rep̄ntat remo
ueat̄ ⁊ in eodē vl' alio ligno iteꝝ repōat̄
nōnulli recōsecrādū. alij v̄o solūmō re
ꝯsiliādū autumāt. q̄uis āt illō sepe ius
su epi de loco ad locū trāsferat̄ ⁊ ꝑ viaȝ
portet̄. ꝓpt̄ qd̄ portatile seu viaticū ap-
pellat̄. nō tn̄ ob h̄ recōsecrat̄ aut recōci-
liat̄. Quid si calix ꝯsecratꝰ deaurat̄.
nūq̄d ē r̄cōsecrādus. Et videt̄ q̄ sic. q̄m
nouꝰ calix esse videt̄. Nouū eiȝ opꝰ facē
videt̄ q̄ p̄stinā opis faciē imutat ⁊ r̄ficit
q̄ rei iā fctē r̄mediū facit. Siq̄dē ꝯsecra
tio i sup̄ficie ꝯsistit. Et hic ē q̄ eccie mu
ris decrustatꝭ r̄cōsecrādā eē p̄dixi. Con
trariū tn̄ verū ē. q̄r nec ꝓpt̄ muroꝝ deal
bationē aut picturā. vl' ꝓpt̄ modicū ad-

dītamentū ecclesia cōsecrāda ē. vt iā di
xi. Cū em̄ ꝓpter h̄ forma calicis nō mu
tet. idē calix manet. q̄re recōsecrād⁹ nō
est: sicut ⁊ eccl'iaꝫ repatā. qm̄ eadē ma-
net. recōsecrandā nō eē ꝑmissuꝫ est. Si
v̄o forma prior mutaret secus eēt: qm̄
forma dat esse rei vt dixi. honestū tn̄ est
ꝙ tū ꝓpter pollutaꝝ manuū ↄtactū. tuꝫ
ꝓpt ꝓphane materie appositōneꝫ calix
aqua exorcisata lauet priusq̄ȝ ibi sacro-
sctm̄ corp⁹ ⁊ sanguis dn̄i imolet. Pre
misso de ↄsecratōe aliq̄ de recōsiliatiōe
dicam⁹. Circa qð notandū est ꝙ tēpluꝫ
spūale qð est hō qn̄q; polluit. Vn̄ i Le
uitico. xiiij. Vir q̄ fluxū semis patit im
mūdus erit. ⁊ idē in m'liere fluxū sāgui
nis mēstrui vel alteri⁹ patiēte. vt ibideꝫ
in. c. xv. ⁊ ideo ibi pollut⁹ eccl'iam ingre
di ꝓhibebat donec aq̄ lauaret ⁊ purifi-
caret. ⁊ Nūe. xix. c. Qui cadauer mor-
tui tetigerit imūdus ē. vn̄ aspgat aqua
⁊ sic mūdabit. Et ꝓpha. Asperges me
dn̄e ysopo ⁊ mūdabor. Materiale etiā
templū qð ē eccl'ia testāte papa Greg⁹.
polluit. Et Leuit. xv. c. Vn̄ ꝓpha. Pol
luerūt tēplū sctm̄ tuuꝫ. Et h̄ sil'r hodie
aq̄ lauat ⁊ recōciliat. Fit em̄ recōcilia-
tio cū misse celebratōe. ⁊ aque cū vino
sale ⁊ cinere solēniter bn̄dicte aspsione.
Nēpe p salē discretio. p aquā ppl's p vi
nū diuinitas. p cinerē passiōis xp̄i me-
moria. p vinū aque imixtū vnio deitatꝭ
⁊ humanitatis significat. Hec ḡ sil' po
nunt ad notandū ꝙ ppl's discreta me-
moria passiōis xp̄i mūdat⁹ xp̄o adunat
Fit etiā p ep̄m tm̄. si sit eccl'ia ↄsecrata.
⁊ q̄q̄ ip̄e alteri coep̄o possit sil' totū scꝫ
aq̄ bn̄dictōꝫ ⁊ r̄cōciliatōꝫ vl' etiā tm̄ recō
ciliatōnē aqua pri⁹ p ip̄m bn̄dicta ↄmit
tere. simplici tn̄ sacerdoti neutrū cōmit
tere valet. nisi forte h̄ ex priuilegio sibi
cōpetat spēali. Si v̄o eccl'ia consecrata
nō sit debet statim f̄m ↄstitutōeꝫ Gre-
go. ix. aqua exorcisata lauari. quā lotio
nem quidaꝫ fieri posse astruūt. iussu tn̄
episcopi p simplicē sacerdotem. cū fieri
habeat cū aq̄ exorcisata que fieri pōt p
quēlibet sacerdotē. Nōnulli v̄o eximie
auctoritatis piti scripserūt. qð ⁊ tuti⁹ est
hoc dūtaxat p ep̄m fieri. nec p eū sacer-
doti posse cōmitti. Nā canōes aquā ex
orcisatā vocāt aquā cū vino ⁊ cinē solē
nit bn̄dictā. qð q̄deꝫ verū est de ecclesia
nō cōsecrata. ad ↄsecrandū tn̄ deo dedi
cata. sec⁹ em̄ est in simplici oratorio. qð
nec sacer nec religiosus locus est. vtpo
te qð vnusq̄sq; ꝓ velle vbi placet ordi-
nat saltē ad orandū. lꝫ forte nō sine dio
cesani lnia ad celebranduꝫ. ⁊ ꝓ velle ad
aliū vsū deputare locū ip̄m. Est āt eccle
sia recōciliāda in p̄missō casu. Itē ꝓpt
adulteriū ibi cōmissuꝫ ⁊ ꝓpter fornica-
tionē ⁊ general'r cuiuscūq; semie. s. ma-
ris vel femie. clerici vel laici. heretici vl'
pagani natural'r siue inaturaliter studi
ose ⁊ peccādi libidine ibi emisso fuerit
polluta. etiā si vir ibi vxorē cognoscat.
qm̄ lꝫ talis cōcubit⁹ sit al's legitimus et
cōcessus. nō tn̄ q̄libet tp̄e siue loco. q̄q̄
multi in h̄ cōtrariū sentiant sapientes.
Secus aūt esse dicim⁹ si q̄s forte ibi in
somnis polluat. nā tunc anim⁹ magꝭ p
tulisse q̄ȝ fecisse dolēdus ē. ⁊ etiā in cu-
iuscūq; bruti aialis semie ibi emisso cū
rōne careat nec peccet. Recōciliat etiaꝫ
eccl'ia ꝓpter homicidiū siue cū sanguis
effusione siue sine. ibi q̄cūq; modo stu-
diose cōmissuꝫ; ⁊ etiā citra homicidium
ꝓpter q̄libet violentā ⁊ iniuriosam hu
mani sanguis effusionē. siue ex vulne-
re siue absq; vulnere ex naso vl' ore. Nā
in veteri testamēto Leuit. xiiij. ⁊. xv. ca.
ꝓhibitū fuit sanguinē in tēplo fundi ⁊
semē emitti. ⁊ talia agentē ⁊ patientem
illud ingredi. Si aūt absq; violētia vel
iniuria ex naso vel ore vel cicatrice vel
minutiōne. aut etiaꝫ ex emoroidis vel
menstruo vel aliter naturaliter in eccle
sia fluxerit. aut forte ludo vel casu fortu
ito elicit. aut si qðcunq; aial ibi occidit

vel ſi ꝗs ſubito ꝑ ſe ibi moꝛit᷑ aut lapi-
de vel ligno cadente aut fulgure occidi
tur ꝓpter hec quidē ⁊ ſilr̄ia nō recōcilia
tur nec etiā ſi alibi vulneratus ad eccle
ſiā ꝯfugiēs illic ſanguine multo effuſo
moꝛit᷑. q̄m tunc nō fuit homicidiū in ec
cleſia ꝑpetratū. Si vero ecōuerſo i ec-
cleſia vulneratꝰ extra moꝛit᷑. vel etiā ex
tra ſanguis ex vulnere fluit ſecꝰ eſt etiā
ſi intra ecciam ex vulnere ſanguis mi-
nime fluxiſſet q̄m ictꝰ vulneꝝ attēdunt᷑
ꝫ ⁊ ſi ſupꝛa tectū eccl̄ie ſanguis effūdit᷑
aut ſemē humanū emittit᷑. qꝛ hoc extra
eccl̄iam cōmittit᷑ nō recōciliat᷑. Cete-
rū ſi furtū aut rapia in eccl̄ia conmittit᷑
de cōſuetudine ꝙ in talibꝰ attēdit᷑ recon
ciliat᷑. Idemq̄ꝫ in q̄libet violentia abſq̄ꝫ
ſanguinis effuſiōe ibi cōmiſſa fieri de-
bere q̄dā affirmant. cū illa foꝛnicationi
equi paret᷑ in iure vt ſi ad eaʒ cōfugiēs
inde ꝑ violentiā extrahat᷑. vel ibi effra-
ctio cōmittat᷑. vel etiā ſi ꝑter ſanguinis
effuſiōʒ rixa tumultuoſa agat᷑. vel ſi ꝗs
fracto oſſe vl̄ liuoꝛe ſecuto. abſq̄ꝫ ſangui
ne ibi grauiter verberet᷑ vel ad moꝛtem
vel ad mutilatōʒ ibi ꝑn̄tiat᷑ ꝯdēnatus
īde extrahit᷑ vt ad locū executōis duca
tur. Sʒ cū caſus iſti nō ſint i iure expſ-
ſi neceſſe nō ē eccl̄iam ꝑ ep̄m ſolēniter
recōciliari. hōeſtū tn̄ foꝛe putamꝰ ꝑ ſa-
cerdotē cū aq̄ exoꝛciſata ep̄i iuſſu laua-
ri. Ideq̄ꝫ dicendū videt᷑ ſi eccia diu abſ
q̄ꝫ tecto ⁊ ianuis plēa foꝛte letamie ali-
iſq̄ꝫ ſpurciciis anialibꝰ ⁊ naturali hoim
vſui q̄ſi diuerſoꝛiȷ locꝰ paſſim patuerit
nec eēt foꝛte malū eā i tali caſu ſolenni-
ter ꝑ ep̄m recōciliari. Si āt aliꝗs extra
ecciam occiſus mox itra eccl̄iam infert᷑
occiſoꝛ v̄o vl̄ aliꝰ moꝛtuū foꝛe ñ credēs
coꝛpi adhuc calido plagā iſligit ex qua
ſanguis fluit recōcilianda ē. tū ꝓpt hoꝛ
roꝛē ⁊ abominatōʒ. tū ꝓpter violentiam
⁊ peccādi voluntatē. q̄ꝫuis em̄ hō moꝛ-
tuus nō ſit hō. humanꝰ tn̄ ſanguis eiꝰ
ꝑ violentiā eſt ibi effuſus. Nā ⁊ ipi ca-

dauerí violētia hoꝛroꝛ ⁊ iniuria irrogā
tur. Secꝰ aūt eſt ſi naturaliter moꝛtuꝰ i
coꝛpis obſequiū ⁊ honoꝛē in eccl̄ia de-
mēbꝛet᷑ vel euiſceret᷑. vt foꝛte ꝑs ibi ⁊ ꝑs
alibi ſepeliat᷑. Recōciliat᷑ etiā eccia in q̄
īfidelis vel etiā publice excōicatꝰ ſepul
tus eſt. ⁊ tunc ꝑietes ſūt abradēdi.

Sane in ꝑmiſſis caſibꝰ i q̄bꝰ eccleſia
recōciliat᷑ req̄rit᷑ vt factū iducēs recōci
liatōʒ publicū ſaltē ꝑ famā exiſtat. ſcan
dalū em̄ ⁊ hoꝛroꝛ atq̄ꝫ abomiatio ō tur
pitudine ⁊ pctō atq̄ꝫ de viol entia in ſa-
cro loco ſiue in eccleſia conmiſſis. vbi
ðlictoꝝ venia poſtulat᷑. vbi eē dʒ tutela
refugiȷ. vbi imolat᷑ ſalutaris hoſtia pꝛo
pctis. Leui. xiiij. ca. vbi etiā cōfugiētes
ſaluātur ⁊ deo laudes exoluūtur. recon
ciliatōʒ inducūt. ⁊ etiā ꝓpoſitū ⁊ volun
tas moꝛtaliter ibi peccantis. Si v̄o oc
cultū ſit recōciliari neceſſe nō ē. q̄m ec-
cleſia cū ſcā ſit coiquinari nō pōt. imo
ipſiꝰ loci ſanctitas infamiā loci ab olet
q̄ꝫuis in hoc q̄daʒ cōtraiū ſentiāt vt ſal-
tē occulte. ita vt delinquētes nō ꝓdan-
tur ſit recōciliāda. Fit etiā recōciliatio
ad exēplum ⁊ terroꝛē vt videlicet vidē-
tes eccleſiam ꝙ in nullo peccauit ꝓpter
peccatū altertꝰ lauari ⁊ purificari. exiſti
mēt q̄ntum ꝓpter ſuoꝛū delictoꝝ expia
tōem ſit laboꝛandū. Cimiteriuʒ q̄ʒ in ꝙ
paganꝰ vl̄ infidelis aut excōicatꝰ ſepul-
tus eſt recōciliandu ʒ ē. oſſibꝰ tn̄ ſepulti
ſi ab oſſibus fideliū diſcerni poterūt in
de prius eiectis. recōciliat᷑ etiā in ꝑmiſ-
ſis caſibꝰ in q̄bus eccleſia recōciliatur
Cimiteriū em̄ eiſdem ꝑuilegiis q̄bus ⁊
eccl̄ia gaudet ꝓ vt ſub ti de vnctōibꝰ di
cet᷑. Nam ex quo bn̄dictū eſt ſacer locꝰ
eſt ⁊ recōciliat᷑ ꝑ ep̄m ſicut ⁊ eccl̄ia. ꝑ aſ
ꝑſionē aq̄ ſolēniter cū vino ⁊ cinere be-
nedicte. Illud aūt notandū eſt ꝙ in q̄-
cūq̄ꝫ ꝑte eccl̄ie vl̄ cimiteriȷ violētia ſeu
pollutio cōmittat᷑. vtrūq̄ꝫ ⁊ etiaʒ q̄libet
ipoꝝ ꝑtes ꝓpter ꝯnexitatem violate in
telligunt᷑ hoc hodie in ꝑte coꝛrectū eſt.

ꝑ dñm bonifaciũm. de. ꝯſe. c. ij. vi. libro Et ſi eñ ꝯſecratões eccl'ie altaris ⁊ cimiterij ſint diuerſe. oĩm tamẽ vna ⁊ eadeꝫ emunitas q̃ non ẽ ad alterũ eoꝝ tantuꝫ vł alteriꝰ angulũ reſtringẽda qđ verũ ẽ ſi eccl'ia ⁊ cimiteriuꝫ ſint ꝯiũcta. Si eñ vnũ a reliq̊ diſtet. bene põt vnũ ſine reliquo violari. Si igiꝉ altero eoꝝ violato ſeu polluto. etiã aliud violatũ ⁊ pollutũ eſt. pari rõe altero eoꝝ tantũ recõciliato vtrũ intelligiꝉ recõcilatũ. q̃niaꝫ nihil tam naturale ẽ q̃ꝫ vnũqđqꝫ eo genere diſſolui q̃ ligatũ ẽ. ⁊ par eſt ius ligandi atqꝫ ſoluẽdi. ⁊ ſic violato vł polluto cimiterio. ſufficit eccl'iam reconciliari. Nõnulli tñ ſimpł'r aſſerũt ꝑ vniꝰ violatõnem nequaq̃ꝫ alteꝝ violari et ꝑ ꝯñs q̊libet eoꝝ debere ſpecialiꝉ recõciliari. q̃bus tñ põtificalis libri obuiat autoritas in q̃ ſpẽalis forma recõcillatõis cimiterij nõ hẽtur. Deniqꝫ ſi eccl'ia vel cimiteriũ vel aliđ q̊cũqꝫ ꝑ epm ex cõmũicatũ ꝯſecreꝉ ſeu bñdicatur. talia recõcillatõe nõ egent. q̃ꝫ ſacramẽta a talibus in forma eccl'ie collata vera q̃deꝫ ſunt. vt dicetur in ꝓhemio quarte ꝑtis. Veruꝫ cũ ſicut p̃miſſum eſt ex cõicati funus cimiterium ⁊ eccl'iam ꝓphanet. multo quidẽ magis exteriora ſacramẽta ⁊ bñdictiones que ꝑ manus ⁊ os excõmunicati trãſeunt ⁊ ꝑficiũtur. q̃ntum ad eoꝝ merita ꝑtinet ꝯtaminari ⁊ corã deo fetere videntur: ideo honeſtum eſt q̃ reconcilientur priuſquã fideles talibus ſacris vtantur prout ſacrorum canonũ lectio edocet euidẽter. Ait eñ dominus ꝑ ꝓphetaꝫ. Maledicam benedictionibus veſtris.

De altaris conſecratione.

Non ſolũ eccleſia verũ etiã altare ꝯſecraꝉ. ⁊ h̃ ꝓpt tria. P̃rio ad ſacr̃m deo ibi offerendũ. Gen̄. viij. Edificauit Noe altare dño ⁊ tollẽs decũctis volucribꝰ ⁊ pecoribus mũdis obtulit ſuꝑ altare. Hoc aũt ſacr̃m eſt corpus ⁊ ſanguis xp̄i qđ i memoriã paſſionis dñice imolamꝰ. iuxͣ illud. Hoc facite in meã cõmemoratione. Scđo ad nomẽ dei ibi inuocandum vñ Gen̄. xij. Edificauit abraã altare do q̊ apparuit ei ⁊ inuocauit ibi nomẽ dñi Hec aũt iuocatio que fit ꝑ altare ꝓprie diciꝉ miſſa. Tercio ad cantandũ. Eccl'i xlvij. Dedit illi ꝯtra inimicos poteñã ⁊ ſtare fecit cõtra altare cãtores. ⁊ i ſono eoꝝ fecit dulces modulos. Sane h̃ modo ⁊ ordine cõſecratio altaris fit. In p̄mis nãqꝫ pontifex incipit. Deus in adiutoriũ meũ intẽde. Poſtmodũ benedicit aquã. deinde q̃tuor cornibus altaris cõfigurat q̃tuor cruces cñ aqua bñdicta. Cõſequenꝉ circuit altare ſepties. ⁊ ſepties mẽſam altaris cũ aſpſorio de yſopo aq̃ benedicta aſꝑgit. Eccia q̊ꝫ iterũ aſꝑgiꝉ ⁊ aque reſiduũ ad baſim altaris fundiꝉ. Deinde in q̃tuor angulis ſepulcri in quo reliquie recõdi debẽt q̃tuor cũ criſmate fiũt cruces ⁊ ponunꝉ reliquie in capſella cũ tribus granis thuris ⁊ ſic recondunꝉ in ſepulcro. Deinde ſuꝑponiꝉ eis tabula cũ ſigno crucis facte i medio ꝯfirmata. poſtmodũ lapis q̊ mẽſa diciꝉ ſuꝑ altare adaptaꝉ. ⁊ adaptatus vngiꝉ cũ oleo in q̃nqꝫ locis. ⁊ eodeꝫ modo inũgitur poſtmodũ criſmate ſicut de oleo dictũ eſt. Cõfirmaꝉ etiã altare in frõte cruce criſmatis: ⁊ adoletur in cenſum in q̃nqꝫ locis. Poſt hoc altare tergiꝉ ⁊ mũdis pãnis induitur. ⁊ demum ſuꝑ illud ſacrificiũ celebratur. Nũc ſeriatim ſingl'a p̃miſſa ꝓſeq̃mur. Primo igiꝉ notãdũ eſt q̃ altare criſmatis vnctõe ⁊ benedictõe interueniẽte cõſecratur. ⁊ lapideuꝫ ſolũ. Vñ pontifex ſtans incipit. Deꝰ in adiutoriũ meũ intẽde. qꝛ ipe dñs ait. Sine me nihil poteſtis facere. ⁊ qꝛ h̃ dedicatio ſignificat baptiſãdos q̊ ꝑ cepta fide ad pugnaꝫ ſe ꝑparãt. ⁊ q̊ adhuc ſt̃ iterſuſpiria ⁊ icerta

mine constituti. ideo nõ dicit̃ all'a. q̇ eñ
baptisati nõ sũt laudibꝰ angeloꝝ digni
nõ sũt. vñ Thob. penl'. Et in plateis eiꝰ
all'a cantabit̃. Post cõpletã vo eccl'ie vl'
altaris cõsecratõez cãtat̃ all'a. qm̃ exclu
sa d̓monũ fantasia deꝰ ibi laudabit̃. nã
⁊ xp̃s ad arã crucis accedẽs ad trinita-
tis gl'iaz manifestandaz mortẽ soluit. ꝫ
all'a dũtaxat pꝰ resurrectõz cãtauit. Se
cũdo circa aque bñdictõez notãdũ ẽ ꝙ
huiꝰ aq̃ exorcisatio fit ad effugandũ ĩnd̓
inimicũ. In q̃ bñdictõe q̃tuor ncc'ia sũt
vicz aqua. vinũ. sal ⁊ cinis. Et h̃ ꝓpt̃ tria
Primo qm̃ q̃tuor sũt q̃ inimicũ expel-
lũt. Primũ est lacrymaꝝ effusio que ꝑ
aquã. Scd̃m ẽ spũalis exultatio q̃ ꝑ vi
nũ. Terciũ natura discretio q̃ ꝑ sal. Qr
tũ ꝓfũda hũilitas q̃ ꝑ cinerẽ significat̃
Aqua igit̃ ẽ pnia. vinũ mẽtis exultatio
sal sapia. sic̃ in p̃cedẽti ti. ꝓbatũ ẽ. cinis
pnie hũilitas. Vñ d̓ Niniuitis dicit̃ qr
rex ip̃e surrexit de solio suo ⁊ induťꝰ est
sacco ⁊ sedit in cinere. Hinc ⁊ dauid in
q̇t. Qr cinerẽ tãq̃ panẽ mã. ⁊c̃. Hinc et
abraaz. Loq̃r inq̇t ad dñm meũ cũ sim
puluis ⁊ cinis. Scd̓o mõ aq̃ ẽ ppl's seu
hũanitas. qr aq̃ mľte ppľi multi. Vinũ
deitas. Sal doctria diuine leg̃ q̃ est sal
federis. Cinis q̃ cõsũmat memoria dñi
ce passiõis. Vinũ aq̃ mixtũ xp̃s deus ⁊
hõ. Per fidẽ eñ dñice passiõis q̃ ꝑ do-
ctrinã diuie leg̃ h̃. ppl's ꝑ aquã signifi
catus ꝑ fidei vnionẽ cõiũgit̃ capiti suo
deo ⁊ hoi. Tercio mõ põt dici ꝙ h̃ aqua
bñdicta spm̃sctm̃ sig̃t. sine cuiꝰ flatione
nihil vnq̃ sctificat̃. ⁊ sine cuiꝰ gr̃a nõ fit
remissio pctõꝝ. Qr spũsctũs aq̃ vocet̃
ip̃a veritas oñdit dicens. Qui credit in
me fluia de vẽtre eiꝰ fluẽt aq̃ viue. Qd̓
euãgelista exponẽs dixit. Hoc ãt dixit
de spũsctõ. Quẽ accepturi erãt creden
tes i eũ. Et nota ordinẽ sacri exteriꝰ aq̃
interius spũ eccl'ia ꝯsecrat̃. Hoc est eñ
qd̓ dñs ait. Nisi q̇s renatꝰ fuerit ex aq̃ ⁊
spũsctõ ⁊c̃. Ecce aq̃. ecce spũs. In bapti

smatis eñ sacro nec aqua sine spũ. nec
spũs ẽ sine aqua. qd̓ q̇dẽ ip̃e spũs san-
ctificabat q̇ in prima mõdi creatõe fere-
bat̃ sup aq̃s. Hac ğ aq̃ ⁊ ip̃m altare et
totũ interius tẽplũ qñ illud sit ⁊ altare
dedicant̃ aspergit̃. Licet igit̃ spũs et aq̃
ad baptismi ⁊ ꝯsecratõis eccl'ie ꝑfectõz
sufficerẽt. tñ scti p̃res q̇ hoc cõstituerũt
voluerũt nobis satisfacere nõ solum in
his que ad virtutẽ verũ etiã in his que
ad sctificationẽ ꝑtinent sacramẽti. Id̓o
q̃ apposuerũt salẽ vinũ oleum cinerez
⁊ crisma. Non eñ crisma vel oleum ha
buit philippus q̇ eunuchũ baptisauit.
Actu. viij. c. Alteꝝ ğ hoꝝ deesse nõ de-
bet ⁊ sit cõmisceri debẽt. qr ppl's dei q̇ ẽ
eccl'ia sine his sit iũctis neq̃ sctificat̃ neq̃
a pctis soluit̃. De h̃ etiã tanget̃ sub tit.
de cõsecratiõe. De aq̃ quidẽ manifestũ
est. qr nisi q̇s renatus fuerit ⁊c̃. De sale
etiã. qr sine fidei cõdimẽto qd̓ in sale si-
gnificat̃ nemo vnq̃ saluari poterit q̃tũ
cunq̃ aqua baptismatis aspergat̃. De
vino q̇z ꝑ qd̓ spũalis diuine legis intel-
ligentia designat̃. Vnd̓ dñs in nuptijs
aquã in vinũ cõuertit. Si q̇s asꝑsus nõ
fuerit. i. q̇cunq̃ de eo nõ biberit vel ꝓpi
nãtibus nõ crediderit. ad vite eterne be
atitudinẽ nõ ꝑueniet. Cineris etiã asꝑ-
sio ꝑ quã penitẽtie humilitas intelligi-
tur tam necessaria ẽ. vt sine ea nõ fiat in
adultis remissio pccõꝝ. ꝑ ip̃am eñ ve-
nit̃ ad baptismũ. ⁊ ipsa est singulare re-
fugium pctõribus post baptismũ. Vñ
⁊ nõ imerito baptismꝰ vocat̃ dicẽte dño
in euãgel. de Johe qr venit in vniuersã
regionẽ galilee p̃dicans baptismũ peni
tentie in remissionẽ pctõꝝ. Et nota q̃tu
or esse genera aque bñdicte d̓ q̇ in quar
ta ꝑte dicet̃ sub titulo de aque bñdicte
aspersione. His oibus ꝑmixtis. ponti-
fex q̃tuor cruces cũ aq̃ ip̃a in q̃tuor cor
nibꝰ altaris ⁊ vnã in medio facit. Qua
tuor cruces repñtãt q̃druplicẽ caritatẽ
quã hi q̇ ad altare accedũt hr̃e debẽt. scz

xt ostigāt deū. seipos. amicos ⁊ inimi-
cos. De q̄bus q̄tuoꝛ cornib⁹ caritatis di
cit. Gen̄. xxviij. Dilataberis ad orientē
⁊ occidentē. septētrionē ⁊ meridiez. Et
iō q̄tuoꝛ cruces in q̄tuoꝛ cornib⁹ fiūt ad
designandū ꝙ xp̄s ꝑ crucē q̄tuoꝛ mū-
di ꝑtes saluauit. Scdo fiūt ad significā
dū ꝙ q̄tuoꝛ modis crucē dn̄i portare de
bemus. scʒ in corde ꝑ meditatōʒ. in ore
ꝑ cōfessionē. in corꝑe ꝑ mortificatōem.
⁊ in facie ꝑ assiduā impssionē. Crux in
medio altaris ꝓcat passionē quā xp̄s in
medio terre subijt. ꝑ quā oꝑatus est sa-
lutē in medio terre. i. in hierl'm. Deinō
septies altare pontifex circuit. Primo
ad significandū ꝙ ip̄e debet curā ꝓ oi-
bus impēdere ⁊ vigilantiā hr̄e. que ꝑ cir
cūitū designaꝛ. Vn̄ tunc cantaꝛ. Inue-
nerūt me vigiles q̄ circūibāt ciuitatem
Debet em̄ sollicite vigilare suꝑ greges
sibi cōmissos. Nā vt ait Gilbertus. Ri
diculosa res est speculatoꝛ cecus. ꝓcur-
soꝛ claudus. ꝓlatus negligēs. doctoꝛ in
sipidus ⁊ preco mutus. Scdo septen⁹
circūitus circa altare significat septem
meditatōnes q̄s circa septēplicē virtu-
tē humilitatis xp̄i hr̄e debemus ⁊ ꝑ ip-
sas circūire frequēter. Prima v̄tus ē ꝙ
de diuite fc̄tūs est pauꝑ. Scd̄a ꝙ in p̄se
pio positus. Tercia ꝙ ꝑentibus subdi-
tus. Quarta ꝙ sub manu serui caput i
clinauit. Quinta ꝙ discipulū furē ⁊ ꝓ-
ditorē sustinuit. Sexta ꝙ ante iniquuʒ
iudicē māsuetus stetit. Septima ꝙ ꝓ
crucifigētibus clemēter orauit. Tercio
ꝑ septē circūitus septē vie xp̄i significāꝛ
Prima fuit de celo in vterum. Scd̄a de
vtero in presepiū. Tercia de presepio i
mūdū. Quarta de mūdo in patibuluʒ
Quinta de patibulo in sepulchrū. Se-
xta de sepulchro in limbū. Septima de
limbo in celū. Cōsequēter ep̄s aspergit
altare. Quid aūt altare in templo signi
ficet ap'ls dicit. Templū em̄ dei sanctū
est qd̄ estꝭ vos. Si ergo tēplū dei sum⁹
altare nostrū est coꝛ nostrū. Hoc em̄ est
coꝛ in hoie qd̄ altare i tēplo. In h̄ alta-
ri fit sacrificiū laudis ⁊ iubilatōis. iuxta
illud ps̄. Sacrificiū deo sp̄us cōtribula
tus. In h̄ altari fit cōmemoratio corꝑis
⁊ sanguinis xp̄i. Hinc preces ad celum
ascēdūt. q2 ad coꝛ r̄spicit deus. Hoc igr̄
altare aq̄ asꝑgiꝛ. qn̄ corda hoim ꝑ euan
gelicā p̄dicatōeʒ a p̄ctis mūdanꝛ. Nā ⁊
p̄dicatio aqua est. iuxta illud. Oēs siti
entes venite ad aq̄s. Hac igiꝛ aq̄. i. euā
gelica p̄dicatōne ⁊ sp̄ūsctūs sc̄tificatōe
⁊ altare cordis ⁊ tot⁹ hō mūdaꝛ ⁊ sc̄tificaꝛ
Cōsecraꝛ etiā altare cordis ꝑ cōceptuʒ
timoris vt initieꝛ ad bonū. ⁊ ꝑ affectuʒ
amoris vt cōfirmeꝛ in meli⁹. Nā initiū
sapiētie timoꝛ dn̄i. Septies aūt altare
aqua asꝑgiꝛ ad notandū ꝙ in baptismo
septē dona sp̄ūsc̄ti tribuunꝛ. Per hoc
etiā figuraꝛ ꝙ hr̄e debem⁹ memoriam
dn̄ice passiōis. Septē nāq3 aque asper-
siones sūt septē sanguinis xp̄i effusiones
Prima fuit in circūcisiōe. Scd̄a i orōe.
qn̄ sudoꝛ ei⁹ fuit sicut gutte sanguinis.
Tercia in corꝑis flagellatiōe. Quarta i
capitis coronatiōe. Quinta in manuū
ꝑforatōe. Sexta in peduʒ crucifixione.
Septima in laterꝭ aꝑtōe. Quidā v̄o ter
asꝑergūt. q2 in sc̄tē trinitatis noīe bapti
saꝛ. vel eccl'ia a p̄ctis cogitatōis ⁊ locuti
onis ⁊ oꝑis emūdaꝛ. Vn̄ ⁊ tūc misere-
re mei de⁹ diciꝛ. Fiūt aūt hmōi asꝑsio-
nes cū aspersorio de ysopo facto ꝑ quā
herbā que humilis ē xp̄i humilitas cō
grue designaꝛ. qm̄ p̄dicte sanguinis effu-
siones facte fuerūt cū ysopo humilita-
tis xp̄i ⁊ inextinguibilis caritatis q̄ asꝑ
sa eccl'ia catholica mūdaꝛ. Hec etiā her-
ba naturalr̄ crescit in petra. ⁊ humilitas
nature creuit in xp̄o petra. Nam iuxta
ap'lm. petra aūt erat xp̄s. Calide etiaʒ
nature ē xp̄i hūilitas corda frigida ad
exercēda oꝑa caritatis accēdit. Itē eius
radices saxa penetrāt ⁊ hūilitas duriti-
as abstinētie ꝯfringit. Valet ad pect⁹ ⁊

cōtra tumorē ⁊ h̄ sup̄bie tumorē sanat.
Itē illa nascit̄ ⁊ r̄nascit̄ ⁊ radicat̄ i t̄ra vn̄
⁊ si p̄ eā tota fideliū multitudo itelligi
possit p̄cipue tn̄ illi p̄ ysopū figurant̄.q̄
in fide xp̄i radicati ⁊ fundati ab ei⁹ amo
re euelli ⁊ separi nō p̄nt.p̄ q̊s q̄d meli⁹
q̄ꝫ ep̄os ⁊ p̄sb̄ros intelligere possum⁹.q̄
q̄to maiorē in eccl̄ia obtinēt dignitatē
tā:o firmi⁹ xp̄i fidei inherere debēt. Per
hos siq̄dē spargit̄ aq̄.p̄ hos ⁊ ab his ba
ptisant̄ xp̄ifideles. His datū ē p̄ficē ba
ptismatis sacr̄a. Dū v̄o altare aqua asp̄
git̄.ep̄s cantat. Dom⁹ mea dom⁹ orōis
est ⁊c̄. Et iterū. Narrabo nomē tuū fra-
tribus meis. Et q̄ꝛ sine deo nullū opus
p̄ficit̄.in cōsūmatōne orat.vt exaudiāt̄
ingrediētes ibi b̄n̄ficia petituri. Conse
quent̄ qn̄ eccl̄ia sil̄ ⁊ altare ꝯsecrant̄.to-
ta eccl̄ia illa aq̄ asp̄git̄.ꝓut in p̄cedenti
titulo tactū fuit. Quo pacto pōtifex ad
altare cū psal̄.accedit ⁊ residuū aque in
fundit̄ ad basim altaris.sicut in vet. te.
residuū sanguis fundebat̄ ad crepidinē
qd̄ idē ē qd̄ basis.p̄ qd̄ significat̄ q̄ resi-
duū qd̄ excedit vires humanas in tāto
sacr̄o deo cōmēdat̄:q̄ est sūm⁹ sacerdos
cui⁹ ē alioꝝ sacerdotū supplere defectū
Sepulcrū v̄o siue foramē in q̄ reliquie
recōdi debēt.significat vrnā aureā ple-
nā manna.que in arca testimonij posi-
ta erat.ꝓut sub ti. de altari dictū ē. Siq̄-
dem sepulchꝝ hm̄ōi qd̄ a q̄busdā ꝯfos-
sio nuncupat̄ ē cor nr̄m.qd̄ q̄tuor cruci
bus de crismate factis cōsecrat̄.q̄ꝛ q̄tu
or sūt v̄tutes in libro sapie descripte.scꝫ
prudētia fortitudo tp̄antia ⁊ iusticia.q̄-
bus cor nr̄m q̄i inungit̄.dū ad suscipiē
da secretoꝝ celestiū mysteria p̄ donū sā
ctispūs prep̄at̄. Fit aūt sepulcrū h̄ qn̄q̄ꝫ
ex sup̄iori p̄te altaris ⁊ qn̄q̄ꝫ ex latere an
teriori. Sane sine sācto ꝝ reliquijs.aut
vbi ille haberi nō p̄nt sine corp̄e xp̄i nō
fit cōsecratio altaris fixi ꝫ viatici vl̄ por
tatilis sic. Reliq̄e siq̄dē sūt exēpla vt.f.
uiꝯꝫ testamēti auctes.passiōes martyꝝ

⁊ vita ꝯfessoꝝ.que nobis sūt ad imitati
onē relicta. Hec in capsa recōdim⁹ cuꝫ
ad imitādū ea i corde retinē⁹.q̄ si audi-
mus ⁊ intelligim⁹ ⁊ op̄a nō facim⁹.ma
gis ē ad dānatōeꝫ q̄ꝫ ad salutē.q̄ꝛ nō au
ditores legis iusti sūt apud deū.ꝫ facto
res tantū. Vn̄ ap̄l̄us dicit. Imitatores
mei estote sic̄ ⁊ ego xp̄i. Solēnis v̄o re
liquiarū deportatio fit ad imitatōeꝫ ei⁹
qd̄ sicut legit̄ in Exo. In arca testamē-
ti erāt duo circuli aurei totū lignuꝫ pe-
netrātes.⁊ p̄ eos vectes d̄ lignis sethim
deaurati imittebant̄ q̄b⁹ arca ferebat̄.⁊
priusq̄ꝫ pōtifex intret eccl̄iaꝫ circūit eaꝫ
cū reliquijs vt sint illi⁹ eccl̄ie ꝓtectores
Legit̄ q̄ꝫ.iij. Reg. viij.c.q̄ in tēpli dedi-
catōne cōgregati sūt oēs maiores natu
isrl̄ cū p̄ncipibus tribuū ⁊ duces fami-
liarū ad regē salomonē in hierl̄m vt de
ferrēt archā federis dn̄i.venerūtq̄ꝫ cūcti
senes de isrl̄. Sacerdotes aūt intulerūt
arcā federis dn̄i in locū suū in oraculū
tēpli in sctāsctōꝝ subter alas cherubin
Siq̄dē cherubin expādebāt alas super
locū arce ⁊ ꝓtegebāt illā ⁊ vectes eius.
Rex aūt salomon ⁊ oīs ml̄titudo isrl̄ q̄
ad eū ꝯuenerat gradiebat̄ cū illo an̄ ar-
cam. In cui⁹ q̄dē rei testioniū p̄lati ma
gnates ⁊ ppl̄i alicui⁹ ꝓuincie hodie cō-
ueniūt ad ecciarū dedicatōꝫ.sequunt̄ ꝓ
cessionał̄r cōsecrātē.⁊ reliq̄e p̄ sacerdo-
tes sub papilione seu vmbracl̄o solēnit̄
deportāt̄. Deinde pōtifex p̄usq̄ꝫ ecciaꝫ
cū illis igrediat̄:sermonē facit ad ppl̄ꝫ
Nā ⁊ salomon arca deportata cōuertit
faciē suā ⁊ b̄n̄dixit oī eccie isrl̄.⁊ p̄ orāti
bus in eccia orauit. Oīs em̄ eccia israel
stabat ⁊ ait salomon. B̄n̄dict⁹ dn̄s deus
isrl̄ ⁊c̄.ꝓut legit̄ ibidē. Recōdunt̄ āt re
liquie sctōꝝ cū trib⁹ granis thuris i cap-
sula.q̄ꝛ exēpla sctōꝝ cū fide trinitatis.s.
p̄ris ⁊ filij ⁊ spūsscti debem⁹ in memo-
ria retinere. Nā debem⁹ credere vnū de
um.vnā fidē ⁊ vnū baptisma.q̄ꝛ iust⁹ ex
fide viuit.sine q̄ sic̄ dic̄ ap̄l̄s ip̄ossibile ē

placere deo. Supponit᷑ ꝛ adaptat᷑ ipsi se
pulcro quedã tabula signo crucis ex cri-
smate roborata. Siquidẽ ꝑ crisma intelli
git᷑ spũsſci donũ ꝙ tabula. i. caritas sup
inungit᷑. qꝛ coꝛ nr̃m ad obseruãda secre
ta celestia spũsſci gr̃a roboꝛat᷑. Tabula
ĝ hoc signo roboꝛata reliquijs suppo-
nit᷑. qꝛ ꝑ exẽpla sctõꝝ caritas accendit᷑ ꝙ
oꝑit multitudinẽ pctõꝝ. sicut ꝛ tabula
reliqas oꝑit. Vñ apl's. Caritas dei dif-
fusa ẽ in coꝛdib⁹ nr̃is ꝑ spm̃sctm̃ ꝙ dat⁹
est nobis. Hec aũt tabula siue lapis cõ-
tinet siue dicit᷑ sigillũ sepulcri. sicut ait
alexander papa. iij. Postea vo lapis ꝙ
mẽsa altaris dicit᷑ sup altare adaptat᷑. ꝑ
quẽ ꝑfectõez ꝛ soliditatẽ noticie dei pos
sum⁹ intelligere. ꝙ nõ ꝓpt duritiẽ ꝫ ꝓpt
soliditatẽ fidei lapidea esse dꝫ. sicut dñs
ait petro. Tu es petr⁹ ꝛ sup hãc petrã. i.
sup hãc fidei firmitatẽ edificabo ecciaꝫ
meã. Sicut em̃ mẽsa cõfirmatio ꝛ ꝑfe-
ctio altaris ẽ. ita ꝛ noticia dei ꝯfirmatõ
ꝛ ꝑfectio est oim̃ bonoꝝ. Vñ dicit᷑ in sa
piẽtia ad deũ. Noscere ei te ꝯfirmata iu
sticia ẽ ꝛ noscere iusticiã tuã ꝛ vtutẽ tuã
radix ẽ imoꝛtalis. Et dñs ꝑ hieremiam
In h̃ glꝛiet᷑ ꝙ gliat᷑ scire ꝛ nosse me. Vel
ꝑ ipm̃ lapidẽ xp̃s itelligit᷑. d̃ ꝙ dic̃ apl's.
Ipso sũmo angulari lapide ihu cristo.
Per lapidẽ qdẽ xp̃i hũanitas designat᷑
de ꝙ in Dañ. legit᷑ ꝙ lapis abscisus ẽ de
mõte sine manib⁹. qꝛ xp̃s de btã vgine
ꝙ ꝓpter eminẽtiã virtutũ mons dicit᷑ si
ne virili semine mirabil'r ẽ nat⁹ ꝛ fctũs i
montẽ magnũ totũ repleuit oꝛbẽ terra
rũ. de ꝙ etiã ꝑ psal. dicit᷑. Lapidẽ quẽ re
pꝛobauer̃t edificãtes h̃ fctũs ẽ in caput
anguli. Qm̃ xp̃s quẽ edificãtes. i. iudei
repꝛobauerũt dicẽtes. Nolum⁹ hũc re-
gnare sup nos. h̃ fctũs ẽ in caput angu
li. qꝛ sicut ait apl's. Exaltauit illũ de⁹: ꝛ
dedit illi nomẽ ꝛc̃. Vel ꝑ lapidẽ caritas
intelligit᷑ vt p̃missuꝫ ẽ ꝙ debet esse ma-
gnus ꝛ latus. qm̃ latũ ẽ mandatũ chari
tatis. quod etiã ad inimicos ext̃edit᷑. iu

xta p̃ceptũ dñi. Diligite inqt inimicos
vestros. Nõ ĝ vngunt᷑ altaria nisi lapi
dea. qꝛ xp̃s ꝑ altare significat⁹ est lapis
excrescens in montẽ vt dictũ ẽ. Ipse est
mons pinguis oleo leticie p̃cõsoꝛtibus
vnctus. Verũtamẽ in Exodo legit᷑ do
minũ precepisse fieri altaria d̃ lignis se-
thin que sũt imputribilia. ꝛ altare late-
rani ligneũ est. Salomon qꝫ fecit alta-
re aureũ. ꝓut legit᷑. iij. Reg. vij. c. Sꝫ il
la facta sunt in figura. Et i comitatu ꝓ-
uincie in castro sctẽ marie de mari ẽ al-
tare terreũ qd̃ ibi fecerũt maria magda
lena ꝛ martha ꝛ maria iacobi ꝛ maria
salome. Post hoc asperso altari ꝛ cum
aqua baptisato restat vt oleo ꝛ crisma-
te liniat᷑. Ep̃us em̃ supinfundit oleũ et
crisma ꝛ cantat᷑. Erexit iacob lapidẽ in
titulũ fundẽs oleũ desup. Illa em̃ eccle
sia fuit titulus aliaꝝ. qꝛ de syon exiuit
lex ꝛ verbũ dñi de hierl'm. Faciẽs p̃mo
sup illũ quinqꝫ cruces ex oleo infirmo-
rũ s̃m oꝛdinẽ romanũ. Scd̃m q̊sdã vo
alias eccias de vtroqꝫ oleo. vnaꝫ in me-
dio ꝛ q̃tuoꝛ in coꝛnibus. Postea codeꝫ
modo totidẽ ex crismate. Sane ꝑ oleuꝫ
spũsſcti gr̃a intelligit᷑. de quo dicit Esa.
ꝓpheta. Cõputrescet iuguꝫ a facie olei.
qꝛ sicut ep̃us oleuꝫ effundit sup altare.
ita xp̃s qui est sũmus pontifex effundit
gr̃am sup altare nostrũ qd̃ est coꝛ nr̃m.
qꝛ ipse est distributoꝛ oim̃ grãrũ ꝑ spiri-
tũsctm̃ sicut dicit aplus. Alij dat᷑ sermo
sapiẽtie. alij sermo sciẽtie. alij fides. alij
gr̃a sanitatũ ꝛc̃. Et sic̃ ꝑ oleũ ep̃s purifi-
cat mẽsaꝫ altaris. ita ꝛ spũsſctũs purifi-
cat coꝛ nostrũ ab oibus vicijs ꝛ pctĩs.
Xp̃s qꝫ oleo fuit vnctus nõ qdẽ visibi-
li ꝫ inuisibili. i. gr̃a spũsſcti. Vñ dauid.
vnxit te deus deus tuus oleo leticie p̃-
cõsoꝛtibus tuis. i. plusqꝫ omẽs sctõs ꝙ
fuerũt participes gr̃e eius. i. xp̃i. vñ vn-
ctio expꝛessius cõuenit xp̃o qꝫ alijs. qꝛ
pꝛe oibus alijs vnxit eũ deus ad haben
dum plenitudinẽ bonoꝝ. ideoqꝫ inter-

pretaꝛ vnctus. Vnctio q̄z ex oleo mise
ricordiā significat. iuxta illō euā. Vn-
ge caput tuū oleo ⁊ faciē tuā laua. q̄ꝛ sic
oleū in liq̄rib⁹. ita ⁊ miscōia in bōis opi
bus supioꝛ ē quecūq̨ em̄ liquorez oleo
supinfundas. illud sp̄ desup natat. De
miscōia vō scriptū ē. Suauis dn̄s vni-
uersis ⁊ mi. e. su. o. o. e. ⁊ miscōia super
altat iudiciū. Hoc igiꝛ oleo liniaꝛ alta-
re cordis nr̄i vt sp̄ miscōie memores as-
ꝑsiōis aque ⁊ regeneratōis baptismi ef
fectū nō amittam⁹. Quinq̨ cruces de
oleo significāt ꝙ mēoriā q̄nq̨ passionū
xp̄i q̄s ꝓ nobis in cruce sustinuit sp̄ hr̄e
debem⁹. Ipse nanq̨ q̄nq̨ plagas susti-
nuit. scꝫ in manib⁹. in pedib⁹ ⁊ in latere
Designāt etiā q̄nq̨ cōpassiōes miscōie
que nobis sūt necessarie. Necesse em̄ ē
vt hō misereaꝛ xp̄o. passioni ei⁹ cōpatiē
do. vn̄ Job in ꝑsona xp̄i. Miseremini
mei miseremi mei ⁊c̄. Oportet etiaz vt
hō misereaꝛ ꝓximo cui⁹ mala videt. vn̄
in eccl'iastico. Miseratio hois circa ꝓxi
mū suū. Et sibȳp̄i. ⁊ hoc tripl'r. scꝫ ꝓ cō
missis plangēdo illa. vn̄ Hiere. Null⁹ ē
q̄ agat penitentiā sup pctō suo dicēs q̄d
feci. Pro omissis. vn̄ Esa. Ve mihi q̄a
tacui. i. q̄ꝛ nō sū locut⁹. q. d. q̄ꝛ omisi bo
nū qō facere potui. Et ꝓ bonis minus
pure factis. vn̄ Luc. Cū bona oia feceri
mus dicam⁹ ꝙ serui inutiles sum⁹ ⁊c̄. q.
d. Bona fecim⁹ nō bn̄. nō pure: ⁊ iō in
utiliꝛ fecim⁹. sicut faciēs elȳnā ad vanā
gl'iam: bonū facit. ꝫ nō bn̄ nō pure. De
hac triplici miseratōne dicit Eccl. Mi-
serere aīe tue placēs deo. Quia vera cō
passio mētis debet eē cū exhibitōe oꝑis
iō bis fiūt cruces. primo de oleo post-
modū de crismate. vn̄ ps̄. Btūs q̄ mise
reꝛ ⁊ cōmodat: q̄ mente misereꝛ ⁊ cōmo
dat oꝑe. Et q̄m̄ nō sufficit hr̄e cōpassio-
nē in mente cū boni oꝑis exhibitōe abs
q̨ odore bone fame. iuxta illud euāgel.
Sic luceant oꝑa vestra vt glorificeꝛ de
us. ⁊ iō fiūt cruces de crismate. qō cō-
stat ax balsamo ⁊ oleo. balsamū q̄dē ꝓ
pter bonū odorē significat bonā famaz
oleū ꝓpter claritatē nitorē ꝯsciētie quez
hr̄e debem⁹. iuxta illud apl'i. Gl'ia nr̄a
hec ē testimoniū cōsciētie nr̄e. Tūc aūt
balsamū oleo recte cōiungiꝛ qn̄ bonus
odoꝛ miscōie addiꝛ. Rursus ꝑ q̄nq̨ cru
ces de oleo ⁊ crismate q̄nq̨ sensus cor-
poris nr̄i intelliguntꝛ: q̄ duplicanꝛ ⁊ in
denariū surgūt. q̄ꝛ q̄nq̨ sensibus corꝑis
bene vtēdo ⁊ nosmetipos custodimus
⁊ alios exēplo ⁊ doctrina nr̄a in bono
oꝑe ꝯfirmam⁹. Vn̄ ille bonus negotia
toꝛ gl'iabaꝛ dicēs. Ecce alia q̄nq̨ suplu-
cratus sum.. Dū aūt fiūt ille p̄misse in-
unctōnes cantaꝛ. vnxit te de⁹ deus tu⁹
qō de xp̄o dictū est. Ter ḡ altare inun-
giꝛ. bis oleo. tercio crismate. q̄m̄ eccia fi
de. spe ⁊ caritate que maioꝛ est ceteꝝ in
signiꝛ. ⁊ dū crisma infundiꝛ cantaꝛ. Ec-
ce odoꝛ filij mei sicut odoꝛ agri pleni. H
ager est ecclesia que floꝛib⁹ vernat virtu
tibus splēdet. oꝑib⁹ fragrat. vbi sūt rose
martyrū. lilia v̄ginū. viole ꝯfessoꝝ ⁊ vi
roꝝ incipientiū. Post vnctōem adoleꝛ i
censum qō deuotōez ōonis significat.
Qui em̄ habet septē dona spūs̄cti ⁊ assi
milat⁹ ē deo. deuotā pōt illi offerre ōrō
nē cui⁹ habet silitudinez. In q̄nq̨ locis
adoleꝛ. vicꝫ in q̄tuoꝛ angulis ⁊ i medio
q̄ꝛ sic q̄nq̨ sensus corꝑis exercere debe-
mus vt fama boni oꝑis nr̄i vsq̨ ad ꝓxi
mos extendaꝛ. de q̄ dicit apl'us. Christi
bonus odoꝛ sum⁹ in oī loco. Et in euan
gel. Sic luceat lux vr̄a ⁊c̄. Adhuc incē-
si frequētatio ē ꝯtinua xp̄i sacerdotꝭ at-
q̨ pontificis ꝓ nobis apud deū patrez
interpellatio. Crucē cū incēso facere est
ei⁹ passionē p̄ri oñdere. ⁊ ip̄m ꝓ nobis
interpellare. Incensum copiose in me-
dio ⁊ in angulis comburere est ōones
ꝑ hierosolymam ⁊ in vniuersali eccl'ia
multiplicare. Consequēter altare cū si-
gno crucis confirmaꝛ dicendo. Confir-
ma hoc deus ⁊c̄. que cōfirmatio ex cris

mate a põtifice in fronte lapidis facta
significat cõfirmationez q̄ cottidie fit a
spūsctō p caritatem in altari cordis. vt
nulla tribulatione cor nostꝝ a caritate
dei valeat separi. Vñ dicebat apostolꝰ.
Quis sepabit nos a caritate xp̄i. tribu-
latio an angustia ₰c. ꝛ subiungit Gl'ia
pr̄i. vt laus trinitati canteꝛ. vltia altaris
benedictio significat illā finalē bñdicti
onem qñ diceꝛ. Venite bñdicti patris
₰c. Deniqꝫ altare linteo candido exter-
gitur ad denotandū ꝙ corpꝰ nostꝝ ca-
stitate vite debemꝰ mūdare. Deinde be
nedicunꝛ vasa. vestes. ꝛ lintheamina di
uino cultui deputanda. Nā ꝛ moyses
p. xl. dies edoctus ē a dño facere linthe
amina ꝛ ornamenta in tēplo necessaria
Nēpe vtensilia bñdicere est opa nr̄a ad
deū referre. Post h̄ altare alb ꝛ mūdis
pānis vestiꝛ. de q̊ sub ti. de altari dictū ē
Postremo ornaꝛ eccia ꝛ accendunꝛ lu
minaria. Tūc em̄ opa iustoꝝ splendes-
cent. tunc fulgebūt iusti ꝛ tanq̄ scin. in
arun. discur. Et inde sup altare h̄ ordīe
consecrato missa celebraꝛ. ꝛ sacrificium
altissimo offerꝛ. illud vicz de q̊ ꝓpheta
ait. Sacrificiū deo spūs ꝯtri. ₰c. put di-
ceꝛ in ꝓhemio q̄rte ptis. Nō em̄ fieri dꝫ
ꝯsecratio sine missa. ſm Gelasiū papā
qꝛ tunc reuelaꝛ sacr̄m qd etiā angel' ab
initio fuit absconditū. Et attēde qm̄ in
aspersione basilice pontifex lineis dū-
taxat ꝛ minoribꝰ vtiꝛ indumentis sed i
missa vestibꝰ ornaꝛ põtificalibꝰ ꝛ p̄cioꝛ.
recolens ꝙ legal' pontifex in lineis san-
ctuariū expiabat. ꝛ post lotꝰ in põtifica
libus i holocaustū arietē offerebat. Sꝫ
qꝛ in eisdem lineis hircuz emittebat pꝰ
expiationē. ideo etiam in consecratiōe
fontiū ꝛ imersione cathecuminoꝝ vbi
peccata eoꝝ transferunꝛ. quidam vtun-
tur simplicibꝰ ꝛ lineis indumentꝭ.

De cõsecrationibꝰ ꝛ vnctionibus.

Legitur dominuz
p̄cepisse moysi vt ꝯficeret crisma q̄ vn-
guento vngeret tabernaculū in dedica-
tione ꝛ arcam testamēti mensamqꝫ cuz
vasis. ꝛ quo siꝉiter sacerdotes ꝛ reges
inungerenꝛ. Moyses tñ nō legiꝛ fuisse
vnctꝰ nisi vnctōe spūali. sic̄ ꝛ xp̄s. Vo-
luit itaqꝫ xp̄s nos vnctōne materiali in
ungi. vt in illa ꝯseq̄mur spūalē. Et idō
pia mater eccia diuersas exhibet vncti-
ones. de q̄bus h̄ aliq̄ pstringamꝰ dicen-
tes. Prio q̄d hmōi significēt vnctiōes.
Scdo ex q̄bus fiāt. Tertio de vnctiōe
baptisandoꝝ. Quarto de vnctōe bapti
satoꝝ q̄ p epm̄ fit in frōte. Quīto de vn
ctione ordinādoꝝ. Sexto de vnctione
ꝯsecrandoꝝ epoꝝ ꝛ p̄ncipū. Septimo
de vnctione eccie. altaris. calicis. ꝛ alio
rum ministerioꝝ ecciasticoꝝ. Octauo
de extrema vnctōe. Nono de ꝯsecratio
ne ꝛ bñdictiōe cimiterij. vestiū ꝛ aliorū
ornamentoꝝ eeciasticoꝝ. Decio de cō-
secratione ꝛ bñdictōne ꝟginū. Circa
p̄mū igiꝛ nōndū ē ꝙ due sunt spēs vn-
ctionis. exterior q̄ materialis siue cor-
palis ꝛ visibilis est. ꝛ interior q̄ spūalis
ꝛ inuisibil' est. Exteriori visibiliter vngi
tur corpus. interiori ꝛ inuisibiliter vn-
giꝛ cor. De p̄ria iacobꝰ apl's ait. Infir-
matur q̄s i vob iducat p̄sb̄ros eccie. et
orent sup eum vngētes eū oleo in noīe
dñi. ꝛ orō fidei saluabit infirmū. De sc-
cūda ioh̄. apl's ait. Et vos vnctionē. id
est vnctio quā ab eo accepistis maneat
in vobis vt nō ncc̄e hētis vt aliq̄s doce
at vos. ſꝫ sicut vnctio eiꝰ docet vos d̄ oi
bus. Vnctio exterior signū est iteriorꝭ
Interior ꝟo nō solū est signū. i. signatū
ſꝫ etiā sacr̄m. qꝛ si digne sumiꝛ vel agit
vel auget absqꝫ dubio qd desiḡt puta sa
lutē iur̄ illō. Sup egros manꝰ iponent
ꝛ bene hēbunt. Circa scd̄m sciendꝫ.
ꝙ ad exhibendū exteriorē ꝛ visibilē vn
ctionē duplex oleū bñdiciꝛ. vicz oleum
sctm̄ seu cathecuminoꝝ q̄ cathecumini
vngunꝛ. ꝛ oleū infirmoꝝ de quo ifirmi

vngunt̃.de quā vnctione loquit̃ dicta
autoꝛitas. Infirmat̃ quis ex vob. Qua
liter aūt fiant benedictōes vtriusqꝫ olei
⁊ crismatis in sexta parte sub q̄nta feria
cene dn̄i dicet̃. Sꝫ querit̃ q̄re infirmi et
cathecumini oleo inungunt̃. R̄ndeo vt
ex visibilibꝰ inuisibilia facilꝰ capiant̃.si
cut em̄ oleū fugando infirmitatē recre
at artus fessoꝝ ⁊ de sui natura lumē p̄
stat.sic credendū est ꝙ vnctio olei cōse
crati qđ est signū fidei pctā fugādo sani
tatem aie cōfert ⁊ lumē ei prestat. Siq̄
dem oleū visibile in signo. oleū inuisi
bile in sacramēto.⁊ oleū spūale intꝰ est
De oleo ifirmoꝝ autoꝛitatē accepimus
ab aplis.đ oleo cathecuminoꝝ ab apo
stolicis viris.⁊ licet deꝰ possit oleū spū
ale sine coꝛpali tribuere.qꝛ tn̄ apli ꝓ in
firmis.aplici viri ꝓ cathecuminis hac
arte vsi sunt nō sine pctō omitti p̄t qđ
eoꝝ autoꝛitas cōsecrauit.ꝓut sub ti.de
altari dictū ē. Sicut ⁊ antiq̄tus iusti si
ne circūcisione placuere deo sed postq̄
eis p̄ceptū fuit vt circūciderent̃.h̄ omit
tentes pctō subiiciebant̃. Tertio dōm ē
de vnctione baptisandoꝝ.⁊ q̄dem i no
uo testamēto nō solū reges ⁊ sacerdo
tes vngunt̃ sicut iam dicet̃.veꝝ etiā q̄a
xp̄s in sanguine suo fecit nos deo nr̄o
regnū ⁊ sacerdotes.i.regales sacerdo
tes.iuxta illud ꝙ petrus apls ait. Vos
estis genus electū.i.electi ex generibus
hoim.regale sacerdotiū.i.bene vos re
gentes. Oēs xp̄iani bis ante baptismū
vngunt̃.ſ oleo benedicto.p̄mo i pecto
re.deinde inter scapulas.⁊ bis post ba
ptismū ſ crismate sacro.p̄mo in vertice
deinde ꝑ ep̄m in frōte. Et s̄m Aug.pri
me tres vnctiones introducte sunt poti
us vsu q̄ ꝑ aliquā scripturā. In pecto
re q̄dem in q̄ ē locꝰ coꝛdis baptisandus
vngit̃ oleo.p̄io vt ꝑ spūsscti donū abii
ciat erroꝛē ⁊ ignoꝛantiā ⁊ suscipiat fidē
rectā qꝛ iustꝰ ex fide viuit ⁊ coꝛde credit̃
ad iusticiā. Inter scapulas v̄o vt ꝑ spūs

sancti grām excutiat negligentiā ⁊ toꝛ
poꝛē ⁊ exerceat bonā opationē.qꝛ fides
sine opibus moꝛtua est.vt ꝑ fidei sacr̄m
sit mūdicia cogitationū i pectoꝛe.ꝑ ope
ris exercitiū sit foꝛtitudo labori i scapu
lis.q̄tenus fides ꝑ dilectionē s̄m apl̄m
opet̃. Oleū igit̃ a coꝛde ad scaplas trās
fert̃ q̄si fides q̄ mēte cōcipit̃ ope ꝑficit̃.
In vertice v̄o baptisatus crismate a sa
cerdote inungit̃ vt sit ꝑatus oi poscēti
de fide reddere rōnē.qꝛ ꝑ caput mēs in
telligit̃.iux̄ illđ qđ legit̃. Oculi.i.intel
lectus sapiētis.i capite.i.in mēte eiꝰ.cu
ius.s.mētis.supioꝛ ꝑs ē rō ⁊ iferioꝛ sen
sualitas. Vn̄ bn̄ ꝑ v̄ticē q̄ ē supioꝛ ps ca
pitis itelligit̃ rō q̄ ē supioꝛ ꝑs mētꝭ. De
h̄ etiā in.vj.ꝑte sub sabbato sctō vbi agi
tur de ꝯfirmatōe dicet̃. Iđ āt an̄ baptis
mū vngit̃ oleo bn̄dicto ⁊ pꝰ baptismuꝫ
crismate sacro.qꝛ crisma soli ꝯpetit xp̄i
ano.xp̄s ei a crismate dr̄.vl̄ potiꝰ a xp̄o
dr̄ crisma nō s̄m nois foꝛmā ſ s̄m ficti
rōnē. A xp̄o v̄o xp̄iani dicūt̃ tāq̄ vncti
deriuent̃ ab vncto.s.a xp̄o vt oēs occur
rant i odoꝛē vnguēti illiꝰ.s.xp̄i cuiꝰ no
men oleū ē effusum ſ s̄m vim nois cri
stiani a crismate dicūt̃.s̄m Isiđ.de h̄ di
cet̃ i ꝓhe.ij.ꝑtis. Rursus s̄m Aug.vn
ctio ex oleo ōn̄dit nos ad auditū plene
fidei p̄ꝑatos ⁊ ad bonū xp̄i odoꝛē voca
tos ad renūciandūq̄ diabolo eē cōmo
nitos. Scđo vnctio i pectoꝛe ⁊ iter sca
pulas fit s̄m Rabanū vt ꝑ fidē vndiq̄
muniamur ⁊ ad bona opa ꝑficiēda ꝑ
dei grāꝫ roboꝛemur. Nā ꝑ pectus fidei
v̄tus.ꝑ scapulas v̄o i q̄bꝰ onus poꝛtat̃.
hois robur ⁊ opatio rcē itelligit̃.iux̄ il
lud. Alligāt onera ipoꝛtabilia ⁊ iponūt
hūeris hoim ⁊c̄. Vngit̃ ḡ i pectoꝛe ⁊ in
ter scapulas:vt mēte ⁊ actu opa diabo
li postponat.⁊ vt sit capax ad itelligen
dum v̄bū dei ⁊ robustꝰ ad poꝛtandū iu
gū xp̄iꝰ ⁊ onꝰ legꝭ. Vnctio v̄o q̄ fit i v̄ti
ce.i.i sūmitate capitꝭ sup cerebꝛa.fit s̄m
ip̄m vt celestꝭ regni ꝑticeps fiat inunctꝰ

⁊ q꞉ baptiſati aīa capiti.i.xp̄o deſpōſat
⁊ ꝓterea fit cū criſmate ex oleo ⁊ balſa-
mo ꝯfecto vt ſciamꝰ ꝙ ſpūſſctūs ei dat
q̄ iuiſibiliter opat.oleū nāqꝫ feſſa mem
bra fouet ⁊ lumē p̄ſtat vt ꝑmiſſuz ē.bal
ſamꝰ v̄o redolere facit. Siq̄dē feſſa ſūt
aīe mēbra.qñ penitet ſe ꝯ deū egiſſe ſpi
ritusſctūs venit ad illā illūſans eiꝰ itelli
gētiā ⁊ demōſtrās ei pctā ſibi eē dimiſ-
ſa vl̄ dimittēda.⁊ p̄ſtans illi bona opa
q̄ i alijs inſpirāt bonū odorem qd̄ ꝑ fra
grantē balſamū deſignat. Itē q꞉ ſedes
ſupbie q̄ ſꝑ iux̄ ipiꝰ nois ꝯſonantiā ſupi
ora appetit in v̄tice eē videt. Ideo rite
fit ibi h̄ vnctio ſub forma cruc͛ ⁊ ſb̄ no
mine hūilitat͛. Hāc vnctionē ſilueſter
papa fieri inſtituit ꝑ p̄ſbr̄os ꝓpter occa
ſionē mortis. Vñ credibile eſt ꝙ añ eiꝰ
tp̄s vtraqꝫ vnctio.ſ.v̄ticis ⁊ frōtis.ep̄o
reſeruabat. Cū em̄ gremiū dilataret ec
cleſie.nec oibꝰ ep̄i valerēt ꝑ ꝯfirmatōez
accurrere.iō ne ſine criſmat͛ vnctōe pe
rirent.inſtituit vt a ſacerdotibꝰ i vertice
ſupra cerebꝝ vbi ē ſedes ſapie vngeren
tur.ad robur ⁊ augmentū gr̄e. Vnd̄ ſi
poſtea deceſſerint dixit ſicardꝰ i mitra-
li ꝙ ꝓ rata gr̄e augmentū ꝯſeq̄nt ⁊ gl̄ie
Verūtñ ⁊ ſine vnctōe credimꝰ ſolo ba
ptiſmo ſaluari.⁊ ſine manꝰ impoſitiōe
ſpm̄ſctm̄ dari cui deꝰ dare voluerit ꝓut
in actibꝰ apl̄oꝝ legit. Arnoldiſte tñ ꝑfi-
di heretici aſſerūt ꝙ nūq̄ꝫ ꝑ baptiſmuz
aq̄ hoies ſpm̄ſctm̄ accipiūt.nec ſamari
tani baptiſati illū receperūt donec ma-
nus impoſitionē acceperūt. Sane vtra
qꝫ vnctio fit ſcd̄m rabanū i modū crucis
vt ab eo tp̄e diabolꝰ i vaſe ſuo p̄ſtino co
noſcens ſignuz ſue interemptōis.i.ſctē
crucis q̄ iteremptus eſt.iā ſibi deīceps
illud ſciat alienū.i.a ſe alienatū. Fit q̄ꝫ
ſcd̄m eū vnctio i pectore cū iuocatiōe tri-
nitatis vt nulle reliq̄uie latētis inimici
i eo reſideāt ſꝫ i fide ſctē trinitatis menſ
eiꝰ cōfortet ⁊ ſuſcipiat ⁊ habeat intelli-
gentiā mandatoꝝ dei. Quiſqꝫ ḡ fidelis

bis inungit.bis oleo poſtea ſil̄r bis cri
ſmate. p̄mo in baptiſmo in v̄tice.ſcd̄o
pꝰ baptiſmū i fronte.ſ.in ꝯfirmatiōe.q̄a
etiā ſpūſſctūs bis fuit apl̄is datꝰ.vt di-
cet in.vj.pte ſub ſabbato ſctō. Quarto
loco dōm eſſet de vnctōe q̄ fit ꝑ ep̄m in
frōte baptiſati.ſꝫ de h̄ dicet in.vj.parte
ſub ſabbato ſctō. Quinto loco circa
vnctionē ordiuandoꝝ notandū ē ꝙ ma
nus p̄ſbr̄i ab ep̄o vngunt vt cognoſcat
h̄ ſacr̄o ſe ꝑ ſpm̄ſctm̄ ſuſcipe v̄tutē ⁊ gra
tiam cōſecrandi. Vñ ep̄s eas inungēs
dicit. Cōſecrare et ſanctificare digneris
dn̄e manus iſtas ꝑ iſtā vnctionē ⁊ nr̄az
bn̄dictionē vt q̄cunqꝫ ꝯſecrauerint con
ſecrent ⁊ q̄cūqꝫ bn̄dixerint bn̄dicant in
noīe dn̄i. Idōqꝫ viri deuoti oſculantur
manꝰ ſacerdotū ſtatī pꝰ ordiationē.cre-
dentes ꝑ h̄ orōnū illoꝝ ꝑticipes fieri et
bonoꝝ. Et vngunt oleo ſacro.vt opera
miſcdie ꝓ viribꝰ ad oēs debeāt exerce-
re. Per manꝰ em̄ opa.ꝑ oleū mia deſig
nat. Vñ ſamaritanꝰ ille appropiās vul
nerato vinū ſupinfudit.⁊ oleū vulneri-
bus eiꝰ. Vngunt etiaz oleo vt humide
ſint ad offerendū deo hoſtiā ꝓ peccat͛
⁊ large ad cetera officia pietat͛.non ari
de ⁊ curue ad retinendū.vtrūqꝫ ei vicꝫ
gr̄a curatōis.⁊ caritas dilectōis ꝑ oleū
deſignat. Rurſus iō ipoſitio manꝰ cuz
oleo ſup caput ordinandi fit.q꞉ ꝑ manū
opꝰ.ꝑ digitos dona ſpūſſcti.⁊ ꝑ caput
mēs itelligit. Manꝰ ḡ iponit.q꞉ donis
ſpūſſcti mente ibutꝰ ad opa xp̄i mittit.
Sexto circa ep̄oꝝ ⁊ p̄ncipū vnctionez
ſciendū eſt ꝙ ep̄oꝝ vnctio a veteri teſta
mēto ſūpſit originē. Nā leuiti.xxj.c.dr̄
Pōtifex ſup cuiꝰ caput fuſuz ē vnctōis
oleū ⁊ cꝰ manꝰ ſūt i ſacerdotio ꝯſecrate
⁊c. Sane ep̄s vngit criſmate.qd̄ ſic pre
miſſuz ē ꝯficit ex oleo ⁊ balſamo.⁊ vn-
git illo tā i corꝑe q̄ꝫ i corde vt iterꝰ nito
rem ꝯſcie ḣtū ad deū qd̄ ꝑ oleū ⁊ exte-
rius habeat odorē fame q̄ ad ꝓxim qd̄
ꝑ balſamū d̄ſignat. De nitore ꝯſcie dic

vel si q̄s subito ꝑ se ibi moritur aut lapi-
de vel ligno cadente aut fulgure occidi
tur ꝓpter hec quidē ⁊ silr̄ia nō recōcilia
tur nec etiā si alibi vulneratus ad eccle
siā ꝯfugiēs illic sanguine multo effuso
moritur. q̄m̄ tunc nō fuit homicidiū in ec
clesia ꝑpetratū. Si vero ecōuerso i ec-
clesia vulnerat⁹ extra morit. vel etiā ex
tra sanguis ex vulnere fluit sec⁹ est etiā
si intra ecciam ex vulnere sanguis mi-
nime fluxisset q̄m̄ ict⁹ vulneꝝ attēdunt
Itē ⁊ si supra tectū eccl'ie sanguis effūdit
aut semē humanū emittit. q̄z hoc extra
eccl'iam cōmittit nō recōciliat. Cete-
rū si furtū aut rapina in eccl'ia committit
de cōsuetudine q̄ in talib⁹ attēdit recon
ciliat. Idem q̄z in q̄libet violentia absq̄z
sanguinis effusiōe ibi cōmissa fieri de-
bere q̄dā affirmant. cū illa fornicationi
equi paret in iure vt si ad eaz cōfugiēs
inde ꝑ violentiā extrahat. vel ibi effra-
ctio cōmittat. vel etiā si ꝑter sanguinis
effusiōz rixa tumultuosa agat. vel si q̄s
fracto osse vl' liuore secuto. absq̄z sangui
ne ibi grauiter verberet vel ad mortem
vel ad mutilatōz ibi ꝑn̄tiatr ꝯdēnatus
īde extrahit vt ad locū executōis duca
tur. Sz cū casus isti nō sint i iure exꝑs-
si necesse nō ē eccl'iam ꝑ epm solēniter
recōciliari. hōestū tn̄ fore putam⁹ ꝑ sa-
cerdotē cū aq̄ exorcisata epi iussu laua-
ri. Idēq̄z dicendū videt si eccia diu abs
q̄z tecto ⁊ ianuis plēa forte letamie ali-
isq̄z spurcicijs aīalib⁹ ⁊ naturali hoim
vsui q̄si diuersoꝝ loc⁹ passim patuerit
nec eēt forte malū eā i tali casu solenni-
ter ꝑ epm recōciliari. Si āt aliq̄s extra
ecciam occisus mox itra eccl'iam infert
occisor vo vl' ali⁹ mortuū fore n̄ credēs
corpi adhuc calido plagā iftigit ex qua
sanguis fluit recōcilianda ē. tū ꝓpt hor
rorē ⁊ abominatōz. tū ꝓpter violentiam
⁊ peccādi voluntatē. q̄uis em̄ hō mor-
tuus nō sit hō. human⁹ tn̄ sanguis ei⁹
ꝑ violentiā est ibi effusus. Nā ⁊ ipi ca-
daueri violētia horror ⁊ iniuria irrogā
tur. Sec⁹ aūt est si naturaliter mortu⁹ i
corpis obsequiū ⁊ honorē in eccl'ia de-
mēbret vel euisceret. vt forte ps ibi ⁊ ps
alibi sepeliat. Recōciliat etiā eccia in q̄
ifidelis vel etiā publice excōicat⁹ sepul
tus est. ⁊ tunc pietes sūt abradēdi.

Sane in ꝑmissis casib⁹ i q̄b⁹ ecclesia
recōciliat reqrit vt factū iducēs recōci
liatōz publicū saltē ꝑ famā existat. scan
dalū em̄ ⁊ horror atq̄z abomiatio ō tur
pitudine ⁊ pctō atq̄z de viol entia in sa-
cro loco siue in ecclesia commissis. vbi
ꝺlictoꝝ venia postulat. vbi eē dz tutela
refugij. vbi imolat salutaris hostia pro
pctis. Leui. xiiij. ca. vbi etiā cōfugiētes
saluātur ⁊ deo laudes exoluūtur. recon
ciliatōz inducūt. ⁊ etiā ꝓpositū ⁊ volun
tas mortaliter ibi peccantis. Si vo oc
cultū sit recōciliari necesse nō ē. q̄m̄ ec-
clesia cū scā sit coinquinari nō pōt. imo
ipsi⁹ loci sanctitas infamiā loci ab olet
q̄uis in hoc q̄daz cōtraiū sentiāt vt sal-
tē occulte. ita vt delinquētes nō ꝓdan-
tur sit recōciliāda. Fit etiā recōciliatio
ad exēplum ⁊ terrorē vt videlicet vidē-
tes ecclesiam q̄ in nullo peccauit ꝓpter
peccatū alteri⁹ lauari ⁊ purificari. existi
mēt q̄ntum ꝓpter suoꝝ delictoꝝ expia
tōem sit laborandū. Cimiteriuz q̄z in q̄
pagan⁹ vl' infidelis aut excōicat⁹ sepul-
tus est recōciliandū ē. ossib⁹ tn̄ sepulti
si ab ossibus fideliū discerni poterūt in
de prius electis. recōciliat etiā in ꝑmis-
sis casib⁹ in q̄bus ecclesia recōciliatur
Cimiteriū em̄ eisdem ꝑuilegijs q̄bus ⁊
eccl'ia gaudet ꝓ vt sub ti de vnctōib⁹ di
cet. Nam ex quo bn̄dictū est sacer loc⁹
est ⁊ recōciliat ꝑ epm sicut ⁊ eccl'ia. ꝑ as
ꝑsionē aq̄ solēniter cū vino ⁊ cinere be-
nedicte. Illud aūt notandū est q̄ in q̄-
cūq̄z pte eccl'ie vl' cimiterij violētia seu
pollutio cōmittat. vtrūq̄z ⁊ etiaz q̄libet
ipoꝝ ptes ꝓpter ꝯnexitatem violate in
telligunt hoc hodie in pte correctū est.

ꝑ dñm bonifacium. de. ꝯse. c. ij. vi. libro
Et si eñi ꝯsecratões eccl'ie altaris ⁊ cimi
terij sint diuerse. oium tamē vna ⁊ eadez
emunitas q̄ non ē ad alterū eoꝝ tantuz
vł alteri⁹ angulū restringēda qđ verū ē
si eccl'ia ⁊ cimiteriuz sint ꝯiūcta. Si eñi
vnū a reliq̄ distet. bene pōt vnū sine re-
liquo violari. Si igiᷓ altero eoꝝ viola-
to seu polluto. etiā aliud violatū ⁊ pol-
lutū est. pari rōe altero eoꝝ tantū recō-
ciliato vtrū intelligiᷓ recōcilatū. q̄niaz
nihil tam naturale ē ꝙ vnūqđqꝫ eo ge-
nere dissolui q̄ ligatū ē. ⁊ par est ius li-
gandi atqꝫ soluēdi. ⁊ sic violato vł pol-
luto cimiterio. sufficit eccl'iam reconci-
liari. Nōnulli tū simpl'r asserūt ꝑ vni⁹
violatōnem nequaꝙ alteꝝ violari et ꝑ
ꝯñs qđlibet eoꝝ debere specialiᷓ recōci
liari. q̄bus tū pōtificalis libri obuiat au
toritas in q̄ spēalis forma recōcilatōis
cimiterij nō hētur. Deniqꝫ si eccl'ia vel
cimiteriū vel aliđ qđcūqꝫ ꝑ epm ex cō-
mūicatū ꝯsecreᷓ seu bñdicatur. talia re-
cōcillatōe nō egent. q̄m sacramēta a ta-
libus in forma eccl'ie collata vera q̄dez
sunt. vt dicetur in ꝓhemio quarte ptis.
Veruz cū sicut p̄missum est ex cōicati
funus cimiterium ⁊ eccl'iam ꝓphanet.
multo quidē magis exteriora sacramē
ta ⁊ bñdictiones que ꝑ manus ⁊ os ex
cōmunicati trāseunt ⁊ ꝑficiūur. q̄ntum
ad eoꝝ merita ptinet ꝯtaminari ⁊ corā
deo fetere videntur: ideo honestum est
ꝙ reconcilientur priusquā fideles tali-
bus sacris vtantur prout sacrorum ca-
nonū lectio edocet euidēter. Ait eñi do
minus ꝑ ꝓpheta3. Maledicam benedi-
ctionibus vestris.

De altaris consecratione.

Non solū ecclesia verū etiā altare ꝯsecraᷓ. ⁊ hꝫ ꝓpt
tria. Prio ad sacrm̄ deo ibi of-
ferendū. Geñ. viij. Edificauit Noe alta
re dño ⁊ tollēs decūctis volucrib⁹ ⁊ pe-
coribus mūdis obtulit sup altare. Hoc
aūt sacrm̄ est corpus ⁊ sanguis xp̄i qđ i
memoriā passionis dñice imolam⁹. iuxᷓ
illud. Hoc facite in meā cōmemoratio
nē. Scđo ad nomē dei ibi inuocandum
vñ Geñ. xij. Edificauit abraā altare đo
q̄ apparuit ei ⁊ inuocauit ibi nomē dñi
Hec aūt i uocatio que fit ꝑ altare ꝓprie
diciᷓ missa. Tercio ad cantandū. Eccl'i
xlvij. Dedit illi ꝯtra inimicos potētiā ⁊
stare fecit cōtra altare cātores. ⁊ i sono
eoꝝ fecit dulces modulos. Sane hꝫ mo
do ⁊ ordine cōsecratio altaris fit. In p̄-
mis nāqꝫ pontifex incipit. Deus in ad-
iutoriū meū intēde. Postmodū bene-
dicit aquā. deinde q̄tuor cornibus alta
ris cōfigurat q̄tuor cruces cū aqua bñ-
dicta. Cōsequenᷓ circuit altare septies.
⁊ septies mēsam altaris cū aspsorio de
ysopo aq̄ benedicta aspgit. Eccia q̄z ite
rū aspgiᷓ ⁊ aque residuū ad basim alta
ris fundiᷓ. Deinde in q̄tuor angulis se-
pulcri in quo reliquie recōdi debēt q̄tu
or cū crismate fiūt cruces ⁊ ponunᷓ re-
liquie in capsella cū tribus granis thu-
ris ⁊ sic recondunᷓ in sepulcro. Deinde
supponiᷓ eis tabula cū signo crucis fa
cte i medio ꝯfirmata. postmodū lapis
q̄ mēsa diciᷓ sup altare adaptaᷓ. ⁊ adap-
tatus vngiᷓ cū oleo in q̄nqꝫ locis. ⁊ eo-
dez modo inūgitur postmodū crisma-
te sicut de oleo dictū est. Cōfirmaᷓ etiā
altare in frōte cruce crismatis: ⁊ adole-
tur in censum in q̄nqꝫ locis. Post hoc
altare tergiᷓ ⁊ mūdis pānis induitur. ⁊
demum sup illud sacrificiū celebratur.
Nūc seriatim singl'a p̄missa ꝓseq̄mur.
Primo igiᷓ notādū est ꝙ altare crisma
tis vnctōe ⁊ benedictōe interueniēte cō
secratur. ⁊ lapideuz solū. Vñ pontifex
stans incipit. De⁹ in adiutoriū meū in-
tēde. q2 ipe dñs ait. Sine me nihil po-
testis facere. ⁊ q2 hꝫ dedicatio significat
baptisādos q̄ ꝑ cepta fide ad pugnaz se
ꝑparāt. ⁊ q̄ adhuc sᷓ itersuspiria ⁊ icerta

mine constituti.ideo nō dicit alla.q̄ em̄
baptisati nō sūt laudib⁹ angelorum̄ digni
nō sūt. vñ Thob.penl.Et in plateis ei⁹
alla cantabit. Post cōpletā vo eccl'ie vl'
altaris cōsecratōez cātat alla.qm̄ exclu
sa dmonū fantasia de⁹ ibi laudabit. nā
ꝛ xp̄s ad arā crucis accedēs ad trinita-
tis gl'iaz manifestandaz morte soluit.ꝫ
alla duntaxat p⁹ resurrectōz cātauit. Se
cūdo circa aque bn̄dictōez notādū ē ꝙ
hui⁹ aq̄ exorcisatio fit ad effugandū ind
inimicū. In q̄ bn̄dictōe q̄tuor ncc'ia sūt
vicz aqua.vinū.sal ꝛ cinis. Et h̄ ꝑpt tria
Primo qm̄ q̄tuor sūt q̄ inimicū expel-
lūt. Primū est lacrymarum̄ effusio que p
aquā. Scōm ē spūalis exultatio q̄ p vi
nū. Terciū natura discretio q̄ p sal. Q̄r
tū ꝓfūda hūilitas q̄ p cinerē significat
Aqua igit ē pnia. vinū mētis exultatio
sal sapia. sic in p̄cedēti ti. ꝓbatū ē. cinis
pnie hūilitas. Vñ d Niniuitis dicit q̄r
rex ip̄e surrexit de solio suo ꝛ indut⁹ est
sacco ꝛ sedit in cinere. Hinc ꝛ dauid in
q̄t. Q̄r cinerē tāq̄ panē mā. ꝛc̄. Hinc et
abraaz. Loq̄r inq̄t ad dn̄m meū cū sim
puluis ꝛ cinis. Scdo mō aq̄ ē ppl's seu
hūanitas. q̄r aq̄ mlte ppl'i multi. Vinū
deitas. Sal doctria diuine leg̃ q̄ est sal
federis. Cinis q̄ cōsūmat memoria dn̄i
ce passiōis. Vinū aq̄ mixtū xp̄s deus ꝛ
hō. Per fidē em̄ dn̄ice passiōis q̄ p do-
ctrinā diuie leg̃ h̄r. ppl's p aquā signifi
catus p fidei vnionē cōiūgit capiti suo
deo ꝛ hoi. Tercio mō pōt dici ꝙ h̄ aqua
bn̄dicta spm̄sctm̄ sig̃t. sine cui⁹ flatione
nihil vnq̄ sctificat. ꝛ sine cui⁹ gr̄a nō fit
remissio pctōrum̄. Q̄r spūsctūs aq̄ vocet
ip̄a veritas ōn̄dit dicens. Qui credit in
me flūia de vētre ei⁹ fluēt aq̄ viue. Q̄d
euāgelista exponēs dixit. Hoc āt dixit
de spūsctō. Quē accepturi erāt creden
tes i eū. Et nota ordinē sacri exteri⁹ aq̄
interius spū eccl'ia ꝯsecrat. Hoc est em̄
q̄d dn̄s ait. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ꝛ
spūsctō ꝛc̄. Ecce aq̄. ecce spūs. In bapti

smatis em̄ sacro nec aqua sine spū. nec
spūs ē sine aqua. q̄d q̄dē ipse spūs san-
ctificabat q̄ in prima mdi creatōe fere-
bat sup aq̄s. Hac g̃ aq̄ ꝛ ip̄m altare et
totū interius tēplū qn̄ illud sit ꝛ altare
dedicant aspergit. Licet igit spūs et aq̄
ad baptismi ꝛ ꝯsecratōis eccl'ie ꝑfectōz
sufficerēt. tn̄ sctī p̄res q̄ hoc cōstituerūt
voluerūt nobis satisfacere nō solum in
his que ad virtutē verū etiā in his que
ad sctificationē ꝑtinent sacramēti. Idō
q̄ apposuerūt salē vinū oleum cinerez
ꝛ crisma. Non em̄ crisma vel oleum ha
buit philippus q̄ eunuchū baptisauit.
Actu. viij. c. Alterum̄ g̃ horum̄ deesse nō de-
bet ꝛ sit cōmisceri debēt. q̄r ppl's dei q̄ ē
eccl'ia sine his sit iūct̃ neq̄ sctificat neq̄
a pctis soluit. De h̄ etiā tanget sub tit.
de cōsecratiōe. De aq̄ quidē manifestū
est. q̄r nisi q̄s renatus fuerit ꝛc̄. De sale
etiā. q̄r sine fidei cōdimēto q̄d in sale si-
gnificat nemo vnq̄ saluari poterit q̄tū
cunq̄ aqua baptismatis aspergat. De
vino q̄z p q̄d spūalis diuine legis intel-
ligentia designat. Vnd dn̄s in nuptijs
aquā in vinū cōuertit. Si q̄s asꝑsus nō
fuerit. i. q̄cunq̄ de eo nō biberit vel ꝑpi
nātibus nō crediderit. ad vite eterne be
atitudinē nō ꝑueniet. Cineris etiā asꝑ-
sio p quā penitētie humilitas intelligi-
tur tam necessaria ē. vt sine ea nō fiat in
adultis remissio pccōrum̄. p ip̄am em̄ ve-
nit ad baptismū. ꝛ ipsa est singulare re-
fugium pctōribus post baptismū. Vñ
ꝛ nō imerito baptism⁹ vocat dicēte dn̄o
in euāgel. de Iohe q̄r venit in vniuersā
regionē galilee p̄dicans baptismū peni
tentie in remissionē pctōrum̄. Et nota q̄tu
or esse genera aque bn̄dicte d q̄ in quar
ta ꝑte dicet sub titulo de aque bn̄dicte
aspersione. His oibus ꝑmixtis. ponti-
fex q̄tuor cruces cū aq̄ ip̄a in q̄tuor cor
nib⁹ altaris ꝛ vnā in medio facit. Qua
tuor cruces repn̄tāt q̄druplicē caritatē
quā hi q̄ ad altare accedūt h̄re debēt. scz

xt oſligāt deū. ſeipos. amicos ⁊ inimi-
cos. De qbus q̄tuoꝛ coꝛnibꝰ caritatis di
cit. Gen̄. xxviij. Dilataberis ad oꝛientē
⁊ occidentē. ſeptētrionē ⁊ meridiez. Et
iō q̄tuoꝛ cruces in q̄tuoꝛ coꝛnibꝰ fiūt ad
deſignandū ꝙ xp̄s ꝑ crucē q̄tuoꝛ mū-
di ptes ſaluauit. Scd̄o fiūt ad ſignificā
dū ꝙ q̄tuoꝛ modis crucē dn̄i poꝛtare de
bemus. ſcʒ in coꝛde ꝑ meditatōʒ. in oꝛe
ꝑ cōfeſſionē. in coꝛꝑe ꝑ moꝛtificatōem.
⁊ in facie ꝑ aſſiduā imp̄ſſionē. Crux in
medio altaris ꝑ̄cat paſſionē quā xp̄s in
medio terre ſubijt. ꝑ quā opatus eſt ſa-
lutē in medio terre. i. in hierl'm. Deind̄
ſepties altare pontifex circuit. Primo
ad ſignificandū ꝙ ip̄e debet curā ꝓ oī-
bus impēdere ⁊ vigilantiā hr̄e. que ꝑ cir
cūitū deſignat̄. Vn̄ tunc cantat̄. Inue-
nerūt me vigiles q̄ circūibāt ciuitatem
Debet em̄ ſollicite vigilare ſuꝑ greges
ſibi cōmiſſos. Nā vt ait Gilbertus. Ri
diculoſa res eſt ſpeculatoꝛ cecus. p̄cur-
ſoꝛ claudus. p̄latus negligēs. doctoꝛ in
ſipidus ⁊ preco mutus. Scd̄o ſeptenꝰ
circūitus circa altare ſignificat ſeptem
meditatōnes q̄s circa ſeptēplicē virtu-
tē humilitatis xp̄i hr̄e debemus ⁊ ꝑ ip-
ſas circūire frequēter. Prima v̄tus ē ꝙ
de diuite fctūs eſt pauꝑ. Scd̄a ꝙ in p̄ſe
pio poſitus. Tercia ꝙ ꝑentibus ſubdi-
tus. Quarta ꝙ ſub manu ſerui caput i
clinauit. Quinta ꝙ diſcipulū furē ⁊ ꝓ-
ditoꝛē ſuſtinuit. Sexta ꝙ ante iniquuʒ
iudicē māſuetus ſtetit. Septima ꝙ ꝓ
crucifigētibus clemēter oꝛauit. Tercio
ꝑ ſeptē circūitus ſeptē vie xp̄i ſignificāt̄
Prima fuit de celo in vterum. Scd̄a de
vtero in preſepiū. Tercia de preſepio i
mūdū. Quarta de mūdo in patibuluʒ
Quinta de patibulo in ſepulchrū. Se-
xta de ſepulchro in limbū. Septima de
limbo in celū. Cōſequēter ep̄s aſpergit
altare. Quid aūt altare in templo ſigni
ficet apl's dicit. Templū em̄ dei ſanctū
eſt qd̄ eſtꝭ vos. Si ergo tēplū dei ſumꝰ
altare noſtrū eſt coꝛ noſtrū. Hoc em̄ eſt
coꝛ in hoīe qd̄ altare i tēplo. In h̄ alta-
ri fit ſacrificiū laudis ⁊ iubilatōis. iuxta
illud pſ̄. Sacrificiū deo ſp̄us cōtribula
tus. In h̄ altari fit cōmemoꝛatio coꝛꝑis
⁊ ſanguis xp̄i. Hinc preces ad celum
aſcēdūt. qꝛ ad coꝛ r̄ſpicit deus. Hoc igr̄
altare aq̄ aſꝑgit̄. qn̄ coꝛda hoīm ꝑ euan
gelicā p̄dicatōeʒ a pctis mūdant̄. Nā ⁊
p̄dicatio aqua eſt. iuxta illud. Oēs ſiti
entes venite ad aq̄s. Hac igit̄ aq̄. i. euā
gelica p̄dicatōne ⁊ ſp̄ūſſctūs ſctificatōe
⁊ altare coꝛdis ⁊ totꝰ hō mōdat̄ ⁊ ſctificat̄
Cōſecrat̄ etiā altare coꝛdis ꝑ cōceptuʒ
timoꝛis vt initiet̄ ad bonū. ⁊ ꝑ affectuʒ
amoꝛis vt cōfirmet̄ in meliꝰ. Nā initiū
ſapiētie timoꝛ dn̄i. Septies aūt altare
aqua aſꝑgit̄ ad notandū ꝙ in baptiſmo
ſeptē dona ſp̄ūſſcti tribuunt̄. Per hoc
etiā figurat̄ ꝙ hr̄e debemꝰ memoꝛiam
dn̄ice paſſiōis. Septē nāq aque aſper-
ſiones ſūt ſeptē ſanguis xp̄i effuſiones
Prima fuit in circūciſiōe. Scd̄a i oꝛōe.
qn̄ ſudoꝛ eiꝰ fuit ſicut gutte ſanguinis.
Tercia in coꝛꝑis flagellatiōe. Quarta i
capitis coꝛonatiōe. Quinta in manuū
ꝑfoꝛatōe. Sexta in peduʒ crucifixione.
Septima in laterꝭ aꝑtōe. Quidā v̄o ter
aſperḡūt. qꝛ in ſctē trinitatis noīe bapti
ſat̄. vel eccl'ia a pctis cogitatōis ⁊ locuti
onis ⁊ opis emūdat̄. Vn̄ ⁊ tūc miſere-
re mei deꝰ dicit̄. Fiūt aūt hmōi aſꝑſio-
nes cū aſperſoꝛio de yſopo facto ꝑ quā
herbā que humilis ē xp̄i humilitas cō
grue deſignat̄. qm̄ p̄dicte ſanguis effu-
ſiones facte fuerūt cū yſopo humilita-
tis xp̄i ⁊ inextinguibilis caritatis q̄ aſꝑ
ſa eccl'ia catholica mōdat̄. Hec etiā her-
ba naturalr̄ creſcit in petra. ⁊ humilitaſ
nature creuit in xp̄o petra. Nam iuxta
apl'm. petra aūt erat xp̄s. Calide etiaʒ
nature ē xp̄i hūilitas coꝛda frigida ad
exercēda opa caritatis accēdit. Itē eiuſ
radices ſaxa penetrāt ⁊ hūilitas duriti-
as abſtinētie ꝯfringit. Valet ad pectꝰ ⁊

cōtra tumorē ꝛ h̄ supbie tumorē sanat. Itē illa nascit̄ ꝛ r̄nascit̄ ꝛ radicat̄ i t̄ra vn̄ ꝛ si p eā tota fideliū multitudo itelligi possit p̄cipue tn̄ illi p ysopū figurant̄. q̄ in fide xp̄i radicati ꝛ fundati ab ei⁹ amore euelli ꝛ separi nō pn̄t. p q̄s q̄d meli⁹ q̄ʒ ep̄os ꝛ p̄sb̄ros intelligere possum⁹. q̄ q̄to maiorē in eccl'ia obtinēt dignitatē tā̄to firmi⁹ xp̄i fidei inherere debēt. Per hos siq̄dē spargit̄ aq̄. p hos ꝛ ab his baptisant̄ xp̄ifideles. His datū ē ꝑficē baptismatis sacr̄a. Dū v̄o altare aqua asp̄git̄. ep̄s cantat. Dom⁹ mea dom⁹ orōis est ꝛc̄. Et iterū. Narrabo nomē tuū fratribus meis. Et q2 sine deo nullū opus ꝑficit̄. in cōsūmatōne orat. vt exaudiāt̄ ingrediētes ibi bn̄ficia petituri. Consequent̄ qn̄ eccl'ia sit̄ ꝛ altare ꝯsecrant̄. tota eccl'ia illa aq̄ asp̄git̄. ꝓut in p̄cedenti titulo tactū fuit. Quo pacto pōtifex ad altare cū psal'. accedit ꝛ residuū aque infundit̄ ad basim altaris. sicut in vet. te. residuū sanguis fundebat̄ ad crepidinē qd̄ idē ē qd̄ basis. p qd̄ significat̄ q̄ residuū qd̄ excedit vires humanas in tāto sacr̄o deo cōmēdat̄: q̄ est sūm⁹ sacerdos cui⁹ ē alioꝝ sacerdotū supplere defectū. Sepulcrū v̄o siue foramē in q̄ reliquie recōdi debēt. significat vrnā aureā plenā manna. que in arca testimonij posita erat. ꝓut sub ti. de altari dictū ē. Siqdem sepulchꝝ hm̄oi qd̄ a q̄busdā ꝯfossio nuncupat̄ ē cor nr̄m. qd̄ q̄tuor crucibus de crismate factis cōsecrat̄. q2 q̄tuor sūt v̄tutes in libro sapie descripte. scʒ prudētia fortitudo tp̄antia ꝛ iusticia. q̄bus cor nr̄m q̄i inungit̄. dū ad suscipiē da secretoꝝ celestiū mysteria p donū sā ctispūs prepat̄. Fit aūt sepulcrū h̄ q̄nq̄ ex supiori p̄te altaris ꝛ q̄nq̄ ex latere anteriori. Sane sine sāctoꝝ reliquijs. aut vbi ille haberi nō pn̄t sine corpe xp̄i nō fit cōsecratio altaris fixi ꝟ viatici vl' portatilis sic. Reliq̄e siq̄dē sūt exēpla vt. i. usq̄ testamēti auctes. passiōes martyꝝ ꝛ vita ꝯfessoꝝ. que nobis sūt ad imitationē relicta. Hec in capsa recōdim⁹ cuʒ ad imitādū ea i corde retinē⁹. q̄ si audimus ꝛ intelligim⁹ ꝛ op̄a nō facim⁹. magis ē ad dānatōeʒ q̄ʒ ad salutē. q2 nō auditores legis iusti sūt apud deū. ꝟ factores tantū. Vn̄ ap̄l'us dicit. Imitatores mei estote sic̄ ꝛ ego xp̄i. Solēnis v̄o reliquiarū deportatio fit ad imitatōeʒ ei⁹ qd̄ sicut legit̄ in Exo. In arca testamēti erāt duo circuli aurei totū lignuʒ penetrātes. ꝛ p eos vectes d̄ lignis sethim deaurati imittebant̄ q̄b⁹ arca ferebat̄. ꝛ priusq̄ʒ pōtifex intret eccl'iaʒ circūit eaʒ cū reliquijs vt sint illi⁹ eccl'ie ꝓtectores. Legit̄ q̄ʒ. iij. Reg. viij. c. q̄ in tēpli dedicatōne cōgregati sūt oēs maiores natu isrl' cū p̄ncipibus tribuū ꝛ duces familiarū ad regē salomonē in hierl'm vt deferrēt archā federis dn̄i. venerūtq̄ cūcti senes de isrl'. Sacerdotes aūt intulerūt arcā federis dn̄i in locū suū in oraculū tēpli in scā̄sctōꝝ subter alas cherubin. Siq̄dē cherubin expādebāt alas super locū arce ꝛ ꝓtegebāt illā ꝛ vectes eius. Rex aūt salomon ꝛ oīs ml'titudo isrl' q̄ ad eū ꝯuenerat gradiebat̄ cū illo an̄ arcam. In cui⁹ q̄dē rei testioniū p̄lati magnates ꝛ ppl'i alicui⁹ ꝓuincie hodie cōuentūt ad ecc̄iarū dedicatōʒ. sequunt̄ ꝓcessional'r cōsecrātē. ꝛ reliq̄e p sacerdotes sub papilione seu vmbracl'o solēnit̄ deportāt̄. Deinde pōtifex p̄usq̄ʒ ecc̄iaʒ cū illis igrediat̄: sermonē facit ad ppl'ʒ. Nā ꝛ salomon arca deportata cōuertit faciē suā ꝛ bn̄dixit oi ecc̄ie isrl'. ꝛ ꝓ orātibus in ecc̄ia orauit. Ois em̄ ecc̄ia israel stabat ꝛ ait salomon. Bn̄dict⁹ dn̄s deus isrl' ꝛc̄. ꝓut legit̄ ibidē. Recōdunt̄ āt reliquie sctōꝝ cū trib⁹ granis thur' i capsula. q2 exēpla sctōꝝ cū fide trinitat'. s. p̄ris ꝛ filij ꝛ spūssc̄ti debem⁹ in memoria retinere. Nā debem⁹ credere vnū deum. vnā fidē ꝛ vnū baptisma. q2 iust⁹ ex fide viuit. sine q̄ sic̄ dic̄ ap̄l's ipossibile ē

placere deo. Supponit̃ ⁊ adaptat̃ ipi se
pulcro quedã tabula signo crucis ex cri-
smate roborata. Siqdẽ p crisma intelli
git̃ spũsſci donũ q̃ tabula .i. caritas sup
inungit̃. q2 cor nr̃m ad obseruãda secre
ta celestia spũsſci gr̃a roborat̃. Tabula
ğ hoc signo roborata reliquijs suppo-
nit̃. q2 p exẽpla sctõꝝ caritas accendit̃ q̃
opit multitudinẽ pctõꝝ. sicut ⁊ tabula
reliq̃as opit. Vñ apl's. Caritas dei dif-
fusa ẽ in cordib9 nr̃is p spm̃sctm̃ q̃ dat9
est nobis. Hec aũt tabula siue lapis cõ-
tinet siue dicit̃ sigillũ sepulcri. sicut ait
alexander papa. iij. Postea vo lapis q̃
mẽsa altaris dicit̃ sup altare adaptat̃ . p
quẽ pfectõez ⁊ soliditatẽ noticie dei pos
sum9 intelligere. q̃ nõ ꝓpt duritiẽ ʒ ꝓpt
soliditatẽ fidei lapidea esse dz. sicut dñs
ait petro. Tu es petr9 ⁊ sup hãc petrã .i.
sup hãc fidei firmitatẽ edificabo ecciaʒ
meã. Sicut em̃ mẽsa cõfirmatio ⁊ pfe-
ctio altaris ẽ. ita ⁊ noticia dei ꝯfirmatõ
⁊ pfectio est oim̃ bonoꝝ. Vñ dicit̃ in sa
piẽtia ad deũ. Noscere ei te ꝯfirmata iu
sticia ẽ ⁊ noscere iusticiã tuã ⁊ ṽtutẽ tuã
radix ẽ imortalis. Et dñs p hieremiam
In h̃ glĩet̃ q̃ gliat̃ scire ⁊ nosse me. Vel
p ipm lapidẽ xp̃s itelligit̃. ḋ q̃ dic apl's.
Ipso sũmo angulari lapide ihu cristo.
Per lapidẽ q̃dẽ xp̃i hũanitas designat̃
de q̃ in Dañ. legit̃ ꝙ lapis abscisus ẽ de
mõte sine manib9. q2 xp̃s de btã ṽgine
q̃ ꝓpter eminẽtiã virtutũ mons dicit̃ si
ne virili semine mirabil'r ẽ nat9 ⁊ fctũs i
montẽ magnũ totũ repleuit orbẽ terra
rũ. de q̃ etiã p psal. dicit̃. Lapidẽ quẽ re
probauer̃t edificãtes h̃ fctũs ẽ in caput
anguli. Qm̃ xp̃s quẽ edificãtes .i. iudei
reprobauerũt dicẽtes. Nolum9 hũc re-
gnare sup nos. h̃ fctũs ẽ in caput angu
li. q2 sicut ait apl's. Exaltauit illũ de9: ⁊
dedit illi nomẽ ⁊c̃. Vel p lapidẽ caritas
intelligit̃ vt p̃missuʒ ẽ q̃ debet esse ma-
gnus ⁊ latus. qm̃ latũ ẽ mandatũ chari
tatis. quod etiã ad inimicos extẽdit̃. iu
xta p̃ceptũ dñi. Diligite inq̃t inimicos
vestros. Nõ ğ vngunt̃ altaria nisi lapi
dea. q2 xp̃s p altare significat9 est lapis
excrescens in montẽ vt dictũ ẽ. Ipe est
mons pinguis oleo leticie p̃cõsortibus
vnctus. Verũtamẽ in Exodo legit̃ do
minũ precepisse fieri altaria ḋ lignis se-
thin que sũt imputribilia. ⁊ altare late-
rani ligneũ est. Salomon q̊ʒ fecit alta-
re aureũ. ꝑut legit̃. iij. Reg. vij. c. Sʒ il
la facta sunt in figura. Et i comitatu ꝓ-
uincie in castro sctẽ marie de mari ẽ al-
tare terreũ qḋ ibi fecerũt maria magda
lena ⁊ martha ⁊ maria iacobi ⁊ maria
salome. Post hoc asperso altari ⁊ cum
aqua baptisato restat vt oleo ⁊ crisma-
te liniat̃. Ep̃us em̃ supinfundit oleũ et
crisma ⁊ cantat̃. Erexit iacob lapidẽ in
titulũ fundẽs oleũ desup. Illa em̃ eccle
sia fuit titulus aliaꝝ. q2 de syon exiuit
lex ⁊ verbũ dñi de hierl'm. Faciẽs p̃mo
sup illũ quinq3 cruces ex oleo infirmo-
rũ f̃m ordinẽ romanũ. Scd̃m q̊sdã vo
alias eccias de vtroq3 oleo. vnaʒ in me-
dio ⁊ q̃tuor in cornibus. Postea codeʒ
modo totidẽ ex crismate. Sane p oleuʒ
spũsſcti gr̃a intelligit̃. de quo dicit Esa.
ꝓpheta. Cõputrescet iuguʒ a facie olei.
q2 sicut ep̃us oleuʒ effundit sup altare.
ita xp̃s qui est sũmus pontifex effundit
gr̃am sup altare nostrũ qḋ est cor nr̃m.
q2 ipe est distributor oim̃ grãrũ p spiri-
tũsctm̃ sicut dicit apl'us. Alij dat̃ sermo
sapiẽtie. alij sermo sciẽtie. alij fides. alij
gr̃a sanitatũ ⁊c̃. Et sic̃ p oleũ ep̃s purifi-
cat mẽsaʒ altaris. ita ⁊ spũsſctũs purifi-
cat cor nostrũ ab oibus vicijs ⁊ pctis.
Xp̃s q̊ʒ oleo fuit vnctus nõ q̇dẽ visibi-
li ʒ inuisibili .i. gr̃a spũsſcti. Vñ dauid.
vnxit te deus deus tuus oleo leticie p̃
cõsortibus tuis .i. plusq3 omẽs sctõs q̇
fuerũt participes gr̃e eius .i. xp̃i. vñ vn-
ctio expressius cõuenit xp̃o q3 alijs. q2
pre oibus alijs vnxit eũ deus ad haben
dum plenitudinẽ bonoꝝ. ideoq3 inter-

pretaꝛ vnctus. Vnctio q̄z ex oleo mise
ricordiā significat. iuxta illō euā. Vn-
ge caput tuū oleo ꝛ faciē tuā laua. qꝛ sic
oleū in liq̄rib⁹. ita ꝛ miscōia in bōis opi
bus supioꝛ ē quecūq̄ em̄ liquorez oleo
supinfundas. illud sp desup natat. De
miscōia vō scriptū ē. Suauis dn̄s vni-
uersis ꝛ mi. e. su. o. o. e. ꝛ miscōia super
altat iudiciū. Hoc igiꝛ oleo liniaꝛ alta-
re cordis nr̄i vt sp miscōie memores as-
psiōis aque ꝛ regeneratōis baptismi ef
fectū nō amittam⁹. Quinq̄ cruces de
oleo significāt q̄ mēoriā q̄nq̄ passionū
xp̄i q̄s p̄ nobis in cruce sustinuit sp hr̄e
debem⁹. Ipse nanq̄ q̄nq̄ plagas susti-
nuit. scz in manib⁹. in pedib⁹ ꝛ in latere
Designāt etiā q̄nq̄ cōpassiōes miscōie
que nobis sūt necessarie. Necesse em̄ ē
vt hō misereaꝛ xp̄o. passioni ei⁹ cōpatiē
do. vn̄ Job in psona xp̄i. Miseremini
mei miseremi mei ꝛc̄. Oportet etiaz vt
hō misereaꝛ p̄ximo cui⁹ mala videt. vn̄
in eccl̄iastico. Miseratio hois circa p̄xi
mū suū. Et sibyp̄i. ꝛ hoc tripl̄r. scz p cō
missis plangēdo illa. vn̄ Hiere. Null⁹ ē
q̄ agat penitentiā sup pctō suo dicēs q̄d
feci. Pro omissis. vn̄ Esa. Ve mihi q̄a
tacui. i. qꝛ nō sū locut⁹. q. d. qꝛ omisi bo
nū qō facere potui. Et p bonis minus
pure factis. vn̄ Luc. Cū bona oia feceri
mus dicam⁹ q̄ serui inutiles sum⁹ ꝛc̄. q.
d. Bona fecim⁹ nō bn̄. nō pure: ꝛ iōo in
utiliꝛ fecim⁹. sicut faciēs elynā ad vanā
gl̄iam: bonū facit. ꝫ nō bn̄ nō pure. De
hac triplici miseratōne dicit Ecci. Mi-
serere aie tue placēs deo. Quia vera cō
passio mētis debet eē cū exhibitōe opis
iōo bis fiūt cruces. primo de oleo post-
modū de crismate. vn̄ ps̄. Btūs q̄ mise
reꝛ ꝛ cōmodat: q̄ mente misereꝛ ꝛ cōmo
dat ope. Et q̄m nō sufficit hr̄e cōpassio-
nē in mente cū boni opis exhibitōe abs
q̄ odore bone fame. iuxta illud euāgel.
Sic luceant opa vestra vt glorificeꝛ de
us. ꝛ iōo fiūt cruces de crismate. qō cō-
stat ax balsamo ꝛ oleo. balsamū q̄dē p
pter bonū odorē significat bonā famaz
oleū ꝑpter claritatē nitorē ꝯsciētie quez
hr̄e debem⁹. iuxta illud apl̄i. Gl̄ia nr̄a
hec ē testimoniū cōsciētie nr̄e. Tūc aūt
balsamū oleo recte cōiungiꝛ q̄n bonus
odor miscōie addiꝛ. Rursus p q̄nq̄ cru
ces de oleo ꝛ crismate q̄nq̄ sensus cor-
poris nr̄i intelliguntꝛ: q̄ duplicanꝛ ꝛ in
denariū surgūt. qꝛ q̄nq̄ sensibus corpis
bene vtēdo ꝛ nosmetipos custodimus
ꝛ alios exēplo ꝛ doctrina nr̄a in bono
ope ꝯfirmam⁹. Vn̄ ille bonus negotia
tor gl̄iabaꝛ dicēs. Ecce alia q̄nq̄ suplu-
cratus sum.. Dū aūt fiūt ille p̄misse in-
unctōnes cantaꝛ. vnxit te de⁹ deus tu⁹
qō de xp̄o dictū est. Ter ḡ altare inun-
giꝛ. bis oleo. tercio crismate. q̄m eccia fi
de. spe ꝛ caritate que maior est ceterꝭ in
signiꝛ. ꝛ dū crisma infundiꝛ cantaꝛ. Ec-
ce odor filij mei sicut odor agri pleni. H
ager est ecclesia que florib⁹ vernat virtu
tibus splēdet. opib⁹ fragrat. vbi sūt rose
martyrū. lilia v̄ginū. viole ꝯfessoꝝ ꝛ vi
ror incipientiū. Post vnctōem adoleꝛ i
censum qō deuotōez oꝛonis significat.
Qui em̄ habet septē dona spūsscti ꝛ assi
milat⁹ ē deo. deuotā pōt illi offerre oꝛō
nē cui⁹ habet silr̄itudinez. In q̄nq̄ locis
adoleꝛ. vicz in q̄tuor angulis ꝛ i medio
qꝛ sic q̄nq̄ sensus corpis exercere debe-
mus vt fama boni opis nr̄i vsq̄ ad p̄xi
mos extendaꝛ. de q̄ dicit apl̄us. Christi
bonus odor sum⁹ in oi loco. Et in euan
gel. Sic luceat lux vr̄a ꝛc̄. Adhuc incē-
si frequētatio ē ꝯtinua xp̄i sacerdotꝭ at-
q̄ pontificis p nobis apud deū patrez
interpellatio. Crucē cū incēso facere est
ei⁹ passionē xp̄i ōndere. ꝛ ip̄m p nobis
interpellare. Incensum copiose in me-
dio ꝛ in angulis comburere est oꝛones
p hierosolymam ꝛ in vniuersali eccl̄ia
multiplicare. Consequēter altare cū si-
gno crucis confirmaꝛ dicendo. Confir-
ma hoc deus ꝛc̄. que cōfirmatio ex cris-

mate a pōtifice in fronte lapidis facta significat cōfirmationez q̄ cottidie fit a spūsctō p caritatem in altari cordis. vt nulla tribulatione cor nostꝝ a caritate dei valeat separi. Vn̄ dicebat apostolꝰ. Quis sepabit nos a caritate xp̄i. tribulatio an angustia ꝛc̄. ꝛ subiungit Gl'ia p̄ri. vt laus trinitati canteꝛ. vltia altaris benedictio significat illā finalē bn̄dictionem qn̄ diceꝛ. Venite bn̄dicti patris ꝛc̄. Deniqꝫ altare linteo candido extergitur ad denotandū ꝙ corpꝰ nostꝝ castitate vite debemꝰ mūdare. Deinde benedicunꝛ vasa. vestes. ꝛ lintheamina diuino cultui deputanda. Nā ꝛ moyses p. xl. dies edoctus ē a dn̄o facere lintheamina ꝛ ornamenta in tēplo necessaria Nēpe vtensilia bn̄dicere est opa nr̄a ad deū referre. Post h̄ altare alb' ꝛ mūdis pānis vestiꝛ. de q̊ sub ti. de altari dictū ē Postremo ornaꝛ eccia ꝛ accendunꝛ luminaria. Tūc em̄ opa iustoꝝ splendescent. tunc fulgebūt iusti ꝛ tanq̄ scin. in arun. discur. Et inde sup altare h̄ ordie consecrato missa celebraꝛ. ꝛ sacrificium altissimo offerꝛ. illud vicz de q̊ ꝓpheta ait. Sacrificiū deo spūs ꝯtri. ꝛc̄. put diceꝛ in ꝓhemio q̄rte ptis. Nō em̄ fieri dz ꝯsecratio sine missa. ꝭm Gelasiū papā qꝛ tunc reuelaꝛ sacr̄m qd̄ etiā angel' ab initio fuit absconditū. Et attēde qm̄ in aspersione basilice pontifex lineis dūtaxat ꝛ minoribꝰ vtiꝛ indumentis sed i missa vestibꝰ ornaꝛ pōtificalibꝰ ꝛ p̄ciosꝛ. recolens ꝙ legal' pontifex in lineis sanctuariū expiabat. ꝛ post lotꝰ in pōtificalibus i holocaustū arietē offerebat. Sz qꝛ in eisdem lineis hircuz emittebat pꝰ expiationē. ideo etiam in consecratiōe fontiū ꝛ imersione cathecuminoꝝ vbi peccata eoꝝ transferunꝛ. quidam vtuntur simplicibꝰ ꝛ lineis indument.

De cōsecrationibꝰ ꝛ vnctionibus.

Legitur dominuz p̄cepisse moysi vt ꝯficeret crisma q̊ vnguento vngeret tabernaculū in dedicatione ꝛ arcam testamēti mensamqꝫ cuz vasis. ꝛ quo sil'iter sacerdotes ꝛ reges inungerenꝛ. Moyses tn̄ nō legiꝛ fuisse vnctꝰ nisi vnctōe spūali. sic̄ ꝛ xp̄s. Voluit itaqꝫ xp̄s nos vnctōne materiali inungi. vt in illa ꝯseq̄mur spūalē. Et idō pia mater eccia diuersas exhibet vnctiones. de q̊bus h̄ aliq̄ pstringamꝰ dicentes. Prio q̊d hm̄oi significēt vnctiōes. Scd̄o ex q̊bus fiāt. Tertio de vnctiōe baptisandoꝝ. Quarto de vnctōe baptisatoꝝ q̄ p ep̄m fit in frōte. Quito de vnctione ordinādoꝝ. Sexto de vnctione ꝯsecrandoꝝ ep̄oꝝ ꝛ p̄ncipū. Septimo de vnctione eccie. altaris. calicis. ꝛ aliorum ministerioꝝ ecciasticoꝝ. Octauo de extrema vnctōe. Nono de ꝯsecratione ꝛ bn̄dictiōe cimiterij. vestiū ꝛ aliorū ornamentoꝝ eeciasticoꝝ. Decio de cōsecratione ꝛ bn̄dictōne v̄ginū. Circa p̄mū igiꝛ nōndū ē ꝙ due sunt sp̄ēs vnctionis. exterior q̄ materialis siue corpalis ꝛ visibilis est. ꝛ interior q̄ spūalis ꝛ inuisibil' est. Exteriori visibiliter vngitur corpus. interiori ꝛ inuisibiliter vngiꝛ cor. De pria iacobꝰ apl's ait. Infirmatur q̊s i vob' iducat p̄sb̄ros eccie. et orent sup eum vngētes eū oleo in noie dn̄i. ꝛ orō fidei saluabit infirmū. De scūda ioh̄. apl's ait. Et vos vnctionē. id est vnctio quā ab eo accepistis maneat in vobis vt nō ncc̄e hētis vt aliq̊s doceat vos. ꝫ sicut vnctio eiꝰ docet vos d̄ oibus. Vnctio exterior signū est iterior. Interior v̄o nō solū est signū. i. signatū ꝫ etiā sacr̄m. qꝛ si digne sumiꝛ vel agit vel auget absqꝫ dubio qd̄ desiḡt puta salutē iux̄ illd̄. Sup egros manꝰ iponent ꝛ bene hēbunt. Circa scd̄m sciendū. ꝙ ad exhibendū exteriorē ꝛ visibilē vnctionē duplex oleū bn̄diciꝛ. vicz oleum sctm̄ seu cathecuminoꝝ q̊ cathecumini vngunꝛ. ꝛ oleū infirmoꝝ de quo ifirmi

vngunt̄.de q̄ua vnctione loquit̄ dicta
autoꝛitas. Infirmat̄ quis ex vob. Qua
liter aūt fiant benedictões vtriusq̄ꝫ olei
⁊ crismatis in sexta parte sub q̄nta feria
cene dn̄i dicet̄. Sꝫ querit̄ q̄re infirmi et
cathecumini oleo inungunt̄. R̄ndeo vt
ex visibilibꝰ inuisibilia facilıꝰ capiant̄.si
cut em̄ oleū fugando infirmitatē recre
at artus fessoꝝ ⁊ de sui natura lumē p̄
stat.sic credendū est ꝙ vnctio olei cōse
crati qḋ est signū fidei pctā fugādo sani
tatem aie cōfert ⁊ lumē ei prestat. Siq̄
dem oleū visibile in signo. oleū inuisi
bile in sacramēto.⁊ oleū spūale intꝰ est
De oleo ifirmoꝝ autoꝛitatē accepimus
ab apl̄is.ḋ oleo cathecuminoꝝ ab apo
stolicis viris.⁊ licet deꝰ possit oleū spū
ale sine coꝛpali tribuere.qꝛ tn̄ apl̄i ꝓ in
firmis.apl̄ici viri ꝓ cathecuminis hac
arte vsi sunt nō sine pctō omitti p̄t qḋ
eoꝝ autoꝛitas cōsecrauit.ꝓut sub ti.de
altari dictū ē. Sicut ⁊ antiq̄tus iusti si
ne circūcisione placuere deo sed postq̄ꝫ
eis p̄ceptū fuit vt circūciderent̄.h̄ omit
tentes pctō subiiciebant̄. Tertio dōm ē
de vnctione baptisandoꝝ.⁊ q̄dem i no
uo testamēto nō solū reges ⁊ sacerdo
tes vngunt̄ sicut iam dicet̄.veꝝ etiā q̄a
xp̄s in sanguine suo fecit nos deo nr̄o
regnuꝫ ⁊ sacerdotes.i.regales sacerdo
tes.iuxta illud ꝙ petrus apl̄s ait. Vos
estis genus electū.i.electi ex generibus
hoim.regale sacerdotiū.i.bene vos re
gentes. Oēs xp̄iani bis ante baptismū
vngunt̄.s̄ꝫ oleo benedicto.p̄mo i pecto
re.deinde inter scapulas.⁊ bis post ba
ptismū s̄ꝫ crismate sacro.p̄mo in vertice
deinde p epm̄ in frōte. Et s̄m Aug.pri
me tres vnctiones introducte sunt poti
us vsu q̄ꝫ p aliquā scripturā. In pecto
re q̄dem in q̄ ē locꝰ coꝛdis baptisandus
vngit̄ oleo.p̄io vt p spūsscti donū abii
ciat erroꝛē ⁊ ignoꝛantiā ⁊ suscipiat fidē
rectā qꝛ iustꝰ ex fide viuit ⁊ coꝛde credit̄
ad iusticiā. Inter scapulas v̄o vt p spūs
sancti grām excitiat negligentiā ⁊ toꝛ
poꝛē ⁊ exerceat bonā opationē.qꝛ fides
sine opibus moꝛtua est.vt p fidei sacr̄m
sit mūdicia cogitationū i pectoꝛe.p ope
ris exercitiū sit foꝛtitudo,laboꝝ i scapu
lis.q̄tenus fides p dilectionē s̄m apl̄m
opet̄. Oleū igit̄ a coꝛde ad scapl̄as trās
fert̄ qn̄ fides q̄ mēte cōcipit̄ ope p̄ficit̄.
In vertice v̄o baptisatus crismate a sa
cerdote inungit̄ vt sit patus oi poscēti
de fide reddere rōnē.qꝛ p caput mēs in
telligit̄.iux̄ illḋ qḋ legit̄. Oculi.i.intel
lectus sapiētis.i capite.i.in mēte eiꝰ.cu
ius.s.mētis.supioꝛ ps ē rō ⁊ iferioꝛ sen
sualitas. Vn̄ bn̄ p v̄ticē q̄ ē supioꝛ ps ca
pitis itelligit̄ rō q̄ ē supioꝛ ps mēt̄. De
h̄ etiā in.vj.p̄te sub sabbato sctō vbi agi
tur de ꝯfirmatōe dicet̄. Idō āt an̄ baptis
mū vngit̄ oleo bn̄dicto ⁊ pꝰ baptismuꝫ
crismate sacro.qꝛ crisma soli ꝯpetit xp̄i
ano.xp̄s ei a crismate dr̄.vl̄ potiꝰ a xp̄o
dr̄ crisma nō s̄m nois foꝛmā s̄ꝫ s̄m fidei
rōnē. A xp̄o v̄o xp̄iani dicūt̄ tāq̄ꝫ vncti
deriuent̄ ab vncto.s.a xp̄o vt oēs occur
rant i odoꝛē vnguēti illiꝰ.s.xp̄i cuiꝰ no
men oleū ē effusum s̄ꝫ s̄m vim nois cri
stiani a crismate dicūt̄.s̄m Isiḋ.de h̄ di
cet̄ i ꝓhe.ij.p̄tis. Rursus s̄m Aug.vn
ctio ex oleo oñdit nos ad auditū plene
fidei p̄patos ⁊ ad bonū xp̄i odoꝛē voca
tos ad renūciandūq̄ꝫ diabolo eē cōmo
nitos. Scḋo vnctio i pectoꝛe ⁊ iter sca
pulas fit s̄m Rabanū vt p fidē vndiq̄ꝫ
muniamur ⁊ ad bona opa p̄ficiēda sp̄er
dei grāꝫ roboꝛemur. Nā p pectus fidei
v̄tus.p scapulas v̄o i q̄bꝰ onus poꝛtat̄.
hois robur ⁊ opatio rcē itelligit̄.iux̄ il
lud. Alligāt onera ipoꝛtabilia ⁊ iponūt
hūeris hoim ⁊c̄. Vngit̄ ḡ i pectoꝛe ⁊ in
ter scapulas:vt mēte ⁊ actu opa diabo
li postponat.⁊ vt sit capax ad itelligen
dum v̄bū dei ⁊ robustꝰ ad poꝛtandū in
gū spiꝰ ⁊ onꝰ leḡ. Vnctio v̄o q̄ fit i v̄ti
ce.i.i sūmitate capit̄ sup cerebra.fit s̄m
spm̄;vt celest̄ regni p̄ticeps fiat inunctꝰ

⁊ qꝛ baptisati aīa capiti.i.xp̄o desp̄osat
⁊ p̄terea fit cū crismate ex oleo ⁊ balsa-
mo ꝯfecto vt sciam⁹ ꝙ spūssctūs ei dat
q̄ inuisibiliter opat.oleū nāq; fessa mem
bra fouet ⁊ lumē p̄stat vt̄ p̄missuz ē.bal
sam⁹ ṽo redolere facit. Sicq̄dē fessa sūt
aīe mēbra.qn̄ penitet se ꝯ deū egisse spi
ritussctūs venit ad illā illūsans ei⁹ītelli
gētiā ⁊ demōstrās ei pctā sibi eē dimis-
sa vl̄ dimittēda.⁊ p̄stans illi bona opa
q̄ i alijs inspirāt bonū odorem qd̄ p fra
grantē balsamū designat. Itē qꝛ sedes
supbie q̄ sp iux̄ ipi⁹ nois ꝯsonantiā supi
ora appetit in ṽtice eē videt. Ideo rite
fit ibi h̄ vnctio sub forma cruc ⁊ sb̄ no
mine hūilitat. Hāc vnctionē siluester
papa fieri instituit p p̄sbr̄os ꝓpter occa
sionē mortis. Vn̄ credibile est ꝙ an̄ ei⁹
tp̄s vtraq; vnctio.s.ṽticis ⁊ frōtis.ep̄o
reseruabat. Cū eñ gremiū dilataret ec
clesie.nec oib⁹ ep̄i valerēt p ꝯfirmatōez
accurrere.iō ne sine crismat vnctōe pe
rirent.instituit vt a sacerdotib⁹ i vertice
supra cerebꝝ vbi ē sedes sapie vngeren
tur.ad robur ⁊ augmentū gr̄e. Vnd̄ si
postea decesserint dixit sicard⁹ i mitra-
li ꝙ ꝓ rata gr̄e augmentū ꝯseq̄nt ⁊ gl̄ie
Verūtn̄ ⁊ sine vnctōe credim⁹ solo ba
ptismo saluari.⁊ sine man⁹ impositiōe
spm̄sctm̄ dari cui de⁹ dare voluerit ꝓut
in actib⁹ apl̄oꝝ legit. Arnoldiste tn̄ p̄fi-
di heretici asserūt ꝙ nūq; p baptismuz
aq̄ hoies spm̄sctm̄ accipiūt.nec samari
tani baptisati illū receperūt donec ma-
nus impositionē acceperūt. Sane vtra
q; vnctio fit s̄m rabanū i modū crucis
vt ab eo tpe diabol⁹ i vase suo p̄stino co
noscens signuz sue interemptōis.i.sctē
crucis q̄ īteremptus est.iā sibi deīceps
illud sciat alienū.i.a se alienatū. Fit q̄z
s̄m eū vnctio i pectore cū īuocatiōe tri-
nitatis vt nulle reliquie latētis inimici
i eo resideāt s̄z i fide sctē trinitatis mens
ei⁹ cōfortet ⁊ suscipiat ⁊ habeat intelli-
gentiā mandatoꝝ dei. Quisq; ḡ fidelis
bis inungit.bis oleo postea sil'r bis cri
smate. P̄mo in baptismo in ṽtice.scd̄o
p⁹ baptismū i fronte.s.in ꝯfirmatiōe.q̄a
etiā spūssctūs bis fuit apl'is dat⁹.vt di-
cet in.vj.pte sub sabbato sctō. Quarto
loco dōm esset de vnctōe q̄ fit p ep̄m in
frōte baptisati.s̄z de h̄ dicet in.vj.parte
sub sabbato sctō. Quinto loco circa
vnctionē ordinandoꝝ notandū ē ꝙ ma
nus p̄sbr̄i ab ep̄o vngunt vt cognoscat
h̄ sacr̄o se p spm̄sctm̄ suscipe ṽtutē ⁊ gra
tiam cōsecrandi. Vn̄ ep̄s eas inungēs
dicit. Cōsecrare et sanctificare digneris
dn̄e manus istas p istā vnctionē ⁊ nr̄az
bn̄dictionē vt q̄cumq; ꝯsecrauerint con
secrent ⁊ q̄cūq; bn̄dixerint bn̄dicant in
noie dn̄i. Ideoq; viri deuoti osculantur
man⁹ sacerdotū statī p⁹ ordiationē.cre-
dentes p h̄ orōnū illoꝝ pticipes fieri et
bonoꝝ. Et vngunt oleo sacro.vt opera
miscd̄ie ꝓ virib⁹ ad oēs debeāt exerce-
re. Per man⁹ eñ opa.p oleū mia desig
nat. Vn̄ samaritan⁹ ille appropiās vul
nerato vinū supinfudit.⁊ oleū vulneri-
bus ei⁹. Vngunt etiaz oleo vt humide
sint ad offerendū deo hostiā ꝓ peccat
⁊ large ad cetera officia pietat.non ari
de ⁊ curue ad retinendū.vtrūq; ei vicz
gr̄a curatōis.⁊ caritas dilectōis p oleū
designat. Rursus iō ipositio man⁹ cuz
oleo sup caput ordinandi fit.qꝛ p manū
op⁹.p digitos dona spūsscti.⁊ p caput
mēs itelligit. Man⁹ ḡ iponit.qꝛ donis
spūsscti mente ībut⁹ ad opa xp̄i mittit.
Sexto circa ep̄oꝝ ⁊ p̄ncipū vnctionez
sciendū est ꝙ ep̄oꝝ vnctio a veteri testa
mēto sūpsit originē. Nā leuiti.xxj.c.dr̄
Pōtifex sup cui⁹ caput fusuz ē vnctōis
oleū ⁊ c⁹ man⁹ sūt i sacerdotio ꝯsecrate
⁊c. Sane ep̄s vngit crismate.qd̄ sic pre
missuz ē ꝯficit ex oleo ⁊ balsamo.⁊ vn-
git illo tā i corpe q̄3 i corde vt iteri⁹ nito
rem ꝯscie ꝯ̄ttū ad deū qd̄ p oleū ⁊ exte-
rius habeat odorē fame q̄ ad ꝓxim qd̄
p balsamū d̄signat. De nitore ꝯscie dic

aplꝰs. Glia nr̄a hec est testimoniū cōsci
entie nr̄e. Nā oīs glia filie regis ab intꝰ
scʒ ꝓcedit. De odore bone fame idem
aplꝰs ait. Xp̄i bonꝰ odor sumꝰ. i. exēpluʒ
⁊ imitatio sumꝰ in oī loco. ⁊ alijs sumꝰ
odor vite in vitā. q. d. sumꝰ exemplū di-
lectōis ⁊ bone opiniōis ducētis in vitā
eternā. alijs odor mortis in mortē. i. in-
uidie ⁊ male opinionis ducētis in mor
tē eternā. Debet em̄ ep̄s bonū in se hr̄e
testimoniuʒ. ⁊ ab his q̄ sunt intus ⁊ ab
his qui sunt foris. vt cortinā. i. infideleʒ
trahat. s. ad fidē ⁊ q̄ audit. s. addiscēdo ⁊
credēdo dicat. Veni. s. p̄dicando ⁊ do-
cēdo. Hoc vnguēto caput ⁊ manꝰ ep̄i
ꝯsecrant. Per caput em̄ mēs intelligit.
iuxta illud euāgelij. vnge. i. humilia ca-
put tuū. ⁊ faciē tuā. i. ꝯsciaʒ. laua. scilicet
lachrymis. Per manꝰ opa designant.
iuxta illud in cāticis. Manꝰ mee. i. bōa
opa distillauerūt mirrā. i. dedreūt alijs
bonū exemplū. Caput igit vngit balsa
mo charitatis. Primo vt ep̄us diligat
deū ex toto corde ⁊ ex tota mēte ⁊ exto
ta aīa sua. ⁊ etiā xp̄i exēplo ꝓximū suū
sicut. i. ad id qd̄ seip̄m. Oleū em̄ in capi
te est charitas in mente ꝫm Greg. Se-
cūdo caput vngit ꝓpter autoritatē ⁊ di
gnitatē. q2 non solū ep̄s sed etiā rex cō-
stituit. Tertio vt ostendat illius. scʒ xp̄i
tanq̄ eiꝰ vicarius rep̄sentare ꝑsonā de q̄
dicit ꝑ ꝓphetā. Sicut vngentū in capite
eius ⁊c̄. Caput em̄ viri ē xp̄s. caput xp̄i
deus q̄ de se dicit. Sp̄us dn̄i sup me eo
q vnxerit me. euāgelisare paupibꝰ mi-
sit me. Xp̄s em̄ caput nostrū vnctus est
oleo inuisibili ipse ꝓ vniuersa interpel
lat ecclesia ep̄s pro sibi cōmissa. Manꝰ
vero vngunt ꝓpter ministeriū ⁊ officiū
Manus q̄dem que opera signāt vngū
tur oleo. i. crismate pietatis ⁊ misericor
die. Primo vt ep̄s operet bonū ad oēs
maxime aūt ad domesticos fidei. nemi
ni claudant. oibꝰ aperiant. iuxta illud
Manus aperuit inopi ⁊ brachiū exten

dit ad paupem. Manꝰ arida. manꝰ aua
ra. manꝰ tenacitate ꝯtracta apiri nō p̄t.
Vngat igit vt sanet vt aperiat ⁊ vt indi
gentibꝰ elemosynas largiatur. Scd̄o vt
ondat accipe ptātez bn̄dicendi ⁊ ꝯsecrā
di. Vn̄ cum eas cōsecrator inungit. Cō
secrare inq̄t ⁊ sctificare dn̄e digner manus
istas ⁊c̄ vt supra. Tertio vt munde
sint ad offererendū hostias ꝓ peccatis.
Et nota q licet manꝰ ep̄i inuncte fuerit
oleo cū in p̄sbyterū ordinaret. iterū cris
mate vngunt cum in ep̄m ꝯsecrat. Sic̄
dē ꝑ manus opa. ꝑ oleū sp̄ūsscti vel grē
copia ꝑ balsamū qd̄ oleo admiscet i cris
mate odor bone fame ꝯsignat. Eccl̄. xx
iiij. Quasi balsamū nō mixtū odor me
us. Quia g̃ in opibus ep̄oꝝ ⁊ alioꝝ su-
perioꝝ plus q̄ in alijs inferioribꝰ mu-
nus sp̄ūsscti apparere ⁊ odor fame sen-
tiri debet. iuxta illud. ij. ad Coꝝ. ij. Xp̄i
bonus odor sumꝰ deo nā ⁊ i celesti hie-
rarchia supiores angeli supioribus do-
nis ⁊ grā eminēt. idcirco in eoꝝ ꝯsecra-
tione manus alias oleo inuncte crisma
te rōnabiliter inungunt. Pollex etiam
crismate cōfirmat. vt pollicis impositō
cūctis ꝓficiat ad salutē. Nēpe in veteri
testamēto non solū vngebat sacerdos.
verū etiā rex ⁊ ꝓpheta. sicut in libris re-
gū habet. Vn̄ dn̄s p̄cepit helie. Vade
⁊ reuertere in domū tuā ꝑ desertū i da-
mascū. Cūq; ꝑueneris illuc vnges asa-
el i regē sup syriā ⁊ yeu filiū nāsi vnges
regē sup israel. heliseū aūt filiuʒ saphat.
q̄ est de abel vnges ꝓphetā ꝓ te. Samu
el q̄ʒ vnxit Dauid in regē. Sʒ postq̄ ie-
sus nazarenꝰ quē vnxit deꝰ sp̄ūsctō. sic i
actibus aplꝰoꝝ legit vnctus est oleo pre
cōsortibus suis. qui ꝫm aplm̄ est caput
ecclesie que est corpus ip̄ius principis.
vnctio a capite ad brachiū est trāslata vt
p̄nceps a tpe xp̄i nō vngat in capite. ʒ i
brachio siue in humero vel in armo in
quibus principatus congrue designat
iux̄ qd̄ legit. Factꝰ ē p̄ncipatꝰ sup hūex

eius rc̃. Ad qꝺ etiā signandū samuel fe
cit poni armū añ saul. cui dederat locū
in capite mēse añ eos q̄ fuerāt inuitati.
In capite em̄ pōtificis sacramētalis est
delibutio obseruata. qꝛ ꝑsonaꝫ capitꝰ. s.
xp̄i qui est caput eccie in pōtificali offi-
cio repn̄tat. Refert āt inter pōtificis et
principis vnctionē qꝛ caput pōtificꝰ cri
smate consecrat̃. brachiū ꝟo principis
oleo delinit̃ vt ostendat̃ quāta sit diffe-
rentia inter autoritatē pōtificis ꝛ prin-
cipis potestatem. Et nota ꝙ sicut in
euangelio legit̃. quidam paterfamilias
vocauit seruos suos ꝛ dedit illis deceꝫ
mnas. Siq̇dem vocatio serui. est cano-
nica electio ep̄i que fit ꝰm vocationem
dn̄i vocantis aaron. Mna dat̃ ei qn̄ is
qui sibi manus imposuit dat ei textuꝫ
euangelij dicēs. Vade p̄dica. Et ip̄e cū
p̄mo ingredit̃ ciuitatē suā prefert euan
gelium in pectore suo iuxta morē quo
rundam ecclesiaꝝ ondens q̄si negocia
tor mnam suā. In q̇busdā etiā ecclesijs
cū archiep̄s dat illi virgā ꝛ dicit. Vade
p̄dica. ꝛ ille statim bn̄dicit pplm. i quo
signat̃ ꝙ moyses cū virga missus est in
egiptū. Rursus ep̄i i die sue ꝯsecratōis
ꝯsueuerūt eq̇tare eq̇s albis pannis co-
opertos repn̄tantes illud qꝺ legitur in
Apoc. xix. ca. Exercitus q̇ sunt in celo
sequunt̃ illū in equis albis. Siq̇deꝫ ex
ercitus q̇ sunt in celo sunt boni et iusti
viri ꝛ p̄lati q̇ quotidie sequunt̃ ꝓ cele-
stibus deū in oibus bonis opibus. qui
ideo dicunt̃ esse in celo. qꝛ sola celestia
diligunt ꝛ querunt. Vn̄ apl's. Nostra
conuersatio in celis est. Hi exercitus. s.
iusti ꝛ boni viri et p̄lati sequunt̃ iesum
qn̄. s. expugnant in se vicia ꝑ correctio-
nem ꝛ in primis ꝑ ammonitionē. Vn̄
Jacobus. Qui ꝯuerti fecerit peccatorē
ab errore vie sue liberabit aiam suam a
morte rc̃. Isti exercitus sunt in eq̇s alb
.i. in corpibus castis. Corpa bonoꝝ di-
cunt̃ equi. qꝛ sic̃ eq̇ dirigunt̃ ꝰm volun
tatem sessoris. ita iustoꝝ corpa regunt̃
ꝰm voluntatē xp̄i. Isti eq̇ debēt eē albi
siue albis opti. i. corpa iustoꝝ ꝛ p̄latorū
debent esse casta ꝛ mūda. Si em̄ casta
nō fuerit xp̄m seq̇ nō poterūt. Et petr⁹.
Xp̄s passus ē ꝓ nobis vob̄ relinquens
exemplū vt seq̄mini vestigia ei⁹ rc̃. Sꝫ
ꝛ clerici sctē rōne eccie ex cōcessiōe Cō-
stātini impatoris eq̇tant eq̇s decoratos
lintheamib⁹ cādidissimi coloris. Qua
die debeat ep̄s ꝯsecrari ꝛ q̄re codex euā
gelij ponit̃ sup hūeros cōsecrādi dicet̃ i
ij. pte s̄b ti. de ep̄o. Septio loco dōm
est de vnctione eccie. altaris. calicꝰ. ꝛ ali
orum ministerioꝝ eccl'ie. q̇ ꝰm morē cū
dedicant̃ inungunt̃ nō solū ex mādato
legis diuie veꝝ etiā exēplo bti siluestri
qui qn̄ ꝯsecrabat altare illꝺ crismate ꝑ-
ungebat. Precepit em̄ dn̄s moysi vt fa-
ceret oleū vnctionis de q̇ vngeret taber
naculū testimonij. mensam. arcā testa-
menti. cādelabꝝ ꝛ suppellectilia. Exo.
xxx. ꝛ. xl. c. ꝛ alia vt p̄missum ē. Que vn
ctiones fiūt vt rebus inunctis maior re
uerentia exhibeat̃. ꝛ maior illis gr̄a in-
fundat̃. De his vnctionib⁹ in suis locis
dictū est ꝛ dicet̃. Veꝝ vnctionis sacr̄m
aliud q̇dem efficit ꝛ figurat in nouo q̄
in veteri testamēto. Vn̄ nō iudaisat ec-
clesia cū vnctōis celebrat sacr̄m. sic̃ aliq̇
ātiq̇ mētiūt̃ q̇ neqꝫ scripturas neqꝫ dei
nouere ꝟtutē. De vnctionib⁹ eccie ꝛ al
taris in suis titulis dictū ē. Patena si-
quidem ꝯsecrat̃ ꝛ inungit̃ ad ammini-
strationem corpis xp̄i q̇ in ara crucꝰ ꝓ
oim salute immolari elegit. Nā ꝛ omi-
potēs deus cōspersam similaginē i pa-
tenis aureis ꝛ argenteis ad altare suuꝫ
ꝺferri iussit. Calix q̇ꝫ ꝯsecrat̃ ꝛ inungit̃
vt gr̄a spūsscti ꝑficiat̃ nouū sepulcꝝ cor
pori ꝛ sanguini xp̄i. ꝛ ip̄e dignet̃ illum
sua virtute ꝑfundere q̇ calicē melchise-
dech famuli sui ꝑfudit. Octauo ꝺ ex
trema vnctiōe. q̇. s. ex institutiōe felicis
pape q̄rti. ꝛ ex p̄cepto iacobi apl'i datur

laborantib⁹ in extremis dō̃m est. De q̃
dicūt q̇dam ꝙ illa nō est ita ꝓprie sacra
mentū sicut crismatio q̃ fit ĩ fronte vel
altaſ. qꝛ sicut asserūt iterari p̄t cū sit orō
sup hoiem. qđ in sacramētis nō ꝯtingit
Sane h̄ vnctio ꝑ solū sacerdotē fieri p̄t
si p̄res adesse nō p̄nt. Per quā q̇dē ve
nialia remittunt. iuxta illđ Jacobi. In
firmat q̇s ex vob. vt s̄. Fit āt vnctio h̄
in diuersis corpis mēbris ꝓpter causas
q̃ ex orōnib⁹ q̃ tūc dicunt colligunt. et
spāliter in illis in q̇bus q̇nqꝫ sensus ho
minis vigēt. vt q̇cq̇d ꝑ illos ĩfirm⁹ deli
q̇t ꝑ hui⁹ vnctionis v̄tutē aboleat. In
q̇busdaꝫ ordinarijs legit ꝙ inungēdus
dꝫ esse ad min⁹. xviij. annoꝝ. ⁊ ꝙ egr̄tās
semel dūtaxat dꝫ in anno inungi lꝫ plu
ries egrotet. ⁊ ꝙ null⁹ inungēdus ē nisi
q̇ ꝑus cōpos mētis exn̄s v̄bis aut sig
nis id postulauerit. ⁊ ꝙ nō debēt scapu
le inungi. qꝛ in baptismo fuerūt inncte.
⁊ ammodo mysterio carēt. ⁊ ꝙ cōfirma
tus non debet inungi in fronte. ſꝫ i tim
poribus. nec p̄sb̄ri man⁹ vngi debēt in
terius. ſꝫ exterius. qꝛ in ordinatione ei⁹
interi⁹ iuncte fuerūt. ⁊ ꝙ ab ep̄o semel
inunctus nō debet ꝓpter eius reueren
tiam vlteri⁹ ꝑ p̄sb̄rm ibi inungi. Et ꝙ si
eger inunct⁹ cōualescit loca inuncta la
uent ⁊ aq̃ lotionis in ignez ꝓijciat. Si
v̄o decedat nō lauet corpus ꝓpter recē
tem vnctionē. Et ꝙ si eger in extremis
laborat cito vngat ne inunct⁹ decedat.
Quidā etiā penitētes ⁊ morituri cilici
um induūt ⁊ sternunt in cinere. vt dice
tur i. vj. p̄te sub q̄rta feria in capite ieiu
nioꝝ. Nono cimiteriū qđ eisdē gau
det p̄uilegijs cū eccīa ꝯsecrat ⁊ bn̄dicit
sicut dn̄s bn̄dixit ꝑ man⁹ seruoꝝ suoꝝ
abraaꝫ isaac ⁊ iacob terrā a filijs ephrō
cā sepulture cōꝑatam. Bn̄dicit āt vt vl
terius desinat illic imundoꝝ spirituuꝫ
habitctio esse ⁊ fideliū corpa ibi vsqꝫ ad
diē iudicij req̇escant ĩ pace nisi pagano
rum vel ĩfideliū vl' etiā excōicatoꝝ cor
pa ibi fuerint humata donec inde fue
rint electa. Illđ etiā nō. ꝙ palle altaris.
vestimēta sacerdotalia. ⁊ hmōi eccīasti
ca ornamēta bn̄dicēda sunt. Legimus
eñ moysen ex p̄cepto dn̄i tabernaculū
diuinis p̄cib⁹ sacrasse cū mēsa ⁊ altari, ⁊
vasis ⁊ vtensilib⁹ ad diuinū cultū explē
dum. Si ḡ iudei q̇ legis ⁊ futuroꝝ vm
bre seruiebāt h̄ agebāt. Heb. viij. ⁊. x. c.
q̄tomagis nos q̇b⁹ v̄itas ꝑ xp̄m patefa
cta ē h̄ agere debem⁹. ⁊ h̄ ꝑ ep̄os sactos
⁊ nō ꝑ coep̄os. Vn̄ legit Exo. penul. c.
Cūcta vasa misterij bn̄dixit moyses. Et
si sacre vesti petia vel filū adiūgat. non
idō bn̄dictionē iterari debere iur' testi
monio ꝯprobat. Quare āt res hmōi ⁊
siles bn̄dicant ex eaꝝ bn̄dictiōib⁹ colli
git euidēter. De vestib⁹ v̄o sacris dicet
in ꝓhemio tertie p̄tis. Et attēde qꝛ bn̄
dictio seu ꝯsecratio eccīe ⁊ vestiū ⁊ orna
mentoꝝ eccīasticoꝝ nō fit eo ꝙ illa sint
gr̄e susceptiua. cū sint inaīata. ſꝫ h̄ nosci
tur introductū. qꝛ sicut ⁊ hoies sic ⁊ illa
ꝑ bn̄dictionē ⁊ ꝯsecrationē diuino cul
tui abilitant. ⁊ idonea ⁊ maioris reuerē
tie efficiunt. Personis v̄o ꝑ vnctioneꝫ
⁊ bn̄dictionē maior gr̄a infundit. Qui
dam aūt in ornamētoꝝ bn̄dictōe man⁹
suspenduꝫ. de q̇ dicet in. ij. p̄te sub ti. de
diacono. Decio esset de v̄ginū conse
cratione dicendū. ſꝫ de hoc in ꝓhemio
secunde p̄tis dicet.

De ecclesiasticis sacrament'

Circa ecclesiasti
ca sacra nōnduꝫ ē ꝙ s̄m Grego.
sacr̄m ē in aliq̃ celebratōe. cū res
gesta ita fit vt aliud aliq̇d significate rei
accipim⁹ qđ scte. i. digne accipiendū est
Mysteriū v̄o ē qđ occulte ⁊ inuisibilit
oꝑat spūssctūs. ita ꝙ oꝑando significat
⁊ significando bn̄dicit. Mysteriū eñ ē
in sacramētis. ministeriū dr̄ in ornamē
tis. Sꝫ ⁊ s̄m Aug. sacr̄m est inuisibilis
gr̄e visibilis forma. Item sacrificiū visi

bile.inuisibile sacramentū. Itē idem si
gnum est res p̄ter spēm quā ingerit sen
sibus aliud aliq̄d ex se faciens in cogni
tionez venire. Dī etiā sacr̄m sacre rei si
gnum vel sacrū secretū. De hoc etiā in
quarta pte sub. vij. pticula canonis dice
tur sup verbo mysteriū fidei. ꝛ sub ti. de
oblatione. Sane quedā sunt sacram̄
ta necessitatis tm̄. quedam dignitatis ꝛ
necessitatis. quedā ordinis ꝛ necessita
tis. quedā dignitatis ꝛ volūtatis. q̄daz
vero voluntatis tm̄. Sacramentū ne
cessitatis tantū est baptism⁹. q̄ sūma ne
cessitate a quocūqꝫ dū tm̄ in forma eccie
collatus fuerit pficit ad salutē. Et dici
tur necessitatis q₂ sine eo nemo saluari
pōt si ex cōtemptu deserat̄. De hoc sa
cramento in. vj. pte sub sabbato sctō di
cet̄. Sacramentū dignitatis ꝛ neces
sitatis est ɔfirmatio dignitat̄. q₂ a solo
epo cōfert̄. necessitatis q₂ ex ɔtemptu il
lud dimittentes nō saluant̄. De h etiaz
sub dicto sabbato dicet̄. Sacramen
tum vero ordinis ꝛ necessitatis sunt pe
nitentia eucharistia. ꝛ extrema vnctio.
ordinis q₂ tantū a rite ordinatis s̄m cla
ues ecclesie dari debēt. nisi in necessita
te in qua q̄s pōt etiā laico ɔfiteri. neces
sitatis qm̄ ex cōtemptu illa dimittens
saluari non pōt. De pnia vide in. vj. pte
sub ti. de quinta feria cene dn̄i. Et dixi
mus in repertorio nostro sub ti. de pe.
ꝛ re. De eucharistia in q̄rta pte sub ca
none dicet̄. De extrema vnctione in p̄
cedēti ti. dictū ē. Sacramentū vero di
gnitatis ꝛ volūtatis est ordo dignitat̄
q₂ a solis epis confert̄. vel q₂ nō nisi di
gnis. ꝛ digne ad illū accedendū ē. volū
tatis. q₂ sine illo q̄s saluari p̄t. De h di
cetur in phemio scd̄e ptis. Sacramē
tum volūtatis tantū est matrimoniū.
Et dī voluntatis. q₂ sine illo q̄s saluari
p̄t. Nō em̄ expedit hoī ad regna celorū
tendere volenti nubere. Circa qd̄ notā
dum est s̄m canones. solennitas nupti
arum facienda non est a. lxx. qd̄ est tp̄s
tristicie. vsqꝫ ad octauā pasce. nec tribus
hebdomadis ante festū sancti Johis.
Sz s̄m ɔsuetudinē eccie generalis ma
trimoniū publice ɔtrahit̄ in eccia a cra
stino dn̄ice in albis vicz ab octaua die
pasce vsqꝫ ad p̄mū diē rogationū. Et in
p̄ma die rogationū in mane claudit̄ h
solēnitas. ꝛ durat phibitio vsqꝫ ad octa
uum diem post pēthecosten inclusiue.
Et sic loquit̄ Clemēs papa in sua ep̄la
decretali. A p̄ma q̄z dn̄ica aduent⁹ vs
qꝫ ad epyphaniā nō debēt nuptie cele
brari. Nec etiā fierent vsqꝫ ad octauam
epyphanie nisi q₂ dn̄s etiā nuptias. tuz
sui p̄ntia. tum etiā miraculo decorauit
Vn̄ tunc cantat̄. Hodie celesti sponso
iuncta est ecclesia. Quidā tm̄ dicūt san
ctius esse ꝙ h phibitio vsqꝫ ad octauaz
ip̄ius festi extendat̄. sicut ꝛ officiū con
uersionis aq̄ in vinū in nuptijs. In pre
missis ḡ tpibus matrimonia nō contra
hunt̄. qm̄ ip̄a tpa sunt orōni deputata ꝛ
ideo debet tūc hō etiā a lecto vxorio se
questrari. Generaliter em̄ tpe quo ab
stinet̄ a nuptijs abstinendū est etiam a
coniugali amplexu. nisi forte ob fragi
litatem humanitatis vir ab vxore pos
cat coniugale debitum vel econuerso.
quoniam poscēti soluendū ē. quia s̄m
apostolum vir non habet potestatē cor
poris sui sz mulier. ꝛ econuerso. Licet
autem solēnitas nuptiarum premissis
temporibus interdicta sit. quocunqꝫ ta
men tempore matrimoniū legittime p
verba de presenti cōtractū fuerit. tenet.
Quod vero statutū fuit in canone ꝙ tri
bus septimanis p̄cedentibus festū bea
ti iohis baptiste nuptie non celebraren
tur. ideo factū fuit vt liberius orōni va
cetur. Instituerat em̄ ecclesia p⁹ duas
q̄dragesimas p̄ter maiorē vnā an̄ nata
le dn̄i. q̄ cōiter vocat̄ scti martini. ꝛ du
rabat vsqꝫ ad natale. aliaz. s. xl. dieꝝ an̄
festū beati iohis bap. i qb⁹ vacādū erat

oꝛonibꝰ.elemoſynis ⁊ ieiuniȷ̈s. ſ; ꝓpter
hoim fragilitatē ille due ad vnā ſt̄ reda-
cte.⁊ iterū illa diuiſa eſt in tres hebdo-
madas aduentꝰ.⁊ tres añ natiuitatē ſā-
cti iohis.in q̄bus eſt ieiunandū ⁊ a nu-
ptiȷ̈s abſtinendū. Poꝛro ſm̄ Iſid. Fe-
mine dū maritant̄ iō velant̄ vt nouerit
ſe ſp̄ viris ſuis ſubditas eē.⁊ qꝛ Rebec-
ca viſo Iſaac ſe velauit. Itē ideo nubē
tes poſt bn̄dictionē vitta vno inuicē vin
culo copulant̄.ne cōpagē.i.fidē ꝯiugal'
vnitatis dirūpant. Eadē vero vitta can
dida purpureo coloꝛe ꝑmiſcet̄.qꝛ cādoꝛ
eſt mūdicia vite.purpura ad ſanguinis
poſteritatē adhibet̄.vt h̄ ſigno ⁊ ꝯtinen
tia ⁊ lex ꝯtinēdi ab vtriſq; ad tp̄s āmōe
atur.⁊ poſt h̄ reddēdū debitū nō neget̄

Itē ꝙ in p̄mis anulus a ſpōſo ſponſe
dat̄ fit nimirū ꝓpter mutue dilectōis ſi-
gnū vel ꝓpter id magis vt pignoꝛe.i. ſi-
gno coꝛda eoꝝ iungant̄. Vn̄ ⁊ in q̄rto
digito anulus iō inſerit̄.qꝛ in eo vena q̄
dā vt fert̄ ſanguinis ad coꝛvſq; ꝑueniat
Itē ꝓtheꝰ q̄dā ſapiēs p̄mū ob amoꝛis
ſignū ferreū ānulū fecit ⁊ inibi adamā-
tē incluſit ⁊ inde ſubarrari ſponſa ſuſti
nuit.qꝛ ſicut ferrū oīa domat. ſic amoꝛ
oīa vincit.qm̄ nihil amoꝛis veruoꝛe ve-
hemētiꝰ⁊ ſicut adamas eſt infrāgibilis
ſic ⁊ amoꝛ eſt inſupabilis. Foꝛtis ē em̄
vt moꝛs dilectio. Ideoq; i digito ānula
ri in quē vena ꝓcedit a coꝛde illū poꝛta
ri inſtituit. Poſtmodū vero ꝓ ferreis
ſunt aurei ꝯſtituti.⁊ ꝓ adamāte gēmis
oꝛnati.qꝛ ſicut aurū ʒ cetera metalla. ſic
amoꝛ vniuerſa bona p̄cellit. ⁊ ſicut au-
rū gēma decoꝛat̄.ſit cōiugalis amoꝛ ce-
teris virtutibꝰ adoꝛnat̄. Nuptie autē
ſm̄ Amb.dicte ſunt ab obnubendo.ille
em̄ que nubūt caput ꝓpter verecundiā
obnubē ſolēt. Vn̄ ⁊ rebecca viſo Iſaac
cui deſpōſari.debebat caput obnubere
cepit. Verecūdia nāq; dʒ precedere nu
ptias.quo ip̄m ꝯiugiū plus verecūdie
cōmendet ⁊ magl' expetita debet vide-
ri a viro q̄ʒ ip̄a virum expetiſſe. Sed et
ſm̄ Hiero. Cōnubia legittima pctō ca
rēt.non tn̄ tp̄e illo quo actꝰ ꝯiugales ge
runt̄ p̄ntia ſpūſſcti dat̄.etiā ſi ꝓpheta eē
videat̄ q̄ officio generatōis obſequitur

Notandū etiā eſt.ꝙ triplex ſpūale ſa
cramentū in carnali mr̄imonio ꝯſūma
to deſignat̄. Primū ſacr̄m eſt vnio fide
lis aie ad deū ꝑ fidē.dilectōʒ ⁊ charita-
tē.ſiue vnio volūtatis.ſ. charitas q̄ ꝯſi-
ſtit in ſpū inter deū ⁊ iuſtā aiam. Vn̄
apl's. Qui adheret deo vnꝰ ſpūs eſt cuʒ
illo. Hoc ſacramentū ſignificat̄ ꝑ ꝯiun
ctōʒ aio ꝝhabitā in p̄ma deſponſatione
carnalis matrimoniȷ̈. Scdʒ eſt vnio hu
mane nature ad deū. q̄ facta ē in vtero
v̄ginali ꝑ incarnatōʒ verbi dei.ſiue na-
ture ꝯfoꝛmitas q̄ cōſiſtit in carne inter
xp̄m ⁊ ſctāʒ eccl'iaʒ. Ad qd̄ ꝑtinet illud
Verbū caro factū eſt ⁊c. Hoc ſacr̄m de
ſignat̄ in mr̄imonio carnali ꝑ ꝯiunctōʒ
coꝛpoꝝ cōſūmato.non ꝙ ip̄a cōiunctio
in q̄ ſpūſſctūs non adeſt illud deſignet.
ſ; ꝑ ip̄m actū ꝯſūmatū ſignificat̄. Terti
um ſacramentū eſt eccl'ie vnitaſ ex oībꝰ
gentibꝰ collecta.⁊ vni viro.ſ.xp̄o ſubie-
cta. Hoc ſacr̄m ſignificat̄ in eo q̄ vnicaʒ
tm̄ ⁊ v̄ginē habuit vxoꝛē.facto poſtmo
dū clerico ⁊ oꝛdinato. Vbi vero q̄s ad
bigamiā ſiue ad ſcōm matrimoniū trā
ſit iā ab vnitate recedit.qꝛ carnē ſuaʒ in
p'tes diuidit.⁊ ſic huiꝰ tertiȷ̈ ſacramēti ſi
gnatio in eo nō cadit. q̄re ꝓmoueri nō
pōt. Nam ꝓmotꝰ vnitatē ſignare n̄ poſ
ſet. Preterea ꝑ ſcōm mr̄imoniū recedit
a p̄oꝛis ꝯiunctōe matrimoniȷ̈. Eccia v̄o
ex q̄ ſe ꝯiunxit nunq̄ʒ ab eo deceſſit. nec
ip̄e ab ea. Bigamꝰ g̊ talē vnitatē ſignifi
care non pōt. Vn̄ merito ꝓpter huiꝰ ſa
cramēti defectū ꝓmoueri non pōt. Il-
lud etiā nota ꝙ ſicut ſtatutū eſt i ꝯcilio
carthaginēſi.ſpōſus ⁊ ſpōſa bn̄dicendi
a parētibus vel a paranymphis offerā-
tur eccleſie ſacerdoti.accepta aūt bene-
dictōe eadē nocte ꝓ reuerentia benedi

c:ionis in virginitate ꝑmaneāt. Ceterū nuptie bn̄dicēde sunt a sacerdote cū p̄cibus ⁊ oblatōibus ex institutōe euaristi pape. Uerūtn̄ vir vl' mulier ad bigamiā trāsiens. mr̄imoniū ꝯtrahēdo non debet a p̄sbytero bn̄dici. q꞉ cum alia vice benedicti sint. eoꝝ benedictio iterari nō debet. Non ḡ dn̄t nuptie bn̄dici. nisi vbi virgo cū v̄gine ꝯtrahit ꝓpter rōnē q̄ ponet̄ in ꝓhemio scd̄e ꝑtis. imo p̄sbyter qui bn̄dictōꝫ cuꝫ scd̄a vxore celebrauerit. officio ⁊ beneficio suspensus ē ad sedē ap̄licā mittēdus. qd̄ q̄dē ad exhortatōeꝫ ꝯtinētie noscit̄ introductū. Scd̄ꝫ quorundā locoꝝ ꝯsuetudinē si q̄s contrahit cum scd̄a v̄gine bn̄dictio iterat̄. ⁊ h̄ si dn̄s papa sciat ⁊ tolerat. alioq̄n nō valet. Dicūt etiā quidā ꝙ si aliq̄ v̄gines ꝯhētes nō fuerint benedicti. facti bigami iteꝝ ꝯhendo poterūt benedici. Sed ⁊ si q̄ ꝯhentes fuerint bn̄dicti. licꝫ se nō cognouerint carnalit̄. nō ideo iteꝝ ꝯhētes benedicent̄. De bn̄dictōe v̄ginū dicet̄ in ꝓhemio scd̄e ꝑtis. Notandū āt est ꝙ vnū sac̄m digniꝰ ē alio q̄ttuor modis. s. rōne efficacie. vt baptismꝰ. rōne sāctitatis vt eucharistia. rōne significatōis vt ꝯiugiū. q̄dā tn̄ nō approbāt istū modū. ⁊ rōne ꝯferēt' vt ꝯfirmatio ⁊ ordo

Sed q̄rit̄ quare instituta sūt sac̄a. q꞉ sine illis potuisset deꝰ humano generi vitā eternā ⁊ gr̄am donasse. Rn̄sio ꝓpt̄ tria. Primo ꝓpter humiliatōꝫ. vt dū hō ex dei p̄cepto se rebus insensibilibꝰ ⁊ se inferioribꝰ reuerent̄ subijcit ex hac obediētia mag' apud deū mereat̄. Scd̄o ꝓpter eruditōꝫ vt ꝑ id qd̄ foris i specie visibili cernit̄ ad inuisibilē virtutē q̄ interius est agnoscendā mēs erudiat̄. Tertio ꝓpter exercitationē. q꞉ cū hō ociosus esse non debeat ꝓponit̄ ei vtilis ⁊ salubris exercitatio in sac̄is qua vanā ⁊ noxiā declinet occupationem. iuxta illud Semꝑ aliquid boni operis facito vt diabolus te inueniat occupatuꝫ. Non ergo debēt omitti prout in precedenti titulo dictū est.

Incipit liber scd̄s

de ministris ⁊ ordinibus ecclesiasticis: ⁊ de eoꝝ officijs.

In hac scd̄a ꝑte de ministris ⁊ ordinibꝰ eccl'iasticis eorūq꞉ officijs tractare p̄uidimus p̄mittētes ꝙ tres sunt secte famose videlicet. gentiliū. hebreoꝝ ⁊ xp̄ianoꝝ. Prima est erroris. Scd̄a veritatis. Tertia veritatis ⁊ salutis. In prima naufragamur. In scd̄a a periculo eripimur. In tertia saluamur. Prima secta d꞉ a secando. q꞉ secat. i. seꝑat nos a deo. Scd̄a ⁊ tertia a sectādo ⁊ tenendo. q̄m illumināt saluāt ⁊ liberāt. Xp̄ianoꝝ persone tam seculares q̄ꝫ eccl'iastice ab alijs duabꝰ sectis sumpte sunt hebrea videlicet ⁊ gētili. Sicut em̄ apud nos duo sūt genera ꝑsonaꝝ. s. laicales ⁊ eccl'iastice. sic ⁊ apud gētiles ⁊ hebreos. Apud gentiles q̄dē seculares ꝑsone erāt he. monarcha. s. imꝑator romanus patricij q̄ ⁊ senatores dicebant̄. ad quoꝝ arbitriū vniuersa ordinabant̄. reges. duces. comites p̄sides. p̄fecti. suffecti. tribuni militū. tribuni plebis. p̄tores. cēturiones. decuriones. q̄terniones. diuini viri. q̄stores ediles ⁊ aule ianitores. Inter poetas v̄o erant aduocati. carminū relatores. carminū scp̄tores. comedi. tragedi. ⁊ historiographi. Uates aūt q̄ a vi mēt' dictꝰ est mō sacerdotē. mō ꝓphaꝫ. mō poetā. signat f̄m Isi. In ritu tēploꝝ erāt apd̄ gētiles archiflamies. ꝓthoflamies. flamines ⁊ sacerdotes. vt iā dicet̄. Erāt q̄ꝫ apud eos viroꝝ ⁊ milieꝝ religiosi conuentus. Apud hebreos q̄ꝫ eadē erat diuersitas ꝑsonaꝝ. alie nanq꞉ erāt scl'ares. alie diuio cultui i tēplo videlicꝫ dedicate. In templo erāt summus sacerdos vt melchisedech. minores sacerdotes. leui

re.nathinei lūminū extinctores.exorci-
ste.ianitores.ꝛ editui.seu cantores.Su
per ppl'm vero regendū erat dux popu
li moyses.ꝛ sub eo q̊s ip̄e cōstituerat ad
ↄsiliū ietro soceri sui. erāt ēt ciliarche ꝛ
acōtarche.pētacontarche ꝛ decacōtar-
che.i.millenarij.cētarij. q̄nquagenarij.
ꝛ decani.Cilios em̄ interp̄tat̄ mille ꝛ ar
chos p̄nceps.inde ciliarcha .i. p̄nceps
sup mille.eta centū.inde etacōtrarcha.
q̄ sup cētū ptāte habebat. Pētacontrar
chus d̓r q̄ p̄est q̄nquaginta,pēta em̄ q̄n
ꝙ sonat.Decan⁹ q̄ decē . deca em̄ decez
sonat.apud xp̄ianos q̊z simil̄ diuersitas
repit̄. Et nota ꝙ xp̄iani a xp̄o dicti sunt
xp̄s vero a crismate.de q̊ dictū est in pri
ma pte sub ti.de ↄsecra. Nomē xp̄iano
rū p̄mo in antiochia inuētū est. Antea
em̄ oēs vocabant̄ discipuli seu frēs do-
nec apl'i in antiochia ↄciliū fecerūt . Et
dicunt̄ xp̄iani orthodoxi,i.recte gl'iātes
ꝛ vt credūt viuētes. Nā ortos grece di-
cit̄ recte latine,ꝛ doxa gl'ia, Dicit̄ ḡ xp̄s
a crismate q̄si vnct⁹. Ip̄e aūt vnct⁹ ē et-
naliter a deo p̄ ↄsortibus suis. put legi-
tur in actib⁹ apl'oꝝ.ꝛ hoc nomē est oleū
effusum. Hinc est ꝙ in ve.te.sacerdotes
ꝛ reges xp̄i nūcupant̄.q꞉ vncti erāt vn-
ctōe tēpali,iuxta illud . Nolite tangere
xp̄os meos. Hoc aūt nomē xp̄s non ē
ꝓpriū nomē saluatoris ꝫ est cōis nūcu-
patio ptātis.est em̄ cōe nomē dignitat̄
Sed hoc nomē ih̄s ꝓpriū est vocabulū
psone saluatoris q̊ ab angelo gabriele i
ↄceptōe vocatus est.euāgelista testāte.
ꝛ vocabis inq̄t nomē eius ih̄m. ꝛ ab ho
minib⁹ in circūcisione Et nota ꝙ ih̄s d̓r
hebraice messias. Grece xp̄s vel sother
vel sophir.latine vnct⁹. vt p̄missuz ē. vl'
saluator eo ꝙ ip̄e saluū faciet ppl'm suū
a pctis eoꝝ . ptātē em̄ hꝫ dimittēdi pec
cata.sicut ipse dicit.vel salutaris,q꞉ ipse
nobis salutē dedit . Si em̄ p̄cepta eius
seruauerimus .vitā eternā possidebim⁹
Hoc aūt nomē ih̄s porphiri⁹ p̄hs gre-
ca ꝛ latina lingua pitus scribebat latine
ih̄s grece vo p. .quā greci p i longa
sonāt.vñ ꝛ q̄dā ꝓferūt gisus . latine ve-
ro p e lōga. Recti⁹ ḡ videt̄ sic esse pigē-
dū p grecā abbreuiatōz ꝙ ih̄s p la
tinā aspiratōz.Sed ꝛ hoc nomē xp̄s cū
sit grecū.greca scribit̄ abbreuiatōe sic
Nā greci ponūt p chi vo p r.et
p s. Si vo scribit̄ p s.latina ter-
miatōe finit̄.Ergo si lōgo scemate scri-
bit̄.sic p asperationē pingat̄ xp̄s. Circa
noia aūt xp̄i notandū est ꝙ quedā ex ip
sis dicunt̄ de xp̄o relatiue.vel quāsi re-
latiue,vt pastor sponsus ꝛ mediator. q̄-
dā nō relatiue.vt hō. quedā trāslatiue.
vt agn⁹.ouis,vitulus.serpēs,aries.leo.
vermis.ꝛ quedā cum sint i institutōe re
latiua. unt em̄ p̄rogatiua p̄uilegij ap-
ꝓpriata.vt xp̄s. Jesus aūt est ꝓprie ꝓpri
um nomē eius,vt p̄missum est. Vocat̄
etiā xp̄s alpha ꝛ o.i.p̄ncipium ꝛ finis.ꝛ
hebraice emanuel.qd̓ iterp̄tat̄ nobiscuz
de⁹. Nobiscū em̄ est p p̄ntiā maiestatis
p participatōz veritatis.p vinculū cha-
ritatis.ꝛ p adimpletōz veritatis. Voca
tur p̄terea via veritas ꝛ vita. Via in exē
plo vel p̄cepto.veritas in ꝓmisso.vita i
p̄mio. Sabbaoth vo.i.de⁹ exercituū.a-
donay qd̓ est dñe.athanathos.i.imorta
lis,kyrios.i.dñs theos.i.deus pantho-
cratō.i.pat̄ disponēs vl' pfect⁹.homoy-
son.i,vnius eēntie.noia sunt dei. nō tm̄
psone xp̄i. Vocat̄ p̄terea xp̄s s'm Jsaiā
āmirabilis cōsiliari⁹.de⁹ fortis pater fu
turi seculi.p̄nceps pacis. Ammirabilis
in incarnatōe.cōsiliarius in integra rex
cognitōe,de⁹ in rerū creatōe.fortis in re
rū dispositōe.pat̄ futuri seculi in merit-
toꝝ retributōe.p̄nceps pacis d̓r.vel q̄a
fuit mediator dei ꝛ hoim.vel etiā hoim
ꝛ angeloꝝ.vel q꞉ ↄfert illis pacē q̄ exu-
perat oēm sensuz cui⁹ pacis nō erit finis
Vocat̄ etiā xp̄s ineffabili noīe tetragrā
mathon.i.q̄tuor l'raꝝ q̄ sunt ioth . hee.
vau,beth.q̄ sunt apud nos.i.e.v.he.Est

ergo nomē ieuhe.qđ đr ineffabile nō qꝛ
non valeat fari.ſʒ qꝛ non eſt deꝰ h̄ noie:
niſi in arduis inuocandꝰ.vel qꝛ eiꝰ ſnīa
ſufficienter neq̄at explicari. Cuiꝰ interꝑ
tatio ē talis.ioth ꝑncipiū.hee iſte. vau
paſſionis.heth vite.q̄ſi iſte eſt ꝑncipiuʒ
vite ⁊ paſſiōis. Genitiuꝰ more grecorū
ponit̄ ꝓ ablatiuo.paſſiōis ꝓ paſſiōe.i.
ꝑ paſſionē. Quō aūt vita nr̄a ab ipius
morte depēdeat nō poſſumꝰ ītueri. De
h̄ dicet̄ in.iij.pte ſub ti.de indumētis le
galibꝰ. Hoc aūt nomē deꝰ appropriat̄
pr̄i ⁊ filio ⁊ ſpirituiſctō ꝓut in ſimbolo
athanaſij legit̄. Q̄uis etiā q̄nq̄ ad alias
ꝑſonas extēdat̄.iuxta illud Dys nō de-
trahes. Et alibi. Applica illū ad deos.
Et apl's. Nā ⁊ ſi ſunt q̄ dicant̄ dij ſiue ī
celo ſiue in terra.nobis tm̄ vnꝰ deus pa
ter ex quo oia. Et idē. Si noſtꝝ euāgeli
um eſt optū in his q̄ ꝑeunt eſt optū. i q̄
bus deus hꝰſcl'i excecauit mētes infide
liū. Rurſus ih̄s dictꝰ eſt nazarenꝰ a quo
dā vico galilee. Deus dictꝰ eſt ꝓpt̄ vni-
cā cum p̄re ſb̄am.dn̄s v̄o đr ꝓpter ſerui
entē creaturā. Deꝰ ⁊ hō đr.qꝛ v̄bū ⁊ ca-
ro. Verbū đr qꝛ pater ꝑ eum oia ꝯdidit
ſiue iuſſit. Imago đr ꝓpter parē ſilitu-
dinē p̄ris. Siq̄dē apud xp̄ianos ſecula
res ꝑſone laici dicunt̄.laos eni grece đr
ppl's latine. Clericales ſūt q̄ i eccl'ia de-
ſeruiūt vel ipam regūt a cleros quod ē
ſors.ꝓut iā dicet̄. He aūt ſubdiuidunt̄
in monachos.i.in ſingulariter degētes
nā monos grece đr ſingularis latine. et
alios religioſos.ſunt aūt quattuor ge-
nera monacgoꝝ.alij ſunt cenobite qui
videlicet in cōmuni monaſterij regula
⁊ vita obediētie maioꝝ deſeruiunt. alij
ſunt anachorete q̄ videlicet edificāt ſoli
tudines.⁊ q̄uis in cōmuni vita poſiti.ꝓ
uate tm̄ ꝯtēplationi vacāt.alij ſunt here
mite q̄ videlicet ſolitarie in deſertis de-
gūt.alij ſūt gyrouagi.i.vagabūdi ⁊ cir-
cūcelliones.religio v̄o dicta eſt qꝛ ꝑ eā
vni deo religamur ad diuinū cultū vin
culo ſeruiēdi.⁊ in clericos ſeculares qui
vſurpato noie ſeculares dicunt̄.ad diffe
rentiā regulariū q̄ ꝓprio carēt qđ nō cō
tingit in iſtis. Nā ⁊ ꝯm Aug. Honꝰ mo
nachꝰ vix bonū clericū facit. Sʒ ⁊ eccle-
ſiaſticaꝝ ꝑſonaꝝ duo ſunt genera. Naʒ
aliud ē dignitatis.aliud ordis. Dignita
tis vt papa.patriarcha.ꝑmas.archiep̄ſ
ſiue metropolitanꝰ.qđ idē eſt ep̄us. ar-
chidyaconus archip̄ſbyter ⁊ p̄poſitꝰ. q̄
uis oēs q̄ p̄ſunt p̄poſiti generalr̄ rite vo
cent̄. In choro v̄o ꝑſone ſunt decanus
ſb̄decanꝰ cātor ſiue p̄centor.ſuccētor.te
ſaurariꝰ ſiue ſacriſta archiacola ⁊ hmōi
Dignitates aūt ⁊ ordines a lege origi-
nē ⁊ exēpla traxerūt iuxta illud. Cōſti-
tues eos ꝑncipes ſuꝑ oēm terrā. Quā-
q̄ quidā dicūt dignitates a gentilitate
ſumpſiſſe initiū. Ordinis aūt ꝑſone ſūt
ſacerdos.diaconꝰ.⁊ ceteri quos inferiꝰ
ꝓſequemur. Qualr̄ a veteri ritu tā gē-
tiliū q̄ hebreoꝝ ad cultū p̄nt ecclie trāſ
latio ꝑſonaꝝ facta ſit.⁊ qualit̄ ab illis ꝑ
ſone dignitatū in eccl'ia originē habue
rūt.breuiter videamꝰ. Et q̄dē dn̄s papa
q̄ pater vel cuſtos patrū eſt vicem gerit
ſūmi pōtificis. Romanꝰ impator mōar
che ſilitudinē gerit. Senatoria ⁊ patri-
cioꝝ dignitas manet ī eccia.i q̄ttuor pa
triarchis ⁊ ī eccia rōna i cardialibꝰ. Pri
mates q̄ tribꝰ archiep̄is p̄eſſe hn̄t reges
exp̄mūt q̄ tribꝰ ducibꝰ p̄eſt. Metropoli
tani ſeu archiep̄i ducibꝰ cōꝑant̄.q̄ pluri
bus comitibꝰ p̄ſunt.ſicut illi plibꝰ ep̄is.
Pelagiꝰ tn̄ papa dic̄ q̄ vna ꝓuincia hʒ
regē ⁊ metropolitanū. Ep̄i comitū ſili-
tudinē gerūt. Coep̄i quoꝝ ptās ſublata
eſt p̄ſidū ⁊ p̄fectoꝝ. Prepoſiti vero ⁊ tri
bunos militū imitāt̄.archiep̄ſbyteri tri
bunos plebis.cācellarij p̄tores.archidi
aconi cēturiones.decani ⁊ decuriones
p̄ſbyteri curati aduocatos. Perſōe q̄ʒ
ordinū ab illis originē habuerunt. Nā
preſbyteri vices gerunt ediliū. dyaconi
quaternionū.ſubdyaconi duū viroꝝ.ex

orciste questores imitant̄.ostiarij aule
ianitores.lectores carminuz relatores
acoliti carminū scriptores. Sane epi
scopalis ordo ſm iſid.q̄driptit⁹ ē.vicz
ī pr̄iarchis.archiepis.metropolitanis.
atq̄ epis. Apl̄ica autē sedes sicut ait
Anacletus papa caput ⁊ cardo ē aliaꝝ
qm̄ sicut ostiū cardie regit̄.sic illius au-
toritate oēs eccie regunt̄. ⁊ inde dicti st̄
cardinales ꝑ quos tota eccia sicut osti-
um ꝑ cardinē gubernat̄. Illi⁹ āt p̄latus
papa.i.pater pr̄m vocat̄.i.vniuersalis.
q2 vniuerse eccie ꝓncipat̄.⁊ apl̄icus q̄a
ꝓncipis aplo̅ꝝ vice fungit̄.⁊ summus
pontifex. q2 caput est oim pontificū.a
quo illi tanq̄ a capite mēbra descendūt
⁊ de ei⁹plenitudine oēs accipiūt quos
ip̄e vocat.in ptē solicitudinis.nō in ple
nitudinez ptātis. Hic est melchisedech
cui⁹sacerdotiū nō est ceteris compatū.
Pr̄iarcha ṽo greca lingua summ⁹ pa-
trum interp̄tat̄ q2 ꝓmū.i.apl̄icū retinet
locum. ⁊ ido q2 summo honore fungit̄
tali noie censet̄.sicuti roman⁹cōstanti-
nopolitan⁹.anthiocen⁹.alexādrin⁹.hie
rosolymitan⁹.Dr̄ etiā pr̄iarcha q̄si pat̄
arce.i.eccl̄ie.vel patꝝ ꝓnceps.Archos
em̄ grece ꝓnceps interp̄tat̄ latie.Hic est
moyses q̄ aaron ī pontificē oleo ꝯsecra
uit. Archiep̄s greco vocabulo dr̄ eo ꝙ
sit summ⁹seu ꝓnceps epoꝝ. Tenet em̄
vicē apl̄icā ⁊ p̄sidet tam metropolitāis
q̄ ceteris epis. Metropolitani seu me-
tropolite a mēsura ciuitatū vocantur.
Singulis em̄ ꝓuincijs p̄eminēt. Quo
rum autoritati ⁊ doctrie ceteri sacerdo-
tes sbiecti sunt.sine q̄bus nihil reliquis
epis agere licet.solicitudo em̄ toti⁹pro
uincie ip̄is ꝯmissa ē. Vn̄ pelagi⁹ papa
ait. Scito te certā eē ꝓuinciā q̄ habz.x.
aut.xj.ciuitates ⁊ vnū regē. ⁊ totidem
miores ptātes sub se.⁊ vnū metropoli-
tanū aliosq̄ suffraganeos.x.vl̄.xj.epos
iudices ad q̄ꝝ iudiciū oēs cause eporū
⁊ reliquoꝝ sacerdotū ac ciuitatū referā
tur. Om̄s āt supius designati ordines
epoꝝ ⁊ superioꝝ vno eodēq̄ vocabulo
epi noiant̄.ſ ꝓuato noie q̄dā vtunt̄ ꝓꝑ
distinctionē ptātū quā singularit̄ acce-
perūt. Epatus vocabulū vn̄ dictū ē sb
ti.de epo dicet̄. Porro ſm anacletum
papā ꝓmates ⁊ pr̄iarche diuersoꝝ no-
minū.ſ eiusdem forme atq̄ officij sunt
Et ideo q̄dā ꝓmates vsurpāt sibi nomē
pr̄iarche vt aq̄legen̄.⁊ ḡnden̄. Prima-
tia āt dicta ē a ꝓmitijs ꝯuersiōis ad fi-
dem. In cōcilio q̄z affricano statutū ē
ne ꝓme sedis ep̄s.ꝓnceps sacerdotum
aut sūmus sacerdos.aut aliq̄d hmōi.ſ
tm̄ ꝓme sedis ep̄s appellet̄. Pelagius
etiā papa statuit vt null⁹pr̄iarchaꝝ vni
uersalitat̄ vocabulo vnq̄ vtat̄.nec ali-
q̄s i suis epl̄is vniuersalē noiet illū.q̄a
si vn⁹ pr̄iarcha vniuersal̄ dr̄ pr̄iarchaꝝ
nomē ceter̄ derogat̄ ⁊ subtrahit̄. Ad h̄
sūmoꝝ pontificū p̄sulū atq̄ reliq̄ꝝ sa-
cerdotū īstitutio ī vete.te.sumpsit exor
diū.⁊ in nouo ē pleni⁹ cōsūmata. Sū-
mi nāq̄ atq̄ miores sacerdotes a deo ꝑ
moysen instituti sunt.vt ꝑpetu⁹eēt cul
tus tabernaculi ꝑ successiōes eoꝝ a fili
is isrl̄.Exo.xxviij.David āt misteria do
mus dei amplians ianitores instituit ⁊
cātores.salomō exorcistas iuenit.sic sb
ti.de sacerdote dicet̄. Hec oīa eccia ī no
uo testa.imitata ē.vt iā dictū ē. Hz em̄
ianitores q̄s ostiarios appellam⁹ ꝓ cā
torib⁹ ṽo lectores sil̄ ⁊ cātores instituit
exorcistas etiā noie ⁊ officio antiq̄ ma-
nente recepit ꝓ filijs aarō oēs ifra sum
mū pontificē sacerdotiū administrātes
ꝯsecrati sūt.iter q̄s q̄dā discretio ē exor-
ta vt alij appellent̄ simpl̄r sacerdotes.
alij archip̄sbr̄i.alij epi.alij archiepi seu
metropolite.alij ꝓmates.alij pr̄iarche.
alij sūmi pontifices vt p̄missuz ē. Que
discretio a gētibus maxime introducta
est qui suos flamines.alios simpliciter
flamines.alios archiflamines.alios ꝓ
thoflamines.i.primates appellabant.

Hi in capite pileū habebāt in quo erat
breuis virga q̄ a carnib⁹ sacrificioꝝ arces
arcebāt. Pileū aūt ipm desup aliqd la-
ne habebat. qd cum p estū ferre nō pos
sent. filū tm̄ in capite ferre ceperūt. Vn̄
a filo quo vtebātur flamies dicti sūt. q̄si
filaminis. Veꝝ festiuis dieb⁹ filo depo
sito p sacerdotij eminētia pileū impo-
nebāt. Maioꝝ quoq3 ⁊ minoꝝ sacerdo
tū discretio in nouo testamento ab ipso
xp̄o sumpsit exordiū. q apl'os p maiori
bus discipulos p minorib⁹ sacerdotib⁹
instituit. Petrū vero in sūmū sacerdo-
tē elegit. Apl'i etiā eādē formā secuti in
singulis ciuitatib⁹ ep̄os ⁊ p̄sbyteros or
dinauerūt. put sub ti. de sacerdote dice
tur. Leuitas vero ab apl'is legim⁹ ordi-
natos. Vn̄ ciprian⁹ ait. Meminisse dn̄t
dyaconi. qm̄ ep̄os ⁊ p̄positos dn̄s elegit
Dyacones aūt post ascēsū dn̄i in celū
apl'i sibi cstituerūt. Subdyaconos ⁊ aco
litos tpe pcedēte eccl'ia sibi cōstituit. et
sic canō Clemēt pape testat. btūs Pe-
trus primates ⁊ patriarchas in illis ci
uitatib⁹ poni p̄cepit. in qb⁹ olim apud
ethnicos siue gētiles erāt flamies eorū
atq3 p̄me legis doctores. In quib⁹ vero
olim apud eos erāt eoꝝ archiflamines
quos miores reputabāt q̄ dictos p̄ma
tes eorū. Archiep̄os institui p̄cepit. ⁊ i
singulis reliqs ciuitatib⁹. singulos epi
scopos. Anaclet⁹ quoq3 papa istituit p̄
sbyteros p castella ⁊ villas poni ⁊ ordi-
nari. Ceteꝝ in Leuit. legit voce supna
ad moysen dictū esse. Loqre ad aaron
hō de semie tuo p familias q habuerit
maculā nō offerat panes deo suo nec ac-
cedat ad misteriū ei⁹. si cec⁹ fuerit si clau
dus si puo vl' gdi vl' torto naso. si fracto
pede. si māc⁹. si lipp⁹ si albuginē hn̄s i
oclo. si ingē scabiē. si ipetiginē i corpe. si
pōderosus si lāguid⁹. q2 indignū est da
re dō qd dedignat hō. In q instruimur
qles a clericatu sint repellēdi. dicunt āt
clerici a cleros grece qd est sors seu he
reditas latine. quasi sint de sorte dn̄i. vl'
quasi dn̄s sors eoꝝ sit. iuxta illud p̄phe
te. Dn̄s ps hereditatis mee ⁊c. Ex q p3
q nihil extra deū habē debēt. s3 solū de
cimas. p̄mitias ⁊ oblatōes. q sunt here-
ditas dn̄i accipiāt. Siue q̄si sint sorte e-
lecti. In veteri nāq3 testamento ⁊ apud
gētiles clerici ⁊ sacerdotes sorte ex libe
ris eligebant ⁊ in nouo testamēto. ma-
thias sorte elect⁹ est. Prim⁹ aūt cleric⁹
fact⁹ est petr⁹. Igit⁹ papa cōposuit cle-
rū. ⁊ distribuit gdus Circa coronā cle
ricoꝝ tria attendēda sunt. s. capitis ab-
rasio. capilloꝝ detrūcatio. ⁊ forme circu
latio. Ad capitis abrasionē tria sequun
tur. s. mundicie conseruatio. denudatio
⁊ deformatio. Mundicie conseruatio.
q2 ex capillis sordes in capite congre-
gant. Deformatio q2 capilli ad ornatū
sunt: Significat g tonsura mundā ⁊ nō
formabilē vitā. i. q clerici debēt hr̄e mū
diciā mētis interi⁹ ⁊ nō formabilē vitā
i. nō exqsitū habitū exteri⁹ f'm Diony. i
ecclesiastica hierarchia. Rasura q3 ⁊ tō-
sura capilloꝝ est depositio oim tpaliū
Clerici ei victu ⁊ vestitu cōtēti oia cōia
hr̄e dn̄t. Vn̄ ctra apl'm comā non nu-
triant. s3 caput desup in modū spere ra-
dāt. Denudatio aūt ipa supioris ptis ca
pitis nullū debere eē mediū int nos et
deū demōstrat. vt reuelata facie gl'iam
dn̄i libere cōtemplemur. Rursus radi-
mus caput relictis inferi⁹ in modū co-
rone capillis. q2 caput mētē sigt. capilli
vero seculares cogitatōes. Sicut g ca-
put mūdat supius a capillis, ita mens
nr̄a dum supiora. i. celestia cogitat a se-
cularibus cogitationibus mundari de
bet. s3 ps inferior capillos habet. q2 non
est p̄hibitū aliqn de secularibus cogita
re sine quib⁹ vita p̄ns duci non pōt. Cir
ca detruncatōē capilloꝝ notandū est. q
illa significat q clerici oēs supfluas co-
gitatōes dn̄t a mēte abscindere. Attōso
igit capite ⁊ patētib⁹ aurib⁹ incedere de

bent.ne capilli crescẽdo aures oplant ⁊
oculos impediãt qm̃ ꝓuidenduz est ne
seclr̃ares cogitatõẽs aures ⁊ oculos mẽ
tis impediẽdo nos ad secularia trahãt.
Vñ capillos sup̱ aures tõdeamꝰ vt ꝙnqꝫ
capitis sensus expeditos ad dei seruiti-
um habeamꝰ bñ igit̃ ad Ezechielẽ dr̃.xl
iij.c. Sacerdotes caput suũ nõ radãt.ne
qꝫ comã nutriãt.ꝫ tondẽtes attondeãt
capita sua. Siquidẽ vt ait Greg. in pa-
storali li.ij.ca.xviij. Capilli i capite exte
riores sũt cogitatõẽs in mẽte.que dũ su
per cerebꝝ insep̱abilit̃ oriunt̃ curas vite
p̄ñtis exp̄mũt.q̄ q꞉ ex negligẽti sensu i-
portune aliqñ ꝓdeũt.q̃si nobis nõ sen-
tiẽtibꝰ ꝓcedũt. Quia ḡ sacerdotes qui
sunt sacrifideliũ duces solicitudies ex-
teriores habere p̄ñt.nec tñ eis vehemẽ-
ter incũbere dñt recte caput radere ⁊ co
mã nutriẽ ꝓhibentur.vt cogitatõẽs cor
dis de vita subditoꝝ nec a se funditꝰ am
putẽt.nec rursus ad crescẽdũ nimis re-
laxẽt. Et bñ subdit̃ tondẽtes attondeãt
capita sua.vt vicꝫ cure tp̱alis solicitudi-
nes.⁊ ꝗtũ necesse est ꝓuideãt. ⁊ tñ resci
dant̃ citiꝰ ne imoderatiꝰ excrescãt. Dum
ḡ p̱ administrantẽ exteriorẽ ꝓuidentiã
corpoꝝ vita ꝓtegit̃.⁊ rursus p̱ modera-
tã cordis intentõꝫ nõ impedit̃. capilli i
capite sacerdotis reseruant̃ vt cutẽ coo
periãt.⁊ resecant̃ ne oclo̾s claudãt. Cir-
ca forme circulatõꝫ seu coronã sciendũ
est ꝙ fit ꝓpter multa. Primo in signuz
ꝙ xp̄s rex nr̃ seip̄m in ara crucis oblatu
rus spineã coronã portauit. Vñ ⁊ nos
q̇ p̱ eandẽ passionẽ saluari desideramꝰ
dñice passionis signũ.i.formam spinee
corone.quã ip̄e vt spinas pctõꝝ nostro
rũ auferret in passione portauit in capi-
te.in verticibꝰ nostris portamꝰ.vt sicut
ille ꝓ nobis sic ⁊ nos ꝓ illo irrisiones ⁊
opprobria p̱atos esse libent̃ sufferre de-
monstremꝰ. Scd̃o circulus capilloruz
virtutem equalitatis vndiqꝫ rationi cõ
sentiẽtẽ designat. Tunc em̃ tẽp̱ales res

bñ cogitant̃ si ꝯueniant rationi. Tertio
circularis figura fit.q꞉ hec figura nõ ha
bet p̄ncipiũ neqꝫ finẽ p̱ qd̾ dat̃ intelligi
ꝙ clerici sunt mistri dei q̇ nõ habuit p̄n
cipiũ neqꝫ finẽ habebit. Quarto hec fi-
gura nullũ habet angulũ.p̱ qd̾ signifi-
cat̃ ꝙ clerici non debẽt hr̃e sordẽ in vita
qm̃ vbi angulus.ibi sordes.vt dic̃ Berñ
⁊ ꝙ dñt hr̃e veritatẽ in doctrina.qm̃ ve-
ritas angulos nõ amat vt dicit Hiero.
Quinto q꞉ hec figura oim̃ figurarũ est
pulcerrima. vnde in hac deus celestes
creaturas fecit.p̱ qd̾ significat̃ ꝙ clerici
dñt hr̃e pulcritudinẽ interiꝰ i mẽte ⁊ ex
terius in ꝯuersatõe. Sexto q꞉ hec figu-
ra ẽ oim̃ simplicissima. Nã scd̃m Aug.
Nulla figura ex vna linea tm̃ ꝯsistit ni-
si sola circularis.q̄ vnica linea claudit̃.
p̱ qd̾ significat̃ ꝙ clerici dñt habere sim
plicitatẽ colũbinã.iux̃ illud.⁊ simplices
sicut colũbe. Septimo corona clericos
esse specialit̃ regnũ dei demonstrat.ipsi
nãqꝫ s̃m Hiero.sunt reges ⁊ sacerdotes
i.regales sacerdotes.⁊ sunt reges.i. se et
alios in v̾tutibꝰ regẽtes.⁊ ita in deo re-
gnũ hñt. Sane rasura capitis clericorũ
fit sicut ait Beda in historia angloꝝ in
memoriã eiꝰ.q꞉ cum btũs petrꝰ in anti
ochia p̄dicaret.abraserũt sũmitatẽ capi
tis eiꝰ in ꝯtumeliaz nois xp̄iani ⁊ dñice
passionis qd̾ quidẽ hodie toti clero tra
dit̃ in honorẽ. Fuerũt tñ q̇ dicerẽt ꝙ tõ
sure eccl̾iastice vsus a nazareis q̇ oia ve
teris legis custodiũt exortꝰ ẽ. Hi em̃ p̄-
us crine seruato.denuo post magne vi-
te ꝯtinẽtiã caput radebãt ⁊ capillos in
ignẽ sacrificij mittebãt vt p̱fectõꝫ deuo
tõis sue dño ꝯsecrarẽt.quoꝝ exẽplo ab
apl̾is introductũ est.vt ⁊ nazarei ac scti
dei crine p̄ciso inouent̃ ꝗuis olim xp̄i-
ani a iudeis q̃si i opprobriũ nazarei vo-
carent̃.ꝓ eo ꝙ saluator nr̃ a vico quodã
galilee nazarenꝰ vocatꝰ est. Põt etiã di-
ci ꝙ vsus tõsure a lege occasionẽ traxit.
Sacerdotes nãqꝫ legis tyarã .i. pilleuz

ex bysso in modū medle spere in capite.
rex vero coronā gestabat.ps ꝗ capitꝭ ra
sa tyarā circulus criniū designat coronā
ad notādū ꝙ instituit eos deꝰ genus ele
ctū ⁊ regale sacerdotiū. Rursus lex co-
ronā q̄ttuor digitoꝝ sup mensā ⁊ desup
aureolā fieri iubebat. Ceterꝝ ad ezechie
lē dn̄s dic̄. Sume gladiū acutū ⁊ educ
ꝑ caput tuū ⁊ barbā. Lōgitudo nāqꝫ ca
pilloꝝ multitudinē signat pctōꝝ. Hinc
est igit̄ clerici barbas sibi radere infor-
mātur. rasio nāqꝫ pilloꝝ barbe q̄ ex sup-
fluis stomachi ꝓuenire dicunt̄ humori
bus designat ꝙ vicia ⁊ pctā q̄ in nob su
ꝑflua sūt resecare debemꝰ. Radimꝰ etiā
barbas vt ꝑ innocētiā ⁊ humilitatē pu
ri videamur. ⁊ angelꝭ q̄ sp in iuuenili eta
te florēt coequemur. In ieiunijs tn̄ qn̄
qꝫ capillos crescere ꝑmittimꝰ. qꝛ cogita
tiōes q̄ ꝯtra deū nō sunt vt ē eccīaꝫ edi
ficare agꝝ colere. ⁊ similia q̄ tpe abstinē
tie fieri solēt ꝓhiberi nō dn̄t. Cōcilium
cartaginū statuit vt clerici neqꝫ romaꝫ
nutriāt neqꝫ barbā. Ordinant̄ aūt cleri
ci vt deo seruiāt. nec de cetero fuiāt mū
do. nec glīe mūdi. dn̄t ꝗ offerre corpora
sua hostiā viuentē deo placentē. Vn̄ ō
apl̄s ad Roma. Cōfundant̄ oēs q̄ glori
ant̄ in stulticia. i. in glīa mūdi q̄ non est
vera glīa. ꝫ imago glīe. Quare āt ordi
nādis manꝰ imponat̄ dicet̄ in tractatu
de dyacono. Ordinātur in q̄ttuor tpibꝰ
iō qꝛ sacerdotes ⁊ alij clerici locū in ec
clesia obtinēt quē leuite in pplo isrl̄ ob
tinuerūt. q̄s sicut i libro numreoꝝ legit̄
dn̄s ꝓ primogeītis recepit. ⁊ eos in egy
pto dū primogenita egyptioꝝ interfice
rent̄ custodiuit. ꝓmogeīta vero q̄si q̄dā
ꝓmitie sunt. Vn̄ q̄si primitias dn̄o offe
rimꝰ cū aliquos ad sacros ordines offe
rimus. Cōueniēs igit̄ est vt in ꝓmitijs
tꝑm. s. in q̄ttuor tꝑibꝰ ꝓmitias hoim offe
ramꝰ. Rursus ideo in q̄ttuor tꝑibꝰ ⁊ vt
q̄ttuor virtutibꝰ exornent̄. ⁊ sub q̄ttuor
euāgelijs seruire xp̄o ⁊ eccīe moneant̄.

In vere vt v̄tutibꝰ floreāt. i estate vt fru
ctus afferāt. in autūno vt fructꝰ bonorū
opeꝝ metāt. in hyeme vt collectos ꝯser
uēt i horreo ⁊ eis fruāt̄ in dn̄o. ⁊ vide in
vj. ꝑte sub sabbato post dn̄icā. xvij. Idō
aūt potiꝰ in sabbatis q̄ttuor tꝑm q̄ꝫ i q̄r
tis vel sextis ferijs fiūt ordinatōes. qꝛ il
la dies spūiscō ꝯsecrata est. cuiꝰ dona i
ordinibꝰ recipiunt̄. Preceptū em̄ est ꝓ
ori pplo sabbatū celebrare. ad h̄ vt esset
figura sctificatōis spūsscti. vn̄ Exo. xvj.
Requies sabbati sanctificata est dn̄o. et
iterū. Custodite sabbatū meū. sanctum
ē em̄ mihi. qꝛ erit signū int̄ me ⁊ vos i ge
nerationibꝰ vestris. Exo. xxxj. ⁊. xxxv. c
Preterea nunq̄ꝫ legimꝰ in Gen̄. sanctifi
cationē fieri ꝑ oēs priores dies. ꝫ ō sab
bato solum dictum est. Sāctificauit de
us diē sabbati. Fiunt etiā in sabbato in
signū ꝙ ordinandi debēt habere sabba
tū pectoris. vt tandē trāseāt ad sabbatū
eternitatis. Ordinatio aūt que fit i sab
bato sequētꝭ diei est. figurat em̄ sacerdo
tes ordinatos esse ministros diuersorū
dominicoꝝ sacramentoꝝ. Idōqꝫ fit hora
nona. qꝛ iā illud tp̄s ad dn̄icū diē. scꝫ re
surrectōis intelligit̄ ꝑtinere. Ordinādi
em̄ ad xp̄i similitudinē sabbato resurre
xisse intelligunt̄. Congrue igitur in hāc
die. s. i dn̄ica celebrant̄ ministeria sacer
dotaliū benedictionū in qua sunt colla
ta carismata gratiaꝝ. In ea em̄ dn̄s re
surrexit. in ea apl̄is spm̄ sctm̄ insflauit. di
cēs. Accipite spm̄ sctm̄ quoꝝ remiseritis
pctā. remittūt̄ eis. In hac ꝓmissus spi
ritusscēs aduenit. Recte ergo ad eam
benedictōes sacerdotales dirigimꝰ. vt
cū apl̄is hilariter cātare possimꝰ. Veni
sancte spūs reple tuoꝝ corda fideliū. scꝫ
ordinatoꝝ. Fiūt etiā ordinatiōes i sab-
bato mediāe hebdomade q̄dragesime
q̄ cantat̄. Sitiētes. ⁊ etiā in sabbato sctō
Verumtamē vsqꝫ ad tpa simplicij pa
pe. romāi pōtifices dicūt̄ sp i decēbri or
dies celebrasse. vt dicet̄ i. vj. ꝑte sub sab-

bato post.xvij.dñicām. Vñ ꝛ tunc offi-
cia plena inueniunꝫ qȯ in alijs non cō
tingit. In sabbato vo aū penthecosten
ordines sacri nō ꝯferunꝫ.qꝛ in sequenti
tunc septimana recepta spūssancti grā
celebrāꝫ. Solus āt roman⁹ pontifex p̄t
subdyaconos facere in diebus dñicis.
Alij p̄lati p̄nt in diebus dñicis solū mi
nores ordines ꝯferre ꝛ vgines cōsecra-
re. Si aūt vrgente necessitate in die dñi
co ordinatio fiat.qꝛ forte pfici nō potu-
it in sabbato.debet hoc fieri ieiunio cō
tinuato tam ab ordināndo ꝙ ab ordina-
tore.qꝛ tūc ꝓpter ꝯtinuationem ieiunij
fingiꝫ vna dies. Ceteꝝ in qbusdā locis
habentes festa suaꝝ ecclesiaꝝ in sabba-
tis quatuor tpm trāsferre dicunꝫ ieiuni
um in p̄cedentē septimanā ob honorez
suaꝝ festiuitatū.ꝫ dicim⁹ nec hoc eis li
cere.nec tunc posse ordines celebrari.
Melius igiꝫ esset festiuitates ip̄as trās
ferri. De hoc diceꝫ in sexta pte sub qr-
ta feria tertie hebdomade aduentus.
Qua die ꝛ hora fiat ep̄oꝝ consecratio
sub ti.de ep̄o diceꝫ. Illud etiā cōsiderā-
dum est ꝙ sacerdotes ꝛ dyaconi tantuz
noiantꝫ ab aplo in epla eo ꝙ ip̄e p̄cipue
in ministerio altaris necessarij sunt. Ce
teri vo ordines postea adiecti sunt pro
vtilitate ministerij ꝙ ꝓpter multitudi-
nem credentium rite p illos non pote-
rat adimpleri. Vñ ꝛ ſm Amb. illoꝝ or
dinatio p̄cipue circa altaria celebraꝫ et
ꝓ eis ep̄s ante altare ꝓsterniꝫ. Alij vo
nequaꝙ ad altare ordināꝫ eo ꝙ nec ad
altarꝭ ministeria statuunꝫ.ꝫ alia officia
implent siue cantando siue legendo si-
ue alia seruitia faciēdo. Vēs tñ querāt
faciem p̄lati.i.p̄ntiam dñi vt valeant in
p̄mogenitis hereditare adinstar iacob
q̄ sibi sui fratris p̄mogenita vendicauit
Et attēde qꝛ i qbusdā eccl'ijs imediate
p⁹ collationē cuiuslibet ordis cātaꝫ rñ-
soriuz vel tract⁹.ꝛ hñ ad denotandū ꝙ
ordinati ad solicitudinē ꝛ laborē q̄ p il-
lam designanꝫ vocanꝫ. Quia vo de vir
ginū ꝯsecratione mētio facta ē.vidēdū
est p̄mo qbus dieb⁹ bñdicanꝫ. Scdo qd
significēt q̄ in eaꝝ bñdictōe agunꝫ. Bñ
dicunꝫ āt in dñicis diebus ꝛ in diebus
epyphaniaꝝ ꝛ in albis pascalib⁹. ꝛ i fe-
stis aploꝝ.vt spūsctūs sup eas simpli-
ces vt colūbas descēdere videaꝫ.ꝛ vt p
aplos q̄ morē vginitatis ecclesie prius
tradiderunt q̄si p panymphos sponse
dño consecrenꝫ. Sequiꝫ videre quid
significēt q̄ in eaꝝ bñdictōne agunꝫ.ꝛ li
cet ois aia deo despōseꝫ p fidē. vñ Osee
.ij. Sponsabo te mihi in fide. vgines tñ
specialius xp̄o desponsari dicunꝫ.quia
eaꝝ caro carni xp̄i familiarius se ꝯfor-
mat ꝓ eo ꝙ illa sicut nec caro xp̄i cor-
ruptionē nō sensit. Et inde est ꝙ vgines
sequunꝫ agnū quocunꝙ ierit. Apocal.
xiiij. Sane vgines benedicēde sub pa-
pilione vel aliquo alio loco stant inclu
se.que archip̄sbytero vel alio aū euāge-
lium alta voce cantāte. Prudentes vir
gines ꝛc.cū cereis ardētib⁹ in manibus
nudis capitib⁹ exeūt obuiam ep̄o ꝛ ec-
clesiam ingrediunꝫ. Siqdē cereos ac-
censos ferunt i manib⁹.iuxta illō Luc.
xij. Sint lūbi vr̄i p̄cincti ꝛ lucerne ardē
tes in manib⁹ vestrꝭ.vt ostendāt se imi-
tari prudētes vgines q̄ ornauerūt lam
pades suas ꝛ exierūt obuiā spōso. Spō
sus nanꝙ eaꝝ xp̄s ē quē pōtifex ei⁹ vi-
carius rep̄ntat. Lucernas qdem arden
tes i manibus tenere est p bona opera
exemplū ꝓximis mōstrare.iuxta illud
Luc.xv. Sic luceat lux vestra coraz ho
minibus vt videant opa vr̄a bona ꝛc.
Egressus vo eaꝝ de papiliōe ꝛ igressus
i eccīaz desigt ꝙ p suscipiendā bñdictio
nem ꝛ xp̄o desponsationē de ergastulo
ꝛ erūnis ac tenebrꝭ p̄ntis mūdi fallacis
ad celestꝭ regni libertatē.gaudiū ac cla
ritatem ꝛ ad supni regis thalamū trans
ducunꝫ. Vñ in canticꝭ. Veni elcā mea
ꝛ ponā i te thronū meū. Nudis capiti-

bus obuiā veniūt ꝛ pōtifex cātando di
cit illis venite ꝛ ipe silr cātando rn̄dēt. ꝛ
nūc seq̄mur. ad repn̄tandū qd̄ i cātic̄l le
git. Surge amica mea spōsa mea ostn̄de
mihi faciē tuā. et sonet vox tua i aurib⁹
meis. Rursus denudatio capitū depo
sitōez ꝛ abrenūciatōz mūdanoꝝ ꝯgrue
desigt. Nudato etiā capite eccia3 ingre
diunt. ad notōdū q velut formose ꝛ spō
so placite i ipius spōsi tabernaculū in
troducunt. iux illud Cant. Nigra su3 ʒ
formosa. Et introduxit me rex in taber
naculū suū. Ter āt dr̄ eis venite. ad deno
tandū q ad h triplr dn̄t venire. s. p abdi
catōz ꝓprietatis. p votū castitatis ꝛ per
spōsionē obediētie. Dn̄t q̄dem venire.
Primo p abdicatiōz ꝓprietatl de ꝯuer
satōe mūdana. de seruitute egyptiaca. d
carcere. de laq̄is. ꝛ de retib⁹. vn̄ ps̄. Ca
dēt in retiaculo ei⁹ pctōres. Et sap̄. xiiij.
b. Creature dei facte sunt i tentatiōz ho
minū. ꝛ in muscipulā pedib⁹ insipiētiū
Scdo dn̄t venire p votū castitatis de de
lectatōe carnali. de imūdicia et de loco
toxicato. de q̄ si q̄d aīa sumit et p pn̄ia3
nō reijcit morte morietur eterna. Tercio
p spōsionē obie de ꝓpria volūtate. sic̄ de
corruptōe. de clibano accēso. ꝛ de baby
lonica fornace. ꝛ iō cu3 pueris q̄ erāt in
fornace illa dicūt. Et nūc seq̄mur i toto
corde ꝛ timem⁹ te. ꝛ q̄rim⁹ faciē tuā. Da
niel. iij. pax an̄ cāticū bn̄dicite. De q̄lib3
aūt istoꝝ exeundū est firmo cordis ꝓpo
sito soléniorls voto ꝛ toti⁹ vite pseuerā
tia. ꝛ hec sūt q̄si tres diete. Exo. iij. g. Ui
am triū dieꝝ ibim⁹ i solitudinē. Quas
tres dietas p̄misse tres vocatiōes triplr
facte desig̃nt. q2 vo post susceptū tā lau
dabile ꝓpositū restāt isidie ꝛ tētatōes de
monū at3 accerrima ꝯ mūdū carnē ꝛ de
mōes certamia ꝛ isup regularl obseruā
tie difficultas q̄ mliebris infirmitas suf
ficiēter p se sustinere nō pt. iō diuinū au
xilium ꝛ sctōꝝ suffragia p letania3 q̄ su
bijcit implorant. Cōseq̄nter deponunt

vestes veteres ꝛ induūt nouas bn̄dictas
ad denotandū q in h ꝓposito vet⁹ hō ex
uit et nou⁹ induit. q̄ sic legit Eph. iiij. f
Creat⁹ ē in iusticia ꝛ scitate vitatis. Et
dn̄t esse vestes mūde ꝛ cādide ad desig̃n
dū q q2 dei filio desponsant dn̄t de cete
ro se sctās ꝛ mūdas absq3 macula pfus
re vel ꝯseruare iux illud apl̄i. Despondi
em̄ vos vni viro vginē casta3 exhibere
xp̄o. Hec ei cādor seu mūdicia vestl ostn̄
dit. vn̄ Eccl̄s. ix. c. Omi tp̄e vestimenta
tua sint candida. Et hoc sumptū ē a be
ata Cecilia q̄ exterius veste fulgebat in
tus castitate nitebat. ꝛ ab angelis q̄ in
xp̄i resurrectōe visi sunt in vestib⁹ albis
Vel si sit niger habit⁹ sig̃at canis mor
tificatōez. q2 em̄ xp̄s spōsus su⁹ mortu⁹
est p ipsis. dn̄t ꝛ ipsi cōmori p illo. Vn̄
Galath. v. Qui xp̄i sunt carnē suā cru
cifixerūt cū vicijs ꝛ cōcupiscentijs. ꝛ ad
Rom̄. vj. Si cōplātati facti sum⁹ silitu
dini morl xp̄i. silr ꝛ resurrectōis erim⁹.
Rursus nigredo habitus ē cōtemptus
virilis amplexus. Subseq̄nter indute
vestibus bn̄dictis versus ep̄m veniūt.
q̄si ipso actu dicāt. Regnū mūdi ꝛ oēm
ornatū seculi ꝯtempsim⁹ ꝓpter amore3
dn̄i nri Jesu xp̄i ꝛc̄. Vela q̄3 sup scapu
las et pectora dependentia ex instituti
one sotheris pape cū signo crucis earū
capitib⁹ imponunt. Primo ad signifi
candū q pro xp̄o dn̄t mūdū humiliter
corde ꝛ ope cōtemnere. ꝛ sensus velare
ac memoria passiōis xp̄i munire. ne ad
mūdana lasciuiēdo exeāt. vel illa ad ea
rū sensus intrent. iux illud Galath. v.
Mihi mūdus crucifixus ē ꝛ ego mun
do. Secūdo velātur. q2 nō sunt imago
dei. Tercio vt ostn̄dant subiecte. Quar
to. s. vt illicite cūctis viris appeāt. Quī
to ne spēs earū occasio inspectorib⁹ sit
peccandi. q2 ps̄ ait. Dn̄e delectasti me i
factura tua. Et creature dei facte sunt i
temptatiōem vt p̄missum est. Velu3 er
go est signū pudoris ꝛ futuri honoris.

Deinde. q̄r xp̄o desponsant̄. q̄ ē alpha τ
o. i. principiū τ finis. iō dat̄ eis anul⁹ q̄
rotūd⁹ ē principio τ fine carēs. τ ponit̄
in q̄rto digito. ex q̄ vena q̄dā sanguinis
ad cor ptendit̄. vt sciāt se sponsum suuz
xp̄m toto corde debere diligere τ ei īse-
perabilr̄ adherere. Postremo v̄o coro
ne capitib⁹ eaꝝ imponūt̄. iux̄ illud i cā-
ticis. Veni spōsa xp̄i accipe coronā τc̄.
Ad denotandū q̄ qn̄ v̄go p ꝯsecratiōez
sūmo regi desponsat̄. regina efficit̄. i. se
τ alios in v̄tutib⁹ regēs. vn̄ Prouer. j.
Vt addat̄ gr̄a capiti tuo et torq̄s collo
tuo. In q̄ coronatōe pōtifex cātat illud
cāticū leticie. Veni electa mea τc̄. tanq̄
celestis spōsi paranymph⁹. Et hinc ē q̄
illaꝝ amici τ ꝯsanguinei i hac ꝯsecratōe
letant̄. Leo papa prim⁹ istituit i cōcilio
calcedoñ. qd̄ ipe celebrauit solas v̄gies
debere velari. Q̄r v̄o in p̄missis develo
mētio facta ē. iō notandū ē q̄ velū aliō
est ꝯuersiōis. aliud ꝯsecratōnis. aliud p
fessiōis. aliud ordinatōis. aliud p̄latōis
Velū cōuersionis aliq̄ de seculari vita
ad religionē transiens assumit. τ tūc si
p annū inter velatas steterit vlteri⁹ exire
nō poterit. Velū cōsecratōis a sol' ep̄is
solis v̄ginibus τ solū in festiuis τ dn̄icꝫ
diebus dat̄. vrgente tn̄ necessitate sicut τ
baptism⁹ oi die dari posset. nō dat̄ etiaz
nisi in. xxv. anno illud recipiētꝫ nisi for-
te dispēsatiue. Velū aūt pfessiōis susci
pit̄ a v̄gine qn̄ ꝯtinentiā pfitet̄. nō tn̄ an̄
xij. annū. q̄m nec an̄ illud tp̄us bn̄dicit̄
Et dat̄ velū hm̄ōi cū bn̄dictōe solēni et
cū letania. Hoc velū nullus ep̄s dat vi-
duis vel corruptis. ꝫ ipsamet de altari.
vt dicūt q̄dā: assumit. Sane v̄go et n̄ vi
dua iō ab ep̄o velat̄. q̄r v̄go in hac despō
satōe typū gerit eccīe q̄ pura τ v̄go vni
nupsit viro. i. christo. Et in signū huius
rei velat̄ ab ep̄o quia a christo recipit̄ in
coniugiū. In cui⁹ persona dictum est.
Anulo suo subarrauit me dn̄s. Sed vi
dua non gerit in tali facto typū eccīe si

cut virgo. cū nō sit integra m̄ēte τ corpe
sicut illa. Vn̄ nō sic cōiungit̄ xp̄o vt re
p̄ntet eccīe ꝯiunctōez. q̄re nō velat̄. Pre
terea sacerdos p̄hibet̄ secūdis nuptijs
interesse τ sup scd̄o nubentes bn̄dictōez
infundere. put dictū est in p̄ma pte sub
ti. d̄ sacris. Sꝫ hec vidua q̄si secūdo nu
bit. primo homi. postea in pfessiōe xp̄o
Ideoq̄ ei q̄si celebrāti scd̄as nuptias n̄
porrigit̄ velū ꝯsecratōis nec etiā pfessi-
onis. ꝫ ipsa illud suscipit de altari. Aiūt
tn̄ q̄dā q̄ licet nō ab ep̄o. ht̄ tn̄ a sacerdo
te velo pfessiōis vel ꝯuersionis velari a
quo seu a cui⁹ ministerio habitū seu ve
stem religiosaz assumit. In libro tamē
pontificali f̄m ordinē romanū hr̄ bn̄di
ctio vidue ꝯtinentiā pfitētis et veli ei⁹.
Nā τ dn̄s sareptanā viduā p helyam p
phetā ꝯsolatus est. Et vidimus in vrbe
ep̄m hostieñ. inter v̄gines bn̄dicere du-
as viduas moniales. Velū ordinatōis
olim dyaconisse in q̄dragesimo āno da
bat̄ vt posset legere euangeliū i noctur-
nis. In cōcilio tn̄ laudiceñ. statutū ē vt
mulieres q̄ apud grecos p̄sbitere appel
lant̄. apud nos vero vidue aut seniores
vniuire aut matricurie appellant̄ in ec-
clesia tanq̄ ordinatas ꝯstitui n̄ dēc. Velū
p̄latōis olim abbatissis in q̄dragesimo
anno dabat̄. Illud aūt sciēdū ē q̄ sacro
sctā int̄ eccīa gradus τ ordines hꝫ distin
ctos. τ romanus pōtifex celebriter mis-
saꝝ solennia agens sex hꝫ secū ordines
clericoꝝ. s. ep̄os. p̄sb̄ros. dyaconos. sub
dyaconos. acolitos. τ cantores. ip̄o nūe
ri sacro pfectōꝫ hm̄ōi officij manifestās
Senarius nāq̄ nūer⁹ pfectus ē. put in
p̄hemio tercie ptis dicet̄. Sꝫ τ sex ordi-
nes mistroꝝ fuisse i veteri legim⁹ testa-
mēto. vicꝫ pōtifices. sacerdotes. leuitas
nathineos. ianitores τ psallentes. q̄s ex
maiori pte distinxit arthaxerses i ep̄la
quā hesdre scribe direxit dicēs. Notū fa
cim⁹ de sacerdotib⁹ vniuersis τ leuitis
cantoribus et ianitoribus. nathineis et

mistrꝛ domꝰ dei vt eis vectigal tributū ꝛ
annona nullatenus imponant. Ordies
ꝓ ecciasticos Siluester papa enume-
rat dicens. Pontifici presbr. presbitero
dyaconus. dyacono subdyaconus. sub
dyacono acolitus. acolito exorcista. ex-
orciste lector. lectori ostiariꝰ. ostiario ab
bas. abbati monachus i oi loco obseq̄ū
repūtent. Btūs q̄z Isidorus ita di. Ge
neraliter clerici nuncupant oēs q̄ in ec
clesia xp̄o deseruiūt q̄rū gradus ꝛ noīa
sūt hec. ostiarius. psalmista. lector. exor
cista ꝛc̄. mentōez etiā faciēs post alia de
cantore. ꝛ hi oēs gaudēt ꝑuilegio cleri
cali Verūtn̄ q̄dā ꝑfidi heretici sacr̄m or
dinis condēnātes falso mentiunt ꝙ ec-
clesia xp̄i nō habebat ꝑsonas q̄s exorci
stas. ceroferarios. lectores vel subdyaco
nos appellaret. ꝫ solū exorcistas demo-
nū. q̄ aduersabant paulo nec ea q̄ xp̄us
fecit vel apl̄s dixit ꝓ tā vilibꝰ significa-
tōibus q̄ infra sequunt fec̄ vl̄ dixit. ꝫ al
tiora ꝛ p̄ciosiora q̄ romana nescit eccia
demōstrauit. Hoꝝ aūt ordinū q̄dā sūt
nō sacri. ꝛ q̄dā sacri. Nō sacri seu mino
res ordines sunt hi. Cātoratus. psalmi
statꝰ. ostiariatꝰ. lectoratus. exorcistatus
acolitatus. Sacri vero seu maiores sūt
isti subdyaconatus. dyaconatꝰ. p̄sbratꝰ
ep̄alis ordo. Cōiter aūt asserit septē or-
dines fore. q̄ꝝ ostiarius ē primꝰ ꝛ sacer-
dos vltimus. ꝓpter septiformē spūsscti
gr̄am. cuiꝰ munere sua officia exequun
tur. Si aūt velis ad singulos ordies sin
gula dona referre a timore incipiēs illū
ostiario deputabis. ꝛ exinde singl̄a sin
gulis referēs sapientiā presbro adapta
bis. He aūt sūt septē mlieres i q̄bꝰ spūs
sctūs hꝫ hospiciū. ꝛ vnaqueqꝫ illaꝝ suū
pat ꝯuiuiū. Rursus spūalit ostiariꝰ ē q̄
cūqꝫ spūalit alios i ecciaꝫ introducit. i.
q̄ fidem p̄dicādo docet. lector est q̄liber
mores docendo. exorcista orando. acoli
tus illuminando. subdyaconus humili
tateꝫ monstrando. dyaconus alios ex-
hortando. sacerdos seipsum hostiā san
ctaꝫ deo offerendo. episcopus sacramē
ta mi strādo. De q̄libet tn̄ seriati sp̄ealr
ꝓseq̄mur.

De Cantore.

NOnnulli cecita-
te ignorantie ducti cātoratū de
minoribus eē autumāt ordibꝰ
ꝓ eo ꝙ vt iā p̄missū ē in q̄busdā canoni
bus iter minores ordines fit mētio de
cātore. fallunt tn̄. q̄m nomē est officij et
nō ordo. Qui aūt in ve. test. cātores dci
sunt. hodie lectores vel psalmiste vocāt
Cātor itaqꝫ vocatur q̄ vocē modulatur
i cātu. cuiꝰ duo sūt i arte musica genera
scꝫ p̄cētor ꝛ succentor. p̄cētor vocē p̄mit
tit in cātu. succentor canēdo subsq̄nter
rn̄det. Cōcentor vo dr̄ q̄ ꝯsonat. vn̄ q̄ nō
ꝯsonat nō ꝯcinit nec cōcētor erit. Sane
Dauid ꝓphaꝝ eximiꝰ cultū dei volēs so
lennius ampliare cātores instituit qui
corā arca federis dn̄i musicis instr̄is et
modulatis vocibus decātarēt. inter q̄s
p̄cipui fuerūt. heman. asaph. ꝛ ethan. ꝫ
oim p̄mus heman. cuiꝰ vicē nūc i eccia
p̄micerius obtinet vel p̄centor. q̄ cātori
bus est p̄latus. vn̄ legit in Paral. Isti
sunt quos ꝯstituit dauid sup cātores do
mus dn̄i stātes iuxta ordinē suū in mi-
sterio de filijs caphat. heman. cantor fi
lius iohel. ꝛ a dextris eius asaph filius
barachie. ad sinistram aūt ethan filius
cusi. Porro dn̄t cantores cōsonis voci-
bus ꝛ suaui modulatione cōcinere. q̄te-
nus aīos audientiū ad deuotōnem dei
valeant excitare. Verumtn̄ s̄m Greg.
plerūqꝫ in sacro misterio dū blāda vox
queritur. congrua vita negligit. ꝛ cātor
deū moribꝰ stimulat cū vocibus ppl̄m
delectat. Ideoqꝫ in eccia romana altarꝛ
ministri cantare non debent. Solumqꝫ
euangelice lectionis officium intra mis
sarum solennia exoluant. Et apl̄us ait.
Cantantes et psallentes in cordibꝰ ve-
stris dn̄o. Et Hyeronimus. Audiant

sınqt ad olescētuli audiāt hi qb⁹ est offi
ciū in eccia psallēdi deo. nō voce tantū
ſ corde eē cantandū. nec in tragediarū
modū guttur ⁊ fauces medicamie lini-
ende sunt vt i eccia theadrales moduli
⁊ cātica audiāt. Cantās igit corde et in
caritate cātet i choro. qm magis deuoti
one cordis q̄ȝ iubilatōe vocis cantāduȝ
ē nō tenēs i manib⁹ cimbala vel aliqd
hmōi put in ve. tes. fiebat. Ceteꝝ ꝓpter
carnales non ꝓpter spūales cantandi
vsus in ecclesia institutus ē. vt qui ver-
bis non cōpūguntur suauitate modu-
laminis moueātur. Vñ aug. in li. con-
fessionū. Cōsuetudinē canēdi ꝓbat ec-
clesia vt p oblectamēta auriū infirmior
anim⁹ ad effectū pietatis assurgat. An-
tiq pridie q̄ȝ cantanduȝ erat cibis aliȷs
abstinebāt. pterq̄ȝ legumibus cā vocis.
Vñ ⁊ cantores vulgo fabariȷ dicti sunt
Cantores aūt q sunt dei laudatores re-
pñtant pdicatores. alios ad dei laudeȝ
excitātes. eoꝝ nāq̄ȝ simphonia plebem
ammonet i vnitate cult⁹ vni⁹ dei pseue
rare. Per cātoris q̄ȝ offm pr̄familias i-
telligit. q de thesauro suo noua et vetera
pfert Nec ē ptereūdū q cātores tenent
baculos i choro. ad repñtandū illō qō i
lege pcipiebat. vt viciȝ edētes agnū ba-
culos i maib⁹ hr̄ent significātes q qui
ad priam festināt esu celestis agni ⁊ ba
cul. i. scpturaꝝ sentētiȷs idigēt ꝯ demo-
nes. p baclos. n. cātoꝝ sniās scpturaruȝ
vl doctrias pdicatoꝝ itelligim⁹. vñ cuȝ
legit euāgeliū deponūt q2 p euāgelicā
pdicatōem legales deposuimus obser-
uantias. De choro dictū est in prima p
te sub tractatu de eccia. De cantu vo in
fine pemiȷ qnte ptis dicet.

De psalmista.

Psalmistat⁹ quā
doq̄ȝ tōsurat⁹ vocat sic ꝯstō in-
nocētiȷ terciȷ euidēt oñdit. qñ-
ēt clicatus. Vñ ⁊ i alia eiusdeȝ innocē.
epla dī q abbas bñdict⁹ ⁊ sacerdos pt i
suo mōasterio clicalē dare tōsurā p quā
ordo clical ꝯfert. q ordo sic collat⁹ psal
mistat⁹ vocat. In canōe q̄ȝ leōis pape
sic int cetera ꝯtinet. seriatim ⁊ apte ꝓseq-
mur q sctā rōana eccia i gradib⁹ clicoꝝ
ait clericos. ostiarios. lectores. ⁊c. at no
mie clicoꝝ psalmistas ibi intelligi indu
bitatū ē. Vocat ēt qñq̄ȝ cātorat⁹. vñ in
tholetano ꝯci. ita legit. Psalmista. i. cā
tor pt absq̄ȝ ꝯscia epi sola iussiōe psbyte
ri offm suscipe cantādi. dicēte sibi psbro
vide vt qō ore cātas. corde credas. ⁊ qō
corde credis opib⁹ cōprobes. Sane q
in plerisq̄ȝ sacris canonib⁹ facta de aliȷs
ordinib⁹ mentiōe. nihil de h ordie tāgit
ex eo ꝯtingit. qm aliȷ oēs cuȝ solēnitate
⁊ a sol epis dāt. iste vo ēt a sacerdote cō
ferri pt. Jōq̄ȝ hūc non ordinē ſ offm fo
re plimi asseuerāt. q̄ȝq̄ȝ in eo ab epo col
lato qs clicale puilegiū asseqt. Dict⁹ ē
aūt psalmista. a psalmis dicendis siue
ab officio canendi. put sub lectore dice
tur. ad ipm nāq̄ȝ ptinet fm Isido. offm
canendi. dicere bñdictōes. i. bñdicam⁹
dño. laudes. i. alla. vel xp̄us vincit vel
xp̄s regnat ⁊c. sacrificiū. i. offertorium.
responsoriū. i. officiū misse. ⁊ quicquid
ad canendi peritiam spectat.

De ostiario.

Ostiariȷ fm Isi.
dicti sunt eo q ostiȷs tēpli pre-
sunt. Ipi. n. claues eccie tenē-
tes oia int⁹ extq̄ȝ custodiunt. atq̄ȝ int bo
nos ⁊ malos hñtes iudiciuȝ fideles re-
cipiunt. infideles respuūt. ⁊ excōicatos
expellūt. Ostiariȷ idē sunt qō ianitores
qui in ve. te. ad custodiā tēpli electi sūt
ne ingrederet in illud immūdū in omi
re. i. aliqd de oibus rebus. Stabant. n.
prout legit in Paralip. in quatuor tē-
pli partib⁹. videlicet in oriente i occidē
te. aqlone. ⁊ austro. portas tēpli singu-
las ita obfuātes vt nec i pūcto discede-

rent a ministerio. Leuite ei qb⁹ numer⁹
ianitoꝝ credit⁹ erat eis cibos pabāt. Vi
āt imitant̄ edituos q̄ apud gētiles et āt
ꝛ edem tuebant̄ ꝛ custodiebāt. Sane iu
xta decretū tholetani ꝯcilij ostiari⁹ cuꝫ
ordinat̄ postq̄ꝫ ab archidiacono instru
ctus fuerit q̄liter i domo dei debeat cō
uersari ad suggestōeꝫ archidiaconi tra
dat ei ep̄s claues eccle de altari dicēs ei
Sic age sic viue redditur⁹ deo rōem ꝓ
his rebus q̄ his clauib⁹ recludunt̄. Cla
uiū ergo traditio ꝛ vba p̄missa sūt hui⁹
sacr̄a substātia. cetera sunt solennitatis.
Hoc officiū iplem⁹ dū ꝑ fidē in ecciam
aliquē introducim⁹ vel docem⁹. Xp̄s h̄
officiū ipleuit qn̄ dixit. Tollite portas
p̄ncipes vr̄as ꝛ eleuami porte eternales
ꝛc. Et qn̄ emētes ꝛ vēdētes de tēplo eie
cit qd̄ in eccia sp̄ualiter agit. Vn̄ in euā
gelio dicit. Ego sum ostium.

De Lectore.

Lector sm̄ Ysido
rū a legendo. psalmista a psal
mis decanēdis vocati sūt. Le
ctor em̄ p̄dicat. i. legit siue recitat pp̄lis
qd̄ seq̄nt̄. psalmista vo canit. vt excitet
ad ꝯpūctōeꝫ aīos audiētiū. lꝫ q̄dā lecto
res ita miserabiliter p̄nūciēt. s. alte ꝛ ꝑ
vocē sonorā. vt quosdā ad luctū lamēta
tōnemq̄ꝫ ꝓpellāt. Lectores etiā p̄nūcia
tores vocant̄. ꝓ eo ꝙ ꝓcul siue a longe
p̄nūciant. tāta em̄ ꝛ tā clara dꝫ eē eoruꝫ
vox. vt q̄uis lōge positoꝝ aures ipleat.
Ad lectores q̄ꝫ ꝑtinet lctōes ꝛ legēdas
in matutinis p̄nūciare. ꝛ ea q̄ ꝓphete va
ticinauerūt ꝛ ap̄li dixerūt pp̄lis p̄dica
re. i. legere. ad hoc ei ordinant̄ vt libros
dei distincte ꝛ apte ad intelligēdū legāt
sic in ve. testa. accepim⁹ hesdraꝫ fecisse
Neemie. viij. Ad eius q̄ꝫ officiū ꝑtinet
panē et oēs nouos fructus b̄ndicere. Le
ctores aūt idē sunt qd̄ carminū relato
res q̄ erāt apud gētiles. Martinus pa
pa statuit vt nulli liceat i publico psa
lere aut legere. nisi q̄ ab ep̄o fuerint or
dinati lectores. Sane iux decretū thole
tan̄. cōcilij lector cū ordinat̄. faciet de il
lo vbū ep̄s ad plebē indicās ei⁹ fidē ac
vitā atq̄ꝫ ingeniū. Post hoc spectāte ple
be tradat ei codiceꝫ in quo lecturus est
dicēs. Accipe et esto relator verbi dei.
habiturus si fideliter ꝛ vtiliter impleue
ris officiū. ꝑteꝫ cū eis q̄ vbum dei mini
strauerint. Codicis ergo traditio ꝛ vba
premissa sunt de substātia hui⁹ ordinis
cetera sunt solēnitatis. Hoc officiū im
plemus dum male viuentes in ecclesia
corrigimus. ꝛ aliquē bonis morib⁹ in
struim⁹. Xp̄s h̄ officiū impleuit qn̄ i me
dio seniorū libꝝ Ysaie ꝓphe apiens legit
distincte ad intelligendū dicens. Spiri
tus dn̄i sup me: eo ꝙ vnxerit me ꝛc.

De Exorcista.

Exorcista sm̄ ysi
doꝝ grece. latine adiurās siue
increpās vocat̄. inuocat em̄ su
per cathecumios seu sup eos q̄ h̄nt spi
ritū imūdū. nomē dn̄i iesu. adiurās ꝑ il
lud vt egrediat̄ ab eis. de q̄ in. vj. ꝑte s̄
sabbato sancto dicet̄. Decet igit̄ vt mū
dū habeat sp̄m̄. q̄ dꝫ immūdis spiritib⁹
impare. Ad eū itaq̄ꝫ ꝑtinet exorcismos
memoriter retinere. manus sup energu
minos ꝛ cathecuminos exorcisando im
ponere. ꝛ s̄m conciliū carthaginēs. ip̄is
energuminis in domo dei assistentibus
victū quotidianū optuno tp̄e ministra
re. Refert Joseph⁹ regē salomonē mo
dos exorcismi. i. ꝯiuratōis adinuenisse.
q̄bus immūdi sp̄us ab hoie obsesso ꝑ ele
azaꝝ exorcistā pellebant̄. ita vt reuerti vl
teri⁹ nō auderet. Huic officio māicipati
exorciste vocati sunt. de q̄b⁹ legit̄ in euā
gelio. Si ego in beelzebub eijcio demo
nia. filij vestri exorciste videlicꝫ in q̄ eijci
unt. Et imitant̄ q̄stores q̄ erāt apud gē
tiles. Sane iuxta decretū tholetani ꝯci
lij exorcista cum ordinatur accipiat de

manu epi librū in quo scripti sunt exorcismi siue adiuratões dicēte sibi epo. Accipe ꝛ ꝯmēda memorie et habeto potestatē imponēdi man⁹ sup energuminū siue baptisatū siue cathecuminum. Libri ergo acceptio ꝛ ꝟba ꝓmissa sunt de substantia hui⁹ ordinis. cetera sūt solennitatis. Energumini sunt q̄ a demōibus obsessi sūt. vel lunatici siue morbū caducū patientes sic dicti ab erge qđ ē labor. et mene qđ est defectus. et noys qđ est mens. q2 scꝫ defectū mentis i defectu lune maxime patiūt. Cathecumini dicunt in fidei articulis añ baptismū istructi. Hoc officiū implem⁹ dū p nostras oꝛones viciū diaboli ō hoīe expellim⁹. Xps h officiū exercuit qñ de Maria magdalena septē demōia eiecit.

De Acolito.

Acoliti grece. latine ceroferarij vel accēsores luminū nuncupantur. Hi ab aaron ꝛ filijs eius ministerij sui sumpserūt exemplum. iux̄ illud Exo. Precipe filijs aaron vt offerant oleū de arborib⁹ oliuaꝝ purissimū piloq3 contusuꝫ. vt ardeat lucerna sp in tabernaculo testimonij. ꝛ collocabūt eā aaron ꝛ filij ei⁹ vt vsq3 mane luceat corā dño Qđ ergo tunc sacerdoces agebāt. h nūc acoliti faciūt. in ministerio lucernaꝝ. qm̄ ꝑparant luminaria in sacrario. Multa quippe nō solū in nouo testa. verū etiā in ve. test. legi moysaice sup addita legim⁹ ꝛ mutata. vñ Dauid in libro Paralip. dixisse ꝑhibet. Nō erit officiū leuitarū vt portēt vltra tabernaculū ꝛ oīa vasa ei⁹ ad ministrandu3. Acoliti aūt ſm Isi. cereos ferunt accensos dum legitur euangeliuꝫ aut offert sacrificiū. nō vt tenebras aeris ꝫ cordis illuminēt cū sol forte eodē tpe rutilet. ꝛ vt ꝑris opa lucis ostēdāt. atq3 ad signū leticie demonstrādū. vt sub typo lumis corꝑalis illa lux oñdat. ꝺ q̄ in euāgl̄. legit. Erat lux ꝟa q̄ illu. om. ho. ve. i hūc mū. Ipi etiā ꝑparāt ꝓ eucharistia suggesta. i. vinū et aquā. seu vasa in qb⁹ ponit aq̄ ꝛ vinū. Acoliti imitantur carminū sc̄ptores q̄ erāt apud gentiles seu vert⁹ emūctores siue luminū extinctores q̄ lucernas emungebant ꝛ lūinaria cōtinuabant vt nadab ꝛ abiu. Sane iux̄ decretū ꝯcilij toletañ. acolit⁹ cū ordinatur ab epo qđē doceat q̄lit in officio suo agere debeat. ꝫ ab archidyacono accipiat ceroferariū. i. cādelabrū cū cereo vt sciat se ad accēdēda ecc̄ie luminaria. i. cereos dum euāgeliū legit mācipari. Accipiat ꝛ vrceolū vacuū. ad suggerendū. i. ad ministrādū vinū in eucharistiā. i. in calicē in q̄ est eucharistia sāguinis xpi. Premissa igit ꝟba ꝛ vtēsilia sūt h⁹ ordinis substantialia. cetera sūt de solennitate. h officiū implem⁹ dū ignē ꝟbi celestis q̄ frēs ad cogn̄scēdū deū illuminētur et inflāment ꝑdicando ministram⁹. ꝛ dum lucem boni operis alijs ministram⁹. Dñs āt h officiū se hr̄e testat. cū dic̄ Ego sum lux mūdi q̄ seq̄tur me non ambulat in tenebris. ꝫ habebit lumē vite.

De Subdyacono.

PRemisimus de ꝑnō sacris ꝛ minorib⁹ ordinib⁹. nūc de sacris ꝛ maiorib⁹ q̄ antonomasice sacri dicunt subijciam⁹. ꝛ ꝑmo de subdiacono. Ordo ei sbdyaconat⁹ sacer ſm Inno. iij. reputat. Siqđē subdyaconi nathineoꝝ vices i ecc̄ia repn̄tāt. de qb⁹ i. i hesdra legit q꜡ dauid dederat nathineos ad misteria leuitaꝝ. vñ greci ipodyacones dicūt. q2 officijs ꝛ ꝑceptis leuitaꝝ subiacēt ꝛ eis mistrāt. ex quoꝝ ordie fuit ille nathanael quē dñs i euāgelio ꝯmēdauit di. Ecce ver⁹ isrl̄ita in q̄ dol⁹ nō ē. Nathinei āt hebraice dicunt latine i hūlitate dño ſuiētes vl̄ ꝺo oblati. Subdycones dn̄t ſm ysi. oblationes in tēplo dñi a fidelib⁹ suscipe. ꝛ le

nitis supponendas altaribꝰ deferre ca-
licē ⁊ patenā ad altare xp̄i deferre ⁊ leui
tis tradere eisqꝫ ministrare. vrceoluʒ q̄ʒ
cū vino ⁊ aqua manile et manutergiuʒ
tenere ep̄o ⁊ presbitero ⁊ leuitis ꝓ lauā
dis añ altare manibꝰ aquā p̄bere. corpa
lia et substractoria lauare. De q̄bꝰ recte
placuit pr̄ibus vt q̄ ministeria sacra cō
tractāt legē ꝯtinētie debeāt obſuare. sic̄
scriptū ē in ꝓpha. Mūdamini q̄ fertis va
sa dn̄i. Tenēt aūt locū duū viroꝝ q̄ erāt
apō gentiles. Sane iux̄ decretū cōcilij
toletani subdyconus cū ordinat̄ q꞉ ma
nus īpositōeʒ ꝯsecratoriā nō accipit. pa
tenā de manu ep̄i vacuā ⁊ calicē vacuū
accipiat. dicēte sibi ep̄o. Vide cuiꝰ mi-
nisteriū tibi tradit̄. De manu vo archi-
dyaconi ꝓ eo q̄ in eiꝰ adiutoriū cōsecra
tur accipiat vrceū. s. cū vino ⁊ aqua ma
nile. i. bacile et manutergiū. Premissa
igit̄ vba ⁊ vtēsilia sunt huiꝰ sacri substā
tialia. cetera sunt de solēnitate. Querit̄
autē q̄re subdyaconꝰ legit lectōnes ad
missaʒ. cū nō repiat̄ h̄ sibi ꝯpetere. vl̄ ex
noie vel ex ministerio sibi cōcesso. Rn̄.
In primitiua eccia dyaconꝰ nō legebat
euāgeliū q꞉ h̄ statutū nō erat. postq̄ vo
illud statutū fuit. p̄ceptū ē etiā vt sudya
conus q̄ dyacono subest epl̄am siue le-
ctōeʒ legat. Subdiaconus aūt vtit̄ ami
ctu alba ⁊ baltheo. sicut ⁊ ostiariꝰ lctōr
exorcista ⁊ acolitus. ⁊ insup tunica ⁊ su
dario. tunicā strictā portat vt se iusticia
q̄si lorica induat. sudariū vt sordes a va
sis extergat. de q̄ in pte se. sub. ti. de tuni
ca ⁊ manipulo dicet̄. Hoc officio vtit̄ q̄
tante mūdicie ē q̄ ipiꝰ exēplo ⁊ ꝯsilio ce
teri a sordibꝰ criminū lauent̄. Xp̄s h̄ of
ficiū exercuit qn̄ in chana galylee de aq̄
vinū fecit. ⁊ qn̄ cena facta mittēs aquaʒ
i peluim pedes discipuloꝝ lauit. Canō
Adriani pape videt̄ innuere q̄ impator
dꝫ ordinē subdyaconatus h̄re. vbi dicit̄
adiutor et defensor tuus vt meum ordi
neʒ decet sp existam. Sʒ nō est ita. gerit

tn̄ illud officium. qm̄ in die ordinatiōis
siue receptꝰ p̄mo i canonicū a canonicis
scti Petri ministrat dn̄o pape in missa
in officio subdyaconatꝰ parando calicē
⁊ hmōi faciēdo. Quidā etiā dicūt. q̄ sit
p̄sbiter. iux̄ illud. cuiꝰ merito q̄s nos sa
cerdotes appellat. Impator etiam pōti
fex dictus est. put in tractatu de epi-
scopo dicetur.

De Dyacono.

Dyaconi grece di

cunt̄ hebraice leuite. latie vero
ministri siue assumpti siue offe
rentes. fm Isi. Dyaconorū quidā ordo
in libro nūeroꝝ a tribu leui filij iacob le
gitur sumpsisse exordium. et inde leuite
id est assumpti vocabant̄. qm̄ assumpti
sunt ad auxiliū sacerdotuʒ vt eleazar et
ythamar. Dn̄s ei ad moysen locutꝰ est
di. Applica tribū leui ⁊ fac eū stare i cō
spectu aaron sacerdotis ⁊ mīstrēt ei vt ex
cubēt ⁊ obſuēt q̄cq̄d ad cultū ptinet ml̄
titudinis corā tabernaculo testimonij.
vt custodiāt vasa tabnacl̄i ſuiētes in mi
nisterio. sic̄ ei in sacerdote ꝯsecratio. ita
i dyacono ministerij dispēsatio h̄r. vt iā
dicet̄. A q̄nq̄gesimo aūt anno iussi sunt
leuite vasa custodire. ⁊ a. xxv. annis ⁊ su
pra iussi sūt in tabernaculo deseruire tā
q̄ etat̄ ad onera portāda robuste. q̄ pos
sent arcā federis. mēsam ꝓpositōis. ⁊ va
sa tabernacl̄i deportare. Nōr in no. tes.
recolit̄ cū dyacōibꝰ supra sinistrū hūeꝝ
stola imponit̄. et i diebus ieiunioꝝ sup
eūdē humeꝝ casula cōplicat̄. q꞉ quicq̄d
laboris in hac vita sufferrimꝰ tanq̄ in si
nistra portamꝰ. donec a sinistra transea
mꝰ in dexterā in qua req̄eʒ habeamus.
Hinc etiā dyaconi cardinales mēsam
lateraneñ. altaris. humeris suis in die
cene ad sacrarium deportant. et in sab-
bato sancto ad altare reportant. Ipsi
quoqꝫ semper summū pontificem velut
arcā federis deportant. Non ergo dya-

conus dalmaticā.nec subdiaconꝰ tuni-
cellā i diebꝰ ieiunioꝝ i officio misse por
tāt ꝓpꝫ rōem in tercia ꝑte sб ti. de diaco
no.ꝛ i.vj. ꝑte sub titu. de septuagesima
scriptā. Sꝫ casulas seu planetas super
hūerū cōplicatas gestāt.non replicatas
a dextris ꝛ a sinistris sic̄facit sacerdos.
ꝫ ab anteriori ꝑte suꝑ brachia eleuatas
Subdyaconꝰ tñ epl'am lecturus illā de
ponit.q̄ lecta eā resumit ꝛ dyaconꝰ euā
geliū lecturꝰ illā exuit.ꝛ eā decēt plica-
tā suꝑ sinistrū hūeꝝ imponit ꝛ sub bra-
chio dextro ligat.ita ꝙ ab hūero sinistro
ad latꝰ dextꝝ i modū stole descēdat.sic
ꝗ circūcinctꝰ eā tenet donec dicat vlti-
ma oīo pꝰ cōionē.tūc.n.illā iduit sicut
ꝑus. Missa vō finita tā subdiaconꝰ ꝗ
diaconꝰ illas depōit. Sane h diuio ple
na sūt misterio. Planetas vō replica
tas his tꝑibꝰ portāt. Pmo ꝓpꝫ iā supra
positā rōꝫ. Scdo eas portāt ad ondē-
dū ꝙ ipi ad tātā ꝑfectōeꝫ in ill' tenēt ad
q̄ntā sacerdos i aliis diebꝰ.ꝛ ad notādū
ꝙ ex caritate q̄ ꝑ planetā significat mi-
strāt.ꝛ nō ex timore ꝓut i veteri lege fie
bat.q̄ erat lex timoris ꝛ nō amoris sic̄
noua.ꝑsertim tꝑe ieiunii qꝫ sine carita-
te factū meritoriū nō ē. Ferūt aūt illas
ab anteriori ꝑte eleuatas vt liberiꝰ va-
leāt mistrare.ꝛ ad ondendum ꝙ ipi iux
apl'm ad Phil'. q̄ retro sunt obliuiscen
tes ad anteriora ferūt. Portant ēt illas
suꝑ brachia eleuatas ad significādū ꝙ
oꝑe dn̄t caritatē ondere quā gerūt i mē-
te.ꝑ manus.n.ꝛ brachia caritas cōgrue
designat. Nō aūt replicatas a dextris ꝛ
a sinistris.prout facit sacerdos. ad insi-
nuandū dissimilitudinē ptātis ꝛ officio
rū suoꝝ. Subdiaconꝰ tñ epl'am lecturꝰ
tanꝗ officio suo functurus illam depo
nit. Ipse nanꝗ ex officio suo veterē le-
gem representat. Vnde ꝛ epistole quā-
doꝗ de veteri lege sumūtur .sub qua n̄
ex amore vt premissum est.sed ex timo-
re seruiebat qꝛ ergo illud durauit ꝗdiu

lex durauit iō ad hoc figurandū donec
epl'a finiat nō tenet planetā q̄ amorem
designat. Dyaconꝰ vō euāgeliū legēs
eā nō deponit ꝫ iux modū stole suo of-
ficio ꝯpetētis illā sibi coaptat.qꝛ eiꝰ of-
ficiū ē doctrinā euāgelicā q̄ ē lex amoꝛ
ꝑdicare.ꝛ hoc ex amore q̄ facit iugum
dn̄i suaue qꝫ iugū quo oīa mundana ꝑ
mūtur.ꝑ stolā suꝑ sinistrū hūerū signi-
ficat. Cingit autē planeta.i.caritate ab
humero sinistro in latꝰ dextrū. vt sit ei
suaue iugū dn̄i in ꝓsperis ꝛ i aduersis
q̄ ꝑ leuā ꝛ dextrā designāt.tanꝗ arma-
tus i hūeris ꝯ aduersa. ꝛ succinctꝰ i la-
tere ꝯtra mūdi suauia seu ꝓspera. Rur
sus diaconꝰ duplex gerit officiū.s. ꝑdi-
candi ppl'o. Vn̄ lecturus euāgeliū dic̄
ppl'o.dn̄s vobiscū.ꝛ mistrandi sacerdo
ti. Nēpe ꝓpter ꝑdicādi officiū casulam
suꝑ humeꝝ portat..quia ꝑdicator in ꝑ-
senti vita oꝑa ppl'i portare dꝫ.Nō a le-
gali sacerdote tractū ē.q̄ dū sacrificabat
summitates baltei suꝑ humeꝝ reflecte-
bat. Pro eo vō ꝙ sacerdoti ministrat.ꝛ
qꝛ ꝓpꝫ instātes necessitates ire atꝗ redi
re hꝫ.dextrā hr̄e dꝫ expeditā ꝛ liberam.
Vn̄ i tholetano ꝯcil'.ita legit vnū ora-
riū oꝑtet leuitā gestare i sinistro hūero
ꝓpter qꝫ orat.i.ꝓ eo qꝫ ꝑdicat. Prete-
rea subdiaconꝰ ꝛ diaconꝰ lecturi depo-
nūt casulas q̄si ꝓfitentes nō cē vestem
ꝓpriam.ꝫ ob reuerentiā tꝑis receꝑe cō
modatā. Deniꝗ circa finē misse diaco-
nus planetā induit ad notandū ꝙ non
sufficit opꝰ ex caritate inchoare nisi ꝛ
in caritate ꝑficiat. Tercio etiā dici ꝑt ꝙ
diaconus casulā induens innuit se esse
ꝑdicatorē qui in dilectiōe ferueat ꝛ vite
cōtemplatiue inhiet. Dū vō se illa pre-
cingit ꝛ humero duplicatā iponit opꝰ
ꝑdicationis oꝛonis ꝛ lectionis intermit
tit ꝛ ꝓximo in necessitatibus subuenit.
quā reflectit in dextrā cuꝫ oīa refert ad
sūmū bonū. Et sic dū casulā induit ma
riā.dū ꝑcingit repn̄tat in misterio mar-

thā. Quarto dū diaconus ieiunioꝝ tpe
casulā sup hūeꝝ replicat q̄ſi gladiū cō-
tra hostē vibrat. vt dicet in ꝓhemio. iiij.
ptis. In nouo ᷓo testō ordo iste ab apo
stolis sūpsit initiū. q. vij. viros boni te-
stimonij. plenos spūsctō diaconos ele-
gerūt. vt iā dicet. vñ ⁊ scti pr̄es decreue
rūt vt i mr̄ice eccia. vij. diaconi circa al-
tare pōtifici i celebratōe misse assistant
Hi i apoc. dicūt septē angeli tuba canē
tes. qꝛ illoꝝ ē alta misteria de supna in
spiratōe foris resonare. Hi sūt. vij. can
delabra aurea qꝛ ipsi lucē euāgelij alijs
oñdere dñt. Hi dicunt. vij. tonitrua. qꝛ
terribilit cōminari dñt ꝙ ois arbor q̄ ñ
facit fructū bonuz ⁊c̄. Hi p̄conis more
palā admonēt ad orādū ⁊ genua flectē
dū. Ad eos q̄dē ptinet assistē sacerdoti-
bus ⁊ mistrare in oib⁹ q̄ agūt in sacris
xp̄i. i baptismo. s. i crismate. i patena in
calice. oblatōnes. i. hostias inferre ⁊ di-
sponere in altari. cōponē etiā. i. ornare
mēsam dñi. i. altare. atq̄ vestire. crucez
ferre puta i ꝓcessiōib⁹. ⁊ p̄dicare. i. legē
euāgeliū ⁊ apl̄m. i. epl̄az puta subdiaco
no ōficiēte. nā sic lectorib⁹ vet⁹ testm̄. ita
diaconibus nouū p̄dicare. i. legere p̄ce-
ptū ē. Sicut. n. dñs donec euāgeliū p̄-
dicauit mister fuit. iuxta illud. nō veni
mistrari ſ; mistrare. ita nulli alij magis
ꝯuenit euāgeliū legē q̄ȝ diacono q̄ mini
ster iterp̄tat. xñ cū ordiat iō stolā p quā
xp̄i iugū significat accipit. qꝛ euāgeliū
in q̄ de ip̄o iugo ꝯtinet lecturus ē. Ad
ip̄m q̄z ptinet offm̄ p̄cuz. i. dicē letanias
⁊ recitatio noim eoꝝ q̄ ordinādi vel ba
ptisandi sunt. Ip̄e p̄monet aures adhi
bere ad deū. cū dic̄. hūiliate capita vr̄a
deo. vel hñiliate vos ad bñdictōem. ip̄e
hortat clamare dicēdo kyrieheleyson i
rogatōibus. Ipse donat pacē. s. subdia-
cono. vel saltē cū dicit. Dñs vobiscum.
⁊ annūciat festiuitates. Hec siq̄dem ⁊
alia plura ad ei⁹ ptinent officiū q̄ in ca
nonibus hiero. pleni⁹ cōtinent. Debēt

etiaz tanq̄ȝ oculi ep̄i cūcta circūlustrare
⁊ ep̄o referre. Non tñ debent baptisare
nec dñicū corp⁹ dispēsare nisi in neces-
sitate. s. ep̄o vel presbytero absentib⁹ et
iubētib⁹. nec pñt calicē bñdicere. nō de
bent etiā int sacerdotes vel corā eis vel
supra ip̄os nisi eoꝝ iussu sedere pñt tñ i
ꝯuentu p̄sbyteroꝝ rogati p̄dicare. Dia
cones tenēt loca q̄ternionū q̄ apud gē-
tiles erāt. Sane sicut i canone legit.
diaconus cū ordinat solus ep̄s q̄ eū bñ
dicit man⁹ sup caput illi⁹ imponit. qꝛ
non ad sacerdotiū. ſ; ad ministeriū. i. ad
diaconatū consecrat. i. ordinat. In acti
bus tñ apl̄oꝝ ita legit. Hos statuerunt
añ ꝯspectū apl̄oꝝ ⁊ orātes imposuerūt
manus sup eos. In q̄ ostēdit nō solum
ep̄z. verūetiā p̄sbyteros tc̄ astātes debē
man⁹ sup diaconū dū ordinat impone
re. Nūq̄d. n. plus pōt precari sol⁹ ep̄s
q̄ȝ plures apl̄i. imponētes ei man⁹ non
dāt spūmsctm̄. ſ; orāt vt sup eos veniat.
Cū igit vsus oim donorū nō sit in vno
ſ; in plurib⁹ merito plures manus im-
ponūt vt vnusq̄sq̄ dñm deprecet. vt p-
tem de spūsctō tribuat ordinādo ad in-
star moysi de cui⁹ spū dñs dedit septua
ginta viris. Ideo aūt fit manus imposi
tio sup ordinādos. qꝛ p manū opa. p di-
gitos spūssancti dona. p caput ᷓo men
tem intelligimus. Recte ḡ manus ipo-
nūtur. quia donis spūssancti in mente
imbuti ad opa xp̄i mittūtur. De man⁹
impōne sub ti. de ep̄o dicetur. Sed cuz
diacono man⁹ imponat querit q̄re qñ
postea fit p̄sbyter ei manus imponitur
iterato. Rñdeo. qꝛ p consecratōem tran
sit de ope ad opus. i. de misterio ad dei
immolationē. qđ sicut nec illđ. nisi gr̄a
dei adiuti agere nō valemus. Suspen-
sio ᷓo manuū fit dū ōro super caput ef
funditur ordinādi. Et nota qm̄ tunc et
sup cōfirmatos in frontibus ⁊ cuz sal ⁊
aqua. palle altaris vestes sacerdotales
⁊ hmōi benedicūtur. Ideo hec manuū

ſuſpenſio fit q₂ virtus quedã manibus
cõſecratis ineſt.q̄ q̄ſi ſuſcitatꝛ dū̃ benedi
ctio cū̃ hmõi manuū̃ ſuſpenſiõe ſuper
res effunditꝛ bñdicẽdas. Vñ aplꝰs mo
nens diſcipulū̃ inq̄t. Moneo te vt reſu
ſcites gr̃am dei q̄ eſt in te ꝑ impoſitõez
manuū̃ meaꝝ.ij.ad Thim̃.j.c. Vt ſicut
corde ꝑ affectū̃ ſic corꝑe ꝑ ſuſpenſionez
manuū̃ deuotio excitetꝛ. Nõ.n.ſoluz in
rebus aĩatis verū̃etiã in inaĩatis virtus
cõſiſtit. Vñ nõnulli aſſerū̃t ꝙ ỽtute tẽ-
pli ſi q̄s illud ex deuotione ingreditꝛ. ve
nialia in eo delentꝛ. Rurſus ſuſpenſio
hmõi in ꝓlatõe exorciſmoꝝ potiſſime
fit.q̄ſi ſacerdos ip̄o corꝑis actu fugãdo
diabolus ỽtute conſecrationis manuū̃
cõminetꝛ. Tercio põt dici ꝙ diſpenſatõ
ſacr̃oꝝ ſoli deo principaliter. miniſtris
ỽo eccie miſterialiter cõpetit.ipſi.n.ni-
hil a ſe.ꝫ a xp̄o ꝓ̄ncipaliter agẽte habẽt
quia ergo in ſacramẽtoꝝ diſpenſatione
veſtiū̃ vel aq̄ ⁊ hmõi bñdictõe ſeu cõſe-
cratõe aliq̄ ſpūalis ſctificatio ꝯfertꝛ.quã
miniſtri de ſuis meritis nõ ꝯfiſi dñt ab
ip̄o deo corde ⁊ ope poſtulare.cõgruuz
ẽ hoc ꝑ eleuationẽ ſeu ſuſpenſionẽ ma
nuū̃ ꝑ q̄s opa intelligū̃tur exp̄mi. Vñ
Trenoꝝ.iij. Leuemꝰ corda nr̃a cū̃ ma-
nibus. Diaconus dalmatica vtitꝛ vt di-
ſcat occultã rõnem ſublimiū̃ indagare.
Vñ in q̄buſdã eccleſijs ea nõ niſi in fe-
ſtis vtitꝛ. q₂ diſcipuli ſublimia nõ intel-
lexerū̃t.niſi poſtq̄ꝫ dñs eſt glorificatus.
Et vtitꝛ ea ſine alba.tꝑe oblatõis ⁊ lctõ-
nis tãtū̃ ſic̃ ſtatuit zozimus papa. Ad
hoc diacono cū̃ ordinatꝛ tradit ſb certis
ỽbis ſtola ⁊ codex euãgelij q̄ res ⁊ ỽba
ſunt huiꝰ ſacr̃i ſbalia.cetera ſunt de ſo-
lennitate. Jõ aū̃t ſtolã accipit.q₂ euan-
geliū̃ qd̓ ꝑ xp̄i iugū̃ figuratꝛ lecturꝰ eſt.
Hoc officio vtitur qui corꝑꝰ ⁊ ſangui-
nem xp̄i diſcrete diſpenſat.⁊ q̄ ad oran-
dum ⁊ vigilãdū̃ ſui exemplo alios hor-
tatur. Xp̄us ỽo hoc officiū̃ exercuit qñ
poſt cenam ſacramentū̃ corporis ⁊ ſan
guinis ſui proprijs manibus ſuis diſci
pulis diſpenſauit. Et iterum qñ apoſto
los hortatus ẽ ad orandū̃ dicens. Vi-
gilate ⁊ orate ⁊c̃. Et quando euangeliū̃
predicauit.

De ſacerdote.

Sacerdotalis or
dinis inſtitutio a veteri lege ex
ordiū̃ ſumpſit. Dominus nãq̄ꝫ
legitur p̄cepiſſe moyſi. Applica inquit
fratrem tuū̃ aaron ad te cū̃ filijs ſuis de
medio filioꝝ iſrahel vt ſacerdotio mihi
fungãtur. Vnxit ergo moyſes aarõ in
maiorem ſacerdotez.filios ỽo illius in
minores. Vñ ꝓpheta inquit. Moyſes
⁊ aaron in ſacerdotibus eius.i. p̄mi ⁊
ſummi inter ſacerdotes fuerū̃t. Ip̄e tñ
moyſes prior fuit q̄ꝫ aaron ordine.⁊ ma
ior adminiſtratõne. Hinc eſt ꝙ moyſes
illū̃ inſtruebat.⁊ tanq̄ꝫ minorẽ redargu
ebat. ꝫ quo ad conſecrationẽ ſacerdota
lem pares fuerū̃t. Moyſes aū̃t nõ offe
rebat hoſtias. ꝫ ſolū̃ vota pro populo.
Ante legem etiã ſacerdotes fuiſſe legū̃tꝛ
Vnde Melchiſedech iuſtus ſacerdos
dei altiſſimi legitꝛ extitiſſe. cui decimas
ex om̃ibus ſpolijs abraam tanq̄ꝫ ſacer-
doti perſoluit. Erant aū̃t multi mino-
res ſacerdotes quos nathinneos cõmu
niter appellabãt.⁊ vnus erat ſummꝰ ſa-
cerdos quem vocabant ſpecialiter ara-
barchum. Sed ⁊ dauid vigintiquatuor
ſummos ſacerdotes iſtituit ſedecim de
eleazar ⁊ octo de ythamar. quibꝰ tamẽ
om̃ibus vnū̃ prefecit.quem ſtatuit ꝓ̄n-
cipem ſacerdotū̃.⁊ ſingulis per ſortem
vicis ſue diuiſit hebdomadas. quaruz
octaua ꝑuenit abie. de cuius genere za
charias pater Johannis baptiſte deſcẽ
dit. Jn nouo quoq̄ꝫ teſtamẽto xp̄s ma-
iores ⁊ minores ſacerdotes conſtituit.
videlꝫ duodecim apoſtolos.⁊.lxxij. di-
ſcipulos per apoſtolos electos quos p̄

mittebat binos ⁊ binos in omnē ciuita
tem ⁊ locū quo ipse erat venturus. Si-
cut enī deus per moysen summos pon
tifices regendis populis in lege ꝑfecit.
Et ad eoꝝ societatis ⁊ opis adiumentū
seq̄ntis ordinis viros ⁊ scđe dignitatis
elegit. nam in eleazaro ⁊ ythamar filijs
aaron p̄rne trāsfudit plenitudinis abū-
dantiā vt ad hostias salutares ⁊ frequē
tioris officij sacra misteriū sufficeret sa-
cerdotū. ⁊ sicut in heremo ꝑ.lxx. viroꝝ
prudentiū mētes moysi spm̄ ꝓpagauit
q̄b⁹ ille vsus in pplo innūerabiles mul
titudines facile gubernaret. sic et xp̄us
apl'is suis discipulos addidit q̄bus illi
totū orbē sctis ꝑdicatoꝛibus repleuerūt
sicut hec ⁊ alia i pontificali subordina-
tione sacerdotis hn̄tur. Aploꝝ itaq̄ vi-
ces maiores obtinēt sacerdotes.i.ep̄i q̄
dicūt summi. discipuloꝝ ꝟo miores.i.
ꝑsbyteri. Petꝝ aūt q̄si i.summū sacer-
dotē elegit. ei ꝑ oibus claues regni ce-
loꝝ tradēs. ⁊ ip̄m ꝑ ceterꝭ ponēs caput
⁊ fidei fundamentū inquiēs. Tu es pe
trus ⁊ sup hanc petrā edificabo ecciam
meaꝫ. iux̄ illud ꝓphe. Pro pr̄ibus tuis
nati sunt tibi filij ⁊c̄. Apl'i ꝟo ep̄os pre-
sbyteros ⁊ leuitas ordinauerūt. sicut in
ꝓhemio hui⁹ ptis dicū ē. Sacerdotes
ergo sunt successores.lxx. viroꝝ. quib⁹
dn̄s moysi spm̄ ꝓpagauit. ⁊.lxx. discipu
loꝝ sicut ep̄i sunt vicarij moysi ⁊ aploꝝ
Ceteꝝ ſm Isid. ꝑsbr grece, latine senioꝛ
interꝑtat. nō mō ꝓ etate vel decrepita
senectute ſꝫ ꝓpt̄ honorē ⁊ dignitatē quā
acceperūt. Senect⁹.n. venerabilis ē. et
cani sunt sensus hois. Vnd̄ ⁊ dn̄s inq̄
ad moysen. Congrega mihi.lxx. viros
de senioꝛib⁹ isrl'. quos tu nosti q̄ senes
sint ppl'i ⁊ mgr̄i. Presbyter quoq̄ ſm
Hiero. nomē ē etatis. ep̄s ꝟo dignita-
tis. Porro sic̄ in lib. nūeroꝝ legit̄ moysi
ꝑcipit̄ vt eligat ꝑsbyteros. i. seniores. vn̄
in Prouer. dicit̄. Gloria senum ē cani
cies. Hec ꝟo canicies sapiam designat

de q̄ua scriptū est. Canicies hoīm pru-
dentia ē. Cūq̄ nongētis ⁊ eo ampli⁹ an
nis ab adam vsq̄ ad abraam vix sit ho
mines legimus nullus alius ꝑmus est
appellatus presbyt̄.i. senioꝛ nisi abraā.
q̄ multo paucioꝛib⁹ annis vixisse ꝯuin-
citur. Nō ḡ ꝓpter decrepitā etatē ſꝫ ꝓpt̄
sapiam ꝑsbyteri noiantur. Hinc ē q̄ il-
li duo iudices q̄ falso iudicauerūt Su
sannā ꝑsbri vocati sunt. Qui āt ꝑsbyte-
ri nūc nūcupantur. olim principes po
puli vt choꝛe dathā ⁊ abyron. vel magi
stratus aut magistri templi vt nicode-
mus ⁊ gamaliel dicebātur. Dicitur aūt
presbyter quasi alijs viuēdi ꝑbens iter.
vel ꝑbens beatū iter. videlicet populo
de exilio mūdi ad patriaꝫ paradisi. De
presbytero etiam dicet̄ sub ti. de episco-
po. Sacerdos ꝟo antistes dictus est. q2
ante stat ⁊ supra se nullū in ecclesia ha-
bet. Dicit̄ quoq̄ sacerdos a sacrificādo
quia consecrat ⁊ sanctificat. Vn̄ etiam
dicit̄ sacerdos quasi sacra dās. vel sacer
dux. vt ait Beda ⁊ Gregorius in pasto
rali. libro. ij. cap̄. xviij. Sacerdos etiam
dicitur iusticie cultoꝛ. iuxta illud. Cui⁹
merito quis nos sacerdotes appellat.
In plerisq̄ locꝭ sacerdotes capellani vo
cantur. Nam antiquitus reges francie
ad bella procedentes cappā beati mar
tini secum portabant que sub quodam
tentorio seruabatur. quod ab ip̄a capa
dictum est capella. ⁊ clerici in quoꝝ cu-
stodia ipsa capella erat. inde capellani
dicebantur. et consequenter ab illis ad
cūctos sacerdotes nomen illud in qui-
busdā regionibus est transfusum. Sūt
etiam qui dicunt q̄ antiquitus in expe
ditionib⁹ in tentorijs fiebant domūcu-
le de pellibus caprarum supertecte. in
quibus misse celebrabāt̄. ⁊ inde capelle
nomē tractū ē. Sacerdotes ꝟo gentiliū
flamines dicebātur sicut in prohemio
huius partis dictum est. Presbyteri vi-
ces gerūt edilliū q̄ apud gentiles fuisse

noscunt. Sane s'm canonicā traditōẕ
presbiter cū ordinat̄ epo eū bn̄dicente ⁊
manuū bn̄dictoriā sup̱ caput ei⁹ tenēte
etiā oēs p̄sbiteri q̇ p̄ntes sūt man⁹ suas
iux̄ man⁹ epi teneāt supra caput illius
sp̄m sctm̄ inuocātes. q̄ man⁹ impositio
operꝝ sctispūs exercitatiōẕ significat. nā
p̱ caput mēs accipit̄. p̱ digitos spūsscti
dona. p̱ man⁹ opa figuram⁹. Quare āt
fit manus iposítio cū facta fuerit cuẕ in
dyaconū ordinaret̄. dictū ē sub ti. de dy
acono. Vngūt̄ etiā man⁹ p̄sbiteri oleo
in sui ordinatōe. de q̇ in p̱te p̄ma sub ti.
de vnctionib⁹ dictū est. Sacerdotes vi
cem gerūt xp̄i dn̄ ꝓ pctis obsecrāt. et p̱
pniam reconciliāt peccatores. mediato
res eīm sunt inter deuẕ ⁊ hoies ꝓut sub
ti. se. pleni⁹ on̄det̄. Hi stolaẕ sup̱ vtrūqꝫ
humerꝝ accipiūt. vt ex hoc se p̱ arma iu
sticie esse munitos intelligāt. ꝓut in se.
p̱te sub ti. de stola dicet̄. Accipiūt q̊ẕ de
manu pōtificis calicē cū vino ⁊ patenā
cū hostia. q̄tenus his instrumentis po-
testatem se accepisse cognoscāt placabi
les hostias ⁊ corpus ⁊ sanguinē xp̄i of-
ferēdi. vn̄ ep̄s hec tribuēs dicit. Accipe
potestatē offerre sacrificiū deo missam
qꝫ celebrandi tā ꝓ viuis q̄ꝫ ꝓ defunctis
in noie dn̄i. Hoc ordine nullus in eccia
celsior ē. ep̄is tn̄ q̄dā supaddita est pote
stas. sicut in proximo ti. dicet̄. ⁊ in hui⁹
p̱tis prohemio tactū est. ne si eadem po
testas passim penes oēs sit obedientia
soluat̄ ⁊ scandalū generet̄. Nō aūt va
cat a mysterio ꝙ ordinator ordinatū in
sacerdotē cōicans osculatur. dyaconus
vo vel subdyaconus ordinati cōicātes
osculantur manū ordinatorꝝ. Hō diuer
sitatis est. primo vt p̱ hoc ordinū notet̄
distinctio. ꝓut in q̄rta p̱te sub ti. de cōi-
catione sacri dicet̄. Scd̄o q2 pontifex os
culando sacerdotē denotat ꝙ ille ad eq̄
litatē ordinis recipit̄. q̄ꝫtum ad sacramē
tū eucharistie consecrāde. qd̄ est sacr̄m
amoris q̇ p̱ osculū significat̄. Dyacon⁹
vo ⁊ subdyacon⁹ nō recipiūt̄ ad talē eq̄
litatē ꝫ ad imitatōeẕ bone opatois q̇ ex
charitate ꝓcedit. ⁊ q̄ s'm Greg. p̱ man⁹
osculū designat. Sane ei q̇ in p̄sbꝝ ordi
nat̄ tradunt̄ sub certis verbis stola ⁊ ca
sula. calix cū patena. ⁊ etiā inūgit̄. q̄ res
⁊ vba sunt hm̄ōi sacramēti substātia. ce
tera vo p̄cedentia et seq̄ntia de solenni
tate sunt. Porro sic ait. b. augu. sacerdo
tes scire dn̄t librū sacramētoꝝ siue mis-
sale lectionariū. antiphonariū. baptiste
riū. cōpotū. canones penitētiales. psal-
teriū. omelias p̱ circulū anni dieb⁹ dn̄i-
cis ⁊ festiuis aptas. ex quib⁹ oib⁹ si vnū
defuerit. sacerdotis nomē vix in eo con
stabit. Magnus etiaẕ Dyonisius inq̄t.
Substātia sūmi sacerdotij sūt eloq̄a di
uinitus tradita. i. vba disciplina seu scia
diuinaꝝ scripturaꝝ. Et ꝓpheta. Tu sciē
tiā repulisti. ⁊ ego te repellā ne sacerdo
tio mihi fungaris. Nō dn̄t eīm discere q̇
ex officio alios dn̄t docere. De p̄missis
vo libris ⁊ omelijs in ꝓhemio sexte p̱tꝫ
dicet̄. Itē qui sint canōes penitētiales.
⁊ vtrū sacerdos penitentias in illis dif-
finitas valeat moderare. et que sacerdo
tes scire oportet diximus in aureo rep̱-
torio nostro sub ti. de pe. ⁊ re. De com-
puto in finali parte dicemus. Hoc offi
cium christus exercuit qn̄ post cenā pa
nem et vinū in corpus ⁊ sanguinē suuẕ
diuina virtute cōuertit dicēs apl'is. Ac
cipite ⁊ comedite hoc est corpus meuẕ
⁊c̄. Excellentius quoqꝫ hoc officio vsus
est cū pro peccatis humani generis se-
ipsum in ara crucis obtulit patri. idem
ep̄s sacerdos et hostia. et adhuc glorio-
sius implet dum sedens ad dexterā pa-
tris interpellat pro nobis.

De Episcopo.

P Ropter ea que
speāl'r officio ep̄ali icūbūt. ep̄a
tus inter ordines in sacris ca-
nonibus cōnumerat̄. Epi autē nomen

plus sonat oneris ꝗ̄ȝ honoris. Nā eṗs
grece. supintendēs interṗtaꝛ; latine. spe
culatoris officiū gerēs. Naȝ ṗposit⁹ in
eccia speculator dictus ē. iuxta qḋ dñs
inquit ꝓphe. Fili hois speculatorē de-
di te domui israel. vt plebi sibi cōmisse
nō negligenter incūbat. ȝ vitā ꝛ mores
eoꝝ ꝛ cūcta diligēter ꝓspiciat. Quia ḡ
eṗs speculator ē. iō ex instōne clemen-
tis primi cathedra siue locus eius i ec-
clesia altior ē vt supintendat ꝛ populū
custodiat. oēsqȝ cōspiciat ꝛ illū cūcti si-
cut ꝛ vinitori altior locus ē ꝓ vinea cu
stodiēda. Ob ħ inqt apl's. q̇ eṗatū desi-
derat bonū op⁹ desiderat. non dixit ho
norē ȝ opus. q2 eṗs nō tam vt ṗsit ꝗ̄ȝ vt
ꝓsit eligiꝛ. Rursus faldistoriū eṗi spūa
lem iurisdictōem annexā pontificali di
gnitati designat. quā exercere diffinien
do nō debet nisi ꝓ tribunali sedens. qḋ
ꝓbaꝛ ex ꝟbis dñi dicētis i euāgelio. su-
pra cathedrā moysi sedēt scribe ꝛ phari
sei. q̄ dixerint facite ꝛc. Per scabellum
ꝟo tpalis ptās significaꝛ q̄ subiecta esse
debet spūali. sicut probant gelasius pa
pa ꝛ Innocētius tertius in sua episto-
la decretali. ꝛ a spūali ꝑ disciplinaȝ cor-
rectiōis cōculcatur qñ a ꝟo exorbitat ꝑ
peccatū. Vñ psalmista. Donec ponam
inimicos tuos scabellū pedū tuorum.
Pontifex ꝟo princeps sacerdotū est. q̄
si pons ꝛ via sequentiū factus. Ipse ēt
summus sacerdos. iṗe etiā pōtifex ma
ximus nūcupaꝛ vt ṗmissuȝ ē. Iṗe nāqȝ
efficit sacerdotes atqȝ leuitas. ipse offi-
cia ꝛ eccłiasticos ordines distribuit ꝛ di
sponit ꝛ ṗordinator ē in cūctis. Iṗe qḋ
vnusquisqȝ facere debeat ostendit. An-
tea autē pontifices ꝛ reges erant prout
tactū ē in prima parte sub tit. de cōsera.
Maiorū. n. hec erat consuetudo vt rex
ꝛ sacerdos ꝛ pontifex esset. Vnde ꝛ ro-
mani imṗatores pōtifices dicebantur.
Dicitur etiam presul. qm̄ in consilio ṗ-
sidet. Dicitur etiam antistes quia ante

alos stans preemin et ppl'o vel ab anti
qḋ est contra. qm̄ hereticis ꝯtradicit vt
pastor lupis. Ordo eṗalis vnō ꝓcessiti
dictū est in proemio huius ptis. Sane
cōsecratio eṗalis in qua spūssanct⁹ di
gne sumēti daꝛ semꝑ in die dñica ꝛ ho-
ra tercia fit. qm̄ eṗi vicē apl'oꝝ obtinēt.
q̄bus in die penthecostes ꝛ hora tercia
spūssanctus datus ē. Non tñ potest qs
in eṗm cōsecrari illa die qua in presby-
ter ordinaꝛ. Sed ꝛ iuxta canonū statu-
ta eṗus cū ordinaꝛ. cōprouinciales eṗi
ꝯuenire debēt cū metropolitano ꝛ duo
eṗi ponāt ꝛ teneāt euāgelioꝝ codicē su-
per caput ꝛ ceruicem eius. siue suꝑ hu-
meros. vno super eū fundente bñdictō
nem. reliqui ꝟo omnes eṗi q̄ assunt ma
nibus suis suꝑ caput eius tangāt. Siq̄
dem teneꝛ liber suꝑ caput eius. ṗmo vt
dñs firmet euāgeliū i corde iṗius. Se-
cūdo vt ꝑ hoc itelligat cui labori ꝛ one-
ri subijciaꝛ quia omne qḋ hic eminet. s.
ois prelatus plus meroribus afficiꝛ ꝗ̄ȝ
honoribus gaudeat. Tercio ad denotā
dū ꝙ pondus euāgelice ṗdicatōnis eū
circūquaqȝ ferre pigere nō dȝ. Quarto
admonenduȝ illū vt magis solito iugo
subiaceat ꝛ obediat euangelico. Triuȝ
aūt eṗoꝝ ad minus computato metro
politano ṗñtia requiriꝛ rōne et exēplo
Rōe ne tātū bñficiū videaꝛ furtiue pre
stitū. ꝛ vt ꝓ illo ꝑiꝛ ṗces ad deū effun-
dāt. Exēplo q2 ꝛ iacob⁹ frr̄ dñi a petro ꝛ
iacobo ꝛ iohe apl'is ordinat⁹ ē eṗs hie-
rosolimitan⁹. Man⁹ ꝟo impō sumpsit
exordiū ab ysaac q̄ duȝ iacob bñdixit i-
posuit sibi manū. ꝛ moyses iosue cū eū
ppl'o ṗfec̄. ꝛ dñs apl'is cuȝ eos ṗncipes
mūdi ꝯstituit. Sȝ ꝛ iṗi apl'i ꝑ man⁹ im
pōem spm̄sctm̄ dederūt. De man⁹ im-
positōe dictū ē sub ti. de dyacono. Cete
rū circa eṗi ordinatōnē sciendū ē ꝙ iṗe
sabbato hora vespertina examinaꝛ de
morib⁹ ꝛ statu preterite vite. vbi ter bñ-
dictio petitur vt sctā trinitas in ordina

tione ꝑesse monstret. Mane ꝟo seq̄nti
examinat de futura ꝯuersatōe ꝛ fide ex
primitiue eccie institutōne ꝓpter suspe-
ctos in fide moribus ꝛ cōditōe. ꝛ vngū
tur caput eius ꝛ manꝰ. de quo dictū est
in ꝑma pte sub ti. de ꝯsecratōibus. De-
inde vngūtur manꝰ eius ꝛ dat ei mitra
in capite in signū ꝙ bn̄dictionē omniū
gentiū dedit illi. ꝛ testm̄ suū cōfirmauit
sup caput eius. Dant etiā ei baculus ꝛ
anulus. de q̄bus in seq̄nti pte dicetur.
Singula aūt cū ꝓprijs ꝟbis tradūtur ꝛ
fiūt. Que ꝟba ꝛ capitꝫ ꝛ manuū vnctō
ꝛ pollicū cōfirmatio baculi ꝛ anuli at-
ꝗ euangelij traditio sunt huius sacra-
mēti suba. cetera sunt solenni tates. De
euāgelij ꝛ baculi traditōe ꝛ q̄re cōsecra
tus equū albū seu albis coopertū eq̄tat
dictū ē in predicto ti. de cōsecrationibꝰ
Cōsecrat aūt eps int epl'am ꝛ euange-
liū. nec pōt die sue cōsecratōis ordines
celebrare. q2 ipse tūc nō celebrat. ꝫ cōce
lebrat ꝑncipaliter celebranti. papa tn̄ q̄
an̄ hymnū angelicū cōsecrat hoc possꝫ
q2 ipse missarū solennia ꝑficit cōsecra-
tus. Differt aūt iter epos ꝛ sacerdotes.
q2 licet sex sint q̄ cōiter ptinent ad oēs
sacerdotes. videlicet cathecisare. bapti-
sare. ꝑdicare. cōficere. soluere ac ligare.
tn̄ ad pontificē nouē specialiter spectāt
scꝫ clericos ordinare. ꝟgines bn̄dicere.
pontifices cōsecrare. manus imponere
basilicas dedicare degradandos depo
nere. sinodos celebrare. crisma cōficere
vestes ꝛ vasa sacrare. Sunt ꝛ alia ad of
ficiū episcopale ptinent. puta in fronte
crismare. benedictionē solennē ante pa
cem dare. ꝛ similia. Verūtamē ꝛ maio
res ꝛ minores sacerdotes cōmuniter in
quibusdā vicē gerūt summi pontificis
id ē xp̄i dum videlicet ꝓ peccatis obse
crant. et per penitentiaꝫ recōcliant pec-
catores. vn̄ apostolus. Deus erat i xp̄o
mundū sibi reconcilians. ꝛ posuit in no
bis verbū reconciliationis obsecramꝰ
ergo cū xp̄o recōciliemini deo. media-
tores. n. sunt sacerdotes inter deū ꝛ ho
mines dū ꝛ ꝑcepta dei pplo deferūt ꝑ-
dicādo. ꝛ vota ppl'i deo porrigunt sup-
plicādo. q̄ circa tales debēt existere vt ꝛ
deo grati et hoibus sint accepti. Nam
vt ait Alexander papa. xp̄i sacerdotes
q̄nto digniores fuerint tāto faciliꝰ i ne
cessitatibꝰ populi ꝓ q̄bꝰ clamāt exau-
diūtur. ꝛ sicut dic̄ apl'us. Mediator nō
ē vnꝰ ꝛ discordes recōciliare nō pōt q̄
simul vtriusꝗ societatis ꝛ amicicie vin
culo nō ē concors. Si em̄ is q̄ displicet
ad intercedendū mittit. irati animꝰ ad
deteriora ꝓuocat. Ep̄us q̄ꝫ ꝛ sacerdos
noie ꝑsbyteri intelligūt. sic pꝫ ex his q̄
ad Titū apl's scripsit. q̄ eundē ꝛ ep̄m ꝛ
ꝑsbyterꝝ noiauit. Qꝛ āt idē sit eps ꝛ pre
sbyt multis rōnibꝰ cōprobat. Presbyte
ri a filijs aaron in ve. te. sumpserūt exor
diū. ep̄i ꝟo ab ipso aarō. Qui ꝟo tunc
vocabātur sacerdotes. nūc presbyteri di
cūtur q2 tūc principes sacerdotū. nunc
ep̄i noiantur. Hodie aūt iō diuersa sūt
vocabula vt ep̄s non dicat ꝑsbyter. vel
ecōtra qm̄ antiq̄tus q̄n pietati studebāt
ꝑsbyteri in om̄i loco ordinabāt ꝛ apud
iudeos q̄ populo ꝑerāt ꝑsbyteri dicebā
tur hoc nomē honoris accipiētes voca
bant etiā ep̄i ab illo oꝑe qd̄ implere vi
debant. eo ꝙ ꝯsiderare habebāt q̄cunꝗ
ad pietatis cultū fuerāt ꝯstituta. Hinc
etiā Hiero. sic ait. Olim idē ꝑsbyter q̄ ꝛ
ep̄s. ꝛ anteq̄ꝫ diaboli instinctu studia si
ue dissensiones in religione fierent ꝛ di
ceret i ppl'is ego sum pauli. ꝛ ego sum
appollo. ego cephe cōi ꝑsbytorꝝ cōsilio
eccie gubernabātur. Postq̄ꝫ aūt vnus-
quisꝗ eos quos baptisauerat suos esse
putabat. nō xp̄i. in toto orbe decretuꝫ ē
vt vnus de presbyteris superponeretur
Episcopi ergo nouerint se magis con-
suetudine q̄ꝫ dispensatione dn̄ice veri-
tatis presbyteris esse maiores. Aug. ꝟo
dicit ꝙ q̄ꝫq̄ꝫ s̄m vocabula q̄ vsus obti-

nuit epūs sit pſbytero maior. Auguſ.
tamē Hieronimo minorē. Hoc offi
ciū xpūs exercuit qn̄ manus ſup capi
ta diſcipulorꝫ leuās eis bn̄dixit dicens.
Accipite ſpūmſanctū quorꝫ remiſeritꝭ
peccata remittūtur eis. ꝛc.

Incipit liber tertius

de indumentis ſeu ornamētis ſacerdo
tum atqꝫ pontificū ꝛ aliorꝫ miniſtrorꝫ.

IN quotidiano
uſu nō ē veſtibus ſacris vtē
dum ad notādū ꝙ ſicut mu
tationē habitus ſm litteraꝫ
facimus. ita ꝛ ſm ſpūm agamus. Non
ergo cū veſtibus cōis vite vſu pollutis
in ſanctaſanctorꝫ ingrediamur. ſꝫ cū cō
ſcientia mūda ꝛ veſtibus mundis ꝛ ſa
cris domini ſacramenta tractemꝰ. Vn̄
ſtephanus papa ſtatuit ſacris veſtibus
non niſi in eccliaſticis ꝛ deo dignis offi
cijs vti. Et Ezech. xliiij. Nō ſanctifica
būt pplm in veſtibus ſuis. Habet ḡ ſm
Hiero. religio diuina alterū habituꝫ in
eccliaſticꝭ officijs. aliū i cōi vſu. vt cūcto
populo xpiano exemplū prebeat bone
cōuerſatōnis. q̄tenus loti prius ſordes
noui xpo fiant homies. Exuit. n. tūc ſa
cerdos veterē hoiem cū actibus ſuis et
induit nouū q̄. ſ. ſm deū creatuſ ē. Per
veſtes quoqꝫ q̄bus i ſacris tātū vtimur
non omnia ſacramenta fore populo re
uelanda intelligimus. Et nota ꝙ tēpe
Ludouici impatoris filij karoli magni
epiſcopi ꝛ clerici ſingula auro texta et
exquiſitas veſtes ꝛ alia ornamēta ſecu
laria depoſuerūt. Sacre aūt veſtes a
veteri lege videntur aſſumpte. precepit
enī dominus moyſi vt faceret aaron ſa
cerdoti ꝛ filijs eius veſtes ſanctas i glo
riam ꝛ decoreꝫ. vt loti ꝛ ſacris veſtibus
induti fungerentꝭ officio in ſacris. Exo.
xxviij. xxxj. xxxv. ꝛ. xl. c. Docuit. n. dn̄s
moyſen p q̄draginta dies facere pōtifi
calia ꝛ ſacerdotalia veſtimenta ſacerdo
tibus leuitꝭ ſuis. ornamēta quoqꝫ ꝛ lin
theamina. ſꝫ ꝛ maria texuit ꝛ fecit illa i
verſum miniſterij tabernaculi federis.
Quedā tn̄ ab apoſtolis ſumuntur. ſꝫ tā
ille ꝙ̄ iſte virtutes deſignant vel miſte
riū incarnationis. Sane pontifex cele
braturus exuit veſtes quotidianas ꝛ i
duit mūdas ꝛ ſacras. Et primo ſanda
lia calciat vt ſit memor dn̄ice incarnati
onis. Secūdo ſibi imponit amictū. vt
motus ꝛ cogitatus fauces ꝛ linguā co
hibeat. vt fiat cor mūdū. ſpūm rectū pci
piens in viſceribꝰ innouatū. Tercio al
bam talarē vt hēat mūditiā carnis pſe
uerantē. Quarto cingulū. vt impetꝰ lu
xurie refrenet. Quinto ſtolā in ſignum
obedientie. Sexto tunicā iacinctinam
id ē celeſtē cōuerſationē. Septimo ſup
induit dalmaticā. i. ſctām religioneꝫ et
carnis mortificationem. Octauo cyro
thecas. vt declinet vanam gloriaꝫ. No
no anulum vt diligat ſponſam ſicut ſe.
Decimo caſulam. id eſt caritatem. Vn
decimo ſudariū vt quicquid fragilitate
vel ignorantia peccat penitentia tergat
Duodecimo palliū ſuperponit. vt oſtē
dat ſe imitatoreꝫ chriſti. qui languores
noſtros tulit. Tredecimo mitraꝫ. vt ſic
agat ꝙ coronā mereatꝭ pcipe eternā. De
cimoq̄rto baculū. i. autoritatē ptātis et
doctrie. Et poſtea tapeta calcat. vt ſram
deſpicē ꝛ amare celeſtia diſcat. Hibus
autē pmiſſis veſtibus induitꝭ a miſtris.
qr ei vt veſtes iduat ſpūales. angeli ſuf
fragātꝭ vl qr vicariꝰ ē xpi cui āgeli mini
ſtrāt ꝛ oia ſuiūt. Rurſus pōtifex tanqꝫ
aduocatꝰ ꝛ pugil cū hoſte pugnaturꝰ an
tiq̄ veſtibꝰ ſacris q̄ſi armis iduitꝭ iuxta
aplm vt iā dicetꝭ. Prio ſandalia ꝓ ocre
is habet. ne q̄d macule vel pulueris af
fectionū inhereat. Scđo amictus ꝓ ga
lea caput contegit. Tercio alba ꝓ lori
ca totū corpꝰ coopit. Quarto cinguluꝫ

ꝓ arcu. ſubcīgulū ꝓ pharetra aſſumit. ⁊
eſt ſubcingulū illud qđ depēdet a cīgu-
lo q̄ ſtola pōtificis cū ipo cingulo colli-
gat. Quinto ſtola collū circūdat q̄ſi ha
ſtā ꝯ hoſtē vibrās. Sexto manipulo ꝓ
claua vtit. Septimo caſula q̄ſi clipeo te
git. manꝰ libro ꝓ gladio armat. De ſin
gulis etiā alit dicet infra. Hec itaqꝫ ſūt
arma qbꝰ pōtifex vel ſacerdos armari
dꝫ ꝯ ſpūales neq̄cias pugnaturꝰ. Nā vt
inqt apl's. Arma militie nr̄e n̄ ſūt carna
lia. ſꝫ ad deſtructiōꝫ munimīnū potētia
Et i alia epl'. ad eph. vj. Induite vos iqt
armatura dei vt poſſitis ſtare aduerſus
inſidias diaboli. State ergo ſuccincti
lūbos vr̄os in veritate. ⁊ induti loricam
iuſticie ⁊ calciati pedes i p̄patiōe euāge
lij pacis in oībus ſumētes ſcutū fidei i
q̄ poſſitis oīa tela neq̄ſſimi ignea extin-
guere. ⁊ galeā ſalutis aſſumite ⁊ gladiū
ſpūs qđ ē v̄bū dei. Hec q̄dē armatura
ē p̄miſſa ſeptuplex veſt' ſacerdotal' ſigni
ficatiua ſeptēplicis v̄tutis ſacerdot'. et
rep̄n̄tatiua xp̄i veſtiū qbꝰ idutꝰ fuit tpe
paſſiōis. vt infra dicet. Prouideat ergo
diligēt ep̄s ⁊ attēdat ſtudioſe ſacerdos
vt ſignū ſine ſignificato nō ferat. i. vt ve
ſtē ſine v̄tute nō portet. ne forte ſīl'is ſit
ſepulcro a for' dealbato. intꝰ v̄o oī ſpur
cicia pleno. quiſq̄s ei ſacris indumētis
ornat ⁊ honeſtis moribꝰ nō induit. q̄to
venerabilior apparet hoībus. tāto red-
dit indignior apud deū. Pōtificalē ita
qꝫ gl'iam nō tā honor cōmēdat veſtiū. ſꝫ
ſplendor aīaꝝ. qm̄ illa q̄ quōdā carnali-
bus blādiebant obtutibꝰ. ea potiꝰ q̄ in
ipis erāt intelligēda poſcebāt vt q̄cq̄d il
la velamina in fulgore auri. i nitore gē-
maꝝ ⁊ in mltimodi opis varietate ſigna
bant. h iā in moribꝰ actibuſqꝫ clareſcat.
cū ⁊ apud veteres reuerentia ipſa ſigna
tionū ſpecies obtineret. ⁊ apud nos cer
tiora ſint exp̄imenta reꝝ. q̄ enigmata fi
guraꝝ. ꝓut hec ⁊ alia i pōtificali vbi agi
tur de ep̄i conſecratōne legunt. Sic ita

qꝫ munitꝰ ad certamē ꝯ ſpūalia neq̄cie
in celeſtibꝰ ⁊ ꝓ ſedāda in ſubditos iudi-
cis ira ad altare ꝓcedit. ⁊ ꝑ ꝯfeſſiōꝫ. dia
boli renūciat dn̄o ⁊ ſeip̄m accuſat. Po
pulus vero q̄ſi ꝓ ſuo pugile oraturꝰ in
ꝓfeſtis diebꝰ terre ꝓſternit. Dū aūt ille
orōnes ⁊ alia recitat q̄ſi totis viribꝰ ꝯ di
abolū pugnat. Dū dyaconus i ieiunijs
añ euāgeliū caſulā ſuꝑ humerum repli
cat. q̄ſi gladiū ꝯ hoſtē vibrat. Dū epiſto
la legit. voce p̄conis iꝑatoris edicta dā-
tur. Cantus ſunt tubicine. p̄cētores cho
rū regentes ſunt duces exercitū ad pu-
gnam inſtruentes. qbus laceſcētibꝰ alij
ſubueniūt. Cātus aūt ſequētie eſt plau
ſus ſeu laus victorie. Dū euāgeliū legit
hoſtis q̄ſi gladio vulnerat. aut exercitꝰ
poſt victoriā diſꝑſus adunat. Ep̄us p̄di
cās ē imꝑator victores laudās. Oblati
ones ſūt ſpolia q̄ victoribꝰ diuidunt. Cā
tus offertorij ē triumphꝰ q̄ debet impa
tori. Pax aūt i fine dat. vt ppl'i q̄es ho-
ſte ꝓſtrato inſinuet. Et deinde ppl's da
ta licētia ꝑ ite miſſa ē cū gaudio de vi-
ctoria ⁊ pace obtēta ad ꝓpria redijt. Ce
lebraturus itaqꝫ miſſam ep̄s aut p̄ſbr i-
dumētis ſuo ordini ꝯgruētibus ſe exor
nat vt veſtiū cultui actiōis q̄ꝫ cōueniāt
ornamēta. Circa qđ notādū eſt qđ ſex
ſūt īduamēta ſacerdotibꝰ ⁊ ep̄is cōia. qr
⁊ ſex ſunt in qbꝰ cōis p̄ſboꝝ et ep̄oꝝ po
teſtas cōſiſtit. Nouē v̄o ſunt ornamēta
pōtificibus ſpēalia qr ⁊ nouē ſūt in qbꝰ
ſpecial' ep̄oꝝ poteſtas cōſiſtit. Per hūc
ergo cōmuniū ⁊ ſpecialiū indumētoꝝ
numerū cōitas ⁊ ſpecialitas ptātū inter
ep̄os ⁊ ſacerdotes ſignificat. de q̄ in ꝑte
p̄cedenti dictum eſt ſub ti. de ep̄o. Hoc
etem̄ tam in nouo q̄ in ve. teſt. legit cō-
ſtitutū vt pōtifices p̄ter cōes veſtes ha-
beant ſpeciales. ſꝫ ibi q̄tuor erant cōes.
⁊ quatuor ſpeciales ꝓut dicet ſub ti. de
lega. indu. Qđ ſiquidēꝫ rō myſtica po-
ſtulabat. Nā ille date ſunt carnalibus
⁊ mundanis. qm̄ quaternarius numerꝰ

ꝯuenit carni ꝓpꝫ q̄tuoꝛ hūoꝛes. ⁊ mōo
ꝓpter q̄tuoꝛ elemēta. He āt spūalibus
⁊ ꝑfectis date sunt. Nā senariꝰ numerꝰ
q̄ ꝑfectꝰ ē. qꝛ reddiꝫ ex suis ꝑtibꝰ aggre-
gatis. ꝑfectis ꝯuenit. Vn̄ ⁊ sexto die ꝑ
fecit deꝰ celū ⁊ terrā ⁊ oēm oꝛnatū eoꝝ.
Sꝫ ⁊ cū in plenitudine tp̄is sexta venis
set etate sexto die sub hoꝛa sexta rede-
mit genꝰ humanū. Senariꝰ ḡ numerus
ꝑfectus est. qꝛ suo oꝛdine nūeratus ꝑfi-
citur. Nā cū vnū duo ⁊ tres dicunꝫ se-
narius numerꝰ impleꝫ vel qꝛ in tribus
ꝑtibꝰ diuidiꝫ. i. in sexta tertia ⁊ dimidia
vicꝫ in vno duobus ⁊ tribꝰ. Novenari-
us etiā spūalibꝰ cōuenit qꝛ nouē sūt oꝛ-
dines angeloꝝ q̄ ſm ꝓpham ꝑ nouem
gēmaꝝ spēs designanꝫ. Quindecim ḡ
sunt oꝛnamenta pōtificis q̄ndecim vir
tutū gradus ipso nūero designātia. q̄s
ꝑ q̄ndecim cantica graduuꝫ psalmista
distinxit. Vestes em̄ sacerdotales v̄tu
tes significāt q̄bus debēt sacerdotes oꝛ
nari ſm illō ꝓpheticū. Sacerdotes tui
induanꝫ iusticia ⁊ sc̄ti tui exultēt. Que
talares dicunꝫ. qꝛ talus est finis coꝛpis
ꝑ qō oñdiꝫ ꝙ nō sufficit opus bonū in-
choare nisi studeaꝫ ꝑseuerāti fine ꝯple-
ri ꝓut sub ti. de tunica diceꝫ. Sic ḡ no-
ster pōtifex plura ꝙ̄ octo īduit vestimē
ta. ꝙ̄uis aaron nō nisi octo habuisse le-
gatur q̄bus moderna succedūt. qō iōo
est. q̄m opoꝛtet iusticiā nr̄am magꝫ abū
dare ꝙ̄ scribaꝝ ⁊ pharisеoꝝ. vt intrare
possimꝰ in regnū celoꝝ. Pōt etiaꝫ dici
ꝙ noster pontifex octo hꝫ a capite vsqꝫ
ad pedes exceptis vestimētis pedum ⁊
manuū. s. amictū. albā. cingulū. stolam
duas tunicas. casulā ⁊ palliū. Vestimē
tum em̄ pedū potiꝰ ꝑtinet ad nostrū ꝙ̄
ad aarō. qꝛ nr̄is dictū est. eūtes in om̄s
gētes ⁊c̄. Deniqꝫ p̄ter p̄termissas ve-
stes sacrꝫ oꝛdibꝰ ⁊ mistrꝫ deputatas. est
⁊ alia q̄dā vestꝫ linea q̄ supplliciū dr̄ q̄
q̄buslibet seruitijs altaris ⁊ sacroꝝ va-
cantes sup vestes cōes vti debēt ꝓut i

se. ti. diceꝫ. Suppelliciū āt ꝓpter sui cā-
doꝛem mūdiciā seu puritatē castitatis
designat. iuxͣ illud. Omi tp̄e vestimēta
s. opa tua sint cādida. i. mūda. Propter
nomē v̄o suū carnis moꝛtificationē fi-
gurat. Dictū est ei suppelliciū eo ꝙ an-
tiquitus sup tunicaꝫ pelliceas de pelli
bus moꝛtuoꝝ aialium factas indueba
tur. qō adhuc in q̄busdā ecclesijs obser
uatur. rep̄ntantes ꝙ adā post pctm̄ tali
bus vestitꝰ est pellicijs. Tertio denotat
innocentiā. ⁊ iō añ oēs alias vestes sa-
cras sepe induiꝫ. qꝛ diuino cultui depu
tati innocentiā vite cūctis v̄tutū actibꝰ
supponere debēt. iuxta illud ps̄. Inno
centes ⁊ recti adheserūt mihi. Quarto
ꝓpter sui latitudinē cōgrue caritatem
designat. Vn̄ sup ꝓphanas ⁊ cōes ve-
stes induiꝫ ad notanduꝫ ꝙ caritas opit
multitudinē peccatoꝝ. Quinto ꝓpter
sui foꝛmā. qꝛ in modū crucis foꝛmatur
passionem dn̄i figurat. ꝙqꝫ illud geren
tes crucifigi debent vicijs ⁊ cōcupiscen
tijs. Fiūt āt suppellicia in q̄busdā locꝫ
de crismalibꝰ lineis q̄ ponunꝫ sup ifan
tulos baptisatos exēplo moysi qui de
purpura ⁊ bysso ⁊ alijs a pp̄lo in taber
naculo oblatis fecit vestes q̄bꝰ aaron ⁊
filij eius induerenꝫ q̄n ministrabant in
sanctis. Exo. xxxix. c. Est etiā ⁊ alia ve-
stis q̄ pluuiale vel cappa vocaꝫ. q̄ credi
tur a legali tunica mutuata. Vn̄ sicut
illa tintinabulis. sic ista fimbrijs insig-
nitur q̄ sunt laboꝛes ⁊ huiꝰ mūdi solici
tudines. Hꝫ etiā caputiū qō est sup̄nū
gaudiū. ꝓlixa est vsqꝫ ad pedes. per qō
perseuerantia vsqꝫ in finem significaꝫ.
in anterioꝛi parte aperta est ad notan-
dum ꝙ sancte cōuersantibus vita patꝫ
eterna. seu ꝙ eoꝝ vita patere debet alijs
in exemplum. Rursus ꝑ cappam gloꝛi
osa coꝛpoꝝ immoꝛtalitas intelligitur.
Vnde illā nō nisi in maioꝛibꝰ festiuita
tibus induimꝰ, aspiciētes vt in futuraꝫ
resurrectionē, q̄n electi deposita carne

binas stolas accipiēt. vicȝ requiem aīa
rum. ⁊ gloriā corpm. Que capa rcē ite-
rius patula est. ⁊ nisi sola necessaria fi-
bula inconsuta. qꝛ corpa iā spūalia fctā
nullis aīaȝ obturbabūt angustijs. Fim
brijs etiā subornat. qꝛ tūc nr̄e nihil dee
rit pfectioni. ȝ qd̓ nunc ex pte cognosci
mus tūc cognoscemꝰ sicut ⁊ cogniti su
mus. Quidā āt heretici garriunt nusꝙ̄
repiri in nouo testamēto ꝙ xp̄us vel di
scipuli eius p̄missis vestibꝰ induerent.
reprehēdentes nos temere. qꝛ talibꝰ or-
namur. qm̄ sicut iohes ait. Dn̄s surgēs
de cena posuit vestimenta sua ⁊ postea
alia nūꝙ̄ accepit nisi sua. nos vo vt di-
cunt plura alia ꝙ̄ vestimꝰ reuestimꝰ in
missa in qua cenā ipaȝ imitamur. ⁊ dn̄s
ab his q̄ volūt ambulare in stolis nos
p̄cepit cauere dicēs. Cauete a scribis q̄
volunt ambulare in stolis. Dicūt em̄ ꝙ
ħ facimꝰ vt iustiores ⁊ excellētiores po
pulis appareamꝰ. cōtra illō. Vos estꝭ
q̄ iustificatis vos corā hoibꝰ. deꝰ āt no-
uit corda vr̄a. qꝛ qd̓ hoibus altū est. ab-
hominatio est apd̓ deū. Error āt iste ex
p̄missis aptissime cōfutat. Legit q̄ȝ eze
chiel. xlij. ⁊. xliiij. Cū ingredient sanctu
ariū meū ⁊ accedēt ad mensam meā vt
mihi ministrēt ⁊ custodiāt cerimonias
meas. vestibꝰ vtant lineis nec ascendet
sup eos q̄cꝙ̄ laneū. Cunꝙ̄ egrediētur
atriū exterius ad pplm̄ exuent se vesti-
bus in q̄bus ministrauerūt. ⁊ nō sancti
ficabūt pplm̄ i vestibꝰ suis. Et nō ꝙ osti
arij. lectores. exorciste. ⁊ acoliti vestibꝰ
albis vtunt. videlicet suppellicio ami-
ctu ⁊ alba ⁊ baltheo. vt angelos dei mi
nistros. p castitatis mundiciā imitētur
⁊ eis in carne gl'iosa effecta spūali q̄si in
albis vestibꝰ socient. Inde ē ꝙ potiꝰ li-
neis vestibꝰ vtunt. qꝛ sicut linuȝ multo
labore ad candorē pducit. sic necesse est
p multas tribulatōes ad regni glām p-
uenire In ꝯcil o Magūtineñ. statutū
est ꝙ eps in ordinatōe sua recipiat ora-
rium. baculū. ⁊ anulū. p̄sbyter orariū ⁊
planetā. dyaconꝰ orariū ⁊ dalmaticam
subdyaconꝰ patenā ⁊ calicē. ⁊ cū degra-
dant ea pdūt. Et in concilio Toletano
statutū ē. ꝙ dyaconꝰ tpe oblatiōis tm̄. s.
qn̄ legit euangeliū vtat alba. i. dalmati
ca. Notandū q̄ȝ est ꝙ vestes euāgeli-
ci sacerdotis aliud designāt in capite. s.
in xp̄o. aliudꝙ̄ figurāt i mēbris. qnꝙ̄ ⁊
caput ⁊ mēbra sacerdotis noīe nūcupē
tur. Ad caput dicit psalmigraphus. Tu
es sacerdos ieternū fm ordinē melchi-
sedech. Ad mēbra vo dicit apl's. Vos
estis genꝰ electū regale sacerdotiū. Ex
ponenda ḡ sunt eoꝝ mysteria. Primo
fm qd̓ mēbris. ꝯuenīūt fm ꝙ capiti. s. cristo
ꝯueniūt. put in quolibet capitulo disti
guet. De ornamētis āt ⁊ pallijs ⁊ ve-
stibus eccl'e vel altaris i pte p̄ma dictū
est vbi agit de picturis. Porro sex in
dumenta sacerdotibus ⁊ ep̄is coīa sunt
ħ amictus. alba. zona. seu cingulū stola
manipulꝰ. planeta. Nouē vo pontifici
bus specialia sunt hec. calige. sandalia-
succinctoriū. tunica dalmatica. cirothe
ce. mitra. anulus. baculꝰ pastoralis. De
q̄bus oībus singillatim ꝓseq̄mur. ⁊ eti
am de sudario ⁊ pallio ⁊ de coloribus
q̄bus eccl'ia in ecclesiasticis vtit indumē
tis ⁊ de legalibus indumentis.

De Amictu.

PRimo de sex or-
namentis ep̄is ⁊ sacerdotibus cō
munibꝰ est fm p̄missa dōm. Lo-
tis itaꝙ̄ manibꝰ. ep̄s seu sacerdos cele-
braturus assumit amictū quo caput te
git quē pontifex loco ephot siue super
hūeralis ⁊ rōnalis hȝ. ⁊ nūc etiā suphu
merale vocari p̄t. significās salutē que
p fidē tribuit. De ħ apl'us ad Eph. vj.
Galeā salutis assumite. Significat eti
am castitatē cordis ⁊ corpis. qꝛ ⁊ renes
⁊ pectus ambit ⁊ regit ⁊ oībus sacrꝭ ve
bus supponit. ȝ oībus supeminet qꝛ ca

stitas. ꝛ debet esse tutꝰ in pectore ꝛ for
nitere ope. Vñ in renibꝰ stringit̃. q̃a ibi
ꝑcipue luxuria dn̄at̃. Per amictū q̄z q̄ꝛ
suꝑ humeros circūq̄uaqꝫ diffundit̃ ope
rum fortitudo designat̃. Humeri nāqꝫ
fortes sunt ad oꝑa ꝑagenda. iuxta illō
patriarche Jacob. Supposuit humerū
ad portandū. ꝛ factus est tributis serui
ens. Due fasciole siue due cordule q̄bꝰ
amictus an̄ pectus ligat̃. significāt iten
tionem ꝛ finē q̄bus informandū ē opꝰ.
ne fiat ĩ fermento malicie ꝛ neq̄tie. ſꝫ in
azimis sinceritatis ꝛ v̄itatis. Sacerdos
igit̃ nō dꝫ ociosus existere. ſꝫ bonis opi
bus insudare ſm illud apl̄i ad Thimo.
Labora sicut bonꝰ miles xp̄i. Laudan
da tñ quorundam locoꝝ habet consue
tudo vt linea camisia alba aut suppelli
cium suꝑ cōes vestes induatur ṗus q̄ꝫ
amictꝰ iponat̃. ꝑ qđ fides q̄ ṗmo adeē
dꝫ significat̃. Porro amictꝰ suꝑ os pla
nete reuoluit̃. de q̄ sub ti. de planeta di
cetur. Amictu q̄z collū stringit̃. ꝑ q̄đ vo
cis castigatio intelligit̃. q̄m ꝑ collū in q̄
vox est vsus loquēdi exṗmit̃. Stringit̃
ḡ collū ne inde ad linguā mendacium
transire possit. Leniter tñ cū eo pectus
ꝛ fauces stringunt̃ ꝓut sub ti. de cingu
lo dicet̃. Illo etiā caput opimꝰ ne circū
quaqꝫ libē ꝓspiciēdo illicita cogitemꝰ.
Pectus seu cor eo tegit̃. q̄ꝛ animꝰ sacer
dotis ad ea q̄ incumbūt dꝫ esse totus in
tentus. nec dꝫ tūc ad vanitates vl̄ ad ali
qua mūdana libere meditāda dissolui.
Porro amictꝰ q̄ sacerdos caput obnu
bit. ſm q̄ꝫ capiti. s. xp̄o ꝯuenit significat
id qđ in Apoc. describit̃. vicꝫ angelum
dei fortē descendisse de celo amictū nu
be. Et in Ysaia. Ecce dn̄s ascendet suꝑ
nubē candidā. Veniēs em̄ ad saluatio
nem mūdi saluator mundi dei filiꝰ. an
gelus magni ꝯcilij. amictꝰ est nube diuꝫ
diuinitatē abscōdit in carne. Nā caput
viri xp̄us. caput xp̄i deꝰ. Hoc ḡ carnis
latibulū significat sacerdotis amictus

Q etiā ꝑ illā sindonē exṗssius signifi
catur qua summꝰ pōtifex caput obdu
cit. de q̄ in tit. de succinctorio dicet̃. Et
pulcre q̄dem qđ ꝑ calciamentū pedūꝫ
ꝭ ipm ꝑ amictū capitis designat̃ q̄ꝛ di
uinitas in carne latuit. ꝛ ꝑ carnē inno
tuit. Nam cū notꝰ eēt in iudea deꝰ et in
isrl̄ magnū nomē eiꝰ. in ydumeā exten
dit calciamentū suū ꝛ an̄ ꝯspectū genti
um reuelauit iusticiā suā. Amictꝰ etiaꝫ
repn̄tat oꝑimentū q̄ iudei velabāt faciē
xp̄i dicētes Mat. xxvj. Prophetisa no
bis xp̄e quis est qui te percussit.

De Alba.

Post amictū cami
siam siue albam sacerdos induit
q̄ membris corpis ꝯuenieter ap
tata nihil suꝑfluū aut dissolutū in vita
sacerdotis. aut in eiꝰ mēbris eē debere
demonstrat. ſm qđ legit̃. Oi tpe vesti
menta tua sint candida. Fit āt de bysso
vel lino. Propter qđ scriptū est. Byssi
num sunt iustificatōes sctōꝝ. Est āt bis
sus linū egyptiacū. Sicut ei bissus vl̄ li
nuꝫ candorē quē ex natura nō hꝫ. mul
tis tunsionibꝰ attritū acq̄rit ꝑ artē. sic ꝛ
hois caro mūdiciā quā nō obtiet ꝑ nāꝫ
ꝑ exercitia bonoꝝ opm multꝭ castigati
onibꝰ macerata sortit̃ ꝑ grāꝫ. Sacerdos
ḡ ſm apl̄m castiget corpꝰ suū ꝛ in serui
tutē redigat. ne forte cū alijs p̄dicane
rit ipe reprobꝰ fiat. Hꝫ āt alba capitiū
qđ ē ꝓfessio castitatꝭ. Hꝫ ēt ligulā. q̄ si
gnificat linguā secerdotalē q̄ ligat ꝯtu
maces ꝛ absoluit penitētes. Rursus h̄
vestis q̄ in veteri sacerdotio linea vl̄ po
deris grece seu tunica talarꝭ dicebatur
stricta fuisse describit̃ ꝓpter spm̄ seruitu
tis iudeoꝝ in timore. In nouo v̄o lar
ga est ꝓpter spm̄ adoptōis in libertate.
q̄ nos xp̄s liberauit. Qđ āt aurifrisiū ꝛ
grāmata diuers ĩ locꝭ ac varijs opibus
ad decorē hꝫ. illud insinuat qđ ꝓpha dꝫ
in psal. Astitit regina a dextrꝭ in ve. de

aū.circū.varie. Rursus alba cīgulo stri
gitꝛ vt oīs voluptas carnalis astricta in-
telligatꝛ dicēte dño. Sint lūbi vr̄i pcin-
cti. Manice qz tā albe ꝙ etiā tunicelle
ꝯuenientꝛ esse dn̄t stricte nō nimis laxe
vt labantꝛ. ꝛ brachia nudentꝛ. hn̄tes i sū-
mitatibꝰ aurifrisia. ad designādū aure-
os torques q̄ brachia nuda bti martini
missaꝫ celebrātis miraclose decentꝛ ope-
ruerūt. put in. vij. pte sub eius festo di-
cetꝛ. Per albā etiā qua corpꝰ a sursuꝫ vs
ꝙ deorsum tegitꝛ spes q̄ ex grā prouenit
eccl'ie desursum ꝛ ex meritis eccl'ie de-
orsum figuratꝛ. De hac apl's ad Ro. viij
Spe salui facti sumꝰ. Quia vō vsꝙ ad
talos descēdit pseuerātiā designat: put
tactū est ꝓpe finē in ꝓhemio huiꝰ ptis.
Porro f̄m qd capiti. s. xp̄o ꝯuenit alba
q̄ est lineū vestimentū lōgissime distās
a tunicis pelliceis. q̄ ō mortuis aialibꝰ
fiūt. qbus adā vestitꝰ est post pctm̄. noui
tatē vite significat. quā xp̄s ꝛ habuit et
docuit ꝛ tribuit in baptismo. de q̄ dicit
apl's. Exuite veterē hoiem cū actibꝰ suis
ꝛ induite nouū q̄ f̄m deū creatꝰ est. Nā
in trāsfiguratōe resplēduit facies eiꝰ sic
sol. ꝛ vestimēta eꝰ facta sunt alba sic nix
Semp em̄ vestimēta xp̄i mūda fuerūt
ꝛ cādida. qꝛ pctm̄ non fecit. nec inuentꝰ
est dolus in ore eiꝰ. Hec etiā vestis rep̄
sentat albā vestē i q̄ herodes illusit chri
sto. Luce. xxiij.

De zona seu cingulo.

Ebet aūt alba cir
ca lūbos sacerdotis seu pontifi-
cis zona seu cingulo. qd in legeꝛ
apud grecos baltheū dicebatꝛ pcingi. ne
defluēdo gressum impediat. vt castitas
sacerdotis p albā significata nulliꝰ incē
tiuoꝝ stimulis dissoluatꝛ. Cingulū nāꝙ
ꝯtinentiā significat. Vn̄ sint lūbi vr̄i p-
cincti ꝛc. In lumbis qdē luxuria dn̄atꝛ.
sicut dñs loqués ō diabolo manifestat
Virtꝰ eiꝰ in lūbis eiꝰ ꝛ fortitudo eius i
vmbilico ventris eiꝰ. Sane a sinistro la
tere pōtificis ex cingulo duplex depen
det succinctoriū. qꝛ duo sunt qbus casti
tas roboratꝛ. ꝛ sine quibꝰ difficile ꝯserua
tur. s. oīo ꝛ ieiunium. Vn̄ dn̄s ait. Hoc
genꝰ demonij nō eijcitꝛ nisi in ieiunio et
oīone. Dn̄t ergo lūbi p ꝯtinentiā pcin-
gi. ꝛ p abstinentiā subcingi. Vnde apl's
State succincti lūbos vr̄os in veritate.
Verū succinctoriū qd vel pizoma vl' sb
cingulū vocatꝛ. inter indumenta legalia
fuisse nō legitꝛ. qꝛ ꝛ si legales sacerdotes
accincti tēpe sacrificij abstinere deberēt
alio tn̄ tpe licite vacabāt amplexibꝰ. ho
die aūt additꝛ cingulo. qꝛ moderni mini
stri iugē habere dn̄t ꝯtinentiā ꝛ iō nō so
lum cingi. sed etiā succingi dn̄t. Iō aūt
duplex est succinctoriū. vt duplex casti
tas denotetꝛ. videlicet mētis q̄ p cingu-
lū. ꝛ corpis q̄ p subcingulū significatur
At pte sinistra depēdet qꝛ potior est ca-
stitas mētis ꝙ corpis. ꝛ dextra ps poti-
or est ꝙ sinistra. vn̄ Greg. Lūbis pcingi
mur cū carnis luxuriā p carnis ꝯtinen
tiā coartamꝰ. Cīgulū qz ꝯuenientꝛ tpan
tiā designat. De subcingulo etiā dictuꝫ
est in ꝓhemio huiꝰ ptꝭ. Et aduerte ꝙ
pectꝰ ꝛ fauces leniter cū amictu stringū
tur. qꝛ motꝰ in nr̄a ptāte non sunt. Heli
as prius clausit celū qn̄ petijt ꝙ nō plu
eret. ꝙ aīm qn̄ desiderabat vindictā de
morte ꝓphetaꝝ. lingua etiā in hūido se
det ꝛ in madido ꝛ facile lubricatꝛ. Vn̄ ō
pnceps aploꝝ ad vocē ācille mgr̄m ne-
gauit. Sꝫ renes fortiter cingulo stringū
tur. vt castigetꝛ corpꝰ. ꝛ in seruitutē redi
gatꝛ. ꝛ imperꝰ luxurie refrenetꝛ. Porro
f̄m qd capiti. s. xp̄o ꝯuēit zona sacerdo
talis significat illud qd iohes apl's ait.
Cōuersus vidi similē filio hois pcinctū
ad mamillas zona aurea. Per zonā au
reā pfecta xp̄i charitas designatꝛ. qm̄ dic
apl's supeminentē scie charitatē xp̄i. fer
uentē in corde radiantē i ope. Cuiꝰ suc-
cinctoriū illud significat qd Isa. xj. de

xp̄o loq̄ns ꝑdixit. Erit iusticia cingu
lum lumboꝝ ei⁹. ꝛ fides cinctoriũ renũ
eius. Nam iustus dñs iusticias dilexit
eq̄tatem vidit vultus eius. Et fidel' dñs
in verbis suis. ꝛ sctũs in oibus opibus
suis. Due sũmitates ipius due sunt ꝑ-
tes naturalis iusticie quã xp̄s fec̄ ꝛ do-
cuit. s. qđ tibi nõ vis fieri alteri ne fece-
ris. ꝛ q̄cunq̧ vultis vt faciãt vob̄ hoies
ꝛ vos eadẽ facite illis. Cingulũ ḡ iusti-
ciam significat cuius duo sunt brachia
sese cõstringentia. s. declinare a malo et
opari bonũ. Repñtat etiã flagellũ q̊ py
latus cecidit Jesum Joh. xix.

De Stola.

Post cingulum sa-
cerdos orariũ siue stolaꝫ q̄ leue
dñi iugũ significat. siue q̄ est iu-
gũm ꝑceptoꝝ dñi sup collũ sibi iponit
vt iugum dñi se suscepisse demonstret.
Quã cũ osculo sibi imponit ꝛ deponit
ad notandũ assensum ꝛ desideriũ quo
se subiicit huic iugo. Jlla ãt a collo per
anteriora descendẽs dextꝝ ꝛ sinistꝝ la-
tus adornat. q̄ ꝑ arma iusticie a dextris
ꝛ a sinistris. i. in ꝓsperis et in aduersis
sacerdos dꝫ esse munitus. q̄ten⁹ nec ad
uersis frangat'. nec ꝓspis eleuet'. Vnđ
ꝛ cũ sacerdos i ordinatiõe stolã accipit
dicit illi ep̄s. Accipe iugũ dei. Jugũ ei
ei⁹ suaue ẽ. ꝛ on⁹ ei⁹ leue. suaue in ꝓspe
ris. leue i aduersis. Stola q̄ppe vsq̧ ad
genua q̄ curuant' ꝓtendit' vt nos mites
corde ꝛ hũiles isinuet. Significat ei pa
tientiã de q̄ scriptũ ẽ. Patiẽtia vob̄ ne-
cessaria ẽ vt reportetis ꝓmissiones. Et
iteꝝ. Jn patia vr̄a possi. a. v. Hinc est q̊
stola cũ zona seu cingulo a dextris ꝛ a
sinistris q̄busdã nexib⁹ colligat' q̄ꝛ v̉tu-
tes v̉tutib⁹ sociant' ꝛ iuuant'. ne aliquo
moueant' tentatõis ipulsu. Et ad desig
nandũ q̊ tã in ꝓsperis q̧̃ i aduersis de-
bet xp̄i iugũ patiẽter ferri faciẽte gluti-
no caritatis. A q̄busdã v̉o pontificibus
addit' ꝑmissis v̉bis. Stola innocentie
induat te dñs. Q̄ꝛ stolaꝫ respicit ꝑmiti-
uam q̄ fuit inocẽtie significatiua. Rur-
sus stola ab hũero sinistro sacerdot' in
dextꝝ dũ ordinat' reflectit'. q̄ꝛ cũ obediẽ
tia incipiat ab actiua ꝑ dilectionẽ ꝓxi-
mi trãsit in ꝯtemplatiuã vitã ꝑ dilectio
nem dei. Lõgitudo ãt stole ꝑseuerantiã
significat. Duo brachia stole dependẽ-
dentia significãt prudentiã ꝛ tꝑantiam
Vñ ap̄ls ad Thimo. ij. Sobrie et iuste
ꝛ pie viuam⁹ ꝛc̄. Sꝫ ꝛ ſm decretũ Bra-
careñ. ꝯcilij dꝫ sacerdos de vno eodẽq̧
orario ceruicẽ ꝑiter ꝛ vtrũq̧ humeꝝ ꝑ-
mens signũ crucis i suo pectore ꝑparare.
vt q̊ impturbat⁹ ꝑcipit' inter ꝓspa ꝛ ad
uersa ꝯsistere. v̉tutũ sꝑ ornamẽto vtro-
q̧ circũsept⁹ appareat hũero. Si q̊s ãt
aliter egerit excõicationi debite subia-
cebit. nisi forte q̊s dixerit h̄ decretũ ꝑ cõ
trariã general' eccie ꝯsuetudinẽ abroga
tum. Nã nõ vbiq̧ ꝑtes stole reducunt'
añ pect⁹ i modũ crucis. Crucẽ ãt gerit
dũ xp̄i passiõꝫ cui⁹ mister ẽ imitat' i mẽ
te. Orariũ itaq̧ iugũ sit' ꝛ on⁹ ẽ. Juguꝫ
sacerdotibus. on⁹ subdyaconib⁹. Vnđ
fit vt sacerdotib⁹ circa collũ. ꝛ dyaconi-
bus sup sinistꝝ humeꝝ ponat'. Sic em̄
iugũ collo portat'. sic ꝛ hũeris onera fe-
runt'. Lege i leuit. ꝛ videbis solos leui-
tas ferendis onerib⁹ destinatos. Jn dy
acono etiã stola iugũ significat. ꝓut in
ꝑte. ij. dictũ ẽ. vbi de dyacono agit'. Ad-
huc stola sinistro hũero dyaconi impo-
nitur. q̄ꝛ decet tꝑalia spũalib⁹ deseruire
vel q̄ꝛ dextrã dyaconi optet eẽ liberam
vt expediti⁹ ad ministeriũ sacerdot' di-
scurrat. de q̊ etiã ibi dictũ ẽ. Ad lumbos
stola succingit'. vt sit fort' ꝛ expedit⁹ ꝯ
pugnas libidinũ. Q̄ñq̧ tñ solũ sup sini
strum brachiũ ꝑs anterior stole ꝯplicat'
qđ tractũ ẽ a legalib⁹ sacerdotib⁹. q̊ duꝫ
sacrificabãt sũmitates balthei sup hũe-
rum reflectebãt. Jn ep̄o v̉o vel sacerdo
te ab vtraq̧ ꝑte eq̄liter depẽdet anteri⁹

qꝛ xp̄s cuius typū gerūt q̄ eq̄nimiter se
habuit in ꝓsperis ꝛ in aduersis q̄ ꝑ le-
nam ꝛ dexterā significant. habitatores
terre ad celestia ducere desiderabat q̄s
sꝑ añ oculos mētis sue gerebat. Dictū
est āt orariū. qꝛ cuiuis sine alijs indumē
tis sacerdotalibus baptisare ꝯsignare ꝛ
alia p̄la orāda facere liceat. sine orario
tñ nisi mag̃ necessitate cogēte nihil ho-
rum facere licet. In cōcilio Tribureñ.
in burcardo li. v. c. p̄sbr̄i. legit̃ vt p̄sbyte
ri nō vadant nisi stola orario ve induti.
Notandū āt ē ꝙ antiq̄tus stola erat ve-
stis candida ꝑtingēs vsq3 ad vestigia. q̄
p̄triarche vtebant̃ añ legē. q̄3 p̄mogeniti
bñdictionē p̄ris accipent induebant. et
dño victimas vt pontifices offerebant.
Sz postq̄3 alba cepit portari mutata ē i
torquē. Per p̄mā stolā innocētia intel-
ligit̃. q̄ fuit in p̄mo hoīe. Sz cū eā ꝑdi-
dit ꝓpter pctm̄ oportuit eaȝ recuꝑare ꝑ
vitulū saginatū. Quia igit̃ suꝑest vt q̄
ꝑ inobedientiā cecidim⁹. ꝑ obedientiaȝ
resurgam⁹. recte ꝑ veste innocētie recu
ꝑanda subim⁹ torquē obediētie. Nam
ꝑ stolā q̄ nūc vtimur obedientiā accipi
mus euāgelij crucifixi. Porro ꝺm q̄d
capiti. s. xp̄o ꝯuenit stola q̄ suꝑ amictū
collo sacerdotis incūbit. obedientiaȝ et
seruitutē significat. quā dñs oīm ꝓpter
suoꝝ salutē subijt. Nā cū in forma dei
esset nō rapinā arbitrat⁹ ē esse se equalē
deo. Exinaniuit em̄ semetip̄m formam
serui accipiēs. fact⁹ obediēs vsq3 ad mor
tem. mortē āt crucis. Causā q̄ppe mor
talitatis nec traxit origine nec ꝯmisit in
oꝑe. Stola etiā rep̄ntat ligaturā q̄ ih̄s
ligatus fuit ad columnā. Statutū est i
canonib⁹ ne subdyaconi lectores ꝛ psal
miste orarijs sine stolis vtant̃.

De Manipulo.

Quia vero menti-
bus bñ cōpositis et diuino cultui
mācipatis sepe subrepit accidia
q̄ quodā torpore reddit aīm dormientē
dicēte psal. Dormitauit aīa mea pre te
dio. Idō i sinistra manu mistri ad alta-
ris ministeriū accedentis q̄dā apponit̃
manipula q̄ fanon vel manipul⁹ vel su
dariū appellat̃ q̄ten⁹ sudorē mētis ab-
stergat. ꝛ soporē cordis excutiat. vt bo-
nis oꝑib⁹ inuigilet depulso tedio vł tor
pore. Per manipulā em̄ bona oꝑa vel
vigilātia desig̃t. de q̄ dñs ait. Vigilate
qꝛ nescitꝭ q̄ hora fili⁹ hoīs venturus sit.
Vñ sponsa d̄r i cāticis. Ego dormio ꝛ
cor meū vigilat. Per sudariuȝ ec̄ pn̄ia
designat̃ q̄ labes q̄tidiani excessus ꝛ te
diū m̄dane ꝯuersatōis extergit̃. de q̄ d̄r
Dormitauit aīa mea p̄ tedio. tedet em̄
aīaȝ pctōꝝ ꝯscie ꝛ infirmitatꝭ corporee
Significat ēt futuroꝝ bonoꝝ retributi
onē. Vñ in q̄busdā locꝭ q̄tiēs i festꝭ alb
vtunt̃ manipulos portāt ex eo ꝙ i illa
vita vnusq̄sq3 ꝓpriā mercedē accipiet. ꝛ
veniētes veniēt cū exultatōe portantes
manipulos suos. Itē qꝛ manipul⁹ pe-
nitentiā desig̃t. inde ē ꝙ sudariū subdia
coni mai⁹ fanone sacerdotali format̃ qꝛ
vbi maior excessus maior exigit̃ pn̄ie
fruct⁹. De sudario ēt. ī. dicet̃. Sane mi
nistri manipulū i brachio sinistro ferūt
ad nōndū ꝙ stricti dn̄t esse ad terrena s3
ad celestia expediti. ātiq̄ āt nō erāt astri
cti ad h̄. qꝛ deo etiā ꝓ tꝑalib⁹ seruiebāt
ꝛ ad significandū nos i hac vita q̄ ꝑ si-
nistꝝ significat̃ pati tediū suꝑflui huorꝭ
i. delectatōis ꝛ alia suꝑflua mentis. Ad
huc manipul⁹ i sinistra fidē in hac vita
desig̃t. Manipuli vsus sumpt⁹ ē nō ab
aarō s3 ab antiq̄s p̄rib⁹. qꝛ sicut legit̃ in
martilogio bede arseni⁹ sꝑ sudariū fere
bat i sinu vel manu ad tergendū effluē
tiam lacrymaꝝ. Porro ꝺm ꝙ capiti. s.
xp̄o ꝯuenit ꝙ sacerdos manipulū por-
tat i leua desig̃t ꝙ xp̄s brauiū obtiebat
in via. Per manipulū em̄ p̄miū desig-
nat̃. iux̄ q̄d legit̃. Veniētes āt veniēt cū
exultati. por. ma. su. Per leuā vita p̄ns

accipit.iux̄ illð. Leua eiꝰ sb capite meo
ꝛ dextera eiꝰ amplexabit me. Xp̄s āt sit
fruebat ꝛ merebat. fruebat i p̄ria. ꝛ me-
rebat i via. Nā sit ꝛ brauiū ꝯp̄hēdebat
ꝛ stadiū ꝑcurrebat. qꝛ sit erat i patria ꝛ i
via. Nemo inq̄t ascēdit in celū nisi q̄ ð
celo descēdit filiꝰ hoīs q̄ ē in celo. Ma-
nipulus etiā rep̄ntat funē q̄ iesus ꝯpre-
hensus a iudeis ligatꝰ fuit. Vnde Ioh.
xviij. Cōprehenderūt iesum ꝛ ligauert
eū. Manipulꝰ tn̄ post indutā planetaꝫ
ꝯsueuit rōno pōtifici immitti. qð etiā a
pluribꝰ obseruat. de q̄ in q̄rta ꝑte sub ti.
de ꝯfessione dicet. Notandū aūt ꝙ dya
conꝰ ꝛ subdyaconꝰ pōtifici induēti ꝛ ex
uenti se sacris vestibꝰ sine manipul ser-
uiunt. P̄mo vt expeditiꝰ ꝛ liberiꝰ admi
nistrent. Scðo ad notandū ꝙ in tali ob
sequio nō debēt fructū q̄rere tp̄alē qui
q̄n̄ꝫ ꝑ manipulū significat. iux̄ illð ps̄
Veniētes āt veniēt ꝛc. Rursus dū pō-
tifex se induit vl̓ exuit dyaconꝰ stat a de
xtris ꝛ sbdyaconꝰ a sinistrꝭ. qꝛ dyaconꝰ
ex ordie suo ad fortiora ꝛ ꝑfectiora q̄ ꝑ
dextrā significant assumit q̄ꝫ subdyaco
nus.

De Casula seu planeta.

P Ostremo sup oēs vestes induit casula q̄ q̄si ꝑua ca
sa dr̄. ꝛ a grecꝭ plāeta vocat. a pla
non qð ē error. q̄m̄ errabūdus eius lim
bus sup brachia eleuat. significās cari-
tatem sine qua sacerdos est sic es sonās
aut cimbalū tinniēs. Sicut em̄ caritas
opit multitudinē pctōꝝ. ꝛ oīa legis ꝛ ꝓ
phetaꝝ mādata ꝯtiet dicēte ap̄lo. Ple-
nitudo legis est caritas. sic ꝛ hec vestis
cūcta planat ꝛ oīa alia indumenta in
tra se claudit ꝛ cōtinet. De caritate dicit
ap̄ls. Adhuc excellentiorē viā vob ostē
do. Si linguis hoīm loq̄r ꝛ angeloꝝ ca
ritatem aūt nō habeā nihil sum. Et ite-
rum. Si fidē habeā vt mōtes transferā
caritatē āt nō habeā nihil sum. Hec si-
quidem est vestis nuptialis ð q̄ dn̄s in-
q̄ūt in euangelio. Amice q̄uō huc itra
sti nō habēs vestē nuptialē. Sine hac
āt nunq̄ꝫ sacerdos dꝫ suū officiū exerce
re. qꝛ sp̄ eū decet i caritatis vinculo per
manere. Per h̄ āt ꝙ amictꝰ sup os pla-
nete reuoluit innuit ꝙ opus bonuꝫ dꝫ
ad caritatē referri. Nā finis p̄cepti ē ca
ritas de corde puro ꝛ ꝯsciā bona ꝛ fide
non ficta. Qð v̄o casula in extensione
manuū in anteriorē ꝛ posteriorē ꝑtem
diuidit. significat duo brachia caritatꝭ.
s. ad deū ꝛ ad ꝓximū. Diliges inq̄t deū
tuū ꝛc. In his duobus mādatis pēdet
tota lex ꝛ ꝓphete. Rursus latitudo pla
nete latitudinē significat caritatis que
ꝛ vsq̄ꝫ ad inimicos extendit. Vn̄. Latū
mandatū tuū nimis. Due q̄ꝫ plicature
sinistre videlicet ꝛ dextre sunt duo p̄ce-
pta caritatis. s. amor dei ꝛ ꝓximi. Du-
plicat etiā an̄ pectus. ꝑ qð cor. ꝛ iter hu
meros. ꝑ q̄s opa exprimunt. ꝛ in eis ve
stimentū ip̄m duplex efficit. qꝛ sic debe
mus bona opa foris oñdere ꝓximis vt
eadem intus i corde corā dn̄o integ̃ ser-
uemus. Caritatē em̄ debemꝰ habere in
corde ꝛ opere intus ꝛ foris. Rursus an̄
pectus duplicat. quoniā ꝑ caritatē bo-
na voluntas ꝛ sancta cogitatio genera-
tur. Duplicat etiam inter humeros. q̄s
per illam aduersa a proximis ꝛ ab ad-
uersarijs supportant. Ad brachia autē
eleuat dum bona opera caritatis ope-
ramur. Ad dextrum dū operamur bo-
num ad domesticos fidei. ad sinistrum
dum extenditur etiaꝫ ad inimicos. Ad
huc triplicat in brachijs. in dextro qui-
dem dū fidelibus monachis clericis ꝛ
laicis subuenimus. In sinistro dū infi-
delibus. s. malis cristianis. iudeis. ꝛ pa
ganis necessaria ministramꝰ. Per ca-
sulam quoq̄ꝫ recte opera iusticie desig-
nant. iuxta illud. Sacerdotes tui indu-
antur iusticia. Sane sacerdos suū agēs
officiū nō debet casulam exuere. qꝛ p̄ci
piente dn̄o Leuit. xxi. Nō licꝫ ei egredi

de sctis.s.rebꝰ vel p̄ceptis. Porro
ſm quod capiti .s.christo conuenit.casu
la magni sacerdotis est eccl'ia vl'is. de q̄
dicit apl's.Quotq̄t i xp̄o baptisati estis
xp̄m induistis. Hoc ē illud aaron vesti
mentū cuiꝰ in orā descēdit vnguentū. ꝫ
a capite descēdit i barbā.⁊ a barba dscē
dit in orā.qm̄ de plenitudine spūs eius
nos oēs accepimꝰ. p̄mo apl'i. postmo-
dū ceteri. Q2 aūt casula vnica ⁊ integra
et vndiqꝫ clausa est significat fidei vni-
tatē ⁊ integritatē. Verūtn̄ in extēsione
manuū in anteriorē ⁊ posteriorē partē
q̄dāmō diuidit designās ⁊ antiquā ecci
am que passionē xp̄i p̄cessit. ⁊ nouā que
passionē xp̄i subsequit. Nā ⁊ q̄ p̄ibāt ⁊
q̄ subsequant clamabāt dicētes. Osan-
na filo dauid.bn̄dictus q̄ venit i no.do.
Hec etiā vestis rep̄n̄tat purpureū vesti
mentū quo milites circūdederūt iesuz
Johannis.xix.a.

De caligis ⁊ sandalijs.

Superius de sex

ornamētis tā sacerdotibꝰ q̄ꝫ epis
coībus dictū ē.nūc aūt de nouē
pontificū spēalibꝰ dicēdū restat.Et p̄riꝰ
de caligis ⁊ sandalijs videamꝰ. Vesti-
mentū aūt pedū nō habuit originez ab
aaron q̄ dūtaxat i iudea ↄuersabat. idō
qꝫ ncc'e non habuit.sed ab apl'is q̄bꝰ di-
ctū est.Eūtes docete oēs gētes.nisi for-
te q̄s dixerit ꝙ calige ⁊ sandalia i locuz
femoraliū succedūt.Celebraturi igr̄ pō
tificis pedes. interea dū dicunt quinqꝫ
psalmi in p̄patōe euāgelij pacis.caligis
⁊ sandalijs calciant.q̄ꝝ pulcritudinem
āmirabat ꝓpheta dicēs.Quaz speciosi
pedes euāgelizantiū pacē euāgelizanti
um bona.vn̄ Apl's ad Eph.Calciati pe
des calciamētis virtutū. Et i euāgelio
legit dn̄m misisse discipl'os suos sanda
lijs calciatos.vtiqꝫ in p̄patōe euangelij
pacis. Si em̄ calciati non eēnt quō sup
serpētes ⁊ scorpiōes calcare potuissent.

Cogitēt igit epi cur ita calciati sunt.imi
tent coꝝ exēpla q̄ꝝ imitant calciamēta
Siquidē ꝑ pedes ↄueniēt affectꝰ intel
ligunt. Dn̄t nāqꝫ habere affectꝰ ⁊ deside
ria calciata.ne puluere terrenoꝝ seu tē
poraliū maculent. Per hmōi q̄z calcia
mentū ꝓhibitio pedū ↄgrue intelligit.
ne videlicet ad illicita festinent. Quia
vo affectꝰ facilius inficiunt ⁊ maculan
tur tp̄e ꝓsperitatis.qd̄ ꝑ dextrū q̄ꝫ tēpe
aduersitatis qd̄ ꝑ sinistrū intelligit.idō
vt maiori ꝑiculo ciciꝰ occurrēdū ondat
a dextro pede pontifex incipit calciari.
Prius tn̄ q̄ꝫ sandalia pedibꝰ imponan-
tur caligis induunt vsqꝫ ad genua ꝓtē
sis.ibiqꝫ ↄstrictis.q2 p̄dicator pedibꝰ su
is rectos debet facere gressus suos ⁊ ge
nua debilia roborare. Nā q̄ fecerit ⁊ do
cuerit hic magnꝰ vocabit in regno celo
rū.Calige q̄z iacitini.i.aerei seu celestis
coloris denotāt ꝙ celestes debet habe-
re pedes.i.affectꝰ ⁊ firmos.ne claudicet
sed dicat cōfortamini pusillanimes. Et
ↄn̄ter sandalia pedibus imponunt que
sic vocant ab herba vl' sandarico colore
q̄ depingunt. Hn̄t aūt d̄ subter integrā
soleā desuꝑ vero coreū fenestratū.quia
gressus p̄dicatoris ⁊ subtꝰ dn̄t esse muni
ti ne polluant terrenis.iuxta illud dn̄i-
cū.excutite puluerē d̄ pedibꝰ vr̄is. ⁊ sur
sum apti q̄tenus ad cognoscēda miste-
ria seu celestia reuelent.iuxta illud pro
pheticū. Reuela oculos meos ⁊ cōs.mi.
de le.tua. In h̄ q̄z ꝙ desuꝑ apta sunt: ꝙ
corda sꝑ ad deū erecta habere ⁊ oculos
mētis ad ea q̄ sursum sunt aperire debe
mus significat. Qd̄ etiā subtꝰ solida sūt
significat ꝙ mētē in terrēis obtusaz ha-
bere debemꝰ.nec debemꝰ q̄rere bn̄dictō
nē esau q̄ in terris est.ꝫ iacob q̄ est i cel'
Rursus ꝙ sandalia i q̄busdā locis apta
⁊ in q̄busdā integra seu clausā sūt. desi-
gnat ꝙ euāgelica p̄dicatio nec oibus re
uelari nec oibꝰ abscōdi debet.iuxta illd̄
Vobis datū est nosse misteriū regni dī

ceteris aũt in ꝑabolis. Et nolite sctũm
canib⁹ neqꝫ margaritas spargẽ añ por-
cos. Sãdalia q̊ꝫ interi⁹ quñqꝫ ex corio al
bo fiũt. q̃r necesse est intentõꝫ candidaꝫ
⁊ ꝯsciam purã corã deo habere. ⁊ exteri
us nigrũ apparet q̃r ꝑdicatoꝝ vita xp̄i
tribulatõꝫ hui⁹ mundi nigra ⁊ despecta
secularib⁹ videt̃. quñqꝫ etiã rubeũ ad vo-
tũ martirij designandũ. ⁊ quñqꝫ diuersis
colorib⁹ variatũ. in q̄ virtutũ varietas q̄
bus ornat⁹ esse debet significat̃. Lingu
la ṽo a corio sepata supra pedẽ ꝯsurgẽs
lingulas eoꝝ q̄ ꝑdicatori bonũ ꝑhibẽt
testimoniũ significat. q̄ q̊dãmõ a spũali
um ꝯuersatõe sepati sunt. Scḋo lingu-
la ip̄a spũaliũ lingua ẽ q̄ ꝑdicatoreꝫ in
opus ꝑdicatõis introduxit. Tertio etiã
ip̄ius ꝑdicatoris linguaꝫ desigt̃. Linea
ṽo ab ip̄a lingula vsqꝫ ad finẽ sandalij:
ꝑ mediũ ei⁹ ꝓcedẽs euãgelicã ꝑfectõeꝫ
designat. Linee ṽo ab vtroqꝫ latere pro
cedẽtes q̄ in fine sandalij ad ip̄am line-
am mediã referunt̃ ibiqꝫ terminant̃ le-
gẽ figurãt ꝓpheticã q̄ in euãgelio reca-
pitulat̃ ⁊ in eo terminat̃. Supior q̊ꝫ ꝑs
sandalioꝝ ꝑ quã pes introducit̃ varijs
ꝯsuit̃ funiculis. ne duo ei⁹ cornua deflu
ant seu ab inuicẽ disiũgant̃. ad notãdũ
ꝙ ꝑdicator seip̄m varijs alligari dꝫ ṽtu
tibus atqꝫ scripture sentẽtijs. ne ip̄ius i-
trinseca ab his q̄ exteri⁹ lucẽt corã altis-
simo disiũgant̃. Ip̄a q̊ꝫ sandalioꝝ liga
tura significat ꝙ p̄lat⁹ q̄ huc illucqꝫ di-
scurrere hꝫ gressus mẽtis firmare debꝫ
cũ in turbis versat̃. Quia vero corrigie
huc atqꝫ illuc manib⁹ ducunt̃ vt sanda-
lia firment̃ ⁊ ligent̃. significat ꝙ ꝑdica-
tor sic firmo gressu incedere dꝫ vt nulli
onerosus existat. ⁊ ne in via mistrando
deficiat. Nã frustra velocit̃ currit q̄ p̄ius
q̃ꝫ ad metã ꝑueniat deficit. Mistice em̄
sandalia cursum ꝑdicatoris significat.
Nũqꝫ tñ sandalia nõ ligant̃ q̃r xp̄i icar-
natio aliqñ humanis sensib⁹ apta ẽ. vt
ẽ pãnis inuolui ⁊ in ꝑsepio poni. Ali-
qñ vero corrigie sand alijs superogant̃.
q̃r scriptũ ẽ. Qd̃cũqꝫ superogauer̃ ego
cũ rediero reddã tibi. Põt etiam dici ꝙ
calige significãt illã lotionẽ de q̄ dñs ait
Qui lot⁹ est nõ indiget nisi vt pedes la
uet. Sed q̃r nõ sufficit mũdicia cordis
absqꝫ patiã ꝑsecutõis. iõ sequunt̃ cẽtões
rubei q̄ martiriũ figurãt. Qui aũt i cor-
de mũdiciã ⁊ in volũtate si opus fuerit
babuerit patiaꝫ secur⁹ accedet ad ꝑdica
tõeꝫ quã sandalia designãt apostolica.

Porro fm qḋ capiti. s. xp̄o ꝯueniunt
sandalia aliud designãt. põtifex em̄ i al
taris officio capitis sui. s. xp̄i cui⁹ est mẽ
brũ repñtans ꝑsonã dũ pedib⁹ assumit
sandalia. illud incarnatõis dñice calcia
mentũ insinuat. de q̄ dñs ait in ps̄. In
idumeã extendã calciamẽtũ meũ. i. in
gẽtib⁹ notã faciã incarnatõꝫ meã. Ue-
nit em̄ ad nos calciata diuitas. vt ꝑ no
bis dei fili⁹ sacerdotio fungeret̃. Per li
gulas aũt quib⁹ pedib⁹ ip̄a sandalia cõ
stringunt̃ illud idẽ accipim⁹ qḋ ꝑ calcia
mẽti corrigiã iohes baptista significauit
cũ ait. Cui⁹ nõ sum dign⁹ cor. cal. solue-
re. vnionẽ videlicet ineffabilẽ ⁊ copulã
corꝑalẽ insolubilẽ. q̄bus ṽbi diuinitas
nr̃e se carni ꝯiunxit. Sane mediãtibus
calig̃ pedes sãdalijs ꝯiũgũt̃ q̄m aia me-
diãte carne diuitati ẽ vnita. sic em̄ pes
corp⁹ sustẽtat. ita diuitas mũduꝫ guber
nat. Unñ Adorate scabellũ pedũ eius.
q̄m sctm̄ est. Verũ fm decretũ Grego.
dyaconi non dñt vti cõpag̃. i. sandalijs
neqꝫ manipulis. i. calciamẽtis ep̄alib⁹
absqꝫ indulgẽtia sedis ap̄lice speciali.
Olim em̄ vtebant̃. q̃r eorũ erat discurre
re ꝑ comitatũ. Hodie ergo nec ip̄si nec
sacerdotes vtuntur. sed ep̄i solũ. vt ꝑ va
rietatẽ sandalioꝝ notet̃ varietas officio
rum. Preterea ep̄i habent ꝑ plebes di-
scurrere. sacerdotes vero domi hostias
imolare. Clerici aũt romane ecclesie ex
ꝯcessiõe ꝯstãtini imꝑatoris vti possent cal-
ciamẽtis cũ vdõib⁹. i. cãdido litheamie.

De succinctorio ꝛ orali.

DE succictorio nil aliud dicimꝰ q̄ꝫ ꝙ sub zona ꝛ cingulo vt in ꝓhemio huiꝰ ꝑtis dictū est. Sane romanꝰ pōtifex post albā ꝛ cingulū assumit orale q̄ndaꝫ vicꝫ sindonē qď capiti q̄si in modū veli iponit ꝛ replicat sup hūeros ꝛ añ pectꝰ legalis pōtificis ordinē sequēs. q̄ post lineā strictā ꝛ zonā induebat ephot. i. suphūerale cuiꝰ locū mō tenet amictꝰ. Assumit etiā crucē q̄ndā catenulis insertā quā a collo suspensaꝫ sibi statuit añ pectꝰ. qm̄ ꝛ legalis pontifex laminaꝫ aureā gerebat i fronte ꝓ q̄ pontifex iste crucē gerit i pectore. ꝛ sic signo crucis aurea lamia cessit. Nā mysteriū qď in q̄ttuor lr̄is auri lamia ꝯtinebat. i q̄ttuor ꝑtibꝰ forma crucis explicuit. iuxta qď inq̄t apl̄s. Vt cōphendatis cum oibꝰ sctis q̄ sit latitudo ꝛ longitudo. q̄ sublimitas ꝛ ꝓfundum Sacr̄m ꝫ qď ille tūc ꝑ laminā ꝓferebat in fronte h̄ iste iā recondit in mēte. naꝫ corde creditꝛ ad iusticiā. ore aūt ꝯfes. fit ad salu. Et ꝺm Hiero. Auro legis sanguis euāgelij p̄ciosior est. Crucē q̄ꝫ statuit sibi añ pectꝰ ad designandū qď ait apl̄s. Glorificate deū ꝛ portate in corpore vr̄o. Imponēdo aūt sibi ꝛ deponendo crucē illā osculatꝛ. ad notādū ꝙ xp̄i passionē q̄ ꝑ illā significatꝛ credit ꝛ cōfitetꝛ. ad quā repn̄tādaꝫ i officio misse se ꝑat.

De tunica.

POst appositā stolā pontifex induit tunicā q̄ alibi subtile. in lege vo poderis, i. talaris dicebatꝛ. significātē ꝑseuerātiā. Vn̄ Joseph inter fr̄es suos talarē vestē describitꝛ habuisse. Cū em̄ cetere vtutes i stadio currāt ꝑseuerātia tm̄ brauiū accipit. qm̄ qui ꝑseuerauerit vsq̄ꝫ in finē hic saluꝰ erit. Vn̄ ꝺcipitꝛ. Esto fidelis vsq̄ꝫ ad mortē. ꝛ dabo tibi coronā vite. Rursus iō post albā tunicā induitꝛ: q̄r sicut ꝑ albā castigatio corꝑis. ita ꝑ tunicā vtutes intime intelligūtꝛ. q̄s sꝑ debꝫ habere ꝑfectꝰ. Porro tunica non cingitꝛ. qm̄ ꝺm sui formā iter nō impedit. sic ꝛ vtutes ꝑ illā designate liberū iter ad ꝯtemplatōꝫ dei p̄bent. ꝫ alba cingitꝛ ꝓut sub cingulo dictū est. In veteri testamento erāt due tunice videlicet bissina ꝛ iacinctina. Exo. xxxix. c. Et hodie etiā q̄dam pōtificeſ duabꝰ vtuntꝛ ad notādū ꝙ ꝓpriū est eoꝝ h̄re sciaꝫ duoꝝ testamētorū vt sciāt de thesauro dn̄i ꝓferre noua et vetera. siue vt se oñdāt dyacones ꝛ sacerdotes. Preterea vnaqueq̄ꝫ eaꝝ tipū ꝓpriū gerit. qm̄ alba q̄ bissina siue linea ē castitatē significat. vt sub ti. de alba. dictū est. Prima etiā tunica si serica ē. q̄r originē traducit ex vmibꝰ q̄ sine coitu creantꝛ. castitatē ꝛ humilitatē demōstrat Scd̄a tunica q̄ iacinctina eē dꝫ sicut et olim erat. i. coloris lapidis iacincti: qui etheris serenitatē imitatꝛ. sctōs significat celestia cogitātes ꝛ imitātes siue celestē ꝯuersatōꝫ. Sicut em̄ lapis ille colorē cū aere mutat. nā in sereno aere serenus ꝛ i obscuro pallidꝰ est. sic specialiꝛ decet ep̄m gaudere cū gaudētibꝰ. ꝛ flere cū flētibꝰ. Si aūt illa alteriꝰ coloris fuerit. fit ꝛ alteriꝰ significatōis. Ceterū pōtifex vnā tunicā sub alia iduit. ad notandū ꝙ sicut coopta tunica a ppl̄o nō videtꝛ ꝫ tm̄ a clericis scitꝛ. ita ꝛ rō sublimiū ꝛ virtutes q̄s ꝑfectus sꝑ h̄re debet q̄ sꝑ illā significantꝛ patere nō dn̄t oibus sed maioribꝰ ꝛ ꝑfectis. Porro ꝺꝫ qď capit. i. xp̄o ꝯuenit hec vestis q̄ in veteri sacerdotio iacinctini coloris erat ꝛ habebat ꝓ fimbrijs malapunica cū tintinnabulis aureis ab iferiori ꝑte dependētia. vt pōtifex totꝰ vocalis icederet. ꝓut dicetꝛ sb ti. de lega. indu. celestē. xp̄i doctrinā insinuat. cuiꝰ noticiā habuerūt oēs q̄bus dr̄ ꝑ ꝓphetā. In montē excelsum ascēde tu q̄ euāgelisas syon. Precipue

tū hanc tunicā habuit euāgelice textrix doctrine sapia dei ihs xp̄s. ⁊ dedit illā aplīs suis. Oia inqt q̄ audiui a p̄re meo nota feci vobis. Hāc ḡ significauit illa tunica dn̄i. quā milites scindere noluerūt eo q̄ eēt incōsutilis desup ꝯtexta ꝑ totū. damnū fore maximū existimātes In q̄ significatū est q̄ȝ dānosum sit si q̄ doctrinā euāgelicā heresib⁹ scidere moliant̄. Subdyacon⁹ quoq̄ȝ vtit̄ tunica d̄ q̄ in sequēti tractatu dicet̄.

De dalmatica.

Pontifex imediate sup tūicā dalmaticā vestit̄ s̄m institutō silueſtri pape q̄ ab incōsutili dn̄i tunica ⁊ aplōꝝ colobio credit̄ mutuata. Est aūt colobiū vestis sine manicis. put in cuculla monachali apparet. Sed silueſter papa. in dalmaticā vtit latas manicas addēdo. ⁊ i sacrificijs altaris portādā instituit. Dicta est aūt dalmatica eo q̄ i dalmacia ⁊ p⁹ oia alia indumēta sacerdotalia sit reꝑta. hec sui forma significat largitatē eo q̄ largas hȝ manicas ⁊ ꝑtēsas. Vn̄ s̄m aplm̄ oꝑtet ep̄m esse nō turpis lucri cupidū. ſȝ hospitalē. Nō ergo manū habeat ad dandū collectā. ⁊ ad recipiendum porrectā. ſȝ illud efficiat qȯ ꝓpha suadet Frāge esurienti panē ⁊c. Et ob hoc forte diaconi specialr̄ vtunt̄ dalmatic̄. q̄ ꝑn cipalit̄ electi sunt ab aplīs vt mensis ex officio mistrēt. Ceteꝝ dalmatica diaconi āpliores hȝ manicas q̄ȝ tunicella subdiaconi q̄ alicubi subtile vocat̄. q̄ ipse ampliorē habere debet charitatē q̄ȝ subdyacon⁹ ꝓpter maius donū. Pontific̄ etiā dalmatica latiores habet manicas q̄ȝ diaconi ad notandū q̄ ipe magis est expedit⁹ nihil hn̄s qȯ ipius man⁹ ꝯstrigat. q̄ ꝑ celestibus oia debet largiri. caritas em̄ ei⁹ extendit̄ etiā vsq̄ȝ ad inimicos. Nēpe tunicella subdiaconi. dalmatica diaconi. ⁊ casula p̄sbyteri succedūt

in locū tunice iacinctine. q̄ erat coloris celestis. i. aerei. ad notādū q̄ oēs ministri altaris celestē dn̄t habere ꝯuersationē. licȝ s̄m mai⁹ ⁊ minus. qȯ notat latitudo vel strictura manicaꝝ dalmatice. ⁊ tunicelle. vt p̄missum ē. Quia igit̄ sacerdos maxime dȝ esse ad celestia expedit⁹. iō hec ornamēta gerit nec aliq̄d gerit brachia stringēs. Ep̄us aūt sil̄r vtit̄ et dalmatica ⁊ tunicella. ⁊ oim ornamēt̄ vt on̄dat se ꝑfecte oēs hr̄e ordines tāq̄ȝ q̄ eos alijs ꝯfert. miores sacerdotes eos non ꝯferūt. ⁊ iō illa nō portāt. qb⁹ sufficit vnū qȯ celestē significat cōuersatōē. Preterea pōtifex in ornamētis atq̄ȝ in officio magis exp̄sse gerit silitudinē saluatoris q̄ȝ simplex sacerdos ⁊ magis sibi ꝯueniūt ornamētoꝝ significata ideo q̄ȝ plurib⁹ vtit̄ ornamēt̄. Debet aūt dalmatica hr̄e duas lineas coccineas hinc inde an̄ ⁊ retro a sūmo vsq̄ȝ deorsum. vt pontifex on̄dat̄ hr̄e feruorē charitat̄ ad deū ⁊ ad ꝓximū in ꝓsperis ⁊ in aduersis. iuxta veteris ⁊ noui testamēti p̄ceptū quod est. Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo. ⁊ ꝓximū tuum sicut teipsum. Vnde Joh. Carissimi nou mādatū nouum scribo vobis. sed mādatū vetus quod ab initio habuistis. Et iterum. Mādatum nouū scribo vobis ⁊c. Hn̄c linee purpuree sunt significātes fidem sanguinis christi in vtroq̄ȝ populo necessariam. In sinistro quoq̄ȝ latere dalmatica fimbrias solet hr̄e sollicitudines actiue vite. significātes q̄s ep̄s ꝓ subditis suis debet hr̄e. Juxta qȯ dicit apl̄s. Preter illa que extrinsecus sūt instātia mea q̄tidiana sollicitudo oim̄ ecclīarū. Per dextrū vero latus qȯ fimbrijs caret notat̄ cōtēplatio celestiū sine sollicitudinibus. ⁊ q̄eta a multiplicitate ꝑturbationū. Adhuc quedaȝ dalmatice quindecim habent fimbrias ante ⁊ retro. q̄ xv. psalmi in veteri testamēto q̄si xv. ḡd⁹ exeūt de tramite charitat̄. ⁊ xv

ram/ silr in nouo testamēto excrescunt
de ope caritatis. Verbi grā. Charitas
patiēs est ꝛ benigna ꝛc̄. vsqꝫ caritas nū-
q̄ꝫ excidit. Aliq̄ vo hn̄t. xxviij. añ. ꝛ toti
dem retro vbi septiformis spūs ē octi-
es repetit⁹ q̄ replet octo maneries lau-
dantium deū. s. reges ꝛ ppl'os. p̄ncip es
ꝛ iudices. iuuenes ꝛ v̄gines. seniores ꝛ
minores. Rursus i dalmatica varietas
est sine scissura. qꝛ licet varia religionis
opa apd̄ deū agant̄. tñ i votis nō discre-
pant. Itē apta est a laterib⁹ sub ascellis
insinuās illi q̄ eā iduit vt xp̄i q̄ i latē lan
cea pforat⁹ ē vestigia imitet̄. Adhuc dal
matica formā cruc̄ p̄tēdit. Vñ p eam
xp̄i passio figurat̄. Idōqꝫ i misse officio
portat̄ vbi xp̄i passio repn̄tat̄. Signifi-
cat etiā dalmatica sctām religionē ꝛ car
nis mortificationē atqꝫ sublimiū rōnez
Alba dalmatica sctām ꝛ imaculatā sig-
nificat vitam. rubea martyriū. alba vo
ope polimitico variata notat mūdiciaz
ꝛ v̄tutū varietatē. ꝛ est aurifrisio ador-
nata. iux̄ illd̄. Astitit regi. a de. t. i ve. de-
au. Porro s̄m q̄ capiti. s. xp̄o ꝯuenit
dalmatica sui forma latā ꝛ largā xp̄i mi
sericordiā significat quā ip̄e p̄ ceter̄ do
cuit ꝛ ipendit. Estote inq̄t misericordes
sicut ꝛ pr̄ vr̄ misericors ē. Btī nāqꝫ mi-
sericordes qm̄ ip̄i miaz cōseqn̄t̄. Hic ē
ḡ samaritan⁹ ille ꝓxim⁹ nr̄. q̄ fecit nobis
cum miam sup infundēs vulnerib⁹ no-
stris vinū ꝛ oleū. Nā p viscera mie dn̄i
dei nr̄i visitauit nos oriēs ex alto. q̄ n ō
ex opib⁹ iusticie nr̄e q̄ fecim⁹ nos. ꝫ s̄m
suā misc̄dīaz saluos nos fecit. Pro pec
catorib⁹ venit vt de pc̄tis veniā indulge
ret. Miscd̄iam inq̄t volo ꝛ nō sacrificiū
Legit̄ i canōe Greg. q̄ i p̄mitiua eccia
nō licebat ep̄o vel dyacono vti dalmati
ca absqꝫ indulgētia sedis apl'ice speciali
Sane dalmatice tp̄e aduent⁹ dn̄i a dy-
aconibus intermittunt̄. qm̄ qñ aliq̄ cla
ritas sacri ordinis ad temp⁹ intermitti-
tur clarius resplendet ꝛ auidius sumit̄
qñ resumit̄ in animis deuotoꝝ qꝛ qd̄ ra
rum est magis appetit̄. Rursus i aduē
tu dyacon⁹ non vtit̄ dalmatica. nec sub
dyaconus tunica. qꝛ lex quā subdyaco-
nus significat añ icarnationē dn̄i euan
gelij ornatu carebat. ꝛ claritas euāgelij
quā dyacon⁹ significat nondū apparue
rat. Vel qꝛ nondū venerat q̄ veste inno
centie ꝛ imortalitat̄ nos induere debe
bat. idō vestes leticie dimittunt̄. Vtunt̄
āt tūc casulis. de q̄ in. ij. p̄te sub ti. de dy
acono dictū ē. In ieiunijs tñ pente. pōt
dyaconus dalmatica vti.

De Cirothecis.

Q Via pleriqꝫ bo-
num opus qd̄ faciūt inani fauo
re corrūpunt. idō statim p⁹ idutā
dalmaticā pōtifex iux̄ ritū apl'oꝝ man⁹
opit cirothec̄. vt nesciat sinistra sua q̄d
faciat ei⁹ dextera. Per cirothecā ḡ cau-
tela ꝯgrue d̄signat̄ q̄ sic facit op⁹ i pub-
lico q̄ itentionē ꝯtinet i occulto. Nā et
si dn̄s dixerit. luceat lux vr̄a corā homi
nibus vt videāt opa vr̄a bona. ꝛ glorifi
cent pr̄em vr̄m q̄ in celis ē ad qd̄ etiaz
designandū cirotheca circulū desup hꝫ
aureū. ip̄e tñ p̄cipit. Attēdite ne iusticiā
vr̄am faciatis corā hoib⁹ vt videamini
ab eis. alioq̄n mercedē nō hēbitis apd̄
pr̄em vestꝝ q̄ in cel' ē. Man⁹ ḡ qñqꝫ ve-
lant̄ cirothecis ꝛ qñqꝫ denudant̄. qꝛ bo
na opa interdū ad vitandū vanā gloriā
occultant̄. ꝛ interdū ad edificandū ꝓxi
mos ꝓpalant̄. Sūt autem incōsutiles
quoniā actiones pontificis fidei recte
debent esse concordes. Per cirothecas
quoqꝫ in manibus exempla sanctorū q̄
in operibus habenda sunt intelligūtur
q̄ opera ab om̄i inquinamēto mūdata
sunt ne modicū fermentū totā massam
corrūpat. Per ip̄as vo cirothecas albas
castitas ꝛ mūdicia denotat̄ vt man⁹. i.
opatōes sint mūde. ꝛ ab om̄i sorde im-
munes. Porro s̄m q̄ capiti. i. xp̄o cō

nenũt cirothece sunt edoꝝ pellicule.q̃s
manib⁹ iacob rebecca circũdedit. vt pi-
lose man⁹ sĩilitudinẽ maioris exp̃meret
Sane pellis edi ẽ sĩilitudo pcti. quã re-
becca mat.i.spũssctĩ grã manib⁹ veri ia-
cob.i.opibus xp̃i cir cũdedit.vt sĩilitudi
nẽ maioris.i.prioris ade scõs exp̃meret
Xp̃s em̃ sĩilitudinẽ pcti sine pctõ susce-
pit vt incarnatõis misteriũ diabolo ce-
laret. Nã ad sĩilitudinẽ pctõꝝ esuriũt ꝛ si-
tiuit.doluit ꝛ expauit.dormiuit ꝛ labora
uit. Vñ cũ ieiũasset.xl.dieb⁹ ꝛ.xl.nocti-
bus ac postea esurisset.accedẽs ad illũ
diabolus eũ ad sĩilitudinẽ p̃oris ade tẽ-
ptare tẽptauit.ꝫ q̃ primũ vicerat eisdez
modis vict⁹ est a secundo.

De mitra.

Postquam episco-
pus planetã induit mitra loco
cidaris seu tiare seu infule capi-
ti ei⁹ imponit.iuxta illud.Glia ꝛ hono
re coronasti eũ dñe.Sed ꝛ papa coronã
frigiũ.loꝝ.suphũerale.clamidẽ purpu
reã.ꝛ tunicã iacintineã hꝫ ex cõcessione
ꝯstãtini imp̃atoris. Mitra aũt sciaz vtri
usq̃ testamẽti designat. Duo nãq̃ illi⁹
cornua duo sunt testamẽta. anteri⁹ no-
uũ.posteri⁹ vet⁹.q̃ duo ep̃s memoriter
dꝫ scire.ꝛ illis tanq̃ duplici cornu fidei
inimicos ferire. Videri debet q̃dẽ sub-
ditis ep̃s cornut⁹.sicut ꝛ moyses d̃ mõ
te synai descendẽs.ꝛ duas tabulas testi
moniĳ tenẽs.apparebat cornut⁹ aaron
ꝛ filĳs isrl ex ꝯsortio sermõis dei.put le
git Exo.xxxiiij.ca.Quidã aũt heretici
mitrã ꝛ ei⁹ cornua ꝛ ep̃m illã ferentẽ cõ
dẽnãt.inducẽtes in fomentũ sui error̃
qd̃ iohẽs ait in apoc. Vidi aliã bestiam
ascendentẽ de terra , ꝛ habebat cornua
duo sĩilia agno.ꝛ loq̃bat sic draco. Due
do fimbrie posteri⁹ depẽdẽtes spũs et
lr̃a sũt. Per duas q̃z fimbrias seu ligu-
las notat q͛ peritus esse debet tã in mi-
stico q̃ in historico sacre scripture itelle
ctũ i q̃rũ sũmitatib⁹ sunt fimbrie rubei
coloris denotãtes ei⁹ ꝓmptitudinẽ ad
fidei ꝛ sacre scripture defensionẽ.etiam
vsq̃ ad sanguis effusionẽ. Que sup sca
pulas pendẽt.ad notandũ q͛ id qd̃ p̃di
cator oñdere debet ope.qꝛ eni scapulis
nulla ps aptior est ad opus siue on⁹ fe-
rendũ.ideo recte p eas opus intelligit.
Circulus aure⁹ q̃ posteriorẽ ꝛ anteriorẽ
mitre cõpiectit ptem:indicat q͛ oĩs scri-
ba doct⁹ in regno celoꝝ d̃ thesauro suo
noua ꝛ vetera ꝓferre debet. Caueat er-
go diligenter ep̃s ne pri⁹ velit esse ma-
gister q̃ nouerit esse discipulus.ne si ce
cus cecũ duxerit ambo in foueã cadãt.
Scriptũ est em̃ p ꝓphetã. Tu sciam re-
pulisti ꝛ ego te repellã ne sacerdotio fũ
garis mihi. Nõ incõpetenter etiã mitra
q̃ in altũ de sui forma ꝓducit altitudiẽz
sapie designat. Debet em̃ ep̃s sic subdi
tos scia excellere vt ipius cõparatõe ce
teri merito grex dicant. Due pẽdule ex
posteriori pte designãt duplicẽ memori
am. Prima est actuũ diuinoꝝ ne cele-
brãdo ea cõtẽnẽs puniat. Vñ ꝛ in vete
ri testamẽto sacrificiũ oblatur⁹ ãbiebat
tintinnabulis.vt p eoꝝ sonitũ reciperet
dign⁹ vl' repelleret idign⁹ ab angelo ad
custodiã tẽpli posito. Scd̃a est pctõꝝ
suoꝝ vt de illis cõpungat. Mitra etiaz
qꝛ quãdoq̃ linea est ꝛ alba castitatis cã
dorẽ mundiciãq̃ signat. Vñ hoc orna-
mẽtũ multũ capiti necessariũ erat. in q̃
quinq̃ sensus corporis vigent.q̃b⁹ cor-
ruptis facile castitas violat. Sunt etiã
nõnulli dicẽtes q͛ mitra põtificis spine
am coronã signat ꝛ inde est q͛ dyacon⁹
in officio misse in quo pontifex xp̃m in
passione figurat.mitrã illi imponit ꝛ de
ponit.qꝛ ipe ex officio suo hꝫ euãgeliũz
legere in q̃ xp̃s spinis legit coronatus.
duo cornua sunt duo charitatis p̃cepta
pontifex igit mitrã accipit.intelligẽs q͛
quinq̃ sensus a mũdi illecebris custo-
dire debet,duoꝝ testamẽtoꝝ p̃cepta ser

uet. ⁊ dn̄o charitatis p̄cepta impleat. vt
coronā ꝑcipe mereaꝛ eternā. Ceteri vero
sacerdotes ⁊ clerici generaliꝛ caput nul
lo ꝯtegūt ornamēto. lꝫ in festꝭ sint in to-
to alio corpe subornati. tū qꝛ non dū est
plenū gaudiū nostꝝ. gaudem⁹ em̄ nō in
re p̄ntiū sed in spe futuroꝝ tum qꝛ ad h
tendim⁹ vt deū nuda facie ꝯtēplemur.
Sane mitra aurifrisiata vtēdū est a pa-
scha vsqꝫ ad aduentū. ⁊ a natiuitate dn̄i
vsqꝫ ad septuagesimā in oibus festis du
plicibus ⁊ nouē lectionū to i⁹ anni nisi
in festo innocētū. ꝓut diceꝛ sub ti. de co
lorib⁹. ⁊ in dn̄icis p̄dictoꝝ tpm ⁊ gene-
raliter qn̄cunqꝫ glīa in excelsis. ⁊ te deū
laudam⁹ dicunꝛ. Cū em̄ illa dicanꝛ i fe-
stiuis dieb⁹ in quib⁹ virtutē ⁊ gaudium
generale vel speciale capitis vł mēbro-
rū ad memoriā reducim⁹. vt diceꝛ in ꝓ
hemio septime ꝑtis. merito tunc mitra
aurifrisiata vtimur. qꝛ aurū ⁊ gēmaꝝ ni
tor gaudiū rep̄ntat. In dieb⁹ vero ieiu-
nioꝝ nō est ea vtendū vt sequiꝛ. qꝛ cum
dies illi ordinati sint ad delēda pctā. q̄
sunt tūc ad memoriā reducēda. nō sunt
tūc agēda vel ferēda q̄ gaudiū ſꝫ q̄ poti
us hūilitatē ⁊ afflictōꝫ ꝯsignāt. In alijs
vero tpib⁹ regulariꝛ nō aurifrisiata ſꝫ sim
plici vtendū est. videlicet ab aduētu vs-
qꝫ ad natiuitatē. nisi qꝛ dn̄s papa vtiꝛ au
rifrisiata in dn̄ica Gaudete. ⁊ a. lxx. vs-
qꝫ ad pasca. nisi qꝛ dn̄s papa vtiꝛ auri-
frisiata in dn̄ica Letare ierłm. ꝓut diceꝛ
sub ti. de colorib⁹. ⁊ etiā in q̄nta feria ce-
ne dn̄i. in officio misse tm̄. ⁊ i sabbato sā
cto. in officio misse. Itē in festis triū le-
ctionū illi⁹ tpis. ⁊ in oibus vigilijs qb⁹
ieiuniū celebraꝛ. ⁊ in q̄ttuor tpib⁹. ⁊ i ro
gatōib⁹. dn̄s tn̄ papa vtiꝛ i festo scti mar
cij in missa tm̄. Itē in officio defunctoꝝ
Illud qꝫ notandū est ꝙ romanus pōti
fex i signū imperij vtiꝛ regno .i. corona
impiali. ⁊ in signū pōtificij vtiꝛ mitra. ſꝫ
mitra sp vtiꝛ ⁊ vbiqꝫ. regno vero nō sp nec
vbiqꝫ. qꝛ pōtificis autoritas ⁊ potestas est et
dignior ⁊ diffusior est qꝫ impialis ptās.
sacerdotiū em̄ in pplo dei regnū p̄cessit
cū aaron p̄m⁹ pōtifex saulē p̄mū regeꝫ
p̄cesserit. ⁊ noe nemroth. qꝛ sic legiꝛ pn-
cipiū regni nemroth extitit babilonis.
ne vero edificauit altare dn̄o ⁊ olocausta
obtulit sup illud. Regno q̄dē nō vtiꝛ ni
si certis dieb⁹ ⁊ locis. ⁊ nūqꝫ itra eccłiaꝫ
ſꝫ extra. Porro ſm qḋ capiti .i. xp̄o cō
uenit mitra pōtificis. illud significat qḋ
ꝓpheta loquēs de filio dicit ad patrem.
Glīa ⁊ honore coronasti eū dn̄e ⁊c. hoc
est itaqꝫ nomē qḋ est sup oē nomē. vt in
noie ihu oē genu fle. ce. ter. ⁊c. Nā ⁊ i au
rea lamia cidaris pōtificał sculptū erat
nomē dn̄i tetragrāmatō cui⁹ mister iū d
clarabim⁹ in ti. de lega. indumētꝭ. Per
mitrā ḡ capitis. xp̄i sūmā illā honorifi-
centiā intelligim⁹ q̄ ꝓpter diuinitatē de
beꝛ humanitati. nā ꝓpter pedeꝫ adoraꝛ
scabellū. Adorate inq̄t scabellū pedum
ei⁹. qm̄ sctm̄ est. Et nota ꝙ sicut ait Za-
charias. papa. ep̄s ad altare oratur⁹ ac-
cedēs seu altario assisiēs. vel oōnes ad
deū effundēs mitrā deponit ⁊ baculuꝫ
qꝛ apłs ꝓhibet viros capite velato in ec
clesia orare vt reuelata facie glīaꝫ dn̄i cō
tēplenꝛ qn̄ vero ad pplm se ꝯuertit vt il
li p̄dicet. insignia cōminatiōis sue resu-
mit. Vn̄ ⁊ moyses cāꝫ ppłi ad deū p̄ci-
bus. cām vero dei ad pplm gladijs alle-
gabat. Vltimo nota ꝙ q̄dā ep̄i solēniꝛ
bn̄dicūt in missa ⁊ altare thurificant de-
posita mitra. alij vero cū mitra in capite.
Primi ea rōne mouenꝛ. qꝛ solēniꝛ bn̄di
cēdo vice dei fungunꝛ. ⁊ de⁹ ꝑ eoꝝ miste
riū bn̄dicit. Nūeri. vj. in fi. vbi dꝛ Inuo
cabūt nomē meū sup filios isrł ⁊ ego be
nedicā eis. Altaris vero thurificatio sigt
oōnes. Apoc. viij. Ascēdit fum⁹ incēso
rū de oōnib⁹ sctōꝝ. Quia ḡ in orōib⁹
cām plebis ad deū agit. ideo cū reuerē-
tia mitra videlicet deposita illud agere
debet. Scdi vero attēdunt ꝙ bn̄dictio et
thurificatio nō sunt eētialia ad ꝯsecra

tionē corꝑis xp̄i. sed ad solēnitatē perti
nēt. ⁊ iō ea cū mitra agūt. vt ꝑ hoc a sim
pl icibus sacerdotibꝰ discernant̄. q̄uis ei
plus hꝫ ep̄s q̄ꝫ simplex sacerdos. i his q̄
ad solēnitatē ꝑtinēt vt in ornamentis et
alijs nō tñ in his q̄ ad ꝯsecratōꝫ ip̄aꝫ spe
ctāt. Sed hec rō minꝰ sufficiēs videt̄. q̄
niā ꝭm hoc mitra in missa deponeret̄. ni
si qñ v̄ba ad q̄x ꝓlatōꝫ fit speciex trans
substātiatio ꝓferunt̄.

De anulo

Anulus est fidei sa

cramētū q̄ xp̄s sponsaꝫ suā sctāꝫ
eccl'iaꝫ subarrauit. vt ip̄a de se di
cere valeat. ānulo suo sbarrauit me dñs
meꝰ ihs xp̄s. cuius custodes ⁊ pedago
gi sunt ep̄i ⁊ p̄lati. anulos ꝓ signo in te
stimoniū huiꝰ rei ferētes de q̄bꝰ sponsa
dicit in Cañ. Inuenerūt me vigiles qui
custodiūt ciuitatē. Hūc anulū dedit p̄r
filio reuertēti ꝭm illud euangelij. Date
anulū in manu eiꝰ. Ex quo euāgelio a
nuli vsus credit̄ acceptus. Anulꝰ ergo
pontificis integritatē signat fidei vt vi
delicet eccl'iaꝫ dei sponsā sibi creditā sic
se diligat. ⁊ sobriā ⁊ castā celesti sponso
custodiat. iuxta illud. Despōdi em̄ vos
vni. vi. v̄. c. ⁊c̄. vt se memierit nō dn̄m ſꝫ
pastorē. De h̄ sponso ⁊ spōsa iohes euā
gelista dicit. Qui hꝫ spōsam spōsus est.
amicꝰ aūt spōsi q̄ stat ⁊ audit cū gaudio
gaudet ꝓpter vocē spōsi. Ep̄s ḡ vicariꝰ
⁊ amicꝰ est spōsi. q̄ si vicariꝰ est. ⁊ ip̄e q̄d
āmō spōsus est. Rursus antiq̄ l'ras anu
lo sigillabāt. Vñ ep̄s anulū portat. q̄m
scripture misteria ⁊ eccl'ie sacr̄a ꝑfidis si
gillare ⁊ hūilibꝰ reuelare debet. Por
ro ꝭm q̄ꝺ capiti. s. xp̄o ꝯuenit anulꝰ di
giti donū significat sp̄ussc̄ti. digitꝰ em̄ ar
ticularis atq̄ꝫ distinctꝰ sp̄m sc̄tm insinu
at. ꝭm illud. Digitꝰ dī est hic. Et alibi. si
ego in digito dei eijcio demonia. filij ve
stri in q̄ eijciūt. Anulus aūt aureꝰ ⁊ rotū
dus ꝑfectōꝫ donox signat quā sine mē
sura xp̄s accepit. q̄m in eo plenitudo di
uinitatis corꝑalit̄ habitat. Nā q̄ desur
sum venit sup oēs est. cui deꝰ non dedit
sp̄ūm ad mēsurā dicēs. Sup quē vide
ris sp̄m sc̄tūm descendētē ⁊ manentē su
per eū. h̄ est q̄ baptisat. nā req̄escet super
eū sp̄ūs sapie⁊ intellectꝰ. Ipse v̄o ď ple
nitudie sua ꝭm differētes donatōes di
stribuit. alij ꝭm ap'm dās sermonē scie
alij gr̄am sanitatum alij oꝑatōꝫ virtu
tū ⁊c̄. Nō ⁊ visibilis pōtifex imitat̄ ali
os in eccl'ia ꝯstituēs sacerdotes. alios di
acones. alios subdiacones. ⁊ hmōi. Nō
igit̄ ab re in ep̄i digito gēmatus fulget
anulus ꝑ cuius misteriū dant̄ fulgida
carismata gr̄ax. De anulo sponse satis
dictū est in p̄ma ꝑte sub ti. de ecclesiasti
cis sacramentis.

De baculo pastorali.

Baculus pastoral'

correctōꝫ pastoralē sigt̄ ꝓpt̄ q̄ꝺ a
ꝯsecratore ď ꝯsecrato Accipe ba
culū pastoralis officij vt sis in corrigen
dis vicijs pie seuiēs. ⁊c̄. De q̄ dicit ap'ls
In v̄ga veniā ad vos. Virga ḡ pasto
ralis ꝑtās intelligit̄ sacerdotalis quam
xp̄s eis ꝯtulit qñ ap'los ad p̄dicandum
misit p̄cipiēs eis vt baculos tollerēt. Et
moyses cū v̄ga missus est in egyptum.
De h̄ in p̄ma ꝑte dictū est in ti. ď ꝯsecra
tōibꝰ. Baculꝰ ḡ a lege ⁊ euāgelio sumit̄
q̄ ⁊ v̄ga pastoral' ⁊ sābuca ⁊ pedū ⁊ feru
la nūcupat̄. Moyses ei ex mādato dñi
v̄gā hūit q̄ terribilia fec̄ i celo ⁊ in terra
⁊ i mari. q̄ cibū de celo. potū de petra
ꝓduxit ⁊ gregē ad t̄rā fluētē lacte ⁊ mel
le miauit. Adhuc ꝑ bac'm doctrīne auto
ritas itelligit̄. hac ei ifirmi sustētāt̄. inq̄e
ti corripiunt̄. errātes ad pn̄iaꝫ trahunt̄:
Vñ ⁊ pedū vocat̄. q̄ꝺ est lignū recuruū
q̄ pastores pedes retrahūt. aialiū. Sane
qñq̄ꝫ bacul' ex osse ⁊ ligno ꝯficit̄ q̄ cristal
lina ⁊ deaurata sperula ꝯiungunt̄ os su
ꝑius recuruat̄, lignū inferiꝰ ferro acuit̄

modice tñ retūdit. Siqdē os est duri
tia legis. lignū mansuetudo euangelij.
q̄ duo coniuncta sunt sperula diuitatꝫ
iesu xp̄i vel os seueritas. lignū pōtificꝫ
est lenitas q̄s iūgit in iudicio p caritatē
Nam seueritas vel miscōia multū de-
stituit si vna sine altera teneat. Ad qḋ
designandū ferꝝ obtundit. qꝛ iudiciū
miscōia tpat. bacul⁹ recuruat cū penitē
tes ad pniaȝ reuocant. Aliqñ in curua-
tura caput formaᵗ qm̄ ad deū ꝯuersis
vita eterna ꝓmittit. Añq̄ꝫ etiā i curua-
tura scribit cū iratus fueris miscōie re-
cordaberis. ne ob culpā gregis ira tur-
bet in pastore oculū rōnis. Aliqñ i spe
rula scribit hō. vt pōtifex se hoiem me-
moret. ꝛ de ptāte collata nō eleuet. Ali
qñ etiā iuxta ferꝝ scribit. parce. vt in di
sciplina subditis parcat ꝛ misericors a
miscōia miscōiam cōsequat. Qꝛ ṽo ba
culus est acutus in fine. rectus ī medio
ꝛ retortus in sūmo. designat ꝙ pōtifex
debet pūgere pigros regere debiles sui
rectitudine. ꝛ colligere vagos. vñ⁹. Col
lige sustenta stimula vaga morbida len
ta. Et reddendo singula singulis ṽsus
iste cōtinet oia p̄missa. Vel sic. Attra-
he p p̄mū. medio rege. pūge p imū. Ro
manus aūt pōtifex pastorali ṽga non
vtit tum ꝓpter historiā. tum ꝓpter my-
sticam rōnem. Historia est. qm̄ beatus
petrus ap̄ls marcialē discipulū suum.
(quē dn̄s iter discipulos cōstituit cū di
xit. nisi efficiamini sicut paruul⁹ iste nō
intrabitꝫ ꝛc̄.) misit cū q̄busdā alijs ad p̄
dicandū germanis. q̊ in via ad. xx. die-
tas defūcto frōto collega ei⁹ r̄dijt ad nū
ciandū h̄ petro. Cui petrus ait. Accipe
hunc baculū. ꝛ tangēs illū dic. surge in
noīe dn̄i ꝛ p̄dica. Ille ṽo i q̄dragesima
die a tp̄e mortꝫ illi⁹ tetigit eū ꝛ surrexit
ꝛ p̄dicauit. Et ita petrus baculū a se re-
mouit ꝛ subditꝫ dedit nec recuperauit.
Inno. ṽo papa. iij. scripsit in eccīe spe-
culo. ꝙ beat⁹ petr⁹ misit baculū suū eu
chario p̄mo Treueroꝝ ep̄o. quem vna
cū valerio ꝛ materno ad p̄dicandū euā
gelium genti teutonice destinauit. Cui
successit in ep̄atu matern⁹. q̊ p baculū
petri de morte fuerat suscitat⁹. quē ba-
culū vsq̄ꝫ hodie cū mag̃ veneratōe Tre
uereñ. eccia seruat. ꝛ iō papa in illa dio
cesi vtit baculo ꝛ nō alibi. Mystica ṽo
est rō. qꝛ bacul⁹ in sūmitate curu⁹ ē q̄si
ad attrahendū qḋ i romano pōtifice ne
cesse nō ē. qꝛ null⁹ ab eo finaliter diuer-
tere p̄t. Preterea p baculū designat co
ertio quā qꝛ ceteri pōtifices ab hoie re-
cipiūt. ideo a suis supiorib⁹ baculos re
cipiūt ꝛ hñt. Roman⁹ ṽo pōtifex qꝛ po
testatē a solo deo accipit baculū nō hꝫ.
Porro fm ꝙ capiti. s. xp̄o ꝯuenit vir
ga pōtificꝫ ptātē xp̄i sig̃t. d̄ q̄ ps̄ Virga
rcā siue directōis ṽga regni tui. qꝛ dile-
xisti iusticiaȝ ꝛ odisti iniq̄. ꝓpter qḋ ali-
bi dicit. Reges eos in ṽga ferrea. Du-
ritia ferri vigorē sig̃t eq̄tatis. q̄ xp̄s tāq̄ꝫ
vas figuli pctōres ꝯstringet. Vex ptās
xp̄i nō solū ē ṽga ꝫ bacul⁹. qꝛ nō soluȝ
corripit ꝫ etiā sustētat. Vñ ps̄. Virga
tua ꝛ bacul⁹ tu⁹ ꝛc̄. De Sudario.

Expeditis nouem
specialib⁹ pōtificū ornamentis.
aliq̄ de q̄busdā alijs. ꝛ p̊ de suda
rio videam⁹. qḋ ē line⁹ pānus quē mi-
nistrans ep̄o sp patū hꝫ q̊ ille sudorē et
oēȝ supfluū corpis tergat hūorē signifi
cans studiū q̊ hūanas ꝯtagiōes in hac
vita extergim⁹ p exēpla sctōꝝ patꝝ q̄b⁹
ad patiāȝ corroboramur. sicut ei sudor
est in corpe. sic etiā tediū est in aia. q̄ñq̄ꝫ
ex ꝯscia pctōꝝ p̄mēs ꝯscie frontē. Ha-
beam⁹ igit sudariū ex lino multꝫ tunsi-
onib⁹ castigato ꝛ mūdato. p qḋ munda
nos extergam⁹ affect⁹. ꝛ ec̄ cū dḋ ꝛ iob
tristiciā abijciēdo nos tergam⁹. In qui
busdā ecclijs dyacon⁹ sudariū hñs illḋ
i dextro cornu altarꝫ depōit. vt si forte
q̄cq̄ꝫ sordidū accesserit illo tergat ꝛ su-

darīū sacerdotꝫ nouissimū maneat. Ma
nipuli ꝗꝫ pene eadẽ ē significatio. ꝓut
sibi dictū ē.

De pallio.

Consequēter ali-
q̄ de pallio subiiciamꝰ ꝙ patriar-
chaꝝ ꝑmatū ⁊ metropolitāoꝝ
ē ꝓpriū vt ꝑ illud a ceterꝭ epis discernāt
et ꝓuilegiatā obtinēt dignitatē. q̄re sub
ꝑmissis cōibus vel spēalibꝰ ornamētis
minime cōtinet. Sicq̄dē ꝑ palliū sit vtꝝ
ꝗ et suphumerale ⁊ rōnale legalis pōti
ficis intelligimꝰ. qꝛ eni sup vtrūq pōtifi
cis humerū iacet suphumerale siue lō-
gion dicit. qꝛ ꝟo inī descendēs. in ipo pō
tificis pectore iungit rōnale vocat. Ha
bebat ei aaron suphumerale ⁊ rōnale q̄
catenulis aureis sit iungebāt. Sūt tñ q̄
dicūt ꝙ rōnali nullū hodie ornamentū
succedit. de q̄ sub ti. de lega. indu. dicet.
aliꝗ dicūt ꝙ palliū ꝓ aurea lamina insti
tutū ē. ꝙuis ꝓbabilius videat ꝙ aurifri-
gia mitre vicē lamine gerāt. Sane palli
um q̄ maiores vtunt significat discipli-
nā q̄ seipsos ad exēplū subditoꝝ et etiā
ipsos subditos regere ⁊ ꝯstringere dñt.
Per hāc acq̄rit torq̄s aurea quā legitie
certātes accipiūt. de q̄ dicit salo. in ꝓu.
Audi fili mi disciplinā pr̄is tui. ⁊ ne di-
mittas legē mr̄is tue vt addat gr̄a capi
ti tuo ⁊ torques collo tuo. Sicut āt tor-
ques seu brauiū nō dabat nisi legitime
certanti. iux illud apl̄i. Multi q̄dez cur
rūt. ſꝫ vnus accipit brauiū. ita ⁊ ad hono
rē pallii nemo ascēsurus ē nisi q̄ in sin-
gulis honoꝝ gradibus legitime priꝰ de
si. dauerit. Nā ⁊ officia secularia nō de-
ferūt principalē locū ingessis vestibulū
actōis. ſꝫ examinatis per plurimos gra
dus. et is gradꝰ ceteros antecellat quez
labor prolixior et stipendia longiora fe
cerunt anteire. Sup cuncta indumenta
fert. vt ceteri hec vidētes ad legitimum
certamē hortēt. Pōtifex ꝟo palliū duz
sibi imponit ⁊ detrahit osculat. ad notā

dū summū legitime certādi desideriū ⁊
brauiū ꝓmerendi. Est aūt palliū de cā-
dida lana ꝯtextū. hñs circulū humeros
ꝯstrigētē. ⁊ duas lineas ab vtraq̄ ꝑte vicz
añ ⁊ retro pēdētes. A sinistꝭ ē duplex. a
dextris simplex. Hꝫ q̄tuor cruces pur-
pureas. s. añ ⁊ retro. a dextris ⁊ a sinistrꝭ
Insigūt i pallio tres acꝰ. Et q̄dā sūt q̄ ꝑ
metropolitanū sine pallio agi nō pñt. q̄
et nisi certꝭ diebꝰ vti nō vꝫ. q̄ oia moralꝭ
bꝰ sūt ibuta mysteriis ⁊ diuis q̄uida sa-
cramētꝭ. Nam vt scriptura testat. In the
zauris sapie significatio discipline. In
lana q̄ppe aspitas. i cādore benignitas
designat. nā ecclastica disciplina ꝯ rebel
les ⁊ obstinatos seueritatē exercet. ſꝫ er
ga penitētes ⁊ hūiles exhibet pietatē. ꝓ
pter qd̄ de lana ñ cuiuslibet aial' ſꝫ ouis
dūtaxat efficit. q̄ ē aial mānsuetū. vñ ꝓph.
Tāq̄ ouis ad occi. duc. ē ⁊ co. ton. se nō
ap. os suū. Hic ē ꝙ illiꝰ semiuiui vulne
ribꝰ quē samaritanꝰ duxit i stabulū. vi-
nū ⁊ oleū infudit. vt ꝑ vinuz mordeant
vulnera. ꝑ oleū foueāt q̄tenꝰ q̄ sanādis
vulneribꝰ ꝑest i vino morsū seueritatis
adhibeat. i oleo mollicie pietatis. Hoc
nimiꝝ et ꝑ arcā tabernacl̄i desigt. i q̄ cū
tabulis ꝟga ꝯtinebat ⁊ māna. qm̄ i mē
te rectoris cū scp̄ture scia ꝟga dꝫ eē dire
ctōis ⁊ māna dulcedīs. vt seueritas imo
derate nō seuiat ⁊ pietas plusq̄ expedit
nō indulgeat. Itē fit de vili materia. s. la
na. vt hēat ꝑciū nō a se ſꝫ ab eo qd̄ signi
ficat i se vt nō ocul' ſꝫ mēti spectabile sit
vt nō ad ornādū ſꝫ ad significādū idui i
telligat. Circulꝰ pallii ꝑ quē humeri cō
stringuntur est timor dñi ꝑ quē opa co-
ercent ne vel ad illicita defluāt vel ad su
ꝑflua relaxent. qm̄ disciplina sinistrā co
hibet ab illicitis formidine pene. dextrā
ꝟo ꝑpat a supfluis iusticie amore. Btūs
ē vir q̄ sp̄ ē pauidus. nā iuxta sniaz salo.
Timor dñi pctm̄ expellit. Qui ꝟo sine
timore existit iustificari nō poterit. Iō
etiā circulus pallii sub collo humeros

ꝯstringit.ad notandū q illū ferēs dz eē
idē oper ꝛ ſmōe. Duas vo lineas q̄ꝛ vna
post dorsū.ꝛ altera ꝓgredit an̄ pect⁹ h⁹
vitte curas ꝛ solicitudies significare pu
tam⁹.q̇b⁹ ꝛ cor ꝛ hūeri pōtific sic sepis
sime ḡuant ꝛ ipediūt vt a ꝓprio statu eū
auertant.ꝛ vana q̇dā ꝛ trāsitoria cogita
re ꝛ portare ꝯpellāt. Hic ē q palliū an̄
ꝛ retro.a dextris ꝛ a sinistris.an̄ pect⁹ et
sup humeros freq̄nt aptat. vt his post
habit i seip̄z redire itelligat. Actiuā q̇z
ꝛ ꝯtēplatiuā vitā sꝰcat.q̄s ita exercē dz p̄
lat⁹ vt exēplo moysi nūc i mōtē ascēdat
vt ibi philosophet cū dn̄o.ꝛ nūc ad ca-
stra descēdat.vt ibi necessitatib⁹ ꝓuide
at pplor ꝓuisur⁹ attēti⁹ vt cū sepe se de
derit alijs interdū se sibi restituat.q̄ten⁹
ꝛ cū martha circa freq̄ns misteriū sata-
gat ꝛ cuz maria vba audiat saluatoris.
vtrāqꝫ tn̄ linea ḡuat iferi⁹ qꝛ corpus qḋ
corrūpit aggūat aiam ꝛ deprimit terre-
na inhabitatio sensū multa cogitantez.
Palliū duplex ē in sinistra sic̄ ꝛ rōnale
ꝫ simplex in dextera.qꝛ vita pn̄s q̄ p sini
strā accipit multis ē subiecta molestijs
ꝛ i ea duplicitate carere nō possum⁹.qꝛ
nūc prosperis extollimur.nūc aduersis
frāgimur.nūc terrena petim⁹.nūc cele-
stibus adherem⁹.nūc carni.nūc menti
seruim⁹. Sꝫ vita futura q̄ p dextrā scat
in vna sp est collecta q̇ete.qḋ vitas ipsa
desiḡuit cū intulit. Martha martha so
licita es ꝛ turbaris ḡ plurima.por.vnū
ē ne.ma.op.ptē ele.q̄ nō au.ab ea. Rur
sus palliū duplex ē in sinistra q̄ten⁹ ad
tolerandas vite pn̄tis molestias p̄latus
fortꝰ existat.simplex i dextera q̄ten⁹ ad
obtinendā vite future q̇etē toto suspiret
affectu.iux vbū ps di. Vnā petij a dn̄o
hāc reqrā vt inha.i do.dn̄i.o.di.vi.mee.
Illic ei nulla ē duplicitas siue ruga ꝫ p
speritas sine aduersitate.gaudium sine
tristicia.ꝛ felicitas sine miseria. Quatu
or cruces purpuree sūt q̄tuor virtutes
cardinales.s.iusticia.fortitudo.temperantia et
prudētia.q̄ nisi in crucis xp̄i sanguine
purpurētur falsū sibi vtutis nomē vsur
pāt ꝛ ad verā btitudinis gl'iam nō ꝑdu-
cūt.vn̄ dn̄s inq̇t apl'is. Nisi abūda.ius.
vr̄a plusqꝫ scri.ꝛ ph̄.nō itra.i r.c. Hec ē
purpura regijs tincta canalibus quam
salo.ꝯmēorat i can. Is ḡ q̄ pallij gl'ia de
corat. si cupit eē qḋ dr̄ in an̄r iori pte dz
hr̄e iusticiā.vt reddat vnicuiqꝫ qḋ suū ē
i posteriori prudētiā vt caueat qḋ cuiqꝫ
nociuū ē.fortitudinē a sinistris vt eū ad
uersa nō deprimāt.temperantiā a dextris vt
eū ꝓspera nō extollāt. Tres āt ac⁹ i pal
lio infigūtur.s.an̄ pect⁹ ꝛ sup sinistrꝝ hu
merꝫ ꝛ post tergū.nō ad pūgēdū.i.n̄ xp̄i
hui⁹ vite ꝯpūctāes.ꝫ ad planetā palliū
ꝯiungendū sunt inuēte.vn̄ q̇dā ansule
antiq̇tus in planetis posite erāt.q̇b⁹ ac⁹
iserebātur.ꝛ palliū sil' cū planeta firma
bāt ne a suo loco palliū moueret. Pos
sumus tn̄ p tres acus fidē.spē.ꝛ charita
tē intelligere sine q̇bus palliū ab ep̄o ri
te teneri nō p̄t. Rursus tres ac⁹ ꝯpassio
nē ꝓxi.admistratōez officij.distinctiōez
qꝫ iudicij scāt. q̄ꝝ prima pungit aim p
dolorē.scd̄a p laborē.tercia p terrorem.
Prima pūgebat apl'm cū dicebat. q̇s i
firmat ꝛ ego nō infir.q̇s scā.ꝛ ego n̄ vror
Scd̄o cū aiebat. p̄ter illa q̄ extrinsecus
sūt istātia mea q̇tidiana solicitudo oim
ecciaꝝ. Tercia pūgebat Job dicētē. Si
iust⁹ vix saluabit imp.ꝛ pctōr vbi appa.
Sup dextꝝ humerū nō infigiē ac⁹. qm̄
i eterna q̇ete null⁹ ē afflictōis aculeus.
nullus stimul⁹ pūctiōis. Absterget em̄
oēm la.ab o.san.ꝛ iā nō e.am.ne.lu.ne.
cla.ꝫ nec vl.do.q.pri.trāsi. Acus vo au
rea eē dz.ꝫ inferius ē acuta ꝛ supi⁹ rotū
da.lapidē ꝯtines p̄ciosū.qꝛ nimiꝝ bon⁹
pastor ꝓpter curā ouiū i terris affligit.ꝫ
in celis eternalr coronabit.vbi illā p̄cio
sam margaritam habebit.de q̄ dn̄s inq̇t
in euāg'l. Sil'e est re.ce.ho.q̄reti bonas
margaritas ꝛc. Inuēta vna p̄ciosa mar
garita dedit oia sua ꝛ ꝯparauit eā. In pal

lio et cū ipo ꝯfertur pontificalis officij plenitudo. Hinc ē ꝙ anteꝗ̄ metropolitanus pallio decoret nō dz ꝯciliū cōuocare. crisma ꝯficere. clericos in sua ꝓuincia ordinare. pōtifices ꝯsecrare vel ecclias dedicare. nec se archiepm noiare. Aiunt tñ qdā ꝙ extra ꝓuinciā suā inuitatꝰ posset ordines tanꝗ̄ simplex epus sine pallio celebrare. Sūt et q dicūt. ꝙ eps etiā si sit talis ꝙ pallio vtat. nō pt dare licētiā alieno archiepo vtendi pallio in dyo. sua. nisi dictꝰ eps palliatus exēptꝰ existat. nec etiā archieps i ꝓuincia sua. nisi forte inuitatꝰ ꝓuilegiū hēat ꝙ possit vti pallio extra suā ꝓuinciā si fuerit inuitatus. ꝫ hō potiꝰ iuris ꝛ rigoris sunt ꝗ̄ curialitatis. neꝗ̄ subtiliter intuēti aliud videt i epo palliato exēpto ꝗ̄ in nō exēpto. Sz et vnus metropolitanꝰ nō pōt cū alteriꝰ pallio celebrare. neꝗ̄ pari rōe sepeliri. ꝫ cū ꝓprio tm̄. Palliatus tñ ad aliā ecciam translatꝰ cū pallio scdo loco sibi cōcesso sepelit. Itē palliatꝰ ad aliam translatꝰ ecciam nō pt ibi vti pallio i prima eccia eccia obtēto. qr nō solū datur ꝯtēplatōe ꝑsone. verū etiā loci. Hinc ē ꝙ nō pōt vti eo extra ꝓuinciā sibi decreatā. Sz ꝛ si qs renūciat archiepatui. neqt vlterius pallio vti. nec etiā pōt qs pallio nisi infra ecciam ꝛ i diuinis officijs vti. vñ si forte ꝓcessionaliter vel ad pdicandū vl ad aliquid hmōi eū ecciaz exire cōtigerit cū pallio nō exibit. Siqdez regulariter vsus pallij interdicit nisi in solēnibus diebꝰ. ꝛ q in cuiusꝗ̄ ecclie ꝓuilegijs cōtinēt puta in festiuitatibꝰ natalis dñi. scti stephani. scti Johānis. circūcisionis. ephiphani. ramispalmarū. cene dñi. sabbati sancti. i tribus diebus resurrectōis. ascensionis. penthecostes scti iohis bapte. oim aploꝝ. in qtuor festiuitatibus btē marie. sancti michaelis oim sctōꝝ. scti martini q est par aplis. i festiuitatibꝰ principalibus ecclie decorate. in dedicatiōibus ecciaꝝ. ꝯsecratōibus epoꝝ. ordinatiōnibus clericoꝝ. et anniuersario cōsecratōis palliati. Quidam etiā addunt. oēs dñicos q ad resurrectionē ptinent. qō tamē in vsu nō est. Posset etiam dici ꝙ vbicunꝗ̄ in sua ꝓuincia corpus alicuius scti quiescit metropolitanus in festo eiusdē sancti ꝛ etiam i principali festo cuiuslibet loci sue ꝓuincie ad locū illū declinans poterit pallio ꝛ sandalijs vti. In exequijs vero defunctoꝝ vel in bñdictōnibus nubentium vti nō licet. nisi hoc in priuilegio cōtineatur expssum. Eps hostiēsis qui papā consecrat pallio vtitur ex institutione martini pape. Et etiam quidā episcopi ex priuilegio speciali vt auicieñ. ꝛ quādoꝗ̄ ecceñ. Postremo sciēdū est. ꝙ romani pontifices qui beatū Siluestꝝ pcesserunt. depingūtur tanꝗ̄ gerentes lineas pallij circa humeros inuolutas Nam et legalis sacerdos dum sacrificabat summitas balthei sup humeros reflectebat. in quo significatur ꝙ illorum iudisditio ꝛ potestas ꝑ palliū significata inuoluta et implicata. nō libera fuit. Ipse vero et eius successores liberā ꝛ explicatā habuerūt. quare linee ipe in eis explicite ꝛ extense añ ꝛ retro depēdētes depinguntur. Pōt etiā dici ꝙ linee ipe que vt premissum est solicitudines ꝛ curas significāt. Ideo a tpe siluestri pape explicite dependent ꝓpter concessa sibi ꝛ successoribus tpalia. que absꝗ̄ solicitudine ꝛ cura nequeūt possideri. Deniꝗ̄ bruno dixit ꝙ summus pontifex preter premissa ornamenta ꝛ regnū portat ꝛ purpura vtitur ꝓut sub ti. de mitra dictū est. nō ꝓ significatōe. ꝫ qr Constantinus impator olim btō Siluestro oia romani impij insignia tradidit. Unde ꝛ in magnis processionibus oīs ille apparatus romani pontifici exhibetur. qui quondam imperatoribus fieri solebat. Et cuz dyademate imperiali papa ipse coronatur.

De colorib9 qbus eccia in ecciaticꝭ vtitur indumentis.

Quatuor sunt pn
cipales colores quibꝰ ſm ꝓpri
etates dieꝝ ſacras veſtes eccia
diſtinguit. albus. rubeꝰ. niger ⁊ viridis.
Nã ⁊ in legalibꝰ idumētꝭ q̃tuor colores
fuiſſe legunt. biſſus. purpura. iacinctꝰ.
⁊ coccus. de qbus i ſe. ti. dicet. Eccia eti
aʒ romana violaceo ⁊ croceo colore vtit
vt infra dicet. Albis indumētis vtendũ
ē i feſtiuitatibꝰ ſctōꝝ ꝯfeſſoꝝ ⁊ ꝟginũ q̄
martires nō ſũt ꝓpt integritatē ⁊ innocē
tiã. Nã cãdidi facti ſũt nazarei. ſ. eius. et
ãbulabũt mecũ i albis. ꝟgies em̄ ſũt. et
ſequũt agnũ q̄cũqȝ ierit. ꝓpt eandē cãʒ
vtēdũ ē albis i ſolennitatibꝰ angeloꝝ. d̄
q̄ꝝ nitore dñs loq̄t ad luciferꝝ. vbi eras
cũ me laudarēt aſtra matutina. Itē i oi
bus feſtis ſctē dei genitricis marie. i fe-
ſto oim ſctōꝝ. q̄dã tñ tũc rubeis vtunt.
vt infra dicet. In ꝑncipali feſto ſcti Jo
hãnis euãgl. in ꝯuerſione ſcti Pauli. in
cathedra ſcti petri. de his etiã ifra dicet
Itē a vigilia natiuitatꝭ dñi vſqȝ ad oct.
ephie iclusiue vt dicet i ꝓhemio. vij. ptꝭ
exceptꝭ feſtiuitatibꝰ martiꝝ itermedijs
In natiuitate ſaluatoris ⁊ etiã ꝑcurſorꝭ
qm̄ vterqȝ natus eſt mũdus. i. carēs ori
ginali pctō. Aſcēdit em̄ dñs ſuꝑ nubem
leuē. i. aſſumpſit carnē a pctis imunē. ⁊
intrauit egyptũ. i. venit in mũdũ. iuxta
illud qd̄ angelꝰ inq̄t ad ꝟginē. ſpũſſcts
ſu. in te ⁊ ꝟ. al. ob. t. Johes ãt et ſi fuerit
in pctō ꝯceptꝰ. fuit tñ in vtero ſctificatꝰ.
iux̄ illud ꝓpheticũ. Anteqȝ exires de vul
ua ſctificaui te. Et angl's inq̄t ad zacha.
Spũſancto replebit adhuc ex vte. ma.
ſue. Itē in ephia ꝓpter ſplendorē ſtelle
q̄ magos duxit ſm illud ꝓpheticũ. Am
bulabunt gētes in lu. tuo. ⁊ re. in ſplen.
ortus tui. In ipapanti ꝓpter puritatem
marie q̄ iux̄ canticũ ſimeōis obtulit lu-
mē ad reuelatōʒ gentiũ ⁊c. In cena dñi
ꝓpter confectōeʒ criſmatis. qd̄ ad mun
datōem aie cōſecrat. Nam ⁊ euãgelica
lectio mũdiciã principalit in illa ſolen-
nitate cōmendat. qui lotꝰ ē inq̄t nō indi
get niſi vt pedes lauet. ſȝ eſt mũdus to-
tus. Et iterꝝ. Si nō lauero te non habe-
bis partē mecũ. Itē a ſabbato ſctō in of
ficio miſſe vſqȝ ad oct. aſcēſionis icluſi
ue. qñcũqȝ officiũ de tpe agit. ꝑter dies
rogationũ. ⁊ ꝑterqȝ in feſtis martyꝝ int
medijs. ꝓut infra dicet. In reſurrectōe
ꝓpter angelũ teſtē reſurrectiōis ⁊ nunci
um. q̄ appuit ſtola candida coopertus.
de quo dicit Math. ꝙ erat aſpectꝰ eiꝰ
ſicut fulgur. ⁊ veſtimenta eius ſicut nix
Et q₂ pueri tũc renati albas hñt veſtes.
In aſcenſione ꝓpter nubeʒ lucidã in q̄
xp̄s aſcendit. Nã et duo viri aſtiterunt
iuxta illos in veſtibus albis q̄ et dixerũt
Viri galilei quid statꝭ ⁊c. Illud aũt no
tandũ eſt ꝙ licet in ꝯſecratōe pontificis
talibus ſit indumentis vtendũ q̄lia ſm
diei ꝓprietatem cōueniũt. in dedicatōe
tñ eccie ſp eſt vtendũ albis quocũqȝ die
erũ dedicatio celebret. qm̄ in cōſecrati-
one pontificis cantat miſſa de die. ſȝ in
dedicatione baſilice de dedicatiōne miſ
ſa cantat. Nã et eccia ꝟginis noie nũcu
pat. iuxta illud apl'i. Deſpondi em̄ vos
vni viro ꝟginē caſtã exhibere chriſto. d̄
qua ſpōſus inq̄t in cãticꝭ. Tota pulcra
es amica mea ⁊c. Ipē tñ qui ꝯſecrat dʒ
eſſe albis ornatus. ad denotandũ qd̄ oi
tpe veſtimenta eius dñt eſſe candida. i.
vita eius immaculata. Itē ꝑ octauas ꝑ
miſſoꝝ feſtorũ octauas hñtiũ vtēdũ eſt
colore albo qñ de ipis agit octaua. Ru-
beis aũt vtendũ ē indumētis in ſolēni-
tatibus aplo'ꝝ euãgeliſtaꝝ et martyꝝ ꝓ
pter ſanguinē paſſiōis quã ꝓ xp̄o ſude
runt. Nã ipi ſunt q̄ venerunt ex magna
tribulatione ⁊c. ꝑterqȝ in feſto innocen
tũ vt iaʒ dicet. Item in feſto crucis in q̄
xp̄s ſanguinē ſuũ fudit ꝓ nobis. vñ ꝓ-
pheta. Quare rubꝝ eſt indumentũ tuũ

sic̄ calcātiū i torculari. Sꝫ ꝯm alios me-
lius ē tūc albis vti. qm̄ nō passiōis ſꝫ iuē
tōis vel exaltatōis ē festū. Itē a vigilia
penth. in missa vsqꝫ ad sabbatū pꝰ ipm
festū inclusiue ⁊ hꝫ ꝓpter spūsſcti feruorē
q̄ sup apl̄os i igneis linguis appuit. nā
appuerūt illis disptite lingue tan. ig. vñ
ꝓph. De celo misit ignē i ossibus meis
Iꝫ āt in apl̄oꝝ petri ⁊ pauli martirio ru
beis sit vtendū. in ꝯuersiōe tñ ⁊ in cathe
dra vtendū ē albis sic̄ et lꝫ in natiuitate
sancti iohis sit albis vtendū. in decolla
tione tñ ipius vtēdū ē rubeis. Cū aūt il
lius festiuitas celebrat̄ q̄ sil' ē martyr et
v̄go martiriū v̄ginitati ꝑfert̄. qꝛ signū ē
ꝑfectissime caritatis. iuxta qꝺ̄ vitas ait
Maiorē ca. ne. hꝫ vt aiam s. q̄s p. ꝓ a. s.
Quapropter ⁊ i ꝯmemoratōe oim̄ san
ctoꝝ q̄dā rubeis indumētis vtūtur. alij
v̄o vt romona ecc̄ia candidis. cū nō tm̄
in eadē ſꝫ etiā de eadeꝫ solēnitate dicat
ecc̄ia. ꝙ sancti ꝯm apl̄m Ioh. stabāt in
cōspectu agni amicti stolis albis ⁊ pal-
me in manibꝰ eoꝝ. Hic spōsa dic̄ i cāt.
Dilectus meꝰ cādidus et rubicūdꝰ ele
ctus ex milibꝰ. Cādidus i ꝯfessoribus ⁊
in v̄ginibꝰ. rubicūdꝰ i martyribꝰ ⁊ apl̄is
Hi siq̄deꝫ et illi sūt flores rosaꝝ ⁊ lilia
ꝯualliū. Rursus q̄ in festo oim̄ sc̄toꝝ ru
beis vtunt̄ ex eo mouent̄. qꝛ festū illud
primo in honorē martyꝝ tm̄ institutuꝫ
fuit. ſꝫ rñderi pōt. ꝙ imo etiā in honoreꝫ
btē marie v̄ginis. ⁊ hodie ex institutiōe
Gre. vij. festat ecc̄ia etiā die illa ꝓ ꝯfesso
ribꝰ et v̄ginibus. put in. vij. pte sub ipo
festo dicet̄. Itē p oct̄. ꝑmissoꝝ festoꝝ oc
tauas hñtiū vtendū est colore rubeo qñ
agitur de octaua. Nigrꝭ vtendū ē feria
sexta in parasceue. ⁊ diebus afflictōnis
et abstinentie ꝓ pctis. ⁊ etiā in rogatōi
bus. sicut sub illo tractatu in. vj. pte di-
cet̄. ⁊ in ꝓcessionibus quas romanꝰ pō
tifex nudis pedibus facit. et in missis ꝓ
defunctis. et ab aduentu vsqꝫ ad vigiliā
natiuitatis ⁊ a septuagesima vsqꝫ ad sab

batū pasce. Sponsa quippe dicit i cañ.
Nigra sum ſꝫ formosa filie hierl̄m sicut
tabernacula cedar. sicut pellis salomo-
nis noilte me ꝯsiderare ꝙ fusca sim. qꝛ
decolorauit me sol. In festo aūt sc̄tōruꝫ
innocētū q̄dā nigris alij v̄o rubeis idu
mentis vtēdū esse ꝯtendūt. Illi ꝓpt̄ tri-
sticiā. qꝛ vox in rama audita est. ploratꝰ
⁊ vlulatus multus: rachel plorās filios
⁊c̄. Nā et ꝓpter eandē cām cātica leticie
subticent̄ ⁊ sine aurifrisio mitra defert̄.
Isti ꝓpter martyriū qꝺ̄ principal'r ꝯme
morans inq̄t ecc̄ia. Sub throno dei sc̄ti
om̄s clamāt vindica sanguinē nr̄m q̄ ef
fusus est dñe deus noster. Sicut ⁊ in le
tare hierl̄m ꝓpter leticiā quā aurea rosa
designat. romanꝰ pōtifex portat mitraꝫ
aurifrisio insignitā. ſꝫ ꝓpter abstinētiaꝫ
nigris vtitur indumētꝭ. ſꝫ ecc̄ia romana
tūc vtit̄ violaceo colore qñ illud occur-
rit extra dñicā. ſꝫ i octaua rubeo. Restat
ergo ꝙ in diebꝰ ferialibꝰ ⁊ cōibus viri-
dibus sit indumētis vtendū. qꝛ viridus
color medius est inter albedinē ⁊ nigre
dinē et ruborē. Et specialiter inter octa
nā ephiphanie ⁊ septuagesimaꝫ. ⁊ inter
penth. ⁊ aduentū qñ dñicale agit̄ offici
um. Hic color exprimit̄ vbi di. cipri cū
nardo. nardus ⁊ crocꝰ. ad hos q̄tuor co
lores ceteri referunt̄. s. ad rubeū colorē
coccineus. ad nigꝝ violaceus. q̄ alit̄ coc
ceus vocat̄. ad albū bissinꝰ. ad viridem
croceꝰ. quāqꝫ nōnulli rosas ad martires
crocū ad ꝯfessores. ⁊ liliū ad v̄gines re-
ferāt. De coloribus etiā in fine se. tract.
dicet̄. Violaceo āt colore vti in diebus
q̄bus ē vsus nigri colorꝭ nō ē incōueni
ens. Vñ ecc̄ia romana vtit̄ colore viola
ceo a prima dñica aduentꝰ vsqꝫ ad mis-
sam vigilie natiuitatis dñi inclusiue. et
a. lxx. vsqꝫ ad officiū misse vigilie pasce
exclusiue. qñcunqꝫ in predictis tꝑibus
officiū de tꝑe agitur. exceptis q̄nta feria
cene dñi. et feria sexta in parasceue. In
festiuitatibꝰ vero sc̄toꝝ q̄ in. lxx. et in ad

uētu occurrūt. nō ē nigris vel violaceis
vtēdū. Et est intelligendū ꝙ in sabbato
scō in toto officio qđ agit an̄ missā vtē
dū est violaceo colore. h̄ excepto ꝙ dya
conꝰ q̄ bn̄dixit cereū indutꝰ dalmatica.
⁊ sbdyaconꝰ mistrās idutꝰ tunicella alb
vtūt. q2 bn̄dictio illa sic̄ ⁊ missa ad resur
rectōez ꝑtinet. ꝗ bn̄dictiōe cerei expleta
diaconꝰ remota dalmatica assumit pla
netā violacei coloris. et tenet eā vsqꝫ dū
inchoat officiū misse. subdyaconus v̉o
nō mutat vestes. Quidā etiā i dn̄ica in
ramispalmaꝝ vtūt albis in ꝓcessiōe et
in ramoꝝ bn̄dictōe dū legit euāgeliū. ⁊
dū cātatur glīa laus ꝓpter leticiā festiui
tatis xp̄o facte q̄ in ꝑmissis ꝯmemorat.
Sed eccia romana tūc sp̄ vtit violaceo
colore ⁊ etiā i ꝓcessiōe q̄ fit in purificati
one an̄ missam. ꝓ eo ꝙ officiū illud ē de
anxia expectōe symeōis. ⁊ sapit ve. test.
Vtit etiā eccia romana violaceo colore
in q̄tuor tp̄ibꝰ septēbris. ⁊ i vigilijs scō
rū in q̇bus ē ieiuniū qn̄ missa ē de vigi
lia. ⁊ i diebꝰ rogationū. et i missa q̄ dr̄ in
die scti Marci de officio letanie. Cū em̄
ieiunamꝰ carnē nostrā crucifigētes ma
ceramꝰ. vt sic facta liuida xp̄i liuoribus
ꝯformet. cuiꝰ liuore sanati sumꝰ. ad qđ
designandū tūc violaceo colore vtimur
qui pallidus ⁊ quasi liuidus ē. Ceterū
velamina triū coloꝝ ponunt in altari i
festo paschatis. ꝓut dictū ē in prima ꝑ
te sub tractatu de picturis.

De indumētis legalibꝰ seu ve. te.

Q Voniaz minus plene rē significatā hūana fra
gilitas apphēdit. si penitus rē
significātē ignorat. id circo de indumē
tis legalibus ad huiꝰ cecitatis ignoran
tiam propellendū. Primo ſm historiā
Secūdo ſm allegoriā. Tercio vero ſm
metropologiā aliqua differemus. Pri
mo igitur ſm historiam notandū est ꝙ
q̄tuor erāt legalia indumēta ſm mosay

cam legem tam minoribus sacerdotibꝰ
qꝫ principi sacerdotū ꝯmunia. de q̇bus
legit Exo. xxviij. Primū dicebat mo
nastasim. qđ grece brace. latine v̉o femi
nalia linea dici pōt de bisso retorta ꝯte
xtū. quo vtebant. ꝓ eo ꝙ legit Exo. xx.
c. in fine. Nō ascēdes ad altare meū per
gradꝰ ne reuelet turpitu. tua. et Ezech.
xliiij. Feminalia linea erunt in lumbis
eoꝝ. Secūdū cathemone siue linea. qđ
nos subunculā vel albā ꝗ moyses aba
neth appellauit. hebrei vero discentes a
babilonijs emissaneam vocauerūt erat
qꝫ bissinū ⁊ duplex. Terciū baltheus. i.
zona vel cingulū latus q̄si digitis q̄tuor
sic reticulatus vt quasi pell̉ viperea vi
deret. cōtextū de bisso cocco. purpura ⁊
iacincto. ꝑ q̄ quatuor elementa signifi
cātur. Quartū est tiara. qđ hebrei man
phie nos aūt infulā vl̉ mitrā appellamꝰ
a cidari pontificali plurimū differēs. q̄i
formā rotūde cassidis repn̄tans. Sup
hec q̄tuor cōmunia q̄tuor ꝓprijs indu
mentis pontifex vtebat. Primū erat tu
nica iacinctina quā hebreus dicit vethit
grece dicit poderis. latine talaris. q̄ ha
bebat pro fimbrijs malagranata cū oc
tuaginta tintinnabulis aureis intersca
lari modo disposita vt audiret sonꝰ cuꝫ
pontifex ingrederet sanctuariū ne for
te moreret. Secūdum erat ephot. i. suꝑ
humerale de q̄tuor ꝑdictis coloribꝰ au
roqꝫ ꝯtextum siue manicꝫ admodū col
lobij hn̄s aperturā in pectore quandaꝫ
ad magnitudinē palmi in q̄ lōgiō eius
dem mēsure inserebat. In cuiꝰ ꝑte supi
ori vicꝫ suꝑ humeros infibulati erāt au
ro duo lapides onichini quibus duode
cim nomina filioꝝ israel erāt insculpta
sex in vno et sex in altero. Qđ autē Sa
muel ⁊ Dauid induti legunt ephot. il
lud erat lineū. et proprie quidē epothar
dicebat. Terciū hebraice dicebat hesen
greco longion. latine vero rōnale vocat
qđ pontifex ferebat in pectore. Dictū ē

aũt rõnale iudiciȷ̃.qꝛ ibi erat lapis in cu-
ius splẽdore sibi deũ esse ꝓpiciũ cogno
scebãt. Erãt aũt rõale quadrangulũ du
plex in modũ vni⁹ palmi de q̃tuoꝛ p̃di-
ctis coloribus auroq; ꝯtextũ.hñs duo-
deci lapides ꝑ quatuoꝛ ordines. In pri
mo sardiũ topasiũ ⁊ smaragduz. In se-
cũdo carbunculũ saphirũ ⁊ iaspidẽ. In
tercio liguriũ achantẽ ⁊ ametistũ. In q̃r
to crisolitũ onichinũ ⁊ berillũ. In q̇bus
erãt scripta.xij.noĩa filioꝝ isrł.in singu-
lis singula iuxta ordinẽ sue natiuitatis
Erãt etiã in eo scripta hec duo noĩa pu
rim ⁊ thiamin.i.virtus et disciplina. In
ferebaꝫ aũt longion suꝑhumerali a ꝑte
suꝑiori ꝑ duos anulos ⁊ ꝑ duas cathe-
nulas aureas immissas duob⁹ vncinis
qui sub duobus p̃dictis onichinis i su-
ꝑhumerali ꝯtinebanꝫ infixi.ab inferiori
vo ꝑte ꝑ duos anulos aureos cũ duab⁹
iuncturis siue cathenis iacinctinis col
ligabaꝫ ephot. Quartũ ⁊ vltimũ erat ca
pitis ornamẽtũ vicz tyara seu cidaris i
acutũ ꝓcedẽs hñs circulũ aureũ cũ ma
lagranatis et floribus.ex q̃ supra frontẽ
pendebat aurea lamina quã pedalũ di-
cũt ad modũ lune dimidie. in q̃ scriptũ
erat.anoth adonay. i.sanctũ nomẽ dñi
tetragrãmaton.i.quatuoꝛ lr̃aꝝ. vt infra
diceꝫ ne vo cũ mouebaꝫ pontifex moue
reꝫ et lamina ligabatur vitta seu iunctu
ra iacictina ꝑspicua.q̃ sũmitates poste-
rius diffundebat Noster ergo pontifex
pro feminalib⁹ habet sandalia,ꝓ linea
albam. pro baltheo cingulũ. ꝓ poderi
tunicã.pro ephot amictũ vel stolam.ꝓ
longion palliũ. pro cidari seu tyara mi
tram.ꝓ lamina crucẽ.et quedaz ex his
diuersam hñt formam ab illis.ꝫ eandẽ
figuraz. Secũdo dicamus de typo di
ctoꝝ legaliũ indumentoꝝ ꝺm allegoriã
Sane his vestibus ornatus põtifex toti
us orƀ preferebat imaginẽ. Feminalia
nãq; bissina terrã ꝯgrue figurabãt. quia
bissus de terra procedit, Est ei linũ egy-
ptiacũm. Balthei cuz vittis et vasculis
circũuolutionez occeani designabant.
Tunica iacinctina ipso colore aera p̃fe-
rebat. Per tintinnabula sonit⁹ tonitru
orum. Per malagranata chorusćatões
fulgurum signabantur. Quatuor mi-
noris sacerdotis et quatuoꝛ summi põ-
tificis indumenta.quatuoꝛ microcosmi
et quatuoꝛ macrocosmi partes ipso nu
mero designabant.i.quatuor humores
et quatuoꝛ elementa. Ephot sui varieta
te celũ sidereũ ostendebat. Qꝛ aũt auꝝ
erat intextum coloribus figurabat ꝙ ca
lõꝛ vitalis penetrat vniuersa. Duo lapi
des onichini solem ⁊ lunã vel duo emi-
speria designabãt. In rationali vero du
odecim gemme pectorales,duodeci si-
gna in zodiaco p̃ferebant. Rõnale q̇dez
erat in medio.quia rõne plena sunt vni
uersa qua terrena celestibus herẽt. imo
ratio terrenoꝝ et tempoꝝ caloris et fri-
goris et duplex inter vtrũq; temperies
de celi cursu ⁊ rõne descendit. Per anu
los cathenulas et vncinos. elementoꝝ
humoꝝ et tempoꝝ colligamenta signi
ficabãtur. Cidaris celũ empireũ. lami-
na supposita deũ figurabat oibus p̃si-
dentẽ. Hanc quidẽ allegoriã libri sapi-
entie.c.xviij.ꝯfirmat autoritas dicens.
In veste poderis quã habebat tot⁹ erat
orbis terrarum ⁊ parentũ magnalia in
quatuoꝛ lapidum ordinibus erant scul
pta.et magnificentia tua in dyademate
capitis illius erat scripta. Tercio su-
bijcienda est expositio indumentorum
legaliũ ꝺm tropologiã. His siquidẽ in
dumentis legalis sacerdos hoc ordine
induebaꝫ. Lotis nanq; prius manibus
⁊ pedib⁹.primo induebat monastasim
id ẽ feminalia. significans ꝙ sacerdos
mundatis operibus ⁊ affectibus lacris
penitentie debet assumere continentiã
vt offerat hostiam immaculatam sctãz
deo placentem. Noster tamẽ pontifex.
qꝛ iugẽ dz hr̃e ꝯtinẽtiã non induit in sa

crificio femialia. ꝫ sandalia. ac si dicaꝶ. Qui lotus ē nō indiget nisi vt̄ pe. la. ꝫ ē mūdus totꝰ. Per manꝰ em̄ opa designanꝶ ꝼm illud. Bn̄dictus dn̄s deꝰ meus q̄ do. ma. m. ꝛc̄. Per pedes significātur affectꝰ ꝼm illud. Excutite puluerez de pedi. ve. Et est notandū ꝙ ip̄emet sacerdos sibi femialia induebat. ꝑ q̄ ꝟgialis ꝯtinētia significabaꝶ. q̄ qm̄ res ē ꝯsilij nō p̄cepti. ideo ip̄emet sibi imponebat. iux̄ illud apl̄i ad cor. vij. c. De ꝟginibus p̄ceptū dn̄i nō habeo. ꝯsiliū autē do. Et dn̄s in euange. Quiſpōt cape ca piat. Hoc indumentū alternatim induebāt sacerdotes. qm̄ ad ingē cōtinētiaz nō ita tenebāꝶ sicut ministri no. te. ideo ꝙ ꝼm q̄sdam huic indumēto nullū hodie r̄ndet. Scd̄o induebat cethemone. id ē lineā significās ꝙ sacerdos dꝫ induere innocētiaz. vt qd̄ sibi nō vult fieri ꝛc̄. linū em̄ ꝓpter candorē significat inocētiam. ꝼm illud. Omi tp̄e vestimēta tua sint cādida. Tercio cingebat se balthеo significās castitatē q̄ circa lūbos debet accingi vt restringat carnis cōcupiam. Vn̄ ꝟitas ait. Sint lūbi vr̄i p̄cin. Baltheū aūt qd̄ ꝯtextū erat ex q̄tuor colori bus. ꝓut supius dictū ē significabat ꝙ oēs motꝰ surgētes ex q̄tuor hūoribꝰ siue ex q̄tuor elemētis dꝫ refrenare. prouer. vlti. Et cingulū tradidit chananeo Et Ysa. xj. c. Erit iusticia cingulū lūborū eiꝰ. Per iusticiā em̄ refrenanꝶ hm̄oi motꝰ bestiales. P̄edebat aūt vsq3 ad pedes. q2 vsq3 ad finē vite d̄ebat eē mūdꝰ. Quarto induebat tunicaz poderim. i. talarē significās ꝙ pontifex dꝫ induere pseuerantiā. q2 q̄ pseuerauerit vsq3 in finē hic saluus erit. Per talū em̄ ꝑpꝶ extremitatē pseuerātia designaꝶ ꝼm illud Ipa ꝯteret caput tuū. ꝛ tu insidiaberis calcaneo eius. Dependebāt aūt ꝓ fimbrijs malogranata cū titinnabulis aureis. Per malogranatū intelligiꝶ opatio. ꝑ tintinnabulū aureū accipiꝶ p̄dicatio. q̄ duo debet in sacerdote ꝯiungi ne sine illis ingrediēs sanctuariū i conspectu dn̄i moriaꝶ. Cepit. n. ih̄s facere ꝛ docere. sacerdotibꝰ relinq̄ns exm̄ vt seq̄nꝶ vestigia eiꝰ. q̄ pctm̄ n̄ fec̄ vt sit honestas in cōuersatōe. nec inuētus ē dolus i ore eius. vt sit ꝟitas in p̄dicatōne. Per tintinnabula quoq3 intelligiꝶ vox p̄dicatoris. ne videlꝫ sacerdos ꝑ silētiū iudiciuz supni inspectoris offendat. ꝑ malogranata exm̄ bone vite vel volūtas. martyrij. q2 hm̄oi granis reficiūꝶ infirmi. Sacerdos aūt ꝼm greg. ingrediēs vł egrediens moriꝶ. si de eo sonitus nō audiatur. q2 iram circa se occulti iudicis exigit. si sine p̄dicatōis sonitu incedit. Apte ergo tintinnabula vestimētis illiꝰ describūꝶ inserta. Per vestimēta etem̄ sacerdotis q̄d aliud q̄ȝ recta opa recipe debemꝰ. iux̄ illud ꝓphe. Sacerdotes tui i duanꝶ iusticia. Vestimētis itaq3 illius tintinnabula inherēt. vt vite viā cū lingue sonitu ip̄a quoq3 sacerdotis opera clamēt. Iter tintinnabulis malapunica ꝯiūgūtur. Quid ꝑ malapunica. nisi fidei vnitas designaꝶ. Nā sicut in malo punico vno exteriꝰ cortice multa interius grana vniunꝶ. sic innūeros sctē ecclesie ppl̄os vnitas fidei ꝯtegit. q̄s int̄ꝰ diuersitas meritoꝝ tenet. Quinto induebat ephot. i. suphumerale significans ꝙ pōtifex debet induere patiam vt i patientia sua possideat aīam suaz. hūeris em̄ onera portamꝰ. ꝼm illud. Supposuit hūex suū ad portandū. ꝛ factꝰ ē tributis ꝼuiēs. Hēbat aūt duas horas cōiūctas i vtroq3 latere summitatū. significās ꝙ pontifex dꝫ h̄re arma iusticie a dextris ꝛ a sinistris. vt nō erigaꝶ ꝓspis. nec deprimaꝶ aduersis. Hēbat ꝛ duos lapides onichinos insertos hūeris i q̄bus sculpta erāt. xij. noia filioꝝ israhel. sex in vno ꝛ sex in alio. Per duos onichinos significāꝶ sinceritas ꝛ ꝟitas. sinceritas ꝑ claritatē ꝟitas ꝑ soliditatem.

Per filios israel significātur sancta de
sideria ꝛ iusta opa. ſm illud. Maledi-
ctus hō q̄ nō reliq̄rit semen in isrl'. Per
senariū significat̄ pfectio .eo ꝙ dn̄s.vj.
die pfecit celū ꝛ trā ꝛ oēm ornatū eorū.
Q̄d ḡ sex noīa filiorū isrl' sculpta erāt i
vno lapide ꝛ sex i alio significabat ꝙ de
sideria sacerdotis ꝛ opa cōfici dn̄t nō in
fermēto malitie ꝛ neq̄tie.ſ; i azimis sin-
ceritatis ꝛ ꝩitatis. vt sinceritas iformet
intentōez.ꝛ ꝩitas finē. gre.ait in pasto.
xiij.c.ꝙ suphumerale ex auro. iacincto
purpura cocco bis tincto ꝛ bisso retorta
fieri ꝑcipit̄. vt q̄nta sacerdos clarescere
ꝩtutū diuersitate dēat demonstret̄. In
sacerdotis q̄ppe habitu an̄ oīa aurū ful-
get vt i eo intellectus sapie ꝑncipaliter
eniteat. Cui iacinctꝰ aereo colore splen
dens adiūgit̄. vt ꝑ oē qd̄ intelligēdo pe-
netrat nō ad fauores ifimos ſ; ad amo-
rem celestiū surgat. ne dū fauor incau-
tis laudibꝰ capit̄ ipo etiā ꝩitatis intelle
ctu vacuet̄. Auro quoq; ꝛ iacincto pur
pura ꝑmiscet̄ vt sacerdotale cor cū sum
ma q̄ ꝑdicat sperat i semetipo ēt sugge-
stiones viciorū reprimat. eisq; velut ex re
gia ptāte ꝯdicat. Auro āt iacincto bisso
ac purpura bistinctus coccus adiūgit̄.
vt an̄ interni iudicis oculos oīa ꝩtutū
bona ex caritate decorent̄. ꝛ cūcta q̄ co-
ram hoībus rutilāt. hec i ꝯspectu occul
ti iudicis flāma intimi amoris accēdat
q̄.s. caritas q̄ deū sil' ꝛ ꝓxim diligit. q̄si
ex duplici tictura fulgescit. S; cū mēs
ad caritatis ꝑcepta accendit̄. restat vt ꝑ
abstinentiā caro maceret̄ vn̄ ꝛ bis ticto
cocco. torta bissus adiūgit̄ de terra em̄
bissus nitenti specie orit̄. et q̄d ꝑ bissum
nisi candēs decore mūdicie corpalis ca
stitas designat̄. q̄ vic; torta pulcritudi-
ni suphūeralis innectit̄. q; tūc castimo-
nia ad pfectū mūdicie cādorē ducit̄. cū
ꝑ abstinētiā caro fatigat̄. Cūq; int̄ ꝩtu-
tes ceteras ēt afflicte carnis meritū pfi
cit. q̄si i diuersa suphumeral' spē bissus

torta candescit. Sexto iduebat longiō.
i. rōnale signās ꝙ pōtifex d; induere di
scretōez ꝑ quā discernat int̄ lucē ꝛ tene-
bras int̄ dextrā ꝛ sinistrā q; nō ē ꝯuētio
lucis ad tenebras. neq; christi ad belial
Erat aūt rōale q̄drangulū signās ꝙ d;
discernere int̄ q̄tuor. s. int̄ verū ꝛ falsum
ne deuiet i crededis. int̄ bonū ꝛ malum
ne deuiet i agēdis. Erat ꝛ duplex. q; d;
discernē ꝓ duobꝰ ꝓ se vic; ꝛ ꝓ pplo. ne
si cecꝰ cecū duxerit ābo i foueā cadant.
Hēbat ꝛ q̄tuor ordies lapidum. signās
ꝙ pontifex d; hr̄e q̄tuor ꝑncipales ꝩtu
tes. iusticiā. fortitudinē. prudētiā. ꝛ tem
pantiā. In singulis aūt ordinibꝰ hēbat
tres lapides signās ꝙ pōtifex i pmo d;
hr̄e fidē spē ꝛ caritatē. In scd̄o modesti
am māsuetudinē ꝛ benignitatē. In ter
cio pacē miam ꝛ largitatē. In q̄rta vigi
lantiā sollicitudinē ꝛ lōganimitatē. per
lapides. n. figurāt̄ ꝩtutes ſm illud. aliꝰ
edificat aurū argētū ꝛ lapides ꝑciosos.
Hēbat ꝛ duas cathenulas auri purissi
mi sibi inuicē coherētes q̄ duobus inse
rebāt̄ vncinis signās ꝙ pōtifex d; hr̄e
duos caritatis affectꝰ ad deū. s. ꝛ ad pro
ximū. de q̄bꝰ ꝑcipit̄. diliges deū tuū ex
toto corde tuo. ꝛ ꝓxim tuū sicut teipm.
Sicut. n. aurū ꝑeminet vniuers̄ metall'
ita caritas ꝑcellit vniuersas ꝩtutes. de
q̄ dic̄ apl'us. maior horū ē caritas. Duo
vncini sunt intētio ꝛ finis q̄bꝰ cathenu
le inserūt̄. vt tā deū q; ꝓxim diligat ex
corde puro. ꝛ ꝯscia bōa ꝛ fid̄ n̄ ficta. ꝛ tā
deū q; ꝓxim diligat ꝓpt̄ btītudinē deū.
ꝓpt̄ seipm ꝛ ꝓxim diligat ꝓpt̄ deū. Por
tabat āt aarō rōale iudicij i q̄ descripta
erāt noīa. xij. ꝑiarcharū ꝓut dictū ē i. j.
pte sb̄ ti. de picturis. Et ſm gre. i pasto.
li. j. c. xij. bn̄ rōnale iudicij vocat̄. q; re-
ctor d; subtili sp examie bōa malaq; di
scernē. ꝛ q̄ vl' q̄bꝰ qn̄ ꝛ q̄l't cōgruāt stu-
diose cogitare. nihilq; ꝓprium q̄rere. ſ;
sua cōmōda ꝓpinq̄rū bōa deputare. vn̄ i
Exo. scriptū ē. Pones āt i rōali iudicij

doctrinā ⁊ ꝟitatem q̄ erāt in pectore aa
ron qñ ingrediet̄ corā dño ⁊ gestabit iu
diciū filioꝝ isrl̄ in pectore suo i ↄspectu
dñi sp. Sacerdotē qppe iudiciū filiorū
isrl̄ in pectore suo corā ↄspcū dñi gesta-
re ē subiectoꝝ cās ꝓ sola interni iudicꝫ
intentōe discutē. Quidā āt dixerunt ꝙ
rōali nullū rñdet hodie ornamētū. qm̄
nō hēm⁹ copiā lapidū p̄ciosoꝝ ꝫ ad in
star illi⁹ defert pōtifex i cōsecratōne sua
textū euāgelij añ pect⁹ corā toto pplo.
Ibi.n.scripta erat doctrina ⁊ ꝟitas. Et
eps dꝫ hr̄e in corde ꝟitatē euāgelij. ⁊ in
ore doctrinā q̄tū ad manifestatōez. Et
hec pt eē cā q̄re i qbusdā eccl̄ijs postes
codicis euāgelici ex auro argēto ⁊ lapi
dib⁹ p̄ciosis ornāt̄. Est ēt ⁊ alia rō. qꝛ in
illo rutilat auꝝ sapie argētū eloq̄ntie. ⁊
miracl̄oꝝ lapides p̄ciosi. Hec sunt spō
se murenule auree argento ꝟmiculate.
Septimū ⁊ sup̄mū capitꝫ ornamētum
erat cidaris vel tiara. quā vltio pōtifex
assumebat. significās hūilitatē de q̄ do
min⁹ ait. Ois q̄ se exaltat ⁊c̄. Hāc āt ge
stabat i capite significās ꝙ pontifex dꝫ
gerere hūilitatez in mēte exēplo capitis
nr̄i dicētis. Discite a me qꝛ mitis sū ⁊c̄.
Per caput em̄ mēs intelligit̄. ꝑm illud.
Unge caput tuū ⁊ faciē tuā laua. Rur
sus tiara in minorib⁹ sacerdotib⁹ signi
ficat cōtinētiā. v. sensuū. In maioribus
ꝟo ↄtēplatōez dñt. n. eē cōtēplatiui. De
cidari depēdebat a frōte lamia aurea si
gnificās sapiam. vl̄ figurauit signū cru
cis. qđ fit in offō ↄfirmatōis in q̄ scp̄tū
erat nomen dñi tetragrāmaton. i. q̄tuor
lr̄aꝝ. q̄ sunt he. ioth. het. ⁊ vau. i. p̄ncipi-
um vite passiōis iste. ꝓut dictū ē in pro
hemio. ij. ptis. ac si apti⁹ diceret̄. Ille cu
ius pōtifex iste gerit ꝑsonā. s. xp̄us ē p̄n
cipiuꝫ. i. auctor vite passionis. i. vite re-
staurate ꝑ passionē. qꝛ mortē nr̄am mo
riendo destruxit. ⁊ vitā nr̄am resurgen-
do reparauit. Erāt āt hec indumenta ꝓ
maiori ꝑte ↄtexta oꝑe polimito. i. vario
ꝓpter varietatē ꝟtutꝫ. de q̄ dicit psalmi
graphus. Astitit regina a dextris tuis.
⁊c̄. ⁊ ex q̄tuor p̄ciosis colorib⁹. s. purpu-
ra. cocco. bisso. ⁊ iacincto. Per purpu-
ram regie dignitatis significat̄ pōtifica
lis ptās q̄ via regia debet incedē. ne de-
clinet ad dexterā vel deuiet ad sinistraꝫ
ne liget dignos. aut soluat indignos. ꝑ
purpurā quoqꝫ aq̄ significat̄. qꝛ in con-
chis marinis habitāt ꝟmes q̄ eā egerūt
Per coccū coloris ignei significat̄ pō-
tificalis doctria q̄ sicut ignis lucere de-
bet ⁊ vrere ꝓpter qđ ⁊ bis tinctus fuisse
narrat̄. Lucere q̄dē dꝫ ꝑ ꝓmissionez vt
omis q̄ r̄liq̄rit domū p̄rem ⁊ mr̄em ⁊c̄.
centuplū accipiet ⁊ vitā eternā posside
bit. vrere dꝫ ꝑ cōminationem vt ois ar-
bor q̄ nō fecerit fructū bonū excidet̄ et
in ignē mittet̄. Hinc ē ꝙ summ⁹ ponti
fex capa rubea exterius sp apparet idu
tus cū interi⁹ sit indutus cādida veste.
qꝛ interius candere debet ꝑ innocētiā ⁊
caritatē. ⁊ exterius rubere ꝑ cōpassionē
vt videlꝫ oñdat se sp paratū ponē aiam
ꝓ ouibus suis. qꝛ ꝑsonā gerit illius q̄ ꝓ
ouibus vniuersis rubꝝ fecit indumētū
suū. Ex concessione ꝟo ↄstantini impa
toris ferre pt clamidē purpuream. atqꝫ
tunicā coccineā ⁊ oia impialia idumē-
ta septra signa ⁊ ornamenta. Crux q̄cū
qꝫ ferit eū p̄cedit ad significādū magis
et q̄ꝫ cuiqꝫ alteri ↄuenire. iux̄ illud apl̄i.
Mihi āt absit gl̄iari nisi i cruce ⁊c̄. vt se
crucifixū imitari debere cog̃scat. Rur-
sus coccus bis tinctus in veste pōtifica
li ē caritas. q̄ q̄si bis tingit̄. dū dilectio-
ni dei ⁊ ꝓximi colorat̄. Per bissum ꝟo
candoris eximij significat̄ p̄claritas fa-
me q̄ debet eē retorta vt pōtifex bonuꝫ
habeat testimoniū ꝑm aplm̄ ⁊ ab his q̄
sunt itus. ⁊ ab his q̄ foris sunt. Per ia-
cinctū q̄ ē coloris aerei significat̄ sereni
tas ↄscie. quā intra se pōtifex debet ha-
bere ꝑm quod dicit apostolus. Gloria
nr̄a hec est testimoniū conscientie nr̄e.

Liber quartus de missa ꝛ singulis que in missa aguntur.

INter cūcta ec
clesie sacra illud cōstat esse
p̄cipuū qđ in misse officio
supra mensam sacratissimi
celebrat altaris illud eccie repn̄tans cō
uiuiū in quo filio reuertēti pr̄ occidit vi
tulū saginatū. panē vite ꝛ vinū qđ mi
scuit sapia ꝓponēs. Hoc aūt offm̄ xp̄s
instituit cū nouū ꝯdidit testamentū. di
sponēs heredibus suis regnū sicut pat
suus sibi disposuit. vt supra mēsam ei⁹
edant ꝛ bibāt in regno qđ eccia cōsecra
uit. Cenātib⁹ em̄ illis accepit ih̄s panē
ꝛ gr̄as agēs bn̄dixit ac fregit deditq̄ di
scipulis suis dicēs. Accipite ꝛ comedi
te. hoc ē corpus meū qđ ꝓ vobis trade
tur. hoc facite i meā cōmemorationem
Hac igit instōne formati. ceperūt apl̄i
sacroscm̄ freq̄ntare misteriū ꝓpter cām
quā xp̄s exp̄sserat. ꝛ formā seruātes in
v̄bis. ꝛ materiā tenentes in rebus sicut
apl̄s corinthijs ꝑstat dicēs. Ego acce
pi a dn̄o qđ ꝛ tradid i vobis. qm̄ dn̄s ie
sus in q̄ nocte tradebat accepit panem
ꝛc. q2 igit misse offm̄ ceteꝝ diuiſ officijs
digni⁹ ꝛ solennius ē iō de ipso ꝑusq̄ de
alijs officijs ē i hac q̄rta p̄te dicēdū. In
q̄ aliq̄bus additis ꝛ detractis speculū
Innocē. pape. iij. ꝓseq̄mur. Sane vt p̄
missum ē missam instituit dn̄s ih̄us sa
cerdos ſm ordinē melchisedech. q̄n pa
nem ꝛ vinū in corpus ꝛ sanguinē suum
trāsmutauit dicens. hoc ē corpus meū
hic est sanguis meus. subiungens. hoc
facite in meā cōmemoratōem. Apl̄i āt
hanc missam adauxerūt dicentes i mis
sa nō solū v̄ba premissa. verū etiā dn̄icā
orōnem supaddentes. Vn̄ beat⁹ petr⁹
sic missā prim⁹ dr̄ celebrasse in p̄tibus
orientalibus vbi post dn̄i passionē q̄tu
or annis cathedrā tenuit sacerdotalem

Deinde v̄o accepit cathedrā antiochie
vbi tres orōnes ad missam adiecit. In
primordio ergo nascētis ecclesie missa
aliter dicebat q̄ʒ modo sicut. in. vj. par
te sub ti. de parasceue dicet. Sequenti
v̄o tempe epistola tantū ꝛ euangelio re
citatis missa celebrabat. Subsequenter
Celestin⁹ papa instituit introitum ad
missam cantari. ꝓut sub introitu dicet.
Cetera diuersis tempibus ab apl̄is ꝛ a
Gelasio. Celestino. Gregorio ꝛ alijs di
uersis patrib⁹ legunt adiecta. ꝓut xp̄i
ane religionis cultu crescente. visa sunt
decentius ꝯuenire. de hoc dicet in ꝓhe
mio quinte p̄tis. In canone legit q̄ Ja
cobus frater dn̄i ep̄us hierosolimitan⁹
ꝛ Basilius ep̄s cesarien̄. tradiderūt no
bis in scripturis ordinē celebrandi mis
sam. Item iste iacobus alphei dr̄ p̄m⁹
inter apl̄os missam celebrasse. Nā ꝓpt
excellentiā sanctitatis eius apl̄i hūc si
bi fecerūt honorē vt post ascēsionē dn̄i
primus inter eos missam hierosolimis
celebraret. etiā priusq̄ eēt in ep̄m ordi
natus. Vel forte iō dr̄ p̄mus celebrasse
q2 p̄mus in pontificalib⁹ eā dixisse per
hibet. Sic ꝛ petrus postmodū prim⁹ i
antiochia missam celebrauit. ꝛ marcus
in alexādria. Quidā aūt ꝑfidi heretici
rep̄hendūt nos. q2 euāgelia ꝑ p̄ticulas
lacerata i missa legim⁹. ꝛ quia p̄mitiue
misse vicē vltra dn̄icā orōnē aliq̄d sup
addim⁹. Scriptū nāq̄ ē. Si q̄s appo
suerit ad hec apponet sup ill̄ū deus pla
gas scriptas i libro isto. Et q2 supra no
uū testm̄. ꝛ p̄cepta apl̄oꝝ. alias instōes
ꝛ nouā doctrinā doctoꝝ instituimus ꝛ
seruamus contra illud q̄ xp̄us ait. Vn̄
irritū fecistis mandatū dei vt v̄ram ser
uetis traditionē. Et alibi. Omnis plan
tatio quā non plantauit pater meus ce
lestis eradicabit. ꝛ Apostolus. Doctri
nis varijs ꝛ ꝑegrinis nolite abduci. Itē
Fundamētū aliud nemo p̄t ponē p̄ter
id qđ positū ē qđ ē xp̄s. Dicit etiā q̄ ec

clesia xp̄i nec missā nec matutinas cāta
uit. nec xp̄s nec apl'i eā instituerūt. nec in
tp̄e apl'oꝝ cātata fuit. nec nom̄ misse tūc
i mōo audiebat̄. nec scp̄tū iueniebat̄. ꝫ
id qđ missa repūtat ab euāgelistis cena
vocat̄. nec eccia in p̄ncipio. nec apl'i cū
musicali organo nec alta nec dulci voce
eā cātabāt rep̄hēdētes nos. qꝛ hec agim⁹
ꝛ qꝛ nocturnas ꝛ alias canonicas horas
dicim⁹. falso ꝫ nos iducētes illđ Amos
ꝓph. Cōuertā festiuitates v̄ras i luctū ꝛ
oia cātica v̄ra i plāctū. Et illđ ꝓpheticū
Audiūt sermōes tu. ꝛ nō fa. eos. qꝛ i cā.
oris sui v̄tūt eos ꝛ aua. seq̄t cor eoꝝ et ē
il. q̄si car. mu. qđ suaui dulciq; so. canit̄
Illoꝝ tū error aptissime ꝯfutat̄ ex his q̄
i ꝓhemio q̄nte p̄tis dicet̄. Rursus i pri
mitiua eccia diuia misteria hebraice ce
lebrabāt̄. ꝫ tp̄e adriani p̄mi imp̄atoris.
grece i oriētali eccia p̄mo celebrari cepe
rūt. Porro misse officiū tā ꝓuida rep̄it̄
ordinatōe dispositū vt q̄ p̄ xp̄m ꝛ i xp̄m
exq̄ de celo descēdit. vsq; dū in celū ascē
dit. gesta sūt mag̃ ex p̄te ꝯtineat. et ea tā
v̄bis q̄ signis āmirabili q̄dā sp̄e repūtat
Ip̄m āt officiū i q̄tuor ꝯsistit vicz in p̄so
nis. i op̄ib⁹. i v̄b ꝛ reb⁹. Personaꝝ tres
sūt ordines. s. celebrātes. mistrātes ꝛ cir
cūstātes. Op̄m q̄z tres sūt sp̄es. vicz ge
stus act⁹ et mot⁹. Verboꝝ etiā tres sūt
diuersitates. s. orōnes. modulatōes ꝛ le
ctōes. Reꝝ siliter tres sūt maneries. scz
ornamēta. īstrumēta. ꝛ elemēta. Siq̄dē
hec oia plena sūt diuinis misterijs sic i
ꝓhemio libri dictū fuit. Sane olim tē
plū erat i duas p̄tes iterposito velo diui
sū. p̄s p̄or vocabat̄ sctā. interior v̄o sctā
sctōꝝ. q̄cq̄d ḡ i officio misse an̄ secretaz
agit̄ q̄si i ede p̄ori ē. qđ āt in secreta agit̄
itra sctāsctōꝝ ē. Erāt igit̄ intra sctāsctōꝝ
ara incēsi. arca testamēti. tabula sup̄ ar
cā ꝓuti i prima p̄te sub ti. de eccia ꝛ đ al
tari. dem̄ ē. ꝛ i Exo. hr̄. ꝛ supra tabulam
duo cherubin glīe mutuo vultu sese re
spitiētia. Huc itrabat solus pōtifex sel
in āno hn̄s noia patꝝ i rōnali ꝛ sup̄hūe
rali scp̄ta. ferēs sanguinē ꝛ carbōes. q̄s
oēs cū tymiamate i thuribulo orās po
nebat. donec fum⁹ eū obūbraret. deinđ
tabulā ꝛ arā sanguie asp̄gebat. post exi
bat ad pp̄l'm ꝛ vestes lauabat. nō ei iudi
cabat̄ mōs an̄ vesp̄am p⁹ imolatōez vi
tule rufe. Hec oli sig̃ fuerūt. ꝫ recesserūt
postq̄ significata venerūt. Siq̄dez prior
edes sig̃t p̄ntē ecciaz. sctāsctōꝝ celū. pōti
fex xp̄m. sanguis passionē. carbones ca
ritatē xp̄i. thuribulū carnē ip̄ius. thus
crematū p̄ces odoriferas. ara cohortes
celi. arca xp̄i humanitatē. tabula deum
patrē. duo cherubin duo testamēta q̄ se
se adinicē respiciūt. qꝛ cōcordant. vestis
q̄ lauat̄ hoiem. vesp̄a hois vestē signat
Conferas ḡ q̄ olim fiebāt et q̄ xp̄s egit
ꝛ respice quō minister eccie illa i officio
misse repūtat et agit. Quid etiā hec si
gnificēt. sub canone misse in principijs
cuiuslibet p̄ticule illi⁹ tāgetur. Per ar
caz q̄z xp̄i humilitas intelligit̄ a q̄ nob
p̄ ip̄ius misc̄diam oē bonū aduenit. Et
nota q̄ sicut in Exo. xxv. ꝛ. xxxvij. legit̄
Factū est sup̄ arcā ꝓpiciatoriū aureū. i.
tabula aurea eiusdē longitudinis ꝛ lati
tudinis cui⁹ et arca vt eā tegere suffice
ret. ꝛ hec dicebatur oraculuz. qꝛ dn̄s de
loco illo responsa dabat orantibus. Di
cebatur etiam ꝓpiciatoriū. quia exinde
loquens dn̄s ꝓpiciabat̄ populo. vel qꝛ
die ꝓpitiatōis dicebant gloriā dn̄i semp̄
ibi descendere. Et inde tabernaculū si
ue locus sup̄ posteriorem partē altaris
collocatus. in quo xp̄us propitiatio no
stra. i. hostia cōsecrata seruat̄. hodie ꝓpi
ciatorium nuncupatur. Ex vtraq; vero
parte oraculi. s. in duobus āgulis ante
rioribus posita sunt duo cherubin au
rea. Que sunt s̄m Josephum duo ani
malia volatilia: habētia figuram que a
nullo hominuz est inspecta. Hec dicit
moyses se in dei sede cōspexisse figurta
Vnus cherub alteꝝ inspiciebat v̄lis tū

vultibꝰ in ꝓpiciatoriū duabusq̄ alis ex
opposito expāsis. ⁊ mutuo se tangenti
bus velabāt oraculū siue tegebant ꝓpi
ciatoriū. Siq̇dē ꝑ ꝓpiciatoriū icarnatꝰ
dn̄s figurat̄. de q̄ Johes. Ipe ē ꝓpicia-
tio ꝓ pctis nr̄is ꝗ. Duo cherubin duo st̄
testamnta. s. ve. ⁊ no. Dū ġ illa nō discre-
pant. ꝗ misteriū incarnatōis xp̄i cōcor-
diter narrāt illō ꝓphetādo. istud asseue
rādo. i ꝓpiciatoriū vultū sue intētionis
dirigūt ⁊ se mutuo respiciūt. Rursus
tria sunt eccīe sacrificia q̄ i ve. te. ꝑ pro-
piciatoriū thuribulū ⁊ altare significa-
ta sunt. vicȝ sacrificiū pnīe iusticie ⁊ eu-
charistie. De p̄mo. sacrificiuȝ deo spūs
ꝯtribulatꝰ. De scd̄o. tūc acceptabis sa-
crificiū iusticie. De tercio. tibi sacrifica-
bo hostiā laudis. Sup altare. s. corpis
caro mactat̄ ꝑ ꝯtritōem. itra thuribulū
scȝ cordis thus adolet̄ ꝑ deuotōȝ. ad ꝓ
piciatoriū. s. dei pr̄is. sanguis ifert̄ ꝓ re
dēptōne. Hec q̇dē tria sacrificia sacer-
dos offert i missa. p̄mū i ꝯfessiōe. scd̄m
in p̄fatōe. terciū i actiōe. Naȝ hec tria st̄
q̄ f̄m ꝓph̄am deꝰ respicit i hoie ⁊ requi
rit ab hoie. diligē miam facē iudiciuȝ ⁊
sollicite ābulare cū deo. Diligat ġ mise
ricordiā. q̇ vult offerre sacrificiū pnīe. fa
ciat iudiciū q̇ vult offerre sacrificiū iusti
cie. cū deo sollicitꝰ ābulet q̇ vult offerre
sacrificiū eucharistie. Hinc est ꝙ ait. b.
bern̄. Frēs mei imolātes hostiā laudis
sūgamꝰ v̄bis sensum. sensui affectū. af-
fectui exultatōȝ. exultationi maturita-
tē. maturitati hūilitatē. hūilitati liber-
tatē. Celebraturus ġ missam offerat al
tissimo sacrificiū illȝ de quo p̄s ait. Sa
crificiū deo spiri. cōtri. ⁊c̄. Et alibi. Im
mola deo sacrificiū laudis ⁊c̄. Et apl̄us
Exhibete corꝑa vr̄a hostiā viuētē sctāȝ
deo placētē vt sit rōabile obseq̄ū vr̄m.
mortificātes in altari cordis mēbra vr̄a
q̄ sunt sup t̄rā. vicȝ imūdiciā libidinem
ꝯcupiam malā. ⁊ auariciā. q̄tenꝰ mūdo
corde ⁊ casto corꝑe. sctificetis dn̄o vos-
metip̄os. In sacr̄o autē corꝑis xp̄i f̄m
aug. nil a bono magis. nil a malo minꝰ
ꝑficit̄ sacerdote. dūmō ille cū ceterꝪ i ar
ca ꝯsistat. ⁊ formā obſuet traditā a colū
ba. q2 nō imerito sacerdotis ꝗ i verbo cō
ficit̄ creatoris. Aurꝝ. n. eq̄ verꝝ ē in arca
furis sic̄ i thesauro regꝪ. Vn̄ ⁊ cayphas
pōtifex ꝑsecutor vniꝰ ⁊ v̄issimi sacerdo
tis. Quis ip̄e verax nō esset. qd̄ dedit tn̄
verꝝ fuit si nō suū dedit ꝗ dei. i. in forma
eccīe. Nō ġ sacerdotis iniq̇tas impedit
effectū sacr̄i. sicut nec medici ifirmitas
v̄tutē ipedit medicine. Quātuis igitur
opꝰ operās aliq̄n̄ sit imūdū opꝰ tn̄ opa
tū sp̄ ē mūdū. Sȝ sic̄ oīa sunt mūda mū
dis sic oīa sunt imūda imūdis. Malꝰ
ġ cū vitā accipit mortē incurrit. sic ecō
tra bonus cū mortē sustinet vitā acq̇rit.
Nā q̇ mādūcat idigne iudiciū sibi mā
ducat. Quia v̄o de talibꝰ ait ꝓpheta.
Maledicā bn̄dictōibꝰ vr̄is. Et gre. Bn̄
dictio eorꝝ v̄tit̄ in maledictōem. ⁊ oīo i
pctm̄. de p̄cisis ab eccīa nō toleratꝪ seu
notorijs itelligit̄. q̄rꝝ bn̄dictio q̄tum ad
ip̄os maledictio reputat̄. qm̄ f̄m Aug.
mali inq̄ntū i eis ē dicunt̄ sacr̄a pollue
re. cū tn̄ illa ꝑmaneāt ipolluta. sunt em̄
bonis ad p̄miū reprobis ad iudicium.
vn̄ aug. Spūalis v̄tus sacr̄i vt lux pu-
ra ab illuminādis excipit̄ ad salutē. ꝗ ꝑ
immūdos mīstros q̄si ꝑ canale trāsiēs
nō coinq̇nat̄. Arnaldiste tn̄ ꝑfidi here-
tici dicūt. nusq̄ legi ꝙ imūdis ⁊ luxurio
sis mīstris xp̄s sp̄ōsā suā eccīaȝ tradidē
rit custodiēdā. l' ꝑtātē sacrorꝝ misteriorꝝ
ꝑagē vl' claues regni. vel ꝑtātē ligādi ⁊
soluēdi. q2 illi soli vt ait gre. ⁊ iusti i hac
carne positi potestatē habēt ligandi at-
q̄ soluendi sicut apl̄i. qui vitā vel fidem
illorꝝ cū eorꝝ doctrina tenēt. Vn̄ vt di-
cūt a talibus sacr̄a p̄stita nec valēt nec
proficiūt ad salutē. Legit̄. n. in li. nume.
Quicquid tetigerit immūdus imūduȝ
faciet. Et xp̄s. Non pōt arbor mala fru
ctus bonos facere. ⁊ dauid. Peccatori

aũt dixit deus .q̃re tu enarras iusticias
meas.⁊.as.t.m.p os tuũ.⁊ apl's. Omia
mũda mũdis.coinq̃natis aũt ⁊ infideli
bus nihil ẽ mũdũ.⁊ gre.in pastor.li.j.c.
x.Dũ his q̃ displicet ad itercedẽdũ mit
tit.irati anim⁹ ad deteriora ꝓuocatur.
Itẽ.ibidẽ in.c.xij.Necesse est vt mũda
dẽat eẽ man⁹ q̃ diluere sordes curat.ne
acta q̃q; ipa sordida deterius inquinet
Celebrat autẽ missa hora tercia sexta
⁊ nona.In tercia q: f̃m marcũ hora il-
la xp̃s crucẽ ascẽdit ⁊ linguis iudeorũ
crucifixus ẽ clamãtiũ. crucifige crucifi
ge. Et q: illa hora spũsctũs sup apl'os i
igneis linguis descendit. In.vj.q: in il
la hora f̃m matheũ ꝟe crucifixus ⁊ im
molat⁹ ẽ.Et in nona.q: hora illa in cru
ce pendẽs emisit spm̃. Thelesphor⁹ pa
pa statuit vt missa añ horã terciã nõ di-
cat.qđ de publicis ⁊ ppl'arib⁹ missis in
telligendũ ẽ. Que sicut aug.ait.nõ de-
bẽt in publico fieri.ne ppl's a public; q̃
hora tercia dicũt retrahat.Cantat autẽ
diebus dñicis ⁊ festiuis hora tercia. In
ꝓfest; hora sexta. In quadragesima ho
ra nona.⁊ etiaꝫ ex instõne pelagij pape
⁊ alior in diebus ieiunior non tñ oim
In sabbatis ꝟo ieiunior q̃tuor tp̃m se
ro põt celebrari ꝓpter ordines sacros q̃
ad dñicam seq̃ntẽ ptinere noscũtur. Sꝫ
q: missa a ieiunio dici debet. et ideo ne
minus ieiunet.post vesperas inchoat.
⁊ sic vsq; ad noctẽ ieiuniũ ꝓtelat. De q̃
in.vj. pte sub sabbato pascali dicet . Q̃
ꝟo missa q̃nq; summo mane cãtatur ex
cõsuetudine nõ ex ordie ẽ. Leo tñ papa
diluculo siue prima diei pte ad missaꝫ
intrabat nescio an necessitate an rõe.an
sola vsus apl'ici potestate. vl' de peculia
ri missa intelligendũ ẽ. Qui aũt necessi
tate p̃ueniũt terciã aut offert post sextã
aut nonã amore diuino.ne videlꝫ eis di
es absq; sacrificio p̃tererat excusari p̃nt
cũ discipul' q̃ euellebãt spicas in sabba-
to ⁊ cũ dauid q̃ comedebat panes ꝓpo-
sitionis.vel q: i missa fit memoria passi
onis.mortis sepulture.resurrectõnis.⁊
ascensionis.ideo cantat tot varijs hor;
In tercia i memoriã passionis ⁊ ascensi
onis. Post sextaꝫ in memoriaꝫ mortis.
Post nonã in memoriaꝫ sepulture . In
mane in memoriaꝫ forte resurrectõnis.
Asserũt etiã q̃dã dñm in meditullio ho
rar crucifixũ ⁊ ideo nũc hanc nũc illaꝫ
horã positã. Vñ eccia inter vnã horam
⁊ alterã celebrat missam. In die aũt na-
talis dñi p̃ma missa de nocte cãtatur. ꝓ
ut sub ipo festo dicet. Ceter si in qua
dragesima occurrunt duo officia.q̃s di
es duplices vocam⁹.missa de festo di in
tercia ⁊ absq; genuflectione.officiuꝫ ꝟo
de ieiunio di in nona ⁊ cũ genuflectõe.
Tp̃e etiã aduentus debet missa in sctõ-
ruꝫ festiuitatibus hora tercia celebrari.
Ver nullus dꝫ eadẽ die plures missas
celebrare regularit.q: xp̃s sel' passus fu
it. Et valde felix ẽ q̃ etiã vnã digne põt
celebrare.nec põt q̃s duas missas cum
vno vel vnã cũ duobus sacrificijs cele-
brare. Sub vno tñ canone p̃nt plures
hostie cõfici. Nã ⁊ p̃sbyter dꝫ sp hostiaꝫ
ꝓ infirmis hr̃e parataꝫ. Põt quoq; sa-
cerdos vnã missam cũ sacrificio.⁊ aliaꝫ de sicca
siccã celebrare. Missa sicca dr̃ qñ si sa- missa
cerdos nõ põt ꝯficere.q: forte iam cele-
brauit.vel ob aliã cãm p̃t accepta stola
epl'am ⁊ euãgeliũ legere ⁊ dicere orõnẽ
dñicam ⁊ dare bñdictõnem q̃nimmo si
ex deuotõe nõ ex supstitione velit totũ
offm̃ misse sine sacrificiõ dicere.accipiat
oẽs vestes sacerdotales.⁊ missaꝫ suo or
die celebret vsq; ad finẽ offerẽde .dimit
tẽs secretã. q̃ ad sacrificiũ ptiet. p̃fatõeꝫ
ꝟo dicẽ p̃t.lꝫ in ea videãt angeli inuoca
ri ad ꝯfectõꝫ corpis ⁊ sanguis xp̃i.d ca-
none ꝟo nihil dicat ꝫ orõnẽ dñicã nõ p̃
termittat.⁊ q̃ ibi sequũt sb silẽtio dicen
da ñ dicat.calicẽ vl' hostiã ñ hẽat.nec de
his q̃ sup calicẽ seu eucharistiã dicũt vl'
fiũt aliq̃d dicat vel faciat.p̃t ẽt dicẽ pax

dn̄i sit sꝑ vo. ⁊c. ⁊ exinde misse offi̅m suo
ordine ꝑagat meliꝰ est tn̄ alia omittere.
Vex q̇dā incipiunt missam de die cele
brātes illā suo ordine vsq̃ ad offerēdā.
postea icipiūt aliā missam ⁊ eam cātāt
vsq̃ ad eūd locū. ⁊ idē faciūt plures si
volūt. et incepta missa viuoꝝ icipiūt qn̄
q̃ missam mortuoꝝ eaȝ ꝓseq̄ntes vsq̃
ad eūdē locū. ⁊ exinde ꝓcedētes dicūt
tot secretellas q̇t missas inceperunt. sed
tantū canonē dicētes ⁊ ꝯsecrātes. ⁊ i fi
ne tot oꝛones dicūt q̇t officia misse ince
perūt. ꝫ hoc tanq̃ detestabile reproba
mus. Pōt tn̄ sacerdos qn̄q̃ plures mis
sas vno die celebrare. Pzio in festo na
talis dn̄i. sic in sex̄ pte sub illo festo dice
tur. Scd̄o vbi necessitas exigit. puta si
q̇s moriaꝛ. Cōciliū tn̄ carthagiñ. dicit ꝙ
si ep̄s vel aliꝰ post terciā obierit. cōme
moratio solis oꝛoibus faciēda est sine
missa. Tercio cā honestais. vt si aliqua
magna ꝑsona supueniēs velit missam
audire. Qrto s̄m q̇sdā cā vtilitatꝭ puta
ꝓpꝛ pegrios ꝓpꝛ hospites ꝓpꝛ ꝯmeātes
ꝓpꝛ ifirmos ꝓpꝛ spōsos. ⁊ ꝓpꝛ raritatē
clericoꝝ. ⁊ paupꝛtatē ecciaꝝ sacerdotes
ꝓprios non hn̄tiū. Quinto vt dixit Si
cardus ep̄s cremoneñ i mitrali cuȝ due
festiuitateres occurrūt. Pn̄t etiā tres ce
lebrari. tū qꝛ ħ sit licite i natali. tū quia
xp̄i passio tripꝛtita ē. Passus est em̄ lin
guis insultantiū. manibus v̄berantiū. ⁊
clauis crucifigentiū. Ip̄e etiā ē a patri
archis gestibꝰ immolatꝰ. a ꝓphetꝭ ver
bis sacrificatꝰ a p̄re ⁊ a seip̄o realiꝛ obla
tus. Sexto pari rōe si in die ieiunij oc
currit aliq̇d solēne festū p̄t vnā de festo
⁊ aliā de ieiunio celebrare. si alius p̄sby
ter nō assit. Legiꝛ etiā ꝙ Leo papa sepe
septies ⁊ aliqn̄ nonies in eadē die missā
celebrauit. Sacerdotes tn̄ aliā missam
in eadē die celebraturus in vltima tātū
missa ꝑfusionē sumat. qm̄ si in p̄ma su
meret ieiunus nō esset. ⁊ sic alia missa i
pediret. alias aūt q̇tiēs celebrat. totiēs

corpus xp̄i ⁊ etiā ꝑfusionē sumat. Sed
nūq̇d pransus cōficit. Rn̄deo sic lȝ hoc
facere nō debeat. nō ei ieiuniū ē de sub
stantia ꝓut in canone innuit augu. al's
dn̄s nō ꝯfecisset. Mgr̄ tn̄ Huguitio ɩ
cit ꝯ. Sane priscis tp̄ibꝰ heresibꝰ pullu
lantibus ⁊ trinitatē impugnātibus. ex
institutōne alcuini mgr̄i karoli rogatu
bonifacij archiep̄i magūtini statuentis
Prima feria missa de trinitate dicebaꝛ
Scd̄a feria de sapiētia. Tercia feria de
spūsctō. Quarta feria de caritate. Qui
ta feria de angelis. Sex̄ de cruce. Se
ptima de. b. v̄gine. Causa vo illo cessan
te illud cessauit. ⁊ dn̄icali offō ordinato
statutū fuit vt p̄ma feria suū hr̄et offi̅m.
scȝ de trinitate. Scd̄a de angelis qꝛ tūc
primo creati sunt in bonis gratuitꝭ. tūc
em̄ lux diuisa fuit a tenebris. i. boni an
geli a malis. qꝛ tūc ceciderūt mali. boni
vo ꝯfirmati sunt. In p̄ma vo feria cre
ati fuerūt angeli in bonis nālibus. Cā
taꝛ etiā i scd̄a feria ꝓ defunctis vt illis
adhibeamꝰ suffragia angeloꝝ. Et qꝛ vt
dicūt q̇dā in p̄ma feria refrigeriū hn̄t il
li q̇ sunt in purgatorio. et statim in scd̄a
feria redeunt ad penas ⁊ laborē. q̄re vt
eoꝝ subueniatur laboribus missa ꝓ illꝭ
in scd̄a feria celebraꝛ. In tercia feria ꝓ
peccatis. In quarta ꝓ pace. In quinta
ꝓ tribulatōne. Vel in tercia feria dȝ re
peti introitus misse de dn̄ica. Institutū
etiā fuit vt in quarta feria ieiunareꝛ. et
illa sil'r die dȝ missa de dn̄ica dici nisi fe
stiuitas impediat. In q̇nta feria dȝ sil'r
repeti officiū dn̄ice. s. introitꝰ ep̄la ⁊ euā
geliū qꝛ dies iouis dr̄ cognata dn̄ice di
ei. ꝓut diceꝛ sub ti. de accessu ponti. ad
al. In sexta feria de cruce. Illa em̄ dies
appropriatur xp̄o in cruce. qꝛ ipse in ea
mori ⁊ cruci figi voluit pro salute hūa
ni generis. In septima feria de beata v̄
gine. Quod initiū habuit. Quoniam
olim in q̄dam eccia ciuitatis cōstātino
polis erat imago. b. v̄ginis corā q̄ depē

debat velū qð totā velabat imaginez. ꝗ
hoc velū in sexta feria post vesperas re
cedebat ab imagine nullo mouente so-
lo dei miraculo. quasi deferret in celuz
vt ad plenū posset imago a populo ꝓ-
spici. Celebratis ꝟo vesperis in sabbato
descendebat ipm velū an̄ eandē yconā
siue imaginē. ⁊ ibi manebat vsqꝫ ad se-
xtam feriā. Hoc viso miraculo sancitū
est. vt semꝑ illa feria de. b. virgine canta
taret. Alia etiā rō est. qꝛ dn̄o crucifixo ⁊
mortuo. ⁊ discipulis fugiētibus. ⁊ de re
surrectōne desperātibus in ea sola tota
fides in sabbato illo remāsit. sciebat em̄
quō portauerat eū sine labore ⁊ pepe-
rerat sine dolore. ⁊ ideo certa erat ꝙ fili
us dei esset ⁊ a mortuis die tercia resur-
gere debebat. Et ē ratio q̄re dies sabba
ti magis quā alia dies. b. marie appro-
priat. Tercia rō est quia dies sabbati ē
ianua ⁊ introitus ad dn̄icam diē. Vn̄ð
cū sumus in sabbato. sumus iuxta dn̄i
cam diē. dies aūt dn̄ica est dies requiei
⁊ signat vitaz eternam vn̄ cū sumus in
gr̄a dn̄e nostre sumus q̄si in ianua para
disi. Que igit ipa est nob porta ad regnū
celoꝝ qð ꝑ diem dn̄icaz figurat. ideo de
illa solennisamus in septima feria q̄ di
em dn̄icam ꝓcedit. Quarto vt solenni-
tas mr̄is solēnitati filij ꝯtinuet. Quin-
to vt festiuius agat in die in q̄ deus ab
omni oꝑe requieuit. Notandū etiā ē
ꝙ in misse officio vbi xp̄i passio repn̄ta-
tur tribus linguaꝝ generibus vtimur.
scꝫ greca. hebraica ⁊ latina. ad significā
dū ꝙ his tribus linguis scriptus ē titu-
lus crucis xp̄i. Jo. xix. ⁊ ad designādū
ꝙ omnis lingua q̄ per hāc triplicē intel
ligit deū laudare ⁊ cōfiteri debet. quia
dn̄s noster ih̄us xp̄us in gloria ē dei pa
tris. Licet em̄ multa sint genera lingua
rū. iste tn̄ sunt principales. hebrea ꝓpter
legem. ⁊ qꝛ est mat aliaꝝ. greca ꝓpter sa
pientiā. latina ꝓpter nobilitatē ⁊ roma-
ni imperij dn̄iu. Verba latina sunt epi

stole euangelia orōnes ⁊ cantus. greca
sūt kyrieheleyson xp̄eheleyson ⁊ imas.
hebraica sunt alleluia amē sabbaoth et
osanna. vn̄ ⁊ in missa romani pōtificis
in ꝓcipuis solennitatibus legit euange
liū ⁊ ep̄la nō solū in latino. verūetiā in
greco ad designandū ꝯiūctionē vtrius-
qꝫ populi sub vna fide siue ꝙ eccl̄ia con
stat nō solū ex latinis verūetiā ex grecis
⁊ vide in. vj. parte sub tit. de parasceue.

Sed q̄rit vtrū sacerdos minus q̄ du
obus pn̄tibus debet celebrare missam.
⁊ videt ꝙ nō statuit nāqꝫ Sother papa
vt nullus missaꝝ solennia celebrare pre
sumat. nisi duobus pn̄tibus sibiqꝫ rn̄dē
tibus. ipe tercius habeat. Cum em̄ ipse
pluraliter dicat dn̄s vobiscū. ⁊ in secre-
ta dicat. orate ꝓ me ꝯuenit vt ipsius sa
lutationi a pluribus rn̄deatur. Verum
aliud ē necessitatis articulus in quo ꝓt
vno solo pn̄te celebrare. ⁊ aliud religio
nis cōtemptus. Pie quoqꝫ credenduz
ē ⁊ sacris autoritatibus cōprobat ꝙ an-
geli dei comites assistūt orātibus. iuxta
illud ꝓpheticum. In cōspectu angeloꝝ
psallā tibi. Et angelus ad thobiaz. Qn̄
orabas cū lacrimis obtuli orōnem tuā
dn̄o. Sed ⁊ in canone misse cōtinetur.
Supplices te rogamus om̄ipotēs deꝰ
iube hec ꝑferri ꝑ manꝰ sancti angeli tui
in sublime altare tuū. Preterea q̄libet
hō habet suū ꝓpriū angelū ad custodiā
Vn̄ dn̄s in euangelio loq̄ns de puulis
ait. Angeli eoꝝ semꝑ vidēt faciē patris.
Illos igit habemus in orōne ꝑticipes
quos habebimꝰ in glorificatōne cōsor-
tes. Solus tn̄ p̄sbyter nō pōt diuinum
officiū absqꝫ ministri suffragio celebra-
re. ꝓut in cōstitutione alexandri cauet.
Canon quoqꝫ tholetan̄. concilij statuit.
vt vbi tp̄is vel loci siue cleri copia suf-
fragat. habeat q̄sqꝫ deo sacrificans post
se vicini solaminis adiutorē. vt si ex ali-
quo casu ille q̄ ad officia impleturꝰ ac-
cedit turbatus vl̄ ad terrā elisus fuerit.

a tergo sp habeat q̃ eiꝰ vicē intrepide as
sequat̃. Sicq̃dē copia tpis suffragat̃ si n̄
fuerit guerra loci si eccl̃ia sit diues. cleri
si sit ibi copia clericoꝝ. Generaliter āt
dōm est ꝙ illa ē legitĩa missa in q̃ sunt
sacerdos. rñdens. offerens. atq̧ cōicās
Sicut ipa pcū ꝓpositio euidēti rōe de
monstrat. Introitꝰ ad choꝝ ꝓphaꝝ re
spicit. qm̄ f̄m Aug. moyses mister fuit
veterꝫ testamēti. ꝓphete mistri noui. ky
rieheleyson ad eos respicit ꝓphas q̃ cir
ca dñi aduentū erāt de q̃bus fuerūt za
charias ⁊ iohes bap. filiꝰ eius. Gl'a i ex
celsis ad cetū respicit angeloꝝ. gaudiū
natiuitatis dñi pastoribꝰ annūciantiū.
Prima collecta respicit ad h̄ ꝙ dñs cir
ca annū. xij. agebat. qñ. s. ascendēs hie
rosolymam sedebat inter doctores au
diens ⁊ interrogās. Ep'la ad iohis p̄di
cationē ptinet. R̄nsoriū ad beniuolen
tiam aploꝝ respicit. s. quō a dño vocati
secuti sunt eū. All'a ad leticiā mētis eo
rum ptinet. quā hēbant de ꝓmissioibꝰ
eius vel de miraculis q̃ p eū vel p nom̄
eius fiebāt. euangeliū respicit tps a sua
p̄dicatione vsq̧ ad p̄dictū tps. Qr vero
deinceps in misse officio agit̃ ad illō re
spicit tps qō est a dñica q̃ pueri hebreo
rum obuiauerūt ei vsq̧ ad diē ascensio
nis eiꝰ siue penthecostes. Orō vo secre
te vsq̧ nobis q̧ pctōribus. designat il
lam orōnem quā iesus in mōte oliueti
exercebat. Qd āt postea agit̃ significat
tps illud q̃ dñs in sepulcro iacuit. Qñ
vo panis in vinū mittit̃ aiaz dei ad cor
pus redire demōstrat. Salutatio seq̄ns
significat salutatiōes postea discipulis
a xp̄o factas. Fractio oblate significat
fractionē panis factā a dño discipulis
in emaus. Hec plenius in suis locis di
cent̃. De missa ꝓ mortuis ⁊ ipsoꝝ offi
cio. in. vij. parte dicet̃. Ad h̄ missa n̄ nisi
in sacratis deo locis. i. tabernaculis di
uinis p̄cibus a pontificibus delibutis
absq̧ magna necessitate dici debet. Nō
q̃ in ꝓphanis domibus absq̧ epi licen
tia q: sanctius est missam nō cantare vl'
nō audire q̧ in locis in q̃bus hec fieri n̄
oportet. Vñ scriptum est. Vide ne offe
ras holocausta tua in omi loco quē vi
deris. s; in oi loco quē elegerit dñs deꝰ
tuus. De h̄ dicet̃ in ꝓhemio q̄nte ptis.
Potest āt esse necessitas vt dicat̃ in na
ui vel in exercitu sub papilione siue sb
diuo si illud haberi nō possit. s; tunc cū
tabula seu altari viatico. Presbyter aūt
nō dz missam celebrare sine licētia epi i
altari in q̃ eps ea die celebrauit. Sixtꝰ
tñ papa statuit missam nō nisi sup alta
re celebrari. Felix papa p̄mus statuit
sup memorias martyꝝ missas celebra
ri. Bonifacius papa. ij. statuit vt i mis
se celebratione clerici a laicis sint diui
si. Martinus papa statuit missam alta
voce cantari. Vigiliꝰ papa statuit eā in
eccie orīetali pte dici. Illō q̧ nōn dū
est ꝙ in missa repñtat̃ pugna ⁊ victoria
sacerdotis ꝯ hostem antiquū. Proces
sus ad hanc pugnā ponet̃ sub ti. de ac
cessu pōti. ad al. in fine. Arma vo ⁊ pu
gna sacerdotis posita sunt in ꝓhemio
iiij. ptis. Rursus missa quasi quoddam
iudiciū imitat̃. Vñ ⁊ canō actio vocat̃
Est em̄ actio cā in iudiciū deducta. In
missa q̃dem cā nr̄a agit̃. oratoriū ē pto
rium. deꝰ iudex. diabolꝰ accusator. mini
stri testes. sacerdos aduocatꝰ ⁊ defensor
Hic ē moyses q̃ cām ppl'i ad dñm alle
gabat. cuiꝰ pcīnio delatoris fallacia
ꝯfutat̃. ⁊ nr̄a innocentia cōprobat̃ ⁊ ab
soluit̃. ⁊ iudicis ira placat̃. ⁊ p miaz cul
pa remittit̃. Ceteꝝ missa dr̄ mysteriuz
qō ꝓfert̃ ⁊ sacrificiuz qō offert̃. Misse
aūt officiū in duas p̄ncipaliter diuidit̃
ptes. vicz in missam cathecuminorum
⁊ missam fideliū. Missa cathecumino
rum est ab introitu vsq̧ post offertoriū
que missa ab emittēdo dr̄. qm̄ qñ sacer
dos incipit ꝯsecrare eucharistiā. cathe
cumini foris de eccia mittunt̃. Vñ antiq̧

tus ꝑlecto euāgelio dyacon⁹ supra pulpitū acclamare solebat. Si q̇s cathecumin⁹ adest exeat foris. ꝓut dicet̄ in .vj. ꝑte sub q̄rta feria q̄rte dñice q̄dragesime. Nō ĩdo fiebat qm̄ cathecumini licet sint i fide instructi. nondū tñ sunt renati siue baptisati. ꝛ ĩō nondū sunt de corꝑe eccīe sicut nec iudei nec gentiles. q̄re sacris altaris misterijs interesse nō debēt. q̄ nō nisi baptisatis fidelib⁹ ꝯmittunt̄. nec thesauri eccl'ie sunt inimicis oñdendi. Vñ de q̇busdā q̇ cathecuminoꝝ ꝛ nondū renatoꝝ tipū seu figuraꝫ gerebāt. scriptū est. Jesus āt non credebat se illis sciēs q̇d in hoīe esset. Hinc etiā in canone Cartagiñ. ꝯcilij dr̄ ꝙ nec gentilis nec hēticus nec iude⁹ ꝓhibeat̄ ecciam ingredi ꝛ audire v̓bum dei vsq̄ ad finē misse cathecuminoꝝ. nec etiaꝫ incestuosi. Missa v̓o fideliū ē ab offertorio vsq̄ ad postcōionem. Et dr̄ missa illa a dimittēdo. q2 ea expleta ad ꝓp̄ria q̇sq̄ fidelis dimittit̄. Missa ḡ aliqñ est nomē collectiuū. q2 qñq̄ missa vocatur qd̓ est ab introitu vsq̄ ad offertoriū. qñq̄ qd̓ ē ab introitu sacrificij vsq̄ ad Jte missa ē. ꝛ h̓ verius. q2 tunc hostia mittit̄. Qñq̄ qd̓ vsitati⁹ ē dr̄ missa totū officiū ab introitu vsq̄ ad ite missa est. siue inuocatio nois dei q̇ fit a sacerdote sup altare q̄si trāsmissa. eo ꝙ ppl'ꝰ fidelis ꝑ ministeriū sacerdotis q̇ vice mediatoris inter deū ꝛ hoīes. i. xp̄i fungit̄. ꝑces. supplicatōes ac vota altissimo transmittit. qñq̄ illō tm̄ offitiū qd̓ sb̓ silētio dr̄. qñq̄ solū v̓ba illa q̇b⁹ dñicū cōficit̄ corpus. Aliqñ missa ē nomē ꝓp̄riū. q2 significat xp̄m q̇ missus ē a p̄re i hūc mūdm. Significat etiā angelū q̇ mittit̄. vt ꝑ ei⁹ manus hostia offerat̄ i sublime altare dñi. Jp̄m ḡ sacrificiū. i. hostia vocat̄ missa. q̄si trāsmissa. ꝑus siq̇dez a p̄re nob. vt. s. eēt nobiscū. postea a nob p̄ri vt intercedat ꝛ sit ꝓ nob apd̓ deū. Jtē trāsmissa. ꝑmo nob a p̄re ꝑ incarnationē xp̄i filij sui q̇ fuit missus celestis. ꝛ postea p̄ri a nob ꝑ passionē ei⁹. Sil'r in sacro transmissa ꝑmo nob a p̄re ꝑ sanctificationeꝫ q̄ nobiscū eē icipit. postea p̄ri a nob per oblationē q̄ ꝓ nob apd̓ p̄reꝫ intercedit. Hec em̄ missio seu legatio sola sufficiens ꝛ idonea est ad soluēdas inter deū ꝛ hoīes inimicitias ꝛ offensas. Cū ḡ dyaconus in fine misse dicit. ite missa est. idē est ac si dicat. redite ad ꝓp̄ria. vel sequimini xp̄m. q2 missa siue oblata est hostia salutaris ꝓ nob ad deū p̄rem placādum. Pōt etiā ꝛ aliter missa diuidi i q̄tuor ꝑtes s̄m apl'm. j. ad Thimo. ij. et hr̄ etiā in canone ꝯcilij Toletañ. s. in obsecrationes. orōnes. postulatōes. ꝛ laudes siue grāꝝactōes. Quoꝝ verboꝝ expositio in .v. ꝑte sub ti. de tertia ponet̄. Pars p̄ria ꝯtendit̄ ab introitu vsq̄ ad offertoriū. ꝛ dr̄ obsecratōes. i. ꝓcationes q̄. s. fiūt ꝑusq̄ sp̄es incipiāt bñdici. Secūda vsq̄ ad finē dñice orōis. ibi vicꝫ. libera nos q̄sum⁹ dñe ꝛc. Tertia vsq̄ ad cōionem vicꝫ s̄m Aug. orōnes q̄s ep̄s dicit p⁹ cōionē. Quarta vsq̄ in finē. scꝫ s̄m Aug. qñ post ite missa ē: vel benedicam⁹ dño ppl'ꝰ rñdet: deo grās. Scd̓m alios v̓o ꝑma ꝑs ꝯtendit̄ ab introitu vsq̄ ad Te igit̄. Scd̓a vsq̄ ad Oremus ꝓceptis. salu. Tercia vsq̄ ad collectas. Quarta vsq̄ ad Jte missa ē. Rursus q2 q̇nq̄ fuerūt sanguis xp̄i effusiones. ĩdo misse officiū ab offertorio in antea i q̇nq̄ subdiuidit̄ ꝑtes. vt ibidē dicet̄. Sꝫ et q2 in sola cruce etiā q̇narta fuit sanguis effusio. ideo ꝛ solus canō subdiuidit̄ in q̇nq̄ ꝑtes. Prima vsq̄: q̇ p̄ridie. Scd̓a vsq̄ ad Memēto. Tertia vsq̄ ad p̄receptis. Quarta vsq̄ ad embolismū. Quinta vsq̄ ad collectas.

De quinq̄ psalmis quos pōtifex celebraturus dicit.

Celebraturus pōtifex missaꝝ solennia quosdam

psalmos ⁊ orōnes ex institutione Cele
stini pmi pп stat. quos interim dū cali-
gis ⁊ sandalijs ornat dicit ꝫm exhorta-
tionē psalmiste dicētis. preoccupem⁹
faciem eius in cōfessiōe ⁊ in psalmis iu
bilem⁹ ei. Hi psalmi sunt qnqȝ. videlicȝ
Quā dilecta tabernacła. Bn̄dixsti. In
clina. Credidi. ⁊ De pfundis. vt qcqd
iminundū qnqȝ sensuū transgressione
ꝯmisit quinqȝ psalmoꝝ orōe detergat.
Quedā eñ ꝯtinent in qlibet ipoꝝ q re
cte ꝯueniūt celebraturis altaris myste-
rium ⁊ eucharistie sacrm̄. Orōnes vero
q̄s adijcit manifeste ptinēt ad impetrā
dum cordis ⁊ corpis mūdiciā ⁊ muni-
men. Rursus idō dicit. Quā dilecta et
alios psalmos. vt in xp̄o cui⁹ tipū gerit
ꝟtutū plenitudo notet. Et nō ꝙ religi-
osus ꝫm ordinis sui pfessionē discalce
atus incedēs missam celebratur⁹ se cal
ceat ex pcepto apl'i dicentis ad Ephe.
State calciati pedes in pparatione euan
gelij pacis. Nēpe p calciamēta q fiunt
de pellibus aialiū mortuoꝝ ⁊ calcāt ter
ram. ⁊ sunt clausa de subter ⁊ a pte de-
sup. significat ꝙ sacerdos dȝ eē mortu⁹
mūdo. ⁊ dȝ hr̄e cor clausum ad terrena
⁊ ipa tanqȝ lubrica calcare ⁊ vilipende-
re ⁊ apertū ad respiciendū ⁊ desideran
dum celestia.

De capitis ꝯpositione ⁊ manuum lo
tione.

Caligis ⁊ sandali
is impositis pontifex ⁊ sacerdos
caput pectinat. man⁹ ⁊ faciē la-
uat. Nam ⁊ legalis sacerdos sacrifica-
turus lotis pus manib⁹ ac pedib⁹ idu
ebat manastasim cui⁹ loco hodie sanda
lia habent. put dictū ē in tertia pte sub
ti. de legalib⁹ indumētis. Pectinat igit
caput ⁊ faciē lauat. Prio exemplo ma
rie que futurā xp̄i passionē figurās vn-
xit oleo caput eius. Etenī in misse offi-
cio xp̄i passio repūtat. Scd̄o ex māda-
to dn̄i dicentis in Math. Tu aūt cū ie-
iunas vnge caput tuū ⁊ faciem tuā la-
ua. p hoc significans ꝙ in sanctis operi
bus nostris omnē fictionē ⁊ simulatio
nem a nobis amouere debemus. Ter-
tio pectinat caput. Nam p capillos su-
perflue cogitationes ⁊ cura terrene so-
licitudinis. p caput mens ⁊ intentio. q
cunctis anime actibus sicut caput cete
ris membris supeminet significant. Cō
grue igit pectine capilli complanantur
⁊ ordinant. ⁊ euulsi separant. ad notan
dum ꝙ tunc specialiter mores compo-
nere ⁊ superfluas cogitatōes a se expel
lere debet. iuxta illud ꝓpheticū. Aufer
te malū cogitationū vestraꝝ. atqȝ mens
ipsius preuia discretione separi quieta-
ri ⁊ purgari a terrenis solicitudinibus
⁊ ꝟtutibus ornari debet. Pecten enim
ꝓpter ordinatā in scissionibus diuisio-
nem. discretionē sigt. qua intentio ani-
me adornatur. sicut capilli capitis pe-
ctine adornant. Manus quoqȝ lauat
ꝓpter reuerentiā tanti sacramenti. qua
tenus ad illud ptractandū mūdissim⁹
accedat. vn̄ Gre. in pastorali. li. j. ca. xij.
Necesse est vt munda studeat eē man⁹
que diluere sordes curat. Corporaliter
igitur lauat manus vt spiritualiter mū
det actus. iuxta illud psalmista. Laua-
bo inter innocentes manus meas ⁊c̄.
ne quasi illotis manibus ad mensam
peruenire videat. non ꝙ lutum manu-
um diuina sacramenta contaminet. ꝗ
si quis indigne manducat ⁊ bibit. iudi-
cium sibi māducat et bibit. Unde ⁊ in
euangello Math. Non lotis manibus
manducare non coinquinat hominem
que ꝟo de ore pcedunt ⁊ de corde exe-
unt. videlicet cogitationes male. homi
cidia. ⁊ adulteria. ⁊ cetera hmōi. H sunt
que inquinant hominem. Solicite er-
go satagendum est vt non tam exterio
ra manuum qȝ interiora mentium iqui
namenta purgent. Manuū autē lotio

a lege sumpsit exordiū vt ꝑmissum est.
Legit enī Exod.xxx.xxxviij.ꝛ.xl.ca. ꝙ
moyses fec̄ labꝝ eneū de specul̄ mulieꝝ
in q̄ lauabāt se sacerdotes i ingressu ta-
bernaculi testimonij.ꝛ qū accessuri erāt
ad altare. Siq̄dē in labro eneo sonoro
significat̄ ꝯfessio. In altari aureo mētis
amaritudo. In specul̄ mulieꝝ vite sctō-
rū ꝯsideratio. Sacerdos ḡ ꝑusq̄ ad al-
tare veniat ꝑ ꝯfessionē siue lachrymis
pnie se abluat.ꝑ mētis amaritudinē se
purget ꝑ cōsideratōz vite sctōꝝ iformet
De ꝑmo Isa.lij. Mūdami q̄ fertis va-
sa dn̄i. De scd̄o.j.Cor. v. Expurgate ve
tus fer.ꝛc̄. De tertio Heb.xij. Hn̄tes i
positā nubē deponamꝰ oē pondꝰ ꝛ cir-
cūstās nos pctm̄ vt simꝰ in nūero inno-
centū audacter dicētiū. Iudica me dn̄e
qm̄ ē.in inno. Itē lauabo int̄ innocētes
ma.me.ꝛ cir.al.tu.d. Deinde manꝰ lo-
tas manutergio tergit.qꝛ pꝰ lachrymas
ꝯtritōis pctā abhorrere ꝛ abolere ꝑ opa
satisfactōis dz linū q̄dē ꝑ laborē ad cā-
dorē ꝑducit̄ ꝛ penitētes ꝑ satisfactōz ad
ꝑpetuā gl̄ificatōz. Crinitū igit̄ manuū et
faciei ornamēta.nō sunt voluptatis ob
lectamēta sed in figurā a dn̄o sacerdoti
bus legis iniun cta.

De aque benedicte cōsecratione et
aspersione.

SAcerdos in domi
nicis diebꝰ celebraturꝰ alba ꝛ sto
la parꝰ.ꝑusq̄ planetā induat. vt
liberius vacare possit aquā ex institutio
ne alexādri pape ꝑmi bn̄dicit altare.ec-
clesiā ꝛ ppl̄m aq̄ bn̄dicta asꝑgit vt om̄is
spirituū imūdoꝝ spurcicia tā de habita
culo q̄ꝫ de cordibꝰ fideliū ꝓpellat̄.hec ei
virtꝰ aq̄ exorcisate inest. Et etiā qꝛ nouꝰ
xp̄ianoꝝ ppl̄s baptismatis sacramento
renatꝰ.ita misterio aq̄ lota renatoꝝ cor
pa munit.sicut sanguis agni a ꝑsco po-
pulo ad repellēdū ꝑcussorē in postibus
ponebat̄. Vn̄ in canone alexādri ita le-
git̄. Aquā sale asꝑsam ppl̄is bn̄dicimꝰ.
vt ea cūcti asꝑsi sanctificent̄ ꝛ purificen
tur.qd̄ ꝛ oibus sacerdotibꝰ faciēdū esse
mādamꝰ. Nā si cinis vitule asꝑsus po-
pulū sctificabat atq̄ mūdabat.i.a venia
libꝰ.multo magis aq̄ sale asꝑsa diuinis
q̄ꝫ ꝑcibꝰ sacrata ppl̄m sctificat atq̄ mū-
dat a venialibꝰ. Et si sale asꝑso ꝑ helise-
um sterilitas aq̄ sanata ē.q̄nto mag̃ di
uinis ꝑcibꝰ sacratꝰ sal sterilitatē reꝝ au-
fert hūanaꝝ ꝛ coinq̄natos sctificat ꝛ pur
gat ꝛ cetera bona m̄ltiplicat. ꝛ insidias
diaboli auertit ꝛ a fantasmatic̃ versutijs
homi̇es defendit. Rursus tunc sacer-
dos intus tabernaculum aspergit dum
dei misericordiā petit. Cyꝑanꝰ q̄z papa
ait ꝙ iō hoies aq̄ bn̄dicta asꝑgunt̄.qꝛ va
let ad sctificatōz. Vn̄ scriptura ꝑ Ezech
dicit. Asꝑgā sup vos aquā mūdā ꝛ mū-
dabimini ab oibꝰ immūdicijs vr̄is ꝛ da
bo vobis cor nouū ꝛ spm̄ nouū in vob
Itē i nūeris. Qui tetigerit cadauer ho
minis siue hūane aie morticinium.i. a
morte cadēs.ꝛ ꝓpter h̄ septē diebꝰ fue-
rit imūdus.asꝑgat̄ ex hac aq̄ die tertia
ꝛ septima.ꝛ sic mūdabit̄ a pctō. Si enī
asꝑsus die tertia nō fuerit septia nō po-
terit emūdari. Itē q̄ ex hac cōmixtione
asꝑsus nō fuerit polluet tabernaculū.i.
tā q̄ꝫ pollutꝰ nō intrabit cū alijs taberna
culū.i.seipm̄ q̄ est ꝑs tabernaculi dn̄i.i.
eccl̄ie ꝛ ꝑibit ex isr̄l. Itē q̄ aq̄ expiatōis
nō est asꝑsus.imūdꝰ erit ꝛ mā3ebit spur
cicia eiꝰ sup eū. Et iteꝝ. Purificabis le-
uitas circūsꝑgēs eos aq̄ purificatōis. et
iterū. Aq̄ asꝑsionis purificatō est. Ex q̄
bus appet asꝑsionē aque instar saluta-
ris lauacri obtinere. Quidaz tn̄ ꝑmissa
referūt ad aquā baptismi. Aq̄ igit̄ i me-
moriā baptismi oi dn̄ica bn̄dicit̄. vt di-
cet̄ in.vj .ꝑte sub ascensione.preterq̄ꝫ in
pasca ꝛ pentecostē.qꝛ in sabbatis domi
nicas illas ꝑcedentibus benedictis fō-
tibus ante crismatis infusionem aq̄ re-
cipit̄:ꝛ ad aspergendū nos ꝛ domos re-

seruat᷑.sicut in canone cantū h᷑. Ex aq̄
ꝗ benedicta nos ⁊ loca in significatõez
baptismi aſpgimus.nec aſpgimur vt re
baptiſemur.ẜ vt grām diuini nois cuꝫ
memoria baptiſmatis iuocemꝰ.Et licꝫ
in dictis duabꝰ dñicis aſpgat᷑ altare nō
tm̄ tūc cantat᷑ aña. Aſpges me dñe ⁊c̄.qꝛ
tunc potius lugendū ē cū recolimꝰ nos
esse a xp̄o mundatos ꝑ sue supplicium
paſſiōis.iux̄ illō Treno.iij. Memoria
memor ero.⁊ tabeſcet in me aīa mea.
In dñicis ꝗ diebus ⁊ ante miſſam ma-
ius altare tm̄ ⁊ totus populus aſpgun
tur.Quis in nocturnis ⁊ veſpis oīa al
taria,vel saltē p̄cipua thurificent᷑. Cir-
ca qđ considerandū ꝙ huius aſperſio
alia rōne fit sup populū ⁊ alia sup alta
ria.qꝛ em̄ ꝯclusit deꝰ oēs sub pctō saltē
veniali.qꝛ septies in die cadit iuſtus.ic
circo ipse populus eccleſiā ingrediens
diuinis insistere intendēs ipa aqua san
ctificata aſpgit᷑.que valꝫ ad quotidiana
delenda.sicut ⁊ cinis vitule in veteri te
stamēto.ẜm qđ q̇ immūdus erat ꝓhi-
bebat᷑ eccleſiā ingredi donec aq̄ lauare
tur. Altare aūt aſpergit᷑ ꝓpter reueren-
tiam sacramēti qđ ibidē consecrandūꝫ
eſt.vt inde oīm malignoꝝ spirituū p̄n-
tia arceat᷑. Et qm̄ xp̄s ꝑ altare qđ eē dꝫ
lapideū significat᷑ ẜm illud apl̄i. Petra
aūt erat xp̄s. ⁊ fides nr̄a de vno xp̄o et
non de pluribus eſt.iccirco vt signū si-
gnato rn̄deat vnico altari aſpſo vniuer
sus aſpgit᷑ pplꝰs.qꝛ ipse solus eſt q̇ tol-
lit peccata mūdi.Thurificatio vō qn̄qꝫ
repn̄tat diffusionē diuerſaꝝ grāꝝ spiri-
tualium,⁊ quoniā gratia non solum in
capite.verum etiā in alijs subiectis ca-
piti inuenit᷑.ideo cōuenienter post pri-
mum secundario alia altaria.ꝑ que di-
uersi gradus sanctoꝝ intelligunt᷑:thu-
rificari solent.Rursus thus in thuribu
lo.cor igne orōnis accensum significat
quia ꝗ orō nostra solū ad deum ⁊ xp̄m
mediatorem nostrū debet p̄ncipaliter
applicari.ideo ⁊ altare ⁊ crucifixus thu
rificari solent. In paſcali aūt tp̄e ad aſ
pergendum cantamꝰ Vidi aquam.qđ
sumit᷑ de Ezechiele.cui dn̄s oſtendit ci-
uitatem edificatam sup montē ⁊ vergē
tem ad auſtꝝ in qua erat mirabile tem-
plum.Ciuitas eccleſia eſt.de qua dicit᷑.
Non pōt abscondi ciuitas supra mon-
tem posita. Templū eſt corpus xp̄i.de
quo dr̄. Soluite templum hoc.et poſt
tri.exci.illud. Aqua de templo egredi-
ens fons eſt baptiſmi de latere xp̄i ꝓce
dens.Sed cum fuerit in leuo lanceatꝰ
cur hic dicit᷑ a latere dextro. Respōdeo
ꝙ sunt duo latera xp̄i.ſ.dextrum ⁊ leuū
Dextrum eſt diuinitas ⁊ leuū humani
tas. A latere igit᷑ dextro exiuit.quia de
diuina xp̄i natura spiritusſanctus aqua
inuiſibilis procedit.qui aque viſibili q̇
de latere leuo.i.humanitate lanceata ꝑ
fluxit saluandi virtutem tribuit. Recte
igit᷑ hoc in proceſſione paſchali canta-
mus in laudem fluminis huiꝰ cuiꝰ mū
datione ꝑ mortem xp̄i reuiximus. Ve
rum poſt octauā penthecoſtes cantat᷑ i
dñicis ad aſpergendū antiphona. Aſp-
ges me dñe.que a paſcha vſqꝫ tunc iter
mittit᷑.quia de fide paſſionis ⁊ humili-
tate baptiſmi ꝓpheta predixit. Por-
ro aqua cuꝫ benedicit᷑ sal admiſcet᷑ qđ
ab heliſeo sumpsit exordiuꝫ. Et fit hoc
ad notandū ꝙ populus ꝑ aquā intelle-
ctus vt sanctificari poſſit ꝑ sacerdotis
officiū vbo dei imbuit᷑ qđ ꝑ salē signifi
catur. Fit ter crux sup aquā ⁊ salē quia
docet᷑ pplꝰs sancte trinitati grās ꝓ sua
eruditione atqꝫ redemptōe referre Per
aquā q̊ꝫ ꝯfeſſio.ꝑ salē amaritudo signi-
ficat᷑.ex q̄ mixtura geminꝰ ꝯtus ꝓcedit
ſ.diuiſio seu sepatio delictoꝝ.vt ortꝰ vir
tutū ac bonoꝝ opeꝝ.Sꝫ q̄re sal p̄us bn̄
dicit᷑ q̄ꝫ aq̄. Rn̄deo ꝑ sal itelligit᷑ amari-
tudo pn̄ie.ꝑ aquā baptiſmꝰ.qꝛ ꝗ cordis
cōtritio dꝫ p̄cedere abſolutionē. ⁊ pn̄ia
baptiſmū.idō p̄us bn̄dicit᷑ sal q̄ꝫ aqua.

Et nō qͣtuor esse genera aque bene
dicte. Pͥma in qua fit iudiciū purgatio
nis. q̄ in vsu nō est. Scđa aq̄ q̄ sanctifi-
cat̄ in dedicatōe eccīe ⁊ altaris. de q̄bus
in pͥma pte dictū ē sub ti. de cōse. eccl̄ie
⁊ altar. Tertia ē q̄ in eccl̄ijs aspgimur
de q̄ h̄ agit̄. Quarta aq̄ baptisimi de q̄
dicet̄ i. vj. pte sub sabbato sctō. ⁊ hac so-
lebant hoīes aspgi pͥusq̄ crismarent̄. et
adhuc fit in q̄busdā locis ꝫ hodie inter
dictū ē. Putabāt em̄ se iteꝝ a pctis hu-
ius aque aspsione mūdari cū tn̄ cōstat
nullū bis baptisari posse. qꝛ ꝟo maius
dignū trahit ad se minꝰ dignū īdō si aq̄
non bn̄dicta admisceat̄ bn̄dicte. efficit̄
bn̄dicta. De officio seu ītroitu misse

Ab introitu prima

pars misse incipit. Sciendū aūt
ꝙ sancti pr̄es ⁊ ꝓphe an̄ xp̄i ad-
uentū suspirātes ⁊ ꝑconātes ꝑmiserūt
desideria opa. laudes. ⁊ ꝑces. q̄ singula
figurant̄ in missa. Introitus nāq̄ꝫ. s. ipa
an̄a vaticinia ꝓphaꝝ ⁊ sctōꝝ patꝝ desi-
deria cū ꝑconijs filij dei aduentū ⁊ in-
carnationē dei expectantiū expͥmit. In
cuiꝰ rei signū in pͥa dn̄ica aduētus cā-
tat eccīa introitū. Ad te leuaui. Chorꝰ
igit̄ psallentiū clericoꝝ. q̄ siḡt choꝝ pro
phetaꝝ ⁊ multitudinē sctōꝝ xp̄i aduen
tum expectantiū. aīaꝫ suā dilatat ⁊ ītro
itum in iubilo cantat. qm̄ ꝓphe. patriar
che. reges ⁊ sacerdotes. oēsq̄ꝫ fideles ad
uentū xp̄i cū desiderio expectabāt cla-
mātes ⁊ implorātes. Emitte agnū dn̄e
dn̄atorē terre ⁊c̄. Iteꝫ. Veni dn̄e ⁊ noli
tardare ⁊c̄. Hinc etiā ille simeon iustus
⁊ senex bn̄dixit dicēs. Nūc dimitt̄ ser-
uū tuū dn̄e ſm verbū tuū ⁊c̄. Quia vi
derūt oculi mei salutare tuū ⁊c̄. Et xp̄s.
Multi reges ⁊ ꝓphe voluerunt videre
q̄ vos videtis. ⁊ nō viderunt ⁊c̄. Ex eoꝝ
ꝗ psona cantat̄ introitus. p quos xp̄us
introiuit in mundū. iuxta illud aposto
li. Et cum introducit pͥmogenitū in or
bem terre. d. ⁊ adorēt eū oēs angeli dei
Sequit̄ ꝟsiculus psalmisticꝰ siue psal-
mus q̄ versionē ad operationeꝫ notat.
Dicit̄ etiā versus. quia p eū reuertimur
ad introitū. significās opa ⁊ vaticinia.
Consequenter ex institutione Damasi
pape dicit̄. Gloria pr̄i ⁊ filio ⁊ spiritui-
sancto ⁊c̄. qđ siḡt laudē. qꝛ post opatōeꝫ
danda est gloria. Dicit̄ etiā gl̄a vt ostē-
dat̄ pr̄em ⁊ filiū ⁊ spm̄sctm̄ hr̄e equaleꝫ
gloriā ⁊ coeternā maiestatē. in pͥncipio
⁊ nunc ⁊ semp ⁊ in secula seculoꝝ. i. in
pn̄ti preterito. ⁊ futuro tempibus. In-
terpositio aūt gl̄e inter pͥmā cantationē
introitus ⁊ ipius repetitionē designat
captationē beniuolētie. Vt ei qđ expe-
ctabant facilius obtinerēt ad totā trini
tatem cordis ⁊ vocis glorificatione cla
mabant dicētes. Ostēde nob dn̄e miam
tuā ⁊ salutare tuū da nob. q̄ sedes sup
cherubin mani. corā effra. b. ⁊ manasse.
Quoꝝ tādē clamorē spūssctūs exaudi-
ens vnxit eū oleo leticie p̄ ꝯsortibꝰ suis.
⁊ ad euangelisandū paupibꝰ destinauit
sicut ipe dei filiꝰ p ꝓpham testat̄ dicens
Spūs dn̄i sup me eo ꝙ vnxit me. euan
gelisare paupibꝰ misit me. Deinde an-
tiphona ipa seu introitꝰ repetit̄. vt desi-
deriū antiquoꝝ patꝝ seu iteratio ⁊ mul-
tiplicatio suspirioꝝ ⁊ clamor̄ ipoꝝ eun
dētiꝰ expͥmat̄. Vn̄ ꝓpha. Mādā remā
da expecta ⁊ expecta Modicū ibi ⁊ mo
dicū ibi. si morā fecerit expecta eū. qꝛ ve
niens veniet ⁊ nō tardabit. Hoc aūt de
sideriū antiq̊ꝝ nō sp repn̄tat introitꝰ in-
tellectu lr̄e ꝫ iubilo cātilene. Veꝝ i die
bus ꝓfestis bis introitus cantat̄ in lau
dem diuine ⁊ hūane nature. q̄ in psona
filij sunt vnite. In q̄busdā ꝟo eccl̄ijs et
ꝑcipuis festiuitatibꝰ triplicat̄ i laudem
ei honoreꝫ trinitatis quasi tripudiemꝰ
⁊ in cuius memoriā missam cantamus
⁊ dicit̄ semel cū gloria pr̄i ad laudeꝫ in-
carnationis. Qn̄q̄ꝫ autē inchoat̄ voce
dimissa. ad notandū humilitatem sub-

sequenter alta voce repetit̄.q̄ue voc̄ ex
altatio significat excitationez a somno
peccati.quem vox suppressa demōstrat
iuxta illō apl̄i. Hora est iā nos de som-
no surgere. Potest etiā ꝛ aliter dici.ꝑ-
ut de inuitatorio in.v.parte sub noctur
nis dicet̄. Semꝑ tn̄ integre repetit̄ vt ꝑ
fectio leticie denotet̄. Quedā v̾o eccle-
sie dicūt introitū. Primo ꝑfecte q꞉ ec-
clesia deū laude ꝑfecta laudat. Secun
do imperfecte q꞉ imꝑfecta est oīs laus
vie. Tertio perfecte.quia ꝑfecta ꝛ laus
patrie. Dicit̄ aūt introitus.eo ꝙ dū ille
canitur sacerdos ministraturus ad al-
tare intrat.seu q꞉ ꝑ illam antiphonam
ad officiū intrat̄.q̄ etiā vocat̄ officiū q̄si
efficiū ꝓut dicet̄ in ꝓhemio.v.partis.
Celestinus papa statuit vt psalmi da
uid centū quinquaginta.ad introitum
misse an̄ sacrificiū antiphonatim cane-
rentur.qd̄ antea nō fiebat. ȝ ep̄la pauli
ꝛ euangelium tm̄ legebantur. ꝛ postea
missa celebrabat̄. De illis ergo psalmis
excepti sunt oēs introit⁹ regulares.gra
dualia.offertoria ꝛ cōiones que cū mo
dulatione ṗmo ceperunt ad missam in
ecclesia romana cantari. Gregori⁹ em̄
introitū misse cū cantu ordiauit. ꝛ vnū
versum de illo psalmo q̄ cantabat̄ reti-
nuit. Irregulares v̾o introitus sunt q̄
ꝺm varietates solennitatū instituti sūt.
vt puer natus est nobis ꝛc̄. Spirit⁹ dn̄i
repleuit orbem terraꝝ ꝛc̄. Et hi habent
versus de psalmo preterq̄ȝ illi. Viri ga-
lilei ꝛc̄. ꝛ Nunc scio vere ꝛc̄. Et alij qui-
dam ꝺm aliquas ecclesias. Et est notā
dum ꝙ quando introitus de psalmo su
mitur.si primus versus psalmi sit itro-
itus.aliquis de sequentibus versibus
eiusdem psalmi erit versus illius intro
itus.sicut ptz in introitu tertie ferie pri
me hebdomade quadragesime q̄ inci-
pit. Dn̄e refugiuȝ. Versus em̄ est. Pri
usq̄ȝ montes fierent. Si v̾o non ṗmus
versus psalmi ȝ aliquis alius de sequē
tibus sit introitūs.tunc primus versus
psalmi erit v̾sus ipius introitus.vt i na
tali est introit⁹. Dn̄s dixit ad me ꝛc̄. ver
sus v̾o est. Quare fremuerūt gentes ꝛ
populi meditati sunt inania. Et i festo
Innocentū introitus est. Ex ore infan-
tium ꝛ lactentiū ꝑfecisti laudē ꝛc̄. v̾sus
est. Dn̄e dn̄s nr̄ ꝛc̄. Et sic de alijs.qd̄ fit
ad significandū vnionē ꝛ connexitatez
capitis ꝛ mēbroꝝ. Rursus v̾sus qn̄q̄ȝ
est duplex.qn̄q̄ȝ vn⁹.qn̄q̄ȝ dimidi⁹. De
q̄ dicet̄ in.vj.ꝑte sub sabbato tertie heb
domade quadragesime. Dū āt itroitus
canit̄ non sedet̄. qm̄ ad opus ꝛ ꝑconiū
xp̄i introitus refert̄. vt ꝑdestinati ad ve
rum cultum dei vocent̄. In q̄busdam
eccl̄ijs trophi dicunt̄ ꝓ psalmis ex isti-
tutione Gregorij pape.ad maius gau
dium de xp̄i aduentu repn̄tanduȝ. Est
aūt ꝓprie trophus q̄dam v̾siculus qui
in precipuis festiuitatibus cantat̄ ime
diate an̄ introitū q̄si quoddā ꝑambulū
ꝛ ꝯtinuatio ipi⁹ introitus. vt v̾bi gratia.
In festo natiuitatis an̄ introitū illum.
Puer natus est nob̄ ꝛc̄. ꝑcedit trophus
iste. Ecce adest de quo ꝓphete cecinerāt
dicentes. Puer nat⁹ est nob̄ ꝛc̄. Habuit
aūt trophus originē a lege Legit̄ enim
Nūeri.x. ꝙ dū eleuaret̄ arca cantabat̄.
Exurge domine. Cum v̾o deportabat̄
cantabatur. Reuertere domine ad mul
titudinem exercitus. Et dicit̄ trophus
a trophos quod est conuersio.quoniā
quedam ibi solent fieri ꝯuersiones ad
introitum. Unde quandoq̄ȝ prius dici
tur versus ꝛ post heleyson. Et inde etiā
trophium dicitur zona.quia conuertit̄
ab vmbilico ad vmbilicum circumeun
do. Potest etiam ꝛ aliter dici.quoniaȝ
introitus est laus ecclesie de iudeis cō-
uersis. Unde tria continet videlicet an
tiphonam.versum.ꝛ gloria. ꝛ hoc pro-
pter tres ordines fidelium qui fuerunt
hebraice lingue.s.patriarche.prophete
ꝛ apostoli. Introit⁹ siue antiphona est

patriarchaꝝ versus ꝓphetaꝝ. gloria ꝯ apl'oꝝ antiphone repetitio est ꝑdicationis idēptitas ⁊ ꝯfirmatio q̄si qđ lōge ꝑus patriarcha gestibꝰ figurauit ꝓpheta ꝑdixit. apl's euāgelizauit. Ad quā etiaꝫ ꝯuersionē notandā solēnes trophi alicubi inserunt̄ q̄ sunt laudes ad introitū ꝯuertibiles. Nā trophos grece. ꝯuersio d̄r latine. vt premissum est.

De accessu sacerdotis ⁊ pontificis ad altare. ⁊ de ꝓcessione.

CVm introitus cantat̄ pōtifex seu sacerdos patꝰ et sacris indumētis ornatꝰ. de sacra ede egredit̄ ⁊ ad altare accedit. significās xp̄s expectatio gentiū carne sacrosctā assumpta ex v̄ginis carnis incorrupta de secreto habitaclo celoꝝ egressus est in mundū vel de secreta ede. videlicet de virginali vtero egressus est tanq̄ꝫ sponsus de thalamo suo. Porro ep̄s siue sacerdos egrediēs ꝓcedit int̄ duos. videlicet inter vnū p̄sbyterū ⁊ dyaconū quē an̄cedit subdyaconꝰ euāgelij codicē clausum gerēs illū p̄cedūt duo ceroferarij. q̄s etiā p̄cedit ferēs thuribulum cū incenso. Demū ep̄s vel sacerdos ad altare ꝑueniēs mitrā deponit. ꝯfessionē facit. codicē apit ⁊ osculat̄ aptū. Sacerdos itaq̄ꝫ seu ep̄s illū magnū rep̄sentat sacerdotē. s. xp̄m de quo ait apl's. Xp̄us assistēs pontifex futuroꝝ bonoꝝ ⁊c. Sacerdos ⁊ leuita illū deducētes legē ⁊ ꝓphiaꝫ designt̄. s'm illđ qđ ip̄e dn̄s ꝓposuit i ꝑabola sauciati. q̄ꝛ sacerdos q̄dā descēdit eadē via ⁊ visio illo p̄terijt similiter ⁊ leuita. Moyses q̄ꝫ ⁊ helyas i figura legis ⁊ ꝓphetie apparuerūt in monte cū xp̄o loquētes. Sacerdos ḡ ⁊ leuita deducūt ep̄m. q̄ꝛ lex ⁊ ꝓphetia xp̄um annūciauerūt ⁊ ꝓmiserūt. Vn̄ moyses inq̄t. Prophetā suscitabit vobis deꝰ de fratribus vestris. ipsum tanq̄ꝫ me audietis. Item Jsaias. Ecce veniet propheta magnꝰ. ⁊ ip̄e renouabit hierusalē. Vel ep̄us seu sacerdos int̄ duos existēs. signat christum int̄ duo testamenta. ip̄e em̄ a duobus testamētis mundo ꝑ ꝓphetas ⁊ apostolos p̄dicat̄. Quia vero ille in mundū veturꝰ p̄misit ꝓphetas sapientes ⁊ scribas in locū scribarū premittit pontifex seu sacerdos subdyaconū portātē scripturas. q̄ sapiēs sit dn̄ica disponere vasa. Qn̄q̄ꝫ vero archidiaconus ⁊ sacerdos pontificē deducūt quē imediate dyaconus ⁊ subdyaconus an̄cedūt. q̄ significāt apostolos ⁊ discipulos quos xp̄s misit ante faciē suā ⁊ adhuc quotidie mittunt̄ p̄dicatores ⁊ p̄lati eccl'ie p̄parare viā dn̄o sp̄ualiter an̄ faciē suam. Adhuc subdiaconus antecedēs signat iohem baptistā q̄ p̄cessit i sp̄ritu ⁊ virtute helie p̄parare dn̄o plebeꝫ ꝑfectā. ⁊ fert ante pontificē codicē euangelij. q̄ꝛ iohes an̄ xp̄m p̄dicatōꝫ euāgelicā inchoauit dicēs. Pniaꝫ agite appropinquabit em̄ regnū celoꝝ. Diaconus vero rep̄sentat ꝓphetas q̄ annunciauerunt futurā ex euāgelio vitā. Ceterū ep̄iscopus ideo sequit̄ euāgeliū ad notandū q̄ꝫ debet semper illud ⁊ intueri ⁊ in mente habere. ⁊ ante illū portat̄. q̄ꝛ per doctrinā euāgelij ad xp̄m vitam via p̄parat̄. Potest etiam dici q̄ꝫ ꝑ subdyaconū librū ferentē ⁊ ꝑ diaconū euāgelij p̄conē. sanctos noui testamēti. ꝑ librū vero euāgelij. nouū itelligimꝰ testamētū. Per ceroferarios vo ⁊ thuriferariū sanctos qui precesserūt nouū testamentuꝫ ⁊ per duo cādelabra cum cereis ardētibus legē ⁊ ꝓphetiā. que xp̄m mūdi lucem nunciabāt cōmemoramus. Sine igne em̄ non debet sacrificari. iuxta illđ Leuit̄. vj. ca. Jgnis in altari meo semꝑ ardebit. Quid lumē huiusmodi significet ⁊ de candelabris dictū est in prima parte sub ti. de picturis. Cerei feruntur suꝑ cādelabra que fundamētū designāt vt super fundamentū luceat coram hō

minib⁹ lux predicatoꝝ. pulcre ergo cā-
delabra diaconus ꝛ subdiaconus ante
euāgeliū precedunt. qꝛ lex ꝛ ꝓphete le-
gē gratie precesserunt. In quibusdā ec-
clesijs sunt tres cerei. quoꝝ medius si
gnificat illū qui ait. Ubicūqꝫ sunt duo
vel tres ꝛc. In alijs septē. qꝛ gr̄a septifor
mi tota eccl̄ia illuminat̄. De h̄ aliter sub
euāgelio dicet̄. Thuriferari⁹ vo cerofe-
rarios anͨcedit ꝛ alios. ad notādū ꝙ thu
ris significatio sctis vtriusqꝫ testamenti
cōis est. Per thuribulū aūt coꝛ huma-
nū cōperent̄ notat̄. qȝ debet esse aptum
supius ad suscipiendū. ꝛ clausuȝ inferi-
us ad retinēdū. hn̄s ignē charitatis. et
thus deuotōis. siue suauissime orōnis.
seu bonoꝝ exemploꝝ sursum tendētiū
qȝ ꝑ fumū inde resultātē notat̄. Sicut
em̄ thus iṅigne thuribuli suauiter redo-
let ꝛ sursum ascēdit. ita op⁹ bonū vł ora
tio ex caritate vltra oīa thimiamata fra
grat. Adhuc thuribulū cum incēso coꝛ
pus xp̄i suauitatis odoꝛe plenū. carbo-
nes spm̄sctm̄. thus boni opis odoꝛē de-
signāt. De hoc etiā dicet̄ in. v. pte sub ti.
de laudibus matutinis. ꝛ infra. sb ti. de
thurificatōe. Postqꝫ ad altare ventū ē
cerei q̄ p̄cesserāt postponunt̄ vt ostēdat̄
doctores fuisse ante natiuitatē ꝛ post il
lūināte. Cādelabra vo māib⁹ ꝑacolitos
tenentur donec kyrieleyson incipiat̄ ad
notādū ꝙ doctoꝛ dȝ exercere ope qȝ do
cet. qꝙ nō debet rudem populum dese-
re donec sciat ꝓfiteri dn̄e miserere. Illo
vo incepto deponunt̄ qn̄qꝫ in pauimen
to. Tū qꝛ post acta bona opa hūiliare ꝛ
esse puluerē recognoscere nos debem⁹
Tū qꝛ doctores i bono ope ꝛ in p̄dicati
one se terrā eē cognoscere dn̄t. Sed duȝ
officiū inchoat̄ subleuari dn̄t. qꝛ q̄sqꝫ et
p̄cipue p̄lat⁹ se erigere ꝑ bona opa debȝ
vt ceteri h̄ vidētes gl'ificēt p̄rem q̄ est in
celis. Adhuc pōtifex ad altare ꝑueniēs
mitrā deponit. ꝓut dictum est in. iij. pte
sb ti. de mitra. Deinde ꝯfessionez facit.

Interea vo dū ꝯfessio fit sb̄dia con⁹ tenet
libꝝ euāgelioꝝ clausum an̄ faciē eius a
pte sinistra. Stat q̄dē ad sinistrā, qm̄ ip-
se in aliquib⁹ tenet locū ꝓphetaꝝ q̄s se-
pe in eccl̄ia legit tenet libꝝ ante oculos
pōtificis. vt ille ingē memoriaȝ habeat
euāgelice p̄dicatōis. q̄ clausus tenet̄. qm̄
lex euāgelica clausa in ꝓphetis mistice
cōtinet̄. Cōfessiōe aūt facta sacerdos li-
brū apit ꝛ osculat̄. ꝓut sb ti. de osculo al
taris dicet̄. Sane scḋm Innocentiū papā
iij. roman⁹ pontifex dū stationalis solē
nitas celebrat̄ cū sex ordinibus clerico-
rū. de quib⁹ in ꝓhemio scḋe ptis dictuȝ
est. a sacrario siue a loco vbi se induit et
parauit. ꝓcessionaliter ꝓgredit̄ ad alta
re. designās ꝙ xp̄s exiuit a p̄re ꝛ venit i
mundū. Hic em̄ ꝓcessionis ordo gene
ratōis xp̄i seriē repn̄tat. quā Mattheus
euāgelista describit in q̄ sex inueniunt̄
ordines ꝑsonaꝝ. a quib⁹ scḋm carnē xp̄s
originē traxit. ꝛ in mūdū ꝓcessit. videli
cet. patriarche. ꝓphete. reges. p̄ncipes.
pastores ꝛ duces. Abraā patriarcha. da
uid ꝓpheta. Salomon rex. Salmon
p̄nceps. iudas pastor. Zorobabel dux.
Duo dyaconi pōtificē deducētes signi
ficant abraā ꝛ dauid. q̄bus incarnatōis
xp̄i facta est repromissio. Nā illi repro-
missum est. in semine tuo bn̄dicent̄ oēs
gentes. isti vero pollicitū est. de fructu
ventr̄ tui ponā sup sedē tuā. Propter
qȝ euāgelista figuraliter hos duos i ge
neratōe xp̄i p̄misit inquiēs. Liber gene
ratōis dn̄i nostri ih̄u xp̄i filij dauid filij
abraā. Iste sunt due colūne quas ver⁹
ille pacificus i vestibulo templi posuit
ante ostiū. q̄s ambit funiculus duode
cim cubitoꝝ. i. quos fides duodeci apo
stoloꝝ amplectit̄ de quaruȝ medio xp̄i
hostiū credentib⁹ apit̄. Quattuoꝛ autē
ministri sup pontificeȝ mapulā ferūt in
summitatib⁹ q̄ttuoꝛ baculoꝝ colligatā
ꝛ inde ipi ministri mapularij nuncupā
tur. Mapula illa q̄ diuersis figurata ē

ymaginibꝰ sacrã designat scripturã que
multis ⁊ varijs insignita est mysterijs.
Hec q̃ttuor baculis sup̱ pontificẽ por-
taꝛ extẽsa. q̄r sacra scriptura q̃ttuor mo-
dis sup̱ xp̄m ferꝛ exposita. videlicet hi-
storice. allegorice. anagogice ⁊ tropolo-
gice. ꝓut dictũ est i ꝓhemio libri. Hec
est fluuius paradisi q̇ q̃ttuor in capita di-
uisis ꝓgrediꝛ. Hec est mẽsa ꝓpositõis
que q̃ttuor pedibꝰ eleuata subsistit. Su
per pontificẽ ğ portaꝛ extẽsa vt se venis-
se mõstreꝛ quez lex scripserat ⁊ ꝓphete.
Nã ipemet xp̄s incipiẽs a moyse ⁊ pro
phetis interp̄tabaꝛ in oĩbus scripturis
q̇ de ip̄o erãt. ꝓpter qđ alibi dic̄. Si cre
deretis moysi, etiã crederetis ⁊ mihi. de
me em̄ ille scripsit. Quattuor ministri
mapulã ferẽtes q̃ttuor sunt euangeliste
sacrã scripturã declarãtes ⁊ fidẽ exaltã-
tes. Hinc ẽ ꝙ in sũmitatibꝰ baculoꝝ
eoꝝ imagines collocanꝛ. Et p̄feruntur
duo luminaria cũ incẽso. q̄r lex ⁊ ꝓphete
cũ psalmis xp̄i p̄nũciauerũt aduentum
xp̄o attestãte. q̇ ait. Necesse est impleri
oĩa illa q̇ in lege moysi ⁊ ꝓphetis ⁊ psal
mis de me scripta sũt. In maioribꝰ aũt
solẽnitatibꝰ septẽ cãdelabra corã ponti
fice deferunꝛ, p̱ qđ illud oñdiꝛ qđ Johs
i Apoc̄. describit. Cõuersus inq̄t vidi se
ptẽ cãdelabra aurea. ⁊ i medio ip̄oꝝ si-
milẽ filio hoĩs vestitũ podere. vt ille p̱
h̄ aduenisse monstreꝛ. sup̱ quez reqeuit
spũs grẽ septiformis ẜm illud Isaie va
ticiniũ. Egredieꝛ virga de radice iesse et
flos de radice eius ascendet. et reqescet
super eum spũs dñi spiritus sapientie ⁊
intellectus. spiritus consilij et fortitudi
nis. spiritus scientie ⁊ pietatis ⁊ reple-
bit eũ spũs timoris dñi. In quibusdaꝫ
etiã basilicis circa mediũ chori manipu
lus stupe appendiꝛ. cui põtifex trãsiens
ignẽ apponit. vt in cõspectu pp̄li cito i-
cinereꝛ p̱ hoc scđm aduentũ cõmemo-
rãd. in q̇ xp̄s viuos ⁊ mortuos ⁊ sc̄lm p̱
ignẽ iudicabit. Nã ignis in ꝯspectu eiꝰ
p̱ ardebit. ⁊ in circuitu eiꝰ tẽpestas vali
da. ne videlicet q̇s male securꝰ existat. q̇
niã que in p̄mo aduentu blãdiꝛ p̱ scđm
exterret. q̇ em̄ iudicãdus venit in primo
iudicaturꝰ veniet i scđo. Hoc etiã fit vt
põtifex ignẽ apponẽs, ꝯsideret ꝙ ip̄e in
cinerẽ deꝫ redigi. ⁊ ornatꝰ eiꝰ i fauillã cõ-
uerti. ⁊ ꝙ quemadmodum stupa facile
comburitur. sic etiam facile et quasi in
momento p̄ns trãsit mũdꝰ ⁊ ꝯcupiscen
tia eiꝰ. Quia ẜm Jacobũ aplm via nr̄a
vapor ẽ ad modicꝰ parẽs. Ne forte quis
gl̄iosus incedit in tp̄ali gl̄ia delecteꝛ. nã
oĩs caro fenũ ⁊ oĩs gl̄ia eius quasi flos
feni. Cũ aũt iam pontifex appropinq̄t
altari p̄micerꝰ scole cãtoꝝ accedẽs dex
trũ ip̄ius humeꝝ corã astãtibus oscula
tur. q̄r cum xp̄s nasceretꝛ in mũdo. ange
lus ille cũ q̇ facta ẽ celestis militie mul-
titudo laudantiũ deũ. natiuitateꝫ eius
pastoribus patefecit. de quo dicit ꝓphe
ta. Puer natus est nobis ⁊ filꝰ datus est
nobis. ⁊ factus est p̄ncipatꝰ sup̱ hume-
rũ eius. Porro tres sacerdotes q̇ ponti
fici veniẽti corã altari reuerenter occur-
rũt ⁊ inclinãtes os eius osculanꝛ ⁊ pe-
ctus. significãt illos tres magos q̇ vene
rũt hierosolimã dicẽtes. Ubi ẽ qui na-
tus est rex iudeoꝝ. ⁊ ꝓcidentes adora-
uerũt eum. ⁊ ap̱tis thesauris suis obtu
lerũt ei munera. aurũ thus et mirram.
Per geminũ quidẽ osculũ geminaꝫ in
xp̄o cõfitenꝛ naturã. diuinã scꝫ ⁊ huma
nã. diuinã quasi latentẽ in pectore. hu-
manã quasi patentẽ in ore. q̄s etiã p̱ ob
lata munera magi mistice figurarunt.
Osculũ em̄ signũ est reuerẽtie. ꝓut sb
ti. de pacis osculo diceꝛ. Disponiꝛ autẽ
ista ꝓcessio velut castroꝝ acies ordina-
ta. Nã maiores ⁊ fortiores quasi custo-
des exercitꝰ p̄ueniunt ⁊ sequunꝛ. mino
res aũt quasi debiliores in medio colli
gunꝛ. Precedũt em̄ ep̄i ⁊ p̄sbyteri subse
quunꝛ põtifices ⁊ dyaconi. colligunꝛ in
medio sbdyaconi ⁊ acoliti. Cãtores po

q̄ſi tubicines exercitū ꝑcedūt vt eū ad ꝓlia ɔtra demones excitēt ⁊ inuitent. d̄ quo ꝓlio apl's ait. Nō est nobis colluctatio aduersus carnem ⁊ sanguinē. sed aduersus spiritualia nequitie in celestibus. Unde buccinate in neomenia tuba in die insignis solennitatis vestre.

Premisimus de ꝓcessione sūmi pōtificis. inde etiā occasione sumpta. ⁊ de aliis ꝓcessionibus aliqua subiiciamus Circa qd̄ generaliter notādū est. ꝙ sicut in missa legatio xp̄i ꝓ nobis in mundū figurat᷑. sic ⁊ in ꝓcessionib⁹ nostris reuersio nostra ad patriā nostrā denotat᷑. q̄rū solēnitas egressum ppl'i de egypto pene in oibus imitat᷑. Sicut em̄ ppl's ille ꝑ moysen erept⁹ est de manibus pharaonis. sic ppl's dei ꝑ xp̄m liberat᷑ de ore leonis. Et sicut tabule testamēti de monte synai accepte sunt a moyse ⁊ corā populo portate. Exo. xxxiiii. ⁊. xxxv. ca. sic liber euāgelii sumit᷑ de altari ⁊ portatur Illos vero columna ignis precedebat. ⁊ ante nos lumen candele ꝑcedit. Ante turmas illoꝝ signa ferebant᷑. ⁊ añ nos cruces ⁊ vexilla portant᷑. Ibi ꝓdigia fiebant. ⁊ apud nos miracula nō cessant. Illic leuite tabernaculū federis portabant ⁊ nr̄i diacones ⁊ subdyacones planaria ⁊ capsas ferūt. Ibi arca dn̄i a sacerdotib⁹ portabat᷑. ⁊ apud nos scriniū aut feretrū cum reliquiis a p̄sbyteris deportat᷑. Apud illos aarō sūm⁹ sacerdos sequebat᷑ ornat⁹. ⁊ apud nos ep̄s ifulatus. Apud eos moyses cū virga. apud nos rex cū sceptro. vel ep̄s cum cābuca Ibi clāgor tubaꝝ. hic strepitus cāpanarū. Ibi ppl's armat᷑. hic clerus sacris vestibus ⁊ ppl's virtutib⁹ adornat᷑. ibi populus aspergebat᷑ cum sanguine. h̄ aq̄ benedicta cū sale. Illis obuiat amalech sanguinē sitiēs: nobis turma demonū nostre vite semꝑ insidiās. Illic suis Iosue extitit victor. ⁊ nr̄ ih̄us victoriā nobis obtinuit. Cum aūt ad aliquā ecclesiam ꝓcessionaliter tendim⁹. tunc quasi ad terrā ꝓmissionis accedim⁹. Cū vero ecclesiā cātantes intram⁹ q̄si gaudētes ad patriā ꝑuenimus. Cum circa ecclesiā feretrū cū cāpanaꝝ pulsatōe portam⁹ q̄si cum arca cum sono tubaꝝ. ⁊ cū clāgore ppl'i hiericho circuim⁹. Hiericho corruit ⁊ destruit᷑ cū in nobis cōcupiscētia vincit᷑. Cum vero de choro ad aliqd̄ altare imus. ibiq́ȝ statōȝ facim⁹. significat ꝙ aie ad xp̄m tendēt ⁊ ɔcinēt in consortiis angeloꝝ. Scd̄o etiā dauid ⁊ salomō nos ad ꝓcessiones informauerūt cū dauid arcā dei in tabernaculū ⁊ salomon in templū cū hymnis ⁊ cāticis portauerunt. ⁊ sub alis cherubin locauerūt. Sic xp̄i humanitas ascēdēs celū ingredit᷑ ab angelis ꝑennit᷑ adorat᷑. quē fideliū aia comitat᷑. Tertio etiā in ꝓcessionib⁹ memoram⁹ ꝙ xp̄s de sinu p̄ris venit in mundū. de p̄sepe ad templū. de bethania i irl'm. ⁊ de irl'm in montē. optātes vt de mūdo reuertamur ad p̄riaȝ. ⁊ de vna eccl'ia ad aliā. s. de militāte ad triumphātē. sequētes crucē. i. vestigia crucifixi. et nos viciis ⁊ cōcupiscētiis crucifigētes. sequētes etiā vestigia sctōꝝ. ꝓcepta euāgelioꝝ. ⁊ induti vestes sacras. s. loricam iusticie. cingulū ɔtinentie. scutū fidei. et galeā salutis eterne. Deinde sacerdos celebratur⁹ q̄si cōtra spiritalia neq̄tie in celestibus pugnatur⁹ sacris vestibus q̄si armis induit᷑. put dictū ē in ꝓhemio tertie ꝑtis. In nonullis aūt ecclesiis sic ꝓcessio ordinat᷑. Precedūt nanq́ȝ septē acoliti cū luminarib⁹. significātes oēs q̄ ꝑ septiformē sp̄ūsctī grām lumē sciētie fidelibus ministrauerunt. Illos sequuntur septem subdiaconi cum planariis significantes illos qui per eandem gratiam plenitudinem diuinitatis in christo habitam corporaiter docuerunt. Et post eos septem dyaco-

ni repn̄tantes vniuersaliter oēs q̄ p ean
dem gr̄am spūalē intelligentiā videlicꝫ
euangelicā de xp̄o habuerūt. Et pꝰ eos
xij. ꝑores significātes oēs q̄ fide sancte
trinitatis vel triū vel q̄tuor ỽtutū ope-
ribus choruscarūt. quos comitant̄ tres
acoliti cū thuribulis ⁊ incēso. significā
tes tres magos q̄ xp̄o mūera obtulerūt.
Deinde sequit̄ vnꝰ subdyaconꝰ codiceꝫ
euāgelij baiulās q̄ siḡt legē. Qui iō pō
tificē p̄cedit q꞉ lex cōtinens in se passio
nis euangelicū sacr̄m p̄cessit xp̄i aduē-
tum. Et portat illū clausū ad notandū
ꝙ illō i lege fuit obscuꝝ ꝑusq̄ꝫ agnꝰ sep
tē libri sig̃cula apiret. Deinde pontifex
a duobꝰ q̄si i curru vehit̄. quē turba co-
mitat̄ orādo. in q̄ designat̄ ꝙ ppl̄s seq̄t̄
xp̄m in celū. In q̄ comitatu deceꝫ sunt
ordies. s. ostiarij. lectores. exorciste. aco
liti. subdyaconi. dyaconi. p̄sbr̄i. cātores
laici mares ⁊ mulieres. q꞉ currꝰ dei de-
cem milibus multiplex. Milibꝰ dr̄. ad
insinuandū eoꝝ ꝑfectionē. Sꝫ dyaco-
nos sb̄dyaconos ⁊ acolitos p̄sertim se
cū ꝑatos adducit. iux̄ illō. Ecce ego mit
to ad vos ꝓphetas sapientes ⁊ scribas.
Prophete sunt dyaconi. sapientes sub
dyaconi. scribe acoliti. His siq̄dem xp̄i
vicariꝰ ⁊ ip̄e xp̄s i publicū deducit̄ i me
diū adolescentulaꝝ timpanistriaꝝ. Eū
āt ꝓductū cantores ⁊ duo chori suscipi
unt ḡtulādo cantātes itroitū cū gl̄a i ex
celsis Nēpe cātores siue clerici i alb̄ ex
ultātes. angeli sunt q̄ xp̄m ascendenteꝫ
cū gl̄a ⁊ laudibꝰ i altissimis exceperūt.
Duo chori q̄ laudes cōcinūt sunt duo
ppl̄i: iudaicꝰ ⁊ gētilis. q̄ xp̄o veniēti ad
cū laudibꝰ occurrūt. Ip̄a ỽo ꝓcessio ē
via ad celestē patriā. Aq̄ bn̄dicta prece
dēs mūdicia vite ē. Lumiaria miscō̄ie
oꝑa. iux̄ illō. Sint lūbi vr̄i p̄cin. ⁊ lucer
ne ar. in ma. ve. ⁊c̄. Siq̄dem pontifex
seu sacerdos q̄si mediꝰ collocat̄ iter cle-
rum ⁊ crucē p̄cedentē ⁊ ppl̄m sequēteꝫ
tanq̄ꝫ mediatoris dei ⁊ hoim vices ge-
rens. Preterea maiores in choro ⁊ i ꝓ
cessione posteriores sunt q꞉ salus fit de
scendenti. Vn̄ Zacheus ꝑnceps publi
canoꝝ q꞉ pusillus erat cū ascēdisset si-
comoꝝ vt videret ih̄m trāseuntē. ait ei
iesus. Zachee descēde q꞉ hodie oportet
me manere in domo tua. At ille descē-
dit ⁊ excepit illū gaudēs in domū suā.
Iudei ỽo in sublimi stātes erāt ⁊ maio
res eoꝝ ꝑmas cathedras in synagogis
habent. Crux ḡ q̄si regale vexillū ⁊ tri-
umphale signū in ꝓcessionibꝰ p̄mittit̄
ꝑmo vt fugiāt q̄ oderūt eū a facie eius.
est em̄ signū victorie xp̄i. iux̄ illud. Ve-
xilla regis ꝓde. ful. crucis ⁊c̄. q̄ demo-
nes victi sunt. Vn̄ illo viso timēt ⁊ fu-
giunt. ⁊ ꝓpter hoc in q̄busdā locis tem
pestatibus aeris opponit̄ vt demones
fugiāt ⁊ ab aeris cōcitatōe desistāt. Nē
pe sancte crucis misteriū est nostꝝ sig-
num ⁊ vexillū. Vn̄ Isaie. xj. Stat in si
gnum populoꝝ ip̄m gētes deprecabū-
tur. ⁊ erit sepulcꝝ eius gl̄osum. Scd̄o
crucis vexillū p̄mittit̄. q꞉ sicut ait ap̄ls
ad Gal̄. Absit mihi gloriari nisi in cru-
ce dn̄i nostri iesu xp̄i. ꝑ quē mūdus no-
bis ⁊ nos mūdo crucifigi debemꝰ. de h̄
etiā sub ti. de euāgelio dicet̄. Nūq̄ꝫ etiā
vexilla premittunt̄. vt dicet̄ in. vj. par-
te sub ti. de rogationibus. Sane vt pre
missum est dum fit processio campane
pulsantur. Nam sicut rex terrenus in
exercitu suo regalia habet insignia. scꝫ.
tubas ⁊ vexilla. sic ⁊ rex eternus xp̄us
in ecclesia sua militanti campanas pro
tubis ⁊ cruces ꝓ vexillis habet. de quo
in prima parte sub tit. de campanis di-
ctum est. Adhuc campanaꝝ strepitus
ꝓph̄as qui xp̄i aduentū p̄nunciauerūt
figurat. Pāni ⁊ alia substernunt̄ i loco
vn̄ trāsire ⁊ ad cātandū ꝓcessio stare dꝫ
iux̄ illō Thob. penl̄. Platee tue sternēt̄
auro mūdo ⁊ cādido ⁊ i vijs eiꝰ cantabit̄
all̄a. Illō āt sciendū ē ꝙ q̄tuor sunt so-
lēnes ꝓcessiōes. s. i purificatōe be. virg.

marie in ramis palmaꝝ in pasca. ꝺ qͣli-
bus in locis suis dicet. ⁊ qͣrta fit in ascē
tione dn̄i. ad rep̄sitationē illius vltime
ꝓcessionis quā discipuli post dn̄m i die
ascēsionis ei⁹ in celū fecerūt veniētes si
mul cū eo ad montē oliueti vn̄ assūpt⁹
ē vidētib⁹ illis. in cui⁹ ꝓcessiōis rep̄sen-
tationē fit ꝓcessio in dn̄icis dieb⁹. Sci
endū ē ei ꝙ p̄mitiua eccl'ia obseruabat
diē dn̄icā solēnez. vt ⁊ mō. ⁊ fiebat in eo
ꝓcessio in memoriā resurrectōis. ⁊ ob-
seruabat etiā qͥntā feriā ⁊ fiebat in eo ꝓ
cessio in memoriā dn̄ice ascensionis. ꝫ
multiplicatis sctōꝝ festiuitatib⁹ subla-
ta ē solēnitas qͥnte ferie ⁊ eius ꝓcessio ꝑ
Agapitū papā in dn̄icā trāslata est vt a
ppl'o tūc ad eccl'iaz ꝯueniēte simul ⁊ so-
lēnit valeāt celebrari. Et ꝓpter ħ dies io
uis ꝺr vulgarit cognata diei dn̄ice. qr vi
delicet antiqͥtus par solēnitas fuit vtri-
ꝗ. In diebus igit dn̄icis ꝓcessionē faci
entes resurrectionē dn̄icā memoram⁹ ⁊
ꝓcessionē ꝑ discipulos post dn̄m factā
rep̄sitam⁹. non ꝙ illi eā in dn̄ica die fe-
cerint vt p̄missum ē. Nēpe egrediendo
eccl'iaz ⁊ regrediēdo ad eā qͣsi de irl'm re
dimus ad irl'm. ꝓut illi fecerūt. ⁊ sequi
mur crucē sicut illi crucifixū. Et licet il
li sine ihū redierint nos tn̄ cuz cruce re-
dimus. ꝓ eo ꝙ ipse dixit. Vobiscū suz
vsꝗ ad cōsummationē seculi. Que ꝓ-
cessio āteꝗ tertia dicat faciēda est ꝓut
in. vj. ꝑte sub ascensiōe dicet. Nō est eti-
am p̄termittendū ꝙ in dn̄icalib⁹ ꝓcessi
onibus de nouo dūtaxat testamēto cā-
tare. ⁊ virginē salutare. ⁊ aliqͥd qꝺ ad e⁹
laudē ꝓprie ꝑtineat cātare debem⁹. Ex
quo etiā ꝯsuetudo inoleuit. vt i clustris
oratoriū ꝟginis ꝯstruat. quā in statione
p̄ma ex p̄stina ꝯsuetudine salutam⁹. Li-
cet em̄ dicat ꝙ xp̄s resurgēs pri⁹ Ma-
rie magdalene appꝑuerit. verius tn̄ cre-
dit ꝙ mr̄i sue ante oēs appꝑuerit. Sz ad
euāgelistas hoc dicere nō ꝑtinuit. quo-
rum officiū fuit testes resurrectionis in

ducere. nec decuit ad testificādū pro fi-
lio mr̄em inducere. Si em̄ verba extra-
nearū feminaꝝ visa sunt incredulis de
lirmēta. quō non magis mr̄em ꝓ filij
amore crederēt ꝺlirasse. Et sic romana
sentire videt eccl'ia. que in p̄ma die post
resurrectionē scz i pasca apud btā3 ma-
riā maiorē celebrat stationē. qͣsi p̄ponēs
irl'm. i. virginē que vidit pacē p̄ alijs in
p̄ncipio leticie sue. Quocirca sicut pri-
ma die ad misericordiā suā apud sctām
mariā maiorē precurrimus. sic ⁊ ad ei⁹
honorē in dominicalibus ꝓcessionib⁹
p̄ma statio deputat. vt eā laudibus ex-
tollētes ⁊ ad eius oratoriū festināτes cū
sponso dicere videamur. Vadā ad mō
tem mirre. ⁊ ad collē thuris. Mons qͥ-
dem est ip̄a btā virgo. ad quā fili⁹ resur
gens vadit appꝑēdo. ⁊ nos adorādo. Po
stremo notāduz est ꝙ in qͥbusdā eccl'ijs
post ꝓcessionē oēs clerici ante crucifi-
xū veniūt inclināτes illi ⁊ dicētes. Aue
rex noster bn̄dictus. Sed ⁊ qͥ plumalia
⁊ alias solēnes vestes portarūt ante al-
tare illas deponūt. p̄mo ad rep̄sītādum
ꝙ filij hebreoꝝ sternebāt vestimēta sua
in via ante xp̄m in ꝓcessione sibi hieru
salē veniēti facta. Scꝺo ad ostēdenduz
ꝙ diuino vacaturi officio oīa mūdana
a mentibus abijcere debent.

De confessione

Riusquam sacer
p dos vel ep̄us grad⁹ altaris ascē-
dat. ⁊ anteꝗ sacrum ordiat offi-
ciū. ad seip̄m reuertēs inclinat se an̄ al-
tare. significās xp̄i exinanitionē qͥ incli
nauit celos ⁊ descēdit. cū se formā serui
accipiēs exinaniuit. Et cōsiderās ꝙ si-
cut dicit salomon. iustus in p̄ncipio ser
monis accusator est sui. ꝯfisus etiā ꝺ il-
la ꝓphetica ꝯsolatōe. Dixi cōfitebor. ⁊
tu re. ⁊c. De peccatis suis cum astātib⁹
generaliter cōfitetur. psalmū illū p̄mit-
tens ex instītutō e celestini pape p̄mi ri

te ad hoc ꝯuenientē. Judica me deꝰ ⁊c̄.
vt discretus a gente non sācta ⁊ ab ho-
mine liberatus iniquo ad altare dei di
gnus introeat. Petit em̄ liberari a tem
ptatione. ⁊ illuminari a gr̄a. vt ptꝫ in ip
so psalmo. Petit etiā a deo vt det ei q̄ꝺ
offerat. s. filiū suuꝫ. quē nisi ei daret ꝓut
abrae dedit nō haberet q̄ offerret. Fit ḡ
ꝯfessio vt purior sit ⁊ sine macula ingre
diat̄. in q̄ notādū est. q2 nō vt quidā mi-
nus ꝓuide faciāt in specie. n e cauterizē
tur ꝯscie auditoꝝ, ꝫ in genere sunt ꝯfitē
da pctā qm̄ ista ꝯfessio nō est occulta ꝫ
maīfesta. Et nota ꝙ cū in templo salo-
monis dedicato sacerdotes dicerēt. Cō
fitemini dn̄o qm̄ bonus. qm̄ in se. mi. eiꝰ
Nebula impleuit domū dn̄i ⁊ obūbra-
uit facies sacerdotū. ita ꝙ se inuicē vide
re nō poterāt. Et ait salomō. Dixit dn̄s
ꝙ inhabitaret in nebula. dixit. i. opeꝛ de-
mōstrauit. qm̄ i mōte synai apꝑuit i ne-
bula. isrl̄ in nube p̄cessit. ⁊ an̄ moysen i
caverna positū trāsiuit in nebula. Per
cutimꝰ aūt pectꝰ cum pctā ꝯfitemur. exē
plo publicani q̄ pectus suuꝫ ꝑcutiebat
dicēs. Dn̄e ꝓpitiꝰ esto mihi pctōri. In
tūsione quidē pectoris tria sūt. ictus. so
nus ⁊ tactꝰ. ꝑ que significant̄ tria q̄ sūt
in vera pn̄ia necessaria. videlicet cordis
cōtritio, oris ꝯfessio. ⁊ opis satisfactō. q2
in tribus peccamus. s. corde ore ⁊ opere
Deinde ꝓ circūstantibꝰ orat. indulgēti
am pctōꝝ implorās, Nā xp̄s de secreto
pr̄is in mundū veniēs. de vtero v̄ginā-
li ꝓcedēs. patribꝰ suspiria multiplican-
tibus ꝓ nobis passurus irl̄m introiuit, i
mortē se inclinauit. cām suā ꝯtra hoīeꝫ
dolosū ⁊ iniquū deo cōmittēs ⁊ pr̄i ꝯfes
sionē fecit dicēs. Cōfitebor tibi pr̄ celi.
Ipe q̄ꝫ nobis indulgeas ꝓprio corpore
pctā nr̄a portauit. Sane pōtifici factu-
ro ꝯfessionē subdyaconꝰ manipulū co-
rā altari immittit. Primo ād notāduꝫ
ꝙ ꝯcessa tpalia ꝑ manuū alienā. puta sb̄
dyaconi vel alteriꝰ. ⁊ nō ꝑ ꝓpriā recipe ⁊
admistrare debet. Scd̄o ad designādū
ꝙ nō sufficit oris ꝯfessio nisi ⁊ boni ope
ris fructꝰ ꝑ manipulū designatꝰ sequat̄
Tertio vt vidēs se inferioris misterij or
namēto ornari aīo hūiliet̄. Kursus idō
pōtifex post acceptā casulā ⁊ nō an̄ ma
nipulū recipit. q2 xp̄s cuiꝰ tipū gerit nō
p̄us manipulū os operum qui per ma
nipulum ipsum designantur obtulit. q̄ꝫ
celestē haberet ꝯuersatōꝫ q̄ ꝑ causulā fi
gurat̄. ꝓut i ꝑte. iij. sub dalmatica dictū
est. Sacerdos v̄o ecōtra an̄ indutā casu
lā manipulū sumit. qm̄ celestē ꝯuersati
onē adipisci neq̄t. nisi p̄us sctōꝝ operū
manipulos ꝑortet. Adhuc pōtifex post
q̄ꝫ ad altare ꝑuenit maīpulū recipit ad
notandū ꝙ tūc demū bonoꝝ opeꝝ effe
ctiuū p̄miū ꝑcipiemꝰ cū ad eterni tribu
nal iudicis ꝑueñiemꝰ. Sacerdos aūt dū
facit cōfessionē ⁊ etiā sepe in misse offi-
cio manꝰ iungit. q̄ manuū iunctōes de
uotionē significat. Et q2 illa in aliq̄ est
maior ⁊ i aliq̄ mior. idō certꝰ manuū iū-
ctionū nō ē nūerꝰ det̄minatꝰ. Kursus sa
cerdotꝫ manuū iūctio sig̃t oim̄ bonoꝝ
deo fluentiū in ip̄o vnitatē ⁊ cōiunctōꝫ
⁊ q2 infinita bona infinitis ⁊ indetermi
natis modis p̄sit a deo ꝓcedere. idō ma
nuū iunctōis sacerdotis numerꝰ deter-
minatꝰ nō est. Inclinatōes v̄o sacerdo
tis in officio misse f̄m morem q̄rundaꝫ
eccl̄iaꝝ sub certo nūero ꝯstrigūt̄. qm̄ re-
gulariter octo vicibꝰ ꝓfunde corā alta-
ri. ⁊ tredecim vicibꝰ mediocriter supra
altare inclinat. octo ꝓfundas inclinati
ones an̄ altare facit ad referēdas grās
ipi xp̄o de octo p̄ncipalibꝰ q̄ egit an̄ sui
imolationē quā sacerdos in officio figu
rat altaris. Primū fuit admirabilis i
carnatio. scd̄m fuit discipuloꝝ gratuita
vocatio. Tertiū demonis in tēptatōibꝰ
supatio. Quartū miraculoꝝ opatio. q̄n
tū infirmoꝝ sanatio. sextū mortuoꝝ re-
suscitatio. septimū oīm questionū ei ꝓ
positarum per suā sapientiā determina

tio. octanū salubris pplo℞ institutio. ⁊ quecunq̃ ante sui imolationē egit. Ad hocto ꝭm Bern. reduci videntˀ. Tredecim vero inclinationes mediocriter facit supra altare. q꞉ christus tredecim p̄ncipalia fecit in ara crucis. sumendo arā crucis pro toto tp̄e sue passionis. que q̄dē incepit in hora captionis Primum fuit iude ꝓditoris discreta redargutio: dicens. Juda osculo filiū hois tradis. Scōm fuit ip̄m capturis sui p̄bitio dicēs eis. Quē q̄ritis. Qui responderunt Jesum nazarenū. Quibus respondit. ego sum. Tertiū falsis testibus ⁊ regibus mā̄sueta responsio. Quartū sputorū ⁊ verborū sine murmuratione toleratio. Quintū in his que vidit ⁊ audiuit nulla sibi data perturbatio. Sextū discipuli eū ter negantis culpe condonatio. Alia vero septē enumerat Amb. ab eo in ligno crucis facta dicēs. Actor p̄ietatis in cruce pendēs officia diuidebat. ꝑsecutionē apostolis pacē discipulˀ corpus iudeis. sp̄m patri. paranimphū virgini. paradisū latroni. ⁊ infernū peccatori. Oscula quoq̃ sub certo numero fiūt ꝓut dicetˀ in q̄rta ꝑticula canonis.

De incenso benedicendo ⁊ in thuribulum mittendo.

Post factā confessionē ⁊ datā absolutionē pontifex vel sacerdos p̄uſq̃ dicat. Deus tu ꝯuersus ⁊c. incēsum cū benedictione in thuribulo apponit rep̄ntās q̄ legalis sacerdos ferēs sanguinē ⁊ carbones cū thimiamate in thuribulo orans ponebat. donec fumus eū obumbraret ꝓut dictū est in ꝓhemio hui⁹ ꝑtˀ. Per hoc etiā illud insinuās q̄ angelus venit ⁊ ante altare stetit. hn̄s thuribulū aureum in manu sua. qd̄ impleuit d̄ igne altaris. ⁊ data sunt ei incēsa multa. vt daret de oꝛonibus sancto℞. Sane angelus est xp̄s. thuribulū aureū corpus imaculatū. altare eccl̄ia. ignis charitas. incensum oratio. ꝭm illud ꝓpheticū. Dirigatˀ oꝛo mea sicut incensū in cōspectu tuo. Venit ergo angelus. i. xp̄s q̄ stetit ante altare. i. in ꝯspectu ecclesie hn̄s thuribulū aureū. id est corpus imaculatū plenū igne. i. charitate. ⁊ data sunt ei. scʒ a fidelibus incēsa multa. i. oꝛones. vt daret. i. rep̄sentaret eas patri de oꝛonibus sancto℞. Et nota quia non dicit oꝛones xp̄s enī non oēs oꝛones exaudit. sed dicit de oꝛonibus de illis videlicet q̄ pertinēt ad salutē. Vn̄ cum paulus ter dn̄m rogasset vt ab eo stimulū carnis auferret. rn̄dit ei dn̄s. sufficit tibi gr̄a mea. nā virtus in infirmitate ꝑficitˀ. Ep̄s ergo vl̄ sacerdos thus in thuribulo apponit q꞉ xp̄s oꝛones inspirat in aīo vt ꝑ ip̄m offeratˀ incensum in odorē suauitatˀ. Sacerdos aūt minister incēsum rep̄sentat episcopo vel dyaconus sacerdoti q꞉ lex illud p̄ciosum thimiama cōfecit qd̄ in odorē suauitatis altissimo offerret. de q̄ dn̄s subdit in Exo. xxx. c. Talē cōfectionē nō facietis in vsus vr̄os. q꞉ sanctū ē dn̄o ⁊ hō quicunq̃ fecerit simile ⁊ odore illius ꝑfruatˀ. ꝑibit de ppl̄is suis. Et ex hoc verbo fuerūt q̄ dicerēt q̄ si oblato thure ⁊ bn̄dicto suꝑ altare. thuribulū descēdat ab altari ad clericos vel laicos. tunc aliud ibi thus sine bn̄dictiōe apponendū est. ⁊ oibus tā clericis q̄ȝ laicis offerēdū tanq̃ illud spectet ad latriā istud ad duliā. Melius tn̄ ꝭm sp̄m q̄ȝ ꝭm litterā intelligitur. Nā littera occidit. spiritus viuificat. Et ꝓpter premissam etiā causam odor thuris benedicti non datˀ in ecclesia sponso ⁊ spōse. Per cōcremationem vero thuris significatˀ q̄ sacerdos orationē feruentē ⁊ deuotā debet habere. Thus enī virtutē hʒ ascēndendi ex fumi leuitate. consolidandi ex sui qualitate. constringendi ex glutinitate. confortandi ex aromaticitate. Sic oꝛo ascendit i dei mēoꝛiā. aīaʒ ꝯsolidat

ꝗtum ad culpā pteritā ipetrādo mede-
lam. ⁊ constringit ꝗtū ad ꝯmittendā li
centiā. ⁊ ꝯfortat ꝗtū ad pn̄tem ipetran
do tutelā. De q̄ etiā dictū ē sub ti. de ac
cessu pontifi. ad alta. ⁊ dicetur sub ti. de
thurificatiōe. Nauicula vo in q̄ incen-
sum reponit designat ꝙ ꝑ orōnem quā
incensum sig̃t. de hui⁹ mūdi mari mag̃
⁊ spacioso ad celestē pr̄iam satagimus
nauigare. Vn̄ in Prouer. Facta ē q̄si
nauis institoris portās de lōge panē suū
Pōt etiā dici ꝙ ꝑ thuribulū cor hois.
ꝑ ignē feruor deuotiōis. ꝑ incēsum orō
nes. ꝑ nauiculā eccia. i qua deuote orō
nes offerunt. q̄ ꝑ angelū ad deū pferun
tur signat. Vascula q̄bus ignis recipi-
tur sunt filij q̄ corda patꝝ pietate fluen-
tia imitant ⁊ flammā celestis sacrificij
quā in ꝓrimoꝝ mētibus aspiciūt in su
is accēdere satagūt. Instrumēta vo q̄-
bus ignis ad altare portat sunt p̄dicato
res q̄ exemplo sctōꝝ caritatis ignē por
tant. ⁊ in corda fideliū trāsferūt q̄ corda
patꝝ in filios ꝯuertūt. Thuribulū āt q̄d
significet dicet sb ti. de thurificatione.

De Osculo altaris ⁊ libri.

Post immissum in thuribulo incēsuȝ sacerdos seu
eps̄ dicto. de⁹ tu cōuersus ⁊c. sa-
crum osculat altare. vt notet pacificatō
cū iudeis. ⁊ ad designandū ꝙ xp̄us ad
nos veniēs. sanctā sibi copulauit eccle-
siam. iuxta illō epitalamicū. osculetur
me osculo oris sui. In osculo siq̄dē os
ori cōiungit. ⁊ in xp̄o nō solū hūanitas
est vnita diuinitati. veꝝ etiā spōsa copu
lata est spōso. iuxta illō ꝓpheticū. Qua
si sponsam decorauit me corona ⁊ qua
si sponsam ornauit me monilib⁹. Rur-
sus qn̄ ꝓphetalis vsus introitus a can
tore incipit. sacerdos ad altare ascēdēs
illō osculat. q2 ꝓphetaꝝ testimonio xp̄s
venit in mundū ⁊ ad passionē altaris.
Quotiēs āt in offitio misse osculet alta
re ⁊ i qua pte ei⁹ oscula fiāt. ⁊ q̄re mani
bus supra illud depositis. ⁊ q̄re sig̃ cru
cis in locis osculādis p̄us impsso. dice
tur sub. iiij. pticula canōis. In h̄ āt loco
altare sig̃t ppl'm iudaicū. codex vo euā
gelij siue euangeliuȝ ppl'm gentilē q̄ ꝑ
euāgeliū credidit. Idō ḡ eps̄ vel sacer-
dos euangeliū ⁊ altare osculat. q2 xp̄us
vtriq3 dedit pacē. qn̄ lapis angularꝭ fa-
ctus fecit vtraq3 vnū. Pōt etiaȝ dici ꝙ
subdiacon⁹ libꝝ euāgelij q̄ clausus por
tabat offert ep̄o vel sacerdoti. ille vo ad
altare ꝑueniēs illū apit ad insinnandū
illud qō in Apoc. describit. ꝙ nemo di
gnus est apire libꝝ q̄ intus erat script⁹
⁊ foris sigillis septeȝ signatus. nisi leo
de tribu iuda clauis dauid. q̄ libꝝ ape-
ruit ⁊ septē eius signacula soluit. Per
altare vo eccia sig̃t. iuxta illō Exo. Si
altare lapideū feceris mihi nō edificab
illud de sectis lapidib⁹. Per sectioneȝ
lapidū in altari diuisionē fideliū repro
bat in eccia ne vicȝ ꝑ errores ⁊ scismata
diuidant. Liber ḡ aperit cū eps̄ ad al-
tare ꝑuenit. qm̄ vbi xp̄s p̄mitiuā apl'o-
rum ꝯgregauit ecciam docēs ⁊ p̄dicās
scripture mysteria reuelauit dicens. vo
bis datū est nosse mysteriū regni dei. ce
teris āt in ꝑabolis. Vn̄ post resurrecti-
onem aperuit illis sensum vt intellige-
rent scripturas. Rectius igit facit ep̄us
cū ip̄emet apit libꝝ euāgelioꝝ. lȝ ⁊ xp̄s
ꝑ mistros suos patefecerit misteria scri
pturaꝝ. Libro vo apto illū osculat a ꝑ-
te sinistra ad significandū ꝙ p̄dicatores
recōciliauerūt ⁊ obtulerūt gētes cristo.
q̄bus ip̄e ꝑ se nō p̄dicauit. lȝ ⁊ ip̄e per se
pacē in euāgelio p̄dicauerit dicēs. Pa-
cem meā do vobis ⁊c. Quia vo ip̄e eti
am in cruce pendēs pacē fecit idō mox
transitur⁹ ad dextꝝ cornu altaris sig̃t se
signo crucis. q2 vt ait apl's ad Eph. Cri
stus pax nr̄a vtraq3 fecit vnū. duos ⁊ di
uersos ꝑietes. i. ppl'os copulās. Post h̄
codex euangelij sup altare clausus po-

nit.qđ ꝯtū ad h̄ sig̃t hierl'm ꝓut sb̄ euā
gel'.dicet.Deinde romanꝰ pōtifex ⁊ eti
am alij q̄dā ꝯuersus osculat̄ dyaconos
vt oñdat pacē illā in aduentu xp̄i venis
se quā ꝓphe ꝓmiserāt.vñ Dauid.Orie
tur in diebus eius iusticia ⁊ abūdantia
pacis donec auferat̄ luna.Et aliꝰ ꝓpha
Pax erit i terra nr̄a cū venerit.Et ideo
xp̄o nascēte vox itonuit angeloꝝ.Et in
terra pax ho.bo.v.Osculū eñ q̄ñq₃ pa-
cē significat. ꝓut dicet̄ sub ti. de osculo
pacis.Dyaconus v̄o statim se inclinās
osculat̄ pectus eius.designans ꝙ in spi
ratōe diuina ꝓphe pacē p̄dixere futurā
Nā et Johānes sup̄ pectꝰ dñi recūbēs
euangelij fluēta de ipso sacro dñici pec
toris fonte potauit. In nōnullis v̄o ec
clesijs ep̄s p̄mū osculat̄ ministros.po-
stea altare.deinde euāgeliū.qm̄ xp̄s pri
mū recōciliauit sibi apl'os. postea iude
os.deinde gētiles.In q̄busdā etiā loc̄
offert osculū pacis cātoribꝰ q̄si retrorsū
implēs illud.Pacē meā do vobis.pacē
m.re.vo.Dat q̄dē p̄ntibꝰ.relinq̄t absen
tibus.Nec añ osculū cātores dicūt glo
ria pr̄i. q₂ fides trinitatis nō añ claruit
ꝙ̄ se dñs inclinauit.⁊ nos recōciliauit.⁊
trinitatē p̄ apl'os p̄dicari mandauit.Et
iō osculo dato ep̄s innuit eis vt dicant
Gloria pr̄i ⁊ fi. ⁊ s.s.Sic̄ erat in p̄n. ⁊c̄.
Ecce q̄d cantor annūciat.s. ꝙ corda pa
trū ꝯuertant̄ in filios.Abraā tres vidit.
⁊ vnū adorauit.Sic op₃ nos filios eiꝰ
credere trinitatē in vnitate.Post data₃
ḡ pacē cantor dat sctē trinitati gl'ia₃. q.
d.Referimꝰ gl'iam deo pr̄i et filio ⁊ spi-
ritui sctō.q₂ pacē quā ꝓphetauit p̄ sctōs
suos ꝓphetas nobis in nouissimis tp̄i-
bus dignatus est oñdere. Qñ v̄o dicit
Sicut erat in p̄ncipio. dyaconi ad alta
re ꝓcedūt ⁊ iterū reuertunt̄ ad ep̄m.In
q̄ figurat̄.ꝙ iō apl'i se morti tradiderūt:
vt corpi xp̄i adunarent̄.Priꝰ aūt steterit
cū ep̄o añ altare inclinati.ꝫ cū v̄sus ip̄e
incipitur se erigunt. q₂ chorus sanctoꝝ
martyꝝ añ nouissimā tribulatōz i ꝯual-
le lacrimaꝝ manet Postea v̄o martirio
coronati erecti stabunt liberati et securi
an dñm sp̄.Osculo aūt dato rursus dy
aconi cū pontifice orant.q.d.Dñe doce
orare.In q̄busdā etiā eccl'ijs dyaconi bi
ni et bini latera altaris altrinsecus siue
alternatim osculant̄.eo ꝙ dñs apl'os bi
nos misit ad p̄dicandū di. eis. In quā-
cūq₃ domū intraueritis dicite.pax huic
domui.qui reuersi sunt ad xp̄m.sic dy-
acones reuertuntur ad ep̄m.

De Thurificatione

POst datum oscu
lū ep̄s seu sacerdos accipiens
de manu dyaconi thuribulu₃
sacrū incensat altare.q₂ xp̄s corpꝰ assu-
mēs de genere ꝓphetaꝝ factus ex semi
ne dauid s̄m carne₃ suis orōnibꝰ fouet
ecciam s̄m qđ orat in euang̃l.pater san
cte ego ꝓ eis rogo ⁊ non ꝓ eis tm̄.ꝫ ⁊ ꝓ
illis qui credituri sunt p̄ verbū eoꝝ.Qn
aūt dyaconus postea thuribulū accipit
vt incenset ep̄m vel sacerdotē moraliter
instruit ꝙ si digne volumus incensum
orōnis offerre.thuribulū incarnatōnis
debemus tenere.Nā sine fide mediato
ris hoies deo placere nō p̄nt.ꝫ iux̄ v̄bū
ꝓmissiōis ip̄ius.si quid petierint i orō-
ne credentes accipient. Per thuribulū
eñ verbū accipit̄ incarnatum. Nam si
cut in thuribulo pars superior et inferi
or tribus cathenulis vniuntur.ita i xp̄o
tres sunt vniones.quibus diuitas ⁊ hu
manitas vniuntur.vnio carnis ad aīa₃
vnio diuinitatis ad carnē.et vnio diui-
nitatis ad animam.Quida₃ aūt quar-
tam vnionem assignant. vic₃ diuinitat̄
ad cōpositum simul ex anima et carne
Unde et queda₃ thuribula quatuor ca
thenulas habent. De hoc aūt thuribu-
lo moyses inquit specialiter ad aaron.
Tolle thuribulū et hausto igni de alta-
ri.mitte icensum desup̄.Est et alia i thu

ribūlo consideratio. ꝓut in ti. de acces-
su pontific ad altare dictū est. Rursus
ideo thurificato altari eps vel sacerdos
thurificat. ad significandū ꝙ sicut chri-
stus est altare et hostia. sic est pontifex
et sacerdos. cui est orōnis sacrificiuz of-
ferendū. Qr vero adoratur non solū in
ꝗtum deus ſ; etiam inꝗtuz homo. Idō
in quibusdā ecclijs pontifice thurifica-
to. altare a dyacono circūcirca thurifi-
catur. vnde ps̄. Circūdabo altare tuum
dn̄e. Sane thuribulū aureuz significat
sapientiā. qr omnes thezauri sapientie ⁊
scientie dei i ea fuerunt absconditi. Vn̄
stetit angelus iuxta aram templi habēs
thuribulū aureū in manu sua. i. christ⁹
resurgens carnē habuit in potestate. Ar
genteum significat christi carnē ab om
ni labe mundā ⁊ mundicia renitentem
Cuprū fragilem et mortalē. Ferreū re-
surgentis fortitudinē. Si quatuor ha-
bet cathenulas demōstrat eā ex quatu-
or elementis constare. vel quatuor vtu
tibus. s. iusticia. prudētia. fortitudine et
temperātia decorari. Quinta q̄ partes
diuidit. animā designat que se in morte
a carne i illo triduo sepauit. Si vo tres
habet cathenulas figurat animā carnez
et verbum in vna ꝯuenire ꝑsona. Quar
ta que partes sepat. potestas est q̄ aiam
suā posuit pro ouibus suis. Si vna tm̄
cathenula sustētatur. designat ꝙ solus
de virgine generatur. qđꝗ solus ē inter
mortuos liber. Circul⁹ cui hec oīa inne
ctunt ē deitas q̄ nullo termio claudit. a
q̄ hec oīa ꝯtinent ⁊ opant. Preter misti
cā etiā rōnem ob h altare icensat vt oīs
ab eo neq̄cia demonū ꝓpellat. Fumus
ei incensi valere credit ad demōes effu-
gādos. vn̄ cū Thobias iterrogasset an-
gelū q̄t remedia hn̄t ea q̄ de pisce ius-
serat obseruari. rn̄dit. cordis eius ꝑticu
lā si sup carbonas ponas. fum⁹ ei⁹ om̄e
demōiorꝫ gen⁹ extricat. Sother papa
statuit ne moniales incensum circa al-
taria ferant.

Qualiter eps et sacerdos et ministri
ad altare stare debent.

Thurificatōne ꝑ
acta epus vel sacerdos ad de-
xtrā altaris partez se transfert.
ibi vnacū ministris plane officiū ⁊ kyri
heleyson dicēs. Qui trāsitus de medio
altaris ad dextrā ꝑtē significat xp̄i trāsi
tū de passiōe ꝑ resurrectōez ad vitā eter
nā. Itē a leua transiēs in dextrā iinitat
xp̄m ingredientē mundū. leuā em̄ teti-
git xp̄s qn̄ tpalē assumpsit vitam. ad de
xtrā iuit. qn̄ carnē assumptam ad dei de
xtrā eleuauit. Rursus ꝑ hoc ꝙ accedēs
ad altare prius dextrā illius ꝑtē petit. i-
nuit ꝙ emanuel in lege ꝓmissus prius
venit ad iudeos q̄ꝫ ad gentes. Iudei ei
tūc ꝓpter legē in dextra ꝑte fuerūt. gen-
tes vo q̄si in sinistra. qr ydola colebant
Sacerdos ergo vestibus sacris ornat⁹:
xp̄m carnē nr̄e humanitatis vestitū si-
gnificat veniens ad altare xp̄m de celis
venisse ad populū vt eū saluaret desig̃t
Deinde in dextrā transiēs desig̃t ꝙ xp̄s
in mūdū veniens venit ad iudeos de q̄
bus voluit nasci. Beata em̄ Maria iu-
dea fuit. De hoc trāsitu dicet sub ti. de
mutatione sacerdotis ⁊ de oratōne. Et
nota ꝙ licet dn̄o papa celebrāti vel mis
sam audienti legat a capellanis suis in
introit⁹ et kyri heleyso n ⁊ gloria i excel.
⁊ credo. et sanct⁹ ⁊ agnus. non tm̄ grad.
vel alleluia vel tract⁹ vel offertoriū vl' p⁹
cōio. pro eo ꝙ illa instructoria sunt ⁊ in
troductoria. q̄bus ipse non eget. Illud
aūt notanduz est ꝙ sacerdos stat erect⁹
an̄ altare. ad notandū ꝙ xp̄s venit suos
regere inuincibili doctrina. ⁊ respic ver
sus orientē. qr christus nō suā ſ; p̄ris vo
luntatē q̄siuit. nec respicit retrorsum. tū
quia christus semp patris faciē intuet.
iuxta illud. Scio vnde venio ⁊ quo va
do. tum quia nemo mittens manū ad

aratrum ꝛ respiciens retro aptus est re
gno dei.immo ad populū dorsum ver
tit.rep̄resentans ꝙ dñs ait ad Moysen
Videbis posteriora mea. faciē aūt me
am videre nō poteris. Exo.xxxiij. Epi
aūt et supiores celebrātes nō añ altare.
ꝫ remoti ab illo ad dextrū eius lat⁹ vsqꝫ
post dictū offertoriū manēt.Qđ fit pri
mo ad repñtandū ꝙ ex latere xp̄i q̇ p al
tare significat̄.iniciū nr̄e redēptōis fuit
Scđo fit ħ ñ solū ad maiorē solēnitat
vt p ħ a minorib⁹ sacerdotib⁹ decernāt̄.
verꝫ etiaꝫ fit ħ qꝛ ipsi in missa repñtant
nō solū xp̄i dignitatē ꝛ excellentiā ante
eius oblationē.verū etiā humilitateꝫ et
obedientiā in ipsa sui oblatione ꝛ cōse
cratione.Siq̇dem xp̄s q̄tum ad sui di
gnitatē est p̄ri equalis.et sedet a dextris
dei p̄ris.ꝓut in simbulo legit̄.qđ repñ
tat p̄latus stans añ oblationē ad dextrā
altaris. In sui vero oblatōe xp̄s ꝓ nob
factus ē hostia.et ideo prelat⁹ ei⁹ vices
gerens extūc ip̄i altari qđ arā crucis in
sinuat.dꝫ totaliter inherere.Tercio qm̄
p̄latoꝝ actus eē dñt subdit̄ ad doctrinā
iō vsqꝫ tūc manet ab altari separ⁹.ꝛ ex
tūc ad man⁹ lauādū ꝛ thurificādū ꝛ sacri
ficādū ad altare accedit vt oñdat q̄cūqꝫ
i missa p̄cedūt solēnitates ꝛ laudes eē.ꝫ
tunc demū ad eēntialia seu substantia
lia p̄agenda accedit.Quarto in hoc re
pñtat ꝙ legalis pontifex intrans sancta
sanctoꝝ carbones ferebat et sanguineꝫ
ꝓut tactum est in ꝓhemio huius p̄tis.
Quinto fit hoc ad repñtandū qđ ait ꝓ
pheta.Dixit dñs dño meo sede a dextr̄
meis.Donec ponaꝫ inimicos tuos sca
bellum pedū tuorum. Sacerdos q̇deꝫ
christum repñtans sedet a dextris alta
ris.deum patreꝫ in hoc loco signantis.
donec ad consecrandū hostiaꝫ accedat.
per quā fracta sunt tartara et inimici de
mones deuicti.et quasi scabelluꝫ pedū
positi.Ministri vero scꝫ dyacon⁹ ꝛ sub
dyaconus retro illum ad altare stant.q̇
tamē in veniendo precesserunt.signtes
martyres qui in ve.test.fuerunt.et tamē
post dñi natiuitatem digne coronantur
Et ad quācunqꝫ altaris p̄tem ille transi
erit ip̄m retro stantes sequunt̄ vt oñdāt
impletū esse qđ dñs ammonuit dicens
Qui mihi ministrat me sequatur ꝛ vbi
ego sum ꝛc̄. Intendētes semp atqꝫ soli
cite in il ū.ad notandū ꝙ fideles q̄uis
adhuc in hac vita positi.tamē eternita
ti christi semper intendūt. In q̇busdaꝫ
etiam ecclesijs illo se vertente ad pp̄lm
illi simliter severtunt.et illo se ꝯuertēte
ad altare se similiter ꝯuertūt.nā xp̄s ab
orone ad p̄dicatōem.aliqñ vero ecōuer
so dū viueret se ꝯuertit.qđ designat ver
sio ad pp̄lm ꝛ cōuersio ad altare. In q̇
q̇dem imitandus ē a p̄ dicatorib⁹ q̇ per
ministros ipsos cōgrue designantur.

Anacletus papa statuit ꝙ ep̄us deo
sacrificans secum testes habeat dyaco
nos qui oculi eius dicunt̄.ꝛ subdyaco
nos.reliquosqꝫ ministros.qui sacris in
duti vestib⁹.in fronte.i.anteꝛ a tergo.ꝛ
p̄sb̄r eregione.i.a p̄te dextra leuaqꝫ con
trito corde et hūiliato spū ac ꝓno stent
vultu.custodiētes eos a maliuol̄ hoib⁹
at cōsensum p̄stantes sacrificio. Et fm
Luciū papā eum nō deserant.qꝛ ꝓpter
maliuolos opꝫtet illū hr̄e bonū testimo
niū ab his q̇ foris sunt. Statutū est eti
am vt celebrās missam habeat a tergo
vicini solaminis adiutorē.ꝓut dictū est
in ꝓhemio hui⁹ p̄tis.et iō in quibusdā
eccl̄ijs aliq̇ diaconi stāt post ep̄m quasi
orātes vt eū sequāt̄ vsqꝫ ad mortē et cū
cū eo trāseant ad vitā eternā. Maior th̄
p̄s i dextra p̄te morat̄ altar̄ ꝛ minor i si
nistra.qꝛ vtrūqꝫ petit eccl̄a.s.ꝛ tp̄alē bñ
dictōnem ꝛ eternā.vt ibi.sic trāseam⁹ p
bona tp̄alia vt nō amittam⁹ eterna.Ce
terū dicti ministri retro stantes inclina
ti ante facies suas.vsqꝫ in finē dñice orō
nis p̄seuerant. significātes illos ap̄l̄os.
qui in passione dñi magna tribulatōne

opp̄ssi nō audebāt se erigere vt xp̄i disci
pulos se esse confiterent. stabāt tñ in fa
cie fidei. ꝫ postea erigunt. sic̄ dicet sub
xj. ꝑticula canonis sub v̄bo. nobis q̄ꝫ. si
gnantes etiā choꝝ sctōꝝ martyꝝ in cō
ualle lacrimaꝝ añ nouissimā tribulatio
nē manētiū. Postea erigunt. qꝛ illi po
stea martyrio coronati stant erecti. i. ab
om̄i tribulatōne liberati. Adhuc stātes
facie inclinati significant mulieres q̄ de ce
naculo ad monumentū vultibus decli
natis currebant in xp̄i amore ardentes
Sane sacerdos mister inter moras pul
uinar molle missali supponit. ad notā
dū q̄ deuotū et molle coꝛ ꝛ qd̄ facile di
uinā impssionē recipiat. supponi dꝫ iu
go dn̄i ꝛ celestiū ꝓceptoꝝ. iuxta illud sa
pientis. Suscipiat verba mea coꝛ tuuꝫ
ꝛc. vt in eo sp̄us dn̄i requiescat. De hoc
etiam sub euangelio dicetur.

De Kyri heleyson.

TRanslato in de
xtrā altaris ptēꝫ ep̄o seu sacer
dote deinde. qꝛ tp̄s plenitudi
nis et annus benignitatis aduenit. sic̄
ꝓdictū fuit a psalmista. Tu exurgēs mi
sereberis syon qꝛ ve. tp̄s mi. eius. Con
grue chorus laudat ꝛ inuocat trinitatē
replicando kyri heleyson. Jō aūt post
introitū dꝫ kyri heleyson. qꝛ añ oēs orō
nem sacerdotū necesse ē misc̄diam dn̄i
implorare. Siqdem kyri heleyson gre
ce interp̄tatur dn̄e miserere. Nā kyri so
nat dn̄e. heleyson miserere. Et inde xp̄e
heleyson. i. xp̄e miserere. Vel kyri xp̄e.
el deus. eys miserere. son nobis. Jn ky
ri heleyson. i. o xp̄e deus miserere nob.
vñ p̄ph. Dn̄e miserere nobis te em̄ expe
ctauim⁹. Dicitur autē nonies. Primo
vt ordo decimus ex hominibus repat⁹
nouē associetur ordinibus angeloꝝum
Secūdo vt eccia ꝑueniat ad societatem
nouē ordinū angeloꝝū. Tercio ꝫ nouē
genera peccatorum. Est em̄ peccatū ori
ginale. veniale. ꝛ mortale. Jteꝫ peccatū
cogitationis. locutionis. et ꝑpetratio
nis. Jtem peccatuꝫ fragilitatis. simpli
citatis ꝛ malignitatis. Fragilitatis per
impotentiam. simplicitatis ꝑ ignoran
tiam. malignitatis ꝑ inuidiaꝫ. Hoc est
pctm̄ in patrē. pctm̄ in filiū. peccatuꝫ in
sp̄m̄sanctū. Adhuc ideo dicit ter ad pa
trem kyri heleyson. ter ad filiū xp̄e he
leyson. ꝛ ter ad sp̄m̄sanctum kyri heley
son. Sed ad patrem ꝛ ad spiritūsanctū
sub eodem tantū vocabulo. quia pater
et spiritussanctus sunt eiusdem tantuꝫ
nature. Ad filium vero sub alio. quia fi
lius et si sit eiusdē nature cum illis. est
tamē etiā alterius vt gemine gigas sub
substantie. Preterea ideo dꝛ ter c̄tū ad
patrē. ter c̄tum ad filiū. et ter c̄tum ad
sp̄m̄sanctū. vt notetur pater in filio ꝛ fi
lius i patre ꝛ spiritussctūs i vtroq̄. De
hoc dicet in quinta parte sub ti. de ꝑma
Sꝫ in medio mutat kyri in xp̄e vt note
tur duas eē naturas in xp̄o. Rursus ky
ri heleyson triplicatū significat ꝓces pa
trū ve. test. multiplicatas. ad hoc vt gr̄a
summe trinitatis ꝑ aduentū xp̄i eos cō
sociaret nouē agminibus angeloꝝ. Est
aūt magna v̄boꝝ istoꝝū efficacia. Legit
em̄ q̄ dum beatus Basilius kyri heley
son clamasset. poꝛte ticine siue papieñ.
eccie sunt aperte. Rursus cū beat⁹ Ge
mimanus Kyri heleyson clamaret q̄n
q̄ reges conuersi dicunt in fugaꝫ. Vn̄
forte significat aliud q̄ dn̄e miserere. qd̄
tñ nos ignoram⁹. Jn quibusdā eccl'ijs
statim post vltimum kyri heleyson su
biiciunt ymas. quod verbū grecū sonat
latine nobis. Et sensus ē kyri heleyson
ymas. i. potentia diuina miserere nob.
Et beatus Grego. instituit Kyri heley
son nonies. ꝛ a clero tantuꝫ publice in
missa cantari. qd̄ prius apud grecos sil'
a clero et populo cātabat. Siluester v̄o
papa illud de grecis assumpsit.

De Gloria in excelsis deo.

Dicto kyri heleison. mox sacerdos vel põtifex ex institutiõe Thelesphori pape inchoat hymnũ Glia in excelsis deo quē angeli auditi sunt decantare. sicut legit in euãg. Lu. qui angelorum hymnꝰ ꝓhibet testimoniũ tꝑali xp̄i natiuitati. Sane sacerdos ꝑmus et solus illuz inchoando ꝓnunciat q̄ angelũ magni cõsilij repñtat. Nã ortũ saluatoris solꝰ angelus cuiꝰ ꝑsonã ipse gerit primo nunciauit. vñ Lu. ij. Ecce euãgelizo vobis gau. magnũ qd̄ erit oi pplo qr hodie natus ꝛc. Et illũ inchoando stat añ mediũ altaris. in hoc ꝯmemorãs ꝙ dũ mediũ silentiũ tenerent oia natus ē in medio. id ē pro oĩbus messias quē ꝓphete ꝑdixerant. repñtans etiã qr angelus xp̄i natiuitatē pastoribus annũcias stetit i medio eorũ. Et incipiens eleuat manꝰ ꝓpt causas scriptas i sequẽti. ti. ad finē. Itē incipiẽs vertit se ad orientē. tũ qr angelus ab oriente venit in bethleē. tũ qr ad orientē dñm adorare solemus. Tercio inchoãs stat añ medium altaris. ad notandũ ꝙ xp̄s mediator fuit inter nos ꝛ deũ. ꝑ cuiꝰ mediationē deo pacificati sumꝰ. Chorꝰ vo cõcinẽdo rñdẽs gerit ꝑsonã multitudinis. de q̄ in euãg. sequitur. Subito facta ē cũ angelo multitudo celestis milicie lau. deũ ꝛ dicẽ. Glia in excelsis deo. ꝛ in terra pax hoibꝰ bone voluntatis. Hymnus aũt iste nõ tm̃ est angelorũ sed etiam hominũ cõgratulantiũ. ex eo ꝙ mulier ista q̄ dragmã ꝑdiderat decimã iam lucernam accẽderat vt dragmã ꝑditã inueniret. ꝛ pastor dimissis nonaginta ouibus in deserto. iam venerat vt q̄reret centesimam ouez amissam. Ante natiuitatem eñ Christi tres erãt inimiciciarum parietes. Primꝰ inter deũ ꝛ hominē. secũdus inter angelũ et hominē. tercius inter hoiem ꝛ hominē. Hõ nãqꝫ ꝑ inobedientiã creatorē offenderat. ꝛ ꝑ suũ casum restauratõem angelorũ impediuerat. atqꝫ ꝑ varios ritus se ab homine separauerat. Iudeꝰ nãqꝫ cerimonias excolebat. Gentilis idolatriã exercebat. Sed veniens pax nr̃a fecit vtraqꝫ vnũ. ꝛ hmõi ꝑietes destruxit Abstulit eñ pctm̃ ꝛ recõciliauit hoiem deo. repauit casum ꝛ recõciliauit hominem angelo. destruxit ritus ꝛ recõciliauit hoiem homi. Restaurauit ergo fm aplm Eph. j. que in celis ꝛ in terris sũt ꝛ ob hoc illa celestis militie multitudo psallebat. Gloria in excelsis deo. i. i angelis. qui nunqꝫ peccauerũt nec discordiam cũ deo habuerũt. et in terra pax a xp̄o facta. vicz iudeis ꝛ gentilibꝰ bone voluntatis. qui vsqꝫ ad christi natiuitatem ꝓpter pctã sua cũ deo ꝛ cũ angelis discordiam habuerunt. Hinc etiã est ꝙ angelus loquit et congaudet pastoribꝰ qr pax est inter angelos et homines reformata. nascitur deus hõ. qr pax est inter deum ꝛ hominē restaurata. nascit in ꝑsepio bouis et azini. qr pax ē inter homines ꝛ hoies reparata. ꝑ bouez eñ iudaicus. per azinũ gentilis ppl's figurat fm illud. Nõ arabis in boue ꝛ azino. i. iudeo. s. ꝛ gẽtili. Et iter. Cognouit bos possessorem suũ ꝛ azinus ꝑsepe dñi sui. Ideo q̄ canit hymnꝰ iste. qr quē venerãtur angeli i celis. homines venerant in terris. Per hoc q̄z ꝙ dr gloria in excel ꝛc. repñtat mesticia antiquorum patrũ ex tedio expectandi incarnatiõez dñi. Isa. xxviij. Expectate deũ ꝛc. Et ideo etiã cãtat alleluia. qr habebant spez liberatõis vñ ps. Sperauerunt ꝛ liberasti eos. In hoc q̄z hymno notat spes ecclie q̄ cũ angelis sperat se canere. Vñ tã illorum canticũ assumit. sequit. Laudamꝰ te. s. inenarrabilia opera tua ꝑdicando. Que vba et sequẽtia a beato Hilario pictauień. asseruntur apposita fuisse. ꝛ ꝑcedentia solum antiquitus dicebãt in missa. Innocentius tamen terciꝰ dixit illa a The

lesphoro papa addita fore. Alij vo ꝙ a
Symacho papa. Symachus papa cõ-
stituit tam in dñica die ꝗ in natalitijs
martyꝝ glia in excelsis ad missam cãta
ri. qꝛ sctõs ꝑ dñicã resurrectiõem glie
angeloꝝ sociatos eẽ recolit. Cantat em̃
in festis aplõꝝ ⁊ confessoꝝ in quoꝝ ho-
norẽ dedicata est q̃cunqꝫ eccia ⁊ genera
liter in festis q̃ nobis celestẽ solennita-
tẽ repñtant. In diebus vero luctus ⁊ ie
iunioꝝ nõ dr̃. pterqꝫ in duobus sabbat̃
specialibus mysterijs adornatis. iuxta
illud. Cantate dño canticũ nouuz. put
dictũ est in ꝓhemio huiꝰ ptis. Dictꝰ qꝫ
Thelesphorus papa p̃cepit illũ cãtari
ad missam nocturnã natalis dñi quaz ⁊
ipse instituit. Quidam dicũt non eẽ cã
tandũ in missa nisi in hora tercia. qꝛ tũc
spũssanctus sup aplõs descendit. ⁊ eos
gloria et exultatõne repleuit. Inno. iij.
statuit vt qñ in diebus profestis celebra
tur in honorẽ beate virginis vel spũsscti
vel sancte crucis. nec hymnus angelicꝰ
nec symbolũ dicat. nec etiaz Te deum
laudamus in laudibus matutinis. In
aduentu vero vel in septuagesima non
canitur. prout in septima pte sub ti. de
de septẽ diebus post pasca dicet. Eps
tamen bethleemitanus ex abusu omni
die et in omni missa etiã pro defunctis
gloria in excelsis decantat ꝓ eo ꝙ hym
nus ille Luca testante primo in bethle
emitana regione cantatus est.

De Salutatione ad populũ

Angelico hym-
no finito sacerdos ad populũ
se voluens illũ salutat dicẽs.
Dñs vobiscum. qđ sumptum est de li-
bro Ruth. ij. Sic ei legit Booz salutas
se messores suos. Et ꝓpheta in Paral.
Aza regẽ et qui cũ eo erant. Et angelꝰ
salutans Gedeonẽ. dixit. dñs tecũ. Bo
oz quidẽ figuraz saluatoris exp̃ssit. qui
Ruth moabitidẽ duxit vxorẽ. Et hec sa

lutatio significat salutationẽ quã xp̃us
fecit apostolis post resurrectõz. de qua
in quinta parte sub ti. de prima dicetur
In omnibus ergo misse orõnibꝰ sacer-
dos p̃mittit dñs vobiscũ. nisi in orõni-
bus que p̃cedũt ꝓphetias. vel etiã orõ-
nes sup populũ in q̃dragesima. et nisi i
orõnibus q̃ immediate sequunt post ꝓ
mã orõnẽ. et in illis q̃ dicunt in pasce-
ue. ꝫ tũc missa nõ dr̃. licet sacerdos cõi-
cet. Cũ em̃ ꝑ p̃dictã salutatõnem optet
dñm esse cũ pplõ qui est in eo ꝑ spiritũ
grẽ septiformis. iõ eccia ordinauit septi
es tantũ in missa pplm salutari vt iã di
cet. Ideoqꝫ in p̃missis orõnibus tm̃ dr̃
Premittit tñ alijs exhortatõ ad humi
liationẽ ꝑ flectamꝰ genua. vel ꝑ. humi-
liate capita vestra deo. qꝛ orõ que faciẽ
da est cũ ieiunio ad malignũ spm̃ eijci-
endũ. tunc demũ valet si cũ humilitate
fiat. Rursus in diebus ieiunioꝝ repñ-
tat eccia tp̃us babylonice captiuitatis.
Merito ergo sacerdos tunc populũ vt
pote absentẽ nõ salutat nec se ad illum
ↄuertit. ꝫ absolute incipiẽs. oremus. in
sinuat ꝓ illo fore orandum. et quia orõ
fieri debet cum affectu. mox subditur.
flectamus genua. vel humiliate capita
vestra deo. Repñtat etiã tp̃s dominice
passionis. qđ p̃cipue post cenam cũ di
scipulis factaz incepit. Quia ergo tpe
illo dñs discipulos non salutauit ꝫ eos
ad orandũ pluries excitauit. ideo sacer
dos tunc populũ non salutat sed ei ora
re insinuat. Sed et quia tempore illo
xp̃s in oratiõe genua flexit. iõ mox ad
genua flectendũ inuitat. Dic aũt flecta
mus genua. in ꝑsona vniuersitatis oim
fideliũ q̃si oim sindicꝰ seip̃m includẽs.
⁊ iõ loquit in p̃ma ꝑsona excitans se et
oẽs ad orandũ humiliter et deuote. ꝫ
mox subijcit. leuate. in ꝑsona alterius.
scz xp̃i. cuius typũ gerit in officio misse
et tunc loquit in secũda ꝑsona et in dis-
simili cãtu. q̃si ipse christus dicat. Sur

git e. qm̄ vestraz humiliatatē et devoti onē video. Et tunc vice oim̄ loquitur si ne orat. Quid significent collecte q̄ di-cunt post flectamus ꝛ post humiliate. di cetur in sexta pte sub quarta feria in capite ieiuniorū. Aliis vero diebus et tpibus eccia tempus exultatōnis ꝛ ple nitudinis q̄ precipue fuit post xp̄i resur rectionē repn̄tat. Et tunc sacerdos po-pulū salutat. repn̄tans vt p̄missum est. ꝙ dn̄s post resurrectōem discipulos sa lutauit. Sacerdos ꝫ orōnibus p̄mittit dn̄s vobiscum. vt populū reddat atten tum ꝙ mens eius ad deum dirigat. ꝛ ei p intentionē sedulā cōiungat. Et ē sen sus. Dn̄s vobiscum. i. in vobis maneat ꝛ vos premio vite eterne remuneret. ꝛ petitionibus vestris effectū tribuat. seu g̃ram dei impetretis pseuerantes i illa Chorus vō ꝛ populus rn̄det. et cū spū tuo. qd̄ sumptū est ex ep̄la. ij. Thimo. vlti. vbi dicit. Dn̄s Jesus xp̄s cum spū tuo. Hmōi etem̄ mutue salutatōes no tant ꝙ sacerdotis et populi vnus debet esse affectus. Et est sensus. Tu pro nob factus es preces ad dn̄m. ꝛ qꝛ dn̄s de⁹ p̄ces illas tantum approbat ꝛ exaudit que ex bono corde pcedunt. oramus ꝛ nos similiter p te. vt ille sine q̄ nullū ē bonū sit cū spū tuo. vt qui tecum est in ore sit ꝛ in corde. ꝛ in te maneat. Et p̄ hoc cessat hesitatio querētiū quare po pulus rn̄det. ꝛ cū spū tuo. cū sacerdos dicēdo. dn̄s vobiscū. optauerit dn̄m eē cū illis. nō solū in spū. verū etiā in cor pore. Nam ꝛ idipm̄ pp̄ls p hanc rn̄sio nē optat. vt p̄missū est. Pōt etiā dici. ꝙ i hac rn̄sione pp̄ls se refert solū ad acti onē immolatōis ad quā sacerdos pce dit in qua per spm̄ totaliter eleuat⁹ ꝛ ab omi terrenitate prorsus abstract⁹ eē dꝫ Postq̄ vero chorus respondit. ipse se ad altare reuoluit. scꝫ ad orientem vt di cetur in prohemio quinte ptis. ꝛ q̄si pa rū de sua bonitate ꝯfidens vniuersalez

ad se colligit eccl̄iam dicēs. q̄si oim̄ sim dicus. oremus. q. d. Orate oēs sil' mecū vt qd̄ postulamus cicius impetremus qm̄ impossibile est multitudine non ex audiri. ꝛ sic orōnem dicit. Dicendo er-go oremus. hortat alios ad orandū. qꝛ ip̄e xp̄s monuit discipulos orare dicēs Orate ne intretis in temptatōnem. Et postea orat. qꝛ et postea xp̄s orauit. ip̄e em̄ fecit ꝛ docuit. Qd̄ aūt dicit oremus ab antiquis habemus q̄ p̄misso orem⁹ subiūgebāt cōiter orōnez. Dic aūt ore-mus stās an̄ mediū altaris ꝑpter rōnes positas in pncipio pcedētis tituli. Qīo aūt quā dicit significat indulgētiā quā dn̄s repromisit. Et deinde trāsit ad de-xtraz ptez altaris vt dicet sub ti. se. Oīo ne finita chorus rn̄det. Amē. qd̄ est he braicū verbū. q̄si dicat. fiat nobis sicut orasti. seu feliciter acta sit oratō tua. Et est sumptū amē ex Apoc. Johis. Am-bro. exponit amen. i. verū est qd̄ sermo sonat affectus sentiat. Qn̄q; ponit pve re vt ibi. Amē amē dico vobis. put sꝫ ti. de orōne dicet. Et nota ꝙ p̄missa sa-lutatio. s. dn̄s vobiscū ad minores ꝛ im pfectos ac simplices ptinet sacerdotes Ep̄s vō vel eius supior q̄ pfectus eē dꝫ ꝛ expssam xp̄i similitudinē gerit vt se vi carium christi ostendat oratur⁹ p̄ma vi ce vtit verbo dn̄i dicentis Jo. xx. Pax vobis. q̄ fuit prima vox dn̄i ad discipu o s qn̄ eis post resurrectōem appuit. q̄ si dicat. in pn̄ti det vobis pax pectoris ꝛ i futuro pax eternitatis. De vtraq; Jo han. xiiij. Pacē meā relinq̄ vob pacem meā do vobis. Hoc etiā v̄bo vsus ē di spensator Joseph ad frēs ei⁹. Postea vō ad instar ceterorum sacerdotū dic dn̄s vobiscū. vt se esse vnum ex ip̄is ondat. Et est aduertendū ꝙ tunc demum pax vobis dicitur. quādo gloria in excelsis cantatur. Et hoc ideo vt correspondeat ei qd̄ ibi dicitur. et in terra pax hoībus ꝛc. Preterea hꝫ salutatio a xp̄o tempe

gaudij ꝛ leticie.s. resurrectōnis ad disci pulos facta illi cātico leticie correndere debet. Sunt etiā q̇ dicūt ꝙ pōtifex solē niter celebrās in dieb⁹ quib⁹ glīa in ex- celsis dr̄ repn̄tat xp̄m post resurrectōe3 seu resurrectōnis gaudiū. quo tp̄e sepe xp̄s dicta salutatōe ad discipulos vsus ē. Ideoq̄ xp̄m imitando p̄missis dieb⁹ hoc dicit. In missis vo q̄s alijs diebus vel tp̄ibus dicit. vel etia3 q̇ ab inferiob⁹ dicūtur xp̄i passio figurat ꝛ planct⁹ at- q̄ afflictio ꝯformat. ꝛ iō in illis pax vo- bis nō dr̄ ne gaudiū cū dolore misceat. Pōt etiā dici ꝙ ꝑ xp̄m facta est pax in- ter deū ꝛ hoiem. ꝛ int angelos ꝛ hoies. qđ manifestauit angel⁹ qn̄ in xp̄i natiui tate cātauit gloria in excelsis deo. Et in terra pax ho. bo. vo. Pacem vo int de- um ꝛ hoies manifestauit xp̄us qn̄ post resurrectōem dixit apl̄is pax vobis. hec repn̄tantur i missa. Primu3 ꝑ quēlibet sacerdotē q̇ pōt cantare gloria in excel- sis deo angelū repn̄tans. Scđm ꝑ ep̄m qui solus dicit pax vobis repn̄tās xp̄m qui i ꝑsona ecc̄ie dixit apl̄is. pax vobis. Vtrūq̄ aūt dic̄ ep̄s solēniter celebrās. q2 vtrūq̄. s. xp̄m ꝛ angelū repn̄tat. Ipse em̄ spālior est xp̄i vicari⁹ q̄3 simplex sa- cerdos. Iōq̄ cu3 omittit offm̄ angeli. s. tp̄ibus q̇bus cantica leticie subticentur sc3 te deū laudamus. ꝛ gloria in excels omittit similit ꝛ hoc officiū xp̄i non di- cens pax vobis sed dn̄s vobiscu3. sicut simplex sacerdos. Nō em̄ ꝑ ep̄m q̇ rep̄ sentat xp̄m ꝛ angelū vna pax sine alte- ra nūciat. Idē etiā ē in ite missa est. qđ nō dr̄ nisi gloria in excelsis dicat. Sa ne diacon⁹ nō dicit dn̄s vobiscū per ho ras. eo ꝙ nō ita gerit tipū xp̄i. q̇ ꝑ boo3 hac salutatōe vsus ē sicut sacerdos q̇ ea in ꝑsona xp̄i vtit. Legēs tn̄ euāgelium hoc dicit. q2 tūc vtit officio p̄dicatoris. ꝛ ꝓnunciat doctrinā ab ip̄o xp̄o imme diate ꝓlatā. ꝛ etiā cereū pascalem bn̄dī- cēs. q2 tūc xp̄i resurrectō3 repn̄tat. Sūt tamē q̇da3 q̇ dicūt ꝙ in diuinis officijs q̄ dicere tenētur. licite possent hoc dice re cū ꝓhitū non legat. q̇bus generalis vsus ecclesie cōtradicit. vt se inferiores sacerdotibus agnoscāt. Notandū ē aūt ꝙ septem vicibus populus salutatur i missa quatenus exclusis septē vicijs ca pitalibus suscipiat gratia3 septiformē. Misteriū em̄ misse ad septem dona spi ritussancti refert. Primo in ipso misse exordio an̄ collectā. Secūdo an̄ euāge- liū. Tercio post euangelium siue dicto simbolo an̄ offertoriū. Quarto an̄ p̄fa- tionem cū dicit sacerdos. Per om̄ia se- cula seculoꝝ. ꝛ ꝯseq̄nter dn̄s vobiscum. Quinto an̄ pacis osculum cū dicit pax domini sit semꝑ vobiscū. Sexto an̄ pri mam orōnē post cōionem. Septimo fi nita finali postcōione vel orōne. In pri ma salutatōne spūs sapientie intellligi- tur. q2 sapia intrauit in hunc mūdū vt saluaret nos. In secūda spūs intellect⁹ ideo em̄ p̄dicauit vt doceret nos. In ter cia spūs ꝯsilij. hic em̄ secreto dei cōsilio se passioni obtulit vt rđimeret nos. In q̄rta spūs fortitudinis q2 pendēs in cru ce diabolū expugnuit vt redimeret nos. In q̇nta spūs scientie. q2 resurgens di- scipulos salutauit ꝛ eis sensum aperuit vt erudirēt nos. In sexta spūs pietat. q2 sola pietate hūanā naturā suꝑ astra leuauit. vt exaltaret nos. In septia spi- ritus timoris. q2 angeli tremebūt dū ve nerit ad iudiciū vt glorificet nos. Cete- rū in q̄libet salutatōne mutat officium misse ꝛ de vno officio ad aliud transit. q̄re merito salutatio p̄mittit. Cū em̄ ad oꝑarios nouiter ingredimur. eos salu- tare solemus. ꝛ fm hoc octo officia sūt in missa. Rursus salutat etiā octauo. vt q̇dā volūt. s. post offertoriū an̄ secretel- lam Nā voluēs se ad ppl'um dicturus. orate frēs ꝛc. debet p̄dicere sub silentio dn̄s vobiscum. Vex licet eis q̇s saluta mus faciem regulariter repn̄temus tn̄

in q̄nq3 dūtaxat ex ꝑmissis salutationi-
bus sacerdos ad ppl'm se cōuertit. Naz
in illa salutatōe q̄ fit añ euangeliuz se ñ
ꝯuertit q2 iam intētus ē ad v̄ba dei an-
nūciāda. nec etiā in illa q̄ fit añ ꝑfatōez.
q2 iam intētus ē ad sacrificium altaris
tractādū. nec etiā in illa q̄ fit ante pacis
osculū. q2 iam tenet corp9 xp̄i in mani-
bus. ⁊ cor h3 sursum ad deū. ⁊ oīno in-
tentus ē ad reuerenter illud tractandū.
Nemo. n. mittēs manū ad aratrū ⁊ r'spi
ciens retro aptus ē regno dei. Ceteꝝ q̄-
na ad ppl'm cū dn̄s vobiscū facta ꝯuer-
sio. signat q̄nq3 apparitōes q̄s xp̄s fec̄
discipulis suis i die resurrectōis. Pr̄a
fuit marie magdalene. Joh. xx. ⁊ mar.
vlti. Scd̄a eidē ⁊ alijs mulierib9 redeū
tibus de sepulcro quādo dixit eis aue-
te. Mat. vlt. Tercia petro. Quarta du-
obus discipulis eūtibus i emaus. Qui
to i domo. x. discipulis absente thoma
Joh. xx. Sed q2 altera illaꝝ manifesta
nō fuit qñ videlicet ꝑmo apparuit ma
rie magdalene vel s'm alios qñ appartu
it petro. q2 nescit' qñ aut vbi. ideo sacer
dos añ secretellā dicturus. orate frēs. ꝓ
dicit sub silentio dn̄s vobiscū. ꝫ patent'
dicit orate ⁊c̄. q2 patēter dixit apl's. ora
te ne intretis in tēptatōnē. Fuerūt etiā
⁊ alie apparitiones. de q̄bus nil ad pn̄s
Non est etiā omittendū q᷑ sacerdos ꝯ
voluit se ad ppl'm a dextra ⁊ ꝑ eandem
se ad altare reuoluit q̄si ip̄o facto dicēs
Dextra dn̄i fecit v̄tutē. dextra do. ex. m.
d. d. f. v̄tutē. Scd̄o ad designandū q᷑ in
sepulcro dn̄ico angelus a dextris sede
bat. Tercio vt sacerdos ꝑ h̄ innuat se re
ctam ⁊ attentā h̄re intentōz ꝓ se ⁊ ppl'o
ad celestez p̄riam q̄ ꝑ dextrā significat'.
iux̄ illud i canticis. Dextra eius ample
xabit' me. Quarto q2 v̄sus salutādo po
pulū. ⁊ ꝯuersus dicendo orem9 hortat'
tam se q᷑ ppl'm ad orandū ⁊ orō d3 fieri
ꝓ eternis q̄ ꝑ dextrā significāt'. vn̄ xp̄s
sedē dr̄ ad dextram p̄ris. merito a parte
dextra fit vtrūq3. gerit q̄ppe sacerdos ti
pū xp̄i q̄ ꝑfect9 ē in salutatōibus ⁊ orō
nibus q̄ a dextra fiunt. Verūtñ postq3
dixit. orate ꝓ me frēs ⁊c̄. se reuoluit a si
nistra. iuxta illud ps. Circūiui ⁊ immo
laui i tab. e. h. vo. ⁊c̄. ꝑꝑans em̄ se ad im
molādū q̄ndā circūitū fac̄. Se igit' tūc
cōuertit a sinistra q̄ ipfectior ⁊ ifirmior
ē. ad notandū ipfectōnem cuiuslibet sa
cerdotis ꝑter xp̄m. Hinc ē q᷑ ꝑmissa v̄
ba dicendo obsecrat tanq3 ipfect9 ⁊ pec
cator ⁊ indigens alioꝝ auxilio ipendi si
bi ab alijs bn̄ficiuz orōnis. Scd̄o q̄3 re
uoluit' tūc a sinistra vt ꝑ h̄ significet tri
sticiā de passiōe xp̄i ad quā repn̄tandaz
statim intēdit. tristicia. n. recte ꝑ sinistrā
significat'. iux̄ illud apl'i. A dextris ⁊ a
sinistris ꝑ gl'iam ⁊ ignobilitatez. ꝑ infa
miā ⁊ bonā famā. Debent etiā fieri ille
volutōes ⁊ reuolutōes añ mediū alta
ris. iux̄ illō. In medio eccl'ie aperuit os
suuz ⁊c̄. In q̄ ⁊ illud cōmēorat' q᷑ redē
ptor nr̄ iux̄ Salomonez corp9 suū i me
dia caritate cōstrauit ꝓpt' filias hier'lm.
Et attēde q2 q̄dā dicto dn̄s vobiscū. ad
altare reuoluti dicūt orem9 stātes ante
mediū altaris ꝑ h̄ insinuātes se in loco
manifesto ⁊ ppl'o conuenieti orare. s. añ
mediū altaris q᷑q3 ppl's deb3 de medio
cordis orōes ad deū effundere. Alij vo
ad dextrū cornu altaris. vbi orōnē pro
ferre debēt dicūt orem9 vt sic int' insinu
ationē ⁊ orōnē nullū actū aliū interpo
nāt. ⁊ vt ibi ꝑcedat orādi insinuatio vbi
mox sbseq̄ ip̄a orō ⁊ orantis ppl'i debet
esse intentio.

De oratione seu collecta.

SAlutatione pre
s missa orōes subijciūt'. q2. n. oīs
nr̄a opatio a deo inchoata cir
culariter in ip̄m terminari debet. ideo
misse offm̄ incipit ab orōne. ⁊ terminat'
in grār̄uactione. Vn̄ videnduz ē q̄s de
beat orōes dicē. Qualit' ⁊ ꝓ q̄b9 ē oran

dum. Quid sit oīo ⁊ qñ ⁊ vbi. ⁊ versus
quā ꝑtē oīones dicende sint. De muta-
tione sacerdotꝭ ab vna ꝑte altaris ad al
teram. Vñ oīones dicātur. ⁊ vñ origi-
nem habuerūt. Qualiꝰ verba eaꝝ intel
ligantꝰ. Qualiter oīones terminentur.
Quare vocētur collecte. Que ⁊ q̄t oīo-
nes dicēde sunt ⁊ de inuētoribus earuꝫ
Quō pōtifex vel sacerdos illas dicens
stare dꝫ. Circa primū notandū ē ꝙ ea
q̇bus ppl's immediate ordinatꝰ ad deuꝫ
sacerdotes tantū dicūt q̄ sunt mediato
res inter deū ⁊ pplm̄ q̊ꝝ q̄dā dicūtꝰ pu-
blice spectantia ad totū pplm̄ in cuius
ꝑsona ipe solus ea deo ꝓponit. sicut sūt
oīones ⁊ grārūactiones. q̄dā priuatim
q̄ ad officiū eiꝰ tantū spectāt. vt ꝯsecra-
tiones ⁊ hmōi oīones q̄s ipe ꝓ pplo fa
cit. nō tñ in ꝑsona ppli orans. ⁊ in oibꝰ
p̄mittit dñs vobiscū. vt mens ppli deo
cōiungatꝰ. Et q: ppl'us in his q̄ ad deuꝫ
ꝑtinēt sacerdotē ducē hꝫ. idō in fine cu
iuslibet oīonis ppl's ꝯsentit rñdēs amē.
vt iam dicetꝰ. ꝓpter qḋ ⁊ omnis oīo alte
terminatur. etiā si priuate fiat. Sane
orandū ē breuibus v̄bis nō in multilo
quio. vt iā dicetꝰ. Vñ ⁊ greci parū ꝫ fre-
quēter orant ꝫ in lacrimis ⁊ in puritate
cordis. nō i voce clamosa ꝫ in mētis in
tentione ⁊ lacrimaꝝ cōpunctōne. Sic
eñ in ꝯspectu diuine maiestatis ⁊ āge-
lorū oportet nos esse vt mens nr̄a voci
ꝯcordet. iuxta illud ps. Exaudiuit dñs
vocē fletus mei ⁊c̄. Et iteꝝ. Sacrificiuꝫ
deo spūs cōtribulatus ⁊c̄. Debet etiaꝫ
oīo esse deuota. naꝫ oīm creatori cū de-
uotōne ē supplicādū. Dū aūt sacerdos
⁊ scit alte oīonē. alij nō debēt v̄bis ora-
re. ꝫ illam oīonē attendere ⁊ ad eam re
spondere Amē. Pro q̇bus sit orādū
dicetꝰ in. vj. parte sub titu. de parasceue.

Quid sit oīo ⁊ q̄ hora ⁊ vbi hore ca-
nonice dicēde sunt. ⁊ v̄sus quā ꝑtē orā-
dū est dicetꝰ i ꝓhemio q̇nte ꝑtis. Quid
significet oīo q̄ dꝛ añ epistolā dicetꝰ sub
ti. de sessione epi. Sane sacerdos duꝫ
orat ad dextrā cōsistit altaris. iuxta illḋ
Exo. xxx. Depcabitꝰ aaron sup cornu al
taris ⁊ placabit sup eū in generatōnibꝰ
suis. in hoc illud signās qḋ fuerat pro-
phetatū. Deus ab austro veniet xp̄s ei
iudos docuit. ad q̇s a p̄re luminū mis-
sus fuit. q: dextra iudeos. sinistra genti
les figurat. Et qm̄ leticia ꝑ dextrā. tristi
cia v̄o ꝑ sinistrā designatur. idcirco ad
dextrā partem altaris p̄mū accedit. vt
gaudiū dñice natiuitatis ostēdat. Dein
de dicturus euāgeliū ad sinistrā ꝯuerti
tur vt tristiciā passionis insinuet. Sed
iteꝝ redit ad dextrā. vt gaudiū resurre-
ctionis annūciet. De h̄ aliꝰ dicetꝰ sub ti.
de mutatōe sacerdotis. Romanus v̄o
pōtifex oraturus ad sedē post altare vl'
aliꝰ ep̄s ad latus altaris ascēdit. ⁊ stans
collectā ꝓnūciat quā libro legit apto et
deinde sedet q: sicut euāgelista testetur
venit ih̄us in nazareth vbi nutritus fu
erat. ⁊ intrauit s̄m ꝯsuetudineꝫ diei sab
bati i sinagogā ⁊ surrexit legere. ⁊ tradi
tus ē ei liber Ysaie ꝓphe. quē vt reuol-
uit inuenit locū vbi scriptū erat. Spūs
dñi sup me ꝓpter qḋ vnxit me. Et cum
plicuisset librū reddidit mīstro ⁊ sedit.
Rursus pōtifex ad latꝰ altaris vsq̄ post
dictū offertoriū moratꝰ. vt dictuꝫ est sub
ti. q̄liter ep̄s vel sacerdos ad altare sta-
re debeat. Seq̄tur videre vñ oīo dica
tur. ⁊ vñ oīones originē habuerunt. Et
q̇dem dī oīo ab orādo eo ꝙ ꝑ eā a pplo
bona corꝑis ⁊ aīe orando petuntur. Li-
cet eñ dñs sciat q̇bus egemus. orare tñ
debemꝰ. put dicetꝰ sub oīone domica.
Orat etiā sacerdos ꝓ bonis vt assint ⁊
ꝓ malis vt absint. Designantꝰ aūt oīo-
nes in Apocal'. per fumū aromatū qui
ascendit in cōspectu dñi de manu ange
li. Xp̄s eñ verus homo ꝓpter nos pas-
sioni deditus. cuius illa vox ē holocau
sta etiam ꝓ delicto non postulasti. tunc
dixi. ecce venio. semꝑ ꝓ nobis orabat q̄

ꝯm apostolū exauditus est in oīb9
ꝓ sua reuerentia. Qualiter v̄ba oro-
nū intelligēda sunt videam9 ⁊ q̄dez qđ
in q̄busdā codicibus ꝯtinet. prosit huic
vel illi sancto talis oblatio ad gloriaz ⁊
honorē sic intelligi debet. ꝙ ad h̄ ꝓsit vt
ille magis ac magis a fidelibus glorifi-
cet aut etiā honoret in terris. Cū eīm ipi
sint ꝑfecte beati. oīa eis in celis ad vo
tum succedūt. Vñ nō egent nr̄is oroni-
bus. immo iniuriaz facit martyri q̄ orat
ꝓ martyre licet plerīq3 reputēt nō indi-
gnū gloriam sanctoꝝ posse vsq3 in diez
iudicij augmentari. ⁊ ideo ecciam inte-
rim rite posse augmentationē glorifica
tionis eoꝝ optare. Qđ aūt post finez
orōnis subiūgitur. ꝑ dñm nr̄m ihesum
xp̄m. illud signat qđ ipe in euāgelio di
cit. Quicq̄d petieritis p̄rem in nomine
meo fiet vobis. Orat eīm sacerdos ad de
um p̄rem vt ꝑ filiū suū q̄ dn̄s nr̄ ē eq̄lit
sicut pater. orō ꝑficiatur. Hinc eīm ē ꝙ
omnis orō regulariter ad p̄rem dirigit
⁊ termiat i noīe filij. Nō. n. ꝑ aliā viam
ad nos eterna dei bn̄ficia p̄nt decurrere
q̄3 ꝑ eū q̄ ē mediator dei ⁊ hoīm homo
xp̄s iesus sicut ꝑ mediātē cristallū mit-
tit ignis in testā suppositā a solo lōgin-
quo. Et sumptū ē. h̄ de epl'a ad Roma.
vbi dr̄. Gloriemur i deo per dñm nr̄m
ihm xp̄m. Nemo. n. vadit ad p̄rem nisi
ꝑ me. Et ipe alibi dicit. Si q̄d petierit
p̄rem in noīe meo dabit vobis. Et nota
ꝙ iesus ē ꝓpriū nomē. ꝑut dictū ē in ꝓ
hemio. ij. ꝑtis. Qđ v̄o seq̄r. q̄ te. vi. ⁊ re.
in v. ss. de. ⁊c̄. ita pōt intelligi. in vnitate
ss. h̄ ē vna cū spūsancto. Nā p̄r ⁊ filius
⁊. ss. sunt vnus deus. Vel in vnitate. ss.
hoc est in spiritusancto qui ē vnitas pa-
tris ⁊ filij. ⁊ amor et connexio vtriusq3.
Possunt etiā sic exponi p̄missa verba.
per dominū nostrū ⁊c̄. vt sit sensus. O
pater exaudi per filiū tuū qui hoc vult
⁊ potest. vult quia viuit. potest quia re-
gnat. viuit inq̄3 ⁊ regnat tecū in vnitate
spūssancti. Nō quidem viuit et regnat
vt tyrannus spū iniq̄tatis. sed viuit ⁊ re
gnat deus spū benignitatis. Qđ v̄o se
quit. ꝑ oīa secula seculoꝝ. vel ꝯsecutiue
vel anthonomasice intelligi pōt. Cōse-
cutiue sicut generationes generationū
q. d. ꝑ oīa secula seculoꝝ sibi inuicē suc
cedentia. dicūtur eīm secula. q2 sequūt.
nam alijs discedentibus alia sequūtur.
Anthonomasice. sicut dr̄ cantica cant.
⁊ est sensus sicut añ oīa secula fili9 cū
patre in vnitate spūssancti in deitate vi
xit ⁊ fuit. ita in p̄senti seculo ⁊ in futuro
vbi iusti cū sanctis angelis ꝑmanebūt.
⁊ iniusti cū diabolis cruciabūtur creda
tur equaliter viuere cū patre ⁊ spūsan-
cto ⁊ nullo fine concludi. Seq̄tur amē.
qđ verbū optantis vel affirmātis ostē-
dit affectū vel cōsensum vt p̄missum est
Populus eīm assentiēs voci sacerdotis
q̄ dixit. per omnia secula seculoꝝ. assen-
tit ꝙ seculū ꝑ eū creatum ē. Vñ in fine
psalmoꝝ vbi nos dicimus fiat fiat. he-
breus dicit amen amen. Et xp̄s in euā-
gelio sepe dicit amen amen. i. veꝝ verū
dico vobis. Respicit ergo vel ad formā
orōnis. vt quod oratur optetur vel ad
modū conclusionis. vt quod concludi-
tur affirmet. Verbigr̄a. Cum sacerdos
orans dicit. Da nobis q̄sumus oīpo
tens dñe salutē mentis ⁊ corpis. popu
lus optando rn̄det amē. i. fiat. Et cuz sa
cerdos cōcludit. q̄ te. vi. ⁊ reg. in v. ss. d.
per o. se. se. populus affirmādo respon
det amen. i. verū est. Vel amen interp̄
tat veritas. vt in apoca. Hec dicit amē
testis fidelis. de hoc dictū ē in p̄cedenti.
Circa termiatōem collectaꝝ notā
dū ē ꝙ i eis q̄nq3 dirigit ꝯmo ad patrez
quandoq3 ad filiū. quandoq3 ad spiritū
sanctū. ⁊ q̄nq3 ad totā trinitatez. Si ser
mo ad solū patrē dirigit nō habita mē
tione de filio neq3 spūsancto. tunc dicit
in fine per dñm nostrū ihm xp̄m fi. t. q.
te. vi. ⁊ reg. in v. ss. d. ꝑ o. se. se. siue ꝑ eun

dē ⁊ eiusdē. vt in illa orone. Protector i te sperantiū ⁊c. Si vo ibi fiat mentio de filio. refert an ante finalē ptē oronis an in fine ipius fiat mentio de filio. Si sermo dirigit ad patrē habita mētione de filio an finē. tunc dr in fine. p eundez dnm nrm ⁊c. vt in illa orone. Deus q de btē marie vginis ⁊c. Si in fine. tūc sbijcitur imediate. q tecū. sine peundē ⁊ eiusdē. vt in illa colecta scti stephani. Ops sempiterne deus q pmitias martir ⁊c. Et in illa. Deus q salutis eterne. Vel dominū nrm iesū sine p. vt in illa collecta Deus q nos redēptiōis eterne. q dr in vigilia natal. Et i illa. Illumia qms. q dr in ephiphania. Vel iesus xpus dns nr vt i illa. Deus q ad eternā. q dr feria tercia post pasca. Et i secreta illa. Ipe tibi. q dr in cena dni. Si vo in oroe q ad patrē dirigit fit mentio de spusctō. dr in fine p dnm nostr. s; tūc dr in vnitate eiusdē spiritusscti deus. vt i illa. Deus q corda fideliū. Et i illa. Assit nobis qms virtus spusscti. Qr si fiat tibi mentio pmo de spusancto. et postea de filio. tunc subijcitur in fine immediate. q tecū. vt in illa. Mentes nras qms dne paclit9. et i illa. Vre igne ⁊c. Rursus qn ad patrem dirigim9 sermonē orando vt ipe det nobis spm viuificādo vel hmōi. tunc dr. p dnm ⁊c. sine p eundē et eiusdē. vt in illa q dr in bndictōe cineris. Deus q humiliatōe ⁊c. et in illa q dr in bndictōe font. Omps sempiterne deus respice ⁊c. Si aūt sermo ad filium dirigitur. vt in illa oratione. Excita dne potentiam tuam ⁊ veni. Et simlr in alijs collectis de aduētu domini. Et in illa. Deus qui virginalem aulam ⁊c. tūc dr i fine. q viuis ⁊ regnas cū deo pre i vnitate spusscti de9 ⁊c. Et si fiat ibi mentio de pre. tūc dr. q cuz eodē deo pre ⁊c. vt in illa oroe canonis. Dne iesu xpe fili dei ⁊c. Si vo smo dirigit ad spmsctm. dicūt qdā q tūc dicit in fine. qui cū pre et filio viuis et regnas de9. Verūtn ois oratio dirigit ad prez et ad filiū. ⁊ nulla ad spmsanctum. quia spiritussanctus est donum. ⁊ a dono nō petitur donum. sed poti9 a largitore doni. Petit. ergo a patre et filio et ad eos sermo dirigit tanq ad donatorem ⁊ nō a spusancto q est donū ⁊ pariter ab vtroq procedit. Si aūt ad totam trinitatez sermo dirigit. tunc dr in fine. per dnm. sine p eundē et eiusdez. vt in illa orone canonis. Suscipe sctā trinitas. Et i illa q dr in fine misse. Placeat tibi sctā trinitas. in quib9 dr. p xpm dnm nrm. qd succedit in oronibus in locū p dominū nostr causa breuitatis. Idemq est si in orone que ad deum patrē dirigit de eo mētio fiat vt in illa. Ops sempiterne deus qui dedisti famulis tuis. Tamē tūc dicunt quidā. qui viuis ⁊ regnas vnus deus p oia se. s. Alij vo intelligentes q oro ipa ad deū filiū dirigat tūc dicūt. q vi. ⁊ re. in v. s. s. d. p o. se. s. Et in illa oroe. Fideliū deus oim cōditor. Tota naq trinitas cōditor ⁊ redeptor est. licet xps ppie sit redemptor. Pōt etiā dici q oro q ad trinitatē dirigit cōcludit sine aliq psonarū distinctōe. sic. q vi. ⁊ re. d. p o. s. se. Vel cōuertat orans sermonē ad sevl ad pplm dicens. qd ipe pstare dignet. ⁊ sic etiā cōcludit i oronib9 bndictōnalib9. Sane in orone in qua sermo dirigitur ad caput eccie videt debere dici. q vi. et re. cū xps sit caput eccie. sed non est ita. Tota naq trinitas est caput eccie. ideo dici deber. p dominū nostrū. In exorcismis vero ad expellendum demonem aliter dicitur. qm in aque benedictione dicit. p eum q ven. est iudica. vi. ⁊ mor. et sclm p ignē. Similr et in cathecismis dr. qui ventu. ē. ⁊c. quo cito em diabolus audit christū esse vēturū iudicare seculū per ignem fugit timens iudicium ignis quia scit se post diem iudicij eterno igne puniendum. Eadem quoq ratione dixit magister Gilbert9 q orones in ex

equijs mortuoꝝ dn̄t sibi mō finiri. cōis
tamē vsus ecclesie tenet vt dicaꝶ p dn̄m
nostrū ⁊c. In illa tn̄ orone. Fideliū deꝰ
oīm conditor debet dici. qui vi. ⁊ re. ⁊c.
vt p̄missum est. Et aduerte ꝙ oratōnes
in laudibus i missa ⁊ in vesperis sub eo
dem ⁊ solenniori tono dicūtur. ꝓ eo ꝙ
ille hore solennius et festiuius in eccle-
sia dicūtur. In alijs vͦo horis ⁊ officijs
alius tonus minus solennis seruaꝶ. tū
quia minus solenniter dicūtur. tum q̄
ille ad aliud referri pn̄t signatū. Omni
bus aūt oronibus p̄terq̄ exorcismis p̄-
mittiꝶ oremus. nō tamē semꝑ dn̄s vobi
scū. vt dictū est in p̄cedenti ti. Sequi
tur videre quare orones q̄ circa princi-
piū misse dicuntur. collecte vocanꝶ. Et
quidē ideo. q̄ sacerdos q̄ fungiꝶ legatō
ne ad deū pro populo in eis petitōnes
oīm in vnum colligit ⁊ cōcludit. vt eas
ad dn̄m referat. ꝓprie tn̄ dicuntur colle
cte q̄ suꝑ collectū populū dicūtur. pu-
ta in ꝓcessionibus. vel dum colligiꝶ po
pulus ad stationē faciendā. vt de vna ec
clesia ꝓcedat ad alterā. In vrbe nanq̄
q̄libet ecclesia stationalis habet aliquā
ecciam sibi vicinaꝫ in q̄ colligiꝶ populꝰ
die stationis. ⁊ ibi dr̄ collecta suꝑ colle-
ctū populū. ⁊ inde om̄es simul ad eccle
siam in qua fit statio accedūt. Vn̄ in cō
cilio agatheñ. diciꝶ ꝙ plebs collecta ora
tione ad vesperā dimittaꝶ ab ep̄o cū bn̄
dictione. ⁊ ē sumptū hoc nomē de leui-
tico vbi scenophegia q̄ est vltimū festo
rū legalium collecta vocatur. pro eo q̄
in fructuū collectiōe fiebat ⁊ figurabat
futuram opeꝝ nostroꝝ collectionē. cū
diceꝶ. Ecce homo ⁊ omnia opera eiꝰ cū
eo. Orationū varij fuerūt actores q̄ꝝ
numerꝰ ⁊ varietas intantū excrescebat
ꝙ octauū africanū conciliū constituit.
vt nulle preces vel orationes vel misse
vel prefationes vel cōmendationes vel
manus impositiones dicantur nisi i cō
cilio fuerint approbate. Et gelasius pa
pa tam a se q̄ ab alijs cōpositas preces
diciꝶ ordinasse. Beatus aūt Grego. se-
clusis his q̄ nimia vel incōgrua videbā
tur. rōnabilia coadunauit. cōgrua mul-
ta nihilominꝰ ꝑ se necessaria suꝑaddēs
Ceteꝝ q̄daꝫ modū ⁊ ordinē excedētes
intantū orones multiplicāt. vt audito-
ribus tediū generēt ⁊ fastidiū q̄si deus
vt hō verborū multitudine flecti possit
vt p̄missum ē. cū ecōtra Isa. dicat. Cuꝫ
multiplicaueritis orones vr̄as nō exau
diā. Et dn̄s in euang. dicat. Cum oratis
nolite multū loqui sicut ethnici faciūt.
putāt. n. in multiloquio exaudiri. Vn̄
cuꝫ ei dixissent apostoli. Dn̄e doce nos
orare. cōpendiosam eos oronē docuit.
Pater noster ⁊c. Huius ḡ oronis for-
mā seq̄ntes sacerdotes i missa septena
riū oronis numeꝝ non excedant. Naꝫ
xp̄s septē petitionibꝰ oia corpi ⁊ aie ne
cessaria cōp̄hendit in illa. ꝓut sub ea di
cetur. Quia vͦo numero deus gaudet
impari. q̄daꝫ obseruāt vt impares dicāt
in missa orones videlꝫ vnaꝫ tantū sicut
vna epistola vel vnū euangeliū dicunꝶ
Et iste numerus ē ordinarius. vel tres
vel quinq̄ vel septē. Vnā ad designan
dam fidei vnitatem. vel vnitatis sacr̄m.
Tres ad significandū misteriuꝫ trinita
tis. ⁊ q̄ xp̄s ter in passiōe orauit dicēs.
Pater si fieri pōt trāseat a me calix iste
Quinq̄ ad designificādū q̄nq̄ plagas
xp̄i. seu in q̄nq̄ partitā xp̄i passionem.
Septem ad designaddūꝫ spūm gratie
septiformis. seu septeꝫ dona spūssancti.
Deus em̄ diuisionem ⁊ discordiam de
testatur. Vnde cum ceteroꝝ dierū ope
ribus benediceret. operibus tamē sc̄de
diei benedixisse non legitur. eo ꝙ bina
rius numerꝰ primo ab vnitate recedat
⁊ ab eo ceteri diuisibiles nūeri originē
sortiūtur. ⁊ impar numerus mūdus est
Et nota ꝙ i summis festis tantūmodo
dicitur vna collecta nisi forte eadeꝫ die
aliud festum ꝯcurrat. Scienduꝫ quoq̄

est ꝙ totidem collecte ⁊ eodē ordine di-
ci debent in secreta ⁊ postcōmunione.
quot ꝓcesserūt an̄ epistolam in exordio
misse. nec plr̄es nec pauciores. finis nā-
qꝫ debꝫ suo principio ⁊ q̄libet postcōio
collecte ⁊ secretelle ꝓcedētibus cōueni
re. Cauendū est etiā ꝙ si collecta ꝓ de-
functis intermisceat̄ in missa q̄ dicit̄ ꝓ
viuis. nō finalis. ſꝫ penultima vel an̄pe-
nultima dicat̄. quia finis debet ad suuꝫ
principiū retorq̄ri. semꝑ ei memoria fa
cienda ē ꝓ defunctis. ꝓut dicet̄ sub. x. ꝑ
ticula secrete. super v̄bo Memento eti
am dn̄e ⁊c̄. quia illi viuoꝝ ⁊ etiā sctōꝝ i
quoꝝ honore celebrat̄ qui vita glorie vi
uūt auxilio egēt. Sed in missa pro de-
functis intermisceri non debet collecta
ꝓ viuis. etiā vt q̄dam dicunt illa cōmu
nis. deus qui viuorū dominaris ⁊c̄. ab
Aug. cōposita ad denotandū ꝙ defun-
cti iuuare nequeūt viuentes in hac vi-
ta. nec etiaꝫ implorare viuentes eterna
vita. licet ipi iuuari valeant ab vtrisqꝫ.
In missa tn̄ ꝓ defunctis potest. vt q̄daꝫ
dicunt esse penultima collecta de sctis
⁊ econuerso. Innocentius papa prim⁹
composuit quattuor collectas pro men
se septēbri. Innocentius v̄o papa terti⁹
cōposuit illam. A cunctis nos q̄sumus
domine mentis ⁊ cor. defen. ⁊c̄. In ec-
clesia lateran̄. nūqꝫ dicitur oratio. sed in
missa ⁊ in omnibus horis loco oratōis
alta voce ꝓnunciatur oratio dominica
que in nouo testamēto prima oratio fu
it. nam ⁊ in primitiua ecclesia sic fiebat

Sane pontifex seu sacerdos duꝫ ora-
re seu orationem dicere incipit. manus
eleuat ⁊ extendit. iuxta illud. Manus
demissas erigite ⁊ genua debilia robo-
rate. Et romano pontifici ac etiaꝫ alijs
ep̄is in multis ecclesijs ministri astan-
tes man⁹ eleuatas sustentāt. Que ma-
nuū eleuatio a lege sumpsit exordium.
Legit̄. n. in Exo. xvj. c. ꝙ cū isrl̄ pugna-
ret aduersus amalech i deserto, moyses
ascendit suꝑ verticem collis. Cūqꝫ leua
ret manus vincebat isrl̄. si v̄o paululū
remisisset amalech populū superabat.
Aaron aūt ⁊ hur sustentabant manus
eius ex vtraqꝫ ꝑte. Legit̄ etiā. iij. Regū
ca. viij. ꝙ salomon stetit an̄ altare dn̄i in
cōspectu eccie isrl̄. ⁊ expādit manus su-
as in celum orans ꝓ ꝑplo. ⁊ Gen̄. xliij.
Leuo manū meā ad dn̄m deū in excel-
sum. Eleuatio aūt ipa repn̄sentat ꝙ xp̄s
eleuatis manibus ferebat̄ in celū. Vel
eleuat manus ad instar saluatoris i cru
ce pēdētis. Vn̄ illud. Eleuatio manuū
mearū sacrificiuꝫ vespertinū. Extensio
v̄o manuū ideo fit. Nā xp̄s cū expan-
disset man⁹ in cruce ꝓ ꝑsecutorib⁹ ora-
uit dicēs. Pater mi dimitte illis qꝛ ne-
sciunt q̄d faciūt. Moraliter instruēs qꝛ
xp̄s semꝑ parat⁹ est recipe penitentes.
iuxta illud qd̄ ipe promisit. Om̄is qui
venit ad me nō eijciā foras. Quidaꝫ tn̄
ꝑfidi heretici derident hm̄oi manuū ex
tensionē. ꝓpter illud Isa. Cū extenderi
tis manus vestras auertam oculos me
os a vobis.

De epistola.

ORatione finita
o dr̄ ep̄la q̄ signat doctrinā ap̄lo
rū. Elegāter aūt illā ꝓcedit orō
qꝛ legit̄ Lu. x. c. Rogate dn̄m messis vt
mittat oparios suos in messeꝫ suā. Sa-
ne epistola grece. latine supmissio vl̄ su
pererogatio. dr̄ ab epi qd̄ ē supra. ⁊ sto-
lon qd̄ est missio. Missa eñ est ab apo
stolis supra legē moysi. supra psalmos
⁊ ꝓphetas. ⁊ supra euāgeliū sicut ⁊ pro
phetie supra legem. Vnde ⁊ littere de
vna persona ad aliam misse appellant̄
epistole id ē supra misse q̄si misse supra
seu ꝓter id quod refert nūcius viua vo
ce. sicut ⁊ apostol⁹ supra id quod dixe-
rat Ephesijs. Corinthijs. ⁊ alijs episto-
las mittebat. Legi debet ep̄la ſm ma-
gistrū petrū antisiodoren̄. in dextra ꝑte

eccie.qꝛ xp̄s primo venit ad iudeos qui
dicebātur in dextra esse. Melius tñ fit i
medio eccie ꝓ eo ꝙ iohēs fuit medius
inter apl'os ⁊ ꝓphas.vt iam dicet᷑. Dici
tur quoqꝫ epl'a in loco inferiori.euāge-
liū in superiori. ⁊ supposito panno . de
quo sub euāgelio dicet᷑. Premittit᷑ aūt
epl'a euangelio.epl'a nāqꝫ designat offi
ciū qđ Johānes añ xp̄m exercuit.q̇ p̄i-
uit añ faciem dñi parare vias eius.sicut
ip̄e testat᷑. Ego vox clamātis in deserto
parate viā dñi. Johānes ergo q̄si subdi
aconus fuit ⁊ subminister illius q̇ de se
dicit. Nō veni mistrari ꝫ ministrare.vñ
sicut p̄dicatio Johannis p̄cessit p̄dica
tionē xp̄i. ita epistola euāgeliū p̄cedit.
Gerit q̊ꝫ epistola figurā leg͞ ⁊ ꝓphetie
q̄ xp̄i aduētum p̄cesserūt.sicut ip̄a euā-
geliū p̄cedit. Precessit q̇dem lex euan-
geliū sicut vmbra lucē. sicut timor cari
tatem ⁊ initiū ꝑfectionē. Sane subdi
aconū epistolā lecturū vnus tantū co-
mitatur acolitus qꝛ p̄dicationē Johan
nis pauci secuti sunt.qm̄ lex neminē ad
ꝑfectionē ducit. Sed diaconū euange-
liū lecturū tam subdiaconi q̄ꝫ acoliti et
ceteri comitant᷑.qꝛ p̄dicationē euange-
lij q̇ ꝑfectū facit plurimi susceperūt. Di-
ci etiā pōt ꝙ ꝑ subdiaconi ⁊ diaconi ad
legenduꝫ ꝓcessum duplex xp̄i manife
statio ꝑ duplicē ei⁹ aduentū significat᷑.
q̇ꝛ p̄m⁹ vnū tantū habuit p̄cursorē.scꝫ
Johēm.q̇ ꝑ sb̄diaconū p̄cedētē signifi-
cat᷑. Scd̄us duos hēbit. videlꝫ Enoch
⁊ Heliā q̇ ꝑ duos vel plures p̄cedētes
diaconū figurant᷑. Facies aūt epl'am le
gentis respicere debet altare qđ xp̄um
significat.qꝛ Johan. p̄dicatio se ⁊ alios
dirigebat i xp̄m. de cui⁹ vultu iudiciuꝫ
⁊ eq̇tas ꝓdeunt. Is v̄o q̇ p̄cedit subdia
conū eūtem legere.nō v̄tit faciē ad legē
tem.qꝛ iohēs nō ad se audiētes.sed po
tius ad xp̄m se dirigebat. Sed q̇ diaco-
nū eūteꝫ legere p̄cedebāt. nūc respiciūt
ad euangeliū ⁊ ad faciē recitātis. Pri-
mo vt ex mutua vtriusqꝫ ispectōe amor
caritatis xp̄i notet᷑ q̇ in euāgelio predi-
catur. Scđo vt se esse cōtestes euāgeli-
ce doctrine ostēdant.sicut legit᷑ in Isaia.
Vos estis testes mei dicit dñs. Quia
v̄o Johānes fuit limes p̄cedentiū ⁊ sb̄
sequentiū.medius int᷑ apostolos ⁊ pro
phetas.nā lex ⁊ ꝓphete vsqꝫ ad Johan
nē.⁊ ex eo regnuꝫ dei euangelisat᷑ ideo
epistola nec semꝑ legit᷑ de ꝓphetis nec
semꝑ de apostolis.ꝫ interduꝫ sumit᷑ de
ve.te.interdū de nouo. Johannes eīm
cui⁹ vocē rep̄sentat epistola cuꝫ antiq̇s
xp̄um p̄dixit venturū dicēs. Qui post
me venit añ me factus ē. Et cū moder-
nis xp̄um ostendit p̄n̄tem dicens. Ecce
agnus dei ecce q̇ tol. pec.mū. Interdū
ergo sumit᷑ de apostolis.qꝛ licꝫ eoꝝ do-
crina nō p̄cesserit euāgeliū.tñ ad vitam
actiuā refert᷑ sicut lex ⁊ ꝓphetia. Et iter-
dū de ve.tes.raro tñ quia velū tēpli scis-
sum est.nec ponendū ē añ oculos velū
Epistola tñ nō legit᷑ de.v.libris moysi.
qꝛ in illis tempalia ꝓmittebantur. In
cui⁹ signum lectōes de illis sumpte ter
minant᷑ in graue accētū.vt iā dicet᷑. Cōsi
derandū aūt ē ꝙ qñ lectio vel epl'a de li
bris moysi vel salomōis sumit᷑ nomen
eoꝝ reticet᷑.vt dicet᷑ i ꝓhemio sexte ꝑt͞.
Itē in epl'is q̇ sumūt᷑ de ꝓphetis vel de
actib⁹ apl'oꝝ. siue de apoc.ponit᷑ in p̄n
cipio h̄ oīo. In diebus illis. Et i fine dī
ait dñs oīpotēs.eo ꝙ i libris illis h̄ sepe
scriptū inuenit᷑. Eadē etiā rōe dī in epi
stolis iacobi ⁊ petri.carissimi.⁊ in epl'is
Pauli. Frēs.⁊ in xp̄o ih̄u dño nr̄o. In
epistola tñ ad Hebre. dicunt quidā nō
debere apponi fratres. eo ꝙ apostolus
suspectus erat hebreis. sed meli⁹ est vt
apponatur.quoniam quidā boni erant
inter eos ⁊ ipse eos in quodā loco eius-
dem epistole vocat fratres. Propter p̄
missam etiam causam dicitur in euāge
lio. In illo tp̄e. Proprie tñ loq̄ndo nul
la epl'a ē de ve.te. ꝫ ille lectōnes vocāt᷑.

Porro lz in eplis q̄ de apoc. legūtur di
caꝛ.lectio libri apoc.b.Jo.apli. In qui
busdā tñ ecclesijs ꝛ eplis taceꝛ illud ver
bū.beati.certū ē eñ ꝙ.b. Johānes pci-
pue fuit inter oēs aplos a xp̄o dilectus
Dilectio aūt dei btōs nos efficit.qꝛ be-
tus quē elegisti ꝛ assumpsisti. Hac er-
go cōsideratōe eū sicut ceteros sanctos
supuacuū ē btitudinis titulo sancto oñ
dere.ꝛ solē qōdāmodo facibus adiuua
re cū ipe velut titulus p se patēs effectū
btitudinis.s.dilectōem dei euidenter p̄
ceteris sit sortitus. Ceterꝫ nullus debet
eplam solenniter in eccia legere nisi sit
subdiaconus.q̄ si forte defuerit dicaꝛ a
diacono.de q̄ dictū ē in.ij.pte sub tit.de
subdiacono. ꝛ de diacono.vel etiā a sa-
cerdote. Melius eñ ē vt sacerdos etiā
missam cantans illā legat q̄ꝫ si ab acoli
to vel alio inferioris ordinis legaꝛ.Cir-
ca hoc aūt notandū ē ꝙ ppli instructio
fit p verbū dei.qd̄ q̄dem a deo p ei⁹ mi-
nistros ad populuz puenit. ꝛ ideo ea q̄
ad plebis instructōem ptinēt nō a sacer
dote ꝫ a ministris dicūtur. Ministeriū
tñ verbi dei triplex ē. Primū autorita-
tis qd̄ competit xp̄o. qui minister dicíꝛ
Ad romanos.Erat eñ in potestate do
cens. Secūdū manifeste vitatis. qd̄ cō
petit p̄dicatorib⁹ no.te.de quo dicíꝛ .ij.
Cor.iij .Qui ꝛ idoneos nos fecit mini-
stros. Terciū figuratōnis.qd̄ ꝯpetit pre
dicatorib⁹ ve.te. Jōꝙ doctrinā xp̄i ꝓpo
nit diacon⁹.doctrina vo p̄dicatorū ve.
test. ꝓponiꝛ p subdiaconos. Nec obstat
ꝙ aliqñ per eos legiꝛ loco eple aliq̄d d̄
tp̄o ve.te.qꝛ p̄dicatores no.te. etiā vet⁹
p̄dicāt.Ceterꝫ doctrina p̄dicatorꝫ ve.te.
nō sp legiꝛ.ꝫ illis dieb⁹ q̄b⁹ p̄cipue ꝯfi-
guratio no.ꝛ ve.test.designaꝛ.vt in ieiu
nijs q̄tuor tpm ꝛ qñ aliq̄ celebrāꝛ q̄ i ve
teri lege figurata sunt.sicut passio .nati
uitas.baptismus.ꝛ aliq̄d hmōi.Et qm̄
vtraꝙ doctrina ordiat ad xp̄m et eorꝫ q̄
p̄ibant ꝛ eorꝫ q̄ seq̄banꝛ iō doctrina xp̄i
postponiꝛ q̄si finis .Cū autē dr̄ epla.ge
nua nō flectimus. cū ad nouuz ptineat
testamentū immo sedemus. qꝛ doctria
in silentio ꝛ q̄ete audiēda ē. Vsus etiā
sedēdi a veteri testō sumiꝛ. sicut i Hes-
dra legiꝛ. Milites tñ cōsueuerūt qñ eple
pauli legūtur in honorē ei⁹ q̄ miles fu-
it. Vñ in signū militie sue depingiꝛ cū
ense in menu. Vel ideo qꝛ ipe suā p̄di-
cationē euāgeliū noiauit.Et ē sciendū.
ꝙ nūq̄ꝫ i quadragesima legiꝛ epla pau-
li nisi tātū in cena dñi q̄ ad nouū ptinet
testm̄ hoc verꝫ ē diebus ferialibus. sed
dñicis diebus leguntur eple pauli.Sa-
ne lectōnes aplicas vel euangelicas q̄s
añ sacrificiū dici debere statuerit.nō oi-
no certuz ē.crediꝛ tñ ꝙ p̄mi successores
aplorꝫ.eo ꝙ in illis eadē sacrificia cele-
brari iubenꝛ .Queriꝛ aūt q̄re ꝓphetias
voce inferi⁹ deflexa.euāgeliū vo ꝛ epi-
stolā vocē exaltādo finim⁹. Rñdeo per
ꝓphetiā q̄ ē de ve.te.sinagoga q̄ inclina
ta ē ꝛ cecidit intelligiꝛ. iōꝙ inclinando
vocez ꝛ q̄si cadēdo ꝓphetia finiꝛ. Hinc
etiā ē ꝙ sinagoga depingiꝛ quasi fracta
hasta vexilli. Per euāgeliū vo ꝛ eplam
eccia militās repn̄taꝛ.q̄ exaltata ē.ꝛ iō
illa cū exultatiōe vocis finiūtur. Prete
rea in ve.te.tpalia ꝛ caduca ꝓmittebā
tur.in cuius figurā lectōnes in grauem
accētū termināꝛ. In no.vo tes.spūalia
ꝛ eterna i cuius rei signū euāgelium et
epla in accentū terminanꝛ acutū.Que
dam tñ lectōnes de ve.tes. sumpte que i
officio misse p eplis sepe legūtur i acu-
tū termināntur accentū.ꝛ sub tono epla-
ri leguntur.cū eñ tunc in locū epistole
succedant.merito ꝛ quo ad hoc et quo
ad nomen illarꝫ debēt imitari formam.

De reuerentia post lectam epistolaz
facienda.

Post lectā episto
lam subdiaconus cuz acolito
ad sacerdotē accedit.illud insi-

nuans q̃ iohãnes cũ audisset in vincu-
lis opa xp̄i. misit duos ex discipul' suis
nõ credẽtes xp̄m esse messiã vt interro
garent illũ. Tu es q̃ venturus es an aliũ
expectam⁹. Et rñdẽs iesus ait illis. Eũ-
tes renũciate iohãni q̃ vidistis ꝛ audi-
stis. ceci vident ꝛc̃. vt dicet̃ in sexta pte
sub tertia dñica aduẽtus. Quia vo illi
p visa miracula ꝯgnouerũt hũc esse de
q̃ eoꝝ mgr̃ p̄dixerat. Qui post me vẽit
añ me factus est. cui⁹ nõ sum dign⁹ sol-
uere calciamẽta sua. idõ pn⁹ ad pedes
calciamẽta romani põtific' subdyaco-
nus osculat̃. Preterea qꝛ dextra dñi fe
cit vtutẽ. idõ sb̃dyacon⁹ i q̃busdã eccle-
sijs osculat̃ dextrã sacerdotis. Ad h̃ lcã
epl'a sb̃dyacon⁹ libꝝ clausuz ep̄o p̄ñtat.
ip̄e vo supꝛa illũ manũ ponit quã sub-
dyacon⁹ osculat̃. Nempe ep̄s xp̄m figu
rat cui clausus liber p̄ñtat̃ ad designan
dum q̃ sol⁹ xp̄s potuit apire libꝝ ꝛ sol-
uere signacula ei⁹. in q̃ ꝛ ip̄e xp̄s ꝛ eius
mysteria clausa erãt donec cepit ab ip̄o
xp̄o p p̄dicationẽ euãgelij apiri. xp̄s ãt
legẽ in q̃ clausus tenebat̃ ope ipleuit. q̃
non venit legẽ soluere ꝫ adimplere. qd̃
significat man⁹ iposítio sup libꝝ man⁹
em̃ op⁹ significat. ipsa q̃z man⁹ positio
significat desideriũ ꝛ pmissionẽ credẽ-
di ꝛ ope ꝯplendi q̃ lecta sunt. Quia vo
nemo accipit bñdictionẽ i lege pmissã
nisi q̃ cũ amoꝛe. q̃ p osculũ desigñt ope p
ficit qd̃ s̃mone alios facere docet. iõ ad
h̃ designandũ sb̃dyacon⁹ bñdictionem
accepitur⁹ manũ ep̄i osculat̃. Rursus qꝛ
põtifex vt p̄missum ẽ xp̄m rep̄ñtat. sub
dyaconus ꝛ ceteri debent ei actus suos
humiliter subdere ꝛ ab ipso bñdictiõis
grãm postulare. Vñ in euãgelio. Cum
oĩa benefeceritꝭ dicite serui inutiles su-
mus. qd̃ debuimus facere fecimus. Et
subsequenter ep̄s vel sacerdos subdya
conum bñdicit. qꝛ ꝛ xp̄us cõmendauit
Johẽm dicẽs. Quid existis videre pro
phetam in deserto. etiã dico vobis plus
q̃ꝫ pphetaz. Amẽ dico vobis. Inter na-
tos mulieꝝ ꝛc̃. Subdiaconus ergo post fi
nem. dyaconus vo ante p̄ncipiũ lectio
nis ad sacerdotem accedit ꝛ exhibet re-
uerentiam. qꝛ lex finem accepit in xp̄o.
ꝫ euangeliũ oꝛiginem sumpsit ab ipso.
Nam lex ꝛ pphete vsq̃ꝫ ad iohem. euã-
gelium xp̄i ꝛ epl'e post iohem. In mis-
sa vo p defunctꝭ subdiacon⁹ lecta epl'a
non venit ad osculuz man⁹. tum qꝛ ibi
cessat rõ supꝛa dicta. tum qꝛ in illa mis-
sa quelibet solennitates subtrahunt̃.

De sessione sacerdotis vel episcopi ꝛ
ministroꝛum.

ORatiõe finita sa-
cerdos seu ep̄s sedet. Et ẽ notã-
dum q̃ in misse officio trib⁹ ho-
ris sedet. videlicet dũ epl'a legit̃. de quo
in ti. de mutatiõe sacerdotis dicet̃. ꝛ dũ
rñsoꝛiũ ꝛ all'a cantant̃ significãs tres di
es q̃bus dñs sedit hierosolymis in tem
plo in medio doctoꝝ audiẽs ꝛ interro-
gans illos. Sedẽs ãt stat cõuersus ad
ppl'm. vt ostẽdat ptãtem a deo esse sibi
datã q̃ possit speculari ꝛ supintendere
q̃ stant in eccia humiliter. q̃ supbe. anĩe
em̃ ei ꝯmisse sunt. ꝛ de ill' ẽ rõnẽ reddi-
tur⁹ deo. Sedet ẽt i loco eminẽtioꝛi. vt
q̃si vineatoꝛ custodiat vineã suaz. ꝛ po-
pulo supintẽdat. Nã ꝛ dñs i alto poloꝝ
sedẽs custodit ciuitatẽ suã. Porro oꝛõ
q̃ dĩ añ epl'az p̄usq̃ꝫ sacerdos sedeat spe
cialiter sigñt tp̄s illõ q̃ xp̄s in celũ ascen-
surus apl'is bñdixit. Sessio vo q̃ sequi
tur significat xp̄i sessionẽ post ascensio
nem ad dextrã patris. sedes q̃ppe victo
ris est. Vñ sessio sacerdotꝭ victoriã xp̄i
desigñt. vt dicet̃ sub ti. de mutatiõe sacer
dotis. Sessio ministroꝝ sigñt sessionẽ eo
rum q̃bus dĩ. Sedebitꝭ ꝛ vos sup sedes
xij. iudicãtes. xij. trib⁹ isrl'. s. illos q̃ in ce
lestibus iam regnãt. Qui vo in choꝛo
laboꝛãt. illos q̃ adhuc in mũdo peregri
nantur. Vñ lectoꝛes ꝛ cantoꝛes ad offi

cium surgentes negociū dei agūt. qui-
bus dr̄. negociamini dum venio. Qui-
dam ꝟ̄ ministroꝝ cū ep̄o sedent ꝑ quos
xp̄i mēbra in pace iam ꝗescētia intelli-
guntur. de q̄bus ap̄ls. Consedere fecit
nos in celestibus in xp̄o. Aut illi q̄ iu-
dicabūt. xij. tribus isrl̄. Alie ꝟo stant ꝑ
quos xp̄i mēbra adhuc in certamie po
sita intelligunt. Nēpe pōtifice sedente
in quibusdā eccl̄ijs cādelabra mutant
de locis suis ⁊ collocant i ordine vniꝰ
linee. a p̄mo vsq̄ ad altare ad notandū
ꝙ de plenitudie xp̄i oēs accepimꝰ i spi
ritus vnitate. ꝫ gratiaꝝ varietate. diui-
siones em̄ sunt grāꝝ idē āt spūs Spūs
em̄ a p̄rio cereo stato seu cādelabro. i. a
xp̄o ꝓcedens ⁊ vsq̄ ad altare. i. electoꝝ
corda ꝑueniēs alternatim i mēbris do
na variat grāꝝ. Et memento ꝙ acoliti
deponūt cādelabra i terrā q̄m post per-
acta p̄dicatōis officia ꝑ humilitatez ag
noscunt ꝙ sunt puluis ⁊ cinis sic̄ dixit
abraam. loquar dn̄o cū sim puluis ⁊ ci
nis. In romano ordinario legit sic vt
pōtifex nō sedeat donec post p̄mā orō-
nem dicat amē. nō ꝟ̄ dz sedere vsq̄ ad
lectionē. q̄m p̄cedēs officiū gratulatio-
ni de aduētu ⁊ opibus christi deputat.
Ep̄s em̄ xp̄m venientē ⁊ oꝑantē signifi
cat. Ceteri ꝟo eos q̄ p̄reibāt ⁊ q̄ seq̄ban
tur. ⁊ qui obuiabant representabant.

De Graduali.

Post epistolam cā tatur graduale seu r̄n̄sorium q̄d
ꝑtinet ad oꝑa actiue vite vt note
tur nos opibus r̄n̄dere eis q̄ in lectione
audiuimꝰ. s. p̄dicationi. Rursus q̄ꝛ Jo
hannes predicabat p̄niam dicens. Pe
nitentiam agite appropinquabit enim
regnū celoꝝ. ⁊ iteꝝ. Facite dignos fru-
ctus p̄nie. Merito post ep̄lam gradua
le sequit q̄d p̄nie lamentū insinuat. ꝓ-
pter quod in diebus Penthe. de officio
tollit, vt iam dicet. Tertio idō pꝰ ep̄laz
graduale sequit. quia post predicatonē
Johannis discipuli secuti sunt xp̄m si
cut Johes euāgelista describit. Stabat
inq̄t iohes ⁊ ex discipulis eiꝰ duo ⁊ re-
spiciens iesum ambulantē ⁊ dixit. Ec-
ce agnus dei. Et audierūt duo discipu
li eū loquentez ⁊ secuti sunt iesum. Ad
hoc cantus ep̄lam comitat. quia predi
catiōes predicatoꝝ secuta sunt gaudiū
ecclesie ⁊ dei laudes ⁊ preconia de cre-
dentium ꝯuersione. q̄ꝛ ꝑ graduale con-
uersio de iudeis. ꝑ versum cōuersio de
gentibus. ꝑ alleluia vtriusq̄ in fide leti
cia. ꝑ sequentiā canticū victorie figura-
tur. Alia ratio ponet sub tit. de tractu.
In quibusdā tn̄ ecclesijs graduale ante
ep̄lam cantat ad notanduz ꝙ p̄dicator
p̄us opere ⁊ postea verbo debet docere
Dicit āt graduale vel gradale a gradi-
bus. s. humilitatis significans ascensus
nr̄os de ꝟtute in virtutē. sicut filij israel
de mansione in mansionē ꝓcesserunt.
vt tandē videat deus deoꝝ i syon. Vn̄
in Deut. Terra uostra mōtuosa ē. Hec
terra est celestis hierl̄m. q̄ ꝑ cogitationē
celestiū habet. cōuenit em̄ graduale illi
qui nec dū ascēdit de ꝟtute in ꝟtutem
ꝫ adhuc in cōualle positus lachrymaꝝ
iam tn̄ ascensiones in corde disponit.
Rectius ꝟ̄ faciūt q̄ graduale nō festiuis
⁊ modulatis vocibus offerūt. ꝫ q̄si can
tum grauē ⁊ aspeꝝ simpliciter potius
⁊ lamentabiliter canūt. Tū r̄n̄soriū per
q̄d ⁊ p̄dicatio noui testamēti figurat al
tius lectione ⁊ ep̄la q̄ significāt p̄dicati
onem ve. te. canit, vt si q̄s forte auribꝰ
obturatis dep̄ssa ammonitiōe ve. te. nō
excitat. saltē excelsa modulatiōe noui
demulceat. Verumtn̄ ⁊ lector ⁊ cantor
officiū suū impleturi gradū ascendunt
q̄ꝛ doctor ꝑfectione vite vulgū transcē-
dere debet. potest etiā dici ꝙ ꝑ ep̄laz io-
hannes ꝑ graduale ap̄loꝝ p̄dicatio in-
telligit. ꝑ all̄a deuotio ⁊ leticia. Rursus
ꝑ lectionē vetus, ꝑ cantū nouū intelli-

gitur testamentū. sic ğ cantus suauior
est lectione. sicut nouū testamentū sua
uius est ve. testa. Scdo mō dr̄ gradua-
le a gradibus altaris. eo ꝙ diebus festi
uis i gradibus sicut all'a cantaꝛ ad no-
tandum p̄missos ꝟtutū gradus. In ꝓ
festis ꝟo diebus in medio chori añ gra
dus altaris cantaꝛ. ad significandū ꝙ i
corde qð est in medio corpis p̄missos
gradus fundare debem⁹. Tertio dicit
graduale qm̄ apl'i post dñm gradieban
tur. vt iam diceꝛ. Responsoriū ꝟo dici-
tur. q꞉ versui vel epl'e correspondere dꝫ
vt si in epl'a agaꝛ d̄ gaudio ꝛ in rñsorio
silr. si ibi de tristicia ꝛ h̄ silr ne possit no
bis improperari qð dñs dicit. Cantaui
mus vobis ꝛ nō saltastis. lamētauim⁹
ꝛ nō plorastis. vñ apl's hortaꝛ nos gau-
dere cū gaudentib⁹ ꝛ flere cū flentibus
dicit etiā rñsorium. q꞉ choro respondē-
te illud incipientibus cantaꝛ. ꝓpter qð
significat vitā actiuā in qua sancti se ad
inuicem hortanꝛ vt ad eternā ꝑueniant
vitam. pōt tñ rñsorium ad rñsionē apo
stoloꝝ referri. qm̄ xp̄o vocante ꝛ dicēte.
Venite post me. ipi non tantū verbo ſꝫ
etiam ope rñderūt. q꞉ relictis omnibus
secuti sunt eū. ꝛ gradiebanꝛ post dñm.
discipuli post mgr̄m. de hoc i ꝓhemio
quite ꝑtis. Significat autem gradua-
le seu responsorium laborantes in hac
vita. ꝛ ideo non dicit infra octauas pa-
sche ꝛ penthe. ꝑ quas octaue nr̄e resur
rectionis designanꝛ qñ omnis laboris
expertes erim⁹. Absterget em̄ de⁹ oēm
lachrymā ab oculis sanctoꝝ suoꝝ. Ita
ꝙ i graduali seminam⁹. in alleluia me-
timus. Versus responsorij sic vocatur
quoniaꝫ in eo fit reuersio ad ipm respō
sorium. ꝑut sub. ti. de all'a diceꝛ. Rur-
sus graduale bonuꝫ opus ꝛ vitam pre-
sentem in qua seminamus et a domio
peregrinamur significat. Versus vero
adiutorium designat. versus ergo post
graduale caniꝛ, quia adiutoriū nob est

necessarium ꝙdiu in hoc ergastulo de-
tinemur. Gradule plane incipiꝛ ne ni-
mis versus ascendat in quo designanꝛ
qui religionem post eius austeritatem
ingredi metuunt. versus ꝟo alte. i quo
designanꝛ qui ieiunādo orando ꝛ alia
bona faciendo ascendunt nō timentes
carnē quam cum vicijs ꝛ cōcupiscenti
is mortificant. Ad hoc qñꝙ vnus sol⁹
versum cantat. ad monenduꝫ ꝙ quisꝙ
secum fragilitatem suaꝫ tractet. Et ꝙꝙ
graduale timore versus alte nō ichoeꝛ
in quo etiam significanꝛ hi qui cōside-
ratione ꝓprie fragilitatis quicqd agunt
humilius agunt. finito tñ versu vox fi-
ducialiter exaltaꝛ, in quo designaꝛ ꝙ d̄
misericordia dei cōfisi fiducialiter omꝛ
sue actioni insistunt. Cantaꝛ aūt gradu
ale a ꝓuectis. ꝑut in ti. se. diceꝛ. Por-
ro rñsorium qð in missa cantaꝛ nec ꝑfe
cte nec impfecte repetiꝛ. nec gloria pr̄i
subijcitur qð tñ in rñsorio aliaꝝ fit ho-
rarum. Circa qð attendēdum ē ꝙ alie
canonice hore institute sunt ad referen
dum deo laudes ꝓ diuersis beneficijs
in illis horis ab eo receptis. Hinc ē ꝙ
lectio in illis primo diciꝛ in qua benefi
cium vel pars eius in illa hora datum
designaꝛ. Postea cantaꝛ responsorium
in quo laus beneficio correspōdet. q꞉ ğ
laus repeti debet. iuxta illud apostoli.
Gaudete in dño. iterum dico gaudete
i. laudem deo dicite. ideo hmōi respon
sorium repetiꝛ. Sꝫ ꝛ q꞉ quis benefacto
ri suo tenetur. deo ꝟo nihil aliud possu
mus nisi gloriam et honorem offerre.
ideo in fine responsorij ꝛ cuiuscūꝙ no-
cturni vbi in lectionib⁹ aliqð beneficiū
totum vel ꝑs eius est repetitū referim⁹
gratiā ꝛ gloriā trinitati. Responsorium
autē qð in missa cantaꝛ. designat vt p̄-
missum est rñsioneꝫ apl'oꝝ xp̄o eos vo
cante om̄ia relinquentiū. q꞉ ğ illi nihil
sibi retinuerunt ꝓ quo iteꝝ eos vocari
oporteret, idō rñsorium illð nullo modo

repetit̄.ſed nec cū gloria patri finit̄.q2 n̄
ad gloriā ƺ ad luctū vocati ſunt dicente
dn̄o i Luca.ſicut miſit me pr̄ ⁊ ego mit-
to vos in mūdū.vt dicet̄ in ti.ſe. Et no-
ta ꝙ Grego.Amb. ⁊ Gelaſiꝰ cōpoſue-
rūt gradualia tractus ⁊ all'a.⁊ ea ad miſ
ſam cātari ſtatuerūt.Ceteꝝ qn̄qꝫ ſolum
rn̄ſoriū cantat̄ in miſſa.qn̄qꝫ ſoluƺ all'a.
qn̄qꝫ rn̄ſoriū cum all'a.qn̄qꝫ cum.tractu
qn̄qꝫ all'a cū tractu.de quo dicet̄ in ſex-
ta parte ſub titulo de ſeptē diebus poſt
paſcha.

De alleluia.

Quia poſt luctum
ꝯſequit̄ ꝯſolatio.Nā bt̄i qui lugēt
qm̄ ipi ꝯſolabunt̄.iō poſt ḡdua-
le cātat̄ all'a.qđ eſt leticie cāticū ⁊ audi-
tū ab angelis decātari ſicut legit̄ in apo
cal'.Rurſus q2 aſcenſus de ꝟtute in vir
tutē.q̊s ꝑ graduale diximꝰ ſignificari.
ſepe tedioſi eēnt niſi gaudium haberēt
admixtū.ſicut filijs iſrl' multa incōuení
entia acciderūt qn̄ de māſione in māſio
nē ꝓceſſerūt.iō poſt ḡduale cantat̄ all'a
Thob.penl'. Platee tue ſternent̄ auro
mūdo ⁊ cādido ⁊ in vicis eiꝰ cantabitur
all'a.Eſt aūt all'a laus angelica.ſn̄ia q̇dē
breuiſ.magnū ꝯtinēs iubilū vel incitās
ad iubilū.Jubilat em̄ eccīa. ſciēs ꝙ grā
dis reſtat via vſqꝫ ad mōtē dei oreb qđ i
terp̄tat̄ mēſa timēs ꝙ fideles obdormi-
ant in fide ⁊ faciāt vitulū ꝯflatilē.i.laſci
uiāt in tꝑalibꝰ.Et eſt all'a hebraicū no-
mē vocabulū ſiquidē ſignificās potiuſ
q̄ꝫ exprimēs ieffabile gaudiū ab hac vi
ta ꝑegrinū.gaudiū videlicet angeloꝝ ⁊
hoim̄ in eterna felicitate letantiū. quod
nec oculꝰ vidit nec auris audiuit.nec in
cor hoīs aſcēdit.Cuiꝰ ꝟbi expoſitio ꝭm
Innoc.iij.ex.cxij.pſ.habet̄.cui cū all'a
p̄mittat̄ in ti ſtatim pſalmꝰ exponendo
titulū icipit. Laudate pueri dn̄m. Vn̄
ꝭm eū all'a interp̄tat̄ laudate pueri dn̄ƺ
Aug.vo ſic expōit.Al.i.ſaluū.le.i.me.
iu.i.fac.ia.i.dn̄e.Hiero.ſic.Alle.i.cāta-
te.lu.i.laudē.ia.i.ad dn̄m.Gregoriꝰ.ſic
Alle pater.lu filiꝰ.ia ſpūſſctūs.Vel Al
le.i.lux.lu.i.vita.ia.i.ſalus.Mgr̄ petrꝰ
anthiſiodoren̄.ſic.Al.i.altiſſimꝰ.le.i.le
uatus eſt i cruce lu.i.lugebāt apl'i.ia.i.
iam ſurrexit.Petrꝰ māducator dicit ſu
per Apoc.⁊ Augꝰ.in glo.pſalterij ꝙ al
leluia verbū eſt impatiui mōi.⁊ ſonat.
Allelu.i.laudate.ia.i.vniuerſalē.vel ia
id eſt inuiſibilē.ſ.deū.q̄ſi laus inuiſibi
lis dei.Et qm̄ all'a future btītudinis q̄ſi
ꝓpriū eſt vocabulū merito magis eo tē
pore.i.paſcali frequētat̄ q̊ xp̄s reſurgēs
eiuſdē btītudinis ſpē nobis tribuit ⁊ ꝓ
miſit ꝓut ibi dicet̄.ꝙ em̄ alijs tꝑibꝰ ca-
neret̄ ad miſſam olim eccl'ie romane cō
ſuetudo nō erat.ſed a btō Grego. inſti-
tutū eſt.imo potius reſtitutū.nā cum p̄
us tꝑe damaſi pape fuiſſet eadē ꝯſuetu
do defecerat.Hiero.dicit ꝙ all'a dicat̄ i
miſſa tractū eē de eccl'ia hieroſolimorū
Canimꝰ igit̄ all'a poſt graduale cāticuƺ
videlicƺ leticie poſt luctū pn̄ie ſūmopꝑe
intēdētes exp̄mere magnitudinē ꝯſola
tōis q̄ repoſita eſt lugētibꝰ.iuxta illud.
Bti qui lugēt.qm̄ ipſi cōſolabunt̄.Ju-
bilātes potiꝰ q̄ꝫ canētes.vnāqꝫ breuē di-
gni ſermōis ſillabā in pl'es neumās ꝓ-
trahimꝰ.vt iocūdo auditu mēs attōita
repleat̄ ⁊ rapiat̄ illuc vbi ſꝑ erit vita ſine
morte.⁊ dies ſn̄ nocte.Eſt ei all'a modi-
cū i ꝭmōe ⁊ ml'tū i neuma. q2 gaudiū il
lud maiꝰ ē q̄ꝫ poſſit explicari ꝭmōe.neu
ma em̄ ſeu iubilus q̄ fit in fine exprimit
gaudiū ⁊ amorē credentiū ⁊ q̄ꝫta leticia
⁊ laus ſit ſecuta ꝑ fidem p̄dicatōe audi-
ta.iuxta illud.Audiuit ⁊ letata eſt ſyon
⁊c̄.⁊ in canticis.Exultabimus ⁊ letabi-
mur in te.Quid ſit neuma dicet̄ in pro
hemio quinte partis.quando aūt dicit̄
ſequentia non dicit̄ neuma poſt allelu-
ia prout ſub ti.de ſequētia dicetur.Po
teſt etiā all'a referri ad exultationē eorū
qui de miraculis chriſti gaudebāt lau-

dantes dn̄m ⁊ dicentes. qꝛ vidimꝰ ho-
die mirabilia. ⁊ quia visitauit dn̄s ple-
bem suam. tunc em̄ cantabaꝶ in iubilo
alleluia. qꝛ oīs plebs vt vidit dedit lau-
dem deo ⁊ gaudebat de vniuersis que
gloriose fiebant ab eo. Hinc est ꝙ a se-
ptuagesima vsqꝫ ad pasca nō cantaꝶ al-
leluia. qꝛ tempe tristicie nō debet decā-
tari carmē leticie. ꝑut ibi ⁊ in ꝓhemio
vj. ꝑtis diceꝶ. Porro ꝙ all'a interposi-
to versu repetiꝶ. ⁊ sic bis in missa diciꝶ.
designat eterne vite gaudiū ⁊ ꝙ inter-
secta leticia sancti geminā glorificatōis
stolam accipient aīe videlicet ⁊ corpis.
Nam ſm stolam mentis seu aīe exulta
bunt scti in gl. le. in cu. s. ⁊c. ſm stolā car
nis fulgebūt ⁊ tanqꝫ scintille in arundi
neto discurrent. de h̄ diceꝶ in. vj. parte
sub sabbato in albis. Versus ḡ nil sini
strum aut triste. ꝫ totū iocundū ⁊ dul-
ce debet sonare quales sunt illi. Domi
nus regnauit decorē indutꝰ est ⁊c. Do-
minus regnauit exultet terra ⁊c. Jubi-
late deo. Justus vt palma florebit ⁊c.
qm̄ absterget deus oēm lachrymaꝫ ab
oculis sctōꝝ. ⁊ iā non. e. a. n. l. n. c. q. p. t.
versus q̊ꝫ dꝛ a reuertendo eo ꝙ ꝑ eū re-
uertimur ad all'a q̇ post all'a sequiꝶ. q̇a
significat operationē q̄ laudi ꝯiungi dꝫ
qꝛ non bene deū landat q̇ bene operari
cessat. Per hoc v̉o ꝙ all'a cū neuma re
petitur laus ⁊ gaudiū ineffabile patrie
significaꝶ. Jn nōnullis ecclesijs all'a cā
tatur a puerꝭ graduale a magnis. vt no
tetur ꝙ ex ore infantiū deus ꝑfecit lau-
dem. et ps̄. Laudate pueri dn̄m. cuius
psalmi titulus est all'a. Jlli enim q̇ pueri
sunt laudi xp̄i cōueniunt. fortes v̉o in
fide ⁊ in tolerando aduersa qui pugna
re possunt contra amalechitas gradua
le debent cantare. Circa hoc notanduꝫ
est ꝙ cantoꝝ alij sunt q̇ in choro cātus
voce magna distribuūt. Hi sunt recto-
res ecclesie qui deū laudāt ⁊ alios ver-
bo ⁊ exemplo ad laudanduꝫ inuitant.

Alij sunt pueri qui graduale in gradi
bus cantant. Hi sunt actiui de virtute
in v̉tutem caritatis gradibus ascendē-
tes. qui dū graduale inchoant alios ad
compunctionē inuitāt. dum v̉sum cō-
cinunt ad se redeuntes suas cogitatio-
nes attendūt. ⁊ dū illū finiūt se bonum
certamen certasse. ⁊ cursum insinuant
cōsummasse. Alij sunt ꝑfecti viri qui in
elijs ecclesijs all'a vel tractus in pulpitꝭ
cōcinunt. Hi sunt cōtemplatiui carnē
affligentes ⁊ mentē excedētes. quorꝫ
cōuersatio est in celis. nō est hoc hoīm
ꝫ angeloꝝ. Sequentiā v̉o non illi soli
decantant ꝫ chori cōiter iubilāt. qm̄ iu-
bilus eternus ⁊ ineffabilis angelis erit
cōis ⁊ hoībus. debet etiā all'a in gradi-
bus ⁊ versus orientē decantari. ⁊ qm̄ vi
tam ꝯtemplatiuā significat debet legi
in altiori loco qꝫ rn̄sorium ꝙ actiuā de-
signat. Rursus in quibusdā eccl'ijs can
tans all'a sumit aliq̇d in manu vt insi-
nuet se deū non solū voce ꝫ ⁊ opere col
laudare. seu manꝰ ducit iuxta ps̄. Oēs
gentes plaudite manibus. Jn plerisqꝫ
etiā ecclesijs all'a de trinitate cantāt in
dn̄icis diebus. s. Benedictus vł qualis
pater vt fidem hylariter profitentes ad
spem perueniāt. Et attēde ꝙ all'a dn̄ica
lia a penthe. vsqꝫ ad aduentū sepe omit
timus. qm̄ aliter ⁊ aliter i alijs ⁊ i alijs
gradualibꝰ disponunꝶ. Ea igiꝶ diligēs
cantor attendat ⁊ diligenter vniuersita
tibus officioꝝ assignet.

De Tractu.

A Dominica septu
agesime vsqꝫ ad vigiliā pasche.
s. in diebus ⁊ officijs luctꝰ. quia
tūc nō caniꝶ carmē leticie loco all'a qđ
significat exultationē habitā đ spe eter
noꝝ dicunꝶ tractus ex institutiōe The
lesphori pape. Diciꝶ āt tractus a trahē-
do. qꝛ tractim ⁊ cū aſꝑitate vocū ⁊ ꝓli-
xitate verboꝝ caniꝶ eo ꝙ miseriā ⁊ labo

rem pñtis incolatus insinuat. de q̇ ps̄.
Heu mihi q₂ incolatus meus prológa-
tus est. In tractib⁹ eṁ repñtat̄ lóga san
ctoꝝ patꝝ expectatio ꝛ iudeoꝝ captiuo
rumq̄ meror ꝛ afflictio q̇ tpe babyloni
ce captiuitatis sedentes sup flumia ba-
bylonis ꝛ flentes in salicibus sua orga
na suspenderūt qḋ tp̄s eccl'ia repn̄tat
a septuagesima cantica leticie subticen
do ꝛ tractus dicēdo. Tantū āt interest
inter all'a ꝛ tractū q̄tū inter leticiā ꝛ tri
bulationē. Itē tantū interest inter rñso
rium cui oēs respōdent. ꝛ tractū cui ne
mo. q̄tum inter actiuā ꝛ ꝯtemplatiuaʒ
vitā. Est aūt tractus medi⁹ inter rñso-
rium ꝛ all'a. vt dicet̄ in vj. pte sub tit. de
septē diebus post pasca. Porro tractus
q₂ gemitū ꝛ canticū lacrymabile expri-
mit lacrymas sanctoꝝ siue in actiua si-
ue contēplatiua repñtat. Vñ tract⁹ dr̄.
q₂ sancti suspirātes ab imo pectoris ge
mitū trahūt. q₂ licet spe gaudeāt vt mo
net all'a. tñ hic in valle lacrymaꝝ cōmo
rantes habēt irriguū supius ꝛ inferius
qḋ tractus mysticat. gemūt eṁ flebilit̄
ꝓ dilatōe supne beatitudinis ꝛ sup flu
mina babylonis sedentes pr̄ie sue me-
mores. Itē lacrymas fundunt ꝓ suis ꝛ
alioꝝ excessibus dū ex vicinitate baby-
lonici fluuij seipos vidēt sepe aspersos
ꝛ alios penit⁹ imersos ipius fluuij rapi
ditate ferri deorsum. Sʒ q₂ h̄ plorat⁹
qñq̄ est respectu supni gaudij. qñq̄ re-
spectu nostre miserie. ideo tract⁹ silr̄ qñ
q̄ est de leticia ꝓ supiori irriguo. vt iu-
bilate ꝛ laudate. ꝛ qñq̄ de tristicia ꝓ in
feriori de irriguo. vt de ꝓfundis. ꝛ alia
hmōi. De vtroq̄ irriguo tractat Gre.
in li. iij. dyalogoꝝ. c. xxxiiij. Et est aduer
tendum q₂ post duos tract⁹ tribulatio-
nis seq̄tur tractus leticie. put sub dñi-
ca septuagesime ꝛ dñicis sequentibus
videri pt. ꝛ h̄ iō. q₂ post duos dies sepul
ture dñi occurrit tertius resurrectionis
Rursus q₂ gaudiū sanctoꝝ nō ē h̄ ple-
num ꝛ cōtinuū ſʒ sepe interrumpit̄. iō
eccia qñq̄ interponit tractū vt in tpe se
ptuagesimali. ꝛ cū in sabbato paschali
post all'a sequit̄ tract⁹. q₂ h̄ gaudiū non
expedit sine fletu. in sabbato tñ in albis
duplicat̄ all'a. q₂ in eterna vita pfectum
erit gaudiū glorificata carne cū aīa. ꝛ
ꝯpleta resurrectiōe sanctoꝝ cū resurre-
ctione xp̄i. Sane a dñica septuagesime
vsq̄ ad quartā feriā cineꝝ dicunt̄ tract⁹
solū in dñicis dieb⁹. eo q̄ ppl's tūc meli
us cōuenit in eccia q̇ indiget edoceri q̄
liter captiuitatē dyabolicā p babyloni-
cam designatā debeat deplorare. Tra-
ctus eṁ tp̄s babylonice captiuitat̄ re-
pñtat. Sʒ post dictā q̄rtā feriā q̇ est ca-
put ieiunioꝝ magis frequentat̄. q̄a tūc
magis est tp̄s meroris ꝛ afflictōis vtpo
te ordinatū ad excutiendū iugū diabo-
lice captiuitatis p merorē ꝯtritionis et
humilitatē ꝯfessionis atq̄ aspitatē satis
factionis que pcipue in ieiunio vigent
Sʒ ꝛ licet dñica dies resurrectionem fi
guret. tñ in dñicis septuagesime cātica
leticie subticent̄ ꝛ tractus dicunt̄. q₂ iu
dei toto septuagenario babylonice ca-
ptiuitatis cōtinue afflicti fuerūt. ꝛ nos
in istius vite septuagenario q̇ per septe
narium ꝛ p ꝯsequens p septuagenariū
ducit̄. ꝯtinue dolores ꝛ miserias experi
mur donec ad octauā ꝟe ꝛ pfecte ꝛ nō
figurate resurrectionis p xp̄i miam ve-
niamus. Postremo cōsiderandū est q̄
ꝟsus seq̄ētiaꝝ bini ꝛ bini sub eodē cā
tu dicunt̄. qḋ iō contingit. q₂ vt pluri-
mū bini ꝛ bini p richmos sub paribus
sillabis cōponunt̄. qḋ in versib⁹ tractu
um non reperit̄ q̇ ex sacra scriptura vt
plurimum sumunt̄. ideoq̄ in cantu ne-
queunt combinari. Rursus illi ſb vno
cantu combinant̄ ad notandū q̄ exul-
tatio vere caritatis in vno deo pficitur.
sequentia eṁ exultationē. combinatio
caritatem designat. Versus ꝟo tractu-
um. quia merorem significant singula-

riter decantanť. iuxta illud ps̄. Singu-
lariter sum ego donec transeaz. Hiere.
Solus sedebam quia amaritudie ple-
nus eram. Non est etiā omittendū q̄ li
cet regulariter graduale vel all'a imme
diate sequať epl'am. ne nos music⁹ ille
reprehendat dicens. Cantauimus ꝛ nō
saltastis. lamētauim⁹ ꝛ nō planxistis.
all'a em̄ cantať ꝓ saltatiōne. graduale ꝓ
planctu subiungiť penitentie. hoc tam̄
fallit in sabbatis quatuor tpm ꝛ ī quar
ta ꝛ in sextis ferijs maioris hebdoma-
de in quibus tractus immediate sequi
tur epl'am. ꝛ hoc ideo q: in illis diebus
musicus ille nobis auferť. nam in dicta
quarta feria vendiť ꝛ in sexta crucifigi-
tur. qd̄ in dictis sabbatis quo ad q̄d re-
presentať. ꝛ ideo ad maiorem luctum
insinuandū tractus in illis immediate
epl'am comitať. q̄ aūt tractus maiorez
insinuet luctū q̄ȝ graduale. ꝓ hoc innui
tur q̄ nunq̄ȝ cuz all'a cantať nisi ob spe
cialem causam in sabbato pascali.

De prosa seu sequentia.

Post alleluia ꝓsa seu sequentia dr̄. qd̄ est sil'r canti
cum exultationis. ad notanduz
geminā glorificationis stolā quā sancti
accipiēt. ꝓut iam p̄missum est. Cantať
aūt sequentia ab om̄ibus simul ī choro
vt noteť cōcordia caritatis. talis ei laus
deo placet. Unde in canti. Vulnerasti
cor meū soror mea sponsa mea in vno
oculoꝝ tuoꝝ. ideo dicit in vno vt noteť
concordia ꝛ voluntas vniformis. quia
laus sic facta est cibus delicatissimus
deo. hec est tunica illa inconsutilis quā
deus non patiť scindi. De hoc dictū est
sub ti. de alleluia ꝛ diceť in ꝓhemio. v.
partis vbi de antiphonis agiť. Nothe-
rus abbas sancti Galli in theutonia p̄
mo sequentias ꝓ neumis ip̄ius allelu
ia composuit. ꝛ nicolaus papa ad mis-
sas cantari concessit. Sȝ ꝛ Hermānus
contractus theutonicus inuentor astra
labij composuit sequentias illas. Rex
om̄ipotens. ꝛ Sancti spūs. ꝛ Aue ma-
ria. et antiphonaz Alma redemptoris
mater. ꝛ Symon bariona. Petrus v̄o
compostellan⁹ ep̄us fecit illam Salue
regina. Quidā v̄o rex frantie Robert⁹
noie cōposuit sequentiā illā. Veni sctē
spūs. ꝛ hymnū. Chorus noue hierl'm.
Antiq̇tus em̄ mos erat vt sp all'a canta
retur cū neuma. ȝ postea dictus papa
instituit loco illius neume in p̄cipuis
festiuitatibus sequētias dici. Qñ ḡ nō
dr̄ all'a non debet sequētia dici q̄m loco
neume eius dr̄. ꝛ idez significat qd̄ neu-
ma. s. eterne vite gaudiū ꝛ delitias que
nullo v̄bo exprimi possunt. ꝛ ideo per
neuma que est vox nō significatiua in-
telliguntť. Et inde est q̄ quedā sequen-
tie antique solēt verba noua ꝛ incogni
ta h̄re ꝛ inusitata. tum q: celi gaudium
secretū ꝛ incognitū mortalib⁹ est. tū q̄a
nobis incognitus ē modus laudādi de
um in patria. tum q: iubilus cordis in
p̄nti vita incognitus est ad plenū. tum
q: oia noua sunt pulcritudine decora-
ta. Hodie v̄o sequentie cū voce signifi
catiua dicunť ad notandū q̄ in illa ma
gna festiuitate vite eterne iubilus plene
scieť. Sequentia ḡ eterne vite mysticat
laudes. iuxta illd̄. Beati q̄ habitāt ī do-
mo tua dn̄e ꝛc. habet enim verba laudi
flua ꝛ dulcē atq̄ȝ suauē cantū. q: ibi oia
erunt plena laude. ꝛ melodia celest' or
gani abundabit dulciflua leticia. quia
sicut letantiū omniū habitatio erit ibi.
Rursus q̄m laudes eternitatis verbis
humanis plene non resonanť. ido que
dam ecclesie mistice neumatisant seq̄n
tias sine verbis. aut saltez aliquos ver-
sus earuz nulla em̄ erit significatio ver-
borum necessaria. vbi singuloꝝ corda
patebūt singul' ītuētib⁹ libꝝ vite. ꝛ vbi
idē erit test' accusator ꝛ iudex. Et nota
f'm Isi. q̄ ꝓsa ē ꝓducta orō a lege me-

tri resoluta.sic dicta ex eo q sit profusa.
Sequētia vero dicta est.q2 neumā iubi
li sequit.Et hic in euāgelio dicit seqn-
tia tie.in numero singulari.

De mutatione sacerdotis.

Hactenus dn̄ epi-
stola lecta fuit τ choro graduale
psallēte sacerdotes tacit⁹ ad dex
trā pte sedebat altaris insinuās q iohā-
ne p̄dicante xp̄s q̄dāmodo tacebat . q2
nō p̄dicabet apte ꝫ dictur⁹ euāgeliū sur
git.q2 vt euāgelista tradit. postq̄ iohes
tradit⁹ est venit ih̄s i galileā p̄dicās euā
geliū regni dei.Et qm̄ sedes victoris est
sessio sacerdotis victoriā xp̄i recte signi
ficat.qui post ieiuniū vicit diabolū.Nā
reliq̄t eum temptator τ accesserūt ange
li τ ministrabāt ei. Post dictā ergo seqn
tiā surgens sacerdos τ ad sinistrā altar
partē accedēs pnunciat euāgeliū.signi
ficās q xp̄s non venit vocare iustos sed
peccatores.iuxta qd̄ ip̄e in euāgelio di-
xit.q2 non indigēt q̄ sani sunt medico ꝫ
q̄ male habēt. Per dexterā em̄ iusti.per
sinistrā vero pctōres significāt. propter
qd̄ dn̄s in iudicio statuet quidē oues a
dextris edos a sinistris. De hoc dictuz
est sub ti.de oratiōe.Quidā tamē dixe-
rūt q ideo sacerdos in principio misse
consistit ad dexterā cum vero pnunci-
at euāgeliū cōuertit ad sinistrā . τ circa
finē iterū redit ad dexterā.q2 cultus dei
primo fuit in populo iudeoruz τ iudea
tunc erat a dextera . deinde iudeis non
credentib⁹ τ verbū dei tanq̄ idigni re-
spuentibus cult⁹ dei transiuit ad gētes
ad quas apostoli transierūt . τ tunc iu-
dea fuit a sinista pte.τ circa finē reuerte
tur iterum ad ad iudeos ad p̄dicationem
enoch τ helie qui cōuertēt corda patrū
in filios.qm̄ in diebus illis saluabit iu-
da τ reliq̄e israhel salue fient . Qui em̄
p̄mo dixerat. In viā gentiū ne abierit
postea p̄cepit dicēs . Ite in orbem vni-
uersum.q2 ergo p̄dicatio pueniit etiā ad
illos q̄ in sinistra pte fuerūt.dn̄ siccato
gedeonis vellere.ros areā irrigauit me
rito in pte sinistra legit euāgeliū.sicut i
se.ti.dicet. Vn̄ versus.Est ratio cur ps
altaris dextra in se.principiū fineq̄ te-
net.mediumq̄ sinistra.Dextra iudeos
gētiles leua figurat.Cepit ab his.defer
tur ad hos. referet ad illos . Nr̄a fides
τ erūt oēs in fine fideles.Sed cū sacer-
dos qui pnunciat euāgeliū representat
psonā xp̄i qui non p̄dicauit gentibus ꝫ
iudeis iuxta qd̄ ipse dicit in euangelio.
non sum missus.nisi ad oues que perie
rāt domus israhel.vtrum illud recte di
cat prudēs auditor aduertat.De hoc di
ctū est sub ti.qualiter ep̄s vel sacerdos
ad altare stare debet. Ad quācunq̄ ve-
ro altaris partē ille se trāsferat. ministri
eum retro sequunt put dictū est ibidez

De euangelio.

Supra prime ta-
ctū est qualiter sacerdos nō solē
niter celebrās ip̄emet euāgeliuz
dicit. Verū qn̄ ep̄s vl sacerdos celebrat
cū mistris cuncta solēniter pagunt. tūc
em̄ in quibusdā ecclesijs vt rome dyaco
nus dextra manu pōtificis osculata co
dicē euāgelij sumit de altari illū subdia
cono ad ferendū tradēs.postea benedi-
ctionē postulat ab ep̄o vel sacerdote et
ei bn̄dicit. In alijs tn̄ ecclesijs prius be
nedictionē postulat q̄ codicē suscipiat
de altari.Data itaq̄ benedictione pro-
cedit dyaconus ad pulpitū per dextraz
partem chori quē precedit subdyacon⁹
cum textu euangelij . τ illum precedit
thuribulū cum incenso.τ ante thurife-
rariū ceroferarij cum faculis accensis.
ante illos in quibusdam ecclesijs cruc
vexillū.sicq̄ pulpitū ascendit τ euange
liū incipit.quo dicto ad episcopū vel sa
cerdotē simul redeunt que singula pro
seq̄mur. Notandū est aūt q in quibus.

dā ecclesijs in precipuis festiuitatibus
dyaconꝰ proficisci volens ad legenduꝫ
euangeliū incipit antiphonā que est in
nocturnis super benedictus. ⁊ dum ip̄e
accedit ad pulpitū. illa cantaꝛ ⁊ finitur
a choro vt noteꝛ charitas. ⁊ cantaꝛ sine
neuma. ad notandū ꝙ deus non ꝑcipit
nos habere nisi simplicē charitatē Sa-
ne iam figura mutaꝛ. nam diaconus ꝗ
prius repͥsentabat ꝓphetam iam repre
sentat euāgelistā. nam lex ⁊ prophete vſ
qꝫ ad iohannē. ⁊ ex eo regnū celorū euā
gelizaꝛ. ideo aūt euangeliū legiꝛ vt ve-
lut xp̄s post legē ꝓph̄as ⁊ psalmos ore
suo p̄dicauit. ita post epistolam respon
soriū ⁊ alleluia ꝑ illud populo predica
tio eius annuncieꝛ. Et diciꝛ euangeliuꝫ
quasi bonus nuncius. ab eu quod ē bo
num. ⁊ angelus quod est nuncius. ē em̄
euangeliū xp̄i ⁊ apostoloꝝ p̄dicatio. nū
ciat quidē vitā post mortē. requiē post
laborem. regnū post seruitiū. est aūt sci
endū ꝙ sicut p̄eminet caput ceteris corpoꝛ
poris membris ⁊ illi cetera membra ser
uiunt. sic ⁊ euangeliū principale est om
niū que ad officiū misse dicunꝛ. ⁊ toti p̄
eminet officio misse. ⁊ quecunqꝫ ibi can
tanꝛ ⁊ legunꝛ illi consentiūt intellectua
li ratione ꝓut in. vj. parte sub domini-
ca qualibet diceꝛ. Diaconꝰ ergo primo
dextram manū pontificis osculaꝛ nihil
dicens. quia predicator euāgelisare de-
bet pro gloria eterna de q̄ sponsa dicit i
canti. Dextera illiꝰ amplexabiꝛ me. nā
⁊ angelus qui resurrectionis christi glo
riā venerat nunciare sedebat in dextris
stola cādida coopertus. In alijs tamē
ecclesijs non osculaꝛ. sed soluꝫ inclinās
benedictionē poscit. Verū subdyaconꝰ
vel dyaconus non manus sed pedes ro
mani potificis osculaꝛ. vt summo pon-
tifici summā exhibeat reuerentiā. ⁊ euꝫ
illius ostendat esse vicariū cuius pedes
osculabaꝛ mulier illa que fuerat in ciui
tate peccatrix. Adorandū est em̄ scabel-
lū pedū eiꝰ. qꝛ sanctū est. cuiꝰ etiā resur-
gentis a mortuis pedes mulieres tenē
tes adorauerūt. Generaliꝛ em̄ nemo dꝫ
manū sūmi pontificis osculari. nisi cū
de manibꝰ eius aliq̄d accipit vel cū ad
manꝰ eius aliq̄d tribuit vt ostēdaꝛ ꝙ ex
vtroqꝫ debemꝰ ei gr̄as agere. q̄ sicut sem
per dat ꝓpria sic nunqꝫ recipit aliena.
Quas oblatōes romanꝰ pontifex reci-
piat sub ti. de oblationibus diceꝛ. Sub
sequenter dyaconus textū euāgelij su-
mit de altari. qꝛ de syon exibit lex ⁊ ver
bū dn̄i de hierusalē. non vtiqꝫ mosaica
lex que quondā exiuerat d̄ monte sinai
sed euāgelica. de qua propheta ait Ecce
dies veniēt dicit dn̄s. ⁊ consummabo te
stamētū nouū supra domū israhel ⁊ su
pra domū iuda. Sumiꝛ etiā liber de al-
tari. quoniā apostoli de altari euāgeliū
acceperūt cum p̄dicantes passionē xp̄i
euāgelisabant. Vel altare in hoc loco si-
gnificat iudeos a quibꝰ transferꝛ regnū
dei ⁊ daꝛ gēti faciēti fructū eius. Et ex
eo ꝙ liber sumiꝛ de altari notaꝛ ꝙ euan
geliū est verbū dei. quod ꝑ altare signi
ficaꝛ. ſm illud Exo. xx. Altare de terra
facietis mihi. Et ꝓpter p̄missas ratiōes
quidā volētes in fine misse dicere euan
gelium sancti Iohānis vel aliud impri
mūt primo signū crucis super altare et
postea in fronte. Sumit aūt illū vt qui
dā volūt de dextra ꝑte altaris. qꝛ eccl'ia
de iudeis a qua nostra sumpsit exordi
um antiquitus fuit a dextris ⁊ ponit eū
in manu sinistra dextrā supponēs. iux-
ta illud. Leua eiꝰ sub capite meo ⁊ dex
tra eius amplexabiꝛ me. Et hoc ꝓpter
triplicē causaꝫ. Prīo qꝛ euāgelista do-
cet celestia q̄ ꝑ dextrā. ṫrēis q̄ ꝑ sinistrā
intelligunꝛ supponi. Scd̄o inclinaꝛ li-
ber sup sinistrū humerū ad notandum
ꝙ xp̄i p̄dicatio de gētili populo trāsibit
ad iudaicū. Ysa. xx. c. In diebus illis sal
uabiꝛ iuda. Tertio qꝛ in vita temporali
que ꝑ illā significaꝛ necesse est euāgeliū

p̄dicari. Et textus euāgelij in quibusdā
ecclesijs ornat᷑ exteri⁹ argēto ⁊ lapidib⁹
put dictū eū in .iij. pte sub tit᷑. de legali-
bus indumētis. Liber aūt ip̄e ab aduē
tu sacerdotis ad altare donec euāgeliū
legat᷑ sup altare remāsit. ꝙ q̄ꝫtū ad hoc si-
gnificat irl'm. qm̄ euāgelica doctrina p̄-
mū in hierusalē facta ē. ⁊ ibi pmāsit ab
aduentu dn̄i illuc donec publicaret᷑ gē-
tilib⁹. iuxta illud. De syon exibit lex vt
supra. Hierusalē em̄ est loc⁹ passionis q̄
p altare etiā significat᷑. Cōsequenter be-
nedictōꝫ postulat. qꝛ nullus debet p̄di-
care nisi mittat᷑. iuxta illud apl'i. quō p̄-
dicabūt nisi mittant᷑. Et dn̄s inq̄t apl'is
Rogate dn̄m messis vt mittat operarios
suos in messeꝫ suā. Esaias aūt cū audis-
set vocē dn̄i dicētis. quē mittā ⁊ q̇s ibit
ex vobis. respondit. Ecce ego sum mit-
te me. Dixitq꜃ dn̄s. Vade ⁊ dic populo
huic. audite audiētes ⁊c̄. Rursus hm̄ōi
bn̄dictionē p̄figurauit moyses q̇ ascen-
dēs in montē accepit tabulas ⁊ benedi
ctionē ⁊ pp'lo mādata ꝓposuit. ⁊ dn̄s etiā
qꝫ benedixit ordini diaconali. cui dedit
spm̄ sctm̄. ⁊ misit ad p̄dicādū p vniuersū
orbē. pontifex ḡ vel sacerdos visibiliter
bn̄dicit diacono q̇ lectur⁹ est euāgeliuꝫ
quod nō fecerat s̄bdiacono lecturo epi-
stolā. qꝛ xp̄s inuisibilis manēs legē ⁊ p
phetas. que p epistolā significant᷑ inui-
sibiliter misit. sed postq꜃ in terris visus
est ⁊ cum hoībus cōuersatus est. aposto
los ⁊ euangelistas visibiliter misit ⁊ do
cuit. Euntes inq̄t p̄dicate dicētes. Ap-
propinquabit regnū celoꝝ. Illi autem
egressi circūibāt castella euāgelizantes
⁊ curātes vbiq꜃. Et mittit eū ad legendū
euāgeliū. ad notandū ꝙ xp̄s misit apo-
stolos ad p̄dicandū regnū dei. Diaco-
nus aūt ea que sibi in benedictione di-
cunt᷑ considerans se corde purum. ore
mundū. ⁊ opere castū studeat exhibere
quatenus sacrosanctū euāgeliū possit
digne ꝓferre. qꝛ puteus aquarum viuē

tiū. i. euangelica p̄dicatio non fluit im-
petu. i. libere nisi de libano. i. d̄ corde ca
sto ⁊ ore candido. Non em̄ est speciosa
laus in ore peccatoris imo peccatori di
xit de⁹. Quare tu enarras iusticias me
as. ⁊ assumis testamentū meuꝫ per os
tuū. Et ideo signo crucis munit᷑. Dein
de licentia ⁊ benedictione obtētis. ⁊ in-
sup cruce impressa vt securus incedat.
ꝓcedit ad pulpitū cū silentio inclinato
capite nihil in quibusdam ecclesijs fe-
rēs propter illud quod dn̄s ipse p̄cepit
apl'is quos misit ad predicandū regnū
dei. nihil inquit tuleritis in via ⁊ nemi-
nē salutaueritis. In alijs tn̄ ecclesijs di
aconus fert librum vt iam dicetur. sed
pueniēs ad ambonem salutat quasi in-
trans domū cui offert pacē vt infra di-
cet᷑. ⁊ transit p dextram partē chori ad si
nistrā. ⁊ liber euāgelij de dextra ad sini-
stram transfert᷑ ⁊ ibi legit᷑. quia de syon
exibit lex vt supra. Judea em̄ respuēte
verbū dei apostoli transierūt de iudeis
ad gentes ⁊ postea predicatū est genti-
bus. que per sinistrā intelliguntur. Vn
de apl's ad heb. Vobis oportebat prius
p̄dicari verbū dei. sed qm̄ repulistis illō
⁊ indignos vos iudicastis. ecce conuer-
timur ad gentes. De hoc supra in ti. p-
ximo. In ecclesia romana ⁊ in quibus-
dā alijs subdiaconus p vnā viam ⁊ dia
conus p aliā in pulpitum ascendit. quo
niā ille docendo ⁊ iste discēdo in augm̄
tū scientie ꝓcedit. Et qꝛ ministrator per
meritum operis. ⁊ predicator per meri
tum oris in augmentuꝫ iusticie progre-
ditur. vnde psalmista. Justicia tua si-
cut montes dei. Per eandem tamen vi
am descendentes ad pontificem reuer
tuntur. quia p finalē pseuerantiā ptin-
gunt ad premiū sicut dn̄s ait. Qui pse-
uerauerit vsq꜃ in finem hic saluus erit.
Et qꝛ p̄dicatio sine opere nō sufficit. ce-
pit em̄ ih̄s facere ⁊ docere. ideo predica
tor p eandē viā reuertit᷑ p quā accesserat.

ministrator. Preterea ideo lectur⁹ euāgeliū ab vna pte pgredit̄ ⁊ ascendit. et ab altera regredit̄ ⁊ dscēdit. iuxta illud euāgelij. p aliā viā reuersi sunt in regionē suā. qm̄ apostoli prius p̄dicauerunt iudeis. ⁊ postea gentibus. s̄m illud apostoli. Quia repulistis verbū dei ⁊ in dignos vos fecistis ⁊c̄. Sane diaconū s̄b diaconus antecedit. qr Johes ⁊ eius p̄dicatio xp̄m ⁊ eius p̄dicationez p̄cessit. portās in quibusdā ecclesijs puluinar. qd libro supponat. Per puluinar quidē quod fesso supponit̄ ad qetē significat̄ solatiū siue tpalia. q. d. Si vobis seminamus sp̄ūalia non est mirū si a vobis metim⁹ carnalia. Nā s̄m apostoluz j. ad Cor. ix. Qui altari seruiunt cuz altari pticipāt. Dign⁹ est em̄ oparius mercede sua Mat. x. Et dn̄s p̄cepit in lege Non claudes os bouis triturātis. Rursus puluinar supponit̄ euāgelio ad notādū q̄ suaue est iugū dn̄i siue on⁹ euāgelij illud portare volentibus. Unde ī Mattheo. Jugū meū suaue est ⁊ onus meū leue. Huic iugo q̇ subijcit̄ oīa subiecta habet. s̄m Aug. Puluinar ergo ē suauitas ⁊ dulcedo in mādatis dei. vnd̄ pheta. Parasti in dulcedine tua paupi deus. Et iterū. Quā dulcia faucibus meis eloq̇a tua dn̄e. In eccl'ia tn̄ romana diaconus p̄cedit vt doctor. subdiaconus sequit̄ vt auditor. Jlle precedit vt p̄dicet. iste sequit̄ vt ministret. Post lectionē vero subdiaconus quasi sufficiēter edoctus p̄cedit referēs euāgeliū qm̄ mercedē euāgelij de sua ministratione reportat s̄m illud qd dn̄s ipse promisit in euāgelio. qui recipit phetā in noīe phete mercedē phete recipiet. Quē ideo p̄mittit diaconus ad pontificem, vt ostendat se fructū p̄dicatiōis referre de q̇ dn̄s iusserat. Posui vos vt eatis ⁊ fructū afferatis ⁊ fruct⁹ vr̄ maneat. Ad hoc s̄bdiacon⁹ libr̄ ⁊ puluinar reportās significat q̄ p̄dicator bono ope debet vitē suā deo offerre. vn̄ aplus ad Cor. ix. Dē qdcunq̧ facitis aut verbo aut ope in noīe dn̄i ih̄u xp̄i facite. Premittit q̧ ep̄s ante euāgeliū thuribulū cum incēso. qr xp̄i opa p̄cesserūt eius doctrinam iuxta illud. Cepit ih̄us facere ⁊ docere. Thuribulū aūt cuz thure significat orationē cum deuotione quā tūc maxime dn̄t habere fideles in audiēdo diuinuz sermonē. rursus ideo diaconus p̄mittit thuribulū. qr p̄dicator dz odorem bone opinionis ex se mittere. iuxta illud apostoli. Christi bon⁹ odor sumus in oī loco. Nā cui⁹ vita despicit̄. restat vt ei⁹ p̄dicatio cōtemnat̄. Tertio thuribulū p̄cedit vt ipius dyaconi oratio sicut incēsum in ꝯspectu dn̄i dirigat̄. An thuribulū vero p̄mittit duos ceroferarios cū faculis accensis. Primo qr debet desideriū ⁊ gaudiū in cordib⁹ auditor̄ accendere quaten⁹ ⁊ libenter audiant ⁊ gratanter obediant. In quibusdam tamen ecclesijs thuribulū cereos precedit. quoniā orationes opera ⁊ virtutes de ratione famam. lucem ⁊ signa precedūt. iuxta illud Luc. Luceat lux via ⁊c̄. et illud Et virtus exibat de illo et sanabat omnes. Secundo sacerdos vl' episcop⁹ premittit ante dyaconū duos acolitos portantes cereos ⁊ incensum ad notandū q̄ christus p̄mittebat binos nūcios ante faciez suā. i omnē ciuitatē ⁊ locū quo ipse erat ventur⁹ preferentes choruscationes miraculorū ⁊ odorē virtutū. Unde reuersi dixerūt. Domine in nomine tuo etiam demonia subijciuntur nobis facies enim christi conueniēter hic intelliguntur apostoli qui normam doctrine sue populis ostendebat. propter qd ipsis aiebat. Qui vos recipit me recipit. Tertio ideo librū euāgelij precedit thuribulū. ⁊ cādelabra qr doctrinā xp̄i virtus et fama preibāt. euāgelista testāte. Exiuit ih̄s ī virtute sp̄ūs in galileā et fama exiuit d illo ī vniuersā r̄gionē. ⁊ ip̄e

docebat in synagogis eorum. Quarto
ꝓpter causam in scđa pte sub ti. de acco
lito scriptā. Kursus duo cerei illūinati
doctores ecclesie ꝑ q̊s eccl'ia illuminat
ꝛ q̇ debēt hr̄e noticiā vtriusqꝫ testamen
ti designant. hinc ē ꝙ ipsi cerei plerūqꝫ
q̇busdā diuersoꝝ coloꝝ lineis decorāt
tur. ad notandū ꝙ ꝑ doctores ip̄os sac̄
sc̄ptura diuersis sensibus exponit ꝓut
dictū ē i ꝓhemio libri. Si vo linee ip̄e
auree vel argētee sint designāt ꝙ i ip̄is
doctorib⁹ ē auꝝ sapie. ꝛ argentū eloq̄n
tie. Vel cerei ip̄i designāt duo testamē
ta q̇bus gen⁹ humanū illuminat. vl' le
gem ꝛ ꝓphas q̇ in q̇busdā eccl'ijs dum
euangeliū legit in pauimēto ponūtur.
qm̄ legis vmbra ꝛ ꝓphaꝝ enigmata ꝑ
lumē euāgelij. etiā ab hūilibus intelli
guntur. qꝛ ꝑ euangelicā doctrinā lex et
ꝓphetia penitus euanuerunt in lr̄a. In
q̇busdā tm̄ eccl'ijs in diebus ꝓfestis vn⁹
puer cū vno tm̄ cereo dyaconū p̄cedit.
ꝑ qđ significat ꝙ p̄mū xp̄i aduentū qui
humilis fuit ꝛ occultus p̄uenit tm̄ vn⁹
cursor. s. Iohēs baptista q̇ fuit lucerna
verbi dei. in dieb⁹ vo festiuis duo cerei
p̄cedūt qꝛ in scđo aduētu q̇ solēnis erit
ꝛ manifestus duo p̄mittent p̄cones. scꝫ
helias ꝛ enoch. q̇ interficient ab anticri
sto in hierl'm qđ significat ꝑ extinctōez
cereoꝝ. De cādelabris ꝛ etiā cereis alit
dictū est in p̄ma pte sub ti. de picturis.
Antecedit qꝫ crux p̄mo ad notandū ꝙ
dyacon⁹ dꝫ p̄dicare crucifixū. Scđo ꝙ
q̇ eū intuet ꝑ fidē sanat a morsu serpen
tis antiq̇. ip̄e em̄ ē s̄pens i palo. Tercio
crux p̄cedit euangeliū in signū ꝙ p̄di
cator debet seq̄ crucifixū. vñ dñs inquit
petro. Seq̄re me. Ioh. xxi. c. Post hec
sup ambonē ascēdit. dr̄ āt ambo onis.
pulpitū vbi legit euangeliū. ab ambio
anbis. qꝛ loc⁹ ille gradib⁹ ambit. Sunt
em̄ in q̇busdā eccl'ijs duo paria graduū
siue duo ascēsus in illū ꝑ mediū chori.
vnus a sinistr vicꝫ versus orientē quo
fiat ascensus. alter a dextris vicꝫ versus
occidentē quo fiat descēsus vt p̄missuꝫ
est. vel ascēdit ab australi pte. nā xp̄s a
bethel. i. bethleem q̇ est ad austrū venit
in hierl'm. Vñ dr̄. Deus ab austro veni
et. Ascendit g̊ sup ambonē ad notandū
ꝙ xp̄s ambit oēs q̇ custodiunt verbum
euangelij. ꝛ vt possit ambiri ꝛ sic meli⁹
ab oibus intelligi. Itē ascēdit vt in edi
cto ꝛ alta voce ānunciet euangeliū tan
q̄ꝫ vbiqꝫ ꝛ ab oibus audiēdū. iuxta illđ
ꝓpheticū. Sup montē excelsum ascen
de tu q̇ euāgelisas syon. exalta in forti
tudine vocē tuā. ꝛ dñs inq̇t in euāgelio
qđ dico vobis in tenebr dicite in luce.
ꝛ qđ in aure auditis p̄dicate sup tecta.
vt imitet dñm q̇ i montē ascēdit vt euā
gelium p̄dicaret. ꝛ apiens os suū doce
cebat discipulos suos dicēs. Beati pau
peres spū ꝛc̄. lex etiā in monte data est.
euangeliū g̊ in alto ꝛ eminenti loco le
gitur. q̇a doctrina euangelica dilatata
fuit vbiqꝫ terraꝝ. Vnde in oēm terram
exiuit sonus eoꝝ ꝛ in ꝛc̄. Epistola vo i
loco inferiori. qꝛ lex ꝛ ꝓphe que ꝑ illaꝫ
figurant clausa fuerūt in iudea. vñ No
tus i iudea deus ꝛc̄. Preterea ꝑ ep̄l'am
p̄dicatio veteris testamēti q̄ humilior.
ꝑ euāgeliū noui testamti q̄ excellētior
est intelligit doctria em̄ xp̄i vel lex euā
gelica excellit apostolicaꝫ ꝛ apostolica
legalem doctrinam. Vnde apostolus
ad Heb. vij. Lex neminem ad ꝑfectio
nem ducit. euangelium autē dat salutē
omni credenti. in missa tamen ꝓ defun
ctis non in loco eminentiori. s; iuxta al
tare euangeliū ꝛ epistola legunt. ad no
tandum ꝙ q̄ꝫtum spectat ad defunctos
talia non sunt predicationes que viuis
publice fiunt. Ipis autem cum sint ab
sentes fieri nequeunt publice vel occul
te. sed magis sunt pro ipsis orationes:
per quas ad christum qui per altare si
gnificatur appropinquantes eis possu
mus releuatōez aliquē obtinere. Legit

etiā de more euāgeliū sup aquilā. iuxta
illud. Et volauit sup pennas ventorum
Et aq̄la ip̄a seu locus in quo legit͛ i die-
bus festiuis aliquo pāno lineo vel serī-
co opit͛ ad significandū molliciē cordiū
xp̄ianoꝝ. vñ dñs ꝑ ꝓphetā. Ecce cor car
neū dabo vobis et scribā legē meā i cor
dibus vr̄is. Locus vͦo in quo ep̄la legit͛
non coopit͛ ad significandū duriciē cor
diū iudeoꝝ. Lectur⁹ aūt euāgeliū trāsit
ad ptē sinistrā ꝓut iam ⁊ supra sub ti. ð
mutatōe sacerdotꝫ dictū est. ⁊ opponit
faciē suā aq̄lōi. iuxta illud Ysa. xliij. Di-
cā aq̄loni da. ⁊ austro. noli ꝓhibere. vt
ostendat nos doctrina euāgelij debere
armari ⁊ p̄dicationē xp̄i ꝯtra illū speci-
aliter dirigi. q̄ ait. Ponā sedē meā ab a-
quilone ⁊ silis ero altissimo. Naz ⁊ fm
ꝓphetā. ab aq̄lone pandet͛ oē malū sup
habitatores terre. Rursus ꝟsus aq̄lonē
euāgeliū legit͛. iuxta illud qđ legit͛ in cā
ticis quarto. Aq̄lo surgat. i. dyabol⁹ fu-
giat. ⁊ auster veniat. i. sp̄ūsſctūs accedat
Recte em̄ ꝯtra diabolū euāgeliū legit͛ vt
illū sua ꝟtute expellat. qm̄ diabolus ni-
hil tm̄ ꝗtū euāgeliū odit. Siq̄dē aqui-
lo vent⁹ frigidus diabolū significat. q̄
flatu tēptationū corda hoim a dei timo
re cōgelat ⁊ refrigerat. Cū ḡ fides i euā
gelio ꝯtineat͛ que est armatura nr̄a ꝯtra
diabolū. iuxta illud. Cui resistite fortes
in fide. merito legit͛ ꝯ illū. Nūq̄ȝ etiaz ꝟ
sus meridiē legit͛. q̄ doctrina xp̄i que p̄
mo fuit int͛ iudeos ⁊ nūc inter gētes ad
eos in fine redibit. Hi vͦo q̄ eum in ve-
niēdo p̄cesserūt respiciūt ad euāgeliuz.
⁊ ad faciē ⁊ recitātꝫ ꝓut sub ep̄la dictuz
est. Deinde lectur⁹ euāgeliū salutat po-
pulū vt illū ad audiendū verbū dei at-
tentū reddat dicens. dñs vobiscū. osten
dens etiā ꝑ hoc se orare vt dñs sit cum
eis. ⁊ obseruās qđ dñs iussit. Inquācū-
q̄ȝ domū intraueritis. primū dicite pax
huic domui. Chorus vero ⁊ populus
quasi redditus attentus. ad illum ⁊ ad

q̄ācunq̄ȝ ptem euāgeliū legit͛ se vertūt
q̄r oibus ꝓpositū est. Ite in mundū vni
uersum p̄dicate euāgelium om̄i creatu
r e. i. hoi pro quo facta ē ois creatura. vl͛
q̄ habet aliqđ participiū cum om̄i crea-
tura. Et rn̄dent. Et cum sp̄ū tuo. supple
vt digne possis euāgeliū legere. ac si di-
cant. tecū sit ad dicendū ⁊ sic mutuo se
salutāt. ꝓut sub p̄fatione dicet͛. Sane
euāgeliū stādo ⁊ non sedēdo audit͛. sic
statuit Anastasius papa vt ad p̄liū pro
xp̄i fide s̄uāda ꝓmptitudo notet͛. Vñ
Luc. xxij. Qui non habet gladiū ven-
dat tunicā ⁊ emat illū. Et q̄r ip̄i⁹ doctri-
na ad amorē celestiū dirigit mētes no-
stras. Ad hm̄oi etiā promptitudinē de-
signandā quidā dum euāgelium legit͛
clamides deponūt. ⁊ etiā ad denotādū
q̄ oia tp̄alia dimittēda sunt ꝓpter xp̄m
iuxta illđ euāgelij. Ecce nos reliquim⁹
oia ⁊ secuti sumus te. Et ex quo standū
est apparet q̄ nec iacere nec appodiari
debemus euāgeliū audiendo. Reclina
toria ergo tunc relinquunt͛. ad denotan
dū q̄ non debemus confidere in princi
pibus nec sustētari in terrenis. q̄r vani
tas vanitatū ⁊ oia vanitas. dicit eccl͛ia
stes. subaudit͛ cōꝑatione dei in queȝ cu
ram nostrā iactare debemus. Et fm ip
sum Anastasiū stātes curui manere de
bemus. vt humilitateȝ que a dño doce
tur. etiā corpe demonstremus Auditur
etiā capite nudatio. Primo vt attentio
adesse demonstret͛ ob quā etiā causam
quidā tunc mentonē ⁊ genas manu te
nent. Scđo vt q̄nq̄ȝ sensus patuli sint ad
audiendū. Tertio ad notandū q̄ oia q̄
sub velamine ⁊ figura in lege ⁊ ꝓphetis
continebant͛ sunt in euāgelio māifesta
ta. In xp̄i em̄ passione velū templi sciſ
sum est ⁊c. deponunt͛ etiā tunc baculi ⁊
arma. primo ne imitemur iudeos in cō
spectu crucifixi arūdines ⁊ arma ferētes
Secundo ad notandum q̄ christo pre
dicante omnes legales obseruantie que

per baculos significant deposite sunt. Tertio depositio baculorum et armorum humilitatē notat. et xpiane pfectionis eē se nō vindicare ꝫ dño reseruare vindictaz iuxta illud. Mihi vindictā et ego retribuā dicit dñs. Et Mat. v. q̄ te pcusserit in vnā maxillā pbe ei et alterā. audit etiam euāgelium in silētio. q2 oia soluta sunt in euāgelio que in lege et pphetis pmissa erāt. Pōtifex quoqꝫ seu sacerdos duz euāgeliū legit faciem vertit ad illud. ad notandū q xps pdicatores euangelij sp ad adiuuādū respicit. stās sup scabelluz ad designandū q p hmōi pdicatōz ois aduersa ptās debellat et in xpi pedibus submittit. et sic implet qd in ps. dicit. Donec ponā inimicos tuos scabelluz pedū tuorum. Dyaconus vero statim postq̄ sibi responsuz est et cū spū tuo. vt cunctos reddat dociles et beniuolos ad audiendū verbū euāgelij. i. bonū nunciuz nunciantē regnū dei subdit. Sequētia scti euāgelij thurificās librū et signās signo crucis et etiā i quibusdā locis osculat librum. q. d. hic est liber seu euāgelium dei. hic est liber crucifixi quē pdico. hic est liber pacifici p quē reconciliatōz accepimus. Vñ apls. j. ad Corinth. j. Predicamus vobis xpm crucifixū. Per incē si aūt fumū bona pdicatōis opinio itel ligit. Deinde signat se in frōte in ore pariter et in pectore. seu in corde ne dyabolus q bonis opibus insidiat ꝓtollat ei p erubescentiā deuotōz de corde. vel sermonē de ore. ac si dicat. Ego xpi crucez nō erubesco. ꝫ eā ore pdico et corde credo. q2 corde credit ad iusticiā. ore aūt cōfessio fit ad salutē. Predicāus inqt apls xpm ihm et hunc crucifixū. iudeis quidem scandalū. gentibus stulticiam. Et apls ad Gal. vj. Mihi absit gloriari nisi in cruce dñi nostri ihu xpi. Dñs etiaz in euāgelio ait. Qui me erubuerit et sermones meos hūc filius hois erubescet. cū venerit in maiestate sua et patris et sāctorū angelorum. Vñ in daniele legit. Nō est cōfusio cōfidentibus te. Quidam aūt signāt se tm̄ in frōte et in pectore q̄si in vtroqꝫ supliminari. Clerus vero et populus audito titulo euāgelij. s. sequētia etc̄. siue bono nūcio vertentes se ad oriētē siue ad altare vt deū qui verus ē oriēs glorificēt. q2 misit eis verbū salutis sicut legit in actibus aplorum. et glorificauerūt deū dicētes ꝫ et gentibus deus pñiam dedit ad vitā cum reuerētia et honore respondent. Gloria tibi dñe. Proposito itaqꝫ euāgelio ad legendū in quo agit d gl'ia et de nostra liberatōe. s. q̄liter christus dyabolū deuicit. et nos ab ipius seruitute liberauit. et victor ad gl'iaz patris ascēdit. ipi auditores euāgelij letantes i laudē sui saluatoris cōclamāt dicētes. Gloria tibi dñe. q. d. Gloria tua que nobis in euāgelio pdicat nobiscū sine fine pmaneat et sp crescat. Et hoc dicēdo signo crucis in fronte in ore et in pectore se sibi ꝯtra diabolū muniūt. ne eos ipediat in audiēdo. In fronte q2 ibi est locus pudoris et verecundie. vñ p hoc q crucē fronti imprimūt. ostendūt se nō erubescere credere crucifixū cuius liber legit et eum habere deū et dñm. Per hoc q i ore significāt se crucē dñi audacter pdicare. Per hoc qd in pectore. oñdunt se libent cōpati p nomine xpi. Qua etiaz ratione quidaz q̄diu euangelium legitur cum vtroqꝫ pollice ante pectus signum crucis figurant. Rursus nos in ore signamus ad designandum q de verbis euangelij debet esse locutio nostra. In pectore vero ad significandum q verba euangelij debent nos percutere in pectore et in mente. Mox vero post factum signū crucis versus dyaconū audituri euāgeliū se conuertunt. de crucis misterio dicet in phemio quinte partis. Porro alicubi subdyaconus dum legit euāgelium sinistrā manum libro supponit. ad notādū q illi qui sb

tpe legis fuerũt quorũ finis seu vltimꝰ fuit Johannes. quem significat subdiaconus. ⁊ si aliqua bona agebant illa tñ debilia ⁊ infirma erãt que ꝑ sinistram significant. quia ⁊ si lex ad gratiã dispõeret. tñ gratiã non prebebat. cõuenienter ergo sinistra manus libro euãgelij supponit in quo xp̃i fides predicat sine q̃ ꝑ opera legis nemo saluat. Kursus per sinistrã manũ temporalia per librũ euãgelij spiritualia congrue designantur. Manus ergo sinistra libro supponit. ad notandũ ꝙ sicut aĩa sine corpore nõ viuit. ita nec spũalia diu sine temporalibꝰ subsistere pñt. Terminat aũt euangeliũ exaltando vocẽ in fine. prout sub epistola dictũ est. Et mox illo finito munit se diaconus signo crucis. ne diabolus susceptũ semen euãgelij de vase sig͂to surripiat. Et deinde euãgeliũ osculatur ad notandũ se ex charitate ⁊ amore euãgelisasse. Auditores vero se versus orientẽ ꝯuertũt. quasi ad hierusalẽ gr̃as agentes. q2 inde venit ad nos euãgeliũ Juxta illud qď dñs dixit in euangelio apostolis. Vos eritis mihi testes hoꝝ in oẽs gentes incipientes a hierusalem Et signo crucis in pectore se muniunt contra diabolum: ne semẽ verbi dei suffocetur in eis. Vnde Luce. viij. Volucres celi comederunt illud. ⁊ ne sermonem domini rapiat de pectoribus eorũ quasi dicant. Deus nos faciat in doctrina christi perseuerare. Et vt significent se habere in corde quod exprimitur ore quod etiam apertius designatur in quibusdam ecclesijs in quibus finito euangelio dicitur. Amen ⁊ bene quasi dicãt Verum est quod in euangelio dictum est. quod est contra quosdaz hereticos qui lecto euangelio quasi contradicentes dicunt falsum est. Vel amen. quasi dicant. Fiat nobis quod dominus in euangelio pollicetur. In alijs euangelijs dicitur deo gratias. sicut fit post aliquã lectionẽ vel capitulum. Quidam etiam litterati dicunt. Benedictus qui venit in nomine domini. quod est finis euangelij matthei. quod legit in festo beati stephani ⁊ in dominica palmarũ In quibusdã locis cerei q̇ significãt doctores ꝑ quos ecclesia illuminat statim post lectũ euangelium extinguunt. q̃m xp̃o in eis loquente possunt ecclesiã illuminare. eo aũt tacẽte. i. spũsctõ ab eis recedente hoc nequeũt. Preterea euangelij p̄dicatione finita lex ⁊ ꝓphetie cessabunt. In nonnullis tñ ecclesijs dum euangeliũ legit candelabra cum cereis deponunt ad terrã ad notandũ legem ⁊ ꝓphetiã inferiorẽ euãgelio esse. Consequenter subdyaconus codicẽ euangelij refert. dyaconus vero vacuꝰ redit. vt ostendat se p̄dicatione finita cõtemplationi vacare. Veniẽs aũt prius ad legẽdum euãgelium librum in quibusdam ecclesijs ferebat. ad notandũ ꝙ ip̃e nõ solũ debebat docere sed ⁊ facere. Redit etiam ad episcopum seu sacerdotez vnde venit ad notandum ꝙ oĩs doctrina a deo est et ad ip̃m reuertitur. Vnde salomon. Vnde exeunt flumina reuertuntur. Textus quoq3 euangelij super puluinar reportat. quia ecclesia vt audiuit euangelium illud suauiter corde suscepit ⁊ letata est iuxta illud. Audiuit ⁊ letata est syon. Et ait. Aĩa mea liquefacta est. vt dilectus locutus est. Liber quoq3 euangelij et thuribulum ad pontificem reportantur. quia ad deum omnia bona referenda sunt a quo cuncta procedant. Ipse enim est finis consumans et non consumens. alpha et o. primus ⁊ nouissimus. initium ⁊ finis. Nam et apostoli predicatione peracta ad christum conuersi sunt referentes ei gratias de miraculis ⁊ predicationis profectu. Episcopus vero thus odorat et euangelium osculatur. Primo ad notandũ quia quod xp̃s inspira

uit ꝛ docuit ħ approbat ꝛ acceptat. De
us em̄ nihil accipit nisi qđ efficit nec re
munerat nisi qđ donat. qꝛ sicut cuncta
que facit bona sunt. sic nulla sunt bona
nisi q̄ fecit. Nā vidit deꝰ cūcta q̄ fecerat
ꝛ erant valde bona. Scđo apertū codi
cem osculaꝶ ad significandū ꝙ scire dꝫ.
ꝛ nuda ac apta sibi esse debent q̄cunqꝫ
sunt in lege. Vn̄ luc. viij. Vob datū est
nosse misteriū verbi dei. Et malach. ij.
Labia sacerdotis custodiūt sciam. ꝛ le-
gem exq̇runt supple subditi de ore eiꝰ.
Tertio qꝛ ipe solus intrat in sancta san
ctorum. ꝓut in ꝓhemio huius ꝑtis di-
ctum est. Quarto qꝛ hmōi osculū sig-
nificat affectū amoris ad euangeliuꝫ q̇
ꝑcipue in ep̄o vigere debet adeo vt pa-
ratus sit mortē ꝓ eo subire. Quito sub
dyaconus libꝝ apertū ꝑlato seu sacer-
doti offert ad osculandū. ad notanduꝫ
ip̄m debere delectari in fide fideliū que
infusa est in eis ꝛ patefacta ꝑ p̄dicatio-
nem euangelij q̄ ꝑus i lege fuerat clau-
sa. Postea in q̇busdā eccl̄ijs liber clau
sus illis q̇ sunt in choro ostendiꝶ. ꝓ eo
ꝙ post p̄missa v̇ba. vobis datū ē nosse
mysteriū ꝛc̄. sequiꝶ in eo. ca. ceteris aūt
in ꝑabolis. Et est aduertendū ꝙ post
q̄ꝫ dyaconus lecto euangelio libꝝ oscu
latus est. ad notandū se ex caritate ꝛ a-
more euāgelisasse. tūc demū ferꝶ euan-
geliū ep̄o q̇ xp̄m significat ad osculan-
dum. i. ad p̄dicationē acceptandā. ꝛ nō
an̄. ad figurandū ꝙ deꝰ illā dūtaxat p̄di
cationē acceptat q̄ fit ex amore ꝛ carita
te. Verūtn̄ in missa ꝓ defunctis euan-
gelium nō ferꝶ pōtifici ad osculandum
tum qꝛ tūc p̄misse rōnes cessant. tū qꝛ i
missa illa om̄is solennitas subtrahitur
ne festiue solēnitates cū desolatōis me
ror bus misceanꝶ. Legens tn̄ euāgeliū
in missa ꝓ defunctis libꝝ in q̇busdam
ecclesijs osculaꝶ. qꝛ q̇cunqꝫ illđ ꝓnunci
at debet caritatis amore in illū tendere
cuius doctrinā euāgelicā recitauit qui

amor ꝑ osculū designaꝶ. Et attende. q̇a
statim post libri osculū sacerdos mini-
ster pontificē q̇ xp̄m designat incēsat.
ad oñdendum ꝙ sacerdotis maxie offi
cium est orōis ignitū sacrificiū qđ ꝑ in-
censum significaꝶ xp̄o offerre nō soluꝫ
in expiationē delicti. verūetiā in gr̄arū
actionē. ꝓut in Leuiꝶ. hꝛ. Pōt etiā sb
epilogo dici. qꝛ ꝙ liber euāgelij ꝑ subdi
aconū portaꝶ ꝙ dyaconꝰ pulpitū ascen
dit ꝙ apto libro ppl̄m salutat. ꝛ oēs rn̄-
dent. ꝙ titulū euangelij p̄mittit. ꝙ alta
voce ꝛ distincte ꝛ ꝯ aquilonem legit. ꝙ
ois ppl̄s aures ꝛ ocl̄os ad libꝝ dirigit.
ꝛ in silētio ac stādo audit. ꝛ i fine manꝰ
ad celū leuās orat dicēs amē. Hec inqꝫ
oia ꝛ singula ex lege sumunꝶ. Legiꝶ ei
in ꝑncipio Neemie ꝙ cōgregato ppl̄o
ad plateā q̄ ē an̄ portā aq̄ꝝ hesdras scri
ba attulit libꝝ legis moysi. ꝛ stetit suꝑ
gradū ligneū quē fecerat ad loquendū
ꝛ aperuit libꝝ corā oi ppl̄o. Porro le-
uite silentiū faciebāt in ppl̄o ad audien
dum legē bn̄dicētes deo magno. ꝛ ois
ppl̄s stans in gradu suo rn̄dit amē. Et
legerūt in libro legis dei distincte ꝛ ap-
te ad intelligendū. Ois v̇o ppl̄s eleuā-
tes manꝰ suas adorauerūt ꝓni ad terrā
Illud q̇ꝫ p̄tereundū nō est ꝙ euange
lijs q̄ in eccl̄ijs leguntꝶ generaliter due
p̄fationes p̄mittunꝶ. Pria est initiū scti
euāgelij. Scđa sequētia scti euangelij.
Siq̇dem p̄ma p̄fatio p̄mittiꝶ p̄ncipio
cuiuslibet euāgelij q̄tuor euāgelistaꝝ. s.
euāgelio Johān̄is. In p̄ncipio erat ver
bum. euangelio mathei. Liber genera-
tionis. euangelio luce. Fuit in diebus
herodis. ꝛ euāgelio marci. Principiuꝫ
euāgelij iesu xp̄i qđ in q̇busdā ecclesijs
legiꝶ in prima dn̄ica de aduentu. vt ibi
diceꝶ. Et tunc non subijciꝶ illis In illo
tempore. quia in ipsis principijs agiꝶ ꝛ
determinaꝶ certum tempus. Vnde es-
set nugatio. ꝛ superfluerent verba illa.
Secunda v̇o prefatio premittiꝶ oibus

aliȷ̈s euangeliȷ̈s. Et dr̄ seqn̄tia. q2 ꝟba il
la q̄ legenda sunt sequunť post inicium
seu post ea que p̄cedūt i euāgelio vnde
sumpta sūt. Vn̄ cū dr̄ sequētia. supplē
dū ē sūt ꝟba sancti euangeliȷ̈ ⁊c̄. Vel se
q̄ntia ē numeri singularis. ⁊ tunc dr̄ se
q̄ntia scti euāgeliȷ̈ ſm iohem̄ supplet h̄
est. Sane i euāgeliȷ̈s q̇bus ip̄a scōa p̄fa
tio p̄ponit̄ subiȷ̈cit̄ qn̄q3. In illo tp̄e. Et
qn̄q3 nō subiȷ̈cit̄. Siq̇dē sine illo tp̄e di
cunť. qn̄ ex eoꝝ ꝟbis certū est de tp̄e vt
p̄missum est. ⁊ tunc incipiunt ꝑ aliquā
determinationē regie vel alterius ꝑtātꝭ
vt illud. Anno q̇ndecimo tiberiȷ̈. Vel
ꝑ simplicē rei geste narratiōem certum
tp̄s determinantē. vt illud. Cū esset de-
sponsata. Et illud. Postq̄3 ꝯsūmati sūt
Et illud. Cū natus eēt iesus. ⁊ illđ. Fa
ctū ē aūt cū baptiza. ⁊ illđ. Cū eēt iesus
ān̄oꝝ eēt duodeci. ⁊ illud. Postq̄3 iple-
ti sūt dies. ⁊ illud Vespe aūt sabbati. ⁊
illud. Elizabeth ipletū est ⁊c̄. Reliq̇s ve
ro euāgeliȷ̈s subiȷ̈cit̄ In illo tp̄e. ⁊ ē sen
sus. in illo tp̄e. s. gr̄e. de q̊ dic̄ apl̄s. Ecce
nūc tp̄s acceptabile. Nō ē etiā omit-
tēdū ꝙ euāgeliū legit̄ in eccia qn̄q3 ſm
historiā. vt illud qđ dr̄ i die pasce. Ma
ria magdalene ⁊ maria ia. ⁊c̄. et illđ qđ
cantat̄ in natali ad scōa3 missā de pasto
rib9. Qn̄q3 ſm allegoriā. vt illud qđ le-
git̄ in assumptōe btē marie. in q̊ mentō
fit de maria ⁊ martha. vbi dr̄. Intrauit
iesus in quoddā castellū ⁊c̄. ꝑut ibi in
viȷ̈. ꝑte dicet̄. Qn̄q3 ſm rem vt illud de
sancta trinitate. Qn̄q3 ſm ꝑsonā vt illđ
qđ cantat̄ in festo scti thome apl̄. vbi dr̄
Thomas vn9 de duodeci. Qn̄q3 ſm ꝑ
tem vt illud qđ dr̄ in festo sctē crucꝭ de
ni. hodemo. vbi dr̄. Sic optz exaltari fi
liū hois ⁊c̄. In q̊ versu xp̄s passionē su
am significat ⁊ exaltatōnem corꝑis sui
in cruce. Et ideo euangeliū in quo hec
clusula continet̄ legit̄ in festo sctē cru-
cis. et in festo michaelis archangeli. ꝑ
pter illū ꝟsum. angeli coꝝ sp̄ vident fa-

ciem patris mei qui i celis est. Itē etiā
ſm ꝑtem. vt illud. Liber generatōis ⁊c̄.
Et hoc ꝓpter vltimū versum. in q̊ fit me
tio de xp̄o. Qn̄q3 ſm totū vt illud qđ le
gitur i circūcisiōe dn̄i. Postq̄3 cōsūma
ti sūt dies octo ⁊c̄. Qn̄q3 ſm tp̄s vt illđ
qđ dr̄ in prima die q̄dragesime. s. ꝓpter
ieiuniū. Qn̄q3 ꝓpter letanias vt illđ. Si
quid petieritis ⁊c̄. qđ in letaniȷ̈s dr̄. in q̊
fit mentio de ouo pane ⁊ pisce. Et qn̄q3
ꝓpter locū. vt illud qđ legit̄ in dn̄ica se
xagesime. s. exiȷ̈t q̇ seminat ⁊c̄. Sane
mulier etiā abbatissa non debet legere
euangeliū. licet em̄ beata ꝟgo dignior ⁊
excellētior esset apl̄is vniuersis. dn̄s tn̄
nō ꝯmisit ei claues regni celoꝝ. Hinc
ē ꝙ abbatissa nō pōt ꝓprias moniales
bn̄dicere vel eaꝝ cōfessiones i crimib9
audire. vel euāgeliū legere vel publice
p̄dicare. In matutino tn̄ posset h̄ non
publice euangeliū dicere. Et nota ꝙ q̄-
tuor sunt euāgelia de beata maria vt di
cetur in. vj. ꝑte sub festo assumptionis.

De Simbolo.

Euangelio lecto mox cātatur alta voce simbo
lū illud. s. Credo in vnū deum
Quia em̄ corde credit̄ ad iusticiā ore āt
fit confessio ad salutē. iđ eccia vt on̄dat
ꝙ euangeliȷ̈ verbū seu p̄dicatōem fide ⁊
corde recipit mox fidei simbolū ore de
cantat. Simbolū ergo post euangeliū
fidem post p̄dicationē3 on̄dit. vn̄ Joh.
Hec eo loq̇nte multi crediderūt in eu3
Nā ſm apl̄m ad Ro. x. Fides est ex au
ditu. auditus aūt ꝑ ꝟbū xp̄i. Dr̄ aūt al
ta voce. vt oēs illud dicāt et addiscant.
Omnis em̄ xp̄ianus tenet̄ publice fidē
catholicā profiteri. ꝓpter qđ in fronte si
gnatur. In prima vero et in cōpletorio
sub silentio dicitur ne musce moriētes
ꝑdant suauitatem vnguenti: ꝑut in q̇n
ta parte sub ti. de prima tāget̄. Rursus
ideo in missa patenter dicitur ad notan

dūz ꝙ hodie fides catholica libere ꝑdi-
catur et docet̄. in ꝓma vero sub silentio
dicitur. ad notandum ꝙ in primitiua ec
clesia ꝑsertim tpe passiōis xp̄i ꝑdicato
catores ⁊ fidei professores siluerunt. ⁊ i
completorio ad notandū ꝙ sil'r i fine se
culorū antixp̄i ꝑsecutōe inualescēte il-
lorꝝ ora claudet̄. Sane sacerdos seu epi
scopus illud incipit ad designanduz ꝙ
om̄e bonū a xp̄o procedit. nā om̄e datū
optimū et omne donū ꝑfectū desur. est
a p̄re lu. Ne aūt in usicus ille celestꝭ di-
cat. cātauimus vobis ⁊ nō saltastꝭ. cho
rus euangelice doctrine ꝯsona voce rn̄
det. ⁊ solēni tripudio fidē catholicā ꝓfi
tet̄ di. Patrē oīpotentē ⁊c. Quis in mis
sa pape qn̄qꝫ aliter obseruet̄. ꝓut iā di-
cetur. Ad hoc sacerdos illud incipiens
manet erectus an̄ mediū altaris mani-
bus extensis sursuz eleuatis. q̄s postq̄
inceperat iungit. Siq̄dē sacerdos xp̄m
rep̄n̄tās erectus manet. ad notandū ꝙ
xp̄s sꝑ paratus est cūctis sp̄ūalia bona
largiri. ⁊ an̄ altaris mediū. innuēs ꝙ nō
est ꝑsonarꝝ acceptor. ꝫ q̄ntum i ip̄o ē oi-
bus eq̄liter influit. nec āgulū diligit. ne
qꝫ sinū. manibꝰ q̄z extensis ad designā-
dū ꝙ paratus est abūdāter bn̄ meritis
illa largiri. sursū tn̄ eleuatis. q̄si ip̄o fcō
oñdēs ꝙ q̄ sursū sunt querere atz a deo
misc̄diaz poscere ⁊ in eo solo sperare de
bemus. Deinde postq̄ inceperit manꝰ
iūgit. q̄r ei soli de perceptis bonis gr̄as
agere et humiliari debemꝰ. Et q̄m sim-
bolū ꝟbū est euangelicū q̄ ad sensum.
ideo stādo illud audire sicut ⁊ euāgeliū
Et illo dicto signū crucꝭ facere debemꝰ
Simbolū aūt grece. latine sonat indici
um vel signū vel collatio. tum q̄r regu-
lam fidei plenam indicant et ꝑfectam.
tum q̄r simul in vnū fidei cōtinet articu
los. Et nota ꝙ triplex ē simbolū. Pri-
mū est simbolū apostolorꝝ. qđ vocatur
simbolū minus. qđ vicz ex institutione
Damasi pape dr̄ tacite ꝑ ferias i singu

lis canonicis horis. Et illud dr̄ a sin qđ
est con. ⁊ bolos qđ est sn̄ia. q̄r ꝯpositūz
fuit ex diuersis ꝟbis aplorꝝ. sicut pueri
in festiuis cōueniētes afferre solent bo
los. i. frusta carniū et panis. que i vnū
collecta simbolū vocant̄. i. collectio mi
nuciarū. Tradit̄ eni̇̄. ꝙ postq̄ apostoli
sp̄m paclitū acceperūt. cū iā forēt ad ꝑ-
dicandū euāgeliū ꝓfecturi ꝯferētes in
vnū suꝑ articulis fidei statuert̄. vt sicut
oēs erant in vna fide ꝯcordes. sic om̄es
vnā fidē ꝯcorditer ꝑdicarent. ⁊ ideo sim
bolū minus ꝯponentes vnusq̄sqꝫ bolū
id ē ꝑticulā vnā apposuit. Vn̄ ſm apo
stolorꝝ cathalogū siue numerū duode-
cim ꝑticulas dinoscit̄ ꝯtinere. Petrus
nāqꝫ apposuit. Credo in deū patrē om̄i
potentē creatorē celi et terre. Andreas
Et in iesum xp̄m filiuz eius vnicū dn̄m
nostrū. Jacobus maior. Qui ꝯceptus
ē de sp̄ūsctō natus ex maria ꝟgine. Jo
hannes. Passus sub pontio pilato cru
cifixus mortuꝰ et sepultus. Philippꝰ.
Descendit ad inferna tercia die resurre
xit a mortuis. Bartholomeꝰ. Ascendit
ad celos sedet ad dextrā dei patris om
nipotentis. Thomas. Inde venturus
est iudicare viuos ⁊ mortuos. Matheꝰ
Credo in sp̄m sctm̄. Jacobꝰ minor. Sā
ctā ecclesiā catholicā sctōrꝝ cōionē. Sy
mon. Remissionē peccatorꝝ. Thadeus
Carnis resurrectōez. Mathias. Et vitā
eternā. Secūdū simbolū ē. Quicunqꝫ
vult saluus esse ⁊c. ab Athanasio p̄riar
cha alexandrie in ciuitate treueri ꝯposi
tū. hoc tn̄ pōt dici terciū. nā nycenū de
q̄ sequit̄ fuit ꝓus in prima nyceno sino
do ꝯpilatū. Terciū est nicenū. s. Credo
i vnū deū. qđ damasus papa ex ꝯdicto
vniuersalis synodi apud Constantino
polim celebrate instituit in missa can-
tari patenter. quāq̄ ⁊ marcus papa pri
mus statuisset illud alta voce cātari. Et
vocat̄ simbolū maius. A grecꝭ ḡ vsus
cantandi ad missam simbolū creditur

ꝓuenisse. qđ siliť duodeci clausulas ꝯti
net. Prima ē. Credo i vnū deū. secūda
ē. Et in vnū dn̄m iesum xp̄m. Tercia. q̄
ꝓpter nos hōies ⁊c̄. Et cū dr̄ ibi. Et hō
factus ē. debemus genua flectere. quia
xp̄m hoīem factū et ꝓ nobis crucifixū
adoramus. Quarto. crucifixus etiā ꝓ
nobis. Quinto. et resurrexit tercia die
sm̄ scripturas. i. eo mō. eo ordine et eo
tp̄e q̄ p̄dictū est in scp̄turis Sexta. ascē
dit in celū. Septima. ⁊ iteꝝ ventur⁹ est
⁊c̄. Octaua. ⁊ i spm̄sanctū dn̄m. Nona.
in vnā san. catho. ecciam. Decimū. cōfi
teor vnū baptisma. Vndecima. ⁊ expe
cto resur. mortuoꝝ. Duodecima. ⁊ vitā
venturi scl̄i amen. Et ē notandū ꝙ in p̄
dictis niceno ⁊ ꝯstantinopolitano cōci
lijs nō legunť v̄ba illa sm̄ scripturas.
nec͡ꝫ illa. filioq͡ꝫ. Et qm̄ apud grecos in
fine ipsius simboli sub anathemate dr̄
ꝓhiberi. ne q̄s de fide trinitatis aliđ do
cere vel aliter p̄dicare q͡ꝫ ibi ꝯtineť p̄su-
mat. ꝫ ⁊ calcidoneñ. ꝯciliū apud eos ce
lebratū anathematizari p̄cepit eos q̄ al
terā fidē ausi eēnt cōponere. ꝓferre. scri
bere. docere. vel aliud simbolū tradere
q͡ꝫ p̄missum est. ideo ipi greci nos ana-
thematizatos asserunt ꝓ eo ꝙ ibi ad-
dim⁹ v̄ba ip̄a. ꝫ minus bene dicūt. tuꝫ
qꝛ illud nō fuit canon late sn̄ie. ꝫ ꝯmia-
tio q̄dā. tū quia inferior potētiorē liga-
re nō p̄t. romana ei eccia nō sbest ꝯcilijs
ꝫ poti⁹ ꝯcilia subsūt sibi. Preterea v̄ba
illa sm̄ scripturas sumpta sunt ex expo
sitiōe fidei eiusdē ꝯcilij ꝯstantinopolita
ni. ⁊ sic nihil videť additū. nec errorem
aliquē sapiūt. Sane vt supra sunt expo
sita ⁊ intellecta. Itē ꝑ v̄ba illa. filioq͡ꝫ.
nō docemus aliud vel aliť de trinitate
p̄dicam⁹. imo idē. Cū ei filius idē sit cū
p̄re in substantia. ergo qđ a p̄re ꝓcedit.
et a filio procedit. et sic nihil addimus
ꝫ potius declaramus. nec alterā fidem
cōponimus. ꝓferimus. scribimus. vel
aliud simbolū tradim⁹. nec in aliq̄ ꝫ p̄-

dictū facimus anathema. Mirꝝ tm̄ est
q̄ ausu ipsi greci spm̄sāctū a filio ꝓcede
re negare p̄sumunt. cū ⁊ hoc in cōcilio
ephesino apđ eos edito ꝯtineať exp̄sse.
Sed et ipsi se errasse videntes q̄sdā p̄la
tos de suis ad generale ꝯciliū lugduñ.
sub Greg. papa. x. celebratū miserūt. q̄
in dicto cōcilio publice nobis vidētib⁹
suo et oīm p̄latoꝝ et impatoris romāi
noīe ꝓfessi sunt. ꝙ spūsctūs eternaliter
ex p̄re ⁊ filio nō tāq͡ꝫ ex duob⁹ principi
js ꝫ tanq͡ꝫ ex vno principio. nō duabus
spiratōibus ꝫ vnica spiratōe ꝓcedit. ꝓ
ut in eiusdē Greg. constitutōe hr̄. coraꝫ
toto cōcilio ter grece ⁊ ter latine simbo
lū cū dictis v̄bis. sm̄ scripturas. ⁊ filio
q͡ꝫ. solenniter decantendo. Cantať aūt
hoc simbolū maius in solennitatib⁹ eo
rū dūtaxat q̄ illud cōposuerūt. ⁊ in illis
de quibus aliq̄ mentio fit in ip̄o vicꝫ in
oibus diebus dn̄icl̄. in festiuitatib⁹ dn̄i.
scꝫ i natali. ephiphania. cena dn̄i. pasca
ascēsione. penth. in trāsfiguratōe ⁊ in fe
sto de trinitate. et in oibus festitatibus
btē marie. sctē crucis. angeloꝝ. ⁊ ap̄loꝝ
de q̄bus fit mentio ibi. Et apostolicam
ecciam. In solennitatibus aūt Luce et
Marci euāgelistaꝝ. dicūt q̄dam nō de
bere cantari. qꝛ illi ap̄li nō fuer̄t. Itē di
ci debet in dedicatiōibus eccl̄iarū. ⁊ in
ꝯmemoratōe oim sanctoꝝ. quāq͡ꝫ ⁊ ip̄a
sit dedicatiōis festiuitas. Et diciť etiaꝫ
infra octauas natalis dn̄i. excepta die
innocentū. in qua cantica leticie subti-
cenť. In octaua tamen cantať. prout in
septima p̄te sub illo festo diceť. Cantať
etiā infra octauas epiphanie. pasce. ascē
sionis. penth. ap̄loꝝ petri ⁊ pauli. ⁊ assū
ptionis beate Marie. Licet em̄ in nati
uitatibus sanctorū Johannis baptiste
et sancti Laurentij simbolū non cante
tur. in octauis tamē eorū cantať. eo ꝙ i
fra octauas ap̄loꝝ ⁊ assumptōis occur
rūt. ⁊ ob hoc etiā in octaua iohis bap̄te
p̄facio de apostolis. ⁊ in oct. b. Lauren

tũ ꝑfaclo de aſſũptõe cantatˀ. In q̇buſ-
dã tñ eccl'ijs dr̃ ſimbolũ i feſto bti iohis
bapte ⁊ nõ incõpetenter q2 ipſe nõ ſolũ
fuit ꝓpheta ꝫ pluſq̃ ꝓpheta. et i ſimbo
lo de ꝓpheta fit mentio.ibi.Qui locutꝰ
ē ꝑ ꝓphetas.De ipõ q̇ꝫ ſcriptũ eſt.Fu-
it homo miſſus a deo ⁊c̃.⁊ ita fuit apl's
De ipſo etiã ait Joh.os aureũ in ſmo.
q̇ legitˀ in feſto decollatiõis.Jobes par
angelis.aploꝝ vox. Ipe etiã pmo bap
tizauit ⁊ baptiſmũ ꝑdicauit.⁊ in ſimbo
lo fit mentio de baptiſmo.Poꝝ q̇dem
oim fit cõmeõratio i ſimbolo.q̇rũdã tñ
obſcure vt ephiphanie.eſt tamẽ illõ fe-
ſtũ dñi.eſt etiã feſtũ illud baptiſmatis.
de q̇ in ſimbolo ꝯtinetˀ ibi.Cõfiteor vnũ
baptiſma ⁊c̃.Et cene dñi.ꝫ illa ē ſolẽni
tas eucharistie ad quã reſpicit illud ſan
ctoꝝ cõionem.Et angeloꝝ.ꝫ illi nomie
celi debent intelligi.de q̇ in ſimbolo dr̃
ibi. Creatorẽ vel factorẽ celi ⁊ terre ⁊c̃.
Quibuſdã tñ videtˀ tũc nõ eſſe cantan-
dũ eo ꝙ angeli nunq̃ habuerũt fidem.
ꝫ ſpem.nec credũt ꝫ ſciũt. qm̃ plenã ſci
entiã habent. Fit etiã ꝯmemoratio licꝫ
obſcure dedicatiõis ecciaꝝ.ꝫ ad illã re-
ſpicit illud.ſctãm ecciam catholicã.tũc
ei ſctificatˀ.⁊ vt ita dicã.catholizatˀ eccia
cũ dedicatˀ.Ad octauas vo reſpicit re-
ſurrectio mortuoꝝ.de q̃ dr̃ ibi.Et expe
cto reſurrectõeꝫ mortuoꝝ.In feſto ſctẽ
Agnetis ſimbolũ nõ cantatˀ. q2 licet in
eccia celebretˀ nõ eſt tñ feſtũ octaue ꝓut
in ſeptima pte ſub ipõ feſto dicetˀ. Por
ro q̇dam nõ abſurde ſimbolũ cãtãt ſin
gulis diebus a die reſurrectõis vſq̃ ad
feſtũ aſcenſionis.ſicut in oibus dñicis
diebus.et etiã in ſolennitate btẽ marie
magdalene dicentes illã fuiſſe aploꝝ
apoſtolam.eo ꝙ ipſa pmo reſurrectõis
gaudiũ aplis nũciauit. et in feſto beati
Martini q2 de eo cantatˀ. Martine par
apoſtolis.Quidã etiã dicũt illud in pn
cipali feſto cuiuſlibet eccie ſeu oratorij
non tñ in octauis illoꝝ ſi eas celebrent

Verũtñ de q̇buſdã mẽtio fit i ſimbolo
in q̇ꝝ ꝯmemoratõe ſimbolũ nõ cantatˀ
vt paſſiones et ſepulture qm̃ illoꝝ duo
oꝝ officiũ alioꝝ officioꝝ regulã ñ ſecta-
tur.Nõ dr̃ etiã qñ in ꝓfeſtꝭ celebratˀ ad
honorẽ btẽ ꝟginis vel ſctẽ crucꝭ vel ſcti
ſpũs In q̇buſdã locis cantato ſimbolo
vel dũ cantatˀ.ppl's cãtat kyri heleyſon
qm̃ poſtq̃ xp̃s ⁊ apoſtoli docuerũt fide
les:fide recepta:laudes deo dedertˀ. q̃s
forſitã eccia repñtat ſuauiſſima ſimbo
li melodia. Illud aũt ſciẽdũ eſt. ꝙ xp̃s
nõ venit ꝑdicare gentibꝰ ꝫ iudeis.iuxᷓ il
lud euangꝭ.Nõ ſuꝫ miſſus niſi ad oues
q̃ ꝑierũt domus iſrl'. Vñ ꝑcepit aplis.
In viã gentiũ ne abieritis ⁊ in ciuitates
ſamaritanoꝝ ne intraueritꝭ.donec poſt
reſurrectõeꝫ ꝑcepit eis di.Eũtes in mũ
dũ vniuerſũ ꝑdicate euangeliũ oi crea
ture.Et idcirco romano pontifice ſolẽ
niter celebrẽte.ſimbolũ fidei nõ cãtores
in choro ꝫ ſubdyaconi ad altare decan
tant.⁊ generaliter ipi ad vniuerſa rñdẽt
vſq̃ dũ ipe põtifex dic̃.pax dñi ſit ſp vo
biſcũ.qm̃ vſq̃ pꝰ xp̃i reſurrectõꝫ ſola iu
deoꝝ eccia q̃ ꝑ ſubdyaconos. q̇ ſurſum
ad altare ꝯſiſtunt deſignatˀ.corde credi
dit ad iuſticiã ⁊ ore ꝯfeſſa eſt ad ſaluteꝫ
ꝫ extũc cãtores i choro rñdẽt ⁊ vniuerſa
decantãt.q2 poſt reſurrectõeꝫ eccia gen
tiũ quã cãtores q̇ deorſum i choro ſub-
ſiſtũt deſignãt. fidẽ xp̃i recepit ⁊ laudũ
ꝑconia ꝑſonuit ſaluatori. Inter euãge
liũ tñ ⁊ ſacrificiũ chorus ꝯcinit offerto-
riũ.qm̃ inter paſſionẽ ⁊ ꝑdicatõem gen
tilitas fidei votũ deo offerrẽs cantauit.
qñ mulier chananea de finibꝰ tyri ⁊ ſy-
donis egreſſa clamauit ⁊ dixit. Miſere
re mei dñe fili Dauid.filia mea male a
demõio vexatˀ.cuiꝰ tandẽ fidẽ ꝯmẽdãs
dñs ait. O mulier magna ē fides tua.fi
at tibi ſicut peſtiſti. Poſtremo ſimbo
lum apoſtoloꝝ tanq̃ breue ⁊ oia conti
nens ſub ꝯpendio exponamus.Credo
in deum patrẽ omnipotẽ creatorẽ celi

et terre ꝛc̃. Nota ꝙ aliud ē vt ait Augu. credere deo. aliud credere deū. ꝛ aliud credere in deū. Credere deo est credere vba esse q̃ loq̄tur. qđ etiā mali faciunt. ꝛ nos credimus hoi. ẜ nō in hoie. Credere deū ē credere ꝙ ip̄e sit deus. qđ etiaʒ demones faciūt. Credere in deū ē credendo amare. credēdo in eū ire. credēdo ei adherere. qđ soli boni faciūt. Ergo q̇ dicit credo in deū. mentiꝛ si nō diligit deuʒ. nisi dixeris ꝙ in p̲sona eccie loq̄tur. Dicēs aūt deū singulariter. deorū effugit pluralitatē. vñ notabiliter in maiori simbolo additū ē hoc vbū vnū iuxta illud. Audi isrl' dñs deus tuꝰ deus vnus ē. ꝛ apl's. Vnꝰ est deus. vna ē fides. vnū baptisma. Dicēs vo patrem incipit p̲sonas distinguere. de q̇bꝰ Jsa. dicit. Quis appēdit tribus digitis moleʒ terre. Et alibi. Seraphin clamabāt sanctus sanctꝰ sctūs. Et dñs. Baptizate oēs gentes in noie patris et filij ꝛ spūssancti. ꝛ Johes. Tres sūt q̇ testimoniū dāt in celo. pater. vbū. ꝛ spūssctūs. Pater est p̄ma. nō tpe. ẜ autoritate in trinitate p̲sona. Qđ sequiꝛ oipotentē nomē ē eēntiale. ideoq3 illud ad substantiuuʒ deū vel ad relatiuū patrē. nō sine rōne referimus dicētes. Credo in deū patrē oipotenteʒ. vel credo i p̄reʒ oipotentē. Similiꝛ ꝛ qđ sequiꝛ. Creatorē celi ꝛ terre. vbi ꝯfutaꝛ hereticus. q̇ aliū celi. aliū terre asserit creatorē. aliū celestiū. aliuʒ terrestriū. aliū corpoꝝ. aliū aiarū. Contra quos ait moyses. Jn principio creauit deus celū et terrā. Et dauid. Jn p̄ncipio tu dñe terrā fundasti ꝛ op̲a manuum tu. s. ce. Et apl'us. Jn ip̄o cōdita sūt vniuersa in celo ꝛ in terra. Seq̄tur. Et i iesum xp̄m filiū eius vnicū dñm nr̄m. Ecce altera in trinitate p̲sona. Hic ē iesus q̇ saluū facit populū suū a peccatis eoꝝ. Hic est xp̄s oleo leticie p̄ consortibus vnctus. Hic est em̄ vnicus patris filiꝰ. De q̇ dauid. Filius meꝰ es tu ego hodie genui te. ꝛ apl's. Misit deꝰ filiuʒ suū natū ꝺ muliere factū sub lege. Hic est dñs noster q꞉ nos creauit. q꞉ nos seruos alienos p̄cioso sanguine emit. Seq̄tur. Qui ꝯceptꝰ ē de spūsctō natus ex maria vgine. Ecce p̄mū xp̄i sacꝛm. scʒ incarnatio. ac si dicat. Qui cū sit deus factus est hō. nō ex virili semine ẜ ꝯceptus op̲atōe spūsscti. natꝰ ex maria vgine. vñ Jsaias. Ecce vgo ꝯcipiet ꝛ p̲iet filiū ꝛ vocabiꝛ nomē eius emanuel. ꝛ angelus in euāgl'. Aue maria gr̄a ple. do. tecū. ꝛ infra. Spūssctūs supueniet inte ꝛ vtus altis. obū. tibi. Quidā tñ hec verba. Qui cōceptus est de spūsctō. iūgūt cū p̄cedentibus. Seq̄tur. Passus sb pōcio pylato crucifixus mortuꝰ ꝛ sepult. Ecce secūdū sacramentū ꝺm humanitatem xp̄i. s. passio. cuius tp̄s describiꝛ sb pōtio pylato. Forma subdiꝛ. crucifixꝰ. Finis ꝯcludiꝛ. mortuus et sepultus. vñ plangens dicit ex ore dauid ꝛ hieremie. Foderūt manus meas ꝛ pedes meos ꝛ dinumerauerūt oia ossa mea. De morte ait p̲pheta. Et dñi dñi fuit exitꝰ mortꝭ. De sepulcro ait ysa as. Sepulcꝝ eiꝰ extitit gl'iosum. Hec sunt in euāgelio manifesta. Seq̇ꝛ. Descēdit ad inferos ter. die resur. a mor. Ecce terciū sacꝛm. s. resurrectio. Sʒ de descensu ad inferna p̄mittiꝛ. ex q̇ mortui liberanꝛ. vñ Ozee. De manu mortis liberabo eos. de morte redimam eos. ero mors tua. o mors mor. tu. e. inferne. Hic ē euangelicꝰ fortis q̇ fortē ligauit et eius vasa diripuit. Hic ē q̇ dicit in ps̄. Ego dormiui et soporatus sum et exurrexi qm̄ dñs suscepit me. Qui p̄ri dicēti exurge gl'ia mea exurge cū psalmis et cythera. breui sermone r̄ndet. exurgaʒ diluculo. Cuiꝰ resurrectioni mulieres ꝛ viri p̲hibēt testimoniū in euangelio. Qđ aūt dr̄ in maiori simbulo. surrexit tercia die ꝺm scripturas. exponiꝛ. i. eo mō. eo ordine. et eo tp̄e q̇ p̄dictū est a scripturꝭ. Sequiꝛ

Ascēdit ad celos sedet ad dex. dei pa. omipotētis. Ecce q̄rtū sacr̄m .s. ascensio. Ascendit em̄ sicut ait dauid sup cheru bin ⁊ volauit sup pennas ventoꝝ ⁊ parauit in celo sedē suā. et regnū ei⁹ omnibus dn̄abitur. Cui ait pat. Sede a dextris meis donec ponā inimicos tuos scabellum pedum tuorū. Et vt ascensioni de visu quoq; testimoniū non deesset ait Lucas. Videntibus discipulis eleuatus est et nu. susce. eum ab oculis coꝝ. Sequitur. Inde venturus est iudicare viuos et mortuos. Ecce quintū q̄d nondū apertū est sacramentū. Veniet em̄ rex manifeste cui pater iudicium dedit. ⁊ sicut ait Dauid. Parauit in iudicio thronū suū ⁊ iudicabit orbē terre in equitate. iudicabit populos in iusticia Et alibi. Deus manifeste veniet deus noster ⁊ non silebit. Et Lucas. Ita veniet sicut vidistis eum euntē in celum. ⁊ micheas. Iudiciū dn̄i cū populo suo Sequit. Credo in sp̄m sanctū. Ecce tercia in trinitate ꝑsona .s. sp̄ussctūs. De q̄ moyses ait. Sp̄us dn̄i ferebat sup aq̄s. Et ps. Flauit sp̄us eius ⁊ fluent aque. Et dn̄s in euangelio. Sp̄us q̄ a p̄re procedit docebit vos oia. Ille em̄ docet. ille sanctificat. ille viuit. ille pctā remittit p hunc resurrectōez in gloriā. p hūc cōsequemur vitam eternā. Vn̄ sequitur. Sanctā ecciam catholicā. Et p̄nt h̄ verba et seq̄ntia sic intelligi ⁊ cōiungi. Credo in spiritūsanctū. sanctā ecciaz catholicam .i. credo p sp̄m sanctum ecciam fideliū sanctificari. Itē credo in sp̄m sanctum sctōꝝ cōionez .i. p sp̄m sanctū sanctos in vinculo caritatis vniri. Et credo in spiritumsanctū remissionē peccatorū .i. per spiritūsanctū peccata remitti. Et credo i spiritūsanctū carnis resurrectōem et vitam eternā .i. p spiritūsanctū carnē gloriā cōsecuturā. et animaz vitā eternā. Vel sic. Credo sctāz ecciaz catholicam. Non ita dicimur vt asserit Augu. credere in ecciam sicut in deum ȝ in ecciā sanctam catholicam credim⁹ dū in eccia cōuersantes ⁊ in deū credimus. et que sequunt nos inde firmissime consequi ꝓfitemur .s. sanctorū cōionem. remissionē peccatoꝝ. carnis resurrectionē. et vitam eternā. Vn̄ sic cōiungas. Credo in sanctā ecciam catholicā. sctōꝝ cōmunionē .i. p fidē quam habeo existens in sancta ⁊ vniuersali eccia assequor sanctoꝝ cōionē .i. ꝯcordiaz ⁊ vnionem. Sicut ei est vnus pastor. sic vnū ouile. sicut vnus deus. sic vna fides. et vnū baptisma. Vel ꝑcipio sanctoꝝ cōionem .i. panē bn̄dictōis. de quo dr̄. Crede et mandacasti. Silr̄ et q̄ sequuntur. Credo in sanctam ecciam peccatoꝝ remissionē .i. p fidem quā habeo existens in sancta et vniuersali eccia. cōsequor remissionē peccatoꝝ .i. lepre curatiōez. de q̄ dr̄ in lege et euangelio. Maria soror aaron cū septez diebus fuerat extra castra. est a lepra mūdata. Naaman syrus septies lotus in iordane est a lepra curatus. Sic et dn̄s septē leprosos mūdauit. ȝ vn⁹ tm̄ dedit gloriā deo. De magdalena q̄z dr̄. q2 dimissa sunt ei peccata multa. q2 dilexit multū. Paralitico q̄z ait dn̄s. Fili remittūtur tibi pe. tua. Seq̄tur. Credo in sanctam ecciam catholicam carnis resurrectionē .i. p fidē quaz qabeo existens in eccia ꝯsequor carnis resurrectionē. de qua Job. Credo q̄ redemptor meus viuit ⁊ in nouissimo die de terra surrecturus sum. et in car. mea videbo deū sal. meū. Vnde in euangl. Deus abraā ysaac et iacob. non est de⁹ mortuorū sed viuorum. Et apl̄s. Omnes quidem resurgemus sed non omnes immutabimur. Similiter ꝯiungēdum est q̄d sequitur. Credo in sanctam ecclesiam catholicam vitam eternā .i. p fidem quā habeo existens in eccia consequar vitam eternam. Hec est terra viuentiū de qua Dauid. Credo videre bo

na dñi in terra viuentium. Est autē vita eterna videre deum patrem et quē misit Jesum xp̄m. de hoc etiam sub sabbato sancto in .vij. pte. vbi agit de baptismo dicetur. De Predicatione.

Quoniã vt p̄misum est euangelium p̄dicatio est. et simbolū fidei p̄fessio. ideo post illa fit populo p̄dicatio. q̄si euāgelici vbi et simboli siue noui et ve. test. expositio. Qui modus sumptus est ex libro neemie in p̄ncipio vbi legit. Et legerunt leuite in libro legis dei. Neemias autē sacerdos et hesdras scriba interp̄tabāt populo vniuersa. Preterea monebantur antiquit⁹ qui i fraterno odio erant vt ad concordiam venirent priusq̃ cōmunicarent. et q̄ mundi essent priusq̃ coram suo saluatore cui nota sunt secreta cordiū apparerent. ex quo sic̄idem predicandi vsus in eccl̄ia inoleuit. Inde etiam est q̄ oratio dñica q̄ ad primam et in aliis horis voce demissa dr. ad missam alta voce et patenter dicat. quia in ea hm̄oi fraterna monitio continetur. Cōmuniter tñ post p̄dicatōem simbolū decantatur. q̄r fidem p̄dicatā se tenere eccl̄ia p̄fitet. Verū cū p̄dicandi officiū priuilegiatum sit. nullus predicare debet nisi cui cōmittitur aut cui ex officio sibi iniuncto incūbit. iux̄ illō ap̄li. Quō p̄dicabāt nisi mittantur. Et ideo p̄dicatur⁹ licentiã petit dicēs. Jube domine. etc. Debet autem predicator in loco eminentiori esse sicut et euangeliū legens. propter rationes sub ti. de euāgelio scriptas. Nam et videns Jhesus turbas ascendit in montē et aperiens os suū docebat eos. Math. v. Et hesdras fecit gradum ligneum ad loquendum vt dictum est in prima parte sub titulo de eccl̄ia. vbi de pulpito agitur. Debet tamē humiliter proferre que docet. ne s̄m Greg. illum elatis moribus predicet quē in cordibus audientium sacris sermonibus insectatur. Et s̄m Ambr. Predicatio xp̄iana non indiget pōpa. nec cultu sermonis. Debet q̄z s̄m Gregorium. predicator esse discretus in silentio vtilis in verbo. ne aut tacenda p̄ferat. aut p̄ferenda reticescat. Sunt tñ nonnulli huius doctrine obliti. q̄ sicut ait Beda. auditores suos in p̄cipitiū mergūt. q̄bus nō salutaria q̄ corrigāt. s̄z q̄ illos delectant erronea predicāt. Alij vo s̄m Grego. dū extimari hebetes nolūt sepe ex immoderata subtilitate se in q̄busdã inquisitōnib us plusq̃ expediat exercent secreta misteria sua p̄dicatōne nō intelligentibus reserando. Opz em̄ eū qui docet et instruit p̄ ingenio discētiū semetip̄m aptare. et verbi ordinē p̄ audientiū capacitate dirigere. qm̄ q̄ docet. ea q̄ ab auditoribus itelligi neq̄unt non ad eorū vtilitatem. s̄z ad sui ostentationem facit vt plura scire videatur. vel adulatione vt eis placeat quibus secreta reuelat. iuxta qō ap̄lus ait. Christus me misit predicare non in sapientia verbi. In cōcilio carthagineñ. statutum est vt sacerdote verbū. s. predicationis in eccl̄ia faciente. qui egressus de auditorio fuerit. videlicet contemnēs. excōmunicet. Post p̄dicationē fit confessio et indulgentia pro commissis et omissis concedit. vt sic cōsciētijs emūdatis. iuxta illud p̄pheticū. Et scopebā sp̄m meū. accedant singuli ad cōmunionis sacramentū. qō mox in missa vel sacramentaliter vel sp̄ualiter recepturi sunt. que spiritualis cōmunio fit p̄ fidē operantem per dilectionem. Juxta illud Augu. Crede et manducasti.

Sequitur secunda pars misse. De offertorio

Secūda ps misse i offertorio siue i dñs vobiscū incipit. q̄ in q̄tuor sudiuiditur

ꝑticulas. Prima dr̄ secretella. Sc̄da ꝑfatio. Tercia canon. Quarta or̄o dn̄ica cū sua ꝑfatōne. s. P̄ceptis salu. Pōt etiā q̄cq̄d ab hoc loco vsq̧ in fine3 misse dr̄. secreta vocari. q̄ secreta in q̄nq̧ diuidit̄ ptes. Prima ē ab offertorio vsq̧ ad prefatione3. ꝛ hec spāliter dr̄ secreta. Sc̄da ē ꝑfatio. Tercia canon. Quarta oratio dn̄ica. Quinta embolism⁹. Quina etenim fuit dn̄ici sanguinis effusio. Pria in circūcisiōe. Sc̄da in sudore. Tercia in flagellatione. Quarta in crucifixiōe. Quinta in mortui lanceatōne. Sane ordo cōueniēs est vt post ꝑdicationē sequat̄ fides in corde. laus in ore. ꝛ fruct⁹ in ope. Predicatio q̄dē est in euāgelio. fides in simbolo. laus in offertorio. fructus in sacrificio. q̄propter offerēda cātatur. q2 sacrificiu3 laudis offert̄. vn̄ ps. Circuiui ꝛ immolaui i tabernaculo ei⁹ ꝛc. ꝛ in Paralippo. Cū offerrent holocausta ceperūt laudes canere dn̄o organis ꝛ in diuersis que rex Dauid cōpererat cōcrepare. Offertoriū q̄dem inter euangeliū ꝛ sacrificiū canit̄. ꝑut in tit. de simbolo dictū est. Sacerdos aūt dicturus oremus ꝑmittit dn̄s vobiscum. quasi dicat. Nisi nobiscu3 sit dn̄s. orare nō possumus ad salutē nr̄a3. Subijcit ergo oremus monēs populu3 orare vt fidem in simbolo recitatā credat ꝛ ī ea stabilis ꝑmaneat. q2 ꝛ xp̄us discipulis suis dixit Orate ꝛc. Lu. xxij. Monens etiā vnūquēq̧ ad se redire. conscientia3 suam discutere. ꝛ seipm̄ in holocaustū iustū deo offerre. Prius ergo q̄ chor⁹ cantet offertorium salutatur a sacerdote vt possit deuote cātare. Et mox postq̄ ille dixit oremus chorus cantat canticum offerentium siue offertoriū. ꝛ populus offert vt notetur q̄ post impletōnem mandatorum offerimus nosmetipsos sicut sub ti. de oblatione dicet̄. Ac si vnus offerens dicat. Credo et fidem quā in simbolo professus sum opere cōpleo ꝛ orationi sacerdotis cōsentio. vn̄ ꝛ sacerdos statim offert dona consecrāda. Et attende q̄ offertorioꝝ versus cū multa diligentia ab antiquis patribus inuenti hodie in plerisq̧ locis omittūt̄. tū breuitatis causa. vt tā ministri q̄ populus oblationibus cōmūnioni ꝛ sacramento altaris liberius vacent. tū etiam quia sicut ait Augusti. ipsam xp̄ianam religionem paucissimis ꝛ manifestissimis celebrationū sacris miam dei voluit esse liberā. Et s̄m Hiero. Melior est q̄nq̧ psalmorū cu3 cordis hilaritate decantatio. q̄3 totius psalterij cū anxietate modulatio. verborū etem̄ multitudine de⁹ flecti nō pōt. Solū ergo in offertorio q̄d dr̄ in missa ꝑ defunctis versus ipi hodie dicūtur. q2 officium illud nō seq̄tur in multis normā alterius officij. Porro a p̄ribus introductu3 est vt offertoriū cantet̄. q̄ vt ꝑmissum ē q̄n offerebāt. in tubis clangebāt. hilare3 nāq̧ datorē diligit deus. Inductū ē etia3 ex eo q̄ salomon in dedicatione templi et altaris innumerabilē multitudinē holocaustoꝝ obtulit cū magna solennitate ꝛ a moyse cui descendenti de monte et pp̄lm salutanti ꝛ oranti occurrit pp̄lus ꝛ munera obtulit. Cantat̄ etia3 offertoriū dum offertur. ad memorandū locūditatem israhelitici populi offererentis donaria ad edificiū tabernaculi. vel potius ad designandū clamorē mulieris. de qua legit̄ in Apoca. xij. c. Mulier. i. eccia amicta sole. i. xp̄o quē induit i baptismo. habens lunā sub pedibus. id ē oīa mutabilia calcans. ꝛ in capite corona3 duodecim stellaꝝ. i. choꝝ duodecim apostoloꝝ. ꝛ habēs in vtero supple ea que in sui initio gesta sunt. clamat ꝑturiens ꝛ cruciat̄ vt pariat. Clamorem ergo eius parturientis. vl' salubrem domini cruciatum imitatur offerenda per suū grauem ꝛ grādisonū cantum q̄ neumis distenta et versibus fecūdata q̄tū-

nis longa iubilatōe quid significat nō
satis exprimere valet. Quis tñ offerto-
riū cātari instituerit ignoratur. Traxit
nomē offertoriū a ferta qđ ē oblatio. q̄
in altari offertur ⁊ a pōtificibus conse-
crat̃. inde offertoriū dicit̃ quasi ꝑfertū.
oblatio ꝟo vocat̃ quia offert̃. Dicit̃ etiā
offertoriū quia dū offerenda cantat̃ sa-
cerdos accipit oblationes a poplis vel
hostias a ministris de quibus sub ti. de
oblatione dicet̃. Aduertendū aūt est ꝙ
licet sacerdos ꝑmittat orem⁹. nō tamē
immediate orat immo thurificat. obla
tiones recipit. ⁊ alia agit q̄si ipso facto
dicat. nō cessat orare q̄ nō cessat bñ age-
re. Dū ergo offertoriū canit̃ ⁊ incēsum
parat̃. instante memoria dñice passiōis
silentiū obseruat vsqꝫ dum alta voce di
cit. p oia secula seculoꝝ. illud insinuās
ꝙ ihūs post suscitationē lazari non pa-
lam ambulabat apud iudeos. cū cogi-
tarent eū interficere ꝫ abijt in ciuitatem
q̄ dr̃ effren. ⁊ ibi morabat̃ cū discipulis
suis. Collegerūt eñ pontifices ⁊ phari-
sei conciliū. ⁊ vnus ex ip̄is caypbas no
mine dixit. Expedit vt vnus hō moria-
tur ꝓ populo ⁊ non tota gens pereat.
Et ab illo die cogitauerūt eū interfice-
re. De hoc dicet̃ sub tit. de inclinatione
sacerdotis.

De manuū ablutione.

PRiusquā sacer
dos offerat manus iterū lauat
q̄uis pri⁹ dū vestibus se orna-
ret lauisset ꝓut dictū est sub ti. de capi-
tis cōpositione. Et etiā post scđam thu
rificationem iterꝝ lauat. vt sic magis ac
magis mūdatus offerat hostiā imma-
culatam sanctam deoqꝫ placentē. Naz
⁊ psalmista cū mundatus esset petebat
amplius emūdari dicens. Amplius la
ua me ab iniquitate mea. ⁊ a pctō meo
mūda me ⁊c̄. Lauat aūt semꝑ ad dextrꝝ
cornu altaris. nam dextra ꝓsperitatem
sinistra aduersitatem significat. q̄r igit̃
pluries peccatur in ꝓsperis q̄ꝫ in aduer
sis. iuxta illud ꝑs. Cadent a latere tuo
scꝫ sinistro mille. ⁊ decē milia a dextris
tuis. merito magis lauanduz est ad de
xtram q̄ꝫ ad sinistram. Sacerdos itaqꝫ
hostiam oblaturus manus lauat. ad si
gnificandum ꝙ lauare ac mūdare debꝫ
conscientiam lacrimis penitentie et cō
pūctionis. iuxta illud. Lauabo p singu
las noctes lectum meum lacrimis me
is stratum meum rigabo. Et ideo tunc
dicit. Lauabo inter innocentes manus
meas. id est opera. ⁊ Isa. j. Lauamini ⁊
mundi estote. Nam ⁊ xp̄s priusq̄ꝫ verū
⁊ vnicum sacrificium in ara crucis of
ferret. in resuscitatione lazari lacrimas
miseratus effudit. euangelista testante.
Jhesus inquit infremuit spiritu. turba
uit semetip̄m ⁊ lacrimatus est. Lauat
etiaz manus. ne reus sit corporis ⁊ san
guinis domini. iuxta illud. Mūde sūt
manus mee a sanguine iusti huius. Et
vt mūde sint a terreno pane iam in po
puli oblatione recepto vel a terreno de
siderio.

De pallis corporalibus.

INterim vero dū
sacerdos manus abluit diaco
nus corꝑalem pallam suꝑ alta
re disponit. in quo ammonent̃ ministri
⁊ pplus vt sint ab omni carnali cupidi
tate mūdi sicut ipsa palla mūdata est a
naturali viriditate ⁊ humore. Mundi
cia quoqꝫ corꝑalis significat mūditiam
ppli fidelis. De hac palla in canone ita
dicitur. Ex cōsulto omniū constituim⁹
vt sacrificium altaris non in serico pan
no aut intincto quisq̄ꝫ celebrare ꝑsumat.
ꝫ in puro lintheo ab episcopo consecra
to terreno. s. lino. i. de terra ꝓcreato atqꝫ
contexto. sicut corpus domini nostri ie
su christi in sindone linea mūda sepul
tum fuit. ⁊ xp̄s verā carnez passibilē et

mortalem de terreno virginis corpe as-
sumpsit. De lino igit candido nō intin
cto ex institutione Sixti pape .j. ꝛ Eu-
sebij fit corpale. Significat aūt corpale
passionis intentionē seu corpus xpi. qꝛ
sicut linū multo labore ac multis tunsi
onibus acq̄rit cādorē. ita xpi caro mul-
to certamine ad resurrectōnis gloriam
ꝑuenit. Significat etiā ecciam ꝑ quam
corpus xpi intelligit q̄ multis passioni
bus ꝛ ꝓssuris ad candorē eterne vite ꝑ-
ducit. Tercio significat ipm xpm. Cuz
em̄ sic ꝯplicet. vt nec initiū nec finis ei⁹
appareat sic eius diuinitas initio caret
nec finē habebit. Et sicut oblata iūgitur
corpali ꝛ ponit in altari. sic xpi caro iū-
cta diuinitati affigit cruci. Et nota ꝙ in
q̄busdam ecclesijs palla corpalis q̄ cali
ci supponit in longū altaris extendit q̄
q̄tuor in longū vel tres habet plicatu-
ras in latū. Siq̄dem i longū altaris ex
tendit. qꝛ vt aiūt q̄dam lintheamē quo
xpi corpus inuolutū fuit ꝑ illaz figuraz
extēsum in longitudine sepulcri inuen
tū est. Quatuor eius plicature in lōgū.
q̄tuor designāt cardinales ꝟtutes. s. iu-
sticiā. tꝑantiam. prudentiā. ꝛ fortitudi-
nē. ꝑ quas innate nobis passiones reꝓ-
mūtur. Tres ꝟo plicature in latuz tres
theologicas ꝟtutes. s. fidem. spem. ꝛ ca-
ritatem. per quas deo vnimur figurant
Pōt quoq ꝛ aliud in his figurari. Du
plex em̄ ē palla q̄ dr̄ corpale. Vna quā
diaconus sup altare extēdit. altera quā
sup calicez plicatā imponit significātes
duo lintheamina q̄bus ioseph corpus
xpi inuoluit. Extēsa repn̄tat sindonem
q̄ corpus fuit in sepulcro inuolutū. ꝛ i-
de corpale vocat. plicata sup calicē po-
sita sudariū signat q̄ caput ei⁹ fuit sepa-
tim inuolutū. Siq̄dem extēsa q̄ corpa-
le vocat. significat fidez. plicata q̄ suda-
riū vocat intellectū. Hoc em̄ misteriuz
credi debet ſ comprehendi nō valet. vt fi
des hēat merituz cui hūana rō nō ꝓbet
experimētū. Scd̄o quoq corpale siue
sindo subsistēs significat xpi humilita-
tem in passione. sudariū ꝟo laborē. Ter
cio etiā corpale significat lintheū q̄ xps
erat ꝑcinctus. sudariū laborē in ꝑsecuti
onibus. Ad hoc palla sup calicē posita
aliquā. s. supiorē ei⁹ ptē nō totū tegit. in
quo dat intelligi ꝙ sudariū aliquā ꝑtez
capitis xpi tegebat. ꝛ aliquam nō. sicut
mos ē iudeis facere. Quedam tn̄ eccie
nō habēt nisi vnū corpale ꝓ eo ꝙ i euā-
gelio legit ꝙ ioseph corpus ihu inuol-
uit in sindone mūda. nō em̄ dixit in sin
dones in plurali. ꝛ hoc ad significāduz
sacramēti vnitatē. ꝛ significat sindonez
qua corpus xpi fuit inuolutū. Corpale
aūt ideo remanet super altare vsq post
sumptionē corpis ꝛ sanguinis ꝛ eleua-
tionem calicis de altari. qꝛ lintheamen
ꝛ sudariū in sepulcro vsq post domini
resurrectionem remanserūt. Preterea
corpale remanēs ꝓpter sui albedinem
ostendit mundiciā mentis quā semper
habere debet corpus dn̄i sumens. So-
ther papa statuit ne femine sacrate vel
moniales sacra vasa puta calicē vel pa-
tenā vel sacras pallas. i. corpalia attin-
gant. Ipē tamen hmōi ornamēta alta-
ris ꝛ ministroꝝ facere pn̄t exemplo ma
rie q̄ talia fecit ꝛ texuit in vsum ministe
rij tabernaculi federis. Cōiter tamē pal
la vocat mūda mappa supra quā corpa
le distendit. Et dicit palla eo ꝙ palliat
vel abscondit in se misteriū supradictū
Debet aūt altare duplici mappa operi-
ri ad duplicez stolam mentis. s. ꝛ corpo
ris designandum.

De oblatione sacerdotis ꝛ de officio
ministroꝝ circa illam ꝛ de patena ꝛ de
oblationibus populi ꝛ clericoꝝ.

LOtis igitur ma
nibus diaconus vel sacerdos
minister extersis manibus me-
diante munda toballia accipit manus

episcopi. quasi iuuans illuz de faldisto
rio ad surgendū. Quod quidem fit nō
ad adiuuandum. sed potius ad ꝓuocā
dum illum. i. xp̄m quez significat ꝙ sur
gat ⁊ pro populo oret. iuxta illō. Exur
ge domine adiuua nos. Et iterū. Exur
ge qui dormis. Et fit mediante mūda
toballia ad notandum ꝙ mediante mū
dicia manuū. id est operum nostrorum
excitatur dominus ad adiuuandū nos
apud patrem. Si autem hoc ad ipsum
pontificem xp̄i referatur vicariū tūc di
cendū est ꝙ ipse prouocatus adiuuatur
per mūdiciam manuū eoꝝ pro quibus
orat vt eius oīo efficax habeat. Kursus
xp̄s oīa bona opa eccie principaliter
opatur. sicut legit in Jsaia. Omnia bo
na opa nostra opatus es in nobis dn̄e.
Cuius locū gerit ep̄us minister vo tan
q̄ȝ eius famulus ⁊ eius coadiutor tipuz
cooperantis eccie gerit. q̄ in suis opib⁹
xp̄i operantis ministra ē et adiutrix sic̄
dicit apl̄us. Coadiutores em̄ dei sum⁹.
Qui toballiā. i. deuotā reuerentiā adhi
bet. qm̄ fm apl̄um. Non sum⁹ sufficien
tes aliqd cogitare a nobis q̄si ex nobis.
ȝ sufficiētia nostra ex deo ē. Deinde epi
scop⁹ vel sacerdos ingredit sanctuariū
ꝑueniēs ad altare cōsecratū hic ē xp̄us
q̄ cenaculū grāde stratū ē ingressus cū
discipulis cenaturus. ⁊ eis corpus suū
traditurus. vbi misticā oblationem ac
cipit a mistris insinuās illud qd̄ Johā
nes euāgelista describit. Jhs inqt ante
sex dies pasce venit in bethaniā vbi La
zarus mortuus fuerat quem suscitauit
ihus ⁊ fecerūt ei cenam in qua martha
mistrabat. Procedit aūt ad altare abs
q̄ȝ mitra ⁊ baculo ⁊ cuz vestibus sacris.
ꝑut in suis locis dictū ē. Cōsidera ḡ or
dinē. Nā euangeliū p̄cedit. fides in sim
bolo sequitur. deinde munera offerun
tur. necesse est em̄ primuz audire. Quō
inquit apostolus credent nisi p̄dicent.
Deinde q̄s nisi crediderit munus deo
acceptabile offerre nō poterit. q2 sine fi
de impossibile ē placere deo. Hic ergo
de triplici oblatōnis genere dicendum
est vicȝ de oblationibus sacerdotis mi
nistroꝝ ⁊ populi. Sacerdos itaq̄ȝ p̄mo
offert seip̄m. Offerēda etiam sunt que
sunt dei deo. i. anime habentes similitu
dinez dei impressam. Deinde q̄ sunt sa
crificio necessaria. s. panem ⁊ vinum et
aquā ⁊ alia sacrificio apta. Et nota ꝙ i
veteri testamento ponebātur sup men
sam tabernaculi. xij. panes azimi de si
mila mundi valde. ⁊ ponebātur seni al
trinsecus ⁊ singulis supponebat pate
na aurea. ⁊ super patenaȝ pugillus thu
ris. Panes aūt isti dicti sunt sacerdota
les q2 soli sacerdotes eos de altari sub
latos comedabāt. vel fm iosephū. quia
dominus p̄ceperat ꝙ soli sacerdotes il
los formarent ⁊ coquerent ⁊ ponerent
in mensa ⁊ tollerēt. ip̄i tn̄ h̄ nō obserua
uerunt. Et ex his cōuincit ꝙ sacedotes
debeāt hostias facere p seip̄os. Dicebā
tur etiā panes ꝓpositōis. q2 positi erant
sup mēsam ꝓpositōis corā dn̄o in mēo
riā sempiternā. xij. tribuū filioꝝ israhel
Exo. xxv. ca. Vel porro positi. i. longo
tpe positi. s. p totā hebdomadā. Nā i di
luculo sabbati recētes ⁊ calidi iponebā
tur mēse ⁊ erāt ibi imoti vsq̄ȝ ad sequēs
sabbatū. ⁊ tūc subtrahebant. Vel erant
ibi i eternū p successionē ponēdi i men
sa. Hostia aūt format rotūda. q2 dn̄i est
terra ⁊ plenitudo ei⁹ orbis terraꝝ ⁊ vni
uersi qui habitant in eo. vt ipsa sui for
ma significet illum q̄ principio caret et
fine. cui⁹ ipse sit alpha ⁊ o. id est prin
cipium principians atq̄ȝ finis. Apocal.
j. cap̄. Kursus cum figura rotunda for
metur a puncto ad pūctum. per hoc in
nuitur ꝙ ab ip̄o sunt omnia. ⁊ ad ip̄m
omnia retorquentur. Vnde p̄s. Veri
tas tua in circūitu tuo. de hac figura di
ctū ē i ꝓhemio. ij. ꝑtis. de h̄ etiā dicet in
vj. ꝑticula canonis super vbo. Accepit

panē. Ceteꝝ duo sūt q̄ offeruntꝛ. donū vicȝ et sacrificiū. Donū dr̄ quicq̄d auro vel argento vel q̄libet alia specie offertꝛ Aliud tñ est donū et aliud munus ꝑut dicetꝛ sub prima ꝑticula canōis sup v̄bo Hec dona. Sacrificiū est victima ⁊ q̄cū q̄ in ara cremantꝛ seu ponuntꝛ. q̄si sacꝝ factū vel signū. qꝛ ꝑce mystica cōsecratꝛ ꝓ nobis in memoriam dn̄ice passiōis. Quidā aūt ꝑuersi heretici nobis ad ꝑ-sumptōem magnā reputāt. qꝛ sacrificamus ⁊ ꝯsecrationē hostie sacrificiū appellam⁹. cū scꝑtura ex ꝑsona dn̄i dicat Nolo sacrificiū. Et ysa. Ne offeratis vltra sacrificiū frustra. Et in euangl. Misericordiā volo ⁊ nō sacrificiū. ⁊ dauid. Si voluisses sacrificiū dedissem. De h̄ ⁊ quid sit sacr̄m dictū est i prima ꝑte sb̄ ti. de ecclasticis sacramētis. O m̄e autē q̄ð deo datꝛ. aut dedicatꝛ aut consecratꝛ. Q̄ð dedicatꝛ dicēdo datur vn̄ ⁊ appellatur. Errāt igitꝛ qui ꝯsecratōem dedicationē significare putant. Immolatio ab antiq̄s dicta ē. eo q̄ i mole altaris posita victima cederetꝛ mactari em̄ post immolationē est. Nūc aūt immolatio pani et calici cōuenit. libatio vero tm̄ calicis oblatio ē iuxta illud. Et libauit de sanguine vue. Et illud poeticuȝ. Nunc patenas libare ioui. Libare em̄ ꝓprie ē effundere. ⁊ antiq̄tus q̄ð in liq̄da materia offerebatꝛ vt vinū et oleū libamē dicebatꝛ. q̄ð vero in sicca vt simila panis ⁊ thus oblatio noīabatꝛ. Hostie apud veteres dicebantꝛ sacrificia q̄ fiebant ꝑusq̄ꝫ ꝯ hostes ꝑgerent. victime v̄o sacrificia q̄ post victoriā deuictis hostib⁹ immolabant. de q̄ dicetꝛ sub sexta ꝑticula canonis sup v̄bo Qui pridie. Et erant victime maiora sacrificia q̄ꝫ hostie. Vl̄ victima dicebatꝛ. qꝛ vincta ducebatꝛ ad aras. Olocaustū illud ē vbi totū q̄ð offerebatur puta agnus vel vitulus in altari igne cōsumitꝛ. olon em̄ grece dr̄ totū latine. caustos incēsio. Cerimōie apud latinos dicuntꝛ sacra oīa q̄ apud grecos orgia vocantꝛ. ꝓprie tñ cerimonie a carēdo dicuntꝛ. eo q̄ his q̄ in sacris offeruntꝛ in suo vsu careant hoies. Aliȷ̄ appellāt cerimonias obseruantias iudeoꝝ i abstinentia quarūdā escaꝝ s̄m veterē legē a carendo. qꝛ carent rebus q̄bus abstinent. Panis aūt ⁊ calicis sacramentuȝ eucharistia dr̄ ꝑut dicetꝛ sub dicto v̄bo Qui ꝑdie. Porro circa oblatōeȝ sacerdotꝰ ministri sua officia exequuntꝛ. Dyaconus ei corꝑale sup altare explicat ⁊ disponit. in q̄ oñditꝛ q̄ euāgelium xp̄m seu corpus xp̄i. inmo totā ip̄i⁹ hūanitatē plene describit. Corꝑale ei h̄ corp⁹ xp̄i significat ꝑut in ꝑce. ti. dictū ē. Deinde subdyaconus in ꝑmis calicē ꝑꝑat panē et vinū in illo disponēs. a sacerdote postmodū ꝯsecranda. qꝛ nimiꝝ lex q̄ ꝑ subdyaconū h̄ cōgrue designatꝛ hui⁹ oblatiōis misteriū ꝑsignauit dt. q̄ melchisedech sacerdos obtulit abrahe panē. s. de frumento ⁊ vinū de racemis. a xp̄o postmodū exhibenda. ⁊ in v̄itate ꝯsecrāda. sic h̄r in gen̄. ⁊ dicetꝛ sub. vj. ꝑticula canonis sup v̄bo. Accepit panē. Oblatio panis ⁊ vini significat pia desideria fideliū. seu ꝓ imolatiōe seu ꝓ hostia viua. Rursus i pane corp⁹ xp̄i. in vino sanguis ei⁹. in aq̄ ppl's repn̄tatꝛ. ⁊ dr̄ panis a pan q̄ð ē totū. q̄m hic ⁊ in futuro ē tota vita nr̄a. Vinū dr̄ a vite. cui dominus in euangelio se ꝯꝑat. Aq̄ v̄o ab eq̄litate dr̄. qꝛ ꝑ hoc sacramentū angelꝭ equari debem⁹. Licet aūt sint due sp̄ēs non tamē sunt duo sacrificia. vnitas ei verbi vnitatē efficit sacrificiȷ̄. Hoc ē em̄ illud palliū q̄ noe filiȷ̄ ꝯtexerūt. q̄ xp̄iani xp̄i ebrietatē. i. passionem sub sacrificio tegunt. Deinde subdiaconus ferēs in manu sinistra calicē ⁊ desup corꝑale ⁊ illuȝ dyacono offerēs significat q̄ domin⁹ subdyconus fuit q̄n librū aperuit ⁊ dyaconus q̄n dixit. Nō veni ministrari ꝫ ministrare. Dyacon⁹ v̄o patenā cū

hostia de manu subdiaconi recipit int
pollices ꝛ idices vtrusqꝫ man⁹. int posito
tñ manipulo inter ipos pollices ꝛ pate
nã. Nempe man⁹ subdiaconi opa sunt
legis. patena latitudo cordis. manipu-
lus opa euangelij. pollex vigor vtutis.
index discretio. Fiũt igit hec ad signifi
candũ ꝙ opa legꝭ ꝛ latitudo cordis ad
opa caritatis nõ sufficiũt ad salutẽ nisi
opibus euãgalicis q̊ꝝ diacon⁹ annũci-
ator ẽ. cũ vigore vtutis ꝛ discretiõe mẽ
tis adhibitis adiuuent atqꝫ pficiantur.
Supponũt aũt indices pollicib⁹ ad no
tandũ ꝙ vtutis vigor exercendus nõ ẽ
absqꝫ discretiõe. q̃ cũctaꝝ ẽ mr ꝛ funda
mentũ vtutũ. Subseq̃nter diacon⁹ ipe
patenã cũ hostia ex instõne ꝯcilij anchi
ritani pontifici repñtat. ad notanduz ꝙ
p euãgelicã traditionẽ quã diaconus fi
gurat ad altare. i. ad solennẽ ritũ pueit
eccia. qꝛ lex q̃ p subdiaconũ signat. hoc
nostre salutis sacrificiuz solũmõ pfigu-
rauit vt pmissum ẽ. Et põtifex seu sacer
dos hostiã collocat sup altare. Calicem
vo cũ vino. ipe diaconus retinet ꝛ collo
cat in altari. Circa qð notanduz ẽ ꝙ ho
stia significat corpus xpi nõ sanguinez.
sacerdos xpum. Sol⁹ g̃ sacerdos absqꝫ
cuiusqꝫ adiutorio illã offert dicẽs. Su-
scipe sancte pr̃ ꝛc̃. qꝛ xpus seipm in ara
crucis obtulit deo pr̃i. Et illaz in altari
sup corpale q̃si sup sindonẽ mũdam di
sponit. innuẽs ꝙ ipemet xps hoc sacra
mentũ instituit. ꝛ eccie tradidit obuan
dũ dicẽs. Hoc ẽ corp⁹ meũ ꝛc̃. hoc faci
te in meã cõmemoratõem ꝛc̃. Disponit
aũt ꝛ collocat hostiã cuz signo crucis.
quia sicut xpi oblatio in cruce facta fu-
it. sic ꝛ oblatio sacerdotis q̃ in memori
am illius fit cũ signo crucis fieri debet
Collocat etiã illam directe sup crucem
in cõsecratione altaris cum crismate fa
ctam. quia ꝛ xps carnẽ suã cruci affixit
Uex vinũ in calice sanguinez xpi desi-
gnat. ꝛ ideo solus diaconus absqꝫ sacer
dote q̃ xpm designat calicẽ tenet ad no-
tandũ ꝙ in xpi immolatõe sanguis fu-
it a corpe sepatus. nõ tñ solus ꝫ vna cũ
sacerdote illuz offert. ꝛ sup pallã corpa-
lẽ collocat. seu potius sacerdos illo me
diante. qð ex eo patet. qꝛ nõ dicit offero
in singulari sicut dr̃ in hostie oblatõne
ꝫ dicit. Offerim⁹ tibi dñe ꝛc̃. Ex q̃ etiaz
clare cõuincit ꝙ ambo piter debẽt vba
ipa pferre. Diaconus ergo calicez vna
cũ sacerdote offert. qꝛ ñ solũ xps seipm
deo pr̃i obtulit verũetiã p euãgeliũ suũ
cuius diacon⁹ ẽ figura ꝛ baiulus hui⁹
sacrificij ritũ instituit ꝛ eccle cõmenda-
uit. quã instõnem ꝛ cõmendationẽ ipe
diaconus tanqꝫ pdicator euãgelij nũci
are ꝛ manifestare debz ex suo officio ab
ista militante eccia obseruãdã. ideoqꝫ p
ticipare dz sacerdoti in calice offerendo
nõ tñ in cõsecrando. qꝛ illud solius ẽ of
ficij sacerdotis. Solus tñ eps vel sacer
dos aquã vino cõmiscet i calice. qð nul
li inferiori licet. qm̃ solus xps populos
sanguine suo redemit. Preterea admi-
xtio hmõi vnionẽ populi cuz xpo desi-
gnat vt seq̃tur. q̃ fieri nõ põt nisi p gr̃az
xpi. cui⁹ tipũ gerũt pontifex ꝛ sacerdos
Cõmiscet aũt aqua vino in calice ex in
stitutõne alexandri pape pmi. Primo
ad notandũ ꝙ nũqꝫ salus populi ec̃ po
tuit sine sanguinis xpi effusiõe nec etiã
sanguis effusio sine populi salute quia
xpus pplum sibi recõciliauit in morte.
Scriptuz ẽ. n. ꝙ aq̃ multe sunt populi
multi. xps aũt sanguinẽ suũ fudit p po
pulo sicut ipe testat. Hic ẽ sanguis me
us noui testamẽti q̃ p multꝭ effundet i
remissionẽ pctõꝝ. Scðo ad notanduz
ꝙ de latere xpi simul exiuit sanguis et
aqua. q̃tenus nec xps sit sine pplo. nec
ppls sine xpo. Cũ g̃ aq̃ vino miscet tũc
xpo ppls adunat. Hoc q̊z misteriũ lex
moysaica pfignauit. sic apls expõit di-
cẽs bibebãt aũt de spiritali ꝯnte eos pe
tra. petra ãt erat xps. Quapropt sacer

dos in calice aquã fundit. vt sicˉ aq̃ non
separatur a vino sic pplˉus nūq̃ꝫ separetur a
xp̄o. Tercio cõmiscetˀ vt diuinitas ⁊ hūa-
nitas ĩ vna ꝑsona ꝯiuncta eē intelligan-
tur. Nã ꝑ vinū diuinitas ꝑ aquã hūani
tas intelligitˀ. Qui ergo ĩ altaris officio
aquã sine vino vel econuerso ei mistrat
q̃ntū in se ē diuinitatē ab hūanitate sepa-
rat de q̊ dicetˀ sub sexta ꝑticula canonis
sup ỽbo. hoc ē corpus meuꝫ ⁊ sup ỽbo
hic est calix. Sane sacerdos vel mister
missurus vinū ⁊ aquã in calicē pri⁹ ef-
fundit modicū ĩ terrã. nõ solū vt meat⁹
siue locus vasis ꝑ quē fluere dn̄t mun-
detˀ. ⁊ si q̃d ē in supficie vini vel aq̃ emit
tatˀ. verūetiã ad ostēdendū ꝙ sanguis ⁊
aq̃ de latere xp̄i vsq̃ꝫ in terram fluxerūt
ad qd̊ misteriū se p̄pat ꝑagendū. Consi
derandū etiã ē. q꜡ aqua bn̄dicitˀ qñ vino
admiscetˀ. vinū ỽo nõ. Et h̄ ideo vt qui
dam dicūt. Primo q꜡ vinū suã bn̄dicti
onē expectat. Sꝫ hec rõ nõ videtˀ suffi-
ciens. qm̄ in bn̄dictõe vini sub noīe cali
cis. tam vinū q̃ꝫ aq̃ sil' bn̄dicūtˀ. Vñ po
test scd̊o mõ dici ꝙ vinum in hoc loco
xp̄m significat q̊ nulla eget bn̄dictione
aq̃ pplˉm q̊ in hac vita neq̃t esse sine pec
cato ꝓpter qd̊ indiget bn̄dictõne dei vt
reddatˀ dign⁹ ad p̄missam vnionē cum
xp̄o. Ad h̄ igitˀ significandū aq̃ bn̄dicitˀ
qñ vino admiscetˀ. Tercio etiã vinū nõ
bn̄dicitˀ. q꜡ sbdiacon⁹ q̊ nõ pōt benedice
re debet ex officio suo illud in calicem
mittere. vt p̄missuꝫ ē. Quarto q꜡ pplˉus
ꝑ aquã significatus vnitˀ xp̄o solū ꝑ bn̄-
dictionē gr̄e ipius xp̄i. quē sacerdos be
nedicēs figurat. Est aūt plus de vino q̃ꝫ
de aq̃ ponenduꝫ arbitrio sacerdotis. ita
tñ ꝙ aq̃ a vino absorbeatˀ ⁊ vini saporeꝫ
retineat. ⁊ h̄ in signū ꝙ eccīa dꝫ incorpa
ri xp̄o. nõ xp̄s eccīe. Vñ Aug. Non tu
mutabis me in te. sicut cibū carnis tue
ꝫ tu mutaberis in me. De hoc etiã dice
tur sup dicto ỽbo. hic est calix. ⁊ in sexta
parte sub q̃nta feria cene domini ꝓpe fi

nem. Predictus etiã Alexander papa
statuit oblationem azimo ⁊ in modica
fieri quãtitate dicēs. Hec oblatio q̃nto
rarior tãto potior. Nõ ē etiã omittendū
ꝙ in missis priuatis mistrans sacerdo-
ti ampullã cū vino manū ei⁹ nõ oscula
tur ꝫ mistrãs ampullã cū aq̃ sic. qm̄ vi-
nū xp̄m. aq̃ genus humanū. osculū ỽo
pacē inter deū ⁊ hoīem significat refor-
mat꜡. Regulariter tñ cū celebrãti aliq̃d
porrigitˀ vel ab eo recipitˀ. man⁹ osculuꝫ
interponitˀ. ad designandū ꝙ om̄e serui
tiū om̄isq̃ꝫ reuerentia deo exhibita cui⁹
vices celebrans gerit. ꝓcedere dꝫ ex fer
uore caritatis ⁊ amoris. q̊ ꝑ man⁹ oscu
lū designatˀ. De h̄ etiã sub euangelio di
ctum ē. ⁊ sub ti. de pacis osculo dicetur
Calix aūt ponitˀ rome ad dextrū latus
oblate ⁊ bn̄. q̃si sanguinē suscepturus q̊
de latere xp̄i noscitur ꝓfluxisse. ⁊ ad de-
signandū sanguinē ⁊ aquam de dextro
xp̄i latere emanasse. Preterea si a late-
re stet recta pars crucis q̊ fit cõiter sup
hostiã ⁊ calicē non ꝓducitˀ solūmõ sup
hostiã qd̊ tñ fieri debet. crux em̄ ip̄a in-
choari dꝫ sup hostiã ⁊ ꝑfici sup calicem
ꝓut ex diuersis loc̄ ⁊ ỽbis ip̄ius cano
nis colligitˀ euidēter. De h̄ dicetˀ in octa
ua ꝑticulã canonis super ỽbo. hostiam
sanctaꝫ. Cõiter tñ alibi ponitˀ hostia int̄
sacerdotē ⁊ calicē. Primo ad notandū
ꝙ xp̄s ē mediator dei ⁊ hoīm. ⁊ f̄m hoc
sacerdos deū p̄rem. hostia xp̄m. aqua ĩ
calice pplˉm significat. quia nõ nisi xp̄o
mediãte ad resurrectiõis gaudiū possu
mus ꝑuenire. Scd̊o ꝓpinquior ē sacer-
doti hostia q̃ꝫ calix. q꜡ prius a xp̄o cõse
crata legitˀ q̃ꝫ sanguis et apostolis pri⁹
data. Sed hec ratio facit poti⁹ ꝓ dict̄
romanis. qui cruces incipiūt super ho-
stiam ⁊ deinde eas sup calicem ꝓducūt
Porro cū sacerdos accipit patenaꝫ cū
hostia. vrceolū cū aqua calicē cū vino.
thuribulū cum incenso efficit super ea
crucis signaculuꝫ. vt ꝑ crucis virtutem

omnis conatus diabolice malignitatis effugiat. ne contra sacerdotē vel sacrificiū aliquo mō ꝑualeat. Et nota ꝙ i ampullis in qbus vinū et aq̄ cōtinet̄ ꝓ sacrificio. spūaliter cōsiderandum ē ꝙ in parua substātia incōprehensibilia cōtinent̄ futura sacra. Dicit̄ aūt ampulla q̄si ampla bulla. significās cor hūanum. qđ amplū debet esse latitudine caritat̄. Rursus amule. i. vasa ad offerendū vinū. sunt ꝑdicatores mordaciter increpātes vel q̄libet spūssancti gratia inebriati ⁊ alios inebriātes. Hydrie ꝟo. i. aq̄tica vasa sunt doctores aq̄ sapie salutaris potati ⁊ vitalib⁹ aq̄s repleti. Rursus adhuc premissa alio ordine ꝓseq̄mur. In quibusdā ecclesijs subdiacon⁹ portat calicem in sinistra. patenā in dextra ⁊ desuꝑ corporale. vnus cantor oblataꝫ cuꝫ fanone ⁊ vinū; cū ampulla. alter ꝟo prebet aquā vino miscendā. vltimo diaconus fundens aquam in calicē offert ꝑsbytero seu episcopo. Nempe subdiaconus est xp̄s calix passio patena crux sinistra ꝑsens vita. dextra futura. corpale ecclesia. vnus cātor iudaicū populuꝫ figurat. alter gentilē. ampulla deuotionem. oblata corpus. vinū sanguinē. aq̄ ecclesiam. archidiacon⁹ xp̄um ꝑsbyter seu ep̄s deū prēm. Subdiaconus ergo calicē portat in sinistra. qr xp̄s de torrēte bibit in via. i. passionem sustinuit in p̄nti vita. patenā in dextra quia ꝑ crucē ꝑuenit ad gloriam. ꝓpter hoc em̄ exaltauit illū deus. desuꝑ corpale. quia ei⁹ passionem ecclesia non desinit imitari. corporale em̄ candidatur. ⁊ ecclesia ꝑ multas tribulatōnes xp̄o conformat̄. Subdiaconus etiam noster. s. xp̄s. patenam cum calice portauit quando crucem in passione baiulauit. Primus cantor offert oblatam cum fanone ⁊ vinum cuꝫ ampulla. quia primitiua ecclesia de iudeis suscepit fidem passionis in deuotione mentis. Oblatam ergo non nudis manibus sed cum fanone candido id ē cum mapula alba ⁊ mūda offert ad notandum ꝙ christi corpus ab his tantuꝫ digne suscipitur qui carnem suam cum vicijs ⁊ cōcupiscentijs crucifigunt. Alius autem cantor offert aquam quā diaconus miscet vino. et offert presbytero seu episcopo. Hec est gentilitas que suam obtulit multitudineꝫ. quā christus in passione obtulit deo patri. Potest etiam non incompetenter dici ꝙ altare mensam domini in qua cum discipulis suis conuiuabatur. ara crucem. calix sepulcrum vel passionem christi de quo in prima parte sub tit. de picturis dictū est. ⁊ patena que a patendo dicitur. cor latum ⁊ amplum significat. super hanc patenam. i. super latitudinem caritatis sacrificiū iusticie debet offerri. vt holocaustū anime pingue fiat. Hāc cordis latitudinē habebāt apl̄i. cū petrus dicebat. Et si oportuerit me mori tecum te nō negabo. Similiter ⁊ omnes apostoli christo dixerunt. Sed latitudo cordis ab eis aufugit ⁊ latuit cum omnes magistro relicto fugerunt ⁊ latuerunt. Ad quod significandum post susceptam inde oblatam. sacerdos abscondit sb̄ corporali patenam. vel saltem eaꝫ ab altari remotaꝫ. sudiaconus retro retinet inuolutā. ꝑ h̄ ergo discipuloꝝ fuga vel latibulū vel ifidelitatis excecatio designatur q̄ dū verū sacrificiū offerret̄ relicto xp̄o fugerūt ⁊ latuerūt sic̄ eis ip̄e predixerat. Oēs inq̄t vos scādalū patiemi in me i hac nocte. Scriptū ē. n. ꝑcutiā pastorē ⁊ dispḡet̄ oues greḡ. Postq̄ȝ aūt surrexero ꝑcedā vos in galileā. De hoc dicet̄ sub ti. de sanctus. Et idō sacerdos dicturus pax dn̄i quasi dn̄ice resurrectionis annūciaturus eulogium. resumit patenā. quia cū essꝫ sero die illa vna sabbatorum. ⁊ fores essent clause vbi erāt discipuli congregati ꝓpter metū iudeorū. venit ih̄s stās i medio dixit eis. pax

vobis.resumēs oues q̄ trepidantes an
fugerāt.Rursus patena q̄ ꝓpter sui for-
mā diuinitatē q̄ initio caret.ꝛ fine.signi
ficat.vsq; ad dn̄icā oꝛonē absconsa tene
tur.ad significandū ꝙ diuinitas nobis
absconsa ꝛ velata est in h̄ mūdo.ſꝫ qn̄ in
oꝛone dn̄ica dr̄ panē nr̄m manifestatur
ad ōndendū ꝙ qn̄ ad panē nr̄m q̄ in ce-
lis ē ꝑueniemus tūc diuinitas q̄ in hoc
mūdo absconsa ꝛ velata ē manifestabit
se nobis ꝛ videbim⁹ ip̄m sicuti ē.de hoc
dicet̄ sub ti.de resumptōe patene.In q̄
busdā tn̄ locis patena discooperta tenet̄
ad designandū ꝙ sacerdos oꝛat ꝓ eter
nis q̄ ꝑ xp̄i p̄dicationē nobis reuelant̄.
Per patenā.n.q̄ rotūda ē.eternitas q̄
p̄ncipio caret ꝛ fine cōgrue designatur.
Sane subdiacon⁹ tenet patenā a parte
posterioꝛi eleuatā.q.d.Imitamini me
q̄ posterioꝝ oblit⁹ ad anterioꝛa me extē
do.innuēs etiāꝫ ꝙ referre dēmus om̄ia
opa nr̄a ad xp̄m ꝛ ad coꝛonā eternam.
Patena q̄ꝫ seoꝛsuꝫ a calice reuoluta.s.
ꝑs supioꝛ subtus posita.significat lapi
dem a sepulcro cōmotū ꝛ reuolutū.Et
nota ꝙ diaconus tradit patenā subdia
cono tenendā innuēs ꝙ xp̄us ꝯtulit di
scipulis suis ptātem p̄dicādi regnū dei
Circa h̄ etiā videbit̄ sub ti.de resumpti-
one patene. Circa oblationē ppl'i no-
tandū ē ꝙ ppl's offerre debet iuxta illō
Exo.Nō apparebis in cōspectu dei tui
vacuus.Per oblata q̄ꝫ munera possu-
mus cōmemoꝛare copiosam victimā q̄
oblata ē a ppl'o.cū rex salomō templū
ꝛ altare dn̄o sacraret.Exēplo em̄ illius
plebs fidelis offert se ꝛ dona deo.Sed
ꝛ in ve.te.cōueniebat ppl's in hierl'm in
q̄busdā magnis solēnitatibus.s.pasca.
pent.ꝛ in festo scenophegiaꝝ vt oꝛarēt i
tēplo.ꝛ tūc tenebantur offerre.Et nota
ꝙ in vete.testa.populus offerebat sacri
ficiū legale ꝛ volūtariū.s.pro pctō ꝛ ꝓ
grāruactione dona vota ꝛ holocausta.
Sacrificiū legale sunt decime ꝛ primi-
tie.vel ea q̄ lex iussit offerri.Deut̄.xij.c.
Volūtariū ē qd̄ sponte ꝓ pctō ꝛ pro le
gis trāsgressione offerebat̄.Dona sunt
q̄ in templi oꝛnatū offerebantur.Vota
q̄ pro ꝑiculis infirmitatis vel belli.De
holocausto p̄missum ē.Vn̄ dr̄ in Pa-
ralippo.ꝙ obtulerūt p̄ncipes ꝓ votis.
ꝓ spontaneis ꝓ peccato ꝓ regno ꝓ san
ctuario.ꝓ iuda.Ritus igitur sinagoge
trāsiuit in religionem eccie.et sacrificia
carnalis populi mutata sunt in obſuā-
tiam ppl'i spūalis.Nam sicut ppl's ille
moysi descendēti de monte diuersa do
na ad faciendū tabernaculuꝫ offerebat.
sic ep̄o de pulpito venienti xp̄iani deuo
tas offerūt oblatōes.Alius offert aurū
imitatus magos q̄ auꝝ dn̄o obtulerūt.
Alius argentū secutus illos q̄ pecuniā
in gazophilatio posuerūt.Alius v̄o ali
q̄d de sua substantia.vt associet̄ illis q̄ ꝑ
paulū ꝛ barnabaꝫ necessaria paupibus
transmiserūt.Nec est curandū q̄ quāti-
tas vel species offerat̄.ſꝫ potius mēs at
tenditur offerentis.Vn̄ Prouerbi.iij.
Honoꝛa dn̄m deū tuū de tua substātia
Et Thob.iiij.Ex tua substantia fac ele
mosinā.Et magi obtulert̄ xp̄o nato au
rum thus ꝛ mirrā.Math.ij.iuxta illō
p̄s.Tibi offerent reges munera.Nec
ſm̄ Gregoꝛ.offerens a muneribus sed
munera ab offerrente placent.Offerūt
quoq; legale sacrificiū in decimis ꝛ pri
mitijs.volūtariū in spōtaneis oblatio-
nibus ꝓ pctō duꝫ pn̄ias redimunt pro
grāruactione dn̄i ꝓ collatis a deo aliq̄
grā q̄cq; offerūt dona dn̄i in edificia ec-
clesiaꝝ vel vtēsilia aliq̄d offerunt.vota
dn̄i qd̄ in ꝑiculis vouerūt exoluūt holo
caustū offerunt.q̄ seculū derelinquūt ꝛ
sua pauperibus distribuūt.Offerens
aūt manū sacerdotis osculat̄.per qd̄ fi-
des cū ope designat̄ de quo etiā iam p̄-
missum est.Et sacerdos oblatōnes ma
nu tangit representans illud Leuit.j.ꝛ
iiij.Ponetq; manus sup caput hostie ꝛ

acceptabilis erit atq3 in expiationē ꝓfi
ciens. Offerētes vo panē ⁊ vinū signi-
ficant discipulos q̄ ꝑuenerūt parare ne
cessaria ad pasca. Uex clerici vł mona
chi etiā āministratões hn̄tes nō offerūt
nisi i officio mortuoꝝ ⁊ i noua celebra-
tione sacerdotis. ⁊ in q̄busdaʒ ꝑcipuis
solēnitatib⁹. cū ei ipi de oblationib⁹ vi
uant ⁊ ipi ac sua deo oblati sunt nō te-
nent offerre. Viri āt añ mulieres offe-
runt. ipi em̄ fortes i xp̄o designāt. s. mar
tyres q̄ in ꝓmitiua eccia pl̄es ꝯtumeli-
as passi xp̄o victimā obtulerunt dū oc
cubuerūt. Deinde mulieres q̄ fragilio-
res designāt. s. ꝯfessores q̄ tp̄e pacꝫ dn̄o
laudis hostias obtulerūt. Preterea vir
caput est mulierꝫ. ⁊ idō a capite rō ē edē-
da. Subdyaconi āt vel accoliti recipi-
unt oblationes q̄ ad manū ep̄i deferun
tur. ad notandū q̄ ip̄e non sua ʒ aliena
manu dʒ tp̄alia mistrare. Sane roma-
nus pōtifex nullā oblationē manibus
tangit nisi illā q̄ ꝓ defunctꝫ offert quā
ideo manib⁹ accipit vt sugillet errorem
dogmatizantiū elemosinas nō ꝓdesse
defunctis. ⁊ nisi oblationē panis. quaʒ
tangit. tū ꝓpter reuerentiā sacrificij qd̄
ex pane ꝯficit. tū q2 est vicari⁹ ei⁹ q̄ d̄ se
dicit. Ego sum panis viu⁹. Ceteras vo
oblationes ad pedes accipit ꝓpter illd̄
qd̄ in actib⁹ apl̄oꝝ habet. qm̄ offerebāt
ꝑcia eoꝝ q̄ vendebant. ⁊ ponebāt ante
pedes apl̄oꝝ. ⁊ q2 oīa sua sunt ꝓut sub
euāgelio tacitū est. Et nō q̄ ꝓ defunctꝫ
offert panis ⁊ vinū. iuxta illd̄ Thobie.
iiij. Panē tuū ⁊ vinū tuū sup sepultu-
ram iusti ꝯstitue. i. distribue. Et pecūia
siue argentū exēplo iude machabei qui
misit offerri. xij. milia dragmas argēti
ꝓ pctīs mortuoꝝ. ij. Mach. xij. Et ꝑcia
eoꝝ ponebant añ pedes apl̄oꝝ vt ꝑmis
sum est. Et etiā lumē ad illuminanduʒ
illos q̄ in tenebris purgatorij sedēt. q̄si
offerēs ip̄o facto dicat. Lux eterna lu-
ceat eis ⁊c̄. Sane moyses vidēs q̄ po-
pulus multa obtulisset. iussit preconis
voce cantari ne q̄s vltra offerret. Exod̄
xxxv. ⁊. xxxvj. c. Null⁹ tñ sacerdotū nr̄i
tp̄is talia facere visus est. In nōnullis
locis prochiani in die natalis dn̄i offe-
runt sacerdotib⁹ panes q̄ʒ kalendarios
vocāt ꝓpter illud qd̄ legit Leuit. xxiij.
Offeretꝫ panes duos sacerdoti q̄ cedūt
in vsus ei⁹. ⁊ vocabitꝫ hūc diē celeber-
rimū atq3 sanctissimū. Susceptis itaq3
a ppl̄o oblationib⁹ ⁊ choro offertoriuʒ
cantāte. ep̄s seu sacerdos ad altare re-
uertit qm̄ xp̄s susceptis fideliū votꝫ. cā
tantibus turbis osanna in excelsis. i. ꝓ
ximo imolandus itrauit in templū.

De sancta Thurificatione.

Oblatiōe mystica
de q̄ ꝑmissuʒ est suscepta. statim
adolet incensum ꝑ qd̄ illd̄ innu
itur. qd̄ statim subscribit a iohe in euā-
gelio. de quo ꝑmissum ē ꝓpe ꝑncipiuʒ
ꝑcedentis ti. Maria ğ. s. magdale. acce
pit librā vnguēti nardipistici preciosi.
⁊ vnxit pedes iesu. ⁊ domus ipleta ē ex
odore vnguēti. Et sacerdos i modū cru
cis supducit ⁊ circūducit incēsum sup
sacrificiū ⁊ altare vt ⁊ crucis signaculo
⁊ thuris incēso diabolice fraudis mali
gnitas extricet ⁊ effugiat. Qꝫ vo tertio
supducit ⁊ circūducit incensum. desig-
nat q̄ maria ter exhibuit ⁊ adhibuit vn
guentum circa corpus iesu. Primo cū
vnxit pedes ip̄ius i domo simōis pha-
risei. Scd̄o cū in domo simonis lepro-
si sup caput ei⁹ vnguentū effudit. Ter-
tio cum emit aromata vt veniens vnge
ret iesum iam positū in monumēto vo
luntas em̄ reputat ꝓ facto. cū ⁊ ꝑ seip-
sam non steterit quo minus expleuerit
qd̄ incepit. Qꝫ vo postmodū vndiq3 to
tum incensat altare. designat q̄ factum
illud totam resperserit ecclesiam sicut
dn̄s ip̄e testat. Amen dico vob vbicūq3
predicatum fuerit euangeliū h̄ in toto

mundo dicet. q̄ ꝛ hoc fecit in memoriā
eius. Potest etiā dici q̄ altare thurifi-
catur in figurā angeli. q̄ stetit iuxta arā
templi hñs thuribulū in manu sua. de
q̄ fumus aromatū in cōspectu dñi ascē-
debat. Xp̄s eñ magni concilij angelus
carnē imaculatā igne scti spūs plenam
ꝑ nobis in ara crucis obtulit dño i sua
uitatē odoris. Fum⁹ aromatū sunt orō
nes sctōꝝ q̄ p ardorē caritat̄ ex passiōe
dñi ꝓpagate ad deū p̄rem ascendunt. ꝛ
nos ad coronā eternitat̄ ꝑuehūt. ideo
q̄ sacerdos thurificat i modū crucis et
corone. Si aūt semel thurificat. recolit
vnicā passionē. si semel coronat vnius
denarij retributionē. Si vō ter trinita-
tis in passiōe opationē ꝛ triū ordinum
glorificationē. Et iō thurificās ait. Di-
rigat orō mea sicut incensum in cōspe-
ctu tuo. Eleuatio ma. me. sa. vesp. Mo
raliter āt incēsum deuotiōis adolendū
est in thuribulo cordis igne caritat̄ vt
odorē suauitatis emittat. vt vicz tā nos
q̄ oblatio nr̄a sim⁹ bon⁹ odor deo. de q̄
dicit scriptura. Fūgi sacerdotio ꝛ habe
re laudē in noie ip̄i⁹ ꝛ offerre illi incen-
sum d. in o. s. Hoc eñ incēsuz sacerdos
accipit. i. xp̄us acceptat ꝛ incensat ex eo
sacrificiū ꝛ altare Pōt etiā dici q̄ thuri
bulum qō oblationi sacerdos suppōit.
significat xp̄m p quē petit vt sibi ꝓpici-
etur deus. Sane oib⁹ defert incēsuz vt
ostendat q̄ oīa a sacerdote facta ptinēt
ad oēs. vñ Ps. Dirigat dñe orō mea si
cut incēsum in ꝯspectu tuo. nisi i missa
ꝑ defunctis. vt dicet in. vij. pte sub ti. d̄
officio mortuoꝝ. In cōcilio Rothoma
geñ. in Burcardo li. iij. c. vt tpe. ita legi
tur. vt tpe q̄ legit euāgeliū. finito euāge
lio sup oblationē incensum in mortem
vicz redemptoris nr̄i ponat decernim⁹
Leo etiā papa statuit incensum sup ob
latam poni. Quidam tñ heretici garri
unt non esse in missa thurificandū qm̄
xp̄s in cena terrenū incensum nō fumi
gauit. Et Ysaias. Incensum est abho-
minatio mihi. Quare altare ꝛ crucifi-
xus thurificant dictū est sub ti. de aque
benedicte aspsione. Post thurificatio-
nem iteꝝ digitos lauat. nec vlteri⁹ vsq̄
post cōionē cū eis cū q̄bus sacrā ostiā
tractare hz aliq̄d tangat. ꝫ post eius ele
uationē eos iūgat. vt dicet sub octaua
pticula canonis. Minister q̄z trahit et
sup brachia ei⁹ informat planetā ꝛ alia
indumēta. Nam ꝛ legalis sacerdos dū
sacrificabat sūmitates balthei sup hūe-
rum reflectebat.

De inclinatione sacerdotis ꝛ oscula-
tione altaris ꝛ oratione.

THurificatiōis ex-
pleto misterio sacerdos se incli-
nando dicit. Suscipe sctā trini-
tas ꝛc. qō sumit de tertio Daniel. vt vi
delicet ostiā offerat ex pinguedine cari
tatis. ꝛ sit dign⁹ ad sacrificiū imolandū
Sacerdotis inclinatio xp̄i hūilitatem
significat. q̄ exinaniuit semetip̄z formā
serui accipiēs factus obediens vsq̄ ad
mortem. mortē āt crucis. q̄ etiā inclinās
se ad pedes discipuloꝝ p⁹ sacramentū
in cena traditū orauit ad p̄rē. Postea
vō se erigens osculat altare ad nōnduz
q̄ p passionē xp̄i ppl̄s liberat⁹ est. ꝛ deo
p̄ri recōcliatus. vñ Aplus ad Eph. iij.
Faciēs pacē vt recōciliet ambos i vno
corpe deo. Cōsequēter sacr̄m inceptur⁹
orat p̄mū ꝑ se. deinde ꝑ pplo ꝯuertēs
eñ se ad illū sub silentio dt dñs vobiscū
sicut dictum ē sub ti. de salutatione. Et
mox voce altq̄ntulū eleuata vt orō om
nium auxiliet ei. q̄si nō p̄sumēs q̄ sol⁹
possit tantum mysteriū exequi. monet
illum dicens. Orate ꝑ me fratres ꝛc. ꝛ
ego pro vobis. In q̄ signat illō q̄ xp̄us
discipulis suis dixit Luce. xxij. Orate
ne intretis in tentationē. Et ibidē. Ego
ꝑ te oraui petre. Monet autē orare vt
sacrificiū fiat deo acceptabile. Et ppl̄s

debet similiter secrete orare. respondēs Memor sit dn̄s oīs sacrificij tui. ⁊ holocaustum tuū pingue fiat. Vel respōdet. Suscipiat dn̄s sacrificiū ⁊c̄. Vł dicat. Spiritussanctꝰ supueniet i te. Vel illō. Mittat tibi dn̄s auxiliū de sancto Vel. Immola deo sacrificium laudis Debemus em̄ ꝓ inuicē orare ꝺm apl'm Jacobū vt saluemur. Orauit em̄ ⁊ xp̄s pmū ꝓ se. Pater inquit. venit hora clarifica filiū tuū vt filius tuus clarificz te Deinde ꝓ populo dicēs. Pater sancte serua eos quos dedisti mihi: vt sint vnū sicut ⁊ nos. Dicturus ergo orate ꝓ me fratres. se vertit ad populum. q2 ip̄m distincte alloquit. Sz dicturus oremus post dn̄s vobiscū se ad altare conuertit. q2 tunc nō distincte: ꝫ p modū cōceptionis ad aliq̄d excitat ad secū orandum seu gr̄as referendū. Monito itaqꝫ populo sacerdos statim reuoluit ad altare p sinistrā ptem. ꝓut sub ti. de salutatione ad ppl'm dictū ē. Et tunc tandem dicit orōnem quā intermiserat ab offertorio citra qn̄ dixit. oremus. ad notandum q xp̄s iterum rediit hierosolymā ad domū orōnis quā ad tempus deseruerat cum secesserat in effrem. Sic em̄ legit in euangelio. Cum venisset iesus hierosolymā. intrauit in templuz ⁊ eiecit ementes ⁊ vendentes de templo dicens. Domus mea domus orōnis vocabitur. Instat em̄ sacerdos orōnibus ne indignus inueniat. vt Oza q̄ tetigit temere arcam dn̄i ⁊ pcussus est a dn̄o. nec legit aliud fecisse nisi vxorem ꝓpriā cognouisse i nocte p̄cedenti. bethsamite q̄z q2 temere voluerunt arcam domini tangere occisi sunt de ppl'o. lxxviij. de plebe quinquaginta milia. Preciosa arca est calix dn̄i. Orat autē voce demissa. Primo ne vilescat officiū misse. ⁊ ideo oratio ip̄a. q2 secrete dr̄ a quibusdam secreta, a quibusdaz secretella, ad differentiam maioris secrete, a quibusdam vo sacra vocat. De quo ⁊ hmōi silentio sub ti. de secreta dicet. vt dictum est sub ti. de offertorio. Scdo orat in silentio vt deuotius oret nec cogitet quō eius vox ⁊ corpis gestus placeāt ppl'o. q2 ⁊ dn̄s elongatus est a discipulis quātum continet iactus lapidis vt oraret. Tertio in hoc q secrete orat significat secretas preces xp̄i dicentis. Pater mi si fieri pōt transeat a me calix iste. Mathei. xxvj. Quarto h silentiū recolit sacramentum in sacrificijs patꝝ absconditum. vt in abel. ysaac. ⁊ agno pascali. in vitula rufa. in hirco emissario. Quinto in hoc repn̄tat silentiū qd̄ dn̄s habuit in passione. q2 tanqꝫ ouis ad occisionem ductus est. qd̄ etiam martires imitati sunt. vn̄. Nō murmur resonat nec querimonia ⁊c̄. Sexto ideo orōes que post oblationes sequunt i silentio ⁊ secrete dicunt. quia iudei statim post susceptionem lazari voluerunt occidere iesum. ille vo abscōdit se in ciuitate effrem in solitudine ⁊ tacuit a p̄dicatione ⁊ miraculoꝝ operatione vsqꝫ in sabbatum i ramispalmaꝝ quo venit i domū simonis leprosi. ⁊ tunc predicauit aperte. ad qd̄ designanduz sacerdos in fine secrete iteꝝ eleuat vocem dicēs palam ⁊ alta voce. Per om̄ia secula seculorū. qd̄ expositū est sub ti. de orōne. Secundo ido dr̄ alte p oia ad notandū q post resurrectionem xp̄us p̄dicauit aperte. Tertio quia est principiū sequētis orōnis. vt iam dicet. Quia vo querit assensum populi ⁊ confirmationē q2 ip̄se est quasi legatus populi. ideo ppl's assentiens voci eius dicit amen. quia seculū p ip̄m creatū est. Adhuc dicturus p oia secula seculoꝝ deponit manus sup altare. Primo ad notandū q oēz cogitatū tpalē deponit. ⁊ se tōliter deo cōmittit. imolatōi dūtaxat tō mēte intendēs. Scdo maꝰ ōpōit. cū ei ⁊c̄ ad cordis eleuationē ⁊ ad gr̄aꝝ actōz inuitat q eleuati

onē cordis p contemplationē pcedere debeat exercitiū bone opatōis quā manuū depositio significat de q opatione postea grās referimus ei qui in nobis icipit op⁹ bonū. vt pficiat sicut dicit apostolus. idcirco tunc manus deponit.

De prefatione.

Ante prefationez describit i libris quedā figura repsentās ex pte āteriori lrāz v. ex pte vero posteriori lrām d. q due lre coniuncte p vere dignū ponunt. lra videlicet p dictōe. Sane p lrām v. que inferius clausa z supius apta est. habēs initium a linea longiori. hūanitas siue humana xpi natura. q in virgine pncipiū habuit. s fine carebit. Per d. vo circulariter clausum diuitas seu diuina natura q nec pncipiū nec finē habet. figurat Tract⁹ vero in medio vtrāq copulans ptē crux est p quā diuis associant z vniunt humana. ideo g hec figura in pfationis pncipio ponit. qz p mysteriū vnionis z dñice passionis pacificant hoies angelis sociant humana diuis in pconio saluatoris. In pfationib⁹ em oibus conueniūt hoies z angeli ad cōcinendum pcōia regi. Vn z alta z delectabili voce cātant. qz in eis angelorū pconia repsentant. z cantant corā altari z a solo sacerdote. iuxta illud Apoc. iiij. Et cantabant quasi canticū nouū ante sedē. z nemo poterat dicere cāticū nisi zc. Siquidē hec orō vocat pfatio. qz pcedit sacrificiū pncipale. Est em quasi plocutio. i. ad mysteriū pparatio. plocutō videlicz totius orōnis secuture. a te igit vsq ad agnus dei. In hac em ploquit sacerdos grates z laudes deo. vt melius ad consecrandū corp⁹ xpi valeat puenire. Vocat etiā preparatio. qz pparat fidelium mentes ad future reuerentiā pseeratōis Dicit etiam hymnus angelicus. qz angelicis laudibus est plen⁹. Verū tñ sacrificiū vocat in secretella oblatio. sed a dñs vobiscū qd statim post illam sequitur vsq ad sanct⁹ vocat hymnus. Sane sicut in pximo ti. dictū est in fine secretelle dicit alta voce. p oia secula seculorū. qd siquidē est finis illius orōnis. et initiū pfationis. p qd sacerdos insinuat q xps est lapis angularis. q fecit vtraq vnū. iudeos ptinēs z gentiles. vt sit vnū ouile. z vn⁹ pastor. Dictur⁹ g sacerdos rem attentiōe dignissimā. salutat populū dicēs. Dñs vobiscū. optās nos tales existere cum qbus dñs manere dignet. z illud nobiscū celebrare conuiuiū. ad qd mulier attulit alabastrū vngueti nardi pistici pciosi. z effudit illd super caput dñi recūbentis. Et ppls respōdet dicēs z cum spū tuo. z sic mutuo p se orant. Nam z in veteri testamento. oēs sacerdotes orabāt dum psūmarent sacrificiuz Jonatha inchoāte z ceteris respondentibus. Postea statim sacerdos eos incitās subiungit. Sursum corda. i. in celestibus nō in terrenis. z eleuat manus pter rōnes sub ti. de orōne scriptas ad finē. Chorus respondet. Habem⁹ ad dominū. i. habere debem⁹. Vn in canone Cypriani pape ita dr. Jdō sacerdos ante orōnem canonis pfatione pmissa parat fratrū mentes dicēdo. sursum corda. vt dum plebs respōdet. habem⁹ ad dñm. āmoneat nihil aliud se q dñm cogitare debere. Rursus ideo chorus subiūgit. habem⁹ ad dñm. vt etiā de sic mulier illa vnguētaria sursū ad illā vbi diuinitatē cor eleuet z illd caput eqle do pri fide cōtingē: z vnguēto catholice pfessiōis pūgat. Cui⁹ sane pconiū sacerdos psequēs dicens. Gratias agamus dño deo nostro qz p oibus beneficijs que nobis cōtulit. gtes ei referre debem⁹. Chorusq respondet. dignū z iustū ē. qm grās oipotenti deo referre debemus. Sequit per xpm dominū nostrum. supplendum ē cōfidentens z credentes q p xpm mate

ſtatem eius laudāt angeli. adorāt dñati-
ones.tremūt ptātes. Hoc ſacre ꝯfeſſi-
onis ꝑconiū ita recte cōcludit eccl'ia vt
cū angelis ⁊ hoībus decātet hūc devo-
ti pectoris hymnū. Sanctꝰ ſctūs ⁊c.de
ꝗ infra dicet. Pōt etiā ꝑfationis offici-
um ad illō referri. qꝛ ieſus aſcendit i ce
naculū magnū ſtratū.in ꝗ multa locu-
tus eſt cū diſcipulis ſuis.⁊ gr̄as agens
hymnū retulit deo patri.de ꝗ dic̄ Ma-
theus.Et hymno dicto exierūt in mon
tem oliueti. Ergo ꝑ dñs vobiſcum orō
quā diſcipulis fecit accipit.ꝑ ſurſuz cor
da aſcenſus ad cenaculū.iteꝝ ꝑ ſurſum
corda ad ꝯfitendū filio ſurgimꝰ ⁊ ange
loꝝ miniſteriū imploramꝰ ꝗ vota nr̄a
ſuſcipiant ⁊ ad eū ꝓferāt.ꝑ gr̄as agamꝰ
xp̄i recolimꝰ gr̄aꝝactionē.⁊ inuitamuſ
ppl'm ad agendū gr̄as deo pr̄i ꝑ filium
ꝑ quē redimimur.⁊ cū angelis ad lau-
dandum admittimur. Monet ḡ ſacer-
dos ppl'm ſurſuz.i.ſupra ſemetip̄m ha
bere vel leuare corda ad dñm.iuxta ex
hortationē apl'i dicentis. Que ſurſum
ſunt q̄rite nō q ſuꝑ terrā.nā ꝗ in terrēis
ſunt nihil dignū deo offerr e pn̄t.vbi ei
eſt theſaurꝰ tuꝰ.ibi eſt ⁊ cor tuuz.multi
ꝗdem dū ore loquunt celeſtia.corō me
ditant terrena.ꝗbus dñs improperat ꝑ
ꝓpham dicēs. Ppl's hic labijs me ho-
norat.cor āt eoꝝ lōge eſt a me. Chorus
v̄o rn̄dens ꝓfitet ſe ſacerdotis monita
ſuſcepiſſe dicēs.habemꝰ ad dñm. Vn̄
diligēter ꝓuideat ne cor hn̄s deorſum
ad ſeculū ſpūſctō damnabiliter menti
atur. Sacerdos etiā poſtꝙ attētos red
didit ⁊ deuotos hortat vt gr̄as agamꝰ
dn̄o d̄o nr̄o qm̄ ip̄e ē deꝰ.i.creator.ipſe
eſt dñs.i.redemptor.ip̄e eſt noſter.ſ.ſal
uator. Tūc em̄ erit veriſſime noſter.cū
erit oīa in oībus.i.ſufficiētia ſinguloꝝ.
Rurſus qꝛ ppl's ꝓfeſſus eſt ſe intentū
eſſe ad dñm.idō p̄ſbyter ſubiūgit. Gra
tias agamꝰ. Chorus v̄o ſacerdotis ver
bum approbās ⁊ affirmās rn̄det. Dig-
num ⁊ iuſtū eſt. Dignū quidē ꝙtuz ad
deū.qꝛ ip̄e eſt dñs deus noſter.iuſtum
ꝙtum ad nos.qꝛ nos ſumus ppl's eiꝰ.
⁊ oues paſcue eius. Dignū ꝗꝫ ⁊ iuſtū ē
ꝙtū ad vtrūqꝫ.vt.ſ.ppl's ſil' cū ſacerdo-
te gr̄as agat deo a ꝗ oia bona ſuſcepiꝰ.
Subſequēter ſubiūgit ſacerdos. Vere
dignū ⁊c. Et ſm mgr̄m petꝝ anthiſſio-
doreñ.h incipit ꝑfatio.i.ꝓlogus vel ꝓ
locutio ſequētiſ canonis captās dñi be
niuolentiā dicēs. Vere dignū ⁊ iuſtū ē
equū ⁊ ſalutare. Dignū qꝛ bonꝰ ē.iuſtū
qꝛ beneficus.equū ꝗa miſericors.ſalu-
tare qꝛ ſalus. Vel dignū.ꝗa nos mera
volūtate feciſti. iuſtū qꝛ nos pura mīa
redemiſti.equū qꝛ gratuite nos iuſtifi-
cas.ſalutare.i.ſalute plenū.ꝗa ꝑpetuo
nos glorificas. Nos tibi ſꝑ ⁊ vbiqꝫ gr̄aſ
agere dñe ſctē pr̄ om̄ipotēs eterne deꝰ.
Vbiqꝫ em̄ eſt dñs ſctūs.vbiqꝫ ē pr̄ om̄i
potēs.⁊ ſꝑ eſt eternꝰ deus. Vn̄ pſ̄. In
oi loco dñatiōis eiꝰ bn̄dic aia mea dño.
⁊ iteꝝ. Bn̄dicā dñm in om̄i tꝑe.ſꝑ laus
eius in ore meo. Sequit. Per xp̄m do
minū noſtꝝ. Aduocatuz em̄ habemus
ſm apl'm apō p̄rem ieſum chriſtū dñm
noſtꝝ ꝗ interpellat ꝓ nobis.⁊ ip̄e eſt ꝓ
piciatio ꝓ pctis nr̄is.ꝗ exaudit i oibus
ꝓ ſua reuerentia. Per eū ḡ q̄i ꝑ media
torem laudes offerimꝰ.ꝑ eū q̄i ꝑ aduo
catum gr̄as exhibemꝰ. Per quē maie-
ſtatez tuā ⁊c. Maieſtas dr̄ q̄i maior ſta
tus.vel maior poteſtas.qꝛ maior ē eiuſ
ptās ꝙ hoīm. Laudāt angeli.adorant
dñationes.tremūt ptātes. Vtiqꝫ ꝑ illū
laudāt.adorāt.⁊ tremūt ꝑ quē ſil' cū pa
tre om̄es ſpirituū ordines ſunt creati.
Nam deus dixit. Fiat lux ⁊ facta ē lux
verbo dixit ⁊ verbo fecit. quia v̄bo dñi
celi firmati ſunt ⁊ omnia ꝑ ipſum facta
ſunt.⁊ ſine ip̄o factuz eſt nihil. Choros
angeloꝝ nomiat. qꝛ angeli huic officio
non dubitant adeſſe. Et ad notandum
ꝙ eccleſia angelis eſt aſſiſtanda ad hoc
vt placeat deo. Rurſus ꝑ hoc qō dicit.

Dñe sancte pr̃ oĩpotens eterne deus p xp̄m dñm nostr̃. quem laudant angeli adorant dñationes rc̃. intelligit̃ q̃ eccle sia r angeli laudãt deũ. non solũ inquã tum deũ. ver̃ etiã inq̃tuz hoiem. Dicit ḡ laudant. Vñ ps. Laudate eũ oẽs an geli eius. Adorãt vñ Hesdras. Exerci tus celi te adorant. Tremũt. Vñ Job. Colũne celi ɔtremiscũt r pauent ad nu tum eius. Tremere vo dicunt̃ non me tu formidinis cũ sunt pfecte beati. sed amministrationis effectu vel obedien tie famulatu. cũ sm aplm oẽs sint ad ministratorũ spũs in ministeriũ desti nati. Tremunt q̃z ptãtes. non q̃ ordies angelor̃ corpales sint. ʒ ideo h̃ dr̃ vt in telligamus oĩa celestia terrestria r in fernalia ante conspectũ diuine maiesta tis tremere ac timere. sicut r nos treme re ac timere añ dños nr̃os solem⁹. Se quit̃. Celi celor̃. Per celos h̃ throni ac cipiunt̃. quia dñs ait. Celuz mihi sedes est. Et dicunt̃ celi laudare deuz. q̃z lau dis materiã prebẽt. Vñ pphета. Celi ce lor̃ r aque que sup celos sunt laudent nomen dñi. Celi q̃dem diuine iussioni obediunt q̃z se ostendere serenos vl̃ ne bulosos ptãtem nõ hñt. Cherubin q̃z r seraphin. Ad intelligentiã eor̃ que hic dicunt̃ notanduz est nouẽ esse ordines angelor̃. videlicet. angeli. archangeli. throni. dñationes. v̄tutes. pncipatus. potestates. cherubin. r seraphin. Ange li grece dicunt̃ nunciĳ latine. s. excelsi r celestes. eo q̃ de celis ad annunciandũ r exequendũ dñi voluntatẽ mittuntur Angelor̃ ãt vocabulũ officĳ nomẽ est. nõ nature. spũs em̃ sunt sp. ʒ cũ mittũt̃ angeli vocant̃. Quib⁹ ideo pictor̃ licẽ tia pennas facit vt celerẽ eor̃ in cuncta discursum significet. sicut r iuxta fabu las poetar̃ venti pennas habere dicũt̃ ppt̃ velocitatẽ. s. iuxta illd̃. Qui ambu lat sup pennas ventor̃. Archãgeli gre ce summi nunciĳ interptant̃. Qui em̃ parua vel minima annunciant angeli sunt. qui summa archangeli nũcupant̃ Archãgeli ḡ dicunt̃ eo q̃ inter angelos teneãt pncipatũ. nã archos grece. lati ne princep ɜ interpretat̃. Sũt em̃ duces r pncipes sub quor̃ ordie vnicuiq̃ an gelor̃ sunt officia deputata. Quidã ãt archangelor̃ puatis noibus appellan tur vt p vocabula ipsa in ordine suo q̃d valeant designet̃. Gabriel nãq̃ hebrai ce interpretat̃ latie fortitudo dei. vbi ei ipa potẽtia diuina vel fortitudo mani festat̃ gabriel mittit̃. Vñ ipe annũcia uit xp̄m nascituр q̃ dyabolũ deuicit et humiliter ad debellãdas aereas ptãtes venit. Michael interpretat̃ q̃s vt deus q̃ñ em̃ aliq̃d mire v̄tutis in mundo fit. h̃ archangelus mittit̃. r ex ipo ope no men est ei. q̃z nemo valet facere q̃d face re põt deus. vñ ipe missus ẽ in egyptuz ad immittendas illas plagas famosas Quidã tñ dixerũt q̃ michael ẽ nomen vnius angeli. Raphael interptat̃ cura tio vel medicina dei. vbicũq̃ em̃ curan di vel medicãdi opus necessariũ est. ra phael archãgelus mittit̃. Vñ ad Tho biam missus est vt eũ a cecitate libera ret. De gabriele r michaele r raphaele dicet̃ in. vĳ. pte sub festo michelis. Vri el interpretat̃ ignis dei. sicut legim⁹ ig nem apparuisse in rubo. legimus etiaz ignẽ missum desup r implesse q̃d p̄ce ptum est. Hec sunt noia psonalia ange lor̃ q̃ nec a seipis nec a deo iposita sũt. ʒ ab hoibus r nescit̃ a q̃bus nec alia p sonalia inueniunt̃ in scriptura. Alia vo sunt noia ordinũ. Ceter̃ throni dñatio nes. virtutes. principatus. r potestates quibus vniuersam celestez societatem aplus complectit̃ ordines angelorũ r dignitates intelligunt̃. vt iam dicetur. Sed pro hac ipa distributione officio rum. alĳ throni. alĳ dñationes. alĳ v̄tu tes. alĳ principatus. alĳ potestates di cunt̃ p certis dignitatibus quibus ab

inuicez distinguunt. Throni sunt ag
mina angeloꝝ.qui latine sedes interp̄-
tantur.⁊ vocati sunt throni.qꝛ illic con
ditor presidet.⁊ p̱ eos sua iudicia dispo
nit. Dominationes sunt hi q̇ ⁊ virtu-
tibus ⁊ principatibus p̄eminēt.q̇ ꝓ eo
ꝙ ceteris angeloꝝ p̄dominant agmini
bus dn̄ationes vocant.Nominant er-
go hic ad notandū ꝙ eis magis assimi
lari debemus quia vsum dominā̄di do
cent.Est em̄ vera dominatio facere dei
voluntatem. Uirtutes angelice que-
dam ministeria ꝑhibent p̱ quas i mun
do signa ⁊ miracula fiunt ꝓpter quod
⁊ ṽtutes dicunt. Principatus sunt
qui angeloꝝ agminibus presunt.q̇ pro
eo ꝙ subditos angelos ad explendum
ministeriū diuinū disponūt p̄ncipatus
vocabulum acceperūt. Nā alij sūt qui
amministrant.alij q̇ assistunt. sicut ⁊ p̱
Danielē dr̄. Milia miliū ministrabant
ei ⁊ decies milies centena milia assiste-
bant ei. Potestates sunt q̇bus virtu
tes aduerse sbiecte sunt ⁊ inde potesta-
tum noīe nuncupant.qꝛ maligni sp̄ūs
eoꝝ potestate coercent ne tantū noceāt
q̄ꝫtum cupiunt.noīant g̊ hic ad notan
dum ꝙ p̄tātem diaboli arcere debem⁹.

Cherubin autē ⁊ ip̄i sublimes celoꝝ
p̄tātes ⁊ angelica ministeria ꝑhibētur.
qui ex hebreo in latino scie multitudo
seu plenitudo interp̄tant. Sunt ei sub
limiora agmina angeloꝝ ꝓ eo ꝙ vicini
us sunt positi.diuina scia ceteris ampli
us sunt pleni. Ip̄i sunt illa duo aīalia
sup̱ ꝓpiciatoriū arte ficta ex metallo ꝓ-
pter signandā angeloꝝ p̄n̄tiam.i quoꝝ
medio medius ostendit de⁹. Sera-
phin ṽo multitudo est angeloꝝ.qui ex
hebreo in latinū ardētes vl' incendētes
interp̄tant.eo ꝙ p̄ ceteris ardēt ⁊ succē
dunt in caritate. ⁊ qꝛ inter eos ⁊ deum
nulli angeli cōsistūt.Et ideo q̄ꝫto vicini
us corā deo ꝯsistūt.tāto magis clarita-
te diuini luminis inflammant. Unde
⁊ ip̄i sicut in Isaia legit velant faciem
⁊ pedes sedentis in throno dei.Et iccir
co cetera angelorū turba videre plene
dei essentiam nō valet. qm̄ seraphin eā
tegit s̄m Isidoꝝ.Noīant g̊ h̄ cherubin
⁊ seraphin.qꝛ sicut illi toti in dei dilecti
one ardere debem⁹.Repit aūt h̄ nomē
seraphin ⁊ neutꝝ ⁊ masculinū.sed neu
traliter terminat in n.vt in h̄ loco ṽtā
seraphin.masculine ṽo terminat in m.
Vn̄ ꝓpheta.Seraphim clamabant al
ter ad alteꝝ.Hiero.dicit ꝙ cherubin ⁊
seraphin sunt singularis numeri ⁊ ge-
neris masculini.cuius terminatio plu-
ralis est p̱ n.non ꝙ in ministris dei sit
sexus.sꝫ vocabula diuersis generib⁹ iu
xta lingue ꝓprietatē appellant. Greca
ṽo consuetudo neutro genere p̱ n scri-
bit, Joseph⁹ dicit cherubin ⁊ seraphin
esse duo aīalia volatilia.ꝓut dictū est ī
ꝓhemio huius p̱tis. Premissa aūt or-
dinum noīa p̄ter cherubin ⁊ seraphin.
⁊ p̄ter noīa angeloꝝ ⁊ archangelorum
latina sunt. Ueꝝ cum nouē sint ordi-
nes angeloꝝ sicut dictuꝫ est qui postq̄ꝫ
decimus cadens ꝓpter sup̱biā versus
est in dyabolum.perseuerantia eterne
beatitudinis solidati sunt.querit qua-
re tribus exclusis sex tantum in prefa-
tione cōmuni ponunt in qua per celos
throni accipiunt.vt dictum est. Videt
enim ex hoc ꝙ illi cum ceteris maiesta-
tem diuinam non glorificant ⁊ adorāt.
Sed absit h̄. Nam virtutes celoꝝ om-
nes ordines comprehendūt.vt testatur
Grego.in omelia illius euāgelij.Erūt
signa in sole ⁊ luna. Unde psalmista.
Uerbo dn̄i celi firmati sūt.⁊ sp.o.e.o.v.
e.Et iteꝝ,Dn̄s ṽtutū ip̄e ē rex gl'e. Ul'
forte licet occulta.tn̄ circa h̄ ꝓuisum ē
ratione.Dionisius q̇ppe tres esse tradi
dit hierarchias siue ordines angelorū
trinos in singulis ponens vt similitu-
do trinitatis eis insinuet imp̄ssa. Et dr̄
gerarchia a gera qđ est sacrū. ⁊ archos

quod est ṗnceps quasi sacer principat⁹
Sunt em̄ tres ordines sup̱iores. tres in
feriores. tres medij. Sup̱iores sunt sera
phin. cherubin. ꝛ throni. Medij sūt do
minatões ṗncipatus ꝛ ptãtes. Inferio-
res sunt v̓tutes archãgeli ꝛ angeli. De
quoꝝ singulis medi⁹ ordo in p̄fatiõ sb-
trahit. ad notandū ꝙ cõp̱atione trinita-
tis eterne. cuius maiestas in ea p̄cipue
recõmendat. oĩs alia trinitas diminuta
rep̱it ꝛ imp̱fecta. Nam q̇s in nubib⁹ eq̄-
bit dño. q̇s similis erit dño in filijs ho-
minū. De sup̱iorib⁹ subtrahit cherubin
de medijs ṗncipat⁹. ꝺ̓ inferiorib⁹ archã
geli. hanc q̇ppe eternã ꝛ indiuiduã trini
tatē laudãt angeli. adorãt dñatiões. tre-
mūt ptãtes. Cum quibus ꝛ nr̃as voces
Duas em̄ oĩpotēs deus rõnales edidit
creaturas. angelicã videlicet ꝛ humanã
q̄ laudib⁹ diuis insisterēt. ꝛ ei grãꝝ red-
derent actiões. q̄s dū pari voto cõcele-
brãt tanq̄ȝ sup̱iores cum inferiorib⁹ cor
de in celesti cythara sociant. de q̄ dic̄ io
hãnes. Et audiui vocē sicut cytharedo
rū cytharizantiū in cytharis suis. ꝛ can
tabãt q̄si canticū nouū. Ideo ğ dicit so
cia exultatione ꝯcelebrãt. qm̄ oēs p̄dicti
ordines ꝛ etiã humana creatura maie-
statē dei p̄ris p̱ xp̄m socia exultatõe eq̄-
liter ꝯcelebrãt supplici ꝯfessiõe q̄si non
sup̱ba p̄sumptõe. ꝫ hūili laude dicētes
Sctūs. sanct⁹. sctūs ꝛc̄. Porro Gelasi
us papa tract⁹ ꝛ hymnos cõposuit ꝛ p̄-
fatões. cantu q̇dē ꝛ elimato sermõe di-
ctauit. Et est notandū ꝙ licet olim innu
mere eēnt p̄fationes. hodie decē tm̄ sūt
canonizate. Vn̄ pelagi⁹ papa inq̇t. In
uenim⁹ has nouē p̄fatões i sacro catha
logo tãtūmõ recipiēdas. Vnã in resur-
rectõe ꝛ in albis pascalib⁹. i. in septima
na pascali. Aliã in die ascēsionis domi
ni. Tertiã in die penthecostes. Quar-
tam in natali domini. Quintam in epi
phania domini. Sextam de apostolis
Septimã ꝺ̓ sctã trinitate. Octauã ꝺ̓ cru
ce. Nonã de ieiunio in q̄dragesima tan
tūmõ dicendã. De q̄ dicet in. vj. p̱te sub
q̄rta feria cineꝝ. Vrban⁹ q̇ȝ papa addi
dit decimam de beata virgine Maria.
illam videlicet. Equum ꝛ salutare. que
ꝛ vnigenitū tuum ꝛc̄.

De sanctus.

E Eclesia sperãs so
ciari angel̓ ꝛ archãgelis. de q̇b⁹
in p̄fatõe facta est mētio. statim
post illã cõformat se ãgelico cãtui canēs
hymnū illū. Sctūs. sctūs. sctūs ꝛc̄. quē
Sixt⁹ papa ṗm⁹ istituit decãtãri. Hic ē
cant⁹ pueroꝝ quē cantauerūt dño offe-
rēti se illis in decima luna q̇ q̄si reserua
tus fuit vsq̄ȝ ad decimãquartã lunã i be
thania. Cū ğ sacerdos finit laudē siue p̄
fationē. totus chor⁹ q̇ rep̄sentat eccl̓iam
simul canit dictū angelicū hymnuȝ vt
vna ꝛ equal̓ gl̓a ꝛ laus ꝛ honor decante
tur p̄ri ꝛ filio ꝛ spūiscto. Notandū autē
est ꝙ hymn⁹ iste p̱tim angeloꝝ ꝛ partim
hoim v̓ba cõplectit. Prima em̄ p̱s lau
dē ꝯtinet angeloꝝ. vltima hoim. Legit
em̄ in Isa. vj. ca. ꝙ seraphin clamabant
alter ad alterū ꝛ dicebãt. sctūs. sctūs. sã-
ctus dñs deus exercituū. plena est oĩs
terra gl̓ia eius. Legit quoq̄ȝ in euange-
lio Math. xxj. c. ꝛ Mar. xj. ca. ꝙ q̇ prei
bãt ꝛ q̇ sequebant clamabant dicentes.
Osanna filio dauid. bñdictus q̇ venit i
noie dñi. Siquidē vox angeloꝝ. s. osan
na in altissimis trinitatis ꝛ vnitat̓ i deo
cõmēdat archanū. Vox hoim. s. osan-
na filio dauid. diuitatis ꝛ humanitatis
in xp̄o p̱sonat sacramentū. Merito er-
go cãtica angeloꝝ in eccl̓is cãtam⁹. qꝛ p̱
hoc sacrificiū terrena celestib⁹ iungi nõ
dubitam⁹. ꝛ ideo cū eis in excelsis sal-
uari clamam⁹. Illud etiã aduertēdū ē
ꝙ ter ꝺ̓r sctūs. vt notet trinitas seu disti
ctio p̱sonaꝝ. sed simul tm̄ ꝺ̓r dñs de⁹ sa-
baoth. vt notet diuie vsie vnitas. qꝛ vni
tas adorat. vt sic trinitatis ꝛ vnitat̓ mi

sterio cõprobet. Itẽ dr ter in singulari
nũero sctũs. ꝛ nõ dicit pluraliter sancti
vt vna sctitas in his tribus psonis. ꝛ vna
eternitas intelligat. Hoc nõ solum sera
phin clamabãt sub excelso dei solio ſm
xpham. sed ꝛ q̃ttuor aialia ſm Apoc.
In circuitu sedis requiem nõ habebant.
die ac nocte. dicẽtia. sctũs. sanct⁹. sctũs.
dñs deus oipotẽs. Dicit aũt deus sctũs
id ẽ scificãs. non aũt scificat⁹. Vñ san
cti estote. q2 ego sctũs sum dñs deus ve
ster. Dicit pater sctũs dicẽte filio. Pat
scifica eos in veritate quos dedisti mi
hi. q2 tu sctũs es. Dicit filius sctũs an
gelo ptestãte. Qd nascet inquit ex te sã
ctũ vocabit filius di. Dicit sctũs spirit⁹
sctũs xpo dicẽte. Accipite spmsctm q̃rũ
remiseritis pctã remissa erũt. Dicit quo
q3 dñs deus sabaoth. ꝛ dñs exercituum
videlicet angeloꝝ ꝛ hoim. quoꝝ terribi
lis ẽ vt castroꝝ acies ordinata. De q̃ in
ps. dr ab angelis. Quis est iste rex glie
dñs virtutũ ꝛc. Tot em̃ exercitus habet
deus in terra q̃t sunt ordines in eccl'ia:
tot habet in celis q̃t ordines sunt angel
Noie ergo celoꝝ ꝛ terre angeli ꝛ hoies
diuia pleni gr̃a hic phibent. Vel ad lit
terã celi ꝛ terra gloria diuina replentur
q2 deitas est vbiq3. Vñ xpheta. Si ascẽ
dero in celũ tu illic es. si descẽdero ad i
fernũ ades. Sabaoth ğ dñs exercituũ
siue militiaꝝ virtutũ siue victoriaꝝ int
ptat. vel oipotẽs. vt ipse sit dñs de⁹ ꝛ ip
se oipotẽs q̃ exercit⁹ angeloꝝ atq3 hoim
disponit. Et iõ subdit. Pleni sunt celi ꝛ
terra glia tua. Hoc est vt ei⁹ gloria celi ꝛ
terra gubernet. ꝛ q̃ in celis ꝛ q̃ in terra st
glorificẽt ꝛ honorẽt nomẽ sctũm eius.
Celi aũt pleni sũt glia re. terra spe. Tũc
vo ꝛ re plena erit cũ adimplebit illud.
Fiat volũtas tua sicut in celo ꝛ in terra
Dum aũt dicim⁹. pleni sunt celi ꝛ terra
glia tua. agim⁹ gras creatori de oib⁹ be
neficijs. dũ vero dicim⁹. Bñdict⁹ qui ve
nit. agim⁹ gras specialiter de beneficio
redẽptõis q2 eni necessariũ est ad eter
nã salutẽ incarnatõis mysteriũ cõfiteri
recte subiungit. Bñdict⁹ qui venit i no
mine dñi. Ego inqt veni in noie patris
mei. Nomẽ patris est fili⁹. de q̃ dicit p
pheta. Ecce nomẽ dñi venit de longinq̃
Dũ ergo sctũs inchoat inclinati stare d
bem⁹. q2 tunc incarnatõs maiestatemq3
diuinã p angeloꝝ hoimq3 cantuz reco
gnitã veneramur. Rursus dicẽdo. Bñ
dictus ꝛc. Et cũ hec sunt d euãgelio. de
bem⁹ signũ vel vexillũ crucis nobis fa
cere seu imponere. q2 xp̃s p crucẽ triũ
phauit. ꝛ nos triumphare facit. Qñ em̃
xp̃s venit ad irl'm ꝛ descẽdit de monte
oliueti. tunc filij isrl' clamauerũt dicẽtes
Bñdict⁹ q̃ venit in noie dñi. Qui aduẽ
tus xp̃i in irl'm significat futurã resurre
ctionẽ qñ ipse veniet iudicare viuos et
mortuos. ꝛ apparebit nobis i eadẽ car
ne q̃ p nobis passus ẽ. ꝛ tunc in nomie
ihũ oẽ genu flectet. celestiũ. terrestriũ ꝛ
infernoꝝ. Vñ ꝛ exnũc q̃dã incipiũt ge
nu flectere ꝛ deuote orare. Seqt. Osan
na. qd est verbũ hebreũ ꝛ significat sal
ua obsecro. supplendũ est pplm tuum:
vel totũ mundũ. Cõpositũ quidẽ vbuz
est ex osi. qd interptat saluifica. ꝛ anna
qd est apud hebreos interiectio obsecrã
tis. motũ animi significãs sub depcan
ti affectu. Integre ğ dr osi anna qd nos
corrupta medij vocabuli lr̃a ꝛ elisa dici
mus osanna. qd facim⁹ vel ex ignoran
tia aut scient sinalimphãtes vocalẽ eli
dimus. put in metris fieri consueuit.
Dicit aũt bis osanna in excelsis pter
duas ptes salutis. q̃ sunt stola mẽtis et
stola carnis. qbus scti beatificant i glia
vt videlicet aia ꝛ corpe scificati ꝛ salua
ti inter angelos reputemur in excelsis
id ẽ in altis. s. in celo. repit aũt hic vsi
culus in psalmo. cxvij. qd eni turbe di
xerũt osanna. hoc ẽ qd dicit ibi. O dñe
saluũ me fac. ꝛ eisdẽ vbis ibi subiungit
Benedict⁹ q̃ venit in noie dñi. Sane in

hoc angeloꝝ ꝛ hoim concentu. qñq̄ organa cōcrepant. qð a Dauid ꝛ a Salomone introductū est. qui instituerunt hymnos in sacrificijs. organis ꝛ alijs instrumētis musicis ꝯcrepi ꝛ laudes a populo cōclamari. Verūtñ q̄nto cor maiꝰ est corpe tanto dño deuotiꝰ corde q̄z corpore ꝯfitemur. De h̄ dicet in fine ꝓhemij q̄nte ꝑtis. Ex nūc aūt gestibus ꝛ v̄bis xp̄i passio repn̄tat. Nā dyaconus ꝛ subdyaconꝰ post dorsum vadūt ep̄i seu sacerdotis. in q̊ fuga aploꝝ in xp̄i passione significat. ꝓut in ti. de oblatione dictū est. Si q̄ vero stāt retro altare ꝓspicientes in ep̄m. significāt mulieres q̄ a lōge stātes eius passionē viderūt. Vēs āt ꝛ qui retro stant ꝛ q̄ in faciē ep̄i inspiciunt inclināt se maiestatē diuinā ꝛ incarnationē dñi venerātes que per cantum angeloꝝ ꝛ hoim itroducta sunt. Ordo em̄ angeloꝝ dicēs. Sctūs sctūs sanctus dñs deꝰ sabaoth maiestatē itroduxit diuinā. Ordo v̄o hoim dicēs. Bn̄dictus q̄ venit in noīe dñi. aduentū significauit i carne. Ipa quoq̄ inclinatio mesticiā significat discipuloꝝ de morte xp̄i. q̄ non audebāt se erigere ꝛ ꝯfiteri se eē discipulos eiꝰ. Ideoq̄ stāt incliati donec dicat Libera nos a malo. Vanū em̄ erat eis añ lucē surgere. i. añ resurrectōz de xp̄o gl̄iari ꝑ quā sunt ab oibus tribulatōibꝰ liberati. Vñ ꝛ hec petitio in dñica oroe septima est. q̄ numerus est vniuersitatis de hoc dictū est sub ti. qualiter ep̄s vl' sacerdos. ad altare ꝛc̄.

De secreta seu canone misse.

Post acclamatum

pconiū sequit secretū silētiū in q̄ ꝛ misse canon deuote dr ꝛ sacrū mysteriū ꝑagit. qð fit ꝑ solum sacerdotē. q̄m f̄m Mat. xp̄s solꝰ orauit. Et f̄m quosdā hic incipit missa. q̄m cetera sunt de solēnitate. Canon aūt misse ꝛ oblatō vt dictū est in titulo de p̄fatione ꝛ actio et canō ꝛ sacrificiū ꝛ secreta vocat. Actō dr ꝓpter sacra mysteria q̄ in eo aguntur ꝛ q2 tunc cum deo agit causa nr̄a. vt dictū est in ꝓhemio huius ꝑtis. Vñ q2 i ca. illo. Cōmunicātes ꝛc̄. ꝛ in illo. Hāc igit oblationē. certis diebus vltra ordinaria canonis seu actionis v̄ba quedā addunt ꝛ dicunt. ideo in missalibꝰ in varijs locis sup illas additōes. scribit talis titulus seu rubrica. Infra actionē eo q2 illa infra seu q̄si in medio ipius actiōis siue canonis dici dn̄t. Canon vero dicit q2 regulis patrū cōpositus est. a sctis eni patribꝰ aliq̄ verba mystica sunt ibi instituta. Canon aūt grece. dr regula latine. Dicit etiā canon q2 regulariter xp̄s verus sacerdos in eo rep̄sentat seu q2 per hunc regulariter fit ꝯsecratio sacramēti. Sacrificiū aūt dr a sua ꝑte digniori. vt q̄ dictū est sub ti. de oblatiōe. Secreta dr quasi nobis occulta. q2 humana ratio nequaq̄ tm̄ plenarie mysteriū capere potest. Ad qð significandū merito secreta voce celebrat. Ad hoc etiā significandū sacerdos secretū intrans quasi velat q̄busdā cortinis que sunt in lateribꝰ altaris. ꝓut infra dicet in q̄rta ꝑticula canonis sup verbo. Hanc igit. Dicit etiā secreta. q2 secrete ꝛ sub silētio dicit. Christus em̄ ad consecrationē corpis sui vēturꝯ secrete ꝛ solus orabat. ab hora cene vsq̄ dum suspensus ē in cruce quas orōnes secreta significat. Priscis quoq̄ tpibꝰ antiq̄ p̄res sub silētio sacrificabāt ꝛ cōicabāt qð etiā i sabbato sctō obſuamus. Preterea vt Johānes euāgelista describit. Postq̄ xp̄s honorifice fuit receptus ꝛ magnificatꝰ a turbis cū palmis ꝛ laudibꝰ. abijt ꝛ abscondit se non vtiq̄ trepidātis formidine. s; dispensatōis officio. q2 nōdū venerat hora eius. q̄ postq̄ aduenit spontaneus ad passionē accessit. Illud ergo christi latibulū hoc secretū silentiū representat in quo sola dirigit ad dn̄m intēta deuotio. Tunc eni

sacerdos intrare/debet ad cubiculū cor
dis ⁊ ostio sensuū corꝑis clauso.deū pa
trem orare.qui exauditor est clamoris
cordis non vocis. Unde anna typū ge
rens eccl'ie.non petitione clamosa ƺ ta
cita deuotione. quod petiuit impetra-
uit.de qua in li. Regū legit.ꝙ loqueba
tur in corde suo.⁊ labia eius tantū mo-
uebant.sed vox penitus non audiebat
Vñ ⁊ moysi dñs inqt.Quid clamas ad
me.cum tñ ipe taceret. Propheta etiaz
dicit.Dicite in cordibus vestris ⁊ in cu
bilibus vestris cōpūgimini. Potest ta
men dici ꝙ prima secretella reꝑsentat tē
pus illud qñ christ⁹ venit hierosolimaz
ad diē festum non manifeste.Hec autē
secreta tp̄s illud quo receptus fuit i hie
rusalē cuz hymnis ⁊ ramis ⁊ sexta feria
sequēti crucifixus fuit.p̄fatio vero illud
qñ christus in cenaculo hymnū retulit.
⁊ illo dicto exierūt in montē oliueti.sur
sum corda ascendētia.Scd̄o ideo secre
ta in silētio dicit.ne sacerdos clamādo
his que agunt minus intendat.Tertio
ne vox sacerdotis nimio clamore defi-
ciat.Quarto ne sacrosācta v̄ba vilescāt
Fert em̄ ꝙ cum antiq̄tus publice ⁊ al-
ta voce canō diceret.oēs pene ꝑ vsum
illū sciebāt.⁊ in plateis ⁊ in vicis decan
tabāt.Vñ cum qz ōdā pastores illum i
agro cātarēt.⁊ panē suꝑ lapidē posuis-
sent.ad verborum ipsoꝝ ꝓlatio nez pa
nis in carnē ↄuersus est. Ipi tñ diuino
iudicio igne celitus misso percussi sunt
Propter quod.sancti patres statuerūt
verba ista sb̄ silentio dici.inhib entes sb̄
anathemate ne ꝓferant nisi a sacerdoti
bus suꝑ altare ⁊ in missa.⁊ cum vestib⁹
sacris. Quedā etiā orationes que ante
p̄fationē sub silētio dicunt.secrete vocā
tur.De quo ⁊ de silētio sb̄ ti.de inclina-
tione sacerdotis dictū est.Cōsecrātis ğ
mens vt premissum est ad id solum de-
bet esse intenta.Nā eos qui adorāt i spi
ritu ⁊ veritate adorare oportet.Ne vero

musce morientes.ꝑdāt suauitatē vnguē-
ti.i.ne importune cogitationes tollant
deuotionez orationis flabello spūs abi
gantur.i.inspiratione gratie repellant.
quaten⁹ auster adueniēs ⁊ spūssanctus
accedēs ꝑflet ortū.i.mentē fecundet vt
aromata fluāt.i. vt virtutes abundent.
Ad qd̄ etiā significanduz estiuo temꝑe
materiale flabellū dum secreta dicit ad
hibet.Hac etiā rōne videlicet ne musce
veniētes ꝑdant suauitatē vnguenti. di-
ci pōt ꝙ canon dici debet expedite.non
morose ⁊ ne auditoribus tediū generet
Vñ in Exo.dicit. Fac festināter quod
de immolatione agni dictū est.Et pro-
batur etiam ibi.Et comedetis festinan
ter.sed nec nimis etiam festinanter . q̇a
nō debet sacrificiū sine sale.id est discre
tione ⁊ deuotione offerri.debz etiā in li
bro legi ne vllus error ↄtingere possit.
Porro sacerdos missam celebrans reꝑ
sentat ea que olim pontifex intra sancta
sanctorum egit.⁊ que xp̄s egit quez ille
p̄figurauit.Siquidem ea que fiūt a p̄n
cipio secrete vsq̄ in finē passionem do-
mini sepulturā ⁊ resurrectionē dominı
cā reꝑsentant.Recolit em̄ ibi memoria
eoꝝ que gesta sunt ꝑ hebdomadā ante
pascalē a decima luna primi mēsis qñ
ih̄s abijt hierosolimā vsq̄ ad septimaz
decimā qñ resurrexit a mortuis.Propt
pter quod in plerisq̄ sacramentarijs in
ter prefationem ⁊ canonem imago cru
cifixi depingitur.vt non solum intelle-
ctus littere.verum etiam aspect⁹ pictu-
re memoriam dominice passionis inspi
ret.Et forte diuina factum est prouidē-
tia.licet humana non sit industria pro
curatum vt ab ea littera canon incipe-
ret.scilicet a t.que hebraice thau dicitur
que sui forma signum ⁊ mysterium cru
cis ostendit ⁊ exprimit dicente domino
ꝑ Ezech. Signa thau i frōrib⁹ viroꝝ do
lentiū ⁊ gemētiū.suꝑ abomiatōib⁹ hie-
rusalē. Qm̄ per xp̄i passionem hec oīa

in cruce impleta sunt ⁊ efficaciā habēt.
In q̄busdam tn̄ codicibus ⁊ maiestas
p̄ris.⁊ etiā imago depingit crucifixi vt
sacerdos q̄si p̄ntem videat quē īuocat
⁊ quē alloquit dicens.Te igit ⁊c.⁊ pas
sio que hic rep̄ntat.cordis oculis inge
ratur.Sacerdos āt osculat pedes ma-
iestatis ip̄ius.⁊ se sigt in fronte.innuēs
ꝙ reuerenter ad ministeriū passiōis ac-
cedit. Quidā tn̄ prius osculant pedes
maiestat.⁊ postea crucifixi s̄m seriem
canonis. Alij econtra.q2 ꝑ filiū ꝑuenit
ad p̄rem. Deinde dicēs.Te igit.se incli
nat.vt ibi dicet.Secreta ḡ passionē re-
presentat.Passio incipit ibi. Vn̄ ⁊ me
mores ⁊c.crucifixio ibi.Hostiā puram
hostiam sanctā.hostiā imaculatā. Orō
vo a xp̄o in cruce incepta ibi. Suppli
ces te rogamꝰ ⁊c.Ep̄i seu sacerdot icli-
natio tūc facta an̄ altare significat emis
sionem sp̄ūs capite inclinato.Eleuatō
vocis cum d2. Nobis q̊3. significat ex-
clamationē centurionis dicentis. Ve-
re filius dei erat iste.Due cruces super
corpus ⁊ calicē facte docent xp̄m pro
duobus pp̄lis crucifixū. Oblata in cali
ce significat corpus xp̄i. Vinū i calice
sanguinē eius.Subdyaconus recedēs
a facie ep̄i incipientis. Pater noster si
gnificat mulieres sepulto dn̄o receden
tes a monumento. Patena significat
feminaꝝ corda in obsequio sepulture
xp̄i latitudine charitatis patentia.ꝓut
sub tit.de oblatione dictū est. De his ꝑ
sua loca dicet.Tradit aūt ꝙ Gelasius
papa quinquagesimus primus a bea-
to petro canonē p̄ncipaliter ordiauit.
Non em̄ secreta tota sit ab vno ꝯposita
est.ꝓut dicet in tertia ꝑticula sup v̄bo
Cōicantes.Et licz aliqua verba sint ab
aliq̄bus quos tamen ignoramꝰ addita
que in euangelij textu non continētur.
vt dicet in.vj.ꝑticula sup v̄bo. Eleuat
ocul.nulli tn̄ s̄btrahere vl addere lz nisi
forte qn̄qꝫ eoꝝ noia ꝓ q̄bꝰ noiati sacrifi
ciūm offert.sicut īferiꝰ in.x.ꝑticula ostē
det. Nōndū vo ē ꝙ q̄dā sedēt i canone
misse.significātes ap̄los q̄ sedebant tri
stes de nece dn̄i i cenaculo. Alij stāt sig
nificātes moysen q̄ extēsis manibꝰ ora
bat ⁊ aarō ⁊ hur illiꝰ manꝰ sustentabāt.
De q̄ s̄b ti.de orōe dcm̄ ē.Quidā vo vt
aliq̄ de mistr nec sedēt nec stāt.ꝫ ivesti
bꝰ sacr sit facie incliati.ꝓut dcm̄ ē s̄b ti.
de sanctꝰ.⁊ sub ti.q̄liter sacerdos et mi
nistri ad altare debent stare.

Expositioni canonis hic vacare
ꝓuidimꝰ. Verūtn̄ q̄cq̄d exponē
do conamur exp̄mere vix vlliꝰ
apparet eē momēti.Deficit nāqꝫ ligua
s̄mo disparet.supat ingeniū.opprimit
itellectꝰ.pulsabo tn̄ ad hostiū vt amicꝰ
accomodet m̄ tres panes q̄ maxie in h̄
ꝯuiuio necessarij erūt.vicz fidez q̄ petit
et accipit vitā.spem q̄ q̄rit ⁊ iuenit viā.
⁊ caritatē q̄ pulsat ⁊ apit v̄itatē.Canon
āt.xj.ꝯtinet ꝑtes.Scd̄a icipit ibi. Me-
mēto dn̄e.Tertia ibi.Cōicantes.Quar
ta ibi.Hāc igit.Quita ibi.Quā oblati
onem.Sexta ibi. Qui p̄die.Septima
ibi.Silī mō.Octaua ibi. Vn̄ ⁊ memo
res. Nona ibi. Supplices te rogamꝰ.
Decia ibi.Memēto. Vndecia ibi.No
bis q̊3. Alij dicūt ꝙ ꝯtinet.xij.ꝑtes.Se
cūda ꝑs icipit ibi.In p̄mis.Tertia ibi.
Memēto.Quarta ibi.Cōicātes.Qui
ta ibi.Hāc igit.Sexta ibi.Qui pridie
Septiā ibi.Vnd̊ ⁊ memores.Octaua
ibi.Supra q̄ ꝓpicio.Nona ibi.Memē
to.Decia ibi.Nob q̊3. Vndecima ibi.
Per quē h̄ oia. Duodecia ibi. Oremꝰ
preceptis salutaribus moniti. Sz s̄m
alios sex solum continet partes. Se-
cunda incipit ibi. In primis. Tercia
ibi.Cōmunicantes. Quarta ibi. Hāc
igitur. Quinta ibi. Supplices te roga
mus.Sexta ibi.Oremus preceptis sa.
Sunt etiam qui dicunt ꝙ quinqꝫ sunt
tm̄ ꝑtes. Vn̄ ⁊ quinquies ꝑ xp̄m dn̄m
nostrum cōcludit,eo ꝙ ꝑ q̄nqꝫ ꝑtitā do

mini passionē oīs fideliū exaudit. de h
dictū est in fine ꝓhemij hui⁹ ptis. In
cipit ergo canon ⁊ eius ṗma particula.
Te igit. ⁊ exponit. igit. i. certe. sacerdos
eñ hoc dicēs. alloquit deū tanq̄ p̄sentē
Vel istud igit ꝯtinuat p̄cedentia. q. d.
Tu es sctūs dn̄s. igit clemētissime pa-
ter. i. clarissima mēte abundātissime. vl
id est misericordissime. vel. i. mentē cla-
rificās. mens eñ clarescit cum deū ꝯpl-
tiū sentit. Que verba dicēdo sacerdos
se ante altare incliat. significās ꝙ petr⁹
inclinauit se dū ꝓspexit in monumen-
tū. Rursus hec sacerdotis inclinatio i
ṗncipio canonis humilitatē xp̄i ad pas
sionē. qꝫ sacerdos ip̄e cum reuerentia
ad mysteriū cruc accedit. significat. Et
in his verbis notat ꝙ sicut legalis sacer
dos vultū versus ꝓpiciatoriū hēbat. ꝓ
ut dictū est in ꝓhemio huius ptis. sic ⁊
noster ad dei clemētiā cor debet habere
⁊ sicut pontifex intrabat in sctā sancto
rū semel i āno ferēs sanguinē hirci aut
vituli. sic ⁊ xp̄s ꝑ ꝓpriū sanguinē semel
introiuit in sancta eterna redēptione in
uenta. Sic ⁊ minister eccl'ie intrat cum
sanguine in sctā sctōꝝ quotiēs in mēte
memoriā sanguinis xp̄i gerēs secrete in
choat misteriū. q̄ non solū mēte. sed eti-
am crucis signaculo. de quo iam dicet
xp̄i recitat passionē. Sequit. Supplices
i. humiles. vti accepta habeas. i. vt acci
pias seu vt grata habeas. ⁊ hic osculat
altare in reuerentiā passionis. ꝑ hoc cō
pati se on̄dēs. Sane eadē die q̄ laudes
a turbis xp̄o sunt acclamate. videlicet
decima luna primi mensis qn̄ ſm legez
typicus agnus in domos hebreoꝝ infe
rebat verus agn⁹ ih̄s xp̄s ingressus est
hierosolimā. ⁊ multis insidijs querēba
tur ad mortē. Tradit⁹ est aūt a trib⁹. s. a
deo ꝓ nob. vn̄ Apl's. Proprio filio suo
nō pepcit de⁹. sed ꝓ nobis oībus tradi-
dit illū. A Juda. vn̄ in Mattheo. Que
rebat iudas optunitatē vt euz traderet.

Et a iudeis Pylato. vn̄ in Johe. Gēs
tua ⁊ pōtifices tui tradiderunt te mihi.
Prima traditio fuit ex grā. quia dilexit
nos ⁊ tradidit seip̄m ꝓ nobis. Secūda
ex auaricia. q̄ ꝯstituerūt ei. xxx. argēte-
os. Tertia fuit ex inuidia. Sciebat eñ
pylat⁹ ꝙ ꝑ inuidiā tradidissent eū. De⁹
ḡ tradidit illū ex dono. Judas ꝓ mūe-
re. iudeus in sacrificiū illibatū. Ad qd̄ d̄
signandū sacerdos facit tres cruces suꝑ
oblatā ⁊ calicē cum dicit. Hec dona. h
munera. hec sctā sacrificia illibata. q. d.
Offerim⁹ tibi clemētissime pater h do-
na hec mūera hec sctā sacrificia. cōme-
morātes illā traditionē quā deus fecit
ex dono. iudas ꝓ munere. iudeus in sa
crificiū illibatū. singl'i tn̄ ad mortē. mor
tē aūt crucis. Scd̄o etiā fiūt tres cruces
in reuerentiā eius q̄ est trinus de⁹ cui⁹
potētia fit ꝯuersio panis ⁊ vini. Tertio
in figurā triplicis vnionis in acceptiōe
saluatoris. Quarto in memoriam trine
crucifixionis. Prima fuit in volūtate ꝑ
sequentiū. de q̄ Mat. xxvj. Collegerūt
pōtifices ⁊c. Scd̄a fuit in voce claman
tiū. de q̄ Math. xxvij. At illi magis cla
mabāt. crucifige eū. Tertia fuit in cruci
fixiōe manuū ⁊ pedū. de q̄ Lucas. Cru-
cifixerūt eum. Quinto in tribus cruci-
bus tp̄s ante legē. qd̄ tempus trib⁹ di-
stinguit interuallis innuim⁹. scꝫ ab adā
ad noe. inde ab Abraaz. ⁊ inde ad moy-
sen. In quib⁹ tꝑibus iusti xp̄m suis sa-
crificijs p̄figurauerūt. vt Abel in agno.
Melchisedech in pane ⁊ vino. ⁊ Abraā
i filio. Verū ꝑ p̄missa tria verba nō alid
atq̄ alid d̄r. ſꝫ res vna ꝓ sui magnitudīe
diuersa appellatōe laudat. Donū q̄dez
est dātis. mun⁹ accipiētis. sacrificiū offe
rētis. Pat dedit. fili⁹ obtulit. spūssctūs
accepit. Vn̄ apl's. Xp̄s per spm̄sctm̄ se-
metip̄m obtulit deo imaculatū. Singu-
li tn̄ dederūt. obtulerūt ⁊ acceperūt. Sꝫ
ad distinctionē d̄r pater dedisse ꝓpt au-
toritatē. fili⁹ obtulisse ꝓpt humilitatem

spũsſctũs accepisse ꝓpter benignitatez. Eadẽ em̃ sacrificia dona sunt sil' ꝛ mũera. Dona sunt nobis ad sustẽtatōz a dō collata. mũera sunt a nobis deo vt laudet oblata. Nã ꝛ que sacris offerunt al taribꝰ ꝛ munera nũcupant ꝛ dona. Vñ ꝛ dñs inq̃t in euãgelio. Si offers munꝰ tuũ ante altare. vade prius reconciliari frĩ tuo. Et Daniel dixit ad Balthasar. Munera tua tibi sint ꝛ dona tua alteri da. Et alibi. Respexit deus ad abel ꝛ ad mũera eius. Sacrificia dicunt. q2 sacrificant ꝛ offerunt ꝑ pctis nostris. ꝛ nos sacros efficiũt. Vñ apl's inq̃t de pontifice. vt offerat dona ꝛ sacrificia ꝑ pctis. Sermonũ igit inculcatio pie deuotōis est excitatio ꝛ ineffabilis cōmendatō sacramẽti. qd̃ sacr̃m digne eucharistia appellat ꝑut dicet in. vj. pte sup v̾bo. Qui pridie. Proprie aũt munꝰ hoi donũ datur deo. Nã munera dicunt que manibus dant vel accipiunt. Rursus dicuntur dona. quo ad panẽ. i quo est farina ꝛ aq̃. munera q̃ ad vinũ. in q̃ est vinũ et aq̃. hec sctã sacrificia q̃ ad vtrũq3. Scd̃z Aug. Dona offerimꝰ cũ nosipo̅s deo offerimꝰ ꝛ donamꝰ. mũera cum eiꝰ beneficioꝝ memores sumꝰ. sacrificia illibata cũ ei humilitatẽ ꝛ laudes impẽdimus. Et nota ꝙ ideo dr̃ pluralit dona. mũera sacrificia. q2 panis ꝛ vinũ priusq3 ꝯsecrẽtur. ꝛ diuerse sunt spẽs subaꝝ. ꝛ diuerse sube specieꝝ. sed vbi ꝯsecratio celestis accesserit. spẽs q̃dẽ remanẽt. sed sb̃e conuertunt. itaq3 diuersa sunt ꝯtinẽtia. sed vnicũ est ꝯtentũ. nã idẽ sub vtraq3 specie ꝯtinet. licet nō in idẽ vtraq3 sb̃a cōuertatur. sicut infra planiꝰ ꝛ pleniꝰ ondet. Dicunt etiã sctã ꝛ illibata. q2 panis ꝛ vinuz scrificant in sacrosctm̃ corpꝰ ꝛ imaculatũ sanguinẽ ihũ xpi. Non em̃ dicunt illibata q̃si nōdũ gustata. sed potiꝰ dicuntur illibata. i. imaculata q̃ sine macula cordis ꝛ corpis optet offerri. q̃tenꝰ ꝛ cor ab iniq̃tate ꝛ corpꝰ ab imundicia purgetur anteq3 offerant. Qm̃ vt ait Apl'us. Quicũq3 manducauerit panẽ ꝛ biberit calicẽ dñi indigne. reꝰ erit corpis ꝛ sanguinis dñi. Probet aũt seipm hō ꝛ sic de pane illo edat ꝛ de calice bibat. q̃ em̃ mãducat ꝛ bibit indigne iudicium sibi mãducat ꝛ bibit. Dicũt g̃ illibata. i. sine labe sicut agnus pascalis imaculatꝰ qui significat xp̃m q̃ est sine macula. i. ruga Vel illibata. i. incorrupta. nō q2 sb̃a panis ꝛ vini corrũpi nō possit. sed q2 corpꝰ ꝛ sanguis filij dei in que virtute v̾borũ spẽs iam trãssubstãtiate sunt. corrumpi nō possunt. Vñ ps̃. Nō dabis sctm̃ tuũ videre corruptionẽ. Tertio dicit illibata. ad notandũ ꝙ nullus extraneꝰ ad fidẽ debet approximare illis vt dicet i tertia pticula sup verbo Coicantes. Tria aũt sunt eccl'ie sacrificia p tria q̃ fiebant in veteri testamẽto figurata. ꝑut dictũ est in ꝓhemio huius ptis. Sequit. In primis que tibi offerimus ꝛc̃. Sane legalis pontifex ingrediens ad sctã sctōꝝ orabat. vt dictũ est in ꝓhemio huiꝰ partis. ꝛ xp̃s ante passionẽ orauit se gl'ificari discipulosq3 ꝯseruari. ꝛ nũc etiã sedẽs ad dexterã patris interpellat ꝑ nobis. sic ꝛ noster mĩster sequẽs aaron ꝛ xp̃m pro tota supplicat eccl'ia. q̃ consistit in p̃latis ꝛ subiectis. licet aũt vnus tm̃ sacrificiũ offerat. tñ pluraliter dicit offerimus. q2 sacerdos non tm̃ in sua. ꝫ in totius eccl'ie ꝑsona sacrificat. q̃propter in sacramẽto corpis xp̃i nil a bono magis nil a malo minꝰ ꝑficit sacerdotes. ꝑut dictũ est in ꝓhemio huiꝰ ptis. Verũ nobis hic inuestigandũ occurrit q̃bꝰ ꝛ pro quibꝰ ꝛ qualiter ꝛ quare debeamꝰ sacrificiũ altaris offerre. Et q̃dẽ hec q̃tuor ex ip̃o canone colligere possumꝰ euident. Quibꝰ soli deo videlicet indiuidue trinitati. Pro q̃bus ꝑ eccia scta catholica videlicet ꝑ oibus ortodoxis. Qualiter in vnitate fidei videlicet in coione sctoꝝ. Quare ꝑ bñficijs corꝑalibus spũa libꝰ

⁊ eternis. sed oibus ꝓpter deū. Primū
notat̄ ibi. tibi reddūt vota sua eterno do
vivo ⁊ vero. Scōm ibi. ꝑ eccl'ia tua san
cta catholica. Tertiū ibi cōicātes ⁊ me-
mo. ve. Quartū ibi ꝓ redēptione aiarū
suaꝝ ꝓ spe sa. ⁊ inco. sue. Sacrificiū er-
go laudis offert̄. ⁊ generaliter ꝓ cūctis
⁊ specialit̄ ꝓ qbusdā. s. ꝓ ꝑlatꝭ q̄ sūt iux
ta apl'm in sublimitate ꝯstituti. ⁊ ꝓ sbdi
tis ꝓ viris ⁊ mulieribus ꝓ sacerdotibꝰ
⁊ astātibus ꝓ nobis ⁊ nr̄is. De ꝑlatis ⁊
subditis ibi. vna cum famulo tuo papa
nr̄o ⁊ oibus ortodoxis. De viris ⁊ mu-
lierisbꝰ ibi. Memēto dn̄e famłoꝝ famu-
larūq; tuaꝝ. De sacerdotibꝰ ⁊ astantibꝰ
ibi. oim circūstantiū. ⁊ q̄ tibi offert̄ hoc
sacrificiū. De nobis ⁊ nr̄is ibi. ꝓ se suis-
q; oibus. sic ḡ exponēda est lr̄a. Que ti
bi offerimꝰ in p̄mis. i. p̄ncipaliter ꝓ ec-
clesia tua sctā catholica. i. vniuersali to-
to terrarum orbe diffusa sed fidei sacris
vnita quā. i. vt eā pacificare digneris. vt
habeat pacē ab hereticis ⁊ scismaticis ⁊
adunare q̄ dispsa est inter ꝑfidos ⁊ paga
nos. Vel h̄ dr̄ q̄ orandū est ꝓ discordā
tibus ab inuicē. quā ⁊ custodire dignerꝭ
a vicijs ⁊ demonibꝰ ⁊ regere in ꝓsperis
⁊ aduersis. Idip̄m tn̄ videt̄ esse pacifica
re qd̄ aduūare. custodire qd̄ regere. Tūc
em̄ pacificat cū fideliū mentes adunat.
vt ꝑ spm̄ sctm̄ caritate diffusa multitudi
nis credentiū sit cor vnū ⁊ aia vna. Tūc
custodit cū inter mūdi ꝑicula regit. vt
de sctō mittēs auxiliū eam de syon tue
atur. Licet em̄ in apoc. septē scribat̄ ec-
clesijs vna tn̄ in canticis est colūba. nā
sapiētia edificauit sibi domū ⁊ exci. co.
septē. Vna igit̄ est eccl'ia septē ordini-
bus distributa. vel septē carismatibꝰ in-
signita. quā ipse pacificat ⁊ adunat. ille
custodit ⁊ regit q̄ ꝓpter ip̄ius regimē et
munimē vnū ꝓposuit vniuersis. vt oēs
ab vno. sicut corpꝰ a capite gubernent̄.
ꝓ quo statim orat̄. cum dr̄. vna cum fa-
mulo tuo papa nostro. que verba addi
dit Clemē papa. Nam vt inquit Pela
gius papa. cōstat ab vniuerso orbe sepa
tos esse qui q̄libet dissensione inter sa-
cra mysteria apl'ici pontificis memoriā
s'm ꝯsuetudinē nō frequētant. q̄ vero n̄
sunt de romana dyocesi pro suo quoq;
debēt orare pontifice q̄tenus vnitatem
spūs in vinculo pacis obseruēt. Vnde
debēt dicere verba sequētia. s. ⁊ antistite
nostro. Antistes tamē ip̄e celebrās non
debet ea dicere. Qꝛ vero addūt q̄dā de
antistite ⁊ rege. noua traditio est vbi orā
dū esse ꝓ ꝑlatis ostendit̄. orandū etiā
esse ꝓ principe apl's docet. j. ad Thi. ij.
ca. Obsecro inquit primo oim fieri ob-
secratōes. oīones. postulatōes. ⁊ gratia
rū actiones. pro oibus hoibus. pro re-
gibus ⁊ oibus qui in sblimitate sunt cō
stituti. vt quietā ⁊ trāquillā vitam aga
mus in oi pietate ⁊ castitate. Sicut en̄
due sunt vite. celestꝭ videlicet ⁊ terrena
vna qua spiritus viuit ex deo. ⁊ altera q̄
caro viuit ex spiritu. ita due sunt pote
states. ecclesiastica videlicet ⁊ munda
na vna que moderatur spiritualia. ⁊ al
tera q̄ moderat̄ carnalia. ista ꝑ clericos.
⁊ alia ꝑ laycos. Post vtrāq; ꝑtātē orādū
est pro omnibus ortodoxis. qui vtrāq;
fidem catholicam videlicet ⁊ apostoli
cam venerant̄ ⁊ colunt. ⁊ sic heretici et
scismatici excluduntur. Ortodoxi enim
quasi recte gloriantes dicuntur. qui vi
delicet deū recte fidei confessione glori
ficant.

Secunda pars canonis

MEmento domine famulorum famularumq; tuaꝝ
et oim circūstantiū ⁊c. Scd̄a ps
in qua etiā ostēdit̄ orandum esse pro sb
ditis. Et ex hac iunctura verborum eui
denter conuincitur. q̄ in hoc loco debe
at sacerdos specialiter viuos q̄s volue
rit memorare. q̄niam sub sequenti. Me

mento defunctoꝝ poterit agere memo-
riam speciale͂. Hinc etiã euidenter ap-
paret ꝙ sanctũ sit ⁊ salubre missaꝝ in-
teresse mysterijs cũ sacrificiũ euchari-
stie ꝓ circũstantib⁹ specialiter offerat̃.
Deꝝ cũ de⁹ nihil ignoret nec alicuius
valeat obliuisci q̃d ẽ qd̕ petim⁹. vt de⁹
meminerit nr̃i. Porro de⁹ dr̃ scire quos
approbat. Vñ. Nouit dñs q̃ sunt eius
Et dr̃ nescire q̃s reprobat. Vñ. Nõ no
ui vos. Rursus dr̃ obliuisci maloꝝ cũ
malus ad bonũ reuertit̃. Vñ. Si ip̃i⁹
egerit pniam oĩm iniq̃tatũ ei⁹ nõ recor
dabor. Et dr̃ obliuisci bonoꝝ. cũ bon⁹
ad malũ ꝑuertit̃. Vñ. Si iustus a iusti
cia sua se auerterit. oẽs iusticias ei⁹ nõ
recordabor. De⁹ ẽt q̃ñq3 recordat̃ ad mi
serẽdũ. vñ. Memẽto mei de⁹ me⁹ q2 vẽ
tus est vita mea. Q̃ñq3 ad puniendum
Vñ. Memẽto dñe filiaꝝ edom in die
hierl̃m. Petim⁹ g̃ nõ vt nr̃i meminerit
ꝫ vt nr̃i misereat̃. ƒm illd̕. Reminiscere
miserationũ tuaꝝ dñe. ⁊ m. tu. q̃ a secl̃o
sunt. Sequit̃. Quoꝝ tibi fides ꝯgnita
est. ⁊ nota deuotio. q. d. Qui ꝓpiciaris
fidelib⁹ ⁊ deuotis q̃ solus vides in con
scientijs q̃ recte credãt ⁊ deuote te dili-
gant. vtpote renũ scrutator ⁊ cordiũ de
us sciaꝝ. dñs occultoꝝ oĩm ꝑscrutator.
in cui⁹ cõspectu nulla creatura est inui
sibilis. Pro q̃bus tibi offerim⁹ vel q̃ ti
bi offert̃ h̃ sacrificiũ laudis ⁊c̃. q. d. Me
mento dñe nõ solũ eoꝝ ꝓ q̃bus offeri-
mus ꝫ etiã sacerdotũ q̃ offerũt h̃ sacrifi
cium laudis. Cũ eñ sacerdos offert ꝓ
ppl̃o nihilomin⁹ ⁊ ꝓ se. Vel ideo dicit
ꝓ q̃bus tibi offerim⁹. vel q̃ tibi offerũt
q2 nõ solũ offert̃ sacerdotes. ꝫ ⁊ vniuer
si fideles. nam qd̕ specialiter adimplet̃
ministerio sacerdotũ. h̃ vniuersalit̃ agi
tur voto fideliũ. Vl̃ ꝓ q̃bus tibi offeri
mus s. actu. vel q̃ tibi offerũt s. deuotio
ne. dr̃ aũt sacrificiũ laudis ƒm illd̕ apl̃i.
Quicq̃d facere debetis oĩa in laudem
dei facite. vt deus laudet̃ in vobis. Se

cũdo sacrificiũ laudis dr̃. q2 xp̃s gr̃as
agens illud instituit. ꝓut dicet̃ in sexta
ꝑticula sup v̾bo. Gr̃as agens. Tercio
id̕o. q2 cũ deo q̃cq3 offerim⁹ sua sibi red
dimus non nostra largimur. Vñ ps̃.
Si esuriero nõ dicã tibi me⁹ est eñ orb̃
terre ⁊ plenitudo ei⁹. Ergo ĩmola deo
sacrificiũ laudis ⁊ redde altissimo vota
tua. Quarto q2 deũ laudare debemus.
nõ solũ q2 passus ẽ ꝓ nobis. ꝫ etiam q2
nobiscũ est q̊tidie vsq3 ad cõsũmationẽ
vite. Vel q2 nõ solũ se dedit ꝓ nobis in
ꝑciũ ꝫ etiã q2 dedit se nobis in cibũ vt
ꝑ ꝑciũ redimeret nos a morte ꝑ cibum
aleret nos ad vitã. vñ. Qui manducat
me ⁊ ip̃e viuet ꝓpter me. Pro se effege
sis est. i. expositio ei⁹ qd̕ sequit̃. s. ꝓ redẽ
ptione aĩaꝝ suaꝝ. Pro spe salut̃ ⁊ ico-
lumitatis sue. Sequit̃. suisq3 oĩbus ⁊c̃.
vicz ꝯsanguineis ⁊ affinib⁹ familiarib⁹
vel amicis. licet eñ diligere teneamur
etiã inimicos. ƒm illd̕. diligite ĩimicos
vr̃os. seruare tñ debem⁹ ordinẽ caritat̃
q̃ incipit a seip̃o ƒm illud. Introduxit
me rex in cellã vinariã ⁊ ordinauit ĩ me
caritatẽ. Nam apl̃s ait. Dũ tp̃s habe-
mus opemur bonũ ad oẽs. maxie autẽ
ad domesticos fidei. Pro redẽptione
aĩaꝝ suaꝝ ⁊c̃. q̃i nõ ꝓ tp̃ali lucro vel ap
petitu terrenoꝝ. ꝫ ꝓ spe salutis ⁊ inco-
lumitatis sue. i. ꝓ salute vel ĩcolumita-
te sperãda spe eñ salui facti sum⁹. Pro
salute q̃dẽ ment̃ ⁊ ĩcolumitate corꝑis.
nã vtraq3 sanitas ẽ ab illo q̃ d̕t. Salus
ppl̃i ego su3. Deꝝ vtraq3 sanitas ꝓue-
nit ex redẽptiõe aĩe. i. de remissiõe pcti.
sicut e3 de reatu pcti ꝓcedit infirmitas
vtriusq3. iux̃ sniã3 v̾itat̃. Ecce san⁹ inq̃t
fact⁹ es. iã noli peccare ne deteri⁹ aliq̃d
tibi ꝯtingat. Porro tria sunt hoĩs bo-
na: s. corꝑalia ⁊ sp̃ualia. ⁊ eterna. videli-
cet. infima. media. ⁊ sup̃ma. ꝓ q̃bus sa-
cerdos dicit se offerre ꝓ corꝑalibus ibi
ꝓ incolumitate. ꝓ spiritualibus ibi. ꝓ
redemptione. ꝓ eternis ibi pro salute

nā et dñs docet nos pro his tribus ora
re. vicȝ ꝓ eternis. vñ adueniat regnū tu
um. ꝓ spūalibus. vñ fiat volūtas tua si
cut in celo et in terra. ꝓ corꝑalibus. vñ
Panē nr̄m quotidianū da nob̄ hodie.
Offerimus ergo sacrificiū pro eternis.
vt dent̃ nob̄ in ꝑmiū. ꝓ spūalibꝰ vt den
tur nobis i meritū. ꝓ corꝑalibus vt dē
tur nobis ad adminiculū vt ꝑ hec ⁊ ista
ꝑueniamꝰ ad illa. Verꝫ cū dicat apl'us
ꝙ ṽtus in infirmitate ꝑficit̃. ⁊ iterꝫ. Cū
infirmor tunc fortior sum. q̇d est ꝙ pro
corꝑali incolumitate sacrificiuȝ laudis
offerimꝰ. nisi vt nobis ꝯseruata vel red
dita sanitate grãrū actiōēs in ecc̄ia refe
ramus. Sequit̃. Tibiqꝫ reddunt vota
sua ⁊c̄. vota sua dicunt̃ q̄ voluntarie ꝓ
mittunt̃. q꞉ volenter et libenter deo vo-
uere ⁊ votū reddere debemus. Verꝫ cū
nr̄a donemꝰ et aliena reddamꝰ quō vo
ta si sua sunt reddūt ⁊ nō potiꝰ donant.
vel si reddūt quō sua sunt. ⁊ nō potius
aliena. Sane votū bonū ⁊ hois ⁊ dei ē.
ſꝫ dei ꝓpter autoritatē gr̄e. hois ꝓpter li
bertatē arbitrij. Propter qđ dicit apl's.
Non aūt ego ſꝫ gr̄a dei mecū.

Tercia ꝑs canonis

Communicātes

⁊c̄. Tercia ꝑs. Ciriacus papa
addidit hec ṽba. Cōicantes ⁊
mēoriā venerātes. Sane pōtifex vt lex
iubebat thuribulū viuis carbonibꝰ ple
nū intra scta sctoꝝ secū portabat. sic̄ in
ꝓhemio huiꝰ ꝑtꝭ dictū ē. ⁊ xp̄s carnis
sue thuribulū oi virtute plenū tulit ad
astra. sic ⁊ sacerdos nr̄ xp̄i vicem tenēs
vacuꝰ a pctis et plenus ṽtutū odoribꝰ
ad sacrificiū altaris accedere dꝫ. Cōica-
tes ⁊ memoriā venerantes cōicare idē
ē qđ ꝑticipare. q꞉ sctoꝝ ⁊ āgeloꝝ pascu
is cōicare debemꝰ Quatuor aūt mōis
in ecc̄ia cōicatur. put dicetur in. vj. ꝑti
cula suꝑ ṽbo. Qui pridie. Memoriaȝ
venerari. idē est qđ memoriā honorabi

liter colere ꝙ btā ṽgo maria ꝑ aduentū
spūsscti genitrix facta ē filij dei iesu xp̄i
dñi nr̄i. q̄ deꝰ ⁊ hō ē. Illud āt notandū
ē ꝙ secreta nō tota sit̃ ab vno ſꝫ ꝑticula
tim a pluribꝰ ex eo ꝑpēdit̃ fuisse ꝯposi-
ta. q꞉ ter i ea sctoꝝ ꝯmemoratio repetit̃.
lꝫ hocipm ꝓuenerit ad laudē ⁊ glīaȝ tri
nitatis. In scđa q̇ppe ꝯmemoratōe sup
plent̃ q̄ de ꝑmitiuis sctis deesse videbāt̃
in ꝑma. Verꝫ i ea ꝯmemoratōe q̄ fit añ
cōsecrationē corꝑis xp̄i. postulat̃ sctoꝝ
suffragiū. In ea ṽo q̄ fit post cōsecratōȝ
corꝑis xp̄i sctoꝝ ꝯsortiū implorat̃. q꞉ ni
mirꝫ anteqꝫ corpꝰ xp̄i qđ ē vniuersalis
ecc̄ia ꝯsecret̃. i. anteqꝫ regnū adueniat.
necessariū ē nobis i via sctoꝝ suffragiū
vt meritis eoꝝ et ꝑcibus diuine ꝓtecti
onis muniamur auxilio. ſꝫ ibi corpꝰ xp̄i
fuerit ꝯsecratū. i. vbi regnū aduenerit as
seq̄mur i p̄ria sctoꝝ consortiū vt societa
teȝ ⁊ ꝑtē cū sctis apostolis ⁊ martyribꝰ
habeamꝰ. In via q̇ppe cōicamꝰ cū san
ctis ꝑ fidē quā ipi ħ habuert̃. ⁊ nos ha-
bemꝰ. in p̄ria ṽo ꝑticipabimꝰ cū sctis ꝑ
spem quā ipi hñt ⁊ nos habebimꝰ. nos
eñi fidē habemꝰ ⁊ spem. ⁊ illi spem hñt
⁊ reȝ. nos ꝑcurrimꝰ stadiū. isti possidēt
brauiū. nos pugnamꝰ in via. illi trium-
phāt in p̄ria. Cōicamꝰ igit̃ ⁊ memoriaȝ
veneramur apl'oꝝ ac martyꝝ. ⁊ ꝑcipue
glīose ṽginis dei genitricꝭ marie vt eoꝝ
suffragio de fide ꝑducamur ad spem. ꝺ
stadio ꝑueniamꝰ ad brauiuȝ. de via ad
patriā transeamus. In ꝑmis aūt noiat̃
nomē btē Marie. q꞉ ipa eū q̄ oblaturꝰ
ē ⁊ q̄ vera hostia ē. genuit. ⁊ in cel' obti-
net principatū. Noiant̃ aūt et duodeci
apl'i. ⁊. xij. martyres. q̄ oēs huiꝰ sacrifi-
cij testes fuerūt ⁊ passionē xp̄i ṽbis ⁊ ef
fusiōis sanguinis testimonio ꝓbauert̃.
In hac aūt ꝯmemoratōe sctoꝝ illud ob
seruat ecc̄ia. ꝙ antiq̇tus agere cōsuenit.
vt i orōnibus suis recolat patꝝ memo
riam q̄tenꝰ eoꝝ meritis suffragantibus
facilꝰ obtineat quod implorat. Sic et

moyses ꝓ peccāte pplo intercedēs patrū memoriā interposuit dicēs. Recordare abraā ysaac ⁊ iacob seruoꝝ tuoꝝ ⁊c̄. exo. xxxij. Sic ⁊ azarias orasse legit in fornace. ne q̄sumꝰ auferas miaꝫ tuā a nobis dn̄e deꝰ nr̄ ꝓpter abraā dilectū tuū. ⁊ ysaac seruū tuū. ⁊ israel sctm̄ tuū Et qm̄ extra vnitatē eccie nō ē locꝰ offerendi sacrificiū vnitatis. iō sctōꝝ memorie cōicamꝰ i sacrificio. q̄tenꝰ in cōione sanctoꝝ sacrificiū offeramꝰ. nā sic vnus panis ex multis granis ⁊ vinū ex mltis racemis. ⁊ vnū corpꝰ ex multis mēbris sic ex multis fidelibus vna ꝯstat eccia. Scriptū ē em̄. Alienigena nō vescet ex eis. qm̄ sctā sunt. ⁊ ideo solū illū ad esū huiꝰ agni recipimꝰ. q̄ nr̄e ꝯiunctus ē domui vicꝫ oēm domesticū fidei a ꝓncipe vsqꝫ ad plebeū. a pplo vsqꝫ ad publicanū. Scripserit aūt q̄dā q̄ qꝛ sacerdos legalis scripta habebat in lōgiō noīa duodeci tribuū seu patꝝ. exo. xxx. iō in hꝰ rei memoriam presbr̄ nominat memoriam beate v̄ginis et apostoloꝝ et quorundā martyꝝ. ꝫ cū eccia inter sanctos magnifice memoriā cōfessoꝝ veneret. quare in canone nō fit de illis ꝯmemoratio. Rn̄deri pōt q̄ canon priꝰ fuit editus q̄ꝫ memoriā sctōꝝ cōfessoꝝ eccia celebraret. nā oēs fere sancti q̄ in canone ꝯmemorant. ꝑcessere Siluestruꝫ. ꝑter iohem et paulū ⁊ marcellinū ⁊ petꝝ. q̄ ꝓximo successerūt. Eccia v̄o post tp̄us beati Siluestri cepit memoriā sanctoꝝ confessorū venerari. Canon autē ex eo conuincit precessisse q̄ aploꝝ cathalogus nō ita repitur in illo dispositus. sicut in emendatioribus codicibꝰ siue in euangelijs inuenit. In ꝑoribus editōibus vt dicit Hiero. nō solū euāgelistaꝝ mutatus est ordo. ꝫ etiam v̄boꝝ ⁊ sniarū erat cōfusa cōmixtio. Potest etiam dici. q̄ ideo in canone solū fit mētio de martyribꝰ. qꝛ cū hoc sacramentū sit sacramentū amoris. in ipius sacri mysterio. dꝫ solū fieri memoria d̄ illis i q̄bus specialius apparuit signū veri amoris In aplis apparuit ꝑ tpaliū abiectionē In martyribus ꝑ corpoꝝ tormentꝫ expositionē. De primo Math. xix. Ecce nos reliquimꝰ oia ⁊c̄. De secūdo Sap. iij. Et si corā hoibꝰ tormēta passi sūt ⁊c̄ Rursus iō nō fit mētio de ꝯfessoribꝰ qꝛ illi nō sunt passi sicut xp̄s. cuiꝰ passiōis est memoriale hoc sacramentū. Greg. iij. addidit h̄ verba. s. illa que in q̄busdā ecclijs dicunt. s. quoꝝ solēnitas hodie in conspectu tue maiestatis celebratur dn̄e deus nr̄ in toto orbe terrarū. Terminat aūt hec ꝑticula ꝑ eūdē xp̄ꝫ dn̄m nr̄m. Sicut em̄ ꝑ filiū om̄ia facta sunt. ita ⁊ ꝑ ipm habent oia eē repata ⁊ terminata. Et s̄m quosdaꝫ non debet hic respōderi amen. neqꝫ vsqꝫ ad fractōeꝫ hostie. qꝛ angeloꝝ chorus sctō mysterio assistens rn̄det amen. hoc tn̄ nō vbiqꝫ seruatur. De hoc dicet in sexta ꝑticula.

Quarta pars canōis

Hanc igitur oblationē. Quarta ps. Et hoc dicēdo sacerdos i q̄busdā ecclijs ꝓfunde se inclinat. Sane legalis pontifex orās fumo thimiamatis obūbrabatur et tegebatur. ne pateret alicui dū cremaret incensuꝫ. sic in ꝓhemio huiꝰ ꝑtis dictū est. Et xp̄s dū patrē interpellat ꝓ nobis angelorū ꝑtransit intuituꝫ qꝛ intelligi non pōt q̄ꝫtum p̄ntia sumpte carnis imperrat apud patrē ꝓ nob̄ sacerdos quoqꝫ dū vicē xp̄i gerit. quodammodo tegit et latet. qꝛ nec cogitari nec narrari pōt q̄ꝫta virtus et potentia sit in v̄bis eius in hoc mysterio. qꝛ latet homines et angelos. Ad q̄ð repn̄tādū in quibusdā ecclijs sacerdos secretam intrans. quibusdam cortinis que sunt in vtroqꝫ latere altaris que tunc extendunt quasi tegitur et velatur. Seruitutis nostre. i. mee. et cūctoꝝ qui tibi serui

unt et famulantur. Et nota ꝙ due sunt
seruitutis spẽs. vna q̃ soli creatori debe
tur. que dr̃ latria. altera q̃ creature impẽ
dit. que vocat dulia. quasdã eñ creatu
ras possumus inter oĩa venerari. Vtrã
q̃ speciẽ determinat dñs dicẽs. Reddi
te que sunt cesaris cesari ⁊ que sunt dei
deo. vñ vsus. Latria fit dño. debetur du
lia seruo. Ad corpus xp̄i fertur iperdu
lia vere. latria ergo est seruitiũ siue cul
tus soli deo creatori debitus. quẽ debe
mus sup oĩa reuereri. Ad eã quidem
ptinent tẽpla altaria sacerdotia sacrifi
cia festiuitates cerimonie ⁊ hmõi. q̃ so
li deo sunt exhibenda. iuxta illud. Do
minũ deum tuũ adorabis et illi soli ser
uies. i. soli deo seruitutẽ adoratiõis im
pendes. non eñ sanctis et ãgelis ad ho
norem dei. sed potius deo ad honorem
sanctoꝝ et angeloꝝ dedicant templa ⁊
altaria consecrant. et sacrificia offerunt
nec ipsis adorationis seruitus sed soli
deo impenditur. vt dicetur i prohemio
septime ptis. ne si secus fiat non theo
sebie cultus exhibeatur. ſ idolatrie cri
men incurrat seruiendo creature tanq̃
creatori. et mutando gloriã incorrupti
bilis dei in similitudinez corruptibilis
hominis. Si igit nec homines nec an
geli adorandi sunt attendãt quid agãt:
q̃ sub pretextu cuiusdaz religionis seu
pietatꝭ diuersas adorant imagines. nõ
eñ licet manufactum aliquid adorare.
vt probatum est in prima parte sub titu
lo de picturis. Vna q̃dem tantum est
dei patris imago quam vna cum patre
adoratione venerari debemus. scz vni
genitum dei filium Jesum christum. q̃
est splendor glorie et figura substantie
eius. cuius non solũ deitatem. sed etiã
humanitatẽ adorare debemus. iuxta il
lud. Adorate scabellum pedũ eius. q̃m
sanctum est. Ceteras vero imagines et
creaturas sacras et sanctas. i. angelos.
homines ⁊ sacramenta. non latria ſ du
lia possumus venerari. De adoratione
angelorũ legit ꝙ abraam oculis eleua
tis in conualle mambre tres vidit ⁊ vnũ
adorauit ex angelis. Loth quoq̃ duo
bus angelis intrantibus ciuitatẽ occur
rens adorauit. petens vt in domũ suaz
hospitio declinarent. De adoratõe ho
minũ legit ꝙ iacob videns esau venien
tem p̄cessit vtrãq̃ turmam. ⁊ ꝓnus in
terram septies adorauit. Filij quoq̃ ia
cob adorauert ioseph i egypto. De ado
ratõe sacroꝝ dicit eccia. Crucẽ tuã ado
ramꝰ dñe. Et alibi legit. Xp̄iani sacras
imagines pie venerant et adorãt. Seq̃
tur. Dies quoq̃ nostros. Et nota ꝙ leo
papa adiunxit infra actionẽ. Hanc igi
tur oblationez vsq̃ placatus accipias.
Beatus aũt Grego. has tres petõnes
in canone dicitur addidisse. Prima est
diesq̃ nostros i tua pace disponas. sup
ple ꝑ eũ qui ꝓ nobis est traditus i ma
nus eoꝝ qui pacẽ oderũt. Scd̃a ab eter
na dãnatõne nos eripi. supple ꝑ eũ qui
pro nobis tpali morte dãnatꝰ ẽ. Tercia
⁊ in electoꝝ tuoꝝ iubeas grege nũera
ri. supple ꝑ eũ q̃ ꝓ nobis deputatꝰ ẽ cũ
iniq̃s. In pace tua ⁊c. Et nota ꝙ ẽ pax
peccatoꝝ. pax iustoꝝ. que dr̃ pax pecto
ris siue spiritualis. pax tpis ⁊ pax eter
nitatis. De pace peccatoꝝ dicit ps̃. Ze
laui sup iniquos pacẽ peccatoꝝ vidẽs.
De pace iustoꝝ dicit apl's. Fructꝰ spũs
est. charitas. gaudium. pax. patientia.
Hãc relinquit dñs apl'is dicẽs. Pacez
relinq̃ vobis. De pace tpis inq̃t ꝓpheta
Orief in diebus eius iusticia ⁊ abũdã
tia pacis. De pace eternitatis dñs dixit
apl'is. Pacẽ meã do vobis non quõ h
mundus dat ego do vobis. Pro hac tri
plici pace ter oramus in missa. Primo
i hac oratione. Hanc igit. ibi. diesq̃ no
stros in tua pace disponas. Secũdo in
orõne. Libera nos. ibi. da ꝓpicius pacẽ
in diebus nostris. Tercio i pax dñi. ibi
Dona nobis pacẽ. vt de pace tpis per

pacē pectoris trāseam⁹ ad pacē eterni-
tatis. Ob h̄ etiā sacerdos ter i missa os-
culaꝛ altare vicz i ꝑn cipio canōis dicēs
vti accepta ⁊c. ⁊ in orone supplices. Et
post orōnē. dn̄e iesu xp̄e q̄ dixisti aplis.
licet q̄dā nonies osculenꝛ vt in sui adiu
toriū ad hoc impetrandū nouē choros
vel ordines angelorū in quibus omēs
sancti locati vel locandi sunt innocent⁊
inducant. Vel hoc faciūt q̄si grās agē
tes de nouē ordinibus quos q̄libet sa-
cerdos gradatim suscepit. Circa hmōi
altaris oscula notandū est. ꝙ sacerdos
ea facit tribus tꝑibus in missa. iuxͣ tria
q̄bus indiget ad alia tria ab eo in altari
agenda. Primo ei facit q̄dā oscula an̄
collocationē hostie ⁊ calicis. scz qn̄ pri-
mo ad altare accedit. ⁊ qn̄ ad ꝑmā col-
lectā dicturus est dn̄s vobiscū. ⁊ iteruz
post euāgeliū dicturus est dn̄s vobiscū
q̄ oscula facit vt fiat dignus minister in
sacrificādo. Secūdo facit alia post col-
locationē calicis ⁊ hostie priusq̄ cōicet
scz dicturus. orate fratres ⁊c. ⁊ qn̄ in ca
none dicit Vti accepta. Et qn̄ dicit. Ex
hac altaris ꝑticipatōne. Et finita orone
illa. Dn̄e iesu xp̄e q̄ dixisti aplis. q̄ facit
vt sit iust⁹ in xp̄i corꝑe recipiendo. Ter
cio vͦ facit alia postq̄ cōicauit. s. dictu
rus. Dn̄s vobiscū ante postcōionem ⁊
ꝯpleta oratione. Placeat tibi sctā ⁊c. q̄
facit vt sufficiens inueniaꝛ in grās deo
ꝓ receptis referendo. Vex oscula q̄ fi-
unt an̄ collocationē hostie et calic̄ ⁊ ea
q̄ fiunt post cōicationē fiunt supra alta
re vicz in medio eius. Cū em̄ sacerdot̄
dignitas ⁊ autoritas in sacrificādo. nec
nō et sufficientia ad referendū grās de
acceptis sit solū a deo a quo nr̄a suffici
entia est. idcirco an̄ calicis ⁊ hostie loca
cationē ⁊ postq̄ cōmunicauit osculaꝛ
mediū altaris. ꝑ qd̄ ꝓpter vͥtutem cōse
crationis ⁊ vnitionis ibi in mensa alta-
ris facte maxime repn̄taꝛ deus in q̄ vni
unꝛ extrema. Oscula vͦ q̄ fiunt post ca

licis ⁊ hostie collocationē anteq̄ cōmu
nicet fiūt a sinistris calicis ꝓpe hostiaz.
Ad hoc em̄ ꝙ sacerdos sit iustus in sa-
crificando. req̄riꝛ nō solū actio diuina
verū etiā sua. vnde Augu. Qui fecit te
sine te nō iustificabit te sine te. Requiri
tur ergo dispositio ex parte sui. qd̄ fit si
nō resistit diuinis motibus. sed infusio
gratie fit ex ꝑte dei. Ideoq̄ oscula que
fiunt an̄ cōionem non directe fiūt i me-
dio altaris. Rursus illud qd̄ est ex no-
bis in iustificatione nostra est q̄d dimi-
nutū et modicū respectu ei⁹ qd̄ ex deo
est. Merito ergo fiunt a sinistra ꝑte ca
licis q̄ est pars diminuta et obliq̄ respe
ctu dextre. Fiūt tn̄ iuxta hostiā. tum q꞉
in iustificatione plura et nobiliora sunt
a deo seu a christo. tū q꞉ etiā illud qd̄ a
nobis est potius haberet rōnez mali q̄
boni. nisi quodāmō esset a deo ꝑ grām
ꝓuenientem elicitum regulatum ⁊ acce
ptum. Pōt etiā secūdo dici ꝙ ideo qn̄
calix et hostia nō sunt suꝑ altare. oscu-
la fiūt in medio altaris. vicz directe suꝑ
locū crucis ex chrismate in ipi⁹ ꝯsecra
tiōe facte. q꞉ xp̄s stās in medio discipu
loꝝ suoꝝ dixit eis. pax vob. q̄ pax ꝑ ipa
oscula designaꝛ. Tercio ad designādū.
ꝙ sicut hꝛ in cāticis xp̄s ascensū in cru
ce purpureū. i. sanguine rubricatū me-
dia charitate cōstrauit. q̄ charitas ꝑ os-
culū designaꝛ. q̄ etiaz media dr̄. q꞉ cōis
oibus. ꝓ oibus ei venit pati ex charita-
te. Porro fiūt oscula ipa manib⁹ suꝑ
altare depositis. Primo ad notanduz.
ꝙ charitas ꝑ osculū designata oꝑib⁹ dz
inniti. nā ꝺm Greg. oꝑaꝛ magna si ē. si
aūt renuit oꝑari. amor nō est. Scd̄o ad
notādū. ꝙ in altaris sacrificio sacerdos
oīm tꝑalium curā deponere ⁊ solū ipsi
sacrificio affixam mentem debz habere
Tercio ad designanduz. ꝙ ad hoc oꝑa
eius nō sufficit. qd̄ solū misc̄dia dei ob
tinetur. Ad hoc nonnulli in locis ipsis
osculandis. signum crucis cum tribus

extensis digitis prius imprimunt. tum
q̃ oĩa in fide trinitatis agenda sunt. tũ
q̃ regulariter quicq̃d deo applicanduȝ
est. dȝ prius crucis signaculo insigniri.
Et quãuis altaris mensa consecrata fue
rit. et alia multa crucis signa in ip̄o mis
se officio precesserint. nõ tñ hec supflu-
unt. tũ q̃ nõ rõne ipsiꝰ loci. ȝ rõne ope
ris in loco ip̄o fiendi fiunt. tũ q̃ quãtũ
cũq̧ altaris mensa fuerit cõsecrata. ne-
scitur tñ quid in ip̄o loco maligno spũi
pmittat a deo. Alia etiã mlta signa pri-
us facta nõ rõne loci ȝ rõe cõsecratõis
corpis ⁊ sanguinis xp̄i facta fuerẽt. Aliĳ
tñ i penultimo ⁊ finali dñs vobiscũ nec
osculãt altare nec i illo imp̄mũt signũ
crucis. ȝ se solũ ante faciem suã signãt.
et bñ. tũ q̃ p altaris osculuȝ qd̃ in fine
misse fit intelligit sacerdos oĩa pceden
tia approbare. et eis toto mẽtis affectu
assentire. tũ q̃ p corpis dñi pñtiam oĩs
immũdus spũs de loco ipso credẽdus
est aufugisse. De osculo etiã altaris ⁊ li
bri sub ti. de altaris osculo dictũ est.

Quinta ps canonis.

Quam oblatõeȝ

&c. Quĩta ps in q̃ sacerdos ac
cedit ad dñici corpis ꝯsecratio
nem dicẽs. Quam oblatõem. i. terrenã
materiã ad corpus tui filiĳ destinatam
tu deus q̃sumus in omnibus. i. tota co
gnitiõe. tota mente ⁊ toto intellectu di
gneris facere benedictam &c. Sane q̃r-
ta feria iudas vnus ex duodeci a diabo
lo supplantatus immane sacrilegiũ p-
petrauit. dũ filiũ dei triginta argenteis
vendidit phariseis in recõpensatõeȝ dã
ni qd̃ incurrerat ꝓpter effusionẽ vnguẽ
ti. Quare inquit hoc vnguentũ non ve
nit tricentis denariĳs. ⁊ datum est ege-
nis. Dixit autẽ hoc non quia d̃ egenis
ptinebat ad eum. sed quia fur erat. ⁊ lo
culos habens. ea que mittebantur as-
portabat. Quilibet autem argenteꝰ va
ledat decem denarius vsuales. ⁊ ita dã
num vnguenti quod valuerat trecen-
tos denarios: triginta recompensauit
argenteis. Si vero dicamus argẽteos
fuisse denarios vsuales. dicemus q̃ iu-
das vendidit christum quasi vile mã
cipium. xxx. denariĳs. qui sunt decima
pars tricentorum denariorũ quos va-
luerat vnguentuȝ. Propter qd̃ dñs de
spectiue loquitur p ꝓphetam. Appen-
derunt inquit mercedem meam. xxx.
argenteis pcium appreciati quo appre
ciatus sum ab eis. Ad designandũ er-
go preciĳ quantitatem quo christus vẽ-
ditus est sacerdos hic facit tres cruces
ꝯmuniter sup oblatam et calicẽ cũ dic.
Benedictam ascriptam et ratam. Naȝ
et tricenta pariter et triginta multipli-
cationẽ suscipiunt a ternario. Postmo
dum autẽ ad designandũ venditioneȝ
et emptionẽ duas cruces imprimit sin
gillatim. vnã sup oblatam ⁊ alteraȝ sup
calicẽ cum dicit. vt nobis corpus et san
guis fiat. q. d. illa venditio fuit maledi-
cta proscripta irrita iniqua ⁊ detestabił
ȝ tu deus hanc oblationẽ digneris fa-
cere benedictam ascriptam rataȝ rõna-
bilem ⁊ acceptabilem. Judas eñ dile-
xit maledictionẽ ⁊ veniet ei. ⁊ noluit be
nedictõȝ ⁊ elongabit ab eo. ȝ tu deꝰ hãc
oblatõeȝ digneris facere bñdictã p quã
nos in celestibus bñdicas. iudas dele-
tus est de libro viuentiũ ⁊ cũ iustis nõ
scribetur. ȝ tu deꝰ hanc oblatõeȝ digne
ris facere ascriptam p quaȝ nos int ele
ctos ascribas. Judas laq̃o se suspẽdit.
et epatum eius accepit alter. ȝ tu deus
digneris hanc oblationẽ facere ratam.
p quã ratum sit nr̃e salutis ꝓmissũ. vel
ratã q̃ ad confirmatõeȝ in oĩbus bonis
ne sicut Cayn offeramus. q̃ se nõ deo ȝ
diabolo obtulit sacrificium. Itẽ iudas
exiuit condemnatus ⁊ oratio eius facta
est in peccatũ. ȝ tu deus hanc oblatõeȝ
facere digneris rõnabileȝ. i. rõne plenã

ꝑ quā rōnabile fiat nr̃e seruitutis ōseq́-
um. Judas quoqꝫ reddidit malū ꝓ bo
nis. ⁊ odiū ꝓ dilectione retribuit. ꝫ tu
deꝰ hāc oblatōnez facere digneris acce
ptabilē ꝑ quā nos tibi reddas acceptos
Scđo fiūt tres cruces cōiter sup obla-
tam ⁊ calicē. qꝛ xp̃s tria cōiter egit cir-
ca panē et vinū. vicꝫ accepit. bn̄dixit. et
dedit. Postmodū specialr̃ fac̄ vnā cru
cē sup oblatā. qꝛ dixit. comedite hoc est
corpꝰ meū. ⁊ alterā sup calicez. qꝛ dixit.
bibite qꝛ h̄ est sanguis meꝰ. Et ſm hūc
sensum recte subiungit. Qui pridie q̄
pateret ⁊c̄. Tercio fiūt tres cruces. qꝛ iu
das vēdidit xp̄m ad crucifigendū tribꝰ
scꝫ sacerdotibꝰ scribis et phariseis. Ad
notādū q̄ cōiter tres emptores. fac̄ sacer
dos tres cruces cōiter sup oblatā ⁊ cali
cē dū dic̄. bn̄dictā ascriptā et ratam. Ad
notandū vo discrete vēditorē ⁊ venditū
vel tradentē et traditū. fac̄ duas cruces
discrete sup oblatā et calicē cū dicit. vt
fiat corpus ⁊ sanguis. Quarto tres pri
me cruces notant qđ factū ē esse ex vtu
te crucifixi. vel significāt tres dies qbꝰ
xp̃s p̄dicauit post dn̄icam in ramispal-
marꝫ. vel triduū q̄ in sepulcro q̄euit vel
tria loca corpis in q̄bus passus ē. i. ma-
nus pedes ⁊ latus. Due vo seq̄ntes si-
gnificāt diuinā et humanū naturā. vel
q̄ xp̃s in aīa ⁊ corpe passus est. et fiunt
q̄nqꝫ in figurā q̄ xp̃s q̄nqꝫ vulnera ha-
buit vel in q̄nqꝫ crucibus xp̃s legis exp̄
mimus. qđ q̄nqꝫ libris distinguit ⁊ in q̄
liber xp̄i passio denotat. q̄ lex quinqꝫ ꝑ
sonis regebat. s. iudice. rege. principe. ꝓ
pheta et sacerdote. q̄bus xp̃s assimilat

Pōt q̄ꝫ vba p̄missa secūdo mō sic ex
poni. Petimꝰ vt deꝰ hanc oblationē fa
ciat bn̄dictam. ascriptam. ⁊ ratā. i. vt eā
ꝯsecret et approbet et cōfirmet in rōna-
bilem hostiam et acceptabile sacrificiū
vt ita nobis. i. ad nr̃aꝫ salutē panis fiat
corpus ⁊ vinū sanguis dilectissimi filij
tui dn̄i nr̄i Jesu xp̄i. Patri q̄dē dilectꝰ
ē filius. sic ip̄e pater de celo testatꝰ est
dicens. Hic est filiꝰ meꝰ dilectus ⁊c̄. Et
nos eū diligere debemꝰ. qꝛ ip̄e prior di-
lexit nos. ⁊ ꝓ nobis passus ē. Tercio
mō sic. Quesumꝰ vt tu deus hanc ob-
latōez facere digneris bn̄dictā. i. vt a te
spūaliter bn̄dicatur. vn̄ vtute patris no
stri fit bn̄dictus fructus ventris vginis
Marie. ascriptā. i. talem q̄ de memoria
tua nulla possit obliuiōe deleri. rataꝫ. i.
talez q̄ de bn̄placito tuo nulla possit ob
liuione cōuelli. rōnabilē. i. talem q̄ tue
diuine rōni conueniat. Refert eīn inter
rōnabile ⁊ rōnale. Rationabile dicitur
qđ de rōne ꝓcedit. Rōnale vo qđ vtit
rōne. vn̄ ⁊ liber iste rōnale vocat. qꝛ eoꝝ
q̄ in eccīasticꝭ officijs agunt ꝯtinet rōes
Acceptabilē. i. vt ꝑ eā tibi deo accepte-
mur. Quarto mō sic. Dignerꝭ facere
bn̄dictam. i. spūsctō replere. ascriptam
. i. diuinitati ascribere. ratā. i. in vitate vt
ad salutē sufficiat solidare. rōnabilē no
stra fide. acceptabilem nr̃a deuotione

Quinto mō sic. Quā oblatōꝫ tu deꝰ
omīpotens digneris facere in oībꝰ bn̄-
dictaꝫ. hoc ē transferre in eā hostiā q̄ est
oīmode bn̄dicta. ascripta. rata. rōnabil.
⁊ acceptabilis. Bn̄dicta dicit hostia sa-
lutaris. i. ab omī causa maledictōis im
munis tā originali q̄ actuali. tā crimina
li q̄ veniali. sicut Elizabeth inq̄t ad vgi
nem. Bn̄dictus fructꝰ vētris tui. Ascri
pta dr̄. i. scripturis et figuris veteribꝰ de
signata tā in agno pascali q̄ in manna
celesti. tam i ysaac imolando q̄ in abel
imolato. qm̄ vt inquit Johannes hic ē
agnus qui occisus est ab origine mūdi
Rata dicit. quasi non transitoria. sicut
vetus lex. que cessit vbi noua successit.
sed que ꝑmanet in eternū ſm ordinem
melchisedech. Rationabilis dicitur. q̄-
si non pecualis. sicut erat legalis q̄ san
guine thauroꝝ ⁊ hircoꝝ non poterat a
peccato mūdare. ꝫ que sanguine ꝓprio
ꝯscientias emundat ab operibus mor-

tuis. Acceptabilis dr quasi non illa de qua dicit propheta. Sacrificiū et oblationem noluisti. sicut ait dñs. Non accipiam de domo tua vitulos neqꝫ de gregibus tuis hircos. sꝫ illa de qua dicit ps. Tibi sacrificabo hostiam laudis. vnde ait dñs. Sacrificiuz laudis honorificabit me. Et sm hanc expositōnem recte subiūgitur. vt fiat corpus et sanguis dilectissimi filij tui rc. Patri em̄ dilectus est filius. iuxta illud. Hic est filius meus dilectus rc. Et nos eum diligere debemus. quia ipse prior dilexit nos ꝛ passus est pro nobis. Augu. vero sic exponit. Benedictam per quā benedicimur Ascriptam per quā in celo hoies ascribimur. ratam. ꝑ quam visceribus xp̄i. i. de corpore christi. qd̄ est eccia cēsemur. rationabilem. ꝑ quā a bestiali sensu eximimur. acceptabilem vt qui nobisipsis displicemus. ꝑ hanc acceptabiles eius vnico filio simus. Subiungensqꝫ sacerdos euangelistarꝫ verba assumens dicit. Qui pridie qꝫ pateret rc. Amb. dic. ꝙ hec verba. quā oblatione ascriptam ronabilem rc. sunt verba euangeliste. vsqꝫ ibi. Accipite ꝛ manducate ꝛ bibite ex hoc omnes. Alij vero dicunt ꝙ Alexander papa primus addidit canōi verba illa. Qui pridie. vsqꝫ. hoc est corpus meum.

Sexta pars canonis

Qui pridie quam pateret rc. Sexta ps. Ec hec verba dr Alexander papa primus addidisse vt premissum ē. qd̄ antē ab hoc loco agitur representat id quod christus in cena fecit. Et est sensus horum verborum. Qui pridie qꝫ pateret. id est vna die anteqꝫ ipse passus est pro nobis voluit tradere discipulis suis corporis et sanguinis sui mysterium vt illi traderent nobis. Quintadecima nāqꝫ die primi mensis. qui tunc extitit feria sexta passus est christus. ꝛ ꝓcedente nocte. vicꝫ decimaquarta luna ꝑmi mēsis ad vesperā vt legis scripturas impleret post typicū pasca corpis ꝛ sāguinis sui sacramentū instituit ꝛ eccie tradidit frequentandum. Sic em̄ fuerat ꝓfiguratū in Exo. Decima die mensis primi tollat vnusquisqꝫ agnuꝫ ꝑ familias ꝛ domos suas. et seruabit eū vsqꝫ ad quartādecimā diē mensis hui⁹. imolabitqꝫ eū vniuersa multitudo filiorū isrl' ad vesperā et sument de sanguine agni. ac ponent sup vtrūqꝫ postem et in supliminarib⁹ domorꝫ i quibus comedēt illū. Et post pauca. Est em̄ phase. i. transitus dñi. Illud aūt notandū est ꝙ sicut manna datum fuit hebreis post transitū maris rubri. iam submersis egyptijs. sic eucharistia datur xp̄ianis post ablutōeꝫ baptismi iā deletis peccatis. vt ꝑ baptismuꝫ emundemur a malo. ꝑ eucharistiaꝫ cōfirmemur i bono. Sicut em̄ manna populū illū ꝑ vastitatem inuie solitudinis ad terram ꝓmissionis ꝑduxit. sic eucharistia ppl'm istū ꝑ incolatū vite p̄ntꝫ ad p̄riam padisi ꝑducit. sic dicta. qꝛ nō aliud inuenit vocabulū q̄ digne im̄ sacrm̄ valeat appellari. nisi qd̄ grece meli⁹ dr eucharistia. qd̄ latine exponit sm Isi. bona gr̄a. vel sm alios dator gr̄e. Viaticuꝫ quoqꝫ recte appellatur. qꝛ reficiēs in via deducit ad patriā. Sicut ei filijs isrl' a transitu maris rubri māna nō defuit donec venirent ad terrā ꝓmissiōis ita et fidelibus renatꝭ ꝑ baptismū rubricatū ꝛ sanctificatū sanguine xp̄i. nō deficiet eucharistia donec veniet finis seculi. sed nec tunc. nisi quo ad hoc qꝛ vlterius non sumetur sub specie ꝫ videbimus deum facie ad faciē. Hostia vero sm hebreos dr ab hostio. qm̄ ad hostiū tabernaculi offerebatur. Sed sm gentiles dicit ab hoste. quia deuictis hostibus fiebat hostia. i. sacrificium et victima pro vincendis. de quo dictū est sub

ti.de oblatione. Dicit quoq; hostia im-
molatio. q2 ibi xps sacraliter immolat.
q semel in veritate p peccatis immola-
tus e in cruce. qd tractu est a mola q fie
ri solebat de quodam genere frumenti
qd far seu ador di. q ergo sin manna pre
cessit in eucharistia cosummat. na qua
tamlibet quisq; pte accipiat tota pcipit
eucharistia sicut euenit de mana. q2 nec
q plus collegerat habuit amplius. nec
q minus pauerat repit minus. Hac er-
go pfigurabat panis ille celestis de q sa
piens prestat. Pane de celo pstitit sine
labore omne delectamentu in se hntem
z ois saporis suauitate. Qd de se xpus
expones. Ego inqt sum panis viuus q
de celo descendi. si qs maducauerit ex
hoc pane viuet in eternu. z panis quez
ego dabo caro mea e p mudi vita. Et e
notandu q in eccia coicatur corp9 xpi
sumendo pace dado. pane bndictu z be
nedictione suscipiedo. vt dicet sb tit. de
pacis osculo. Qui aute vult coicare dz
timore fide z dilectione hre. Sequitur.
Accepit pane zc. Huc sacrificij ritum
melchisedech legit prim9 celebrasse of-
feres pane z vinu. erat em sacerdos dei
altissimi. Vn dauid inqd ad xpm. Tu
es sacerdos in eter. fm ord. mel. zc. Sa
crificiu igit euagelicu pcessit legale. no
solu dignitate sz etia tpe. sicut apls ple-
nius odit in epla ad Hebre. Id vo pa
ne z vinu in sacrificiu corpis z sanguis
sui xps instituit. vt in sumptone corpis
z sanguinis xpi doceat esse pfecta refe-
ctio. q2 sicut p re ceteris cibis z potibus
corpalibus panis cor hois confirmat. z
vinu cor hois letificat. ita corpus z san
guis xpi p ceteris cibis z potibus spu-
alibus interiorem homine reficiut z sa
ginat. Vn poculu tuu inebrias q pcla
rum est. In his em duobus plena cosi-
stit z pfecta refectio sicut ipe testat. Ca-
ro mea vere e cibus z sanguis me9 vere
est potus. De hoc etiam dicet in. vij. p-

ticula. sup vbo. Hic est calix. Cetez pa
nis debet ee de frumento. vinuq; de vi-
te. q2 xps semetipm copauit frumento.
cu ait. Nisi granu frumenti cades i ter
ra mortuu fuerit ipm solu manet. z vi
ti cu dixit. Ego sum vitis vera. Ipe etia
fuit racemus in torculari crucis pssus.
Vn Isa. lxiij. Vestimeta tua sicut cal-
cantiu in torculari. Porro nec racem9
vue. nec granu fwmeti dz offerri nisi vl
expssus in vinu vel redactu in panez q2
xps z pane se dicit z frumeto se copat.
In canone tn aplorum in burcardo libro
v. c. si qs. ita tenet. Si qs eps vel psbyt
pter ordinatione dni alia qdam in sacri
ficio offerat sup altare. i. mel aut lac. aut
p vino siceram aut cofecta qda. aut vo-
latilia. aut aialia aliq. aut legumia. con
stitutione facies deponat. De h dictu e
sub ti. de oblatone sacerdotis. No debz
etia i pane ipo poni sal qtuis qde hereti
ci zriu faciat pter illud qd scriptu est.
Quicqd obtuleris sacrificij sale codies
Et illud. No auferes sal federis dni dei
tui de sacrificio tuo. Et illud. In omni
oblatone tua offeras sal. Et in euange.
Omis victima saliet. Que d sale discre
tionis no materiali intelliguntur. Pa-
nis aut hic format in modu denarij. tu
q2 panis vite p denarijs traditus e. tu
q2 idem denarius in vinea laboratibus
in pmiu dandus est z forma rotuda. vt
dictu est sub ti. de oblatione. In h etiaz
pane sepe scribit nome z imago impa-
toris nri. q2 p eu in imaginem dei refor
mamur. z noia nostra in libro vite scri-
buntur. Nonulli etia ibi agnu figurant.
tum quia his qui immolatur verus est
agnus. tum etiaz pter illud qd legitur
Exod. xxix. Hoc est qd facies in altari.
offeres agnos iugiter z vinu ad libadu
in agno. Panis quoq; non fermetat9 sz
azimus in sacrificiu debet offerri tu ra-
tione facti. tu roe misterij. Scriptuz na-
q; est in Exodo. Primo mense. z. xiiij.

die ꝑmi mēsis ad vesperam comedetis
azima vsqꝫ ad diem.xxj. eiusdē mensis
ad vesperā. Item septē diebus fermen-
tatū nō inuenietꝛ in domibus vr̄is. Itē
q̄ comederit fermentatū ꝑibit aīa eiꝰ de
cetu israel. Itē om̄e fermentatū non co
medetis. Itē in cūctis habitaculis vr̄is
comedetis azima. Cū ḡ xp̄s die.xiiij.ꝑ-
mi mensis ad vesperam cenauerit cū di
scipulis ⁊ agnū pascalē comederit. ⁊ vti
ꝗꝫ ritu legali cū azimis panibꝰ ⁊ lactu-
cis agrestibus cōstat ꝙ ea hora fermen
tatū nō inueniebatꝛ in domibus hebre-
orum. ⁊ ita panē azimū in corpus suuꝫ
absqꝫ dubio ꝯsecrauit. Cū.n. fermentū
corruptionem significet. Vn̄ s̄m apl̄m
modicū fermenti totam massam corrū
pit. vt nihil corruptū vel corrumpēs. ꝫ
totū sincerū vel sincerans in hoc esse sa
cramento monstretꝛ. nō fermentatū sed
azimū cōsecramꝰ. iux̄ illud apl̄i. Pasca
nr̄m immolatus ē xp̄s. itaqꝫ epulemur
non in fermēto veteri ꝫ in azimis since.
⁊ veri. Greci tn̄ in suo ꝑsistentes errore
de fermentato cōficiunt. latinos azimi-
tas vocantes. cū ipi verius fermentarij
valeāt nūcupari. Dicūt.n. i pasceue lu-
nam.xiiij. extitisse. in q̄ verus agnus est
immolatus vt legis impleretꝛ figura. q̄
xiiij. luna primi mēsis pascalez agnum
iusserat immolari. Dn̄s ḡ eo die se pas-
surū esse ꝓnoscēs in ꝓcedenti vesꝑa ne-
cessitate ductus anticipauit comedere
pasca. Et qꝛ tunc licite poterat comedi
fermentatū. ideo ⁊ ipi corpꝰ dn̄i de fer-
mentato cōficiūt. Dicūt etiā ꝙ cum .b.
v̄go maria ꝓgnans fuerit de spūsancto
recte ꝑ fermentatū significatꝛ dn̄i incar-
natio ꝓpter v̄ginei vteri tumorē. Sꝫ rn̄
deri pōt ꝙ nō offerimus in sacrificium
virginis vterū. nec ille ē ad transsubstan
tiandū necessarius. ꝫ fides ⁊ dei v̄bum
Sed nūq̄d conficit qui fermentatū ho
die apud nos sacrificat. Et videtꝛ ꝙ non
cū xp̄s azimū ꝯsecrauerit qn̄ sacr̄m isti-
tuit. vt dictuꝫ ē. Preterea vt iam dicetꝛ
eccl̄ia a beatis petro ⁊ paulo hūc sacrifi
cij ritū accepit. Quidā tn̄ ꝯtradicūt pre
sertim si negligentia vel ignorātia hoc
facit. Nā ⁊ legitꝛ in Leui. Offeretis pa-
nes fermētatos cū hostia gratiarū que
offerrꝛ ꝓ pacificis. Item in penthaten-
co legitꝛ. Offeretis panes ꝓmitiaruꝫ de
duabus decimis fermentate simile. Et
multis cū fermētato cōficiētibus eccl̄ia
cōicat. Seq̄tur. Eleuatis oculis in celū
⁊c̄. Per hoc ꝙ xp̄s oculos in celū leua
uit. insinuat nobis se hr̄e a p̄re qđ habꝫ
ꝗꝫ in principio nr̄oꝝ opeꝝ debemus
dirigē mentis oculos ad dn̄m tanq̄ꝫ ad
autorē oīm opeꝝ bonoruꝫ. Itē ꝑ hoc ꝙ
oculos ad celū leuauit ⁊ p̄ri gr̄as egit.
docuit nos ꝙ semꝑ p̄ri supplicare debe-
mus vt hoc tammagnū sacr̄m ꝑ manꝰ
nr̄as ꝑficere dignetꝛ. Hic aūt tria cōme
morantꝛ que nullus euangelistarum de
scribit. videlꝫ. Eleuatis oculis in celum
⁊c̄. vsqꝫ discipulis suis. Itē eterni testa.
item misterium fidei. Quis ergo tante
audacie extitit vt hec corde suo tempta
uerit interponere. Sane formā istā ver
boꝝ ab ipo xp̄o acceperūt apostoli ⁊ ab
ipis eccl̄ia. Multa q̄dem iā de verbis q̄ꝫ
de factis dn̄icis ꝓpter breuitatem ꝑter-
miserūt euāgeliste q̄ tn̄ apl̄i suppleuerūt
vt ē illud qđ apl̄s ait in ep̄la ad Corin.
Visus est plus q̄ꝫ quingentis fratribꝰ
simul. deinde visus est Jacobo. deinde
apl̄is oibus. nouissime aūt tanq̄ꝫ aborti
uo visus ē mihi. Nā ⁊ inter ipos euāge
listas q̄dā omittuntꝛ ab vno q̄ supplentꝛ
ab alio. Vnđ cū tres euangeliste cōme
morent. hoc ē corpus meū. solus lucas
adiecit. qđ ꝓ vobis tradetꝛ. ⁊ cū matheꝰ
⁊ marcus dicāt ꝓ multis. Lucas dic̄ ꝓ
vobis. ꝫ matheus addit in remissionez
peccatoꝝ. Seq̄tꝛ. Gr̄as agens ⁊c̄. Hinc
colligitꝛ vnde sacrificiū laudis dicatur.
Dr̄ eīn sic qꝛ xp̄us gr̄as agēs illud insti
tuit. Gr̄as aūt agebat nō ꝓ se ꝫ ꝓ nob.

id ē ꝓ reparatione oīm futura. De hoc
dictū ē in scđa ꝑticula sup ꝟbo ꝓ quib⁹
bñdixit ⁊c. Bñdixit eñ bñdictione ce-
lesti ⁊ ꝟtute ꝟbi qua cōuertit panis in
substantiā corꝑis xp̄i. s. hoc ē corp⁹ meū
Et in ꝓlatione huius verbi fit crux sup
panem que significat ꝙ xp̄s passus est
etiā in natura. Totus eñ passus ē. ⁊ ꝯm
animā ⁊ ꝯm corpus vt dicet in. xj. parti
cula sup verbo ⁊ prestās. vt totū homi-
nem redimeret. Quia ꝫ eñ xp̄us accepit
panem ⁊ calicē in sanctas ac venerabi-
les manus suas vtrūqꝫ bñdixit. ideo sa
cerdos xp̄i exemplo panem et calicē in
man⁹ accipiēs vtrūqꝫ ꝑ se crucis signa-
culo bñdicit. q̄ due cruces innuūt tp̄us
cene ⁊ gratie. in quo duo parietes in an
gulari lapide cōiūgūtur. vel ꝙ gigas ge
mine substantie crucifigit. Cū aūt ad ꝓ
lationē istoꝝ ꝟboꝝ. Hoc ē corp⁹ meū.
hic est sanguis meus. sacerdos cōficiat
credibile indicat ꝙ xp̄s eadē verba dicē
do confecit. Dex cū dn̄s prius fregerit
ꝗꝫ cōsecrauerit. videt ꝙ eccia q̄ prius cō
secrat ꝗꝫ frangat. aliter agit ꝗꝫ xp̄us ege
rit. ⁊ sic peccat. quoniaꝫ ei⁹ actio nostra
debet eē instructio. Sup hoc dixerunt
q̄dam ꝙ xp̄s post bñdictionē ⁊ cōuersi
onem fregit. nā tūc cōfecit cuꝫ bñdixit.
litterā hoc ordine cōstruentes. Accepit
panem ⁊ bñdixit subaudiendū ē dicēs.
Hoc ē corpus meū. ⁊ tūc fregit ⁊ dedit
⁊ ait. Accipite ⁊ comedite. ⁊ iterauit h̄
est corpus meū. Prius ergo ꝓtulit hec
verba vt eis vim conficiendi tribueret.
deinde ꝓtulit eadē. vt apl'os formā cō-
ficiēdi doceret. Alij dixerūt ꝙ etiaꝫ xp̄s
prius fregit ꝗꝫ cōsecrauerit nam pri⁹ be
nedixit ⁊ postea fregit. demū protulit ꝟ
ba illa. hoc est corpus meū ⁊c. ⁊ tūc de-
dit. ⁊ ꝯm hoc ⁊ sacramētū confecit ⁊ for
mam instituit post bñdictionem. cū di-
xit hoc est corpus meū. intelligētes illā
benedictioneꝫ fuisse. vel aliquod signū
quod super panem impressit. vel aliqđ

verbum quod super panem expressit.
Quibus illud videtur obsistere ꝙ p̄us
fregit ꝗꝫ dixit. hoc est corpus meuꝫ. nec
est etiaꝫ credibile ꝙ prius dederit ꝗꝫ cō
fecerit. Sane dici potest ꝙ xp̄us virtu-
te diuina nobis occulta primo cōfecit.
⁊ postea formā expressit sub qua poste-
ri benedicerent. Ip̄e nāqꝫ per se virtute
ꝓpria benedixit. nos ꝟo ex illa virtute
quā indidit verbis. Cū ergo sacerdos il
la xp̄i verba pronūciat. hoc est corpus
meū. ⁊ hic est sanguis meus. panis ⁊ vi
num in carnem ⁊ sanguinem cōuertū-
tur illa verbi virtute qua verbum caro
factum est. ⁊ habitauit in nobis. qua di
xit ⁊ facta sunt. mādauit ⁊ creata sunt.
qua feminā mutauit in statuā. ⁊ virgaꝫ
ꝯuertit in colubꝝ̄. qua fontes mutauit
in sanguinem. ⁊ aquā cōuertit in vinū.
Nam si verbum Helie potuit ignē de
celo deponere. nonne verbum xp̄i pote
rit panem in carnem mutare. certe ma-
ius est de nihilo creare. quod non est. ꝗꝫ
quod est in aliud trāsmutare. ⁊ incōpa-
biliter maius ē ꝙ deus ita factus ē ho-
mo ꝙ non desinat esse deus ꝗꝫ ꝙ panis
ita fiat caro ꝙ desinit esse panis. Illud
per incarnationem semel factuꝫ ē istud
per consecrationem iugiter fit. Ad pro
lationem ergo ꝟborum panis diuinit⁹
transsubstātiatur in carnē. diuina eñ et
materialis huius sacrificij substantia ē
verbum qđ accedens ad elementū ꝑfi-
cit sacramentū. sicut verbū carni vnitū
efficit hominē xp̄m. Notandū est aūt
ꝙ in corpore xp̄i vndecim miracula cō
siderant. de quibus expressa reddi ratō
non potest. licet similitudinarie ratōes
ad hoc deseruiant. Primū est quia pa-
nis ⁊ vinū transsubstantiant in corpus
⁊ sanguinē. de quo iam rationes posite
sunt. Alia etiam ratio huic deseruit. qꝛ
⁊ cibus ⁊ potus corꝑalis fit caro ⁊ san-
guis mediante natura. multo ergo for-
tius ip̄a natura. s. deus immediate face

re pōt ꝙ panis cōuertat in corpus suū. ⁊ vinū in sanguinē. Secundū est ꝙ quotidie panis transsubstantiatur i corpus ⁊ nullum fit augmentū in deo. Ratio huic defuit quia ⁊ si scio aliqđ secretum quod pluribus manifesto. licet illud omēs illi me reuelante sciant tamē in me solo siue in mente mea nullū ꝓpter hoc fit augmentū. Terciū quia quotidie sumitur ⁊ comeditur. nec aliqua fit eius diminutio. ratio. quia si de lumine meo lumina mille sumant nil deperit in meo. nam ⁊ vidua sareptana comedebat ⁊ nunꝗ diminuebatur farina de hydria. nec oleū de lechito. Octauum est quia indiuisibile diuidit ⁊ in qͣlibet ꝑte eucharistie totus ⁊ integer remanet. ratio in speculo in quo aliquid repñsentat. et si diuidat ꝑ ꝑtes in qͣlibet parte idem repñtatur vt dicet in seqͣnti ꝑticula super verbo simili mō. Quintum quia a criminosis sumptū non coinquinatur. ratō quia nec sol transiens super loca fetida coinqͣnatur. Sextū quia corpus xp̄i qđ est cibus vite pctōribus est mortale. vt dictum ē in prohemio huius ꝑtis. ratio quia ⁊ infirmis ⁊ debilib⁹ corꝑa bona cibaria ⁊ capones ⁊ bona vina sunt nociua. Septimū qꝛ sumptū a sacerdote ⁊ quolibet alio. ore clauso in celū rapitur. vt iam dicet sup verbo accipite. ratio quia de corꝑe virginis incorrupte xp̄us exiuit. qꝛ etiā de monumento clauso surrexit cum sit res simplicissima. ⁊ ostio etiam clauso i locū vbi erāt discipuli intrauit. Octauū cū sit corpus immensum ⁊ in tāꝑua hostia stat. ratio quia ⁊ pupilla oculi qͣ minima est magnū montē apprehēdit

Nonum quia idem corpus totum simul in diuersis locis cōsistit. ⁊ a diuersis ꝑcipitur. Ratio qꝛ ⁊ verbū hominis semel ꝓlatum iuxta vocis naturā totū simul ē in auribus diuersoꝝ. Preterea qui fecit corpus ⁊ locum vtrūqꝫ facit in altero esse vt vult. Rursus luna ⁊ sol et lumen in diuersis locis a diuersis videtur. Decimū qꝛ pane transsubstantiato remanēt accidentia panis. s. pond⁹. color. ⁊ sapor. ratio per similitudinem deficit hic. vt dicetur super verbo fregit.

Vndecimū quia sub specie panis est ⁊ sumit corp⁹ ⁊ sanguis xp̄i. immo totus xp̄s. simil̄r sub spē vini ē et sumitur vtrūqꝫ. ⁊ tñ non est ibi duplex sumptio corꝑis ⁊ sanguinis xp̄i. Ratio qꝛ licet i vno prandio comedā añ potum ⁊ post nō tñ dicor bis prandere. ⁊ de hoc dicet sub. vij. ꝑticula super ⱱbo. Silr̄ modo.

Verūtamē sicut ait leo papa. Quid qͣris nature ordinem in xp̄i corꝑe. cum preter naturā sit ip̄e xp̄s natus ex ⱱgīe. Et nota ꝙ quedam matrona singulis diebus dñicis offerebat panes btō gregorio. qui cum post missarum solennia corp⁹ dñi illi offerret ⁊ diceret. Corpus dñi nr̄i ih̄u xp̄i custodiat te i vitā eternā Illa lasciua subrisit. ip̄e ⱱo mox dextrā ab eius ore cōuertēs. ꝑtē illā dñici corporis sup altare deposuit. deinde corā ꝑp̄lo matronā interrogauit ob quā causam ridē p̄sumpserit. At illa inquit. qꝛ panem quem proprijs manibus feceram tu corpus domini appellabas. tūc Gregorius pro mulieris incredulitate se in oratōnem prostrauit ⁊ surgēs particulam illā panis ad instar digiti carnem factam reperit. ⁊ sic matronam ad fidem conuertit. Orauit iterū ⁊ carnem illam in panem conuersam vidit ⁊ matrone sumendā tradidit. Legit quoqꝫ ꝙ cū Hugo de san. vic. doctor excellētissimus vltima infirmitate laboraret. corpus dñi instāter petijt sibi dari. Cumqꝫ nullū cibū retinere posset. fratres eius turbatōem timētes simplicem sibi hostiam attulerunt. Quod ipse per sp̄m agnoscens ait. Misereatur vr̄i de⁹ frēs cur me deludere vult̄. Iste. n. quē portastis dñs me⁹ nō ē. at illi attoniti mox

corpus dn̄i attulerat. ꝫ ipse videns se nō
posse recipere. eleuatis in celū manib⁹
sic orauit. Ascendat filius ad patrem et
spūs ad deū q̄ fecit illū. Ecc̄s vlt. Et in
ter hec v̄ba spm̄ emisit. ⁊ corpus dn̄i ibi
dem disparuit Quinqꝫ aūt ex causis
sacrm̄ corpis et sanguinis sui xp̄us sub
alia specie sumēdū instituit. Prima est
ad augēdū meritū. qm̄ aliud ibi esse cer
nit̄ ⁊ aliud eē credit̄ vt fides habeat me
ritū cui hūana rō nō p̄bet expimentū.
Secūda est ad fouendū sensum ne ab-
horreat animus qd̄ cerneret oculus. q̄r
nō ꝯsueuimus carnē crudā comedere:
vel sanguinem humanū bibere. Fouet̄
em̄ sensus i vno dū vicꝫ solita pcipit. et
edificat̄ fides in altero dū i eo qd̄ videt
q̄le sit. illud qd̄ non videt agnoscit. Ter
cia ē ad vitandū ridiculū ne insultaret
paganus cū illud ageret xp̄ianus vt ita
veritas assit ⁊ ridiculū desit. Quarta q̄r
nō possit mortalis hō intueri claritatē
q̄ est in corpe xp̄i. qd̄ exp̄ti sunt discipl'i
in transfiguratōe. p̄terea panis ꝯfirmat
⁊ vinū letificat cor hoīs. Quinta nō su
mit̄ sub specie agni. ne iudaizare videa
mur de more legali agnum offerentes.
Sequit̄. Fregit. Queri solet. quid xp̄s
in mensa tūc fregit. ⁊ q̄d sacerdos nunc
in altari frāgit. Et fuerūt q̄ dixerūt ꝙ si
cut post cōsecrationē vera panis rema
nent accidentia. sic et vera panis substā
tia. q̄r sicut subiectum nō pōt subsistere
sine accidentibus. sic accidētia nō pn̄t
subsistere sine subiecto. qm̄ accidentis
esse nō est aliud q̄ꝫ inesse. sed panis ⁊ vi
ni substantiis permanentibus ad p̄lati
onē illoꝝ verboꝝ corpus ⁊ sanguis xp̄i
veraciter incipiūt esse sub illis. ita ꝙ sb
eisdem accidentibus vtrūqꝫ vere suscī-
pitur. s. panis et caro vinū ⁊ sanguis. q̄
rū alterū probat sensus. reliquum cre-
dit fides. Hi dicunt ꝙ substantia panis
frāgitur ac atteritur. inducētes ad hoc
illud ap̄li. Panis quē frangim⁹. ⁊ In.
dicit. Vna sabbati cū venissem⁹ ad frā
gendū panē ⁊c. Et s̄m eos dū sacramē-
tum a mure corroditur etiā ipsa panis
substātia comeditur. sub qua corp⁹ xp̄i
mox esse desinit cū corrodi incipit. In
nocentius terci⁹ dixit i speculo ecclesie
ꝙ forma panis frangitur et atteritur. ꝫ
corpus christi sumit̄ ⁊ comedit̄ ea q̄ no
tant corruptionē referens ad formā pa
nis. ea vero q̄ notant acceptionem ad
corpus xp̄i. Berengarius quippe q̄ su
spectus habebatur de heresi. corā nico-
lao papa cōfessus est panē et vinū que i
altari ponunt̄ post consecrationē nō so
lum sacramentum. ꝫ etiam in veritate
verum corpus et sanguinem christi ee.
et sensualiter. nō solū sacramentū. ꝫ eti
om in veritate manibus sacerdotū tra-
ctari. frangi. et fidelium dentibus atteri
Nō autē corpus xp̄i vel in partes diui
dit̄ vel dētib⁹ laceratur. cum sit immor
tale et impassibile. Sed in qua re fiat
fractio vel attritio beatus Augu. osten
dit dicens. Quando christus mandu-
catur reficit non deficit. nec quādo mā
ducam⁹: partē de illo facimus. ⁊ quidē
in sacramento sic fit. nam et christ⁹ car-
nalem sensum discipuloꝝ redarguit. q̄
putabant carnē eius sicut aliā carnem
diuidendā in p̄tes et morsibus laceran
dam. Dicitur aūt forma panis nō ꝙ sit
ꝫ ꝙ fuit. sicut dicebat̄ symon leprosus.
nō ꝙ talis existeret. ꝫ q̄r talis extiterat.
Si vero queratur quid a mure comedi
tur dū sacramentum corrodit̄ vel quid
incinerat̄ cū sacramētū cremat̄. Rn̄det
ipse Inno. ꝙ sicut miraculose sub̄a pa
nis ꝯuertit̄ in corpus dn̄i. cū et incipit
esse sub sacramēto. sic quodāmō mira-
culose reuertit̄ cum ip̄m ibi desinit esse
non ꝙ illa panis substantia reuertatur
que transit in carnem. sed eius loco ali
ud miraculose creatur. q̄uis huiusmodi
accidentia sine subiecto possint sic esse
sic edi. Sequitur. Dedit. Queri

ſolet quale corpus xp̄us in cena dedit
mortale aut immortale. paſſibile aut i-
paſſibile. ac cetera q̄ ad hāc ꝑtinēt q̄ſti
onem. Et licet ſimplicitate fidei ſuffici
at dicere ꝙ tale dedit qualevoluit. ⁊ rur
ſus q̄le dederit ipe nouit. Fuerunt tñ q̄
dixerunt ꝙ ſicut veraciter ipe idē erat q̄
dabat ⁊ q̄ dabat. ita in eo ꝙ dabat erat
paſſibilis ⁊ mortalis. et in eo ꝙ dabat
erat immortalis ⁊ impaſſibilis. ſicut vi
ſibiliter geſtabat ⁊ inuiſibiliter geſtaba
tur. Inuiſibiliter inq̄ꝫ q̄tū ad formam
corpis. nō q̄tū ad ſpēm ſacri. Nā in eo
ꝙ geſtabat. qđ erat hoc apparebat. In
eo vo ꝙ geſtabat qđ erat ipe nō videba
tur. q2 forma panis ⁊ vini velabat for-
maꝫ carnis ⁊ ſanguinis. Hic ē ille verꝰ
dauid q̄ corā achis rege geth ſuis mani
bus ferebat. Qm̄ igitur immortalis da
bat. incorruptibiliter edebat. Hi profe
cto cōcedunt poſito ꝙ pars aliq̄ ſacri ꝑ
triduū mortis xp̄i ſeruata fuiſſet. idem
corpus ſimul ⁊ iacebat mortuum in ſe
pulcro. ⁊ manebat viuū ſub ſacramēto
in ara crucis patiebat. et ſub forma pa-
nis nō ledebat. Sed qm̄ incredibile iu-
dicat vt ſm eandē naturam ſimul eſſet
mortalis ⁊ immortalis. qđ tñ congrue-
bat ei ſm eandem perſonaꝫ. fuerūt alij
qui dixerūt ꝙ xp̄s mortalis vtiq̄ꝫ fuit ñ
neceſſitate ꝫ volūtate. In eo q̄ppe ꝙ im
munis erat ab omī culpa. liber erat ab
omī pena. vt nil morti dberet ꝓ eo ꝙ ni
hil pcti hr̄et. Suſtinuit tñ ſpōte morta-
litatē. q2 mortē ſuſtinere volebat. qm̄ ſi
mortalitatē nō ſuſcepiſſꝫ. oīno mori nō
potuiſſet. Vt g̃ ꝓbaret ꝙ mortalis erat
nō neceſſitate ꝫ volūtate. qñ voluit mor
talitatē depoſuit. ⁊ qñ voluit mortalita
tem recepit. Legitur in euangelio ꝙ cū
iudei duxiſſent ihm vſq̄ꝫ ad ſupcilium
montis. ⁊ eū precipitare vellēt. ille tran
ſiens ꝑ mediū illoꝝ ibat. Cum ergo eēt
ducendus teneri ſe ſicut paſſibilem to-
lerabat. ſed cum eſſet p̄cipitandus ſicut
impaſſibilis ꝑ medium illoꝝ tranſibat.
Poteſt tñ ſalua fide concedi ꝙ tūc tale
dedit quale tunc habuit. mortale vide-
licet ⁊ paſſibile. nō ꝙ poſſet pati ſub ſa-
cramento. ſ. nūc ꝫ ꝙ ſub ſacramēto po-
terat pati. ſ. tūc. Nūc aūt ſumit a nobis
immortale ⁊ impaſſibile. nec tñ maiorē
habet nūc efficatiā. ſicut nec maiorem
potentiaꝫ. Q2 ergo paſſibilis edebat et
tñ non ledebatur nō erat humane natu
re ꝫ diuine potentie qua valebat q̄cq̄d
omnino volebat. Seq̄tur diſcipulis ſu
is. Dubitari ſolet vtrū iudas cū alijs ac
cepit euchariſtiā. Lucas em̄ oſtendit iu
dam interfuiſſe cū alijs qui ſtatim poſt
calicem traditorem cōmemorat dicēs.
Hic eſt calix noui teſtamēti in ſangui-
ne meo qui pro vobis effundet. Verū
tamē ecce manus tradentis me mecuꝫ
eſt in menſa. Quotquot autē interfue-
rūt euchariſtiam acceperūt. Marco te
teſtante qui ait. Et biberūt ex eo om̄es.
Iuxta qđ xp̄s p̄ceperat. teſte Matheo
Bibite ex hoc om̄es. Ecōtra iudas nō
interfuiſſe ꝓbatur. Nam ſm matheuꝫ
ſtatim dixit ihus bibentibus calicē. nō
bibam amodo de hoc genimine vitis
vſq̄ꝫ in diem illum cū illud bibam vo-
biſcū nouū i regno patris mei. Iudas
ergo non aderat qui cū eo non erat bi-
biturus in regno. In hoc caſu forte te-
nendū eſt illud qđ Iohannes inſinuat
q2 cum iudas accepiſſet buccellam exi
uit cōtinuo. erat. n. nox. Xp̄us aūt poſt
alios cibos tradidit euchariſtiaꝫ. Luca
teſtāte qui ait. Similiter ⁊ calicē poſt-
q̄ꝫ cenauit. Patꝫ ergo ꝙ iudas priꝰ exi-
uit q̄ꝫ xp̄us traderet euchariſtiā. Qđ er
go lucas poſt calicem cōmemorat tra-
ditorem ꝑ recapitulationem dictuꝫ itel
ligi poteſt. quia ſepe in ſacra ſcriptura
quod prius factū fuerat poſterius enar
ratur. ſicut matheus biduo ante paſca
cōmemorat alabaſtruꝫ vnguenti quod
ſm Iohannē añ ſex dies paſce mulier

in domo simonis leprosi effudit. ꝫ con
cesso ꝙ iudas accepit eucharistiã quod
plerique ꝯcedunt. quare medicus saluta
ris medicinã dedit egroto. quã ei morti
feram esse sciebat. qm̃ q̃ manducat indi
gne. iudiciũ sibi manducat. Rñdeo for
te vt suo doceret exemplo. ꝙ sacerdos
nõ debet illi cõionem negare. cuius cri
men ⁊ si sit sibi notuȝ. nõ est tñ ecclesie
manifestuȝ. ne forte non sit corrector ꝫ
ꝓditor. Vñ legitur in canone. Nõ pro
hibeat dispensator. i. sacerdos pingues
terre. i. peccatores mensam dñi. i. corpꝰ
⁊ sanguineȝ xpi manducare. ꝫ moneat
exactorem timere. Sed cũ minus ma-
lum sit reddi suspectũ de crimine q̃ꝫ cõ
mittere crimẽ. ⁊ de duobus malis cum
alterꝝ vrget minus sit eligenduȝ. videt
ꝙ discretus sacerdos negare debet eu-
charistiã criminoso q̃tenus minus ma-
lũ incurrat vt maius euitet. i. vt reddat
suspectus ne manducet indigne. Sane
cũ nemo debeat vnũ mortale cõmitte-
re ne ꝓximus aliud mortale cõmittat
eligendũ est potius sacerdoti nõ ꝑdere
peccatorẽ q̃ꝫ vt ille nõ peccet. ꝫ ille poti
us debet eligere vt abstinẽdo reddatur
suspectus q̃ꝫ ꝙ cõicando mãducet indi
gne. Sed q̃ritur an xps ad bonũ an ad
malũ eucharistiã iude tradiderit. Et q̃-
dem non videt ad bonũ dedisse. ne sua
sit intentione fraudatus. q̃ teste ꝓpheta
fecit vniuersa q̃ voluit. Judas em̃ non
ad bonũ ꝫ ad malum accepit. ꝫ nec ad
malũ dedisse videt qꝛ xpus nõ est actor
maloꝝ ꝫ vltor. Rñderi põt ꝙ si hec pre
positio ad. cũ dĩ dedit ad malũ. intentiõ
nem denotet vel affectũ. falsa est ꝓposi-
tio. Si aũt consecutionẽ innuat vł effe
ctũ vera ẽ. Sane qꝛ xps buccellã intin-
ctam iude porrexit. cõstitutũ ẽ ab eccia
ne eucharistia det intincta. Nec debȝ i-
telligi ꝙ sꝫ buccella panis intincta xps
eucharistiam dederit traditori. sed per
buccellam intinctam atque porrectã suũ

denique traditorẽ expressit. Sequit. Acci
pite ⁊ mãducate. quis vnq̃ꝫ crederet ꝙ
panis in carnẽ ⁊ vinũ in sanguinẽ con-
uerti potuisset nisi ipse saluator hoc dice-
ret qui panem ⁊ vinũ ⁊ oĩa ex inuisi-
bilibus creauit. Voluit ergo ꝑ nos pa
nem ⁊ vinũ sibi offerri ⁊ ab ipo diuini
tus consecrari vt fidelis populus cre-
dat verum esse misteriũ qḋ ipe tradidit
discipulis suis dicens. Accipite ⁊ man
ducate. Similiter ⁊ de calice dixit. Sa-
ne nõ est intelligendũ ꝙ sumptũ corpꝰ
de manu domini sibi discipuli ministra-
rent. sed qui consecrauit idẽ ⁊ ministra
uit. Ac si diceret. Comedite. vtrãque hu-
ius sacramenti comestionẽ insinuans.
Dupliciter em̃ corpus xpi comeditur.
quia dupl'r intelligit. s. verꝫ quod de vir
gine traxit ⁊ in cruce pependit ⁊ misti-
cũ quod ẽ ecclesia xpi spũ vegetata. De
vero corpe dominus ait. Hoc est corpꝰ
meũ qḋ ꝓ vobis tradet. De mistico di-
cit apostolus. Vnus panis ⁊ vnũ cor-
pus multi sumus. Verꝫ corpus xpi co
meditur sacramẽtaliter. id ẽ sub specie.
Misticũ autẽ comedit spũalit id ẽ sub
specie panis in fide cordis. De comesti
one sacramentali dicit dñs. Accipite et
comedite hoc ẽ corpus meuȝ quod pro
vobis tradet. hoc facite in meã cõmẽo-
rationeȝ. Hoc modo tam boni q̃ꝫ mali
xpi corpus manducant. sed boni ad sa-
lutem. mali vero ad iudiciũ. nisi ei ⁊ ma-
li xpi corpus comederent. non dixisset
apostolus ad Corin. xi. Qui mãducat
indigne. iudiciũ sibi manducat nõ diiu
dicans corpus dñi. Ille aũt indigne su
mit q̃ sacramẽtaliter ⁊ non spũaliter su
mit. Nam ⁊ iudas cũ alijs eucharistiaȝ
tradit accepisse. vt iam dictũ ẽ. De spi-
rituali comestione dñs ait. Nisi mãdu-
caueritis carnem filij hominis. ⁊ bibe-
ritis eius sanguinẽ non habebitis vitã
in vobis. Hoc mõ corpꝰ xpi comedũt
soli boni. Vñ qui mãducat meã carnẽ

⁊ bibit meū sanguinem. in me manet ⁊
ego in eo. Nā q̇ manet in caritate. i deo
manat ⁊ deus in eo. Ut q̇d paras den-
tem ⁊ ventrē. crede ⁊ manducasti. Qui
credit in xp̄m comedit ip̄m. qm̄ incorpa
tur xp̄o ꝑ fidē. i. mēbrū ei⁹ efficit. vel in
vnitate corpis ei⁹ firmi⁹ solidat. Alibi
em̄ qđ mādncat incorpatur. ⁊ q̇ mandu
cat incorporat. hic aūt qđ manducat in
corpat. ⁊ q̇ mādncat incorpat. Utrūq;
modum edēdi xp̄s insinuat vbi dicit.
Sp̄us ē q̇ viuificat. caro non ꝓdest q̇c-
q̄. q: caro xp̄i nisi sp̄ualiter comedatur
nō ad salutē ȝ ad iudiciuȝ manducat.
Sed q̇d fit de corpe xp̄i postq̄ sumptū
fuerit ⁊ comestū. Rn̄deri pōt ꝙ si p̄ntia
q̄ritur corpalis. in celo q̄rat vbi xp̄s est
in dextra dei sedens. Ad tp̄s tn̄ p̄ntiam
exhibuit corpalē. vt ad sp̄ualē p̄ntiā in-
uitaret. Un̄ cū sacr̄m tenet gustat ⁊ co
medit. xp̄s corpaliter adest in visu in ta
ctu in sapore. ⁊ q̄diu corpalis sensus af
ficit corpalis p̄ntia nō aufertur. Postq̄
vo in ꝑcipiēdo sensus deficit corpalis.
deinceps nō est q̄renda corpalis p̄ntia.
ȝ sp̄ualis ē retinēda q: dispensatōne cō
pleta xp̄s de ore trāsit ad cor. Melius
ē em̄ vt ꝓcedat ad mentē q̄ descēdat in
ventrē. cibus ē non carnis ȝ aīe. Uenit
vt comedat nō vt cōsumat. vt gustetur
nō vt incorpetur ore comedit. ȝ stoma-
cho nō digerit. reficit aīm ȝ nō effluit i
secessum. Illud vo qđ dn̄s ait. Omne
qđ in os intrat in ventrē vadit. et in se-
cessum emittit. nō de sp̄uali ȝ de carna
li cibo dictū ē. ꝙ si forte secessus seu vo
mitus post solam eucharistie ꝑceptiōeȝ
euenerit ex accidentibus humorib⁹ ge
nerat cū interduȝ hūores absq; cuiusli
bet cibi materia vel effluant in secessuȝ
vel emittant ad vomitū. Itaq; q̄tū ad
nos fertur ꝑ oīa corruptibilis cibi simi
litudinem. ȝ q̄tum ad se non amittit in
uiolabilis corpis veritatem. spēs quoq;
corroditur ⁊ maculat. ȝ veritas nunq̄

corrūpitur aut inquinat. si qn̄ tale quid
videris noli timere sibi. ȝ esto sollicitus
tibi. ne tu forte ledaris si male credide
ris. Seq̇tur. Hoc ē corpus meū. Cum
ad ꝓlationē istoꝝ verboꝝ hoc est corp⁹
meū. panis mutetur in corpus. ⁊ ad ꝓ
lationem istoꝝ verborū. hic est sanguis
meus. vinū mutet in sanguinem. ⁊ pri
us proferātur ista verba q̄ illa. videt ꝙ
panis prius mutetur in corpus q̄ vinū
in sanguinē. ⁊ ita videt per consequens
ꝙ corpus sine sanguine est vel sanguis
sine corpe. Propterea dicitur a q̇busdā
ꝙ cum totū est dictū. totū est factū. no-
lentes vel non valentes ipius cōuersio
nis determinare momentū. Alij vo di
cunt ꝙ licet ad ꝓlationem precedentiū
verboꝝ panis antea mutet in corpus.
⁊ ad ꝓlationē sequentiū vinum postea
mutetur in sanguinem. nunq̄ tamē cor
pus ē sine sanguine. ⁊ sanguis sine cor
pore. sicut neutrum est sine anima. sed
sub forma panis sanguis existit i corpo
re per mutationem panis in corpus et
econuerso non ꝙ panis in sanguinē vel
vinū mutetur in corpus. sed q: neutrū
potest existere sine reliquo. de h̄ iā dice
tur. Sed q̄ritur q̇d demōstrauit xp̄s qn̄
dixit hoc ē corpus meū. ꝑ hoc ꝓnomē
hoc. nō. n. videt ꝙ panē. q: panis n̄ erat
corp⁹ xp̄i. nec etiā corp⁹. q: nōdū illa v̄
ba ꝓtulerat. ad q̇ꝝ ꝓlatōem panē mu
tauit in corpus. Sup h̄ dicūt q̇daȝ ꝙ ꝑ
hoc ꝓnomē nil demōstrat ȝ illud mālī
ter ponit. Sed s̄m h̄ quō ꝑ dictionē ni
hil significantē fit trāssubstātiatio. Pre
terea dn̄s vtebat illa voce significatiue.
⁊ nos vtimur materialiter. ḡ nō facim⁹
quod ip̄e fecit. Alij dicūt ꝙ ea vis data
est ip̄is verbis ꝙ ad ip̄oꝝ ꝓlationem fit
transsubstantiatio. Item ideo sacerdos
non ꝓfert ea significatiue. quia nō pos
set ea sic proferre. Mētiret. n. si diceret.
hoc ē corpus meū. Uerū a p̄missē q̄stō
nis laqueo facile se absoluit qui dicit ꝙ

xp̄s tunc cōfecit qñ bñdixit. de q̄ dictuʒ
ē sup verbo Bñdixit. Nam si opponat̄
de sacerdote q̄ tunc cōsecrat cū illa v̄ba
ꝓnūciat. Rñdetur ꝙ sacerdos nihil de
monstrat cū illis v̄bis non vtat̄ enūcia
tiue ꝫ recitatiue. queādmodū ⁊ cuʒ ait.
Ego sum vitis vera. Ego sum lux vera.
Ego sum lux mūdi. et innumera talia.
Rursus q̄rit̄ quid demōstrauit cū dixit
Manducate ex hoc oēs licet i nullo q̄
tuoꝛ euangelistarū hoc legat̄ de corpe.
ꝫ tantū de sanguine inuenit̄ dictuʒ. Bi
bite ex hoc oēs. cū em̄ iam panē fregis-
set. si demonstrauit aliq̄d fragmentoꝝ
illud nō debebant oēs comedere. ꝫ sin
gulis debebat singula distribuere. Si
demonstrauit corpus nō poterāt ex illo
ꝫ illud comedere. q2 corpus xp̄i nō mā
ducat̄ p ptes ꝫ integrū. Sane frequēter
in sacra scriptura videt̄ agi de vno. sed
agit̄ de diuersis. vt est illud. bñdixit fre-
git. ⁊ dedit. Bñdixit panē. fregit formaʒ
⁊ dedit corpus. Eodē mō cū dixit. mā-
ducate ex h̄ oēs. ꝓnomē oñdit integrū
corp⁹. ⁊ p̄positio innuit formā diuisam
vt iste sit sensus. Comedite corpus inte
grū sb̄ forma diuisa. nā sola forma p p-
tes diuidit̄. ⁊ totū corpus integrū man-
ducat̄. Sil'r mō p̄t intelligi q̄d subiūxit
hoc ē corp⁹ meū. i. illud quod p̄beo sub
hac forma. Querit̄ etiā si additio vel
subtractio vel trāspositio vel interposi-
tio vel mutatio fiat in illa forma v̄boꝝ
quā xp̄s exp̄ssit vtꝝ effectū cōsecratōis
impediat. vt si dicat̄ addēdo. h̄ ē corp⁹
meū q̄d assumpsi de v̄gine. vel subtra-
hendo. h̄ ē corp⁹. nō dicēdo meum. aut
trāsponendo dicēdo. corp⁹ meū hoc ē.
vel interponēdo. hoc ē vtiq3 corp⁹ meū.
siue mutando. vt hoc ē corp⁹ ihu. Sa-
ne grauiter peccat q̄ q̄dlibet hoꝝ quōli-
bet attēptauerit. p̄sertim si formā inten
dat mutare vel heresim introducere. q2
forma v̄boꝝ quā xp̄us exp̄ssit p oīa de
bet illibata s̄uari c̄tuis s̄m p̄bm. noīa ⁊

verbā transposita idē significēt. necq3 vti
le p inutile videt̄. ⁊ nō verbū ex verbo.
ꝫ sensum ex sensu transferēdū ē. Quid
si inter ꝓlationē forme panis ⁊ vini in-
terponat̄ spaciū ⁊ quidē nihilominus
sit transsubstantiatio. De hoc tñ dubiū
non est s̄m illos q̄ duas asserūt esse for-
mas. vt iam dicet̄. Sed cū ad ꝓlationē
istoꝝ v̄boꝝ. hoc ē corpus meum panis
mutet̄ in carnē. ⁊ ad ꝓlationē illoꝝ. hic
est sanguis meus. vinū mutet̄ i sangui
nem videt̄ ꝙ panis sine vino. ⁊ vinum
sine pane valeat cōsecrari. vt p̄missuʒ ē
⁊ ita si post ꝓlationē istoꝝ ⁊ añ ꝓlatio-
nem illoꝝ impedimentū accedat sacer-
doti. quo minus ꝓcedere valeat videt̄
ꝙ panis sit mutatus in carneʒ. vino in
sanguinē nō mutato. Nūq̄d ergo h̄ ca-
su alius sacerdos totū repetet a princi-
pio. ⁊ sic sup panē iterabit̄ consecratio.
an v̄o ab eodē loco tantū incipiet in q̄
sacerdos ille dimisit ⁊ sic diuidet̄ miste
riū vnitatis. Sup hoc itaq3 legit̄ in ꝯci-
lio toletano. Censuimus ꝯuenire vt cū
a sacerdotibus missaꝝ tp̄e sacra miste-
ria cōsecrant̄. si egritudinis accidat cu-
iuslibet interuētus quo ceptū nequeat
cōsecrationis expleri misteriū. sit libeꝝ
ep̄o vel p̄sbytero alteri cōsecrationē exe
qui cepti officij vt p̄cedētibus supple q̄
defecerūt libenter alij ꝓ cōplemēto suc
cedāt. De hoc etiā dicet̄ in. vij. pticula.
sup verbo noui ⁊ eterni. ad finē. Verū
cū inter theologos de tempe consecra-
tionis sit diuersa sententia q̄busdā dicē
tibus. ꝙ cū totum est dictū. totum ē fa
ctum. alijs asserētibus ꝙ panis añ mu-
tatur in corpus. ⁊ postea mutat̄ vinū i
sanguinē vt dictū ē. ideo pleriq3 tutius
incedētes affirmāt ꝙ alius sacerdos re-
petere debet cōsecrationem atq3 pfice-
re. qm̄ nō d̄r iteratū q̄d nescit̄ eē factuʒ.
Tamen ne vlla fiat iteratio vel diuisio
sacramenti. nec aliquis scrupulus erro
ris vel dubitationis remaneat cōsulti⁹

indicat᷑. vt illa tal' oblata studiosissime ꝓ infirmis recondat᷑. ⁊ sup̲ alijs speciebus panis ⁊ vini totus canon repetat᷑. ⁊ p̄missa hostia ꝯsecrata in fine misse a ministro vel alio sumat᷑. Sȝ si vinū inueniri nō possit. vel aliquo casu intercedente defuerit. querit᷑ vtꝝ necessitate cogente vel casu intercedente. sola panis materia possit in eucharistiā cōsecrari. sicut ⁊ sub sola panis specie dȝ eucharistia reseruari. Sūt sane q̇ dicūt ꝙ cum verbū ⁊ elementū ꝯficiāt sacramentuȝ: nec forma v̇boꝝ nec materia reꝝ quas xp̄s expressit mutari siue dimidiari p̄t qꝛ sicut vinuȝ sine pane. sic panis sine vino mīme consecrat᷑. Vn̄ siue aqua ꝓ vino mittat᷑ in calicē. siue ordiū ꝓ frumento formet᷑ in panem. sicut neutꝝ p̲ se. sic neutꝝ cū alio trāssubstantiat᷑ i carnem aut mutat᷑ in sanguinē. Nā si panis sine vino vel vinū sine pane mutari posset in carnē aut sanguineȝ. in his itaqȝ regionib9 in q̇bus alterutꝝ inueniri nō potest. licite posset alteꝝ sine altero consecrari. min9 em̄ ignorantia ꝗ̄ necessitas vel negligentia ꝗ̄ difficultas excusat. Alij v̇o dicūt ꝙ cū xp̄s prius ꝯuerterit panē in carnē. ⁊ postea mutauerit vinū in sanguinē sicut euangelice lectionis textus ostēdit. ⁊ sine vino panem. ⁊ sine pane vinū consecrari cōtingit. Grauiter tn̄ offendit q̇ negligenter vel ignoranter alterutrā spēm p̄termittit. graui9 q̇ scienter aut sponte. maxie si formā intendit mutare vl' heresim introducere. Quid ḡ faciendū sacerdoti si vinū post ꝯsecrationē cōperiat p̄termissum. r̄ndeo. si hoc studiose cā introducendi heresim factū est. nō est sacr̄m corpis. si v̇o p̲ obliuionē vel negligentiam. nihilomin9 facta est ꝯsecratio corporis vt p̄missum est. tūc tn̄ vt dicūt aliqui vinum apponere dȝ ⁊ sup̲ illō solū mō verba ad consecrandū sanguinē repetere. s. ab illo loco. Sil'i mō ⁊c̄. vsqȝ in finem. omissis tn̄ crucibus duab9 q̄ue fiūt singillatim sup̲ panem. Alij v̇o dicūt ꝙ vino apposito in calice panē ꝯsecratum dȝ imittere. sic ꝙ possȝ absqȝ aliqua repetitione sumere sacrificiū sicut fit i die pasceues. Alijs videt᷑ ꝙ non dȝ vinū apponi ne scandalū generet᷑. Sȝ qȯ p̄mi dicūt veri9 ē. nā vtili9 scandalū nasci p̲mittit᷑ ꝗ̄ v̇itas relinquat᷑. Si ei h̄ v̇itas p̄termittat᷑. s. ꝙ vinū nō apponat᷑. nō p̄t v̇e dici h̄ sacr̄m ꝯmixtio corpis ⁊ sanguis. nec corp9 xp̄i sine sangui ne sumi dȝ. Vel hostia seruet᷑ ⁊ sup̲ aliis spēbus canō repetat᷑ vt p̄missum est. Verūtn̄ si sacerdos aq̄ gustata ieiuniū soluerit. illa die nō iteret sacr̄m. Si aūt añ v̇ba trāssubstātiatiōis. s. h̄ ē calix ⁊c̄. aduerterit vinū fore p̄termissum. vl' etiam vtrūqȝ. s. vinū ⁊ aquā. tūc illa apponat i calice. ⁊ i ꝯsecratōe ꝓcedat. reincipiens ab illo loco. Hāc igr̄ oblatōȝ ⁊c̄. si v̇o vinū sine aq̄ apponat᷑ nō iō min9 ē sacr̄m. vt dicet᷑ in se. ꝑticula sup̲ v̇bo. noui ⁊ eterni testamēti. Quid si aliq̇d de sanguine stillauerit. de h̄ ēt dicet᷑ sup̲ v̇bo q̇ ꝓ multis. Verū cū interdū vni pōtifici multi sacerdotes ꝯcelebrent. ꝓut dicet᷑ in. vj. ꝑte sb̄ q̇nta feria cene dn̄i vbi agit᷑ d̄ oleo infirmoꝝ. si forte nō sil' oēs cōsecratoria v̇ba ꝓnunciēt. q̄rit᷑ an ille solus ꝯficiat q̇ p̄m9 illa ꝓnunciat. ⁊ an ceteri iterāt sacr̄m. Si ei h̄ ꝯcedatur poterit ꝯtingere ꝙ ille nō ꝯficit q̇ principaliter celebrat. ⁊ ille ꝯficit q̇ secūdario celebrat. ⁊ sic pia celebrantis intentio defraudat᷑. Sane dici p̄t. ꝙ siue p̄us siue posteri9 ꝓferāt sacerdotes. referri dȝ eoꝝ intentio ad instās ꝓlatiōis ep̄i. cui p̄ncipaliter celebrāti cōcelebrant. ⁊ tūc oēs sil' ꝯsecrāt ⁊ ꝯficiūt. ꝗ̄ꝗ̄ nōnulli ꝯsentiāt ꝙ q̇ p̄m9 ꝓnūciat ille ꝯsecrat nec alioꝝ defraudat᷑ intentio. qꝛ factū ē qȯ intenderāt. Cōsueuer̄t āt p̄sb̄r̄i cardinales romanoꝝ circūstare pōtificem ⁊ cū eo p̲iter celebrare ⁊ ꝯsummato sa-

crificio de manu ei⁹ cōionē accipe. sigñ
tes apl'os. q̄ cū dño pⁱter discūbētes sa
cram de manu ei⁹ eucharistiā accepert
Et in eo ꝙ ꝯcelebrāt oñdunt apl'os tūc
a dño ritū hui⁹ sacrificij didicisse. Sa
ne dictis v̄bis illis. H̄ est corp⁹ meū. sa-
cerdos eleuat corp⁹ xp̄i. iuxta illō Leui
tici. xxiij. offeretis panes p̄mitiaꝝ duos
de duab⁹ decimis sil'r q̄s eleuabit sacer
dos corā dño. p̄mo vt cūcti astātes illō
videāt ꝛ petāt ꝙ ꝓficiat ad salutē. iuxta
illō. Ego si exaltat⁹ fuero a terra ꝛc. Se
cundo ad nōndū ꝙ nō est aliud dignū
sacrificiū. imo est sup oēs hostias. Ter-
cio exaltatio eucharistie i manu sacer-
dotis sigt xp̄m veꝝ panē ꝑ ꝓphas i scri
pturis exaltatū. qñ. s. eius incarnatiōez
ꝓphetisabant. Vñ Jsa. Ecce v̄go cōci-
piet. ꝛ hūc cibū fore ceteris excellentio
rem. sil'r ꝛ de potu. Quarto sigt resurre
ctionem. Quito hostia eleuat vt ppl's
nō p̄ueniēs ꝯsecrationē. ſʒ ex h̄ cogno-
scens illā factā eē ꝛ xp̄m sup altare ve-
nisse reuerēter ad terrā ꝓsternat. iuxta
illō ad Phil. In noie iesu oē genu fle-
ctatur ꝛc. Et illū corde ꝛ ore adorēt. iux
illō apl'i ad Roma. Corde credit ad iu-
sticiā. ore āt ꝯfessio fit ad salutē. Alia rō
ponet ꝓpe finē. xj. pticule canonis. Li-
cet igit fides sufficiat ad salutē. iux illō
Aug. crede ꝛ mādu casti. nō tñ supflua
est eleuatio. tū ꝓpter cās p̄missas. tum
q2 vbi tp̄s ꝛ locus agēdi op⁹ se offerūt
fides sine opibus ſm Jacobū mortua
est. Propter easdē q̄ʒ cās calicis eleua
tio licet sanguis videri nō possit super
flua nō est. Vtꝝ āt calix coopt⁹ eleuari
debeat. dicet in sequēti pticula sup v̄bo
q̄ ꝓ vob. Et tam corp⁹ q̄ʒ calix cū vtra-
qʒ manu eleuant ꝓpter maiorē reuerē-
tiam ꝛ securitatē. Et exinde strigit pol-
lices ꝛ indices. ꝓut dicet sup v̄bo. Vñ
ꝛ memores. in eleuatione autē vtriusqʒ
squilla pulsat. Nā in veteri testamento
leuite tpe sacrificij tubas clangebāt ar-
genteas. vt eaꝝ sonitu ppl's p̄monitus
foret ad adorandū dñm p̄parat⁹. Et ꝓ
pter causam eandē squilla pulsat dum
corpus xp̄i ad infirmū portat. Mula
etiā capellā dñi pape baiulās squillam
fert. ob reuerenciā reliquiaꝝ q̄s portat.
tunc etiam cerei accendunt ꝓpter cām
in. ij. pte. sub ti. de acolito scriptā.

Septima pars canonis.

Simili modo ꝛc.

Septia ps. Licet sub vtraqʒ spē
sumat vtrūqʒ. s. corp⁹ ꝛ sanguis.
vtraqʒ tñ spēs cōsecrat ꝛ neutra supflu
it. vt ostendat ꝙ xp̄s humanā naturam
totā assumpsit. s. corp⁹ ꝛ aiam vt totam
redimeret. Panis eñ refert ad carnez
ꝛ vinū ad aiam. q2 vinū sanguinē opat
in q̄ sedes est aie. Vñ legit in Leuitico
Aia carnis in sanguine est. Moises q̄ʒ
testat ꝙ caro ꝓ corpe. sanguis āt offert
ꝓ aia. q̄ circa panis ꝛ vinū in sacrificio
offerunt. qd̄ valet ad tuitionē corpis et
aie. ne si sub spē panis sanguis sumat
cū corpe. ꝛ sic sub altera tātū spē sumat
ad alterius tm̄ putet ptinere salutē. Et
q̄uis sub spē panis sanguis sumat cuʒ
corpe. ꝛ sub spē vini sumat corp⁹ cum
sanguine. tñ ſm Jnnoc. iij. nec sanguis
sub spē panis. nec corpus sub spē vini
bibit aut comedit. q2 sicut nec sanguis
comedit nec corpus bibit. ita neutꝝ sb
spē panis bibit. aut sub spē vini come-
ditur. ꝛ si ꝯcessibile videat ꝙ corpus bi
bendo ꝛ sanguis comedendo sumatur
Est ḡ ſm eū modus sumēdi carnem et
sanguinē q̄ neutꝝ manducat aut bibit
ꝛ iō recte statuit in canone ꝙ corp⁹ xp̄i
sacerdos sine ei⁹ sanguine non sumat.
Vñ in quibusdā locis post sumptionē
corpis ꝛ sanguis xp̄i aliq̄d de ipso san-
guine reseruat in calice. ꝛ supinfundit
vinū puꝝ. vt alij cōicantes inde sumāt
nō eñ eēt decēs tm̄ sanguinē conficere
nec calix capax inueniret. Vtꝝ autē ꝓ

contactū sanguinis vinū appositū effi
ciatur sacrm̄. dicet sup vbo. hic est calix
Sequitur. postq̄ cenatū ē ⁊c. Deciaquar
ta luna p̄mi mēsis ad vesperā xp̄s s̄m
legē typicū pasca cuz aplis celebrauit.
de quo cū dixisset. Desiderio desidera
ui hoc pasca manducare vobiscū anq̄
patiar. cur h̄ diceret statim ostendit. vt
s. veteri pasce finē iponens. noui pasce
substitueret sacramentū. Accipiēs em̄
panem benedixit ac fregit deditq̄ disci
pulis suis dicens. Accipite ⁊ comedite
h̄ est corpus meū qđ p̄ vobis tradetur
Silr ⁊ calicē postq̄ cenauit dicēs. Bi
bite ex h̄ om̄es. h̄ est sanguis noui testa
menti q̄ p̄ vobis ⁊ p̄ multis effundet
in remissionē pctōꝝ. h̄ facite in meā cō
memorationē. hac igit̄ istitutione isfor
mati celebram⁹ iugiter p̄ mysteriū qđ
semel offerebat in p̄ciū. Nā vbi veritas
venit figura cessauit. Xp̄us em̄ post ce
nam corpus ⁊ sanguinē suū dedit aplis
vt h̄ sacramentū velut vltimū testatoris
mandatū artius memorie ꝯmendaret
Vn̄ nouissimū cōdens heredib⁹ testa
mentū dixit. Vos estis q̄ p̄mansistis me
cum in tentationib⁹ meis. ⁊ ego dispo
no vob regnū sicut pr̄ me⁹ mihi dispo
suit. vt edatis ⁊ bibatis sup mēsam me
am in regno meo. Et licet apl'i euchari
stiam nō ieiuni accepint. nō ideo calū
niandum est q̄ pransi debeāt h̄ sacrm̄
recipe. sicut faciebāt illi q̄s apl's arguit
dicens. Cōuenientibus vob in vnū. iaz
non est dn̄icam cenā māducare. vnus
q̄sq̄ em̄ p̄sumit cenā suā ad manducan
dum. ⁊ ali⁹ q̄dem esurit. alius ebri⁹ est.
Itē ex hoc vbo postq̄ cenatū est. videt
q̄ sacerdos cōicare debeat priusq̄ tran
seat ad calicis ꝯsecrationē. Sz de h̄ dice
tur sb ti. de cōicatōe sacerdotis. Sequit
Accipiēs ⁊ hūc p̄clarū calicē ⁊c. ponit
ꝯtinēs p̄ ꝯtēto. Nā ⁊ vn⁹ ⁊ idē. ⁊ tūc et
nūc. ⁊ h̄ ⁊ ibi sacrificat ab oibus. totus
ē in celo. totus ē in altari sic. ⁊ sedet ad
dextram patris. ⁊ manet sub sp̄ē sacra
menti. sicut factuz est in. vj. p̄ticula sup
vbo. eleuatis oculis. q̄ aūt vinū i calice
ꝯsecrauit. patet q̄ ex eo q̄ ipse subiunxit
Nō bibam āmodo ex hoc genimine vi
tis ⁊c. Et fiunt iste cōsecrationes cū sig
crucis. vt dictū est in. vj. p̄ticula super
bo Bn̄dixit. q̄ v̄tute crucis ⁊ verborū
fit transsubstantiatio naturaꝝ. Hec au
tem sunt vba. Hic est calix sanguinis
mei. i. continēs sanguinē meū. vel san
guinis significans passionē. Et nota q̄
passio dr̄ calix vel a calida potione. vel
q̄ mensurate sumit. Fidelis em̄ deus
q̄ nō sinit nos affligi. plusq̄ portare pos
sumus. De calice dictum est in p̄te pri
ma sub ti. de picturis. Hic autē paruꝫ
eleuato calice sacerdos illū deponens
nō ōferit eū ad notādū q̄ q̄libet aploꝝ
sic calicē accepit. q̄ vnicuiq̄ dn̄s mini
strauit. Sequit noui ⁊ eterni testamen
ti. subaudi cōfirmatio. noui dicit. quia
nos innouat p̄ fidem xp̄i. eterni dicit.
q̄ lex noua nō est transitoria sicut anti
qua. Vetus em̄ testamētum qđ hirco
rum ⁊ vituloꝝ fuit sanguie dedicatum
p̄mittebat homi t̄palia ⁊ transitoria.
Nouū vo qđ xp̄i sanguine fuit ꝯsecra
tum p̄mittit eterna. Et ideo testamen
tum illđ fuit ver⁹ ⁊ transitoriū. h̄ āt no
uuz est ⁊ eternū. De nouo hr̄. Lu. xxij.
Dispono vobis regnū ⁊c. vt s̄. Vel in
de p̄bat eternū. i. p̄petuū. vn̄ asserit no
uum. i. vltimū. Nouissimū em̄ hois te
stamentum imobile p̄seuerat. q̄ testato
ris morte firmat. iuxta illđ apl'i. Testa
mentum in mortuis cōfirmatum est.
Alioquin nō valet dū viuit qui testat⁹
est. Porro testamētum nō solū dr̄ scri
ptura s̄z ⁊ p̄missio. vt dicet in p̄hemio
sexte ptis. Et s̄m hūc modū dr̄. Hic est
sanguis noui ⁊ eterni testamenti. i. con
firmatio noue ⁊ eterne p̄missiōis. sicut
dn̄s ipse p̄mittit. Qui māducat carnē
meam. ⁊ bibit meū sanguinē hz vitam

eternā. Vn̄ nec ꝑmū testamentū vt in-
q̄t apl'ꝯ sine sanguine dedicatū ē. Lecto
em̄ vniuerso legis mādato. moyses ac
cipiēs sanguinē hyrcoꝝ aut vituloꝝ. ip
sum libꝝ ꝛ oēm ppl'm aspsit dicēs. Hic
est sanguis testamēti qð mandauit ad
vos deꝰ. Ecce q̄ꝫ ꝓprie moyses ꝟba p̄dī
cit q̄bus xp̄s vsus est in cena. Queritur
vtꝝ aq̄ cum vino ↄuertat in sanguinez.
De q̊ etiā iam infra dicet. Si em̄ ↄuerti
tur. ḡ aq̄ est sacramentū sanguinis. imo
videt ꝙ ppl'i. Nā aque multe ppl'i mul-
ti. ꝛ ob h̄ aq̄ vino miscet vt xp̄o ppl'us
adunet. Nā ꝛ de latere xp̄i sanguis exi-
uit ꝛ aq̄. ꝓut tactū est sub ti. de oblatiōe
Si vero non ↄuertit. q̄rit vbi post ↄse-
cratione existit ꝛ quō sepat a vino cui
fuerat in vnū cōmixta. Si aūt post ↄse
cratione aq̄ pura ꝑmāserit. s̄m hoc non
bibit solū sanguinē sacerdos in h̄ sacr̄o
ꝛ sic post ꝑmā sumptōz iteꝝ eodē die cō
municare nō debet ac si p̄ꝰ aquā bibis
set. Nā idcirco sacerdos postq̄ꝫ ꝑfudit
eodē die iterū non sacrificat. qꝛ vinū pu
rificatōis sumpsit. An forte dicet ꝙ sic
vinū mutat in sacramentū redēptiōis.
sic ꝛ aq̄ trāsit in sacr̄m ablutiōis. q̄ d̄
latere xp̄i ꝑiter effluxerūt. Quis h̄ audi
at diffinire. Nā ꝛ illud inquirit. Vtruz
xp̄s resurgēs ex mortuis sanguinē illū
resumpsit quē in cruce effudit. Si eniz
capillus decapite nr̄o nō ꝑibit. q̄ꝫ toma-
gis sanguis ille non perijt q̄ fuit d̄ veri-
tate nature. ꝛ t̄n ille in plerisq; eccl'ijs d̄r
ↄseruari. Quid etiā de circūcisiōe p̄pu
cij vel de p̄cisione vmbilici dicet. an in
xp̄i resurrectōe redijt adveritatē hūane
nature. ꝛ ad locū gl'ificatū. Sed melius
est totuz deo cōmittere q̄ꝫ aliq̄d temere
diffinire. Credit t̄n p̄putiū in lateran̄. ba
silica ↄseruari. licz a quibusdā dicat ꝙ il
lud fuit in ir'l'm delatū ab angelo karo-
lo magno q̄ trāstulit illud ꝛ posuit aq̄s-
grani honorifice in eccl'ia bt̄e marie. sed
post a karolo caluo positū est in eccl'ia.
scz saluatoris apud corosiū. Sed si hoc
veꝝ est mirandū est. Cū em̄ caro illa de
veritate humane nature fuerit credit ꝙ
xp̄o resurgēte ad locū suū glorificatuz
redijt. Aliq̄ t̄n dixerūt ꝙ hoc veruz esse
posset iuxta opinionē eoꝝ qui dicūt id
solū esse d̄ veritate nature humane ꝛ re
surgere. qð ab adaz traductū est. Illud
aūt oīno nephas est opinari qð quidaz
dicere p̄sumpserūt. videlicet aquā in fle
gma ↄuerti. Nā ꝛ de latere xp̄i non a-
quā sed aquaticū humorē. i. flegma mē
tiunt exisse. Duo nanq; p̄cipua ecclesie
sacramēta de xp̄i latere fluxerūt. videli-
cet sacr̄m redemptōis in sanguine. ꝛ sa-
cramentū regeneratōis in aqua. Nō ei
baptizamur in flegmate ꝫ in aq̄. iuxta il
lud euāgelij. nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄
ꝛ sp̄ūsctō non intrabit in regnū celoruz
Quibusdā t̄n non videt absurdū ꝙ aq̄
cum vino trāseat in sanguinē. ea videli-
cet rōne ꝙ aqua ꝑ admixtionē trāsit i vi
nū. ꝛ vinū ꝑ ↄsecrationē trāsit in sangui
nē. aq̄ nanq; trāsit in vinū. cū multo vi-
no modicū infundit aque. Alioq̄n tota
vini s̄ba ꝓpter guttā aq̄ mutaret. vt q̄d-
dā fiat ex illis ↄfusum. qð nec sit aq̄ nec
vinū. ꝛ tota fontis vl' fluminis aqua ꝓpter
modicā vini stillā in ↄfusionis speciem
mutaret. nec panis ille posset in eucha-
ristiā ↄsecrari q̄ factꝰ est de frumēto cui
forte cōmixtū fuit vnū granū ordei vel
auene. Si ḡ plus apponat aque q̄ꝫ vini
erit irritū sacr̄m. Oꝑtet quidē vt t̄m ibi
vini ponat ꝙ aque cōmixtū saporē vini
retineat. De hoc dicet in sexta ꝑte s̄b q̄n
ta feria cene dn̄i ad finē. Sed si etiā post
calicis ↄsecratōz aliud vinū mittat i ca-
licē. illud qð non trāsit in sanguinē: nō
sanguini cōmiscet sed accidentibus pri
oris vini cōmixtū. corpi quod s̄b eis la-
tet vndiq; circūfundit nō madidās cir-
cūfusum. ipsa t̄n accidentia vinū appo-
situm vident afficere. quod inde conijci
tur. quia si aqua pura fuerit apposita vi

ni saporem assumit. Quidam autē vo
luerunt astruere. q sicut aqua pura p
aque benedicte cōtactum efficit bñdi-
cta. sic ⁊ vinū p sacramenti cōtactū effi
citur consecratū ⁊ transit in sanguinez
quorum assertionē minime ratio suffragat.
De quo etiaz dicet sub quinta feria cene
dñi. Sz nunquid irritū est qd gerit. si for
te aqua ptermittat ⁊ videt q sic ex his
que sub ti. de oblatione tacta sunt. Cau
tum quoqz est in canone cypriani q nō
pōt calix dñi esse aqua sola. nec vinum
solū nisi vtrūqz misceat. Sicut nec cor
pus dñi pōt esse farina sola. nisi vtrūqz
fuerit adunatū. ⁊ panis vnius cōpage
solidatū. Et h quidam constanter affirmāt
asserētes q sicut aqua sine vino conse-
crari nō pōt. sic nec vinum sine aq trās-
substantiari valet. qz de latere xpi simul
vtrunqz manauit. Alij vo concedūt q
si quisqz nō intendēs heresim introdu-
cere oblivione vel ignorantia ptermi-
serit aquā nō sit irritū sacramentuz. Il-
lam tn̄ p oblivionē ptermittens venia-
liter peccat. p negligentiam mortaliter
⁊ grauiter ē puniendus. ⁊ sp pt apponi
ante transsubstantiationē. ⁊ qd pdicit
vinū solū nō posse offerri intelligūt ni-
si fiat simpliciter vel ignoranter vel nō
pōt. i. nō dz. Nā ⁊ ecclia grecorum dī non
apponere aquā in sacramento. Ait em
cyprianus. Si qs de antecessoribus vel
ignorāter vel simplr nō obseruauerit.
qd nos dñs facē exēplo ⁊ magisterio
docuit. pōt simplicitati eius de indul-
gentia dñi venia cōcedi. nobis vo non
pōt ignosci qui nūc a dño instructi su-
mus. vt calicem dñi cū vino mixto. i. vi
num cū aqua in calice mixtū sm quod
dñs obtulit offeramus. Ex quibus verbis
apte colligit q vinū aque mixtū xps i
cena discipulis tradidit. Si vo vinū p
termittit. de h dictū est in. vj. pticula su
per vbo hoc est corpus. Porro licet di
ligenti studio vinū optimū p sacrificio

sit querendū. viciū tamen vini non ma
culat mundiciaz sacramenti. quo circa
siue nouū vinū qd dī mustū siue vinū
acidum quod appellat acetum siue eti
am muscidū. in sacrificiū offerat sacrm
conficit ⁊ diuinitus cōsecrat. Vitandū est
tn̄ ne tale vinū vel mixtū vel coctū vel
rosatum vel speciatū in calice ponatur
Sūt tn̄ q dicunt acetū nō esse vinū. cū
ppriā mutauerit naturā. Nā vinū ē ca-
lidum. illud frigidū. ⁊ ido ex eo confici
non posse: sicut nec ex agresta. Nō cō-
cedi pt in aceto ex alio qz ex vino facto
Nā si ex vino factū fuerit secus est. cū ea
dem ppe sit vsia. i. substātia. Julius quoqz
papa dixit q cū lacte cōfici nō pōt. Bo
trus aūt vue in necessitate cōprimi ⁊ in
de cōfici pt. sz de ipo botro nō cōpresso
nō pōt cōicari. Nō pōt etiā cōfici cum
aqua cū qua pannus in musto intinctus
lauat. Illd āt notandū ē q si vinū i ca-
lice cōgelatū fuerit. dz tādiu ibi exalare
sacerdos. donec glacies soluat. q si sic
solui nequerit adhibeat ignē. Si autē
musca vel aranea vel aliquid tale cecide-
rit in calicē aā transsubstantiationē vi-
ni in sanguinē pijci debet vinū illd in
piscinam ⁊ aliud vinū ⁊ aq apponi. Si
vo post transsubstantiationē ibi cecide
rit. vl sanguinē tetigerit. sanguis suma
tur ⁊ illd prius in aliquo calice sepe vi-
no pfundat. ⁊ qzto cautius ⁊ diligētius
fieri pt abluat. ⁊ demū sup piscinā cre-
metur. qz vix posset absqz horrore ⁊ vo
mitu sumi. Ablutionē vo ipam sacer-
dos post confectionē vel mister sumat
Sz ⁊ si quis statim xpi corpe sumpto
nauseam patit. vomitus silr sup piscinaz
comburat ⁊ puluis in piscinā mittatur
Si tamen aliqua hostie pticula videat
ibi. vel si corpus xpi infirmo datū reij-
citur illd reuerenter suscipiat. ⁊ contritū
cū vino in calice sumat. si integrum nequat
recipi. ⁊ si horror sit illd sumere. p reli-
quijs custodiat. Nō est igit danda eu-

charistia egroto vomēti.ꝫ credat ⁊ mā
ducauit. Sꝫ ⁊ si q̄s adeo egrotus est vt
masticare nō possit.tūc tm̄ sumat aquā
a xp̄i corpe tactā.minimam tñ pticulā su
mens totū sumit vt p̄missum ē. Nō est
etiā danda ebrio.insano.heretico.epilē
tico.⁊ sil'ib⁹.nisi īfirmitate cessante. Le
proso tñ dari p̄t ⁊ muto ⁊ egroto ꝯpoti
sue mētis post ꝯfessionē ⁊ ei⁹absolutio
nem a pctis. Qualis āt pnīa iponēda
sit ei q̄ ꝓpter ebrietatē ⁊ voracitatē eu-
charistiā euomit.i canone Bede habet
Et nō ꝙ is q̄ cōicauit si ꝯmode ⁊ absq̄
violētia nature p̄t.dꝫ abstinere a sputo
alioq̄u post horā ꝯuenientē spuere pōt
saltē in loco vbi sputū neq̄at pedibus
cōculcari. Siq̄dez spūalis oia iudicat
⁊ ip̄e a nemine iudicat. ⁊ oia mūda sūt
mūdis. Qꝫ si sup lignū vel lapidez vel
terrā eucharistia vel aliq̄d de sanguine
ceciderit sanguis lingua lambēdus est
⁊ deinde radendus ⁊ extergēdus ē ipse
locus ⁊ puluis in sacrario siue cū reliq̄
is reponēdus. Si v̄o sup corpale ceci-
derit.sugat sicut diligētius fieri poterit
⁊ lauet ter i calice ⁊ aq̄ lotionis sumat
post missam. Deinde corpale recondē-
dum est.⁊ loco reliquiaꝝ seruandū est.
Si v̄o palla altaris intincta fuerit codē
mō ip̄a pticula intincta incisa est ꝓ reli
quijs seruanda. Si āt sup casulā vel al-
bam deguttet.sil'r fiat. Si sup q̄cunq̄
ꝓphanū vestimentū cōburenda est ps
illa.⁊ cinis in loco sacro reponēdus est
vt dicunt. Pius tñ papa statuit.vt si a-
liquid de sanguine stillauerit in terram
lingua lambat. Si v̄o fuerit tabula lo-
cus corrodat ne cōculcet. ⁊ rasura igne
cōsumat.⁊ cinis intra altare condatur
Et si sup altare stillauerit sorbeat mini
ster stillā q̄tum poterit. Si sup linthe-
um altaris.minister lauet lintheamina
que stillā tetigerūt trib⁹ vicib⁹calice sb
terposito ⁊ aqua ablutionis sumat i ca
lice.⁊ iuxta altare recondat. Ibidē etiā

sequit qualis pnīa sacerdoti cui hec cō
tigerunt sit priusq̄ celebret imponēda
Et nota ꝙ si añ transsubstantiationem
effusa fuerit ps mutent palle sub silen-
tio.⁊ celebrās suū officiū exequat. Si
totum effusum sit tunc p̄missa confessi-
one ministret denuo.⁊ reincipiat offici
um. Hanc igit oblationē ⁊c̄. Si v̄o p⁹
transsubstantiationē ps effusa est tūc si
militer officiū exequat. Si totuꝫ ita ꝙ
nihil hauserit.qđ valde enorme est.tūc
ponat hostiā sup ꝓpiciatoriū.⁊ mistret
denuo panē vinū ⁊ aquaꝫ ⁊ reincipiat.
Hāc igit obla.⁊c̄.cōfessione tñ p̄missa
Hostia v̄o seruata sumat postmodū a
ministro in fine misse.vel seruet ꝓ infir
mis. Kursus conciliū aureliañ.statuit
ꝙ qui bene nō custodierit sacrifitium ⁊
mus vel aliud aīal illđ comederit.xl.di
es peniteat. Qui āt pdiderit illđ i eccia
vel ps eius ceciderit. ⁊ inuenta nō fue-
rit.xxx.dies peniteat. In eodē etiaꝫ ca-
pitulo ita sequit in Burcardo li.v. Vñ
scriptū est.pfundēs aliq̄d sup altare de
calice qñ offert.sex dies peniteat.aut si
abundantius septē dies peniteat. Qui
āt pfundit calicē dū misse solēnitas ce-
lebrat.xl.dies peniteat. Si v̄o missa ce
lebrata p̄sbyter neglexerit accipe sacrifi
cium.sil'r.xl.dies peniteat. Et qui pol-
lutus nocturno tpe accepit sacrificium
vij.dieb⁹ peniteat. Qui negligentiā er-
ga sacrificiū fecerit vt a vermib⁹ ꝯsum-
ptum ad nihilū deuenerit.tres q̄drage
simas cū pane ⁊ aqua peniteat. Si inte
grum inuentū fuerit ⁊ in eo v̄mis com
burat.⁊ cinis sub altari recondat. Et q̄
neglexerit q̄ternis dieb⁹ suā negligen-
tiam soluat. Si cū amissiōe saporis sa-
crificiū decolorat.xx.dies ieiunio exple
ant. Qui v̄o conglutinatū miserit.vij.
dies peniteat. Si sacrificiū fuerit sordi
da venustate pditū igne cōburendum
est.⁊ cinis iuxta altare sepeliendus est.
Sic legit in Burcardo li.v.ca.omne.

Istud etiā notandū ē. ꝙ si a naso sacer-
dotis celebrātis sanguis exierit vł nau
sea superuenerit. recipiat in aliq̄ vasculo
ne sancta cōtaminent. ⁊ terso naso vel
ore abluto reincipiat sub silētio vbi di-
misit. Si vero infirmitas superuenerit mit
tat super crepidinē siue aram altaris vel
sedeat donec conualescat. ⁊ sic icipiat vbi
dimisit. Sꝫ si nullo mō pōt cōsumma
re misteriū. alius sacerdos paratus inci-
piat vbi ille dimisit. ꝑut dictuꝫ ē in. vj.
particula super vbo. Hoc est corpus meū. Sꝫ
si incertū ē vbi ille dimisit. tūc qꝛ pericu-
losum esset vba sacramēti iterare vel ꝑ
termittere posita oblata illa super corporalia
torū. ministret denuo vt p̄missum est.

Sequit. Misteriū fidei. Ideo dr̄ my
steriū fidei. qꝛ aliud videt ⁊ aliud intel-
ligit. Hoc credere iubemur. discutere
nō audemus. fides em̄ nō est nisi de oc
cultis. iuxta illō. Fides nō hꝫ meritū
⁊c̄. vt supra. Greg. dicit ꝙ ideo dr̄ my-
steriū fidei. qꝛ credere debemꝰ ꝙ ibi sa-
lus nr̄a cōsistit. vel qꝛ sine fide nō fit hoc
sacrm̄. i. sine ea illō intelligi plene non
pōt. Dr̄ āt mysteriū illō qō secretā ⁊ re
conditā habet dispensationē. Mysteri-
um em̄ grece dr̄ secretū latine. Et s̄m In
nocen. iij. nullus euāgelistarū dixit hec
vba. Ex his aūt ⁊ alijs scripture verbis
q̄dam dixerūt in sacramento altaris ve-
ritatem corpis ⁊ sanguinis xp̄i non esse
sed imaginē tm̄ ⁊ speciem ⁊ figuraꝫ ꝓ eo
ꝙ scriptura memorat aliquotiēs id qō
in altari suscipit esse sacrm̄ ⁊ mysteriū
⁊ exemplū. Sꝫ hi ꝑfecto laqueum er-
roris incurrūt. de quo etiā dictū ē in. vj.
particula super verbo fregit. Nunqd enim
ideo sacramentū altaris veritas nō est.
qꝛ figura est absit oino. si em̄ hoc essꝫ ergo
nec mors xp̄i veritas est. quia figura est
⁊ resurrectio xp̄i veritas nō ē qꝛ figura n̄
est. Nā mortē ⁊ resurrectionē xp̄i figu-
ram ⁊ imaginē ⁊ similitudinē eē. manife-
ste declarat apl's dicēs. Xp̄s mortuꝰ est
ꝓ delictis nr̄is ⁊ resurrexit ꝓpter iustifi
cationē nr̄am. Et Petrꝰ apl's. Xp̄s pas
sus est ꝓ nobis. vobis relinquēs exem
plum vt sequamur vestigia eius. Ergo
mors xp̄i exemplū fuit vt peccatō moria-
mur. ⁊ resurrectio eiꝰ exemplū fuit vt
iusticie viuamꝰ. Si em̄ veritas non fuit.
ergo xp̄s vere mortuꝰ nō fuit. ⁊ vere nō resur
rexit. sed ⁊ mors eius ⁊ resurrectio eius
vera nō fuit. sed absit hoc. Nā ꝓpheta de eo
p̄dixit. Vere languores nr̄os ipe tulit
⁊ dolores nr̄os ipe portauit. Altaris er
go sacramentū est veritas ⁊ figura. Tria
quippe sunt in hoc sacro discreta vide-
licet forma visibilis. veritas corpis. et
virtus spūalis. Forma panis ⁊ vini ve
ritas carnis ⁊ sanguinis. virtus caritatis
⁊ vnitatis. Primū oculo cernit. secun-
dum aio credit. tertiū corde percipit. Pri
mum est sacramentū ⁊ nō res. secundū
est sacramentū ⁊ res. terciū vero est res ⁊
non sacrm̄. Sꝫ p̄mū est sacrm̄ gemine
rei. terciū est res gemini sacramēti. secū
dum āt est sacrm̄ vniꝰ ⁊ res alteriꝰ. Nā
forma panis vtrāqꝫ xp̄i carnē significat
i. veram ⁊ mysticā. sed verā carnē ⁊ conti
net ⁊ significat. mysticā vero significat. sed
nō cōtinet. Sicut em̄ vnꝰ panis ex mul
tis granis conficit. ⁊ vnū vinū ex diuer
sis racemis confluit. sic ⁊ corpus xp̄i ex
multis mēbris cōponit. ⁊ vnitas eccia-
stica ex diuersis psonis cōsistit. s. in pre
destinatis. vocatis. iustificatis. ⁊ glorifi
catis. nam q̄s deꝰ p̄destinauit hos ⁊ vo
cauit. ⁊ q̄s vocauit hos ⁊ iustificauit ⁊c̄
Vn̄ apl's. Vnꝰ panis ⁊ vnū corpꝰ mul
ti sumus. In cuiꝰ rei typū est facta ar-
cha dn̄i de lignis sethim. q̄ sunt incōpu
tribilia. ⁊ albe spine silia. Patꝫ ergo ꝙ vba
corporis ⁊ sanguinis xp̄i est sacramen-
tum ⁊ res. sed alterius sacramenti ē res
⁊ alterius rei sacramentum. Est em̄ res
p̄mi qꝛ signat ⁊ continet a p̄mo videlicet
a forma visibili. ⁊ est sacramentū tercij
qꝛ sigcat ⁊ efficit tertiū. i. vnitatē eccl'iasti

cā. Dr̄ ḡ h̄ misteriū fidei qm̄ aliō ibi cer
nit̄ ⁊ aliō ibi credit̄. Cernit̄ ei spēs pāis
⁊ vini ⁊ credit̄ veritas carnis ⁊ sanguis
Qō aūt hic dr̄ misteriū fidei alibi dicit̄
spūs ⁊ vita. Spūs em̄ est misteriū. ꝯm
illud Lr̄a occidit. spūs aūt viuificat. Et
fides est vita. ꝯm illud. Iust⁹ me⁹ ex fide
viuit. Hinc ḡ dn̄s ait. Verba q̄ locutus
sum vobis spūs ⁊ vita sunt. Vez cū cō
secratio ꝑficiat sacr̄m ⁊ post ꝯsecratōez
nō sit in altari panis aut vinū. querit̄ q̄s
panis est corꝑis. aut qō vinū est sangui
nis sacr̄m. Nā si dicat̄ ꝙ panis q̄ fuit. vl̄
vinū qō extitit. ꝑfecto nec ille corꝑis.
nec illud est sanguis sacramentū. q̄r pa
nis trāsiuit in corp⁹ ⁊ vinū in sanguinez
Si v̄o dicat̄ ꝙ species illa q̄ remāsit. il
la quidē nec extitit ex granis nec ꝯflu
xit ex racemiacinis. qm̄ ex his nō ꝓue
nit accidēs. sʒ sb̄a. Quā ergo similitudi
nē assignabim⁹ inter sacramentū rei. et
rem sacramēti. Nā si sacramēta nō ha
berēt similitudinē rerū quaꝝ sunt sacrā
mēta ꝓprie sacr̄a non dicerent̄. sicut sa
cramentū baptismi qō ē ablutio carnis
exterior. similitudinē habet significati. qō
est ablutio mētis interior. Sane sacr̄m
istud in eo gerit similitudinē corꝑis. in q̄
panis similitudinē repn̄sentat. Species
ḡ panis sacr̄m est corꝑis non solū rōne
rei signate. veꝝ etiā ratione ꝯtēte. Que
rit̄ aūt vtꝝ species panis ⁊ veritas cor
poris vnū sint sacramentuz an diuersa.
Et videt̄ ꝙ diuersa. cuz em̄ diuersa sint
signa videt̄ ꝙ diuersa sint sacramenta.
Preterea scriptū est. Perficiāt in nob
q̄s dn̄e tua sacramēta qō ꝯtinēt. Que v̄
ba sub ti. de ōrone nouissima exponent̄
Sed videt̄ ꝯtra ꝙ sint solū vnū. cuz em̄
eandē rem sacrā significēt videt̄ ꝙ idez
sint sacramentū. Preterea alibi legit̄ p̄
sta vt hoc tui corꝑis ⁊ sanguinis sacra
mentū non sit nobis reatus ad penam.
Suꝑ hoc dicūt quidā ꝙ forma panis ⁊
vini sunt vnuz sacr̄m. non ꝓpter vnum
signatū. sed ꝓpter vnū ꝯtentū. Species
aūt panis ⁊ veritas corꝑis sunt vnū sa
cramentū. non ꝓpter vnū ꝯtentū. sed ꝓ
pter vnū signatū. Vl debēt cōcedere ꝙ
sicut diuerse res ꝓpter vnū ⁊ idē signa
tū idē sunt sacramentū. sic eadez res ꝓ
pter diuersa significata diuersa sunt sa
cramēta. Quib⁹ obijcit̄ ꝙ si species pa
nis ⁊ veritas corꝑis idē sunt sacr̄m. cuz
species panis sacr̄m sit corꝑis. ḡ veritas
corporis idem est sacamentuz. ⁊ ita idē
est sacramentum sui. Sed hoc non ꝓce
dit. q̄r species panis ⁊ ē q̊ddā sacr̄m qō
est veritas corꝑis. ⁊ est q̊ddā qō non est
illa qm̄ sunt duo sacr̄a diuersa. Alij ve
ro dicunt ꝙ siue diuersa sint significata
siue diuersa significātia. sꝑ diuersa sunt
sacr̄a. quos oꝑtet ꝯcedere ꝙ in altari sūt
admin⁹ q̄ttuor sacr̄a. videlicet spēs pa
nis. spēs vini. veritas carnis. ⁊ veritas
sanguinis. Preterea cū panis ⁊ vini di
uersa sint accidētia. vt sapor ⁊ odor. pō
dus ⁊ color. q̄ntitas ⁊ figura. videt̄ ꝙ sin
gula ꝑ se sint varia sacr̄a. q̄ em̄ rōne po
tius vnū q̄ȝ aliud dōm est sacr̄m. Sʒ cu
ius rei sacr̄m ē odor aut sapor. Ad hoc
pōt nō incōgrue r̄n̄deri ꝙ oīa simul ac
cepta sunt vnū eucharistie sacr̄m. eo ꝙ
nullū ꝑ se solū significet. sʒ oīa simul pa
nis speciē repn̄sentāt. q̄ corp⁹ xp̄i ꝯtinet ⁊
signat. Signoꝝ aūt alia sunt naturalia
alia positiua. Naturalia sunt q̄ ꝯm na
turā signāt. q̊ꝝ quedā sūt q̄ ꝑ antecedēs
sign̄t ꝯn̄s vt rubore vespertino signat̄ se
renitas matutina. alia sunt que ꝑ ꝯn̄s si
gnāt an̄s vt fumo vel cinere siḡt ignis
fuisse. Positiua sunt illa q̄ ꝯm imposi
tōz signāt. quoꝝ alia sunt signa rei sacre
vt serpēs eneus erect⁹ in heremo. alia
sunt signa rei nō sacre. vt arcus triūpha
lis erect⁹ in biuio. Porro signoꝝ rei sa
cre. alia sunt sacra vt baptism⁹. alia non
sacra vt agnus pascalis. Sacra sunt sig̃
noui testamēti. Nō sacra veteris. Quā
uis em̄ vtraq; sint signa rei sacre. i. rem

ſacraꝫ ſignātia.non tñ vtraqꝫ ſunt ſacra
id eſt iuſtificātia. Licet nonnulli dixerit
ſacr̄a legalia iuſtificaſſe. Hec eñ eſt dif
ferētia inter legalia ⁊ euangelica ſacr̄a.
q꞉ illa ſignificabāt tm̄.hec aūt ſignificāt
⁊ iuſtificāt. Ver̄ qñqꝫ large qñqꝫ ſtricte
ſacr̄m accipit. Large ſm qḋ oē ſignum
rei ſacre ſiue ſit ſacrū ſiue non ſacrū dr̄
ſacr̄m. Vñ ſiḡ legalia ſacr̄a dicunt ſtri-
cte ſm qḋ ſacꝝ ſolūmō ſignū dr̄ ſacr̄m.
Sacr̄m aūt dr̄ actiue ⁊ paſſiue.q̄ſi ſacꝝ
ſignās vel ſacꝝ ſignatū. Nā nomine ſa
cramēti qñqꝫ ſignū rei.qñqꝫ res ſigniva
rie nuncupat. Scḋm qḋ ſacr̄m accipit
ꝓ ſigno rei.ſacr̄m dicit a ſacro ⁊ ſigno.
q̄ſi ſacrū ſignū. Sed ſm qḋ ſacramētuꝫ
accipit ꝓ re ſigni ſacr̄m dicit a ſacro et
ſecreto.q̄ſi ſacrū ſecretū. Species ḡ pa
nis dicit ſacr̄m actiue.i.ſacrū ſignans.
vnitas aūt eccleſie dicit ſacr̄m paſſiue.i
ſacrū ſignatū. Corpus vero dominicū
vtroqꝫ mō dicit ſacr̄m.i.⁊ ſacrū ſignās.
⁊ ſacrū ſignatū. Sacr̄m vero cōſiſtit in
tribus.ſ.in rebus in factis.⁊ in verbis.
ſm ꝓꝛietatē ſimilitudinē ⁊ interp̄tatio
nē. Leo nāqꝫ ſm ꝓꝛietatē ſignat diabo
lū. Vñ aduerſarius veſter diabolus tā
q̄ leo rugiēs circuīt querēs quē deuo-
ret. Seminare ſm ſilr̄tudinē ſignificat
p̄dicare. Vñ. Exijt q̇ ſeminat ſeminare
ſemē ſuū.⁊ aliud cecidit in terrā bonaꝫ
⁊aliud ſup petrā.⁊ aliud int̄ ſpiaſ. Ema
nuel ſm interp̄tatōꝫ ſignificat xp̄m. vñ
Et vocabit nomē eius emanuel.qḋ in-
terpretat nobiſcū de⁹. Res vt aq̄ baptiſ
mi factū vt ſignaculū crucis.verbū vt i
nocatio trinitatis. Singula reperiunt i
hoc excellētiſſimo ſacr̄o.res.i.coꝛpus ⁊
ſanguis.factū.i.eſus ⁊ pot⁹.v̇bum.hoc
eſt coꝛpus meuꝫ.hic eſt ſanguis meus.
Sequit. Qui ꝓ vobis ⁊ ꝓ multis effū
det in remiſſionē pctōꝝ. Pro ſolis pre
deſtinatis effuſus eſt q̄tū ad efficaciam
ꝫ ꝓ cunctis hoibus q̄tū ad ſufficientiā
Effuſio q̇ppe ſanguinis iuſti ꝓ iniuſtꝭ
tam fuit diues ad p̄ciū vt ſi vniuerſitas
crederet in redēptorē nullū oino vincu
la diaboli retinerēt. verbū eñ effuſionis
abundantiā notat. Pctm̄ aūt duobus
modis remittit. videlicet q̊ ad meritum
culpe.⁊ h̄ ꝑ ſanguinis fidem q̄ iuſtifica-
mur a culpa.et q̊ ad debitū pene ⁊ hoc
ꝑ ſanguinis p̄ciū.quo redēpti ſumus a
pena. Oēs eñ quaſi oues errauimus.
vnuſq̇ſqꝫ in viā ſuā declinauit. Et dñs
poſuit in eo iniq̇tates oim nr̄ꝫ. Vulne-
ratus eſt ꝓpter iniq̇tates nr̄as. attritus
eſt ꝓpter ſcelera nr̄a diſciplina pacis no
ſtre ſup eum.⁊ liuoꝛe eius ſanati ſum⁹.
Vere languoꝛes nr̄os ip̄e tulit.⁊ dolo-
res nr̄os ip̄e poꝛtauit. Quia ḡ iuſt⁹ in-
iuſte punit⁹ eſt.iniuſti iuſte ſunt libera-
ti. Aſſumpſit eñ in ſe penā ꝓ oibus.vt
daret ſe ꝑ gr̄aꝫ vniuerſis. Hic aūt ſacer
dos eleuat calicē vt illū populo oñdat.
nec eſt ſupflua hec eleuatio ꝓut dictuꝫ
eſt in fine ꝑticule p̄cedētis. Eſt aūt notā
dū q̄ quedā eccleſie duas habēt pallas
coꝛꝑales.⁊ ibi eleuat calix cooꝑtus cū
altera eaꝝ. In quo oſtendit hoc ſacr̄m
occultiſſimū foꝛe ⁊ difficillimū ad intel
ligendū.q̄qꝫ tꝑe inſtitutōis hui⁹ ſacra-
menti ſanguis xp̄i inuiſibilis erat.q꞉ in
tra venas ei⁹ exiſtebat. Alie vero eccle
ſie vnā tm̄ habēt pallā ⁊ ibi eleuat diſco
opertus abſqꝫ velamine. Prio ad deſi-
gnandū q̄ poſt inſtitutionē huius ſacr̄i
ſanguis xp̄i factus fuit viſibilis ꝑ ip̄ius
effuſionē in cruce. Vñ hic dicit. Hic ē
ſanguis meus ⁊c. In eo eñ q̄ calix nō
eſt cooꝑtus cū palla ſupꝛa quā eſt oſtia
ꝯſecrata.deſignat q̄ ſanguis xp̄i a coꝛ-
poꝛe effuſus ⁊ ſeꝑatus eſt. Secundo q꞉
oſtia eſt ſup pallā coꝛꝑalē.nec bono mō
poſſet alibi poni. Tertio q꞉ ꝓpter venti
flatū ꝑiculoſum eſſet cooꝑtū cum palla
leuare. Et nota q̄ ſacerdos actus xp̄i re
preſentans dum dicit. Accipiens calicē
parum eleuat calicem. Deinde dicens
bñdixit. vt ſine ꝑiculo calicem bñdicat

illum in altari deponit Subsequenter etiā dicēs. Accipite. pax tenet eleuatū vsq₃ duz in altū eleuet. vt illū pplo ostēdat. Sequit. Hec quotiēscūq₃ feceritis ꝛc. Hec clausula. qꝛ ꝯsecratōz tam corporis q̄₃ sanguinis respicit. post depositū calicē debet dici. Sane in pceptōe corporis xpi ꝛ sanguinis magna est nobis adhibēda discretio. Cauendū est em̄ ne si nimiū differat mortis piculū incurratur. dn̄o ꝓtestāte. Nisi manducaueritis carnē filij hois ꝛ bi. eius sanguinē non habebitis vitā in vobis. Si vero qs indigne suscipit fm aplm. iudiciū. s. damnatōis sibi mādicat ꝛ bibit. Ideo fm eundē aplm ꝓbet seipm hō. ꝛ sic de pane illo edat ꝛ de calice bibat. Dicet ḡ qs q̄₃ cōicandū esse quotidie. Alius vo dicit ecōtra. Faciat igit vnusq̄sq₃ qd pie credidit faciendū. Non em̄ litigauerūt adinuicē. nec alter alteri se ꝓposuit. zacheus. s. ꝛ ille centurio cum alter eoꝝ gaudēs xpm in domo sua suscepit. ꝛ alter dixerit. Dn̄e nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meum. ꝛ hoc est qd augu. ait. Alij quotidie cōicant corpi ꝛ sanguini dn̄i. alij certis diebus accipiunt qd liberā habet obseruationē. De hoc sub ti. ð osculo pacis dicet. Et nota ꝙ licet xps semel credētes sua morte redemerit ecclesia tn̄ hoc sacrm q̄tidie necessario repetit ob tres pcipue causas. Primo qꝛ in vinea laborātes eo quotidie reficiuntur. Scd̄o vt neophici p illud incorpentur xpo. Tertio vt memoria passionis xpi quotidie mētib⁹ fideliū ad imitādū infigat quotidie em̄ egem⁹. ideoq₃ panis quotidian⁹ vocat. Quotidianū ḡ sacrificiū vt ꝓbat pascasi⁹ papa est cōmemoratio. nō iteratio passionis. et id̄ seq̄tur. In mei memoriā facietis. In h̄ sacramēto nobis quotidie mortis ꝛ passionis xpi memoria renouat. Vnde. j. ad Cor. xj. Quotiēscūq₃ manducaueritis panē hunc ꝛ calicē biberitis mortē dn̄i annūciabitis donec veniat. Propt qd ip̄e dicebat apl'is. hoc facite in meā cōmemorationē. Hanc vltimā nobis memoriā dn̄s reliq̄t ꝓut dictū est sup verbo. Postq̄₃ cenatū est. Et nota ꝙ habemus triplex memoriale dn̄ice passionis. Primū q̄₃tū ad visuz. in imaginibus ꝛ picturis ꝛ ꝓpterea crucifixi imago depīgit in libro ꝛ in eccl'ijs. Scd̄m q̄₃tuz ad auditū. s. passio xpi pdicata. Tertio q̄₃tū ad gustū. s. sacrm altaris. in quo ip̄a xpi passio patenter exprimit. Et ꝓpter hoc pmisit. Et memoriā venerātes. Et sequitur. Vn̄ ꝛ memores. Qui aūt calicē discooptū eleuāt illū in hoc loco cū palla corpali coopiunt. innuētes ꝙ sepulto dn̄o aduoluto lapide. clausum est hostium monumēti. vt dicit Marcus ꝛc.

Octaua pars canonis

Vnde ꝛ memores

ꝛc. Octaua ps. Omnia dn̄s ip̄e pcepat in ca. Simili mō ꝛc. vt h̄ i sui mēoriā facerem⁹. idcirco in hac parte tria sibi cōmemorāda ꝓpōit eccl'ia. scz tam btām passionē. necnō ꝛ ab inferis resurrectionē. sed ꝛ in celos gloriosam ascensionē. Quoꝝ primū. i. passio excitat charitatē. Scd̄m. i. resurrectio corroborat fidē. Tertiū. i. ascēsio letificat spez. Quid em̄ in nobis magis charitatē accēdit q̄₃ ꝙ ꝓprio filio suo non pepcit deus. Quid magis i nobis fidē cōfirmat. q̄₃ ꝙ xps resurrexit a mortuis. Sicut ei in adā oēs moriunt. ita ꝛ in xpo oēs viuificabunt. Quid magis in nobis amplificat spem. q̄₃ ꝙ xps ascendēs in altū capti. du. cap. de. do. ho. vt vbi ip̄e est illic sit ꝛ minister eius. Sacerdos igit h̄ repsentās dicendo. taz beate passionis. manus in modū crucis extēdit vt habitu corpis. manuū christi extensionez in cruce repsentet. quod tn̄ alij faciūt quādo dicunt. Hanc igit oblationez repre-

sentantes.crucifixionem statim secutã.
Et q̄ꝛ xp̄s prolixius orans factus est in
agonia.ideo agoniã illã habitu oculoꝝ
⁊ faciei quodãmõ repñsentat.Dicens ãt
necnon ⁊ ab inferis resurrectionis.illas
ad se vt prius reducẽs eas parũ erigit.
Vñ in cantico abacuc.Altitudo manꝰ
suas leuauit.Et hoc in signũ ꝙ xp̄s in-
uictus leo surrexit a mortuis. Itẽ dicẽs
Sed ⁊ in celos gloriose ascensionis eas
erigit eq̄liter vsq; ad humeros in signũ
ꝙ xp̄s eleuatis manibus ferebat̄ in celũ
⁊ sedet ad dexterã dei patris.Qd̄ igitur
dicit̄. Vñ ⁊ memores ⁊c̃.Sic est intelli-
gendũ.q.d.nos eẽ sacerdotes ꝓfitemur
⁊ plebẽ tuã memorẽ esse testamur xp̄i fi
lij tui ⁊c̃.Sacerdotes quidẽ memores
⁊ instructi esse dñt.q̄ꝛ ipi missaꝫ celebrãt
⁊ sacrificiũ xp̄i exẽplo offert̄. Plebs eti
am sc̄tã memor esse debet.q̄ꝛ xp̄s nõ so
lũ ꝓ sacerdotibꝰ verũ etiã ꝓ plebe pas-
sus est.que sancta dr̄.q̄ꝛ fide ⁊ baptismo
xp̄i ꝑcepto sc̄tificata ẽ. Itẽ ex nũc strin-
gunt̄ digiti.s.pollices ⁊ indices.nec dis
iungunt̄.nisi qñ oꝑtet hostiã tangi . vel
signa fieri.Qd̄ fit. Primo ob reuerenti
am sacramẽti.ne videlicet aliq̄d tangat
post cõtactũ corꝑis xp̄i.Sc̄do videlicꝫ
in signũ ꝙ in hoc sacramẽto sc̄ds acce-
dit ꝑmo.i.filiꝰ obedit patri. Et iõ subij-
cit̄. Vñ ⁊ memores tã btẽ passionis re-
surrectõis ⁊ ascensionis ⁊c̃.Tertio digi
ti q̄ corpꝰ xp̄i tetigerũt iungunt̄ ad ostẽ
dendũ ꝙ fideles illud fide ⁊ deuotõe tã-
gentes debẽt esse charitate ꝯiũcti . ⁊ sic
digiti i tãgẽdo ⁊ signãdo ab inuicez ad
horã.sic ⁊ fideliũ oꝑatões in hac vita cũ
expedit seꝑant̄.qm̃ q̄n̄q; ꝑ contemplati
onẽ ad sp̄ualia eleuant̄.⁊ q̄n̄q; ꝓ mun
danis necessitatibus temꝑalia ammini
strãt.Quarto digitoꝝ coniunctio indi
cat ꝙ corꝑis ⁊ sanguinis dñi nostri sacra
mento ⁊ mens ⁊ corpus sacerdotis in-
seperabiliter esse debent affixa. Quito
stringunt̄ ne puluis seu particula ostie

illis forte adherens cadat . Quia vero
ro ecclesia dixit se memorem dominice
passionis.ideo statim acerbiorem speci
em ipsius passiõis cõmemorat recolẽs
in quinq; crucibus quinq; plagas.Si-
cut em̄ subseq̄ẽs expositio declarabit
abhinc vsq; dum corporale desuꝑ cali-
cem remouet̄ dñice passionis ordo me
morat̄.Nam vbi dicit sacerdos ostiam
purã.ostiam sanctã.ostiaꝫ immaculatã
panẽ sanctum vite eterne.⁊ caliceꝫ salu
tis perpetue.quinariũ crucis signacu-
lũ imprimit super oblatã ⁊ calicem si-
gnans quinq; christi plagas . videlicet
duas manuum.totidemq; pedum ⁊ ad
vnaꝫ lateris. Vel quinq; cruces signãt
ꝙ christus quinq; secula redemit.Tres
autem cruces communiter facit sacer-
dos super oblataꝫ ⁊ calicem . quoniam
in tribꝰ verbis vtrunq; pariter intelligit
tur. Nunq̄ em̄ in crucis signaculo pa-
nis separatur a calice.nisi cum separa-
tim nominantur in canone . Et quan-
do ostia collocatur a sinistro latere cali
cis recta pars crucis solummodo suꝑ
panem.transuersa vero vsq; super cali-
cem debet protendi.quoniam erecta ꝑs
crucis corpus christi sustinuit . transuer-
sa vero brachia distendit. due vero cru
ces seperatim facte animam christi se
peratam a corpore signant . Sed cum
iam plene ⁊ perfecte sit consecratio ce
lebrata.nam materia panis et vini iam
transijt in substantiam carnis ⁊ sangui
nis.nec vlterius potest deteriorari : vel
meliorari.⁊ sacerdos vlterius vtitur su
is non christi sermonibꝰ. queritur qua
re suꝑ eucharistiam adhuc benedictio
nis signum imprimitur.aut aliquod cõ
secrationis verbuꝫ profertur. Preterea
quedam subiunguntur in canone innu
entia ꝙ nondum sit transsubstantiatio
consummata.super hoc dicunt quidaꝫ
ꝙ scriptura nõ attendit hic hmõi angu
stias tp̄is.sed sacerdos cũ non possit sit

multa pferre ꝛ agere ita loquit̃ ꝛ agit
ac si tp̄s staret ꝛ essent adhuc faciēda q̄
in principio sermonis nondū erāt fctā
ꝛ v̄ba ꝛ sig̃ nō ad tp̄s sue platiōis ſ ad
pceptionē loquētis sunt referēda. In-
no. papa. iij. dixit ꝙ in canōe aliud v̄ba
significāt. aliud signa ptendūt. Verba
nāq; pncipaliter spectāt ad eucaristiaꝫ
ꝯsecrandā. sig̃ v̄o pncipaliter ptinēt ad
historiā recolendā. Nā verbis vtimur
ad cōsecrandū panē ꝛ vinū in corp⁹ et
sanguinē hiesu xp̄i. Signis vtimur ad
recolendū ea q̄ p hebdomadā an̄ pasca
lem gesta sunt circa xp̄m. Ptꝫ g̃ ꝙ q̄tū
ad ordinē eucharistie cōsecrāde capl̃m
illud. Qui pdie q̄ pateret ꝛc. in fine ca
nonis subijci debuisset. q2 i eo ꝯsecratio
cōsummat̃. Sꝫ qm̄ impedissꝫ ordinem
historie recolēde. q2 qd̄ fuit gestū i me-
dio poneret̃ in fine. puidus canōis or-
dinator vt ordinē seruaret historie q̄i q̄
dam necessitate cōpulsus capitulū illd̄
Qui pridie ꝛc. q̄si cor canonis i medio
collocauit. vt q̄ sequunt̃ intelligant̃ p-
cedere ſm illā figurā. q̄ sepe fit vt q̄ nar
ratione succedūt. itellectu pcedāt. Vel
potius vt tam lr̃e q̄ historie suus ordo
seruet̃. dicat̃ itaq; ꝙ ptinēt sig̃ ad histo-
riam passionis recolendā quia signifi-
cant quinq; sensus. qui tūc reuera pati
ebantur in xp̄o. vel quinq; eius plagas
vt dictū est. Sꝫ v̄ba nō ptinēt ad eucha
ristiaꝫ cōsecrandā. imo ptinēt ad eucha
ristiam cōsecratā h̄ mō. Nos serui tui
videlicet sacerdotes. ſ ꝛ plebs tua sctā.
s. ppl̃s xp̄ian⁹. nā qd̄ ppl̃s agit voto. sa-
cerdotes pagunt ministerio. offerimus
pclare maiestati tue. i. pre ceteris clare
Nā si iusti fulgebūt sicut sol in reg̃ pa-
tris eoꝝ. q̄nto clari⁹ maiestas diuina p
fulget. De tuis donis. i. de frugibus se-
getum. ꝛ h̄ q̄tū ad panē q̄ ē cōsecratus
i carnē ac datis. i. de frugibus arboꝝ. ꝛ
h̄ q̄tū ad vinū qd̄ ē cōsect̄ū i sanguinē.
De his inquā ꝛ illis offerim⁹ hostiā pu

ram. hostiā sctām. hostiā imaculataꝫ. i.
eucharistiā imunē ab oī culpa origina
li. veniali ꝛ criminali. Vn̄ dicat̃ hostia
dictū est in sexta pticula sup v̄bo. Qui
pdie. Vel purā q̄tū ad cogitationē. q̄i
puro corde. sctāꝫ q̄tū ad locutionē. im-
maculatā q̄tū ad opationē. q2 pctm̄ nō
fecit. nec dolus inuētus ē i ore ei⁹. sup-
ple h̄ ē panē sanctū. i. sanctificantē. sup-
ple datorē vite eterne q̄tū ad stolā car-
nis. ꝛ calicē salut̃ ppetue q̄tū ad stolā
aie. ſm illd̄. Ego sum panis viu⁹ q̄ d̄ ce
lo descendi. si q̄s mādücauerit ex hoc
pane viuet ineternū. Pn̄t etiā scd̄o mō
h̄ v̄ba exponi. vt vicꝫ xp̄s dicat̃ hostia
pura. q2 cōceptus ē sine pctō. dicat̃ pa-
nis vite eterne. q2 est resurrectio ange-
loꝝ ꝛ calix salut̃ ppetue. q2 resurrectio
est hoim. Vel tercio mō hostiā puram
q2 xp̄s oblatus ē vt nos liberaret a fe-
ditate originalis pcti. Sanctā q2 vulne
ratus est vt pfluerēt sacramēta qb⁹ ec-
clesia sanctificat̃. Immaculatā. q2 mor
tuus est vt nos liberaret de morte eter-
na. Panem vite eterne. q2 ē nr̃m viati-
cum q̄si via. Et calicē salutis ppetue. q2
est refectio angeloꝝ inebriās in patria.
Vel sic q̄rto mō. De tuis donis ac da-
tis. Dona sunt in re eterna. data i opa
tpali. Offerimus hostiā puraꝫ. s. corp⁹.
hostiā sctām. i. sanguinē. hostiā imacu-
latam q̄ ad vtrūq;. Vel purā. i. ab alijs
sepatā. sctām. i. sanctificatā. imaculatā.
i. a maculis emundatā. hostiā de corpe
puro cōscia bona. ꝛ fide nō ficta. Seq̄t̃
Supra q̄ ꝛc. Cū aūt orauerit p hostia
trāssubstantiāda. eāq; iā trāssubstātiatā
pr̄i obtulerit nūc orat p ip̄i⁹ acceptatio
ne. vt eā adistar antiq̄ꝝ sacrificioꝝ acce
ptet ppicio supple nob̄ ac sereno vultu
i. respcū placabili digner̃ respicē. nō ꝙ
vultus eius mutet̃ aliq̄n. ſ tūc de⁹ vul-
tum suum sup nos illuminat ꝛ serenat
cū miscdiam suā sup nos exhibet ꝛ de-
clarat. Scd̄m illd̄ ps̄. Illuminet vultū

suū sup nos ꝛ misereat̃ nostri. Itē ꝑ hoc
ꝙ dicit̃ digneris respicere, notat̃ ꝙ sacer
dos nr̃ vultū habet v̄sum ad ꝓpiciatori
um de q̇ in ꝓhemio hui⁹ ꝑtis dictū est.
Et tunc asꝑgit intus tabernaculū, dū
ꝑ dei misericordiā q̄rit eius ꝓpiciationē
vt de⁹ habeat illa mūera accepta. sic̄ ha
buit munera abel iusti. Vn̄ sequit̃. Si
cuti accepta habere dignat⁹ es munera
abel ꝛc̃. Hoc aūt aduerbiū sicuti simili
tudinē innuit, nō exṗmit q̄ntitatē. Mul
to q̇ppe acceptius hoc sacrificiū deo q̄
qd̕ obtulit abel. qd̕ obtulit abraā. qd̕ ob
tulit melchisedech. Valet em̄ amplius
res q̄ vmbra. veritas q̄ figura. Ipaz ḡ
sil̕itudinē magis q̄ q̄ntitatē debem⁹ attē
dere. Offerēdo ḡ sil̕es sum⁹ abel. si recte
quidē offerētes. recte nihilomin⁹ diui
dam⁹. Nō q꞉ cayn nō egit peccauit. sua
nanq̧ recte cui debebat obtulit deo. sed
retinēs sibi seip̄m ꝛ cor suū subtrahens
deo male diuidit. Abel aūt acceptū deo
int⁹ in corde obtulit olocaustū, q꞉ se ꝯ nō
sibi retinuit. ſ3 deo se totū subdidit ꝛ im
pēdit. Et iō legit̃ in genesi. Respexit de
us ad abel ꝛ ad munera ei⁹. ad cayn vo
ꝛ ad munera ei⁹ nō respexit. Pri⁹ respe
xit ad abel ꝛ postea ad munera eius. q꞉
nō offerēs a muneribus. ſ3 mūera ab of
ferēte placuerūt. Sil̕r ꝛ abraā egregius
fide totū se pri⁹ offerebat altissimo ꝛ po
stea cū sua duceret offerēda. placidas ei
hostias offerebat. qd̕ vt nos sciētes imi
taremur patrios ab illo de⁹ exegit affe
ctus. Tolle inq̄t filiū tuū vnigēitū quē
diligis ysaac ꝛ offer eū in olocaustū sup
vnū montiū quē mōstrauero tibi. Sta
timq̧ ꝓmptū ꝛ obedientē inuenit. imo
nobis ōn̄dit. Melchisedech q̇3 nisi se ꝑ
us acceptū deo sacrificiū obtulisſ3 futu
roꝝ causas mīme ꝓuidisset. q̄rum intui
tu misticū panis ꝛ vini p̄m⁹ obtulit sacri
ficiū. erat em̄ sacerdos dei altissimi. No
minant̃ igit̃ isti tres p̄res veteris testam̄
ti, q꞉ illi ꝛ eoꝝ sacra specialius ceteris h̕
sacr̄m ꝓsignauerūt. Quid em̄ ꝑ munus
abel offerētis de p̄mogenitis gregis. ni
si xp̄s p̄mogenit⁹ in multis frib⁹ expri
mit̃ q̇ malicio se occisus est a ppl̕o iude
orū sicut ille inuidiose a fr̄e suo. Nā ſm
Apoc. ip̄e est agnus dei q̇ occisus est ab
origine mūdi. Quid ꝑ sacrificiū3 abrae
dilectū ꝛ vnicū filiū offerētis. nisi chri
sti passio designat̃. De qua dicit apl̕us.
Proprio filio suo non pepcit de⁹. ſ3 pro
nobis oībus tradidit illū. Hic est inq̄t
fili⁹ meus dilect⁹ in quo mihi bn̄ cōpla
cui. Oblatio q̇3 melchisedech tam pro
prie nouū sacrificiū ꝓsignauit vt inde ꝓ
dictū sit. Tu es sacerdos in eternū ſm
ordinē melchisedech. Qui ſm apl̕m as
similat⁹ est ꝑ oia filio dei, manet sacer
dos in ꝑpetuū. Abel d̕r puer non tam a
pueritia q̄ a puritate ſm illud. Ecce pu
er me⁹ dilect⁹ quē elegi posui sup eum
sp̄m meū. Abraā dicit̃ patriarcha. nō tā
israhelitici plebis. q̄ ppl̕i xp̄iani. illi⁹ ꝑ
carnē. hui⁹ ꝑ fidē. ſm illud. Nō vltra vo
cabit̃ nomē tuū abraz. sed appellaberis
abraā. q꞉ p̄rem multaꝝ gentiū ꝯstitui te
Melchisedech iterp̄tat̃ rex iusticie. De
inde rex salē. i. pacis ꝓpter illud qd̕ legi
tur. Orie̕t in dieb⁹ eius iusticia ꝛ abun
dātia pacis donec auferat̃ luna. Sctm̄
sacrificiū imaculatā hostiā. h̕ addidit in
canone Leo papa primus.

Nona pars canonis.

Supplices te roga

mus ꝛc̃. Nona ps. Pontifex vt
lex iubebat. ꝛ in ꝓhemio huius
ꝑtis dictū est. asꝑgebat tabulā ꝛ arā ꝛ ex
terius sacrū sanguine pacifico. ꝛ xp̄us
totiēs asꝑgit patrē sanguine. quotiens
eū placat ꝑ carnē assumptā. Arā asꝑgit
q̄ndiu numeꝝ restaurat angeloꝝ. Exte
rius sacrū asꝑgit dū hoīes sctificat. ꝛ pa
tri q̇ in terris sunt recōciliat. Sacerdos
eosdē asꝑgit. q꞉ ꝑ hoc sacrificiū3 placat
deū. ꝛ veniā ipetrat. ꝛ sic etiā supos asꝑ

git. Nā qui nos emūdat. augmētat nu
merū ciuiū sup̄noꝝ. Aspgit etiā intꝰ ta-
bernaculū. ꝓut in p̄cedēti ꝑticula dictū
est. Dū aūt hic noīat sublime altare cō-
memorat scī āsctōꝝ. Sane himno dicto
post cenā exiuit ihs in montem oliueti
trās torrentē cedron. ⁊ ꝓgressus pussil
lū cecidit in faciē suā orans ⁊ dicēs. Pr̄
si fieri pōt trāsfer a me calicē hunc. Sꝫ
⁊ scdō ⁊ tertio abijt ⁊ orauit eūdē sermo
nē dicēs. Et factꝰ in agonia ꝓlixiꝰ ora-
bat ⁊ factꝰ ē sudor eiꝰ sicut gutte sangui
nis decurrētis in terrā. Tūc venit ad di
scipulos suos dicēs. Surgite eamꝰ. Ec
ce appropinq̄t q̄ me tradet. Traditor āt
dedit eis signū dicēs. quē osculatꝰ fue-
ro ipe est tenete eū. Et ꝯfestim accedēs
osculatꝰ est eū. Quia ḡ ihs ꝓcidit orās
⁊ dicēs. Paṫ si fieri pōt trāsfer a me ca-
licē ⁊c̄. Iō sacerdos se inclinās orat ⁊ di
cit. Supplices te rogamus ⁊c̄. Vel sa-
cerdotis inclinatio significat emissionē
spūs xp̄i ꝓut dictū est in ꝓhemio cano
nis. De inclinationibꝰ dictū est sub ti. d̄
ꝯfessione. Itē dicēs. Vt quotq̄t ex hac
altaris ⁊c̄. osculaṫ semel altare. ꝑ qđ rep̄
sentaṫ osculū ꝓditoris postq̄ dn̄s ab ora
tione surrexit. Quidā ter osculanṫ agē-
tes gr̄as trinitati. q̄ ꝑ passionē dn̄i genꝰ
recōciliauit humanū. Alij bis ad notā-
dū geminā in xp̄o naturā. seu ipm̄ i aīa
⁊ corꝑe passum. Quia v̄o factꝰ in ago-
nia ꝓlixius orabat. Tertio dicēs eundē
sermonē. ideo sacerdos facit tres cruces
Primā sup̄ oblatā dicēdo. sacrosanctū
filij tui corpus. scdām sup̄ calicē dicen-
do ⁊ sanguinē. Tertiā signādo seipm̄ i
facie. cum dicit oī bn̄dictōe celesti. forte
ꝓpter sudorē corꝑis crucē imprimēs su
per corpꝰ. ⁊ ꝓpter guttā sanguinis cru.
cē imprimēs sup̄ sanguinē. ⁊ qr ꝓcidit i
faciē suā orās. ideo imp̄mit sibi crucē in
facie. Vel potiꝰ crux q̄ fit sup̄ corpꝰ desi
gnat vincula q̄bus est ligatū corpꝰ. illa
q̄ fit sup̄ sanguinē designat flagella q̄bꝰ
allisus est ⁊ sanguis eductꝰ. De vinculꝭ
legiṫ. Ministri iudeoꝝ cōprehēderunt
ihm̄. ⁊ ligauerūt ⁊ vinciētes duxerūt. et
tradiderūt pontio pylato. De flagellis
legiṫ. App̄hendit pilatꝰ ihm̄. ⁊ flagella-
uit. cuiꝰ liuore sanati sumꝰ. Per tertiā
v̄o crucē q̄ fit in facie. recoliṫ illud ꝙ ex-
puebāt in faciē eius. ⁊ palmas in faciē
eius dabāt. ⁊ velātes faciē eius dicebāt
Prophetiza nobis xp̄e q̄s est q̄ te ꝑcus
sit. Tertio crux q̄ fit supra corpꝰ marty-
riū xp̄i. q̄ fit supra sanguinē martyrium
sctōꝝ designat. Q̄rto p̄me due cruces
significāt ꝙ xp̄s ꝓ duobꝰ ppl̄is passus
est. Tertia que fit in facie ꝙ in corpore
suo passus est. Alij vero non faciunt p̄-
missas duas cruces. Considerarī
etiam oportet ꝙ sacerdos dicendo. sup
plices te rogamus ⁊c̄. Stat inclinatus
cancellatis manibus ante pectus ad de
signādum ꝙ orōnis hūilitas ꝑ inclina-
tionē designata tūc demū ⁊ nō alias ex
audiri digna ē. si ex fide ꝓcedat pecto-
ris. i. mētis. fide dico ꝑ dilectōꝫ opante.
q̄ opatio ꝑ manꝰ intelligiṫ. Quia v̄o q̄-
dā sunt opa vite actiue. q̄dam vero opa
vite ꝯtēplatiue. sed opa vite actiue q̄dā
mō cācellatim ad opa ꝯtēplatiue vite.
sicut sinistra ad dextrā opanṫ. eo ꝙ opa
actiue sicut supposita seu inferiora ad
opa ꝯtēplatiue disponūt. ⁊ opa ꝯtēpla-
tiue sicut supposita ⁊ altiora illa ꝑficiūt
⁊ ꝯsummāt. iō in ipa manuū cācellatōe
dextra suppōiṫ sinistre. Rursus orat cā
cellatꝭ manibꝰ an̄ pectꝰ. q̄si ipo facto di-
cat. Obsecro te ꝑ crucē ⁊ passionē tuā.
vt iubeas hec ꝑferri ⁊c̄. Cācellatio enī
manuū passionē xp̄i figurat ⁊ dextera
ꝑ quā resurrectio. leue ꝑ quā passio desi
gnaṫ supponiṫ. vt ꝑ hoc xp̄i resurrectio
a mortuis insinueṫ. Vez in nōnullis
eccl̄ijs dyaconꝰ infra actionē lauat ma
nus signās p̄mo ꝙ pilatus se lauit cū
se mundū a xp̄i sanguine ꝓclamauit. se
cūdo ꝙ nr̄a sordida opa xp̄i passiōe mū

danẗ. tertio ꝙ nullus nisi mund⁹ ad ꝑci piēda fidei sacr͂a ꝓcedat. Sequiẗ. Jube hec ꝑferri ⁊c̄. Tāte sunt ꝓfunditatꝰ h̄ v̄ba vt intellectus human⁹ vix ea suffici at penetrare. Vn̄ btūs Grego. tanti sa cramēti dign⁹ interpres de illis tanq̄ꝫ d̄ re ineffabili pene ineffabiliter loquens. Quis inq̄t fideliū habere dubiū possit in ip̄a imolatōis hora ad sacerdotis vo cē celos apiri. i illo ih̄u xp̄i misterio an geloꝝ choros adesse. sūmis ima sociari terrena celestibus iūgi. vnūq̄ꝫ ex inuisi bilibus atq̄ꝫ visibilib⁹ fieri. Jdē etiā ali bi dicit. Vno eodēq̄ꝫ tp̄e ac momento in celū. i. celestē naturā rapiẗ ministerio angeloꝝ cōsociandū corp̄i xp̄i. s. misti co. ⁊ an̄ oculos sacerdotis in altari vide tur. Saluo tn̄ occulto celestis oracl'i sa cramēto. possent hec verba licet simpli cius tn̄ securi⁹ sic exponi. Jube. i. fac h̄. scꝫ vota fideliū. i. supplicatōes ⁊ p̄ces p̄ ferri. i. p̄sentari. p man⁹ scti angeli tui. i. p misteriū angeloꝝ. q̄ sunt administra torij spirit⁹. ⁊ vota nostra corā deo offe rūt. Juxta illud qd̄ ait raphael angelus ad thobiā. Thob. xij. Qn̄ orabas cū la chrymis ego obtuli orōeꝫ tuā dn̄o. Ex h̄ ḡ euidenter apparet ꝙ angelus sacrꝰ misterijs adesse credendus ē. nō vt ꝯfe cret. q꞉ hoc non pōt. ſꝫ vt orōnes sacerdo tis ⁊ pp̄l'i deo rep̄sentet. ſm illud apoc. Ascendit fum⁹ aromatū in ꝯspectu dn̄i de manu angeli. q̄ sunt orōnes sctōrum Jn sublime altare tuū. supple h̄ est i cō spectu diuie maiestatis tue. i. in ꝯtēpla tione maiestatis ⁊ curie tue celestis. nā ip̄e deus d꞉ altare sublime. Exo. xx. Nō ascēdes ad altare meū p gradus. i. in tri nitate nō facies grad⁹. Porro sicut bea tus Augu. determiat. nō d꞉ angelus of ferre orōnes deo. q̄si tūc primo de⁹ no uerit quid velim⁹. q꞉ deus oīa nouit anteq̄ꝫ fiāt. sed q꞉ necesse habet rōnalis creatura tp̄ales causas ad eternitatē re ferre. siue petēdo q̄d erga se fiat. siue cō

sulendo q̄d faciat aut quid deo iubente implendū esse cognouerit. hoc nob̄ vel euidenter vel latenter reportet. Possūt etiā scd̄o mō p̄missa verba sic exponi. Omīpotēs deus iube hec. s. panē ⁊ vi nū ꝑferri. i. trāsmutari in sublime altare tuū. i. in corpus ⁊ sanguinē filij tui sup choros angeloꝝ exaltati. q꞉ corpus xp̄i dictū est altare. ſm illud. altare de terra facietis mihi. p manus angeli tui. i. per misteriū sacerdotis. Non em̄ ſm Aug. deposcit ob aliud illic deferēda. nisi vt intelligaẗ ꝙ ista fiāt. i. trāssubstātienẗ in eo sacerdotio. i. in eius misterio virtute spūsscti. Sed cum iam trāssubstantiata sint. exponi possunt tertio mō sic. Jube hec. i. xp̄i corpus mysticū. s. ecclesiā xp̄i militantē perferri. i. associari. in subli me altare tuū. i. in ecclesiam triumphā tē. que d꞉ altare ſm illud Leuiẗ. Jgnis in altari meo semp ardebit. i. feruor charitatis in ecclesia triumphanti. ⁊ hoc p manus angeli tui. i. p opationem. ⁊ vir tutē christi filij tui qui est magni consi lij angelus. Ysa. ix. Jpse enim corp⁹ suū misticū deo patri cōiungit ⁊ ecclesie tri umphāti. Quarto mō hic est angelus magni consilij. cōsiliarius ille cui⁹ con silio paẗ mundū creauit ⁊ recreauit. sb̄ lime altare in conspectu dei est christus crucifixus sedēs in dextera patris. Jgi tur angelus fert hec sacramenta in sub lime altare in conspectu dei dum cica trices ostendēs interpellat apud patrē p nobis hec sacramenta conficientib⁹ Que vero sint illa que petit in sublime altare perferri determinat dominus di cens. Vt quotquot ⁊c̄. per hoc em̄ de monstratur corpus christi misticuꝫ. qd̄ christus quotidie ad se trahit per mem bra. Vnde Hiere. Patrē vocabis me ⁊ post me ingredi non cessabis.

Decima pars canonis.

MEmento etiā dn̄e
m ꝛc̄. Decima pars. Hec ꝯiunctio
etiā ꝯtinuat sequētia ꝓxime pre
cedentibus. Vel dici pt̄ q̄ supfluit. nā
iin antq̄s codicibus p̄cedebat immedi
ate quedā orō incipiēs. Memento mei
queso dn̄e ꝛc̄. in q̄ sacerdos ꝓ se orabat
vt digne posset offerre. Vn̄ tūc recte se
quebat̄. Memēto etiā dn̄e fa. ꝛc̄. Sed
qꝛ i multꝫ modernis cōdicibꝰ orō illa n̄
inuenit̄. ideo ſm illos illō etiā supfluit.
Vel qō meliꝰ ē respicit aliud memēto
qō p̄cedit in q̄ rogauit ꝓ viuis. h autē
orat ꝓ defunctis. Orat ğ pia mater ec-
clesia nō solū ꝓ viuis verūetiā ꝓ defū-
ctis. ꝛ eos deo pr̄i sacre oblationis īter
cessione cōmendat certissime credēs q̄
sanguis ille p̄ciosus q̄ ꝓ multꝫ effusus
est in remissionē pctōꝝ. nō solū ad salu
tem viuentiū. verū etiā ad absolutionē
valeat defunctoꝝ ideoq̄ʒ gabilon̄. conci
lium statuit. q̄ i oibus missaꝝ solēnījs
loco cōpetenti vicʒ in hoc loco secrete
vel in diebus nō solēnibꝰ. in dn̄ica em̄
die ob resurrectionē dn̄icā aīe requiem
credunt̄ hr̄e. eccīa ꝓ defunctꝫ dn̄m dep̄
cetur. iuxta illō Aug. Nō sunt p̄termit
tende supplicatōes ꝓ spiritibꝰ mortuo
rum. q̄s faciendas ꝓ oibus in xp̄iana
catholica societate laudamꝰ. Et qꝛ qn̄ʒ
desunt defunctis. parētes filij cognati
ꝛ amici q̄ supplicatōes ꝓ eis effundāt.
vna ꝛ pia mater. i. tota eccīa oēs defun
ctos sub generali ꝯmemoratōe suscipit
tacitis illoꝝ noibꝰ. ꝛ eis exhibet cōmu
nionem. Innocentiꝰ q̄ʒ papa statuit vt
an̄ ꝯsecrationē hostie nō recitent̄ noīa
defunctoꝝ. possunt em̄ pp̄lo recitari. ʒ
deo quē nihil latet necesse nō est. Qui
cū sig̃ fidei nos p̄cesserūt. s. ad dn̄m. nō
q̄ ibi sit fides aut spes. vbi spēs ē ꝛ res
nā fides euacuat̄. caritas nunq̄ʒ excidit
ʒ signū fidei ꝓ caractere fidei xp̄ianita
tis accipit̄. q̄ fideles ab infidelibꝰ discer
nuntur. ſm illud. Audiui numeꝝ sigto
rum. cxliiij. milia signati ex omni tribu
filioꝝ isrl̄. Et dormiūt in somno pacis.
ſm illud. In pace in idip̄m dormiaʒ et
requiescam. Frequenter em̄ sacra scri-
ptura defunctos dormientes appellat
pro eo qꝛ sicut dormientes euigilāt. ita
mortui resurgent. Propter qō dr̄ apl̄s
Nolo vos ignorare de dormientibus:
vt nō contristemini. sicut ꝛ ceteri q̄ speʒ
non habent. Et dn̄s inquit in euāgelio
Lazarus amicus noster dormit. Ipsis
dn̄e ꝛ om̄ibus in xp̄o quiescentibꝰ. In
hoc loco sacerdos quorū maluerit de-
functoꝝ debet agere memoriā specialē
Finita est em̄ memoria mortis domini
ꝛ ideo sequit̄ mors nostra. xp̄us p̄cessit
ꝛ nos eius vestigia seq̄mur. Hic āt vo-
cant̄ q̄escentes in xp̄o q̄ in caritate mor
tui sunt. hn̄tes tn̄ aliq̄ purgabilia. eo q̄
nō plene satisfecerāt ꝓ pctis confessis
ꝓpter qō ad locū purgatorij descende-
runt. vbi existētes suffragio indigēt ec-
clesie militantis tanq̄ʒ nondū habētes
in re pacē ꝛ refrigeriū glorie. licet habe
ant in certa ꝛ infallibili spe. Locū refri
gerij. in quo nō est ardor penaꝝ. Lucis
in quo non est obscuritas tenebraꝝ. Et
pacis in quo nō est cōflictus pugnarū
Nā absterget deꝰ oēm lacrymā ab ocu-
lis eoꝝ ꝛ iā nō erit amplius: neq̄ʒ luctꝰ
neq̄ʒ clamor. ʒ nec vllꝰ dolor. qm̄ priora
transierūt. Sʒ delectabunt̄ in multitu-
dine pacis. cū placebunt dn̄o in regiōe
viuentiū. Paradisus ğ dr̄ locus refri-
gerij ꝓpter ardorē ignis purgatorij per
quē aīe transeunt. iuxta illud ps̄. Tran
siuimus ꝑ ignē ꝛ aquam ꝛc̄. Locus lu
cis ꝯ tenebras inferni. De q̄bus Mat.
xxij. Mittite eū in tenebras exteriores
Locus pacis ꝓpter mentis tranquilli-
tatem. que ibi est contra vermē consci-
entie eorum qui salui non erunt. Vnō
Ysa. Vermis eorum nō morietur. nec
ignis eoꝝ extinguetur.

Undecima pars canōis

Nobis quoqȝ ⁊c.

Undecima ps. Hec aūt orō
ꝓtēdit vſqȝ Per oīa ſcl'a ſcl'oꝝ
Et hec v̓ba ꝓferēdo ſacerdos paululū
exꝓſſa voce ꝑcuſſo pectore ſilētiū inter
rūpit. rep̄ntans ↄtritiōem et cōfeſſiōez
latronis in illo paſſiōis dn̄ice articulo
increpantis alteꝝ et dicētis. Nos qdez
digna factis recipim⁹. h aūt nihil mali
geſſit. ⁊ dicebat ad Jeſū. Lu. xxiij. Do
mine memēto mei dū veneris in regnū
tuū. ꝓpter qd̓ dixit illi Jeſus. amē dico
tibi. hodie mecū eris i ꝑadiſo. Rurſus
ꝑ exaltationē vocis. ⁊ ꝑcuſſionē pecto-
ris exprimit illud qd̓ centurio ⁊ q cū il
lo erant. viſis illis q fiebāt. timuerūt val
de dicentes. Uere fili⁹ dei erat iſte. Et
omnis turba q ſimul aderant ad ſpecta
culū illud ꝑcutiētes pectora ſua reuer-
tebant. Noti v̓o ei⁹ ⁊ mulieres q xp̄m ſe
cute fuerāt a galylea ſtabāt a lōge h vi-
dentes. q̊s ſignificant miſtri. ſ. dyacon⁹
⁊ ſubdyaconus retro ſtātes q ad hāc vo
cē erecti i os ſacerdotꝭ vel ep̄i intuent
Premiſſa aūt pectoris vnica tūſio. ſi-
gnat ꝙ ſm ap̄lm ad Ro. vj. xp̄us ſel' ꝓ
pc̄tis nr̄is mortu⁹ ē. ⁊ fit cū trib⁹ digitꝭ
ſcȝ ſine pollice ⁊ indice. vt trinitas i vni
tate notet. Pectoris q̊ȝ tunſio qn̄qȝ pe
nitētiā deſigt ꝓut ſub ti. de ↄfeſſiōe di-
ctū eſt. Peccatoribus. Hoc id̓ dic. q2 ſi
dixerimus ꝙ pc̄tm̄ nō habem⁹ noſmet
ip̄os ſeducimus ⁊ v̓itas i nob nō ē. Li
cet em̄ oī tp̄e debeam⁹ ex corde nos re-
cognoſcere pc̄tōres p̄cipue tn̄ cū ꝓ re-
miſſione pc̄toꝝ ſacroſctm̄ myſteriū ce-
lebramus. De multitudine miſerationū
tuaꝝ ſperantib⁹. iux̄ qd̓ inqt ps̄. Scd̓m
multitudinē miſerationū tuaꝝ dele ini
qtatem meaȝ. Et nota ꝙ vna tm̄ eſt dei
miſericordia. nō aliud qdem q̄ȝ ip̄e mi
ſericors. ȝ multi ſunt eius effect⁹ q mi-
ſerationes dicunt. vn̄ Reminiſcere mi-
ſerationū tuaꝝ dn̄e. et miſcōiaꝝ tuarū
q a ſeculo ſūt. Partē aliquā ⁊ ſocietatē
donare digneris. Sȝ cū ip̄e deus ſit oīa
in oībus ſalus ⁊ p̄miū et gl'ia ſinguloꝝ
iuxta illud. Salus ppl'i ego ſum. qd eſt
ꝙ dr̄ ꝑtē aliquā et ſocietatē ⁊c. tanq̄ȝ nō
oēs ſint eundē denariū accepturi. Sa-
ne licet vnū ⁊ idē ſit p̄miū ſinguloꝝ. vi
delicet ip̄e deus in cui⁹ cognitōe ſalus
eterna cōſiſtit. ſm illud qd̓ ip̄e dicit in
euāgelio. Hec eſt vita eterna vt cogno
ſcant te veꝝ deū ⁊ hūc quē miſiſti ieſuȝ
xp̄m. Tn̄ ſm differentiam meritoꝝ. alij
plus alij minus diuina viſione fruunt
Nam ⁊ ſtella differt a ſtella in claritate
Propter qd̓ ipſe dn̄s ait. Jn domo pa
tris mei multe māſiōes ſunt. Sicut vnuſ
eſt ſol cui⁹ lumē ꝑticipant vniuerſi. alij
plus alij minus ſm differentiā intuen
tiū. Cū Johanne. Stephano. mathia.
barnaba. Jn hac ſcd̓a cōmemoratōe ſā
ctoꝝ mag̃ ex parte ſupplent q de p̄mitti
nis ſctis deeſſe videbant in p̄ma. Sȝ q̄
re Johānes repetit. ⁊ ſtephan⁹ ſociat⁹
iohāni p̄mittit mathie ac barrabe apo
ſtolis. Sup h dici pt̄ ꝙ Johānes in pri
ma cōmemoratiōe diſponit ⁊ cū ceterꝭ
numerat ꝓpter dignitatē apoſtolat⁹. in
hac aūt cōmemoratōe repetitur ⁊ cum
ſtephano ſociat ꝓpter priuilegiū celiba
tus. Uirgines em̄ ſunt. ⁊ ſequūt agnū
q̊cūqȝ ierit. Preterea ceteris p̄mittit vir
ginitas. Nāqȝ iohannes inde maxime
ↄmendat. q2 xp̄s in cruce matrē v̓ginē
diſcipulo v̓gini cōmēdauit. ⁊ ex illa ho
ra accepit eā diſcipulus in ſuā. Stepha
ni v̓o v̓ginitas ex eo maxime ↄprobat
q2 ip̄e deputatus ē ab ap̄lis ad miniſte
rium viduaꝝ. ⁊ in eo ꝙ feminis ē p̄poſi
tus teſtimoniū meruit ſinceriſſime ca
ſtitatis. Poſſet aūt non euāgeliſta ȝ ba
ptiſta iohānes intelligi. niſi p̄mitteret cū
tuis ſctis ap̄lis ac martirib⁹. Un̄ ↄijcit
ꝙ ap̄li tm̄ ac martyres ſubnotāt. q̄uis
⁊ Johānes baptiſta merito poſſet inter

martyres numerari. Enumerat ergo sacerdos sctõs quorum societatē petit. qr et sacerdos legalis noia filiorum isrl' habebat scripta vt supra dictū est. Et aduerte. q h octo viri ꝛ septē mulieres ꝯputant. qr p h sacrificiū septē carismata grarum ꝛ octo beatitudines iungunt in nob. Seqt Nõ estimator meriti. qr nõ sm exigētiam meritorum retribuis. sz min⁹ puniēdo vel magis remunerando qz quisqz meruit. vñ. Non sm pctã nra fecit no. necz sm iniq. nos. retribuit nob. Et alibi. Mensurã bonã et ꝯfertã ꝛ coagitatã et supfluentem reddēt in sinū vrm. Per xpm dñm nrm. Hic nõ rñdet amen. tū qr angeli q sp assistūt rñdent. put in fine tercie ptícule dictū eu. tū qr hec tacite dicunt. nec rñdētes audire pñt. tū qr vba sequētia. p quē oia ꝛc. istis ꝯiūgūt et ab eis dependēt. ita q nihil iterponi põt. Hoc aūt loco bñdicunt vue, put dicet in sexta pte sub qnta feria cene dñi. vbi agit de diurno officio. In canone aplorum in burcardo li. v. ca. offerri. ita legit. Offerri nõ liceat ad altare. s. ad bñdicendū pter nouas spicas ꝛ vuas ꝛ oleum ꝛ luminaria ꝛ fabas ꝛ thimiama ad incensum q tpe sctã oblatio celebrat. sequit. Per quē hec oia ꝛc. Jõ dic oia. qr p filiū oia creata sunt. vñ Jo. j. Omnia p ipm facta sūt ꝛ sine ipo fa. ē ni. Et vidit deus cūcta q fecerat ꝛ erãt valde bona Creas igit condēdo naturã. Sanctificas ꝯsecrãdo materiam. Viuificas trãssubstantiãdo creaturã. Bñdic acumulando grãm. Qz aūt dr hec oia. est simplex pnois demõstratio. sic tps vbi cõfusum. Nã pñs cõfusum pñt nõ tenet vsum. Et est sensus. Hec oia. s. panē vinū et aquã. sp bona creas sm causas canonicas primordiales ꝛ sanctificas sm causas sacrales. viuificas vt transeat in carnē et senguinem. ꝛ bñdicis vt cõseruent vnitatē et charitatem. Rursus in eo q dicit sanctificas. notat q quodcūqz sanctificat. p grãm christi sctificat. de plenitudine em eius oēs accepim⁹. vñ Jo. xvij. Pater sanctifica eos in vitate id est in filio. In eo q dr viuifica. notat q quicqd viuificat p filiuz viuificatur Jo. xiiij. Ego sum via: vitas: ꝛ vita. In eo q dicit bñdicis. insinuat q bñdictio celestis dat nobis p fructū vginis benedictū. Vel creas vt sint. sanctificas tibi deputando. viuificas animãdo. bñdic vt vtilia sint. pstas vt prosint. Fiūt aūt tres cruces sup dictis vbis. sanctificas viuificas. bñdicis. in qbus eccia primitiua repñtat. q fidez trinitatis suscepit. De hoc tñ aliter iã dicet. Siqdē sacerdos dicturus. ꝛ pstas nobis. vel dyaconus remouet corpale desup calice. ad notandū q qñ xps emisit spm. velū templi scissum est a summo vsqz deorsum ꝛ apta sunt nobis q prius in lege obscura erant ꝛ clausa. sicut dr in euangelio de qbusdam. Et erat absconditū vbum istud ab eis ꝛc. Vbi em sumpto aceto ꝯsummatū est et reuelatū est. Et calice discoopto accipiēs hostiã dicit. ꝛ pstas nobis. Dubitari aūt vidimus qre calix ꝛ nõ hostia coopit. Ad qd quadruplex rõ põt assignari. Primo pter piculuz qr sanguis facilius posset recipe immūdiciã qz hostia. Secūdo qr i calice ꝛ sanguine magis significat passio xpi qz in hostia. vñ illud. Pater si fieri põt transeat a me calix iste. Et in canone in forma sanguinis ponit actus effusiõis ibi Qui p vobis effundet ꝛc. qr ergo in calice ꝛ in sanguine magis significat xps mortuus qz in corpore. Ideo sic ꝛ mortuus pannis et lapidibus opitur. ita et calix panno. et sanguis calice et panno corpalis coopitur. Tercio sanguis i calice coopto repñtat corpus xpi i sepulcro clauso ꝛ signato. Hostia vo corpus xpi extra sepulcrū. Quarto sanguis in calice coopto repñtat christi corpus in syndone inuolutū. hostia vero corpus

non inuolutū. Seqr. Per ip̄m rc. Si
absq̄ alicui⁹ v̄bi vel tp̄is interpositōne
cōiungas p̄missa v̄ba. Per xp̄m dn̄m
nostꝝ p quē hec oīa rc. ꝛ facis punctuz
ibi. et prestas nobis. Plana est littera.
Dic ergo. Per ipsum tanq̄ p mediato
rem cū ipso tanq̄ cū coequali q2 ip̄e est
coequalis patri. in ipso tanq̄ in cōsub-
stantiali. vel in ip̄o. i. membris ei⁹. In
patre quippe notaꝛ autoritas ꝓpter p̄n
cipiū. in filio equalitas ꝓpter medium
In sp̄ūsancto cōitas ꝓpter consortium
Sane sexta feria crucifixus est xp̄s ho
ra tercia linguis iudeoꝝ. qď narrat mar
cus. Hora sexta manibus gentiliū. qď
narrat Johannes. Circa horā aūt nonā
inclinato capite tradidit sp̄m. Ad reco-
lendā igitur crucifixionem. hora tercia
facta in linguis iudeoꝝ clamantiuz ter
crucifige crucifige eum. et rursus tolle:
tolle: crucifige eum. sacerdos facit tres
cruces super oblatā et calicē. dum dicit
sanctificas. viuificas. benedicis. Ad re-
colēdā v̄o crucifixionē q̄ post interual
lū triū horaꝝ facta est manibus gentili
um, cū milites crucifixerūt iesum. sacer
dos iterꝝ facit tres cruces cū hostia sup
calicē sup p̄missis tribus v̄bis. s. p ip̄m
et cum ip̄o ꝛ in ipso. Postmodū aūt ad
designandā diuisionē carnis et anime
dn̄i morientis facit duas cruces cū ip̄a
oblata in ora calicis dum dicit. Est tibi
deo' patri om̄ipotēti in vnitate sp̄ūsan-
cti. Cum em̄ in christo tres sint vnite sb̄
stantie. vicz diuinitas. corpus. ꝛ anima
due tm̄. s. corpus et anima fuerūt i mor
te diuise. Nam diuinitas a neutra est di
uisa et sepata. Et ꝓpterea non trib⁹ cru
cibus ꝫ duabus mors dn̄i designatur.
Ceterꝝ sacerdos faciendo cruces man⁹
sup mensam altaris extendit. q2 et chri-
stus super arā crucis manus expandit
Juxta illud ꝓpheticū. Expādi manus
meas ad populū non credentem mihi.
Secundo etiā premisse tres cruces cū

corpore sup nudum calicez facte. signi-
ficant tres cruciatus quos christus in
nuda cruce sustinuit vicz passionem. ꝓ
passionem et compassionē. Passionez
in corpore. Propassionē in mente. Cō-
passionē in corde. De passione corpis
ait dn̄s per ꝓphetam. O vos omnes q̄
transitis per viam. attendite ꝛ videte si
est dolor sicut dolor meus. Foderūt ei
manus meas ꝛ pedes me. di. oīa os. m.
De propassione mētꝫ dn̄s inquit ap̄lis
Tristis est aīa mea vsq̄ ad mortē. cepit
em̄ Jesus tedere et pauere. cepit contri
stari et mestus esse. Ex compassione ve
ro cordis pro crucifixoribus orauit ad
patrē dicens. Pater ignosce illis q2 ne-
sciunt quid faciūt. Si em̄ cognouissent
nūq̄ dn̄m glorie crucifixissent. Et ideo
sacerdos facit has cruces cum hostia
sup calicez. quia christus sustinuit hu-
iusmodi cruciatus in corpe sup patibu
lum. Per calicē em̄ passio designaꝛ. vt
iaz dictū est. Tercio mō tres cruces cū
hostia sup calicē facte. significāt fidem
Cēturionis dicētis Mat. xxvij. Vere
filius dei erat iste. ꝛ ita cognouit eū vnū
esse in trinitate. s. xp̄m deū ꝛ hominem
Due vero que fiunt in ora seu latere ca
licis. designant duo sacramēta q̄ de la
tere xp̄i ꝓfluxerūt. vicz aq̄ regeneratōis
ꝛ sanguis redēptōis. iuxͣ testimoniū io
hānis dicētis. Vnus militū lācea lat⁹
eius aperuit. ꝛ ꝯtinuo exiuit sanguis ꝛ
aq̄. Et iō immediate post has duas cru
ces lat⁹ calicꝫ i q̄busdā eccl'ijs cū hostia
tāgiꝛ. p qď ꝑcussio laterꝫ xp̄i cū lancea
militis designaꝛ. Quarto tres premisse
cruces in q̄busdā eccl'ijs ita fiunt et bn̄
Naz prima que fit sup. p ipsum. fit sup
os calicis exterius. signans q̄ deus est
extra omnia non exclusus. Secunda
que fit sup. cum ipso. fit paꝝ inferi⁹ sub
prima. vicz a labio calicis in labium. si
gnans q̄ deus est sup om̄ia non eleua
tus. Tercia que fit sup. in ipso. fit intra

os calicis.circa mediū ꝯcauitatis eius.
significās ꝙ ē intra omnia nō inclusus
Quarta q̄ fit sup deo patri. fit a medio
oris calicꝫ recto dyametro ꝯ faciē sacer
dotꝫ significās ꝙ oīa q̄ in mysterio mis
se occulte agunť.in fine nobis añ ocłos
ponenť.Quinta q̄ fit sup.in vnitate spi
ritusſcti.fit a latere calicis inter ipm ca-
licē et sacerdotē vicꝫ descēdendo a sum
mitate calicis ꝯ pedē significās ꝙ deꝰ ē
subter oīa non ꝯp̄ssus seu ꝓstratꝰ.Qui
dam tñ de his duabus vltimis nō faci-
unt nisi vnā.Quincto dicte tres cruces
significant tres cruciatꝰ q̊s xp̄s sustinu
it tribus tp̄ibus.vicꝫ añ mortē alapas.
flagella.sputa.⁊ hm̄ōi.in morte crucifi
xionē.⁊ post mortē lateris ꝑforationeꝫ
Prima sigt̄ primū.scd̄a secundū.tercia
terciū.quarta v̄o significat sepatōeꝫ aīe
a corpe xp̄i.quinta descēsum in lymbū
vel cruciatū i pedibus. Sexto q̇nꝗ or
dines signoꝝ q̄ fiūt añ sextū.s.añ tactū
calicis cū hostia.qñ vicꝫ de duabꝰ vlti-
mis nō fit nisi vna.significāt q̇nꝗ mun
di etates.q̄ fuerūt añ xp̄i natiuitatē. se-
xtū vero vicꝫ ipse tactus significat sextū
tp̄s.s. a christi natiuitate vsꝗ ad finem
mūdi. ip̄e em̄ vnicus tactꝰ signat dñm
semel ascēdisse crucem.vt finē haberet.
ip̄a aūt res ē cruciatus qui ꝑ dictas q̇n
ꝗ etates oībus fiebat hoībus.Notādū
igitur est.ꝙ sacrificiū septē vicibꝰ signa
tur in canone. Prima vice ter vbi dicit
Hec dona.hec munera ⁊c̄. Secūda vi
ce q̇nquies vbi dī.Quā oblationeꝫ tu
deus ⁊c̄.Tercia vice bis.semel vbi dicit
Qui p̄die ⁊c̄.ibi. Tibi gratias agens.
bñdixit ⁊c̄.Et iteꝝ vbi dī.Siliꝗ mō ⁊c̄.
ibi.Itē grās agēs.Quarta vice q̇nq̇es
vbi dr̄.Hostiā purā ⁊c̄.Quīta vice bis
vbi dr̄.Sacrosanctū filij tui corpus ⁊c̄.
Sexta vice ter vbi dī.Scrificas viuifi-
cas ⁊c̄.Septima vice quinq̇es vbi dici
tur. Per ip̄m ⁊c̄.put in ip̄is locꝫ dictū
est. Inter quas septem vices sacrificiū
signatur duobꝰ vicibꝰ bis ⁊ duabꝰ vici
bus ter.⁊ duabus vicibus quinq̇es.se-
ptima v̄o vice bis et ter.Signať ergo si
mul oībus vicibus iunctꝫ q̇nq̇es q̇nꝗ.
q̄ sunt siľ.xxv.q̄ numerus ꝓductus sꝑ
in seipsum reducit. si ducatur in infini-
tū.quātumlibet em̄ multiplicet eucha-
ristie sacramentū.sꝑ est idē sacrificium
Augu.tñ dicit ꝙ si tantū semel signum
crucis fieret sup panez et vinū sufficere
posset. q2 semel dñs crucifixus est. In
hoc etiā sacramento quinꝗ sensus cor-
poris.s.visus.auditus.gustus.odoratꝰ
⁊ tactus exercentur.s.circa colorē.sapo
rem.odorē.fractionē et sumptioneꝫ.vt
q̇nꝗ sensus anime spūales exuberēt.s.
visus intelligentie.auditus obedientie
odoratus discretōis.gustus dilectōnis
et tactus op̄is.De quibus repit in euā
gelio.Dñe quinꝗ talenta tradidisti mi
hi.ecce alia quinꝗ suplucratꝰ sum.Sꝫ
⁊ binarius et ternarius bene cōgruunt
sacramēto.Binarius ꝓpter carnē ⁊ san
guinem.ternarius ꝓpter paneꝫ vinū et
aquam.Item binarius ꝓpter dupliceꝫ
modū edendi.s.sacramētalē sub specie
panis et vini.⁊ spūalē in fide cordis.Et
ternarius ꝓpter tria q̄ sunt in hoc sacra
mento discreta.vicꝫ forma visibilis pa
nis ⁊ vini.veritas corporis ⁊ sanguinis
⁊ v̄tus spiritualis vnitatis ⁊ charitatꝫ
De q̇bꝰ dictū est i septima ꝑticula sup
v̄bo.mysteriū fidei.vt ita ternariꝰ bina
riū.i.fides trinitatꝫ ꝑ dilectōeꝫ dei et ꝓ
ximi opeť. Fiūt igiť cruces q̄ q̄tuor hn̄t
angulos sup sacrificiū.q2 xp̄s dū in cru
ce pependit q̄tuor climata mūdi rede-
mit. ⁊ septē ordinibus ordinanť ad no-
tandū septiformē spūſsancti grām q̄ in
hoc mysterio necessaria est.Et fere in q̄
libet ordine ꝑ numeꝝ imparē signacu-
la disponunť.q2 corpꝰ xp̄i vnū manēs
nō scindiť.Dis honor tanꝗ dño ⁊ gľia
tanꝗ deo. Seq̇tur. Per oīa scl'a sclóꝝ.
nō solū crucis impressio.veꝝ etiā vocꝫ

expressio et pectoris ꝑcussio. que gesta
sunt iuxta crucē insinuāt. ꝓut dictū est
suꝑ verbo. Nobis q̃z. Quia ergo iesus
clamans voce magna tradidit spiritū.
Ideo sacerdos dicendo Per omīa se-
cula seculoꝝ. exaltat vocē ⁊ etiā aliquā-
tulū calicē eleuat. Vel dicit alte ad in-
citationē populi. vt sciēs finē canonis:
respondeat amen. Vel iō. q꞉ Centurio
clamauit. Vere fili⁹ dei erat iste. Quia
ṽo mulieres lamentabant flētes dn̄m
ideo chorus q̄si lamētando r̄ndet amē.
repn̄tans fideles q̇ dn̄m contrito corde
lugebant. velut q̇ndā abel inuidi fratꝛ
furore occisū. parētes eius lamētabāt.
Consequnter dyaconus accedit et exal-
tatū parūper sacrificiū seu calicē cum
corꝑe de altari. tā ipse q̄ȝ sacerdos depo
nit. q꞉ vt legit Jo. xix. Venerūt ioseph
ab arimathia ⁊ nycodemus ⁊ impetra-
tū corpus iesu a pylato deponētes sepe
lierunt. Sacerdos ergo eleuans nyco-
demū repn̄tat. ipa ṽo eleuatō xp̄i depo
sitionē de cruce. depositio collocatōem
in sepulcro demonstrat. Et aduerte q꞉
sacerdos dicēs. Preceptis salutaribus
moniti. calicē sil' et hostiā deponit. Ad
cui⁹ rei euidentiā notandū ē q̄ xp̄i cor
pus ⁊ sanguis bis in sexta feria eleuata
et deposita fuerūt. semel in cruce eleua
ta et de cruce ad terrā deposita. ⁊ semel
de terra eleuata ⁊ in sepulcro collocata
Primū repn̄tat in ṗma eleuatiōe ⁊ de-
positione corꝑis et sanguinis xp̄i. q̇ fit
statim post eoꝝ ɔsecratōem. Aliud rep̄
sentat in eleuatōe ⁊ depositōe q̇ fit in h̄
loco. Cōgrue igit dū hec ṽba ꝓferunt
fit corporis et sanguinis eleuatio ⁊ de-
positio. designantes eleuatōnez corꝑis
xp̄i de terra ⁊ eius locatōez in sepulcro.
q꞉ ioseph q̇ illud de cruce et de terra le-
uauit ⁊ in sepulcro locauit. monit⁹ ⁊ in
structus erat p̄ceptis salutaribus xp̄i.
sicut fidelis discipl'us eius. vn̄ de eo le-
gitur in Marco. Et ipse erat expectās

regnū dei. Simul aūt eleuant corpus
⁊ sanguis iā cōsecrata. q꞉ ip̄e ioseph. vt
aiunt quidā. corpus siml' cū sanguine i
sepulcro locauit. Adhuc in ip̄a eleuati-
one tenet hostia cū q̄tuor digitis. Cum
eī̄ expectem⁹ ⁊ necesse habeam⁹ impe
trare q̄tuor principaliter ꝑ merita passi
onis xp̄i. s. potestatē ɔ diabolū. humili-
tem ɔ mūdū. castitatē ɔ corpus ꝓprium
et subiectionē q̇ ad deū ⁊ ꝓximū. iō ad
hoc repn̄tādū merito cū q̄tuor p̄ncipa-
libus digitis hostia tenet. Quedā tn̄ ec
clesie in tribus primis petitiōib⁹ ɔ̄ nice
oꝛonis tenent calicē eleuatū. ⁊ tūc cali-
cis eleuatio aliud signat ꝓut ibi dicet.
In q̇busdā etiaz eccl'ijs dū calix parūꝑ
ab altari eleuat. q̇dam puer stat vltim⁹
post subdiaconū hn̄s cappā ex trāsuer
so ad designandū q̄ caput. i. iudei expe
ctantes messiā. i. christū. cū iam venerit
transuersum est in caudā. Quia ṽo ny
codemus sepulto dn̄o aduoluit saxum
magnū ad ostiū monumenti. ideo dya
conus suꝑ os depositi calicis corpora-
le deponit. dyacon⁹ q̇z calicē cū corꝑali
inuoluens repn̄tat Joseph q̇ corp⁹ dn̄i
syndone mūda inuoluit. Rursus q꞉ in
pace factus est locus eius. dyacon⁹ fm
morē quarūdā ecclīaꝝ mensam osculat
altarꝭ. Et q꞉ factus est p̄ncipat⁹ suꝑ hu
meꝝ eius. osculat dextꝝ armū pōtificꝭ
vt in vtroq̄ȝ significet xp̄m et quieuisse
post mortē et vicisse post mortē. Juxta
qd̄ ip̄e p̄dixit i ps̄. In pace i idip̄m dor
miā et requiescā. Et alibi. O mors: ero
mors tua. morsus tu⁹ ero inferne. Xp̄s
eī̄ ꝑ mortē triumphauit de morte. Nā
q꞉ factus ē obediēs vsq̄ȝ ad mortē. mor
tem aūt crucis. idcirco deus exaltauit
illū ⁊c̄. Hocip̄m etiā signat q̄ xp̄s sibi
crucē suꝑ humeꝝ baiulauit. Secundo
dyaconus osculando dextrā sacerdotis
significat q̄ vult esse particeps laboris
vt sit socius eterne retributiōis. Tercio
ꝑ hoc innuit q̄ Joseph deponēs corp⁹

illud fuit osculatus. In quibusdã etiaꝫ
ecclesijs sacerdos hic hostiam osculat̃
innuens qḋ et nycodemꝰ idẽ fecerit qḋ
ioseph. Vel potiꝰ ꝑ dñi passionẽ factaꝫ
esse nostrã reconciliatõeꝫ. Post osculũ
hmõi dyaconꝰ retrocedit a facie sacer-
dotis. repñtans mulieres sepulto dño
a monumento recedentes.

De Pater noster

S[ecũduz] eos qui
dicũt ꝙ tercia ꝑs misse q̃ di-
citur postulatiões incipit hic
Oremus ꝓceptis salutaribꝰ ꝛc̃. et ꝙ du
rat vsqꝫ ad collectas. Hec ꝑs ꝯtinet qn-
qꝫ clausulas. Prima est ipa ꝓfacio. scꝫ
oremus ꝓceptis ꝛc̃. qḋ addidit beatus
Grego. Secũda ẽ Pater noster. Ter-
cia Libera nos quesumꝰ dñe. Quarta
Pax dñi. Quinta. Fiat hec ꝯmixtio.
Quia ergo Jesus voce magna clama
bat. Pater in manus tuas cõmẽdo spi
ritũ meũ. Et ideo sacerdos ꝛ nõ totus
populus. ꝓut greci faciũt. eleuata voce
ꝓnunciat. Oremus ꝓceptis ꝛc̃. Nõ eñ
dr̃ sub silentio ꝫ palam. qꝛ est de euãge-
lio. ad notandũ ꝙ rex celoꝝ in noua le
ge palaꝫ loq̄batur ꝛ sine velamine ꝑdi
cauit. Ad hoc iõ hec dñica oratio ꝛ etiã
Credo in vnuꝫ deũ alta voce dicunt̃ vt
oẽs illa dicãt et addiscant. Alia etiã rõ
posita est sub ti. de ꝑdicatione. Sed ter
cia clausula. s. libera nos ꝛc̃. sub silentio
dr̃. in signũ ꝙ christus interdũ a ꝑdica-
tione siluit. Aliter tñ ibi dicet̃. Sed ꝛ ꝓ
ferens pater noster. tunc iter sicut priꝰ
extendit ac sursum eleuat manus. Pri
mo eñ dicens. ꝓceptis salutaribꝰ. actꝰ
ioseph. de q̄bus in ꝓcedenti colũna di-
ctũ est. quos ꝓceptis salutaribus moni
tus ꝛ diuina institutiõe formatus gessit
repñtauit. Quia igit̃ doctrina audien-
do. meditando. ꝛ in quiete discẽda est.
Ideo verba ista depositis super altare
manibus ꝓtulit. dicens aũt Pater no
ster ꝛc̃. christũ populũ orare docentem
repñtat. Ideoqꝫ Moysi orantꝭ exẽplo
manus extendit. ꝛ sursum eleuat vt fer
uorẽ cordis et recta ad deum intentõeꝫ
ostendat. Rursus dicendo. ꝓceptis sa-
lutaribus ꝛc̃. calicẽ simul et hostiaꝫ de-
ponit vt premissum est. Sane legalis
pontifex egressus ad populũ lauabat
vestes. immũdus tñ erat vsqꝫ ad vesꝑaꝫ
sicut in ꝓhemio huius ꝑtis dictum est
Sic et christus q̃ intrauit ad sancta san
ctoꝝ redit in ecciam ꝯpatiendo ꝛ auxi-
liãdo. ꝛ lauat vestes suas. i. sanctos mũ
dificat. ꝛ tñ vsqꝫ ad finẽ mundi mẽbris
eius aliq̃ macule adherent. Sacerdos
etiã redit ad populũ. qꝛ dum rursus al
ta voce multiplicat ꝓces foras exire vi
detur. et ꝓcibus velut aquis vestimen-
ta sua. i. populũ lauat ꝛ mũdat. ꝛ tñ im
mundus iudicat̃. qꝛ vsqꝫ ad mortẽ erit
in omi hoie qḋ lauet̃. Oraturus ergo ꝛ
ostensurus se causã suã agere corã deo
ꝛ q̃ quotidie petere debeamus. monet
populũ orare dicẽs. Pater noster ꝛc̃.
Que orõ habet̃ Math. vj. c. Fiduciali
ter eñ orare possumus. vt filij p̃rem. q̊s
ipse dñs ad sic orãdũ informauit. ꝛ ipe
vice vniuersalis eccie quã repñtat orat
Nec tñ sua auctoritate ꝛ quasi ꝓsumpti
ue petere videat̃. ꝓmittit quasi loco ꝑfa
tõis ꝓceptis salutarissus ꝛc̃. dicit aũt ꝓ
ceptis et diuina institutõe. qꝛ dñs ꝛ hãc
orõnem instituit. et apl'is sic orare ꝓce-
pit. Et extunc maxime ꝓstrati orare de
bemus vsqꝫ in finẽ dñice orõnis. saltem
in profestis diebus. In festiuis ꝟo stan
tes. Tres autẽ articuli seq̄ntes. s. ꝓceptꝭ
salutaribus. pater noster. et libera nos.
significant tres dies dñice sepulture. iõ
qꝫ et his dũtaxat vtimur in parasceue.
In quibusdã ecclesijs dũ sacerdos dic̃
Pater noster. ꝛ dũ ꝓlatus dat bñdictõꝫ
solennẽ post pater noster. manus eius
a dyacono et sacerdote sustentant̃. in q̃
representat̃ ꝙ Hur ꝛ Arõ sustentabãt

manus Moysi orantis. de quo sub ti. de oratione dictum est. Beatus Greg. dominicā orōnem post canonē sup ho stiā censuit recitari. asserens in registro incongruum esse vt sup eucharistiā di ceretur oratio quā scolasticus cōposue rat. et illa omitteret quā dn̄s ipe dicta uerat ⁊ apostoli dicere ꝯsueuerāt. Et cā tat ap ud grecos a toto populo ꝫ apud nos a solo sacerdote. Illud autē notan dum est ꝙ hec orō ceteras orationes ꝓ pter quatuor antecellit. s. autoritate do ctoris. breuitate sermonis. sufficientia petitionū. et fecūditate mysteriorū. Au toritate doctoris. quia fuit ipsius salua toris. apostolos orare docentis ore pro lata. et inde dicit orō dominica. Breui tate sermonis. qr facile discit et ꝓfertur Iuxta illud. Cū oratis nolite multū lo qui ⁊c. Sufficientia petitionū. qm̄ vtri usqꝫ vite necessaria continet. Fecūdita te mysteriorū. qm̄ immēsa ꝯtinet sacrā. Dex licet sciat dn̄s q̄d velim⁹. vult tn̄ nos orare vocaliter ꝓpt multa. Primo ꝓ excitanda deuotōe. qr q̄ facit flatus carboni. h̄ facit ꝓnunciatio deuotioni. vn̄. Ad ipm ore meo clamaui ⁊ exulta taui sub lingua mea. Scd̄o ꝓ alioꝝ in structione vt cortina cortinā trahat ⁊ q̄ audit dicat veni. vn̄ Luceat lux vr̄a co rā hoibus. Tercio ꝓ lingue obsequio. vt q̄ lingua peccam⁹ lingua satisfaciam⁹ vn̄. Sic exhibuistis mēbra vr̄a seruire iniq̄tati ad iniq̄tatez. ita exhibete ea ser uire iusticie in sanctificationē. Quarto ꝓ rei petende cōmemoratōe. qr facili⁹ obtinet q̄ instanti⁹ postulat. vn̄ Peti te et accipietis. pulsate ⁊ apietur vobis Quinto pro impetrate rei custodia. vn̄ Tene q̄ habeas ne alius accipiat co ronā tuā. Sane in hac orōne orat ꝓ bonis adipiscendis ⁊ pro malis vitādis Pro bonis temporalibus. spiritualib⁹ et eternis. Pro malis preteritis p̄senti bus et futuris. De bonis eternis dicit. Adueniat regnum tuū. De bonis spū alibus. Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. De temporalibus. Panē no strū quotidianū da nobis hodie. Eter na petunt in p̄mium. spiritualia in me ritum. temporalia in substentaculum. De malis p̄teritis. Dimitte nobis debi ta nostra ⁊c. De p̄ntibus. Sꝫ libera nos a malo. De futuris. Et ne nos inducas ⁊c. Preterita sunt dolenda. p̄sentia sūt vicenda. futura sunt precauēda. Se ptem sunt orationis dominice petitōes p̄ter captationē beniuolentie q̄ signifi cant septez verba xp̄i in cruce. Primū fuit Pater ignosce illis. Secūdū Mu lier ecce filius tu⁹. Terciū Ecce mater tua. Quartū Hodie mecū eris in padi so. Quintū Heloy heloy. Sextuz Pa ter in manus tuas. Septimū Consum matū est. Vel significāt septem verba q̄ tantū beata virgo legit de Christo di xisse. Primū fuit discretōnis. Quō fiet istud. Secūdū humilitatis. Ecce ancil la dn̄i. Terciū salutatōis. Ecce vt facta est vox salutatōis tue in auribus meis. Quartū gratiarū actōnis. Magnificat anima mea dominū Quintū compassi onis. Fili: vinū non habent. Sextū in structōnis. Quodcūqꝫ dixerit vobis fa cite. Septimū amoris. Fili q̄d fecisti no bis sic. Prima autē pe titio est. Sancti ficetur nomen tuū. Secūda Adueniat regnū tuū. Tercia. Fiat voluntas tua. Quarta Panē nostrū q̄tidianū. Quin ta. Et dimitte nobis debita nostra. Se xta. Et ne nos inducas in temptatiōez Septima. Libera nos a malo. Et he se ptem petitōes f̄m apl̄m septem postu lationes dicuntur. Quarū prime tres spectant ad vitam eternam siue ad pa triam. Et ideo sacerdos in quibusdam locis eleuato calice dicit eas et prefa tionem. Preceptis salutaribus ⁊c. Di cens vero. sicut in celo. parum magis eleuat illū. et dicēs. et in terra. illuz de

ponit. Tres vltime ad p̄ntem vitam si-
ue ad viam ꝑtinent. ⁊ ideo deposito ca
lice dicit eas. Media vo. s. panem nr̄m
⁊c. ptinet ad vtrunq̄. Porro tres prime
succedūt ordine tpis. ꝫ pcedunt ordine
dignitatis. Tres vltime succedūt ordie
dignitatis ꝫ pcedunt ordine tpis. Du-
plex igit ordo est in dn̄ica orone notan
dus. vnus in descendēdo q̄ cōcordat cū
donis. alter in ascendēdo q̄ cōuenit cuz
virtutibus. Dona nāq̄ de summis ad
ima descendūt. Vn̄. Requiescet sup eum
sp̄us dn̄i. sp̄us sapientie ⁊ intellect⁹ ⁊c.
Virtutes vo de imis ad summa cōscē-
dunt. Vnde. Beati paupes sp̄u. quoni
am ipoꝝ ē regnū celoꝝ. beati mites ⁊c.
Nempe dn̄s in orone ipa secutus est or
dinē dignitatis qui est artificialis vt de
maioribus ad minora descenderet. Sꝫ
doctores in illius expōne sequūtur or-
dinē tpis q̄ est nālis. vt de minorib⁹ ad
maiora. i. de tpalibus ad eterna cōscen-
dant. Quē modū seruabimus exponē
do. Et fit hic adaptatio septē petitionū.
septē donoꝝ sp̄ussancti. septē virtutum
⁊ septē beatitudinū. cōtra septē vicia ca
pitalia septē virtutibus opposita. Naz
dona petitionibus. vtutes donis. ⁊ bti-
tudines vtutibus obtinent. Septē do-
na sunt hec. sapia. intellectus. consiliū.
fortitudo. scia. pietas. ⁊ timor. De qui-
bus dicit xp̄ha. Requiescet sup eū spi-
ritus sapie ⁊ intellectus. sp̄us consilij ⁊
fortitudinis sp̄us scie ⁊ pietatis ⁊ reple
bit eū sp̄us timoris dn̄i. Septē vo vtu
tes sunt he. pauptas sp̄us. māsuetudo.
luct⁹. esuries iusticie. mia. mūdicia cor-
dis. ⁊ pax. Septez quoq̄ beatitudines
sunt iste. regnū celoꝝ possessio terre. cō-
solatio. saturitas mie ꝯsecutio. visio dei
⁊ filiatio dei. De q̄bus cōiunctim dn̄s
ait. De prima. Beati paupes sp̄u. quo-
niam ipoꝝ ē regnū celoꝝ. De scd̄a. Bti
mites q̄m ipi possidebūt terraz. De ter
cia. Beati qui lugent. q̄m ipi ꝯsolabūt.

De quarta. Beati q̄ esuriūt ⁊ sitiunt iu
sticiam q̄m ipi saturabūtur. De quinta
Beati misericordes q̄m ipi miam cōse
quentur. De sexta. Beati mūdo corde.
q̄m ipi deū videbūt. De septima. Bea-
ti pacifici. q̄m filij dei vocabuntur. Se
ptem vo vicia capitalia sunt. Inanis
gloria siue supbia. ira. inuidia. accidia.
auaricia. gula. ⁊ luxuria. que significa-
ta fuerūt in septē populis q̄ terram isra
hel pmissaz tenebāt. videlꝫ etheus. ger
geseus. amorreus. chananeus. fereseus
eueus. ⁊ iebuseus. Homo igit ē egrot⁹
deus medicus. vicia sunt lāguores. pe-
titiones sunt planctus. dona sunt anti-
dota. virtutes sunt sanitates. beatitudi-
nes sūt felicitates ⁊ gaudia. Hec septē
vicia p septē petitiones huius orōnis
fugantur. pnt inferius ondet. Ad orō-
nis ergo ipius expōnem veniamus. Et
nota q̄ i quibusdā ecclesijs dū he septē
petitiones dicūtur. diaconus stat incli-
natus. cōionem expectans. in q̄ signifi-
cat aplos. q̄ post morte dn̄i p septē heb-
domadas cōfirmatōnem sp̄us expecta
uerūt. Subdiaconus vo descēt. q2 mu-
lieres in sabbato que ē dies septima si-
luerunt.

Expositio dn̄ice orōnis.

Pater noster ⁊c.

Ordinē tpis vt pmissum i hu-
ius orōnis expōne seruātes a fi
ne eius initiū sumamus versus princi-
piū ordine retrogrado pcedendo. Si-
q̄dem hō multis malis circūdatus. pri
mo petit liberari a malo. Quia vo si-
ne temptatione non est vita homis sup
terrā. ideo liberatus a malo petit vt i tē
ptationē nō inducatur. Et quia dū in
hac vita consistit semp est in quocunq̄
peccato. Nam si dixerimus quia pctm̄
non habemus veritas in nobis non ē.
ideo petit vt debita. i. peccata sibi dimit
tantur. Cū aūt fuerit liberatus a malo.

cū vicerit temptationes.cū debita fue-
rint ei dimissa.qꝛ ꝙ ꝑ se stare nō pōt ne-
cessarius est ei spūs fortitudinis ne pre
miū expectando deficiat.ideoqꝫ petit vt
panis quotidianus sibi doneꝛ.Deinde
cū fuerit liberatus a malis ꝛ roborat⁹ i
bonis.petit vt fiat volūtas dei sicut in
celo ꝛ in terra.Et qm̄ ꝓmissa in hac vita
ꝑfecte fieri non possunt mox petit vt re
gnū adueniat.in quo nomē pr̄is sancti
ficeꝛ in celis.vt nunqꝫ de cetero possit a
sanctificatōis grā separi. Postqꝫ peti
tionū cōtinuatonē ꝓmisimus mox ad
eoꝝ expositionē veniamus. Prenotan
dum tn̄ est ꝙ illud qd in oꝛone ꝓmittiꝛ
videlꝫ pr̄ nr̄ qui es in celis. captatio be
niuolentie est.vt iam diceꝛ. Nempe pa
ter grece dr̄ latine genitoꝛ.Et dr̄ de⁹ pa
ter a patrando siue ꝑficiendo.qꝛ per eū
oīa facta sunt.Deus aūt ꝛ generaliꝛ
ꝛ spāliter ꝛ singulariter dr̄ pr̄. Genera-
liter oīm per creationē.spāliter iustoꝝ
ꝑ adoptionē. singularitar xp̄i ꝑ genera
tionē. Per creationeꝫ vt ibi: Flecto ge
nua mea ad deū pr̄em omnipotentem.
a quo oīs pr̄nitas in celo ꝛ in terra no
minaꝛ. Per adoptionem vt ibi. Si vos
cū sitis mali nostis bōa data dare filijs
vr̄is quanto magis pr̄ vr̄ de celo dabit
spūm bonū petentibus se. Per genera
tionem vt ibi. Nemo nouit filiū nisi pr̄
ꝛ pr̄em nisi filius ꝛ cui voluerit fili⁹ re
uelare.Et ꝑ hoc ꝙ dicit. Pr̄ nr̄ ꝙ es i ce
lis.dehortaꝛ nos a duob⁹.vicꝫ a sugbia
ne dicam⁹ pr̄ mi q̄si reputātes ꝓprium
qd est cōe. ꝛ ab indignitate.s. ne redda-
mur indigni tanto pr̄e ꝙ cōsistit in celꝛ.
Deus.n.solius xp̄i pr̄ ē ꝑ naturā.cui so
li cōpetit dicere pr̄ mi. Fideliū aūt ē pr̄
ꝑ grām qbus cōpetit dicere. Pr̄ nr̄. Il
le dicit pr̄ mi si possibile est trāsfer a me
calicem hūc. Isti dicūt pr̄ nr̄ ꝙ es in celꝛ
sanctificeꝛ nomē tuū ꝛc̄. Hinc etiā ipse
met dicit. Vado ad pr̄em meū ꝛ pr̄em
vr̄m. Meū q̄dē ꝑ naturā. vr̄m ꝑ grām.
Hortaꝛ etiā nos ꝑ hoc ad duo.s.ad ser
uandū grām adoptionis cū dicit pr̄.ꝛ
vnionē fraternitatis.cū ait nr̄. Rursus
ꝑ hoc ꝙ dic̄ pr̄ qd ē nomē piūm notaꝛ
bonitas eius ꝛ eccle.deuotio.ꝙ ipm̄ pa
trem appellat.ꝑ hoc vo ꝙ dicit nr̄. ostē
ditur dilatatio caritatis. ꝑ hoc ꝙ dicit i
celis.i.in sanctis. ꝙꝝ conuersatio a fece
mūdi remota ē.dei pietas designatur.
Quia igiꝛ captatio beniuolētie in hac
oꝛone ꝓmittiꝛ.sciendū ē ꝙ beniuolētia
captaꝛ a tribus.s.a ꝑsona cognitoꝛis.pe
titoꝛis ꝛ assessoꝛis.Cognitoꝛ ē deus.pe
titoꝛ ē hō assessoꝛ est angelus. A ꝑsona
cognitoꝛis cū ait pr̄.petitoꝛis cū ait nr̄.
assessoꝛis cuꝫ ait ꝙ es in celis.i.in angelꝛ
vel in sanctis.De quibus hr̄. Celi enar
rant gloriā dei. Vñ spes nobis tribuiꝛ
vt sanctos nos faciat. Vel in celis.i.in
secreto maiestatis diuine. ꝑ qd datur fi
ducia obtinendi bonū occultū.qd ocu
lus nō vidit nec auris audiuit.nec i coꝛ
hoīs ascēdit.dat ergo fiduciā impetran
di bonū. Vñ nō dr̄ dn̄e.cui seruiꝛ timo
re.ſꝫ pr̄ cui seruitur amoꝛe.q.d. qꝛ pr̄ es
vis.qꝛ in celis es potes. ḡ libera nos a
malo.Et nota ꝙ celū dr̄ a celādo. qꝛ ce
lat diuina secreta. vl' a celsitudine.quia
altius ē terrenis rebus Sꝫ libera nos
a malo. Triplex aūt ē malū a ꝙ petim⁹
liberari.innatū.additū.ꝛ inflictū. Pri
mū cōtrahiꝛ.s. originale.secūdū cōmit
tiꝛ.s.actuale.terciū sustinem⁹.s.penale.
Malū aūt vitam⁹ ꝑ spm̄ timoris. Naꝫ
vt inquit scriptura. Timoꝛ dn̄i expellit
pctm̄.Et alibi. per timoꝛeꝫ dn̄i declinat
oīs a malo. Porro triplex ē timoꝛ ꝙ
cessamus a malo.seruilis.initialis.ꝛ fi
lialis.Timoꝛe seruili cessamus a malo
formidīe pene.Timoꝛe filiali cessam⁹ a
malo amoꝛe iusticie. Initiali tioꝛe cessa
mus a malo.ptim formidine pene.par
tim amoꝛe iusticie. Seruilis timoꝛ ē in
cipientiū. initialis ꝑficientiū. filialis ꝑ
ficientiū.dicit ergo. Sed libera nos a

malo.q.d. Da nobis spiritū timoris ꝛ pauptatē spūs vt ꝑ spm̄ timoris vitem⁹ mala.ꝑ pauptatē spūs abdicem⁹ bona q̄tenus exclusis vicijs ꝛ cōtemptis terrenis habeamus eterna.s.regnū celorū qd̓ lucifer ꝛ primi parētes ꝑ inanē gloriam siue supbiam amiserūt. Per hoc ergo ꝙ se hūiliādo petit liberari a malo.qd̓ fit ꝑ donū timoris.fugat̃ supbia. que opponit̃ timori.Et sic finis orōnis cōcordat cū principio.vbi ab humilitate cōtra supbiā incepit vt p̄missum est.

Et ne nos inducas in temptationez. scȝ diabolicā.Nota ꝙ temptat nos de⁹ temptat hō.tēptat diabolus. Deus temptat vt probet. hō vt sciat. diabolus vt fallat.De p̄mo legit̃. Temptauit deus abraam.De secundo.Tempta nos obsecro diebus decem.De tercia. Cur sathanas temptauit cor tuū. Porro duobus modis tēptamur .interius ꝑ delectationē.ꝛ exteri⁹ ꝑ suggestionē. Interior temptatio paꝝ officit.exterior multum ꝓficit si nō consentiat̃ ſȝ resistatur. Scriptū est.n.Temptatio vos non apprehendat nisi hūana. Rursus.Beat⁹ vir q̄ suffert temptationē.qꝛ cū ꝓbatus fuerit accipiet coronā vite .Cū ergo citra cōsensum temptamur ducimur i temptationē.cū cōsentimus in temptatōez inducimur sicut piscis an̄ capturā in rethe ducit̃.cū autē inducit̃ capit̃ ꝛ tenet̃. Tūc implet̃ qd̓ Jacobus apl's ait. Tēptat̃ aūt vnusq̄sqꜫ a concupia sua mala abstractus ꝛ illectus .Deinde cōcupia cū cōcepit.parit pctm̄.pctm̄ vo cū consummatū fuerit generat mortē . Verū cū idem apl's dicat. qꝛ deus ē intemptator maloꝝ.q̄d ē qd̓ petim⁹ ne nos inducat in temptationē.ſȝ dicendū ē ꝙ deus quodāmō temptat.ꝛ quodāmō non temptat.Temptat vt ꝓbet.iux̄ illud. Proba me deus ꝛ tempta me .Nō temptat vt fallat.iux̄ illud.Deus neminē temptat. Petim⁹ ergo ne nos deus in temptationē inducat.i.ne ne ꝑmittat induci.qꝛ sicut dr̄ nō est malū in ciuitate qd̓ de⁹ nō faciat.i.qd̓ fieri nō ꝑmittat.Scriptū ē.n. Fidelis de⁹ q̄ non patit̃ vos temptari supra id qd̓ potestis.q̄si dicamus Da nobis spm̄ pietatis ꝛ mansuetudinem spūs. vt ꝑ spm̄ pietatis vincamus tēptationē exercēdo nos ad pietatē ꝛ ꝑ mansuetudinez spūs vincam⁹ iram nō reddēdo malū ꝓ malo. Vincam⁹ etiaȝ inuidiā q̄ opponit̃ pietati.vt ita possideam⁹ terrā viuentiū quā ꝑ spūm pietatis ꝛ ꝑ mansuetudinē spūs obtinebimus. Nā pietas ꝓmissionē hȝ vite q̄ nūc est ꝛ future. Et bti mites.qm̄ ipi ter. possi. vn̄ ps. Mansueti possidebūt t̃rā.ꝛ delectabūt̃ in multitudine pacis. Dimitte nobis debita nr̄a ꝛc̄.debita dicuntur pctā. q̄ nos debitores pene cōstituunt. Nō.n.hic agit̃ de debitis pecuniaꝝ sed offensaꝝ. Tria autē sunt debita q̄ petimus nobis dimitti.s.pctm̄ in deuȝ peccatū in ꝓximū ꝛ pctm̄ in nos. Vn̄.peccauim⁹ cū p̄ribus nr̄is.iniuste egimus iniq̄tatē fecim⁹. Peccauim⁹ cū p̄ribus nr̄is in deū.iniuste egim⁹ in ꝓximū.iniq̄tatē fecim⁹ in nosipos.Et qꝛ peccauimus in deū.iō petimus vt ipe dimittat nobis. qꝛ peccauim⁹ in nos. iō petim⁹ vt dimittat nobis debita nr̄a. qꝛ peccauim⁹ in ꝓximū.iō petimus vt dimittat nobis debita nr̄a.sic̄ ꝛ nos dimittimus debitoribus nr̄is. Hoc pacto ḡ ꝛ ea cōditione nobis dimittūt̃ si nos debitoribus dimittamus.alioq̄n etiā dimissa reuocant̃ in debitū ſm illō euāgelij.Serue neqꜫ omne debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me. Nōne ḡ oportuit ꝛ te misereri cōseruo tuo sicut ꝛ ego misertus suȝ tui.Et iratus dn̄s ei⁹ tradidit eū tortoribus.q̄adusqꜫ redderet vniuersum debitum.Sic ꝛ pr̄ me⁹ celestis faciet vobis si nō dimiseritis vnusq̄sqꜫ fr̄i suo de cordibus vr̄is. Vt ḡ dn̄s euidēter ondēret ꝙ null⁹ ē toti⁹ orōis fruct⁹,nisi debito-

ribus dimittamus in fine eiusdē̄ euāge
lij sbiūxit ad oīa. Si dimiseritis hoib⁹
pctā eor. dimittet vob pr̄ vr̄ celestis pec
cata vr̄a. Si aūt nō dimiseritis hoibus
pctā eor. nec pr̄ vr̄ dimittet vobis pctā
vr̄a. His ḡ q̇ debitorib⁹ non dimittunt
hec oīo nō pdesse vr̄. q̇nimo vr̄ obesse.
Nā q̇ sic petit sibi dimitti sicut debito-
ribus suis ip̄e dimittit. pfecto si non di
mittit ip̄e debitorib⁹ vr̄ petere vt sibi n̄
dimittat. Sz q̇rit q̄d tenet illi dimitte-
re q̇ nec satisfacere vult nec veniā postu
lare. Sane distinguēdū ē int pfectū ⁊ i-
perfectū. Is q̇ viaz pfectionis arripuit
dz etiā nō petēti veniā oimode indulge
re. Vn̄ in canōe Inno. legit. Falsa est
pnia si penitēs offenso n̄ satisfaciat. aut
si offendēti offensus nō idulgeat. Qui
vo nōdū pfectiōis votū assumpsit. tene
tur q̇dez rancorē cordis deponere. ȝ nō
tenet satisfactionē debitā cōdonare. vn̄
in canōe fabiani ita cavet. Si q̇s contri
stat⁹ recōciliari noluerit frī suo satisfa-
ciente eo q̇ ptristauit. acerrimis macere
tur inedijs vsq̄ dū gratāti aio satisfacti
onez recipiat. Lz oēs vlr̄ter teneamur
diligere inimicos nr̄os. bn̄facere his q̇
oderūt nos. ⁊ orare p psequētib⁹ ⁊ calū-
niātibus nos. Quia vo sunt culpe i q̇
bus culpa ē relaxare vindictā. ⁊ si pctm̄
in nos teneamur dimittere peccatuz tn̄
in deū ⁊ pctm̄ in pxim dēmus punire.
Quisq̇s ḡ laborat odio vl̄ inuidia. gra-
uat magl̄ hac oīoe q̄ iuuet nisi forte iā
ppositū hēat dimittēdi. Verūtn̄ nō in
sua q̇sq̄ ȝ i toti⁹ eccie vr̄ psona orare. vn̄
nō dicit dimitte mihi debita mea. sicut
⁊ ego dimitto debitorib⁹ meis. ȝ dic̄ di
mitte nobis debita nr̄a sic̄ ⁊ nos dimit-
tim⁹ debitorib⁹ nr̄is. Quidā etiā volūt
illud ita intelligi. dimitte nobis ⁊c̄. i. sic
dimitte nobis debita nostra vt ⁊ nos di
mittam⁹ debitoribus nr̄is. q̄si dicere nt
Da nobis donū. sciam. luctū. ⁊ vtutem
q̄tenus tā nr̄a q̄ aliena pctā cognosca-
mus ⁊ defleamus vt nobis debita nr̄a
dimittas. Et sic cōsolationē hēbim⁹ ad
versus inuidiā q̇ facit hoiem dolere de
alieno bono. ⁊ aduersus irā q̇ ē pria sci
entie. q̄r ira impedit aīm ne possit cerne
re vex. Per sciam em̄ ⁊ luctū in pn̄ti re
missionē accipimus. ⁊ in futuro cōsola
tionē habebimus. iuxta qd̄ legit. A de-
licto meo mūda me. qm̄ iniq̇tatē meaz
ego cognosco. Et beati q̇ lugēt qm̄ ipsi
psolabūt Panē nr̄m quotidianū ⁊c̄.
Vn̄ in euangelio Iohis. Dn̄e semp da
nobis panē hūc. Panis aūt grece iter-
pretatur latine omīs. Vnd̄ oramus vt
omnipotēs pr̄ omnē victū spūalē ⁊ car
nalem omni tpe nobis largiri dignetur
Quinq̄ aūt panes sunt nobis necessa-
rij. In via q̄tuor ⁊ q̇ntus in patria. Cor
poralis ad sustentatōem. spūalis ad in
formationē. doctrinalis ad eruditionē.
sacramētalis ad expiationē. ⁊ eternalis
ad fruitōnē. De pmo legit. Nō in solo
pane viuit homo. De secundo. Amice
accōmoda mihi tres panes. De tercio.
Venite comedite panē meū. De q̄rto.
Qui panē domini manducat indigne
reus erit corporis domini. De quinto.
Ego sum panis viuus qui de celo de-
scendi. Postq̄ enim fuerint homi pec
cata dimissa. necessarius est ei spūs for
titudinis vt pmissum ē. ideo dicit. Pa
nē nostrū quotidianū. id est nobis quo
tidie necessariū. alioq̇n quod nr̄m esset
nobis dare nō posset. nisi pri⁹ desineret
eē nr̄m. Da nobis hodie. q. d. da nobis
spūm fortitudinis q̇ multiplici pane ro
borat aīam ne deficiam⁹ in pn̄ti esuriē
do iusticiā. p quā expellētes accidiaz. i.
tedium de bono plena iusticia saturabi
mur in futuro. iuxta illud. Beati q̇ esu
riunt ⁊ sitiunt iusticiam. qm̄ ipi satura
būtur. Matheus dicit. Panē nr̄m sup
substantialē. Qd̄ duobus modis pt in
telligi. vel vt vna sit dictio. q. d. da nob
panē nr̄m supsubstantialē. i. xp̄m qui ē

suꝑsubstantialis.i.suꝑ oēm subaꝫ.s.cre atā.q̇ panis ē in altari. Vel vt sint due dictōes.q.d.da nobis panē nr̄m.i.xp̄m q̇ est ꝓrius cibus fideliū.⁊ h̄ suꝑ panē .i.p̄ter panem substantialem.i. necessa riū ad sustētāoꝫ.q.d.da nobis vtrūq; pa nē.s.mētis ⁊ corꝑis.Lu.dic̄. Panē nr̄ꝫ q̄tidianū. qd̄ taꝫ de corꝑali q̄ȝ de sacrali pane pōt intelligi.vicꝫ de viatico.Gre cus hꝫ epiusion qd̄ interp̄tat̄ suꝑsubstā tialē. Hebre⁹ vō segola.qd̄ interp̄tatur egregiū vel peculiarē.Ob.h̄ forte Luc. vidēs Math.dixisse segola.qd̄ sonat pe culiarē.dixit q̄tidianū.Grec⁹ āt iterp̄s mathei.qꝛ vidit eū dixisse segola qd̄ so nat egregiū.dixit epiusionē.i.suꝑsbstā tialē. Fiat volūtas tua. Hoc rogam⁹ vt quō angeli vel oēs sc̄ti inculpabiles deo seruiūt. ita ⁊ nos absq; graui pc̄tō illi seruiam⁹ i terra. Volūtas dei dupli citer intelligit̄.s.⁊ bn̄placitū dei eternū. ⁊ signū bn̄placiti tꝑalis Bn̄placitū dei eternū sꝑ implet̄.vn̄ ⁊ volūtati ei⁹ q̇s re sistet.Et oia q̄cūq; voluit dn̄s fecit. Si gna bn̄placiti tꝑalis sūt q̇nq; p̄ceptio. ꝓhibitio.ꝑmissio.ↄsiliū et oꝑatio. Vn̄ Magna oꝑa dn̄i exq̇sita in oēs vo.ei⁹. Hec nō sꝑ implent̄ ꝫ vt impleant̄ orat̄ Vn̄ dı̄. Fiat volūtas tua.i.oꝑe ipleat̄. qd̄ p̄cipis. qd̄ cōsulis.qd̄ suades.qꝛ nō sufficit volūtas vbi assit facultas. Sic̄ i celo et in terra.i.sicut illi qui sunt i celo voluntatē eius faciūt sic ⁊ nos i terra fa ciam⁹. Vel sic̄ in celo ⁊ in terra.i.sic̄ in angelis ita et in hoib⁹.vel sic̄ in ꝑfectis ita ⁊ i cōuersis.vel sic̄ in xp̄o ita ⁊ in ec clesia.vel sic̄ in mēte ita pariter et i car ne.vt caro nō ↄcupiscat aduersus sp̄m s̄m illud. Cor meū ⁊ caro mea exul.in deū vi.q.d. Da nobis sp̄m ↄcilij vt facia m⁹ volūtatē tuā.maxime miscd̄iaꝫ q̇ ꝑi mit auariciā.q̄tenus miscd̄iam conseq̄ mur.s̄m illud. Beati misericordes.qm̄ miscd̄iam consequent̄. Sicut em̄ auari cia consistit in acq̇rendo ⁊ retinēdo.ita

misericordia cōsistit in dando et dimit tendo. Hui⁹ petitōis et aliaꝝ duaꝝ im pletio inchoatur in via ⁊ cōsummatur in p̄ria.vbi nil velle poterim⁹ nisi qd̄ de um velle sciemus.tunc diligem⁹ deum ex toto corde ⁊ ex tota mente ⁊ ex tota aīa.Ex corde.i.intellectu diligimus fi liū.toto.i.sine errore.Ex mēte.i.memo ria diligimus patrē.tota.i.sine obliuio ne.Ex aīa.i.volūtate diligim⁹ sp̄m san ctum.tota.i.sine contrarietate. Patreꝫ potentiam.filiū sapientiā.sp̄m sanctum bonitatem. Adueniat regnum tuum Hoc rogamus vt sꝑ xp̄s regnet in nob et non peccatū vt nos ꝑatos inueniat. qn̄ animā a corꝑe iubebit exire. Regnū aūt dei dı̄ et militans ecc̄ia quia regit̄. ⁊ triumphans ecc̄ia qꝛ regnat. Item re gnū dei dicit̄ et gratia fidei ⁊ gloria spei Rursus regnum dei dicit̄ et intellect⁹ scripture ⁊ locus patrie. De regno mi litantis ecc̄ie scriptū est. Exibunt ange li messores ⁊ colligent de regno ei⁹ om nia scandala. De regno triumphantis ecc̄ie reperit̄. Venient et recūbent cum abraā ysaac et iacob in regno celorum. De regno fidei dicit scriptura. Regnū dei intra vos est. De regno spei ait dn̄s Percipite regnū qd̄ vobis ꝑatū est ab origine mundi. De regno scripture le gitur. Auferet̄ a vobis regnū dei ⁊ dabi tur genti faciēti fructū eius. De regno patrie reꝑit̄. Fulgebūt iusti sicut sol in regno p̄ris eorū. Sed etiā ipse christus dı̄ regnuꝫ dei.s̄m illud. Si ego i digito dei eiicio demonia ꝑfecto venit in vos regnū dei. Adueniat igit̄ regnū tuuꝫ.i. veniat regnū ad regnū.militās videlicꝫ ad triumphans. Vel regnū tuū adue niat.i.ad videndū te veniat. vt regnum fidei ad regnum transeat spei. quoniaꝫ hec est vita eterna. vt cognoscam⁹ te so lū veꝝ deum et quē misisti iesum xp̄m quasi dı̄. Da nobis spiritum intellect⁹ q̇ mundati corde intelligamus te i p̄nti

regnare p fidẽ. vt i futuro videamꝰ te re
gnantẽ i nobis p spẽm. Tunc cognosce
mus sicut τ cogniti sumus. Videntes
nũc q̃si p speculũ i enigmate. ſ; tunc fa-
cie ad faciẽ eũ videbimꝰ deũ deoꝝ i siõ
Qd est ꝯ gulã de q̃ ꝓpha. Vinũ inq̃t τ
ebrietas auferũt cor. Per intellectũ em̄
desinit hõ carnalit viuere. vñ hieroni.
Ama sciam scripturaꝝ τ carnis vicia ñ
amabis. Sanctificet nomẽ tuũ. Hic
rogamꝰ vt nos sancti simꝰ τ iusti. τ re-
cedamus a malo τ ſp faciamꝰ bonum.
Et nota ꝙ nomen pr̃is quatuoꝛ modis
sctificat in filijs. duobꝰ in via τ duobus
in pr̃ia. In via p efficientiã τ pseuerantiã. in pr̃ia p ꝯsummatõem τ effectionẽ
In via nãq3 nomẽ pr̃is sctificat in filijs
qñ sctificatõis effectũ opat in eis. vl' qñ
sanctificatio quã acceperũt in noie pa
tris. pseuerat in illis. In pr̃ia vo nomẽ
pr̃is sanctificat in filijs. q2 sancit τ ꝯfir-
mat in eis vt nũq3 possint a filiationis
gr̃a separi. Hic ẽ q̃si mobile nomen pa
tris in filijs. Naz τ iudas qñq3 fuit filiꝰ
qñq3 nõ fuit. Pro q̃ possibilitate mouẽ
da dixit apl's. Castigo corpꝰ meũ τ i ser
nitutẽ redigo. ne forte cum alijs ꝑdica
uerim ipe reprobus efficiar. Ibiq3 no-
men pr̃is sanctificat in filijs q2 ibi tales
sunt filij in qbus pr̃ sanctꝰ apparet. tũc
erũt manifesti q̃ nũc sunt occulti. ẜm il
lud. Nos insensati vitã illoꝝ estimaba-
mus insaniã. τ finẽ illoꝝ sine honoꝛe. τ
ecce quõ cõputati sunt inter filios dei.
τ inter sanctos sors illoꝝ ẽ. Dicit ergo
sanctificet nomẽ tuũ. q. d. Da nobis spi
ritũ sapientie. put dicit a sapore. i. iocũ
ditatẽ eternaz. vt gustemus ꝙ suauis ẽ
dñs. generantẽ in nobis pacẽ. id ẽ. mo
tuũ interioꝝ quietẽ vt caro nr̃a nõ ꝓcu
piscat aduersus spm̃. q2 nõ ẽ pax ossibꝰ
meis a facie pctõꝝ meoꝝ. vt ita sanctifi
cet nomẽ tuũ. i. pr̃ in filijs. q̃tenꝰ in pñ
ti difficile i futuro neq3 a filiatõis gr̃a
separet. Qd ẽ manifeste ꝯ luxuriã. quã
q̃ laboꝛat nõ iocũdat in deo. pacẽ men-
tis nõ habet. filius dei nõ est. ſ; iumẽto
assimilat. q2 q̃si iumentũ i suo stercoꝛe
cõputrescit gustato. n. spũ desipit oĩs
caro. In fine dñice oꝛõnis ponit amẽ
qd ad oĩes petitões refert. Hebreus
aũt ponit in fine vnũ ex his tribꝰ. amẽ.
sela. salem. q̃ sonant vere ſp pacem. De
amen dictũ ẽ sub ti. de salutatõe ad po-
pulũ. Licet aũt amẽ qñq3 affectũ optan
tis exprimat. hic tñ cõclusionis affirma
tionez oñdit. vñ glo. math. vj. Amen si-
gnificat in his oibus petitõnibus indu
bitanter a dño tribui qd petit. si vltime
cõditiõis pactũ seruauerimꝰ. vñ subdit
Si dimiseritis ꝛc. Et ideo amẽ hic non
a pplo vel clero. ſ; a sacerdote ꝓfertur.
Cũ. n. ipe sit mediatoꝛ inter pplm τ de-
um. q2 eius est vota ppli deo offerre. τ
ipius volũtatẽ pplo renũciare. sicut le-
git Exo. xix. magis cõgruit illd a sacer-
dote ꝓferri. a quo cõuenit petita a dño
fuisse concessa affirmari. ꝙ a poplo cui
hmõi renũciatio ipo mediãte fieri deb3
In alijs vo oꝛonibus q̃ in officio eccle
siastico dicũtur amẽ potiꝰ exprimit af-
fectũ optantis ꝙ cõclusionẽ affirmãtis
ideoq3 i in illis cõgrue ꝓfert a pplo. a q̃
optat qd illis a sacerdote oꝛante postu
lat. Profert tñ hic sacerdos amẽ sub si-
lentio. Primo in signũ ꝙ dñs vult oꝛã-
tẽs latere ꝙ a dño exauditi sint ne post
modũ tepescãt. Secũdo q2 si alte pro-
ferret amen quo affirmat oꝛõem dñicã
exauditã esse. iudicari posset ꝓsumptio
τ quedam ostentatio sacerdotis.

Tercia pars misse de silentio post do
minicam orationem.

Tercia pars misse incipit in hac oꝛõne. Libera
nos q̃s dñe ꝛc. Que oꝛõ dicit
embolismꝰ vel supexcrescẽtia. eo ꝙ ni-
hil i ea petit qd in ꝑcedẽti dñica oꝛone
petitũ nõ fuerit. nec tñ supfluit. qm̃ ẽ re

petitio ꝛ expositio nouissime petitõnis
illius. Illa.n.dicit. Libera nos a malo.
Ista dicit. Libera nos q̃s ꝛc̃. Et subdit
a quibus malis.s.p̃ntib⁹.p̃teritis. ꝛ fu-
turis. Et subdit etiã trãsitus ad oꝛonez
ꝓ pace ibi. Intercedente btã ꝛc̃. Vl'dr̃
supexcrescẽtia. q꞉ in primitiua ecclesia
multo tpe dicta non fuit. Et nota ꝙ du-
plex ẽ embolismus. videlꝫ quotidian⁹
ꝛ annuus. Quotidianus est hec oꝛatõ
Cũ.n.amen sit finis dñice oꝛonis ꝛ illõ
reseruať sacerdoti a clero dicẽte.ꝫ libe-
ra nos a malo. vt p̃missum est. patet ꝙ
hec oꝛo intelligiť embolismus nõ solũ
quotidianus. verũetiam dñice oꝛonis.
Embolismus etiã quotidianus sunt p̃-
fationes. vt vere dignuꝫ ꝛc̃. ꝛ cõicantes
ꝛc̃. ꝛ hanc igiť oblationẽ ꝛc̃. Te igiť cle-
mentissime pater. Annuus vͦo emboli
smus est consecratio olei infirmoꝝ. de
qua diceť in.vj.parte sub ti.de cena dñi
ꝛ benedictio vuaꝝ ꝛ agni pascalis. ꝛ hu
iusmodi. ꝛ etiã frugũ ꝛ fabaꝝ primarũ.
q̃ ex institutione euthiciani pape sup al
tare benedicũtur. Embolismo finito nõ
ꝯcludiť per dñm hec.n.est embolismo-
rum ꝛ p̃fationũ ꝯsuetudo. ꝫ ei cõtinua
tur oꝛo. Da ꝓpicius pacẽ ꝛc̃. Da paceꝫ
in quaꝫ pectoꝛis vt simus a pctõ liberi.
Da pacẽ tp̃is vt sim⁹ ab omni ꝑturba-
tione securi. nocet.n.infirmis ꝑturbatõ
Et ecce ꝗꝫ aperte enodať a quib⁹ malis
erui deprecemur. Hec aũt oꝛo. Libera
nos ꝛc̃. sub silentio dr̃. ꝓut dictuꝫ ẽ sub
tit. de pr̃ nr̃. sup vbo. Oremus p̃ceptis.
qd̃ silẽtiũ significat sabbatũ quo coꝛp⁹
dñi in sepulcro q̇euit. Tũc.n.nullus fi-
dem p̃dicauit. vñ Luca testante. mulie-
res q̃ parauerant vnguenta sabbato q̇-
dem siluerũt ſm mãdatuꝫ legis. xp̃s tñ
nõ siluit. imo ip̃e q̇ ſm carnẽ i sepulcro
q̇euit. ſm aĩam descendit ad inferos. vt
fortioꝛ supueniẽs superet fortẽ armatũ
ad qd̃ significandũ eccia romana dicit
ip̃am oꝛonem alta voce i die pasceue. ꝛ

mediolañ.sp. ꝛ tunc momoꝛdit infernũ
ducẽs suos vinctos de lacu vbi nõ erat
aqua. liberãs eos de malis p̃teritis p̃n-
tibus ꝛ futuris. ꝛ dans eis ꝑpetuã pacẽ
in q̃ sunt sp. ꝛ a pctõ liberi. ꝛ ab oi ꝑtur-
batione securi. Vñ de h̃ lacu liberari se
ꝛ totam ecciam oꝛat p̃sbr̃ dicẽs. Libera
nos ꝛc̃. Et q꞉ nos indigni sumus veniã
de preteritis ꝛ p̃ntibus. atꝗꝫ de futuris
cautelã ꝓmereri nisi nobis doneť oꝛoe
btẽ v̾ginis. ꝛ btõꝝ petri ꝛ pauli atꝗꝫ an
dree. ꝛ alioꝝ sctõꝝ. ideo hic eos in nr̃m
p̃ocíniũ inuocam⁹. ad ip̃etrãdã ĝ pacis
gr̃am iploꝛať mr̃ salomõis.i. vi pacifici
ꝛ michael nũci⁹ pacꝭ. ꝛ baptista p̃co pa
cis ꝛ tres apl̃i testes pacꝭ ꝛ ñ plures. q꞉
in oꝛe duoꝝ vel triũ testiũ stat oĩe vbũ
Prius ĝ oꝛauim⁹ vt liberaremur a ma
lis. nũc vͦo ꝓ pace oꝛam⁹. Rursus licꝫ
oẽs apl̃i supius fuerint ꝓpť autoꝛitateꝫ
apl̃atus cõnũerati in hac tñ oꝛone q̃ tri
duũ q̇ dñs in sepulcro iacuit designat.
tres repetũť. ꝛ spãliter isti tres ꝓpter ali
quas eoꝝ p̃rogatiuas. vicꝫ ꝓpť p̃uilegi-
um p̃rogatiue dignitatis q̇ ad petꝝ. ꝓpť
p̃uilegiũ p̃dicatõis ꝛ immẽsi laboꝛis q̇
ad paulũ. ꝛ ꝓpter p̃uilegiũ nimiũ cõcu-
pite crucifixionis q̇ ad andreã. Adhuc
in hac oꝛoe ẽ intentio inuocare nõ solũ
apl̃os verũetiã oẽs sctõs q̇ ꝑ triplicem
statũ distinguũť. sicut ꝛ oẽs q̇ sunt i mi
litante eccia aut.n.fuerũt vel sunt in sta
tu ꝯiugali. q̇ ꝑ petꝝ. aut i statu cõtinen-
tie ꝛ viduali. q̇ ꝑ andreã q̇ ſm Criso. cre
diť in viduali statu fuisse. aut i statu vir
ginali. q̇ ꝑ paulũ designať. ad quẽ statũ
etiã angeli reducũť. q꞉ v̾ginitas soꝛoꝛ ẽ
angeloꝝ. Et de.b. maria etiã fit mentio
tanꝗꝫ de poꝛta mie. Postremo nota ꝙ
post secretã tria dicũť ad misteriũ con-
secrationis coꝛpis dñi ꝑficiendũ videlꝫ
Preceptis salutaribus. ꝛ oꝛatio dñica.
ꝛ hec oꝛo. Libera nos q̃s ꝛ hoc propter
tres dies q̇bus dñi coꝛpus iacuit in se-
pulcro. siue ꝓpter triplicẽ legẽ.s. natura

lem. moysaicā. ⁊ euangelicam.

De resumptione patene.

Quia post passio
nis tristitiam ad resurrectōis
gaudiū ꝑuenit̄. iuxta illud. Ad
vesperū demorabit̄ fletus. et ad matuti
nū leticia. ideo subdiaconꝰ interea dum
chorus r̄ndet. ꝟ libera nos a malo. acce
dēs ad diaconū tradit illi patenā inuo
lutā. Diaconꝰ ꝟo illā recipiens eā reue
lat. ⁊ reuelatā rep̄ntat ⁊ tradit sacerdoti
osculādo illiꝰ manū aut humerū dextrū
Sacerdos ꝟo cū ea signū crucis sancte
sibi facit in facie. ⁊ eā postmodū oscula
tur. Hi q̄dē tam nūero q̄z obseq̄o sctās
illas mulieres signant de q̄bus narrat
euāgelista matheꝰ. d. Vespe aūt sabba
ti. q̄ lucescit in prima sabbati venit ma
ria magdalene. ⁊ altera maria videre se
pulcrū rep̄sentātes patenaz. i. cor patēs
latitudine caritatis in obsequiū sepul
ture. Iux̄ qđ legit̄ ꝙ mulieres emerunt
aromata vt veniētes vngerent ih̄m. Et
valđ mane vna sabbatorū veniūt ad mo
numētū orto iam sole. ⁊ dicebāt ad inui
cem. q̄s reuoluet nobis lapidē ab ostio
monumenti. Accessus igit̄ diaconi qui
marias signat. i tradēdo patenā. signat
illud ꝙ marie venerūt videre sepulcrū
⁊ resurrectionē xp̄i late credentes. eam
ap̄lis annūciauerūt. q̄ demū dn̄o sue fi
dei latitudinē obtulerūt. ⁊ ideo de ma
nu diaconi patenā. i. latitudinē caritat̄
sacerdos accipit. i. xp̄s acceptat. Vel p
subdiaconū intelligit̄ nicodemus. qui
etiā late credidit. ⁊ obsequiuz exhibuit
saluatori. ꝙ ꝟo patena p̄us inuoluta de
hinc reuelata ad altare deportat̄. hoc ē
ꝙ moyses de fiscella ē ad regiā ꝑductus
domū. Exo. ij. Lex q̄dam q̄ latuit. ꝟ co
gnitis misterijs ac eccīa exaltata ad xp̄z
ascēdere de egipto docēs. Qđ ꝟo sacer
dos sup patenā sibi a ministris oblatā si
gnū cruc̄ facit rep̄ntat illud qđ i math.
legit̄. q2 principes sacerdotū ⁊ pharisei
signauerūt lapidē cū custodibus. ꝟ nec
rō ista nec ip̄m signum crucis necessita
tis sunt. Item ꝙ patenā oblatā recipit.
signat ꝙ xp̄s oēs ad se ex caritate redeū
tes cū desiderio recipit. qđ etiā ex eo pꝫ
ꝙ statim marie ꝑseueranti ⁊ alijs cōpa
ruit. De hoc etiā dictū ē sub ti. de obla
tione sacerdotis. Post traditā diacono
patenā subdiaconus mapulā qua pate
nā tenuerat inuolutā. plicatā nō super
pallas altaris. ꝟ alibi deponit in quo sī
gnificat̄ illud qđ legit̄ Io. xx. c. quia pe
trus in monumētū intrās vidit sudari
um qđ supra caput xp̄i fuerat nō cū lin
theaminibus positū ꝟ seꝑatim i vnum
locū inuolutū. diaconꝰ aūt manum seu
humerū dextruz sacerdotis osculat̄ ad
notandū ꝙ ip̄e vult esse socius i passio
ne vt socius sit in regno. ꝺm ꝙ dic̄ ap̄ls
Si cōpatimur ⁊ cōregnabimus. Rur
sus ꝙ osculat̄ dextruz illius humerū si
gnat ꝙ deū hic videre nō possumꝰ nisi
p speculuz ⁊ in enigmate. in futuro ꝟo
videbimꝰ eū sicuti ē. Quia ꝟo crucifixꝰ
ardenti desiderio querebatur iuxta qđ
angelus inquit mulieribus. Scio quia
ih̄m q̄ritis crucifixuz. Idcirco cū pate
na crux signat̄ i facie sacerdot̄ in q̄ ma
xime vires aīe vigēt. ⁊ vt h̄ sig̃ munitꝰ.
possit dei ꝟuitiū sine impedimēto con
summare. Statīqꝫ sacerdos osculat̄ pa
tenā. ondēs ꝙ xp̄s ꝯfestim ipleuit desi
deriū mulierū. Mox. n. occurrit illis di
cēs. Auete. Que ꝓcidētes tenuer̄t pe
des eius ⁊ adorauerūt. Nec ē dubium
q̄n pedes eiꝰ fuerit osculati. De h̄ sb̄ ti.
de osculo pacis dicet̄. Osculat̄ etiā pa
tenam q̄si petēs a deo pacē corporis ⁊
anime. Orandū. n. est ꝓ pace tp̄ali. qđ
fit sp̄āliter in quibusdā ecclesijs. Oscu
lū ēt hmōi caritatē signat ꝓut dicet̄ ibi
dē. Rursus iō se signat cū patena ⁊ pꝰ
osclat̄ illā. ad notādū ꝙ si p passiōz filij
recōciliamur deo pr̄i, erimꝰ et heredes

regni celestis. Vl' signū crucis cū oscu
lo signat gloriationē xp̄i in cruce cū ca
ritate. Quidā etiā cū patena se signant
añ pectus. p qḋ significat sincera affe-
ctio q̄ p ptes corpis ⁊ cordis i sacra scri
ptura significat. Quidā aūt p̄us oscu-
lant patenā cū dicūt. Da ppicius pacē
⁊ postea cuꝫ osculata patena in vltima
clausula.s. ab omi pturbatione securi.
se signāt. qꝛ p crucē ⁊ hoc sacrificium et
odorem eiꝰ oia in celis ⁊ in terris paci-
ficata denūciāt. Quidā quoqꝫ ꝯsequen
ter osculant summitatē ⁊ pedē calicis.
qḋ osculuꝫ ptendit intimū affectum ad
monumentū seu sepulturā xp̄i. exēplo
Magdalene q̄ ex affectu stabat ad mo-
numentū foris plorans. vt dr̄ in Jobe.
Osculū quoqꝫ pedis calic' signat oscu
lum pedū xp̄i. de quo iam dictū ē. Ali-
qui etiā cū patena summitatē latꝰ ⁊ pe
dem calicis tāgūt. qḋ similit ex affectu
intimo faciūt q̄si totū monumentū am
plectentes qḋ p calicē ⁊ patenā repn̄tat
hoc.n. pprium ē feruenter amantiū. q̄ nō
satiant nisi dilectum ex omi pte corpis
sui tangāt. ⁊ etiā res dilecti. qḋ maxime
ostēdit magdalena q̄ a monumēto nō
recedebat. Tactus quoqꝫ cuꝫ patena in
summitate ⁊ latere ⁊ pede calicis. signi
ficat tres cruciatus dn̄i.s. in capite. i la-
tere. ⁊ in pedibus. Alij v̄o tangūt p̄mo
pedem calicis. secūdo latus. tercio sum
mitatē ad ostendendū q̄ per hm̄oi sacri v̄
tutem ad summū gradū pueniꝑ v̄tutū.
Sunt.n. in corde ascēsiōis gradus. iux
illud p̄s. Et ambulabūt de v̄tute in v̄-
tutē. Et Job. Per singulos gradꝰ pro
nūciabo illū. Aliud erem̄ sunt virtutis
exordia. aliud pfectus ⁊ aliud pfectio.
Vel p tactū pedis incarnatio. p tactuꝫ
lateris passio. p tactū summitatis ascen
sio significatur.

FInita orone premissa.s. Libera
nos. ⁊c. resumpta patena. dia-
conus discooperit caliceꝫ. inde
remouēs corpale. ⁊ sup calicē sedulo i-
tueꝑ. Deinde sacerdos intēdēs hostiaꝫ
frangē. ip̄am de altari leuat ⁊ sup pate-
nā collocat. Vn̄ tollēs eā sup caliceꝫ p
mediū frāgit dicēs. Per eūdē dn̄m no-
strū. Et i q̄busdā ecclesijs ptē q̄ post fra
ctionē i dextra manu remāsit. ponit su
per patenā dicēdo. Qui viuit ⁊c. Par
tem v̄o q̄ i sinistra remāsit. iterū p medi
um frāgit ⁊ pticulā q̄ post sbdiuisionē i
sinistra manu remāsit. ꝯiūgit parti p̄us
sup patenā posite dicēdo. in vnita. ss. ⁊c.
Alterā v̄o pticulā i dextra remanenteꝫ
tenet sup os calicis cuꝫ duobꝰ digitis.s.
cuꝫ pollice ⁊ indice. ⁊ erecto calice sil' et
ip̄a pticula pax cū ambabꝰ manibꝰ ele
uatis alta voce dic̄. Per oia se.se. Quo
dicto calicē siml' cū hostia deponit pfe
rens. Pax dn̄i sit sp vobiscū ⁊ h̄ dicēdo
pducit ter signū crucis sup calicē cū di
cta hostie pticl'a. Deinḋ immittit pticu
lam illā i calicē dicēs. Fiat ꝯmixtio cor
poris ⁊c. Et postea p ep̄m. daꝑ bn̄dictio
solēnis. De singul' igiꝑ ē videndū. ⁊ pri
mo q̄re diaconus discoopit calicē ⁊ in
eū discooptū intueꝑ. Circa qḋ dōm ē q̄
os calicis in h̄ loco ostiū signat monu-
mēti. de q̄ diaconꝰ corpale remouet ⁊ i
eū sedulo intueꝑ. signās q̄ angelus dn̄i
lapidē ab ostio monumenti reuoluit et
lintheamē amouit. ⁊ in sepulcro diligē
ter aspexit. Scḋo videndū ē q̄re sacer
dos hostiā sup patenā locat. ⁊ inde eaꝫ
tollēs sup calicē frāgit. Circa qḋ dōm ē
q̄ p calicē xp̄i passio vl' etiā eterne bea-
titudis fruitio designaꝑ. vn̄ p̄s. Et calix
meꝰ inebriās ⁊c. Et iter. Inebriabunt
ab vbertate domus tue ⁊c. Per patene
rotūditatē bonoꝝ opeꝝ pfectio signifi-
caꝑ. Sacerdos ḡ volēs hostiā frangere
p̄mo eā sup patenā locat. vt inde illam
tollens sup calicē frāgat. ad significan-
dū q̄ nemo passionibꝰ huiꝰ mūdi me-
ritorie valet exponi. vl' ēt ad eterne bea
titudinis fruitionē admitti. nisi p̄us in

bonoꝝ opeꝝ ꝑfectione fuerit solidatus
Vñ apl'sad Eph.vj. Accipite armatu
ram dei vt possitis resistere in die mala
ꝛ in oibus ꝑfecti stare. Adhuc patena
hostie supponit ꝛ sup calicē frangit.ad
significandū ꝙ xp̄s ex latitudine chari
tatis ꝑ patene dispositionez significate
se supposuit passioni. Rursus sup cali-
cem frangit ne minutie spargant ꝫ in
eius cōcauitate cauti⁹ recipiant. Alicu
bi tamen sup patenam hostia frangit.
vt esse panis viu⁹ q̄ de celo descēdit fra
ctus ꝓ nob i ara cruc remēoꝛet. Alicu
bi q̊z hostia comedēda de altari tollit.
Nā in ve.te.sacerdotes panes ꝓpositio
nis de altari sublatos comedebāt.put
est dictū sub.ti.de oblatiōe sacerdotis.
Tertio videndū ē q̄re hostia frangitur.
Et q̇dez q2 i lege videbat similago fru-
stati offerri. Sz ꝛ redēptoꝛ nr̄ bn̄dixit
panē ꝛ fregit.fractūq̧ discipul' tribuit.
Et ideo sacerdos ꝛ legē ꝛ xp̄m sequens
panē sacrosanctū in tres ꝑtes partitur
vt in fractione panis dn̄m agnoscam⁹
sicut ꝛ illi duo discipuli dn̄m ꝯgnouert
q̇bus ip̄a resurrectiōis die euntibus in
emaus apparuit. Dū em̄ sicut ait pro-
sper hostia frangit ꝛ sanguis in oꝛa fide
lium infundit.imolatio corꝑis cristi in
cruce ꝛ effusio sanguinis eius de latere
ꝺsignat. Quarto q̄re ꝑ mediū hostia
frangit. Circa qḋ notandū ē ꝙ in duas
medietates frangit iux̄ duplicē p̄desti-
natoꝝ statū.s.eterne gl'ie. ꝛ tꝑalis mise
rie. Ideoq̧ vna medietas subdiuidit i
duas ꝑtes.q̄ꝝ vna ē ꝓ p̄destinatis.qui
purgant i purgatoꝛio.alia ꝓ illis q̇ ad-
huc viuūt in h̄ mūdo caduco ꝓut infra
dicet. Quito q̄re ꝑs hostie post fra-
ctionē in manu dextra remanēs poti⁹
ponit sup patenā q̄ꝫ q̄ in manu sinistra
remāsit. Et q̇dez ꝑs ip̄a q̄ in dextra ma
nu remāsit desig̅t p̄destinatos q̇ iā sunt
in gl'ia. ꝛ iam tenēt illā rectitudinē.cui
nulla inrectitudo admisceri ꝑt ꝛ iō me
rito in ꝑte dextra tenet. Altera v̄o pars
designat illos p̄destinatos q̇ adhuc sūt
in tꝑali miseria.vbi multa obliq̄ ꝛ pau-
ca recta inueniunt. q̄re merito in sini-
stra tenet. Illa igit q̄ est in dextra cum
diuidenda nō sit vt iā dicet sup patenā
ponit.q̄ v̄o ē in sinistra cū diuidēda sit
nō deponit ꝫ diuidenda retinet. Se
xto q̄re ꝑs q̄ in sinistra remāsit iteꝝ sub
diuidit. Ad qḋ dōm ē ꝙ illi q̇ sunt i glo
ria vniformē statū tenēt ꝛ vna btitudie
fruunt.iōo ꝑs in dextra manu retenta
ꝛ sup patenā collocata.q̄ illos vt p̄mis-
sum est sig̅t.nō frāgit.ꝫ illi q̇ sunt i tꝑa-
li miseria i statu ꝛ miseria sūt diuisi nā
ali⁹ ē stat⁹ ꝛ miseria eoꝝ q̇ adhuc viuūt
i corꝑe. ꝛ ali⁹ ē eoꝝ q̇ purgant in purga
toꝛio igne. ꝛ iō ꝑs q̄ i sinistra tenet illos
significās s̄bdiuidi dz. Septio q̄re ꝑti
cula p⁹ subdiuisionē remanēs i sinistra
ꝯiūgit ꝑti sup patenā pꝛius posite. Ad
qḋ dōz ē ꝙ ꝭm Aug.de⁹ duas hz man⁹
s.dextrā q̄ miseret. ꝛ sinistrā q̄ punit. Il
lis q̇ sunt in purgatoꝛio inq̄ꝫtu ibi pur-
gant.rn̄det sola punitio. ꝛ iō ꝑticula q̄ i
sinistra tenet illos figurat. Hi v̄o q̇ ad
huc sunt in p̄nti vita.in q̄ ē stat⁹ merēdi
ꝯseq̇ p̄nt miam. ꝛ iōo ip̄i ꝑ aliā ꝑticulā
q̄ est i dextra signant. Quia g̊ de his q̇
sunt i purgatoꝛio nullū ē dubiū.sic nec
illis q̇ sunt i ꝑadiso.q̄ꝫtū ad futurā glo-
riam.iō merito ꝑticula q̄ erat i sinistra
eos designās ꝯiungit ꝑti p̄us sup pate
nam posite.q̄ illos q̇ sunt i ꝑadiso desi
gnat.qm̄ isti illis indubitāter sunt ꝯiū-
gendi. De h̄ tn̄ aliter.ī.dicet. Sz ꝑticu-
la q̄ in dextra remansit desig̅us eos qui
sunt in p̄nti vita.illi ꝑti q̄ ē sup patenaz
nō cōiūgit ꝫ i sanguinē mittit.quia illi
adhuc egent merit passiōis xp̄i.q̄ me-
rita ꝓcesserūt ex effusiōe sanguinis im
maculati. Ex p̄missa āt duaꝝ ꝑtiū ꝯiun
ctione duo resultant q̄si in moduz lune
coꝛnua ꝯnexitatē vtriusq̧ testamēti in
xp̄i passiōe factam designantia. Et illa

versus calicē dirigenda sunt q̄si sibi in-
corporent sanguinē sine quo corp⁹ nō
est. In hac etiā cōiunctione repn̄tatꝛ ꝙ
postq̄ȝ aliq̄ tā pn̄tib⁹ q̄ȝ futuris p̄ssuris
purgati fuerit. ipsi deo q̄ ē nr̄a btitudo
ꝑfectissima vnione ꝯiūgentꝛ. Octauo
q̄re p̄misse due ꝑtes ex calicē sup pate-
nā reſuantꝛ. Sup q̄ aiūt q̄dā ꝙ tres par
tes hostie tres stat⁹ bonoꝝ figurāt. s. qui
sunt i celo. q̄ i purgatorio ꝛ q̄ i mōdo ver
santꝛ. vt iā dicetꝛ. Per calicem āt ẜm ali
quē respectū ip̄a eterna fruitio vt p̄mis
sum ē. qꝛ g̃ tā illi q̄ v̄santꝛ i h̄ seculo q̄ȝ il
li q̄ sunt i purgatorio nōdū ad illā frui
tionē admissi sunt. iō ip̄e due ꝑtes ex ca
licē reseruantꝛ donec sumantꝛ. Sȝ h̄ rō n̄
ꝯcordat ꝑ oīa cū p̄missis. ꝛ iō alia rō infe
rius assigr̄. Pōt ēt dici ꝙ due hostie ꝑ-
tes iō sup patenā ponūtꝛ. qm̄ si oēs ꝑtes
sup os calicꝫ cū ambab⁹ manib⁹ tenerē
tur. m̄lta q̄dē ꝑicula ꝯtingē possent. de
facili ei posset errore ꝑs nō mittēda i ca
licē mitti. Vel ꝓpter manuū tremorē
oēs ꝑtes possent i calicē cadere. Sacer
dos ēt talitꝛ ipeditus nō posset q̄ incum
bunt libē expedire ꝛ ſilia. Alij tm̄ oēs ꝑ
tes supra os calicꝫ tenēt. ne forte illarū
deportationē seu trāslationē aliq̄ inde
ꝑticula cadat aut remaneat i patena. d
q̄ ēt sb̄ ti. de cōicatione sacerdotꝫ dicetꝛ.

Nono q̄re ꝑticulā q̄ remāsit i dextra
sacerdos supra os calicis tenet. Ad qd̄
dōm ē ꝙ ꝑticula ip̄a vt p̄missū ē repn̄-
tat illos q̄ adhuc i corꝑe viuētes idigēt
mīa dei siue p̄dictꝫ meritꝫ passiōis xp̄i
ex sanguis ei⁹ effusione ꝓcedentibus.
Tenetꝛ g̃ ip̄a ꝑticula supra os calicꝫ re-
spectu directo ad sanguinē. vt detꝛ intel
ligi itentio necnō expectatio ꝛ ꝯsidera
tio viuentiū q̄ ad merita ꝛ passionē xp̄i
Et tenetꝛ cū pollice ꝑ quē vigor v̄tutis
ꝛ cū indice. ꝑ quē mētis discretio sigr̄.
ad on̄dendū ꝙ cū fidei vigore ꝛ mētis
discretōe h̄ ꝯsiderāda ꝛ expectāda sunt
Vel cū duob⁹ digitꝫ tenetꝛ ad designā-
dum duplicē naturā q̄ fuit in corꝑe
xp̄i. diuinitatē. s. ꝛ humanitatē. Et con-
iungitꝛ sanguini. ad on̄dēdū ꝙ q̄ digne
ꝛ cū fide merita ꝛ passionē xp̄i ꝯsiderāt
ꝛ expectāt. ei⁹ passiōe ꝛ meritis iuuantꝛ.

Decio q̄re sacerdos dictur⁹ Per oīa
secula seculoꝝ se erigit. Et ē dōm ꝙ cū
ip̄e petere velit ꝑpetuā ex̄ntiam dn̄i no
biscū. ꝛ oē datū optimū. ꝛ oē donū ꝑfe
ctum desursū sit. merito ad deū se tūc
corꝑe ꝛ mēte erigit sperās se accepturū
qd̄ petit. Vndecio q̄re v̄ba ista ꝓfe-
rens vocē suā exaltat. ꝛ pax calicē ele-
uat. Sup q̄ dōm ē ꝙ sacerdos xp̄i vica
rius hostia vt p̄missum est fracta mox
pacē annūciatur⁹ vocē exaltat vt pp̄ls
pacē desiderās h̄ intelligēs dicat amen
ꝛ calicē pax ab altari eleuādo. on̄dit ꝙ
xp̄s q̄ ꝑ passionē q̄ ꝑ calicē desigr̄ descē
derat. eleuatus ꝑ resurrectionē a mor-
tuis. pacē postmodū discipulis timen-
tibus nūciauit dicēs eis. Pax vob̄. Po
test etiā dici ꝙ queādmodū p̄missum ē
ꝑticula q̄ sup os calicꝫ tenetꝛ repn̄tat vi
uentes credentes ꝛ expectantes iuuari
meritꝫ passiōis ꝛ effusionis sanguinis
xp̄i. Sȝ nisi credam⁹ duo. p̄. s. xp̄m veꝝ
fuisse deū ꝛ sanguinē ꝛ corpus nūq̄ȝ fu
isse a diuinitate sepata. Scd̄o xp̄m veꝝ
fuisse hoīeȝ. ꝛ corpus veꝝ ꝛ sanguinem
veꝝ habuisse. dicta nō ꝯseq̄mur. Pro-
pter h̄ g̃ calicē ꝛ dictā ꝑticulā pax simꝉ
eleuat vt ostēdat ꝙ firmiter credim⁹ p̄i
mū. ꝛ eā statim deponit vt on̄dat ꝙ eti-
am eodē mō credim⁹ scd̄m. Duode-
cimo q̄re dicta eleuatio ꝛ depositio fit
cū vtraq̄ȝ manu ꝛ non cū altera tm̄. Ad
qd̄ ē dōm ꝙ h̄ fit vt ꝑ h̄ detꝛ intelligi. ꝙ
sic p̄missa duo credit itellectu. ita amat
ꝛ appetit affectu ꝛ toto conatu. Fit etiā
h̄ vt securi⁹ ꝛ decētius fiat. Terciode
cimo. q̄re mox dicit altiori voce. Pax
dn̄i ꝛc̄. Et q̄dem qꝛ nō solū ꝑ signa veꝝ
etiā ꝑ v̄ba resurrectōis est gaudiū exp̄
mendū, ideo sacerdos ꝑ leticiā de resur

rectione habitā ꝓcedēs statim deposi-
to calice altiori voce dicit. pax dñi sit sp
vobiscū. repñtans ꝙ vna sabbatoꝝ hie
sus postq̄ surrexit a mortuis stās i me
dio discipuloꝝ dixit eis. pax vob. ꝛ iteꝝ
pax vobis. Joh. xx. q. d. Do vob pacez
pectoris i via ꝛ pacē eternitat̄ i patria.
Idem ḡ innuit sacerdos dicens. Pax
dñi. i. pax pectoris sit sp vobiscū h in pñ
ti. ꝛ pax eternitatis in futuro. Hec q̄dē
pax ē illa q̄ tūc iustis data est qñ anima
xp̄i descendēs i infernū. inde oms̄ fide-
les eduxit. abstergēs oēm lachrymā ab
oculis eoꝝ vt ampli⁹ nō sit eis dolor ẜ
pax q̄ cū eo viuāt ineternū. vel illa que
est data corpi xp̄i. qñ aīa ei⁹ ad corp⁹ re-
dijt. vt sicut nunq̄ in aīa turbata est ꝓ
corpis morte. ita nec ip̄m corp⁹ vlteri⁹
de sua mutatione turbet̄. ẜ vtraq̄ pace
fruat̄. ꝛ sp de eterna beatitudine letetur

Decimoquarto q̄re dicendo pax dñi
ꝛc. ter facit signū cruc̄ supra sanguinē
cū dicta hostie ꝑticula. Ad qd̄ dōm ē ꝙ
tres cruces significāt triduū q̄ xp̄s fuit
in sepulcro. Vel ꝙ tres mulieres que-
rebant xp̄m crucifixū ad ostiū monum̄
ti. Dñ illd̄. Quid querit̄ viuentem cū
mortuis. Quintodecio quare dicto
pax domini sit semp r vobiscum. cho-
rus respondet. ꝛ cum spiritu tuo. Et q̄-
dem h dicendo optat pacē ip̄i sacerdo-
ti. ꝛ petit etiā pacē sibi dari. ꝛ vt dignus
sit illā recipe. ꝑdicit ter agn⁹ dei. Verū
tamē pape celebrāti in eccia sancte ma
rie maioris in vrbe. ꝛ dicēti pax dñi. nil
rñdet̄. ꝑut in. vj. sub ti. de pasca dicetur

Decimosexto q̄re dicta hostie ꝑtic̄la
immittit̄ in sanguinē. Nempe fit h cō-
mixtio. ꝑmo ad notandū ꝙ xp̄i corpus
non fuit sine sanguie nec sanguis sine
corpe. Scd̄o ad designandū ꝙ vnuz sa-
cramentū ꝯficit̄ ex sp̄ebus panis ꝛ vini
Tertio corpis ꝛ sanguis post trinū cru
cis signū ꝯmixtio ē aīe ad corp⁹ reditio
Omībus em̄ in celo ꝛ in terra pacifica-
tis virtus trinitatis animā crucifixi re-
duxit ad carnē ne derelinqueret aīam
eius in inferno. nec daret carnē eius vi
dere corruptionē. Juxta qd̄ ip̄e dicit in
psal. Ego dormiui ꝛ somnū cepi ꝛ exur
rexi. q: dñs suscepit me. Significat er-
go vnitatē aīe ꝛ carnis q̄ in resurrectōe
xp̄i denuo sunt vnite. Nā vt ꝓmissuz ē
panis ad carnē ꝛ vinū refert̄ ad sangui
nem. q: ẜm Phm in sanguine ē sedes
aīe. De hoc etiā sub ti. de oblatōe dictū
est. Decimoseptimo qñ immissio ip̄a
sit facienda. Et quidē aliq̄ infundūt ꝑ-
ticulam ip̄am in calicez priusq̄ dicunt
pax dñi ꝛc. quoniā manifestū est pacez
datā esse hoībus bone voluntatis ꝑ re-
surrectionē quā verba ip̄a significant.
Alij vo dicto pax dñi ꝛc. ꝛ dicto etiam
prius agn⁹ dei ꝛc. demū immittūt ip̄az
in sanguinem vt coꝝ orō efficatior sit ꝓ
eo ꝙ tenentes eā in manib⁹. dū dicunt
Agnus dei oculo corpali ꝛ mentali. re
uererenter intuent̄. Tercij āt immittūt
cum dicūt. Dona nobis pacē. Cum ei
ter dicat̄ agn⁹ dei. ꝛ in primis duab⁹ vi-
cibus dicat̄ miserere nobis. in ꝑmo em̄
dicit̄ miserere nobis q̄tum ad aīam. q̄
maxime fundat̄ in sanguine. in secūdo
q̄tum ad carnē. patz ꝙ ista duplex orō
diuisim dr̄. ꝛ ideo illa ꝑs hostie ꝑ quaz
caro significat̄. ꝛ sanguis ꝑ quē aīa itel
ligitur nō debēt coniūgi dū illis duab⁹
vicibus dr̄ agn⁹ dei. ẜ solū in fine tercij
agnus dei vbi petit̄ pax ẜm vtrūq̄. scz.
ẜm corpus ꝛ ẜm aīam. Ip̄e enim lauit
nos a peccat̄ nostris in sanguine suo.
Quarti rectius ꝛ vsitati⁹ agūt. qm̄ dcō
pax dñi ꝛc. ꝑusq̄ dicūt agn⁹ dei ꝛc. imit
tunt. Certum em̄ est ꝙ agnus dei post
salutationem representat illud qd̄ dñs
fecit postq̄ discipulos visitauit. quan-
do videlicet dedit eis potestatez dimit-
tendi peccata. ꝛ ideo sacerdos illud re-
presentans post immissionem ꝑticule
hostie in sanguinē dr̄ agn⁹ dei q̄ tollis

pctã mũndi miserere nobis. ad designã dũ ꝙ sicut ipe corpꝰ sanguini cõiungit. ita nos ꝯiunctos eidẽ sanguini seu meritis ex eius effusione ꝓcedẽtibꝰ ex sua bonitate a pctis emũdet. ꝛ immittendo dicit ỽba illa. Fiat cõmixtio corpis ꝛc. q̄ ỽba referẽda sunt ad spẽs panis ꝛ vini. q̇bus xp̄i corpus ꝛ sanguis ꝯtinetur Dicit aũt agnꝰ dei calice iam coopto ad notandũ ꝙ xp̄s in domo hostijs clausis dedit apl'is ptãtem ipam dimittẽdi peccata. Decimooctauo q̄re fiũt tres partes. Ad qͦ dicendũ est ꝙ frangit̃ in tres ꝑtes. Primo in memoriã trinitat̄. Secũdo i memoriã triplicis statꝰ xp̄i. Primus fuit cũ hoibus manẽs. Scd̃s fuit mortuꝰ in sepulchro iacẽs. Tertius est i mortalis in celo existẽs. Tertõ ỽo i memoriã ꝛ signũ ꝙ xp̄s passus fuit in triplici ꝑte sui. s. in pedibꝰ. in manibꝰ ꝛ in latere. Quarto in signũ ꝙ tres sunt ꝑtes mistici corpis. Prima ẽ in celo siue i patria. s. eccl'ia triumphãs. Scd̃a est in terra. s. eccl'ia militãs. Tertia est in purgatorio. ꝛ hec d̄r purgans. Quinto in typũ triũ ꝑsonaꝝ euntiũ in emaus. s. xp̄i ꝛ cleophe. ꝛ vt quidam dicunt. Luce.

Decimonono q̇d ꝑtes ipe significẽt. videndũ restat. Et quidẽ p̄mo ẜm Gelasiũ papã. ꝑs in calice posita signat corpus xp̄i qͦ de virgine traxit. ꝑs sicca cõmesta signat oẽs fideles. pars reseruata vsq̧ in finẽ misse ẜm antiquũ eccl'ie romane morẽ ꝓ ministris vel infirmis signat oẽs mortuos. Scd̃o mõ ꝑs i calice posita sig̃t eccl'iaꝫ militãtẽ. ꝑs comesta triũphãtẽ. ꝑs reseruata eos q̇ sunt i purgatorio. Tertio Sergiꝰ papa ita dicit. Triforme est corpꝰ dñi. ꝑs oblate in calice missa corpꝰ xp̄i qͦ iã resurrexit mõstrat. ꝑs a sacerdote comesta ambulãs adhuc sup terrã. ꝑs in altari vsq̧ ad misse finẽ remanẽs corpus xp̄i. vel ẜm alios corpꝰ fideliũ latens i sepulcro. Hec ꝑs remanet in altari vsq̧ ad finem misse. qꝛ vsq̧ in finẽ seculi corpa sanctoꝛuꝫ in sepulcris erũt. Sed ꝙ ꝑs vsq̧ in fineꝫ misse reseruet̃ nõ est in vsu. Quarto etiam mõ põt hoc misteriũ explicari. Est eñ corpus xp̄i vl'is eccl'ia. s. caput cum mẽbris. iuxta illud apl'i. Unꝰ panis et vnũ corpus multi sumꝰ. Et inueniunt̃ in isto corpe q̄si tres ꝑtes ex q̇bus totũ corpus ꝯsistit. Una ꝑs est ipm caput. videlicet xp̄s. q̇ caput est ꝛ pars corpis. Altera ꝑs sunt illi quoꝝ corpa req̇escũt in tumulis. ꝛ aie que regnãt cum xp̄o. ꝛ sunt q̄si simul iũcte he due ꝑtes caput. s. ꝛ hec corpis ꝑs altera sicut scriptũ ẽ vbicũq̧ fuerit corpꝰ illic ꝯgregabunt̃ ꝛ aq̇le ꝓpterea in altari seu sup patenaꝫ due ꝑtes ꝯiuncte extra calicẽ reseruant̃. q̄si extra passioneꝫ q̇ p calicẽ designat̃. xp̄s eñ resurgẽs a mortuis iã non moritur mors illi vltra non dñabit̃. ꝛ q̇ cum ipo sunt sc̄ti nõ esuriẽt neq̧ sitiẽt ampliꝰ. et nõ cadet sup illos sol. neq̧ vllus estus. qm̄ priora trãsierũt. Tertia ꝑs in calice ponit̃ significãs sc̄tõs q̇ adhuc in mundo viuũt passiõesq̧ passuri sunt donec de hac vita migrãtes ad caput suũ transeãt. vbi nec moriant̃ ampliꝰ nec vllatenus patiant̃. Uñ ỽsus. Tres ꝑtes facte de xp̄i corpe signãt. Prima suã carneꝫ sc̄tõsq̧. scd̃a sepultos. Tertia viuẽtes. H̄ est in sanguine tincta. Martirij caliceꝫ gustãt in carne fideles. Quito mõ ẜm mg̃rm Guil'. antisiodoreñ. ꝑs que i sanguinẽ mittit̃ significat viuos vna aliaꝝ eos q̇ sũt i purgatorio. alia vero illos q̇ sunt in paradiso. Orat ei eccl'ia ꝓ viuis vt in bono ꝯseruent̃. ꝓ eis q̇ sũt in purgatorio vt citiꝰ liberent̃ ꝛ purgent̃. ꝓ eis q̇ sunt in celo vt orent ꝓ nobis. Sexto etiã mõ ẜm Aug. ꝑs in calice mittit̃ vel ponit̃ ꝓ nõ sc̄tis viuentibꝰ. q̇ voluunt̃ i sanguine ꝛ in pctis. Alie ỽo due ꝓ mortuis offerunt̃. vna ꝓ sc̄tis q̇ iã sunt i requie. ꝛ illa ẽ g̃rarũactio. qꝛ nihil restat i eis purgandũ. Altera ꝓ illis aiabꝰ. q̇ lꝫ

salvande sint tñ adhuc sunt in penis. ꝛ
ideo ps illa oblatio. Sane pticula ho-
stie i calicē dissa stati calix cū palla cor
pali cooperit̃ qꝛ xp̄i corp⁹ de cruce d̄po
sitū latuit in sepulcro sindone iuolutū
q̄ p ip̄am pallā significat̃. Vicesimo
loco videndū ē q̄re nūc solēnis b̄ndictio
dat̃. Et q̄dem h̄ loco. s. añ pacē solēnis
ep̄alis b̄ndictio dat̃ ad notandū q̄ pa-
cem nullaten⁹ h̄re possum⁹. nisi dn̄s nr̄
iesus xp̄s pueniat nos i b̄ndictionibus
dulcedinis q̄ sunt b̄ndictiones gr̄e ip̄i⁹
qꝛ fm ps. Dn̄i est salus ꝛ super ppl̄m
suū benedictio sua. Dū āt ep̄s se ad po-
pulū b̄ndicendum ꝯuertit ppl̄s reverē
ter genuflectit. q̄i ip̄o facto dicat. Bene
dicat nos deus de⁹ nr̄ b̄ndicat nos de⁹
ꝛ me. eū o. fi. ter. Nam ip̄e dn̄s est qui
ad illi⁹ iuocationē benedicit. Vñ Ps.
B̄ndixit filijs tuis in te. Et lꝫ hic solen-
niter benedicat̃. nihilomin⁹ q̄dā in fine
misse iterū solēniter benedicūt. de q̄ b̄n-
dictione ibi dicet̃. Tum qꝛ postq̄ dn̄s
salutavit ap̄los iterū dixit eis pax vob.
vt iā dictū ē. ꝛ dicet̃ sub ti. de pac̄ oscu-
lo. Tum qꝛ sicut nō possum⁹ bene inci
pere vel pacē acq̄rere nisi divine bene-
dictionis gr̄a pueniat. ita nec in bono
pficere. nec in pace finaliter pseverare.
nisi b̄ndictōis sue gr̄a subsequatur. In
missa vo p defunctis pōtifex solēniter
nō benedicit. Tū qꝛ in illa oēs solēnita
tes cessant. Tū qꝛ h̄ solēnis benedictio
nō sit solū p venialiū deletōe. verū etiaꝫ
p ppl̄i excitatōe vt in dn̄i adiutorio cō
fidat ꝛ benedictū in secula ꝯfiteat̃ at de
functi velut absentes excitari nequeūt.
licet possint nostris suffragijs adiuvari
Tum qꝛ gaudiū nō debet luctui admi
sceri. Illō aūt notandū ē q̄ p mortē ꝛ i
morte dn̄i fidelis aīa benedictionē pce-
pit. Vñ circa mortis officiū rite dyaco
nus ad eā h̄ūiliari invitat dicens. Hu
miliate vos ad benedictionē. ꝛ stati pō
tifex benedicit. Quidā asserūt h̄ officiū
non esse de septē officijs misse eo q̄ has
benedictiones romana non invenit ec
clesia. vñ nec vtit̃ eis ꝛ ideo nō hic ꝫ in
fine misse benedicit. Sꝫ q̄cunq̄ īuene-
rit recte in h̄ loco ponunt̃ vbi xp̄s ad in
feros descēdisse rep̄ntat̃. s. p̄rimo añ re
surrectionē. cū eductis de carcē eternaꝫ
tribuit benedictionē. Has benedictōes
p̄figuravit iacob q̄ filijs suis. ꝛ moyses
q̄ filijs isrl̄. ꝛ xp̄s q̄ discipulis moriens
benedixit.

De Agnus dei.

Quia iesus statim
vt salutavit ap̄los vt iā p̄missuꝫ
est dedit eis p̄tātem remittendi
pctā dicens. Quoꝝ remiseritis pctā re
mittunt̃ eis. ꝛ quoꝝ retinueritis retēta
sunt. Iccirco chorus clamat ad deuꝫ et
postulat. Agn⁹ dei q̄ tollis pctā mundi
miserere nobis. Siq̄dem iohes vidēs
iesum ambulantē dixit. Ecce agn⁹ dei
ecce q̄ tollit pctā mūdi. Quare autē eū
vocaverit agnū. determinat subdēs. q̄
tollit. i. q̄ venit vt tolleret pctā mundi.
qꝛ p pctis tollēdis pasca nostꝝ imola-
tus est xp̄s. Nēpe in ve. te. offerebat̃ ag
nus p pctis ppl̄i. ꝛ in no. te. xp̄us obtu
lit seip̄m deo p̄ri vt humanū gen⁹ libe-
raret. ꝛ lavaret a pctis in sanguine suo.
Merito ḡ dū corpus ꝛ sanguis dn̄i su-
mit̃. agn⁹ dei cantat̃. vt oēs credam⁹ qꝛ
ip̄ius agni corpus ꝛ sanguis tūc sumit̃
q̄ pctā mūdi moriendo tulit. ꝛ vitā eter
nam nob resurgēdo donavit iesus xp̄s
dn̄s nr̄. ꝛ vt orem⁹ ip̄m nūq̄ desistē mi-
sereri nob. qui in passione misert⁹ ē nr̄i
Agi⁹ aūt grece dr̄ ab agnō q̄d est piuꝫ.
qꝛ ip̄e ver⁹ agn⁹ sola pietate sua se obtu
lit hostiā p nobis ꝛ nos redemit. Dicit̃
etiā agnus ab innocentia qꝛ agnus nec
hoibus nec bestijs nocet. In p̄missis ḡ
verbis agnus dei q̄ tollis pctā mūdi mi
serere nobis est quedā dep̄catio vtide
licet innocētis agni misericordia pecca

ta irruētia ⁊ subitanea auferant̄. Tertō
mō dr̄ agn⁹ ab agnoscēdo. q̄m i magno
grege solo balatu matrē agnoscit. sic et
xp̄s in ara crucis donās nob pacē p̄us
agnouit nos cura. vt iā dictū ē. Agno-
uit etiā p̄rem obediētia. iuxta illō apl̄i
ad Philip. ij. Fact⁹ ē obediens vsq₃ ad
mortē. Agnouit etiā matrē cura quaȝ
de ea habuit. vn̄ Ioh. xix. Ecce mr̄ tua
Ob h̄ q̄ in altaris imolatōe ter dr̄ agn⁹
dei. q. d. Agne q̄ agnouisti p̄rem mise-
rere nobis. Agne q̄ agnouisti mr̄eȝ mi
serere nob. Pie q̄ redemisti mundū et
q̄ obtulisti te p̄ nobis dona nob pacē.
Vel ideo ter dr̄. vt triforme corp⁹ dn̄i
intelligat̄. videlicet ambulās in terra.
q̄escens in sepulcro. ⁊ residens in celo.
Pōt etiā dici q̄ xp̄s ad tria venit. Pri
mo vt nos liberaret a mis̄ia culpe. Se-
cundo vt nos redimeret a malo pene.
Tertio vt nob daret de plenitudie gr̄e
sue. Quantū ad duo p̄ma bis dr̄ mise-
rere nobis. Quantū ad tertiū dr̄ dona
nob pacē. q̄ petitio pacis sequit̄ statim
postq₃ agn⁹ dei dictū ē ter. ad notandū
q̄ ex beniuolētia trinitatis agnus mis-
sus est. Vn̄ Ysa. Emitte agnum dn̄e ⁊c̄.
Nā sicut in apoc. legit̄. Xp̄s ast agnus
q̄ occisus est ab origine mūdi. Et atten
de q̄ q̄dam sacerdotes dicūt. Agn⁹ dei
manib⁹ sup altare deposit̄. ostēdentes
in h̄ q̄ ad ea q̄ p̄ferūt tota mēte inten-
dunt. inētrio em̄ p̄prie p linguā exp̄mit̄.
nō p man⁹. ideoq₃ loquente lingua ma
nus q̄escunt. q̄q₃ ip̄aȝ miscōiam ⁊ pacē
celestē p̄ se ⁊ pp̄lo petūt nō āt terrenā.
que i manuū depositōe significat̄. Alij
vo stant manibus iunctis. pax sup al-
tare inclinati. ostendentes i iclinatōne
humilitatē. que in orōne necessaria est
⁊ in manuū cōiunctōe vnicā ⁊ nō vari
am intentionē. Porro s̄m antiquaȝ
ꝯsuetudinē scole cantoꝝ in eccia roma
na. quā adhuc ip̄a scola obseruat nulla
tenus variat̄ ȝ tribus vicibus vnifor-
miter dr̄ xp̄e miserere nobis. p̄pter tria
genera pctōꝝ. q̄ petim⁹ remitti. cogitati
onis in corde. locutionis i ore. ⁊ actōis
in ope. Vel in honorē trinitat̄. vel pro
pter tres ordines fideliū in eccia. q̄ sūt
noe daniel ⁊ iob. q̄s ezechiel vidit in vi
sione saluandos. Postmodū āt mltis
ac varijs aduersitatibus eccie ingruen
tibus. cepit ad dn̄m de tribulatōne cla
mare. Dona nobis pacē. Et vt clamor
eius facili⁹ audiat̄. iō in ipsa imolatōis
hora clamat. Et h̄ varietas nō discrepa
ta cōsuetudie ve. te. vbi cū scdo repetit̄.
Parce dn̄e pce pp̄lo tuo. tertio variat̄ ⁊
ne des hereditatē tuā in obprobriū. Di
cimus q̄ miserē nobis q̄tū ad aiaȝ. Itē
miserē q̄tū ad carnē. ⁊ dona nob paceȝ
q̄tū ad vtrūq₃ vt habeam⁹ pacē pectorꝫ
sp̄ualem ⁊ pacē corpis tp̄alem. Est em̄
pax pctōꝝ. pax iustoꝝ. pax tp̄is. ⁊ pax
eternitatis. Vn̄ ⁊ ter orat̄ i missa p̄ pa-
ce. de quo dictū ē sub. iiij. p̄ticula cano-
nis sup v̄bo. Diesq₃ nr̄os. Et q̄ de⁹ nō
dat pace nisi illis quoꝝ miseret̄. idō vl-
timo dr̄ dona nobis pacē. Eccia namq₃
lateran̄. nūq₃ dicit dona nob pacē. sicut
nec scola cantoꝝ. sequēs vt p̄missum ē
morē antiquū. Vn̄ nec valet nec v̄a est
rō dicentiū q̄ in eccia lateran̄. idō non
dr̄ Dona nobis pacē. q̄ oēs alie eccl̄ie
ab illa q̄ p̄mo fuisse ꝯsecrata dr̄ sumere
debent pacem. nō ip̄a ab alijs. In feria
q̄nta cene dn̄i. Agnus dei ter dr̄ cū mi-
serere nobis. vt ibi dicet̄. Rursus i mis-
sa p̄ defunct̄ dr̄ bis Agn⁹ dei cū dona
eis req̄em. tertio addit̄ sempiternā. nec
dr̄ dona nobis pacē q̄ tūc imitamur ex
equias saluatoris. Vltio q̄ agn⁹ dei tm̄
adiungit̄ sempiternā. Super quo notā
dum est. q̄ p̄ fidelib⁹ defunctis triplex
requies dȝ optari. Primo vt auferatur
ab eis pena. in qua est eis labor nō req̄
es. Scdo vt eis gl̄ia anime cōferat̄. q̄a
tunc veraciter requiescēt in bono desi-
derato. s. in ip̄o deo. Tertio vt dotentur

gloria corporis ne illud vlterius miseriis exponatur. Prima non est requies sempiterna. quia pena sublata adhuc desiderant gloriam. Secunda etiam non est totaliter requies sempiterna. quia secundum Aug. ante resurrectionem corporum spes inest animabus quidam naturalis appetitus resumendi corpora que aliqualiter retardant ne totaliter ferantur in deum. Sed tertia requies cum premissis est vere requies sempiterna. quia anime que deum presentialiter vident resumptis corporibus in ipsa vlterius et eternaliter et perfectissime requiescent. ideoque solum in tertia vice et non in duabus precedentibus congruit dicere requiem sempiternam. Sergius papa primus constituit Agnus dei intra communionem ter a clero et populo decantari

De pacis osculo.

Postquam dominus salutauit apostolos vt premissum est. iterum dixit eis. pax vobis. ostendens quod non solum debemus pacem habere in ore. verum etiam in pectore. ne simus ex illis qui loquuntur pacem cum proximo suo mala autem in cordibus eorum. Ideoque cum hoc dixisset apostolis insufflauit in illos et dixit. Accipite spiritum sanctum. ad quod vtrique designandum sacerdos facta commixtione. et finita oratione accipit in quibusdam ecclesiis pacem ab eucaristia siue ab ipso corpore domini. vel secundum alios ab ipso sepulcro. i. calice vel altari. et mox prebet oris osculum ministro. s. dyacono. Qui ab ipso corpore accipiunt hoc faciunt in signum quod pax spiritualis a christo data est humano generi. Alii etiam idem signant. Dyaconus vero dat pacem aliis et alii inter se. in signum quod omnes debent pacem habere presertim filie ecclesie. Ipse vero dyaconus pacem a sacerdote accipiens reuerenter inclinat et pectus osculatur ipsius secundum morem quarundam ecclesiarum et planetam extendit. vt per pacis osculum et per planete extensionem charitas extendenda monstretur quam per planetam in parte tertia diximus designari. Quia ergo caritas dei diffunditur in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis ideoque pacis osculum per vniuersos fideles in ecclesia diffunditur. Nam et apostolus ammonet dicens. Salutate vos inuicem in osculo sancto. Rursus quod sacerdos pacem populo tribuit prefiguratum fuit a Josue. qui hostibus superatis terram obtinuit quam sorte diuisit et in pace possedit. et christus resurgens diabolo superato pacem et dona dedit hominibus. Pontifex vero primo dat pacem ministro qui prius erat a sinistris. sed pacem recepturus accedit ad dexteram eius per quem signatur populus gentilis qui primus in pace transiuit de sinistra infidelitatis ad dextram fidei et eternitatis. Et per hunc pax ad populum descendit. Ceterum in primitiua ecclesia omnes qui celebrationi missarum intererant singulis diebus communicare solebant. eo quod apostoli omnes de calice biberunt domino dicente. Bibite ex hoc omnes. Offerebant enim magnum panem et omnibus sufficientem. Quod adhuc greci seruare dicuntur. Sed excrescente fidelium multitudine traditur institutum vt tamen diebus dominicis communicarent. De quo dictum est sub septima particula canonis super verbo. Hec quotienscunque. Postmodum autem quia nec digne hoc potuit obseruari. tertia secuta est institutio vt ter saltem in anno quilibet christianus acciperet eucaristiam. vel hodie ad minus in pasca. hoc inuento remedio vt videlicet pro eo quod singulis diebus communicabant singulis diebus pacis osculum daretur pro mysterio vnitatis. Quod sacerdos dans ministro dicit in quibusdam locis. Sumite vinculum pacis et dilectionis. vt apti sitis sacrosanctis mysteriis. Quasi dicat. Sumite ex hoc omnes et diuidite inter vos. Et pro communione que singulis diebus dominicis fieri solebat daretur in diebus dominicis panis benedictus sancte communionis vicarius qui et eulogia dicitur. Sed et loco quotidiane communionis in quadragesima dicitur in fine misse oratio

ſuꝑ pplꝫm cui ꝑdicit. Humiliate capita
vr̃a deo. Sane ppl's in miſſa ſe oſcula
tur. Primo qꝛ cum ſicut ꝑmiſſum eſt ꝑ
imolatõꝫ hoſtie ſalutarꝭ dimiſſis pctis
recõciliemur altiſſimo recte pacis oſcu
lũ dari decreuit eccl'ia. cum ꝓ pctis im-
molat hoſtia ſalutarꝭ. Hoies igit oſcu-
lũ. i. pacis ſignũ ſibĳnuicẽ dãt vt oñdãt
ſe ꝯiũctos eſſe in corꝑe xp̃i. ꝑ quẽ pax fa
cta eſt in celo ⁊ terra. Scd̃o Innocen-
tius ꝑmus ꝗ oſculũ in eccl'ia dari decre
uit. qd̃ etiã Leo ſcd̃s primo ſtatuerat ita
dicit. Pacẽ aſſeritis añ ꝯfecta. i. ꝯſecrata
miſteria. quoſdã ppl'is impare. vel ſibi
inter ſe ſacerdotes tradere. cũ poſt oĩa
i. poſt ꝯſecratõꝫ. ꝗ apire non debeo. i. nõ
poſſuꝫ. pax ſit neceſſario. i. cauſa miſte-
rĳ indicẽda. ꝑ quã. i. qꝛ ꝑ eã ꝯſtat pplꝫm
ad oĩa que in miſterĳs agunt ac i eccle-
ſia celebrant ꝑbuiſſe ꝯſenſum ac finita
eſſe. pacis ꝯcludẽtis. i. determinãtis ſi-
gnaculo demõſtrant. Tertio iđ popul⁹
ſeinuicẽ oſculant. qꝛ dñi ſui grãm ⁊ an-
geloꝝ ꝯcordiã ꝑ mortẽ ei⁹ ſe ꝓmeruiſſe
ꝯ̃tulat. Quarto vt qꝛ i oſculo caro carni
⁊ ſpũs ſpiritui iungit. ⁊ nos ꝗ carnis ꝓ
pagine de adã ꝯiungimur etiã charita-
tis vinculo cõnectamur. Qui ḡ ſe odiẽ
tes oſculant iude ꝓditoris oſculũ imi-
tant. Quinto ꝓpter ꝑceptũ apl'i. de quo
ꝑmiſſum eſt. Kurſus ideo priuſꝗ̃ cõice
mus pacẽ dam⁹. vt inter nos eſſe ꝯcor-
diã oñdamus. ⁊ cum illa corpus dñi ſui
mam⁹ ſine ꝗ munera nr̃a non recipiun
tur a deo. In miſſa vero ꝓ defũctis pax
nõ dat qꝛ fideles aĩe iam nõ ſunt nec vl
terius erũt in tribulatõe huius mũdi. ſꝫ
ꝗeſcũt iam in dño. Vñ nõ eſt eis neceſ-
ſariũ pacis oſculũ. qd̃ eſt pacis ⁊ cõcor
die ſignũ ⁊ iđ in illa miſſa nõ đr orõ illa
Dñe ih̃u xp̃e ꝗ dediſti apl'is tuis pacẽ.
⁊c̃. Nec ſacerdos pacẽ recipit ab altari.
De hoc etiã dicet in. vĳ. pte ſub ti. de of
ficio mortuoꝝ. Hinc ẽ etiã ꝙ inter mo-
nachos pax nõ dat. qm̃ mũdo mortui

reputant. Viri qꝫ ⁊ mulieres nõ ſibĳn
uicẽ oſculũ in eccl'ia porrigunt. ne forte
aliq̃d laſciuie ſurrepat qꝛ ibi carnales fu
giẽdi ſunt amplex⁹. ⁊ caſti ⁊ ſpũales a-
ctus habẽdi ꝓpter qd̃ etiã in eccia ſitu ſe
queſtrat locali. Odia pax pellit. caſtuꝫ
pax nutrit amorẽ. Sane oſculũ in ſa-
cra ſcriptura ſignificat vnionẽ. charita-
tẽ. pacẽ. ⁊ reuerentiã. De oſculo vnionis
dicit ſponſa in cãticis. Oſculet me oſcu
lo oris ſui. De oſculo charitatis yſaac i
quit ad filiuꝫ. Accede ad me ⁊ da mihi
oſculũ fili mi. De oſculo pacis dic̃ apl's
Salutate vos inuicẽ in oſculo ſctõ. De
us aũt pacis ⁊ dilectõis ⁊c̃. De oſculo re
uerentie dñs inq̃t ad ſimonẽ. Oſculum
mihi nõ dediſti. Hec aũt ex ꝗ intraui ñ
ceſſauit oſculari pedes meos. Et heſter
in ſignũ reuerẽtie ſũmitatẽ virge regie
đr oſculata eſſe. Ad deſignãdũ igit tres
vniones in xp̃o. ſ. vnionẽ diuinitatis ad
aĩam. diuinitatis ad carneꝫ ⁊ carnis ad
aĩam. Vel vnionẽ q̃ vnita eſt xp̃o hũa-
na natura ſctã eccl'ia ⁊ fidelis aĩa ſacer-
dos ter oſculat altare. vt dictũ eſt ſb q̃r-
ta particula canonis ſuꝑ verbo. Dieſꝗ̃
nr̃os. Ad deſignandũ vero triplicẽ pa-
cẽ. ſ. tꝑalẽ. ſpũalẽ ⁊ eternã. ep̃s ſolẽniter
celebrãs iuxta morẽ quarundã eccl'iaꝝ.
ter oſculat. ſemel miniſtrũ. ⁊ ſcd̃o dya-
conũ. ⁊ tertio ſacerdotẽ. Sꝫ in miſſa ter
orat ꝓ pace. vt dictũ eſt ſuꝑ verbo. Di-
eſꝗ̃ nr̃os. Kurſus ad notãdũ duoꝝ te-
ſtamentoꝝ ꝯcordiã ep̃s duab⁹ vicibus
codicẽ oſculat. qꝛ rota ꝯtinet in medio
rote ⁊ duo cherubin ſeſe reſpiciũt v̾ſis
vultib⁹ in ꝓpiciatoriũ. Ad notãdũ etiã
charitatẽ ſacerdos oſculat patenã ꝗ de
ſignat cor patẽs latitudine charitatis.
Vñ Nonne cor nr̃m ardẽs erat in nob̃
dũ loqueret nobis in via. In ſignũ v̾o
reuerẽtie ſbdyacon⁹ ⁊ diacon⁹ pedes ⁊
man⁹ põtificꝭ ſũmi oſculãt pedẽ ſbdia
conus oſculat poſt epiſtolã lectã. ⁊ dya
conus ante legendũ euãgeliũ. manũ ve

ro subdyaconus osculatꝛ offerēs ampul
lā cum aq̄ calicēq; cum vino. ⁊ dyaconꝰ
offerēs patenā cum ostia ⁊ thuribulū
cū incēso. vterq; etiā de manu sūmi pō-
tificis accipit eucharistiā vt dicetꝛ i ti. se.
Illud quoq; vacare nō creditꝛ a myste-
rio ꝙ sūmꝰ pontifex septē modis acci-
pit osculū. videlicet ad os. ad pectꝰ. ad
humeꝝ. ad manꝰ. ad brachia. ad genua
et ad pedes.

Incipit quarta ꝑs misse de cōmuni-
catione sacerdotis.

Hic incipit quar-

ta ꝑs misse. Post pacis em̄ oscu
lū sacerdos cōicat hoc mō. Nā
sicut in niceno ꝯcilio legitꝛ eucharistiā
ꝯfectā ꝑ se de altari siue d̄ patena sumit
⁊ comedit. Calicē v̄o cū sanguine nō ip
se. ſ3 diaconꝰ eleuat d̄ altari ⁊ porrigit ei
Vn̄ in canone Hiero. inter cetera ita le
gitꝛ. Sacerdotibꝰ etiā ꝓpter ꝓsumptiōes
non licet de mēsa calicē dn̄i tollere nisi
eis traditꝰ fuerit a dyaconibus. Idō aūt
sacerdos corpus xp̄i ꝑ se sumit ⁊ nō ca-
licē cum sanguine. q2 sumptio corporis
significat corpoꝝ nostroꝝ restauratōē.
quā xp̄s nulliꝰ misterio ꝑfecit. ⁊ futurā
resurrectōē quā sua virtute absq; oi mi-
nistro faciet. Sumptio vero sanguinis
redēptionē aiaꝝ siue pctōꝝ significat. q̄
fit intercessionibꝰ alioꝝ. Hoc tamē et si
iure cautū sit non tn̄ seruari videmus.
Sane sacerdos ip̄e oēs ꝑtes hostie come
dit. In quibusdā tn̄ ecclesijs ip̄e vnam
ꝑtē sumit ⁊ reliquā eucharistie medieta
tē sup patenā in duas ꝑtes diuidit. quas
mīstris. s. dyacono ⁊ subdyacono come
dendas impendit. insinuās illud quod
Lucas cōmēorat. q2 ih̄s i emaus panē
accepit ⁊ fregit. sup mensam. ⁊ vt aiūt q̄
dā comedit corā duobus discipulis. su-
mensq; reliquias dedit illis. Ipse quo-
q; postmodū partē piscis assi ⁊ faui mel
lis māducauit ⁊ reliquias discipulꝭ de-
dit. Et ideo postq̄ diaconus ⁊ subdya-
conus cōmunicarunt. clerici ⁊ religiosi
ad cōicandū accedunt. vt ⁊ ip̄i partē sā
cte cōmunionis accipiāt. Postmodum
cōmunicat populus. q2 ⁊ xp̄s comedit
nō solū cum paucis apostolis. verūeti-
am ascensurus in celū comedit cū mul
titudine discipuloꝝ. Vn̄ ⁊ sumptio cor
poris ascensionē significat saluatoris.
Illud aūt ꝑtermittendū non est ꝙ vt
in ꝑceptōe corꝑis ⁊ sanguinis xp̄i nulla
possit fallacia suborīri. sed vtraq; ꝑcepti
one veritas euidentꝛ appareat. sūmꝰ pō
tifex nō statim ꝑticulā hostie ꝑmittit ca
dere i calicē. sed eā post trinū crucis sig
culū sup patenā reponit. ⁊ post osculū
pacis ad sedē ascendēs. ibiq; ꝯsistēs vni
uersis cernētibus maiorē ꝑtē oblate su
scipit de patēa quā subdyaconꝰ appor-
tauerat de altari. ipsamq; dentibus sub-
diuidēs. vnā ꝑticulā eius sumit ⁊ aliā
in calicē mittit. ⁊ de sanguie cū calamo
haurit. Deinde alterā particulā tradit
cū osculo dyacono. aliāq; subdyacono.
sine osculo quā diaconus ministrās ei
calicē ad altere osculatꝛ. ⁊ tunc subdya-
conus residuū sanguinis cū ꝑticula im
missa in calice sumit. Romanꝰ itaq; pō
tifex ideo nō cōmunicat vbi frāgit. q̄m
ad altare frāgit ⁊ ad sedē cōicat. q2 xp̄s
in emaus corā duobꝰ discipulis fregit.
⁊ i ir'lm corā discipulis duodecim man
ducauit. In emaus em̄ fregisse legitꝛ sed
nō comedisse legitꝛ. In ir'lm vero fregis-
se nō legitꝛ. ſ3 legitꝛ comedisse ſm Inno.
iij. Ascendēs igitꝛ sedē ibi cōicat. Siqui
dē ſm ap'lm xp̄s caput ē ecclesie. caput
aūt in corꝑe sublimius ⁊ excellentiꝰ ob
sui ꝑfectionē ceteris mēbris collocatꝛ. ꝑ
calicē vero ſm quendā respectū eterna
beatitudo seu ip̄ius fruitio designatur.
Quia igitꝛ in eccl'ia militāte summꝰ pō-
tifex sicut xp̄i vicarius ⁊ caput oim̄ ꝓ-
latorū ꝑfectius xp̄m rep̄sentat. congruū
est vt ipse non in altari. sed in loco subli

mio2i cōicet.oñdens ꝙ xp̄s etiaȝ in sua
humanitate ꝑfectius ⁊ copiosius ꝑtici-
pat illa ineffabilia gaudia .vtpote ī bo-
nis potio2ibꝰ collocatꝰ. Cum vero cele
b2at ꝓ defunctis.tunc sup altari cōicat.
q2 tunc specialiter mēb2oꝝ xp̄i hinc fi-
deliter decedentiū gl'iam rep2esentat ac
mēb2a xp̄i cū ad illā glo2iā ꝑueniūt.in-
ferio2ē post xp̄m graduȝ obtinēt sic mē
b2a post caput. In parasceue q̄ȝ ad alta
re cōicat.tū ob reuerentiā passionis xp̄i
tū q2 tunc q̄si exequias celeb2at ih̄u xp̄i
tunc etiā solus cōicat.q2 in xp̄i passione
oībus discipulis fugiētibꝰ ip̄e solus re-
māsit. Alij aūt p̄lati nō sic sed sup alta-
re cōicant.q2 nō ita ꝓp2ie xp̄m caput ec
clesie rep̄sentāt. Ministri aūt rep̄ñtant
pontifici oblatā ⁊ calicē.q2 discipuli ob
tulerūt xp̄o ꝑtem piscis assi ⁊ fauū mel
lis. Pars piscis assi est co2pꝰ dñi cruci-
fixi q̄ fuit in ara crucis assatus . Fauus
mellis est sanguis xp̄i sup mel ⁊ fauuȝ
dulcis faucibꝰ aīe diligentis. Ambo de
manu pape cōicant. q2 ⁊ ap̄l'i de manu
xp̄i cōicauerūt. Ad notandū ṽo distin-
ctionē inter sacros o2dines ⁊ nō sacros
diaconi ⁊ q̄ supio2is o2dinis sūt cum re
cipiūt eucharistiā osculū suscipiūt ab ip
so. Acolitꝰ ⁊ q̄ sunt inferioꝝ o2dinū nō
suscipiūt. Subdiaconꝰ etiā :q2 caracter
huius quondā inter nō sacros o2dines
nūc aūt inter sacros o2dines reputaṫ.in
ꝑceptōe co2pis nō suscipit osculū a pon
tifice .sed in ꝑceptōe sanguinis suscipit
osculū a diacono. vt sic q̄ non sacri sunt
minꝰ. ⁊ q̄ sacri sunt amplius hono2enṫ.
Quāuis ⁊ in h̄ mistica possit rō assigri.
Ip̄e aūt sumit illā eucharistie ꝑtem per
quā ꝓut sub ti.de fractōe hostie dictū ē
caput eccl'ie.s.xp̄s intelligiṫ cuius typū
ip̄e specialius gerit.qd̄ facit hoc mō. ea
nāq3 dentibꝰ sub diuisa ꝑticula in o2e re
manentē sumit. alterā vero inṫ digitos
residentē in calicē dimittit.ad notandū
ꝙ xp̄s resurgēs qui ſm Sergiū papaȝ
ꝑ partē in calicē immissaȝ significaṫ in-
fernū mom o2dit ⁊ suos inde sumptos ī
ꝑadisum misit. Iuxta illud Osee.viṫ.c.
Ero mo2s tua ⁊c̄. Alia ṽo ꝑs ex q̄ mi-
nistri cōicant significat mēb2a magꝫ ip
si xp̄o ꝯfo2mia. ⁊ iō ip̄i cōicant d̄ illa.ad
ostendendū misteriū vnionis Euchari
stia em̄ sacr̄m est maxime vniōis. Par
tem vero in calice intinctā q̄ significat
mēb2a ꝓpter xp̄m passionibꝰ subiecta.
dñs papa nō recipit. Primo q2 ip̄e ma-
gis q̄ȝ alij rep̄sentāt ī officio misse xp̄m
cui mo2s vltra nō dñabiṫ. Scd̄o q2 ipse
illoꝝ tipū gerit in eccl'ia.q̄ ꝓpter eximiā
sctitatē a vita actiua semoti ꝑ cōtempla
tiuā iā xp̄o sociaṅṫ. Sed mistri illam su
mūt.q2 tipū actiue cōiter rep̄sentant. ⁊
p̄cipue subdiaconus eā sumit ꝓ eo ꝙ ip
se vltimo cōicat. ⁊ vltimi est reliq̄as su-
mere ⁊ calicē purificare. Vñ ⁊ dñs reli-
q̄as dedit discipulis vt p̄missū est. Pōt
etiā mistice dici ꝙ ꝑs intincta significat
ꝑtē co2pis mistici q̄ iam regnat cū xp̄o
Cum g̃ dñs papa exp̄sse rep̄sentat xp̄m
q̄ realiter ⁊ sacramētaliter inco2ꝑatus ē
ꝑti ip̄ius mistici co2pis.ideo ip̄e nō reci
pit illā.nec etiā diaconus q̄ legē euāge-
licā quā ꝓnūciat rep̄sentat q̄ ē lex amo
ris. Propter amo2ē em̄ caritatis q̄libet
inco2ꝑaṫ xp̄o capiti ⁊ oībus ꝑtibꝰ co2po
ris eius mistici. Subdiaconꝰ ṽo rep2e-
sentat ueterē legē quā sepe ꝓnūciat que
fuit lex timo2is.sed timo2 nō est in cha-
ritate.imo eū fo2as mittit. ⁊ iō ipse ꝑti-
culā in sanguinē missaȝ sacramētaliter
siue in signū recipit.q2 immixtio ip̄ius
ꝑtis cū sanguine dictā inco2ꝑationē fi-
gurat quā nō faciebat lex illa licet eā p̄-
figuraret. Hoc aūt b2euiter notādū ē.
ꝙ sacerdos añ ꝑceptōȝ co2pis ⁊ sanguis
xp̄i debet dicere o2ones a sctis patribus
institutas. deinde meditari debet incar
narnatōȝ passionē ⁊ virtutē huiꝰ sacra-
mēti dicēs. Panē celestē accipiā ⁊c̄.sed
cū statim post verba ip̄a subiungat. Po

mīne non ſum dignus ⁊c̄. videtur cōtra
rius ſibiipſi. ſed abſit hoc. ſꝫ dicēs panē
⁊c̄. ſeipm̄ incitat ad deuotōz reducēs ad
memoriā q̇d eſt qḋ ſumere debet. qꝛ pa-
nē q̇ de celo deſcēdit. ⁊ qualiter ſumere
debet. qꝛ nomē dn̄i inuocādo vt ſic cuꝫ
maiori ſumat reuerētia ⁊ timore. Dicē-
do vers ſubſequēter. Dn̄e non ſum di-
gnus ⁊c̄. ex hūilitate ſuā ꝓfitet̄ indigni
tatē. at excitatō ad deuotōz ⁊ ꝓfeſſio hu
militatis ꝯtraria nō ſunt. Legitimū ita
ꝙ cōicandi tp̄s eſt an̄ vltimā orōnem q̄
dꝛ ad cōplendā qꝛ ibi maxie petitio pro
eis eſt q̇ cōicant. Deinde corpꝰ ⁊ ſangui
nē dn̄i ſumpturꝰ ſe cū illis an̄ faciē cru-
ce ſignat. Sicut em̄ ṗus cruces facien-
do actiue, tanꝙ miſter illa ſctificauit ſic
ſe eis nūc cruces ſignādo paſſiue petit
ſctificari. Dicto nāꝙ corpꝰ dn̄i cuſtodi-
at ⁊c̄. ſumat eucharistiā. Deinde iūctis
manibꝰ iclinās ſanguini dicit. Quid re
tribuā ⁊c̄. Et dicēs. Calicē dn̄i accipiā. ⁊
nō priuſ accipit. ⁊ eleuat calicē de altari
Poſtea ꝟo dicēs. Laudans inuocabo
dn̄m. ſe ſignat cū illo. q̇ verſu expleto ſā
guinē ſumit. Sane qꝛ circa maiora cau
tius ē agendū. ſacerdos ſāguinē ſumēs
ꝓpter maiorē ſecuritatē ⁊ reuerentiā ca
licē cum vtraꝙ manu tenere debet. ſꝫ in
ſumptione ꝑfuſionis ſufficit altera tm̄.
duobꝰ digitis alteriꝰ adiūctis. q̄ſi ꝑ h̄ in
nuēs ſanguinē ibi nō eē. Sed ⁊ ſangui
nē ſumēdo ter haurit trinitatē deſignās
ꝑfuſionē ꝟo ſumēdo bis vt ꝑ hoc chari
tas q̇ inter duos ꝯſiſtit ſignificet̄. ſeu eti
am q̇tiēs nouerit expedire. Rurſus qui
eadē die debet iterꝝ celebrare nō ſumat
vinū ꝑfuſionis. vt dictū eſt in ꝓhemio
huius ꝑtis. Sed cū in canone dicat̄. Si
mili mō poſtꝙ cenatū ē accipiēs ⁊ hūc
ꝑclarꝝ calicē ⁊c̄. Videt̄ ex h̄ ꝙ ſacerdos
ſtatim hoſtia ꝯſecrata illā debet ſumere
ṗuſꝙ ad calicē ꝯſecratōz ꝓcedat. qꝛ ois
xp̄i actio nr̄a debet eē inſtructō Sed ad
hoc dōm eſt ꝙ eccl̄ia inſtituit illaꝫ poſt
vtrāꝙ ꝯſecratōz ſumi. ad oñdēdū ꝙ ſo-
lā hoſtiā recipiēs non plenū recipit ſa-
cramētaliter ſacr̄m. Et ſi em̄ i hoſtia cō
ſecrata xp̄i ſanguis ſit. nō tn̄ ē ibi ſacra-
mētaliter eo ꝙ panis corpꝰ nō ſāguineꝫ
⁊ vinū. ſanguinē ſignificat ⁊ nō corpus
Quia ergo ſub altera tm̄ ſpecie non eſt
cōpletū ſacr̄m. quo ad ſacramentū vl̄ ſi
gnū. debet hoc ſacr̄m cōpleri priuſꝙ ṕ-
ſbiter eo vtat̄. Verumtn̄ cum vnū ſine
reliquo. nec ſit nec vnꝙ fuerit. niſi in ſo-
lo triduo ante paſca in quo xp̄i corpus
mortuū fuit. in quo triduo ſi q̇s de apo
ſtolis hoſtiā conſecraſſet. ſanguis ibi n̄
eſſet. ſi vinū caro ibi nō eſſet. qꝛ vt ṗmiſ
ſum eſt. nec panis ſanguinē nec vinū ſi
gnificat carnē. ſm̄ hoc nūc xp̄i ſanguie
intra venas exn̄te vnū ſine reliquo ꝓpt̄
vnionē ſeu mixtionē hmōi recipi nō ṗt
qḋ tn̄ non eſt rōne ſacr̄i vel ſigni. qḋ idē
eſt. Poſt ſumptū ſacrificium nō ē ſpu-
endū. ꝓut dictū eſt ſub. vij. ꝑticl̄a cano-
nis ſup ꝟbo. Noui ⁊ eterni. Sꝫ nec eu-
chariſtia ſicut alius cibus eſt maſtican
da ſed diſcrete moderate ac leniter ante
rioribus dentibꝰ terenda. ⁊ lingua mol
lificanda. ne qua eius particula dētibꝰ
adhereat. quam forte poſtmoduꝫ emit
ti ſcreando contingat. Poſt communi
cationem illico calix de altari aufertur
Circa quod notandū eſt ꝙ corpꝰ domi
ni remanet ſuper altare vſꝙduꝫ tria ca
pitula compleantur. ſcꝫ prologus domi-
nice orationis. ſcꝫ oremus preceptis. et
ipſa dominica oratio. et Libera nos q̄s
quia ⁊ dn̄s tribus diebus in ſepulchro
quieuit. Poſtea vero commixtio domi
ni corporecum vino ſimulꝙ pace annū
ciata aufert̄ corpus dn̄icum de altari. q̇
niā in tertia die aīa eius que deſcendit
ad iferna vt liberaret iuſtos ⁊ membra
viuificaret rediit ad corpꝰ nec ampliꝰ in
uentū eſt corpus domicicū in ſepulcro
Quia ergo xp̄s totus hō reſurrexit ſil̄.
ideo ad h̄ notandū ilico ſiml̄ cum obla-

tione corpus dñi de altari aufertur ꝛ sumit. ꝛ deide calix ꝛ corpale de altari tōliter eleuant. ꝓut dictū ē sub ti. de pall' corpalibus. Postremo notandū est ꝙ q̇sqꜫ cōicandus corpe a carnalibus escꝫ ieiunus esse debet. Cū em̄ aie spūales sint ꝛ imortales spūalia ꝑmitus alimēta vite eterne sumere debent.

De Perfusione.

Post sumptū eucaristie sacrificiū sacerdos digitos abluit ꝛ ꝑfundit ne q̇d forte incaute remaneat seu adhereat ex contactu diuini sacri nō ꝙ q̇cqꜫ immundum ex ipo ꝯtactu ꝯxerit. ſꝫ vt poti⁹ suā ꝯmemoret indignitatē. q̇ se iudicat tantis sacramētis celebrādis indignū. Iux̄ illō qꝺ dñs ait. Cū oia bñfeceritis dicite serui inutiles sum⁹. Sicut ꝛ sacerdos legalis imūdus erat vsqꜫ ad vespam p⁹ imolationē vitule rufe. Vñ oia vestimta sua lauabat. indignū q̇deꝫ existeret. vt manus q̄ corpus incorruptibile contractarūt. corpus corruptibile contigāt vel ad res cōes tangendas accedāt. donec studiose lauent̄. Et ꝓpter ħ ēt q̇daꝫ missa finita exutis sacris vestib⁹. iteruꝫ man⁹ lauēt. Perfusionis āt aq̄ dꝫ in locum mundū honeste diffundi vt altitudo sacramēti reuerenter honoret̄. Trina ḡ sacerdotis ablutio q̄ fit in ꝑncipio i medio ꝛ in fine. desiḡt mūdationē cogitatōis locutionis. ꝛ actionis. vel purgationē pcti originalis. venialis. ꝛ criminalis. siue qꝺ agit̄ ꝑ ignorantiā ꝛ negligentiā ꝛ industriā ad quoꝝ mundationē offert̄ sacrificiū salutare. Hec tñ ablutio referri ꝑt ad ablutionē baptismi cuius formā xp̄s post resurrectionē instituit dicēs. Eūtes docete oēs gētes baptisantes eos i noie pr̄is ꝛ filij ꝛ spūs scti. q̇ crediderit ꝛ baptisat⁹ fuerit salu⁹ erit. Sane sacerdos digitos ꝑfundit. ꝛ ꝑfusionē sumit in dextro cornu altaris vel saltē reuolut⁹ ad illō. Prio ꝓpt̄ rōnem tactā sб ti. de manuū ablutōe. Secundo q̇a ipm cornu iudaicū ppl'm ex q̊ naturā humanā xp̄s assumpsit significat. Sicut āt ab ill' naturā accepit. sic ꝛ ab eis illi⁹ nature purgationē ab omibus defectib⁹ q̊s assumpsit habuit qm̄ ab eis occisus fuit ad quā mortē consecuta ē resurrectio. in q̄ oēs defectus dimisit. ꝛ eis oppositas ỽtutes accepit. Ad hoc igit̄ repn̄tandū i dextro cornu altaris vel saltē reuolut⁹ ad illud ꝑfundit ꝛ ꝑfusionē sumit. Tercio qꝛ vt aiūt q̇dam ħ purificatio desiḡt ablutōeꝫ manuū quā pylat⁹ fecit a ꝑditione sanguinis iusti. suꝑ iudeos ꝑ dextꝝ cornu altaris significatos. Ad ħ q̇dam hausta purificatione inclināt calicem ad ostendendū sepulcꝝ eē vacuū. qꝛ surrexit. et inde prodijt christus.

De Postcōmunione.

Atiphōa que p⁹ cōmunio a plurib⁹ nūcupatur. ideo sic appellata ē. qm̄ post cōicationem seu in signū ꝙ cōicatio expleta ē ꝯcinit̄. In ꝑmitiua nāqꜫ eccl'ia oēs fideles q̄libet die corpi ꝛ sanguini cristi cōicabāt. ꝓut dictū ē sб ti. de cōicatiōe sacerdotis. ꝛ statim p⁹ cōiōnē cant⁹ iste fiebat. vt ppl's ostēderet̄ gr̄as ꝛ laudes agere xp̄i corpe ꝛ sanguie suscептꝫ. Verū ꝓpter circūstans nos pctm̄ sequenti tpe statutū est vt ter in anno cōionem. ꝛ sacerdos quotidie ꝓ oibus sacramētaliter sumat. ꝓut sub ti. de pacis osculo dictū est. Quis autē specialiter itroduxerit vsum cantandi hanc antiphonam ignorat̄. Hec aūt antiphona apostoloꝝ gaudiū de xp̄i resurrectione significat. iuxta illud. Gauisi sunt discipuli viso dño. ꝛ pre gaudio mirabantur. Qꝛ ỽo reciprocando in quibusdam ecclesijs cantat̄. insinuat ꝙ discipuli resurrectionis gaudiū sibi mutuo nūciabāt

Vñ duo discipuli cũ invenissent cōgre
gatos vndecim. ꝛ eos q̄ cũ ipis erãt di-
cētes. ꝙ surrexit dñs vere ꝛ appũit simo
ni. narrabãt q̄ gesta erãt in via. ꝛ quō co
gnouerũt eũ in fractōe panis. Canit̃ eti
am ab oib⁹ vt notet̃ cōitas gaudij. et ꝙ
oibus discipulis dñs appũit. Est ḡ cō-
munio grãrum actio. iuxta illud. Edēt
paupes ꝛ saturabunt̃ ꝛ laudabũt dñm.
Proprie tñ nouissima oõ de q̄ infra di
cet̃ pstcōmunio dici potest.

De oõe nouissima ꝛ de ite missa est.

Peracto cōmuni-
onis misterio. pōtifex seu sacer-
dos osculat̃ altare inuēsse crede
re firmiter. ꝛ ꝯsentire his q̄ circa sacrifi-
ciũ acta sunt. ꝛ ꝯuersus pplm salutat. ꝛ
deinde redit ad dextrũ cornu altaris si-
gnificãs ꝙ in fine mũdi post antichristi
mortē. xpi p̃dicatio siue xps reditur⁹ ē
ad iudeos q̄s tã reprobauit. Tũc em̃ cō
uertent̃. ꝛ reliq̄ isrl̃ salue fiēt. Et eleua-
tis manib⁹ vltimã oõnem q̄ ꝓprie post
cōio vocat̃ exequit̃. i. q̄ rogat ꝛ grãs agit
de sacri pceptōe dicēs collectas ꝓ nũe-
ro secretellaꝝ. Orat em̃ ꝓ his q̄ ad hãc
cōionem eucharistie accesserũt. Hec ãt
oõ significat oõnez capit̃ nr̃i ihu xpi
q̄ ꝓ nobis iterpellat quotidie apud pa-
trē. Significat etiã ꝙ apostoli post ascē
sionē dñi in oõne pseuerauerũt. Finis
vo illi⁹ oõnis vbi dr̃. Per dñm nostrũ
ihm xpm ꝛc̃. significat ꝙ aduocatũ ha-
bemus in celo apud prẽm. Illud ãt cō
siderãdũ est ꝙ sacerdos dictur⁹ postcō-
munionē p̃mittit. Dñs vobiscũ ꝛ oremus
stãs añ mediũ altaris. deinde trãsiēs ad
dextꝝ cornu altaris. ibi ꝓnũciat oõnez
q̄ finita rediēs añ altaris mediũ. ibi dic̃
p dñm. ꝓut tactũ fuit sb̃ ti. de salutatōe
Circa qð notãdũ est. ꝙ dextrũ cornu al
taris significat pplm iudaicũ. sinistꝝ ve
ro gētilē. Predicatio xpi ꝛ euãgeliũ ei⁹
incepit a iudeis ꝛ trãsiuit ad gētiles, et
iterũ redire debet ad iudeos. ad quod si
gnificãdũ sacerdos a dextro cornu alta
ris trãsit ad sinistꝝ ecōuerso. Merito ḡ
postcōmunio que est q̄si finis misse dr̃ i
dextro cornu altaris. Quia vo altaris
mediũ rep̃sentat fidē xpi ꝯ ipm deuz in
quē vterq̄ ppls vnit̃. reducit̃ ꝛ finit̃. iō
p dñm nr̃m ꝛc̃. qð est q̄si finis postcōio-
nis ibi dr̃. Ipe etiã est qui vtrũq̄ popu
lũ ad se petendũ inducit ꝛ illuminat. et
iō Dñs vobiscũ ibidē dr̃. Per ipm etiã
q̄cquid boni in oõne petim⁹ impetra-
mus ꝛ ideo ibidē ꝓnũciat̃ oremus. De h
dictũ est sub ti. de mutatōe sacerdotis.
Et nota ꝙ in sabbato quattuor tēporũ
mēsis septēbris dr̃ postcōio illa. Perfici
unt in nobis q̄s dñe tua sacra qð ꝯtinēt
vt que nũc in specie gerimus. rerũ veri
tate capiam⁹. Cui⁹ vltimã ptem Greg.
exponēs ita dicit. Postulat q̄ppe sacer
dos vt corp⁹ xpi qð sub specie panis et
vini nũc gerit̃ manifesta visione sicuti
reuera est q̄nq̄ capiat̃. Quis nō impro-
babiliter quidã exponũt hoc loco car-
nis ꝛ sanguis veritatē ipam eorundem
efficientiã. i. pctōꝝ remissionez. De hac
etiã oõne dictũ est sub. vij. pticula ca-
nonis sup verbo misterium fidei. Sane
oõe finita iteꝝ pplm salutat dicēs. Do
minus vobiscũ. Circa qð notandũ ē ꝙ
xps post resurrectionē bis legit̃ discipu
los salutasse dicēs. Pax vobis. ꝛ iterũ
pax vobis. in signũ duplicis pacis. vide
licet pectoris ꝛ eternitatis. q̄ sm̃ ꝓphetã
est pax sup pacē. de q̄ dñs inq̄t apostol̃.
Pacē relinquo vobis. pacē meã do vo
bis. Hãc duplicem pacē p duplex oscu
lũ sacerdos insinuat cũ videlicet prius
osculat̃ mistꝝ. ꝛ posteri⁹ osculet̃ altare.
Prima ḡ salutatio q̄ fit añ oõnez signi
ficat benedictōz illã quã xps ascensur⁹
in celũ legit̃ dedisse discipulis suis. Nã
vt lucas cōmemorat. eduxit eos foras i
bethaniã. ꝛ eleuatis manib⁹ benedixit
eos. ꝛ cũ benedixisset recessit ab eis ꝛ fe-

rebat in celū. Vñ post salutatōz nouis-
simā: quā sacerdos oȯne expleta facit
ad ppl'm. q̄ significat vitā eternā. dyaco
nus alta voce ꝓnūciat. Ite missa est. re-
p̄sentās qđ dictū est ad apl'os. Hic ihs
q̇ assumpt⁹ est a vobis in celū ⁊c. Notā-
dū est āt ꝙ missa trib⁹ modis finit. Pri-
mo ꝑ ite missa ē. ⁊ h̄ i solēnitatib⁹ q̄tiens
cātat Te deū laudam⁹. ⁊ gl'ia i excelsis
deo. ꝓut dicet i ꝓhemio. vij. ꝑtis q̄si di-
cat. Redite ad ꝓpria q̄ missa seu obla-
ta est deo hostia salutaris ꝓ genere hūa
no. ꝓut tactū est in ꝓhemio hui⁹ ꝑtis.
Vel annūciat ppl'o ꝙ missa seu p̄ces sꝫ
finite. q̄m statutū est in ꝯcilio aurelian̄.
ꝙ nullus exire dꝫ de eccl'ia donec annū
ciatū sit ꝑ mistrū. Vel ē sensus. Ite mis
sa ē. i. ite post xp̄m. ⁊ seq̄mini ip̄m. Nō
est em̄ in h̄ mūdo stādum. sed ad patriā
ꝑ bona opa festinandū. qđ leuiter face-
re possum⁹. q̄ missa ē ad deū p̄rem pla
cādū ostia. ꝑ q̄ꝫ fracta sunt tartara ⁊ rese
rat ꝑadisi introit⁹. Dicēs aūt. Ite missa
est dirigit vultū ad ppl'm. q̄ ad eos q̇s
p̄ntes licētiam⁹ sermonē dirigim⁹ ⁊ eis
ad q̇s sermonē dirigim⁹ faciez rep̄ntare
solem⁹. sicut fit q̄n d̄r. Dn̄s vobiscū. vel
Orate frēs. ꝓut dictū est sb̄ ti. de inclia-
tōe sacerdotis. Sed dicēs. bn̄dicamus
dn̄o. vel req̄escāt in pace vel orem⁹. non
stat v̄sus ad ppl'm. q̄ illū distincte non
alloquit. ꝫ dirigit faciē ad oriētē vl' mē-
tē ad deū. Dicto aūt Ite missa est. cler⁹
⁊ ppl's ꝯgratulādo rn̄dent. Deo gr̄as. imi-
tātes apl'os q̇ adorātes regressi sūt i hie
rusalē cū gaudio magno ⁊ erāt in tēplo
laudātes ⁊ bn̄dicētes deū. Est em̄ ꝓut q̇
dā asserūt. Deo gr̄as. interiectio ꝯgratulati
ua. vel ꝯgratulatiua. ⁊ h̄ p̄sumptū est de
exo. nō s̄m v̄ba ꝫ s̄m sensum. q̄m ppl's
isrl' ex ꝑmissu pharaonis ⁊ licētiāte cyro
de babilonica captiuitate ad irl'm reuer
sus gr̄as egit deo. Sed ⁊ apl'i post ascē
sionē dn̄i regressi sunt in irl'm bn̄dicen-
tes dn̄m. sic ⁊ nos vltima bn̄dictiōe ac-
cepta ad celestē patriā ib̄im⁹. vbi sēꝑ in
gr̄aꝝ erim⁹ actōe. Apl'i q̄ꝫ p̄dicātes di-
cebāt. Gr̄as agite. sine intermissiōe ora
te. P̄t etiā dici ꝙ sacerdos incipiēs Glo
ria in excelsis deo. significat angelū an-
nūciantē pastorib⁹ ineffabile gaudiū de
xp̄i natiuitate. Ite missa ē. designat ac-
cessum pastoꝝ ad locū natiuitatis xp̄i.
ꝓut dicet in ꝓhemio. vij. ꝑtis. Chor⁹ re
spondēs. Deo gr̄as. rep̄ntat ꝙ sicut Lu
cas refert. ipi pastores reuersi sunt gl'ifi
cātes deū in oibus q̄ viderāt ⁊ audierāt

Scđo mō missa terminat ꝑ Bn̄dica-
mus dn̄o. vi͡cꝫ in ꝓfestis diebus ⁊ gene-
ralit q̄n p̄missa cātica leticie nō dicunt
ꝑ qđ ppl's ad gr̄arū inuitat actōes. quia
post oia debem⁹ deo hūiliari. ⁊ est sum-
ptū de apl'o vl' de ps̄. vel de hymno. triū
pueroꝝ. vbi d̄r. Bn̄dicam⁹ p̄rem ⁊ filiū.
Et rn̄det deo gr̄as. qđ ad gaudiū apl'oꝝ
de q̇ p̄missum est refert De h̄ dicet ꝓpe
finē in ꝓhemio. v. ꝑtis. Et ppl's. deo gr̄i
as agēdo ad ꝓpria rediēs. significat di-
scipulos cū gr̄arūactōe. post ascēsionē
dn̄i in irl'm. reuertētes. Circa hoc etiam
dōm est ꝙ in primitiua eccl'ia cū mini-
stri eccl'ie missam sine ppl'o celebrabāt
claudebat missa ꝑ bn̄dicamus. q̄n vero
ppl's erat p̄ns. q̄ al's nesciebat ille quā-
do missa finita esset dicebāt. Ite missa ē
Quia ḡ in ꝓfestis diebus mistri. vt plū
rimū q̄si soli sine ppl'o missas dicūt. iō
iuxta morē antiquū in illis dieb⁹ dicūt
Bn̄dicam⁹. In solēnitatib⁹ vero q̄ tūc
ppl's ꝯuēit dicūt. Ite missa est. Prima
tn̄ missa i natali dn̄i i q̄busdā locis clau-
dit ꝑ bn̄dicam⁹ dn̄o. eo ꝙ saluatoris na-
tiuitas de q̄ in illa agit. paucis ab ange
lo nūciata ē. s. pastorib⁹ q̇ mistros eccle-
sie figurāt. ⁊ p̄terea sepe q̄si soli ministri
in illa p̄ntes sunt. Alia tn̄ rō scribet i. vij
ꝑte sub ti. de aduētu. In dieb⁹ quoq̄ ie-
iunioꝝ claudit missa ꝑ benedicam⁹ ad
notandū ꝙ si dn̄o sꝑ benedicēdū sit m̄l'
tofori⁹ hoc tp̄e id facere debemus. Si

gnificāt aūt bn̄dicamꝰ idez qđ bn̄dictio
de q̄ iam sub ti. de bn̄dictōe dicet̄. Ter-
tio finit̄ missa ꝑ reqescāt in pace. s. missa
ꝓ defūctis. ⁊ tūc rn̄det̄ Amē. i. fiat. Op-
tat̄ em̄ eis reqes. Rursus finis misse fi-
nē mūdi significat. Ite missa ē. vł bene-
dicamus libertatē q̄ dabit̄ iustis in pa-
tria vbi semꝑ deū benedicēt.

Qualiter sacerdos humerum ponti-
ficis osculatur

D Icto ite missa ē
sacerdos q̄ assistit ep̄o ad altare
in q̄busdā ecclijs mēsam altarꝭ
⁊ armū dextrū pōtificis osculat̄. ostēdēs
hūc illū esse pontificē cui ꝭm legis figu-
rā dexter armꝰ sepatōis debebat̄ de osti
is salutaribꝰ ⁊ pacificis. Sane ꝑ hume
rū exp̄mit̄ p̄ncipatꝰ ꝭm illud ꝓpheticū
Factus est p̄ncipatꝰ suꝑ humeꝝ eius.
Principatū vero saluatoris vere exp̄s-
sit vox angelica ꝓphetica ⁊ legalis. An
gelus em̄ dixit ad virginē. Dabit ei dn̄s
sedē dauid p̄ris eius. ⁊ regnabit i domo
iacob ineternū. ⁊ regni eiꝰ nō erit finis.
Propheta dicit. Sedes tua in scl'm se-
culi virga directōis ⁊ virga regni tui. ꝓ-
pt̄ea vnxit te deꝰ deꝰ tuꝰ oleo leticie pre
cōsortibus tuis. Moyses inq̄t in lege.
Letamini simul cū eo celi. ⁊ adorēt euz
oēs angeli dei. Ad qđ designandū i ec-
clesia romana tres humeꝝ pontificis in
signū reuerētie osculant̄. videlicet p̄mi
cerius in p̄ncipio. dyaconus in medio
⁊ sacerdos in fine misse.

De benedictione nouissima.

A Ltari seu hume
ro osculatis ep̄is vł sacerdos po
pulū bn̄dicit. Iste quidez post
cōionē bn̄dicit̄. Nā̄ ⁊ sicut legit̄ Luce
vlti. Postq̄ xp̄s in cruce orauit. ⁊ corā
discipulis mādu caūit. ⁊ reliq̄as eis de-
dit. eleuatis manibꝰ eos benedixit. Vn̄
statuit ꝯciliū aurelian̄. vt pp̄łs ante be-
nedictionē ep̄i vel vbi ip̄e abest sacerdo
tis de eccl'ia nō discedat. Hec aūt vltia
bn̄dictio suꝑ ppl'm missionē spūsscti si-
gnificat. quē dn̄s ascendēs in celū đ ce-
lo misit in apl'os. iuxta qđ ip̄e ꝓmiserat
eis. Accipietis inq̄t virtutē supuenien-
tis vos spūsscti. vt iam dictū est. sub ti.
de orōne nouissima. Vn̄ hec bn̄dictio
ꝑ verbū oris ⁊ signū crucis. exprimit̄. q̄-
uiā illa missio ꝑ sonū aerꝭ ⁊ linguā ignis
innotuit. iuxta illud. Factꝰ est repente
de celo sonꝰ tanq̄ aduenientis spūs vehe
mentis. ⁊ apparuerūt illis dispꝑtite lin-
gue tanq̄ ignis ⁊c̄. Et licet spūsctūs spe
cialiter missus fuerit in apostolos. qꝛ tn̄
indiuisa sunt opa trinitatis. missionē il
lam tota fuit trinitas opata. Ideoq̄ be
nedictionē istā facit ep̄s in noīe trinita
tis. autoritate psalmiste dicētis. Bene-
dicat nos deꝰ deus noster bn̄dicat nos
deus. Scđo hec vltima bn̄dictio signi-
ficat illā vltimā ben edictionē. Venite
bn̄dicti patris mei ⁊c̄. Tertio illā quaz
xp̄s ascēsurus in celū discipulis dedit.
Vn̄ ea facta sacerdos se ad orientē ver
tit. q̄si se xp̄o ascendēti cōmendās. Ce-
terū bn̄dictionis formā legis exp̄ssit au
toritas. dicēte dn̄o ꝑ moysen. Inuocab
nomē meū suꝑ filios israhel. ⁊ ego dn̄s
bn̄dicā. Et iterū ꝓpheta. Effundā super
vos spūm grē ⁊ p̄cum. Itez aaron post
q̄ sacrificauerat extēdens manuz cōtra
populū bn̄dixit illi. Leuit. ix. Itē moy
ses ⁊ aaron expletis ostijs ⁊ holocaustꝭ
intrauerunt tabernaculum testimonij.
⁊ postea exeuntes benedixerunt popu
lo Leuit̄. xj. in fine Huiusmodi ergo fi
nales benedictiones a veteri testamen
to sumunt̄. quoniam ⁊ Jacob in fine vi
te suo filijs bn̄dixit. ⁊ moyses popl'o an̄
mortem sicut ⁊ christꝰ discipulis an̄ ascē
sionem. vt predictum est. Et inde est q̄
cum seperamur comitiuaz ⁊ ꝓtectiuaz
querimus benedictionē. Sumunt̄ eti
am ab eo, q̄ dominꝰ precepit dari bn̄di-

ctiones in monte garizim sup legis ob
seruatores. Sicut ecōuerso maledicti-
ones in ebal sup trāsgressores. a q̄bus
excōicationes originē habuerunt. Re
gulariter āt maior minori bn̄dicit. Vn̄
abraam a melchisedech bn̄dicit ⁊ non
econuerso. Nullus ḡ sacerdos maiore
suo non innuente bn̄dictionē dare ni-
tatur. imo ep̄o missaz audiēte sacerdos
celebrans. in cūctis illi⁹ licentiā ⁊ bene
dictionē exposcit. Sacerdos tn̄ missaz
celebrās p̄t benedicere etiā ep̄o p̄nte et
ꝑmittente ac benedicere nolēte. aliter
non. put in p̄missio cōcilio aurelianen̄.
cauet. Nā s̄m Hiero. p̄sbyter populū
benedicere pōt. q̄ xp̄m nō metuit cōse-
crare. Illud aūt qđ in carthaginen̄. con
cilio legit. q̄ p̄sbytero benedictionē su
per plebē fundere nō licet de solēni be-
nedictione soli ep̄o cōpetenti. q̄ fit p h̄
verba. sit nomē dn̄i benedictū ⁊c̄. est in
telligendū. Rursus bn̄dictio ep̄alis fit
ꝑ modū man⁹ impositionis. Vn̄ ⁊ ep̄s
ip̄am dicēs tenet manū more aaron su
per ppl̄m eleuatā. ⁊ exemplo xp̄i qui vt
p̄missum est. corā discipulis māduca-
uit in celū ascensurus eleuatis manib⁹
eis benedixit. Quia ḡ soli ep̄i man⁹ im
ponūt. q̄ sicut legit in actib⁹ ap̄loꝝ. so-
li ap̄li manus imponebāt ⁊ nullus ali⁹
discipulus. ideo solennē bn̄dictionē so
lus ep̄s dat. Sane post bn̄dictionē so-
lennē q̄ fit ꝑ ep̄m ante agn⁹ dei. iteꝝ bn̄
dici solenniter i fine nō optet. In missa
tn̄ ꝓ defunctis nō bn̄dicit. put s̄b ti. de
fractione hostie dictū est. Placeat ti-
bi ⁊c̄. q̄ Luca testāte. Act. j. Dn̄s iesus
postq̄ locutus ē discipulis bn̄dicēs ill'
assumptus ē in celū ⁊ sedet ad dexterā
dei. ideo sacerdos nō ad xp̄m solū quē
nubes suscepit ab oculis eoꝝ. s̄ ad to-
tam trinitatē s̄monē dirigit dicēs. Pla
ceat tibi ⁊c̄. Qua orōe finita osculat al-
tare ondens ꝑ hoc se p̄missis oibus de-
uote toto mētis ⁊ corꝑis assentire affe-
ctu. Quo facto recedit a conspectu po
puli ingredit vestiariū. vel interponit
velum rep̄ntans q̄ vt p̄missum ē. xp̄m
in celū ascendentē nubes suscepit ab o-
culis intuentiū eū. Et sicut legit Luce
vltimo. Recessit ab eis. ⁊ ferebat i celū.
Et deinde statim dicunt hymni illi. Be
nedicite. ⁊ Laudate. vel in toto vel i ꝑte
q̄ deo ꝓ oibus bn̄ficijs gr̄as agere de-
bemus quē ineternū laudabim⁹. Vn̄
in concilio agathen̄. ita legit. Post con
clusionē matutinaꝝ vel vespꝫtinaꝝ mis
sarum. i. q̄ dicunt mane. vel circa nonā
post hymn os. i. postq̄ sacerdos dixit.
Bn̄dicite ⁊ Laudate. capitula de psal-
mis dicant. s. Confiteant tibi dn̄e om̄ia
opa tua ⁊c̄. Et plebs collecta orōne. i.
orōis causa ad vespam ab ep̄o dimitta
tur cū bn̄dictione. Per h̄ āt q̄ dicit ad
vesperā. innuit q̄ loquit de missis q̄ in
q̄dragesima dicunt. post q̄s statim ve-
spere decantant. Et sic innuit q̄ ep̄s vl'
p̄sbyter nō dꝫ tūc benedicere donec ve-
spere sint cantate. qđ tn̄ in vsu nō est.
Si v̄o ep̄s missam sacerdotis audiue-
rit ip̄e sacerdos osculato altari ⁊ depo-
sitis vestibus mox accedit ad ep̄m ⁊ ge
nua flectens corā illo osculat ei⁹ manū
in hoc figurans magnā filij dei obediē
tiam. qui obediunt in incarnatione. in
passione. in ascensione. ⁊ in alijs q̄ idez
sacerdos in officio misse rep̄ntauit. ad
ostendendū se fidē veram habere. ⁊ cō-
sentire. Pōtifex v̄o illi benedicit. q. d.
Hic est filius meus dilectus ⁊c̄. Po
stremo licet p̄ter ꝓpositū notandū est.
q̄ benedictio mēse dupliciter inchoat.
Primo q̄ maior incipiēs dicit. Bene-
dicite. ⁊ cēteri rn̄dent. Dn̄s. quia sic de-
bemus dn̄o ꝑ gratiarūactiones benedi
cere. ad qđ maior dicēdo. Benedicite.
hortat. sic ⁊ indigemus benedici a dn̄o
sue gratie infusione. quam illi optātes
postulāt respondēdo. Dn̄s. supple nos
benedicat. sue gratie infusione. Scđo

mõ maiore incipiente. Bñdicite. ceteri similiter rñdẽt Bñdicite. ad oñdẽdũ ꝙ ad dei bñdictionẽ debem⁹ mutuo nos hortari. Põt etiã dici ꝙ i priori mõ reuerentia dei cõsideratˀ. Cũ em̃ respõdetˀ Dñs. supplendũ est bñdicat. qꝛ nos digni nõ sumus bñdicere. In scdo vo reuerentia supioris. Cũ em̃ rñdetˀ Bñdicite. supplendũ est vos pr̃. qꝛ minor maiore pñte bñdicere non debet. Deiñ maiore versum inchoãte. ceteri coadiuuãt ad dicendũ. ad notãdũ ꝙ inferiores coadiutores sunt ꝑpositoꝝ in onerib⁹ supportandis. In nonnullis ecclĩjs pueri bñdicũt mensas etiam ꝑlatoꝝ ꝓ eo ꝙ lectoris officiũ est bñdicere panem. Cõuenientius tñ fit per prelatos exemplo christi. qui in emaus mensam corã duobus discipulis benedixit. Post omnia in quibusdã ecclĩjs benedicitur a sacerdote panis populo distribuendus. exẽplo christi. qui in deserto quinqꝫ panes benedixit. et ex eis quinqꝫ milia hominũ satiauit. De quo pane sub titulo de pacꝛ osculo dictũ est. Deinde sacerdos ⁊ alij ad ꝓpria reuertuntˀ. Sacerdos quidem ad ꝓpria rediens est christus q̇ legatione peracta in gloriam patris ascẽdit. Et fideles etiam reuertuntˀ. dũz de carceris exilio liberati in glorie libertatem excipiuntur.

Liber quintus de diuinis officijs tã nocturnis q̃꜄ diurnis in genere incipit.

Legitur in Exo. xxv. ca. in fine dñm dixisse ad Moysen. Oĩa fac ꝭm exemplar qd̕ tibi in monte monstratũ est. Quo circa conformari nos conuenit illi celesti hierusalem. q̄ dñm laudare iubetˀ. et q̇ sic̃ ait apl̃s ad Gal. iiij. Desursũ est ⁊ mr̃ nr̃a est ꝑserti in laudãdo deũ. iux̃ illud. Sup muros tuos hierl̃m ↄstitui custodes. q̇ tota die ⁊ tota nocte nõ cessabũt laudare nomẽ dñi. Et in apoc. iiij. hr̃. ꝙ aialia requiẽ ñ habebãt dicẽtia. Scũs. scũs. scũs ⁊c̃. Verũtñ militãs eccia imitari plene nequit triũphãtẽ. qꝛ sic̃ legitˀ in li. Sap. c. ix. Corpus qd̕ corrũpitˀ aggrauat aiaz. Nequimus ei infirmitate nr̃a ꝑpediẽte i singulis. xij. diei horis iugiter diuinis insistere laudib⁹. qm̃ necesse hꝫ hõ aliqñ necessarijs corpis intẽdere. iux̃ illd̕ Geñ. iij. In sudore vultus tui ves. pa. t. Et id facim⁹ qd̕ possum⁹. certꝛ diei naturalis horis deũ laudãdo. vñ Hesdras ꝓpha pplm̃ isrl̃iticũ de babilonica captiuitate reuersuz. docuit deũ laudare q̃ter in nocte ⁊ q̃ter i die. vt vnũqdqꝫ q̃tuor elemẽtoꝝ ex q̇bus hõ ↄstat. ꝑ ↄpetẽtes horas obseq̇o se offerat creatorꝛ. de nocte vicꝫ in vespis. in cõpletorio. in nocturnis et i diluculo. s. in laudib⁹ matutinis De die vo in ꝑ ma. i tercia. i sexta ⁊ in nona horis. Vespꝛtinũ igitˀ officiũ qd̕ ẽ cuiuscũqꝫ officij iniciũ ad noctẽ ꝑtinere ꝓbatˀ. qꝛ ꝭm Isi. li. etỹ. dr̃ a vespa stella. q̄ surgit nocte oriente. Rex dauid inq̇t. Septies i die laudẽ dixi tibi. Et rursus Media nocte surgebã ad ↄf. t. ⁊c̃. Que ordinẽ ↄciliũ agatheñ. approbat et scã eccia seruat. qm̃ nocturnuz offm̃ media nocte canitˀ. reliq̃ vo septẽ canonice hore de die dicuntˀ. vicꝫ laudes matutine q̇ olim i aurora dicebantˀ. lꝫ hodie cum nocturnis ↄiungantˀ. ꝑma. tercia. sexta nona. vespe. ⁊ ↄpletoriũ. Que. vij. hore vocantˀ canonice. q̃si regulares. qꝛ regulariter a sanctis pr̃ibus obseruate sunt. Nã canon grece regula dr̃ latine. Misse aũt oblatio ꝓpter tanti sacramẽti excellẽtiã. qd̕ in ea ↄficitˀ. sup alias laudes ẽ. et ẽ laus ꝑ se. nec sub numero ↄꝑhenditˀ aliaꝝ. ꝓpter qd̕ ⁊ in h̕ ope tractatũ ꝑ se obtinet specialẽ. q̃uis nõnulli asseruerũt illã fore de officio tercie siue none.

ꝓ eo qꝛ in his duabus horis solet regu
lariter celebrari. Sane nocturnū offi
ciū tp̄s miserie q̄ genus hūanū a dya
bolo tenebat obsessū rep̄ntat. Diurnuz
v̄o nr̄e redēptōis ⁊ liberationis p xp̄m
solē iusticie facte tp̄us significat q̄ clari
tate sue diuinitatis tenebras nr̄as illu-
minauit. ⁊ a seruitute diaboli nos edu
xit. qꝛ g̃ tm̄ bonū dono septiformis g̃re
spūssancti adepti sumꝰ. merito septies
laudē deo cantamꝰ. Scdo. qꝛ dies na-
turalis rep̄ntat vniuscuiusqꝫ etatē non
quā q̄libet hō hꝫ. ꝫ quaz si nō peccasset
hr̄et. q̄ natural' dies septē hꝫ varietates.
Prima est infantia q̄ p matutinas lau-
des rep̄ntat. Scd̄a puericia q̄ p p̄maz.
Tercia adolescētia q̄ p terciā. Quarta
iuuentus q̄ p sextā. Quinta senectꝰ q̄ p
nonam. Sexta seniū q̄ p vespas. Septi
ma decrepita etas siue finis vite nr̄e q̄ p
ꝯpletoriū designat. In his iō singulis
etatibus creatorē nr̄m sup iudicia iusti
cie sue laudare debemꝰ. De infantia be
atus nicolaꝰ n obis ōn̄dit in exemplū.
q̄ q̄rta ⁊ sexta feria v̄tute abstinētie ma
terna vbera nō sugebat nisi semel in die.
De alijs q̄z etatibꝰ satis liq̄t. Tercio qꝛ
s̄m Salo. septies in die cadit iustꝰ p ne
gligentiā. iō merito septies vt p orōnis
vigilantiā resurgere valeat. diuinuz dꝫ
subsidiū inuocare. Quarto qꝛ numerꝰ
septenarius vniuersitatis est. Ceterū
cū duodecim hore diei attribuant. in q̄
bus omībus laudandus esset dn̄s. qua
re in q̄tuor tm̄ diei horis in ecc̄ia psallit'
Rn̄deo cū in singulis horis vt p̄missuz
est. diuinis iugiter insistere laudibꝰ ne-
q̄amꝰ. qd̄ in alijs minus in prima in ter
cia in sexta ⁊ in nona horis supplet'. In
earū naqꝫ qualibet d'cunt' tres psalmi.
Et sic in quatuor horis numerus psal-
morū rn̄det numero horaꝝ. Et quilibꝫ
psalmus cōtinet v̄suū octonarius octa
uam resurrectionis significantes. de q̄
bus sub ti. de completorio dicet'. Per
octonarios siq̄dem in his horis psalli-
mꝰ. qꝛ de resurrectōis gloria exultamꝰ
Rursus in q̄libet ꝯparū horaꝝ dicit' ter
super psalmos gl'ia p̄rī ⁊c̄. vt quot diei
hore nobis p corpis sustētatōe ad labo
rādū ꝯcesse sūt tociēs i ꝯpis hor' gl'ia p̄ri
dicat'. vt p hoc in dei seruitio omi hora
nos esse mōstremꝰ. Siq̄dem tres glori
ficationes que sunt in hora prima indi
cant nos esse in dei famulatu in prima
secunda et tercia horis. Et tres q̄ sunt i
tercia nos protegunt in quarta quinta
⁊ sexta horis. Tres quoqꝫ q̄ sunt in sex-
ta nos muniunt contra insidias diabo
li in septima octaua ⁊ nona horis. No-
no v̄o cū suis glorificationibus nos p-
tegit in decima vndecima ⁊ duodecima
horis. Posset etiā nō incōpetenter dici
q̄ sub prima due hore ꝯp̄hendunt'. vicꝫ
ipsa prima et secūda. Sub tercia tres.
scꝫ ipsa tercia quarta ⁊ quinta. Sub se
xta similiter tres. s. ipsa sexta septima et
octaua. Sub nona due. s. ipsa nona et
decima. Vespere v̄o rep̄ntāt vndecimā
Et cōpletoriū duodecimā. Sꝫ in p̄mis
sis sex diei horis. vicꝫ in prima tercia se
xta et nona vesperis et cōpletorio. ideo
specialiter deū laudamus ⁊ nō in secun
da quarta quinta septima octaua deci-
ma. qꝛ ille in aliquibus pre alijs sunt p̄
uilegiate. prout in principio tractatus
cuiuslibet eaꝝ on̄det'. ꝓpter merito in il
lis diuinū celebrat' officiū Nempe i no
cte xp̄us est ꝯp̄hensus. mane illusus. et
hora prima gētibus traditus. tercia fla
gellatus ⁊ voce crucifixus. Sexta cruci
affixus. Nona mortuus. vndecima de
cruce depositꝰ. In duodecima sepultꝰ
Itē i nocte spoliauit ifernū. Mane sur
rexit. i p̄ma hor' marie appuit. Tercia
de monumento redeuntibꝰ obuiauit.
Sexta iacobo. Nona petro. Vespa du
obus euntibꝰ in emaus scripturas ape
ruit. et se manifestauit. In cōpletorio
apostolis Pax vobis dixit. et cum eis

manducauit. Has autẽ horaꝝ laudes
qualiter exoluere debeamus ostendit
Bern̄.dicens. Fratres mei immolãtes
hostiam laudis.iungamus verbis sen-
sum.sensui affectum.affectui exultatio
nem.exul tationi maturitatem.maturi
tati hum ilitatem.ꝛ humilitati liberta
tem. Preterea diutine psalmodie ideo
a prima tercia sexta et nona. et non ab
alijs nomen sumpserunt.vt per eas dei
seruiciũ agamus. qm̄ paterfamilias cõ
memoratur in euangelio exisse in illis
conducere operarios in vineam suam.
que sanctã significat ecclesiã. Sunt eti
am qui dicunt morem cantandi terciaꝫ
sextã et nonã fuisse a Daniele sumptũ.
qui intellecto ꝙ Nabuchodonosor sta
tuam erexisset quam om̄ibus odorãdã
preceperat.intrauit domũ suam et aptꝭ
fenestris ter in die genua flectebat ver-
sus hierusalem.Qđ Hiero.exponens
dicit. Hinc habet ecclastica traditio. ꝙ
ter in die sunt genua flectenda.s. in ter-
cia sexta et nona. In eisdem quoqꝫ ho-
ris beatam virginẽ Mariã laudare de
bemus.s. in nocturnis siue matutino.
quia tali hora quedam stella apparet ĩ
celo que tremontana vocaꝭ. cuius du-
ctu naute perueniunt ad portũ.Et ipsa
beata virgo est stella tremontana.quia
si eã digne laudauerimus. nos qui su-
mus in hoc seculo ducit ad portũ salu-
tis. Item in prima.Nam tunc apparet
q̄dam stella q̄ dyana vocaꝭ post quã se-
quiꝭ sol.Et ipsa beata v̄go est v̄e stella
dyana q̄ veꝝ solem.s.xp̄m nobis porta
uit.qui illuminat totũ mundũ. Item ĩ
tercia. Nam hora tercia cõsuenimꝰ esu
rire.et ipsa portauit panẽ verum.s.chri
stum cũ quo est omnis saciatas.Itẽ in
sexta.qꝛ illa hora magis feruet et cale-
facit sol.Et ipsa laudãda et rogãda ẽvt
nos frigidos calefaciat in caritate ꝑ so-
lem christũ quem genuit. Item in no-
na.qꝛ illa hora sol declinat ad occasum
ꝛ ipsa iuuat nos ꝛ ꝓtegit cũ a d occasuꝫ
id ẽ ad senectutẽ declinamus. Item in
in vesperis.qꝛ tunc dies incipit finiri et
ipsa laudatores suos in hora mortis de-
fendit. Item in completorio. Nam tali
hora dies est completa.et ipsa in cõple
mento vite nostre ꝓ nobis intercedit ꝛ
ĩ eterna tabernacula recipi facit. vbi cõ
pletũ est gaudiũ electoꝝ. Officiũ beate
Marie instituit Vrbanus papa cãtari
vt diceꝭ in ti.de tp̄e aduentꝰ. Noctur
nale autẽ officiũ nobis ad memoriam
reducit tempus ab Adam vsqꝫ ad noe.
Matutinale tp̄us a Noe vsqꝫ ad abraã
Prima tp̄s ab abraam vsqꝫ ad moysen
Tercia a Moyse vsqꝫ ad Dauid. Sex
ta tp̄s a dauid vsqꝫ ad aduẽtũ xp̄i.nona
tp̄s seq̄ns vsqꝫ ad secũdũ aduentũ q̄n vẽ
turꝰ ẽ reddẽs vicẽ ꝓ abditis , ꝑ vespas
recolimus sabbatũ. i. requiẽ aiaꝝ post
exitũ a corporibus vsqꝫ ad diẽ iudicij.
Per cõpletoriũ v̄o recolimꝰ repletuꝫ
numeꝝ ꝛ cõsummatũ gaudiũ sanctoꝝ.
qđ complebiꝭ in die magne festiuitatꝭ.
qn̄ bn̄dicti ꝑcipient regnuꝫ dei. In hac
igiꝭ ꝑte de officijs ecclasticis in genere
tractare intendimus. Est aũt officiuꝫ
ſm Isido. ꝓprius vel congruus actus
vniuscuiusqꝫ ꝑsone ſm mores ciuitatꝭ
vel institute ꝓfessiõis. Alia nãqꝫ hñt in
stituta monachi.alia canonici: alia he-
remite.et sic de reliquis.Et dꝭ officium
ſm hiero.in li.de officijs.ab efficiẽdo q̄
si efficiũ ab efficio efficꝭ.vna lr̄a in aliã
ꝓpter decoreꝫ sermonis mutata. Vni-
cuiqꝫ etem̄ cõuenit suũ efficere officiuꝫ.
Vel ſm ysi.officiũ dꝭ vt q̄sqꝫ illa agat q̄
nulli officiant ꝫ oibus prosint. Ceteꝝ ĩ
ecclesia generaliter nil canendũ aut le-
gendũ est qđ a sctã romana eccia cano
nizatũ et approbatũ expresse aut ꝑ pa-
tientiã non sit. In primitiua tamẽ eccia
diuersi diuersa q̄sqꝫ pro suo velle canta
bãt dummodo quod cantabant ad dei
laudẽ ꝑtineret. Quedam tamẽ officia

obseruabant̄ ab om̄ibꝰ ab inicio ꝯstitu
ta vel ab ip̄o xp̄o vt or̄o dn̄ica vl̄ ab apo
stolis vt simbolū. Succedētibꝰ ꝟo tpi
bus. qr eccia dei ꝓpter hereses scissa est.
Theodosiꝰ imꝑator hereticoꝝ extirpa
tor rogauit Damasū papā vt ꝑ aliquez
prudentē ac catholicū viꝝ ecciasticū fa
ceret officiū ordinari. vn̄ idē papa p̄ce-
pit Hieronymo p̄sb̄ro tūc in bethleem
cū Paula ꝛ Eustochio ꝛ alijs ꝟginibꝰ
morāti. q̄ prius sub septē apl̄ic romevi
xerat. q̄tenꝰ officiū eccie ordinaret. Ip̄e
nāq₃ nouerat linguas hebraicā. grecā₃.
chaldaicā et latinā. Qđ ille obtꝑans fe
cit. Ordinauit itaq₃ q̄rtū de psalmis in
dn̄ica die. q̄rtū in scđa feria. ꝛ q̄rtū in ter
cia feria. ꝛ sic deinceps legeret̄. Euange
lia q₃ ꝛ epl̄as ꝛ cetera q̄ de nouo ꝛ ve. te.
in eccia legunt̄. p̄ter cātū. mag̃ ex ꝑte or
dinauit. Qđ opus expletū idem hiero.
romam misit ꝛ a damaso papa canoni-
zatū est ꝛ p̄ceptū a cūctꝭ eccl̄ijs obſuari
ꝛ appropriatū est ip̄i damaso pape ꝓpt̄
autoritatē suam quā ip̄e interposuit.

Conseq̄nter tn̄ beatus Grego. ꝛ Ge
lasius orōnes et cantus addiderūt ꝛ le
ctionibus ꝛ euāgelijs rn̄soria coaptaue
rūt. Gradualia ꝟo tractus et all'a Am
bro. Gelasiꝰ ꝛ Greg. ad missam cātari
istitueꝛt. Plerīq₃ q₃ alij doctores eccie
aliq̄ alia suꝑaddidisse noscunt̄. Sancti
etem̄ p̄res nō sil' oīa ad decorē officij ꝑ-
tinentia. s₃ diuersa diuersis tꝑibus ordi
nauerūt. Vn̄ ꝛ misse iceptio tres habu
it varietates. Aliq̄n em̄ a lectione incho
abat̄. ꝓut fit hodie in sabbato sctō. Po
stea Celestinꝰ papa psalmos ad misse i-
troitū dici istituit. Greg. ꝟo introitꝰ cū
cantu ordinauit. Legit̄ in vita bti Euge
nij q̄ dū adhuc officiū ambrosianū ma
gisq₃ gregorianū ab eccia seruaret̄. adri
anus papa ꝯciliū cōuocauit vbi statutū
est q̄ gregorianū deberet vniuersaliter
obseruari. Ad qđ Karolus imperator
om̄es clericos minis et supplicijs ꝑ di-
uersas ꝓuincias cogebat. libros Am
brosiani officij ꝯburens. Beatꝰ ꝟo Eu-
genius ad ꝯciliū quoddā ꝓpter h̄ ꝯuo-
catū veniens. inuenit ip̄m cōciliū ꝑ tri
duū iam solutū inducens dn̄m papā q̄
oēs p̄latos q̄ cōcilio interfuerant ꝛ iā ꝑ
tres dies recesserāt reuocaret. Cōcilio
igit̄ iteꝝ congregato. oīm patꝝ fuit vna
sn̄ia q̄ missale ambrosianū ꝛ gregoria-
nū suꝑ altare beati Petri apl̄i ponerēt̄
plurimoꝝ ep̄oꝝ sigillis munita. ꝛ fores
eccie clauderētur. et ipsi tota nocte or̄o
ni insisterent. vt dn̄s per aliqđ signum
indicaret quod hoꝝ magis ab eccia ser
uari vellet. Sicq₃ ꝑ oīa factuz est. Ma
ne igitur ecciam intrantes vtrūq₃ mis-
sale suꝑ altare apertum inuenerūt. Vl'
vt alij asserunt missale gregorianū pe-
nitus dissolutū ꝛ huc illucq₃ dispersuz
inuenerūt. Ambrosianū vero solūmō
aptum suꝑ altare in eodē loco vbi posi
tum fuerat inuenerūt. Quo signo edo
cti sunt diuinitus vt gregorianū officiū
ꝑ totū mūdū dispgi. ambrosianū vero
tm̄ in sua eccia obseruari deberet. Et sic
vsq₃ hodie obseruat̄. Siquidē tꝑe Ka-
roli imperatoris officiū ambrosianum
p̄cipue dimissum est. ꝛ gregorianū im-
ꝑiali autoritate plurimū adiuuante di-
uulgatū. Ambro. em̄ multa istituit iux̄
ritū grecoꝝ vt dicet̄ infra vbi de hymnis
aget̄. Agit̄ ḡ in hac ꝑte p̄mo đ his q̄ i
officio cuiuslibet hore dicūt̄. Scđo de
nocturnis. tercio de laudibꝰ matutinis
Q̄rto de prima. Quinto de tercia. Se
xto de sexta. Septimo đ nona. Octauo
de vesperis. Nono de completorio.

De his que in officio cu
iuslibet hore dicuntur.

Ut autez musce
morientes abigantur ꝛ mens
orantis seruet̄ vt digne cū deo
loquat̄. vt si mente non orauerit domi-
nus i furore non irascatur sed misereat̄

Ideo laudabili consuetudine inductū
est vt sacerdos ante canonicaꝝ horarū
inicia ꝛ in fine dominicā orationē. ꝛ añ
horas beate marie et in fine Aue ma-
ria ꝛc. voce submissa p̄mittat. Vñ in cō
cilio gerundineñ. de conse. di. vj. in die.
statutū est vt etiaʒ post singulas horas
dicat̃. ne diabolus de corde sacerdotis
rapiat si quid boni ibi seminatum est.
Unde ꝛ in primitiua ecclesia post quā
libet horā alta voce absq̃ alia oīone di
cebatur. qḋ adhuc eccīa lateranñ. dicitur
obseruare. Quidā etiā in fine horaruʒ
dicunt. Dñs det nobis suā pacem. De
hac dominica oratione sub prima ꝛ sb̄
vesperis dicet̃. Quia ꝟo dñs ait in euā
gelio. Sine me nō potestis facere quic-
q̄ꝫ. Ideo in singulis diurnis horꝫ sacer
dos incipit. Deus in adiutoriū meū in
tende. et singule finiunt̃ ꝑ deo gratias.
Et sic iniciū ꝛ finis referunt̃ ad idem. i.
ad deum. q̇ est alpha et o. i. principiū ꝛ
finis. xxxv. dist. ab exordio. Dicēdo igi
tur. deus in adiutorium meū intende.
mater eccīa inuitat omnes iuxta illud
Venite filij audite me. Qḋ ideo intro
ductum est. qm̄ dum arca dñi ad portā
duʒ leuabatur dicebat Moyses. Exur
ge deus. i. exurgere fac. et dissipent̃ ini-
mici tui. et fugiant qui oderunt te a fa-
cie tua. Sic et sacerdos noster dicit De
us in adiutoriū meū intende. hoc est. p̄
sto mihi auxilium in resurgendo a pec
catis et contra varios inimicos q̇ tuaʒ
circūdant ecclesiaʒ. Per arcā em̄ intel-
ligitur ecclesia. que vsq̃ in finem circū-
dabitur a ꝑsecutoribus siue apertis si-
ue occultis. sicut et arca ab inimicꝫ cir-
cūdabatur. Orat ergo sacerdos ne ini-
mici preualere valeant. aliquos a cetu
fidelium ꝑ astutiam forsitan sepando.
Cum em̄ ꝑsecutio iusti fit a leōe. i. a dia
bolo impetu. i. manifeste seuiente. vel a
dracone. i. a diabolo insidijs. i. occulte
ꝑsequente oēs clamēt. Deꝰ in adiutori

um meum intēde. Preterea cuʒ s̄m
apl̄m in dei nomine om̄ia faciēda sint.
merito est ab eo inchoandum. Circa h̄
notādū est q̄ ꝯtingit tribus modis pec
care. vicʒ corde ore et opere. Ideoq̃ tri
bus diuersis modis hore inchoant̃. vi-
delicet cōpletoriū. ꝑ cōuerte nos deus.
contra peccatū cordis. Nocturne. ꝑ do
mine labia mea aperies. cōtra peccatū
oris. Alie ꝟo om̄es diei hore ꝑ deus in
adiutoriū meū. contra peccatū op̄is. Et
qm̄ in peccato cordis et oris est aliquid
operis. ideo in om̄ibus horis tā noctur
nis q̄ꝫ diurnis di. deus in adiutoriū me
um intēde. cōtra pct̄m op̄is. Monachi
ꝟo dicūt primo in nocturnis. Deus in
adiutoriū meū intende. ꝛ postea. dñe la
bia mea aperies. qꝛ sine adiutorio dei
nec cor nec labia ad ipsius laudē apiri
valent. Jo. xv. Sine me nihil potestis
facere. Interea ꝟo sacerdos cū dic̄. de
us i adiutoriū meū intende. signo cru-
cis se munit ad effugandū illius ꝟture
quālibet diaboli versutiam ꝛ ptātem.
valde em̄ timet signū crucis. vñ Chris.
Ubicunq̃ demones signū crucis vide
rint fugiunt. timētes bacculū quo pla-
gam acceperut. Stephanus quoq̃ pa
pa ait. Nunq̄d nō oīa crismata. i. sacra
menta q̇ cū crismatibus vnctōe p̄stant̃
sacerdotalis ministerij crucis figura. i.
signo ꝑficiunt̃. Nunquid baptismatis
vnda sine cruce sāctificata pctā relaxat
Et vt ceterea p̄tereamus sine crucis sig
naculo quis sacerdotij gradus ascēdit
Baptizādus quoq̃ signo crucis signat̃
in fronte et in pectore. De profundo q̇
dem crucis mysterio dicetur in sexta ꝑ
te sub ti. de parasceue. et hic etiam aliq̄
supponamus. Sane crux dñi multipli
citer fuit in veteri test. p̄figurata. Legit̃
siquidem q̄ Moyses ad preceptū dñi
eneū serpentē erexit in palo in deserto
ꝓ signo quē aspicientes qui ꝑcussi fue
rant a serpentibꝰ ilico sanabant̃. qḋ ipe

christus exponens inquit in euangelio
Sicut moyses exaltauit serpentē in de
serto. ita exaltari optet filiū hois. vt ois
qui credit in ipsuz nō peat ꝫ hz vi. eter.
Legitur etiā ꝙ cū Joseph applicuisset
manassen ⁊ effraim. ad iacob statuens
maiorē ad dextrā ⁊ minorē ad sinistraz
vt eis ſm ordinē bn̄diceret. Jacob ma-
nus ꝯmutās. i. in modū crucis concel-
lans. dextraz posuit sup caput effraim
minoris. et sinistram sup caput manas
se maioris ⁊ dixit. Angelus q̇ eruit me
de cunctis malis bn̄dicat puer̄ ist̄ ⁊c̄.
Itē Moyses ait. Die ac nocte erit vita
nr̄a pendens et videbitis et cognoscet̄
Xp̄s em̄ in nocte fuit i cruce pendēs. q̄r
tenebre facte sunt ab hora sexta vsq; ad
nonā. Qr etiā die fuerit pendēs certū ē
Rursus legit̄ Ezech. ix. Ezechiel audi-
uit dn̄m dicētē ad viꝝ vestitū lineis ha
bentē attramentū scriptoris ad renes.
Trāsi p mediā ciuitatē et signa thau in
frontibus viroꝝ dolentiū et gementiū.
Post hec dixit septē vir̄. Trāsite p me
diā ciuitatē. ⁊ pcutite oēm sup quē nō
videbitis thau. nemini pcet oculus vr̄.
Itē Hiere. Congrebo oēs gentes ⁊ erit
eis in signū thau. Itē alibi. Et erit prin
cipatus eius sup humeꝝ eius. Christ⁹
em̄ portauit sup humeros crucē in qua
triumphauit. Johēs q̄z vidit angelum
ascendentē ab ortu sol̄ hn̄tez signū dei
viui et clamabat voce magna q̄tuor an
gelis q̄bus datū est nocere terre ⁊ mari
dicēs. Nolite nocere terre ⁊ mari neq;
arboribus. quousq; signem⁹ seruos dei
in frontibus eoꝝ. Itē lignū missum in
marath aquas dulcorauit amaras. Et
ad lignū missum i iordanē ferrū qd̄ in-
ciderat enatauit. Hoc ē lignū vite i me
dio padisi. de quo sapiēs ptestat̄. Bn̄di
ctū lignū p qd̄ fit iusticia. qm̄ regnauit
a ligno deus. Hoc ergo crucis signo se
armat eccia i pectore ⁊ i frōte. significās
crucis mysteriū corde esse credēdum ⁊

manifeste ore confitendū. Per hoc em̄
signum cōfundit̄ ciuitas diaboli. ⁊ triū
phat eccia terribilis vt castroꝝ acies or
dinata. iuxta illud. Terribilis est locus
iste ⁊c̄. Et alibi. Vidi ciuitatē magnaz
sanctā hierusalē nouā ⁊c̄. Augu. tn̄ dic̄.
ꝙ nulla scriptura no. test. vel veteris do
cet fideles cruc̄ signaculo isigniri. Est
autē signū crucis tribus digitis exp̄mē
dū. q̄r sub inuocatione trinitatis impri
mit̄. De q̄ ꝓpheta ait. Qui appendit tri
bus digitis molē terre. Pollex tn̄ sup-
eminet. qm̄ totā fidē nr̄am ad deū vnū
et trinū referimus. Et mox post ipam
inuocatōez trinitatis. pōt dici v̄sus ille.
Fac mecū dn̄e signū in bonū vt videāt
q̇ me oderūt et confundant̄ qm̄ tu dn̄e
adiuu. me et cōso. es me. Jacobite v̄o
asserentes sicut ⁊ euticiani vnā tm̄ natu
rā. s. diuinā esse in xp̄o. sicut vna ē p̄so-
na. vno tm̄ digito se signare dicunt̄. q̄ꝝ
error in canonibus extirpatur. Dex q̇
dam signant se a fronte deorsum i quo
illud exprimit̄ mysteriū. ꝙ iclinauit de
us celos ⁊ descendit in terram. Descen
dit quidē vt nos de terra leuaret in celū
Deinde a dextrā ad sinistrā. Primo vt
eterna q̄ p dextra. tpalibus q̄ p sinistrā
significant̄ p̄ferenda designent. Scd̄o
ad notandū ꝙ xp̄s de iudeis transiuit
ad gentes. Tercio q̄r xp̄us a dextra. i. a
patre veniēs. diabolū qui p sinistrā si-
gnificat̄ in cruce pemit. vn̄. Exiui a pr̄e
et veni in mundū. Alij vero signū cru-
cis a sinistra producūt in dextraz. fulti
autoritate illa. Egressus ei⁹ a patre. ex-
cursus vsq; ad inferos recursus ad sedē
dei. Incipiūt em̄ se signare a pte superi
ori q̄ patrē significat. descendūt quoq;
ad inferiorē que mūdū designat. dein
de a sinistra parte que ifernū producūt
ad dextraz que celū significat. Nā xp̄s
descēdit de celo in mūdū. de mūdo ad
infernū. ab inferno ascendit in celū. vbi
sedet ad dextrā dei patr̄. Secūdo hoc

faciunt ad insinuādū q꞉ de miseria trā-
sire debemus in gloriam. et de vicijs q̄
ꝑ sinistram ad virtutes que ꝑ dextrā si-
gnificant. vt legit in euāgelio Mat. nā
et xp̄us de morte transiuit ad vitā. Ter
cio q꞉ xp̄s a tpalibus ad eterna ꝑ fidez
crucis nos eleuat. Considerandū autē
est ꝙ q꞉ a sinistra ꝓducunt in dextrā se
ipsos ⁊ alios pariter consignant. Sed
tūc sup illos signū crucis a dextra in si
nistrā producūt. q꞉ nō cōsignant eos q̄i
vertentes dorsum. ß q̄si faciem pn̄tātes
Sz et cū sup alios principaliter signū
crucis imprimūt etiā seipsos a sinistra
in dextrā ß alios a dextra in sinistrā cō-
signant. Sane regulariter in omnibus
euāgelicis verbis debemꝰ facere signū
crucis vt in fine euāgelij. simboli. dn̄ice
oratōis. gloria in excelsis deo. sctūs san
ctus. agnus dei. bn̄dictus dn̄s deꝰ isrl.
Magnificat ⁊ Nunc dimittis. et in pn̄
cipijs horaꝝ. et i fine misse qn̄ sacerdos
dat benedictionē. ⁊ etiam vbicunq꞉ de
cruce vel crucifixo mentio fit. que etiaz
omnia stando sicut et euāgeliū audire
debemus. In omni etiā actu nostro si-
gnū crucis facere debemꝰ. vn̄ Ambro.
Ad omnem actum incessumve manꝰ
impingat in crucem. Et aduerte quo
niam crucis figura quadripertita est.
vel ꝓpter quatuor elementa que in no-
bis viciata christus sua passione cura-
uit. vel ꝓpter homines quos de quatu
or partibus orbis ad se traxit. Juxta il-
lud. Si exaltatus fuero a terra. omnia
traham ad meipsum. Vel et hec qua-
dratura pertinet ad moralitatem. Ha-
bet em̄ longitudinem. latitudinem. su-
blimitatem et profundum. Profunduz
est acumen quod terre infigitur. Longi
tudo est inde ad brachia. Latitudo est
in expansione. Altitudo seu sublimitas
est a brachijs ad caput. Profundum si
gnificat fidem que est posita in funda-
mento. Altitudo spem que est reposita
in celo. Latitudo charitatez. que est ad
sinistram. et ad inimicos extendit. Lō-
gitudo perseuerantiaz que sine fine cō
cludit. De hoc dicet in sexta parte sub
ti. de parasceue. De signo crucis qd̄ fit
in principio ⁊ in fine euangelij dictū ē
in quarta pte sub titu. de euangelio.

Post deus in adiutoriū meum intē-
de ⁊c. statim in singulis horis subijcit.
Gloria patri ⁊c. Sicut erat ⁊c. Quos
duos versus beatus Hieronymus scri
psit inter opuscula que pape Damaso
misit. et ipsius rogatu idem damasus
illos in fine psalmorū cantari instituit.
Ipsum tamen versum Gloria patri ni
cena sinodus dr̄ edidisse. Quia ei dn̄s
dixit adhuc te loquente ecce assum. ido
qua si iam nos intellexerimus exaudi-
tos esse. gratiarūactōnes trinitati tribu
imus dicentes. Gloria patri ⁊c. In exe
quijs tamen mortuorū nec deus in ad
iutoriū. nec gloria patri dicimus. quia
in illis saluatoris exequias imitamur.
in quibus hec cessant. prout in sequēti
pte sub ti. de quinta feria cene dn̄i dicet
Similiter post vnūquēq꞉ psalmū dicit
glīa patri ⁊c. q꞉ v̄sus iste totiꝰ trinitatis
simplex laus est. Psalmꝰ nāq꞉ bonam
opationē significat. q̄ finita merito deo
gloria danda est. q̇ pro om̄i ope bono
laudandꝰ est. ⁊ nūc ⁊ sp. sicut laudandꝰ
erat in principio qn̄ celum ⁊ terraz cre-
auit. Sicut em̄ sibi soli laus est de cre-
atōne celi ⁊ terre. sic ⁊ ei soli laus est de
omni ope bono nunc ⁊ semper. In p̄
misso quidem versu. Sicut erat in prin
cipio ⁊c. multipliciū tempoꝝ varietas
demonstratur. vicz in Sicut erat in pn̄
cipio p̄teritū. in et nunc pn̄s. in et semp
futuꝝ et eternū. et in secula seculorum
longitudo magna. vnde Orige. Quo-
tiens secula seculoꝝ nominatur. fortas
se licet nobis ignotus. tn̄ a domino sta
tutꝰ aliquis terminus indicat. Legit ꝙ
Hildebrādꝰ prior cluniaceñ. factꝰ papa

Gregorius dū in minoribus agens le-
gationis officio fungeret. archiepisco-
pū ebreduñ. de simonia accusatū. ⁊ ac-
cusatores oēs corrūpentem ita vt ꝯuin
ci nō posset miraculose cōuicit. Prece-
pit em̄ illi vt diceret ꝟsum gloria patri.
⁊c. Ille ꝟo licet expedite diceret gloria
pr̄i. tñ ⁊ spūisancto ꝓferre non poterat.
quippe q̄ꝛ i spm̄sanctū peccauerat. Re-
atū ergo suū cōfessus ⁊ depositus mox
expedite ⁊ spūisancto ꝓnunciauit. Et
nota ꝙ gl'ia pr̄i dr̄. xxiiij. vicibus in no-
cturnis festiuitatū ꝓut dicet. in. vj. pte
sub ti. de quinta feria cene dñi qð fit in
honorē. xij. aploꝝ q̄ sunt. xij. hore diei
id est xp̄i a vero sole illuminate. ⁊ sunt
xij. hore noctē. i. ecc'iam illuminātes q̄
dñm gl'ie in nocte hui⁹ seculi p̄dicaue-
rūt. Tullius dicit. ꝙ gl'ia ē frequens de
aliq̄ fama cū laude. Ambrosius dic̄ ꝙ
gl'ia est clara cū laude noticia. Aug. dic̄
in. v. de ciui. dei de gloria seculi. ꝙ gl'ia
est iudiciū hoim. bñ de hoibus iudicā-
tiū. Et post gl'ia pr̄i subijcit all'a. de q̄ sb
tit. de p̄ma dicet. Himni quoq₃ tā ex
institutione gelasij pape q̄₃ ex approba
tione concilioꝝ tholetani ⁊ agatheñ. in
singulis diuinis officijs canūt. Est aūt
himnus grece. latine laus dei cū cātico
vel vox humana in laudē dei metrice
cōposita. Canticū ꝟo ē exaltatio mētis
habita de eternis in vocē hūanā ꝓrum
pens. Quia ꝟo psalmi sunt himni. vñ
⁊ psalteriū dr̄ liber himnoꝝ. idō in qui
busdam ecclesijs himnos nō cantāt qð
tñ approbādū nō ē. qm̄ nō sine cā sunt
a sctis pr̄ibus instituti. Et p̄terea ñ oīs
himn⁹ psalm⁹ ē. vt qñ nil opando deū
cū mentis exultatione laudam⁹ ꝓpter
quā laudē exp̄mendā himnus cantat.
Psalmi ꝟo opa bona significāt vt ifra
dicet. Illud aūt notandum ē ꝙ in diur
nis officijs himni p̄cedūt psalmos. In
nocturnis ꝟo. s. in vespis cōpletorio et
laudib⁹ matutis ecōuerso. dies. n. ptiet

ad spūales q̄ hñt gaudiū cōscie. nox ad
penitentes q̄ hñt remorsū cōscie. Illos
exultatio ducit in opatōem q̄bus dicit.
Cantate ei canticū nouū. bñ psallite ei
in vociferatōe. Istos p opationē optet
venire ad exultationē. Idcirco in diur-
nis officijs himni p̄cedunt psalmos. in
nocturnis ꝟo ecōuerso. In vespis autē
⁊ i p̄ma quo loco himni canētur ibi di-
cet. Rursus stando himnos cātam⁹ in
erectione corpoꝝ oñdentes ꝙ in laudā-
do deū corda sursum erecta hr̄e dēm⁹.
Verūtñ nisi mēs cōsonet lingue certū
ē vocē q̄tūlibet clamorosam dño non
placere. Differētia ē ergo inter psalmū
himnū ⁊ cāticū. Nā in psalmo opa. in
himno laus. in cātico mētis exultatio
intelligit. De q̄ dicet sub tit. de laudib⁹
matutinis. De his trib⁹ dicit apl'us ad
Colo. iij. In psalmis ⁊ himnis ⁊ canti-
cis spūalibus cātātes ⁊ psallētes in cor
dibus vr̄is dño. Et i his trib⁹ varietati
bus om̄e gen⁹ musicoꝝ accipi pōt. ꝓut
iam dicet. In no. test. hilari⁹ pictauieñ.
ep̄us p̄mus himnoꝝ carmine floruit. ⁊
post eū ambrosi⁹. idēq₃ himni ambrosia
ni dicūt. q̄ꝛ ei⁹ tpe plurimū in eccia me
diolaneñ. cātari ceperūt. Postea ꝟo in
ecclesijs occidētalib⁹ q̄cūq₃ carmina in
dei laude dicūt himni vocāt. Augu.
dicit in li. cōfes. ꝙ cū ambrosi⁹ a iustina
impatrice arriana pfidia dānata. psecu-
tionē pateret. ⁊ intra eccIam cum plebe
catholica insidijs vrgeret. istituit him
nos ⁊ psalmos s̄m morē orientaliū de-
cantari. ne ppl's meroris tedio contabe
sceret. Qð ad om̄es fuit postmodū de-
riuatū. Et aduerte ꝙ in q̄busdā eccle
sijs himnus natalis dñi ⁊ festoꝝ illius
septimane sub eodē cātu dicūt. Rō ē. q̄
niā sicut mēbra ad caput sic sancti hñt
se ad xp̄m a quo sicut a capite influētie
eterne beatitudinis pticipare noscūtur.
q̄ꝛ igit h̄ inchoatū extitit in ei⁹ natiuita
te ⁊ cōsummatū in resurrectione. quia

tūc cyrographus damnationis deletꝰ
ē ⁊ reseratū celū qđ tot annis manserat
clausum. idcirco eo ꝓcipue tꝑe solenni
tates sctōꝝ sub cātu solēnitatis xp̄i rōa
biliter recolūť. Hoc aūt nō cōtingit in
cantu himnoꝝ pascalis tꝑis. in q̊ signi
ficať ꝙ sanctoꝝ gl'ia in ip̄is nōdū total'r
ē ꝑfecta. ꝓpter appetitū resurrectionis
corpoꝝ suoꝝ ⁊ ideo ip̄i xp̄o nōdū tota
liter conformāť. Antiphone q̊z in sin
gulis horis ex instōne beati Ambrosij
dicūť. ꝓ eo ꝙ btūs ignatius terciꝰ a be
ato petro antiochenꝰ ep̄s audisse legiť i
triptita historia suꝑ q̄ndā montē ange
loꝝ choros antiphonas canentes inde
eni greci ꝑmo antiphonas cōposuerūt.
⁊ eas cū psalmis i choro q̄si i chorea cā
tari ordinauerunt. q̊ mos ad vniuersas
trāsijt eccias. vt iam vbiqꝫ antiphōe de
cantēť. Dicūť autē antiphone respectu
ad psalmodiā cui r̄ndēt. sicut et r̄nsoria
respectu ad historiā. Vnđ ⁊ antiphona
dī q̄si an̄ psalmuz sonās inchoať eni an̄
psalmū q̊ opus significat. ip̄a vo signifi
cat caritatis copulā seu mutuā dilectio
nē sine q̄ opꝰ nō ꝓdest. ⁊ ꝑ quā opꝰ in
cipit meritoriū eē. Recte igiť ſm eiꝰ to
nū melodia psalmi iformať. qꝛ dilectio
oꝑa nr̄a informat. Et ſm hoc dī ab an
ti qđ ē ꝯ ⁊ phonos qđ ē sonꝰ. qꝛ psalmꝰ
ſm melos eiꝰ intonať. ⁊ manus oꝑatur
ſm qđ caritatis igniculo excitať. Psal
mus aūt antiphone intermisceť quia fi
des ꝑ dilectionē oꝑať. Vex an̄ psalmū
imꝑfecte ⁊ post perfecte dī. qꝛ caritas i
via imꝑfecte hr̄ seu hic initiať. ſꝫ in pr̄ia
ꝑ bona oꝑa q̄ hic ex caritate fiūt ꝑficieť
Iux̄ illud Isa. Viuit dn̄s cuiꝰ ignis in
sion ⁊ caminꝰ in hierl'm. In ꝓcipuis tn̄
festiuitatibus etiaz ante psalmū ꝑfecte
dī. ad notanduz ꝙ in illis ꝑfectiores in
bonis oꝑibus nos exhibere dēmꝰ. In
choatur quoqꝫ ab vno vnius chori. ⁊ fi
nitur a pluribus vtriusqꝫ chori. Primo
qꝛ caritas ab vno. s. xp̄o incipit ⁊ in mē

bris eiꝰ cōsummať. ab ip̄o sicut ipse di
cit in euāgelio Iohis. Mandatum no
uū do vobis vt ⁊c. Deꝰ. n. prior dilexit
nos. Vn̄ ⁊ nos cōiter dilectioni eiꝰ cor
respōdere dēmus. Scđo ad notanduz
ꝙ vox ꝑdicatoꝝ q̄ semꝑ ad vnitatē ten
dit nos monet vt qđ vnusq̄sqꝫ singula
riter oꝑando acq̄rit alteri ꝑ dilectionez
porrigat. vt si vnus addiscit in scolis et
alter semiat in campo. tꝑe fructus. do
ctor semināti doctrinā porrigat. et sator
doctori panē. Ceteꝝ antiphona pꝰ psal
mos cōiter ab oibus cātať. qꝛ de dilectō
ne cōe gaudiū surgit. Cantať etiā a duo
bus choris alternatim. ad notandū mu
tuā dilectionē siue caritatē q̄ in paucio
ribus q̄ꝫ duobus cōsistere neq̄t. Cōiun
git ergo antiphona duos choros vt ca
ritas ꝑ bonuz opus cōiūgat duos frēs.
Isido. dicit in li. vj. ethimo. ꝙ antipho
na grece interꝑtať latine vox reciproca
qꝛ duo chori siue de vno ad vnum reci
procando vicissim melodiaꝝ cantus al
ternāt. q̄si duo seraphin. duoqꝫ testamē
ta sibijnuicē cōclamētia. Vn̄ clerici an
tiphonas cātantes nō vertūt vultus ad
altare. ſꝫ seinuicē versis vultibꝰ respici
unt. qđ genus canēdi greci adinuenis
se tradūť. Est itaqꝫ antiphona q̄dam cā
tilena diuis laudibus ad recreationem
inserta. Nihil. n. ampliꝰ caritate recre
at aios. Que qꝛ modulādo cantať mē
tis iocūditatem significat. iux̄ illud ꝑs.
psallite sapiēter. Tūc. n. iocūditas sapi
da ē cū de deo ē. Tūc etiā manꝰ sub pē
nis sunt. Ezech. j. ⁊ in Prouerb. Beatꝰ
vir q̄ inuenit sapiam ⁊ q̄ affluit pruden
tia. Quia q̄ hꝫ iocūditatē mētis de eter
nis. ꝺfacili affluit prudētia. i. bonis oꝑi
bus q̄bus sibi ꝓuidet i futuro. Vl' ſm
moysen antiphona ē q̄dā vox q̄ sibijn
uicē angeli colloquūť. Sex aūt anti
phone q̄ diebꝰ feriatis an̄ psalmos no
cturnales dicūť de psalmis sumūtur et
bonoꝝ opeꝝ ꝑfectionē vel sex oꝑa mie

designāt. qm̄ senarius nūerus pfect⁹ est
ille vo᷑ q̄ dicūt sup bn̄dictus in laudib⁹
ꝛ sup magnificat in vespis. de euāgelijs
dieꝝ in q̇bus dicūt sumūtur. exceptis
illis q̄ in q̇nta feria dicūtur ꝑut dicet i
vj. pte sb. v. feria scd̄e dn̄ice q̄dragesime
Rursus i quibusdā ecclesijs i fine an
tiphone fit neuma seu iubilus. qꝛ btūs
ppl's q̇ scit iubilatō em. Est autem neu
ma seu iubilus ineffabile gaudium seu
mētis exultatio habita de et̄nis. Ideo
qꝫ i dieb⁹ ieiunioꝝ ꝛ afflictionū nō dn̄t
fieri sic̄ nec i luctu citharisari. et fit neu-
ma in vnica ꝛ finali lr̄a antiphe. ad no-
tandū q̄ laus dei ineffabilis ꝛ incōphē
sibilis ē. Ineffabile nāqꝫ gaudiū p neu
ma significatū. qd̄ hic p̄gustat. nec pe-
nitus expmi. nec penit⁹ taceri valet. qꝛ
merito eccia vbis omissis iubilādo cuꝫ
neuma. q̄si in ammirationē ꝓsilit. ac si
dicat. q̄ vox q̄ poterit ligua retexere ꝛc̄.
Verba em̄ hic nō sufficiūt. nec intelle-
ctus capit nec amoꝛ etiam dicere sinit.
Quis. n. plene enarraret qd̄ oculus nō
vidit nec auris audiuit. nec in coꝛ hois
ascendit. Neumatisando ḡ expressius
qd̄āmō sine verbis dicit q̄ꝫ p vba innu-
at q̄ꝫtū sit illō celi gaudiū vbi vba cessa
būt. ꝛ oēs oia scient. Veꝝ qꝛ pfectoꝝ
tantū iubilus ē. ꝛ in magnis solēnitati-
bus nō tam maioꝛes q̄ꝫ etiam minoꝛes
exultāt. inde ē qd̄ in q̇busdā ecclesijs in
q̇bus neuma nō dr̄ vox nō significatiua
in vocē significatiuā ꝯuertit. qꝛ loco iu
bili ꝛ neume trophi ꝛ seq̄ntie decātant.
Ad q̄s laudes ꝛ mioꝛes ꝛ maioꝛes pas-
sim admittūtur. ꝛ iō cōiter ab oib⁹ decā
tant. In q̇b⁹ antiphonis dicat neuma
seu iubilus. ꝛ qꝛ h̄ poti⁹ fit in tpe pasca-
li dicet sub ti. de laudib⁹ matutinis. Iu
bilus aūt diuersa significat ꝛ i diuersis
locis i codē r̄nsoꝛio sepe fit. ꝑut dicet i
vj. pte sub natali. Item de neuma q̄ fit
sup all'a. in q̄rta pte sub all'a dictū ē. Itē
in q̇busdā antiphis dicat all'a in seq̄nti
pte sub festo natalis dicet. Et nota neu-
ma neume sine p ꝛ in feminino genere
ē iubil⁹ de q̄ dictū ē. Sꝫ pneuma pneu
matis grece scriptū p p. in neutro gene
re ē spūssanctus. vtrūqꝫ tn̄ ꝓ feminino
sepe ponit in scripturis. Sane neu-
ma q̄ in missa fiūt repn̄tant gaudiū que
poti⁹ fieri solent in e vt in kyrie. vel in a
vt all'a. q̄ꝫ in alijs vocalib⁹. ad notandū
gaudiū spūale qd̄ nobis restitutū est in
partu v̄ginis cui facta ē mutatio hui⁹
nois eua in aue dicēte angelo. Aue ma
ria ꝛc̄. ꝛ ibi mutās nomē eue. Signifi-
catio nāqꝫ hui⁹ nois eue manserat vsqꝫ
ad angeli salutationē. Illā autē signifi
cationē ade ꝛ eue nascētes infantes ex-
primūt. Nā femina nascēs ꝓfert e. ma-
sculus vo a. Vn̄ vsus. Et dicūt e vel a
q̇tq̇t nascūtur ab eua. Ille ḡ neume nō
significāt; doloꝛē quē nobis attulit trās-
gressio ade ꝛ eue ꝑut q̇daꝫ scripserūt. ſꝫ
gaudiū nobis in p̄missa salutatōe virgi
nis restitutū. Rursus ꝯsiderandū est
q̄ fere vbicūqꝫ in cātu scribit hierusalē
neuma ꝓducit. vt celestis hierl'm iubi-
latio figuret. Exemplum ħt in all'a. Te
decet qd̄ cātat dn̄ica decima post pent.
Idē etiā ē q̇tiēs all'a duob⁹ v̄sibus insi
gnim⁹ vt de stola duplici gaudeamus.
Exemplū ē in all'a. Pasca nr̄m. qd̄ dr̄ i
die resurrectionis ꝛ in all'a. Angel⁹ dn̄i
qd̄ dr̄ in sexta feria tunc seq̄nti. Vtrūqꝫ
em̄ all'a duos hꝫ versus ꝑut gradualia
antiq̄ ostendūt. ꝛ sic de alijs. In q̇bus-
dam etiā festiuitatib⁹ q̇dā v̄siculi in no
cturnis antiphonas p̄cedunt de q̄ in se
q̄nti pte sub dn̄ica de trinitate dicetur.
Post antiphonas in singulis horis
diurnis ꝛ nocturnis ex instōne damasi
pape psalmi ad antiphone simphoniā
canūtur. ꝛ significat ps bonā ꝛ diuinaꝫ
opatōnē. vn̄ dauid. in psalterio decacoꝛ
do psallam tibi. In tali. n. instrumento
psallebat innuēs q̄ in psalterio spūali
spū viuificato p fidē debemus psallere

deo decẽ legis mãdata iplendo. Ipe
aũt damasus instituit vt chori in duas
ptes diuisi psalmos cancerẽt alternatim
Et dicũt psalmi alternatim. ad notãdũ
alternã sanctorũ ad bñ operandũ exhor
tationẽ. Priscis nãq tpibus confuse ꝛ
q̃si in chorea dicebant. ideoq sancti pa
tres ordinauerũt vt alternatim dicerẽt
id ẽ vna ps chori vnũ versum. ꝛ altera
aliũ diceret qd̃. b. ignatius p̃mus statu
isse fertur in ecclia anthiocena ꝓ eo ꝙ i
visione audiuit angelos antiphonatim
psalmos psallẽtes. de hoc etiã dictũ ẽ i
p̃ma pte sub ti. de ecclia. Dicũt etiam al
ternatim. ad notandũ ꝙ alter alterius
onus ferre debet. Psalmus quoq stan
do dicimus. ad ostendendũ ꝙ stãtes in
bonis opibus vincimꝰ. Dũ. n. populꝰ
israel cũ amalech pugnabat q̃diu mo-
yses manus leuabat ppl's vincebat. qñ
ṽo manꝰ dimittebat ppl's vincebatur.
Eleuatio igit ad standũ significat men
tis nostre deuotõnẽ. vt statu corpis mẽ
tis affectionẽ monstremꝰ. videlicet nos
paratos esse siue ad domãdũ carnẽ si-
ue ad exercitiũ opis. Lectõnes ṽo que
sunt doctrina nr̃a in silẽtio ꝛ sedẽdo au
dimus. qm̃ doctrinã sedendo ꝛ q̇escẽdo
recipimꝰ. Vñ eccliasticus. Sapiaz scri-
be in tpe ocij ꝛ q̇ immorat actu pcipiet
eã. Et iterũ. Verba sapie in silentio ꝛ q̇
ete discũtur. Et ꝓpha ait. Erit cultus iu
sticie silentiũ. Sctõs q̇z stantes oramꝰ
significantes eos in ppetua leticia fore.
iuxta illud. Stantes erãt pedes nostri i
atrijs tuis hierl'm. Sane i diurnis ho
ris sex psalmi dicũt p q̇s sex opa miseri
cordie denotãt. q̇bus in vinea dñi labo
rantes intendẽ dñt. q̇ si pie ꝛ mũdo cor
de exerceamꝰ a ſuitute diaboli liberati
ad libertatẽ vite pueniemꝰ ꝛ retributio
nem diurne denarij recipiemus. Verũ
tñ sub tribus glorificationibꝰ dicũt ad
insinuandũ fidem sancte trinitatis ad
quã diuina sunt opa referenda. In ve-
speris ṽo q̇nq dicunt. put ibi dicet. Et
sunt psalmi horarũ inuariabiles put ib
cõpletorio dicet. Illud q̇z ptermitten
dũ nõ ẽ ꝙ vnus atq idẽ psalmus in va
rijs festiuitatibꝰ cantat ꝓ eo ꝙ ibi ver-
sus ptinẽtes ad illas inueniũt. Verbi-
grã. In natiuitate cãtamꝰ psalmũ Eru
ctauit. ꝓpter ṽsum illũ. Speciosus for
ma. Cãtamus etiã illũ in festo virginũ
ꝓpter ṽsum. Adducentur regi ṽgines
ꝛc. Et etiaz in festo aplorũ ꝓpter ṽsum.
Pro prĩbꝰ tuis ꝛc. Itẽ psalmꝰ. Quare
fremuerũt cãtat in natiuitate ꝓpter ver
sum. Dñs dixit ad me. ꝛ i passione dñi
ꝓpter versum. Astiterunt reges terre. et
sic de alijs. Preterea vnũ ꝛ idem voca
bulũ sepe diuersimode accipit ṽbigrã.
Hoc nomen tẽplũ significat corpꝰ xp̃i
vt ibi. Soluite templũ h. Aliqñ signifi
cat tẽplũ materiale. inde ẽ ꝙ psalmũ il-
lũ. Magnꝰ dñs ꝛc. cãtamꝰ in natiuita
te ꝓpter ṽsum illũ. Suscepimꝰ deꝰ ꝛc.
Intelligimus em̃ ibi de tẽplo corpis.
Cantamꝰ etiã eũdẽ psalmũ in purifica
tione ꝛ ibi accipimus de materiali tẽ-
plo in q̇ fuit eadẽ die p̃sentatus. De
psalmodia tam nocturna q̃ diurna in
suis locis dicet. Et nota ſm Hiero-
nimũ ꝙ melior est quinq psalmorum
cũ cordis puritate ac serenitate spũali-
q̇z hilaritate decantatio. q̃ totius psal-
terij cum anxietate cordis atq tristicia
modulatio. Postremo notandum ẽ
ꝙ psalmi graduales sunt quindecim. q̇
signati sunt per quindecim gradus qui
bus ascendebatur ad templum Salo-
monis quod erat in monte. Hos quin
decim gradus vocant quidam canticũ
graduũ. eo ꝙ in quolibz p̃missorũ quin
decim graduũ singuli psalmi decanta-
bant. ꝛ hoc verbũ graduũ casus geniti
ui est. De dictis gradibus dictum est in
prima parte sub titulo de altari. Signi
ficati sunt etiaz dicti. xv. psalmi p alios
q̇ndecim gradꝰ ezechielis q̇bꝰ visum est

ei ascendi in ciuitatem dei. de q̄bus hr̃ Ezech.xl.vbi ꝓmo hr̃ de septē gradibꝰ ⁊ postea de.viij. Nēpe quindenariꝰ numerus ꝯstat ex numero septenario ⁊ octonario. Septenarius refert̃ ad ve. te. quia antiqui septimū diē. septimū mēsem et septimū annū celebrabāt. Octonarius ad nouū testamētū refert̃ ꝓpter resurrectionē dñicā q̄ octauo die facta ē. Quindecim ergo psalmos psallimꝰ ostendentes ꝙ vtriusqꝫ testamenti p̄cepta obseruare debemus. Primi quinqꝫ psalmi quinqꝫ corꝑis sensus ꝑ quos peccamus significant. et ideo in aliquo illoꝝ nō dr̃ glīa patri. qꝛ illa peccata que ꝑ quinqꝫ sensus corporis cōmittunt̃ nobis nō deo imputare debemus. Sꝫ dr̃ post illos requiem eternā. qm̄ in illis ꝓ defunctis oramꝰ Ac si quis dicat. Oramus dñe ne pro pctis illis que ꝯmittūtur corporis sensibꝰ eis vita neget̃ eterna. sꝫ ꝑ dei miscōiam requies concedat̃ eterna. In seq̄ntibus decē psalmis nobis et nostris proximis ⁊ cōgregatōibꝰ ⁊ p̄latis dei miscōiaꝫ imploramꝰ. ⁊ gloria p̄ri subiungimus. qꝛ ꝙ a catena peccatoꝝ absoluimur ꝙ te deū toto corde ꝑquirimꝰ. ꝙ tuū decalogū obseruamꝰ nō nobis dñe non nobis. sꝫ nomini tuo gloriam exhibemus. Rursus numerꝰ decimus ex septenario et ternario ꝯstat Ternarius ad p̄cepta prime tabule que ad deū spectant. septenarius vō ad p̄cepta secūde tabule que ad ꝓximū spectāt refertur. Ac si dicat. ꝙ decalogus obseruatur ꝑ deum est. Versiculi etiaꝫ in singulis dicūt̃ horis. Legit̃ in li. nūeri. ꝙ dum arca dñi que ecclesiā figurabat in tabernaculo reponebat̃ dicebat moyses. Reuertere dñe ad multitudineꝫ filioꝝ isrl̃ Sane reuersio dñi ad isrl̃ nihil aliud est q̄ꝫ vt reuerti faceret isrl̃ ex toto corde ad se. Deus eñ cui om̄e tp̄s p̄sens est. non hꝫ ad quos reuertatur. et intelligit̃ reuertere. i. fac nos reuerti ad te. Iuxta illū ergo morē versiculi dicūtur. vt si forte mentes nostre cogitando vana pre nimio psalmoꝝ opere deuiauerunt. audito versu conuertant̃ ad orientē. i. ad xp̄m. q̄ est noster oriēs. seu ad mentē s̄m versus significationē. qui ab ipsa reuersione nomē traxit. Nam dicitur a verto vertis. et inde est ꝙ dū v̄sus dicit̃ ad orientem siue ad altare nos vertimus. Recte ergo versus qui significat fructū boni oꝑis alta et acuta voce dicitur od excitandū pigros. q̄ in laudādo deum et in intelligendo diuina torpēt vt reuertantur ad cor. vt vicꝫ eo audito omnis cogitatio que forte videndo tp̄alia foras exijt. reducatur itra nos. Rursus versus nocturnalis significat. qꝛ ab officio psalmorū siue a labore. tūc nos reuertimur ad officia lectionū siue ad quietem vt qui psallendo stabat nūc ad lectionē sedeat. vnde versus dr̃ a vertēdo. De hoc dictū est in. iiij. ꝑte sub ti. de graduali.

Et nota ꝙ in q̄busdā eccijs in die dominica post primā nocturnaꝫ dicitur iste versus. Memor fui nocte nominis tui dñe. Post scd̃am dr̃. Media nocte surgebam. Post terciā. Exaltare dñe. Primus siquidē versus. s. memor fui ⁊c̃. ad q̄d eccia de lecto suo surrexit ostendit. Quo vō tp̄e surgendum sit notat secundus. s. media nocte ⁊c̃. et ad quid surgendū sit. ostendit qd̄ sequitur. ad confitendū nomini tuo. Veruꝫ quidam nolentes mentiri. quia nō surgūt in media nocte loco huiꝰ versus ponunt illum. Quoniā tu illuminas lucernam meā domine. Quod tm̄ media nocte surgendū sit. ostendit Dauid di. Media nocte ⁊c̃. Et alibi. Preueni immaturitate et clamaui. qd̄ est idem. naꝫ immaturitate vnica est dictio vñ et q̄dā libri habent in maturitate. et sonat immaturitate. quasi tempus nō aptū opi. Alia tamē littera habet. Preueni in tēpesta nocte. qꝛ tempestū apud ātiquos

idem erat qđ oportunum a tempe vel a
tempestate vocabulo ducto. Vñ in an-
tiquis historijs sepe ita legitur. Hoc fa
ctum ē in illa tēpestate. i. in illo tpe. vnđ
intempestiuū vel intempestū aiūt tpus
inoportunū. i. nocturnū actionib⁹ non
oportunū. Tercius aūt vsus. s. Exalta-
re dñe ⁊c. manifeste ptinet ad nouū test.
in quo saluator noster ꝺm hūanitatem
fuit exaltat. Quidaʒ tñ dicunt tūc. Ego
dixi domie miserere mei. Quia ad glo
riam q̄ data ē tempore no. te. non pueni
tur nisi p remissionē peccatoꝝ. Sʒ q̄-
ritur q̄re versiculi in nocturnis ante le-
ctiones dicuntur. in alijs vo horis post
scʒ post capitula. Rñdeo in nocturnali
bus lectionibus ꝓpter earuʒ numerosi
tatem ⁊ magnitudinē sedere solemus.
Ne igiť ꝓpter longā sessionē. aut ꝓpter
lassitudineʒ siue ociū obliuiscamur do
ctrine dñi quā lectiones significāt. cogi
tando forte inania aut dormiēdo vel cō
fabulando. ideo vsu p̄cedente ad lectō
nes audiendas incitamur. In alijs vo
horis qꝛ nec tot nec tante sunt lectiōes.
nō est necesse sedere. nec vsiculos p̄mit
ti. vel ideo in alijs horis vsus post lctō
nes dicūtur. ad notandū q ꝓpter inter
ualla horaꝝ doctrina dñi nō negligitur
Rursus versus sepe a pueris cantatur
ad notandū seruitiū nr̄m cū innocētia
p̄stitū dño fore gratū. de versiculis q̄ in
vesperis seu i laudibus dicūť sub illis
locis diceť. Et vide qꝛ vsus debet nota
re aut statū tpis aut officij. Statuʒ tpis
notat vsus p̄me. s. Exurge xp̄e adiuua
nos. vbi cū dr̄. exurge. inuit initiū i ope
Silr̄ in vsu tercie. Adiutoꝛ esto meus
dñe ne derelinq̄s me. cuʒ dr̄ ne derelin-
quas me. notať stat⁹ pugne. Silr̄ in vsi
culo sexte. s. Dñs regit me ⁊ nihil mihi
deerit in loco pascue ibi me col. signifi-
cať status pfectus ⁊ pfectōis. In vsicu
lo none. s. Ab occultꝭ meis mđa me do
mine ⁊ ab olie. par ser. t. status demon
strať frigescentis dilectionis. Statum
q̄ʒ tpis innuunt vsiculi q̄ in passione ⁊
resurrectōe cantanť. Sed versus vespti
nalis officij statū officij insinuant. vt ve
spertina oīo ⁊c. ⁊ dirigať oīo ⁊c. Ex qui
bus verbis colligiť q vesptina oīo exci
tatur. Post versum sequitur oīo domi
nica. ⁊ post eā p̄ces de q̄b⁹ dicetur sub
nocturnis. Lectōnes quoq in singulis
horis tam nocturnis q̄ diurnis dicunť
Et dr̄ lectio qꝛ non cantať vt psalm⁹ vel
himnus ʒ legiť tantū. Illic. n. modula
tio hic sola ꝓnūciatio q̄ritur. Siquidē
lectōnes nocturnales sunt doctrina no
stra. qꝛ per eas docemuꝛ opa nr̄a retorq̄
re ad deū obtinent ergo vicē lectionuʒ
q̄s doctores faciūt ad ignaros. per eas
quoq sanctoꝝ opa imitamur ⁊ eaꝝ cō-
memoratione ad dei laudē cōpūgimur
Et ideo vt p̄missum ē sedendo ⁊ in silē
tio audiūtur. Lecturus aūt lectōem
ad librū accedēs sup graduʒ ascēdit qꝛ
doctoꝛ pfectiori vita vulgos transcēde-
re debet. Et a p̄sbytero vel epō bñdictō
nem tanq̄ legēdi licentiam postulat di
cēs. Iube domne bñdicē. Per qđ prin-
cipatus eccie q nullus nisi a maiore
iussus dʒ in eccia legere designať. Et di
cit domne. ⁊ nō domine qꝛ solus deus
vere dñs ē. Hinc ē q p̄sbyter seu epūs
nō a se bñdictionē largiť ʒ discrete a dō
postulat illā dari dicēs. Bñdictionē p-
petuā tribuat nobis ⁊c. In fine vo dicit
Tu aūt dñe miserere ⁊c. qꝛ tūc sermonē
ad deū dirigit q̄ vere dñs ē. Rursus idō
in p̄ncipio impfecte ⁊ sincopato voca-
bulo ꝓnūciat. qꝛ tūc ad impfectū vide-
licet ad hoiem sermonē dirigit. iuxta il
lud ꝓphe. Impfectū meū viderūt ocu-
li tui. Quod etiā monachi cōiter obser
uant dicētes. Domnus abbas. Hac q̄.
q consideratione famuli dominis ser-
uientes alterū genu tantū. s. sinistrū fle
ctere debent. per quā ptem corpalis ser
uitus significatur que tantū hominib⁹

⁊ non spũalibus debetur. Sed in eccia vtrũqꝫ genu flectendũ est non alteꝝ tantũ ne iudeis assimilemur. Nã ⁊ christo om̃e genu flectit. ad phil. ij. c. Salomõ quidẽ ꝓ populo orans vtrũqꝫ genu in terram figebat. ⁊ manus ad celũ expandebat. ꝑut legit. iij. Reg. c. viij. eadẽ etiam ratõne nõ est acclinãdũ principi seculari facie recta. siue secrete siue loq̃ndo siue auscultando. ꝫ dũtaxat ab aure sinistra capite flexo. In fine ꝟo ꝑfecte ⁊ cõplete ꝓnũciat. qꝛ ad perfectũ ⁊ perfecto vocabulo dignũ videlicet ad deum dirigit sermonẽ. Porro ep̃o volenti legere ⁊ dicenti. Iube domine benedicere. nullus minor benedicere debet. Vñ in quibusdã ecclesijs nihil ei rñdetur. i alijs ꝟo rñdet vnus presbyter. Ora pro nobis pie pater ad dñm. ⁊ tũc ep̃s dicit Magnificate dñm mecũ. Tũc aũt ep̃s debet ꝑfecte ꝓnunciare. iube domine. quoniã ad deũ q̃ perfectus ẽ sermonez dirigere intelligitur. In nonnullis ꝟo ecclesijs episcopo legere volente sacerdos dicit. Iube domine benedicere. Et ip̃e epicopus dicta bñdictõne legit. Cũ eñ legere lectionem non sit sacerdotis vel episcopi officiũ. ꝫ lectoris si nullus alius episcopus vel sacerdos assit. põt alius inferioris ordinis tanq̃ꝫ lecturus in persona ecclesie dicere. Iube dñe benedicere. ⁊ ipse sacerdos vel episcopus lecturus in persona xp̃i ei reddit benedictionẽ. vł legat absqꝫ iube domine benedicere. In quibusdã ecclesijs ip̃e ep̃s dicit. Iube domine. ⁊ minor cui volũtarie in hoc se ex humilitate subijcit benedicit. Lectione finita dicit lector. Tu autem dñe ꝛc. Nõ neqꝫ de lectione ẽ. n. eqꝫ ei cõtinuat. ꝫ ille ad deũ sermonẽ dirigẽs se excusat. q. d. Domine peccaui legendo forsan modulate ꝓnũcians cupidine laudis hũane vel captando ventum humani fauoris. Et audientes similiter forte peccauerũt vanis cogitationibus intendentes vł a lectione auditum auertentes. Autẽ pro sed. Sed tu domine miserere nostri. Nõ ꝟo respõdetur a cũctis deo gratias. nõ ad tu aũt ꝫ ad lectionẽ refertur. Est. n. vox eccie deo gratias exoluentis, ac si dicat. Deꝰ pauit nos verbis salutis que sunt cibꝰ anime ⁊ ꝓ hmõi beneficio. deo gratias supple exoluimꝰ. Rursus pluralitas lectionũ pluralitatem significat p̃dicatorũ qui sunt tempe gratie sicut ⁊ paucitas in ꝓfestis raritatem significat tpe legis. Sed ⁊ vicissitudines lectoꝝ sunt successiones legatoꝝ. qui dum iube domine benedicere dicũt licentiam proficiscendi petunt ⁊ dum eis benedicitur. licentia datur. in quo innuitur ꝙ nullꝰ p̃dicare debeat. nisi missus. Quõ. n. predicabunt nisi mittant. Ip̃a lectio est iniuncta legationis executio. Tu aũt dñe legati reuersio. vbi i eo ꝙ misericordia imploratur innuit ip̃m legationis vel p̃dicatõis officiũ non sine alicuius vel leuis culpe puluere peragi posse. Vnde Augusti. Verbũ predicatõnis securiꝰ audit q̃ꝫ dicatur. Predicator eñ ꝑ terrã ambulat ⁊ difficile est ei qui per terram ambulat pedes nullo puluere sordidare. ⁊ p̃dicatorem cum se bene predicare senserit. nullius spiritu elationis erigi.

Et attende ꝙ sicut in ecclesia duo sũt ordines sapientes ⁊ insipientes. sic due sunt lectionũ maneries. In illis eñ lectionibus que ad missam legũtur sapientes instruũtur. in his ꝟo que in nocte dicũtur insipientes erudiũtur. Vñ et exponũtur. Et nota ꝙ terminãtur lectiones quatuor modis. Primo generaliter per Tu autẽ. Secũdo in aduentu ⁊ in natiuitate ⁊ in epiphania lectiones de Isaia finiũtur per hec dicit dominus conuertimini ꝛc. qui i natiuitate hoc dicũt mouentur ex illo capitulo Esaie quod tunc legit. primo tempore alleuiata est, vbi dicit, ⁊ in om̃ibus his

nō ē auersus furor meus et ppl's meus
nō ē cōuersus. Et ideo eccia hortatur i
psona xpi pplm peccatorē vt cōuertatur.
Hoc idē etiā fit ꝓpter eandē causam in
qbusdā ecclesijs q̄n legit̄ de Hieremia
exprobrante duriciā pctōꝝ qui p peni-
tentiā nō cōuertūtur. Tercio mō lectio
nes q̄ legūtur in triduo an̄ pasca de tre
nis hieremie finiūtur p hierusalē hieru
salez cōuertere ꝛc. ꝑut ibi dicet̄. Quar
to lectiones ꝓ defunctis finiuntur sim
pliciter sine altero p̄missoꝝ. In qbusdā
tn̄ ecclesijs finiūtur p beati mortui qui
in dn̄o moriūtur qd̄ sumit̄ ex fine cuius
dam sermonis quē Augustin⁹ de mor-
tuis cōpilauit. Hoc etiā nota ꝙ in ter
cia nocturna legit̄ euangeliū et omelia
euangelij eiusdem diei. Quia tercia no
cturna designat tēpus gratie in q̄ euan
geliū recitatū est. ꝛ in quo euāgelica p̄-
dicatio celebrat̄. pront in tit. de noctur-
nis dicet̄. Non est etiam omittenduz
ꝙ antiqs temporib⁹. eliminatis heresi-
bus q̄ veritatē trinitatis impugnabant
sācti p̄res ad hoc vt sancta trinitas ma-
gis nota esset. ordinauerunt ꝙ nona le-
ctio semp de trinitate legeret̄. ꝛ nonum
rn̄soriū similiter de eodez cantaret̄. ꝛ ꝙ
etiaz i prima feria missa de trinitate di-
ceret̄. quo diuti⁹ obseruato et trinitate
cūctis innotescēte eccia lectionē de tri-
nitate omisit ꝫ rn̄soriū de trinitate ꝛ ēt
all'a in missa in dn̄icis diebus vel ꝓpter
solitū vsum vel ꝓpter dulcē cantilenaz
in plerisqꝫ locis retinuit. ꝛ ita nunc im
proprie vocat̄ rn̄soriū. q: lectioni prece
dēti n̄ rn̄det. Diurne v̄o lectiones a q̄
busdaz eo ꝙ breues sunt lectiūcule nū-
cupantur a plibus v̄o capitula. eo ꝙ vt
plurimū de capitib⁹ epl'aꝝ illoꝝ dieb⁹
qbus dicūtur sumūtur. Hec siquidem
post psalmos ꝛ antiphonas in singulis
horis dicūt̄ ꝑut statutū ē in ꝯcillo aga
then̄. q̄ modus ab hesdra sumptus ē vt
p̄missūz ē. Et significāt capitula doctri-
nam. Ne .n. ꝓpter psalmodiā audictiuz
animis se fastidiuz ingerat. sicut iudeis
q̄ manna fastidiebāt. ꝓpter qd̄ deus mi
sit in eos serpētes ignitos q̄ eos interfi
ciebant. ideo p̄mittit̄ capitulū .i. breuis
lectio sumpta a nouo vel ve. testa. ꝓuo
cans ad deuotionē q̄ fastidio cōtraria ē
ꝛ exhortās ad pseuerantiā in bono. Iu
xta illud. Hortamur vos ne in vacuuz
grām dei recipiatis. In nocturnis aūt
copiosius q̄ꝫ diurno officio lectionib⁹
vacamus q: tūc eis aures liberi⁹ accō-
modamus. Et dicūtur hmōi capitula
siue exhortationes in plerisqꝫ ecclesijs
p pastorē ad domesticos et sciētes quia
sicut ligna lignis adijcim⁹ vt ignis ma
gis ardeat. ita ignitis domesticorū cor-
dibus ignita pastoꝝ v̄ba adijciantur vt
magis igniāt̄. Legūtur etiaz he lectōes
sine Iube dn̄e ꝛ absqꝫ bn̄dictione. quo
niā vt plurimū eps aut sacerdos q̄ vicē
xpi gerūt. ꝛ quoꝝ officiū tanq̄ꝫ maiorū
ē excitare pigros. illa legunt quibus ꝓ
priū est licentiaz ꝛ benedictionē dare ꝛ
nō petere. nā maior minori bn̄dicit ꝛ n̄
ecōtra. Nocturnales v̄o lectiones a mi
noribus leguntur. ideoqꝫ a supiorib⁹ li
centiā ꝛ benedictionē petūt. In his eti
am diurnis lectionibus non dicitur i fi
ne. Tu aūt sicut fit in nocturnalib⁹. q:
sacerdos debz esse pfectus ꝛ qui diabo
licis suggestionibus defacili nō succū
bant. ꝛ q: in breui sermōe ꝛ inter fami
lia resvix ē ꝙ vēt⁹ huani fauoris capte
tur ꝑut qn̄qꝫ fit i nocturnalib⁹ lectioni
bus vt p̄missum ē. rn̄det̄ tn̄ deo grās ꝓ
pter causam in nocturnalibus lectioni
bus assignatam. Ad hoc capitulis ho
rarum officia diuidentes per preceden
tia laborez per sequentia premiū signi-
ficamus. ideoqꝫ p̄cedētia cōsistūt i psal
mis. seq̄ntia i himnis ꝛ cātic. Notan
dū v̄o ē ꝙ pulcerrim⁹ mos in eccia ino
leuit vt q̄ter in die ꝛ q̄ter in nocte p sin
gulas diurne siue nocturne psalmodie

horas lectio vna siue capitulū de vete-
ri siue no.testa.dicat̃.Quedā tñ eccie ñ
dicūt capl'ꝫ i ṗma nec ĩ cõpletorio. Sꝫ
qꝛ fm̃ h̄ lecões nr̄e nõ erūt octo sic̃ erāt
fm̃ hesdrā in ve.te.ꝑut p̄missum ē.ido
eccie ille post ṗmā legūt in capitulo le-
ctionē in ṗma p̄termissā.Dicit.n.aliqͥs
Jube dñe bñdicere.ꝛ sacerdos benedi-
cēs rñdet.regularibus disciplinis. ꝛ ce-
tera q̄ sequūt̃.Et añ cõpletoriū legūt p̄-
termittendaꝫ in cõpletorio.s. frēs sobrij
estote ꝛc̃. Vel legit̃ de dialogo vl'hmõi
De h̄ sb̃ ti.de ṗma dicet̃. Querit̃ aūt
q̄re in nocturnalib⁹ siue in diurnalib⁹
lectõnibus nõ ꝓnūciat̃ autor eoꝝ ꝑut
fit in his q̄ in missa legunt̃. Rñdeo hi q̄
sꝑ lectionib⁹ ꝛ diuis obsequijs insistūt.
vt sunt ministri ꝛ domestici eccie.earuꝫ
autorē ex ip̄is lectionib⁹ agnoscūt.quia
igit̃ illi nocturnalib⁹ assunt officijs nõ
ē necesse exprimi nomē autoris lectio-
nū. In missa v̄o ideo exp̄imit̃.qꝛ ibi cõ-
ueniūt bubulci.oꝑarij et agricole. vt si
q̇s eoꝝ forte ꝓ eo ꝙ raro talia audit in-
cognitā hꝫ historiā audiat eius autoreꝫ
q̄ forte nõ ē ei incognitus vt ex illi⁹ au-
toritate firmius infigant̃ verba lectio-
nis in corde. In quibusdā tñ nocturna
libus lectionib⁹ qñqꝫ autor ip̄aꝝ expri-
mit̃.puta i fmonib⁹ ꝛ omelijs gregorij
ꝛ augustini.ꝛ alioꝝ de q̄ in ꝓhemio.vij.
ꝑtis dicet̃. Porro i cõcilio magocieñ.
in burchar.li.viij.c.laicus.statutuꝫ ē vt
laicus i eccia nõ recitet lectionē nec al-
leluia dicat.nisi i psalmos tantū ꝛ rñso
ria sine all'ia. Rñsoria quoqꝫ post le-
ctiones subijciūt̃.cū.n.ꝑ lectiones do-
ctrina.ꝑ rñsoria v̄o bona oꝑa significē
tur rite post lectões rñsoria subijciūt̃.qꝛ
ꝑ bona oꝑa doctrine rñdere debemus.
ne cū seruo pigro q̇ pecuniā dñi sui ab-
scõdit i tenebras exteriores mittamur.
Dicit̃ nāqꝫ rñsoriū.qꝛ lectioni rñdere.i.
cõsonare dꝫ vt si forte lectiones sunt de
actibus aploꝝ rñsoria sint sitr de eodeꝫ.

Vñ nonū rñsoriū rñdere solet none le
ctioni q̄ olim erat de trinitate.ꝑut iam
dictu ē. Hoc aūt fallit in respõsorijs de
historijs q̄ post euangeliū in nocturnis
cantant̃.q̄ euāgelicis lectionib⁹ non rñ
dent. De hoc etiā dictū ē in quarta ꝑte
sub ti.de graduali.dicit̃ quoqꝫ rñsoriuꝫ
quia vni cantanti ceteri cõcorditer rñ-
dent iuxta illud apl'i.j.coꝝ.j. Vt idip̄m
oẽs dicam⁹ ꝛ nõ sint in nobis scisma
ta.Cantauit.n.vn⁹.s.xp̄s. ꝛ petrus ꝛ ce
teri eū secuti sunt.vel qꝛ choro illud cā-
tanti v̄sus rñdet̃ ab vno. Jsido.dicit ꝙ
ytalici rñsoria tradiderūt q̄ inde respon
sorios cant⁹ vocāt. qꝛ alio desistente id
alter rñdeat. Porro rñsoria nocturna
lia sp̄ualibus canticis comꝑant̃. dicun
tur.n.cātica. qꝛ cantant̃. Sunt sp̄ualia
qꝛ ex iubilatõe sp̄ualis mētis ꝓcedunt
Cantant̃ v̄o vt recitatõe lectionū ad su
perne p̄rie concentū mentē nr̄am inci-
tent subleuari.qđ etiā insinuat gl'ia pr̄i.
qđ in vnoquoqꝫ rñsorio cantt̃. Ceteruꝫ
rñsoriū ab vno incipit̃ vt ab alijs conci-
natur ꝑ quod fratris ad frēs exhortatõ
ad seruiendū deo intelligit̃. Per v̄sum
v̄o rñsorij qui totus ab vno canitur sin
gularis ad deuꝫ dep̄catio denotat̃. Ad-
huc responsoriū cantando quasi per tu
bam vocē exaltam⁹. excitando frēs ad
altiora vsqꝫ adeo vt ad laudē sancte tri-
nitatis ꝑueniam⁹ dicētes.gloria pr̄i ꝛc̃.
Qñqꝫ aūt rñsoriū tres habet versus.ꝑ
ut in.vj.ꝑte sub prima dñica de aduētu
dicet̃. Rñsoriū quoqꝫ post v̄sum imper
fecte recantat̃ ad notandū ꝙ si in mon-
te.i.in statu ꝑfectionis saluari nõ possu
mus.salteꝫ in segor.i.alia via saluemur
in statu videlicet ip̄erfectionis. Adhuc
semiplene siue pro parte repetit̃ ad no
tandū ea que viuentes facimus imper
fecta esse.ꝛ fit primo repetitio a remoti-
ori quo ad finem.ꝛ postea a minus re-
moto.ꝛ vltimo gloria pr̄i dicit̃.ꝑut sub
dicta dominica de aduentu dicetur. In

festiuis vo iterum totum perfecte repe
titur. ad notandū leticiā ꝛ pfectionem
sanctoꝝ. Orōnes similiter in singl'is
horis dicunt p q̄s pmissio impetrāda
est. oratio nāqꝫ petitio est. Nā orare pe-
tere est. sicut exorare est impetrare. Et
scḋm Greg. veraciter orare est amaros i
cōpunctione gemitus ꝛ nō pposita ver
ba resonare. Oratio āt dei miam signi-
ficat q̄ pcedit ꝛ subsequit hominē i bo-
nis opibus. ꝛ ideo dī in pncipio misse
ꝛ in fine. Est aūt vltia orō dn̄i ad opera
rios benedictio. Qꝛ orōes in fine dicū-
tur ab actibus sumit aploꝝ. qui quan-
do disiungebant positis genubus suis
orabant. Siquidez oraturus sacerdos
populū salutat dicens. Dn̄s vobiscum
ꝛ hoc ideo vt illū animet ad orandū p
ipo ꝙ ei9 oratio sit accepta deo. ꝙꝫ de9
grām suā sibi donet. Orōne autē finita
iteꝝ orat dicens. Dn̄s vobiscū. De quo
sub ti. de prima dicet. Et nota ꝙ omne
officiū pter nocturnū. orōne ꝛ bn̄dictōe
concludit. ad notandū ꝙdū in h seculo
sumus necesse habem9 psbyteroꝝ orō-
nibus muniri. Et mos est ꝙ qn̄ cum fa
mulis dei familiare habemus colloqū
cū ab illis sepamur benedictionē ab eis
poscim9. In nocturnis vo hoc non fit
qꝛ ibi non fit sepatio. ꝫ matutinū ꝛ ma-
tutine laudes cū eo cōiunctim canunt.
Porro licet deus sit vbiqꝫ tn̄ sacerdos
in altari ꝛ in diuinis officijs debꝫ ex in
stitutione Vigilij pape vsus orientem
orare. Vn̄ in ecclesijs ostiū ab occiden
te habentibus, missam celebrans in sa-
lutatione ad pplm se vertit. qꝛ quos sa-
lutamus facie ad faciem presentamus
prout in. iiij. pte sub ti. de salutatiōe di-
ctum est. ꝛ deinde oratur9 se ad orientē
cōuertit. In ecclesijs vo ostia ab orien
te habentibus, vt rome nulla est in salu
tatione necessaria cōuersio; qꝛ sacerdos
in illis celebrans semp ad populū stat
cōuersus. Templū quoqꝫ salomonis ꝛ
tabernaculum moysi legunt ab orien-
te ostia habuisse. Exo. xxxviij. ca. Ver-
sus orientem ḡ oram9. Primo memo-
res ꝙ ille qui est splendor lucis eterne
sedentes in tenebris illuminauit. qn̄ vi
sitauit nos oriēs ex alto. De quo legit.
Ecce vir oriens nomē ei9. Cuius argu-
mento in libro sapientie dī. Oportꝫ ad
ortū lucis adorare non ꝙ diuina maie-
stas localiter in oriēte consistat. que po
tentialiter ꝛ essentialiter est vbiqꝫ. iuxta
illud. celū ꝛ terrā ego impleo. ꝛ pheta
si ascendero in celū tu illic es si descen-
dero ad infernū ades. ꝫ qꝛ deū timenti-
bus orit sol iusticie. q̄ illuminat omnē
hoiem venientē in hūc mundū. Scḋo
ideo vsus orientē oram9 vt anim9 nr̄ se
ad potiora cōuertere ammoneat. Ter-
cio qꝛ qui deū laudare volūt nō debēt
ad illum vertere terga. Quarto scḋm Jo
hannē damascenū q̄ quatuor sequētes
rōnes scripsit in quarto libro canonuꝫ
v. c. vt patriā nostrā nos reqrere osten-
damus. Quito vt xpm crucifixū q̄ ve-
rus est oriēs ꝛ ad quē oram9 directe re-
spiciam9. Sexto vt venientē iudicem
nos expectare mōstrem9 Ait em̄ sic idē
damascen9 ibidē. De9 padisuꝫ scḋm oriē-
tem plantauit. vn̄ hoiem transgressum
exulē fecit ꝛ an̄ padisum ex occidēte ha
bitare fecit antiquā igit patriā reqrētes
ꝛ ad ipam aspiciētes deū ad orientem
adoram9. Septimo qꝛ dn̄s crucifixus
ad occidentē respiciebat. idō ꝛ nos ora
mus ad eū respiciētes. Sꝫ ꝛ ipe in celū
assumpt9 ad orientē sursum ferebat. et
ita ipsum apl'i adorauerūt. ꝛ ita veniet
quēadmodū viderūt eū euntē in celuꝫ.
ipm igit expectantes ad orientē adora
mus. Daniel qꝫ in babylonica captiui-
tate ꝛ iudei similiter vsus templū ora-
bant. Augustinus tn̄ dicit ꝙ nulla scri-
ptura nos docuit versus orientē orare.
Adhuc stantes oramus sctōs put iam
pmissuꝫ est, vbi de psalmis agit. Oran-

dum autem ē in eccia que ad hoc inuē
ta est. put in pma pte sub ti. de ecclesia
dictū est. Vñ ps. lxvij. In ecclijs bene-
dicite dño deo de fontibus isrl. Et alibi
Adorate dñm in aula sctā ei9. Et illud
Introibo dñe domuz tuā. adorabo ad
templū sanctū tuū i timore tuo. Item
pceptū est corā altari h adorabis. Item
ppheta. Venite adorem9 z pcidamus
ante deū plorem9 corā dño qui fec nos.
quia ipse est dñs deus nr. Deus. i. crea-
tor. dñs. i. redemptor. noster. i. saluator.
Sz cū deus sit vbiqz vt pmissuz est qre
potius in templo qz alibi est adorādus
Preterea legit Joh. iiij. ca. q cū mulier
samaritana solutionē questionis que d
loco adorationis inter iudeos z sama-
ritanos sepe vertebat. a xpo quesijsset
patres inquit nostri in monte hoc ado
rauerūt. z vos dicitis q hierosolymis
est locus vbi adorare oportet. respōdit
illi iesus. Mulier crede mihi quia vēit
hora. qñ neqz in monte h. neqz i hieroso
lymis supplendū est tantū adorabitis
patrem. s veri adoratores adorabūt pa
trem in spū z vitate. Quasi dicat. Non
pfero locum in adorando vbiqz adoret
deus. dumtaxat in spū. i. pro spūalibus
z veritate. i. eternis. Vñ aplus inquit.
Tu autem cum oraueris intra cubicu-
lum tuū z clauso ostio ora patrem tuū
Sed licet vbiqz sit deus adorādus. spe
cialiter tñ in ecclesia. alioquin frustra tā
to studio tantoqz impendio templum
domino fieret nisi gratius in eo adora
ri acceptaret. Vnde salomon i templo
constructo et dedicato orauit ad dñm.
vt quicunqz illud ascenderet orans pro
peccatis suis vel p quacunqz tribulati
one clamans ad dominum in his que
iuste postularet exaudiret. quam orati
onis formā sequit ecclesia in oratione
quam dicit in ecclesie dedicatōe. Assi-
stunt em angeli ibi adorantibus vt de-
uotas eoꝝ orationes dño offerant km

illud. In conspectu angeloꝝ psallā tibi
adorabo ad templum sanctū tuū z con
fitebor nomini tuo dñe. Hinc angelus
ad thobiam. Ego obtuli orōnem tuam
dño. Requiescunt ibi etiā sanctoꝝ reli-
quie. qui nobis deuote deum adoranti
bus suis precibus assequunt. quod nos
nostris meritis non valemus In pla
teis vo z in publico more phariseoruz
orare a dño prohibemur. Qd vo apo-
stolus ad Thimotheū iquit. Volo vos
orare in omni loco leuantes puras ma
nus sine ira. ad internā ptinet orōnem
In omni em loco orat qui p charitatis
officia z opa bona vbiqz manus cordis
mundas ad deū leuat. Ceterum ado
randus est pater z filius z spiritussctūs
quonam omes z singuli sunt vnus so-
lus z verus deus. Licet em alia psona
sit pater alia filius z alia spiritussanct9
tamen patris z filij z spiritussancti vna
est diuinitas. coequalis gloria. coeter-
na maiestas. Vna igit z equalis totius
indiuidue trinitatis est oratio. De qua
sane pōt intelligi qd dñs ait. Veri ado
ratores adorabūt patrē in spū z vitate
nam qui deum veraciter adorat ipe q-
dem adorat patrē in spū z veritate. i. in
filio qui de se dicit. Ego sum via vitas
z vita. Ego sum inquit in patre z pater
in me est. Ideoqz pater adorandus ē in
filio. z filius in patre. z spūssanctus in
vtroqz. Est aūt deus adorandus de cor
de puro. consciētia bona z fide nō ficta
De corde puro. non vt quidā faciunt q
in psperitate deū glorificant. s eū i ad-
uersitate blasphemāt. de qbus ppheta
ait. Confitebunt tibi dum benefeceris
eis. si vo non fuerint satiati murmura-
bunt. De conscientia bona. non vt qui
dam faciūt. qui contra deū grauissime
peccant. z postea temere illi sacrificant
De quib9 ait ppheta. Peccatori dixit
deus quare tu enarras iusticias meas.
z assumis testamentum meū p os tuū.

illud vtiq͡ʒ testamentum de quo veritas
ait. Hic est sanguis meus noui testam̄
ti. De fide non ficta. non vt quidā ado-
rant qui recte dicunt. ꝫ praue viuunt. q̄
bus improperat dn̄s dicēs. Hic popu-
lus labijs me honorat. cor autem eorū
lōge est a me Dicūt ei ⁊ nō faciūt. Ado
randꝰ ē itaq͡ʒ deꝰ corde ꝑ deuotionē. ore
ꝑ cōfessionē. ⁊ opere ꝑ venerationem.
Sunt autem due species adorationis.
s. latria que soli deo debeẗ. ⁊ dulia que
quibusdam creaturis exhibeẗ. vt dcm̄
est in. iiij. pte sub quarta ꝑticula cano-
nis suꝑ verbo seruitutis. Kursus cano
nice hore in ipis horis diei dicēde sunt
nec obstat illud psalmiste. Benedicam
dn̄m in omni tempore. nec illđ aposto-
li. Sine intermissione orate. Quoniaꝫ
benedicere dn̄m in omni tempe. ē illuꝫ
semꝑ digna cōuersatione laudare. Si-
ne intermissione orare est oia in dei lau
dem seu gloriā agere. sicut idem apl'us
ait. Siue manducatis siue bibitis. siue
aliquid aliud facitis in gloriam dei fa-
cite. Ceteꝝ orōneꝫ salutatio p̄cedit ⁊ se-
quitur ⁊ ad illam rn̄sio ꝓut sub prima
pte diceẗ. Finaliter aūt post orōneꝫ dr̄.
Bn̄dicamꝰ dn̄o. qđ sumptū est de apl'o
vel de psalmo vel de hymno triū pue-
rorum. vbi diciẗ. Bn̄dicamꝰ pr̄em ⁊ fili
um ⁊c̄. Et dr̄ qn̄q͡ʒ a pueris q̄ sunt imꝑ-
fecte etatis. ad notandū oia opa nostra
impfecta esse. iuxta illđ. Impfectū me-
um viderūt oculi tui ⁊c̄. Et ꝙ ois laus
nostra puerilis ⁊ impfecta est ad com-
patione dei quē laudamꝰ. Quicq̄d em̄
ħ dici pt. minus a laude dei est. Ac si di
cat eccia. Laudamꝰ. ꝫ laudādo nō suffi
cimꝰ. qꝛ supeminētia dei eloquiū nr̄m
⁊ itellectū supat. qꝛ accedet hō ad cor al
tum, ⁊ exaltabiẗ deus. Vn̄ ab oibꝰ ꝯhr
dr̄. Deo gr̄as q̄si placet sicut ptū est in
dei laude supari. Dr̄ ēt a pueris ad no-
tandū ꝙ soli pueri. i. puri a malicia dig
ne laudāt deū. ⁊ gr̄as agunt. Dr̄ ēt qn̄q͡ʒ
a maioribus ad signanduꝫ ꝙ in eterna
beatitudine cum dn̄o pfecti erimꝰ lau-
datores. qꝛ in hac vita nō possumꝰ esse
pfecti. Kursus post suffragia dr̄ alia
oratio que miscdiam dei significat. que
p̄cedit ⁊ subsequiẗ hoiem i bonis operi
bus. Diciẗ etiā iteꝝ benedicamꝰ ⁊ deo
gr̄as. qꝛ sicut dn̄s postq͡ʒ iteꝝ post resur
rectionem suā salutauit discipulos su-
os. benedixit eis ⁊ illi gr̄as referendo
illum adorauerūt. ita ⁊ presbyter vl' ali-
us iteꝝ dicta orōne dicit Benedicamꝰ
dn̄o. ⁊ est subaudiendum cuius mēbra
sumus. ⁊ in quo benedicimus. ⁊ etiam
benedicit. Chorus vo gratias agēs di-
cit. Deo gratias. quod sumptum est đ
apostolo. Per qđ significaẗ ꝙ vsq͡ʒ i fi-
nem vite nostre innocentiam debemus
seruare ⁊ deo benedicere ei ꝓ benefici-
is gratias exoluendo. Vl' benedicamꝰ
dn̄o cum deo gratias est laus finalis ⁊
exultatio ineffabilis. que erit in gloria
cum gratiarumactione. Vel deo grati
as est consummatio cursu actio gratia
rum. De hoc etiam dictū est in quarta
parte sub titulo de oratione nouissima
Sed videtur ꝙ potius deberet respon
deri. amen. id est fiat. seu ita sit. scilicet.
ꝙ deus sit benedictus. Sed bene respō
detur. Deo gratias. vt notetur ꝙ hocip
sum ꝙ deū benedicimꝰ ab ipo đo habe
mus, Porro quia q̄diu viuimus
in lubrico positi sumus ⁊ a demonibus
impugnamur. quare semper sanctorū
suffragijs indigemus. ideirco in pleris-
q͡ʒ ecclesijs in singulis horis post bene-
dicamus suffragia sanctorum subijci-
untur. Et nota ꝙ quia totū tempus a
natiuitate domini vsq͡ʒ ad festum puri
ficationis est de īfantia saluatoris. iđo
vt quidam dicunt non debent fieri tūc
commemorationes presertim de cruce
iuxta illđ. Nō coques edū in lacte ma-

tris sue. nec etiā a dn̄ica de passione vsqꝫ
in sabbatū post pēth. vt ibi dicet᷑. Hoc
etiā sciendū ꝙ qꝛ Petr⁹ ⁊ Paulus in vi
ta ⁊ in morte nō sunt sepati. ꝓut cantat
eccl'ia. iō nec in cōmemoratōib⁹ sepant᷑
que simul fiūt. ⁊ cōiter de vtroqꝫ. Vl
timo notandū ꝙ cātandi vsus a veteri
testa. sumpsit initiū. sicut i hesdra legit᷑
De q̇ in tpe scd̄a sb ti. de cētore. ⁊ in q̄r
te sub ti. de all'a dictū est. ⁊ Ecci. c. xlvij.
Dedit illi ꝯ inimicos potentiā ⁊ stare fe
cit ꝯ altare cātores ⁊ in sono eoꝝ dulces
fecit modulos. Et ps̄. Cātate ei cāticuꝫ
nouū bn̄ psallite ei in vociferatōe. Cele
brat᷑ itaqꝫ cāt⁹ vt ondat᷑ hoies dēre refer
re grās ⁊ laudes deo dū māib⁹ ceterisqꝫ
mēbris satagūt agere oꝑa q̇bus valeāt
deo placere. Vsum tn̄ cātādi q̇dā repro
bāt. ꝓut dictū est in ꝓhemio iiij. pt. Or
dinē cātilene in diurnis siue nocturnis
horis credit᷑ btūs Greg. plenaria ordia
tōe distribuisse cū multi ⁊ an̄ ⁊ post euꝫ
orōnes antiphonas ⁊ rn̄soria cōposuer̄t
Et nota ſm Hugonē de san. victore. ꝙ
tres sunt spēs sonoꝝ. q̇ tres modulos fa
ciūt. Fit em̄ son⁹ pulsu flatu ⁊ voce. pul
sus ꝑtinet ad cytharā. flat⁹ ad tubā ⁊ or
ganū. vox vō ad cātū. Hec genera mu
sicoꝝ antiqu⁹ ppl's in dei laudē exerce
bat. Hec aūt ꝯsonātia sonoꝝ. assignari
pōt ꝯcordie moꝝ. si ad pulsum cythare
manuū oꝑatio. ad flatū organi mētis d̄
uotio. ad cātū vocis sermōis exhortatō
referant᷑. Bern̄. inq̇t. Quid ꝓdest dulce
do vocis sine dulcedine cordis. frangis
vocē. frāge ⁊ voluntatē seruas ꝯsonātiā
vocū. serua ꝯcordiā morū vt ꝑ exemplū
ꝯcordes ꝓximo. ꝑ voluntatē deo. ⁊ per
obedientiā mgr̄o. De organo dictū ē in
iiij. pte. sub ti. de sctūs. Rursus hoc tri
plex gen⁹ musicoꝝ ad triplicē differēti
am officij eccl'iastici refert ſm Sicardū
ep̄m Cremon̄. in mitrali. Nā ip̄m offici
um eccl'ie cōsistit in psalmis in cantu ⁊
in lectōibus. Primū musicoꝝ gen⁹ est
qd̄ fit pulsu digitoꝝ vt in psalterio ⁊ i si
milibus. ⁊ ad id ꝑtinet psalmodia. iux
ta illud. Laudate eū in psalterio ⁊ cyta
ra. Dicit᷑ em̄ psalteriuꝫ a psallim grece
qd̄ est tangere latine. Scd̄ꝫ est qd̄ fit vo
ce. s. humana. ⁊ ad istud ꝑtinēt lectiōes
Vn̄ ps̄ Bn̄ psallite ei in vociferatione
Et apl's. Lectōꝫ vocē vocauit dicēs. Ig
rātes ih̄m ⁊ voces ꝓphetarū que ꝑ sab
batū legunt᷑. Tertiū ē ꝙ fit flatu sicut in
tuba. ⁊ ad istud ꝑtinet cantus. Vn̄ ps̄.
Laudate eum in sono tube. Sane ra
tionabilis diuersoꝝ sonoruꝫ cōcent⁹ cō
cordiā vaietate cōpactā ⁊ bene ordinate
ciuitatis vnitatē significat. Suauis vō
cant⁹ fit, ex diuersis sed non ex aduersis
vocibus. Rursus, cantus in eccl'ia letici
am celi significat. voces vero graues a
cute ⁊ supacute innuūt tribus modis ꝓ
dicādū esse trib⁹ ecclesie ordinib⁹ ꝓpter
tricesimū sexagesimū ⁊ centesimū, fru
ctū. Vel iuxta tria volumina salomōis
significāt ordinē incipientiū. ꝓficienti
um. ⁊ ꝑfectoꝝ. De choro dictū est in pri
ma pte sub ti. de eccl'ia. Sane statutū
est in ꝯcilio Tholetan̄. ⁊ Gerundenen̄.
vt tā misse ordo qꝫ psallēdi qꝫ ministrā
di ꝯsuetudo seruet᷑ in oibus eccl'ijs q̇ in
eccl'ia metropolitana seruat᷑. Abbatib⁹
quoqꝫ vel monachis curā animaꝝ ha
bentib⁹ non licet publica officia alit᷑ ce
lebrare qꝫ in eccl'ia ep̄ali. Quāuis Au
gu. dicat qd̄ neqꝫ ꝯtra fidē neqꝫ cōtra bo
nos mores esse ꝯuincit᷑ indifferenter ha
bendū esse. ⁊ in ecclesiasticis sacris sit d̄
iure ꝯsuetu do seruanda

De nocturnis

Licet ecclesiasti
ca officia a vesperis incipiāt. iux
ta illud de vespera in vesperam
celebrabitis sabbata vestra. qꝛ tamē or
do ꝯueniens est vt a tenebris prodeam⁹
in lucem ⁊ non econuerso. ideo a noct᷑
officio inchoemus. Tempus autez no

ctorum significat vitam nostram in
peccatis. nocturnū officiū nostri exilij
seruitium. laus matutina penitētie suf
fragium. ꝑ quam tēdimus ad lucē gau
dium ⁊ libertatis. Vel tp̄s ante noctur
num significat tempus añ legē mortis
in quo oēs silebant a laudib⁹ dei. Tē
pus nocturnū significat tp̄s legis date
moysi. Tempus laudis matutine sig-
nificat tp̄us grē a resurrectione vsqꝫ ad
finem mundi in quo tp̄e deū laudare te
nemur de bonis nature. que in illa ho-
ra nobis cōtulit creando. de bonis grē
que in illa nobis cōtulit resurgendo.
de bōis grē q̄ i ea nob dabit resuscitādo
Sane nocturnale officiū media nocte
canitur ꝓpter quinqꝫ rōnes. Primo q2 pri
mogenita egypti de nocte interfecta sūt.
⁊ ꝑmogenita israhelis saluata. Vt igitur
dn̄s nobis seruet ꝑmogenita nostra. s.
hereditatē regni celestis. quā nobis pri
mogenitus dei filius acq̄siuit. idō ei ca
nimus officiū nocturnale. ne simus si-
cut esau q̇ ꝓ edulio lenticule rufe ꝑdi-
dit ꝑmogenita sua. Scd̄o q2 dei fili⁹ fu
it media nocte nat⁹. iuxta illō Sap̄. ca.
xviij. Dū mediū silentiū tenerēt oīa et
nox ⁊c. vsqꝫ a regalibus sedibus venit
iesus filius tuus. Vt ğ ip̄ius natiuita-
ti grati simus eum de nocte laudam⁹.
⁊ gratias de ipsius natiuitate agimus.
Tertio q2 xp̄s in nocte hac hora capt⁹
⁊ illusus est a iudeis. ea etiā hora spoli
auit infernū. large noctē accipiendo. s.
ante lucē. Mane vō surrexit. Media
etiam nocte ad iudiciū ventur⁹ asseritur.
Vñ statutū fuit vt in die vigiliaꝝ Pa-
sce ante noctis mediū dimittere nō li-
ceat pp̄los expectantes xp̄i aduentum
vt dicitur in sexta parte sub sabbato san-
cto. Ideo hac nocte deū laudam⁹ gra
tias agentes de ip̄ius captione. ⁊ patꝝ
liberatione. eius etiam aduentū solici-
te expectantes. Quarto vt noctes deli
ctorum nostroꝝ illuminentur. Vñ Pau

lus ⁊ silas in vinculis existētes. media
nocte orantes hymnū cunctis audien-
tibus dixisse memorantur. vbi terremotu
repente facto ianua sponte patefacta ē
⁊ eoꝝ vincula illico sunt soluta. Quin
to ꝓpter carnis illecebras psallendo et
orando edomandas. q2 sicut dicitur Eccī
xxxij. Vigilia honestatē domat carnes
Sciendū est aūt q̧ in ꝑmitiua ecclīa
ministri ecclesie ter de nocte interpola-
tim surgebant ad diuinū officium cele
brandum. tria in hoc tp̄e designantes.
videlicet tempus añ legē. tp̄s sub lege.
⁊ tp̄us gratie. Surgebant em̄ ꝑmo cir
ca primū somnū qñ vulg⁹ solet ire dor-
mitum. Scd̄o circa mediā noctē. Ter-
tio paululū añ diem. sic ordinātes offi-
cium vt nocturne finite ⁊ lectiones cū
suis responsorijs ꝑlecte essent priusqꝫ
lucesceret. apparente vō aurora pulsa-
tis campanis cantabant. te deum lau-
damus. ⁊ matutinas laudes. Ad ꝑmā
nocturnam pontifex solus ⁊ mīstri ec-
clesie surgebāt. que sine inuitatorio cā-
tabatur ꝓ eo q̧ nullus ad hāc inuitaba
tur. Et vocabatur vigilia q2 habuit initiū
a pastoribus vigilias noctis suꝑ greges
suos seruātibus. In p̄cipuis tn̄ solēni-
tatibus pp̄ls tota nocte in dei laudib⁹
ꝑsistebat. sz illud sublatū est ⁊ ieiuniū
loco illius vigilie ordinatum. ꝓut dice
tur in sexta ꝑte sub q̄rta feria tertie eb-
domade ð aduentu. Ad scd̄am noctur-
nam surgebāt ministri simul ⁊ ꝯiugati
tam mulieres q̄ꝫ viri. q̄ cū inuitatorio
dicebatur ad significandū angelos inui-
tantes pastores ad videndū regē natū.
Ad terciā surgebāt oēs cōiter. Sz po-
stea algescente caritate. cū oēs tā mini-
stri eccīe q̄ꝫ pp̄ls surgere ad nocturnū
officiū pigritarēt. statutū est vt omnes
media nocte surgerent. iuxta illō ꝓphe.
Media nocte surgebā ⁊c. ⁊ totū nocti-
officiū ꝯtinue cantaretur. ⁊ plures adhuc
illa hora surgūt. Quia vō quidam no-

cturnis delicijs plusq̃z dei seruitijs va
cantes institutionē hmōi nō seruabant
ꝯsequēter statutū ē. vt saltē tpe vltie no-
cturne oēs surgāt. Pōt etiā dici q̄ q̃
tuor sunt eccīe hostes. supiores. i. demo
nes malignātes. inferiores. i. hoīes ad-
uersantes. interiores. i. concupiscentie
carnales. ⁊ exteriores. i. illecebre secula
res. De p̃mis inq̄t apl̄s. Nō est nobis
colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinē
ꝫ aduersus spiritualia neq̄tie in celesti
bus. De scd̄is ps̄. Supra dorsum meū
fabricauerūt pctōres ꝓlonga. iniq̄. suā.
De tercijs apl̄s. Caro cōcupiscit aduer
sus spm̄. spūs aūt aduersus carnē. De
q̄rto Johes. Nolite diligere mūdū ne
q̃z ea q̄ sunt in mūdo. q2 q̄cq̄d ē i mūdo
aut est ꝯcupiscētia carnis. aut oculoꝝ
aut supbia vite. Aduersus hos q̄ttuor
hostes rectores eccīe debent q̄ttuor no-
ctis vigilias solicite custodire Nam pa
stores custodiebāt vigilias noctis sup
gregē suū. videlicꝫ cōticiniū. gallicinīū
intempestū. ⁊ antelucinīū. in q̄bus ob-
sesse ciuitat̄ custodes vigilant alterna-
tim. Primā g̃ vigiliā custodire debent
ꝯ fallacias p̃moꝝ hostiū. scd̄am ꝯuersu
tiam secūdoꝝ. terciā ꝯ tercias. q̄rtā ꝯtra
quartas. Et ideo nocturnū officiū in q̄-
tuor ptes est distinctū. s. in tres noctur-
nos ⁊ matutinas laudes qd̄ p quatuor
noctis vigilias ꝯ dictas q̄ttuor hostium
ꝑsecutiones antiquit⁹ eccīa decantabat
Porro in memoriā illius laudabil̄ cō-
suetudinis ⁊ deuotōis antiquoꝝ in tpe
estiuali celebrat eccīa nocturnū officiū
in tpe p̃me nocturne. licet qn̄q̃z tempe-
stiuius qd̄ quidā vigilias sub antiquo
nomine vocant. ⁊ specialiter in festiui-
tatibus beatoꝝ Johis baptiste. Petri
⁊ Pauli. ⁊ Assumptionis beate marie
que sunt precipue illius tp̄is solennita
tes. ⁊ h̄ facere incipiunt in ip̄o festo bti
Johis in crepusculo. ꝓ eo q̄ ip̄e fuit fi
nis veteris testamēti. ⁊ initiū noui. Ro
mani etiā adhuc in oibus p̄cipuis festi
uitatibus totius anni in sero dicūt tres
psalmos ⁊ tres lectiōes q̄s vigilias vo
cant. ⁊ in nocturnis idē repetūt. ⁊ totū
officiū matutinū ꝑficiūt. Rursus in
memoriā dicte deuotionis antiq̄ꝝ ter i
nocte surgentiū tres nocturnos dicim⁹
q̄ ⁊ inde nomē ⁊ originē habuerunt.
Et nō q̄ nocturna ne. ponit̄ ꝓ hora. ꝫ
nocturni noꝝ. ꝓ officio. Vel nocturna
ne. est collectio psalmoꝝ q̄ dicunt̄ ante
lectiones i dn̄ica vel etiā in ꝓfestis die
bus. Nocturne in plurali nūero dicun
tur tp̄a in quibus psalmi cantant̄. No-
cturni noꝝ dicunt̄ nouē psalmi ⁊ nouē
lectiones cū suis responsorijs in solēni
tatibus. Sane ꝑ nocturnas excubias
diaboli vitamus insidias. ⁊ ideo nocte
surgentes currimus cāpanis audit̄ ad
eccl̄iam. veluti exercitus ad miliciam
audito clangore tubaꝝ. Aulā igr̄ regiā
i. eccīam ingrediētes ad altare inclina-
mus. q2 q̄si regē milites adoram⁹. eter
ni eñ regis milites sum⁹. Inclinantes
aūt trinā facim⁹ orōnē dicentes ter pa-
ter nr̄ sermonē ad pr̄em ⁊ filiū ⁊ spiritū
sanctū dirigētes. Cū ad pr̄em loq̄mur
ad mediū altaris intentiōe cordis ⁊ sta
tu corpis nos p̄ntam⁹ ꝓpter pr̄is potēti
am ⁊ nr̄am pseuerantiā. Cū ad filiū lo-
quimur ad sinistrā altaris ptē. nos con
uertimus ꝓpter ip̄i⁹ exinanitionē ⁊ nr̄i
lapsus offensionē. Cū ad spm̄ scm̄ loq̄-
mur ad altar̄ dextꝝ trāsimus ꝓpter ip̄i
us benignitatē. ⁊ nr̄am gr̄e ꝯsecutionē
Quidā tn̄ ad h̄ hn̄t sp̄ales orōes. Dein
de quidā psalmos graduales incipiūt.
De q̄bus dictū est in ꝓhemio hui⁹ par
tis. Sacerdos itaq̃z nocturnū incho-
ans officiū. a dn̄o q̄ ē alpha ⁊ o. i. p̃nci-
pium ⁊ finis. ⁊ bonoꝝ largitor oim ici-
pit. Et qm̄ scriptū est Joh. xv. Sine me
nihil potestis facere. Etiaꝫ os apiri pe-
tit an̄ oia fiducialiter ab eo q̄ dicit. ape-
ri os tuū ⁊ ego adimplebo illd̄. vt ei os

aperiat ad digne ipm laudandū dicēs. Dñe labia mea aperies ⁊ os meum ⁊c. Quia nō ē speciosa laus dei in ore peccatoris. nisi ipe in laudē sui illi⁹ os aperire dignet. iuxta illō ꝓphe. q̄re tu enarras iusticias meas. ⁊ assu. test. me. p os tuū. Finit etiā h̄ officiū in ipso deo dūz dī. deo grās. vt initiū ⁊ finis circularit referant ad deū q̄ est alpha ⁊ o. Et q͛ dī apies ponit tps ꝓ tpe. i. aperi. Rursus petit sua labia apiri. qm̄ pdem in ꝯpletorio nos deo ꝯmēdauim⁹ ⁊ os ⁊ pect⁹ signo crucis muniētes ꝯclusim⁹ quare merito nūc cū pcat vt labia clausa aperiat ad laudandū. Chorus vo ad notādum armoniā nō mutata ꝑsona r̄ndēs dicit. Et os meū annūciabit laudē tuā. Est em̄ va armonia vt sit credentiū cor vnū ⁊ anima vna. Act. ca. iiij. Et in tali vnitate deus laudat. Quia vo diabol⁹ dei laudē abhorret. ꝓpter qd̄ deum laudare volentē satagit impedire. nā ꝯtem ptus pharao. i. diabol⁹ surgit in scādala. ideo eccia ne succūbat statim impetrata loquendi licentia orat dicens alta voce. Deus in adiutoriū meū intende. Chor⁹ r̄ndēs dt. Dñe ad adiuuādū me festina. Sane pmissis duob⁹ habit͛. videlicet grā p quā os apit ⁊ diabolo per auxiliū dei repulso nihil aliud restat nisi laudare. Vñ statim eccia laudās subijcit. gloria patri ⁊c. De q̄ in ꝓhemio dictū ē. Dex q͛ nō sufficit deū laudare nisi etiā ad laudandū alios inuitemus vt q̄ audit dicat veni. Apoc. vltio. ⁊ cortina cortinā trahat. Exo. xxvj. ido sequitur inuitatoriū ⁊ inuitatori⁹ psalmus. Venite exultem⁹. Vbi multiplex causa reddit. quare deo exultare ⁊ iubilare debem⁹. vñ ibi dī Qm̄ de⁹ magn⁹ ⁊c. Et vltimo assignat causa. s. ne ingrati simus sicut iudei q̄ ꝓpter suā ingratitudinem ⁊ maliciā terrā ꝓmissiōis nō intrauerunt. Vnde dicit ibi. Si introibunt in requiem meam. q. d. non. Inuitatoriū aūt alta voce dicit q̄si mater ecclesia p illō inuitet oēs ad confitēdum dño. iuxta illō. Venite filij audite me. qd̄ notat scōs versus. Preoccupemus ⁊c. Hinc est q͛ in quibusdaz ecclesijs iacentes ad orōnem ari matutinuz ante singula altaria statim cū audiunt cantari Venite exultem⁹ chor⁹ intrant Incipiēs em̄ inuitatoriū est quasi pco. tanq̄ tuba exaltans vocē suā. Premittitur q̄z inuitatorio vox humilis. h̄ cuz venit ad psalmū inuitatoriū exaltatur. q͛ eccia pmo secreto quasi ostio clauso laudat deū ꝓpter se. h̄ postea manifeste ꝓpter alios vt ardor accēdat proximos. Hinc ḡ est q͛ in pcipuis festiuitatibus inuitatoriū q̄si voce valde demissa inchoat. h̄ cū venit ad vsuz. Hodie si vocem ei⁹ audierit͛ ⁊c. exaltat ne q̄s cord forte obdurat⁹ de voce nō audita causetur. Vñ Isa. Quasi tuba exalta vocez tuam. Rursus voce demissa inchoatur ad notandum q͛ in primitiua ecclesia ppl's clam ad fidē ⁊ ad xp̄m colenduz inuitabat. Sed postea vox exaltat vt ostendat q͛ hodie libere inuitat pdicat ⁊ adorat. Item inuitatoriū ipm ad aliquos vsus illi⁹ psalmi Venite. repetit integre ⁊ ad alios impfecte. q͛ licet oēs p ipm inuitatoriū ad laudes ⁊ gloriam dei inuitent. aliqui tamē pfecte ⁊ aliq̄ imperfecte hanc inuitationē recipiunt Dicit aūt sexies integre quia illi inuitationem integre recipiūt qui perfecte laudes deo referūt. Perfecte āt laudes referūt q̄ nil qd̄ nō sit laudis iterponūt Quia ḡ senari⁹ ē pm⁹ numer⁹ pfectus qd̄ ptz. q͛ constat ex suis ptib⁹ aliquot͛ s. vno duobus ⁊ tribus. ido sexies integre repetit. Ter vo imperfecte repetit ꝓpter illa tria hominū genera q̄ ad cenam inuitati inuitationē nō receperūt s. auari. superbi. ⁊ luxuriosi, vt dicet in vj. pte sub scōa dñica post penthestes. Vel ꝓpter nr̄az in trib⁹. s. i corde. i ore

et in ope impfectionez. Ceterū epipha-
nie officium inuitatorio caret, ꝓut ibi i
sexta pte dicet. ⁊ etiā mortuoꝝ officium
nisi funere psūte. q₂ in illo officio xp̄i exe
ꝗas imitamur. nō em̄ in parasceue dicit
Adhuc q₂ nō sufficit deū ore laudare
nisi ⁊ mēte laudet. iō post inuitatoriuz
subijcit hymn⁹. i. laus dei. Itē q₂ post i
uitatoꝫ ꝯūter mlti deū cū leticia laudāt.
iuxta illud. Audiuit ⁊ letata est syon. iō
post inuitatoriū cātat cōiter hymnus.
Tertio d₂ hymn⁹ in signū ꝙ sicut legit i
actib⁹ aplōꝝ gētes gauise sunt. q₂ ad fi-
dē vocate sunt. Porro q₂ iterū nō suf
ficit laus oris ⁊ cordis nisi ⁊ op⁹ sequat.
q₂ fides sine opibus nō ꝓdest. imo mor
tua est. iō post hymnū sequunt psalmi.
q̇ bonā opatōꝫ dsignāt. Dicunt etiā an-
tiphone q̇ significāt caritatē sine q̄ op⁹
nō ꝑficit. ⁊ ꝟsiculi de quib⁹ in ꝓhemio
dictū est. Post ꝟsus añ lectiones ꝑ q̄s
doctrinā habem⁹ d₂ oīo dñica. Prio ad
notandū ꝙ q̇ eget sapia ⁊ intellectu do-
ctrine. postulet illā a deo. q̇ ƀm btm̄ Ia-
cobū dat affluent oibus ⁊ nō impropat
Scdo vt ipius oīonis auxilio proficiat
nobis versus intētio. Tertio vt ꝑ illā dia
boli temptatōes pellant. Ille em̄ senti-
ens nos velle lectōes legere. in quib⁹ sā
ctoꝝ victorie ꝯtra ipm habite legunt sa
tagit nos acrius impugnare. Vñ nos
illa oīone munim⁹. Dicit aūt secrete. ꝑ
qd̄ secretū regis cōsiliū intelligit. vt ꝓ-
posite siľitudinis ꝓsequamur exemplū
⁊ vt diligenti⁹ capiat. vel q₂ i ea loq̇mur
deo. Vltima tñ ꝑs patent ꝯcludit vt pa
teat ad q̇d oīo ipsa dicat. s. ne lector ꝑ fā
tasiā temptationū efferat. ⁊ auditor a le
ctionis intellectu ⁊ profectu fraudetur.
De hoc sub ti. de ꝑ̇ma dicet. Per p̄ces
ꝟo que dñicā oīonem ante lectiōes se-
quunt implorat sctōꝝ intercessio ad ob
tinendū quod in ipsa oīone postulatur
Oramus em̄ dñm vt mittat opaꝛios in
messem suā. ⁊ aperiat cor nostrum in le

ge sua. ⁊ in p̄ceptis suis. ne semen verbi
dei qd̄ audituri sumus. aut volucres co
medāt. aut spine suffocēt. aut in petra:
vbi nō habet humorē arescat. Conse-
quēter lectōes que sunt doctrina subij-
ciunt. ⁊ post lectiōes responsoriā. q̄ bo-
na opa significāt. De q̇bus in ꝓhemio
dictū est. Illud aūt cōsiderādū est ꝙ
in dieb⁹ festiuis ⁊ dñicis tres dicim⁹ no-
cturnas. in ꝓfestis vnā. Siq̇dē in triuz
nocturnoꝝ officijs tria tpa repñsentam⁹
scz tp̄s ante legē. tp̄s sub lege. ⁊ tp̄s grē.
quoꝝ quodlibet tribus distinctionibus
variat. Tp̄s ante legē has distinctiōes
habuit. Prima fuit ab adā vsq₃ ad noe.
Scd̄a a Noe vsq₃ ad Abraaz. Tertia ab
abrahā vsq₃ ad moysen. Temp⁹ sub le-
ge has distinctōes habuit. Pria a moy
se vsq₃ ad dauid. Scd̄a a Dauid vsq₃ ad
trāsmigratōꝫ babilonis. Tertia a trāsmi
gratōe babilōis vsq₃ ad xp̄m. Temp⁹ ve
ro gratie has distictōes habuit. Prima
distinctio fuit aplice ⁊ euāgelice p̄dica-
tionis. Scd̄a tp̄s impugnatiōis ꝑ here
ses emergētes. Tertia tp̄s pacis. qñ scz
hereses eliminate sunt. Recte aūt tres
nocturni patres seu fideles vtriusq₃ tē-
poris significāt. q̇ vigilātes ꝑ dei laudē
ad eternā ꝑueniēt laudē. Vñ apľs. Oēs
stabim⁹ ante tribunal iudicis ⁊ nos qui
viuim⁹ ⁊ q̇ residui sum⁹ nō p̄ueniemus
eosq̇ dormierūt. Quia ḡ illi bonis insi
stentes opibus bene vigilauerūt. meri-
to ⁊ nos. vt eoꝝ meritis trinitati placere
⁊ nouē ordinibus angeloꝝ sociari possi
mus. in nocturnali officio sub antipho
naꝝ psalmoꝝ versuum. lectionū. respō
soriorum. nouenario deo laudes cani-
mus. Antiphone ad dilectionem psal-
mi ad actionem. versus ad exercitatio-
nem. lectiones ad dei cognitionem. re-
sponsoria ad gaudium ⁊ cantum perti-
net angelorum. Nouenarij vero anti-
phonarum. psalmorum. lectionū. ⁊ re-
sponsorium pro eodem accipiunt q̄tū

ad numeri significationem. De hoc eti
am dicetur in.vj.parte sub festo natalis
ꝛ sub feria quinta cene dn̄i.ꝛ sub tit. de
septē diebus post pascha. In quibusdā
tamē ecclesijs quādo dicit. Te deū lau
damus.nonū responsorium nō dicitur
Premissas itaq̨ triū temporum nouē
diuersitates seu distinctiōes inuenim⁹
in nocturnis solennitatū sanctorū dn̄i-
carum. In solēnitatibus em̄ sanctorū
tres nocturnas celebrātes imitamur ex
cubias celelestis hierusalē que edificat
vt ciuitas ꝛ cōseruat per angelorum ex
cubias qui trini trinas distinguunt.dū
ter tria trinitati ꝯcinūt.sic ꝛ nos qui in
illā credimus tres nocturnas celebra-
mus. Imitamur etiā in hoc primitiue
ecclesie tres interpolatas excubias que
ter in nocte surgebant ad confitendum
domino vt premissum est. Siquidē ca-
nimus nouē antiphonas.nouem psal-
mos.nouē lectiones.ꝛ nouē responso-
ria.videlicet in vtroq̨ nocturno tres. si
ue tria.ad notandū omēs electos q̄ fue
rāt ante legē sub lege ꝛ sub gratia asso-
ciatos esse in cognitiōe sancte trinitatis
nouē ordinibus angelorꝫ.ꝛ in celis ipsi
trinitati cōgaudere.ꝛ vsq̨ in finē socia-
bunt. Sicut aūt angeli priores electi fu
erūt.ita ꝛ psalmi lectōes p̄cedunt In
dn̄icis quoq̨ diebus in quibus aliud fe
stū nō occurrit tres nocturnos celebra-
mus. Et dicunt i primo nocturno duo-
decim psalmi ꝛ tres antiphone.quarū
quelibet respondet quattuor psalmis.ꝛ
in plerisq̨ locis vnū Gloria patri quat
tuor psalmis respōdet Sane dn̄icam
diē dn̄s sua resurrectione glorificauit.ꝛ
in ea angelorꝫ cōsortium ꝓmeruimus.
Unde dn̄ica nox dominicā resurrectio
nē nobis ad memoriā reducit. ꝛ etiam
resurrectionē oīm fidelium.qui ab ini-
tio mundi fuerūt.ꝛ vsq̨ ad finem seculi
futuri sunt.qꝛ in resurrectione dn̄i om-
nium electorꝫ resurrectio significata est

Primū nocturnum recolit tempus
an̄ legē.tp̄s scꝫ legis naturał.duodecim
psalmis illis recolit resurrectionē oīm
sanctorꝫ illius temporis.p̄sertim duode
cim patriarcharū.qui tunc maxime vi-
guerūt ꝛ vigilauerūt a quibus populus
dn̄i in duodecim tribub⁹ fuit propaga-
tus.qui fuit dn̄o ppl̄s peculiaris sicut i
tpe grarie duodecim apostoli p̄ cete
ris p̄fulserūt. Quaternarius psalmorū
numerus quattuor principales seu car
dinales virtutes p̄tendit.videlicet. pru
dentiā.iusticiā.fortitudinē ꝛ tempantiā
quas credim⁹ sctōs patriarchas suo tē-
pore p̄ ceteris habuisse ꝛ alijs exemplo
monstrasse. Tres antiphone fidem sctē
trinitatis siue dilectionē in ea ostendūt
Quarꝫ quelibet rn̄det q̄ttuor psalmis.
Nā quilibet tenens fidē sctē trinitatis
q̄ttuor p̄missis virtutibus est quadrat⁹
Ciuitas em̄ in quadro posita ē.sicut ha
betur Apoc.c.penultimo. Ideo aūt q̄t
tuor psalmi sub vno. Gloria dicuntur:
nec separant.qꝛ quattuor premisse vir-
tutes insepabiles sunt.ꝫ qui habet vnā
habet oēs.sicut probat. Augu. Item in
eo ꝙ sub vna glorificatione trinitatis q̄t
tuor psalmi copulantur ostenditur di-
ctos patriarchas in vna fide trinitatis
dictas q̄ttuor virtutes habuisse. ꝛ cete-
ris exemplo mōstrasse. Uerū quidam
oēs psalmos p̄me nocturne sub vna an
tiphona cantāt.ad notandū delectatio
nem quam habent in cognitione trini-
tatis. Quidā etiā ad quēlibet psalmū
dicunt Gloria. sed p tres antiphonas
eos distinguūt.quia quilibet tenetur ex
suo dono reddere laudes t̄nitati.ex hac
delectatione quā habet in cognitōe tri-
nitatis. Et attēde qꝛ in prima distincti
one tempis ante legē vigilauerūt Abel
Enos Enoch ꝛ Lamech. qḋ in primis
q̄ttuor psalmis innuit. Btūs vir cātat
Abel q̄ tanq̨ lignū plantatū secus de-
cursus aquarꝫ dedit in tpe suo fructum

iusticie dum ꝓ iusticia cōseruanda suc
cubuit. Quare fremuerūt cātatenos q̄
dn̄o in timore seruiuit dum nomē dn̄i i
uocauit. Dn̄e q̄d multiplicati sunt. can
tat enoch. quē dn̄s suscepit dū eum i pa
disuꝫ trāstulit. Dn̄e ne in furore. cātat la
mech. quē dn̄s exaudiuit dū ei talē filiū
dedit. q̄ genus hūanū a furore dei in ar-
ca saluauit. Quia igitur q̄ttuor dūtaxat
psalmi dicunt. iō duo psalmi de matuti
nali officio subtrahunt. videlicet. Cū in
uocarē. ⁊ Verba mea. Et iō illi potius
q̄ȝ alij. q̄ꝛ prim⁹ sp̄ in cōpletorio. ⁊ scōs i
scōa feria ad laudes dr̄. In scōa vo di
stinctōe primi tp̄is vigilauerūt noe sem
heber ⁊ phare. qd̄ i seq̄ntib⁹. iiij. psalmis
innuit. Dn̄e deus me⁹ cātat noe. quē do
minus in ista generatōe iustū inuenit. ⁊
iō aq̄s ꝑsequentib⁹ saluū fecit. Dn̄e dn̄s
noster cātat Sem. quē dn̄s gloria ⁊ ho-
nore coronauit. dū eum sup̄ fratres pa-
tris bn̄dictōe sublimauit. Cōfitebor tibi
cātat heber. q̄ mirabilia dei narrauit. cū
ciuitatē gigātiū dissipauit. In dn̄o cōfi-
do cātat phare. q̄ in vrbe chaldeoꝝ posi
tus in dn̄o ꝯfidit. cuius ps̄ calicis ignis
⁊ sulphur extitit. In tertia distinctiōe
p̄mi tp̄is vigilauerūt abraā isaac iacob.
⁊ ioseph. qd̄ sequētes psalmi declarant.
Saluū me fac cātat abraā. quē de⁹ sal-
uū fecit. in cui⁹ tp̄e sctūs defecit. q̄ꝛ ido-
latrie seruierūt. Vsq̄ȝquo cantat ysaac.
quē dn̄s in sacrificio respexit. Dixit insi
piēs. cantat Jacob q̄ spes dn̄i fuit. Vn̄
ibi dr̄. Exultabit Jacob ⁊ letabit israel.
Dn̄e q̄s habitabit. cātat Joseph q̄ fuit
sine macula. dū adulterium recusauit.
Scōm vo nocturnū dn̄icale siue tres
psalmi q̄ tunc dicunt cuꝫ trib⁹ antipho-
nis. ⁊ tribus glorificatōibus recolūt re-
surrectōꝫ eoꝝ q̄ sub lege mosayca fuert
⁊ licet tunc multi scti fuerūt. s. legislator
cum suis imitatorib⁹. ⁊ psalmista cum
suis. ⁊ ꝓphete. Fuerūt nāq̄ȝ aliq̄ doctri-
na legis ꝑiti. Fuerūt etiā aliq̄ qui cuꝫ
dauid vel ad modū ip̄ius dn̄o psalmos
decātauerūt ante arcā eius. Fuerūt ⁊ ꝓ
phete q̄bus datū fuit corrigere pp̄lm.
doctrina ⁊ sapia sibi a deo data ⁊ p̄dice
re eis futura. ꝓpter hos tres ordies tres
psalmos dicim⁹. ⁊ q̄ꝛ isti seruierūt trini-
tati cū delectatione sp̄uali. iō ad singu-
los dicim⁹ glīa patri. cū antiphona. qui
aūt oēs psalmos p̄me nocturne dicunt
sub vna antiphōa. ⁊ oēs scōe nocturne
sub tribus hoc attēdūt. q̄ꝛ ⁊ si illis q̄ fue
rūt tp̄e legis nature. reuelata fuerit ali-
quātulū veritas. illis tn̄ qui fuerunt sub
lege moysi magis. ⁊ inde maior est eis
exultatio. qd̄ nō antiphōaꝝ triplicatio
Preterea illis q̄ fuerūt sub lege nature
ꝓmissa fuit hereditas. sed his q̄ fuerūt
sub lege moysi collata. Et nota q̄ in p̄
ma distinctōe tp̄is legis vigilauerūt sa-
cerdotes. vt aaron cū docuit. q̄s exp̄mit
psalmus. Cōserua me. quoꝝ dn̄s ps̄ fuit
hereditatis ⁊ calicis. In secunda iudi-
ces vt Gedeon dum iudicauit quos ex
primit ps̄. Exaudi dn̄e iusticiaꝫ meā. q̄-
rū iudiciū ꝓdijt de vultu oipotētis. In
tertia reges vt salomō dum pp̄lm rexit
quos insinuat ps̄. Diligā te. quos dn̄s
ꝯstituit sup̄ gētes. In tertio vo noctur
no tres ps̄. dicim⁹. r̄colētes resurrectōꝫ
oīm illoꝝ qui tp̄e grē siue in nouo testa
mento. in tribus mundi ꝑtibus. s. asia.
affrica. ⁊ europa viguerūt ⁊ vigebunt.
Et q̄ꝛ tp̄e grē maxime facta est reuela-
tio ⁊ ipletio veritatꝭ. ideo psalmi illi cā
tant sepius cū antiphonis habentibus
all'a ad mai⁹ gaudiū designandum. put
plenius in sexta pte sub natali dicetur.
Hinc etiā est q̄ in q̄busdā ecclesijs sp̄
oi tertio nocturno siue dn̄icali. siue festi
uali. lectōes ex nouo testamēto subijci-
unt. s. expositiones euāgelioꝝ. Et dr̄ Te
deū laudam⁹. Et attende q̄m in p̄ma
distinctōe tp̄is grē vigilauerūt apl'i q̄ ex
p̄mūtur in ps̄. Celi enarrāt. q̄ꝛ i oēm ter
rā exiuit son⁹ eoꝝ. In scōa martyres. q̄s

declarat psalm⁹. Exaudiat te. q2 dñs ꝓ
texit eos in die tribulatõis eoꝝ. In ter-
tia ↄfessores. q̊s innuit ps̄. Dñe in virtu
te tua. q̇ non sunt fraudati volũtate la-
bioꝝ suoꝝ. Illud ergo interest. inter. xij
ps̄. ꝑmi nocturni q̇ sine antiphonis di-
cunt̄ q2 nõ quilibet eoꝝ habet antipho-
nã. ꝛ tres ps̄. alioꝝ nocturnoꝝ q̇ cuz an
tiphonis dicunt̄. qᵭ interest inter. duo-
decim patriarchas q̇ ꝑegrini erãt ꝛ spe
rabãt hereditatẽ quã eoꝝ posteri posse
derũt. ꝛ eoꝝ posteros q̇ terram patrib⁹
eoꝝ ꝓmissam hereditauerũt. Inter il-
los quoqꝫ tres ps̄. tertij nocturni q̇ dicũ
tur cum antiphonis habẽtib⁹ alleluia.
ꝛ illos scᵭi nocturni q̇ dicunt̄ cum anti
phonis sine all'a. illud interest. qᵭ inter
est inter illos q̇ hab uerũt testamentum
imutãdũ ꝛ eos q̇ habẽt nõ immutãduz
Maior nãqꝫ est gloriatio noui q̃ȝ vete-
ris testa. ꝛ de p̃ceptis q̃ȝ de promissis.
Premissi igit̄ tres nocturni sunt illi
tres anni ficulnee quã dñs inutilẽ inue
nit dicẽs de illa, Dimitte me vt succidã
Et rñsum est ei. Adhuc dimitte eã h̄ an-
no vt circũfodiã eã ꝛ mittã stercora. Cã-
tam⁹ em̄ in ꝑma nocturna vt recolẽtes
facta patꝝ q̇ sub lege nature fuerũt. nõ
inutiles inueniamur. Cãtamus etiaz in
scᵭa ꝛ tertia vt recolentes facta patruz
q̇ sub lege mosayca ꝛ q̇ etiã an̄ nos fue-
rũt sub lege gr̄e. nõ inutiles inuẽiamur
Et si inutiles sim⁹. oꝑtet ꝙ pastor nr̄ fo
diat circa nos dicẽs. reducẽdo nobis ad
memoriã mortẽ illoꝝ q̊s vidim⁹ paulo
ante florere. Fili vide q̃ȝ fortis fuit ille
q̃ȝ nobilis. q̃ȝ diues q̃ȝ potens. ꝛ ecce ad
momentum transiuit. oꝑtet etiã vt ster-
cora ponat. pc̄tã videlicet ante oc̄los no
stros ponẽdo. ꝛ si hoc nõ habet effectuz
dicat. In ꝓxio est ꝙ dñs ad radicẽ arbo
ris securi põet. ꝛ si te iutilẽ iuẽiet i ignẽ
eternũ vbi ꝑpetuo comburreris ꝓijciet.
Dicto de nocturnis festiuitatũ ꝛ dñi-
carũ nũc de nocturnis ferialib⁹ siue nõ
solẽniũ dieꝝ pauca dicamus. Et q̇dẽ in

illis dicim⁹. xij. psalmos vt nos deo de
bere seruire in. xij. noct̄ horis oñdam⁹.
cuilibet hore vnũ psalmũ attribuẽtes:
cũ nõ possimus iugiter deo seruire. pro
ut in ꝓhemio dictũ est. Olim q̇dẽ varie
psalmi canebant̄. Nã alij q̇nquaginta.
alij pl'es. alij pauciores dicebãt. Sed an
gelo reuelãte patres ↄuenerũt vt. xij. di
cerent̄. Qui psalmi bini ꝛ bini dicunt̄.
ad notandũ ꝙ sine charitate q̄ ad min⁹
inter duos ↄsistit laudes nr̄e vel oꝑa no
stra nihil ꝓsunt. In quibusdã vero ec-
clesijs in dieb⁹ ꝓfestis inter duos psal-
mos gl'ia patri interponit̄. ad notãduz
ꝙ xp̄s est dei ꝛ hoĩm mediator. In alijs
ꝟo ecc'ijs duo psalmi sub vno gl'ia pa-
tri terminant̄. ad notandũ ꝙ laudes no
stre tũc deo accepte sunt si in charitate
maneam⁹. ꝛ sic inter duos psalmos ni-
hil interponũt. q2 inter deũ ꝛ ꝓximũ i
quoꝝ dilectõe charitas ꝓprie ↄsistit me
diũ nõ h2. Et s̄m h̄ in. xij. ps̄. sexies tãtũ
gl'a pr̄i d2. sic̄ sex sũt mũdi etates. Pre-
terea sicut hoi a natiuitate vsqꝫ i finẽ vi-
te sex etates naturał'r accidũt. ita in q̇ti-
dião noct̄no sexies d2 gl'a pr̄i. vt r̄colam⁹
q2 vsqꝫ i finẽ i dilectiõe ꝑseuerare dẽm⁹
Propt̄ eãdẽ etiã cãz tũc sex antiph̄e di-
cunt̄ q̄ q̇d significẽt i ꝓhemio dictũ est
Vł' ꝓpt̄ sex oꝑa mie. q̄ si obs̄uauerim⁹
de tenebris hui⁹ noct̄ vł' mort̄ ad verã
lucẽ ꝛ vitã ꝑueniem⁹ et̄naz. Tres q̇z lecti
ones q̄ tũc dicũt̄ doctrinã electoꝝ triuz
tꝑm significãt. Et cũ ipis int̄polate tria
rñsoria dicunt̄. ad notãdũ ꝙ q̇cq̇d electi
in tribus temꝑib⁹ docuerũt ꝛ quicquid
i trib⁹ etatib⁹ agim⁹ ad dñi trinitatẽ refe
rimus. et trinitatem in fide spe ꝛ chari
tate glorificamus. Responsoria enim a
respondendo dicuntur. Ad hoc tres le
ctiones dicuntur. quia domin⁹ tres po-
suit vigilias dicens. Si in prima. si in
scᵭa. si in tertia vigilia venerit. Et ita in
uenerit. bt̄i sũt s̄ui illi. Que tres vigilie
tres etates designãt. s. puericiã. iuuẽtu-
tem ꝛ senectutẽ. in q̇bus bñ vigilando

deū laūdare debem⁹. Et nō ꝙ psalmo-
dia triū nocturnoꝝ tā dn̄icaliū ꝗ̄ feria-
lium dieta vocat̄. Vn̄ Exo.c.iij. Viam
triū dieꝝ ibim⁹ in solitudinē. Sane
Greg.vij. ꝯstituit vt in die resurrectōis
vsqꝫ in sabbatū in alb. ⁊ i die pentheco-
stes vsqꝫ in sabbatū eiusdē tres psalmi
tm̄ ad nocturnos. tres q̄ꝫ lectōes dican
tur. Diebus vo alijs dieb⁹ ꝑ totū annū
si festiuitas est. nouem lectiones legan
tur. Alijs vo diebus.s. in ferijs duode-
cim psalmi ⁊ tres lectiones legantur.
In dn̄icis vo diebus exceptis domicis
pasce ⁊ penthecostes. xviij. psalmi. ⁊. ix
lectiōes dicant̄. Illi āt q̄ singulis dieb⁹
ꝑter ebdomadas pasce ⁊ penthecostes
tm̄ tres psalmos ⁊ tres lectōes dicunt.
nō ex regl'a sctōꝝ patꝝ. ẜ ex fastidio h̄
facē ꝯprobāt̄. Nocturnis finitꝫ cāpāe
pulsant̄. ⁊ te deū laudam⁹ alta voce cā-
tatur ad notandū ꝙ manifeste ⁊ mirifi-
ce eccia tpe gr̄e laudat deū. ⁊ ad signifi
candū ꝙ si bonis oꝑibus doctrine sctē
bn̄ respōderim⁹ ad celestē laudē cū an
gelis ꝑueniem⁹. Cant⁹ q̄ꝫ tūc alta voce
factus gaudiū mulieris de dragma ꝑ-
dita inuenta desigt̄. Qꝛ vo finis eiusdē
cantici ibi Per singulos dies ⁊c. ⁊ alij
versus sequētes alti⁹ canunt̄. significat
cōgratulationē vicinaꝝ. quā mulieri ꝓ
pter dragmā repertā fecerūt. Cōpulsa-
tio vo campanaꝝ cōuocationē vicinaꝝ
repn̄tat. In q̄busdā etiā ecclesijs lumi-
naria accendunt̄ Nam ⁊ mulier ip̄a lu
cerna accēsa totā domū auertit. Hoc ēt
significat ꝙ eccl'ia catholica ꝑ xp̄m ex-
trahit̄ de inferno. Vel ip̄e hymn⁹ futu-
rum gaudiū ⁊ leticiā repn̄tat quā eccia
requiescens a laboribus suis est in die
iudicij cōsecutura. Et est sciendū ꝙ cū
beatus Ambrosius beatū Augustinū
de manicheis cōuersum baptisasset di-
xit. Te deū laudam⁹. Augustin⁹ vo rn̄
dit. Te dn̄m confitemur. Et illo dicēte
Te eternū patrem. ille rn̄dit. Tibi om̄s
angeli ⁊c. ⁊ sic totū illū hymnū alterna
composuerunt. Post te deum lauda-
mus. vel qn̄ illud non dicit̄. post om̄es
lectiones ⁊ rn̄soria dicit̄ vsus a sacerdo
te. ꝑ quē excitat audiētes. vt in dei lau-
de ꝑmaneant. Et dicit̄ voce magis de-
missa. ad notandū ꝙ nō ꝓdest clamor
vocis nisi assit clamor cordis. Verū
beat⁹ Benedict⁹ aliter officiū noctꝫ or-
dinauit. non tn̄ dissentiens a p̄missa ec-
clesie ordinatione. vel illi in aliquo cō-
tradicens. ẜ ordini suo quoddā peculi-
are cōstituens. Ip̄e nāqꝫ instituit semel
dici De⁹ in adiutoriū meū intēde. ⁊ ter.
Dn̄e labia mea aꝑies ꝓpter reuerentiā
vnitatꝫ ⁊ trinitatꝫ. Deīde psalmū. Dn̄e
q̄d multiplicati. eo ꝙ a somno surgens
dicit in eo. Ego dormiui ⁊ somnū cepi
⁊c. Deinde in p̄mo nocturno sex psal-
mos ⁊ quatuor lectō es cū totidē rn̄sori
is cantari instituit. ⁊ totidez in scdo. ꝑ h̄
vitam ꝯtemplatiuā innuens ⁊ actiuam
Senarius em̄ psalmoꝝ numer⁹ vitam
designat actiuā. in qua sex miscōie oꝑa
conuenit exerceri. si q̄s ad cōtemplati-
ue vite ꝑfectionē voluerit ꝑuenire q̄ ꝑ
quatuor euāgelia designat̄ ⁊ ꝑ quatuor
lectiones sil'r figurat̄. Quaternari⁹ qui
dem nūerus apō monachos q̄dratam
stabilitatem ⁊ euangelicam in sanctis
exprimit. seu quadruplicē sensum scri-
pturarum propter quadrigas amina-
dab. i. historialem. allegoricum. tropo-
logicum. ⁊ anagogicum. In tercio vo
nocturno tria cantica cantari instituit
in laudem trinitatis. a qua nobis vite
perfectionem dari cum charitate credi
mus ⁊ speramus. Cantantur autem il
la cantica cum alleluia quod est canti-
cum celestis leticie. vt per hec totaz tri
nitatem esse dignam celesti laude ostē
datur. ⁊ ad quam plene laudādam nō
sufficit laus humana. Quatuor vo le-
ctiōes de euāgelio q̄ sequunt̄ significāt
ꝙ laudatores dei ꝑ q̄tuor euangelistaꝝ

doctrinā debēt esse q̄ttuor virtutibus in
signiti. ꝑ q̄ttuor etiā rn̄soria laudātium
alacritas designat. Sz ne hic bonū agē-
tes illud sibi ascribāt. ſ totuz dei laudi
attribuāt. ⁊ se illi⁹ seruos ondant subiū
git. Te deū laudam⁹. Postea legit euā
geliū qđ significat denariū. i. vitā eternā
q̄ digne deū laudātibus in fine reddet.
Ad qđ sequit amē. i. fiat nobis. quod ex
euāgelio credim⁹ ⁊ speram⁹. Hymnus
vero q̄ sequit. scz Te decet laus ⁊c. gau
diū qđ scti post laborē hn̄t de remune-
ratōe denarij significat. Monachi autē
nunq̄ nouē lectōes dicūt nisi in exequi
is mortuoꝝ. Vn̄ ⁊ in triduo ante pasca
nouē dicūt q̄si exeq̄as dn̄i repn̄tantes.
Ad laudes aūt instituit psalmū illum.
Deus misereat nr̄i. p̄mo absq̄ antipho
na decātari. Tū q2 tenebris fatiscētibus
dilucule matutine laudes cātant ⁊ i eo
dr. Illuminet vultū suū sup nos. Tum
q2 hoc officiū ad dn̄i ptinet resurrectōz
ꝑ quā accepim⁹ misericordiā ⁊ benedi-
ctionē. Rursus monachi dn̄icam orōnē
in voce dicūt ꝓpter simplices q̄ eam nō
intelligūt. aut obliuiscunt. ⁊ ꝓpt. r versu
tos q̄ spinā odij gerētes in corde fratrez
odiūt. nolētes dicere. Dimitte nobis de
bita nr̄a sicut ⁊ nos dimittim⁹ debitori-
bus nr̄is. Hoc igit dicere cōpellunt in
publico. vt purgent ab illo vicio tā in fi
ne noctis. i. in matutinis laudib⁹. q̄ i fi
ne diei. i. in vespis. vt noctē aut diē non
ptrāseāt sine recōciliatōe fratr. In alijs
aūt horis nō dicūt in voce. q2 sepe ꝯtin
git fratri frēm irasci. ⁊ quodā furoris i-
petu cōmoueri. q̄ licet statim animū n̄
cohibeat. expectādus tn̄ est ad veniam
Sufficit em̄ si sol non oriat sup iracūdi
am ei⁹. nec etiā occidat. sicut dicit apl's
Dicūt etiā q̄ttuor solūmō psalmos ad
vespas. put in. vj. pte sub ti. de tpe dicet

Non vacat etiā a misterio q̄ mona-
chi se toto corpe ab oriente in occiden-
tē girāt. significātes deū vbiq̄ adorādū
fore. quasi vbiq̄ pn̄tem. vel q2 rōnabili
motu ab ortu nr̄e natiuitatis vsq̄ ad oc
casum mortis eū seq̄ tenemur. sicut ⁊ fir
mamētū naturaliter vertit ab oriēte in
occidentē. Hoc etiā quedā designāt ec-
clesie in q̄bus dicētes. gl'ia pr̄i se iclināt
ad orientē ⁊ sb̄dētes. sic̄ erat ⁊c. se vertūt
in occidentē. Deuotio em̄ in diuinis of
ficijs est seruāda. Quia vero monachoꝝ
officiū ad nos nō ptinet ad pn̄s de illo
sufficiat hoc dixisse. Vltimo nota q̄
monachoꝝ ordo figurā cherubin q̄ int
angeloꝝ ordines eximior p̄dicat habe-
re ꝓbat. Nā sicut cherubin ita ⁊ mona
chi sex alis velāt. dicēte scriptura. Sex
ale vni ⁊ sex ale alteri. Due q̄dē in capu
tio quo caput tegit demōstrāt. Illud ve
ro tunice qđ brachijs extendit siue dex
tra siue leua. alias duas dicim⁹ eē alas
⁊ an̄ ⁊ retro alias duas. et sic illud quo-
corp⁹ tegit sex alaꝝ numeꝝ implere asse
rit. Habit⁹ quoq̄ eoꝝ habitū imitatur
sctōꝝ. De Helia nāq̄ legit. Vir pilos⁹
et zona pellicea accinct⁹ renib⁹. Et d ip-
so ⁊ de illis similib⁹ dicit apl's. Circūie
rūt in melotis ⁊ in pellib⁹ caprinis. Et
de Johe baptista inq̄t euāgelista. Zona
pellicea circa lūbos ei⁹. Adhuc cuculla
monachoꝝ sumpta ē a collobijs apl'oꝝ
q̄ vt dalmatica formabant. ⁊ in eis for-
ma crucis p̄ferebat. q2 illi se vicijs ⁊ cō
cupiscētijs crucifigebāt. Ei⁹ nigredo est
mundi contemptus. longitudo perse-
uerantia in bono

De laudibus matutinis.

Sunt nōnulli qui
hesdre ordinē seq̄ntes. de q̄ in
p̄ncipio hui⁹ ptis dictū ē. matu-
tinas laudes a nocturnis diuidūt. illas
fore ꝑ se officiū asserētes. ⁊ mane auro-
ra rutilante illas dicentes ꝓut in ti. ꝓ-
ximo dictū est. Tali nāq̄ hora xp̄us vi-
ctor a mortuis resurrexit. Vn̄ Marc⁹.
Surgēs ih̄s mane prima sabbati. Vel

ſaltē eiꝰs reſurrectio in matutino noti-
ficata eſt. Tali etiā hora ſupra mare am
bulauit. Merito ğ in hac hora laudan-
dus eſt vt ipe qui nos p ſctām ſuā reſur
rectōz ſaluauit ſupra mare huiꝰſecli noſ
ire faciat ſicco veſtigio. ſicut petꝝ. Hac
etiā hora mundū ⁊ angelos creauit. q̄
ſtatim poſt creatōz ſuam cātico laudes
creatori ſuo iubilauerūt. Laudes ğ ma
tutinas rubeſcēte aurora dicūt. ſ. in q̄r-
ta vigilia quā lucifer totā illuſtrat qui ⁊
matutinꝰ dr a mane qḋ eſt lumē. qꝛ nob
lumē mane reducit ad coronā glorie ob
tinendā. iuxta illud. Nō ſit vobis vanū
mane ſurgere añ lucē. qꝛ ꝓmiſit dñs co
ronā vigilātibꝰ. Quid aūt ſignificet tē-
pus matutine laudis dictū eſt in ṗnci-
pio p̄cedentis tractatꝰ. Dicunt̄ aūt lau
des. qꝛ illud officiū laudē p̄cipue ſonat
diuinā. quā ei facimꝰ ꝓ eo ꝙ a tenebris
erroris nos ad lucē ſeu viā veritatis re-
duxit. ⁊ ad tēptatōeſ diaboli repellēdaſ
Vñ Iſa. xxvj. Expgiſcimini ⁊ laudate
q̄ habitatis in puluere. qꝛ ros lucis eſt.
De h̄ matutinali officio dicit propheta.
Ad te de luce vigilo deꝰ. Sane matu
tinū ⁊ veſptinū officiū ideo canimꝰ q̄ſi
dño iuge ſacrificiū offeramꝰ. Offerebāt
eñ dño in ve. teſt. iuge ſacrificiū. i. māe
⁊ veſpe. Sed veſptinū digniꝰ erat matu
tino. qꝛ pinguiꝰ vt mūdi dicūt. ꝓut ſub
veſpis dicet̄. Nos aūt p matutinū offici
um intelligimꝰ legē. p veſpertinū ſalua
toris paſſionē. q̄ in veſpa mūdi. ſ. in ſex-
ta etate obtulit ſe deo patri ꝓ nob. Vñ
eleuatio manuū meaꝝ ſacrificiū veſpti
nū. Rñdet aūt hoc officiū illi. qꝛ ibi pſal
mi ponunt̄ ſub q̄nqꝫ diſtinctōibꝰ p glia
patri ſicut ⁊ hic. Itē ibi ⁊ hic hymnꝰ cū
lectōe ⁊ v̄ſiculo. Ibi etiā cāticū marie ⁊
hic canticū zacharie. Quia v̄o officiuꝫ
veſptinū dignius eſt ꝓpter rem dignio-
rem quā ſignificat. oīa in maioribꝰ ſolē-
nitatibus in veſptino ſolēnius cātamuſ
q̄ꝫ in matutino. rñſoriū interponentes.

Iſidorus dicit in li. ethi. ꝙ officiū matu
tinū eſt in lucis initio ſic appellatum a
ſtella lucifero. q̄ orit̄ mane inchoante vt
dictū eſt. Hoc officiū laudū plenuꝫ eſt
laudibꝰ. ꝓut dictū eſt in ṗncipio p̄cedē
tis tractatꝰ. ad q̄s ſacerdos p verſuꝫ quē
p̄mittit excitat auditores. q̄ eſt q̄ñqꝫ. In
matutinis meditabor in te. q̄ñqꝫ. Excel
ſus ſup oēs gentes dñs. Vl' aliꝰ. Et dei
de diuinū implorat auxiliū dicēs. Deꝰ
in adiutoriū meū intēde. Poſtmodum
chorꝰ ad idē feſtinās auxiliū in ſumma
trinitate gl'ificat deū dicēs. Dñe ad ad-
iuuādū me feſtina. Glia patri. Deinde
antipħa inchoat̄. Circa qḋ notandū eſt
ꝙ quedā eccl'ie in dñicis q̄ ſunt a prima
dñica poſt epiphaniam vſqꝫ ad ſeptua
geſimā. ⁊ ab octaua penthe. vſqꝫ ad ad-
uentū dñi. canūt ad laudes all'a loco an
tiphone ꝓ oibus pſalmis. Tū qꝛ vt pre
miſſum eſt h̄ officiū laudibꝰ eſt plenum
All'a eñ laus eſt angelica. Tū qꝛ dñici
dies reſurrectōz repſentāt. Sicut ğ in tē
pore paſcali qḋ eſt reſurrectōis. all'a mł
tiplicat̄. ſic merito ⁊ in eis debet multi-
plicari. Et eſt attēdendū ꝙ i dñicis q̄ ſt
ab octaua ephie vſqꝫ ad ſeptuageſimaꝫ
ꝯcinūt all'a. iuxta cantum quarūdā anti
phonaꝝ ad natiuitatē dñi ptinētiū. In
dominicis vero que ſunt ab octaua pen
thecoſtes. vſqꝫ ad aduentuꝫ cātant all'a.
iuxta cantū ferialiū antiphonaꝝ q̄ dicū
tur ad bñdictus ⁊ ꝺ ipo ſumunt̄. Quia
igit̄ in ſingulis dñicis ꝓ varietate anti-
phonaꝝ ipaꝝ etiā cātus in all'a variant̄
ideo iuxta breuitatē vl' ꝓlixitatē cuiuſ
libet antipħe. iuxta cuiꝰ cantū canit̄. mł
tiplicat̄ vl' minuit̄ in ſingul' dñicis nūe
rus all'a. Ad hec iḋ in all'a certꝰ numerꝰ
nō p̄finitur. qm̄ deuote aīe certꝰ numerꝰ
vel modus in laudādo deū p̄ſigi nō pt.
In aliȷs v̄o eccl'ijs paſſim in oibus dñi
cis ad pmos tres pſalmoſ loco antipħe
q̄ſi ad intonandū pſalmos bis cōcinūt
all'a. ad inſinuādū ꝙ in dei laudē ex ca

ritãtis feruore ꝓcedunt. Nec cãtant il-
lud iuxta alicuiꝰ antiphe cãtũ. ad notã-
dũ ꝙ iuxta aplm charitas nõ emulatur
Ad psalmũ vo Bñdicite cãtat antipho
nã. tres pueri. cui nec iubilꝰ nec all'a sbij
cit ꝓpter rõnes infra scriptas. Ad psal-
mũ vo Laudate do. ter dicũt loco anti-
phõe all'a. nõ iuxta alicuiꝰ antiphe can-
tũ. sed dũtaxat ad inchoãdõ psalmum.
Ter aũt dr Primo qꝛ rñdet tribus psal
mis sub ipo psalmo Laudate ꝓtentis.
Scdo ꝓpter triplicẽ ordinẽ iustoꝝ deũ
laudantiũ. de q̃ infra dicet. Porro i lau
dibus matutis q̃nqꝫ psalmi dicunt. vt
q̃nqꝫ sensuũ reꝑatio notet. ꝛ ꝓpter q̃nqꝫ
statꝰ eccl'ie. Primꝰ ps est. Dñs regna-
uit. in q̃ laudat deꝰ. q̃ firmauit orbẽ ter-
re. s. in fide ꝛ i resurrectõe. Et iõ h psal-
mus ꝑtinet ad regnũ xpi. Scõs est Iu-
bilate. q̃ ꝑtinet ad ꝯfessores. Vñ ibi dr.
Introite portas eiꝰ in ꝯfessiõe. Et recte
incipit a iubilo. qm̃ ꝯfessio valde placet
deo. Tertiꝰ est. Deꝰ deus meus ꝛc. q̃ sigt
statũ martyrũ q̃ sitiũt ad dñm. vñ dr ibi
Sitiuit in te aĩa mea. Et qm̃ tota nr̃a si
tis ꝛ intẽtio esse debet in trinitate. ꝛ ad
trinitatẽ. iõ sequit ps. Deꝰ misereat no-
stri. in q̃ tota trinitas notat dũ ibi dicit.
Bñdicat nos deꝰ deus noster. benedicat
nos deꝰ ꝛc. Dicit em̃ ter deꝰ ꝓpter pr̃ez
ꝛ filiũ ꝛ spm̃ sctm̃. Quartꝰ ẽ cãticũ triũ
pueroꝝ. Bñdicite. qd est Daniel. iij. ca.
significãs statũ antixpi. vt iã infra dicet
ꝛ in fine huiꝰ psalmi nõ dr Gl'ia patri.
Primo qꝛ ꝓpter ꝯfessionẽ fidei ꝓiecti sũt
tres pueri i caminũ ignis. in q̃ facto ma
xime deo ꝛ trinitati derogatũ est. Scdo
qꝛ vltimꝰ vsus illiꝰ psalmi idez dicit qd
gl'ia pr̃i. ꝛ in diuinis scripturis nihil de-
bet supuacuũ esse. Tertio qꝛ in ipo psal
mo distincte tota trinitas notificat. ꝛ lau
dat deꝰ i creaturis. Rursus dũ ps. ille dr
nec sedere nec genua flectere debemus
sicut dicet sub sabbato q̃ttuor tẽpoꝝ ꝓ-
me hebdomade q̃dragesime. Quintus
psalmus est. Laudate dñm. in q̃ statꝰ il-
le notat qñ post mortẽ antixpi ꝯuertent-
tur iudei. vt iã dicet. ꝛ in fine eiꝰ dr gl'ia
patri. ad ostendendũ ꝙ ꝑ bonã oꝑationez
sociabimur angelis. q̃ incessanter deuz
laudãt. Põt etiã dici ꝙ in laudibus
octo psalmi dicunt. qꝛ officiũ istud my-
stice recolit statũ eccl'ie ab initio aposto
lice stabilitatis. vsqꝫ ad ꝑfectõz electorũ
q̃ in fine mũdi futuri sunt. sub quo sta-
tu octo ordies eccle siue electoꝝ i eccl'ia
sctã ꝑ baptismũ saluari reꝑiunt. sic ꝛ i ar
ca noe octo aĩe illos significãtes ꝑ arcã
saluate sũt. Per diluuiũ em̃ baptismꝰ.
ꝑ arcã vo eccl'ia significat. Primꝰ ordo
fuit eccl'ie ꝓmitiue in iudaico populo
ꝯuersantis. q̃ ꝑ xpi p̃dicatõz reformata
ꝛ edificata ẽ. sicut monstrat ille primus
psalmus. Dñs regnauit. in primo eius
versu. vbi de saluatoris regno ꝛ de ipsiꝰ
agit potestate. In scdo versu agit d fũ-
datione eccl'ie q̃ tunc cepit fieri suꝑ illd
fundametũ qd est xps. iuxta apl'm. De
quo etiã fundamẽto i ti. eiusdẽ psalmi
habet. Cantat ergo hic psalmus in lau
dibus. qꝛ ꝯtinet laudes xpi. Secundus
ordo fuit primitiue ecclesie intrãtis ad
gẽtes ꝑ predicationẽ dñi ꝛ apostoloruz
monẽtiũ oẽm terrã. i. oẽm gentẽ ad iu-
bilandũ deo. qd monstrat scõs psalmꝰ.
Iubilate deo om̃is terra. Tertius ordo
fuit credentis gentilitatis. quã tertius
psalmus. Deus deus meus demõstrat
offerre gratias ꝛ beniuolentiam aposto
lorum vocationi. Quartus erit resipi-
scentis iudaici populi per Enoch ꝛ He
lyam conuersi quem ille quartus psal-
mus. Deus misereatur nostri. monstrat
ad deum reuersum poscere misericordi-
am eius. et tunc gaudebũt se cognosce-
re viam dei quam in gentibus esse co-
gnoscent. Quintus erit eorum qui fu-
turi sunt temꝑe antixpi. in cuius figurã

ꝑcessit nabuchodonosoꝛ.qui licet tribu
labit sanctos vtriusqꝫ ppl'i.non tñ desi-
stent bñdicere deũ adinstar triũ puero-
rum q̊s deꝰ liberauit de camino ignis.
q̇.ꝑ illõ q̇ntũ canticũ Bñdicite.recolunt
Eo em̃ tp̃e iusti purgabunt velut in ca
mino ignis.nõ tñ vrent.ẜ ibi accipient
formã auri. Vñ Joh.in apoc.vidit pe
des eius sil'es auricalco sicut in camio
ardenti. Vñ rite sequit iste psalmus.⁊
ꝓpter tribulationẽ quã desig̃t antipho-
na illius sine all'a ⁊ ip̃e sine gl'ia p̃ri cã-
tatur. Hymnꝰ ãt ip̃e tres hꝫ distinctões
In p̃ma inuitant supiores creature ad
laudẽ creatoris.s.q̃ sunt supra celũ q̃ in
celo.⁊ q̃ in aere. In scd̃a inuitant ad h̃
creature terrene ⁊ q̃ mouent in aq̇s. In
tercia inuitant oẽs sp̃us ⁊ aie vt cũ om
ni creatura dñm bñdicamꝰ.qꝛ sicut tres
pueri Nabuchodonosoꝛ ⁊ caminũ ig-
nis sic ⁊ nos diabolũ ⁊ iferni incendiũ
euasimꝰ.Ceteꝝ h̃ canticũ bñ ꝯuenit di
ei dñico ⁊ cuilibet festiuo qꝛ in p̃ia die
dñs vniuersa creauit ⁊ ꝑ suã resurrecti-
onem postmodũ inouauit.ideoqꝫ in ea
die ⁊ i festꝫ q̃ resurrectionẽ dñicã imitãt
dr̃.in quo dei creature ad creatoris lau
dem inuitant. Hinc ẽt ẽ ꝙ eedẽ laudes
sũt i dñicꝫ diebꝰ ⁊ festiuitatibꝰ sctõꝝ.⁊ i
tp̃e pascali.qꝛ repñtant gaudia resurre-
ctionis xp̃i ⁊ nr̃e. Sextꝰ septimꝰ ⁊ octa-
uus erit eoꝝ q̇ vniuersaliter ex tribꝰ mũ
di ptibꝰ.s.ex asya.affrica.⁊ europa.con
uertendi ⁊ colligẽdi sunt.q̇ ptꝰ antixp̃i
ꝑsecutionẽ ⁊ eiꝰ mortẽ maiore pace fru
ent vsqꝫ in diẽ iudicij q̃ nũc hẽat eccl'ia.
Tũc ei erit senectꝰ i mia vberi. In q̃ q̇e-
te triplex ordo iustoꝝ.s.ꝯiugati.ꝯtinen
tes.⁊ v̓gines.q̊s iob noe ⁊ daniel expri
mũt.⁊ gñaliter vniuersi sct̃i q̊bꝰ aureola
debet.q̇ in tribꝰ mõi ptibꝰ de tribulati-
one euadẽt.regnaturi cũ sp̃õso ecclesie
celebrabũt laudes dei.que cõtinent in
illis tribus psalmis.s. Laudate dñm d̃
celis. Cantate dño canticũ.⁊ Laudate
dñm in sanctis. Querit ãt q̃re hi tres
psalmi sub vna antiphõa ⁊ etiã sb̃ vno
gloria p̃ri dicunt. Rñdet id̃o.quia pre-
missi sextus septimꝰ ⁊ octauus ordines
electoꝝ.q̇ ex dictꝫ tribꝰ mõi ptibꝰ colli-
gent.sine aliquo interuallo simul erũt
⁊ pariter glorificabunt. Continent em̃
ip̃i tres psalmi triumphũ de mũdo car
ne ⁊ diabolo.⁊ qm̃ vnũ sine alio nõ ha-
betur.ideo merito ꝯiungunt. Queri
tur quare premissi duo psalmi.s. Deus
deus meus.⁊ Deus misereat nostri.cõ
binant ⁊ sub vno gl'ia p̃ri ⁊ sub vna an-
tiphona dicunt. Ad quod quadruplex
est responsio. P̃rio qꝛ psalmꝰ Deꝰ deꝰ
meus significat sitim ad deũ.i psalmo
Deus misereat nr̃i trinitas notat vt s̃.
Ad significandum igit sitim ⁊ deside-
rium continuũ ad deũ h̃ fit. Scd̃o ad
notandũ ꝙ añ ꝑsecutionẽ antixp̃i ppl's
credentis gentilitatis.q̇ recolit ꝑ psal-
mum Deus deꝰ meus ⁊ iudaicus ppl's
resipiscens qui recolit ꝑ psalmũ. Deus
misereat nr̃i.vnũ erunt in fide.⁊ postq̃
hi cõiuncti erũt veniet antixp̃i tribula-
tio.vt p̃missum est. Tertio qꝛ primus
psalmꝰ illoꝝ significat dilectionem dei
Vñ ibi dr̃. Sitiuit in te aia mea ⁊c̃. Se
cundus dilectionẽ ꝓximi. Vñ ibi dicit
Cognoscamus in omibus gentibꝰ sa-
lutare tuũ. Que ita cõnexe sunt vt vna
sine altera in xp̃iana professione nõ ha
betur. Quarto quia gratia quam eccle
sia in primo psalmo sitire videtur. In
secundo collata eẽ monstratur. Vnde
ad gratiarũ actionem inuitatur cum di
citur ibi. Confiteantur tibi populi de-
us ⁊c̃. Rursus ideo in fine ipsius psal-
mi Deus deus meus.non dicitur glo-
ria patri.quia in eo agit de miseria hu-
mani generis. Vnde ibi dicit. Sitiuit
in te anima. Non enim omnes psalmi
de miserijs multisqꝫ alijs aduersitatibꝰ
tractantes.laudant illum pro illis: q̇d
tamen deberent. Sed sequenti psalmo

scꝫ Deus misereat̄ subijcit̄ gl̄ia pr̄i.q꞉ i eo agit̄ de miscd̄ia dei ꝑ quā generi hu mano bona cōferunt̄ et mala remouent̄ Ceteꝝ ꝑdicti duo psalmi.⁊ psalmus il le Laudate dn̄m. nunq̄ʒ variant̄. ad si gnificādū ꝙ sine fide et desiderio trini tatis q̄ i p̄missis duobꝰ psalmis vnit̄ ex p̄mūt̄.⁊ sine laude dei q̄ ꝑ psalmū Lau date designat̄.nunq̄ʒ xp̄ianus esse debꝫ Querit̄ ergo quare eccīa in psalmo il lo Jubilate.ad iubilanduꝫ nos inuitat. ⁊ tn̄ ip̄a nō iubilat. Ad qd̄ dici pōt.ꝙ of ficiū laudū dn̄i resurrectionē significat q̄ iā completa in capite.s.in xp̄o adhuc est in mēbris implēda. Ad notādū igit̄ ꝙ iā in ꝑte impleta ē. nō dr̄ iubilꝰ i fine antiphonaꝝ.p̄sertim illaꝝ q̄ dicūt̄ suꝑ psalmos in q̄bꝰ fit mentio de resurrecti one.Est em̄ iubilus cantus spe gl̄ie ꝯce ptus.Quia v̄o resurrectio adhuc i mē bris iplenda ē.iō in q̄busdā antiphōis iubilꝰ dr̄.vn̄ ⁊ in t̄pe pascali i v̄siculis ⁊ rn̄sorijs ⁊ in all'a iubilamꝰ ꝓpter nr̄am resurrectōem quā speramꝰ.quā q꞉ non videmꝰ.nec adhuc plene exp̄mere pos sumus.iō ꝑ vocē nō significatiuā iubi lamus. In antiphonis g̃ nō fit iubilus ꝓpter resurrectōnē dn̄i q̄ impleta ē.nec etiā in ātiphonis laudū.in q̄ꝝ psalmis mētio fit de resurrectōe dn̄i .vt in p̄mis tribꝰ psalmis.nec i fine antiphone q̄rti psalmi.q꞉ nabuchodonosor vidēs tres pueros in camino ignis positos. vidit ⁊ quartū cū eis.s.xp̄m eos consolantē. Qui em̄ in tribulatōne sunt h̄ solū orāt ne deficiāt.⁊ potius ē tūc locꝰ timēdi q̄ʒ sperādi.iō in fine ātiphone huiꝰ psalmi nō dr̄ iubilꝰ.p̄serti q꞉ in tribulatōe sctō rū gl̄ia dei non apparet.Sꝫ in fine anti phone q̄ dr̄ supra psalmū Laudate dn̄ꝫ dr̄ iubilus.q꞉ in illo nō fit mentio de re surrectione.sed de spe glorie quā expe ctamus.ex qua est iubilus. De hoc iu bilo dictum est in prohemio huiꝰ ꝑtis.

Porro primus psalmus laudum in dominic̄.s.Dn̄s regnauit.q̄ est psalmꝰ leticie.cōmutat̄ in ferijs i psalmū Mi serere mei deus. q̄ est psalmꝰ penitētia lis. Circa qd̄ notandū est ꝙ dies dn̄ici ⁊ festiui recolūt resurrectionē sanctorū.q̄ fuerūt ab inicio ⁊ erūt vsq̄ʒ in finē seculi Vn̄ in dn̄icalibus et festiuis laudibus recolentes regnū dn̄i post eius resurre ctionē a morte corporis.siue gloriā re surrectionis electoꝝ canimus psalmuꝫ Dn̄s regnauit.qui tamē in dn̄icis dicit̄ ad primā a septuagesima vsq̄ʒ ad pasca ꝓut ibi dicet̄. Dies v̄o feriales recolūt ꝑegrinationē ipsoꝝ sanctoꝝ ⁊ penitētiā Et iō in ferialibus laudibus dicimꝰ pri mū psalmū.s. Miserere mei deus.reco lentes nostrā resurrectionē a morte aīa rum ꝑ penitentiā.siue electorū ꝑegrina tioneꝫ et penitentiā siue cōuersionem. Quia em̄ iudei ad petri predicatōeꝫ cō puncti corde et cōuersi. illū freq̄ntabāt inde inoleuit vsus.vt et nos qui de gen tili errore cōuersi sumus.illū in officijs freq̄ntemus q̄tenus ad cōuersionē ⁊ pe nitentiā ꝓuocemur ꝑ quā resurgere va leamus. De hoc etiā psalmo sub p̄ma dicet̄. Ad hoc loco scd̄i psalmi.s.iubila te.qui in dn̄icis ⁊ festiuis dr̄ diebus sex psalmi in sex ferijs dicunt̄. Quia sicut primitiua eccīa sctōꝝ p̄dicatione here ditatē accepit ⁊ post ad gentes intrauit ⁊ sic gentilitas credidit. ⁊ sicut iudaicꝰ ppl'us sanctoꝝ p̄dicatione resipiscet in fine. ⁊ q̄ sub t̄pe antichristi futuri sunt tribulationē euadēt.⁊ ppl'i post eiꝰ p̄di cationē ex tribus mūdi ꝑtibus colligēt̄ vt p̄missuꝫ ē.ita ⁊ i loco psalmi Jubila te.q̄ sctōꝝ p̄dicationē cōtinet dr̄ in scd̄a feria psalmus Verba mea.q̄ est vox ec clesie ad hereditatem domini vocate. In septuagesimo vero psalmus Con fitemini. prout ibi dicetur. Et in tercia feria psalmus Judica me deus. qui re colit quādo primitiua ecclesia intrauit ad gentes. Et in quarta feria psalmus

Te decet.q̄ cantaꝛ in figura gentiū q̄ ab
idolis cōuersi sunt ad deū. Et in quita
feria ps̄. Dñe refugiū. q̄ sic intitulatur
Dño moysi hois dei. cōgruēs resipiscē
tie iudeoꝝ. Et in sexta feria ps̄. Dñe ex
audi orationē meā. quē dauid cātauit
qñ filius suus eū ꝑsequebaꝛ. ꝑsecutōez
antichristi significans. Et sabbato ps̄.
Bonū est confiteri dño. qui sic intitula
tur. Psalmus cātici in die sabbati.i. in
die quietis. figurās sanctos a trib⁹ mu-
di collectos post antixp̄i ꝑsecutionē fo
re in quiete mansuros. ꝛ dño cōfiteri et
psallere. Premissi ergo sex psalmi ĩdo
ita hic ordināꝛ vt in eis notari possit or-
do christiane ꝯuersatōis. Sex loco
psal. Bñdicite. sex cātica in sex ferijs di
cunꝛ. qꝛ sicut psalmus ille ꝯtinet gratia
rūactiones triū pueroꝝ. ita ꝛ in cāticis
ꝯtinenꝛ grārumactiones electorū. Taľ
eñ est differentia inter psalmū ꝛ cāticū
qualis inter bonā opationē ꝛ grārum-
actionem. Moyses eñ legiꝛ prim⁹ om
niū instituisse cātica. qñ pharao sbmer-
sus est. Deinde delbora non ignobilis
femina in libro iudicū. Postea ꝛ viri et
femine. Cāticū ē vox humana. psalm⁹
vo est qd̄ cantaꝛ ad psalterium. Item
psalmus demonstrat opera electoꝝ illi
us ordinis quē significāt acta post con
uersionē. Canticū vero ostendit laudē
dei ꝓ eisdem opibus. De cāticis diceꝛ
in sexta parte sub sabbato sctō. Rursus
ideo ꝑ singulos dies feriales septima-
ne secūdus et quintus psalmi mutanꝛ.
qꝛ sex psalmi ꝛ sex cantica q̄ ꝑ sex dies
septimane cōmutanꝛ concordant in si-
gnificationib⁹ octo psalmis q̄ canunꝛ
in matutino dñicali. seu octo ordinib⁹
electorū. de quibus premissum ē. Nō
incongrue igiꝛ de die in diē ordinatim
canunꝛ quēadmodū et psalmi domini
calis matutini canunꝛ. seu quēadmo-
dū ordines electorum q̄bus concordāt
numeranꝛ. vt ꝑ eos electoꝝ ordines in
nouo testamento de tp̄e in tp̄s sic ordi-
natim fuisse ostēdanꝛ. Psalmi vo De
us deus meus ꝛ Laudate. nūq̄ꝫ cōmu-
tanꝛ nec ꝑtermittunꝛ. qꝛ nullū fuit tp̄s
nec erit. quo anime iustorū nō sitiāt ad
deū fontē viuū. et quo nō laudēt dñm
in excelsis. Vt aūt hec clarius pateāt
notādū est ꝙ q̄libet dictoꝝ sex psalmo
rū hꝫ in se hꝫ vocabulū mane vel eq̄pol
lēs. Mane aūt i sex diuidiꝛ.s. in mane
tpis. in mane pectoris. i mane nr̄e redē
ptōis. in mane hois. in mane eternitaꝛ
et in mane mūdialis ꝓsperitatis. Ma
ne tpis est iniciū et fundamētū fidei. de
quo dictū ē. Et factū ē vespe ꝛ mane di
es vn⁹. Mane pectoris ē iniciū grē. cū
scꝫ grā incipit lucere in corde. vñ Emit
te lucē tuā ꝛ mane exau. vo. me. Mane
nr̄e redemptōis est matutinū tp̄s quo
dñs nr̄ surrexit. vel ei⁹ resurrectio inno
tuit. vñ. Exit⁹ matutini ꝛ vespe delecta
beris. Mane hois ē puericia ei⁹ vel ado
lescentia in qua viret et floret. vñ Ma-
ne sicut herba transeat. mane floreat et
tran. vespere decidat induret ꝛ arescat.
Sepe aūt ē ꝙ hō mane puericie trāsit.
id ē moriꝛ. si vo eū ꝯtingat venire a ma
ne adolescētie in q̄ viret et floret. sepe ē
ꝙ ꝛ tūc transit. ꝙ si forte eū cōtingat ve
nire ad vesꝑaꝫ senectutis. tūc absq̄ꝫ du-
bio in mortē decidit. induaraꝛ vt cada-
uer. ꝛ arescit in puluere. Mane eterni-
tatis. ē iniciū eterne glīe. vñ Auditā fac
mihi mane miscdiam tuā.i. vocē mise-
ricordie tue.s. Venite bñdicti ꝛc̄. Ma-
ne mundialis ꝓsperitatis ē ip̄a ꝓsperi-
tas. vñ Ad annūciādū mane miscdiaꝫ
tuā ꝛc̄. Penitens ḡ solititus de aīa sua
mane tpis surgit ad orōnē vt possit dice
re. Mane astabo tibi et videbo. mane
exaudies vocē meam. Qd̄ hr̄ in primo
psalmo. Verba mea. Sex qꝛ orō eius
nō hꝫ effectū sine mane pectoris.i. sine
grē inicio ideo dic̄. Emitte lucē tu. Qd̄
hr̄ in secūdo ps̄. Judica me de⁹. Sꝫ qꝛ

mane pectoris pendet ex mane nr̄e re-
demptōis. ideo dicit. Exitus matutini.
Qđ est in tercio psal. Te decet ⁊c̄. Et q̄ꝛ
habito mane pectoris. qđ est effectꝰ ma
ne redemptōnis homo incipit sibi vile-
scere. Sequit̄. Mane sicut herba trāse
at ⁊c̄. Qđ hr̄ in quarto psalmo. s. Dn̄e
refugiū. Sȝ q̄ꝛ q̄ꝫto sibi quisq̄ꝫ magꝰ vi
lescit. tanto magis mane eternitatis af
fectat. idcirco dicitur. Auditam fac mi
hi mane miscd̄iam tuā. Qđ hr̄ in quin
to psalmo. Domine exaudi oꝛonē meā
Et quia nemo ad hoc ꝑuenit nisi q̄ lau
dat deum in aduersitate et ꝓsperitate.
ideo adiungit. Ad annunciandū mane
miscd̄iam tuaȝ ⁊c̄. Qđ hr̄ in sexto psal.
Bonū est ⁊c̄. Rursus sex psalmi q̄ ꝑ
singulas ferias mutant̄. ⁊ cantica q̄ in
illis dicunt̄ inter se cōueniunt. et ꝯgrue
possunt temporis gratie successibus co
aptari. In secūda nāq̄ꝫ feria recolit̄ sta-
tus primitiue eccie. q̄ sanctoꝝ p̄dicatōe
hereditatē accepit vt dictū est. vn̄ in illo
psal. Verba mea. orat eccia pro eterna
hereditate. quā ꝑ xp̄m percipit. quare i
ti. eisdē psalmi habet̄ in finē pro ea quā
consequit̄ hereditate. In cātico p̄o gra
tias agit dicens. Cōfitebor tibi dn̄e qm̄
iratus es mihi cōuersus est furor tuus
et consolatus es me. Qđ est ysa. xij. ca.
Reuera ira dei permāsit vsq̄ꝫ ad passio-
nē saluatoris. ȝ tunc cōuersus est dn̄s a
furore ⁊ cōsolatus est ecciam. apiens ei
ianuam celestis regni cum omnes priꝰ
ad inferos mitterent̄. Item in psalmo
solicitudinē suā ostendens ecclesia dic̄.
Mane astabo tibi ⁊ videbo ⁊c̄. In can
tico p̄o confidens dicit. Fortitudo mea
et laus mea dn̄s. i. ipse per quē sum for
tis ⁊ quē laudare teneor. Ad totaȝ igit̄
pertinet ecciam. qđ dicit̄. Verba mea
⁊c̄. sed specialiter ad primitiuam. cui ꝑ
apostolos primo facta est ꝓmissio eter
ne hereditatꝭ. ex tūc vexillū crucꝭ cepit i
natōibꝰ eleuari. ad qđ ꝑtinet canticum

sic̄ ex his q̄ p̄cedūt cāticū in ysaia mani
feste apparet. Di em̄ in hoc libro paulo
supius. In die illa radix yesse. q̄ stat in
signū pploꝝ ip̄m gentes dep̄cabunt̄. et
erit sepulcrū eius gloriosum. Et paulo
post. Eleuabit signū in nationes et cō-
gregabit profugos isrl̄ ⁊c̄. Saluator nr̄
est radix yesse. ⁊ ip̄e stat i signū populo
rū. q̄ꝛ ad eum respiciūt gentes ⁊ ipsum
deprecantur. eius sepulcrū fuit glorio-
sum. licet peccatis nostris exigentibus
ad tp̄s sit ignominiosum. ⁊ ip̄e ꝑ aplos
⁊ alios primitiuos leuauit in natōnes
crucis signū. in quo est victoria. vt sciāt
oēs in quo diabolus est victꝰ. Sȝ ante
hoc cōgregauit ipse profugos israel. qn̄
in die penthecostes erant viri religiosi
in hierusalem ex omi ꝑte vel natione q̄
sub celo est. ex ex illis crediderunt vna
die tria milia ⁊ alia die quinq̄ꝫ milia. nā
eis dicit Paulus in actibꝰ aploꝝ. Pri
mū oꝑtebat vobis loqui verbum dei. ꝯ

In tercia feria illud tp̄s recolimꝰ qn̄
ab impijs eccia ꝑsecutionez patiebat̄ a
iudeis primo. ⁊ postea a diuersis impa
toribus romanis. p̄serti tp̄e neronis vs-
q̄ꝫ ad tp̄a dyoclesiani ⁊ maximiani im-
ꝑatoꝝ. Que aūt tunc passa fuerit eccia
indicat psal. Judica me deus ⁊ discer-
ne causam meam de gente non sancta.
Et ostendit tristiciam cū dicit. Quare
tristis incedo dū affligit me inimicus.
Sed q̄ꝛ ab hac persecutione liberata ē
cantat canticū. Ego dixi. Qđ est Isaie
xxxviij. c. qđ cantauit Ezechias post li-
beratione a sennacherib. ⁊ post infirmi
tatē quā incurrerat. ne eleuaret̄ cor eiꝰ
in suꝑbiam. vel quia eleuatū erat ꝓpter
inopinabilem triumphum de exercitu
Sennacherib. Sicut em̄ ille liberatus
reddidit gloriam deo. Sic et ecclesia.
Prius tamē quasi desperās dicit. Nō
aspiciam hominem vltra ⁊ habitatorē
quietis. id est saluatorez meum. ꝑ quē
mihi quies deberet esse. immo cū vide-

bat suos passim iterfici dicebat. Gene-
ratio mea ablata est. Et iterꝫ. Precisa ē
velut a texente vita mea cū odhuc ordi
rer succidit me. Tū sperāſ eccia dic̄. Vi
uens supple nūc in ꝓtectōe tua. viuēs
scꝫ post i futura qete. ipe ꝯfitebiẗ tibi sic
ꝛ ego hodie. supple liberata ab hostib⁹
ꝛ ego ita ago sicut pr̄ bon⁹ notū facit fi
lijs veritatē suā. In qrta feria recoliẗ
illud tp̄s quo eccia cepit exaltari super
inimicos suos reddita sibi pace ꝑ impe
ratorē Constantinū. vn̄ cantat. Te decꝫ
hymnus deus in syon. Syon interp̄taẗ
speculatio siue contemplatio. qꝛ tpe qe
tis potuit eccia vacare ꝯtēplatōni. Ad
hoc etiā ptinet titulus. s. psalm⁹ dauid.
canticū hieremie et ezechielis de p pl̄o
transmigrationis vel v̄ba ꝑegrinatōis
cū inciperet exire. Sicut em̄ ppl̄us ille
de babilonia exire cepit. recepta licētia
a cyro. ita et eccia de babilone ꝑsecutio
nis ꝑ Constantinū romanū impatorēꝫ
liberata. quā patiebaẗ sub peruersis im
ꝑatoribus habet speꝫ ꝓficiēdi in meli⁹
quousqꝫ ꝑueniet in celestē hierusalē. vn̄
recolens p̄teritam ꝑsecutōꝫ dicit. Ver
ba iniquoꝝ preualuerūt super nos. Et
ꝓfectum suū ostendens dicit. Benedi-
ces corone anni benignitat̄ tue. Coro
na anni benignitat̄ tue est tp̄s gratie. qd̄
ꝑ circulū dieꝝ vsqꝫ in finē mūdi decur-
rit in quo cam pi. i. illi qui sunt plani tu
more suꝑbie carētes. vbertate gratie re-
plentur. Propter hanc liberatiōem cā
tat ecclesia canticū anne matris samue
lis. qd̄ cantauit liberata de ꝑsecutiōne
sue emule fenenne. s. Exultauit cor me
um in dn̄o. qd̄ est. j. Regū. ij. Cū em̄ res
publica cepit ꝑ angelicos viros ꝛ impe
ratores christianos mistrari potuit ec-
clesia dilatare os suuꝫ suꝑ inimicos su
os. s. iudeos. paganos ꝛ hereticos. Vn̄
sequitur. Dilatatū est os meum ꝛc̄.

Eadem quoqꝫ pace q̄ gaudent genti
les conuersi: gaudent ꝛ iudei conuersi
Vn̄ ꝛ in ꝑsona iudaici ppl̄i ꝯuersi cāta
mus i quinta feria. Dn̄e refugiū fact⁹
es nobis. Qd̄ aūt ps̄ iste ad iudeos ptī
neat titul⁹ ōn̄dit. s. Oro moysi hois dei
Ad idē etiā ptinet canticū moysi. Cāte
mus dn̄o. qd̄ est Exo. xv. ca. in p̄ncipio
Sicut enim exultauerūt iudei inter-
empto pharaone cum exercitu suo. ita
exultent hodie xp̄iani deiectis ꝑuersis
impatoribus q̄ ecciam ꝑsequebanẗ in
odiū nois christiani In sexta feria fit
commemoratio passionis dn̄i. Vn̄ cā-
taẗ ille ps̄. Dn̄e exaudi orōnē meā. Cu
ius titulus est. Psalmus dauid. qn̄ ꝑse-
q̄bat eū filius eius absolon. Sicut aūt
dauid habuit plures filios. ꝫ vn⁹ illorū
scꝫ absolō. ꝑsecut⁹ ē eū. ita ꝛ dn̄s noster
plures hꝫ filios. de q̄bus ipe dicit. Nō
pn̄t lugere filij sponsi q̄diu cuꝫ illis est
sponsus. Sꝫ vn⁹ illoꝝ. s. iudas ꝑsecut⁹ ē
eū. q̄ dr̄ absolon. q̄si abbasalō. i. pax pa-
tris. ꝓpter osculū qd̄ dedit dn̄o. qd̄ est si
gnū pacis. Ad idē ptinet canticū. Dn̄e
audiui auditū tuū. qd̄ est abacuc. iij. ca.
in principio. In quo dr̄. Cornua in ma
nibus ei⁹. ibi abscondita est fortitudo
eius. an̄ faciē ei⁹ ibit mors. Per cornua
regna intelligere cōsueuimus. Et ē sen
sus. Cornua in manib⁹ ei⁹. i. regnū i po
testate ei⁹ Hāc aūt ptātē meruit sibi da
ri. vel poti⁹ sibi datā notificari. ꝑ passio
nē. de q̄ ipe dicit. Data est mihi oīs po
testas i ce. ꝛ in ter. Per cornua em̄ ꝯue-
niēter ſm hoc intelliguntẗ duo cornua
crucis. vn̄ videẗ ſm hoc q̄ poti⁹ eēt dicē
dū. Man⁹ eius i cornib⁹. q̄ꝫ cornua in
manib⁹ ei⁹. Maluit tn̄ sic dicere Aba
cuc ꝓpha. vt ōnderet q̄ in ptāte et volū
tate ei⁹ fuit eū crucifigi. sicut ipe dixit.
Nemo tollet a me animā meam. ꝫ ego
habeo potestatē ponendi animā meaꝫ
et iterū sumendi eam ibi. s. in cruce ab-
scondita fuit ad tp̄s fortitudo eius. qꝛ
reputatus est tanq̄ꝫ percussus a deo et
humiliatus. ꝛ ante faciē eius ibit mors

q? mors p eius mortē destructā est. Et
nota q hec dies ē quinta a scđa feria in
qua agit de passione saluatoris. sic ꝛ in
dñicis noctornis q̄nto loco ponit can
ticū. in q̄ ponit cōtempt⁹ nabuchodo-
nosor. ꝛ victoria triū puerorū i camino
ignis. vbi aspect⁹ quarti erat silis filio
dei. vel sic hꝫ alia translatio filio hois.
q? in passione saluatoris facta ē destru-
ctio diaboli ꝛ victoria xp̄iani populi de
tribus ptibus orbis collecti. p eum qui
est verus filius dei ꝛ verus filius hois.
In sabbato fit cōmemoratio victorie
populi iudaici q̄ erit cōiūctus eccie dei
in fine seculi. ꝛ cātabit cū eccia psalmū.
Bonū est confiteri dño ꝛc. ad annūciā
dū mane. s. p̄speritatis miscđiam tuā ꝛ
veritatem tuā p noctē. s. aduersitatis. q̄
psalmus intitulat. Laus cantici dauid
in die sabbati. Vñ cōueniēs est vt i die
sabbati cantet psalmus ille in q̄ agit đ
psecutōe iude. qui psecutus est xp̄m in
figura absalon q̄ persecut⁹ ē p̄rem. et q̄
intitulat in die sabbati. Q? aūt psalm⁹
iste ptineat ad iudaicū populū ꝯuincit
ex illo vsu. In decacordo psalterio cuꝫ
cantico. Psalteriū decacordū dr̄ lex p-
pter. x. mādata legꝫ. Et nota q hoc psal
teriū quidā portant ꝫ in eo nō psallūt.
vt iudei pfidi q̄ nobis sunt in codicib⁹
testes in cordibus hostes. Quidā por-
tant ꝛ psallere vident nō tñ psallunt vt
falsi xp̄iani qui cuꝫ tristicia aliqñ bona
operātur. Quidā portant et in eo psal-
lūt. vt illi qui cū hilaritate bona opant
Hoc aūt erit i populo iudaico cū vnuꝫ
erit cū eccia. Qualr canticū moysi. au-
dite celi. qđ est Deut. xxxij. c ptineat ad
sabbatū et ad populū iudaicū ex vbis
Bede haberi potest qui dicit sup Luc.
q i diebus sabbati iudei de synagogis
confluebant ad meditanda diuine legꝫ
man data postpositis mundi negocijs
Iuxta illud. Vacate et videte qm̄ sua-
uis est dñs. In memoriā ergo pristine

religionis canticū ipsuꝫ deuteronomij
in sabbato cantat in quo status illi⁹ po
puli quē habuit offenso vel ꝓpicio deo
describitur. Post antiphonā sequitur
capitulū. p qđ fit exhortatio ne deficia-
mus i via. Et dr̄ qñqꝫ Benedictio ꝛ cla
ritas. apoc. vij. d. Et qñqꝫ. Fuistꝫ aliqñ
tenebre. eph. v. b. Et qñqꝫ. Nox p̄cessit.
Rom. xiij. c. Vbi hortamur in fide pse
uerare. miscđie operibus intēdere. ope
ra tenebrarū abijcere. ꝛ arma lucis indu
ere. ꝛ consolamur p ꝓmissionē glorie.
Et post capitulū sequit rñsoriū. In qui
busdā tñ eccijs nō dicit rñsoriū. Videt
em̄ hoc superfluere ꝓpter rñsoria in no
cturnis dicta. q? hodie nocturne et lau
des matutine vbiqꝫ cōiunctim canunt
Hec tñ rō cessat si laudes matutine of-
ficiū sint p se. In oibus tamē alijs horꝫ
post capitulū sequit rñsoriū. Post ca-
pitulū seu rñsoriū chorus exhortationi
assentiens hymnū resonat. Post hym-
nū sequit versus. Quia em̄ p canticuꝫ
Zacharie qđ statim subsequit ꝓmissio
notatur. ꝛ nost ardi sumus ad creden-
dū promissionib⁹. ideo p̄mittit vsus al
ta voce vt excitemur ad cerdendū dei ꝓ
missa. Et dr̄ in quibusdam ecclijs vsus
Repleti sumus mane miscđia tua. in q̄
recolitur tp̄s quo iustis recompensabi
tur merces post huius seculi laborem.
Vnde dicit Beda. Repleti sumus ma
ne. p̄teritū ponēs pro futuro ꝓphetali
certitudine. quia in mane eternitatꝫ mi
sericordia dñi replebimur. iuxta illud.
Satiabor cū apparuerit gloria tua In
alijs vero ecclesijs dicit. In matutinis
domine meditabor inte. Consequenter
chorus versu excitatus subijcit canticū
Zacharie. s. Benedictus. qđ est Lu. j. c.
Qđ sp dicitur iuxta qđ ait aplus. Ser-
uiendum est deo psalmis et hymnis et
canticis. i. corde ore et opere. Siqui dē
p hymnū exprimitur leticia quā de con
secuta libertate habemus. Et q? christ⁹

hanc nobis leticiā acquisiuit. Idcirco ne de hmōi beneficio ingrati esse videamur in laudē dei cantādo prumpim⁹ antiphonam inchoantes. Et qꝛ nos liberauit ei grates referim⁹ alta voce cantando canticū ipsum. ⁊ quare. qꝛ visitauit nos existentes in miseria. ⁊ fecit redemptōem plebis sue. Quare etiā hoc canticū alta voce dicat. in sexta pte sub quinta feria cene dicet. Vel ideo post psalmos et lectiones ⁊ versum canticū ipsum dicit vt recordemur ꝙ finito tpe noui test. qd̄ per pmissos matutinales psalmos significat remuneratio abrae pmissa nobis dabitur. si doctrina xp̄i imbuti. qd̄ per lectionē ⁊ ad dei seruicium incitati. qd̄ p versuz significat. sine timore in sanctitate ⁊ iusticia oībꝰ diebus seruiemus deo. Rursus ideo psalmus Bn̄dictus in hoc loco dr̄. qꝛ in eo agitur de pcursore illius q̄ in sexta etate venit. ⁊ iste ē sext⁹ psalmus i laudib⁹ Et nota ꝙ qꝛ hoc canticū ⁊ canticū marie. s. Magnificat aīa mea dn̄m ⁊c. euāgelia sunt. ideo ea stantes cantam⁹. Ceterꝫ hec duo cantica nō cantātur i ecclia eo ordine q̄ edita sūt. quē ordinē ponit magister in historiȷs. vbi agit de ortu p cursoris. Nā canticū zacharie prius cātatur. et tn̄ scd̄o editū est. Quia cū ibi legit. Et erexit cornu salutis nobis. qd̄ est factū in resurrectōne. ⁊ qꝛ loquit ad puerꝫ. q̄ fuit aurora solis. ideo cantat in laudibus. Canticū aūt vginis. qꝛ legit ibi. Respexit humil. ancille sue. scꝫ ipi⁹ marie. qd̄ q̄dem factū est in sexta etate. ⁊ agit de incarnatōne. ibi. Suscepit isrl puerꝫ suū. ideo canit ad vespas. s. in sexto officio diurno. Tercio canticū Symeonis quod sequitur canitur in septimo officio. s. in completorio. qꝛ orat se dimitti in pace. qd̄ erit in septima q̄escētium. Rursus in tribus horis tria dicimus euangelia. s. in aurora Bn̄dict⁹. qꝛ ibi vera lux nunciat. In vespa Magnificat. qꝛ in fine mundi. put ibi dicit deus supbos dispdet ⁊ humiles exaltabit. In completorio Nunc dimittis. qꝛ post iudiciū sancti in pace regnabunt.

Finito cantico antiphona que dilectionē siue deuotionē quā in laudādo deū habere debem⁹ significat repetitur Dū aūt versus ante ipsum canticum dicitur offertur incensum. vt notet deuotio ab igne charitatis egrediens q̄ in omni laude esse debet. Thuribulū em̄ est cor hominis. ignis caritas incensuꝫ oratio. fumus in altū tendēs ē deuotio que sursum tendere debet. iuxta illud. Dirigat oratio mea ⁊c. De hoc in quarta pte in ti. de accessu pontificis ad altare dictū ē. ⁊ dicet sub vespis. Primo autē offert incensum circa altare. nam et sacerdos legalis mane intrabat templum vt super altare incensum offerret vt dicet sub ti. de vespis. Offertur itaq̄ incensum circa altare vt notet canticū toto cordis affectu esse pferēdū. Et ne nobis accidat quod contigit zacharie. cui dū incensuꝫ offerret apparuit angelus dicens. ꝙ ei nasceret filius. Qd̄ qꝛ ille nō credidit obmutuit. Credam⁹ igitur pmissionibus dei ne a laude ei⁹ muti efficiamur. Alia etiā rō sub vespis dicetur. Post canticū sequit orō p quam est impetranda pmissio de q̄ dictū est i prohemio huius partis. De laudibus matutinis quas monachi dicunt in pcedenti titulo dictum est.

De Prima

Postquam de nocturnali pmissuꝫ est officio. cōuenit aliq̄ dicere de diurno. et pmo de hora prima. i qua deum laudare debemus. Tum quia est iniciū diei. ⁊ nobis dedit noctez cum salute ⁊ sine sathane impedimēto transire. put in cōpletorio rogauimus spm. Tuꝫ quia tali hora christus a iudeis pylato tradit⁹

est. Et etiam angelus nunciauit mulie
ribus ad monumentū orto iam sole ve
nientibus eum surrexisse. Eadem etiaꝫ
hora visus est in littore maris a discipu
lis piscantibus dicens illis. Pueri: ha
betis aliquid pulmenti. Tum quia ea-
dem hora dominus in templo conue-
niebat. et populus manicabat. i. mane
expectabat. vel. i. ad eum mane festina
bat. Tuꝫ etiā. quia scriptura dicit. Pri
mū querite regnū dei. Merito ergo ec
clesia in hac hora dominū laudat ⁊ eū
inuocat dicens. Deus in adiutoriū me-
um intende. cū glorificatione sequēti. Et
deinde petit liberari a ꝑsecutōne mūdi
⁊ a tēptatōibus diaboli. vt patꝫ in hym
no. Iā lucis orto si. ⁊c. Est aūt notādū.
ꝙ in prima hora hymnus ipse inuaria-
bilis est. q̄m qualibet die ꝑmissa libera-
tōe egemus. Similiter et in cōpletorio
hymnꝰ Te lucis ⁊c. In quo petit eccia
a fātasmatibus liberari q̄ etiā liberatōe
sp̄ egemus ꝓut sub cōpletorio dicetur.
Quedam etiam eccie nunꝙ̄ variāt an-
phonā ad primam. Cū em̄ deus sit in-
uariabilis. q̄ est alpha et o. i. principiū
⁊ finis. Idcirco q2 sp̄ a nobis primitias
⁊ decimas exigit. tanꝙ̄ sp̄ soluentes pri
mitias diei nunꝙ̄ variant antiphonam
ꝫ sp̄ dicunt illam de trinitate. nisi aliq̄d
festum accidat. quia tūc fit de ip̄o festo
Alie tn̄ eccie variant hymnū ⁊ antipho
nā in dn̄icis ⁊ i ferijs ⁊ in festis dei ⁊ san
ctoꝝ. Post antiphaꝫ sequunꝶ psalmi.
Et ex cōtinentia ꝑcedētis hymni euidē
ter apparet q̄re dicaꝶ primus psalmus
Deus in nomine tuo ⁊c. In q̄ ecclesia
orat a ꝑiculis et ab inimicis liberari. de
inde se armat primo ꝯ hostes cingulo
castitatis. cū dicit. Beati immaculati i
via ⁊c. Secūdo galea salutis. s. spe cuꝫ
dicit. Retribue seruo tuo ⁊c. de q̄bus di
ceꝶ sub sexta. Tercio etiā scuto fidei. cū
dicit. Quicūꝗ vult ⁊c. In q̄ fides nr̄a
cōtineꝶ. vt iā diceꝶ. q̄ ē scutū et munimē
nr̄m. ⁊ victoria ꝯ mūdū carnē et diabo-
lū. ⁊ oēs eius tēptatōes. vn̄ Pe. Cui re
sistite fortes i fide ⁊c. Quarto sumit gla
diū spūs. q̄d est v̄bū dei. dn̄ dic̄ capꝶm
siue lectionē. q̄ ꝑtinet ad doctrinā. quia
opꝫ vt ꝑcedant bona opa q̄ ꝑ psalmuꝫ
significanꝶ. ⁊ tandem sequaꝶ doctrina
de spūalibus et secretioribus. iuxta illō
Cepit iesus facere et docere. Sūt ergo
tres psalmi. s. Deus in noīe. Beati ima
culati in via. ⁊ Retribue. vt in tribꝰ ho-
ris munimentū contra impugnatōnes
interiores et exteriores habeamus. Et
dicunꝶ sub tribus glorificatōibus. eo ꝙ
trinitas in nostris operibus glorificaꝶ.
Scōs psalmus est Beati immaculati.
vsꝗ Retribue. Tercius Retribue vsꝗ
Legē pone mihi. q̄ ex octonarijs v̄suuꝫ
constituunꝶ. Habet em̄ vnusquisꝗ. xvj
v̄sus. quoꝝ. xij. significant. xij. ꝓphetas
alij quatuor designāt quatuor maiores
ꝓphetas. s. ysaiam. hieremiā. danielem.
⁊ ezechielem. siue. xij. apostolos. ⁊ qua
tuor euāgelistas. Dicunꝶ ergo illi duo
psalmi ex. xvj. v̄sibus constituti. vt ostē
datur ꝙ ea que. xij. ꝓphete. et q̄tuor ma
iores. siue. xij. apostoli. et. iiij. euangeli
ste dixerūt ꝓ posse obseruare debemꝰ.
De octonarijs diceꝶ sub ti. de ꝯpletorio
Sunt etiā quodammodo q̄nꝗ psalmi
habito respectu ad diuisionē octonari-
orū v̄suum cuiuslibet psalmi significā-
tes ꝙ eccia petit ne mors ingrediatur ꝑ
fenestras quinꝗ sensuum nostroꝝ seu
vt quinꝗ sensus nr̄i ꝑ dtē diuinitꝰ mu-
niātur. Primus est Deus in noīe tuo.
Secundus. Beati immaculati. Terci
us. In quo corrigit. Quartꝰ Retribue
Quintus Adhesit. Et est sciendu ꝫ ꝙ a
psalmo Beati immmaculati in via. vs.
ꝗ ad psalmumm Ad dominū cum tri
bularer. est vnus psalmus cōtinēs. xxij
capitula. q̄ s̄m Amb. est ꝑadisus pomo
rū et apoteca spiritussancti. Et iō eccle
sia ruminat illuꝫ ꝑ horas velut species

aromaticās pa̧disi. vt sit spēs aromati-
ca deo ⁊ mūdo. Sed q̄rit̃ q̄re psalmus
ille. Deus in nomie tuo dicat̃ ad p̄maʒ
quē Dauid cecinit dū iudei eū saul tra
dere volebāt. R̄ndeo ideo. qꝛ p̧ zipheos
q̄ interp̄tant̃ florentes intelligit̃ diabo-
lus q̄ caducaʒ floriditatē suis ostendit.
Ip̄e. n. siue p̧ se siue p̧ membra sua insi
diat̃ nob. ⁊ nos apte perseq̄tur. vt nos
eterne tradat morti. Ad vitandaʒ ḡ eiꝰ
calliditatē iste psalmus. in p̄ma hora si
ue in diluculo cantādus est quē dauid
cantabat vt ab inimicis saluaret̃. Post
illuʒ dr̃ p̄s. Beati immaculati in via. q̄
plenus ē moribꝰ. qꝛ oportet vt hi quos
deus liberauit de vinculis et carcē ini-
micoꝝ moribꝰ bonis ⁊ in omi deuotōe
assistant. In diebus v̄o dn̄icis in quibꝰ
offm̄ matutinale dr̃ ⁊ historia mutatur.
dicūt̃ ad p̄mā q̄nq̧ psalmi. qui sunt i fi
ne ip̄ius nocturni dn̄icalis. s. Deus deꝰ
meus respice ⁊c̃. Qui psalmi q̄re in pri
ma dicātur sb̄ cōpletorio dicet̃. In qui
busdā tn̄ ecclesijs dicūt̃ solū in dn̄icis a
septuagesima vsq̧ ad pasca. q̄ etiā tēp̧e
dr̃ ad primā psalmꝰ. Dn̄s regnauit. pro
pter rōem ibi scriptaʒ. In p̄missis etiaʒ
dn̄icis dr̃ ad p̄mā p̄s. Cōfitemini domi
no. ne aliq̄d de psalterio p̄termittat̃. q̄n
totū in septimana dicat̃. ⁊ qꝛ ibi preser-
tim in v̄su illo. Hec ē dies quā fecit ⁊c̃.
agit̃ de resurrectione ad quā dies dn̄ici
p̧tinent. Et s̄m h̄ in dn̄icis dicūt̃ ad pri-
mā. ix. psalmi. vt cū. ix. ordinibꝰ angelo
rū in resurrectionis gaudio trinitatem
laudare possimꝰ. In p̄mis. v. s. Deꝰ de
us meus respice. ⁊ seq̄ntibꝰ de xp̄i passi
one cātat̃. Per p̄s. Confitemini. ⁊ tres
q̄tidianos innuit̃ q̧ in q̄tuor mūdi p̧ti-
bus doctrinā q̄tuor euāgelioꝝ laudare
debemꝰ. In p̄s. Deꝰ i noie tuo. petimꝰ
erroris depositōem. in Confitemini ex-
hortamur ad laudis ꝯfessionē. in Bea-
ti immaculati. ad laudis opationem. in
Retribue. ad mādatoꝝ retributionem.

Vex qꝛ fides ē fundamentū mandato
rū ⁊ victoria q̄ vincit mūdū qꝛ cetera si
ne fide frustrant̃. iō subdit̃ simbolum fi
dei. Quicūq̧ vult. qd̄ athanasiꝰ alexan
drinꝰ ep̄us rogatu theodosij impatoris
ad eradicādā inualescentē hereticoꝝ p̧.
fidiā. ⁊ fidē catholicā diuulgādā edidit
⁊ singulis diebus eccia ꝯstituit cantari
ad p̄maʒ. qꝛ ppl̓s tūc maxime ad ecciaʒ
cōuenit vel qꝛ fides p̄ncipiū salutis exi
stit. Quidā tn̄ ex curiositate illud omit
tunt in illis diebꝰ q̄bus i missa. Credo i
vnū deū dicūt. Quidā āt dicūt q̧ dictꝰ
athanasiꝰ fugiēs a facie Cōstantini im
patoris. in treueri illud cōposuit. q̧q̧ n̄
dr̃ in eccia ex primaria eccie instōne. Et
aduerte q̧ in h̄ simbolo due principali-
ter sint p̧tes. s. de trinitate et de incarna-
tione v̄bi. Sʒ de libero arbitrio p̄mitti
tur. Postea seq̄tur capl̓m in q̄ pastor
oues ⁊ p̄rfamilias op̧arios ne in calore
⁊ labore deficiāt cōsolat̃. de q̄ iam dice
tur. Et dr̃ q̄nq̧ capl̓m. Gr̄a vob ⁊ pax a
deo. Gala. j. a. Q̄nq̧ pacē ⁊ veritatem.
Zach. viij. d. Post capl̓m sequit̃ respō
riū. Xp̄e fili dei viui ⁊c̃. vt eccia ostēdat
se annuere ⁊ applaudere his q̄ i illo di-
cta sunt. nihilominꝰ tn̄ orat p̧ se vn̄ po-
stea subijcit̃ v̄sus. Exurge domie. i. fac
nos exurgere. Exurgere aūt a vicijs ni
hil aliud ē q̧ ad dn̄m redire. Sciendū
aūt ē q̧ q̄dā eccie omittūt respōsoriū il-
lud. Xp̄e fili dei viui in aduentu ⁊ in se-
ptuagesima. qꝛ licet tam patres q̄ fuer̃t
ante legē. q̧ q̄ fuerūt sub lege sperarent
p̧ xp̄m a miserijs liberari. tn̄ qꝛ ip̄e in il-
lo tp̄e nōdū venerat. idcirco cū tp̄a illa
recolūtur. mia xp̄i minime inuocatur.
In festiuitatibus tn̄ sctōꝝ q̄ in illis tp̄i-
bus occurrūt. illud dicūt. qꝛ in illis tp̄s
gr̄e rep̄ntat̃. Quedaʒ tn̄ eccie nō dicunt
capitulū nec etiā rn̄soriū. s̄ solū versuʒ
Exurge. volentes morē apl̓oꝝ imitari.
quos legimus post ascensionē ante ad
uentuʒ sp̄ūsctī in orōnibus p̧seuerasse.

sicut Lucas dicit ꝙ ipi adorātes reuer
si sunt in hierl'm cum gaudio magno ꝛ
erāt semꝑ benedicētes in tem plo ꝛ lau
dantes deū. Nec legim⁹ eos tūc fecisse
sermonez ad ppl'm. ꝫ in die pente. dato
eis spūsancto hora tercia ceperūt tanq̄
cōfirmati ad ppl'm loqui. in quo instrui
mur ꝙ vsq̄ ad horā terciā bonis oꝑib⁹
ꝛ oꝛonibus vacare debemus. ꝛ tūc tan-
dē alios docere. qꝺ notat ipa lectio seu
capl'm. nā psalmus ad oꝑa. lectio ỽo ꝑ
tinet ad doctrinā. Propt̄ h̄ ergo lectōz
in prima subtrahūt. ꝛ ꝑ ꝯñs rñsoriū qꝺ
ei rñdere debet. Rursus ꝑ primā pasto
ris oꝑa intelligūt̄. vnde tūc dr̄. Respice
dñe in seruos tuos ꝛ in oꝑa ꝛc. qui pa-
stor xp̄i exēplo dꝫ ꝓus oꝑari vt in alijs
horis alios ad oꝑādū valeat exhortari.
Ideoq̄ nō dicūt capl'm. qꝺ est exhorta
tio seu consolatio post psalmos per q̊s
oꝑa significāt̄. Sed post ꝑmā dr̄ lectio
vt dictū ē in ꝓhemio hui⁹ ꝑtis. Sub
seq̄nter dicūt̄ p̄ces q̄m in concilio aga-
theñ. statutum est vt p̄ces sine capl'a de
psalmis in singulis horis dicāt̄. Dicun
tur aūt ꝓpter tria. Primo ad resecādas
suꝑfluas cogitationes. Scd̄o ad impe
trandū miam ꝓpter oues errātes ꝛ oꝑa
rios fatiscētes. Tercio ad postulanduz
auxiliū ꝯ temptatōes vt possim⁹ in do-
minica oꝛone p̄rem securius inuocare. Et
dicūt̄ h̄ mō. Prio nāq̄ domica oꝛo dr̄ i
q̄ sunt septē petitōes ꝓpter septez dona
spūssancti hn̄da. vt iam dicet̄. Sꝫ quia
musce morictes ꝑdūt suauitatē vnguē-
ti p̄cedit ipm kyrieleyson. Oportet. n.
tale q̄d p̄cedere qꝺ inanes cogitatōnes
repellat a mente. vt dicēdo ipam oꝛoez
mens q̄ inuisibili loquit̄ sola inuisibilia
cogitet. In diuinis siq̄dem officijs an-
te ipam oꝛonem dr̄ ter vel seml' kyrie-
leyson ꝛ postea ter vl' semel christeeley
son. ꝛ iteruz ter vel semel kyrieleyson.
Dicit̄ ter kyrieleyson ad notādū tres
status diuinitatis et diuine maiestatis,

quos aliq̄ mō in ecc̄ia celebramus. Sꝫ
semel dr̄ ꝓpter vnā substantiā. Prim⁹
status fuit ante assumptaz hūanitatem
qn̄ trinitas inuocabat̄ sine copulatōne
hūane nature. ꝛ dicebat̄ dn̄s. qꝛ dn̄s no
men illi. Scd̄us fuit post assumptā hu
manitatē. s. qn̄ xp̄s videbat̄ in terra ꝛ ni
hilominꝰ credebat̄ a suis de⁹ ꝛ fili⁹ dei.
ꝓpter assumptā em̄ hūanitatē q̄ vncta ē
oleo spūali vocat̄ xp̄s. Vn̄ i medio sta
tim dicimus xp̄eeleyson. Qn̄ igit̄ ter
dicimus xp̄eeleyson. ostēdim⁹ eū nū-
q̄ fuisse seꝑatū a substantia trinitatis li
cet fieret hō. Sed qn̄ semel ondim⁹ eū
fuisse solū inter hoies ꝛ neminez sibi ꝑ
oia silem hūisse. Tercius stat⁹ fuit ex eo
tpe q̊ voluit clarificare assūptā hūani
tatem plusq̄ esset q̄diu mortalis erat.
Quia ḡ in illa clarificatōe ondsa ē trini-
tas. iō dicimus ter kyrieleyson. semel
ỽo dr̄ ꝓpter vnā substantiā. De hoꝝ ỽ-
boꝝ efficatia dictū ē in q̄rta ꝑte sb' ti. de
kyrieleyson. Et nota ꝙ ꝑmissi stat⁹ di
cūt̄ ꝓpter nos. nō ꝓpter deū apud quē
nō ē trāsmutatio nec vicissitudinis ob-
umbratio. Post kyrieleyson seq̄it̄
dn̄ica oꝛo in q̄ sunt septē petitōes. ꝓpt̄
hn̄da septē spūssancti dona. ꝑ q̄ meren-
tes septē ỽtutes. ꝛ ꝑ istas a septē vicijs
liberati ad octo btitudines ꝑueniem⁹.
Et dr̄ voce demissa ꝛ secrete. Primo vt
ꝑ hoc vera hūilitas ꝛ oꝛonis deuotio si
gnificet̄. Scd̄o vt q̄si ad interiora reuer
si ipas res cū magna diligētia mēte ca-
piam⁹ q̄s ỽbis ꝓnūciamus. Tercio qꝛ
in ea deo loq̄mur. q̄ non tantū ỽba ꝫ re
nes scrutat̄ ꝛ corda. Quarto ad notan
dū ꝙ oꝛo ipsa potius habet efficaciam
in deuotione cordis q̄ꝫ in clamore oris.
Licet. n. moyses ad dominū nō clama
ret ore. tamen dn̄s q̄ magis attendit cla
morez cordis q̄ꝫ oris inq̄t ei. Quid cla
mas ad me. Exo. xiiij. c. Finis tn̄ ipsi⁹
oꝛonis alte ꝓnūciat̄ vt ab oibus confir
metur, et vt auxilio precum astantium

respondētiū amen a temptatione libe-
remur quia sicut ait Aug. Impossibile
est multitudinem nō exaudiri. Princi
piū quoq₃ eius publice pnunciatꝛ. vt p
hoc ppl'i astantes ad orandū inuitētur
Sane dñica oṙo dꝛ vt vita spūalis ani-
me impetretꝛ ppter qḋ immediate illa
dicta subijcitꝛ. Viuet aīa mea et lauda-
bit te ⁊c̄. Deinde sequitur. Erraui sicut
ouis q̄ ⁊c̄. in quo fit cōfessio. Nō. n. pōt
in deo viuere qui nō ꝯfitetꝛ. Consequn
ter dꝛ. credo in deū. in quo fides nr̄a cō
tinetꝛ. sine qua impossibile ē deo place-
re ⁊ p quā cōtra oīa aduersa armantꝛ
qui per dñicam orōnem mundantꝛ. Et
dꝛ voce demissa. finis vo alte. ad notan
dū q₃ corde creditꝛ ad iusticiā. ore aūt cō
fessio fit ad salutē. de quo in q̄rta parte
dictū est. vbi de simbolo agitꝛ Postea
sacerdos q̄si suspirās dicit. Et ego ad te
dñe clamaui ⁊c̄. iuxta illud Dauid. De
pfundis cla. ad te do. ⁊c̄. Quia vo nō
est speciosa laus in ore pctōris. qꝛ pctō
ri dixit deus. Quare tu enarras iustici-
as meas. ⁊ assu. te. me. p os t. ideo petit
sibi grām conferri. qua repletus possit
digne laudare dicēs. Repleatꝛ os meū
laude. Subsequūtur etiā postea multe
preces quibus eccia orat. obsecrat. po-
stulat. ⁊ grās agit. iuxta doctrinā apl'i
ad thi. Obsecrat cū dicit. Dñe auerte fa
ciem tuā ⁊c̄. Pprie aūt obsecratio ē quā
do cū adiuratione petitꝛ. vt cū dꝛ. p pas-
sionem tuā libera nos dñe. Orat dum
bona dari sibi petit. vt ibi. Cor mūdum
crea in me deus. Postulat dū a se ma-
la sibi contraria remoueri petit. vt ibi.
Dignare domine die isto. sine peccato
nos custodire. Grās vo agit p iam re-
ceptis. cū dicit. Bñdic anima mea dño.
De h etiā sub ti. de tercia dicetꝛ. Pōt
etiā ⁊ aliter dici. qm̄ oṙo dñica cū sequē
tibus pcibus ⁊ cum ps. Miserere mei.
ideo dicūtꝛ. qm̄ sunt intra ecciam nr̄am
q̄ minima ⁊ q̄ maxima cōmittūt. Pro
minima cōmittentibus ⁊ p seipo sacer
dos orat qn̄ kyrieleyson ⁊ orōnē dñi
cam dicit. in q̄ nemo se excusare pōt ni
si veraciter dicat. Dimitte nobis debi-
ta nr̄a ⁊c̄. Pro maioribus cōmittētibꝰ
⁊ p penitentiā resurgentibꝰ dꝛ ps. Mi-
serere mei deus. q̄ proprie ptinet ad pe
nitentes. prout dictū est sub ti. de laudi
bus matutinis. Et viuet aīma mea ⁊c̄.
qꝛ aīa mortua fuit post mortale pctm̄.
Errorē etiam suū exponit dicēs. Erra-
ui sicut ouis ⁊c̄. Medicinā querit vbi
dicit. Quere seruū tuū ⁊c̄. quia mādata
tua nō sum oblitus. i. paratus sum ad-
implere. Rursus in his precibus eccia
orat p peccatis. ⁊ psertim p q̄tuor orat
sc₃ p immūdicia remouenda. ⁊ p mū-
dicia cōferenda. p tristicia q̄ est ex mor
su cōscientie remouenda. ⁊ p leticia cō
ferenda. p quibus dicit q̄tuor pticulas
illius ps. Miserere mei. Pro immūdi-
cia remouenda dicit. Auerte faciē tuā
a peccatis meis. Quasi dicat. Noli ea
eternaliter punire. Sed qꝛ posset eē q₃
hō non curaret ea deleri. ex quo in pn̄ti
nō punirētur. ideo addidit. Et oēs iniq̄
tates meas dele. Pro mūdicia vo con
ferenda dicit. Cor mūdū crea in me de
us. Sed qꝛ etiā collata mūdicia hō eā
sibi collatā ignorat ⁊ adhuc cōscie mor
su torq̄tur. ideo addidit. Ne pijcias me
a facie tua. Deinde p leticia sibi confe-
renda dicit. Redde mihi le. sa. ⁊c̄. S₃ qꝛ
adhuc restant inimici qui nos ad mala
trahere nitūtur. q̄ sunt tres. s. caro. mū-
dus. ⁊ diabolus. idcirco ꝯ inimicos po
nit tres vsiculos. s. Eripe me dñe. ⁊ ali-
os duos seq̄ntes. Inimicis vo repul-
sis iam laudare pt. Vn̄ dicit sic. Psal-
mū dicā nomini tuo ⁊c̄. Et qꝛ omni tpe
laudandus deꝰ ē. adiūgit. ⁊ reddā vota
mea ⁊c̄. ⁊ etiam in omi loco iō adiūgit.
Exaudi nos deus salu. nr̄. Adhuc qꝛ p
passionē redempti sumꝰ. ⁊ per eā oratō
nr̄a recipit efficatiā. iō reducimꝰ ad me

moriā q̄ in passione dn̄i legimꝰ ⁊ canta
mus vicȝ. Sctūs deus. sctūs fortis ⁊c̄.
Inde hortamur aiam nr̄am ad bn̄dicē
dū sibi ꝓpter bn̄ficia nobis collata ibi.
Bn̄dic aia mea do. ⁊c̄. Cōseq̄nter ƀo
vt pura sit oīo cōem facit ꝯfessionē per
quā a venialibus mūdamur sine q̄bus
cōis. vita facile nō ducit̄. Et qꝛ hois cō
fessio nil valet nisi interiꝰ ꝯuertat̄. ideo
sbiūgit. Conuerte nos deꝰ sa. nr̄. Prete
rea qꝛ in p̄ncipio diei ē. orat a pctō p̱ di
em liberari dicēs. Dignare dn̄e die isto
⁊c̄. sine q̄ vix p̄t eē ad momentū hūani-
tatis fragilitas. Et qꝛ necesse est vt mia
dei seq̄tur sicut p̄uenit. idcirco addidit.
Fiat mia tua ⁊c̄. Demū orat ꝓ diuers̄
gradibꝰ eccie et tandem cōcludit p̱ p̄s.
Miserere mei deus post quē nr̄ opilio
solus orat ꝓ oibus in collecta. Dū aūt
sacerdos orat seu p̄ces hmōi dicit in di
ebus ꝓfestis se ad terrā ꝓsternit. vt ma
iorem in se ⁊ in alijs excitet deuotionē
Sȝ finito p̄s. Meserere mei deꝰ surgit
ceteris ꝓstratis manētibus. ⁊ stās oīo
nem dicit. qm̄ vicē gerit illius sacerdo-
tis q̄ in celo est. q̄ ꝓ nobis q̄tidie inter-
pellat. Prius g̊ iacendo cū ceteris orat
sicut ⁊ dn̄s cuius vicariꝰ ē. p̉usq̄ȝ resur-
geret cū pctōribus cōuersatus ⁊ in cru
ce ꝓstratus ē. Postea stādo oīonem di
cit vt illius resurrectionē recolat cuius
vicē gerit. In q̄busdā tn̄ ecclesijs omēs
illo surgente surgūt. in quo significāt se
spem recepisse a pctis resurgendi. Et
nota ꝙ sola eccie vnitas adorando in fa
ciē cadit. In ꝓfestis g̊ diebus qn̄q̄ȝ pro
strati oramus. in q̄ octo significāt̄. Pri
mū infirmitas corp̱alis. qꝛ de puluere
sumpti sumꝰ. Scdm̄ infirmitas animi
qꝛ p̱ nos nō erigimur. Terciū erubescē
tia. qꝛ nō audemꝰ oculos in celū leuare
Quartū prudētia. qꝛ videmus vbi ca-
dimus. i. in terrenis affligimur. Quin
tū vt cordis cōtritionem significemus.
Sextū qꝛ xp̄m adorantes cū ad terraȝ
descēdisse ⁊ carnē de terra crēdimus in
duisse. ⁊ hoc etiā quidā figurant. quivo
lentes sibi signū crucis imprimere. pri
us inclinati terram manu tangūt. Se-
ptimū quia reducimus ad memoriaȝ.
licet in p̱adiso angelici creati fuerimus
corp̱a nostra ꝓpter lapsum nr̄m int̄ aia
lia bruta iacere ⁊ aiam corporali mole
grauari. Octauum vt ipso actu cōfitea-
mur nos esse pctōres. ⁊ terrenis deside
rijs inherere. dū ventrē terre ⁊ aiam pa
uimento infigimꝰ. ⁊ hoc est introductū
ab abraā q̄ cadens in terrā dn̄m adora
uit quē ꝓphe imitati fuerūt. vn̄ Orige.
in omelia illius euāgelij. Erāt ioseph ⁊
maria mirātes sup̱ his ⁊c̄. ita dic̄. San
cti ꝓphe qn̄ angustiꝰ aliq̄d cōtemplabā
tur cadebāt in facies suas. vt pctā p̱ rui-
nam corp̱is plenius purgarētur. Qn̄q̄ȝ
etiā in p̄uatis oīonibꝰ genua flectimꝰ.
vt salomō ⁊ apl̄s dicēs. Flecto genua
mea a. p. d. n. i. vt p̱ hoc omē genu xp̄o
flecti innuamus. ſȝ tūc non ꝓstrati sed
facie erecti stamus. q̄si ipso actu dicen
tes. Trahe me post te. Quid dicere de
bemꝰ dum genua flectimus i. vj. par te
sub ti. de pasca dicet̄. Et qn̄q̄ȝ stamꝰ q̄si
letātas ꝙ in domū dn̄i ibimus. In pri
mo q̄dem mō exp̄mimꝰ cōditioneȝ no
strā. in secūdo desideriū. in tercio spem
In diebus ƀo dn̄icis ⁊ in pascalibꝰ ge
nuflectio non fit. nec dr̄ p̱ horas kyrihe
leyson. nec oīo dn̄ica ſȝ stantes oramus
ꝓpter leticiā resurrectōis quā tunc reco
limus. de quo in seq̄nti p̱te sub festo pa
sce dicet̄. Nec in diebꝰ penthecostes. q̄
bus recolimꝰ libertatē p̱ aduentū spiri
tussancti nobis datā. Nec in alijs festi
uis diebꝰ ꝓpter leticiā ip̄aꝝ festiuitatū
in quibus recolimus sanctaȝ societateȝ
angeloꝝ ⁊ sctōꝝ q̄ iam est in leticia sem
piterna. nisi ꝓ p̄ntia corp̱is ⁊ sanguinis
xp̄i. In his tn̄ diebus stantes capite in
clinato orare dēmꝰ. sic̄ ⁊ deuote mulie
res ad monumentū fecerūt. Et tūc etiā

hmōi flebiles ꝑces vite pn̄tis dimitti-
mꝰ.ad notādū ꝙ i futura resurrectiōne
vbi erat ꝟa libertas ⁊ ꝟa societas.nulla
ꝑcatio exercebit̄ ꝓ miserijs.De h̄ dicet̄
in.vj.pte sub ti.de sabbato post penth.
In q̄busdā tn̄ eccl'ijs in oibus officijs
dr̄ dominica orō.licet stando.Nam illa
ē sal ⁊ ꝯdimētū sacrificij.⁊ i ve.te.nullū
sacrificiū sine sale fiebat.⁊ ita nullū offi
ciū nr̄m sine illa fieri dr̄ videt̄.de h̄ etiā
dictū ē in ꝓhemio hꝰ pt̄. Sane ꝑces
h mōi mistice hūilitatē signt.put sb̄ cō
pletorio dicet̄. Versi āt ad oriētez illas
dicimꝰ.de q̄ dictū ē in ꝓhemio hꝰ ptis
Vltimo subijcit̄ orō.quā salutatio.s.
dn̄s vobiscū ꝑcedit.⁊ etiā sequit̄. qꝛ sic
dn̄s postꝗ̄ resurrexit salutauit apl'os di
cēs. pax vob.⁊ postea est locutꝰ eis. et
post locutōez itex dixit.pax vob.ita ⁊ ꝑs
biter eiꝰ vicariꝰ postꝗ̄ surrexit ab accu
bitu salutat frēs di.dn̄s vobiscū.⁊ ꝓ eis
orat.⁊ post orōnē itex dic̄.dn̄s vobiscū.
q.d.Si grām dei impetrastis in illa ꝑ-
seuerate.⁊ itex ppl's dicit.⁊ cū spū tuo.
Ac si dicat.Orasti ꝓ nobis.et nos ꝓ te
oramus.de h̄ dictū ē in.iiij.pte sub ti. d̄
salutatione ad ppl'm. Nouissime dr̄
bn̄dicamꝰ.de q̄ dictū ē in ꝓhemio huiꝰ
ptis. Postꝗ̄ ꝟo eccia direxit orōnes
ad dn̄m implorat orōnes sctōꝝ dicens
Preciosa in cōspectu ⁊c̄.Qd̄ nō est de
prima.Jn̄ est ꝙ q̄dā dicūt illd̄ post ma
tutinas laudes.Etiā q̄dā interponūt in
ter primē.⁊ ꝑciosa.ꝑmā de btā ꝟgine.⁊
q̄daz missā aiaꝝ.et q̄dā religiosi h̄ in ca
pitulo dicūt.Aliq̄ tn̄ dicūt esse de ꝑma
ſm ea q̄ dicta sunt in ꝓhemio vbi agit̄
de lectione ꝯtinuantes illud cū prima.
Deinde sacerdos ad honorē trinitatis
orat generaliter ꝓ se ⁊ ꝓ oibus dicens
ter.Deꝰ in adiutoriū ⁊c̄. Vel di ter.vt pe
tat auxiliuz ꝯ insidias diaboli.carnis ⁊
mūdi. Vel in honorez trinitatis ⁊ id̄ sb̄
ijcit̄ Glia patri ⁊c̄.nec post glia pr̄i seq̄
tur alleluia. ꝓ eo ꝙ locus in q̄ hec dici
cōsueuerūt.puta capl'm sacer nō est.sic̄
eñi sacer locus significat illā hierl'm in
q̄ vox illa angelica.s.alleluia audit̄. ita
locus ille nō sacer ꝑegrinatiōem nr̄am
repn̄tat in q̄ peccumꝰ.Deinde qꝛ dum
in hac vita sumus peccamꝰ. id̄ subiūgi
mus kyri heleyson.⁊pater noster. ⁊ po
stea. respice dn̄e in seruos tuos ⁊c̄. vbi
dr̄.⁊ dirige filios eoꝝ.Filij nr̄i sunt co-
gitatiōes q̄ de mēte nostra nascunt̄. q̄s
ad opa dn̄i implenda rogat dirigi.Opa
ꝟo manuū nostraꝝ sunt opera exterio-
ra q̄ interius a cogitatōibus ꝓcedūt. ℞
qꝛ oia ad vnū tendūt.ideo postea dicit.
opus singulariter cū dicit.Et opus ma
nuū nostraꝝ dirige. Et itex opilio siue
pastor ꝓ oibus ouibꝰ orat generalit̄ di
cens.Dirigere dignare dn̄e. Orōne ꝟo
seruitiū concludit̄ vt diuina grā.q̄ acti
ones nr̄as ꝑcedit.etiā ipas subsequat̄.

De tercia.

Hora tercia deo laudes exoluimus. qm̄ in illa
ſm Marcū Jesus linguis iu
deoꝝ morti adiudicatus est.⁊ a pylato
ad columnaz ligatus est ⁊ flagellatus.
Merito ergo hora illa oramus vt sicut
spūssanctus ab Adam ꝑ diaboli sugge
stionē sepatꝫ est.ita ꝑ Christi crucifixo-
nem dignet̄ eadez hora spūssanctus in
cordibus nr̄is infundi.Jn hac etiaz ho
ra repromissus spiritussanctꝰ datus est
apostolis.⁊ visibiliter dei magnalia lo-
quebant̄. Vnde in actibus aplo͛ꝝ.Nō
sunt isti ebrij cū sit hora tercia diei.pro-
pter qd̄ dicitur hymnus. Nunc sancte
nobis spiritus ⁊c̄.Dicit̄ etiā ps̄. Legez
pone mihi dn̄e.qꝛ tunc lex noua data ē
apostolis.Quia vero homo ꝑ legē dei
a morbo peccati sanatur. Juxta illud
sapientie.Nec herba nec malagma sa-
nabat eos.℞ tuus sermo dn̄e ⁊c̄. Id̄ in
q̄busdaz eccl'ijs dr̄ capitulū illd̄.Sana

me dñe ꝛc. hiere. xvij. c. ⁊ rñsoꝛium. Sana aiam meã ꝛc. Et qñq3 illud dr̃. Caritas dei diffusa. Ro. v. ca. Et qñq3 illud. Obsecro vos frẽs ꝑ miam dei. Ro. xij. Rursus qꝛ nõ ꝓdest sanari nisi cõseruetur. ideo seqtur vsus. Adiutoꝛ meꝰ esto dñe ꝛc. Quasi diceret. Quãuis libere ⁊ sanus in via tua sim cõstitutus tñ non sufficio sine tuo adiutoꝛio ꝑueire ad illam meridiez de q̃ dr̃. Indica mihi vbi pascas vbi cubes in meridie. vñ dr̃. Adiutoꝛ tueus esto dñe. Et subiungit. Ne derelinquas me. i. inceptũ meũ ne itermittas. quia sine te nihil ẽ conatꝰ meꝰ neq3 despicias me. i. ne ꝯtemnas ꝙ ego moꝛtalis te eternũ audeo q̃rere. quia tu es deus meꝰ q̃ me creasti ⁊ recreasti salutaris meus. i. q̃ sanas plagã pctĩ mei. Deinde oẽs ad oꝛonẽ ꝓsternũt. ⁊ ꝓseq̃tur sacerdos modũ oꝛonis quẽ aplꝰs docet dicẽs. Primo oĩm fiãt obsecrationes. oꝛones. postulatões ⁊ grãrũactiones. ꝓ omibus ⁊ ꝓ his q̃ in sublimitate sunt. Obsecratio fit cũ adiuratõne ꝓ malo remouendo. Oratio ꝓ bono impetrãdo. vel ꝓ malo supando. Postulatio ꝓ bono adipiscẽdo sine cumulando. Grãrumactio ꝓ bono iam collato cõseruando. Obseratio ẽ ibi. Ego dixi ꝛc. vbi petit vulnera sanari ⁊ medicinã dari. Oꝛo ibi. Fiat mia tua dñe. vel ibi Ostende nobis dñe. Postulatio ibi. Cõuertere dñe vsq3 q̃. vbi postulamꝰ vt per dñi auxiliũ oĩa nobis aduersa remoueantur. Grãrũactio ibi. Sacerdotes tui induãtur iusticia ꝛc. ⁊ hoc ꝓ nobis omibus. Item oꝛat ꝓ regibꝰ ⁊ his q̃ sunt in sublimitate dicẽs. Saluũ fac regẽ ⁊ oꝛemus ꝓ papa pontifice nr̃o. Et pro oĩbꝰ viuis dicẽs. Saluũ fac pplm tuũ ꝛc. et ꝓ defunctis dicẽs. Oꝛemus pro fidelibus defuncris. Sequit̃ etiã. Miserere mei deus. ꝓ his qui sunt in grauioꝛibꝰ peccatis. sicut p̃cessit dñica oꝛo ꝓ his q̃ sunt ĩ quotidianis. Post hoc surgit opilio siue sacerdos ⁊ oĩbus ꝓstratis manẽtibus oꝛat ꝓ vniuersis. de quo dictũ est sub pꝛima.

De sexta.

H Oꝛa sexta pro nobis crucifixus ⁊ clauis cõfixus ẽ xp̃s. q̃re tenebꝛe sup oẽm terraz facte sunt vt sol in moꝛte dñi sui lugẽs. se q̃si nigris tegeret vestibꝰ. ne illum crucifigentibꝰ lumen p̃beret. Hac etiã hoꝛa in die ascensionis cũ discipulis discubuit. Merito ĝ eccia illa hoꝛa deo laudes exhibet. grãs ei agens. quia ꝓ ipsa xp̃us pati voluit. ꝓpter qđ ipm diligit vehemẽter. Vñ in canticis. Nũciate dilecto qꝛ amoꝛe langueo. Et ob hoc tũc dr̃ psalmus. Defecit in salutari tuo ꝛc. Dicit̃ etiã rñsoꝛiũ. Bñdicã dñm in omi tempe. supple qꝛ dignatus ẽ pati ꝓ me. i. ꝓ salute anime mee. Hac etiam hoꝛa adam de paradiso eiectus est. Recte ergo illa hoꝛa deũ depꝛecare demus vt vñ ille ꝓpter supbiam eiectus ẽ illuc ꝑ humilitatẽ ⁊ bonã opationez redeamus. Sane officiũ sexte statui tp̃is respondet. sicut ⁊ officia aliarũ hoꝛarũ. In pꝛima nãq3 hoꝛa est inchoatio. i tercia ꝓfectus. in sexta consummatio. s̃m ꝙ sol in p̃ma incipit lucere. i tercia magis calet. in sexta est in summo feruoꝛe qđ indicant v̓ba himnoꝝ. q̃ in ipis hoꝛis ⁊ etiã in nona p̃mittũt̃. Inchoationi rñdent veꝛba q̃ dicũtur ad pꝛimaz in psalmo. Deus i nomine tuo saluuz me fac. ⁊ in virtute tua libera me. i. sepa me a zipheis. In p̃ncipio nãq3 nr̃e cõuersionis incipimus a malo separi. Vñ merito ibi petimus. qui tandem loco ⁊ p̃mio sepati simus. Ad idez pertinet qđ dicit scđus psalmus. Vtinã dirigãtur vie mee. Et quod dicit tercius psalmꝰ. Retribue seruo tuo exponitur. i. freq̃nt̃ tribue. Et vbi dicit. viuifica me supplẽdum ẽ q̃ p̃moꝛtuus eram ꝑ peccatum.

Vñ petit ꝑ grām iustificari. Ad profe
ctum ꝑtinet qđ dicit̄ in principio tercie
Legem pone mihi dñe. Sibi em̄ posi-
to in via petit dari legē correctiōis. Ad
cōsummationē ꝑtinet qđ dr̄ in ꝑncipio
sexte. Defecit ī salutari tuo anima mea
ꝛc̄. i. anima mea posita ī salutari tuo de
fecit a terrenitate. Vel defecit in saluta
ri tuo. i. anima mea tendēs in salutare
tuū defecit in terrenitate. Quāto. n. q̇s
magis tendit in dilectionē dei. tāto ma
gis deficit a terrenis. ꝛ quasi pre nimio
desiderio languet. iuxta illud. Fulcite
me floribus. stipate me malis. qꝛ amo-
re langueo. Per flores q̇dem initia bo
noꝝ operū. per mala ꝑfectio accipitur.
que etiā alios accendēs q̇đāmodo con
solatur. nō tm̄ hic plenā recipit cōsolatō
nem. ꝫ potius affligit̄ ex dilectione. vñ
seq̇tur. Defecerūt oculi mei in eloquiū
tuū. Et in secūda parte. Quō dilexi le-
gem tuā ꝛc̄. Et in tercia. Oculi mei de-
fecerūt in salutari tuo ꝛc̄. Ad hāc ꝑfecti
onem ꝑtinet rñsoriū. Bñdicam dñm et
versiculus. Dñs regit me. Nam sic ha-
bet alia translatio. Dñs pascit me nihil
mihi deerit in loco pascue ibi me collo
cauit. i. dñs est pastor meus in quo suꝫ
tutus ꝛ sufficiens. Vñ sequit̄. Et nihil
mihi deerit. Spūalem. n. substantiam
credit a deo sibi cōferendaꝫ. quia iā scit
se esse collocatū in loco pascue. vbi fide
les in fide plenius corroborant̄. Vnđ
dicit ibi me collocauit. Quē. n. dñs pa
scit in aduentu spūssancti. eundē regit.
id ē in bonis opibus facit eū delectari.
ꝛ per rectū iter ducit ad tutissimā ciui-
tatem hierusaleꝫ. Tali nihil deest teste
apostolo qui dicit. Oīa in eo possum
qui me confortat. Dicit̄ aūt q̄nq̧ capi-
tulū illud. Alter alterius onera portate
Gala. vj. a. Quādoq̧ illud. Nolite cō-
formari huic seculo. Roma. xij. a.

De nona.

HOra nona chri-
stus clamās emisit spm̄. Mo-
ri em̄ voluit ꝓ homine illa ho-
ra in qua homo de paradiso expulsus
est. ꝛ in eadē hora ꝑ mulierem ꝛ lignuꝫ
redemit. quos ꝑ mulierē et lignū dece-
perat hostis. Ars aūt vt artē falleret. et
medelam ferret inde hostis vnđ leserat.
In eadē quoq̧ hora miles lat⁹ xp̄i ape
ruit ex quo duo nostre saluationis sa-
cramēta. s. aquā baptismi. et sanguineꝫ
nostre redēptionis nobis eduxit. ꝛ ve-
lū templi scissum ē. ꝛ monumēta aper-
ta sunt. Eadē etiā hora iferna penetrās
inextricabiles tartari tenebras confrin-
gens. serasq̧ eius cōminuēs captiuita-
tem sanctoꝝ secum trāsuexit ad celos.
igneaq̧ romphea submota antiquū in-
colam ꝑadiso restituit. Eadeꝫ etiā hora
cetus apl'oꝝ ad orandū cōuenire cōsue
uit. Et petrus ꝛ Jobes ascendebant in
templū causa oīonis. Petrus q̇ꝫ eadē
hora ascendit in cenaculū oraturus. q̄n
raptus ē in extasim et lintheolū plenū
reptilibus de celo ante se dimitti vidit
audiens. Petre macta ꝛ māduca. Me
rito igit̄ ꝓpter has ꝑrogatiuas hac ho-
ra deū ecc̄ia laudat dicēs psalmū. Mi-
rabilia ꝛc̄. ꝛ rñsoriū. Redime me domi-
ne. orās ꝓ sua redēptione. ne oblita eē
videatur ꝙ tali hora redēpta est. Illud
aūt cōsiderandū est ꝙ in hora nona iaꝫ
sol declinauit a centro. status ergo tꝑis
innuit statum ꝟtutū. Innuit em̄ seruo
rem ꝟtutum in quo animus prius erat
ꝓpter temptationes esse tepefactū. Nā
vt ait. b. Greg. Vicia nos temptāt. vir
tutes nos humiliāt. Cū em̄ vir ꝑfect⁹ tē
ptat̄ ab altitudine intimi gaudij descē-
dit ad considerandū suā fragilitatem. ꝛ
ad videndum q̄ꝫ facilis sit ad casum. vt
patet in apl'o q̇ dicebat. Ne magnitudo
reuelationū extollat me ꝛc̄. Gaudebat
em̄ Paulus de reuelatione. dolebat de

temptatione. Vñ ip̄e dicit. Propꝑ qđ
ter dñm rogaui ꝛc̄. Nisi ei sibi molesta
esſꝫ temptatio. nō rogaret vt tolleretur
Nō ē tñ sublata. q꜡ p̄ infirmitatem vir-
tus cui gaudiū debeꝛ pficitur. Has tri-
bulationes ꝛ angustias notāt aliq̇ ver-
sus psalmoꝝ none vt in prima pte. Tri
bulatio ꝛ angustia ꝛc̄. Et in scđa. Mul-
ti q̇ persequūtur. Et i tercia. Erraui ꝛc̄.
Ab eisdeꝫ petimus liberari in rñsorio.
Redime me. i. fac vt effectū redemptio
nis tue q̄ facta ē in sanguine tuo sentiaꝫ
in tribulationibus meis. Hoc idē est in
versu. Ab occultis meis mūda me. i. re
pelle a me malā cogitationeꝫ ꝛ cōpesce
suasorē ſm Aug. Et nota ꝙ rñsoria dñi
calia in tribus horis. s. tercia sexta ꝛ no
na. cōueniēter rñdent responsorijs feri-
alibus. Nam in rñsorio feriali ad terci-
am. s. Sana aiam meā ꝛc̄. petiꝛ sanitas
vulneꝝ q̄ pterita pctā fecerunt. Et in re
sponsorio dñicali. Inclina cor meū ꝛc̄.
Et in versu. Auerte oculos ꝛc̄. petitur
cautela de futuris. qđ fit impletione di
uinoꝝ mandatoꝝ. Item in feriali rñso-
rio sexte. Benedicam dñm ꝛc̄. fit iugis
diuine laudis pmissio. In dominicali
rñsorio. In eternū dñe ꝛc̄. fit pmissiōis
impletio. Ibi em̄ pmittit se laudaturū
ꝛ h̄ laudat. In rñsorio feriali none. Re-
dime me dñe ꝛc̄. petiꝛ redemptionis ef
fectus quo fit vt res mentis. i. amor sit
directus ad deūꝫ. Et in rñsorio dñicali.
Clamaui ꝛc̄. pmittiꝛ effectus pedis. i.
amoris. s. clamor ad deū. ex amore. n. ē
clamor cordis. In pluribus tamen ec-
clesijs sunt eadem. tam in ferialibus ꝙꝫ
in dñicalibus. Et est notandū ꝙ versus
qui dicūtur in tercia in sexta ꝛ in nona
neumā hñt. ad designanduꝫ ꝙ in nulla
hora exprimere valemus gaudiū ꝛ bra
uiū sempiternū. Capitulū diciꝛ quādo
ꝙꝫ. Oīa probate. Thessa. v. c. Et quā-
doꝙꝫ. Sicut in vno corpore multa mē-
bra habemus. Roma. xij. a.

Ad vesperas.

IN hora vesperti
na significat eccia pmū aduen-
tū dñi q̇ fuit vergēte vespe mū
di in vltima etate. de quo psallens red-
dit grās deo iux̄ illđ aplī. Nos sumus
in quos fines seculi deuenerunt. Prete
rea xp̄s in vespa de cruce deposit꜠ fuit.
Eadem quoqꝫ hora in cena sacꝛm cor-
poris ꝛ sanguinis instituit. pedes disci
puloꝝ lauit. discipulis eūtib꜠ i emaus i
habitu pegrini i fractiōe panis se mani
festauit. Merito ğ eccia i hac hora xp̄o
grās agit. Est tñ duplex mūdi vespa. p
ut i. vj. pte sub ephīa diceꝛ. Sane sicut
ait sicardus ep̄s cremonēsis. in mitrali
offm̄ diei seq̇ntis incipit in vespis quia
vesptina sinaxis. i. hora. pmū ē officiuꝫ
ſm hesdre ꝯsuetudinē in q̄ternario nu-
mero put dictū ē in phemio hui꜠ ptis.
Vñ vesptinū offm̄ a vespa stella noiaꝛ
q̄ in pncipio noctis oriꝛ. Preterea licꝫ
ab initio mūdi dies p̄cederet nocteꝫ. in
nocte tñ dñice resurrectionis nox cepit
p̄cedere diem. vt diceꝛ in. vj. parte sub
sabbato sancto in pncipio. Dicit aūt ec
clesia in hac hora. v. psalmos. Primo
pp̄ter xp̄i. v. vulnera. q̇ p nobis obtulit
sacrificium in vespa mūdi. Secūdo ad
correctionē. vt videlꝫ defleam꜠ ꝛ peta-
mus veniaꝫ pctōꝝ. q̄ in die p. v. sensus
corpis cōmittūꝛ. ꝛ ad nos intrāt. iux̄ il-
lud Hiere. Mors intrauit p fenestras
nr̄as. Quis. n. ē q̄ visu nō capiaꝛ. Ter-
cio p ip̄os. v. psalmos munit se eccia ꝯ̄
nocturnales tribulatōnes. Hec em̄ ho
ra insinuat fletuꝫ eoꝝ q̇bus occidit sol
iusticie. ꝛ ita sunt in vespere. de quo di-
ctum est. Ad vesperū demorabitur fle-
tus. q̇ durabit vsqꝫ ad matutinū. i. quo-
usqꝫ sol fidelibus oriatur qui occiderat
pctōribus. ſm qđ sequitur. Et ad matu
tinū leticia. Et. ppꝛ easdē ēt cās pectus
q̇nqꝫ digitis tūdimus. Rursus secula-

res dicūt qnq3 plalmos.religiosi v̄o q̄-
tuor ꝓpter rōem tangendā in.vj. pte sb
ti.de aduentu. Et nota ꝙ vesptinum
matutinūq3 offm̄ ceteris horis in nūe-
ro psalmoꝝ pferuntur.eo ꝙ in senaria
opeꝝ distinctiōe.vespe ꝛ mane solūmō
memorant.ꝛ in veteri lege matutini et
vesptini officij antiqtas cōmēdat.Qui
q3 ḡ psalmi in sex vesptinis hebdoma-
de officijs dicūt.ꝛ cātat psalmi ſm ma-
teriā diei.Et ecce in septima die.s. i sab
bato ꝓpter resurrectōem q̄ seqtur. agi-
mus de victoria ꝛ laude dei q̄ sequitur
victoriā.vn̄ in p̄mo psalmo.s. Bn̄dict⁹
dn̄s.ad lr̄am agit de victoria dauid cō-
tra goliā.Quātū v̄o ad spūalē sensum
de victoria nr̄a q̄ diabolum supamus.
Quia ergo post victoriaz nil restat nisi
laudare dn̄m.p quē victoriā hēmus. iō
sequūt q̄tuor psalmi qui sunt de laude.
In primo.n.laudē ꝓmittit eccia dicēs
Exaltabo te deus. In scd̄o seipam inci
tat.Lauda aia mea do. In tercio alios
inuitat.Laudate dn̄m. In q̄rto congra
tulatur celesti hierl̄m dicēs. Lauda hie
rusalē do.ꝛc. ꝛ sic de alijs ferijs et psal-
mis. In q̄busdā ecclesijs statim post
psalmū sequit himn⁹.ꝛ post himnū le-
ctio siue capl̄m. In q̄busdā econuerso
Et in q̄busdā himnū non cantāt. Qui
post psalmos immediate himnū cātāt
cōgruū ordinē suare videntur qm̄ pri-
mo ē in corde dilectio q̄ p antphonā de
signat.deinde seqt bona opatio. quam
ps.designat.postea mentis exultatio.q̄
p himnū notat. Sed q2 exultatio sepe
negligentiā parit. idcirco sequit lectio
siue capl̄m q̄ hoiez ad cor reuocat. Qui
v̄o lectionē himno pponūt volūt him
nū loco rn̄sorij obtinere. Vn̄ cū in festi
uitatibus rn̄soriū post lectionē cantant
himnū ptermittūt. Ad maiorē tn̄ exul
tationē notandā. in quibusdā ecclesijs
vtrūq3 cantat.ꝛ tūc rn̄soriū pcedit him
nū.ad notandū ꝙ tunc maxime rn̄dere

debemus exhortationi p pcedens capi
tulū facte.post qd̄ statim seqtur respon
soriū.Generale tn̄ est ꝙ qn̄cunq3 canta
tur rn̄soriū precedere debet lectio cui re
spondere debet.Qui v̄o himnū nō cā-
tant illud attendere vidētur ꝙ canticū
beate marie sequit qd̄ excludit rn̄soriū.
cui⁹ locū tenet himnus.Nā si canticuz
zacharie in laudib⁹ matutinis excludit
rn̄soriū.multo magis canticū.b. marie
v̄ginis excludere debere videt in vespe
ris. Et nota ꝙ ad vespas dr̄ illud ca-
pitulū.Bn̄dictus deus ꝛ pr̄.ij. ad Cor.
j.a.Et illd̄.Dn̄s aūt dirigat.ij. ad thess.
iij.a. Post himnū seqtur v̄sicul⁹.vide-
licet in sabbato. Vespertina oīo ꝛc. In
alijs diebus .Dirigat dn̄e.Et vterq3 v̄-
sus vespertinū tp̄s designat in quo cāta
tur.qd̄ sonāt v̄ba illa q̄ i psalmo sequū
tur.s.Eleuatio manuū mearū sacri. ve
sper. Optat.n.vt oīo dirigatur ad dn̄m
Qd̄ de ve.te.tractū est.vbi habet ꝙ ho-
ra vesptina sacerdos intrabat sanctū ta
bernaculū vel templū vt offerret thimi
ama sup altare incensi.sicut mane intra
bat vt offerret incēsuz. Hoc thimiama
significat suauitatē odoris. Hinc habz
ꝯsuetudo vt dū dr̄ versiculus sacerdos
thurificet altare ad implendum iuge sa
crificium. Sic.n.fiebat in lege in q̄ duo
agni offerebāt.vnus mane alter sero.et
hic pinguior.ad notandū ꝙ caritas cre
scit. Ideo ḡ thurificat.vt sim⁹ sp bonus
odor deo. ꝓficiendo in scia ꝛ doctrina.
Et etiā q2 ꝓpter ꝓmissionē dei debem⁹
esse tales vt simus ei boni odoris. vl' iō
in vesperis et matutinis post psalmos
ꝛ lectionē dū v̄sus dr̄.incensat.ad notā
dū ꝙ nemo pōt bonū odorē deo redde
re.vel bonū exemplū opandi alijs dare
qd̄ per incensum significat.nisi prius i
seruitio dei opet qd̄ p psalmos. ꝛ alios
doceat.qd̄ p lectionē notat. Vn̄ mos i-
oleuit.ꝙ in pcipuis festiuitatibus anti
phona ad Magnificat ꝛ Bn̄dictus ter

dicit.siue totiens canendo ꝓtelat.do-
nec om̄is ppls q̄ interest incensi replea
tur odore.⁊ vltimo dr̄ cū neuma voce q̄
dem nō significatiua.ꝓut dictū ē i pro-
hemio huiꝰ ptis.Sacerdos āt q̄ maior
est in ecclie officio ⁊ q̄ vicē tenet. Aarō
debet incēsum offerre vt sit thimiama
sempiternū corā dño ⁊ suaue fragrans
odor.iuxta illd.Dirigat dñe orō mea si
cut incēsum in ↄspectu tuo. De h̄ dcm̄
est sub laudibꝰmatutinis.Dr̄ ḡ i vespis
ṽsiculus exhortatiōis.s.vt excitet pigs
ad intelligendum ꝓmissa dei. q̄ cōtinē
tur in cantico illo btē marie.Magnifi-
cat aīa mea dñm ⁊c̄.qd̄ est Luce.j.cap.
Prima ꝓmissio facta fuit Noe. Vnd̄
Geñ.ix. Ponā arcū meū in nubibus
celi.Et h̄ impleta est.Scd̄a abrae ⁊ da-
uid.Abrae dictū ē. In semie tuo bene-
dicentur oēs gētes.Dauid dictū ē. De
fructu ventris tui ponā sup sedē tuam.
Et h̄ impleta est in btā ṽgine qd̄ notat
in cantico suo ibi. Recordatus ē mise-
ricordie sue.Et p hoc certi sumus ꝙ da
bit nobis vltimā.s.padisum. Ideo aūt
canticū ip̄m quotidie dicit vt frequen-
tior dñice incarnationis memoria aias
fideliū in ope dei ⁊ in doctrina se exer-
centium ad deuotionē opis incepti ac-
cendat.Cū em̄ in cantico ip̄o notentur
cogitationes.sicut in psalmis opa.si di
ligenter btē marie actus ⁊ dicta sepe re
colimus obseruantia castitatis ⁊ ṽtus
opationis sp ad ip̄ius imitationē pseue
rabunt in nobis.nec etiā mouebit nos
fauor hūanus indebitus.nō tpaliū im
moderatus appetitꝰ.nō tpalis afflictio
nō de impetrāda cōmissoꝝ venia despe
ratio. Nēpe nō nos mouebit indebitꝰ
fauor hūanus.q̄r cū btā ṽgo cōmenda
retur a btā elizabeth dicēte. Vnde hoc
mihi vt veniat mater dñi mei ad me ⁊c̄
Non ipsa mota fuit fauore humano s̄
seruans humilitatem clamauit. Mag
nificat anima mea dñm.Et tandē adie
cit. Quia respexit humilitatē ancille
sue.Et nota ꝙ dicit respexit humilitatē
⁊ non dicit.respexit ṽginitatē.innuens
mentis virginitatē preualere corporis
integritati. Iteꝝ ideo dixit humilitatē
quia deus supbis resistit.eosq̄ꝫ a beato
rum sorte secernēs p varia penaꝝ loca
ꝓ peccatoꝝ impietate dispgit.Nō nos
mouebit imoderatꝰ tpalium appetitus
q̄r sicut ipsa dixit. iudex noster diuites
dimisit inanes.⁊ deposuit potentes de
sede.Non tpalis afflictio nos mouebit
q̄r deus exaltat hūiles. In h̄ em̄ cātico
exemplo hūilitatis eius reformamur.
⁊ filij dei incarnatio p quā deposuit po
tentes de sede ⁊ exaltauit hūiles.ad me
moriā reducit.vt fidei nr̄e deuotio exci
tetur.Non desperatio de cōmissoꝝ im
petrāda venia. q̄r miscd̄ia eiꝰ a ꝓgenie
in ꝓgenies timētibus eū. Beda dic̄.ꝙ
inde inoleuit ↄsuetudo vt in officio ve-
spertino cātet canticū btē ṽginis.⁊ po
tius in vesptino q̄ꝫ in officijs alijs. Pri
mo q̄r in ip̄a vespa mūdi suo singulari
assensu mundo succurrit pdito. Scd̄o
q̄r p h̄ fit incarnatōis i vespa mūdi fcte
iugis recordatio. Tercio q̄r ip̄a ē stella
maris.q̄ in huiꝰmūdi vespe nobis luce
re cepit sicut vespa stella a q̄ dr̄ vesperti
num officiū in initio noctis lucere inci
pit.Quarto vt mēs nr̄a p diē varijs fa-
tigata cogitationibꝰ iminente quietis.
s.noctis tpe recolēdo dicta dei genitricis
quicq̄d supfluū vel nociuū diurna eua
gatio cōtraxerit.totū h̄ p̄cibus ⁊ lachri
mis ea intercedente mūdet. Quīto.q̄a
ṽgo portauit dñm in vespa mūdi. Rur
sus canit in sexta laude.q̄r dñs in sexta
etate venit.sicut ⁊ canticū symeonis in
septima ꝓpter septimā etatē quiescen-
tium.prout tactū est sub laudibus ma-
tutinis.Ceteꝝ hoc canticū est exultatō
laborantiū quoꝝ spūs exultat in dño q̄
fecit eis magna qui potens est.cuiꝰ mi-
sericordia est in secula.Ob hanc exulta

tionem representandam lampades ac
cendunt in vespis. Vel pro h̄ cantico
p̄ncipaliter accendunt. eo q̄ de euāge-
lio est. vel vt nos de nūero adolescētu-
laꝝ ꝛ q̄nq̄ prudentū curram⁹ cū lam-
padibus bonoꝝ opeꝝ in odorē vnguē-
toꝝ btē v̄ginis intrātes cū ea in gaudi-
um dn̄i nostri. Et q̄ opa nr̄a nō sunt in
lāpadibus radiātia nisi fuerint caritate
informata ideo canticū claudit sub an
tiphona p quā caritas designat. Re-
cantata antiphona in profestis diebus
ꝓsternit se ecclesia in orōnē ꝓlixi⁹ orās
q̄ in alijs officijs. q̄ specialiter orat ꝑ
his quibus occidit sol iusticie. licet ꝛ ꝑ
alijs oret. ꝛ facit ea que dicta sunt supe-
rius sub ti. de tercia vbi de p̄cibus agit
In solēnibus v̄o dieb⁹ stati d̄r collecta
ꝛ quasi stātes oramus. de quo. ꝛ in qui
bus officiū vesp̄tinū cū hora p̄ma con
ueniat. ibi etiam dictū est. Mortuoꝝ
officiū incipit a vespis. non t̄n̄ h̄z secun
das vespas. ad notandū q̄ hoc officiū
finem habebit qn̄ anime saluandorum
ab omni pena liberate eterna beatitu-
dine fruentur. Sed sancti de quoꝝ glo
rificatione in anima iam certa est eccle-
sia primas ꝛ secūdas vespas habent. si
in festo eoꝝ nouem lectiones dicantur
Primas eīn habent ꝑ glorificatiōe aīe
iam percepta. secūdas ꝑ glorificatione
corporis quā habebūt. que nunq̄ finē
habebit. Si v̄o habent tantū tres lecti-
ones. primas vesperas habent tantū.
non quia ꝛ ipi duplicem stolam habi-
turi non sint. cum hoc omnibus electꝫ
conueniat. sed ecclesia ad ostendendū
differentiam premioꝝ illis ꝛ istis debi-
torum. magis solennisat ꝑ illis de quo
rum maioribus meritis sibi per mira-
cula siue per alia documenta constat.
Quis ad plenū certa esse nō possit. Nā
ꝛ stella differt in claritate a stella. Vn̄
Aug. ait in sermone de beato Stepha-
no. Cum preciosa sit mors sanctorū. si

quid distare inter martyres potest pre-
cipuus esse videt qui prim⁹ est. Nūq̄
tamen in vespis p̄cedentib⁹ d̄r solūmō
antiphona ꝛ collecta de festo sequenti
ꝓut dicet sub vigilia natalis. Postrēo
notandum est q̄ religiosi ante comple
torium p̄mittūt collationem. que a san
ctis patribus originē traxit. q̄ dictꝫ ve-
speris cōuenire ꝛ de scripturis sacrꝫ cō
ferre solebant adinstar operarioꝝ ad re
creationem adinuicem ꝯfabulantium.
Ideoq̄ tunc vitas vel collationes pa-
trum. ꝛ his similia. que potius sint ad
recreationē ꝛ delectationē legūt ꝛ eru-
ditores si dubiū occurrerit interrogāt.

De Completorio.

In hora cōpleto-
tū xp̄s cū discipulis orauit prē.
Eadē q̄z hora sanguineas gut-
tas sudauit. ꝛ etiā corpus eius in sepul
cro positum fuit ꝛ custodes deputati.
Merito igit i hac hora ecclesia d̄o lau
des ꝛ grās agit. illam etiā in memoriā
eterni gaudij celebrat. Nā cōpleto ele-
ctoꝝ numero in illa hora cōplebit gau
dium sanctoꝝ in die generalis retribu-
tionis. ꝛ inde est q̄ ꝯpletoriū significat
gaudiū. Dicit āt cōpletoriū q̄ in eo cō
pletur cōis vsus locutionis cibi ꝛ pot⁹
ꝛ alioꝝ q̄ necessario ꝑ corpis sustentati
one sumunt. Et s̄m h̄ ēt significat finē
vite p̄ntis. Sane hoc officiū incipit
preter morē alioꝝ officioꝝ. s. Conuerte
nos deus ꝛc. Quia enim quasi tota die
psalmodie institim⁹ ꝛ pene impossibi-
le est. quin aliquē puluerē sup̄bie ꝯtra-
xerimus. ꝛ quia sepe erramus. iuxta il-
lud. Erraui sicut ouis que perijt. inde ē
q̄ nos humilantes dicimus. Conuerte
nos ꝛc. Preterea quilibet p̄fectus ꝛ bo
nus existimare se debet imperfectū si-
ue insipientem. iuxta illud. Justus ac-
cusator sui est. ideo dicit sacerdos. Con
uerte nos ꝛc. in his verbis indicans se

Completorium

Bonarū mentiū est ibi culpā agnoscere vbi culpa non est

peruersum. bonarum quippe mentiū est ibi culpam agnoscere vbi culpa non est Nam et si dixerimus. quia peccatum non habemus. ipsi nos seducimus. Hinc est quod etiā consequenter inuocamus diuinū adiutoriū dicētes. Deus in adiutoriū meum. vt Cōuerte nos etc. referatur ad preterita mala tollenda. et Deus in adiutoriū etc. ad bona opera futura facienda quia sine dei adiutorio quicquam boni facere nō valemus. Quia vero totum ad laudem trinitatis faciendū est. ideo sequitur gloria patri. Rursus incipientes per Cōuerte nos deus salutaris noster. oramus vt nos a malis conuertat et iram suā a nobis auertat. Et quia merita nostra nō sufficiūt. eius adiutoriū postulamus dicentes. Deus in adiu. etc. Dicuntur autem quatuor psalmi ad obtinendā remissionē peccatorum que committimus dū sumus in hoc corpore ex quatuor elementis. et ex quatuor humoribus vel cōplexionibus cōposito seu quia corpus ipsum ex his cōpositū cōtra pericula et fantasmata noctis munimus. et deo cōmendamus. ideoque tunc dicitur. In manus tuas domine etc. et custodi nos etc. Et incipit ecclesia a voce perfectionis dicens. Cū inuocarē exaudiuit me deus etc. Hoc enim perfectorum est. Sed quia perfecti se debēt reputare imperfectos. iuxta illud Job. etiam si simplex fuero hoc ignorat anima mea. ideo sequitur in eodē psalmo. Miserere mei supple domine. et exaudi orationem meā quod dicere est imperfectorū. Postea aliis admonitis ad bonū facit in eodē psalmo mentionē de pace eterna ibi. In pace in idipsum. i. que est inuariabilis. quā pacē semper in memoria habere debemus et maxime dū corpus quiescere debet in lecto. mens debet quiescere in deo. Debet etiam quiescere in spe. Vnde sequitur secundus psalmus. In te domine speraui etc. Sed quia spes nō est sine timore. aliter enim presumptio esset. ideo sequitur tercius psalmus. Qui habitat in adiutorio altissimi etc. in quo deus promittit liberare ecclesiam. Dyabolus enim est quasi fur de nocte incedens. et ideo nocte imminente dicit ecclesia illū psalmū contra nocturnales tentationes. Dicitur ergo ille psalmus vt a quatuor tentationibus liberemur. s. a timore nocturno. a sagitta volante in die. a negocio perambulāte in tenebris ab incursu et demonio meridiano. i. ab incurrente demonio. Prima est leuis et occulta. secunda est leuis et manifesta. tercia grauis et occulta. quarta grauis et manifesta. In quarto vero psalmo s. Ecce nunc etc. benedicit ecclesia deū pro liberatione tentationū nocturnalium: ibi. In noctibus extollite manus vestras in sancta et benedicite domino. Dicit enim Aug. super hūc psalmū. Nox res tristis est. dies leta res est. ergo per noctē intelligitur aduersitas. per diem prosperitas. In aduersitate benedicēdus est dominus sicut in prosperitate. exemplo iob qui amissis filiis et rebus omnibus dicebat Dominus dedit etc. Sit nomē domini benedictū. Vnde et hic dicitur Benedicite dominum. Sed queritur quare dicū tur tantummodo sex versus illius psalmi. In te domine speraui. Respondetur ideo. quia dominus dicendo sextū versum videlicet. In manus tuas domine etc. sexta etate mūdi. sextoque die carne obiit vt iam dicetur. Recte ergo sex versus tantū eiusdem psalmi in cōpletorio cantamus vt in hac sexta etate in qua per eum redempti sumus sicut habet finis vltimi versus. ibi. Redemisti me domine deus veritatis. conformemur dormitioni eius. vt. s. membra quiescāt et cor vigilet sicut caro eius in sepulcro quieuit et diuinitas vigilauit. Notādū est quod in quibusdam ecclesiis statim post psalmos dicitur hymnus ea forte ratione quia per bonam operationē peruenitur ad exultationē absque omnis purgationis medio ab his qui purgati transeunt ab hac vita. Alia etiam ratio iam dicetur. Et sic prius dicunt hymnū quam capitulū ad ostendendū mystice quod illi in quibus

cōpleta sunt signata p̄cedentiū laudū
seu ꝑfecti q̄ ꝑ cōpletoriū significant̄. pre
ueniūt exhortatoꝝ q̄ ꝑ caplm significant̄
nec tñ caplm p̄termittūt. q2 h̄ sp̄ vtiles
est exhortatio ad ꝑseuerandū in bono.
q2 nec nocet admisso subdere calcar eq̄
In alijs aūt eccl'ijs int̄ psalmos ⁊ hym-
nū interponūt antipħam vel all'a ꝑ an-
tiphonā sequētes ordinē b̄ti ignacij. ꝯ q̄
in ꝓhemio dictū est. In alijs v̄o eccle-
sijs statim post psalmos ⁊ antiphonam
vel all'a. sequit̄ lectio siue caplm cū r̄nso
rio. In man⁹ tuas ⁊c̄. vel alio q2 vt dicūt
in oī officio dici d3 lectio. Postea adij-
ciūt hymnū. Te lucis ⁊c̄. in q̄ optāt ꝓte-
gi in nocturnis tribulatōib⁹. Alij vero
nō dicūt lectionē ꝓut in ꝓhemio hui⁹
ꝑtis dictū est. ſ3 statim post psalmos di-
cūt v̄siculū. Tum q2 tp̄s illud dormiti-
onis nō est aptū ad doctrinā. Tū q2 p⁹
cōpletoriū nō solū cibi ⁊ pot⁹ verū etiā
doctrina q̄ ꝑ lectionē significat̄ referen
da nō est. Hinc est ꝙ statuit b̄tūs b̄ndi
ctus. vt post cōpletoriū nemo loquatur
Dicit̄ aūt caplm. Tu in nobis es dn̄e.
Hiere. xiiij. ca. Religiosi in h̄ officio añ
oīa lectoꝝ ꝑmittūt dicētes. Frēs sobrij
⁊c̄. ne ordinē Hesdre excedere videant̄
rep̄ntantes in h̄ etiā mariā magdalenā.
de q̄ dn̄s dixit. p̄uenit vngere corp⁹ me-
um in sepulturā. i. h̄ fac̄ qđ factura erat
mortuo si licuisset. ita ⁊ hec lectio quasi
vngit reddēdo aīas attētas ad vigilan-
dū ante cōmendationem dormitionis.

Post hymnū subijcit̄ v̄siculus. Cu-
stodi nos dn̄e. vel ali⁹ q̄ notat toti⁹ officij
effectū. Postulat̄ eñ dn̄i custodia ꝯ no
ctis ꝑicula. Et d2 acuta voce ⁊ cum neu
ma. ex q̄ excitati ⁊ mēores facti ineffabil'
gaudij qđ erit merces laboris nr̄i cant-
mus canticū symeonis. Nunc dimittis
⁊c̄. qđ est Luc. ij. ca. Primo vt illius ex
emplo pacē inuenietēs mereamur vide
re lumē. qđ est xp̄s. Scđo ideo canticū
istud canim⁹. q2 sicut sctūs symeon cu-
piens ex hac vita in alterā trāsire illud
cecinit sic ⁊ nos dū dormire debem⁹ q̄si
morituri. q2 somn⁹ est q̄si mortꝭ imago.
illū canim⁹ ꝑ quē nos dn̄o cōmendam⁹
Tertio ꝓpter cōm s̄b vespis dictā. Quar
to q2 canticū illud est de vtroq3 aduētu
Dn̄i merito illud dicim⁹ vt ꝓmissioni-
bus alliciamur ⁊ a vicijs quiescamus.

Cōsiderādū est aūt ꝙ cu3 septem sint
ꝑtes ceterarū horaꝝ. s. v̄sus cū gl'ia pa-
tri. hymn⁹ psalmi. lectio. cātus. p̄ces. et
oīo. in trib⁹ tñ horis. s. i matutinis lau-
dibus ⁊ vespis ⁊ in cōpletorio. additur ⁊
octaua. videlicet cāticū euangelicū. qm̄
he tres hore ꝑtinent ad octauā. s. dn̄i re-
surrectoꝝ. q̄ mane surrexit. in vespe se di
scipulis manifestauit. in cōpletorio di-
scipul' ait. Pax vobis. Propterea i his
trib⁹ horis hymnus q̄ est exēplū leticie
psalmos sequit̄ vt ꝯtinuet̄ euāgelio gr̄e
Euāgeliū gr̄e huius officij est cāticum
symeonis. s. Nūc dimittis. in q̄ pacē ro
gam⁹ eternā. vt sicut symeō trāsire cupi
ens. postq3 vidit xp̄m. dimitti rogauit.
sic ⁊ nos post lumē fidei ꝑueniam⁹ ad
splendorem speciei. vbi erit pax eterna.

Cōsequenter oīo dn̄ica ⁊ p̄ces dicunt̄
quib⁹ etiam ꝯtra noctis fantasmata nos
munim⁹. Subijcit̄ etiā simbolū in quo
nr̄e fidei ꝓfessio cōtinet̄. vt si forte nos
mori ꝯtigerit. in cōfessione fidei moria
mur. Fit etiā in quibusdā eccl'ijs sicut ⁊
in prima cōfessio generalis. Alterna eñ
confessione inuicē nos mundam⁹. iux-
ta illud Cōfitemini alterutꝛ peccata ve
stra vt saluemini dicens requiē tempo
ribus nostris. donec inueniamus locu3
dn̄o. Precib⁹ ergo ⁊ oīono cōplet̄ h̄ of
ficiū iuxta illud apostoli. Orantes ꝓ in
uicē vt saluemini. Rursus p̄ces mistice
humilitatē significāt. que in fine debet
esse. Quia sicut in principio ip̄a neces-
saria est. ad qđ significandū voce humi
lima hoc seruitiū inchoat̄. ita in consū-
matione eadē humilitas monstranda ē

contra ſupbiam in qua ceciderũt omẽſ
qui operant̃ iniq̃tatem. Poſt p̃ces opi
lio noſter ſiue ſacerdos cõmendãs do-
mino gregem ſuũ dicit collectã. Unde
non eſt congruũ vt poſt h̄ officiũ aliq̃d
aliud fiat. niſi qđ ꝑtineat ad quietem.
Et atten de q̃m ad primã ⁊ ad cõple-
torium aploꝝ ſimbolũ nõ dimittimus
qꝛ cuncta opa nr̃a in eius noie icipim⁹
⁊ concludimus in quem credimus. ſi-
militer ad vtrũqꝫ officiũ cõfeſſionem ⁊
Miſerere mei deus. adijcimus vt quic
quid in nocte peccauim⁹ aut in die deli
quimus. ꝑ confeſſionẽ ⁊ pniam diluã-
mus. adimplentes illđ. Confitemini al
terutrum peccata vr̃a. Reſpiciẽtes eti-
am illud qđ olim ſacerdos farine aſſa-
rium offerebat in die vicis ſue. medie-
tatem in mane ⁊ medietatẽ poſt meri-
diem. Sacrificiũ ãt noſtꝝ eſt ſpũs hu-
miliatus. Ultimo notandũ eſt ꝙ oĩa
officia diurna q̃tũ ad pſalmos inuari-
abilia ſunt. nocturna v̾o variabilia pre
ter illud. Per noctẽ em̃ intelligit̃ mun
dus iſte q̃ variabilis eſt. ꝑ diem v̾o ille
eternus q̃ eſt inuariabilis. de q̊ ſcriptũ
eſt. Ordinatione tua pſeuerat dies. Et
eſt verior lr̃a pſeuerat in ſingul ri q̃z ꝑ-
ſeuerant in plurali. licet aliter q̃ſi cõiter
ꝓferat̃. Hoc etiã officiũ in quibuſdam
eccleſijs q̃tũ ad hymnũ inuariabile eſt
ꝓut ſub ti. de ṗma dictũ eſt. ⁊ etiã q̃tuz
ad pſalmos lectionẽ p̃ces ⁊ collectã. ita
ꝙ ꝓ nullius ſancti ſolẽnitate. ſicut nec
officiũ ṗme variat̃. ꝓ eo qꝛ in illo de pa
ce ⁊ ſpecialiter đ illa ad quã ſuſpiram⁹
agit̃ q̃ vt p̃miſſum ẽ inuariabilis eſt. h̄
dumtaxat excepto. q̃m in dñicis dieb⁹
dicunt ad ṗmam illos q̃nqꝫ pſalmos. ſ.
Deus deus meus reſpice in me ⁊c̃. ⁊ ſe
quentes. ⁊ pſalmũ. Confitemini. prout
ibi dictũ eſt. Sz q̃re illi q̃nqꝫ pſalmi in
prima. ⁊ v̾ſus. In manus tuas dñe ⁊c̃.
in ꝯpletorio poti⁹ q̃z i alijs horis ponũ-
tur. Reſponſio xp̃s cui i his horis cani

mus. q̃ eſt principiũ ⁊ finis. in cruce pẽ
dens legit̃ incepiſſe pſalmũ illũ Deus
deus meus. ⁊ oẽs pſalmos ſequentes
ſeriatim vſqꝫ ad dictũ v̾ſuz dixiſſe ⁊ ibi
finiuiſſe ⁊ ſpiritũ emiſiſſe. Merito igit̃
⁊ nos in paſſionib⁹ hui⁹ ſeculi cõſtituti
ad ipſius imitationẽ in hora ṗma. que
eſt in principio horaꝝ diei. ⁊ nõ alibi di
ctos q̃nqꝫ pſalmos ⁊ in cõpletorio. qđ
ſ̃m aliquã cõſiderationẽ ẽ finis ſiue vl
tima horaꝝ diei. debem⁹ dicere verſum
ipm. Qꝛ v̾o h̄ officiũ ad vltimã diei ho
ram ꝑtineat. hac cõſideratiõe apparet.
Nam in prima dicimus quatuor octo-
narios verſuũ in pſalmis. duos ꝓ pr̃a
⁊ duos ꝓ ſcđa horis. Et in tertia ſex. du
os ꝓ tercia. duos ꝓ quarta. ⁊ duos pro
q̃nta. Et in ſexta ſex. duos ꝓ ſexta. du-
os ꝓ ſeptima. ⁊ duos ꝓ octaua. Et in
nona ſex. duos ꝓ nona. duos ꝓ decia.
⁊ duos ꝓ vndecima. Reſtat vltima ho
ra. ſ. duodecima ad quã ꝑtinet comple-
torium. qđ notat hymnus. Te lucis ter
minũ. Premiſſos aũt octonarios cõ-
binamus ſi duo caritatis precepta ob-
ſeruamus. Facim⁹. xj. combinationes
vt pro quauis hora diei in qua delinq̃-
mus. vnũ dño legis ⁊ caritatis binariũ
offeram⁹. Ut ꝓ prima. Beati. ꝓ ſcđa.
Retribue. ꝓ tercia. Legem pone. pro
quarta. Memor eſto. ꝓ quinta. Boni-
tatem. pro ſexta. Defecit. pro ſeptima.
Quomodo dilexi. pro octaua. Iniq̊s.
pro nona. Mirabilia. pro decima. Cla-
maui. pro vndecima. Principes. Fiũt
ergo vndecim combinationes ad emẽ
dandum vnderarium noſtre tranſgreſ-
ſionis. Et in quolibet octonario aliq̃d
de lege domini memorat̃. quia ꝑ eam
vinea colit̃. ⁊ denarius eternitatis acq̃-
ritur. Sunt ergo. xxij. octonarij. qui ꝑ
horas diei dicunt̃ ꝓpter rationẽ ſub ti.
de prima dictam. Et dicunt̃ bini ⁊ bini
⁊ ſic duplicati fiunt. xj. Undenari⁹ em̃
numerus ſignificat tranſgreſſionem ſi

cut deuarius perfectionez. Dicunt em̄
ꝑ vndecim vt per ea que in illis dicunt
transgressionē mandatoꝝ suoꝝ nobis
relaxet.

Incipit sexta pars

de officijs dn̄icaꝝ specialiter ⁊ q̃rundā
feriaꝝ ⁊ festiuitatum domini ⁊ ieiunio
rum quatuor temporꝝ.

A prima pte prece-
denti de diuinis officijs in generali di-
ximus. nūc aūt de specialitatibus ⁊ di-
uersitatibus eorundē ꝑ anni circulum
ostendam⁹. vicȝ ď officijs dn̄icaꝝ ⁊ qua
rundam feriaꝝ ⁊ festiuitatū dn̄i. ⁊ de ie
iunijs quatuor temporꝝ. ⁊ de cōuenien-
tia ipoꝝ officioꝝ tam nocturnaliū q̃ȝ ēt
misse. non vnius dutaxat ecc̄ie ſȝ diuer
saꝝ officia ꝓsequentes. Ad quoꝝ eui-
dentiā est distinctio temporꝝ p̄mittēda.
Siquidē annus solaris q̃tuor tpm suc
cessione dilabit̃. s. hyemis in quo semi-
na iaciunt̃. veris in quo seminata ꝓde-
unt ⁊ in spicas acuunt̃. estatis in q̃ mes
ses albescunt. ⁊ falce succidunt̃. ⁊ autū-
ni in quo ꝑ ventilationē grana a paleis
sepata in horreis reponunt̃. Sic ⁊ ma-
gnus vite p̄ntis annus durās ab initio
seculi vsq̄ȝ ad finē mūdi quatuor tpum
varietate mensurat̃. Primū fuit tp̄s
deuiationis in genē hūano. vicȝ ab adā
vsq̄ȝ ad moysen. in quo declinauerūt ho
mines a cultu dei q̇ vā lux est facti ido-
latre. ⁊ nil illuminationis doctrine ha-
bentes ⁊ simul inutiles facti sunt ⁊ nō
fuit q̇ faceret bonū vsq̄ȝ ad vnū. Tūc ei
reliq̄t homo deū creatorē suū. ⁊ de lapi
de dixit. tu es deus me⁹. Hoc tp̄s quia
fuit ignorantie ⁊ cecitatis bene concor
dat hyemi in qua obscuritas regnat.

Secundū tp̄s fuit reuocationis siue
renouationis. videlicet a moyse vsq̄ȝ ad
natiuitatē xp̄i quo edocti sunt homies
ꝑ legem ⁊ ꝓp̄has de aduētu xp̄i. de cu-
ratione peccati. ⁊ de dilectione vni⁹ dei
Tunc dn̄s dixit ad isrl̃. Audi isrl̃. Do-
minum deū tuū adorabis. ⁊ illi soli ser
uies. Et doctus est hō. q̇d sibiipi. q̇d ďo
q̇d ꝓximo facere tenet̃. Postmodū ob
eandem causam suscitauit ꝓp̄has. vt. s.
p̄dicatio hoies magis ac magis ab er-
roribus reuocaret. Hoc tp̄s concordat
cū vere qꝫ hȝ aliq̇d luminis. ſȝ multum
obscuritatis. Terciū tp̄s fuit regressio-
ōis siue reconciliatōis ⁊ visitatōis. vicȝ
a natiuitate xp̄i vsq̄ȝ ad ascensionē eius
dem. ꝑ quā facta est gr̄a hoibus ⁊ p̄dica
tio euangelij. de q̇ dr̃. Ecce nūc tp̄s ac-
ceptabile ecce nūc dies salutis. Hoc ei
est tp̄s gr̄e q̇ oriēs nos visitauit ex alto.
in q̇ tpe dn̄s q̇ est sol iustitie mundū sui
p̄ntia visitauit. ⁊ ꝓpria doctrina suffici-
enter illustrauit. Hoc tp̄s cōcordat cū
estate in q̃ claritas regnat. Quartum
tp̄s est ꝑegrinationis. vicȝ ab ascensiōe
dn̄i vsq̄ȝ ad diē iudicij. vbi erit ꝯsumma
tio seculi. Qď tp̄s est hn̄s multū lumis
qꝛ dei miscďia reuelata sunt diuina my
steria. hȝ tn̄ aliq̇d obscuritatis nr̄a negli
gentia faciente. ⁊ sic cōcordat cū autū-
no. q̇ hȝ aliq̇d obscuritat̃ ſȝ ampli⁹ clari
tatis. In p̄mo tpe viror fidei. flos spei
fructus caritatis. frigore infidelitat̃ ex
aruit. In scďo vinea dn̄i aliq̃tenus viru
it ⁊ floruit. In tercio virēs ⁊ florēs fru-
ctus vberrimos attulit. In quarto ca-
dentib⁹ folijs verboꝝ decolorari cepit.

Rursus tp̄s deuiationis dictū ē tp̄s
culpe ⁊ pene. Nā ꝓpter ipam deuiatio
nem hō sbiect⁹ ē culpe. ⁊ ꝓpter culpam
pene. Vn̄ dicit dn̄s. Putas cū venerit
filius hois inueniet fidē suꝑ terrā. Tp̄s
reuocationis ďr tp̄s doctrine vel ꝓphe-
tie ꝓpter decalogū. ꝑ qď deus docuit ge
nus humanū. Tp̄s reconciliationis ďr
tp̄s libertatis ⁊ gr̄e ⁊ leticie. Temp⁹ pe
regrinationis ďr tp̄s lucte et pene. siue
laboris ⁊ pn̄ie. qď nos facimus declina
tionis ⁊ negligentie. Primū fuit despe

rationis. Scđm respirationis. Tertiū
liberationis. Quartum exercitationis
Hec quattuor tpa repn̄tat ecclesia sin-
gulis annis siue status eccie ꝑ h̄ q̄tuor
tpa variatur. Tp̄s hyemis ⁊ deuiationis
in quo mors regnauit repn̄tat ecclesia
a.lxx. vsq; ad pasca recolēs casum ⁊ pe-
nam primoꝝ parentū ꝓpter eoꝝ culpā
⁊ ideo cantica leticie excepto gl'a patri
subticentur. ꝑut sub.ti.de septuagesima
dicetur. Siletur em̄ gl'a in excelsis deo.qđ
in testimoniū pacis auditū est.qn̄ veri
tas de terra orta est.⁊ iusticia de celo ꝓ
spexit. Tp̄s veris ⁊ renouationis rep̄
sentat eccia in aduentu dn̄i.p quē om̄ia
renouata sunt vsq; ad natale dn̄i. Vnđ
ad notandū q pr̄es illi⁹ tpis habuerūt
aliq̄d luminis.ſʒ multum obscuritatis
respectu sequentiū.minora cantica leti
cie cantat.s.gl'a pr̄i ⁊ all'a.ſʒ maiora sup
primit.s.gl'a in excelsis.te deū laudam⁹
⁊ sequentias. ꝑut ibi dicetur. Quia em̄ h̄
tpe peccatū regnauit.nō ꝓpter ignoran
tiam vt mors ꝑus ſʒ ꝓpter carnis infir-
mitatē.ideo canitur all'a. q2 pr̄es illi⁹ tpis
sub lege fuerūt.ſʒ gl'a i excelsis siletur.qđ
est signū pacis ⁊ iusticie quam lex dare
nequit. Tp̄s estatis ⁊ recōciliationis
siue regressiōis repn̄tat ab octauis pa-
sce vsq; ad octauā penthecostes. q2 per
pascalē agnū recōciliamur deo.oia cā-
tica leticie ⁊ fere post oēs dictiōes all'a
multiplicās ad significandum habitū
gaudiū de nr̄a resurrectōe. significat ei
tp̄s illud statū felicitatis eterne.tūc eti-
am gl'a in excelsis canitur.q2 in resurrecti
one iusticia.i.caritas ꝑficietur ⁊ plēa pax
dabitur. Duplex etiā all'a canitur in albis ⁊
dn̄icis illius tpis ⁊ stātes tūc oram⁹. In
priuatis vo ferijs gl'ia in excelsis ⁊ du-
plex all'a non canitur.licet semꝑ all'a pre-
terq; in.lxx.dicatur. ꝑut sub ti.de septem
diebus post pasca ⁊ in sequenti ti.dice
tur. Tempus autumni ⁊ peregrinati
onis representat eccl'ia ab octauis pen-
thecostes vsq; ad aduentū dn̄i.q2 nobis
deo recōciliatis nō restat nisi vt nos pe
regrinos reputemus cum psalmista di
cente. aduena ego sum ⁊ ꝑegrinus ⁊c.
cantans om̄ia leticie cantica ad desig̃n-
dum gaudiū de hoc q sunt diuina my
steria reuelata.qn̄q; tn̄ aliq̄ cantica sub-
ticet.nec multiplicat all'a sicut fecit i tē-
pore ꝓcedenti.ad significandū declina-
tionem a bono quā nobis negligentia
nostra parit.⁊ cantat all'a in spe resurre
ctionis.⁊ gl'a in excelsis deo ꝓ iusticia
reddita. Item q̊tidie dicit all'a.ſʒ nō gl'a
in excelsis.vt dicetur sub tpe aduentus.
Cantat etiā all'a post graduale in signū
laboris.p quē ad patriā vite transeun-
dum est. Ex p̄missis colligitur euiden-
ter q recte in p̄ncipio hiemis hō quasi
desperans dicit. Circūdederunt me ge
mitus mortis. In p̄ncipio veris q̄si re-
spirans dicit. Ad te leuaui aiam meaʒ.
In p̄ncipio estatis architector eccie pe
trus renatis ꝑ baptismū ⁊ illuminatis
ꝑ gr̄am dicit Quasi mō geniti infantes
⁊c. In principio autumni exultans de
dei miscōdia dicit. Dn̄e in tua misericor
dia speraui. Sed attendens miseriam
in quam ex sua negligentia lapsus est.
statim subiungit versiculum. Vsq; quo
domine obliuiscer' me in fineʒ. Et gra-
duale. Ego dixi dn̄e miserere mei.sana
aiam meam quia peccaui tibi. Rur-
sus hec quatuor tempora considerantur
s̄m quatuor principales diei ꝑtes que
sunt nox pertinens ad tempus deuiati
onis.nox enim obscurata est ⁊ idolatre
ceci erant.aurora pertinens ad tempus
reuocationis.meridies pertinēs ad tē-
pus reconciliationis siue regressionis.
et vespera pertinens ad tempus pere-
grinationis. Designantur etiam ꝑ qua
tuor principales christi actiones. que
sunt natiuitas.passio.resurrectio.⁊ ad-
uentus ad iudicium. Ad natiuitatem
pertinēt.circumcisio.apparitio.baptis-

mus. ꝛ purificatio. Ad passionē ieiuni-
um ꝛ temptatio. Ad resurrectōꝫ ascēsio
in celū ꝛ sctispūs missio. Ad aduentuꝫ
ad iudiciū. trāsfiguratio ꝛ miraculoꝝ
operatio. Itē passio cōpaꝝ hyemi. natiui-
tas veri. resurrectio estati. aduentꝰ ad iu
diciū autumno qn̄ vetustꝰ dierū sedebit
tenēs ventilabrū in manu sua. ꝛ mūda-
bit areā suā ꝛc̄. Itē natiuitas xp̄i ꝯcor-
dat tpi reuocatōis seu renouatōis ꝓpter
ꝓphetas qui eum multis modis p̄dixe
rūt. passio xp̄i tpi deuiationis ꝓpter pe-
nā culpe primoꝝ parentū. resurrectō tē
pori regressionis ꝓpter leticiā aduentꝰ
ad iudiciū tpi pegrinatōis. qꝛ hmōi tē-
pus durabit vsqꝫ ad diē iudicij. Vn̄ ꝓ-
pheta. Aduena ego sum apud te ꝛ peri
grinus sicut oēs prēs mei. Tp̄s ergo re
uocatōis siue renouatōis q̄ facta est p
legē ꝛ ꝓphas durat vsqꝫ ad natale dn̄i
tm̄ vt p̄missum est. Alij tn̄ dicūt. ꝙ vsqꝫ
ad septuagesimā ꝛ ibi incipit tp̄s deuia
tōis. Sed ſm primū dictum querit̄ d̄
tpe qd̄ est a natali dn̄i vsqꝫ ad septuage-
simā. sub quo dictoꝝ tpm ꝯtineat̄. Sup
quo dicūt quidā ꝙ tp̄s qd̄ est a natali vsqꝫ
ad octauas epiphāie ptinet ad tem-
pus regressionis. qd̄ est tp̄s gaudij. sic
ꝛ illud. Vn̄ ꝛ i quibusdā eccl'ijs tūc alb
vtunt̄ vestimētis sicut ꝛ tpe pascali ne-
qꝫ tūc ieiunat̄. nec genua flectunt̄. Reli
qua vo ps scꝫ ab octauis ephie vsqꝫ ad
lxx. sub tpe pegrinatōis ꝯtinet̄. Et licet
Isaias legat̄ die natalis dn̄i. non id̄ dies
illa est ſm ip̄os de tpe reuocatiōis alia
em̄ ꝯsideratōe hoc fit ꝛ an̄ euāgeliū i no
cturnis ꝛ an̄ epl'am i missa. supponit̄ ei
tunc basis colūne. vt p vtrūqꝫ testamen
tū natiuitas xp̄i ꝓbet̄. Itē querit̄ quare
a tpe veris siue renouatōis siue reuoca
tōis incipiūt ecclesie officia. Videt̄ em̄
ꝙ deberēt incipe a tpe hyemis siue deui
atōis qꝛ prius est deuiatio q̄ꝫ a deuiatio
ne reuocatio. Preterea in tempe deuia
tionis legit̄ primꝰ liber theologie. s. ge-
nesis. Sup hoc dicūnt quidā ꝙ hoc fac̄
ecclesia ne incipiat ab errore. Sed certe
nō dr̄ tp̄s illud deuiatōis eo ꝙ eccl'ia il
lo tpe deuiet. ſꝫ qꝛ errorē p̄moꝝ parentū
recolit vt nos ad penitētiā trahat. ꝛ id̄
hec rō non placet. Est g̊ rō. qꝛ em̄ p ad-
uentū dn̄i oia noua facta sūt. vn̄ Apoc̄.
Ecce noua facio oia. Ideo i honorē ad
uentus dn̄i a tpe renouatōis incipit ec-
clesia officiū suū. Preterea si inciperet
ab hieme vtēs v̄bis desperatōis. posset
hō illa audiēs despare. merito ergo inci
pit a vere. vt cū postea audierit v̄ba de-
speratōis nō desperet. qꝛ p̄cessit certa ꝓ
missio vere liberatōis q̄ fit in aduentu.
Incipit ergo a tempore renouationis
seu reuocationis in quo tenet ratio.

Qui aūt libri quibus tempibꝰ legāt̄
breuiter est videndū. Et quidē in pleris
qꝫ locis ab aduētu dn̄i vsqꝫ ad natale eꝰ
legit̄ Isaias. q̄ q̄nto de xp̄o vrbaniꝰ cete
ris ꝓphetauit tanto natiuitati eiꝰ legit̄.
viciniꝰ. p̄terqꝫ in ieiunijs quattuor tem
poꝝ que ꝓprias habēt lectōes. In ipsa
etiā natiuitate nō solum de illo legit̄ et
cātat̄ sed etiā de causis ipius festiuitat̄.
ꝓut in oibus fieri solet festiuitatibꝰ. qd̄
fit ad ostendendū magnū gaudiū nobis ce
litus datū. In p̄ma vero dn̄ica post na-
tale legit̄ in q̄busdā eccl'ijs d̄ epl'is pau-
li ad ip̄am ptinētibꝰ natiuitatē. In octa
ua natalis de sermōibꝰ ꝛ de omelia euā
gelij eiusdē diei. In ephia de Isaia. ſm
Gelasiū papā. In octaua ephie d̄ ome
lia euāgelij eiusdē diei. Ab octaua epi-
phanie vsqꝫ ad septuagesimā canitur d̄
psalmis. ꝛ legunt̄ epl'e pauli. in q̄bus le
git̄ de labore ꝛ lucta ꝛ pugna eiꝰ. In se-
ptuagesima vero vsqꝫ ad dn̄icam an̄ ra
mos palmaꝝ legit̄ pentateucꝰ. Septua
gesima em̄ tp̄s nr̄e captiuitatis ꝛ pene ꝛ
culpe designat. de qua mystice ad hieru
salem redire debemus. sicut p hebreos
olim de babylonica captiuitate exeun-
tes figuratū est. Vt ergo memores sint

captiuitatis sue qui sursum tendūt.legi
tur p̄mo de adā.q̄ in p̄ncipio mundi fa
ct⁹ ē. ⁊ de eiectiōe eius de p̲adiso. dein-
de de diluuio.⁊ quō abraā exiuit de ter-
ra sua.⁊ de mūdi huius laborib⁹ad exē
plū patiētie.Et sicut olim hebrei capti-
uati ducti in babiloniā.in tristicia fuerūt
fere vsq; ad finē.lxx.ānoꝝ.⁊ cōcessa sibi
licētia repatriādi gauisi sunt. licet non
plenarie.ita ⁊ nos fere vsq; ad finē.lxx.
dierū.s.in septuagesima tacem⁹voces⁊
cātica leticie.vt p̄missum est.⁊ ibi ⁊ sub
ti.de temp̲e aduent⁹ dicet᷑.Quindecim
tñ diebus añ pasca legit᷑ Hieremias.q̄ꝛ
ille aptius q̄̃ alij de passione tractauit ⁊
in ꝓpria p̲sona passionē dñi p̄signauit.
Ab octaua vero pasce.xv.dieb⁹. vl̄ f̄m
alios vsq; ad quartā dñicaꝫ post pasca.
Apocalipsis legit᷑ ⁊ cātat᷑ ꝓpter myste-
ria passionis ⁊ resurrectōis que Johan
ni reuelata sunt.⁊ apostoli p̄dicauerūt
In apocalipsi em̄ fit mētio de ciuitate
noua hierusalē.Deinde vsq; ad ascēsio
nē legunt᷑ ep̄le canonice.⁊ actus ap̄loꝝ
⁊ cantat᷑ de psalmis.q̄ꝛ ⁊ dauid ꝓpheta
uit de passione ⁊ resurrectōe ⁊ ascēsiōe
⁊ ap̄li p̄dicauerūt que a dño didicerunt
vsq; ad ascensionē eius corp̲ali p̄sentia
p̲fruētes.Inter ascensionē vero ⁊ pen-
thecostē cātat᷑ de ipso festo. q̄ꝛ discipuli
sursum subleuati ꝓmissa patris mune-
ra expectabāt.Ab octauis penthecō.vs
q; ad kal̄.augusti legunt᷑ libri regū ⁊ pa
ralippomenō.⁊ cātat᷑. deus oim̄. q̄ꝛ si-
cut samuel saul dauid ⁊ alij ꝓ lege dñi
pugnauerūt.sic ⁊ nos postq̄̃ acceperi-
mus donū spiritussancti in baptismo.
virtute debemus pugnare cōtra demo-
nes formati nati nutriti ⁊ armati.A ka
lendis augusti vsq; ad kalendas septē-
bris legit᷑ ⁊ cantat᷑ de sapientia.q̄ꝛ in pu
gna maxime necessaria est sapiētia.vel
q̄ꝛ augustus sextus est mensis.⁊ in sex-
ta etate q̄̃ deus venit debemus propter
eius p̄sentiā sapienter viuere.q̄ꝛ int᷑ nos
audita est sapientia ip̄a que ex ore altissi
prodijt.Rursus mensis ille calidus est
⁊ medius in ānō.p̲ qd̄ media hoīs etas
designat᷑.⁊ in media estate. vbi q̄sq; ab
estu vicioꝝ plus accendit᷑.plus succur-
rere debet sapiētia.In kalēdis septem
bris legit᷑ ⁊ cātat᷑ de iob.thobia.hesdra
iudith.⁊ hester.q̄ꝛ hi aduersa patienter
sustinuerūt.⁊ eccl̄ia in fine mūdi aduer
sa oia ꝓ dño tolerabit.A kalend̄. octo-
bris vsq; ad nouembrē legunt᷑ libri ma-
chabbeoꝝ.⁊ cantat᷑ de eis.q̄ꝛ iste octau⁹
mensis leticiā resurrectōis mysticat.q̄ꝛ
sicut iudei finitis p̄lijs ⁊ restaurato tem
plo.in hymnis⁊ cōfessionibus bñdice-
bāt dñm.sic in gloria resurrectōis ⁊ ma
gne fest iuitatis deuictis p̄lijs diaboli.
scti ⁊ iusti in dño festiuabunt ⁊ gaude-
bunt.iuxta illud.Beati q̄ habitāt in do
mo tua dñe.A kalēdis nouembris vsq;
ad aduentū dñi legit᷑ ezechiel ⁊ daniel.
⁊ duodecim ꝓphete minores cuꝫ respō
sorijs.s.Vidi dñm ⁊c̄.Ezechiel ei vidit
q̄ttuor aīalia in figura quattuor euan-
gestarum.qui natiuitatē.passionē.resur
rectionē.⁊ asensionē docuerūt. Isti er-
go ideo ante aduentum legunt᷑.q̄ꝛ clari
us xp̄i aduentū predixerūt.Deniq; au
relius papa in burcardo li.iij.ca.hi qui
statuit vt hi qui inuenti fuerint libros
famosos ⁊ ignotos in ecclesia legere vl̄
cātare excōmunicent᷑.Ex p̄missis ergo
liquet q̄ in ecclesia libri noui ⁊ veteris
testamēti legunt᷑.qd̄ etiam in suis locis
dicet᷑.⁊ de ordine etiā librorum dicetur
sub dñica.xj.post penthe. Et est notan-
dū q̄ testamentū dupliciter accipit᷑.Nā
ꝓmissio ipsa.s.id qd̄ testat᷑ seu legat᷑ d̄r
testamuntum. Vñ nouū testamētū d̄r
gratia fidelib⁹ ꝓmissa.s.fides.charitas.
ceterecq; virtutes sine vita eterna in futu
ro ⁊ virtus in p̄senti vita.Et ap̄ls. Ideo
noui testamenti meditator est vt repro-
missionem accipiant.qui vocati sunt he
reditat̄ eterne. Scriptura etiam q̄ illa

ꝓmittuntur dicitur testamentū. Unde
nouum testamentum dicitur scriptura
noui testamēti. ⁊ vetus testamentū dici
tur scriptura veteris testamēti. Et hec q̄
si humana similitudine dicunt. Sicut
enī q̄ testamentū cōdit heredē instituit.
cirographū facit. testes aduocat. agēda
p heredē indicit. sic ⁊ deꝰ pater volēs fi-
lios israel in terra ꝓmissionis heredes
instituere. cirographū fecit. i. legē dedit
testes aduocauit. s. moysen ⁊ aaron. ⁊ a-
genda per illos edixit. ⁊ hoc est verꝰ te-
stamentū. Sed q̄ illud trāsitoria ⁊ tpa
lia repromittebat, idō xp̄s volēs xp̄ianos
s. fideles eterne hereditatis heredes fa-
cere. ꝯsequenter nouū testamētū ꝯdidit
scȝ euāgeliū. aduocauit testes. s. ap̄los.
eisq̄ȝ agēda indixit. qđ testamentū tan-
dē morte ꝓpria ꝯsecrauit. Preterea te-
stamentū est testatio mētis, qua q̄sq̄ȝ qđ
mēte ꝯcipit ore testat̄. ⁊ p scripturā cor-
roborari iubet. Unū etiā hac similitudie
hec ⁊ illa scriptura dicit̄ testamentū. Ce
terū ideo illa scriptura dicit̄ vetus testa
mentū. Primo q̄ vetera. i. terrena. scȝ
ad veterē hoiem ptinētia ꝓmittebat di
cēs. Si hec ⁊ illa feceritis bona terre co
medetis. Et iterū. Terrā fluentē lacte et
melle dabo vobis ⁊ filia. Unū illud vetꝰ
⁊ trāsitoriū fuit. Scđo đr vetus testamē
tū. q̄ p veterem hoiem scȝ p moysen ve
terē vetustate peccati ministratuȝ fuit.
Tertio q̄ nouo supueniente cessauit et
desijt tāq̄ȝ aliqđ vetustū. Unū ap̄ls. Ue
tera trāsierūt. ecce noua facta sunt oīa
Quarto dicit̄ vetus respectu noui. q̄a
eo fuit antiquiꝰ tpe. Quinto. q̄ a vetu-
state peccati nō liberat. Hec vo scriptu
ra nouū dicit̄ testamētū. Primo q̄ no
ua. i. celestia. s. ad celestis hois ꝯseruatio
nē ptinentia. ꝓmittit dicens. Qui agrū
aut domū ⁊c̄. reliquerit. cētuplū accipi-
et ⁊ vitā eternam possidebit. Scđo dici
tur nouū. q̄ per nouū hoiem. id est. ab
oī peccato immunē. scȝ p xp̄um ministra
tū est. Tertio dicit̄ nouū. i. vltimū q̄ no
uissimū hois testamentū immobile ꝑ-
seuerat. qđ testatoris obitu cōfirmatur.
Hinc etiam dicitur eternum. id est. per
petuum quasi durabile ac immutabile
de quo dictum est in quarta parte sub
septima particula secrete. supr verbo no
ui ⁊ eterni. Christus enī iam non mo-
rit̄. ⁊ mors illi vltra nō dn̄abit̄. Quarto
dicit̄ nouū respectu veterꝭ. q̄ illo magꝭ
est nouū tpe. vel q̄ verꝰ lex est quasi ra-
dix. ip̄m vero nouū testamentū est qua
si fructꝰ. Quinto q̄ innouat. non enī il
lud discūt. nisi hoies renouati ex vetu-
state p grām ⁊ ptinētes iam ad nouū te
stamentū qđ est regnū celoꝝ. Circa li
bros ecclesiastici officij ē sciēdū q̄ ip̄m
officiū ꝯsistit in cātu ⁊ in lectiōe. De cā
tu tres sunt libri. de lectione sex. Sunt
etiā quidē alij libri ecclesiastici ꝓut i se
cūda pte in fine tractatꝰ de sacerdote di-
ctū est. Sane tres libri de cātu sunt. an-
tiphonarius. graduariꝰ. ⁊ trophonariꝰ
Antiphōariꝰ a digniori videlicet ab an-
tiphonis nomen sumpsit. quas beatus
Ignacius patriarcha audiuit p āgelos
decātari. cum tn̄ ibi sint responsoria at-
q̄ȝ versus. In plerisq̄ȝ tn̄ locis liber ille
rn̄soriū a rn̄sorijs q̄ ibidē ꝯtinent̄ appel
lat̄. Graduariꝰ dictus est a graduali-
bus q̄ i eo ꝯtinent̄. qui a pluribꝰ officia-
riꝰ nuncupat̄ ab officijs seu introitibꝰ
qui ibi ꝯtinent̄. Graduale dictū est a g-
dibus. ꝓut dictū est in quarta pte sub ti
tulo de graduali. De intitulatione anti
phonarij. graduarij. ⁊ lectionarij. in se-
q̄nti ti. dicet̄. Trophonarius est liber
ꝯtinēs tropos. i. cantus q̄ cum introitu
misse dicunt̄. p̄sertim a monachis. Uo
cant̄ etiā tropi sequētie siue ꝓse. ⁊ kyri-
heleyson ⁊ neume. Et đr a tropos. qđ ē
ꝯuersio. de quo in eadē pte sub ti. de in-
troitu dictū est. Quidā etiam hunc li-
brū ꝓsariū a prosis appellāt. Uitalia-
nus papa cantū romanū instituit. ⁊ or.

gana concordauit. Ceterū libri lecti-
ones sunt isti. Primus est bibliotheca
Scōs omeliarius. Tertius passionari-
us. Quartus legēdari⁹. Quintus lecti
onarius. Sext⁹ sermologus. Biblio-
theca a greco nomē accepit. ꝛ est nomē
equiuocū. s. loc⁹ in quo libri reponunꝶ.
ꝛ volumē ex oibus libris veteris et no-
ui testa. a Hieronymo cōpactū. Ome
liarius est liber ꝯtinens sanctorū ome-
lias. ꝛ legiꝶ in dn̄icis ꝛ in natali ꝛ in fe-
stis sanctoꝝ ꝓpria euāgelia habentium
ꝛ in pasca ꝛ in penthe. cum feralib⁹ eo-
rundē. Omelia aūt idē est qd̄ bōa laus
siue verbū ad pplm. Et nota ꝙ plures
fecerūt omelias. videlicet. Augustinus
Hieronymus. Beda. Origenes. Gre-
gorius. ꝛ alij. Beda tamē alias nō com
posuit nisi quas Augu. composuerat.
sed suis verbis easdē supfestiuit. Nam
Augu. verba disputationis habuit. Be
da vero stilū sermonis ꝛ lectiōis. Qua
re Beda vocaꝶ venerabilis in. vij. parte
sub eius festo diceꝶ. Itē non oēs ome
lie autētice sunt. vt quedā origenis. qui
ad heresim diciꝶ declinasse. Alique ta-
men omelie ipsius a beato hieronymo
teste papa. Gelasio. leguntur fuisse cor
recte seu approbate. ꝛ quando ille in
ecclesia leguꝶ nomē actoris ꝓpter he-
resis infamiā subticeꝶ sicut ꝛ nomen sa
lomonis qui deceptus fuit a mulierib⁹
tacetur in lectionibus ꝓpter infamiam
idolatrie. sed diciꝶ Lectio libri sapiētie.
sic etiā qꝛ moyses hesitauit ad aquas ꝯ
dictionis qꝛ dn̄m exacerbauit non dici
tur lectio libri Genesis moysi legislato
ris. sicut diciꝶ lectio libri apoc. bti Io-
hānis apostoli. De hoc agiꝶ in prohe-
mio quinte ptis ꝛ sub sabbato pascali.
Volunt tn̄ quidā ꝙ in principio omeli
arū ipsius dicaꝶ omelia. Origenis corre
cta seu approbata a hieronymo. Et ī se
quentibus dici debet omelia eiusdem.
Passionarius est liber cōtinens pas-
siones sanctorum. ꝛ legiꝶ in festis mar-
tirum. Plures aūt sunt passionarij quo
rum quidā canonisati sunt. quidā vero
teste papa Gelasio sunt apocriphi. vt d̄
beato Georgio ꝛ cyriaco ꝛ iulita. et alij
quidā quos heretici compilasse dicunꝶ
q̄re in ecclesia legi interdicunꝶ. Anche-
rus papa statuit martirū gesta scribi. et
in ecclesijs haberi. ꝛ hoc per maximum
p̄sbyterū martyrio coronatū. Legen-
darius aūt vocaꝶ liber ille. vbi agitur d̄
vita ꝛ obitu cōfessorum. vt hylarij. mar
tini. ꝛ aliorū confessorum. ꝛ legiꝶ in fe-
stis eorum. dum tamē autenticatus sit.
Lectionarius est in q̄ lectiōes episto-
larum pauli ꝛ alie leguꝶ qui quādoqꝫ
epistolarius diciꝶ. ꝛ etiā legendarius di
ci potest. Sermologus est liber conti
nens sermones quos Leo papa ꝛ alij
plures sancti composuerunt. ꝛ legitur
in festis confessorum a natali vsqꝫ ad oc
tauas epiphanie. in purificatione beate
marie ꝛ in festo oīm sanctorum. ꝛ in plu
ribus alijs. Considerandum quoqꝫ est
trium scripturas precipue i ecclesia fre
quentari scꝫ dauid prophete q̄ fuit ho
micida. proditor. ꝛ adulꝶ. Mathei apo
stoli qui fuit publicanus. et in hoc ipso
infamis. ꝛ Pauli qui fuit crudelis chri
sti et ecclesie persecutor. ꝛ etiam Augu
stini qui fuit manicheus. ꝛ tempore the
odori imperatoris conuersus est. quod
fit in exemplum videlicet. vt alij pecca
tores non desperent. sed sperent. si tamē
penituerint. posse veniam consequi:
quantumlibet graui noxa perplexi sint
et orationes et elemosynas eorum post
penitentiam posse deo placere. Et
est sciendum ꝙ beatus Hieronymus
tempore Damasi pape correxit psalte
rium septuaginta interpretū. quod tūc
cantabatur vbiqꝫ. et adhuc iuxta ordi-
nationē Gregorij pape q̄ postremo of
ficiū ecclesiasticū ordīauit ꝭm illud an
tiphonas. rn̄soria. alleluia. tract⁹ ꝛ alia

quedam in eccīa decantamꝰ. Subseq̄n
ter ꝟo psalterio ipso iterato corrupto.
idem hieronymꝰ illō de nouo itegre ex
greco transtulit i latinū. ꝑut ipe in ipiꝰ
psalterij ꝓhemio attestat̄. qđ nouū di
ctus damasus rogatu ipsius hieronymi
instituit decātari. ⁊ vulgariter gallicū
appellat̄. ⁊ q̄si vbiq̄ legit̄ ⁊ fere cōiter
cum suo ꝓhemio in textu biblie habet̄
Premissum ꝟo psalteriū ſm. lxx. rho
manis remāsit. ⁊ hodie illo vtunt̄. De
niq̄ idē Hiero. attendēs ꝙ iudei nobis
improperabāt ꝙ psalteriū falsificaueri
mus. q̄m a suo vero discordabat. tercio
psalterium de verbo ad verbum ex he
breo transtulit in latinū. qđ in pluribꝰ
a gallico discrepat ac romano. pauci tñ
illō habēt. q̄uis ab oībus ⁊ in textu bi
blie deberet hr̄i. Et nota ꝙ q̄daꝫ portāt
psalteriū. ſꝫ in eo nō psallūt. ꝑut dictuꝫ
est in ti. de laudibꝰ matutinis. Qui sint
dñici dies ⁊ priuilegiati ⁊ ꝑncipales. et
qualiter dies dñica maior est alijs die
bus. quibus nominibus dies septimane
appellant̄. ⁊ q̄ sint dies ꝓfesti. qui festi
uales siue solēnes. in ꝓhemio septime
ꝑtis dicet̄. Gregorius papa instituit
ne in eccīa romana dyaconi cantare de
beant. ſꝫ solū euangelice lectionis offi
cium inter missarū solennia exoluant.
Psalmos ꝟo ac reliquas lectiones ſb
dyaconi. vl' si necesse fuerit minores or
dines exhibeant siue dicant.

De tempore aduentus.

Quoniaꝫ sicut pre
missum est ecclesiastica officia
ab aduentu dñi qđ ē tp̄s renoua
tionis incipiūt. merito ab h̄ tp̄e ducimꝰ
initiū assumendum. Prenotandum
quoq̄ est ꝙ beatus Petrus ꝑmo insti
tuit tres septimanas integras añ nata
le venerari in cōmemoratione aduentꝰ
xp̄i. ⁊ quartam que tñ nunq̄ perficitur
q̄r vigilia natalis non est de aduentu.
vt infra dicet̄. Agit̄ g° aduentus dñi per
q̄tuor ebdomadas. ad significanduꝫ ꝙ
est quadruplex aduentus filij dei. ſꝫ vl
tima nunq̄ finit̄. q̄r sancto⁊ glīa q̄ dabi
tur in vltimo aduentu. s. ad iudiciū nū
q̄ᵐ terminabit. Primꝰ aduentꝰ est in
carnem. s. in vtero ꝟginis assumptam.
De quo dictū est. Osanna filio dauid.
benedictꝰ q̄ venit in noīe dñi. Secun
dus in mentē. q̄ descensus fit quotidie
in cordibus fideliū ꝑ spiritūsanctū. De
quo Joh. xiiij. ca. Ad eū veniemꝰ ⁊ mā
sionem apud eū faciemꝰ. Et dicit sapi
ens. Dñe emitte sapientiam tuā vt me
cum sit. De his duobus h̄r Abacuc. ij.
ca. Si moram fecerit expecta eum. q̄a
veniens veniet ⁊ non tardabit. Ter
cius aduentus est in morte cuiuslibet
hominis. De quo dicit beatus Jacobꝰ
Patientes estote vsq̄ ad aduentū dñi.
Et Math. xxiiij. Si sciret paterfamili
as qua hora veniret fur ⁊c. Ideo ⁊ vos
estote parati ⁊c. Et iter. Si in ꝑma vigi
lia venerit. i. in iuuentute. ⁊ in scđa ⁊c.
⁊ ita inuenerit. s. in penitentia. beati sūt
serui illi. Quartus erit in maiestate.
qui erit in die iudicij. De isto legit̄ Isa.
iij. ca. Dñs ad iudicium veniet cum se
nioribus populi sui. Et nota ꝙ ꝑmꝰ
aduentus liberauit animas a dyaboli
seruitute. Secundus liberat eas a pec
cato. Tercius a pena. Quartus corpo
ra liberat. Uerum ecclesia non cele
brat nisi duos aduentus. scilicet in car
nem ⁊ ad iudicium. Nam primuꝫ ⁊ se
cundum reputat pro eodem. ideo em̄
venit in carnem vt veniat in mentem.
Ideoq̄ dictum est. Ueniens veniet et
non tardabit. Ueniens. s. in carnem. ve
niet. s. in mentem. Et iter. Quia vterq̄
misericordie est. Similiter tercius ⁊ q̄r
tus habent̄ pro eodem quia vterq̄ ē iu
sticie ratione vnius effectus. Celebrat
g° ecclesia aduentū hmōi ſb binario. vt
filijs suis generet timorem ⁊ amorē dei

Vñ in ps̄. Eleuamini porte eternales.
⁊c̄. Timor dñi sctũs q̇ pmanet i eternũ.
⁊ amor. s. ipius q̇ similiter i eternũ dura
bit. Vñ. j. ad Corinth. xiij. ca. Charitas
nũq̄ꝫ excidit. Timorez aũt debemꝰ ei vt
dño. amorē vt pr̄i. Vñ Malach. ij. Si
egosũ pater vbi est amor. ⁊ si dñs vbi ē
timor. Celebraꝶ ḡ aduentꝰ p q̄tuor septi
manas. In p̄ma spēalr̄ d̄ p̄mo aduētu
cātat eccl'ia. in scd̄a ⁊ tertia de scd̄o. et h̄
ideo qꝛ antiq̄ pr̄es p̄mũ aduētum tātũ
expectauerũt. scd̄m vero antiq̄ ⁊ moder
ni. In q̄rta vero septimana recolit eccia
tp̄s in quo dñs descēdit in vterũ virgis
Vñ tunc d̄r. Rorate celi desup. ⁊ nubes
pluāt iustũ. aperiaꝶ terra ⁊ germinet sal
uatorē. Itē tempus a p̄mo aduentu vs-
q̄ꝫ ad scd̄m recolit eccl'ia inter pentheco
stē ⁊ aduentũ dñi. in quo cātat all'a i spe
resurrectōis ⁊ Gl'ia in excelsis deo. pro
iusticia reddita. Et dicit quotidie all'a.
qꝛ spes eius non infirmaꝶ. sed gloria in
excelsis deo nō dicit quotidie. sed tm̄ in
festis. qꝛ semp in fide. nō semp in operi-
bus laudat. quotidie em̄ offendit. licet
semp in fide iusticiā teneat. De hoc di-
ctũ est in ꝓhemio huius ptis ⁊ dicetur
sub titulo de septē diebus post pascha.

Ceterũ p tres aduentꝰ hebdomadas
patres trium tempoꝝ accipimus. Pri
mi fuerũt ante legē. qui ꝓcul a deo re-
moti clamabāt. Ad te leuaui. Scd̄i sub
lege. q̇ doctria legis instructi. ⁊ ideo ad
lumē ꝓpius accedētes. i introitu popu-
lus syon appellanꝶ. Tertij fuerũt ꝓphe
te p̄sertim illi quos inuenit xp̄i natiui-
tas. vt Symeon. q̇bus: qꝛ redemptor ē
ꝓpe d̄r in introitu. gaudete. Asserũt eti-
am quidā q̄ i officio p̄me hebdomade
agiꝶ de vocatōe iudeoꝝ. In officio scd̄e
de vocatione gentiũ. Vñ ibi dicitꝶ. Ad
saluandas om̄es gentes. In officio ter
tie d̄ vocatōe vtriusq̄ꝫ populi. Vñ ibi d̄r
Nota sit oībus hominibus. Rursus
cantaꝶ in prima in persona Iohis. i se-
cũda prophetarum. in tertia apostolo
rũ. in quarta i p̄sona doctoꝝ. Tempe
aduētus taceꝶ gloria i excelsis deo. q̄d
ptinet ad natiuitatē. vt in nocte natiui-
tatis deuotius ⁊ auidius decanteꝶ et ad
notandũ hunc hymnũ primo fuisse no
cte illa ab angelis decātatũ. q̄ꝫ maior
gloria christi est in ecclesia tempe noui
testamenti q̄ꝫ fuit in veteri. Taceꝶ etiaꝫ
Ite missa est. quod ptinet ad resurrectio
neꝫ. Merito aũt taceꝶ vtrunq̄ꝫ in aduē
tu. qꝛ tunc vtrunq̄ꝫ expectaꝶ. Pari etiā
ratione taceꝶ. Pax vobis. q̄d similiter
ptinet ad resurrectionē. Taceꝶ etiā Te
deũ laudamus. qꝛ nondũ p̄sens est quē
expectamus. ⁊ ad p̄sentes tantũ hoc cā
tico vti solemus. Et nota q̄ hec tria
nō semper se cōcomitanꝶ. vt dicetur in
prohemio septime partis. Sed quare
alleluia nō taceꝶ hoc tempe cum sit cāti
cum leticie. nam i aduētu est ieiunium
nec tũc nuptie celebranꝶ. Preterea aut
est ieiuniũ meroris aut exultatiōis. Si
meroris om̄ia cantica exultatōis debēt
taceri. Si exultationis om̄ia debent di
ci, ergo ⁊ gl'ia i excelsis. Solutio. Hoc
ieiuniũ est parti exultationis. ⁊ partim
meroris. Exultationis est ratiōe primi
aduentus. scꝫ in carneꝫ. de quo mentio
fit in hoc tempe. Meroris est ꝓpter se-
cundũ ad uentũ. s. ad iudicium. de quo
fit etiam mentio. ⁊ ideo in eo quedā cā-
tica leticie dicunꝶ ꝓpter aduentũ miseri
cordie ⁊ exultationis. ⁊ quedā subticen
tur. ⁊ ieiunaꝶ propter aduentũ seuere iu
sticie ⁊ meroris. Alleluia ergo nō subti
ceꝶ. q̄m tempe aduentus aliq̄d est leti-
cie ꝓpter spē quā habuerũt antiqui de
xp̄i incarnatōe ⁊ ꝓpter nostrā certitudi
nem quā habemus p primũ aduentum
de futura glorificatione. Sed in septua
gesima nō sic. qꝛ totũ tempus illud me
roris est. ⁊ ideo tũc non dicuntur cātica
angeloꝝ sed hoim. vt ibi diceꝶ. In fe-
stis vero nouē lectionum que occurrũt

in aduentu. debet celebrari missa de fe-
sto solēnis in tertia cū glīa in excelsis. ⁊
ite missa est. Et deponunt cappe nigre
seu violacee. ⁊ assumunt solennes a mi
nistris ⁊ a sacerdote. ꝓut festū requirit.
In hora vero nona de ieiunio missa dr̄.
⁊ tunc dalmatice ⁊ subtilla siue tunicel
le dimittunt. ⁊ cōpetētes tēpi ⁊ ieiunio
resumunt sicut in tertia pte sub ti. ō dal
matica dictū est. Hoc q̊z tpe officiuz
btē virginis non dicit i ecclesia q꞉ totū
officiū huius tpis ad laudē eius. ptinet
Et nota ꝙ Vrbanꝰ papa scōs in ꝯcilio
apud claromōtē celebrato statuit. vt of
ficiū btē virginis quotidie diceret. ⁊ in
die sabbati solēniter fieret. i quo officio
matutino dicunt ille lectōes. O btā ma
ria q̇s digne. sumpte ex illo sermōe Au
gustini. Loquamur dilectissimi. Hoc
etiā tpe nō debet fieri specialiter cōme-
moratio alicuiꝰ scti ꝑcedentiū xp̄i aduē
tū. q꞉ oēs illi in infernū descenderūt. et
ideo eccl'ia occidētalis ꝓ eis nō solēni-
sat nec etiā sequentiū. q꞉ cum hoc tpe ec
clesia de aduentu filij dei solēniset. non
est alioꝝ solēnitas admiscēda. imo mi-
nor cedit maiori. q꞉ adueniēte principe
cessat m gr̄atꝰ. Idcirco cū ip̄e sit ꝑmiuz
⁊ corona sctōꝝ oim. ⁊ sit oīa in oibus et
sufficiētia singuloꝝ sup fluū foret recur
rere ad alioꝝ suffragia mēdicata. Gene
ralis tn̄ cōmemoratio oim sanctoꝝ be-
ne fit. quoniā licet scti ex aduētu filij dei
speciale gaudiū ⁊ ꝑmiū assecuti fuerint
maius tn̄ ⁊ generale gaudiū eoꝝ extitit
q꞉ creaturā rōnalem ex vnione ad diui-
nā naturā viderūt ineffabiliter sublima
tā. Quia ꝗ bonū cōmūe ꝑponderat pti
culari. ⁊ p ꝯsequēs generale gaudiū eo-
rū gaudio speciali q꞉ illud qđ ꝑmissum
est fuit oibus sctis vtriusqꝫ testamēti ad
gaudiū. idcirco ꝯueniēs est vt tpe ip̄ius
aduentꝰ eoꝝ gaudiū cōiter ⁊ generalit
recolat. Et in generali oim sanctoꝝ cō-
memoratōe singulis diebꝰ dr̄ antiph̄a

illa. Ecce dn̄s veniet ⁊c. q̄ ptinet ad q̄uar
tū aduentū. in quo apparebit glīa sctō-
rum. Dicit etiā cū ipsa antiph̄oa oīo il-
la. Cōscientias nr̄as q̄sumꝰ dn̄e visitan
do purifica ⁊c. in qua similit ꝯcordādo
cum antiphoā. fit generalit cōmemo-
ratio de oibus sctis dum dr̄ ibi. vt veni
ens cum oibus sctis. ⁊ tūc ptinet ad q̄r-
tū aduentū. s. in maiestate. In mult' lo
cis subtrahunt v̄ba illa cū oibus sctis.
⁊ tunc ptinet ad scōm aduentū. s. in mē
tem. Nō fit etiā cōmemoratio de cruce.
sicut fit in alijs tpibus. ne prius videat
dn̄s passus q̄z natus. ⁊ iterū ne fiat ꝯ il-
lud ꝑceptū. Exod. xxiij. ⁊. xxiiij. Nō co
ques edū in lacte matris sue. i. xp̄m nō
crucifiges dū adhuc tener ⁊ lactens est.
Cōtra hoc ꝑceptū fecer̄t iudei qui xp̄m
eadē die. i. eadē sexta feria in qua vt qui
dā dicūt cōceptus est crucifixerūt. No-
tandū aūt est ꝙ tpe aduentꝰ oēs ātipho
ne dn̄icales in matutinis laudibꝰ termi
nant p all'a. ad significandū gaudiū de
certitudine aduētus saluatoris habituz
vt i matutino officio sit quasi ꝑdictio. ⁊
in matutinis laudibꝰ noretur exultatio
tē in prima scōa ⁊ tertia hebdomada
repetunt responsoria dn̄icalia. sed in q̄r
ta sunt specialia que p hebdomadā can
tant. ⁊ sunt q̇ndecim. q꞉ ille expectat vē
turus q̇ instituerat vetꝰ testamētū ⁊ erat
istituturꝰ nouū. Quindēariꝰ em̄ nume
rus ꝯsistit ex septenario ⁊ octonario. at
septenariꝰ ad vetꝰ. octonarius v̄o ad no
uū refert testamentū. In singulis quo-
qꝫ septimanis cantꝰ renouat ꝓpter gau-
diū ꝓficientiū. qui ꝓficiūt de virtute in
virtutē vt videant deū deorum in syon.
Illud etiā notandū est ꝙ prima dn̄i-
ca aduentus nūqꝫ esse pōt an̄ quinto ka
lendas decēbris. nec etiā post tertio no-
nas decēbris sed quecūqꝫ illaꝝ septē lit
terarū que inter dictas kal'. ⁊ nonas in-
cludunt repn̄tauerit dn̄icā. ibi ē pria do
minica aduentus. Sed ⁊ in dominica

ꝓximiori festo beati Andree. vel kalen
dis decembris. siue añ siue retro est sēp
initium aduentus. et si ipsum festum
cadit in dominica ibi etiam est initium
aduentus. Aduentus continere de
bet. xxj. dies. id ē tres septimanas inte-
gras ad minus p̄ter vigiliā natalis dñi
verūtñ cum aduentus icipiat i die dñi-
ca si forte ↄtingat similiter natale in die
dñica venire. opꝫt tp̄s aduentus ꝑ q̄t-
tuor hebdomadas ꝓtelari. alioqn vigi-
lia natalis ⁊ sabbatū q̄ttuor tempoꝝ cō
currerēt in eadē die. qđ esse non pōt q2
vtrūqꝫ illoꝝ ꝓpriū habet officiū. ⁊ ad di
uersa tp̄a ꝑtinēt. Nā sabbatū est de ad-
uentu: sed vigilia ad tp̄s gaudij ꝑtinet.
cum nō sit de aduentu. sed de natali. et
sic aduent⁹ non haberet. xxj. dies. exce-
pta vigilia natalis. sicut dictum est. Qꝫ
vigilia ꝑtineat ad tp̄s gaudij. ptꝫ ex ip̄a
ordinatōe Gregorij. q̇ vltimas aduent⁹
antiphonas posuit de euāgelio. s. Com
pleti sunt dies. ⁊ ecce cōpleta sunt om̄ia
Qñ ergo natale est in dñica q̄ttuor tem
pora celebrant̄ in penultima hebdoma
da. Si aūt natale venerit in scđa feria.
vel deinceps vsqꝫ in dñicaꝫ. tūc post. xxj
diē ha bebit in quo fiat vigilia. Et qñ fe
stū venerit i scđa feria fiet officiū de vi-
gilia in die dñica q̄ ꝓpriū non habet offi
ciū. ⁊ tūc propter dñicā cantabit̄ all'a. ꝫ
ieiunabit̄ in sabbato p̄cedēti tā pro vigi
lia natalis q̄ꝫ ꝓ ieiunio q̄ttuor tempoꝝ
De hoc etiā dicet̄ sub ti. de capite ieiu-
nioꝝ. Non est etiā ignorādū ꝙ licet i p̄n
cipio siue in p̄ma dñica aduent⁹ cātetur
introitus. Ad te leuaui. si q̇s tñ diligen
ter attēdat. i dñica p̄cedēti illā p̄paratio
aduent⁹ dñi q̇ ad q̇dam inchoat̄. quod
ostēdit ep'la que tūc s̄m quosdā legit̄. Ec
ce dies veniūt dicit dñs. ⁊ susci. dauid ⁊c̄
⁊ finis euāgelij eiusdē die. scilicet. Abijt
ih̄s trans mare. qu od est Johis. vj. ca.
Hoc idē insinuat vbi dicit̄. Hic est ve-
re propheta qui venturus est in mūduꝫ
⁊c̄. Satis em̄ cōueniens est ꝙ in prece-

dēti dñica inchoet̄. quia nō respiraret d̓
sperans nisi certa promissio vere libera
tionis precederet. qua audita respirans
clamat. Ad te leuaui animā meam ⁊c̄.
In quinta igit̄ hebdomada añ natiuita
tē dñi inchoat̄ preparatio aduentus: q̇
ad quedam. Unde ⁊ in antiquis gradu
alibus ⁊ lectionarijs titulus est talis.
Quinta dñica ante natiuitatē domini.
Nam ab illa dñica vsqꝫ ad natiuitatem
domini sunt quinqꝫ officia dñicalia. et
quinqꝫ epistole. ⁊ quinqꝫ euangelia. In
quarta vero dñica ante natiuitatem dñi
inchoat̄ aduētus quo ad officiuꝫ matu
tinale. ⁊ quo ad multiplicem officioꝝ
varietateꝫ ⁊ innouationem. Quia ergo
quattuor sunt officia dñicalia ab illa do
minica vsqꝫ ad natiuitatem. ideo in an-
tiphonarijs noctis intitulat̄ q̄rta dñica
Quadruplex autem ratio huius dupli
cis intitulationis librorum ⁊ inchoatō
nis aduentus reddi consueuit. Prima
quia per lectionarium recolimus aduē
tum dñi in mundum significatum esse
per quinqꝫ mundi etates. per antipho-
narium vero recolimus aduentū domi
ni nunciatū esse ꝑ quattuor ordines li-
brorum. scꝫ. ꝑ legem. per prophetas. ꝑ
psalmos. ⁊ per initium euangelij narrā
tis domini conceptionē. Initium euā-
gelij vocamus quicquid est in libro Lu
ce. qui historiam ante natiuitatem do-
mini plenius ceteris prosecutus est. si-
cut de angelo ad Zachariam misso an-
nunciante natiuitatem precursoris. Et
sicut de prophetia illa. Benedictus do
minus de⁹ israhel. ⁊ d̓ Gabriele archā-
gelo ad virginem misso. ⁊ similib⁹. Se
cūda est. quia actor lectionarij nos hor
tatur vt purgemus hospitiū nostri cor-
poris. quod per quinqꝫ sensus sordida-
tum est. ad suscipiendum deum. quia i
sordibus habitare despicit rex ventur⁹.
Actor vero antiphōarij nos docet pur
gare corpus nostrū ↄstans ex q̄ttuor ele
mētis. faciētes dignā māsionē deo regi

Domīca 1 aduētus

venturo. Juxta illō. Ego ꝛ pater venie
mus ꝛ mansionē apȝ eū faciem⁹. Ter-
cia est q̄ꝛ in q̄rta dn̄ica q̄ ad sp̄uales et n̄
in q̄nta q̄ ad seculares ꝑtinet. vt dicet̄ i
ti. se. innouant̄ cātus. Sp̄ualiū ei ē can
ticū nouū cantare. ꝛ nō seculariū q̄ cū
adhuc q̄si vetēs sint. ꝛ mala eoꝝ adhuc
recētia. poti⁹ lugere q̄ȝ gaudere dn̄t. Re
nouatus q̄dē cant⁹ gaudiū electoꝝ siḡt
q̄ ꝓficiūt de v̄tute i v̄tutē in q̄ videbit̄
de⁹ deoꝝ in syon Quarta est q̄ꝛ i eccle
sia duo sunt ordines hoim̄ expectanti-
um dn̄i aduentū ꝛ studentiū ad digne
suscipiendū deū venturꝝ. Vn⁹ ordo i se
culari ꝯuersatione studet. alter in sp̄ua
li. Seculares q̄ rebus transitoriis stu-
dent q̄ q̄nq̄ corpis sensib⁹ administran
tur. ꝑ q̄nq̄ ebdomadas intelligunt̄. iux̄
illō euāgelij Johīs. Erāt viri q̄si q̄nq̄
milia. Siquidē q̄nq̄ milia viri deuȝ se
cuti designāt eos q̄ i seculari adhuc ha-
bitu positi exterioib⁹ q̄ possidēt bn̄ vti
nouerunt. ipi nāq̄ saturant̄ q̄nq̄ pani-
bus. q̄ꝛ legalia instituta eis ꝓponenda
sunt. q̄ ꝑ q̄narīū nūeꝝ ꝓpter q̄nq̄ libros
moysi intelligunt̄. Per q̄tuor v̄o septi
manas sp̄uales intelligunt̄. q̄ reb⁹ tran
sitoriis abiectis nudi nudū sequunt̄ cri
stum q̄ ꝑ q̄tuor euāgelia ad potiorē per
fectionē excitant̄. Qꝛ etiā ad istos qua-
ternarius numerus ꝑtineat. apparet in
alio euāgelio. in quo q̄tuor milia hoim̄
q̄ sunt euāgelica ꝑfectōe sblimes legūt̄
refecti septem panib⁹. i. septiformi gr̄a
eruditi ꝛ repleti. Hāc distinctionē figu
rauit dn̄s moysi. qn̄ in ingressu taberna
culi iussit poni q̄nq̄ colūnas. ꝛ an̄ ora-
culum vnā. an̄ sanctasanctoꝝ quatuor
ꝓut legit̄ Exo. xxvj. ꝛ. xxxvj. c. Siq̄dem
q̄nq̄ colūne exterius posite sunt secula
res. q̄ in exterioribus maxīe versantur
quatuor columne ante sanctasanctorū
sunt spirituales. qui quasi interius po-
siti dn̄o deuotius obsequunt̄. vna colū
na ante oraculū vnitatem fidei quā tā
isti q̄ȝ illi colunt designat. Et ꝓpter hāc
causam clerici seculares in vesꝑtinis of
ficiis quinq̄ psalmos cantant. Mona
chi v̄o ꝛ religiosi q̄ altiorem elegerunt
viam non nisi quatuor in quo se ꝑfecti
ores ostendūt. Qd̄ em̄ quadratū est ex
quacunq̄ ꝑte vertat̄ manet idem ꝛ fir-
mum. sil̄r ꝛ ꝑfectus quocūq̄ loco ꝛ tꝑe
vertat̄ idem ꝛ immobilis manet.

De p̄ma dn̄ica aduētus dn̄i.

PRia dn̄ica de ad

uentu que ē quarta a natali dn̄i
ꝛ in qua s̄m quosdā inchoat̄ of-
ficium aduentus ꝑtinet ad sp̄uales. et
ideo in ea innouant̄ cantus. p̄cedēs v̄o
q̄ q̄nta est ad seculares sicut in p̄cedēti
ti. dictū ē. Ad sp̄uales ꝑtinēt duo versi
culi quoꝝ vnus frequētat̄ i vesꝑtino of
ficio. s. Rorate celi desuꝑ. alter in matu
tino. s. Vox clamātis in deserto. In pri
ostendit̄ q̄d facere debeāt. in scd̄o exe-
quunt̄. Ipi sunt celi rorantes ꝛ nubes
pluētes. Ros est sb̄tilior ꝛ pluuia gros-
sior. Tunc sunt rorātes qn̄ de incarnati
one saluatoris subtilia dicunt. vt illud.
Verbū caro factū est. ꝛ sil̄ia. Tūc sunt
pluentes qn̄ grossiora. i. intellectu facili
ora dicūt. sic ē q̄ maria despōsata est io
seph. ꝛ q̄ puer natus est in bethleem ꝛ
reclinatus in p̄sepio ꝛ hmōi. Isti faci-
unt q̄ aperiat̄ terra ꝛ germinet saluato
rem. ad lr̄am. terra ē v̄go maria q̄ apta
ē q̄ȝtum ad fidē cordis sine damno v̄gi
nitatis. ꝛ concepit ꝛ peperit saluatorē.
Sȝ moraliter terra est cor humanū q̄d
viri spirituales sua p̄dicatione apeiūt
ꝛ germinant saluatorem. i. xp̄s in eo in
formatur. iuxta illud apl̄i. Filioli mei
quos iteꝝ parturio donec xp̄s formet̄ i
vobis. Isti sunt vox clamantis in deser
to. i. in mūdo parate viā dn̄i. rectas fa-
cite semitas eius. Vie sunt opa. semite
sunt cogitationes quas debemus para
re in aduētu saluatoris. Hāc p̄parationē

notat oro q̄ post cōsonē hac die in mis-
sa sequitur. Suscipiam⁹ dn̄e miscdiaz
tuā in medio rc. Et ex eo q̄ in fine illi⁹
orōnis dr. cōgruis honorib⁹ p̄cedam⁹.
Viā q̄ pare est penitētiā agere r p̄dica-
re. Semitas rectas facere ē post māda-
ta cōsilia obseruare Sane hui⁹ dn̄ice
totū matutinale officiū ptinet ad p̄mū
aduentū vt p̄missum ē. Legit em̄ ysa. q̄
de aduentu loq̄tur apti⁹ q̄ȝ aliq̄s ali⁹ p
pheta. vn̄ in. ij. ca. ipsius h̄r. Ecce mons
rc. In primo v̄o h̄r de nequicia iudeorum
Primū rn̄soriū est. Aspiciens a lōge
Qd̄ est de primo aduentu. r nō sumit
de aliq̄ libro theologie. nec cōpilatū est
a Gregorio ordinatore matutini officij
s̄ a quodā ei⁹ monacho. qd̄ ifi apparet.
q̄z illud infra hebdomadaz nō repetit.
Sȝ oia alia rn̄soria sic q̄ ab ip̄o Greg.
edita sunt. Et si obijciat q̄ illo dempto
nō remanent nisi octo rn̄soria isti dn̄ice
Rn̄det q̄ nouē sunt ꝯputato illo. Ecce
dies ve. qd̄ s̄m ordinē Greg. nonū est.
Et cantat in vespis sabbati p̄cedentis.
Cātat aūt hoc rn̄soriū in psona Johis
baptiste vel sponse dicētis. Aspiciens a
longe. a terra vicȝ ad celū. video dei po
tentiam venientē. Et licet ꝓprie p̄ri po-
tentia assignetur. hic tn̄ p potentiā acci
pe filiū dei. cui data ē ptās in celo et in
terra. q̄ est dn̄s potēs in p̄lio. Cui ꝓpha
dic. Accigere gla. tuo su. fe. tu. po. Hic
venit dn̄ se visibilē demōstrauit. Et ne-
bulaz totā terrā tegentē. Hec nebula ē
dei miscdia. q̄ p̄stat refrigeriū ꝯ estū vici
orum. Hāc moyses intrauit cū ad suscipi-
endū legē ascēdit. Hāc petr⁹ intellexit
cū in nube lucida vidēs dn̄m moysen r
helyam dixit. Faciamus hic tria taber
nacula. Hec pplm in desertuz deduxit
et ab igne ꝓtexit. Hec ē v̄tus altissimi
q̄ v̄gini obūbrauit. Que totā terrā te-
git. q̄z miscdia dn̄i plena ē terra. Hec et
nebula ē humanitas filij dei q̄ totū mū
dū saluat. medicina ei oim i festinatiōe

nebule. Nebula em̄ pōt dici infidelitas
seu ignorātia. Ignorabat em̄ hō deū. se
ip̄m. natale solū. r cōcupiscētiā esse pec
catū. Hec nebula totā terrā tegebat. q̄z
oēs sil̄ declinauerūt in. s. s. Ite obuiā ei
r dicite. nūcia nobis si tu es iste q̄ re. es
in pplo isrl̄. Silr̄a dixit Johes discipul̄
pate viā dn̄o. r p discipl̄os ad xp̄m. Tu
es q̄ ven. es an aliū expe. Vel sunt v̄ba
sponse ad adolescentulas dicentl̄. Ite
obuiā sponso. s. p viā caritatis. r dicite.
nūcia nobis rc. q. d. Reuela nobis p tu
am p̄ntiam. si tu es messias in lege pro
missus. r si reg. es in po. is. Porro in
solito mō primū rn̄soriū hȝ in q̄busdaz
eccijs tres v̄sus sic̄ r rn̄soriū primū na-
talis dn̄i. Primo ad significanduz q̄
iste aduent⁹ dn̄i saluat hoies triū tp̄m.
scȝ illos q̄ fuerūt an̄ legē. sub lege. r sub
tpe gr̄e. Et ꝓpter h̄ etiā fit triplex repeti
tio. Prima a remotiori q̄ ad finez. r po-
stea a minus remoto. r postea a ꝓpinq̄
ori. ad ondendū q̄ p̄tes p̄mi tp̄is remo
tiores fuerūt ab aduētu xp̄i q̄ȝ p̄tes se-
cundi r tercij. et p̄tes scd̄i tp̄is magl̄ re-
moti q̄ȝ p̄tes tercij. Dein̄ reincipit rn̄so
riū ad notādū desideriū r ad designdū
q̄ debem⁹ attribuere finē r principium
boni opis ei q̄ est alpha r o. Vltimo di-
ctis v̄sibus subiungit gl̄ia p̄ri. q̄z oē de-
sideriū r seruitiū ad deū trinū est referē
dū. r ibi nō fit reiteratio ptis. s̄ toti⁹ rn̄-
sorij. q̄z post vitā p̄ntē oia opa ꝯsummā
tur. r tūc erit deus oia in omibus. i. cō-
summatio et sufficientia in oibus. Se
cundo id̄ p̄missum rn̄soriū tres hȝ v̄sus
et vnū gloria ad signādū q̄tuor aduēt⁹
de q̄bus in ca. p̄cedenti p̄missum ē. r ad
signandū q̄tuor tp̄a. s. tp̄s an̄ legē tp̄s le
gis. ꝓphetie. r gr̄e. Alloquēs em̄ eccia
oēs hoīs q̄ fuerūt ante legem. q̄rum pauci
secuti sunt vnū deū. dicit i primo versu
Quiq̄ȝ terrigene rc. id ē o vos oēs ma-
li r boni. diuites et pauperes. ite obuiā
ei et dicite. Indica nobis. si tu es q̄ re-

insolito modo

gnatur⁹ es i pplo.israel. In scdo vsu in psona hoim q fuerk sub lege. in q aliqd fuit impfectois. qz data fuit infirmis. alloqtur ipm legislatorē d. Qui regl isrl' itede. q.d. Qui populū isrl' in lege tua regis ⁊ sic pastor ouē deducl. indica nobis. si tu es ipe q reg. es in po. israel. In tercio iā ex dictl pphaꝝ certificati de aduentu saluatoris ex desiderio clamant. Excita potētiā tuā et veni q regnatur⁹ es in po. isrl'. In aliis vo ecciis ē terci⁹ vsus. Tollite portas. In qrto gratias agēs saluatori de aduētu suo q dignatus est venire. immo toti trinitati dic. Glia patri. Tercio ideo rñsoriū tres hz versus. qm lex ⁊ psalmodia et pphetia hūc saluatoris aduentū pnunciauerunt.

Quarto tres vsus pr̄es triū tpoꝝ significant. Pr̄es qdem añ legē hūc aduentū puiderūt. pr̄es sub lege desiderauerūt. pr̄es gr̄e pdicauerūt. Dicit ergo baptista vel eccia. Vos pr̄es añ legem quiqz terrigene et fi. h. si in v. di. ⁊ pau. ite obuiā ei. Terrigenas vocat malos q terrena sequunk. filios hoim dic bonos diuites subdit. quos terrigenas appellauerat. pauperes quos filios hominū. Vos ergo qqz. i. qlibet terrigene malicia diuites ⁊ filii hoim spū paupes qui estis sil' in vnū in vno ouili agni et hedi ite obuiā ei. vt vos mali p ingressum incipiatis. vos boni p pgressum pficiatl. Vos etiā pr̄es sub lege dicite. Qui regis isrl' intende q deducis ve. ouē io. nūcia nobis ⁊c. Qui regl israel. i. iudaicū populū p doctrinā legl deū videntez. q deducis. i. de vtute in vtutez ducis. velut ouē. i. innocentē. ioseph. i. populuz gentilez augmentatū p frumentū mortificatū. intende sup nos. i. lumen pietatis infunde. et nūcia nobis ⁊c. Vos qz pr̄es sb gr̄a dicite. Tollite portas pnci. vr̄as et eleuamini. po. eter. ⁊ intro. rex glorie. q regnaturus ⁊c. O principes et potestates aeris huius. et o genimina viperaꝝ. tollite. i. auferte. portas mortk. i. vicia p q diabolus intrat ad corda. et o porte eternales. i. vtutes ad eternitatem ducētes eleuamini. z vicia. ⁊ p vos introibit. ⁊ habitabit in vobis rex glīe. q regnaturus ē in populo israel. Et nota q ad terciū versum nō rñdek nuncia nobis. qz pr̄es testamēti noui certificati sunt de aduentu christi. pr̄es gr̄e certi sūt de itroitu regni glīe. Verū qz nlqz sufficit nec sufficiet fides incarnatōis sine fide trinitatis. iō subcinik Gloria patri. Et qz q venit in humanitate venturus ē etiā in maiestate. ideo rñsoriū denuo repetik. In repetitione vero nebulā accipias ad lr̄az. iuxta illud. Veniet i nubib⁹ celi. Et sicut nubes suscepit eū Et alibi. Nubes ⁊ caligo i circuitu ei⁹.

Secundū rñsoriū est Aspiciebā in visu noctis. sumptū p Grego. de daniele ca. vii. xp̄m venturū pphetāte. q his vbis mysteriū incarnatōnis vbi. qd in pncipio erat apud deū aperuit dicēs. Aspiciebam in visu aut visione noctis. Triplex qdē est visio. s. noctis añ gr̄am. diei sub gr̄a. ⁊ lucis in gloria. In nocturna viderunt patriarche et pphete q sub nube fuerūt. ⁊ hoc Dañ. aspiciebat i visu noctis. In diurna viderunt apostoli quib⁹ xp̄i humanitas apparuit. In lucida videbunt filii dei facie ad faciem. Hanc distinctionē vitas in euāgelio innuit dicēs. Abraaz exultauit vt videret diē meū. vidit ⁊ gauisus est. Item Multi reges ⁊ pphete voluerunt videre que vos videtis ⁊ nō viderunt. Sequik. Et ecce in nubib⁹ celi filius hois veniebat Nubes celi caro verbi. De qua Isaias Ascendit dñs sup nubem leuem. et datum est ei regnum ⁊ honor. s. nomē qd est super omne nomē. qd est ab eterno datum. sed in tempore manifestatū. et omnis populus tribus et lingue seruient ei. Nā vt ysaias ait. ei curuabuntur omnia genua ⁊ iurabit omis lingua in

domino. Tercium responsorium est
Missus est gabriel. quibꝰ vbis Lucas
texuit ordinē annunciatōnis. Quar
tū est. Aue maria gratia plena. qbꝰ ver
bis Lucas idē modū cōceptionis anne
xuit dicens. Spūs sctūs supueniet in te
⁊ vtus altissi. ob. ti. Supueniet inq̄ in
te, ptegēdo te. ⁊ ab oi sorde purgādo te
et deinde vtus altissimi. s. vbū dei obū
brabit tibi. ex te carnez sumēdo. qd em̄
ex te nascetur sanctum vocabit filiꝰ dei
Christus em̄ qui non est conceptus ex
virili semine. merito sanctus nascitur.
⁊ filiꝰ dei appellatur. Sequitur versus
Quo mō in me fiet istud interrogatiue
Et sic quo modo sunt due dictiones. vl
admiratiue. ⁊ sic est vna dictio. Qui
tum responsoriū est. Saluatorem. In
quo incarnatio p apostolū cōfirmatur.
Sextum est. Ecce virgo concipiet.
Septimū est. Ecce dies veniunt. In
quibus hoc idem p ꝓphetas roboratur
Octauū. Obsecro domine. in q̊ idem
p legē comprobatur. Nonū est. Au
dite verbū. in quo idez per ꝓpheras cō
probatur. Laudes matutine vtrūq₃ so
nant aduentū. Non em̄ ita agit agit ali
qn̄ de vno aduētu. qn̄ ⁊ de alio admisce
atur. ꝫ pauca de scdo hūt. ⁊ hoc ꝓpter re
pūt atq₃ gaudij. ne spes luxuriet in p̄sū
ptionē. Siqdez p̄ma antipha q̄ de fine
Johel sumit est apte de p̄mo aduentu.
vn̄ ibi dr̄. In illa die. s. qn̄ messias veniet
mōtes. i. apli seu magni p̄dicatores. stil
labūt dulcedinē. s. vbi dei. ⁊ colles. i. mi
nores p̄dicatores fluēt lac. s. simplicis
doctrine minoribꝰ et maioribꝰ. Scda
scz Jocūdare. ptim est de ysa. ptim ē de
zach. Tūc em̄ iocūdata ē s̄m zach. syon
.i. eccia de iudeis. et exultauit hierusa
lē. i. eccia de gentibꝰ. Tercia. s. Ecce do
minꝰ veniet, est de scdo aduētu. s. in ma
iestate. Quarta ē. Oms sitiētes. tūc em̄
oēs. i. de omi genere sitiētes. s. salutis ⁊
sciētie doctrinā, venerūt s̄m ysa. ad aq̄s
baptismatis ⁊ doctrine. Quinta ē. ecce
veniet ꝓpha magnꝰ ⁊ ipe renouabit hie
rusalē. s. dādo legē. ⁊ noua ꝯdendo p̄ce
pta Hoc tpe dr̄ p horas capitulū illd
Egrediet vga. ysa. xj. ca. ⁊ illud. In die
bus illis. Hier. xxiij. c. ⁊ illud. Erit i no
uissimis. ysa. ij. c. ⁊ illud. Ecce vgo cōci
piet. ysa. vij. c. ⁊ illud. Venite ascenda
mus. ysa. ij. Ad missam vero introitꝰ
ē. Ad te leuaui ⁊c. q₂ p aduentuz dn̄i in
carnē spes maxime eleuat. Sic em̄ deꝰ
dilexit mundū vt filiū suū vnigenitū da
ret. Et iter Proprio filio suo nō pepcit
⁊c. Et nota q₂ et si qdaz excitent. alij tn̄
somno torpent. Jō cātor incipiēs. Ad
te leuaui aiam meā, exaltando vocē ab
inferiori ad supius ꝓcedit. qd ꝓprium
est excitātis. Qd etiā notat in epl̄a. vbi
dr̄. Hora ē iam nos de somno surgere.
Seqtur vsiculꝰ. Vias tuas dn̄e demō
stra mihi. q₂ xp̄s veniēs nobis vias su
as indicauit. vn̄ Jsa. Erit mons domꝰ
dn̄i ⁊c. Venite ascēdamus ad mōtē dn̄i
⁊ ad domū dei iacob ⁊ docebit nos vias
suas. Que aūt sint vie ille ostendit epl̄a
q̄ est ad Rom. xiij. c. Scientes quia ho
ra est iam nos de somno surgere. In eo
em̄ q ibi dr̄. nox precessit dies autē ap
propinquauit. assignant effectus. q₂ fa
ctus est dies qn̄ natus est sol. Et ideo se
qtur. Sicvt die honoste ambulemus. s.
in omibus operibus bonis. ⁊ induamꝰ
nos in similitudinem christi. vt sic filij
dei simus. quia ꝓpter hoc filius dei fa
ctus est homo vt homo fieret filius dei
Orationes primū aduentū respiciūt
et possunt etiā adaptari congrue ad se
cundū. Postea sequitur responsorium
in quo on̄ditur spes que facta ē in ortu
solis. Uniuersi qui te expectant ⁊c. Se
quit alleluia. Ostende ⁊c. q₂ tunc on̄dit
dn̄s faciē suā. quā qui videt saluatur. vn̄
cum dixisset dn̄s ceco. Quid vis vt fa
ciam tibi. respondit. Rabboni. vt videā
Quam faciem non poterant hoies an

rea videre.q2 erant i regiōe vmbre mor-
tis. Sz lux orta ē eis vt possint videre
Qđ aūt dr̄. Dn̄e no.d.fa.t. est sensus.
da nobis dn̄e cognitōnē tuā. Facies ei
dei in scp̄turꝫ sanctis nō caro ꝫ diuina
cognitio intelligit.q2 p faciē ꝯspectam
quisqȝ cognoscit. Sequit in qbusdā ec
clesijs euāgeliū Mat.xxj.ca. Cū appro
pinqsset ꝛc. qđ ad passionē ptinet q̊ ad
lrām.ad diē vo hāc q̊ ad allegoriā ꝛ spi
ritualē intelligentiā. Venit ei tūc dn̄s
in hierl'm p bethphage.qđ interp̄tatur
domus bucce.i.ad ecciam q̄ ꝑua erat i
q̄ xp̄s appuit p cōfessionē et p montez
oliueti.p quē designat eminētia miseri
cordie.per quā venit fili⁹ dei in mūduz
ꝛ misit discipulos suos di. Jte in castel
lū.i.in mūdū. et inuenietis asinā ꝛ pul
lū.i.iudaicū populū q̄ dure ceruicꝫ est.
ꝛ gētilē sine iugo legis. Jtē p hmōi aia
lia dn̄di vias suas:humilia em̄ sunt.vn̄
in Math. Discite a me q2 mitis sum et
hu.cor. Legit etiā ideo.q2 ibi hr̄ Bn̄di-
ctus q̄ venit in noie dn̄i.qđ ptinet ad p̄-
mū aduentū. Jn alijs vo eccl'ijs legit
euāgeliū. Principiū euāgelij Jesu xp̄i
ꝛc.qđ est Marci.j.c. ꝑpter illa vba. Ec
ce ego mitto angelū me.an̄ fa.t. Et no-
ta q̄ in textu euangelij non cōtinet p̄n-
cipiū ꝫ inicū. Sed eccia ponit princi-
piū ꝓ eo q̄ legēs euāgeliū statim p̄mi-
sit in ti. Jniciū sancti euangelij.ne idez
repeti videat. Jn nonnullijs etiā eccijs
illud legit. Erūt signa. Sequit offerto
riū de spe. Ad te leuaui animā meam.
Et postcōio de eodez ꝛ ꝑpter idē. Que
dam vo eccie legunt euangeliuz illud.
Erunt signa.qđ est Lu.xxj.c. qđ ptinet
ad secūdū aduentū.vbi dr̄. ꝑpe ē regnū
dei. Cui adaptat ep'la. vbi dr̄. ꝑpior est
nr̄a salus. Et q2 ꝑpe est regnū tuū dn̄e.
ideo Ad te leuaui.dicit in introitu can
tor.i. vetus hō.vl' Johānes baptista.vt
quidā dicūt.dic̄ Ad te leuaui aiam me
am deus meus. Et ideo. vias tuas dn̄e

demonstra mihi. Et hoc in rn̄sorio. Et
ostēde nobis dn̄e miscd'iam tuā. Et hoc i
alleluia. Et quasi de miscd'ia certificat⁹
cōcludit in postcōione. Dn̄s dabit be-
nignitatē.i.affectū bonū.ꝛ terra nostra
scȝ caro dabit fructum.i.bona opera.

De dn̄ica secūda aduentus dn̄i.

In hac secunda dominica aduentus vt p̄mis-
sum est agit de scđo aduentu
Dei.q2 gaudere meli⁹ ē q̄ flere.ꝛ dile
ctio melior ē q̄ timor.iō in ea q̄dā dicū
tur ptinentia ad secūdū aduētū. ꝛ q̄daz
ad vtrūqȝ. Ecce em̄ i matutinis rn̄soriū
p̄mū est. Hierl'm cito veniet sal⁹ tua ꝛc.
tūc oēs plorabāt.mō ē tp̄s gaudij. Ali-
ud est de primo ꝛ scđo aduētu. Prete-
rea ibi sūt duo vsus scḋm q̄sdā eccias ad
idem exprimēdū.sic̄ ꝛ in alr'a vt iā dicet
Primus ē. Hierl'm si me audierꝫ ꝛc. et
vtit dn̄s vbis moysi.vt intelligat q̄ ip̄e
ē q̄ in moyse loq̄bat. Aliqn̄ vtit etiā vb
salomonis vt sciam⁹ q̄ ip̄e ē sapiētia de
q̄ locutus est salomon. Jstud rn̄soriuz
sumptū est de Michea.ꝛ etiā illud qđ
sequit.s. Bethleē. Quedā tn̄ eccie illud
dicunt in dn̄ica seq̄nti. ꝛ est de p̄mo ad
uentu.ꝛ loquit de generatōe tp̄ali xp̄i ꝛ
eterna.de tp̄ali cū dicit. Bethleem ciui
tas dei summi. quia in bethleez natus
est. De eterna cuz dicit. Et egressus ei⁹
sic̄ a principio dieruz. De alijs rn̄sorijs
ptz. Jn laudib⁹ prima antiph. est de se
cundo aduentu. Ecce in nubibus celi
ꝛc. Jn missa vo introitus pertinet ad
vtrūqȝ hoc modo. Populus syon ecce
dn̄s veniet ad saluandas gentes. Jsaie
xxx.c. Jn vtroqȝ em̄ aduentu saluat. Se
quitur. Et auditam faciet dn̄s vocē lau
dis sue. Jpse em̄ est turtur.cui⁹ vox au
dita est in terra nostra. quia attulit no-
uum tempus. Vox eius in secūdo ad-
uentu erit. Venite benedicti patrꝫ mei
ꝛc. Versus aūt ad secūdū ptinet aduen

tum. Qui regis israel intēde q̄ deducꝭ. id est de hoc mūdo ducis ioseph. i. augmentū in bono. sicut ouē. i. simplicē. Et q2 in matutinis primū rūsoriū est Hierusalem. Et in missa itroitus ē. Populus syon. Jdeo in hac dñica fit statio in eccīa q̄ dr̄ hierusalē. Sequitꝛ oratio. Excita dñe corda nr̄a ad ꝑparandas vnigeniti tui vias ꝛc̄. que est de primo aduē tu tm̄. Epistola vero ē de secūdo. Quecūqꝫ scripta sunt ꝛc̄. ad Ro. xv. vt ꝑ patientiā et consolationē scripturarū spem habeamus. Et sic inuitamur ad spē vt que patimur leuia fiāt. Rn̄soriū ꝑtinet ad vtrūqꝫ. Ad primū cū dicitur. Ex syō species decoris eius. Ad secūdū cū dr̄. Deus noster manifeste veniet. Versus vō ad primū tm̄ dicēs. Congregate. s. o vos angeli illi sanctos eiꝰ. i. ꝑdicatores bonos q̄ ordināt testamētū eiꝰ. s. nouū sup sacrificia. i. super vetus testamētū. Prius em̄ est qđ aiale est. sicut dicit apostolus. deinde qđ spūale. Vel qđ dicit Cōgregate. hoc in primitiua eccl̄ia maxime necessariū fuit. s. o vos boni ꝑdicatores vt paulus ꝛ aliȷ̄. Deinde seq̄tur alleluia. qđ insolito mō hꝫ duas vsus fm̄ q̄sdam eccīas. ꝛ hoc fit. q2 ibi de duplici aduentu agitꝛ. Primꝰ ē de primo cū dr̄. Letatus sum ꝛc̄. Añ primū ei aduentū xp̄i desperabāt hoies de salute. Tūc vō letati sunt qñ audierūt ꝙ filius dei hō factus erat. Scd̄s vsus est de scd̄o. Stātes erāt pedes nostri. i. affectus nr̄i in atriȷ̄s ꝛc̄. Jam em̄ in spe et desiderio ibi sumus. Euāgeliū ē Lu. xxi. Erūt sig̃ in sole. Et est de secundo aduentu tm̄. ibi em̄ ostenduntꝛ signa q̄ fient ante diē iudiciȷ̄ quoniā totus mundus turbatione sua iudiciū dñi ostendet Jbi etiā sequitꝛ. His autē fieri incipientibus respicite et leuate capita vestra. ecce appropinquabit redemptio vestra. Ecce spes Quedam vero eccīe legunt euangeliū Cū audisset iohannes. qđ sil'r ad scd̄m ꝑtinet aduentū. ex eo ꝙ iohānnes q̄rit. Tu es qui venturus es an aliū expectamus. Cui dñs. Ecce ego veni ad redimendum. Et rursus. Veniā ad saluādum qđ ex signis cōiecturare potestis. q2 ceci vident ꝛc̄. Offertoriū est de primo aduentu. Postcōio. Hierusalē ꝛc̄. que est Baruch. iiiȷ̄. et. v. ca. de vtroqꝫ. Jn tercia vero et quarta feria et sabbato leguntꝛ euangelia de testimonio xp̄i. scꝫ de Johanne. et de testimonio Johānis de christo ꝛ eius aduentu. De q̄ etiam loquitur epistola. Patientes estote que tunc dicitur.

De dñica tercia aduentus dñi.

Sequitur tercia dominica in q̄ sil'r agitꝛ de secūdo aduentu. vñ in nocturnis primū rn̄soriū est Ecce apparebit dñs sup nubem candidam. i. sup carnē. que erit candida ꝑ gloriā immortalitatis vt mali timeant in secundo aduentu. Nā in primo aduentu apparuit dominꝰ super nubem leuē. i. immunē a peccato. Et sumitur hoc rn̄soriū de apoc̄. vbi dr̄ Vidi ꝛ ecce nubes candida. versus est de vtroqꝫ aduentu. Jn laudibus prima antiphona est de secūdo aduentu. Veniet dñs et non tardabit et illuminabit abscondita tenebrarū. omnia em̄ manifesta erunt. q2 libri cōscientiaꝝ apti erūt corā eo. Jn missa vō introitus est de secundo aduētu. Gaudete in domino sp̄ ad Phil. iiȷ̄. ca. Apostolꝰ em̄ nō loq̄tur de primo aduentu cū dicit. dñs ꝓpe est sed de secūdo aduentu. vnde inuitat ad gaudiū spirituale. per qđ firmiter expectamꝰ gaudia secūdi aduentus. vnđ dicit. Gaudete i domino semꝑ. s. expectādo secundū aduentum. Et repetitꝛ gaudete. quia gaudiū spirituale facit nos dulciter sustinere omnia aspera mūdi. vt nihil euellat nos a spe eternoꝝ. et iđ q2 ita necessariū est gaudiū spūale. ista

repetit. vel ꝓpter gaudiũ de vtroq3 ad-
uentu qd̕ habēt sancti. Hui⁹ gaudij cu
stos est modestia. ⁊ ideo sequit᷑. Mode
stia vr̃a. Hoc gaudiũ qd̕ ē pax omibus
sanctis optat eccl̃ia filijs suis in vsu cuȝ
dicit. ⁊ pax dei q̃ exuperat oēm sensum
scȝ hoīs. q2 nullus hō hȝ totũ vsum pa-
cis hmōi. Collecta. s. Aurē tuā q̃sumus
dn̄e. est de aduentu in mentē. Audita ei
ꝯsolatōe de aduentu dn̄i. sacerdos orat
vt tenebras quas patimur in eo q2 falso
iudicamus sua visitatōne illustret. Epi
stola. Sic nos existimet hō ⁊c̃. que est. j
ad Corinth. iiij. c. est de secūdo aduentu
Alie eccl̃ie dicūt ep̃lam. Gaudete in do
mino sp̃. q̃ est ad Philip. iiij. c. R̃nsoriũ
de primo. Qui sedes sup̄ cherubin ma
nifestare corā effraim. i. fructificanteȝ in
bonis opibus. beniamim. i. filiũ dextre
⁊ manasse. q̃ oblitus est terrenoꝝ. hoc fi
et in iudicio. Versus etiaȝ. Qui regis
israel. est de primo qui ducit ad secūdũ
Alleluia. Excita dn̄e. etiā est de primo.
Euāgeliũ. Cũ audisset iohānes ⁊c̃. qd̕ ē
Mat. xj. c. similiter est de primo. Qui-
dā em̄ d̕ discipulis Johis nō credebāt
xp̄m esse messiā. ꝓmissum in lege vñ mi
sit eos ad xp̄m vt interrogarent eũ. Tu
es q̃ venturus es. an aliũ expectamus.
vt p̄ visa miracula christũ iam venisse
cognoscerent. q. d. Ipse multo melius
sciet dicere q̄ȝ ego Et dixit eis iesus. Ce
ci vident ⁊c̃. q. d. vos estis magistri le-
gis. non ergo scitis hoc qd̕ d̕r in Isaie.
xxxv. Tunc saliet sicut ceruus claud⁹ ⁊
aperientur lingue mutoꝝ. Et loquit᷑ de
tempore messie. q. d. facta probant. Of-
fertorium etiam est de primo aduentu.
Postcōmunio de secūdo Dicite pusil
lanimes confortamini. Oportet em̄ q2
pusillanimes cōfortentur ad hoc vt su
stineat tribulationes. ⁊ sic expectent cũ
fiducia secundũ aduentum.

De feria quarta ⁊ ieiunijs q̃-
tuor temporum.

In hac septima
i na fiunt ieiunia quatuor tem-
porum. Vnde hic primo de il
lis. Secundo de alijs ieiunijs. Tercio
de huius diei officio prosequemur. In
primitiua quidem ecclesia statutum fuit
q2 ieiunia quatuor tempoꝝ fierent ter i
anno. Sed Calixtus papa constituit q̃
ter in anno fieri. Nam et iudei quater i
anno ieiunabant. s. ante pasca. et añ pē-
thecostes. ante scenophegiam in septē-
bri ⁊ ante encenia. de quibus d̕icet᷑ in ꝓ
hemi⁹ septime partis. Si em̄ tantuȝ ter
in anno in tres partes diuiso ieiunaret᷑.
forte remaneret aliqui dies de quibus
primitias non redderemus. In istis ei
ieiunijs primitias temporis exoluim⁹
vt iam dicet᷑. De quibus Zacharias ait
Jeiuniũ quarti. quīti. sexti ⁊ decimi do
mui iude ⁊ hierusalē in dies festos ver
tetur in gaudiuȝ. Quater ergo ieiuna-
mus i anno. Primo vt quatuor elemē
ta in nobis viciata. i. corpus nostruȝ ex
eis cōstans in quatuor anni tpibus ca-
stigetur. Homo em̄ constat ex quatuor
elementis q̄tuȝ ad corpus. ex trib⁹ po
tentijs q̄tũ ad aīam. s. rōnali. concupi
scibili ⁊ irascibili. vt ergo illa moderen
tur in nobis, q̃ter in anno ieiunam⁹ p̄
tres dies. vt q̃ternarius numer⁹ ad cor
pus ⁊ ternarius ad animā referat᷑. Si-
quidem annus diuidit᷑ in quatuor tem
pora q̃ sũt ver. estas. autũnus ⁊ hyems
que ꝓpter sua delectamenta a dei amo
re nos auertere solent. Ver calidum ē
⁊ humidũ. tũc ergo ieiunam⁹ vt elemē
tum humoris castiget᷑ in nobis. ne con
sentiat false pulcritudini veris. Jeiuna
mus itaq3 contra luxuriaȝ ex humore
et calore nascentem. Estas calida est et
sicca. tũc ğ ieiunam⁹ vt elemētũ calorꝭ
i nobis castigetur. ne cōsentiat incēdio
carnali. vel tunc ieiunam⁹ ꝯ supbiam.
q2 tũc fructus terraꝝ q̃ florent et matu-
rant᷑ supbiendi materiā ꝑstāt. Autũn⁹ ē

De ieiunijs 4 temporum

frigidus et siccus.tunc ergo ieiunam⁹.
ne aliquo languore animi arescamus ꝛ
defluamus.ꝛ sine pinguedine olei i ta-
bernaculo eterno inueniamur. Vl' tūc
ieiunamus cōtra auariciā. qꝛ tunc mes
ses colligimus ꝛ habemus. Hyems fri
gida et humida ē. vñ tunc ieiunam⁹ ne
mēbra nr̄a flexu atꝫ luxu soluant̄ in co
mesationibus ꝛ potatōnibus ac ꝑ hoc
amor dei negligat̄, vel tunc ieiunam⁹ ꝯ
pigriciam.qꝛ torpem⁹ frigore. Jeiuna-
mus ergo in dictis q̄tuor temporib⁹an
ni.vt ꝑ ieiunia ꝓseruemur a vicijs ꝛ que
deliquimus i illis purgent̄. Rursus
qm̄ quodlibet tp̄s hꝫ tres mēses.iō qua
ter ieiunam⁹ in anno tres dies.vnū diē
ieiunantes pro mēse.vt sic satisfaciam⁹
in die quod deliquim⁹ in mense. Se
cūdo etiā ideo ieiunam⁹. Nā primū ie-
iuniū fit in marcio. s.in prima septima
na quadragesime vt in nobis ṽtutū ger
mina orian̄t.ꝛ in nobis marcescāt vicia
q̄ nequeūt oīno extingui. Secūdū fit i
estate in septimana penth.qꝛ tunc venit
spūssanctus.et nos debemus esse feruē
tes in spū sancto. Terciū fit in septēbri.
an̄ festū sancti Michaelis qn̄ fructus
colligunt̄.ꝛ nos debemus deo reddere
fructū bonoꝝ opeꝝ. Quartū fit in decē
bri qn̄ herbe moriunt̄. qꝛ et nos mūdo
mortificare debemus Tercio ideo qꝛ
ver refert̄ ad pueriiciam.estas ad adole
scētiam.autūnus ad maturitatē siue vi
rilitatē.hyems ad senectutem. Jeiuna
m⁹ ergo in vere vt simus pueri ꝑ inno-
centiā.et i estate vt efficiamur iuuenes
ꝑ constantiā.in autūno vt maturi ꝑ mo
destiam.in hyeme vt senes ꝑ prudenti
am ꝛ honestam vitā. Quarto ideo in
quatuor anni tp̄ibus ieiunamus.vt de
us nobis cōseruet om̄ia que ad huma-
nū vsum in illis tp̄ibus de terra nascun
tur Quinto ad significandū quatuor
que fuerūt in illis quatuor tp̄ibus.s.cō
ceptio dñi in vere. natiuitas in hyme.
ꝯceptio Johānis baptiste in autūno.ꝛ
natiuitas ei⁹ in estate. Sexto f̄m hie
ro.ob diuersas plagas q̄ in illis tp̄ibus
acciderūt In q̄bus aūt dieb⁹ et q̄re hꝫ
ieiunia fiāt in.viij.ꝑte sub ti.anno solari
dicet̄. Hec ḡ ieiunia vocant̄ q̄tuor tp̄m
qꝛ in p̄missis q̄tuor anni tp̄ib⁹ fiūt. Vo
cant̄ etiā ieiunia triplicia.ꝓ eo qꝛ fiunt
tribus diebus q̄bus hoīes ieiunant in
septimana. Antiqui em̄ ieiunabant eis-
dem ferijs.ꝛ postea supaddita sunt ieiu
nia ista. Vocant̄ etiā ieiunia primitia-
rū.qꝛ cū in lege p̄ceptū sit vt primitie et
decime deo dent̄.placuit sanctis p̄rib⁹
vt dicit Augu.in li.de doctrina xp̄iana
soluere decimas ꝛ primitias tp̄is.vñ ꝓ
primitijs instituerūt ieiunia q̄tuor tp̄m
Et inde dicta sunt ieiunia primitiarū.
Pro decimis ṽo instituerūt ieiuniū q̄-
dragesime. Sciendū autē est ꝙ ieiunia
vernalia primo instituta fuerūt in p̄ma
septimana marcij.estiualia i secūda iu-
nij.autūnalia i tercia septēbris. hyema
lia in quarta decembris. Sed ꝓpter mł'
ta que inde surgebāt incomoda statuit
Leo papa vt hyemale fiat in tercia septi
mana aduētus.vernale in prima septi
mana q̄dragesime.estiuale in septima-
na post penth.autūnale ṽo fiat̄ f̄m ve-
terē institutionē. Quare ieiunia institu
ta sunt in dictis mensibus ꝛ quare i eis
fiunt ordinatōes.vide in.vj.ꝑte ſsub sab
bato post dñicam.xvij.et in prohemio
scd̄e ꝑtis. Caue tn̄ in cōputatione septi
manaꝝ mensis septēbris. qꝛ si ip̄e men
sis inceperit in prima vel in scd̄a vel in
tercia vel in quarta feria illi dies ꝯputā
tur ꝓ prima septimana illi⁹ mēsis;et in
tercia ab illa ieiuniū fiet. Si ṽo mensis
ipse inceperit in quinta vel in sexta vel
in septima feria.tunc in sequenti dñica
incipias cōputare primā septimanaꝫ.ꝛ
in tercia post illam ieiunium fiet. et sic
dies precedentes nīl operantur q̄tū ad
cōputatōem septimanarū. Veruntamē

De ieiunijs

ẜm primariā eccie institutionez ieiūnia
veris dicuntur ꝑma. qꝛ fiebāt in primo
mense. s. ianuario. q̄ apud romanos pri
mus mensis fuit. Ieiunia estatis dicū-
tur quarta. qꝛ fiebant in q̄rto mēse. s. in
iunio. Ieiunia autūni septima. qꝛ fiunt
in mense septimo. s. in septembri. Ieiu-
nia hyemis decima. qꝛ fiunt in decimo
mense. s. in decēbri. vn̄ zach. viij. c. Ieiu-
niū ꝑmi ⁊ ieiuniū q̄rti ⁊ ieiunium septi
mi ⁊ ieiunium decimi. s. mensis. erit do
mui iude in gaudiū. Sed cum hec ieiu
nia recolant q̄tuor anni tpa vt dictū ē. q̄
re agūtur in primo mēse. ⁊ in quarto. et
in septimo. ⁊ in decimo. cum principia
tpm non sint in his mensib⁹. R̄ndeo ꝙ
ieiuniū tractū ē de veteri lege. Vn̄ agit
in illis mēsibus nr̄is ẜm nūeꝝ mensiū
illi⁹ tpis. Iudei. n. ẜm lunationes ieiu-
nabāt. s. in ꝑma. in q̄rta. in septima. ⁊ in
decima. ⁊ hoc ē qd̄ legit ieiuniū primi.
ieiuniū quarti. ieiuniū septimi. ⁊ ieiuni
um decimi. qꝛ sicut i ꝑma lunatione est
ꝑncipiū anni illoꝝ. sic ⁊ marti⁹ ē princi
piū anni nr̄i. Qꝛ aūt ieiunia nr̄a ortum
habuerūt a veteri lege. apparet ex ꝭ ꝙ
a ieiunio veris vsqꝫ ad estiuale sūt. xiiij.
hebdomade. qꝛ tot generatōes fuerunt
ab abraā vsqꝫ ad dauid. Item ab estiua
li vsqꝫ ad autūnale sunt silr. xiiij. septi-
mane. qꝛ tot generetōes fuerūt a dauid
vsqꝫ ad ieconiā. Item ab autūnali vsqꝫ
ad hiemale alie. xiiij. qꝛ tot reges fuerūt
a ieconia vsqꝫ ad xp̄um. cōputatis regi
bus illis q̊s matheus in suo euangelio
pretermisit.

De alijs ieiunijs.

Q Uia de ieiunijs q̄tuor tpm mentio facta ē. con
seq̄ns ē vt de alijs ieiunijs hic
aliq̄ ꝑstringamus. Est aūt ieiuniū cōis
oim mēbroꝝ satisfactio. vt. s. mēbra sa-
tisfaciāt ẜm pctm̄ qd̄ cōmiserūt vl' gesse
rūt. vt si gula peccauit ieiunet ⁊ sufficit.

qꝛ em̄ sola fuit in culpa. sola sit in pena
Silr si oculus. vn̄ Hiere. Oculus me⁹
depdatus ē aiaz meā. ⁊ p fenestras ocu
loꝝ meoꝝ mors intrauit in animaz. Et
aug. Oculo nihil ē neq̄us. ⁊ sic de alijs
membris. Vel ieiuniū ē parsimonia vi
ctus ⁊ abstinētia ciboꝝ. aug. dicit. Ma
ximū ⁊ pfectū ieiunium ē abstinere ab
iniq̄tatibus ⁊ a carnis voluptatibus. ⁊
delectationibus hui⁹ seculi. vn̄ pius pa
pa ait. Nihil pdest ieiunare ⁊ orare ni-
si mens ab iniq̄tate et ab obtrectationi-
bus lingua cohibeat. Et dr̄ ieiuniū a ie
iuno. qd̄ ē qddam intestinū in homine
qd̄ semp ē vacuū ⁊ subtile. ⁊ sic nos ie-
iunātes debem⁹ esse vacui a supfluis ⁊
a vicijs tam in corpe q̄ȝ in mēte. Auto-
ritas ieiunij ē ex tribus. ex psona. ex lo-
co. ⁊ ex tpe. Ex psona qꝛ p̄cepit de⁹ ade
⁊ eue. vt abstinerēt a fructu ligni sciētie
boni ⁊ mali. Ex loco. qꝛ in padiso insti-
tutū fuit ⁊ initiū habuit. Ex tēpe. qꝛ ab
antiq̊ p̄ceptū ē celebrari a creatōe nāqꝫ
hois in ꝑmo mūdi exordio dictuz fuit
ei. de ligno sciētie boni ⁊ mali ne come
das. ⁊ qꝛ fuit celebratū an̄ legē a moyse
⁊ sub lege ab helya. ⁊ in tēpe grē a xp̄o.
Moyses. n. non comedit neqꝫ bibit. xl.
diebus. helyas q̊ȝ ambulauit. xl. dieb⁹
⁊. xl. noctibus in fortitudine sub cineri
cij panis. ⁊ xp̄s. xl. diebus ⁊. xl. noctib⁹
ieiunauit. Fuit etiā celebratū in sex eta
tibus. nā in ea etate q̄ fuit ab adam vsqꝫ
ad noe fuit abstinētia carniū ⁊ vini. A
noe v̄o in posteꝝ fuit cōcessum vinū ⁊
carnes. ⁊ sic de ceteris etatib⁹. Cōmē
datur aūt ieiuniū exemplis. qm̄ eua q̄ȝ-
diu ieiunauit ⁊ abstinuit in padiso ⁊ v̄
go pmansit. Adam qꝛ ieiuniū violauit
a delicijs padisi in summā miseriā cor-
ruit. Helyas qꝛ ieiunauit in celū curru
igneo raptus ē. Moyses post ieiuniuz
cū deo locutus est. Hierl'm p ieiuniū li
berat a sennacherib tpe regis ezechie ⁊
ysaie. Iona q̊ȝ p̄dicāte p̄statur venia ni

niuitis in sacco ⁊ cinere ⁊ ieiunio peni-
tentiā agētibus. Jeiunam⁹ etiā exēplo
aploꝝ. vt dicet̃ sb̃ q̃rta feria penth. Por
ro ieiuniū aliud ē corpis ⁊ carnis. aliđ
mētis. aliud auaricie. aliud fastidiētis.
aliud dispēsationis. aliud deuotionis.
aliud votiue ꝓmissionis. aliud supple-
tionis. aliud cōpassionis. aliud inspira
tionis. aliud circūspectionis. aliud rōa
bile. aliud irrōnabile. aliud q̄litatis si-
ue ponderis. aliud q̄ntitatis. aliud nūe
ri. aliud summe exactionis. aliud alter-
nitatis. aliud zerofagie. aliud meroris.
aliud exultatōnis. aliud vanitatis siue
hypocrisis. aliud v̄tutis siue caritatis.
aliud indictiōis. aliud necessitatis. aliđ
instōnis. aliud volūtatis. aliud parita-
tis. Sane ieiuniū corpis ⁊ carnis est.
q̄n q̇s abstinet a cibis ne nimis pingue
scat. vel vt ab infirmitate liberet̃. vel qꝛ
comedere nō pōt ⁊ hoc nulli⁹ ē meriti.
Jeiuniū mentis ē q̄n q̇s obstinet a vi
cijs. vel etiā a cibis ne caro pinguescat
lasciuijs. Jeiuniū auaricie ē vt burse
parcat̃. Jeiuniū fastidiētis ē qđ fit vt
appetat. Jeiuniū dispēsatōis ē qđ ce
lebrat̃ in vigilijs solēniū dieꝝ ⁊ magna
rū festiuitatū. vt natalis dn̄i. Que iđ
dicūt̃ vigilie. q̄m antiq̄tus i p̄cipuis fe-
stiuitatib⁹ duo nocturnalia agebāt̃ offi
cia. ⁊ ppl's q̇ ad festa venerat tota nocte
in dei laudib⁹ in eccia vigilabat. qđ ad-
huc rome ⁊ in plerisq̄ locis in magnis
festiuitatibus. p̄sertim sctōꝝ patronorū
ecciaꝝ obseruat̃. Sꝫ qꝛ lusores ⁊ canto
res cōueniebāt. ⁊ turpibus cātilenis et
saltationib⁹ ⁊ comesationib⁹ ⁊ potatio
nibus ⁊ fornicatōibus intēdere cepert̃.
ꝓpter h̄ ⁊ multa alia incōuenietia q̄ fie
bāt. hmōi vigilie sunt interdicte. ⁊ insti
tutū vt loco eaꝝ fiant ieiunia q̄ ieiunia
adhuc retinent nomē officij. Nā cōiter
vigilie ⁊ nō ieiunia nūcupāt̃. Si q̇s tn̄
ieiunaret et honeste in eccia vigilaret.
vtiq̄ bn̄ faceret ꝓut fit in natiuitate io-
hannis bap. ꝓpter eius reuerētiā. Hec
igit̃ instō di dispensatio. qꝛ ieiuniū po-
nit̃ loco vigiliarū. de h̄ dictū ē in. v. pte
sub ti. de nocturnis. Jeiuniū deuotō
nis ē ad qđ q̇s necessario nō tenet̃. qđ i
ferius volūtariū appellat̃. Jeiunium
votiue ꝓmissiōis ē. vt si q̇s vouet q̄ cer
ta die ieiunabit. vel a carnib⁹ abstinebit
Et nota q̄ vota ex discretōis cōsensu. co
mite rōe emissa deo reddenda sunt. iux̄
illud. Vouete ⁊ reddite deo vota vr̄a.
Votoꝝ aūt aliud ē necessitat̃. aliud
spontanee volūtatis. Necessitatis ē qđ
ē fidei annexū. vt qđ fit i baptismo. pu-
ta fidei catholice ꝓfessio. ⁊ sathane ab-
renūciatio ⁊ votū obseruatōis decez p̄-
ceptoꝝ legis ⁊ ꝯtinētie quā q̇s in susce-
ptione sacri ordis vouet. ⁊ talia vota q̇s
q̄ inuiolabiliter obseruare tenet̃. Spō
taneoꝝ v̄o votoꝝ aliud ē discretū aliud
indiscretū. Jndiscreta sunt vota puero
rū ⁊ puellarū dū sunt in parentū ptāte.
vn̄ illis volentibus irritari pn̄t. Si igit̃
puella infra nubiles annos vouerit ca
stitatē ꝑpetuaꝫ. licite nubere poterit. pa
rentib⁹ vel curatorib⁹ illā ad h̄ cogenti
bus. Jndiscretū ē etiā votū mulieris in
ptāte viri existētis. vnđ si illo inscio voue
rit ꝑegrinari. vir votuꝫ hmōi poterit re
uocare. qꝛ ipsa nō hꝫ ptātem sui corpis
ꝫ vir. Jndiscretio etiā attēdit̃ q̄nq̄ circa
ꝓuectos ⁊ liberos vt si forte q̇s vouerit
ad qđ ꝑficiendū sufficere neq̄t vel ī quo
nā ita debilitaretur. q̄ posset fieri suipi
us homicida. vel qđ sine alteri⁹ Inia cō
plere neq̄t. vel qđ nō ex deliberatōne ꝫ
ex iracūdie calore emittit̃ et talia poti⁹
sunt spernēda q̄ executiōe digna. Je
iuniū suppletionis ē vt si quis vltra pe
nitentiā sibi a sacerdote iniunctā aliq̄d
suppleat de suo. Jeiuniū cōpassionis
ē. vt si sacerdos alicui dicat ꝓ h̄ peccato
fac cantari duas missas. ⁊ ieiuna. ⁊ ego
ꝓ h̄ etiā cātabo ⁊ tres dies ieiunabo ꝓ
pter h̄ nō tn̄ dꝫ aliq̄d recipe. qꝛ sacerdos

debet cōpati ꝓximo suo. ⁊ orare pro eo ⁊ etiā ieiunare. pōt etiā dici cōpassio. vt si q̄s petit a sacerdote pniam p̄ī suo iniūctam. vt ꝑ p̄re pagat ptem illi⁹. Quatuor. n. modis fit hmōi cōpassio q̄nꜫ p sacrificia. q̄nꜫ p ieiunia. q̄nꜫ p orōnes q̄nꜫ p elemosinarum largitionē. Ieiuniū inspirationis ē vt in btō nicolao q̄ adhuc infans ⁊ manēs in cunabulis trib⁹ diebus i hebdomada a mām̄illa mr̄is sue abstinebat. vel vt alij dicūt q̄rta feria et sexta scꝫ tantū sugebat mām̄illas. Ieiuniū circūspectōis ē. q̄n pro aliq̄ iminente tēpestate ꝑ piculo hostiū. vel ꝑ casu cuiuslibet angustie ieiunamus. Ieiuniū rōnabile ē. q̄n cibū ⁊ potū moderate sumim⁹. nec nām debilitam⁹. vn̄ apostolus. Rōnabile sit obsequiū vr̄m nō in comesatōnib⁹ ⁊ ebrietatib⁹. Irrōnabile ē. si q̄s velit ieiunare per duos vel tres dies. vel p totā hebdomadā. qd̄ nō approbat de⁹. vult. n. hoiem sic ieiunare vt cogat vicijs mori. nō vt cogat natura dissolui. Vn̄ ꝓhibet ieiuniū qd̄ q̄dā faciūt a cena domini vsꜫ ad pasca.

Ieiuniū q̄litatis ē. si q̄s voueat se vlterius nō comesturū carnes Ieiuniū q̄ntitatis ē. vt si q̄s comedat ad pōdus vel ad mensurā nō plus vna die q̄ȝ altera. vel si quis voueat se non comesturū nisi tanti pōderis panē. Ieiuniū nūeri ē. q̄n quis vouet q̄ de cetero nō comedet nisi vna vice i die. cogitans q̄ comedere pluries in die beluarum ē. comedere bis hoim. scꝫ angelorum. Ieiuniū sūme exactionis ē in his q̄ nō comedunt nisi olera. radices ⁊ herbas. vt Iohes bap. in deserto. ⁊ maria egiptiaca i heremo. q̄ cū duobus panib⁹ tantū iordanē trāsiens. austerā vitaȝ in heremo. v. annis egit. Ieiuniū alternitatis est. vt cū q̄s vno die comedit ⁊ alio ieiunat. Ieiuniū zorophagie dr̄ sicca comestio. a zoros quod est siccū. ⁊ fagin quod est comedere. Vn̄ pristianus in zorophago bisantij. Sicca vero comestio est vt in fructibus pomis. piris. castaneis. ⁊ cōsilibus. Quidā tamē siccā comestionē appellant legumina siue cruda siue cocta etiam si lixata comedantur cū cocleari.

Ieiuniū meroris consistit in vno. s. in abstinentia ciborum. ⁊ fit ꝓpter duo. s. propter corporalem absentiā ⁊ spūalē sponsi Hoc repn̄tat eccia in tribus q̄tuor temporibus. Ieiuniū exultationis consistit in duobus. s. in abstinentia ciborum et mūdanarum rerum. ⁊ fit ꝓpter vnū. s. pro quadam interne dulcedinis ꝑgustatiōe iuxta illud. Gustate ⁊ videte. q̄m ⁊c. Hoc representat eccia in vigilia ⁊ hebdomada post penthe. vtrūqꜫ vero repn̄tat in tēpore aduentus ꝑut ibi dictū est. Est ergo duplex ieiuniū. s. tribulatiōis ⁊ gaudij. siue meroris ⁊ exultationis. sicut hr̄ in glo. sup illo loco Math. ix. c. Nūquid pn̄t filij sponsi lugere q̄ȝdiu fuerit sponsus cuȝ eis. Ieiuniū vanitatis siue simulationis vel fictionis ē in hypocritis.

Ieiuniū virtutis siue caritatis est in sanctis ⁊ pfectis. Ieiuniū indictiōis ē. vt in die bti marci. Ieiuniū necessitatis ē in perfectis. Ieiuniuȝ instōnis ē ieiuniū q̄dragesime. ⁊ alia a sanctis patribus instituta. q̄ quare istituta fuerint iam dictū ē. ⁊ dicet sub ti. de capite ieiuniorum. Et nota q̄ ieiuniū indictiōis necessitatis ⁊ instōnis ad idē referunt. Ieiunia necessaria. s. p ecciaȝ instituta ⁊ indicta. sunt ieiunia q̄tuor temporum. vigiliarum aplorum. natiuitatis dn̄i. b. iohis bap. oim sanctorum. assumptionis. b. marie. beati laurentij. q̄dragesime. et sexte ferie. p̄ter illas q̄ sunt inter pasca ⁊ penthe. ⁊ p̄terq̄ȝ si natiuitatē dn̄i in ea venire contingat. nisi tunc aliq̄ voto vel religione sint astricti. Dicūt tn̄ quidā q̄ ieiuniū sextis ferijs non ē necessitatis. nisi q̄ ad carnes. alioq̄n nō liceret cisterciēsibus illud mutare. Sed ⁊ fm Leonē papaȝ licet non sit necessitatis sabbato a carni

bus abstinere. rōnabilis tñ cōsuetudo ⁊ canon Inno. aliter interꝑtaꝝ. eo ꝙ i illo triduo post passionē dñi tota fides i sola beata ỽgine maria remāsit. Generalia quoqꝫ ⁊ spālia ieiunia ꝑ epos in sinodis ⁊ cōcilijs instituta solui nō debēt

Siqdem ad necessaria ieiunia tenentur dolicapaces cuꝫ ⁊ ipi delinqre possint. dispensari tñ pōt circa hoc cū ipuberibus ⁊ etiā cum cōstitutis in maiori etate. ⁊ cū senibus et infirmis ac debilibus. Mulieres ỽo licet ꝓpter viroꝝ ꝓhibitōem ieiunia votiua voluntaria dimittere debeāt. ꝓut supra tactū ē. indicta tñ ꝑ ecciam non licet ⁊ in illis sacerdos forte ꝓpter scandalū cuꝫ eis valeat dispensare. Aliter em̄ indicta ieiunia redimi pecunia vel alio mō nequeūt nisi casualis necessitas subsit. Tūc em̄ bene pñt redimi vel cōmutari. sicut ⁊ ieiunium festi. qđ ē die lune fit in sabbato. vñ ⁊ in qbusdā locis in qbus sunt ecclesie sancti qntini. nō ieiunaꝝ in vigilia sctōrū oim. ſꝫ die tercio ꝑcedenti. de hoc dictū ē in ꝓhemio. ij. ptis. Posset etiā statui vt qdā dicūt vt in dictis ieiunijs bis parū tamē comedereꝝ. sicut faciūt cistercieñ. opantes. q ad tollendū scandalū ⁊ caritatē seruandā aliqd ꝑgustant. nec ꝓpter hoc ieiuniū ꝑ ecciaꝫ indictū soluere dicūꝝ. Volūtaria ỽo. s. ad q̄ aliqui voto vel ꝓposito se astringūt vel etiam q̄ sacerdotes ꝑter indicta ꝓpter peccata imponūt licꝫ cōmutare ⁊ redimere. etiam si nulla cā subsit dummō vtilior sit cōpensatio. Ceterū comedere ante horam comedendi. ⁊ ante missam in ieiunijs statutis ⁊ necessarijs mortale peccatū esse sacri canones affirmāt. in volūtarijs ỽo veniale. Circa vigilias apostoloꝝ notandū ē ꝙ ē ieiuniū paritatis qñ videlicet paria sanctoꝝ merita pariꝝ ieiunamus. sicut patꝫ in vigilijs btōrꝫ iacobi ⁊ bartholomei. ⁊ alioꝝ apostolorū. qui nō habent ieiunia institutōis in

quibus ieiunamꝰ pro eo ꝙ fuerūt apostoli. quoniaꝫ alij apostoli vigilias hñt Cum em̄ sint in meritis pares. decet vt omēs habeant ieiunia. Vñ cōciliū bracareñ. dicit ꝙ omniū apostoloꝝ vigilie sunt ieiunāde ꝑter vigilias apostolorū Philippi ⁊ Jacobi ⁊ Johannis euangeliste. Eccia tamē gallicana non tenet nisi de sex apostolis. ⁊ de quatuor eorū ieiunijs. Petrus ⁊ Paulus habent pariter vnum. quia eadē die passi sunt. Simon ⁊ iudas habent aliud. Matheus habet tercium. Andreas quartum. In vigilijs istorum ieiunanduꝫ est. vt sicut illi passi sunt pro xpi nomine. sic ⁊ nos cum eis cōpatiamur. si cum eis conregnare velimus. De alijs ỽo apostolis istitutum non est propter aliqua impedimenta. Ecce em̄ festum Philippi et Jacobi est inter pasca ⁊ penthe. qđ tp̄s gaudij est ⁊ leticie. Ideoqꝫ tunc non est ieiuniū. Si opponatur de ieiunijs letaniarum. Respondetur ꝙ necessitas interuenit. prout ibi dicetur. vel id non ē ieiuniū necessitatis sed voluntatis. Et de eo ꝙ quidam propter expectationeꝫ sanctispiritus ieiunēt ab ascensione vsqꝫ ad penthecostē. pro eo ꝙ apostoli dicuntur hoc tempore ieiunasse. Respondetur ꝙ nulla scriptura autentica dicit apostolos tūc ieiunasse. Vnde tunc ieiunandum non est. quia illud tempꝰ est de tempe pascali. In vigilia tamē penthecostes bene ieiunandū est vt ꝑ ieiuniū mūdati ⁊ purificati spm̄sctm̄ digne suscipe mereamur. Iteꝫ iacobꝰ zebedei frater Jōhānis euāgeliste occisus ē ab herode i diebus azimoꝝ. q̄re ieiunium non habet. nec etiā tunc de illo festū celebraꝝ. ꝓut in. vij. pte sub ipius festo dicetur. De beato bartholomeo cuius festum celebratur. ix. kal'. septembris dicitur ꝙ fuit excoriatus. ⁊ seqnti die obijt. ⁊ sic haberet vigiliā oporteret ꝙ cēt tercia die añ. qđ esset ꝯtra normā aliorum

festiuoꝝ ieiuniorū. Quidā aūt celebrāt
festū excoriatōis. alij obitus ꝛ melius.
Sꝫ sic in cōci. bracareñ. canet. in h con
suetudo cuiuslibet eccie ē obseruanda.
Barnabas aūt nō hꝫ ieiuniū. qꝛ nō est
de numero. xij. apostoloꝝ. nec dī apl's.
nisi qꝛ cū eēt soci⁹ pauli missus fuit ad
pdicādū. vñ Segregate mihi barnabaꝫ
et paulū. De beato qꝫ Thoma nō est ie
iuniū statutū. qꝛ eius festū ē in aduētu
dñi. vbi cōtinuū est ieiuniū. Mathias
etiā ieiuniū institutōis nō hꝫ. qꝛ frequē
ter festū illius solet cōtingere in sexage
sima et sp ē in septuagesima ꝛ tūc est tē
pus ieiunij. vel qꝛ nō fuit de primitiuis
apostolis. ꝫ post passionē dñi sorte ele
ctus est. ꝛ p electioneꝫ aliorū loco iude
cōstitutus. vñ ꝓpheta. Et epatum eius
accipiet alter. Decretal' tñ dic̄ ꝙ hꝫ h vi-
giliā et ieiuniū. nec est vis siue istud fe
stū fiat in prima die bisextili siue in se-
cunda. put in. viij. pte sub āno solari di
cet. Johannes euangelista festū hꝫ ter-
cia die post natale dñi. et tunc nō est ie-
iuniū. tū ꝓpter festa tūc occurrentia. tuꝫ
quia ipse die illa nō obijt. immo in die
festi beati Johannis bapte. Si tñ fieri
posset. bonū esset in oibus apl'oꝝ vigi-
gijs ieiunare. Beatus Laurētius solus
inter martyres. ꝛ solus beatus Marti-
n⁹ inter cōfessores ieiuniū hñt. Porro
dicūt qdā ꝙ nō soluit ieiuniū licet pec-
cet qui i ieiunijs indictis pterqꝫ in qua
dragesima comedit caseū ꝛ oua. Alij ꝯ-
dicunt. Ex cā tñ in aliqbus locis h pos
set ꝯcedi. De ieiunio itaqꝫ qdragesime
Greg. ita dicit. Par aūt ē vt q bis die-
bus a carne aīalīū abstinem⁹. ab oibus
qꝫ q in sementiuā trahūt originē carnis
ieiunem⁹. a lacte videlicꝫ caseo ꝛ ouis.
Quidā aūt heretici dicunt ꝙ christiani
nunqꝫ deberēt carnes caseū ꝛ oua come
dere qꝛ vt dicūt h nō legit in nouo testa
mento. immo apostoli iudicauerūt ab-
stinere ab imolatis symulacroꝝ et san-
gūīne ꝛ suffocato. Et apostol⁹. Si esca
scandalizauerit. f. m. n. m. c. in. e. Et ali-
bi. Bonum est non manducare carneꝫ.
neqꝫ bibere vinū. Nō legit etiā vt dicūt
ꝙ christ⁹ ex aliqua creatura eoꝝ q mo-
uentur discipulis ad manducandū da
ret. nec etiam ante se manducare sine-
ret. pter pisces. nec ex fructu alicui⁹ cre
ature q moueat se. excepto fructu apū.
Electuarijs vero nō aliter vti licet nisi si
cut alio delicato cibo. Secus est in me
dicina curatiua. pseruatiuā tñ vbi nullū
ē signū instantis infirmitatis recipe nō
licet. Quidā tñ dicūt ꝙ ꝓ nulla medici
na nec etiā ꝓ electuarijs ieiuniū soluit.
nec etiā pro potu añ cibū vel post. Sic
eñ videt inductū ex cōsuetudine eccie
ieiunantis. ꝛ hoc tolerantis. Senescal
ci aūt vel quilibet alij seruitores vl' por
tantes exenia. nō soluunt ieiuniū si p-
gustant cibos ante dominos forte de
toxico dubitātes. Quibus etiaꝫ casib⁹
monachi abbatib⁹ seruiētes ꝛ alij serui
tores pñt carnes pgustare. Idēqꝫ ē etiā
de medicis pgustātib⁹ medicinas. Tpe
ieiunioꝝ pciose vestes deponunt ꝛ hūi
les assumunt. ꝛ carnes tam solide qꝫ li-
qde dimittunt. Sꝫ cū pisces sint caro
qre hoc tpe comedunt. Rñsio. de⁹ non
maledixit aquis. qm p aquaꝫ baptismi
futura erat remissio pctōꝝ. h eñ elemē
tū dignissimū ē qd sordes abluit. ꝛ sup
qd spūs dñi añ mūdi ꝯstitutōꝫ ferebat.
Terre vo maledixit in opibus hoīs. iñ
est ꝙ oē gen⁹ carnis qd in terra vsat. tā
qdrupedia qꝫ aues in ieiunijs non licet
comedere. Et licꝫ qdā aues circa mare
vsentur ꝛ in aqs. et qdā in eis vel ex eis
dem nascant. magis tñ ad naturā terre
a qua nutrimentū pcipiūt quo ad hoc
pertinere dicunt. Adhuc cum quidam
pisces sint habētes ex vna parte formā
quadrupedis animalis. Et ex altera pi
scis. vt biuerus. in ieiunijs possint co-
medi ex parte qua pisc videtur. ex alia

do minime. Adhuc pisciū vsus fm gregoriū. ita xpiano relinquit̄. vt hoc ei in firmitatis solatiū non luxurie pariat icendiū. Deniq3 qui a carne abstinet nequaq3 sumptuosiora marinarū beluarū cōuiuia pparet. Vinū quoq3 i ieiunijs sic bibere pmittit̄ vt ebrietatez omnino fugiamus. Vñ in penitentiali romano statutū ē vt penitēs paruis pisciculis ⁊ mediocri ceruisia temperate vtat̄. Postremo notandū est q sicut ait Grego. in omel. illius euāgelij. Homo qdā diues fecit cenā magnaz. refectio corporis i dieb⁹ ieiuniorū post quā nulla alia paratur non prandium sed cena vocatur.

De officio quarte ferie.

Nunc ad huius diei officiū redeamus. Siqdē in hac q̄rta feria examinant̄ ordinandi an sint idonei ad suscipiendos ordines vel nō. quoniā in quarta etate leuite a dauid ⁊ salomone ad tēpli ministeria distributi sunt. Et inde ē q due lectōnes legūtur ad missam. quarū prima que legit̄ sub tono nocturnali. declinante. significat vetus testa. ⁊ secūda q̄ legit̄ sub cōi tono. s. ascendēte. significat nouū testa. ad significandū ordinatos in vtroq3 testō debere esse istructos monēdi. n. sunt q̄ ad ordinē sacrū conscendūt q habeāt noticiā legis ⁊ pphetarū qbus possint alios erudire. Pria lectio ē. Erit in nouissimis. Isa. ij. capi. Scda ē. Locutus ē dns. Isa. vij. ca. Sz ⁊ lex ⁊ pphete q̄rta mundi etate viguerūt. ⁊ doctrinā ieiuniorū habem⁹ a veteri testō. vt pmissum est. semel genua flectuntur. quia tam in lege q̄ in prophetis deus vnus coli pcipit̄. Quotiēs autem in q̄rta feria due lectiones legūtur totiens in anno in pximo sabbato pñt generaliter ordines celebrari. qd sexies contingit. videlicz ter in qdragesima. ⁊ ter extra quadragesimā. de q̄ dictū ē in phemio. ij. ptis. In sextis do ferijs ieiuniorū q̄tuor tēporū vna dūtaxat lectio ad missam legit̄. q2 lex ⁊ pphete q̄ fuerūt in q̄rta etate i vno euāgelio in sexta etate recapitulant̄. Sane huius q̄rte ferie euāgeliū ē. Missus ē āgelus ⁊c. qd est Lu. j. c. In quo paranimphi recitat̄ annūciatio. vginis consensus. ⁊ dñi incarnatio. q̄ ppheticis tubis fuerāt ante declarata. Vñ pcinit ppheta introitū. Rorate celi desup ⁊ nu. plu. iustū. Isa. xlv. ca. Rorare dicit ⁊ pluere. q2 descendit vbū i aulā credule vginis. sicut pluuia in vellus. Celos dixit ⁊ nubes angelos ⁊ pphetas. q̄ enarrāt gloriā dei. In pphetica lectione. Erit i nouissimis diebus. q̄ est Isa. ij. ca. agit̄ de mōte dñi q̄ de paruo lapide creuit in montem q̄ regnabit in domo iacob. Vñ recte subditur in graduali. Tollite portas pn. vel. ⁊ intro. rex glie. Et qs ascēdet in mōtez dñi. In eplari lectione. Locutus ē dns ad achaz ⁊c. q̄ ē Isa. vij. c. manifeste agitur de. b. vgine. cui rite succinit̄ graduale. Prope ē dns. ⁊ ne q̄ surrepat dubitatio subdit̄ in offertorio. Confortamini. Alie tñ eccie dicunt Aue maria. qd sumit̄ ex dicto euāgelio. Cōio ē. Ecce virgo. Isa. vij. c. In matutinali do offō in qbusdaz ecclesijs psalmodia finita diaconus. subdiacon⁹ ⁊ acoliti in albis cū candelabris ⁊ thuribulo pcessionaliter iussu plati ad pulpitū pgunt. vbi diacon⁹ pnūciat euāgelium. Missus ē. ⁊ eius omeliā. deinde incēsat altare ⁊ postea ipe ⁊ subdiacon⁹ sedēt. donec vn⁹ acolit⁹ incēsauerit chorū. qd qdez fit ob reuerentiā dñice annūciationis. q̄ i ipo euāgelio ɔtinet̄. Nēpe plat⁹ illos mittit. ad notandū q de⁹ pi pphetas pmisit ad pnūciādu dñi incarnatōem futuram. ⁊ gabrielē angelū misit ad annūciandū eā vgini marie. Diacon⁹ euangeliū pnūciās. ē angel⁹ annūcians vgini q ɔciperet. Altaris thurificatio ē spūsscti-

ipi ṽgini obumbratio. Ministroꝝ q̄es siue sessio ē ipius ṽginis timor. ⁊ cogitatio qualis eēt angeli salutatio. Chortatio ṽo thurificatio ē patrū illius tp̄is de filij dei incarnatione diu desiderata exultantium gratiarūactio ⁊ congratulatio

De sexta feria.

TN sexta feria vna tantū lectio ad missam legit̃. q̄ʒ actor no. ⁊ ve. testamēti de q̄bꝰ p̄missum ē vnus solus deus est. ⁊ q̄ʒ ex vtroq̄ꝫ testō vnū euāgeliū factū ē. Et est ep̄l'aris lectio. Egrediet̃ ṽga. q̄ ē Isa. xj. ca. ⁊ manifeste de aduentu dn̄i ⁊ de btā virgine intelligit̃. q̄ cū esset ṽgo immaculata xp̄e fuit. Ideoq̄ꝫ in introitu ecclesia p̄cinit. Prope esto mihi. ⁊ in versu. Beati immaculati. ⁊ ad idē ptinet euāgeliū. Exurgens maria. qđ ē Lu. j. cap̄. Graduale. Dn̄de nobis dn̄e. Et offerēda. Deus tu. Vel ſm alios. Audi isrl'. scōm respiciūt aduētū. quē q̄ʒ celi enarrauerūt. i. ap̄l'i p̄dicauerūt. scđo aduentu cū dn̄o iudicaturi. idcirco est hodierna statio ad sanctos ap̄l'os. de q̄bus hr̃ in cantico ṽginis. de quo fit mentio in p̄misso euangelio. vbi dr̃. Deposuit potentes de sede. i. supbos. scribas ⁊ phariseos. ⁊ exaltauit humiles. i. ap̄l'os. Et cōione. Ecce dn̄s veniet. Zach. vlti. ca.

De sabbato.

TN die sabbati dicūtur q̄tuor lectiones de veteri testō ante lectionē illā. Angelus dn̄i. q̄ sumūtur de lege ⁊ p̄phetis Et in q̄busdā ecclesijs p̄ma est. Clamabūt. q̄ ē Isa. xix. c. Scđa ē. Letabit̃. q̄ ē eiusdem. xxxv. c. Tercia est super montem. q̄ est eiusdē. xl. c. Quarta est. Xp̄o meo que est eiusdē. xlv. c. Iđo aūt sunt q̄tuor quia q̄tuor sunt ordines bn̄dicentiuʒ deum. videlʒ p̄lati. clerici. religiosi ⁊ laici siue pp̄l'us q̄s psalmista enūerat dicens. domus israel bn̄dicite dn̄m. p ħ pp̄l's. domus aaron bn̄dicite dn̄m. p ħ p̄lati. domꝰ leui bn̄dicite dn̄m. p ħ ministri. q̄ timetis dn̄m bn̄dicite dn̄m. p ħ religiosi intelligūt̃. Prima ergo lectio ptinet ad pp̄l'm. Scđa ad p̄latos. Tercia ad ministros. Quarta ad oēs religiosos. In his. n. lectionibus informātur ordinādi. vt ad exempla sctōꝝ patꝝ dictoꝝ q̄tuor ordinū cū eis bn̄dicāt dominū. siue vt bn̄dictio illoꝝ veniat sup eos. Vel iō quatuor legunt̃ q̄ʒ ieiunās debet hr̃e q̄tuor cardinales ṽtutes. scʒ tp̄antiam. q̄ʒ ip̄m ieiuniū tp̄antia ē. prudentiam. vn̄ ap̄l's. Rōnabile sit obseq̄ū vr̄m Fortitudinē. vn̄ p̄uer. vlt̃. de muliere forti. i. de eccl̄ia. Accinxit fortitudine lumbos suos. q̄ʒ oportʒ nos multuʒ laborare ad hoc vt caro nr̄a munda sit. qđ cū magna fit pugna. q̄ʒ valde corrupta ē ⁊ spinas ⁊ tribulos germinat. ⁊ iō cū magna attritione venit ad cādorē. sicut ⁊ bissus. Et iusticiā. vnđ Isa. Et erit iusticia cingulū lūboꝝ eius ⁊ fides cinctoriū renū eiꝰ. de xp̄o loq̄tur in membris. Qn̄. n. fit iusticia in terra recedūt latrones. silr̃ qn̄ iusticia fit in nobis recedūt praui motus ⁊ nō supant licet in nobis habitēt. Si ṽo nō fiat iusticia nō recedūt. vn̄ Isa. Quia nō fecimus iusticiā nō recesserūt habitatores terre. vbi ē iusticia. ibi ē pax. Fides aūt ē cinctoriū renū eius. Quia vt dicit Greg. Despectus terrenoꝝ restringit fluctus carnaliū voluptatū. Vn̄ si ieiunas a cibis corpis optet vt ieiunes a cibis demōis. ⁊ comedas cibos mētis. Qui aūt sic ieiunāt nō nocebit eis ignis tribulatōis. nec ignis mūdanus. sicut nec tribꝰ pueris nocuit ignis fornacis babilonis. Et ideo seq̄tur lectio Danielis. iij. c. Angelus dn̄i. Precedit aūt ip̄a lectio ordinationē clericoꝝ. ad notandū q̄ nemo rite pōt ad cōserationē accedere nisi p̄us transeat p fornaceʒ atq̄ꝫ in fornace dn̄m

bn̄dicat. iuxta illud Sapi. Uasa figuli
ꝓbat fornax ⁊ hoīes iustos tēptatio tri
bulationis. q̄ꝛ q̄ ad sacrū accedūt miste
riū ꝓbandi sunt in camino multaꝝ tri-
bulationū ⁊ tēptationū. iux̄ illud apl̄i.
Et hi ꝓbēt̄ p̄mo ⁊ sic mīstrēt. ꝓpt̄ ordi-
nādos eīn legit̄ ad significādū ꝙ sic vi-
uere debēt vt nō noceat eis aliq̄s ignis
regis babilonis. i. diaboli sicut ignis tri
bus pueris nō nocuit. Et sequūt̄ bene-
dictōes. s. himnus. Bn̄dictꝰ es dn̄e ⁊c̄.
Quia post ꝓbatōem coronant̄ ⁊ a dn̄o
bn̄dicunt̄. Et in fine subijcit̄ v̄sus Gl̄ia
pr̄i ⁊c̄. in laudē ⁊ honorez trinitatis. qđ
nō fit post psalmū. bn̄dicite. tū q̄ꝛ i vlti-
mo v̄su fit mentio de pr̄e et filio ⁊ spiri-
tusancto. tū q̄ꝛ ibi in facto triū puerorū
tota trinitas fuit dehonestata. h̄ v̄o ver
sus p̄cedētes ad solius pr̄is ꝑtinēt lau-
des ⁊ in ordinādis trinitas honoratur.
Choro āt licet sedē dū lectio ipsa dr̄. s₃ n̄
in cantu. Aliud. n. signat ip̄a lectio i le-
gendo. ⁊ aliud in cātando. Un̄ tūc sta-
re d₃ ep̄s ⁊ clerus. qm̄ nō dēmꝰ q̄escere
q̄ scimꝰ pueros illos ꝓ deo laborasse.
Dicuntur aūt in sabbatis ieiunioꝝ. vij.
lectiones euāgelio connūerato. eo ꝙ se
ptem sunt ordines. Et q̄dā dicūt. xij. eo
ꝙ antiq̄tus rome ⁊ adhuc in ꝯstantino
poli fieri dr̄. legebat̄ grece ⁊ latine. ⁊ le-
gebāt̄. xij. lectōes. ꝓpter. xij. lectores. q̄ꝝ
sex erāt greci. ⁊ sex latini. Erant tn̄ solū
mō sex in sentētijs. qm̄ ille sex sine euā-
gelio q̄ legebāt̄ latīe legebāt̄ ⁊ grece. si-
cut si dixerimꝰ. amē. ⁊ postea dixerimꝰ
vere. nō iō due res erūt. Jō aūt legebat̄
dupl̄r q̄ꝛ rome erāt greci q̄bꝰ latina lin-
gua incognita erat. Erāt ēt latini ꝑmi-
xti q̄bꝰ greca incognita erat. Uel h̄ fie-
bat ad notandū vtriusq₃ ppl̄i vnionem
Ceteꝝ ad orōem q̄ dr̄ post lectionē. An
gelus dn̄i. s. deꝰ q̄ tribꝰ pueris ⁊c̄. nō fle
ctit ecc̄ia genua. l₃ in orōnibꝰ aliarū le-
ctionū an̄ flecteret p̄terq̄ i octauis pēt.
ad ondendū. ꝙ ecc̄ia ꝯformis ē tribꝰ pu
eris. Fecit. n. Nabuchodo. statuā ⁊ co
gebat oēs adorare eā. S₃ tres pueri cū
daniele noluerūt genua flectere an̄ sta
tuā. Tales dn̄t eē ordinādi q̄ an̄ statuā₃
id ē an̄ mūdi gl̄iam genua nō flectant.
Quare clerici ordinent̄ ⁊ q̄re in sabba
to. dictū ē in ꝓhemio. ij. ꝑtis. Quidā
cōferūt sacros ordines inter lectionem
angelus ⁊ ep̄l̄am pauli vt post ordiatō
nem ꝓponāt ordinatis ep̄l̄am ⁊ euāge-
liū ad instar boni pastoris siue pr̄is qui
mittēs filiū₃ monet eū q̄d ⁊ q̄liter actu
rus sit. Ordinati ꝑ capellas mittendi ꝑ
ep̄l̄am monentur vt alios corripientes
bn̄dictionē qua₃ acceperūt custodiāt. ꝑ
euangeliū v̄o dr̄ eis. Eūtes docete oēs
gentes. Nōnulli etia₃ subdiaconatu an̄
ep̄l̄am rōne p̄missa p̄stito cōtinue post
eā diaconatū ⁊ sacerdotiū p̄bēt. q̄bus p̄
stitis in vocē letabūdā erūpunt. dicētes
benedictꝰ es domine. eo ꝙ hi presertim
ordines inuitantur ad laudes. Et p̄stāt̄
citra euāgeliū. quia moyses ⁊ aaron le
uitas in tabernaculi ministeriū ordina
uerunt. ⁊ xp̄s. lxxij. ordinatos ad predi
candū misit. Debet aūt legi ep̄l̄a. s. Ro
gamus ⁊c̄. q̄ est. ij. ad Thessa. ij. c. ab ali
quo deordinatis dīe ip̄a. q̄ꝛ ep̄us debet
prius ordiatos ammonere ⁊ postea ad
maiorem ammonitionē ep̄l̄am illiꝰ tra
dere. Preterea ordinatꝰ doctrina₃ sibi
in ordinatione traditā ꝑ h̄ se deducere i
opus ondit. Et ꝓpter eandē etiā rō₃ vnꝰ
de nouiter ordinatis legit tūc euāgeliū
Anno q̄ntodecimo. qđ ē lu. iij. c. Post
ep̄l̄am etia₃ tantat̄ tractus q̄ significat
grauitatē quā sacratus seu ordinatꝰ ser
uare debet ne in sup̄biam elatus in laq̄
os incidat diaboli. Cōmunio est. Exul
ta satis. que est Zach. ix. c.

De dominica quarta aduentus dn̄i.

In quarta domi
nica aduentus p̄mū r̄n̄soriū
in nocturnis est. Canite tuba.

quod sumptū ē de Johele. Antiqt⁹ em̄ iudei canebant tubis ad inuitandū homines ad nuptias ⁊ ad solennitates et ad mouenduz castra. Vñ nunc p̄cipit dñs p̄latis vt cantēt tubis inuitātes gētes ad nuptias noui regis q̄rū dies instat. s. dies natalis dñi. in q̄ xp̄s desponsauit sibi humanā naturaz ꝭm qđ dr̄ in p̄s. Et ip̄e tanq̄ sp̄ōsus ꝓcedēs de thalamo suo. Canite igitur. q꞉ ꝓpe sunt nuptie. Et ꝓpter p̄missam causam cātores hac septimana alti⁹ solito vocē suā exaltant in rn̄soriis ⁊ introitibus vt si prius sopore negligētie oppressi lectionibus excitari noluim⁹ saltē vociferationibus ⁊ tumultu cantuum excitemur. Siquidē in septē annis an̄ annū iubileū p̄cepit dñs canere tubis ꝓ ip̄ius anni instantis leticia. In hac aūt historia hui⁹ dñice ptim ex ꝓphetis. partim ex euāgelio cōpilata cōmunia vtriusq̄ decantāt̄ aduentus. ⁊ p̄sertim vocatio gētiū declarat̄ per xp̄i aduentū. vbi in persona apl̄oꝝ vel doctoꝝ dr̄. Canite tuba vocate gentes. Sane gentilitas videns calciatā fore diuinitatē. in vtero ꝟginali clamat ad eā in introitu dicēs ꝭm q̄sdam eccias. Memēto nr̄i dñe in beneplacito ppl̄i tui. hoc ē in filio in quo bene cōplacuisti ex milib⁹ ppl̄i. q̄ fuit tu⁹ ab initio mūdi. Et ideo cōgratulat̄ alteri in epistola dicēs ꝭm q̄sdam eccias. Gaudete q̄ ē ad Phil'. iiij. c. Sed ⁊ iuxta cōsideratōem vteri ꝟginali cantat i graduali ꝓpe dñm esse ⁊ celerē ei⁹ aduentū. In all'a ꝟo veni dñe. ⁊ in offerēda. cōfortamini. ⁊ in cōione. ecce virgo desiderat ⁊ cōsolat̄. ⁊ cām cōcludit consolationis. Porro ad oñdendū desideriū antiq̄ꝝ patrū in fine aduētus cācant̄ septē antiphone vnaq̄q̄ ꝭm ordinem suū sua die vsq̄ ad natale q̄ incipiunt ab o. Prima est. O sapia ⁊c̄. Sunt aūt septē q꞉ dirigūt̄ ad xp̄m in q̄ requieuit sp̄ūs sapie et intellectus. sp̄ūs cōsilij ⁊ fortitudinis ⁊c̄. Per q̄ septē dona sue incarnationis nobis gr̄am mistrauit. ꝓut in ip̄is septē antiphonis apparet. Sunt etiā septē. q꞉ cantant̄ in designatiōe antiq̄ꝝ patrū q̄ septenario seruientes aduentū dñi expectabāt. Vn̄ ō in om̄ib⁹ dr̄ veni. Vel septē sunt ꝓpter septē dona sp̄ūssancti. q̄ xp̄us veniens largitus ē mundo. ⁊ ꝑ q̄ expectantes illuminati sunt. Et sunt oēs secūdi toni. Primo q꞉ q̄libꝫ loquit̄ de vtroq̄ aduētu. Secūdo q꞉ signāt nobis geminā dilectionē. s. dei ⁊ ꝓximi. Tercio ꝓpter geminā xp̄i ad quē dirigūtur naturā. vn̄ ō gemine gigas substātie. Quarto quia ip̄e antiphone notāt desideriū. tam antiquoꝝ patꝝ expectantium p̄mū saluatoris aduentū q̄ modernoꝝ expectantiū secundū. Om̄es ergo sunt secūdi toni. insignū q̄ secūdū expectam⁹ aduentum. Et aduerte. q꞉ ille q̄ hn̄t in principio verba ptinentia ad diuinitatē. pertinent ad eos q̄ expectant primuz. vt o sapiētia ⁊ o adonay. Adonay aūt interp̄tatur dñs. quia dñator cūcte creature vel q꞉ om̄is creatura dñatui eius fuit. Ille ꝟo q̄ hn̄t ꝟba ptinētia ad hūanitatem ptinēt ad expectandas scd̄m. vt O radix yesse. ⁊ o clauis dauid. Sūt etiaz q̄dam q̄ vtriq̄ ꝯueniūt. vt o rex gentiū. Nā fili⁹ dei dr̄ rex ꝭm diuitatē. iux̄ illđ. Deus iudiciū tuū regi da ⁊c̄. ⁊ etiaz ꝭm hūanitatez. iux̄ illud. Dñe in ꝟtute tua letabit̄ rex ⁊c̄. Sepius tn̄ ꝭm hūanitanitatē rex dr̄. q꞉ ꝭm eā vnctus ē oleo leticie p̄ pticipib⁹ suis. Rursus eccia i his septē antiphonis oñdit multiplicitatez morbi sui. ⁊ ad quālibet petit remediuz sui morbi. Nā an̄ filij dei aduentū i carne eramus ignorantes siue ceci. penis eternis addicti. serui diaboli. mala peccati consuetudine vincti tenebris obuoluti. exules a patria ⁊ expulsi. Ideoq̄ indigebamus doctore. redēptore. liberatore, eductore, illūiatore, ⁊ saluatore.

Quia igit ignorantes eramus. ideo ab ipo doceri indigebamus. Vñ in pma antiphona clamam⁹. O sapia q̃ ex ore ꝛc̃. Eccl. xxiiij. ꝛ Sap. viij. ꝛ Isa. xl. ca. Quia vo pax pdesset si doceremur et nõ redimeremur. ideo in scõa ab ipo redimi postulam⁹. O adonay ꝛc̃. Exo. vj ꝛ. xiij. ꝛ. iij. ꝛ. xix. ꝛ. xx. ca. Sz q2 nihil pdesset si essem⁹ docti ꝛ redẽpti ꝛ adhuc pt⁹ redẽptionẽ detineremur captiui. iõ i tercia petim⁹ liberari. O radix iesse ꝛc̃ Isa. xl. ꝛ. lij. ꝛ. lx. c. Sz q̇d pdesset captiuis si eẽnt redẽpti ꝛ liberati si tñ nõdũ eẽnt ab oi vinculo absoluti. vt. s. sub peccato eẽnt ꝛ vincti. libere q̇ vellẽt ire nõ possent. ꝛ iõ in q̃rta ab oibus pcti vinculis educi petimus. O clauis dauid ꝛc̃. Apoc. iij. ꝛ Isa. xlij. ꝛ Lu. j. c. Preterea q2 hi q̇ diu fuerũt in carcere oculos hñt obtenebratos. nec clare videre pñt. iõo post absolutionẽ a carcẽ restat nos illuminari. vt videam⁹ q̇ ire debeam⁹. ꝛ iõ in q̇nta h̄ petim⁹. O oriẽs splendor ꝛc̃. Zach. vj. Sap. vij. ꝛ Malach. vlt. ꝛ Luce. j. c. Sz si essem⁹ docti ꝛ ab inimicis penitus liberati ꝛ illũinati. q̇d valeret nisi deberem⁹ saluari. ideo duab⁹ sequentibus petim⁹ saluari. O rex gentium ꝛc̃. Aggei. ij. ꝛ. j. Pe. ij. ꝛ Eph. ij. ꝛ Gen̄. ij. ca. in qua petim⁹ salutẽ gẽtiũ. ꝛ O emanuel ꝛc̃. Isa. vij. Math. j. ꝛ Isa. xxxiij. ꝛ Gen̄. penult. c. in qua petim⁹ salutem iudeoꝝ. In q̇busdã vo ecclesijs addũt alie due. pma in honorẽ btẽ virginis q̇ cõcepit. scõa p angelo q̇ ad vginẽ itroiuit. vel in honorẽ sancti thome cui⁹ festum tũc accidit. Due q̇dẽ addunt vt pficiat nouenari⁹ nũerus ad designandũ q p septẽ dona spũssancti puenimus ad nouẽ ordĩes angeloꝝ. quoꝝ q̇lib3 desiderabat xpi natiuitatẽ vt impleret numerus illoꝝ q̇ de celo ceciderũt. Quedam etiã eccie cantãt. xij. q̃ exprimuntur xij. pphas. q̇ xpi aduentũ pdixerũt quẽ etiã. xij. apl'oꝝ testimonia roborauerũt ex quo. xij. trib⁹ ꝛ. xij. signati saluantur Sz nõ sunt nisi septẽ hñtes veni. Oĩs ãt incipiũt p o. qd poti⁹ admiratiue ponitur q̃ vocatiue. Cantant in vesperis q2 dñs venit i vespa mũdi. Hic est helyas q̇ sero carne ꝛ in mane pane vescit. dñs. s. nr̃ q̇ in vltima etate mũdi carnẽ assumpsit. ꝛ diluculo resurgẽs in panẽ angeloꝝ trãsiuit. Et nota q h̄ ebdomada pxima natiuitati pparatio merito nuncupat. ꝛ in ea historia. Clama i fortitudine. cantat. que nõ vt q̇dã simplices autumãt ad q̃tuor tpa s3 ad dñi ptinet pximã natiuitatẽ. Vñ cũ sex matutinalibus laudibus decantat qm̃ quelibet illi⁹ feria pprias h3 ad laudes antiphonas. q2 p sex etates antiqui se ad aduentũ prepauerũt. Et nos p sex opa misericordie ad scõm etiã pparamur. Verumtñ feriales antiphonas q̇ i illa feria in qua occurrit festũ sancti thome scripte sunt. viij. die antea quidã canere cõsueuerũt. decet eñi añ natiuitatẽ dñi cãtus oẽs antiphonas ꝛ fere oia rñsoria renouari. q2 sicut p plures ꝛ frequẽtiores nuncios magis ac magis monetur animus subditi ad solicitudinẽ honorifice suscipiendi platum. sic ꝛ renouatione cãtus magis ac magis monemur ad curam nostre preparationis i susceptione dñi. Et vt p quotidianam renouationem cantus excitemur frequentius ad turpes ꝛ terrẽas cogitatões purgandas vt sic dignũ habitaculũ ꝛ ornatum venturo regi regũ pijs cogitationibus pparemus. Potest tñ ꝛ totus aduentus prepatio nominari. Vñ in principio legit. Abijciamus opa tenebraꝝ ꝛ induamur arma lucis ꝛc̃. que omnia sunt pparationis insignia. Intitulat ãt in antiquis libris dñica ista. dñica vacans. Primo quia ostẽdit q oĩs sanctus vacat. exquo iohes. quo inter natos mulieꝝ nõ surrexit maior. nõ est dignus soluere corrigiã calciamẽti. sicut

dicit in evangelio huius dñice.s.incar-
nationis misteria denudare. Et ꝓpter h
dñs papa nõ facit statione ad aliquem
sanctũ. Scđo dr vacãs.q2 nõ hz ꝓpriuz
officiũ.ʒ mutuat alienũ.s. Rorate celi
rc.⁊ hoc ꝓpter ordines ꝑcedẽtis diei.i
qbus fuit apostolic9 occupat9. Sepe ei
in decembri ꝯsueuerũt ordines ab apo
stolicis celebrari. Tertio q2 numeꝝ die
rum aduẽtus excedit.s.xxj.qre inter do
minicas aduẽtus nõ debuit ꝯputari ʒ
vacans poti9 appellari. Quarto q2 apo
stolicus olim hac die dñica elemosinis
vacabat ⁊ tã ipe q3 sui circa hoc intenti
nullã stationẽ faciebãt ꝓpter qđ dicta ẽ
vacãs.s.a statione ⁊ indulgentia. Que
dam eccie dicũt in hac dñica euãgeliuz
Miserunt iudei.qđ est Joh.j.c.⁊ eplaz
Gaudete.q est ad phil.iiij.c. Alij vo di
cunt eplam. Sic nos existimet.que est
ad Coꝝ.iiij.c.

De vigilia natal dñi.

In vigilia natiui-
tatis dñi est inuitatoriũ. Hodie
scietis q2 veniet dñs.⁊.m.v.g.e.
qđ est trãssumptũ đ Exo.xvj.c.ex eo q
ibi dr. vespe scietis.q2 eduxit vos dñs đ
terra egypti.⁊ mane v.g.e. Et pt dici q
h breuis clausula.ex vna pte ad natiui
uitatem ⁊ ex alia pte ptinet ad resurre-
ctionem sic. Hodie.s.in vita pñti sciet
q2 veniet dñs.s.panis viuus q de celo
descẽdit.⁊ mane videbit glam ei9.i.re
surrectionis glam.non solũ humanam
ʒ etiã glam diuinitat eius. Sane in
hac vigilia ecclia monet ⁊ inuitat filios
suos vt pati sint ad suscipiendũ dñm.
Vñ in nocturnali officio primũ rñsori
um est. Sanctificamini.s.filij isrl.i.viri
spũales q videtis deũ p fidẽ.⁊ pati esto
te vt intretis ad nuptias.q2 nõ erit i ce-
na q eijciet a nuptijs. Sequit in versu
⁊ mane vide.glam ei9.i.aduentũ glorie
ei9.vel mane ad glam. Et h vltima ps
de exo.sumpta est.ʒ prima nõ est sum-
pta đ aliq libro. Dicit etiã caplm Gau
dete in d.phil.iiij.c. Diurni vo officij in
tentio est ostendere q xp̃s natus sit.⁊ h
dr in epla paulus seru9 rc.q ẽ ad Ro.
j.c.⁊ i euã. Cũ eẽt despõsata.qđ ẽ mat.
j.c. Hac etiã die desponsatio legit ma-
rie.vt sciat q alij fuit desponsata.sc3 io-
seph.⁊ ab alio fecundata.s.a spũsancto
Quedã tñ eccie ad h vt incredulis ma
ior certitudo sit ꝑmittũt ꝓphetiã ꝓpter
syon rc.q est Isa.lxij.in q ostendit ipm
fore nascituꝝ. Natus aũt est vt populũ
saluũ faceret ⁊ terre iniqtatem deleret.
hodie in spe p sacramẽta gre.mane i re
p reuelationẽ gle. Hec patẽt in introitu
⁊ in graduali. Hodie sciet Exo.xvj.c.
⁊ in alla crastina. Quidã tñ dicũt alla.
Aue maria.⁊ h qñ vigilia ẽ i dñica.tũc
eñ dr alla ꝓpt rsurrectionẽ dñi. Idẽ ẽt
patet in postcõione. Reuelabit.que est
Ysa.xl c. Sz q2 in ei9 incarnatõe erat fu
tura iudeoꝝ dispsio.ideo in gduali sub
dit versus. Qui regis.in quo p eis ora
tur. Quantus sit ostendit psalm9 q ad
introitũ cantat.s. Dñi ẽ terra.de q etiaz
sumit offerẽda. Tollite portas. In ve
speris ãt vigilie natalis dñi dicũt qdaz
psalmos. Laudate pueri. Laudate dñz
oẽs gẽtes. Lauda aia mea do. Lauda-
te dñm qm bonus.⁊ Lauda hierlm.in
qbus inuitamur ad laudes. Alij vo di
cunt. Laudate pueri dñm. Qui ꝯfidũt
In ꝯuertẽdo. Memẽto dñe.⁊ Benedi
ctus dñs. Et merito.q2 pmus deuotos
inuitat ad deũ laudandũ iugiter ⁊ pdi
candũ. Scđs monet in deo ꝯfidere. In
trib9 sequẽtibus reddit causa qre laudi
bus sit instandũ.⁊ in dño ꝯfidendũ.sc3.
q2 nrãm captiuitatẽ ꝯuertit ⁊ multum
magnificauit.q2 pmissa cõpleuit dum
fructũ ventris dauid sup sedẽ eius con
stituit.q2 inclinauit celos atq3 descẽdit.
Qui demũ de alto manũ suã mittet vt
nos eripiat ab aqs multis.⁊ a filijs ali-
enis. Vespe ãt iste priuilegiate sunt.qa

cum cetera officia vespertina ꝓpter sup
ueniens festũ mutent᷑. iste nõ mutatur
In vigilijs etem̃ alioꝝ festoꝝ capitulũ
hymn⁹ antiphona ⁊ collecta. in aliqui-
bus ꝟo eccl'ijs totis vespis diei explet᷑
solũmõ aña ⁊ collecta õ seq̃nti festo di-
cunt᷑ eo ꝙ dñs i vespis. i. i vltia etate mũ
vẽit ad saluãdũ saltẽ reliq̃as gener̃ hu
mani. De officio natal' dñi.

Quecunqȝ in offi-
cio natalis dñi dicunt᷑ de exulta
tione natiuitatis sunt. Quia sic
cantat᷑ in rñsorio. Descẽdit de celis xp̃s
i. de sinu pr̃is vt appareret visibil'. Vñ
egressus eius a pr̃e. i. ab occulto ⁊ inti-
mo pr̃is. Sequit᷑. Introiuit. s. ꝑ aurem
ꝟginis. i. ꝑ fidẽ q̃ est ex auditu. sicut le-
gitur in ep̃l'a ad Ro. Vñ cũ dixit ei an-
gelus. spũssctũs supueniet i te. spiritui
sancto acq̃euit. iux̃ illõ in cantic̃. Pes-
sulũ ostij mei aperui dilecto meo. Osti
um desideriũ est. pessulũ discretio. qua
si ꝑ discretionẽ aperui desideriũ meuȝ
dilecto meo. Et h̃ audito dixi. Ecce an
cilla dñi. Nõ sic eua q̃ fregit pessulum
qñ voluit esse sicut deus. Introiuit di-
co in vteꝝ ꝟginis in q̃ accepit carnẽ no
stram. ⁊ exiuit ꝑ portã clausam in regio
nem nostrã. De hac porta dixit ezechi-
el. Porta h̃ clausa erit in eternũ. Et exi
uit de mũdo ꝑ portã aureã. i. caritatem
q̃ꝛ ꝑ crucẽ. Maiorẽ em̃ caritatẽ nemo
hȝ q̃ȝ vt aiam suã po. q̃s ꝓ ami. s. Et est
aduertendũ ꝙ dñs in fine anni nasci vo
luit vt ostenderet se in vltima mũdi eta
te venire. In sexta feria ꝯcept⁹. In dñi-
ca natus. In sexta feria crucifixus fuit.
⁊ in dñica resurrexit. vt qui hoiem in se
xta feria plasmatum perdiderat i sexta
feria liberaret. ⁊ qui dixerat in domini
ca. fiat lux. in dñica veniens oriẽs ex al
to nos illuminaret. De hoc dicet᷑ sub
titulo de parasceue. Et in nocte natus
est vt se sub carne latẽtem venire signa-
ret. vel vt se ad illuminandum noctem
nostram venire monstraret quoniã ha-
bitantibus in regione vmbre mort̃ lux
orta est eis. Vñ ab eius natali dies pro
longant᷑. quia credentes in eum ad eter
nitatis lucem vocant᷑. Rationabiliter
itaq̃ȝ nocturna officia celebrant᷑. Cũ au
tem cetera festa saluatoris. s. passio. re-
surrectio. ascensio. penthec. ⁊ alia sint
variabilia. quia non celebrant᷑ sp̃ in eis-
dem kalendis siue in eadem die mẽsis
quare hoc festũ est inuariabibile. quia
semp̃ est in eisdem kalendis siue eadeȝ
die mensis. Respõdeo s̃m Aug. Hoc
festũ ꝑtinet ad memoriam tm̃. Vñ suf-
ficit ꝑ illud memorari quota die mẽsis
xp̃s natus fuit. ⁊ ideo semp̃ eadem die
mensis celebrat᷑ licet ip̃a feria variet᷑ ꝓ
pter mutationem l'r̃e dñicalis. Alia ꝟo
festa ꝑtinent ⁊ ad memoriã ⁊ ad sacra-
mentum. Verbi gratia. Xp̃s passus ẽ
sexta feria. vt hominẽ q̃ in sexta feria ce
ciderat redimeret. ⁊ sic de alijs. Et iõo
oportet q̃õ sub diuersis kalendis fiant
in eadem tñ feria. s. in dñica. Preterea
sp̃ pasca nostꝝ accipit᷑ dñica p̃ma post
pasca hebreoꝝ. q̃õ est semp̃. xiiij. luna.
q̃ꝛ ĝ luna. xiiij. nõ sp̃ est eodẽ t̃pe vel ea-
dem die mensis. imo variat᷑ s̃m annos
solares. ideo ⁊ pasca nostꝝ non semper
est eodem temp̃e nec in eadẽ die mẽsis
licet sp̃ sub eadẽ feria. s. in dñica celebre
tur. Rursus iõo pasca penthe. ⁊ alia fe-
sta sunt variabilia. nec certe diei mẽsis
sunt annotata ne videamur imitari iu-
deos qui sp̃ illa celebrãt in certis kalen
dis. Alicum⁹ ꝟo dixit. ꝙ ideo h̃ festum
ꝑ singulos dies variat᷑. q̃ꝛ nat⁹ est nobis
q̃ ꝑ singulos mũdi dies lauat illos q̃ ꝑ
pctm̃ ade sunt maculati. Circa offici
um nocturnale est sciendũ ꝙ inuitato-
riũ. Xp̃s nat⁹ ẽ nob̃ ⁊c̃ i ꝑsona angeloꝝ
cantat᷑. a q̃b⁹ pastores vl' poti⁹ omnis
ppl's ad adorãdũ natum dñm inuitat᷑.
Noue ꝟo psalmi distinguunt᷑ ꝑ tria no

cturna .vt notet q̄ oēs sancti prēs q̄ fue
rūt in tribus tpib⁹.s.ante legē sub lege ꝛ
tpe grē in nouo testamēto sociati sunt p
aduentū xpī nouē ordinibus angelorū
vt sicut angeli scte trinitati ꝯgaudēt. sic
ꝛ illi ꝯgaudeāt. In pmo psalmo agit de
eterna xpī genitura ꝛ ineffabili. in scdo
de eius incarnatione. in tertio de laudi-
bus sponsi ꝛ sponse. Eiq; in .iij. pmis le
ctōib⁹ p ysaie oracula testificamur. qui
nō tam ꝓphetice q̄ euāgelice incarnati
onē xpī descripsit. Prima est. Primo
tpe ysaie. ix. ca. Scda est ꝯsolamini. ysa.
xl. c. Tertia est ꝯsurge. ysa. lij. In ipis eti
am fit pmissio i alijs ondit pmissiōis i-
pletio. Prim⁹ nocturnus recolit tps an
legē seu eos q̄ fuerūt an legem. vt abraā
ysaac ꝛ Jacob. Scds nocturn⁹ recolit
tps legis seu eos q̄ sub lege fuerūt. vt da
uid ꝛ ꝓphetas ꝛ alios ples. Et ideo i an
tiphonis q̄ cantant in illis duobus no-
cturnis, q2 ad vetus testamentū ptinēt.
nō dicit alla. qm patres illoꝝ tpm diffe-
rebant ab eterno gaudio .s. a patria in q̄
iuxta apoc. cantat alla. Tertius vo re-
colit nouū testamentū qd habuit initiū
a baptismo. qd tertio tpe .s. grē nob col-
latū est. seu eos q̄ fuerūt in nouo testam
to. vt sunt apli ꝛ alij scti. Ideoq; in illis
antiphonis q̄ eos recolūt ꝛ q̄ ex nouo
testa. sumunt canit alla. qm istos plus
honorauit suus aduent⁹ q̄ pcedētes pa
tres. ita vt si digni de h mūdo migrant
ilico in celū trāsferant ꝛ societati sancto
rū iungant. qd antiqui patres longo tē
pore expectauert murmurātes ītra clau
stra inferni. An nocturnos solēt in qui-
busdā locl sup altare tres pāni poni. ad
designatōz pmissoꝝ triū tpm. ꝛ in singu
lis nocturnis singuli amoueri. Prim⁹
niger p tpe an legē. Scds alb⁹ p tpe re-
uelatōis. Terti⁹ rube⁹ p tpe grē xpi di-
lectōz sponse cādide ꝛ rubicūde In qui
busdā quoq; ecclesijs suspendunt boni
panni. in quibusdā viles. ꝛ in qbusdam

nulli ꝓut in prima pte dictū est sub tit.
de picturis. Sane ad pmū rnsoriū p
mi nocturni dicunt in quibusdaz eccle-
sijs tres vsus ꝓpter cām redditā sub p-
ma dnica aduētus. ꝛ post q̄dlibet trium
pmoꝝ responsorioꝝ dicit Gloria patri
ꝛ hoc ideo. qm in tribus respōsorijs tria
significant .s. restauratio angeloꝝ. repa-
tio hoim. ꝛ mod⁹ quo ista facta sūt. Re
stauratio angeloꝝ notat in pmo vbi dr
Gaudet exercit⁹ angeloꝝ. Repatio ho
minū in scdo vbi dr. Pax vera descēdit
Mod⁹ vo quo hec facta sunt ꝛ poti⁹ q̄
descēdit ille q̄ fecit. insinuat i tertio qd
est in q̄busdā locis. Descēdit de celis in
q̄ ondit vt pmissum ē deū descendisse a
patre in virginē. ꝛ ita ad nos. Vel p h
q̄ in ipso rnsorio tangit q̄ intrauit in re
gionē nram recolit liberatio habitanti-
um in regione vmbre mortis. Quia h
ergo facta sunt p trinitatez idcirco post
q̄dlibet illoꝝ triuz rnsorioꝝ Glia patri
cātat. qd ad laudē ptinet trinitatl. Rur
sus sicut māna habebat saporez simile
cum melle. ita ꝛ xps duo habuit i se. vi-
delicet hūanitatē ꝛ deitatē. Hūanitas
p similā. deitas p mel intelligit. Vn ꝛ i
hoc scdo rnsorio dr. hodie p totū mūdū
melliflui facti sunt. q. d. tot⁹ mund⁹ mel
lificat⁹ est ꝛ dulcorat⁹ est. In tertio vero
rnsorio fit triplex iubilus .s. i fabrice. i tā
q̄. ꝛ glia patri. In q̄ q̄dē in tribus salua
torē cōmendam⁹ ondentes q̄ q̄ ineffabi
liter fabricā mūdi creauit. ꝛ ineffabilit
de vginis thalamo ꝓcessit. ꝛ ineffabilit
equalis patri ꝛ spūiscto pmāsit sicut fu
it ab eterno. sic nūc est. ꝛ erit in eternuz.
Et hec tria triplici iubilo significamus
pmū pmo. scdm scdo. ꝛ tertium tertio.
Et vt expssius tertiū significet in q̄bus-
dā ecclesijs cantat glia patri ꝛc. ꝛ sicut
erat in pncipio ꝛc. vsq; amē. Et nota q̄
fit iubilus sup a ꝛ sup o. sup a in fabrice
ꝛ in tanq̄. super o fit in gloria patri. ad
notandū q̄ cui fit est alpha ꝛ o. i. princi-

plum ꝛ finis. Jubilus autẽ qñqꝫ notat
expectationẽ nostrã. vt dicet sub tit. de
septem dieb⁹ post pasca. qñqꝫ nostram
infirmitatem. vt in ṽsu Tanqꝫ sponsus
qñqꝫ rei de q̃ agit magnitudinẽ. vt ibi.
fabrice mũdi. qñqꝫ gaudij immensitatẽ
vt in fine responsoꝛij. verbũ caro. ibi em̃
sigt imensitatẽ gaudij qđ viri scti hñt d
eo ꝙ verbũ caro factũ ẽ. plenũ gr̃a ꝛ ve
ritate. De iubilo dictuꝫ est in ꝓhemio
ꝗnte ptis. Restat adhuc đ sex rñsoꝛijs
dicere. ꝛ quidẽ in p̃mis duob⁹ scđe no
cturne agim⁹ de partu. in tercio de par
turiente. In duobus ṽo primis tercie
nocturne agimus de parturiẽte. ꝛ i ter
cio de partu. in quo consuetudinẽ mu
lierum imitamur. Consueuerũt ei mu
lieres visitare ꝑturientes ꝛ partũ. ꝛ eis
munuscula sua dare. Et nos parturien
tem ꝛ partũ quodãmodo visitam⁹. cuꝫ
ꝓ modulo nostro eos magnificamus.
Ipe ṽo laudes sunt munuscula q̃ offe
rimus. Dicit etiã ad horas capitulũ
Paulus seruus. Ro. j. ca. Et illđ Mul
tipharie. Heb. j. c. ꝛ illđ. Apparuit gra
tia. ad Titum. ij. c. ꝛ illud Apparuit be
nignitas. ibidem. iij. c. In nocturnali
officio tria legunt euangelia. vt habeat
ecclesia quod intendit. Nitit em̃ osten
dere vtrãqꝫ naturaꝫ esse in christo vt sic
plures sint testes natiuitatis christi. Et
propter hoc etiam legunt lectiones in
quibus augustinus ꝛ alij sancti indu
cunt ad hoc autoritates infinitas. s. ab
eis qui fuerunt ante legem. sub lege. et
post legem. quoniã integrum est iudi
cium. qđ plurimoꝝ sententijs ꝯfirmat.
Legit ꝛ quartũ euangeliũ Math. j. scꝫ
Liber generationis. post nonũ respon
sorium in quo exprimit eius generatio
vt ostendatur eum fuisse de genere eoꝝ
patrum quibus facta est ꝓmissio. scili
cet dauid ꝛ abraam. Dauid in psalmo.
De fructu vẽtris ꝛc̃. Et ĩ p̃mo Paral.
Cum dormieris cum patribus tuis su

scitabo semẽ tuũ p⁹ te. Abrae ṽo Gen.
xvj. dictũ ẽ. In semie tuo bñdicent oẽs
gentes. Et ideo dicit in p̃ncipio. filij dđ
filij abraã. qꝛ illis spãliter facta est ꝓmis
sio. Et sic oñdit ꝙ ipe erat messias q̃ ꝓ
missus ẽ in lege ꝛ ꝓphis. Et nota ꝙ ma
theus h describit genealogiã descẽden
do vsqꝫ ad ioseph. Lucas ṽo ascẽdẽdo.
ꝓut sb ephia dicet Sꝫ q̃re poti⁹ ioseph
q̃ꝫ marie generatio cõputat cũ etiã xp̃s
nõ fuerit fili⁹ ioseph. Rñdeo qꝛ ambo
de eadẽ tribu fuerũt. ꝛ trib⁹. i. genealo
gia ꝑ mares ꝛ nõ ꝑ femias distingui so
let ꝛ cõputari in veteri testã. numerãdo
ergo vsqꝫ ad ioseph ꝑinde est ac si vsqꝫ
ad btãm ṽginẽ ꝓcessissꝫ Preterea xp̃s
maluit fili⁹ fabri vocari q̃ꝫ matrẽ ꝓpter
suspitiõꝫ adulterij lapidari Et reuera fi
lius ẽ illi⁹ fabri q̃ fabricat⁹ est auroꝛã ꝛ
solẽ. Et scias ꝙ natiuitas btẽ marie ex
tribu iuda ꝛ regia stirpe dauid originẽ
duxit. ꝓut scriptura sepe testat dicens
xp̃m de semine dauid descendisse. qui
de ipa sola natus est. Siquideꝫ dauid
inter ceteros duos filios habuit scilicꝫ.
nathan ꝛ salomonem. Ex cathena siue
generatione nathan descẽdit virgo ma
ria quoniã ex cathena ipsius nathan le
ui genuit melchi ꝛ panthera. Panthe
ro vero genuit barpantherã. Barpan
thera ioachim. Joachim virginẽ mari
am. vt dicet in octaua parte sb festo phi
lippi ꝛ iacobi apostoloꝛuꝫ. Ex cathena
vero salomonis descẽdit ioseph vir ipi
us marie. quoniam ex cathena ipsius
salomonis mathan ex vxoꝛe sua genu
it iacob. Defuncto auteꝫ mathan. mel
chi ex tribu nathe fili⁹ leui. ꝛ frater pã
there nupsit vxoꝛi ipsius mathã. s. ma
tri iacob. ex q̃ genuit heli. ꝛ sic facti sũt
fratres vterini iacob ꝛ heli Mortu⁹ au
tem est heli ex tribu nathan sine liberis
cuius vxoꝛẽ accepit iacob frater ei⁹ ex
tribu salomonis. ꝛ suscitauit semen fra
tris eius et genuit ioseph. Joseph igit

naturã est filius iacob ex descẽsione sa-
lomonis. ſm legez vero heli qui ex na-
than. nam qui nascebatur ſm naturaz
quidem filius erat generãtis. sed ſm le
gem defuncti. Deinde cãtatur. Te deũ
laudamus. in oim antecedẽtiũ gratiaꝝ
actiones. ⁊ ad designãdum nos exulta
re cũ angelis ⁊ cõgratulari de dragma
ꝑdita inuẽta. In quibusdã tñ ecclesijs
finita ꝑma missa cãtatur dictũ euãgeli-
um math. Liber generatiõis. ⁊ hoc iõ
q₂ duo testes ad minus nobis necessa-
rij erãt. Prim⁹ testis fuit lucas. qui in
euãgelio misse Exijt edictũ ⁊c. narrauit
iuxta verbũ euãgelij deũ natũ in ciuita
te dauid. Adducit̃ ergo alius testis di-
cens eum natum de dauid. Ac si dicat.
Non tantũ est natus in ciuitate dauid
sed etiã de dauid. Vnde math p̄ri⁹ no-
minat dauid ꝙ̄ abraã dicẽs filij dauid
filij abraã ꝙ̄uis ⁊ alia possit esse causa
quare prius dauid nominat̃. s. q₂ dauid
fuit prior abraã dignitate. nã ille tantũ
patriarcha iste patriarcha ⁊ rex. Audi-
to igit̃ in euãgelio misse vno teste ab ec
clesia. q₂ vix est ꝙ vni soli testi credatur
ideo adiecto alio. s. matheo q̃ etiã gene
rationem dominicã describit. tunc ple-
ne cõfidens ecclesia exultans clamat.
Te deũ laudamus. vt in ore duoꝝ triũ
vel plurium stat omne verbuz. Adhuc
q̃a vix est ꝙ vni testi credat̃. hinc est ꝙ
vnus terminat missã dicens in quibus-
dam ecclesijs. Benedicamus domino
Et ecclesie quasi voce demissa respon-
det deo gratias. Rursus finita missa di
citur euãgelium. Liber generationis.
postea. Te deum laudamus. q̃a gene-
ratio diuinitatis precessit generationez
humanitatis. Et q₂ illarum noticia fuit
nobis laudis materia. ideo laudes se-
quuntur. Missa ergo laudes precedit
q₂ prius fuit eterna genitura. de q̃ mis-
sa illa loquitur ꝙ̄ aliqua creatura fue-
rit. que deum laudare potuerit. In lau
dibus matutinis quasi choreã ducim⁹
Vñ in prima antiphona dicim⁹. Quẽ
vidistis pastores ⁊c. ⁊ ipsi responderunt
Natum vidimus ⁊c. Circa misse ve-
ro officium notandum est ꝙ thelespho
rus papa statuit in die ista debere cãta-
ri tres missas. ad ostendendum ꝙ xp̄i
natiuitas saluauit patres trium tempo
rum. s. patres ante legẽ sb̃ lege ⁊ post le
gem. Prima cantur de media nocte.
ad ostendendum ꝙ illi qui fuerunt an-
te legez non fuerunt illuminati aliq̃ le-
ge. Et per illã etiã ostenditur ꝙ panis q̃
quottidie sacrificatur ⁊ manducatur in
altari. videlicet xp̄s natus est in bethle
em in media nocte. ⁊ in hac nocte sicut
dicit lucas. Vnde sap. xviij. Cuz medi
um silentium tenerent omnia. ⁊ nox in
s. c. m. iter ha. ⁊c. Quod ad litterã expo-
nitur de natiuitate domini. Hoc etiam
insinuat euãgelium huius misse ⁊ coll̃.
illa. De⁹ q̃ hãc sacratissimã ⁊c. Et ꝓphe
tia illa. Populus gentiũ q̃ ambulabat
in tenebris ⁊c. et epistola. ⁊ fere omnia
que in illa missa dicuntur. Idem etiaz
thelesphorus papa statuit in hac missa
hymnum angelicum. s. gloria in excelsꝭ
deo solẽniter decantari. ad recolendam
ꝙ angeli nocte ista illũ decantauerunt
in qua ab angelis pastoribus est nunci
atus. Vnde in euãgelio legitur. Et sb̃i-
to facta est cum angelo multitudo mi
litie celestis laudãtium ⁊ dicentiũ. glo-
ria in excelsis deo. ⁊ in terra pax homi-
nibus ⁊c. Notandum est autem ꝙ hec
missa et laudes matutine terminãtur i
plerisq₃ locis vna oratione ad ostendẽ-
dum ꝙ totũ illõ officiũ idez indicat. s.
natiuitatem eternã et tp̄alem. Vñ ipsa
missa incipit. Dominus dixit ad me fi-
lius ⁊c. quod tãtum de generatiõe eter
na seu de generatione xp̄i intelligitur.
Quod vero sequitur Ego hodie genui
te. de vtraq₃ est. Et exponitur. Hodie.
i. eternaliter. Nã ſm augustinum. ho-

die presentiam significat. ⁊ quod eter-
num est semper presens est Versus est
de tpali.s. Quare fremuerũt ⁊c.q.d.ꝑ
nihilo.cum xp̄us deus ⁊ homo sit. Re
sponsorium de eterna. in quo dicit deꝰ
pater. Ego pater sum tecum principiũ
Unde ⁊ ibidem sequitur. In die virtu
tis tue.s.in die resurrectionis. in splen-
doribus sanctoꝝ.i.in luce omniũ sctõꝝ
⁊ dicit splendoribus pluraliter ꝓpter di
uersos effectus.ex vtero.i.ex intima bo
nitate mea. ante luciferum genui te.i.
ante omnem creaturaꝫ.q.d. ab eterno.
Epistola vero. Paulus seruus. quaꝫ
tñ quidã in vigilia dicunt.⁊ euãgelium
de temporali. Unde in epistola dicit.
Ex semine dauid ſm carnem. In euã-
gelio dicitur.Exijt edictum a cesare au
gusto.quod est. Luce.ij.ca. In alijs vo
ecclesijs dicitur epistola. Apparuit gra
tia dei.que est ad Tytum.ij.c. Añ epi-
stolam legitur immediate prophetia.
Primo vt basis sit sub colũna inniten
te basi.non eñ que dicuntur in euãge-
lio crederentur impleta nisi forent ĩ ve-
teri testa.predicta. Secundo ideo in vi
gilia ⁊ in hac missa due lectiones sine i
teruallo dicunt. vna de prophetia. alia
de apostolo.qꝛ xp̄s pro duobus popu-
lis in vno pariete coniũgendis nascit.
Tercio qꝛ super basim prophetarũ fũ-
data est colũna apostoloꝝ.Quarto.qꝛ
actiui ⁊ contemplatiui ꝑ hanc natiuita
tem in vna fide saluantur. Quinto.q̄a
per vtrunqꝫ testamẽtũ christi natiuitas
concorditer predicat. Hi sunt duo che
rubin qui propitiatoriũ tegũt. seseqꝫ in
propitiatorium versis vultibus respici
unt vt dictum est in prohemio quarte
partis. Quidam tñ nullã dicunt ꝓphe
tiam significantes ꝙ vetera transierũt
⁊ noua facta sunt omnia.q.d.ipo facto
cesset figura.qꝛ veritas venit. Secũda
missa cantatur in diluculo in exordio
diei quãdo christus in cunabulis ado-
ratus est a pastoribus. ⁊ hoc primo ad
ostendendum ꝙ scti patres ⁊ prophete
qui fuerũt sub lege scripta. aliquãtulã
cognitionem dei habuerunt. sed nõ tã-
tam quãtã nunc habemus. Et ideo in-
cipit a ꝓmissione que facta est antiq̄s
in veteri lege. lux fulgebit hodie ⁊c. Se
cundo ideo qꝛ sicut dominus a gabrie
le fuit nũciatus priusq̄ȝ nasceret. sic an
te initiũ diei sue natiuitatis.missa cant-
tur. Tercio propter ortum noue lucis
qꝛ ille qui natus est in ortu suo tã in vte
ro q̄ȝ ex vtero fuit lux vera. Dicitur er-
go in ortu huius tempalis lucis. quasi
ipso facto dicat. Orta est lux. Huic cõ-
sonat introitus.s. Lux fulgebit. ⁊ gradu
ale in quo dicitur. dominus deus ⁊ illu
xit nobis. ⁊ quod sequit introitu. ⁊ vo-
cabitur ammirabilis. sumit ex ysaia.ix.
ca. A quibusdaꝫ tñ dicit de nocte eo ꝙ
pastores in nocte illa visitauerũt ꝑsepe
domini. quod notat euangeliuꝫ eiusdẽ
misse pastores ⁊c. Luce.ij.capitu. Pre
dicitur tunc etiam in quibusdam eccle
sijs prophetia. Spiritus domini super
me. que est ysaie.lxj. Deinde dicitur epi
stola. Apparuit benignitas. que est ad
Titum.iij. Communio eũ. Exulta filia
Zach.ix.capitulo. Tercia vero missa q̄
die clara hora tercia quãdo illuxit nob
dies redemptionis nostre festiuius ce-
ebratur. ad tempus refertur gratie. in
quo descendit lux magna de celo q̄ illu
minat omnem hominem venienteꝫ in
hunc mundum Velum eñ templi scis
sum est in duas partes. Unde sapiẽtia
Aperta sunt prata ⁊ apparuerunt her-
be virentes. Epistola. Multipharie.q̄
est ad hebreos.j.capitulo. ⁊ euangeliuꝫ
leguntur de eterna generatione. Unđ
dicitur in epistola. Filius meus es tu
ego hodie genui te. Et de tẽpali habet
ibi. mľtipharie mľtisqꝫ modis. In euã-
gelio vero de eterna. Unde incipit. In
principio.q.d.i ꝑncipio creaturaꝝ erat
vbũ. qđ ẽ ioh.j.c. Dicit etiã tũc i q̄bus-

dam ecclesijs ꝓphetia. Propter hoc sci
et. que est ysa. lij. ca. Cōmunio est. Vi-
derūt. ysa. lij. ca. Prima ḡ missa est ꝺ
eterna genitura. Scḋa est de ꝓmissiōe
antiqs facta. Vn̄ cantat. Lux fulgebit.
nō dicit fulsit vel fulget. Tertia est ꝺ ve
ritate nobis exhibita. Vn̄ cantat Puer
natus est nobis. ysa. ix. ca. Ibi vtit futu
ro. ad notandū ꝓmissionē. hic ꝑterito.
ad notandū ꝓmissiōis impletōz. Et qꝛ
eterna generatio nobis est occulta. iux-
ta illud ysa. generationē eius qs enarra
bit. ideo missa de eterno genitura nocte
ꝓfunda cātat. Quia vero antiq patres
qbus facta est ꝓmissio certi erāt de icar
natōe dn̄i. sed nō tm̄ ꝙtū patres noui te
sta. qbus exhibita est veritas. iō missa ꝺ
ꝓmissione antiqs facta cantat illucescē
te aurora. in q̄ est modicū lucis. Sꝫ ſm
ipm introitū videt ꝙ deberet eē lux ful
gēs. sed nō est ita. qꝛ lux in aurora rubet
in tertia fulget. in sexta feruet. in vespa
tepet. Quia vō tꝑibus noui testa. mani
festata est veritas. inde est ꝙ missa q̄ est
de exhibitōe veritatis clara luce cātatur
Prima ḡ missa ꝑtinet ad generatōz et-
nā. s. de patre sine matre. Scḋa ad tꝑalē
s. de mr̄e sine pr̄e. Tertia cōpacta est qꝛ
de vtraqꝫ agit. ⁊ ideo ꝑtinet ad eternā si
mul ⁊ tꝑalē. Notandū tn̄ est ꝙ in missa
q̄ est de eterna genitura legit euāgeliuꝫ
de humanitate. s. Exijt edictuꝫ a cesare
Augusto. In illa vero q̄ est de veritate
exhibita legit euangeliū de diuinitate.
scꝫ. In pn̄cipio erat verbū. ad notandū
ꝙ ex quo humanitas diuinitati fuit vni
ta. nec hūanitas sine deitate. nec deitas
sine hūanitate fuit nec erit. hāc rōnē as-
serit magister in psalterio. Aiūt quidaꝫ
ꝙ cū in collectis. in lectōibus. in euāge
lio. ⁊ in offertorio prioris misse euident
natiuitas de vgine memoret. intētio to
tius officij. ad tꝑalē potest natiuitatē re
ferri. ⁊ exponūt in introitu hodie. i. hac
die ante luciferum stellam videlicet ma
tutinam genuite. i. generationem tuaꝫ
sum optus. Et ꝙ in euāgelio dicit ma-
ria peperit filiū suum primogenitū ex-
ponit primogenitū. i. ante quē nullum
Officiū vero scḋe misse aiūt cōcordare
dictis pastoꝝ dicentiū vt legit in euan-
gelio trāseamꝰ vsqꝫ bethleeꝫ ⁊ vi. hoc v.
q. fa. est. Qui gratulātes dicūt in intro-
itu Lux fulgebit. Orta em̄ em̄ stella ex
iacob. Vel dicit lux fulgebit i ꝑsona le
gis que tempalem natiuitatē antiqs pa
tribus repromisit. ⁊ subdit. Dn̄s regna
uit decorē indutꝰ est. illū. s. decoreꝫ quo
coronauit eū mater sua. Hec est hūa-
nitas. Et addūt in graduali. Benedictꝰ
qui venit. ⁊ in all'a. Dn̄s regnauit. Et qs
⁊ quantus sit in offerēda supponūt di-
centes. Dn̄s em̄ firmabit orbē terre. Et
qꝛ primus paries est ex hebreis. ideo p̄-
mitie. s. pastores in cōmunione loquun
tur ad eos. Exulta filia syon. i. eccia. Of
ficiū tertie misse ꝑsonat mirabilia verbi
dei qḋ erat in pn̄cipio ⁊ incepit esse ca-
ro. sicut legit in euāgelio. Hoc verbū ē
puer q̄ ſm ꝓphetā natꝰ est nobis. vt cani
mus in introitu. Et hoc est canticū no-
uum: de quo ꝓpheta in vsu. Cātate do-
mino cāticū nouū. Hoc quoqꝫ verbuꝫ
est illud salutare. de quo ꝓtinus canit i
graduali. Viderūt oēs. hec est lux ma-
gna que descendit in virginis vterū que
illuminat oēm hoieꝫ venientē in hunc
mūdū. de qua dicit in euāgelio. In pn̄-
cipio ⁊c̄. Hic demū ē ille diues rex ⁊ po
tens cui dicit in offerenda. Tui sunt ce
li ⁊ tua est terra. In fine prime ⁊ secun-
de misse dicūnt quidā. Benedicamus
domino prout dictum est sub titulo de
aduentu. Ab hac autē die vsqꝫ ad octa-
uam epiphanie responsoria ⁊ eorum v
sus dicunt cum alleluia. ad representā-
dum summam leticiam que aduenit tē
pore gratie

De dominica infra octauas natalis
domini.

In dominica que intercidit infra octauā natal' dñi cantat de natiuitate dñi. Vñ in troitus misse est. Dū mediū silentiū teneret oia ⁊c. Sap. xix. ca. Est em̄ triplex silentiū. s. ignorātie. desperatōis. ⁊ glorie Silentiū ignorātie fuit añ legē qꝛ ignorabāt pctā sua. ⁊ ideo nō clamabant ad dñm. ad Ro. v. Mors regnauit ab adā vsqꝫ ad moysen. Postqꝫ aūt lex data ē ad cognitōz pcti. multo tpe seruauerūt legez. ad vltimū vero desperauerūt qñ scz oēs declinauerūt simul inutiles facti sunt. tūc fuit silētiū desperatōis. Postqꝫ aūt venit xps ruptū est silentiū. Vñ clamāt hoies laudē dei. Silētiū glie veniet qñ impletū erit totuz desideriū nostrū. In silētio desperatōis venit dñs vt ei attribueret salus humani generis. q ē verus medicus. Et hoc est qd dicit. Dū mediū silentiū teneret oia. Sequit. Et nox. i. diabolus in suo cursu mediuz. i. cōmune iter haberet. Oēs em̄ cōmuniter ad inferos descendebāt. Omnipotens sermo tuus. i. filius tuꝰ dñe pater. qui dicit sermo patris. qꝛ per eū pat notus est a regalibus sedibꝰ venit querere ⁊ facere reges. Vel ad litterā. dum oia teneret mediū. i. cōmune silentiū de nocte scz qñ oīa silent. ⁊ nox in suo cursu mediū iter perageret ad litterā. oīpotens sermo tuus a regalibus sedibus venit. qꝛ media nocte natus est dñs. Et cōcordat epistola. quanto ad gloriā. iiij. c. Vbi dicit. At vbi venit plenitudo temporis ⁊c. Responsoriū est. Speciosus forma ⁊c. quia immunis ab omni peccato ⁊ omnibus virtutibus plenus. Sicut em̄ habetur ad Colosen. iij. In ipo habitat ois plenitudo diuinitat corporaliter. i. ad modū trine dimensionis. i. cōmuni modo sicut in oibus est. s. essentialiter. presentialiter ⁊ potentialiter. Itez sm gratiā est in sanctis ⁊ sm vnionē est in christo. ⁊ ideo diffusa est gratia in labijs tuis. grā. qꝛ nunqꝫ sic locutꝰ est homo. diffusa est inquā. qꝛ in ore eius fuit lex clemētie. vt cuz dixit. mulier nemo te cōdemnauit. nec ego te cōdemnabo vade ⁊ am. no. pec. Et cum dixit. Diligite inimicos ⁊c. Euangeliū. Erat Joseph. Luce. ij. similiter ad natiuitatez ptinet. quātum ad principiuz. licet ⁊ ad aliud pertineat. Erat inquit pater eius. scz putatiuꝰ ⁊ mr mirantes super his q dicebant de eo scz a pastoribus. Sequit i euangelio prophetia symonis. Ecce positꝰ est hic in ruinā. scz infidelium. ⁊ in resurrectōz multorum. scz fideliū ⁊ in signū. id est in significationez: cui contradicet quasi diceret. si in viridi hoc faciunt. in arido quid fiet. Vel in signum. id est in ostensionem. qꝛ per humilitatē ⁊ paupertatē itur in paradisum. Vel in signū. i. in signaculum. Vnde Joh. x. Quem signauit pater ⁊ misit in mundum vt eo signaremur. Et aggeus. Ecce posui te in signaculuz. qꝛ elegi te. Et in canticis pone me vt signaculum super cor tuū ⁊c. Positus est ergo xps in signū tripliciter. s. in significationem. in ostensionem. ⁊ in signaculum. Rursus hoc officium. Dum mediuz ⁊c. vox est primitiue ecclesie. in qua recolit domini natiuitatē cuius fructuz predicat in epistola. quia de seruitute trāsiuimꝰ ad filiorum adoptionem. ⁊ ipsum commendat sm sapientiam in euangelio: vbi dicit. Puer crescebat ⁊ confortabatur plenus sapientia. Scdm potentiaz in alleluia. Dominus regnauit. ⁊ in offerenda. Dominus em̄ firmauit. Scdz pulchritudinem in graduali. Speciosus forma. In postcommunione vero Tolle puerum. Matth. ij. ca. Tempus fuge notatur. quo descendit dominus i egyptum. ⁊ mistice respicit ad gentilitatis adoptionem. quia dominus de iuda transiuit ad gentes vt eas adoptaret

heredes.

De festo circumcisionis.

Hic de festo circū-
cisionis dicendū est. Sciendū
autē est ꝙ circumcisio ꝑmo iniū-
cta est abrae ⁊ semini eius.i.hebreis ex
eo nascituris.vt sic ꝓbaret an obediret
vel non.sicut ⁊ adam ad ꝓbationē obe
dientie mandatū accepit ne de ligno ve
tito māducaret. Fuit autē precepta cir-
cumcisio ꝓpter quinq; causas. Primo
vt ꝑ obedientiā mandati abraā placeret
deo cui ꝑ preuaricationē adā displicue
rat. Scdo data fuit in signū magne fidei
abrae. Credidit eñ se habiturū filiū in
quo benedicerent oēs gētes per fidē
i.ꝑ quē spūalis circumcisio impleretur
vt sic iustificaret ⁊ ipse. Tertio vt i hoc
signo discerneret ab omni natione po-
pulus ille. Quarto vt circūcisio facta i
virili membro ꝑ quod generat creatu-
ra mortaliū ⁊ in quo libido solet domi-
nari castitatem corporis ⁊ mentis seruā
dam ⁊ impudiciciā resecandam indica
ret. Quinto quia non posset melius si-
gnificari per christum tolli origiale pec
catum.cum preputio quippe oīs ho-
mo nascitur quemadmodū ⁊ cum ori-
ginali peccato. In carne preputij. ideo
est iussa fieri.qꝛ in remediū instituta est
id est cōtra originale peccatum quod a
parentibus cōtraximus corrupti cōcu-
piscentia que in parte illa magis domi-
nat ⁊ qꝛ in mēbro illo culpā inobedien-
tie homo prius cognouit.decuit ꝙ ⁊ in
illo signū obedientie acciperet.fiebat cir-
cumcisio die.viij.ex legꝪ ꝓcepto. Leui.
xij.⁊ fiebat cum lapideo cultello. ad si-
gnificandum ꝙ post septenariū huius
vite in octaua die.i.etate que erit resur-
gentiū oīs ab electis ꝑ petrā.i.xp̄m ab-
scindet corruptio carnis ⁊ spiritus. qñ
liberabimur a seruitute corruptionis.
quādo circumcidet a peccatis aīa cuius
q; credentis in eum. Due itaq; res sunt
illius sacramenti.s.circumcisio a pecca
tis in ꝑsenti.⁊ circūcisio ab omī corru-
ptione in futuro.xp̄s autē nō indigebat
circūcidi.vt iam dicet. Cōferebat cir-
cūcisio suo tempe remissionē peccatorꝫ
sicut ⁊ nunc baptismus. Unde Grego
rius. Quod apud nos valet vnda ba-
ptismi.hoc egit apud veteres vel ꝓ par
uulis sola fides.vel pro maioribus vir-
tus sacrificij vel pro his: qui de Abrae
stirpe prodierunt misteriū circumcisio
nis. Sed quare xp̄s qui fuit agn⁹ im-
maculatus non habēs maculā neq; ru-
gam.que peccatū non fecit. nec inuen-
tus est dolus in ore eius. voluit circum
cidi. Respondeo sicut voluit in templo
presentari.sicut ⁊ baptisari.sic̄ ⁊ d̄ agno
pascali cuꝫ discipulis epulari.sic voluit
in corpe circūcidi ꝓpter nos. Scdo ne
iudei diceret eum nō esse messiam in le
ge ꝓmissum.qꝛ non esset circūcisus nec
viueret s̄m legeꝫ.qui de seipso dixit.nō
veni soluere legē.sed adimplere. Tertō
ratione nostri.scꝫ ꝓpter figurā. Etenim
circūcisio figurat ꝑsenteꝫ spūalem que
est gratia.⁊ futurā que erit i gloria. nec
dedit nobis exemplū carnaliter circūci
dendi.sed spūaliter ꝑ vite innouationeꝫ
Nam s̄m Bernardum dupliciter debe
mus circūcidi.scꝫ exterius in carne ⁊ in
terius in mente. Quarto rōne sui.vt scꝫ
se veram carnē assumpsisse ostenderet.
Quinto ne demones incarnatiōis mi-
steriū agnoscerēt cum eñ illa cōtra ori-
ginale peccatū fieret credidit dyabolus
⁊ hunc q̄ circumcidebat similiter pecca
torem esse ꝓpter quam etiā causam vo-
luit vt mater ei⁹ virgo perpetua despō
saret. Sexto propter ꝑfectā humilitatē
tanq; esset peccator voluit hoc fieri.licꝫ
nō indigeret.sicut ex humilitate voluit
baptisari subdendo se minori. Ubi
sit caro preputij xp̄i dictū est in quarta
parte sub.vij.ꝑticula canonis super ver

bo noui ⁊ eterni. Fuit aũt mutata circumcisio in baptismuz quattuor ꝺ causis. Prima q꞉ sacramentũ baptismatis est perfectius. Scd̃a quia magis cõmune. mulieres eñ circũcidi non poterat. Tertia q꞉ magis gratia plenũ. Per circũcisionẽ nanqꝫ tm̃ peccatum remittebatur. sed gratia ad bene operandũ per eam non p̃stabat̃. nec virtutes dabant̃: vel augebant̃. In baptismo enim non solum peccatũ remittit̃. sed etiam gratia cooperandi confertur ⁊ virtutes augentur. Jd̃oqꝫ recte ait apostolus. ꝙ abraam accepit circũcisionem tantum in signum. Quarta ꝓpter honestatẽ honestius eñ est aqua lauari q̃ȝ corpore mutilari. Sed videt̃ ꝙ de circũcisiõe nõ debeat festũ fieri cum dicat apostolus. Circũcisio nihil prodest. Et iterum. Si circũcidimini xp̃s nihil vobis proderit Preterea cum ecclesia nõ faciat festuz de passiõe dñi. Videt̃ ꝙ in circũcisiõe i q̃ icipit passio dñi. qñ primũ sanguinez suum fudit. non sit faciendũ festum. sed potius lamentũ sicut ⁊ in passione. Ad hoc dicitur ꝙ festum non fit de circũcisione sed de octaua natalis domini. Sȝ nec aliquid impedit nos dicere ꝙ fiat festum de circũcisione. q꞉ significat circũcisionẽ que fiet in octaua resurrectionis a culpa ⁊ a pena. ⁊ est causa meritoria illius. ⁊ propter illud gaudiũ ecclesia solẽnizat. Ad hoc vero quod obijcit̃ ꝺ passione respondet̃ ꝙ alia de causa ecclesia dimittit facere festũ in die qua dñs passus est q̃ȝ ꝓpter passionem. scȝ q꞉ tũc dominus posuit peccata nostra in statera. Unde Job. Utinã appenderent̃ peccata mea quibus irã merui. ⁊ calamitas quã patior in statera. Oportuit eñ filiũ dei pati pro peccatis nostris vt nos redimeret ab omĩ peccato. Et ideo luget ecclesia magnitudinem peccatorum suorum considerans ꝙ sol erubescens ꝓpter peccata hominum obtenebratus est. de quo dicetur sub parasceue. Celebratur igit̃ hodie octaua natiuitatis. q̃ ẽ octaua suppletiõis. ꝑut dicetur in prohemio septime partis. Est etiã hec octaua alterius negocij significationis. Duplex est enim negociũ quod in ea figuratur. Unũ circũcisio dñi. quod in euãgelio exprimitur. Alterum aduent⁹ hominis ad deum. Est eñ duplex aduentus scȝ christi ad homines de quo in natiuitate actum est. ⁊ hominum ad christuz. de quo in hac octaua agitur. quod notant antiphone laudũ. vt illa. O admirabile commertium. Nam commertium est vbi aliquid accipitur ⁊ aliq̃d datur. Dñs nanqꝫ accepit nostram humanitatem vt nobis daret suam diuinitatem. quod notatur ibi in verbis seq̃ntibus. scilicet animatum corpus sumẽs de virgie. Per hoc enim notatur quod dominus accepit. Per hoc vero ꝙ dicit. largitus est nobis suam deitatez. notatur quod dederit. Secunda vero et quarta antiphone terminantur. te laudamus deus noster. quasi diceret. ad te venimus. laudando te. Tertia terminatur. dei genitrix intercede pro nobis. q̃si diceret. Intercede vt filius tuus suscipiat nos. In quinta dicitur illud quod dixit baptista. Ecce agnus dei. quasi diceret. ad deum venire debemus. Unde Andreas ⁊ alius discipulus Johannis hoc audito secuti sunt dominum. In antiphona vero que est supra Benedictus dicitur. Innouantur nature. nostra enim natura recedendo a deo est inueterata. ⁊ redeundo est innouata.

Notandum quoqꝫ est ꝙ quinqꝫ sunt que hanc diem reddunt solennem.

Primum est quia hac die duo festa concurrunt. scȝ parientis ⁊ partus. Unde ⁊ due misse celebrantur. Prima de pariente scilicet de beata virgine in qua dicitur iotroitus. Ultimum tuũ. ⁊ cõmunio. Simile est regnum celorũ homini

negociatori Math. xiij. c. Scda de ptu scz de filio in qua dicit introit⁹. Puer natus est nob. vel in aliis ecclesiis. Dū mediū silentiū. vnde et in qbusdaz gradualibus officiū vtrunqz intitulatū inuenit. Et ideo quia hoc festū est de btā virgine. fit hodie statio apud ecclesiam btē marie trās tiberim. quis qdam scripserit q fit apud sctā sctōꝝ ad lateranū ꝓ eo q caro circūcisionis dnī ibi dicit ꝯseruari ꝑut dictū est in qrta parte sub septima ꝑticula canonis. Epla est Apparuit benignitas. q est ad Titum. iij. Euangeliū est. Postqz ꝯsummati sunt Luc. ij. Alla. Multipharie. Hebre. j. Scdm quod facit hanc diē solennē est octaua de qua dictū est. Terciū impositio noui et salutiferi nois. de q dicetur subti. de sabbato sancto. vbi agit de baptismo Qd nomē triplex est. s. filius dei xpus et ihs sicut ex euāgelio colligitur. De hoc dictū est in ꝓhemio scde ptis. Quartū est effusio sanguinis ihu xpi. hodie eni pmo sanguinē suū ꝓ nobis fundere cepit q euz postmodū sepe effundere voluit. Quintū est signaculū circūcisionis. qd xpus hodie pro nobis dignatus est suscipere ꝓpter causas premissas. In quibusdā ecclijs sbdiaconi fortes et iuuenes faciūt hodie festū ad significandū q in octaua resurgentū q significat ꝑ octauā diē qua circūcisio fiebat. nulla erit debilis etas. nō senectus. nō seniū. nō impotēs puericia. sed oēs cōcurremus in virū pfectū. hoc mortale induet imortalitatē et h cū corruptibile incorruptionē vt premissuz est. De hoc dicet in septima pte sub festis sanctoꝝ stephani et iohānis

Postremo notandū est q oli pagani et gentiles in his kalēdis multas supstitiōes obseruabāt. quaꝝ aliquas augustinus in quodā cōmemorat sermōe Credētes eni inquit ianū quendā deuz esse. eū tūc venerabātur. ei duas facies figurātes. vnā ante. aliam post. eo q esset principiū anni sequētis et finis precedētis assumebāt eni formas monstruosas alij ex pellibus pecudū. alij ex capitib⁹ bestiaꝝ. alij vestiētes tunicas mlrebres alij auguria obseruabāt. dātes vel recipientes dyabolicas strenas. alij mēsas laute ꝑparatas tota nocte manere sinebant. putātes ꝑ totū anni spaciū conuiuia in tali sibi abūdantia perdurare. q prohibet christianos facere.

De festo epiphanie

Sequit festum epiphanie qd vocabulū grecum sonat latine manifestatio siue apparitio. Et est idē cū festo natiuitat. nihil eni nasci ꝓfuit nisi apparuisset. Verū ꝓ triplici apparitōe hodie solēnizat eccla. Vn et in codicib⁹ antiqs h dies epiphanarū pluraliter intitulat. Et sō tripliciter nomiatur. s. epiphania. theophania. et bethphania. Epiphania dicitur qtum ad illā apparitionē domini que facta est magis ꝑ stellā. Magi aūt ipsi fuerunt. casper melchior et balthasar. Et fuerūt reges iuxta illud psalmi. Tibi offerent reges munera. Et iteruz. Reges tharsis et insule munera offerēt reges arabū et saba dona addu. Quoꝝ corpa de mediolano in coloniā translata fuerunt. Et dicuntur magi a magnitudine scientie. Per astronomiā eni cognouerunt qz stella illa non erat ex cōstitutus a principio sed illa de qua balaam magister suus ꝓphetauerat. Numeri. xxiiij. Orietur stella ex iacob et cōsurget virga de israel. et de iacob erit q dominetur. Et ideo moti sunt vt ductu illius stelle venirent in bethleem vt regem natum quem eis prophetauerat balaam adorarent. Et dicit epiphania ab epi qd est supra et phanos qd est apparitio: qz d sursū illa fuit apparitō. s. d

celo. Vel ab epi qđ est supra. qꝛ scriptū
est. vsqꝫ dū veniens staret supra vbi erat
puer. Erat qdē ꝓximioꝛ terre qꝫ alie stel
le. Et hꝫ facta sunt tredecima die a nati
uitate dñi. q̄ die stella magos ad p̄sepi
um duxit. Et dicūt quidā ꝙ stella illa
fuit spūssctūs. q̄ postea descēdit sup do
minū baptisatū in specie colūbe ꝛ ipis
magꝭ i specie stelle. Alij dicūt ꝙ fuit an
gelus q̄ appuerat pastoribꝰ iudeis. sed
illis tāqꝫ rōne vtētibus in forma rōna
li. istis vo gentilibus tanqꝫ irrationali
bus in specie irrationali. Alij ꝛ verius ꝙ
fuit de nouo creata q̄ pacto officio suo
redijt in p̄moꝛdialē materiā. Alij dicūt
ꝙ cecidit in puteū. vbi adhuc dꝛ appere
solis tñ virginibꝰ. Solet aūt q̄ri quō
tā cito. videlicet infra. xiij. dies de tā re
motissimis regionibꝰ hierosolimā vene
rūt que dꝛ esse i medio mūdi. iuxta illđ
psalmi. Rex noster opatus est salutē in
medio terre. Dicit ysidorꝰ ꝙ añ natiui
tatē stella illꝰ apparuit. vt possent ibi eē i
tpe optuno. Hiero. dicit ꝙ in die natalꝰ
p̄mo ab eis visa est. sed venerūt i droме
darijs iuxta illud ꝓpheticū. Inundatio
cameloꝝ opiet te. dromedarij madian ꝛ
effa q̄ velocissime currūt. Vñ ꝛ dicunꝰ
a dromos qđ est cursus ꝛ ares qđ est vir
tus ꝛ sunt minores camelis. ſꝫ velocius
currūt qꝫ illi. s. tm̄ i vna die q̄tū equꝰ in
tribus. Queritꝰ etiā quare magi veni
entes munera obtulerūt. Rñdeo qꝛ ſm
Bedā antiquitꝰ nullus ad regē vel do
minū vacuꝰ itroibat. qđ pse ꝛ caldei ob
seruāt. Scđo ſm Bedā. obtulerūt auꝝ
btē virgini ꝓpter inopie sublevationeꝫ
thus ꝯ stabuli fetoꝛē. mirrā ꝓpter mem
broꝝ pueri ꝯsolidatōꝫ ꝛ vermiū expul
sionē. Tertio qꝛ aurū ad tributū. thus
ad sacrificiū. mirra vero ad sepulturam
ptinet. p hec ergo tria insinuanꝰ in xp̄o
regia potestas. diuia maiestas. ꝛ huma
na moꝛtalitas. Quarto qꝛ aurū signifi
cat dilectionē. thus oꝛonem. mirra car
nis moꝛtificatōꝫ. que tria offerre deo de
bemus. Scđa apparitio fuit eadē die
in baptismo. xxix. annis reuolutis. s. xiij
die tricesimi āni. Vñ Lucas. Et ipse Je
sus erat incipiēs q̄si annoꝝ. xxx. Et iđo
hec appitio dicitꝰ theophania. a theos:
qđ est deꝰ. ꝛ phanos qđ ē apparitio. qꝛ
ibi tota trinitas appuit. pater in voce. fi
lius i carne. spūssctūs in colūba. Qui
dā aūt heretici dixerūt solū i die epipha
nie baptisari debere. p eo ꝙ nūc xp̄s fu
it babtisatꝰ. nec dari spm̄sctm̄ baptisato
in alio die. Et greci eadē die baptizant
Ob quā heresim extirpādā scti patres
decreuerūt neminē nisi in articulo ne
cessitatis eadem die baptisari debere.

Tertia appitio fuit postea similitꝰ eo
dē die āno reuolute cū esset. xxx. annoꝝ
ꝛ. xiij. dieꝝ. scꝫ qñ manifestauit se esse de
um p mutatōꝫ aque in vinū qđ fuit pri
mū miraculū apertū qđ dñs fecit i cha
na galilee. vel simplicitꝰ p̄muꝫ qđ fecit.
Et hec appitio dicitꝰ bethphania a beth
qđ est domꝰ ꝛ phanos qđ est appitio qꝛ
ista appitio facta fuit i domo i nuptijs.
De his tribus appitionibꝰ fit solēnitas
in hac die. Sed qꝛ eccłia non pōt pfecte
de oibus vna ꝛ eadē die solēnisare. ideo
de stella plene exequitꝰ ꝛ de alijs aliqđ
admiscet vt noteꝰ ꝙ tres fuerūt i illa die
apparitōes q̄ legunꝰ in euāgelio tanqꝫ
sub die eadē facte. De primo miraculo
hodie fere totū cantaꝰ officiuꝫ. qꝛ in ea
specialiter natiuitas dñi gentibꝰ est no
tificata. De scđo duo rñsoria cantanꝰ. s.
primū Hodie in ioꝛdane. Et in colūbe
specie quod a pluribꝰ ecclesijs ponitur
nonū. ꝛ ideo p̄mū ꝛ nonū. qꝛ baptisma
est primū sacramentū nostre redemptō
nis. p quod refoꝛmamur ꝛ similes āge
lis efficimur quoꝝ sunt nouē oꝛdines.
Bruno aūt sinesi. ep̄us coꝛrectoꝛ officij
antiphonarij dixit ꝙ in rñsoꝛio. In co
lūbe specie. ꝛ in antipħa. Vox de celo
q̄ dicitꝰ in octaua ad laudes nō debet eē

verbū istud. ipm̄ audite. ⁊ in baptismo
nō fuit hoc dictū a p̄re sed in trāsfigura
tione. ⁊ q̄ agūt festū transfiguratōis can
tāt responsoriū. in q̄ illud continet̄. q. d.
Ego sum testis q̄ hic est ille q̄ ꝓmissus
est in lege. Deut. xviij. vbi dixit moyses
Prophetā de gente tua ⁊ de fratribus
tuis suscitabit tibi deus ipm̄ audies ⁊c̄.
Qui aūt verba eius q̄ loquet̄ in noīe
meo audire noluerit ego vltor existam.
De tertio ꝟo miraculo cum alijs cātat̄
vna antipha. s. trib⁹ miraculis. Beda eti
am dicit in cōmēto sup lucā q̄rtam ap-
paritionē factā fuisse postea eadē die an
no reuoluto cū esset. xxxj. annoꝝ. s. i fra
ctōe q̄nq3 panū ⁊ saturatōe q̄nq3 miliū3
hoīm. ⁊ illa d̄r phagiphania. a phagin:
qd̄ est bucca siue comedere. Sed d̄ hac
nihil hodie agit̄. Preterea dubitat̄ vtꝝ
hoc contigerit ista die: tum q2 in origia-
li Bede nō sic legit̄, tum q2 Johis. vj.
vbi de hoc miraculo agit̄ d̄r. Erat aūt ꝓ
ximū pasca ⁊c̄. Ideo aūt institutū fu-
it hac die festū de trib⁹ miraculis. q2 h̄
dies fuit antiq̄tus celebris i honore au
gusti cesaris ꝓpter triplicē eius triūphū
q̄ suo tp̄e romano imꝑio tres regiones
subiugauit. s. parthiā. egyptū. ⁊ mediā.
Illā ergo celebritatē eccl'ia in meli⁹ cō-
mutauit videlicet ad celebrandū xp̄o ꝓ
eius triplici miraculo. In q̄busdā ec-
clesijs nō d̄r hac die ad nocturnos. Dn̄e
la. m. ap. nec. Deus in adiutorium. nec
Gl'ia patri. nec hymn⁹. ad notandum
ꝓmptitudinē gentiū q̄ statim stella ap-
parēte venerūt. ex arrupto ḡ ad noctur-
nos venit̄. q̄si ipso facto dicat eccl'ia. q̄-
bus nō est narratū de eo veniebāt ⁊ qui
nō audierūt cōtemplati sunt. Ysa. lij. ca.
Vel pōt dici q̄ in hoc festo fit precipue
mentio de gentiliū ꝯuersiōe. q̄s illi tres
magi initialit̄ p̄cesserūt. Quia ḡ ꝯuer-
sio tp̄oꝝ gentiliū adhuc erat imꝑfecta.
q2 in paucissimis. s. in ip̄is trib⁹ magis
idcirco in signū huius eccl'ia omittit cā
tica q̄ iam ꝯuersoꝝ seu ꝑfectoꝝ esse vidē
tur. sicut Gl'ia patri. Hymnū ⁊ hm̄oi.
Hac etiā de causa non p̄mittit̄. Dn̄e la
bia m. a. nec de⁹ in adiutoriū. q2 s̄m apo
stolū corde credit̄ ad iusticiā. s. pri⁹. ore
aūt ꝯfessio fit ad ad salutē. s. postea. In
uitatoriū etiā non dicit̄ ꝓpter q̄ttuor rō
nes. Prima ad ostendendū q̄ eccia in
p̄micijs suis venit de gentib⁹ ad dn̄m n̄
inuitata vel vocata ꝑ p̄conē aliquem. s̄
sola stella duce. iuxta illud. Nemo nos
ꝯduxit. vt sic incutiat̄ erubescētia eis q̄
tarde credūt cum multo s habeāt p̄di-
catores. magi em̄ nō vocati venert̄ ado-
rare xp̄um. Scd̄a vt nos q̄ quotidie in-
uitamur ⁊ excitamur ad orandū ⁊ dep̄-
candū deū videamur detestari inuitatō
nē fraudulentā herodis dicētis magis
Ite ⁊ interrogate diligenter de puero.
⁊c̄. Tertia cā est. q2 ipsa res nos inuitat
s. stella. ꝑ quā significat̄ fides q̄ duc̄ nos
ad deū ⁊ illuminat nos i nocte hui⁹ scl'i.
Quarta q2 ps̄. Venite q̄ idē dicit dicit̄ i
nocturnis. ⁊ sic idē repeti videret̄. Licet
ergo hac die non dicat̄ inuitatoriū. ta-
mē psalmus inuitatorius. s. Venite ex-
ultem⁹. in tertio nocturno ad septima3
antiphonā dicit̄. ad ostendendū q̄ i ter
tio tp̄e scilicet gratie. sufficienter inuita-
ta est eccl'ia de gentibus ⁊ nullus se ex-
cusare potest. q2 in oēm terrā exiuit so-
nus eoꝝ. Et q2 tertio tempore. s. gratie
data est vniformis gratia in plenitudīe
Dicit quoq3 ad septimā antiphonā ad
notandū q̄ ꝑ baptismū dat̄ sp̄us septi-
formis. Per hebdomadā dicimus inui
tatoriū in ꝑsona magoꝝ alijs que vide-
rāt nunciantiū. Legunt̄ aūt tres lectōes
de ysaia q̄ exp̄ssius loquit̄ de xp̄i natiui
tate. de qua. siue de nati apparitiōe hoc
festū est. Sed querit̄ quare i quibusda3
ecclesijs in principio tertij nocturni hu
ius festi canit̄ psalmus. Deus nr̄ refugi
um cum antipha fluminis ⁊c̄. Cum ip
se p̄cedat in ordine psalterij vltimū psal

mū prime nocturne. ⁊ oēs scōe. Rñdeo
tertiū nocturnū recolit nouū testamen
tū. qđ est tp̄s gratie q̄ ꝓpter hoc tertium
nocturnū habet in capite antiphonam
Flumis. que cū dicto psalmo nouū tā-
git testamentū. ⁊ ideo dict⁹ psalm⁹ tunc
⁊ nō prius dicit. Preterea antiphona
ip̄a habet all'a. qđ nō ponit in antipho-
nis p̄me vel scōe nocturne. vt dictū est
sub natali. Rursus iō ponit in septimo
loco. q꜠ ꝑtinet ad septiformē gr̃e spūm
ꝑ vim baptismi collatū. seq̄ntes etiaꝫ
antiphone cū suis psalmis nouū indi-
cāt testamentū. Et hi tres psalmi mon-
strāt cōmotionē gentiū ꝯtra p̄dicatiōeꝫ
apl'oꝝ subuersionē idoloꝝ. ⁊ cōuersio-
nē fideliū. Romana tñ eccl'ia dictā anti
phonā. flumis cum suo psalmo ponit i
p̄mo nocturno. ⁊ psalmū. Venite i ter-
tio ſm rectū ordinatū ⁊ naturalē ordi-
nē psalmoꝝ ⁊ ꝯgrue. q꜠ gentes tꝑe gr̃e
venerūt ad fidē. Et attēde ꝙ antiphone
in p̄ma ꝓchia sine nocturna ꝑtinent
sacerdotes. in scōa reges. i tertia vsq꜡ ad
angelos ꝑuenit. Post tertiū nocturnuꝫ
statim cantat euāgeliū Luce. Factū est
aūt. in q̊ de baptismo saluatoris plene
agit. ⁊ eius genealogiā describit. q꜠ vt p̄
missum est hoc festū de natiuitate est.
Notandū aūt est ꝙ matthe⁹ in euāgelio
Liber generatōnis Jesu christi filij Da
uid filij Abraam. enumerat generatōeꝫ
illā incipiēs ab abrahā descēdendo vsq꜡
ad Joseph virū marie. de qua natus est
ih̄s ⁊c̄ ostendēs per hoc ꝙ a summo ce
lo fuit egressio eius. ⁊ qualiter dñs ad
nos descēdit. Similiter ysa. xj. ca. dona
spūssc̄ti enumerās. vltimo ponēs timo
rē dicit. ⁊ replebit eū spūs timoris dñi.
Sed lucas in hoc euāgelio factū est au
tem. illā enumerat ascendendo q꜠ post
baptismū eam enumerat. nec sistit eā in
abraā. sed in eadē vsq꜡ ad deū ꝓcedit ꝑ
gradus sic. q̊ fuit heli ⁊c̄. oñdens ꝑ hoc
ꝙ a baptismo iter est ad deū. sed hoc q̄si

ꝑ quosdā gradus virtutū q̊ significant
per patres gradatī ordinatos. vt tāngit
filios ſm legē. non ſm naturā sic q̊ fuit
nathan. q̊ fuit Dauid supple filius. scꝫ
adoptiuus. Vna ḡ generatio describit
descendēdo altera ascēdendo. qm̄ vna
carnalis. altera spūalis. In vna ponit
genuit. vbi carnalis. generalis ⁊ tꝑalis
successio exprimit. In altera ponit qui
fuit. vt notet spūalis generationis ado
ptio. ⁊ describit ascendēdo. vt notet spi-
ritualis ascēsus. Prima terminata ē in
virginis partu. scōa nobis inchoata est
ꝑ baptismū. Tria ergo sūt euāgelia hu-
ius solēnitatis. Vnū est de baptismo.
scꝫ. Factū est. Scōm de magis. s. Cum
natus esset ih̄s. qđ dicit i missa ⁊ ibi dr̄
sic em̄ scriptū est ꝑ ꝓphetā. s. micheam.
ca. v. Tertiū est de nuptijs. qđ dr̄ in dñi-
ca seq̄nti post festū btī Hilarij. Sa-
ne p̄missa duo euāgelia de generatione
xp̄i de nocte dicunt. Vnū in natiuitate
alterū in epiphania. q꜠ vtraq꜡ xp̄i gene
ratio fuit in nocte. i. obscura ⁊ priorum
sensibus nō intellecta. De hoc etiā sub
natali dictum est Post euangelium
ecclesia exultando dicit. Te deum lau-
damus. Parum ergo agit đ baptismo
domini in nocturno officio. sed supple
tur in octaua in qua agitur de appariti
one facta in baptismo. presertim in an-
tiphōis laudū que ostendūt effectū ba-
ptismi i nob. s. vt baptisemur. vt a pecca
tis ꝑ nostrū lauacrum abluamur. Om
nes enim vnius ⁊ septimi toni sunt. vni
us ad notandum ecclesie vnitatem. in
qua solum baptisma prodesse potest. se
ptimi ad notandum ꝙ in baptismo da-
tur septiformis gratia spiritussancti. vel
quia per baptismum peruenitur ad se-
ptimam etatem quiescentium. Si eniꝫ
aliquis statim post baptismum digne
acceptum decedat mox recipit primaꝫ
stolam que dat in septima etate. i. i scōa
vespa. Antiphona vero ad Magnifi-

cat est octaui toni. q2 in vespa mūdi no
bis dabit stola scđa .i. gloria corpis. quā
in octaua etate nos recepturos speram⁹
Duplex eñ est mundi vespa. pma ē sex
etas. fm qđ dñs dr in vespa mūdi nat⁹.
iuxta illđ. Vergēte mūdi vespe. Scđa
est finis mūdi in qua vel post quā dabi
tur nobis gl'a carnis de q̄ dr. Ad vespe-
ram demorabit fletus. Nā vsq3 tūc erit
fletus miserie nr̄e 3 tūc erit finis. Dicit
etiā ad horas capitulū illđ. Surge 7 il-
luminare. 7 illud. Sup te autē. 7 illud.
Inundatio. q̄ sunt ysa. lx. ca. Missa si-
ue diurnū officiū silr ptinet ad primuz
pncipale 7 pcipuū miraculū. s. ad pmi
tias tpm gentiū. 7 ad munera magoruz
7 ad xpi natiuitatē. Vñ introit⁹ q̄ sumi
tur de Isa. licet nō sit ibi ɔtinue ē. Ecce
aduenit 7c. Ecclesia eñ de gētilib⁹ ele-
cta p sue vocationis initio gaudēs gra
tiosum laudis pconiū offert deo p salu
te sua. d. Ecce 7c. q. d. Ecce in ɔpatulo
est q dñs natura dñator effectu aduēit
id est ad nos venit. i. carnem assumpsit
Vel vt alludam⁹ pñti diei ad nos vēit
i. q̄ in carne latebat. p multa signa deus
esse apparuit. vt p stellā. p magoꝝ mu-
nera. p vocē paternā. 7 p spm̄sanctum i
colūba. Et ppter h vtit aduerbio demō
strandi ecce. ostendēs apparitionē filij
dei q̄si ad oculū p' pmissa. Ep'la. surge 7
illuminare. Et graduale. Oēs de saba
7c. sunt de eodē. 7 sumunt de Isa. lx. c.
Et euangeliū de eodē. s. Cū natus esset
iesus 7c. qđ est Math. ij. ca. ex q̄ sumūt
all'a 7 cōio. Sicut aūt matutino officio
fit suppletio in octaua vt iam tactū est.
ita 7 misse officio silr fit suppletio. Nā
introitus misse hodierne notat gaudi-
um gentiū de aduētu saluatoris exultā
tium. 7 in collecta hortat gētes ad con-
templandā ei⁹ spēm ptuenire quā per fi
dem cognouerunt. Reliquū totū ē de
miraculo hui⁹ diei. s. de gentilibus per
stellam ductis. Non est ptermitten-
dum q in italia in missa huius diei fu-
turum pasca ppl'is annunciat. Sacer-
dos nāq3 vel alius post offertoriū dicit
alta voce. Annuncio caritati vr̄e gau-
diuz magnū qđ erit omī ppl'o. q2 septu
agesima erit tali die 7 pasca tali. In cō-
cilio vo Bracareñ. ita legit. Placuit vt
postq3 oia in cōcilio sacerdotū fuerint
ordinata sup venturꝫ ipi⁹ anni pasca. q̄
kalendaꝝ die. s. quo die añ vel post. ka-
lendas vel quota luna debeat suscipi. a
metropolitano epo intimet. qđ ceteri
epi vel reliqu⁹ clerus breuiculo subno-
tantes vnusq̄sq3 in sua eccia aduenīēte
natalis dñi die post euangelicā lectōez
populo annūcient. Hoc tam̄ nō vbiq3
seruat. Rursus in cōcilio carthagineñ.
statutū est vt dies pasce formataꝝ. s. lr̄a
rum subscriptione oibus intimet. dies
vo cōcilij. xj. kal'. nouēbris seruet. Qui
dam autē vltramontani epi in synodo
quā celebrāt die mercurij pximiori fe-
sto beati luce pmissa annunciāt. Qui-
dam asserūt i vigilia ephie ieiunanduz
fore. eo q sibi ppriū officiū approprïat
7 all'a in officio nisi in dñica interueni-
at subticet. 7 dicit euangeliū defuncto
herode qđ est Math. ij. ca.

De octaua Epiphanie.

IN octaua epy-
phanie in oi cantu 7 in lectiōe
Isaie q̄ legit p ep'la. s. Dñe de
us me⁹. agit de baptismo. Vñ ibi dicit
Exultent solitudines iordanis. ideo q2
in iordane vim regeneratiuam dñs cō-
tulit aquis instituendo baptismū. 7 q2
gentes que a deo prius erant quasi i so
litudine deserte ad eum redeunt. Octa
ua ergo epyphanie suppletionis est vt
in titulo precedenti dictum est. q2 sicut
in festo recolimus quomodo xp̄us ba-
ptisatus est. ita in octaua rem propter
quam baptisatus est. qđ antiphone illi
us diei ostendunt. In octauo igitur de

secũdo epħie miraculo.s. de baptismo
iubilaꝛ.vt in an.veterẽ hominẽ ꝛ ceterꝭ
q̇ seuunꝛ. q̄ q꞉ translate sũt de greco in
latinũ grauiꝰ ꝓtinẽt in dictamine ideo-
ma.ꝛ sunt de septimo tono.q꞉ ptinent
ad baptismũ.vbi septiformis gr̄a spũs
sancti opatur.ꝛ sunt nouẽ.qm̄ p ianuaꝫ
baptismi puenienꝰ ad cõsortiũ.ix.cho
rorũ angeloꝝ Sũt tñ octo de ħ exp̄ssiꝰ
agentes ꝓpterverã octauã ad quã bapti
sma ducit. Et merito baptismi officiuꝫ
ad octauã differꝛ.q꞉ vicẽ tenet circũcisi
onis q̄ in octaua celebrabaꝛ.Et cãtatur
hac die iuitatoriũ. q꞉ p̄dicãtibus apl̄is
ad baptismã sũt hoies iuitati.Quedaꝫ
ṽo eccie dicũt hac die ad missam euan
geliũ. Venit iesus a galylea.qḋ ẽ mat.
iij.c.Alie dicũt. Vidit iohãnes iesum
veniẽtẽ ad se.qḋ est Jo.j.Et epistolam
Surge illuminare.

De dñica prima post epiphaniã.

De prima domi-
ca post ephiam.scꝫ infra octa
uas dicturi p̄mittimꝰ ꝙ ab epi
phania vsꝙ ad septu agesimã p̄nt eẽ sex
dñice ad plus ꝛ vna ad minus.Jn q̇bꝰ
oibꝰ intendit eccia in nocturnis officijs
ostẽdere apparitõem dñi.vt stella oriaꝛ
in nobis q̄ ducat nos i bethleẽ supioreꝫ
Et fere oia q̄ hoc tpe dicunꝛ ad gaudiũ
ptinent. Verũtñ non nisi tres ex ipsis
dñicis ꝓpriũ hñt officiũ.ꝛ ideo quando
quattuor sunt aut plures sequẽs officiũ
dr̄ in quibusdam eccijs in prima dñica
post octauas. qñ ṽo tres sunt dñice tm̄
dr̄ in dñica infra octauas. Jn hac er-
go dñica.s.infra octauas monet nos ec
clesia in introitu vt offeramus dño au-
rũ.q꞉ rex regũ est.et thus q꞉ deus deoꝝ
ꝛ hoc idẽ facit in duabꝰ seq̄ntibus.Et ẽ
introitus.Jn excelso throno vidi sede-
revirum quem adorat multitudo ange
lorum. Quod sumptum est de illo lo-
co Jsaie. Vidi dominũ sedenteꝫ super
solium excelsuꝫ ꝛc̄.Quod em̄ ꝙ hic di
cit thronum.dicit ibi solium. quod idẽ
est.etiã quod diciꝛ hic multitudo ange
loꝝ idẽ ẽ etiã qḋ dr̄ in Jsaia.ꝙ ãgeli ca-
nebant sanctus.sanctus.sanctus. Sa-
ne thronus excelsus est eccia in qua se-
det deus.que monet nos vt adoremus
xp̄m sic̄ verũ regẽ.Epl̄a ṽo monet nos
vt offeramus mirram dicens.Obsecro
vos per misericordiã dei vt exhibeatis
corpora vestra hostiã viuentẽ sanctam.
deo placentẽ ꝛc̄.ad Rom̄.xij.c.per hoc
ostenditur mirra que intelligitur i car-
nis mortificatõne.Euangeliũ est de ap
paritione domini.Cum factus esset Je
sus annorũ duodecim. Luce.ij. ca. vbi
sequitur Mater eius inuenit eum in tẽ
plo disputantẽ cũ sapientibus ꝛ docen
tem. Potest etiã dici. ꝙ ad hoc vt effici
amur thronꝰ in quo dñs sedeat.tria sũt
nobis necessaria.mũdicia carnis.humi
litas mentis.ꝛ exultatio i dño.Ad mũ-
diciã carnis inuitamur in epl̄a vbi diciꝛ
Obsecro vos ꝛc̄.vt supra.Ad humilita
tẽ mentis in euangelio christi exemplo
De quo ibi legiꝛ.ꝙ parentibus subditꝰ
erat.Ad exultatõeꝫ in dño in graduali
sn̄ quo benedicimꝰ dño q̄ facit mirabi-
lia solus.ꝛ in alleluia.ꝛ in offertorio.in
quo domino iubilare iubemur.Jnter-
est tamen inter alleluia ꝛ offertoriũ. q꞉
in alleluia tm̄ semel diciꝛ Jubilate deo
omnis terra. Jn offertorio aũt gemina
tur sub diuersa melodia.ad notandum
ꝙ in gaudio domini crescere debemus
quia sumus mysticũ corpus.vñ in euã
gelio diciꝛ.Puer autẽ crescebat ꝛc̄. Jn
cõmunione.que est Lu.ij.notatur chri
sti humanitas.ſm quã vocat eum filiũ.
Et quasi increpans dicit.Fili:quid fe-
cisti nobis sic.Et etiã deitas.ſm quam
ip̄e dicit.Nesciebatis quia in his q̄ sũt
patris mei oportet me esse.

De dominica secunda
post epiphaniam.

l A hac secūda dominica que est prima post octauas epiphe ꝛ in sequētibꝰ dn̄icꝭ cantaꝛ in quibusdā eccijs ad vespas in sabbatis rn̄soriū. Pctā mea dn̄e sicꝭ sagitte infixe sunt in me. ꝫ anteq̄ vulnera generēt i me. i. pctā alia. sana me ꝛc̄. Et ꝓpter eandē causaz dꝛ in rn̄sorio primo matutinali. Dn̄e ne in ira ꝛc̄. Ostendit eñ eccia suis filijs penas ignis purgatorij et inferni. qꝛ comedendꝰ ē agnꝰ pascalis cū lactucis agrestibus. ꝛ vt molamur inter duas molas spez. s. ꝛ timorē. Quia vo intendit eccia nobis manifestare fidē filij dei vt dictū est. qꝺ fit melius ꝑ epl̄as pauli et psalmos. iō leguntꝛ epl̄e ꝛ psalmi cantantꝛ. Om̄ia eñ fere responsoria ab octauis ephie vsq̄ ad septuagesimā sunt de Dauid. nō de bellis. ꝫ de psalmis. In q̄bus istruimur de bonis operibus. qꝛ fides sine opibꝰ mortua est. Et qꝛ maxime i psalmis dei misericordiā imploramꝰ. et ꝓpter hoc quidā legūt de psalmis hoc tp̄e vt sic rn̄soria lectionibus correspondeant. ꝫ certe psalmi legi nō dn̄t. nisi ꝓut quidā faciunt triduo ante pasca. Et nota ꝙ pene oia rn̄soria dn̄icaꝝ huius tp̄is vsq̄ ad septuagesimaz sumuntꝛ de nocturno dn̄icali. ꝛ de quinq̄ psalmis q̄ sequuntꝛ. scz Deus deꝰ meꝰ respice. ꝛ alijs. Rn̄soria secūde ferie similiter de eius nocturno sumuntꝛ Et ita fere de oibus alijs. Epl̄e vo pauli leguntꝛ primo. qꝛ ipe p̄ ceteris de fide locutus ē ꝑ quā q̄si ꝑ stellaz xp̄s cognoscitur. In illis eñ ad penitentiā reuocamur. Secundo qꝛ sicꝭ ꝓphete nascituꝝ dn̄m p̄dixerūt et maxime Isaias Vn̄ ysaiā an̄ natiuitatē dn̄i legimꝰ. ita apostoli deū natū p̄dicauerūt. ꝛ maxie paulus. qui plus alijs laborauit. vnde eius epl̄as post natiuitatē legimꝰ xp̄m natū ostēdentes. Breuiter aūt notādū est ꝙ ꝓ natiuitate saluatoris varijs modis a die natiuitatis vsq̄ ad octauā epiphanie ostensa exultauimus. Verū qꝛ exultatōez q̄ esse debuit spiritualis. pene omnes cōuertimus in carnalem comesationibus ebrietatibꝰ et iocis inutilibus vacantes. Inde est ꝙ in hac dn̄ica que est prima post octauā epiphe in officio nocturno historiā. Dn̄e ne i ira ꝛc̄. cantamus. in qua dn̄i miscōiaz imploramus. et ꝑ penitētie lamentū pctā deflemus. Et qꝛ quolibet die peccamꝰ. iō q̄libꝫ dies sua debet habere specialia responsoria. Dies ergo dn̄icus habet sua scz. ix. ꝛ scōa feria hr̄e debet sua. s. tria. et sic de alijs. sicut eñ in hebdomada an̄ natiuitatez ad notandū saluatoris desideriū singulis diebus singula rn̄soria ꝛ singulas antiphanas in laudibus cātauimus. ita ad notandū planctū nr̄m et desiderium penitendi. singulis diebus post octauas epiphanie ꝓpria rn̄soria d̄putamus. et tā in nocturnis psalmis q̄ in laudibus matutinis quolibet die dicimus antiphonas speciales que feriales dicuntur qꝛ ille tm̄ in ferialibus diebus vel noctibus cantantꝛ. nisi festū impediat. excepto tp̄e qꝺ ē a pasca vsq̄ ad octauas penthecostes Circa misse officiū sciendū est ꝙ introitus huius dn̄ice est. Om̄is terra ꝛc̄. Et dꝛ ad idem qꝺ et aliud officium. s. ad ostedendū apparitionē. Sed istud totū plene est hac voce Iubilate. ꝓpter innouationez nr̄am. quia nouus rex noua lex. Apoc. Ecce noua facio oia. Rursus ideo in hac dominica canitur. ois terra ꝛc̄. qꝛ augustꝰ cesar ad gloriā imperij romani iussit vt de singulis ciuitatibus orbis aliq̄s romam veniret afferēs inde tm̄ terre quātū pugnus claudere posset vt ꝑ hoc appareret om̄s romano imperio fore subiectos. ex qua terra facta et in vrbe quidam monticulus. super quem fabricata fuit quedaz ecclesia a romanis ad fidem conuersis. q̄ fuit in hac dominica

dedicata. quia ergo monticulus ille de omni terre factus est. ideo in festo dedicationis illius ecclesie sup illū̄ ɔstructe cantat omīs terra ꝛc. ꝛ sicut cesar augustus ab omnibus mundi ptibus adorabatur a quibus terra illa apoꝛtata fuit. ita deus ab oī terra. i. ab oībus hoībus siue ab omni genere hominū̄ adoratur Beatus q₃ Gregorius tali die pacē fecit in vrbe. ꝛ ꝓpter hoc in collecta hui⁹ diei posuit. et pacē tuā nr̄is cōcede tpibus. Hanc aūt pacē ꝛ xp̄iverā odoꝛati onē opat vera dilectio proximi ad quā inuitamur in ep̄la. Habentes donationes ꝛc. ad Rom. xij. c. in qua monemur vt donatōnes a chꝛisto habitas ad alio rū̄ edificatōnē exerceamus. vnde ibi dr̄ Necessitatibus sanctoꝝ cōicantes. Ad idem etiā in euangelio inuitamur exēplo dn̄i. qui sic ibi legit in nuptijs mutans aquā in vinū̄. et magna miracula faciens necessitatibus eorum subuenit quoꝝ intererat cōuiuantibus ministrare. S₃ ep̄la nō videt cōuenire mysterio euāgelij qd̄ est. Nuptie facte sunt i chana galylee. Jo. ij. c. ꝫ bene cōuenit quia ad cōfirmationē nr̄am facta sunt miracula ꝛ dona data nobis. et tanꝗ in nuptijs sp̄ualibus apponit ap̄ls. xx. fercula principalia dicens. Siue ꝓphetiam ꝫm rōnem fidei ꝛc. Chana em̄ zelus interp̄tat. galylea transmigratio. Qd̄ igitur nuptie facte sunt in chana galylee. significat ꝙ in coꝛde illius qui celū̄. i. ardentē amoꝛē₃ habet transmigrandi de vicijs ad virtutes. de mundo ad patrē. de terra ad celū̄ fiūt nuptie. et xp̄s dn̄s ibi est cū̄ matre sua. hoc est em̄ de ꝑmis leticijs in illo coꝛde. vbi fiūt nuptie. qd̄ deus natus est de virgine. ibi mutat aq̄ in vinū̄. i. insipiditas operū̄ in leticiam spiritualem. Ad has siquidem nuptias celebrandas Innocentius papa. iij. statuit hac die stationem apud venerabile hospitale spiritussancti fieri. vbi tāꝗ in chana galylee. est zelus transmigrandi de vicijs ad virtutes. ibi siquidem posite sunt sex ydrie. id est instituta sunt. et perfectissime exercentur sex opera misericoꝛdie. que sunt pascere esurientem potare sitientem. colligere hospite₃. vestire nudum. visitare infirmum. adire ncarceratum. et ibi est mater iesu. quoniam in honoꝛe beatissime Marie virginis illius loci ē ecclesia dedicata. Inuitatur etiam et filius eius Jesus cum discipulis ad has nuptias. quoniam effigies Jesu chꝛisti que sudariū̄ siue veronica vulgariter appellatur hac die ex institutione eiusdem Innoceñ. a domino papa et cardinalibus populis fidelibus. ad has nuptias pietatis et misericoꝛdie celebrandas illic conuenientibus ibi solemniter demonstratur. In offertoꝛio autem quasi pre gaudio coꝛeizamus. quod spiritualis facit ebꝛietas. geminantes verba tam in offertoꝛio ꝙ in eius versibus. Geminamus enim illud. Jubilate deo omnis terra. similiter illud. Reddā tibi vota mea. ꝛ illud. Locutū̄ est os meum in tribulatione mea Duo em̄ sunt genera hominū̄ verba geminantiū̄ vel multiplicantiū̄. s. coꝛeizātes et infirmitantes siue afflicti. Coꝛeizantes vt hic. infirmantes. vt in v̄sibus ipsius offertoꝛij. vir erat in terra. qd̄ cātat in dn̄ica. xxj. post penthecosten. Sed in hoc est differentia. quia hic ta₃ in offertoꝛio ꝙ in versibus duplicamus verba. ibi vero tantum in versibus. quasi ridiculose geminātur. Et est ratio. qꝛ institutoꝛ officij loqtur ibi in offertoꝛio tanꝗ hystoꝛiographus rem simpliciter narrans. et tanꝗ non egrotans de Job in tercia persona loquens. Cuius patientia nobis in exemplum commendatur. In versibus vero eiusdem offertoꝛij loquitur tanꝗ infirmus pre doloꝛe multiplicans verba dicens. Vtina₃ appenderentur peccata mea ꝛc. Egro-

tanti em̃ loqui conãti. verba intercipiũ
tur. et sepe incepta vix efferuntur. redu
cens nobis ad memoriaꝫ Job egrotan
tẽ ꝛ dolentẽ. cuius v̾ba sepe repetit mo
re egrotantis. cui anhelitus nõ est sanꝰ
neqꝫ fortis. et ideo imꝑfecta verba sepe
repetere solet. Geminant̾ etiã verba in
offertorio. qđ dr̃ in dñica quinq̃gesime.
ꝛ in illo qđ dr̃ feria q̃nta post secũdã do
minicã quadragesime. Jđ aũt hoc p̃ci-
pue fit in offertorio. qꝛ in eo p̃cipue oñ
ditur offerentis affectus. Jn postcõiõe
dicit dñs Joh. ij. ca. mystice ostendit ꝙ
dñs aquã in vinũ mutat in nob. s. aq̃m
timoris in vinum diuini amoris. aquã
lr̃e in vinũ spũalis intelligentie. aquaꝫ
mortalitatis in vinũ immortalitatis.

De dñica tercia post epiphaniam

Tercia dominica

post ephiaꝫ nos monet adora
re cũ angelis vnuꝫ regẽ dicẽs
i introitu. Adorate dñm oẽs angeli eius
ꝛc̃. monet etiaꝫ nos adorare cũ ipis. qꝛ
dixit Johanni angelus in apoc̃. Cõser
uus tuus suꝫ ꝛ fratrũ tuoꝝ. Sequit̾ ibi
Audiuit et letata ẽ syon. i. eccia. Et no
ta ꝙ iste introitus hꝫ in se festũ ypapan
tis. qm̃ ẽ secũdus ab octaua sp̄. vel ipm
contingit nisi septuagesima impediat.
Jnde est ꝙ verba huiꝰ introitꝰ cũ v̾bis
inuitatorij istiꝰ festiuitatis cõueniunt.
Jn introitu nãqꝫ dr̃. Audiuit et letata ẽ
syon. Jn inuitatorio vero dr̃. Gaude ꝛ
letare syon occurrens deo tuo. Quibꝰ
etiam cõueniunt v̾ba rñsorij illiꝰ festi. s.
Adorna thalamũ tuũ syon. Euãgeliũ.
Cũ descẽdisset iesus. Mat. viij. c. est de
sanatione leprosi. vbi dr̃. Dñe si vis po-
tes me mundare. ecce fides. vñ dixit ei.
Volo: mundare. Sꝫ ep̄la que ẽ. Nolli-
te esse prudentes ꝛc̃. ad Rom̃. xij. ca. nõ
videtur concordare euangelio. ꝫ bñ cõ
cordat et cõpetit mystico sensui vel itel
lectui. Naꝫ sanatio leprosi significat ꝙ
deus vult nos sanare a lepra volatili. q̃
est heretica prauitas. q̃ euolat ꝑ totum
mundũ. et ab oi alia lepra. i. ab oi pctõ.
ꝑ stellam. i. ꝑ fidẽ natiuitatis ꝛ appariti
onis. Huic intellectui concordat ep̄la.
Et primã leprã remouet cũ dicit. Nolli-
te esse prudentes apud vosmetipsos ꝛc̃.
hoc solum est cã heresis ꝙ hõ ꝓprio sen
sui vult inniti in intelligentia scriptura
rũ. Aliaꝫ leprã remouet cũ dicit. Nulli
malũ pro malo reddentes ꝫ si esurierit
inimicus tuꝰ ciba illũ ꝛc̃. Potest etiaꝫ
dici ꝙ i officio huius dñice inuitant̾ an
geli ad dñi adorationẽ ꝓ sua reintegra
tione. q̃ est in cõuersione iudeoꝝ ꝛ gẽti
liũ. Vñ in graduali cã reddit̾. Ad ꝯuer
sionẽ gentiliũ ꝑtinet qđ dr̃. Timebunt
gentes nomẽ tuũ ꝛc̃. Ad ꝯuersionẽ iu-
deoꝝ qđ dr̃. Quia edificabit dñs syon.
Pro hac reintegratiõe iteꝝ dr̃ in allelu
ia Adorate dñm oẽs angeli eiꝰ. Ad idẽ
etiã ꝑtinet euãgeliũ. in quo agit̾ de cu-
ratione leprosi. sub figura iudaici ppl̄i.
ꝛ de curatõe serui centurionis sub figu
ra gentilis ppl̄i a dño spũaliter curati.
Et cũ vtriusqꝫ ppl̄i curationẽ opat̾ dile
ctio ꝓximi. ideo in ep̄la inuitamur ad
eã. vbi dr̃. Ne reddamus malũ pro ma
lo. ꝫ bona corã deo et hoibus exhibea-
mus. Jn offertorio eccia de vtroqꝫ po-
pulo collecta deũ laudat dicẽs. Dexte
ra dñi fecit virtutẽ ꝛc̃. Et qꝛ xp̄s vsqꝫ i
diẽ iudicij c̃tum est ad corpus mysti-
cũ sp̄ auget̾. ideo cantatur cõio in pluri
bus eccijs. Puer iesus crescebat ꝛc̃. licꝫ
in alijs dicatur. Mirabant̾ oẽs. Lu. iiij
ca. Christus em̃ puulus fuit cũ a pauc̄
iudeis cognoscebatur. et creuit. qꝛ non
tantũ a iudeis sed etiam a gentibus co
gnitus est. Jllud autem mirabant̾ om
nes ꝛc̃. satis bene conuenit. quia iudei
et gentiles videntes mirabilia eiꝰ et au
dientes dona ammirantes cõuerteban
tur. Sane officia p̃cedentiũ triuꝫ do-
minicaꝝ quidã referunt ad tres annos

qui:bus dicunt dn̄m post baptismū p̄di
casse. et diuinitatem suā miraculis de-
clarasse. Dicunt em̄ eū tribus annis p̄-
dicasse. ⁊ parte quarti anni quātū est a
natiuitate vsq̀ ad passionē. Primū offi
cium referunt ad hoc. ꝙ angeli legunt
ministrasse dn̄o post baptismū ⁊ post ie
iuniū et post diaboli temptationē. Vn̄
in officio illo dicit᷑. quē adorat multitu
do angelorū. Quia ergo in principio
istorū trium annoꝝ statim post baptis-
mū. post temptationē angeli accesserūt
ei ministrantes. iō post epiphiam in dn̄i-
ca que occurrit infra octauas cātatur ī
introitu. In excelso. Et legit᷑ euāgeliū.
Cū factus eēt Iesus annoꝝ duodecim.
Et bene cōgruit vt illud post duodeci-
mā diē natiuitatis ꝓxima dn̄ica legat᷑.
qd̄ post anno. xij. constat esse pactum. ⁊
si necesse fuerit etiā in sequēti dn̄ica re-
petatur. Secundū officiū dicunt eē de
miraculis. q᷑ in secūdo anno miraculis
coruscauit. ⁊ ideo in secūda dn̄ica legit᷑
ep̄la. in qua gratiaꝝ dona scribuntur. ⁊
euangeliū de inicio signoꝝ dn̄i recitat᷑.
qd̄ etiā ea cōgruit rōe. q᷑ hoc miraculū
secūdo baptismatis anno legit᷑ esse pac
tuz. quo q᷑ lr̄e in spm̄. terre in celū. cor-
ruptibilis in incorruptibile mutatio fi
guratur. ideo ꝙ oīs terra adoret in itro-
itu iubilat᷑. Terciū officiū dr̄ esse de cō-
uersione gentium et iudeoꝝ. put iā di-
ctum est. q᷑ em̄ in tercio anno sua nos
passione redemit. ꝑ quā vtrūq̀ populū
ab eterna infirmitate curauit. ideo legi
tur euangeliū de infirmo ⁊ leproso cu-
ratis ꝓpter qd̄ fit in cantib⁹ vboꝝ gemi
natio. vt ī introitu Letata ē syon ⁊. e. f. i.
Et in graduali. Timebunt gentes ⁊ re
ges. et in alleluia. Exultet terra et letēt᷑
insule. et in offertorio. Dextera dn̄i. Et
q᷑ ꝑ vtriusq̀ populi curationē adauct⁹
est numerus angeloꝝ. ideo in introitu
inuitantur ad laudes. cū dr̄. adorate ⁊c̄.
Quia vo nō sanat᷑ putridus humorni
si deponat᷑ sugbie tumor. iō dr̄ in ep̄la.
vt ad exemplū xp̄i patientis ⁊ nō ꝑcuti
entis. nō simus malū ꝓ malo reddētes
Hec quidem tria officia nobis īsinuāt
christi beneficia nobis prestita ad letifi-
candū corda nostra. vnde cantamus in
offertorijs Iubilate. Iubilandū em̄ est
ꝙ nos eduxit de claustris inferni. ⁊ libe
rauit de inferno inferiori. Quartū aūt
euangeliū in quo agit᷑ de dormitōe dn̄i
in nauicula et de excitatiōe. ad illā ꝑtez
anni referunt in quo dn̄s obijt ⁊ resur-
rexit. Dormitio nāq̀ domini in nauicu
la est eius dormitio in cruce. et eius ex-
citatio est eius resurrectio quā suo ꝓvo
ta citius fieri exegerit. Quintū euāgeli
um ad hoc refert᷑ ꝙ post dn̄i resurrecti
onē sensū suis apuit vt scripturas intel
ligerent. vn̄ in eo grates refert patri. q̄
reuelauit ea paruulis ⁊ abscondit a sa-
pientibus huius seculi Dēs aūt episto
le huius tp̄is ad dilectionē ꝓximi ꝑti-
nent que facit vt simus inuicē xp̄i mē-
bra. vnde dr̄ in prima ep̄la. s. q̄ legit᷑ in p̄
ma dn̄ica post octauam. ꝙ donatōnes
nobis a deo datas ad edificatōem alio
rū exerceamus. In hac secunda dicit᷑.
ne malū ꝓ malo reddamus. In tercio
dr̄. vt inuicem diligamus. In quata dr̄
vt viscera misericordie habeamus. Qd̄
vero dicit in quinta hoc facit vt prelat᷑
humiliter subijciamur. exemplo xp̄i q̄
parentibus subiectus fuit. Itē qd̄ dicit᷑
in primo euāgelio. s. qd̄ legit᷑ in prima
dominica post octauā hoc aquā nobis
ꝯuertit in vinum. qd̄ in secundo lepraz
peccati tollit. qd̄ in tercio dominū dor-
mientē excitat in nobis. qd̄ ī quarta no
bis secreta reuelat. Poteit etiam et ali
ter dici. ꝙ sicut a die natalis vsq̀ ad epi
phaniaz apparuit ex officijs huamani-
tas saluatoris. sic et in his tribus dn̄i-
calibus officijs diuinitas manifestat᷑ eius
dem. Nā in prime dn̄ice euāgelio dicit᷑
Nesciebat᷑ q᷑ in his q̄ p̄ris mei sūt opꝫ

me eē. In quo dñs manifeste declarat se esse deū illum. s. cui milia milium seruiunt angeloꝝ. ꝓpter quod in introitu dicitur ꝙ eum adorat angelorū multitudo. in graduali collaudāt. et ad idez in alleluia et offertorio terram inuitāt dicentes. Jubilate deo oīs terra. Sed quia laus saluatoris non bene sonat ī labijs peccatorum. ideo apostolus in epistola prehortatur ⁊ obsecrat vite sanctimoniam. Communio ꝟo consonat euangelio. In secunde ꝟo dñice euāgelio dr̄ ꝙ dñs ad nuptias inuitat⁹ aquā cōuertit in vinū. qđ fuit magnū sue diuinitatis indiciū. Solus em̄ deus pōt naturam mutare ⁊ nostrū corruptibile in gloriā repare. ꝓpter qđ omnis terra eū adoret. psallat ⁊ iubilat. confiteaꝛ et laudet. ⁊ angelos ad laudandū inuitat vt apparet in introitu. graduali. alleluia. ⁊ offertorio. Cōmunio ꝟo consonat euangelio. In tercie dñice euāgelio dicens dñs. volo: mūdare. benignitatē ⁊ ꝑtem sue diuinitatis ostēdit. vñ leprosus mūdatus q̄si choraula tā angelos q̄ȝ homines ad dñm adorandū inuitat dicens ī introitu. Adorate dñm. ⁊ ī graduali. Timebūt gētes. In alleluia ꝟo et in offertorio dicēs. dextera dñi. cām reddit. Cōmunio cōsonat euāgelio. Ecce q̄ȝ euidenter in his trib⁹ dñicalibus officijs diuinitas apparet. q̄ vt premissum est tres sunt. qꝛ tribus annis dñs ꝓdicauit. Sunt quoqȝ nōnulli q̄ totuz huius tꝑis spaciū. s. a natali vsqȝ ad purificationē ascribunt infantie saluatoris. ideoqȝ nō debēt in eo. vt aiunt fieri cōmemorationes sanctoꝝ maxime de cruce. ne obijciaꝛ. ne coquas hedū ī lacte matris. Et ꝓpter hoc etiā in vigilijs nocturnis de nouo legitur testamento ꝓpter pñtem vitam eiusdem hominis christi quam dies isti significant. Magnus quoqȝ preco vel preceptor sancte nouitatꝭ Paulus. in legentium man⁹ accedit. qui cūm veteri lege nouam cōferens gratiam legem sanctorū deprimebat. et legem fidei cum palma iusticie subleuabat. Et est hoc tempus quedaz quadragesima christi constans ex duobus perfectꝭ numeris. s. ex senario duplicato. ⁊. xxviij. Duplicitas senarij duplicem significat perfectionē. scz humanitatem corporis et diuinitatē anime. vnitas maioris numeri perfecti diuinitatis vnitatem. Ideo sicut in duodecim diebus. s. qui sunt inter natale ⁊ apparitōnē. iubilatur de apparitōe humanitatis. sic in. xxviij. qui sunt ab apparitione vsqȝ ad purificationē. de apparitione diuinitatis. Hanc quadragesimam cū gaudio celebram⁹. qꝛ christi incarnatio fuit gaudiū angelorū et hominū. Post quā quadragesimā seq̄tur ypapanti. i. ꝓsentatio domini in tēplum. per quam excitamur ad presentandum nos deo patri. Quadraginta ergo dies presentem statū demonstrāt ecclesie. vbi per quatuor mundi partes satagimus vt decalogum impleamus id est iuste et pie viuamus in hoc seculo expectantes beatam spem et aduentum glorie magni dei. in qua ꝓsentatione apparebit nobis dominus gloriosus. Et ideo his diebus cantatur ꝟsus Quoniam edificauit dominus syon ⁊ videbitur in gloria sua. Inde est etiam ꝙ sicut premissum est circa ypapāti merito cantaꝛ introitus Adorate. qꝛ tūc erit nobis facie ad faciez manifestum choros angelorum dominū adorare.

De dñica quarta post ephiam.

Quarta dominica post ephiam nō hȝ ꝓprium officiū. qꝛ non sꝑ sunt q̄tuor septimane vsqȝ ad septuagesimā. Hȝ tñ euāgeliū ꝓpriū. qđ est. Ascēdēte iesu in nauiculā ⁊c. et est Mat. viij. ca. et habetur ibi quō dñs mitigauit et sedauit tē-

pestatem maris. ⁊ dixit discipulis suis Cur timetis modice fidei. quasi diceret. Modica fides ē causa timoris ⁊ tempestatis cordis. Qui enī habet charitatez nihil timet. Et hāc habet qui verā fidez habet. Et ideo de charitate est epistola Nemini enī quicꝗ debeatis nisi vt inuicez diligatis ⁊c. que est ad Roman. xiij c. Euangeliū significat ꝙ si christꝰ dormit in nobis tempestas oritur. qui enī hꝫ fidē hꝫ deum. vñ Augu. Fides in te xp̄s in te. dormit igit̄ xp̄s in nobis quādo in nobis torpet fides. et tunc oritur tempestas temptationū i cordibꝰ. Redit aūt tranquillitas. si excitatur fides que excitat̄ ꝑ charitatē. Et ideo in ep̄la diei huiꝰ dicitur. Non occides. diliges proximū tuū sicut teipsum. Fides enī et charitas serenitatem faciunt in mēte hominis. His tribus sententijs horꝝ trium euangeliorū reformatur hō omnibus modis. Primo enī mūdatur sic leprosus. Secundo sedatur tempestas temptationū. Tercio fiunt nuptie i corde ipsius. Sed primo ponit̄ euāgeliuz de nuptijs. qꝛ dignior ē ille statꝰ. ⁊ sunt ibi tres status in hominibꝰ s̄m augmētū manifestationis christi.

De dñica quinta post ephiam.

Euangeliū quinte dominice post ephiaz sumitur de Matheo. Confiteor tibi pater celi et terre ⁊c. in quo ostendit̄ quibus se deus manifestat. s. ꝑuulis et mansuetis. Unde dicit. Et reuelasti ea paruulis. et post. Venite ad me om̄es qui laboratis ⁊c. Et bene cōuenit ep̄la ad Col. iij. c. Induite mansuetudinem et pietatā ⁊c. i. induite vos noua veste. vt cū nouo rege noui sitis. Noua enim fecit dñs omnia. Alie vero eccie legūt euāgeliū. Simile est regnū celorū. qđ est Mathei. xiij. capitulo.

De dñica sexta post epiphaniā.

Sexta dominica quia raro contingit non habꝫ aliquid proprium nisi orationes tantummodo. Sed ei a duabus ꝑcedentibus mutuatur.

De dominica septuagesime.

Post tēpus renouationis sequitur tempus deuiationis. s. tempus penitētie quod est septuagesima. Uisa nanꝗ via que ducit in bethleem superiorem. per stellam. id est per fidem. penitet homo ꝙ deuiauit ab illa. Prenotandum est. ꝙ septuagesima instituta fuit propter tria. Primo propter redemptiōem sabbati. vel s̄m alios quinte ferie. in q̄ sancti patres statuerunt ieiunari. prout iā dicetur. Secundo ꝓpter repsentationē qm̄ repsentat. lxx. annos babilonice captiuitatis prout iā dicetur. Tercio propter significationē qm̄ per hoc tempus significatur deuiatio. exilium. et tribulatio totius humani generis ab adam vsꝗ ad finem mundi. Qđ quidē exiliū sub reuolutione septē dierum ꝑagitur. ⁊ sub septē milibus annorū includit̄. Per septuaginta ei dies. lxx. centenas annorꝝ intelligimꝰ. Siquidez ab inicio mundi vsꝗ ad ascensionē dñi sex milia annorū computamus. ⁊ tūc vero quicquid temporis sequit̄ vsꝗ ad finē mūdi sub septimo millenario comprehendimus. cuius terminū solus deus nouit. quia hoc deus pater in sua posuit potestate. Nec mireris de eo quod dictū est de sex milibus annorum. diuersimode etenim anni ipsi computantur. Nam ⁊ alij dixerunt ꝙ ab origine mundi fuer̄t solū quinꝗ milia et ducenti anni vno minus vsꝗ ad christi natiuitatem. vel s̄m alios vsꝗ ad passionem. s̄m alios vero vsꝗ ad baptismum eius. Alij vero dixerunt ꝙ ab Adam vsꝗ ad natiui

tatem xp̄i ꝫm carnē cōpleta fuerunt qn
qꝫ milia ducenti. xxviij.anni. In histo-
rijs legit̄ ꝙ ꝫm septuaginta interpretes
ab adam vsqꝫ ad.xv. annū imperij iulij
cesaris ꝯputant̄ anni qnquies mile du-
centi vigintiquinqꝫ.ꝫ ꝫm hebraicā veri
tatem q̄tuor milia. Computatio tn̄ sex
miliū annoꝝ a Methodio potius mi-
stice q̄ꝫ cronice ē vera inuenta. Xp̄s igi-
tur in sexta mūdi etate nos ab hoc exi-
lio in spe eterne retributionis reddita i-
nocentie stola ꝑ baptismū eripuit. ꝫ cō
summatio tp̄e nr̄i exilij vtraqꝫ stola ꝑfe
cte decorabit. vt iam dicet̄. Sciendū
aūt ē ꝙ qnqꝫ sunt septuagesime. Pria
ē septuagesima annoꝝ.s.iudaice capti-
uitatis in q̄ fuerunt iudei captiui in ba
bilone.lxx.ānis. De q̄ Hiere. dicit. Tra
demini in manu hostili ⁊ seruietis Na
buchodonosor septuaginta annis. Et ē
sic construendū. Trademini in manu
hostili.s.nabucho.⁊ seruietis.lxx.ānis.
Non.n.nabucho.vixit tot ānis. Secū-
da est septuagesima dierū.q̄ incipit in
hac dn̄ica qua cantat̄. Circūdederūt.et
terminat̄ in sabbato in albis. ꝫm alios i
pasca.vt iam dicet̄. Tercia ē septuagesi
ma ꝑegrinationis nr̄e.s.totū tp̄s huius
vite qḋ septem dierū reuolutione agit̄.
Quarta ē septuagesima hebdomadaꝝ
q̄ similiter incipit a Circūdederūt.ꝫ ter
minat̄ in sabbato quo cantat̄ sitientes.
Quinta ē septuagesima etatū.s. septē
etates q̄ꝝ sex sunt morientiū ⁊ septima
q̄escentiū. Haꝝ aūt septuagesimarum
due sunt figuratiue.s.septuagesima eta
tū.⁊ septuagesima nostre ꝑegrinatōis.
Tres sunt figurate.s. septuagesima an-
noꝝ dieꝝ ⁊ hebdomadarū. De vltimis
duabus ꝑmo dicendū ē. Nam septua-
gesima hebdomadarū figurat septua-
gesimā etatum. vt hebdomada ꝓ etate
ponat̄. Inde ē ꝙ in septima etate aie fi
deliū requiescūt.licet q̄dā ad tempus
sint in purgatorio. Et idcirco in princi-
pio septime hebdomade cantat̄. Leta-
re hierl'm. vbi ponūt̄ tria v̄ba leticie.s.
letare gaudētes ⁊ exultetis.q2 sancti in
septima etate gaudēt de visione trinita
tis. Et ꝫm qḋ visum ē doctorib⁹. iux̄ se
ptuagesimā hebdomadaꝝ facte sunt il
le denoiationes.s.septuagesima.sexage
sima.qnq̄gesima.⁊ q̄dragesima. Vn̄ se
ptuagesima dicta ē. q2 septima ē ab illa
in q̄ cātat̄ letare hierl'm. sexagesima q2
sexta ab illa. qnq̄gesima q2 qnta est ab
illa. q̄dragesima q2 ē q̄rta. Et si forte q̄-
ratur q̄re non dr̄ tricesima q̄ ē tercia ab
illa. Rn̄det̄ ꝙ ꝫm varios varie inchoat̄
abstinētia. Nā regulares incipiūt ieiu-
nare a septuagesima. greci a sexagesi-
ma.clerici a qnquagesima.tota militia
xp̄iana a q̄dragesima. additis q̄tuor di
ebus hebdomade ꝑcedētis. Sed vr̄ po
tius debere dici septena q̄ꝫ septuagesi-
ma q2 sicut dictū ē nō sunt nisi septem
hebdomade a circūdederūt me vsqꝫ ad
sitientes. Sꝫ idcirco ħ fit vt hec septua-
gesima aliq̄ mō respondeat septuagesi
me iudaice captiuitatis. sicut em̄ multi
ex illis autoritate Cyri q̄ cognominat⁹
ē xp̄s in p̄riam redierūt ⁊ in fine om̄es.
ita ⁊ an̄ finē septuagesime etatū q̄ ꝑ se-
ptagesimā hebdomadaꝝ figurat̄. mul-
ti ad p̄riam ꝑ xp̄m redeūt. ⁊ tandē oēs
redibūt. Aiūt etiam q̄dam ꝙ septugesi
ma sic dr̄.q2 habet exordiū.lxx.dierum
quos ꝯtinet sexagesima q2 habet initiū
lx.dieꝝ quos continet.⁊ sic de qnq̄gesi-
ma ⁊ q̄dragesima. Nūc dicamus de tri
bus ꝑmis. Nēpe septuasima dieꝝ rep̄-
sentat septugesimam ānoꝝ. ⁊ figurat se
ptuagesimā siue tp̄s nr̄e ꝑegrinatōis.ꝰ
q̄ iā dicet̄. Visum ē aūt mag̃ imꝑatori
karolo.ꝙ septuagesima.sexagesima qn
quagesima.⁊ q̄dragesima nō ꝓpter nu
merū sic denominēt̄.non.n.a septugesi
ma sunt.lxx.dies.ꝫ tantū.lxiiij. nec a se
xagesima vsqꝫ ad pasca sunt.lx.dies. ꝫ
tantū qnquaginta tres ꝫ sic dicta sunt

ꝓpter cõseq̃ntiã nũerandi hoc mõ quia
eñ in lege p̃ceptũ erat vt p̃mitie ⁊ deci-
me darẽtur deo. placuit sanctis prĩbus
soluere decimas dieꝝ cõstituentes pro
hmõi decimis quadragesimã. nã ab of-
ficio inuocauit vsqꝫ ad pasca dẽptis do
minicis diebus sunt trigintasex dies. q̃
sunt decima tricẽtarũ sexaginta dieruꝫ
ex q̃bus annus constat. Supsunt tñ q̃n
qꝫ dies in anno q̃ vidẽtur remanẽre in-
decimati. de quo dicet̃ sub quarta feria
quinq̃gesime. Et est vocatũ tempus il-
lud q̃dragesima q̃ habꝫ sex septimanas
ꝓut dicet̃ sub prima dñica quadragesi
me. Thelesphorus vo papa ⁊ Gre. vo-
lentes ꝙ clerici aliq̃d adiiscerent ad pen
sum sancte religionis. ⁊ vt plus q̃ꝫ laici
ieiunarent. adiecerũt septimã septima-
nam. Et vocatũ ẽ tp̃s illud q̃nquagesi-
ma ꝓpter duas causas. s. quia quinqua
ginta dies sunt ab Esto mihi vsqꝫ ad di
em sanctũ pasce ⁊ etiã ꝓpter cõseq̃ntiã
numerandi. Nam post q̃draginta seq̃t̃
q̃nquaginta. Preterea sicut ꝑ sex heb-
domadas sex misericordie oꝑa itelligũ
tur. sic ⁊ ꝑ septẽ hebdomadas septẽ mo
di significant̃ quibus crimina remittũt̃
scilꝫ ꝑ baptismũ. ꝑ martyriũ. per elemo
sinas. per indulgentiã. ꝑ predicatõnem
ꝑ caritatem ⁊ per pñiam. Postea vo qꝛ
p̃us statutũ erat ꝑ Gregoriũ. ij. siue iu-
niorum ꝙ xp̃iani deberent q̃nta feria ie
iunare. melchiades papa instituit ꝙ ne
mo ieiunaret in q̃nta feria sicut nec in
prima. vt sicut p̃ma feria solennis erat
ꝓpter xp̃i resurrectionẽ. ita ⁊ quinta fe-
ria esset ꝓpter eius cenã ⁊ ascensionem.
Vñ adhuc die ip̃a lautius ꝓcuramur.
Et idcirco placuit sanctis prĩbus adde-
re octauam heddomadã in redemptio
nem quintarũ feriaꝝ. ⁊ vocatũ ẽ tẽpus
illud sexagesima ꝓpter conseq̃ntiã nũe
randi. Nam sicut q̃nquagesimus nũe-
rus quadragesimũ. ita sexagesim⁹ q̃n-
quagesimũ comitat̃. Si eñ oẽs q̃ntas
ferias ⁊ primas. i. dies dñicos subtraxe
ris ab hoc tempe. tantũ q̃draginta dies
ieiunabiles restãt. in quibus nõ tantuꝫ
decimas solues. ꝫ ieiunij dñici nũeruꝫ
implebis. Innoc̃. quoqꝫ papa instituit
ne sabbato ieiunaret̃. eo ꝙ dñs in sabba
to in sepulcro q̃euit in signũ nostre fu-
ture q̃etis in q̃ om̃is afflictõ a nobis ex
cludet̃. Ideꝫ etiã statuerũt melchiades
⁊ siluester pape. ne ꝓpter abstinentiam
sexte ferie natura nimis debilitaret̃ ⁊ id
circo addita ẽ nona hebdomada. ⁊ vo-
catum ẽ illud tp̃s septuagesima. similit̃
ꝓpter cõseq̃ntiã nũerandi. Nam si sub
traxeris ab hoc tp̃e oẽs p̃mas ferias et
q̃ntas ⁊ sabbata ⁊ diẽ pasce nõ restãt ti
bi nisi trigintasex dies. q̃ vt dictũ ẽ sunt
decima dieꝝ. Incipit auteꝫ septuagesi-
ma a merore. ⁊ terminat̃ in leticia. sic̃ ⁊
pñia quã significat. ⁊ sicut psalmi pñia
les. Item ptẽ habꝫ in tristicia ⁊ pteꝫ in
leticia semiplena. qm̃ q̃ cuꝫ pñia trãseũt
ꝑcipiũt vitam eternã. vel aiarũ beatitu-
dinẽ. vel saltẽ certã in purgatorio expe
ctatiõnẽ. Item incipit a dñica ⁊ termia
tur in sabbato. eo ꝙ a mansione ꝑadisi
nr̃a captiuitas ichoauit. ⁊ vsqꝫ ad futu
ram req̃em ꝑdurabit. Vel qꝛ q̃ ꝑ pecca
tũ a dño nr̃o recessimus ꝑ pñiam ad re
quiẽ reuertemur. ⁊ termiatur sabbato i
albis. Et sic extẽdit̃ ꝑ. x. hebdomadas.
quia ꝑ decalogũ ad leticiã ꝑuenit̃. Rur
sus incipit a februario. iuxta zach. j. c. q̃
dicit ꝙ in vndecimo mense sabbath. in
secũdo anno Darij factũ ẽ ad eũ vbuꝫ
dñi. Sabbath q̃dem nr̃a lingua vtitur
in virgã. sonat eñ austeritatẽ ⁊ correctõ
nem. quia in h̃ tp̃e septuagesime de pec
catis ꝑ que sumus a diabolo captiuati
nos corripe ⁊ emẽdare debemus. Ve-
rũ sexagesima in quarta feria in albis.
quinquagesima in die pasce. quadrage
sima in cene dnmini terminat̃. naꝫ duo
dies q̃ sequũtur et q̃tuor q̃ sumpti sunt
de quinquagesima supplent locum sex

diex dñicarũ. vt sic rñdeamus ꝓ modu
lo nr̃i ieiunij ieiunio dñi. qui ieiunauit
xl. diebus. A septuagesima ꝗppe vs-
q₃ ad sabbatũ in albis sunt. lxx. dies. ⁊ a
sexagesima vsq₃ ad q̃rtã feriã in albis
sunt. lx. dies. ⁊ sic de alijs. Decebat eñ
vt sicut tres fuerũt israelitici ppl'i de ca
ptiuitate reuersiones. p̓ma sub zoroba
bel. secunda ⁊ tercia sub hesdra. vt iã di
cetur. sic ⁊ nos nr̃a pctã deflentes. ⁊ de
pctis miam iplorãtes tres facerem⁹ ter
miatões. s. in sabbato. i q̃rta feria ⁊ i pa
sca. vt reuerteremur ad gl'iam triũphã
tes. ⁊ q̃rtã in cena dñi ꝓpter q̃tuor euan
gelia ꝑ q̃ in his informamur. Sunt au
tem sex dies inter p̓ncipiũ septuagesi-
me ⁊ p̓ncipium sexagesime. ⁊ sex inter
principiũ sexagesime et q̀nquagesime.
⁊ sex inter principiũ q̀nquagesime ⁊ q̃-
dragesime. Inter finem v̓o septuagesi-
me ⁊ sexagesime duo. ⁊ iter finẽ sexage
sime ⁊ q̀nquagesime duo ⁊ inter finem
quinq̃gesime ⁊ q̃dragesime duo simili
ter. Et ita hẽmus a p̓ncipio vnũ senari
um. ⁊ duos senarios. A fine v̓o hẽmus
duo. ⁊ duplex binariũ. Quid hoc fi-
guret alicui⁹ ostendit dicẽs. ꝙ vna fuit
mors xp̃i. s. mors corpis quã ꝑ vnũ se-
nariũ significamus. Et mors nostra du
plex ẽ. s. aie ⁊ corpis. quã significamus
ꝑ duos senarios. Xp̃us aũt ꝑ vnã suam
mortẽ duplam nr̃am destruxit. Iteruz
vna fuit r̃surrectio xp̃i. s. resurrectio cor
poris. quã significat vnus binarius. Et
nr̃a resurrectio dupla ẽ. s. r̃surrectio aie
a peccato. ⁊ corpis a corruptione. quaz
significat duplex binarius. Et xp̃s sua
simpla resurrectione duplã nr̃am mu-
niuit. Septuagesima ergo tẽpus iudai
ce captiuitatis rep̃sentat. Siq̃dem Na
buchodonosor ppl'm iudaicũ a hierl'm
in babilonẽ duxit. ⁊. lxx. annis opibus
duris afflictus ẽ. vbi i organis ⁊ cytha-
ris ⁊ alijs instrumẽtis sicut cõsueuerat
in hierusalem non cecinit dicẽs. Quõ
cantabimus canticum domini in terra
aliena. Immo vestib⁹ miserie fuit vsus
Finitis v̓o. lx. annis cyrus qui ⁊ xp̃us
dictus ẽ regem babilonicũ subiugauit
populoq₃ redeũdi licentiã ꝯcessit. Vñ
pars sub iesu magno sacerdote cum zo
robabel ad p̃riam rediens templũ hie-
rosolimis cũ gaudio reedificauit. ps au
tem in captiuitate remãsit vsq₃ ad ꝯple
tionẽ. lxx. annoꝝ. quibus expletis sub
dario ⁊ assuero. ⁊ quidã sub hesdra ⁊ q̀
dam sub neemia feliciter reuersi sunt. ⁊
tũc duplex gaudiũ habuer̃t. Sane mi-
stice nabuchodonosor est diabolus. ba
bilonia mũdus vel infernus. hierusalẽ
paradisus. populus genus hũanũ. Na
bucho. a hierl'm ppl'm captiuauit. ⁊ dia
bolus gen⁹ hũanũ a ꝑadiso in hũc mũ
dũ vel in infernuz deiecit. vbi. lxx. ãnis
illũ affecit. vel q̃ p̃ns vita. vij. dierũ cur
riculo voluit̃. vel quia septẽ milib⁹ an-
noꝝ includit̃. ꝓut iam in p̓ncipio dictũ
est. Populus cantica leticie suspẽdit. ⁊
genus hũanuz a canticis exultationũ i
deũ siluit. ppl'us vestibus miserie vsus
fuit. ⁊ genus hũanũ vestimẽto maledi-
ctionis opertũ fuit. iuxta illud. Fiat si
cut vestimentũ q̀ opitur. Popul⁹ post
lx. annos sub iesu redijt. ⁊ gen⁹ hũanũ
in. vj. etate ꝑ iesum veꝝ sacerdotẽ reme
auit. Quidã sub hesdra. q̀dam sub nee-
mia redierũt. Hesdras interp̃tat̃ adiu-
tor. neemias consolator. q̃ oẽs vere fi-
deles finita huius tp̃is captiuitate. per
xp̃m adiutorem. ⁊ ꝑ sp̃m sanctũ. cõsola
torem ad p̃riam sunt redituri. ⁊ tunc du
plicatũ gaudiũ habebũt in glorificatõe
corpis ⁊ aie. Rursus hec oĩa repre-
sentat eccia a septuagesima vsq₃ ad sab
batũ in albis. q̃ eñ ppl's israel siue ge-
nus hũanũ deiectũ fuit in miseriam. id
circo incipit. Circũdederũt me gemit⁹
mortis. Item quia ille siluit a canticis
leticie. Ideo eccia cãtica leticie. s. all'a ⁊
gloria in excelsis deo. ⁊ te deũ subticet.

Adhuc quia populus pdidit vestē vir-
tutū. ideo eccia vestibus curtioribꝰ ꝛ so
lennibus vtpote dalmaticis ꝛ tunicel-
lis ꝛ hmōi. q̄ sunt vestes leticie. nō vtit
ꝫ potius lugubribus. In cibis quoqꝫ.
videlꝫ ieiunādo tristiciā repn̄tamus. vn̄
Zach. xij. Cū ieiunaretis p hos. lxx. an
nos. nūq̄d ieiuniū ieiunastis mihi. Ideo-
qꝫ ꝓximā dn̄icam greci ieiunio sanctifi
cant. Item qꝛ ille anno. lx. p cyrū q̄ xp̄s
dictus ē reditū in patriā ꝛ liberationē
a seruitute recepit. sic ꝛ nos in sex etate
seculi sumus p xp̄m a seruitute diabo-
li redempti. nobisqꝫ reddita ē innocētie
stola p baptismi regenerationē. Ideo-
qꝫ in sabbato sancto vnū all'a cātamus
iam spe qetis eterne ꝛ recupationis pa
trie gratulātes. Et sicut pars ppl'i cum
zorobabel repatriauit. ps vo in captiui
tate remansit. sic ꝛ ps fideliū defuncto-
rū cū xp̄o surrexit. ps i expectatiōis cō-
solatione remansit. Sꝫ ꝛ qꝛ graues fue
rūt labores illoꝝ q̄ i hierl'm sunt reuer-
si. in longitudine vie. ꝛ in apparatu re-
ditus. ido ꝛ nos in pn̄ti eccia laboramꝰ
ꝛ ingemiscimus. et tūc statim post all'a
cantamꝰ tractū. Laudate dn̄m q̄ laborē
significat. di tn̄ de laude dn̄i cōgratulā-
do ꝓpter resurrectionē. Illi quoqꝫ cum
leticia redeuntes in itinē vexabantur. ꝛ
nos p totam hebdomadā pascalē gra-
duale cū all'a cantamus. p graduale la-
borem. p all'a gaudiū designātes. Dein
de illi omnes cōpleto anno septuagesi-
mo ad p̄riam sunt reuersi. ꝛ plenam su
sceperūt leticiā. ꝛ nos sabbato in albis
q̄ vt p̄missum ē septuagesima termina
tur. duplex alleluia cātamus. significā-
tes ꝙ finito exilij nostri tpe captiuitas
absoluet̄. ꝛ stola geminabit̄. Hoc igit̄
tempe leticie cantica subticēt̄ vt p̄mis-
sum ē. de q̄bus di Hiere. vij. Faciā qe-
scere vocē gaudij ꝛ leticie. vocē spōsi et
sponse. Siq̄dem sponsus a nobis abijt
Cū igit̄ statū eccie nōdū redēpte recoli
mus. ꝛ nr̄m incolatū plangimus. meri
to all'a deponimꝰ. qđ spāliter illā gl'iam
significat de qua di in psalmo. Exurge
gl'ia mea. exurge psalteriū ꝛ cythara. ex
urgam diluculo. Nempe gl'ia p̄ris ē fi-
lius. q̄ cytharā nr̄e humilitatis assūpsit
quā in passione fractā p resurrectionē
in psalteriū reformauit. Nō dicūt̄ etiā
alia cantica leticie. tū qꝛ h̄ tēpe repn̄tat̄
eccie status nōdū p xp̄m redempte ꝛ h̄
cantica sunt ad xp̄m spāliter ptinentia.
tū quia in ip̄o tpe nos peccatores repn̄
tamus. ꝛ in ore peccatoris non bene re
sonant p̄conia saluatoris. Verūtamen
canticū triū pueroꝝ ꝛ gl'ia p̄ri ꝛc̄. nō sb
ticet̄. qꝛ nūqꝫ fuit aliqđ tp̄s in quo non
fuerint aliq̄ trinitatis cultores. Leo pa
pa dicit. ꝙ ideo hymnos illos. s. all'a. et
gloria in excelsis. quos angeli cantaue
runt in septuagesima intermittimꝰ. qꝛ
peccato veteris hominis a cōuentu an
gelice iubilationis expulsi in huiꝰ mi-
sere vite babilone super flumina eiꝰ se-
demus ꝛ flemus dū recordamur illiꝰ si
on in qua deū decet hymnus. A septu-
gesima ergo qn̄ prothoplastꝰ lapsus ē
recitare all'a ꝛ gloria in excelsis in eccle
sia. ix. hebdomadibus. s. vsqꝫ ad pasca
intermittimus. vbi christus resurgens
a mortuis tristiciam nostram vertit in
gaudium. ꝛ alleluia nobis reddit. De
hoc etiam dictum est in prohemio hu-
ius partis. Que cantica leticie dican-
tur in festis. que occurrunt in septuage
sima. dicetur in prohemio. vij. partis.
Incipit ergo septuagesima a merore.
ꝛ in gaudio terminatur vt premissum
est. Et nota ꝙ in sabbato precedenti
sepe ꝛ fere per omnia cantuū officia al
leluia iteratur. ꝓ eo ꝙ illud diligimꝰ. ꝛ
in theseuro cordis recōdimꝰ. sicut ami
cū iter longinquū ꝓfectuꝝ sepe ample
ctimur ꝛ eius os faciem ꝛ cetera oscu-
lamur. Rursus ideo alleluia in sabba-
to ad vespas geminat̄ seu multiplicat̄.

qm̄ in lapsu ade q̄ erat i magna q̄uiete
gaudiū ꝑdidim⁹. ꝫ aīabus in regē recu
ꝑamus ⁊ corporibus in resurrectiōe de
niq̄ʒ geminabimus. Quidā aūt in ip̄o
sabbato dimittūt alleluia ad sextā. q̄dā
ad nonā. q̄dā ad vesꝑas. q̄dā vō ad no-
cturnos hui⁹ dn̄ice. et q̄dā ad primā do
minice diei. q̄ varietas ꝓuenit ex diuer
sitate inceptionis diei. de q̄ in ꝓhemio
vij. ꝑtis dicet. Recti⁹ tn̄ dimittit in ve-
sꝑis q: tūc dies incipit q̄ ad diuina offi
cia. q: nox ꝓcessit dies aūt appropinq̄-
uit. Et hoc etiā statuit Alexāder papa
ij. vt eius geminatio ad finē ꝓcedentis
tp̄is pn̄ie quā laus sequit angelica refe
rat. ⁊ ei⁹ depositio luctui sequētis tp̄is
assignet. Vn̄ ⁊ q̄dā eccl'ie deponūt all'a
cū gaudio magno. alie cū gemitu et su-
spirio. Illi repn̄tant futurā reꝑationeʒ.
isti de paradiso eiectionē. Ceterū q: h
tp̄s meroris ē. nō dicunt cātica angelo
rū ꝫ hominū. Vn̄ pro deposito all'a di
cit eccl'ia in principijs horarū Laus tibi
dn̄e rex eterne glorie. nō q eq̄polleat. al
leluia em̄ ē vox angelica. ista humana.
Illa hebraica ⁊ ideo dignior. ista latina
⁊ ideo minus digna. In antiphonis et
rn̄sorijs dicūt q̄daʒ ineternū. In missa
vō pro alleluia dicimus tractū Nec fit
ↄmutatio in hebraicā linguā q̄ sic̄ Hie
ro. ait sup ysaiam. greco sermone opu-
lentior est. nec in greca q̄ latina ditior ē
Sʒ in latina alleluia ↄmutat. q̄ oībus
pauꝑior est. ad significandū pauꝑtateʒ
pn̄tis vite. Et nota q a septuagesima
vsq̄ʒ ad pasca ꝑ dn̄icas noctes duo psal
mi cantant ad laudes. s. Miserere mei
⁊c̄. q̄ est psalm⁹ penitērialis. in locū psal
mi. Dn̄s regnauit. q̄ est psalm⁹ leticie.
⁊ ad ꝑfectionē informat. Et psalm⁹ Cō
fitemini. in locū psalmi Jubilate. ⁊ hoc
iō. q: per penitentiā venit ad laudis cō
fessionē. ⁊ ꝑ timorē ad spem. Quisq̄ʒ ei
in ꝑegrinatiōe quā septuagesima signi
ficat positus timori ⁊ spei est subditus.

Psalmus ei Miserere. timorē quē opʒ
fragiles pctōres in pn̄ti ꝑegrinatiōe de
vindicta dei hr̄e desig̃t informās eos vt
pctā suā plangāt. Quia vō post dolorē
cordis et ↄfessionē reatus. fiducia acce
dendi ad dn̄m habēda est. iō deū laudā
tes dicim⁹ ad alterutrū psalmū Cōfite
mini. Rursus psalm⁹ Cōfitemini. dr̄ h
tp̄e ad laudes. ad notandū pueros die
instrui vt in ramispalmaꝝ sciāt laudes
dn̄o decantare. qm̄ hic psalm⁹ ꝓprie ad
illū diē ꝑtinet maxime ꝓpter illū vsum
O dn̄e saluū me fac o dn̄e ⁊c̄. Vel iō vt
post mortē ⁊ cōfessionē ↄsequamur pec
catorū remissionē. Dictus vō psalm⁹.
Dn̄s regnauit. et etiā ps̄. De⁹ de⁹ me⁹
respice. ⁊ sequētes. hoc tp̄e dicunt ad p̄
mā. ne aliquid de psalterio ꝓmittat. q̄n
totum saltēʒ in septimana dicat. quod
totū in eccl'ia ꝓmitiua i die legi solebat.

Ceterū q: vt p̄missuʒ est ꝑ septuagesi
mā totū vite nostre spacium accipim⁹
merito officia dn̄icarū q̄ sunt a septua-
sima vsq̄ʒ ad pasca variant. ꝑ qd̄ notan
tur ordines vite nr̄e. seu cuiuslibet anie
fidelis postq̄ʒ peccauit. Per primū em̄
scʒ Circūderūt me. habemus aliquem
peccata confitentē. Per secundū. s. Ex
urge. habemus eundē penitentē. Per
terciū. s. Esto mihi. ip̄m orantē et dn̄m
adiutorem sibi inuocantem. Per quar-
tū. scʒ Inuocauit me. cognoscimus do
minū illuʒ audientē sibi adiutorem eē
Juxta illud. Te orante dicā. ecce assuʒ.
Per quintū. s. Reminiscere. habemus
illum vel credentē vel sperantē. Per se
xtum. s. Oculi mei. intelligimus eū bo-
ne operationis ꝓmissioneʒ facientem.
Per septimū. scʒ Letare hierusalē. vbi
de hoc dicetur. accipimus eum de hac
promissione exultantem. et q etiam re-
quies sit multis data in hac vita. Per
octauam. scilicet Judica me deus ⁊c̄.
videmus eum a deo confirmatum in
virtutibus ⁊ bonis operibus. quod iaʒ

confidenter vult et postulat iudicari in
cōsummatōne eterna. Per nonū.s.do
mine ne longe .intelligim⁹ ꝙ iā sit col-
locatus in ordine angeloꝝ. Orat.n.ibi
hr̄e ꝑseuerantiā.ꝛ ꝙ istud totum valeat
adipisci. subiūgit cām.s. ꝑ resurrectōez
qḋ habet ꝑ decimū officiuz.s.resurrexi.
de h̄ etiā sb̄ dn̄ica q̄dragesime dicetur.

De officio septuagesime.

Hunc de officio
pt̄itis dn̄ice aliq̄ dicamus. Sa
ne vt p̄missum ē.filij isrl̄ seruie
rūt.lxx.annis regi babilonis ꝛ postea
liberati redierūt in hierl̄m . Silr̄ optet
nos seruire ipi tota vita ista. vl̄ ꝑ culpā
ꝛ penā.vel ad mim⁹ ꝑ penam ꝓpter qḋ
dolens eccia agit pniam tanq̄ꝫ posita i
captiuitate babilonie.i.huius mūdi.vt
qn̄qꝫ liberet ꝛ ꝑueiat ad hierl̄m celestē
ꝛ ꝓpter hoc facit septuagesimā.ꝛ ideo i
cipit legere quinqꝫ libros moysi.qꝛ ista
vtilitas pn̄ie ꝑ gradus distinguit in ill̄.
Prim⁹.n.liber.s.Genesis.instruit nos
in initialibus pn̄ie in fide.s. ꝛ timore.q̄
sunt esse pn̄ie. quia ꝑ ea concipit pn̄ia.
In fide aūt nos instruit. sicut ꝛ in sim-
bolo. Qḋ.n.ibi dr̄ visibiliū ꝛ inuisibiliū
dr̄ hic. In principio creauit deus celuꝫ
ꝛ terrā.s.celum empireū ꝛ ea que in eo
sunt.que sunt inuisibilia. ꝛ terram id ē
om̄ia ista visibilia. Et sicut ibi exprimi
tur ꝑsona patris ꝛ filij.sic ꝛ hic in p̄nci-
pio.i.in filio creauit deus.s.pater.celuꝫ
ꝛ terram.ꝛ postea exprimit ꝑsona spiri
tussancti cuꝫ dr̄.ꝛ spūs domini ferebat
super aquas.i.spūssanctus qui creauit
ꝛ regit omnia. Instruit etiā nos in fide
incarnationis et passionis vt credam⁹
xp̄m inquātū hominē passuꝫ fuisse nō
inquātū deū. Et hoc ꝑ ysaac q̄ nō fuit i-
molatus.ꝫ aries. Iterū instruit nos vt
credamus xp̄m datūꝫ esse ex gr̄a.nō ex
meritis sicut fuit ysaac. Instruit etiam
nos in fide resurrectionis et ascensiōis
ꝛ spūssancti missionis ꝑ Joseph q̄ post
venditionē sublimatus ē in egipto.di-
stribuens triticū ꝑ totū egiptuꝫ.sic xp̄s
post venditionē sublimatus mūdo di-
stribuit triticū v̄bi dei ꝑ p̄dicatores su-
os ꝑ totū mūdū cui⁹ causa fuit resurre
ctio.ascensio.ꝛ spūssancti missio. Incu
tit etiā timorē ꝑ adam. ne nos ꝑ viciuꝫ
gule siue ꝑ inobedientiaꝫ eijciamur de
paradiso spūali.sicut ille de ꝑadiso ter-
restri. Et per cayn nos istruit vt caue
amus ab homicidio. Et ꝑ ciuitates pe
nitus destructas vt caueam⁹ a vicio so-
domoꝝ.ꝛ ab omni vicio per diluuiū.ꝛ
iterū a vicio gule ꝑ esau. q̄ propter esuꝫ
lenticule rufe reprobatus est. Preterea
quia in.lxx.recolimus miseriā nostraꝫ.
quā ꝓpter peccata parentū nr̄oꝝ incur
rimus.ideo libruꝫ Geneseos legimus
vbi agitur de expulsione primoꝝ parē
tum de ꝑadiso.ꝛ de alijs.de q̄ etiam cā-
tamus responsoriuꝫ. In sudore vultus
tui.ꝛ illud.Ecce adam ꝛc̄. Ad maioreꝫ
tamē miseriā designandum prius legi-
mus et cantamus de dignitate homis
scꝫ ꝙ est factus ad imaginē ꝛ similitudi-
nem dei ꝙ in paradiso etiā collocatus
est.ꝙ socia ei facta est.ꝛ ꝙ nec mori nec
aliquā penam pati posset.nisi ex culpa
sua ꝓueniret Officiū aūt misse ē.Cir
cūdederūt me ꝛc̄. vbi ꝯfitet eccia se esse
in pena ꝛ laboribus inflictis ꝓpter pec
catum.q̄ sunt fames.sitis.calor.frigus.
lassitudo.egritudo.ꝛ mors ipa per pra
uam cōsciam ꝛ amaritudo. fetor ꝛ tene
bre q̄les sunt dolores inferni. Sed ne
iste luctus generꝫ in nobis accidiā siue
tristiciā.q̄ mortē oꝑat. ponit i versu cō-
solationē. Diligaꝫ te dn̄e v̄tus mea ꝛc̄.
vt sic possit dicere. Fuerunt mihi lacri-
me mee panes ꝛc̄. Et aduerte quia hec
v̄ba.Circūdederūt me ꝛc̄. sunt etiā vox
eccie p̄mitiue plorantis in Abel ꝓtho-
martyre p̄centore. cui⁹ sanguis de ter-
ra clamauit ad dn̄m q̄ aperuit os suū ꝛ

suscepit eũ de manu Cayn fr̃is ei⁹. Vñ
statio ẽ ad sctm̃ laurentiũ. cui⁹ mors p̃-
ciosa nouo et inaudito genere passiõis
clamauit in celum. ꝛ audita ẽ in vniuer
sum mũdũ. Vñ ꝛ eccia romana p̄ cete-
ris ẽ autẽtica martyribus. Ne aũt eccia
desperet ꝓponit̃ ei in euangelio triplex
salubre remediũ. ꝛ in ep̃la triplex p̄mi-
um. Remediũ est. vt si vult ab illis ple
ne liberari in vinea aĩe sue laboret ab-
scindendo vicia ꝛ pctã. postea in stadio
vite p̃ñtis currat ꝑ pñie opa. deinde vi-
riliter in agone pugnet ꝯ oĩa diaboli tẽ
ptamenta. qd̃ si fecerit triplex remediũ
hẽbit. q₂ laboranti dabit̃ denarius, cur
renti brauiũ. ꝛ pugnãti corona. Veruʒ
quia nõ libenter hõ suscipit onus peni
tentie nisi videat premiũ ideo oñdit̃ p̄-
miũ in ep̃la. j. ad Coꝝ. ix. Nescitis quia
hi qui in stadio currũt. om̃es qdeʒ cur-
rũt ſ; vnus accipit brauium. Est eñ bra
uiũ p̄miũ currentiũ ꝑ qd̃ significat̃ bea
titudo eterna. q̃ est p̄miũ currentiũ i re-
gnũ eternũ. qd̃ oñditur vt libenti⁹ agãt
homines pñiam. ꝛ vt magis fleant pec
cata sua. vñ p̄s. Sup flumina babilõis
illic sedim⁹ ꝛc̃. Et sicut in cursu exterio
ri remouẽt̃ q̃ impediũt cursum. sicut di
cit ap̃ls se facẽ cũ dicit. castigo corpus
meũ. ꝛ i seruitem redigo ꝛc̃. q. d. leuigo
me. i. leuẽ facio ad h̄ vt possim currere.
sic facit eccia. macerat. n. carnẽ suam. vt
remotis oĩbus nociuis ad brauiuʒ vite
eterne melius currere possit. Et bñ rñ-
det ei rñsorium adiutor in oportunitati
bus in tribulatõe. Tribulatio. n. opor-
tuna ꝛ vtilis est hoĩ. qm̃ facit nos recor-
dari eternoꝝ gaudioꝝ. Nec seqtur all'a.
q₂ subticet ecclesia cantica leticie vt pre
missum ẽ. Post rñsoriũ seqtur tractus
a trahẽdo dictus. ꝛ suauis aurib⁹. s. De
ꝓfundis clamaui ꝛc̃. ad notandũ ꝙ in
gemitibus ꝛ suspirijs trahit eccia vitaʒ
suam de ꝓfundis peccati vel pene. Sʒ
ad cõsolationẽ interponũt̃ v̄ba miseri
cordie cũ dicit. Quia apud te ꝓpiciatio
ẽ. Sed q₂ nullo modo vult eccia ꝙ filij
sui cadãt in accidiã. ideo post tractũ se-
qtur euangeliũ de denario diurno. i. de
beatitudine eterna quã ostẽdit filijs su
is. vt hilariter faciãt pñiam. Simile est
regnũ celoꝝ homini p̃rifamilias q̃ exijt
primo mane ꝛc̃. Math. xx. c. Hõ est vi
nea dei ꝛ eccia quã q̃libet debʒ colere ꝑ
posse suo. in alijs ꝑ p̄dicationẽ. ꝛ in se ꝑ
bonã opationẽ. ꝛ si bñ coluerit habebit
vitã eternaʒ. q̃ dr̃ denarius. In denario
ẽ imago ꝛ supscriptio. ꝛ nos habebim⁹
imaginẽ dei ꝛ aptam supscriptioneʒ. q₂
erimus et dicemur dij et filij dei. vñ p̄s.
Ego dixi dij estis. ꝛ f. e. omnes. Sequit̃
offertoriũ. Bonũ ẽ cõfiteri dño ꝛc̃. in q̃
monemur laudare deũ in tribulatione
qd̃ ꝑ possumus facere viso denario diur
no. Ad quẽ videndũ petit eccia illũiari
dicens in postcõione. Illumina facieʒ
tuã ꝛc̃. Põt etiã ꝛ aliter dici s̃m Inno.
iij. i sermone hui⁹ diei. Legit̃. n. ꝙ occu
patio magna creata ẽ oĩbus hoĩbus et
iugũ graue sup filios Ade a die exitus
de ventre m̃ris eoꝝ vsq₃ in diẽ sepultu-
re in m̃rem oĩm. Siqdẽ m̃r oĩm hoĩm
terra ẽ. ꝛ eadeʒ oĩm est sepultura ꝓpter
qd̃ ille dicebat. Nudus egressus suʒ de
vtero m̃ris mee. ꝛ nudus reuertar illuc
In p̄missis aũt v̄bis circa statũ huma-
ne cõditionis tria considerãda sunt. vi-
delicet ingressus. ꝓgressus. ꝛ egressus.
De ꝓgressu p̄mittit̃ occupatio magna
cre. e. o. h. ꝛ iugũ ꝛc̃. De ingressu subiũ
git̃ a die exitus de vẽtre m̃ris eorũ. De
egressu cõcludit̃ vsq₃ in diẽ sepulture in
m. o. Sane in q̃libet statu graue iuguʒ
sup filios ade imponit̃. graue qdem in
ingressu. grauius in progressu. grauissi
mũ in egressu. Vñ merito ꝓpheta fle
bat dicẽs. Quare de vulua m̃ris egres-
sus sum vt videam laborem ꝛ dolorem
ꝛ consumerentur in ꝯfusione dies mei
Formatus ẽ. n. homo de terra cõcept⁹

in culpa natus ad penā. Uere itaq3 occupatio magna. creata est o. h. ꝛ iugum gra. s. f. a. Et beati q̄ occupātur i bonis. miseri q̄ in malis. beati quoq3 q̄ iugum xpi portāt. miseri q̄ iuguz diaboli. Hāc humane cōditiōis miseriā cōsiderās ecclesia gemit dicēs in introitu. Circūdederūt me ge. ꝛc. In q̄bus vbis ꝓpheta recolit lapsum humanū ne vo p̄ nimio dolore desperet ideo statim cōmēorat miam creatoꝝ i graduali. Adiutor ꝛc. Occupationē aūt honestaz et vtilē dn̄s indicit in euāgelio oparios cōducēs vt reddat illis mercedē. Inhonestaz vo ꝛ inutilem docet apl̄us in epistola euitare. Nescit̄ inq̄t q̄ hi qui in sta. cur. o. q. cur. ꝫ vnus accipit brauiū. sic currite vt cō. ꝛc. Et sequit̄. Ego aūt sic curro nō q̄ si in incertū ꝛc. In tractu vo. De ꝓfundis ꝛc. ꝓpha inter iugū ꝛ iugum distinguit. Dicēs em̄. Si iniq̄tates ꝛc. innuit iugū diaboli. de quo p ꝓpherā dr̄. Com pūtruit iugum a facie deci. vn̄ mox subdit. Quia apud te ꝓpiciatio est ꝛc. ecce iugū xpi suaue de quo veritas inq̄t. Iugum em̄ meū suaue ē. ꝛ onus meū leue

In summa aūt officiuz misse cōtinet afflictionē in introitu. ieiuniū in orone bellum in epistola. auxiliū in graduali in euāgelio in vineam inducimur. vbi cōpatimur ꝛ cōregnabimus.

De sexagesima.

Post septuagesimam sequit̄ sexagesima. Sic antē eccia celebrat septuagesimam in misterio. quia queadmodū filij israel p fletū exiuerūt ꝛ liberati sunt post septuaginta āños de seruitute babilonica. sic ꝛ ipa eccia de seruitute diaboli. cui oportet mō seruire liberata est saltem p penitentiā factā in septenario huius vite. Sic etiā i misterio celebrat sexagesimā licet. n. instituta fuerit in redemptionē q̄ntaꝝ feriarū. put dictuz ē sub. lxx. fuit tamen etiaz instituta ꝓpter significationē. quoniā significat tēpus viduitatis ecclesie ꝛ illius merorē propter absentiā spōsi qui pctōꝛibus abest per grām ꝛ viatoꝛibus per humanitatis p̄sentiā. Licet. n. xp̄s nobis sit p̄sens fm̄ diuinitatem iuxta illud. ꝛ ero vobiscum vsq3 ad cōsummatōnem seculi. tn̄ fm̄ quod ē homo. in celo est sedens ad dextrā patris. Nempe fructus sexagesimus viduis debet̄. In consolationē aūt illius absentie sponsi. qui ad celuz raptus est dantur ecclesie due ale. scilꝫ sex opeꝝ misericoꝛdie exercitatio. ꝛ decalogi impletio. Unde sexagesima sonat sexies decem. vt p sex. sex opera misericoꝛdie per decem decalogus intelligatur. Sexagesima em̄ ex senario ꝛ denario cōstat. vt sicut dn̄s post opera sex dieꝝ bn̄dixit diei septime. sic post perfectionem operū decalogi perueniemus ad beatitudinem eternam. ꝛ dicetur nobis. Uenite benedicti ꝛc. Et ideo in. lx. legit̄ euāgeliū. Cū turba plurima. luce viij. c. de semine vbi dei. vt homines seminēt opa misericoꝛdie ad bn̄dam illā bn̄dictionē. Et quia semē in pl̄ib⁹ susso cat̄. ideo clamat alta voce in introitu. Exurge quare obdoꝛmis dn̄e ꝛc. In tercia vo dn̄ica. s. q̄nq̄gesime ostdit p quez velit liberari. s. p deū. Vn̄ in introitu dicit. Esto mihi in deū ꝓtectoꝛē. ꝛ q2 dn̄s ꝓpe ē oibus inuocantibus eū. sequit̄ liberatio in sequēti dn̄ica. vn̄ dicit in itroitu. Inuocauit ꝛ ego exaudiā euz. Impossibile ē em̄ q̄n ille liberetur. q̄ aperit p cōfessionē peccata sua. q̄ sunt doloꝛes ducentes ad infernū. ꝛ dolet doloꝛe satisfactoꝛio. ꝛ petit a dn̄o liberari. Quia vo pctā hominez a deo sepant iō dubitando dicit. Exurge. Item dicit ter exurge in hodierno introitu propter triplices filios. Primo enim clamat pro filijs qui tēptant̄ p aduersa. ꝫ nō succūbunt vt paulus propter quos dicit pro

exurge q̄re obdormis.i. obdormire vi-
deris. nō exaudiendo vel liberādo. et h̄
facit dn̄s vt probētur ⁊ examinēt̄ i igne
tribulatōis. puriores.n. exierūt tres pu
eri de fornace regis babilonis q̄ȝ intra-
nerunt. Vn̄ nō dormit sicut hr̄ Hiere.
j. Vigilantē virgā ego video. Et dic̄ do
min⁹ statim. Bn̄ vides q: vigilabo ego
sup gre.m. ⁊ sup filios me. ps̄. Ecce nō
dormitatabit neq̄ȝ dor. q̄ cu. isrl̄. Et q̄ȝtū
ad istos dicit postea obliuisceris tribu-
lationis nr̄e. q: singula singulis debēt
reddi. Scdi filij sunt q̄ in pugna cadūt
⁊ ꝓpter istos dicit eccia. Exurge ne re-
pellas in finē q̄re faciē tuā auertis. q.d.
on̄de faciē tuā ⁊ reuertent̄ ad te. Tercij
filij sunt q̄ ꝑ blanda tēptant̄ nec succū-
būt. ħ q: aduersa nō tolerāt ꝑiculū ē ne
ꝓspera eos frangāt. ⁊ ꝓpter h̄ dicūt. Ex
urge dn̄e adiuua nos. Propt̄ oēs seq̄t̄.
Et libera nos. De h̄ etiā in dn̄ica seq̄nti
dicet̄. Epl̄a vo. Libenter suffertis.ij.
ad Cor.xj.c. hortat̄ nos vt q̄ram⁹ dn̄m
⁊ despiciam⁹ ⁊ sustineam⁹ lesores ⁊ tā-
q̄ȝ h̄ cognoscētes dicim⁹ rn̄soriū. Sciāt
gentes qm̄ ⁊c̄. Tractus ostēdit terrā cō
motā ꝯscia peccatoꝝ. In euangelio er-
go semē iacim⁹. qm̄ in.lxx. in vineā idu
cti sum⁹. Est aūt euāgeliū. Exijt q̄ semi
nat ⁊c̄. ⁊ hic fuit.b. paulus. q̄ seminauit
semē.i. vbū dei. Et ꝓpter h̄ fit hodie sta
tio apud sanctū paulū. Et inde est q̄ꝰ in
fine collecte huius diei dr̄. Doctoris gē
tiū ⁊c̄. Sepe.n. ſm stationes officia or-
dinātur. vt hodie. Quia.n. statio est ad
sanctū paulū. ideo de eo fit mentio i col
lecta. Et eodē mō in q̄nta feria ante le-
tare hierusalē. ⁊ in sabbato ibi seq̄nti. vt
ibi dicet̄. Protēdit̄ aūt.lx. vsq̄ȝ ad q̄r-
tam feriā post pasca in q̄ cātatur. Veni
te bn̄dicti filij p̄ris mei q: illi q̄ in opib⁹
misericordie se exercēt audiēt illō. Ve-
nite benedicti ⁊c̄. vt ipe testat̄. ⁊ tūc spō-
se ianua aperietur. ⁊ spōsi amplexu fru
etur. Vnde in epl̄a ammonetur vt ad
instar pauli tribulatōꝫ de absentia spō-
si ꝑpatienter expectet. in euangelio vt se-
minationi bonoꝝ operū sp̄ insistat. et q̄
quasi desperans clamauerat. Circūde-
derūt me ⁊c̄. nūc ad se rediens petit in
officio i tribulationibus adiuuari. ⁊ ab
ip̄is eripi dicens. Exurge ⁊c̄.

De quinquagesima.

Sequitur de quī quagesima. In primis aūt no-
tadū q̄ꝰ multiplex ē quiquage-
sima.s. dieꝝ annoꝝ psalmoꝝ ꝑsonarū ⁊
denarioꝝ. Quinq̄gesima. dierū triplex
ē. Vna a dn̄ica ista vsq̄ȝ ad diem pasce.
Alia a pasca vsq̄ȝ ad penthe. de q̄ dr̄ in
cōcilio aurelian̄. vt an̄ pasce solennitatē
nō quinq̄gesima. supplendū est. q: illa
seruat̄ post pasca ꝫ quadragesima tene
atur. Tercia ab octaua pasce.i.a sabba
to in albis vsq̄ȝ ad sabbatū post penth.
Prima ē pn̄ie afflictōnis ⁊ abstinētie.
tūc.n. hoies abstinēt a carnibus ⁊ conti
nent a luxarijs. Scda ē leticie ⁊ exulta
tionis. Tercia figure siue gl̄ie. ⁊ gl̄ifica-
tionis. Figurat.n. octauam etatem vbi
vtraq̄ȝ stola.s. anime ⁊ corpis iduemur.
⁊ inde ē q̄ꝰ duo all̄a in illa quinquagesi
ma cantam⁹. Quinquagesima quo-
qȝ psalmoꝝ triplex ē. ⁊ tres status xp̄ia
ne religionis significat. prim⁹ est pn̄ie.
secūdus iusticie. terci⁹ laudis vite eter-
ne. ideoqȝ p̄ma termi natur in psalmo.
Miserere mei deus. Secūda i psalmo
Misericordiā ⁊ iudiciū. Tercia i Ois
spūs laudet dn̄m. quod est in fine psal-
mi. Laudate dn̄m de celis. He tres q̄n
quagesime significāt dies diluuij. Tot
em̄ diebus fuit aqua sup faciē terre. scȝ
centum quinquaginta. Ideo ergo tres
quinquagesimas psalmorum cantam⁹
vt deus a tali diluuio ⁊ ab omni pericu
lo nos defendat. In quinquagesimā
annorum vo erat annus iubileus q̄ q̄n
q̄gesimus erat. tanta em̄ erat septenarij

annus Jubileus erat
quinquagesimus

celebritas. q septima dies celebrat. scz. sabbatū. ꝛ septima septimana vt penth. ꝛ septim⁹ mēsis vt septēber ꝛ septenari⁹ ann⁹ vt iubile⁹. in q oēs s̄ui liberabāt. Si vō aliqs esset q nollet liberari. s; remanere in seruitute dn̄i sui. ducebat ad postes tabernaculi vel templi. ꝛ pforabatur eius auris cū subula. qd̓ erat signuz s̄uitij. nec deinceps manu mittebatur etiā si vellet. Itē oia q tellus ex granis ex eo anno pcreabat oibus erāt cōmunia. nō em̄ colebat illo anno. Oia etiā debita illo anno remittebāt. ꝛ possessiones alienate restituebant. put sb penthe. dicet. Vn̄ iubile⁹ remittēs vel initiās interp̄tat. Per quā recte pn̄ia figurat. per quā vera libertas tribuit ꝛ a diaboli s̄uitute liberamur p eā etiā peccatoꝝ debita remittūt ꝛ hereditas et̄na atq; celestes māsiones restituunt.

Quiqgesima ergo pnie tp̄s et remissionis significat Inde est q hoc tpe psalm⁹. Miserere mei de⁹. q est quinqgesim⁹. ꝛ ē psalm⁹ pnie ꝛ remissiōis frequētat ꝛ legit ꝛ cantat de diluuio. Naz sicut p diluuiū mūd⁹ purgat⁹ est a malis hoibus. ita p pniam purgat microcosm⁹. i. minoꝛ mūdus. s. hō a vicijs et criminib⁹. Rursus quinqginta dies i pnia ducim⁹. vt in quinqginta sequētibus dieb⁹. s. a pasca vsq; ad penthe. qs in leticia sum⁹ acturi nō excedam⁹ qn in die penthe. spūssancti grām suscipe mereamur. Finit em̄ quinqgesima in die pasce q2 pnia ad nouitatē vite resurgere facit. De quinqgesima psonarū s̄mo habet in Gen̄. Abraā qsiuit a domino si. lxx. boni essent in pplo nunqd pceret eis. imo dixit dn̄s postea de sexaginta ꝛ quinqginta. ꝛ sic vsq; ad decez. De quinqgesima denarioꝝ habet s̄mo in euāgelio. vbi agit de duob⁹ debitorib⁹. quoꝝ vn⁹ tenebat centū denarios ꝛ alt⁹ quinqginta. s; de ea nil ad presens. Dicit aūt qnquagesima q̄si qnquies decē. significās tp̄s remissiōis vt dictū est. Quinqgenari⁹ em̄ numerus cōsistit ex quinario ꝛ denario in se multiplicatis. Nā q opa quinq; sensuū corporis p decē legis mādata moderatus fuerit. secure dicere poterit. qd̓ in vltio die qnquagesime. s. in pasca cantatur. s. Resurrexi ꝛ adhuc tecū sum ꝛc. Et nota q thelesphoꝛ⁹ ꝛ gregoꝛi⁹ pape statuerūt vt clerici incipiant a quinqgesima ieiunare. Instituta ē quinqgesima primo pter suppletionē. vt videlicet supplerent dies dn̄ici q de ieiunio qdragesime subtrahunt. ꝛ sic. xl. dieb⁹ ieiunaretur. put sub septuagesima est dictuz. Secūdo pter significationē q2 significat tp̄s remissionis vt p̄missum est. Tercio pter rep̄sentationē q2 nō solū tempus remissiōis significat verū etiā statum beatitudinis rep̄sentat. Nā in quiquagesimo anno s̄ui efficiebāt liberi vt p̄missum est. et quinqgesimo die a die agni immolati lex data est. ꝛ in quinqgesimo die a pasca dat⁹ est spūssanctus ꝛ ideo hic numer⁹ statū beatitudinis rep̄sentat. vbi erit adeptio libertatis ꝛ cognitio veritatis ꝛ pfectio caritatis Matutinale hui⁹ diei officiū est de diluuio vt ecclesia incutiat timoꝛē filijs suis ne peccēt p luxuriā. sicut in misse postcommunione. ne peccēt p gulā Et q2 h̄ duo vicia maxie dn̄ant in illo tpe ideo agit de diluuio p qd̓ pnia designat. vt p̄missum est. Sed ne timoꝛ nimis desperare faciat. dicit responsoriū. Ponā arcuz meū in nubib⁹ celi in signū federis. qd̓ exponit allegoꝛice de xp̄o vel de qlibet sctō suū s̄m modū. Arc⁹ em̄ ille quāto magis ad celū eleuat. tanto magis ad terrā depꝛimat. ita sanctus homo q̄to magis eleuatus est ad celestia tāto magis se humiliat. iuxta illud. Quāto maioꝛ est humilia te in omnibus Item arcus iste est signuz federis. similit ꝛ xp̄s Vnde in psalmo. Respice in faciem

christi tui. Et sancti etiã sunt federis si-
gnum. qꝛ possunt iram dei tenere. sicut
fecit moyses. Item arcus ipse porten-
tum est. ita ꝛ sancti. qꝛ si dñs ira suos af
fligi ꝑmittit. qđ erit de malis. Unde le
gitur in ecclesiastico Uidit arcũ. i. sctm̃
et benedixit q̃ fecit illũ. Notandũ au
tem est ꝙ ꝑmo cantant̃ quedã respon
soria de diluuio. secũdo quedaz de obe-
dientia abrae. postremo de ceco illumi
nato ad notandũ ꝙ qui ꝑ pniam pctã
sua diluerit. ꝛ mandatis dñicis vt abra-
am obedierit a dño plene illumiari me
rebitur. Porro in officio misse ecclia
rogat deũ ꝛ inuocat ꝓ filijs suis afflict̃
dicẽs in introitu. Esto mihi in deũ pro
tectorez. Postea vero ꝓ lapsis. ꝛ dicit.
Et in domũ refugij ꝛc̃. ꝛ causam subdit
scz ꝑ fidem cũ dicit. Quoniã firmamẽ-
tum meũ. Tercio ꝓ temptatis in pro-
speritate existentib⁹. cũ dicit. Et ꝓpter
nomen tuum dux mihi eris ꝛ enutries
me. De hoc etiã in precedenti dñica di-
ctum est. Sequit̃ versus de spe. q. d. qꝛ
merito spei dabis mihi hoc. In te dñe
speraui. Oratio ꝓ afflictis ẽ. s. Preces
nostras quesum⁹ exaudi dñe ꝛc̃. Epl̃a
est de caritate. ꝑma ad Coꝝ. xiij. ca. Si
liguis hominũ loquar. q. d. omnes vir-
tutes eo modo q̃ haberi pñt sine carita
te nihil valẽt ad vitã eternam. Et ponit
ibi. xv. gradus ex quib⁹ ꝑuenit̃ ad tem
plum celeste. Prim⁹ grad⁹ est. caritas
patiens est. Scđs benigna est. Terciuſ
nõ emulatur ꝛc̃. Deinde sequitur com
mendatio caritat̃. Caritas nunq̃ exci-
dit. Quoniã aũt nõ potest homo habe
re caritatẽ nisi fiant mirabilia. maius ẽ
de impio facere pium q̃ creare celuz et
terram. ideo sequit̃ responsoriũ. Tu es
de⁹ q̃ facis mirabilia. Uersus est. Libe
rasti in brachio tuo. i. xp̃o per fidẽ xp̃i
Et sequit̃ tractus. Jubilate. Cuius ver
ba vident̃ esse cõtra illud qđ ꝑ tractum
significat̃. scz. dolores ꝑ quos ecclia tra
hit vitã miserã Sed dic ꝙ iubilatio seu
exultatio nõ est cõtraria tractui quoni-
am homo beat⁹ i ipis miserijs exultat
et etiã qñ hõ liberatus ẽ i ipis miserijs
gaudet Uñ in actib⁹ aplo᷑. Ibant apl̃
gaudẽtes ꝛc̃. Et illđ salomonis Cor qđ
nouit amaritudinem aie sue. in gaudio
eius nõ miscebit̃ extraneus. i. dyabolus
hoc est sup omne gaudiũ. Euãgeliũ est
de fide passionis ꝛ resurrectionis. Ecce
ascendim⁹ hierosolimã ꝛc̃. Luce. xviij.
ca. Et qꝛ per fidẽ ceci illuminant̃. ideo
statim sequit̃ ceci illuminatio. qui valđ
sapienter petijt dicẽs. Dñe vt videã. qꝛ
visio erit tota merces. Offertoriũ simi-
liter est de fide. Benedict⁹ es dñe ꝛc̃. Et
aduerte. qꝛ in euãgelio cecus petitionẽ
geminat dicẽs bis. Fili dauid miserere
mei. ꝛ in offertorio similiter ecclia grati
as de illuminatõne vtriusq̃ populi du
plicat dicens bis. Benedictus es dñe.
Et in alijs etiã verbis magis ac magis
dupliciter illumiari postulat dicẽs etiã
bis. Doce me iustificatiões tuas. Uel
bis dicit iustificatiões tuas ꝓpter viam
testimonio᷑ ꝛ veritatẽ mandato᷑. P⁹
cõmunio. s. mãducauerũt ꝛ saturati sũt
nimis. est de timore. vt ad memoriã re-
ducam⁹ qđ dicit̃ de iudeis Adhuc esce
eo᷑ erãt in ore ipso᷑. ꝛ ira ascendit sup
eos qꝛ eñ comederãt vsq̃ ad nauseam
statim deũ ad iracũdiã cõcitauerũt. vt
videlicz incutiat̃ nobis timor. ne ꝑ gu-
lam offendam⁹ deũ sicut iudei. Hoc ãt
facit ecclia. qꝛ tũc solẽt hoies magis in
tendere gule ꝓpter carnisp̃uiũ qđ imi
net. de quib⁹ dicit grego. ꝙ relinquẽdi
sunt suo ingenio cũ venia. ꝛ ideo bñ cõ
petit huic diei. Potest etiã ꝛ alter di-
ci ꝙ tria sunt necessaria q̃ ꝓponunt̃ nob
in epl̃a ꝛ in euãgelio. ad hoc vt opa pe-
nitentie q̃ ꝑ quinq̃gesimã figurant̃ sint
ꝑfecta. s. caritas q̃ proponit̃ in epl̃a. me
moria domice passionis ꝛ fides q̃ intel
ligitur ꝑ ceci illuminationẽ. ꝛ hec ꝓpo-

nunc in euãgelio. Vera fides sine q̄ nemo deo placere potest. opera facit acceptabilia. memoria passiōis reddit facilia. caritas facit esse cõtinua. Et sicut ecclesia primo desperãs clamauerat circũdederunt me etc. et post ad se rediens adiuuare petebat: ita hic iam concepta fiducia et spe venie propter penitentiã q̄ꝫ dominũ tenendo orat et dicit. Esto mihi etc. Ubi petit quattuor. s. protectionem illis q̄ sunt in aduersis. firmamentũ illis q̄ sunt in gratia. refugium illis q̄ sunt in culpa. et ducatũ illis qui sunt in prosperis. Epistola vero nos ponit in expeditiõe armis muniri docens. Tractus triũphatori militie. nos docet seruire ei q̄ dez qui nos fecit. nõ ei cui nos vẽdidimus. Et nõ euãgeliorum consequẽtiã rationabiliter ordinatam. nã in. lxx. vineã colimus in. lx. agrũ seminamus sine semẽ spargimus. in quinquagesima fructũ lucis in ceco illuminato colligimus.

De feria quarta in capite ieiuniorum

Post quinquagesimam sequitur quadragesima. q̄ est numerus specialis penitentie. in qua ieiunat ecclesia et penitet de peccatis suis. Per penitentiã enim que in quadragesima perficitur peruenitur ad quinquagesimã. i. ad annũ iubileũ. hoc est ad remissionẽ peccatorũ vt premissum est. Incipit autem quadragesima a dñica sequẽti in qua cantatur Inuocauit me. Sed in hac feria quarta ieiuniũ inchoatur. vt iã dicetur. Beatus petrus primo istituit ieiuniũ q̄dragesime ante pasca. Nec vacat a misterio. quod q̄draginta sex diebus a capite ieiunij vsq ad pasca in abstinentia sumus. Nã post babylonicã captiuitatẽ q̄draginta sex annis edificatũ fuit templũ dñi. Unde et nos post captiuitatẽ babylonis. i. cõfusionis viciorum quadraginta sex diebus. per abstinentiã et bona opa nosipsos tẽplum deo edificamus. Quare autem quadraginta diebus ieiunetur et quare dicitur quadragesima. sub dominica sequenti dicetur. Sane ieiuniũ quadragesime cõmendatur ab institutore et a tribus tempibus et a psonis que in illis ieiunauerunt. Rursus ieiunia ideo sũt instituta. quoniam in lege preceptum erat decimas deo et primicias de omnibus bonis reddi. Unde et nos idipsum facere debemus. et etiã de nobisipsis. s. de corpore et de mente et de tempore. De his et alijs ieiunijs dictũ est sub quarta feria tercie hebdomade aduentus. Si quidẽ de nobis decimas et primicias deo offerimus. q̄ bonũ operamur. In quadragesima soluitur decima dierũ. quoniam secundum greg. a prima dñica q̄dragesime vsq in pasca sex hebdomade cõputantur quorum dies sunt. xlij. Ex quibus dum sex dies dñici subtrahuntur de ieiunio remanẽt tantũ. xxxvj. dies abstinẽtie. q̄ sunt quasi decima anni. Ut ergo numerus. xl. dierum quibus xpus ieiunauit impleatur recipiuntur ex institutiõe grego. pape quattuor dies pcedẽtis hebdomade videlicet quarta quinta sexta ferie et sabbatum. Et secundum hoc dicitur q̄dragesima quasi quattuor cũ decima quoniã triginta sex diebus q̄ sunt decima addunt quattuor vt premissum est. quorum primus est sctificationis et mũdationis. quia tũc tam aiam quam corpus mũdamus cineres capitibus aspergẽtes. Reliqui tres sunt de primitijs dierum q̄ soluuntur in quattuor tpibus anni. Sed cũ triginta sex dies pdicti sint decima trecentorum sexaginta dierũ tantũ. et annus constat ex trecentis sexaginta quinque diebus et sex horis. patet quod cũ ieiunamus trigintasex dies rõne decime tpis remanẽt quinque dies in decimate et sex hore. Sed de illis ieiunamus quattuor dies pcedẽtis hebdomade vt sacer nũerus cõpleatur vt pmissum est. Sed secundum hoc adhuc remanẽt triginta hore indecimate vicz vnus dies q̄ cõtinet viginti quattuor horas et sex hore. Sed pôt dici quod pro decima illius tpis in sabbato scto tardius cenamus vel forte propter

Beatus petrus primo instituit ieiunium quadragesime

hoc die illa tardius.s. de nocte missa ce-
lebratur. vt dictū est in ꝓhemio q̄rte partis.
Nos vero ꝓuinciales ieiuniū q̄dra-
gesime in ꝑcedēti scd̄a feria inchoamus
et sic duos dies plus ceteris nationibus
ieiunamus. et hoc nō solū ꝓpter quandā
honestatē. vt videlicet sic biduo purifi-
cati in q̄rta feria sacꝝ ieiuniū inchoemus
verū etiā ꝓ eo q̄ quadragesima in ma-
gno die iouis cene terminatur. put sub tit.
septuagesime dictum est. Vltimos er-
go duos dies nō rōne q̄dragesime. sed ꝓ
pter causam ibi dictā. et ꝓpter eoꝝ scitā
tem ieiunamus. Clerici etiā in q̄nquage-
sima ieiuniū ichoare tenentur put ibi di-
ctū est. Quidā aūt dixerūt q̄ p̄missi q̄t-
tuor dies addunt alia de cā. vicȝ tres ꝓ
tribus diebus q̄ttuor tpm. q̄ in quadrage
sima ꝯtingūt. q̄rtus ꝓ vigilia pasce quā ie
iunare debemus. sed p̄missa rō verior est
Sed cū in q̄dragesima imitemur ie
iuniū xp̄i vt p̄missum ē et ip̄e statim p⁹
babtismū.s. post epyphaniam suū ieiuniū in
choauerit. querit quare hoc tpe ieiuni-
um inchoam⁹ et illud cum pasca ꝯtinu
amus. et non eo tpe quo ipse ieiunauit.
cū ipsi⁹ actio nr̄a debeat esse instructio
Ad quod quadruplex est ratio. Prima
quia in quadragesima representamus
pplm isrl qui fuit q̄draginta annis i de-
serto et statim post celebrauit pasca. Se
cunda q̄r hoies tpe verno naturalit ad
libidinē cōmouentur ad quā restringen-
dā institutū ē hoc tpe ieiunari. Tertia:
q̄r xp̄i passioni resurrectio continuatur
igit rōnabile fuit vt afflictio nr̄a ꝯtinua
esset passioni saluatoris. Cum em̄ ip̄e ꝓ
nobis passus sit et nos ei cōpati debem⁹
vt ita tandē ꝯregnem⁹. et post passionē
statim resurrectio subsequatur. iuxta illd
apl̄i. Si cōpatimur et ꝯregnabim⁹. Nā
et egrotus magis affligit cum approxi-
mat sanitati. Quarta q̄r sicut filij israel
p̄usq̄ȝ agnū comederēt se affligebant et
lacctucas agrestes.i. amaras comede-
bāt. ita et nos p p̄nīe amaritudinē debe-
mus p̄us affligi. vt stati post digne pos
sim⁹ comedere agnū vite. sic corp⁹ xp̄i. vt
sic mistice capiā⁹ pascalia sacra. Por
ro in missis q̄dragesimalib⁹ frequētatur.
humiliate capita vr̄a deo. eo q̄ illo tēpe
diabolus magis impugnat nos. vn̄ de-
um hūilit orare. et nos sibi hūiliare de-
bemus. et vt nos sub oipotentis dei ma
nu humiliem⁹. Dicit etiā flectamus ge
nua. de quo dictū est sub q̄rta pte sub ti
tulo de salutatōe. Et est sciēdū q̄ flecta-
mus genua. et humilitate capita sese co
mitantur. et neutrū dr in dn̄ica die. Nā vt
ait greg. Qui i dn̄ica die genua n̄ flectit
deū surrexisse negat. Propter multas q̄
dē causas orādo nos ad terrā ꝓsterni-
mus put dictū est in quinta pte sub pri
ma. Dicit etiā oīo sup pplm post hūili-
ate capita etc. ꝓpter tpis sanctitatē. et ad
notādū q̄ in hac vita ꝓ nobis est orādū
vt in futuro audire mereāur a dn̄o. Ve
nite bn̄dicti p̄ris mei etc. Que q̄dē ora-
tio est vicaria scte cōmunionis. Olim
em̄ oēs cōmunicabāt et cōmunicaturos
dyacon⁹ ad flectendū genua inuitabat.
Nunc vero q̄r multi suscipiūt corp⁹ dn̄i
idigne. ꝓ cōmunione vtimur oratione
dyacono sicut p̄us suo fungēte officio.
et dicēte. hūilitate capita verā deo. q̄r q̄-
cūq̄ȝ humiliauerit se exaltabit et q̄sq̄s h
bonis actib⁹ bn̄dicet eterne bn̄dictioni
postmodū ascribetur. In hac ergo orōne
sacerdos milites xp̄i pugne cōmendat
ad dimicandū ꝯtra hostē antiquū. et insi-
dias inimicoꝝ. et ideo p̄munit eos p mi
nistrū armis hūilitatis dicēs. hu. ca. ve.
d. et sic tandē capitib⁹ hūiliatis q̄si con-
firmās eos infudit sup eos ꝓtectōē sue
bn̄dictōis. et hoc magis i septuagesima
q̄m aduersarius noster tūc solicit⁹ circu
it querēs quē deuoret. Scd̄o in prima
collecta genua flectim⁹ in postulationē
iusticie. que est necessaria in p̄senti vita.
In vltima vero reuerenter inclinamus

in gratiarsiactionē ꝑ denario vite futu
re. Tercio in orima collecta flectimus
genua ꝑ pugna presentis vite afflictio
nem laboris ⁊ cōtinētie ostedētes. In
vltima vo q̄ est ꝑ grāꝝactiōe. caput hu
miliamꝰ. p qđ mētis humilitas desig
natur. qꝛ in eterna vita o is laboꝛ exclu
detur. ꝫ hūilitas semꝑ stabit De hoc di
cetur sub sabbato p̄me hebdomade q̄dra
gesime. Itē in fine misse dicitur. Bn̄di
camus dn̄o. de q̄ dictū est in q̄rta parte
subti. de orone nouissima. Hoc etiā tpe
cortine in eccl'ia suspēdunt. de q̄ dictuꝫ
est in p̄ma pte sub ti. de picturis. Por
ro eccl'ia his diebꝰ in magno certamie
cōstituta in q̄dragesima frequētat psal
mum. Qui gabitat. qꝛ psalmꝰ ille infor
mat in certamine positos spem suāꝫ in
dn̄o ponere. ⁊ om̄e adiutoriū ab eo de
poscere. de quo sub dn̄ica sequēti dicitur.
Hoc tpe dyaconus casulā suꝑ humerū
portat. de q̄ dictuꝫ est in scđa pte sub ti.
de dycono. Ab hac quoq̄ q̄rta feria vs
q̄ ad dn̄icam palmaꝝ dicitur om̄i die pre
fatio de ieiunio. etiam in dn̄icis diebus
apud quosdā. In illa vo dn̄ica. ⁊ sequē
tibus diebꝰ dicitur p̄facio de passiōe. Sꝫ
videtur esse incōgruū. q in dn̄icis diebus
cantetur p̄fatio de ieiunio. cū in illis non
ieiunetur. Et ideo q̄dā dicūt in illis q̄tidi
anam p̄fationē. Sꝫ licet nō ieiunetur nu
mero. ieiunatur tn̄ q̄litate. i. in cibo q̄dra
gesimali sicut in aliꝭ diebꝰ In quibus
dam tn̄ eccl'iꝭ incipiūt dicere p̄fationē
de passione in dn̄ica de passione. Et in
q̄busdā etiā dicūt p̄fationē đ ieiunio vs
q̄ ad quartā feriā an̄ pasca. Verꝰ licꝫ vt
ꝑmissuꝫ est q̄dragesimali ieiunio quod
incipit in dn̄ica q̄dragesime. suꝑadditi
sint quattuor dies. solēnitates tn̄ officij
quadragesimalis tpis incipiūt in eadē
dn̄ica sicut priꝰ ⁊ nō ante. nec in h̄ imu
tatio facta fuit. quanq̄ potiꝰ ex incuria
q̄ ex certa scia hoc cōtigisse credatur. Nā
ideꝫ deberet esse caput ieiunij ⁊ officij.

Et s'm hoc videtur q in dictis quattuor di
ebus deberēt imediate post missam di
ci vespere. Circa qđ notandū est q in
quadragesimale tp̄s est luctus ⁊ peni
tentie tp̄s penitētes aūt dum cōuertū
tur ad xp̄m a tenebris ad lucē transeūt
Vespertinū vo tp̄s ꝓpter defectū ⁊ ob
scuritatē imꝑfectionē designat. qꝛ ergo
penitētes nō iꝑfectioni ⁊ defectui ꝫ po
cius ꝑfectioni ⁊ luci veritatis insistūt.
idcirco ꝯueniēter quantū ad vesꝑas di
ctuꝫ tp̄s lucis ex institutione gabilon̄.
concilij preuenitur. vt sic statim post mis
sam dicantur q̄ alias circa noctis tp̄s con
sueuerant dici. Hoc tn̄ quattuor predi
ctis diebus p̄cedētibus nō seruatur. q̄ die
bus quadragesimalibus suꝑadditi ex
alia causa fuerūt. Vel potest dici. q qꝛ
quadragesimali tpe ꝓpter dispositionē
ad pascalem solēnitatē ⁊ correctionem
delictoꝝ p̄teritoꝝ sanctioribꝰ operibus
insistendum est. ideo ꝓuisum est vt eo
tempore quo seruamꝰ illa ieiunia plu
res orationuꝫ supplicationes ieiuni a
gamus. ꝓpter hoc non solum alias ho
ras verūeti ā vesꝑas ante cibū dicimus
Predictis tn̄ quatuor diebus hoc non
seruatur ad representandū p̄mariā dispo
sitionē penitentiū qui in suis p̄mordijs
nō possunt tot sanctitatis obseruantijs
insudare. Hoc tempore dicitur ad ho
ras capitulū. Cōuertimini ioel. ij. c. Et
illud. Inter vestibulū. qđ est ibideꝫ. Et
illud. Clama ne cesses. ysa. lviij. Et illđ
Derelinquat impius. ysa. lv. c. Et illud
Frāge esurienti. ysa. lviij. c. Sane h̄ q̄r
ta feria quattuor priuilegijs insignitur.
Primū est qꝛ tali die incipimꝰ ieiuna
re. qđ fit q̄druplici rōne Primo pro eo
q xp̄s legitur quarta feria suū ieiuniū in
choasse. Nđ inde videtur qꝛ natꝰ est die
dn̄ica. ⁊ si q̄s diligēter cōputet ān̄os ex
tūc vsq̄ ad triginta s'm rationes cōpo
ti inueniet eū in tercia feria fuisse bapti
satū, ⁊ sequēti die intrans in desertum

inchoauit ieiunium. Scdo ideo in q̄rta feria ieiuniū inchoam⁹. qꝛ in quarta etate salomon templū edificauit. ⁊ nos quasi fundamētū illius tēpli qd ex nobis extruit iacimus ieiunādo. vt in pasca templū dñi esse possim⁹ Vñ apl'us Templū dei sanctū est. quod estis vos Tercio ideo in quarta feria ieiuniū incipit cū eī eccl'ia in dieb⁹ dñicis q̄dragesime nō ieiunet ꝓpter gaudiū qd habet de resurrectione dñi q̄ in illo die facta est. in qua resurrectiōe legit dñs bis comedisse. semel cū discipulis euntib⁹ in emaus. ⁊ iterū qñ intrauit clausis ianuis ad discipulos. ⁊ attulerūt ei partē piscis assi ⁊ fauū mellis. ideo incipit ieiunare ab hac quarta feria antecedente dñicam illā. q̄ ꝓpter hoc vocat caput ieiunij. De hoc etiā iā ꝑmissuz est. Quarto qꝛ sicut iā dicet hoc tp̄e ad bellū ꝓcedimus. ideo quattuoꝛ dieb⁹ huius hebdomade ieiunam⁹. vt quattuoꝛ armati ꝟtutibus. s. iusticia. foꝛtitudine. prudētia. ⁊ tꝑantia. quattuoꝛ mala q̄ ꝑ ꝑmuz parentē incurrim⁹ deploꝛemus. s. q3 de paradiso electi sum⁹. q3 in hac valle miserie cibis ad modū iumentoꝝ indigemus. q3 in infernū descēdere timemus q3 in patria cū dño nō gaudem⁹. Quinto vt defleam⁹ quattuoꝛ mala q̄ fecim⁹ scz pctm̄ cogitatiōis opis. cōsuetudinis et locutionis. Scdm̄ ꝓuilegiū est. qꝛ illa die audiunt cōfessiones publice penitentiū ⁊ eis pn̄ie imponūt. Terciū qꝛ tūc cineres capitib⁹ aspgunt. vt iam dicet. Quartuz. qꝛ die ista fit ꝓcessio qualē ꝑ totū annū fieri nō cōtingit. penitētes nāq3 tūc ab eccl'ia cū ꝓcessione et cruce eijciunt ⁊ in die cene in eadē recipiunt sicut sub illa die dicet. Processionē quidē facim⁹. qꝛ tūc ad bellū contra hostes incidem⁹ q̄ quasi in expeditione a septugesima vsq3 tunc fuimus. Procedētes ergo contra hostes armis nostris armamur. q̄ sunt hūiliatio. oꝛatio. afflictio. ⁊ elemosinarum largitio. Humiliatio sicut iaz dicit est in cinere. Oꝛatio qꝛ tūc dicim⁹ parce dñe ⁊c. Afflictio de qua in euāgelio. Cū ieiunatis nolite ⁊c. Elemosinaꝝ largitio q̄ maxime hoc tp̄e frequētanda est. Vnde Abscōde elemosinaz in sinu paupis. Talibus itaq3 armis armati ad bella ꝓcedimus. Vñ coll'. hui⁹ diei ē. Cōcede nob omps deus p̄sidia militie xp̄ane sanctis inchoare ieiunijs. Ceteꝝ hac die officiū vsq3 ad nonā differim⁹. nō tantū qꝛ dñs hoꝛa nona expirauit. ẜ etiā ꝓpt nostrā castrimargiā. adeo nanq3 ventri dediti sum⁹ q3 audita missa statī ad cibum currerem⁹. ⁊ de hoꝛis parū aut nihil curarem⁹. Vñ in cōcilio gabiolon. dicit q3 ad missaz currendū est. ⁊ audit missarū solēnijs. ⁊ vesptinis officijs ac largitis elemosinis ad cibū accedēduz est. Hac etiā die bñdicit cinis. ⁊ in signum hūilitatis capitib⁹ aspergit sb̄ hīs vbis. Cinis es ⁊ in cinerez reuerteris. Qd dictū fuit ade. Geñ. iij. Et iob penitentiā in fauilla ⁊ cinere egit ꝑut legitur iob vltimo ca. Et dñs ait. In domo pulueris puluere vos aspgite mich. j. c. Item legit iudith. iiij. c. Quot filij isrl' humiliauerūt anias suas in ieiunijs et erat cinis sup capita eoꝝ. Et abraā inq̄t Loquar ad dñm meū cū sim puluis et cinis. Geñ. xviij. c. Et mardoche⁹ indutus est sacco. spargēs cinerē capiti suo. Hester. iiij. c. Et filie syon cōsperserunt cinere capita sua. Treñ. iij. c. Et hinc ē q3 sicut ex libro pōtificali habet penitētes ⁊ moꝛituri in signū penitētie ⁊ hūilitatis ⁊ q3 terra ⁊ puluis sunt se in cinere vel solo ꝓsternūt. ⁊ ciliciū induunt. Qd ex veteri testamēto tractū est. legit eñ ysa. lviij. c. q3 penitētes sacco ⁊ cinere sternunt. Itē hiere. xxv. c. Aspgimini cinere qꝛ cōpleti sunt dies vr̄i. Itē ione. iij. c. Rex niniue indutus est sacco ⁊ sedit in cinere. Itē. Treñ. iij. c. Virgines

Domino ait Michee I
In domo pulueris puluere
vos aspergite

hierusalē accincte sunt ciliciȷ̄s. Item in
ps̄. xxxiiij. Induebar cilicio. Fit etiā h
ad significandū q sicut in eiectiōe ade
de paradiso maledicta fuit terra in ope
suo sic p hūilitatē pnie terra nr̄a. s. libe-
rum arbitriū nr̄m bn̄dicit p pniam vt n̄
spinas τ tribulos. s; dignos fruct⁹ pnie
germinet. Inuitant aūt oēs ad peni
tentiā generalit cū dicit in antiphona.
Im mutemur habitu τc. ieiunemus et
ploremꝰ ante deū τc. Et ōn̄dit causa q̄-
re hoies debeāt ieiunare. s. q2 dn̄s expe-
ctat eos ad pniam. Vn̄ introitꝰ est. Mi
sereris oim dn̄e ꝑpter pniam. τ est sap̄.
xi. c. Oēs etiā oro̅nes quecūq3 dicūt fa
ciūt ad idē. In ep̄la quoq3. Cōuertimi-
ni τc. que est ioelis. ij. c. ad hoc inuitant
generalit parui τ magni τ vtriusq3 sexꝰ
Vn̄ dicit. Sanctificate ieiuniū vocate
cetū cōgregate populū τc. Seqt respō
soriū Miserē mei deꝰ τc. qd̄ respondet
ep̄le ostēdēs triplicē effectū pnie. pmu3
q2 p eā habemꝰ remissionē pctōꝝ. τ col
lationē gratie. τ ꝯculcationē inimicoꝝ
Vn̄ sequit v̄sus. Dedit in obprobriu3
cōculcātes me. Sequit tractꝰ. Dn̄e nō
sm pctā nr̄a τc. q̄ significat laborē q̄ in
pnia habet. Et dicit iste tractus vsq3 ad
dn̄icam de passione in secūda quarta τ
sextis feriȷ̄s. vt in diebꝰ artiori ieiunio
deputatis incepte pnie memores orati
ones ieiunio cōbinemꝰ. In euāge. aūt
cū ieiunaueritis τc. math. vj. c. legit de
modo ieiunādi vbi dicit. Tu aūt cū ie-
iunas vnge caput tuū. τ faciē tuā laua.
Quia ois penitēs debet vngi oleo spi-
rituali. qd̄ est iocunditas mentis. tanq3
athleta τ pugil dn̄i. sicut habet in eccia
stico. Oleū de capite tuo nō deficiat Et
faciē tuā laua. i. interiorē hilaritate3 ex
ternis demōstra ne videaris hominibꝰ
ieiunans. i. sic ieiuna vt nō intendas fa
uorem humanū. sed solius dei. τ pater
tuus qui videt in abscondito reddet ti-
bi. Offerenda est. Exaltabo. vbi est gra
tiarū actio de impetrata remissione. Cō
munio est Qui meditabitur. in qua est
aliorū exhortatio de legis meditatiōe.
τ consonat euangelio. q2 meditari in le
ge est thesaurizare in celo.

De quinta feria

Sequitur de quin
ta feria. Siquidē inuitati sūt oēs
in precedēti die sicut ibi dictū ē
ad pniam. Sed q2 pnia consistit in tri-
bus scilic3 in orōe. ieiunio τ elemosina
ideo in tribus sequētibꝰ diebꝰ ait de his
tribus τ primo de orōne in hac q̄nta fe-
ria. τ ideo incipt introitus. Dū clama-
rem ad dn̄m. Fit aūt oratio ab aliquo.
qn̄q3 ꝓ se. qn̄q3 ꝓ alio Vt ergo ostēdat
q̄ntum valet ab aliquo ꝓ se facta oratio
sequit ep̄la Egrotauit ezechias τc. ysa.
xxxviij. c. In q̄ ꝓponit eccl̄ia rege3 eze-
chiam in exemplo q̄ orōne ꝓ se facta i-
petrauit a dn̄o. xv. annos diebus vite
sue supaddi. Vt etiā eccl̄a ostēdat q̄ntū
valet oratio ꝓ alio facta legitur euāge.
Cum intraret ih̄s. math. viij. c. de cen-
turione qui rogauit dn̄m ꝓ puero suo
vt sanaret. quod impetrauit.

De sexta feria

In sexta feria āgi
tur de ieiunio τ ostenditur qua-
le ieiuniū placet deo. s. spiritua-
le non carnale. Vnde epistola agit de
hoc. Clama ne cesses τc. ysaie. lviij. cap̄.
et post. Quare ieiunauimus et non a-
spexi. τc. Et dominus respondet. Num
quid tale est ieiunium quod elegi con-
torquere quasi circulu3 caput τc. Qua
si diceret. Non placet mihi tale ieiuni-
um. q aliquis se cruciet intantum. sed
q dissoluat fasciculos ipietatis. i. ab oi
pctō abstineat qd̄ fit p caritatē. Vn̄ seq̄

tur euangeliū. Audistis ⁊c̄. Math. v. c.
agens de charitate vbi dr̄. licet hoc in ec
clesia nō legat᷑. Dictū est ātiquis nō oc-
cides, ego aūt dico nō irasceris.

De sabbato.

In sabbato agit
ecclīa de elemosyna ⁊ de sabba
to q₂ ꝑ premissa tria. scʒ orōnes
ieiunia ⁊ elemosynas venit᷑ ad sabbatis
mū mēt᷑. vbi pena iā facta ꝙ̄ spectat ad
pn̄iam ⁊ pax que est q̄es ⁊ sabbatismus
mētis se osculant᷑. i. ꝯueniūt. Et ꝓpter h̄
sequit᷑ apte in epl̄a ysa. lviij. ca. Si abstu
leris de medio tui catenā pctōꝝ. ⁊ cete-
ra que ibidē sequunt᷑. tūc vocaberis sab
batū dedicatū. ⁊ cetera que ibidē sequū
tur. Et hoc idē dicit᷑ in euāgelio. Cū se-
ro esset ⁊c̄. Mar. vj. ca. vbi dicit᷑ de disci
pulis laborātibꝰ in mari ꝑ quos penitē
tes designant᷑. ꝙ dn̄s ascendit in naui-
culā cum eis. ⁊ statim facta est trāquilli
tas. Quia deo p̄sente in corde hoīes pa
cificat᷑ aīa. ⁊ tranquillū fit ibi. Hoc sab-
batū licet habeat epistolā ⁊ euāgeliū. si
cut nōnulla alia ꝑ anni circulū. non tn̄
est cātibus officiatū. q₂ f᷑m quosdā non
dū erat solēni ieiunio deputatū. Hodie
vero ieiunamꝰ. vt ad q̄etis eterne sabba
tum perueniamus.

De prima dominica quadragesime.

In hac dominica
in qua cantat᷑. Inuocauit me ⁊c̄
incipit q̄drагesima. ꝙ̄ significat
tp̄s penitētie sp̄ualis ⁊ vocat᷑ dn̄ica q̄nta
na. q₂ quinta ē a pasca. Quid aūt signi-
ficēt q̄nq₃ dn̄ice quadragesime dictū est
in p̄ma ꝑte sub ti. de picturis. Dicta est
aūt quadragesima. licet in ea sint q̄dra-
gintaduo dies vsq₃ ad pasca. Primo q₂
ecclesia non curauit de duobus diebus
que minutias non attendit sed summā
numeri ponit q̄uis sit pax plus vel mi
nus. Scd̄o quia quadragesima non ꝓ

tendit᷑ nisi vsq₃ ad diē cene dn̄i. que ē di
es absolutōis. Nā per quadragesimaʒ
bn̄ obseruatā. ⁊ per veram penitentiam
ꝑuenit hō spiritualit᷑ ad cenā agni. Vn̄
in Apoc. Beatus q̄ vocatus est ad cenā
nuptiaꝝ agni. Et f᷑m hoc solū sunt qua
draginta dies. Tertio q₂ filij israhel la-
borātes in deserto. xl. ānis cibati man-
na. ꝑ. xl. māsiones venerūt in terrā pro-
missionis. quo etiā exēplo. xl. diebꝰ a de
licijs corpis abstinētes v̄bis vite refici-
mur. orōni vacamꝰ vt tandē ꝑ xp̄m i ter
rā viuentiū introeamꝰ. sicut illi ꝑ ih̄m
naue. i. ꝑ iosue in terrā ꝓmissionis itro
ducti sunt. Ideo aūt f᷑m Hiero. sunt in
ea. xlij. dies. q₂ dn̄s venit ad nos ꝑ. xlij.
generatōes cōputat᷑ ieconia p̄ie. ⁊ ieco
nia filio ⁊ ipso dn̄o. Sane totū tp̄s vi
te nostre q̄dragesima est. Ieiunamus
aūt. xl. diebus. incipiētes a p̄cedenti q̄r
ta feria. Primo f᷑m Aug. q̄m Matthe-
us. xl. generatōes posuit. Ad h̄ em̄ dn̄s
suo q̄dragenario numero ad nos descē
dit. vt nos ad eum nr̄o quadragenario
nūero ascendamꝰ. Scd̄o f᷑m eundē. q₂
ad hoc vt habeamꝰ quinquagenariū q̄-
dragenario adijciendus est denarius.
Ad h̄ em̄ vt ꝑueniamus ad requiē bea-
tā. opꝫ nos toto tp̄e p̄sentis vite labo-
rare. Vn̄ ⁊ dn̄s cum discipulis. xl. die-
bus mansit. ⁊ post decimā diem spiritū
sanctū misit. Ieiunamus etiā quadra
ginta diebus. Nam ⁊ moyses ad accipi
endū legē ieiunauit. xl. diebus. similiter
⁊ helias. dn̄s quoq₃ noster quadraginta
dies ieiunauit absq₃ cibo: ⁊ hoc ꝓ insti-
tutōe ⁊ exēplo. Vn̄ nōnulli vnā tantū
quadragesimā obseruāt. Illi v̄o ꝓ me-
rito ieiunauerūt. Cōmunius tamē est
tres quadragesimas seruare. eo ꝙ moy
ses vt tradūt hebrei ter ascendēs ad do-
minū ieiunauit. vel potiꝰ. q₂ tres in tri-
bus legunt᷑ ieiunasse quadragenis. scʒ
moyses. helias ⁊ dn̄s. Quare aūt. xlvj.
diebus sumus in abstinētia dictum est

sub precedēti q̄rta feria. Consideran
dū est aūt q̄ tp̄s q̄dragesime pnīe ascri
bit. Pn̄ie aūt fruct⁹ sūt. ieiuniū. vigilie.
ꝛ alie carnis afflictiōes. Elemosyna: cor
poralis ꝛ sp̄ual' ꝛ alia misericordie ope
ra. Oratio ꝛ dep̄catio. ꝛ alie species cō
templatōis. Fletus lachryme. ꝛ alia in
signia cōtritionis. Ideoq̄ de his ꝛ simi
libus ad pniam ptinentib⁹ in nocturnis
ꝛ diurnis officijs hac die ꝛ sequētib⁹ le
git ꝛ cātat eccl'ia copiose. Et ꝓpter h̄ eti
am hoc tempe dicit regulariter octies i
canonicis horis psalmus ille penitētia
lis. Miserere mei de⁹. Et est notādū
q̄ ꝓpter ieiunij principiū ordo interrū
pit historiaꝝ. Cum eñ in septuagesima
ꝛ sexagesima cātatū fuerit de adā. ꝛ i qn
quagesima de noe; ꝛ abraā. in hac p̄ma
dn̄ica interponit de fructib⁹ penitentie.
in scd̄a vero de iacob. in tertia d̄ ioseph
in q̄rta de moyse. Antiquitus tres insti
tuit eccl'ia quadragesimas. d̄ quo tactū
est in pte; p̄ma sub ti. de eccl'iasticis sacr
mentis. Sane q: vt dictū est sub q̄rta
feria cineꝝ. hoc tempus ē militie xp̄ia
ne. ꝛ in quo diabolus forti⁹ ꝯtra nos in
surgit. ideo ne hō desp̄et. quasi ꝯfortati
uū quoddā canit eccl'ia introitū. Inuo
cauit me ꝛc. quo audito spe fit hō fortis
Vn̄ dicit ap̄ls. Spe fortes. in tribulati
one gaudētes. Et ysa. xxx. c. In silētio ꝛ
in spe erit fortitudo v̄ra. Siquidē in his
duobus ꝯsistit tota fortitudo hoīs sp̄ua
lis. s. in silentio a tumultibus seculi. ni
hil de his q̄ sunt secl'i appetēdo. ꝛ in spe
eterna desiderādo. Per ep̄laꝫ q̄ incipit
Hortamur; vos. ij. Coꝝ. vj. c. armat ec
clesia milites suos q̄ttuor cardinalibus
virtutib⁹. Primo fortitudine cū dic̄ ec
ce nūc tp̄s acceptabile. ecce nūc dies sa.
ꝛc. q̄ ibi de fortitudine dicunt. q: sequit
In oibus exhibeam⁹ nos sicut dei mi
nistros in multa patiētia. Scd̄o tp̄ātia
cū dicit. In castitate ꝛ ieiunijs multis.
Tertio prudētia cū dicit. in scia. l; i pru
dentia. Sunt aūt idē subiecto scia ꝛ lō
ganimitas. q: scia ꝛ lōganimitate scim⁹
ꝯuersari in medio praue ꝛ pu̇erse natio
nis. ꝛ bonitate ꝛ suauitate q̄ est in sp̄ū
sctō. ꝛ hoc totū ꝓ eodē sumit. Sequit i
charitate nō ficta. q: oia sine fictiōe fieri
debēt. Quarto iusticia. cū dicit. p arma
iusticie a dextris ꝛ a sinistris. Post epi
stolā sequit r̄nsoriū. Angelis suis deus
mādauit de te ꝛc. vt sic secure hō possit
pugnare. Sequit tractus. Qui habitat
in adiutorio. in q̄ agit de tēptatōe. Tra
ctus v̄o ideo; dicit. q: ibi ostendit q̄ hec
vita misera trahit multis dolorib⁹ ꝛ la
boribus. Et q: pōt cōqueri aliq̄s de ine
qualitate istius pugne. q: tēptator po
tētissimus est. vt habet in iob. Nō ē po
testas sb̄ celo q̄ ei valeat cōparari. Et sa
pientissim⁹. q: multa vidit. Et crudelis
simus. q: vt dicit Hiero. Crudelis est et
nō miserebit. hō aūt ifirmissim⁹ ꝛ igno
rās. ideo in ip̄o tractu ponit solutio hu
ius. q: hic pmittit de⁹ inimicū tēptare.
vt hō timeat ꝛ ad deū ꝯfugiat. q: scit et
pōt ꝛ vult liberare. ꝛ sic in se nō speret.
sed in deo q̄ ꝓmittit q̄ liberabit si ꝯfu
giat ad euꝫ. Vult eñ deus vt hō habe
at; timorē de inimico forti. ꝛ spem de ꝓ
missionib⁹ futuroꝝ. ꝛ de dilectōe dei ve
hementissima. Ergo sequit q̄ vult euꝫ
ꝓtegere queēadmodū gallia ꝓtegit pul
los suos ex amore vehemēti. ꝛ est spes
de custodia angeloꝝ. Hō aūt si molat i
ter duas molas timorē. s. ꝛ spem efficiet
panis placēs deo. ꝛ sic vincet oēm tem
ptationē. siue sit leuis ꝛ occulta. q̄ dicit
timor nocturn⁹. siue leuis ꝛ maifesta. q̄
d̄r sagitta volās in die. siue sit grauis et
occulta. q̄ dicit negociū pambulās in te
nebris. siue sit grauis ꝛ ap̄ta. q̄ dicit de
moniū meridianū. Hec q̄ttuor genera
tēptationū vincet q̄libet sic armat⁹. vt
dictū est. Sed in euāgelio nō sunt nisi
tres temptatōes. vbi dicit. Duct⁹ est ie
sus i desertū ꝛc. Mat. iiij. c. Et cōp̄hen

dnīk qn̄q; oēs temptatōes sub q̄ternario. vt dictū est. qn̄q; sub ternario. vt in euāgelio. qn̄q; sub binario. vt in eodem psalmo inferius vbi dr̄. A laq̄o venātiū i. ab ope malo. et a verbo aspero. i. a peccato oris. Tēptatus aūt fuit dn̄s a diabolo triplici temptatōe. s. tēptatōe gule. cū dixit ei. Dic vt lapides isti panes fiant. Cupiditatis. s. cuz dixit ei. Hec oīa tibi dabo si pcidēs adoraueris me. Et inanis glīe. s. qn̄ diabolus voluit eū deijcere de pinnaculo sicut fecerat alijs p̄dicatorib9 multis. Et vicit eū dn̄s p autoritates sacre scripture. qd̄ significatuz est in hoc q̄ dauid lapidib9 sūptis de torrēte deiecit goliā. docēs nos debere armari gladio verbi dei p̄ter illa arma q̄b9 nos armat ap̄ls in ep̄la hodierna. vt sic sufficiēter ad pugnā armari sim9. Potest etiā dici q̄ a p̄ncipio septuagesime ecclesia tot tribulatōib9 p̄ssa desperās clamauerat. Circūdederūt me gemit9 mortis. q̄si a nulla pte euadē posset. In p̄ncipio vero. lx. vbi etiā de h oc dictū est. et dicek in q̄rta dn̄ica. q̄si posita ink despationē et spē clamauit. Exurge q̄re obdormis dn̄e etc. In p̄ncipio q̄nquagesime: iā sperās clamauit. Esto mihi in deū ptectorē. imo depcatiuā mutās in affirmatiuā dixit. dux mihi eris et enutries me. Nūc vero in p̄ncipio q̄dragesime: ondens se exauditā dicit. inuocauit me. et ego exaudiā eum. et ep̄la dicit. In tpe placito exaudiui te. In ḡduali dak nob angelor custodia. In tractu diuina ptectio q̄r circūdamur scuto veritatis. In euāgelio ad exēplū saluatoris ab hoste triūph9. cui dicim9. Vade retro sathanas. In offertorio etiā diuīa ptectio notak cum dr̄. Scapulis suis obumbrabit tibi etc. In postcōione demonum subiectio. vbi dr̄. Sup aspidē et basiliscū. Ab hac die vsq; ad pasceuē opiunk cruces. et velū añ altare suspēdik. de q̄ i p̄ma pte dictū est sub ti. de pictur. Hec dn̄ica puilegiata est. q̄r est sancta et limes q̄dragesime. q̄ repn̄tat tp̄s q̄ filij israhel morati sunt in deserto. Tria q̄dē fuerunt in pp̄lo isrl̄. quor duo cōmemorauim9 scz pegrinatio. q̄ fuit i egypto. qn̄ iacob et filij sui pfectisūt in egyptū. captiuatio q̄ fuit in babylone. et dispsio q̄ facta fuit a tyto et vespasiano p totū mundū. quā nō cōmemorauim9. q̄r ab illa nūq; reuocabunk de q̄ dictū est. tradā eos in manu. de q̄ nō poterūt surgere. In hac dn̄ica ad horas dr̄ capl̄m. Frēs hortamur ne inuacuū etc. ij. Cor. vj. ca. et illō. Ecce nūc tp̄s. et illud. In oibus exhibeamus. ibidē. Et fit hodie statō apud basilicā lateran. q̄ ɔstructa est in honorem saluatoris. et plus q̄ pphete iohis. eo q̄ officiū hodiernū saluatoris nr̄i pphetice resonat felicitatē.

De scd̄a feria.

Postquā dominus et ap̄ls armauerūt militē suū nō restat nisi vt pugnet. q̄r hostes spati sunt. Quia vo p opa miscdie specialiter et maxime fit pugna ista. idō d ip̄is est feria ista. q̄ agit de elemosina. Rursus. q̄r onus pugne nō libenk suscipik. nisi intuitu p̄mij. idō in hac scd̄a feria est introit9. Sicut oculi seruor. Et dn̄s in ep̄la. Ecce ego req̄ram oues meas etc. q̄ sumpta est de ezechiele. xxxiiij. ondit p̄miū cum dicit. Et pascā eas. Qui eniz pascit dn̄m in paupe et dn̄s pascit eū. sic ibi legik. In mōtib9 isrl̄. i. in māsionib9 eternis. Idē habek p euāgeliū. Cū venerit filius etc. Mat. xxv. c. vbi dr̄. Venite bn̄dicti etc. Esuriui em̄ et dedistis mihi māducare. Debem9 aūt habere oculuz ad ip̄m nō tm̄ sinistrū vt respiciam9 penas eternas et pter hoc bonū faciamus h em̄ esset timor seruilis. sed etiā dextrū vt ɔsiderem9 p̄mia. Istū oculū vult nobis auferre diabolus. et nitik q̄tuz pōt. Vn̄. j. Regl. xj. c. Rex amōitar noluit

inire sedꝰ cū iabitis nisi erueret eis dextros oculos. siḻr vult facere nob̄ diabolus. vt nō simꝰ apti ad pugnādū. sic miles q̄ non habet oculum dextrum.

De tertia feria.

Tercia feria agit d̾ oĩone. ⁊ sumit̾ introitꝰ de psalmo q̄ est oĩo. Dn̄e refugiū factus es nobis. Pugnamꝰ em̄ orādo. Vn̄ iesus naue in heremo pugnabat. ⁊ moyses orabat. merito q̄ pugnabat n̄ deficiebat q2 ille orādo vincebat. Epl̄a v̾o. Querite dn̄m ⁊c̄. ysa. lv. c. docet nos orare ⁊ inuitat nos ad oĩonez. Querite dn̄m. s. de relinquēdo vicia ⁊ pctā. q2 multꝰ est ad ignoscēdū. nō em̄ cogitatōes mee cogitatōes vr̄e. Que sint v̾o cogitatōes eius ōndit Hiere. dicēs. Ecce ego cogito cogitatōes pacis ⁊ nō afflictōis. Si em̄ ex vero corde rogat̾ ⁊ q̄rit̾ statim pacificat̾ q̄tūcunq3 deliq̄rit in eū hō. ⁊ h̄ dū inueniri pōt. s. in pn̄ti. Ecce ōndit̾ effectꝰ oĩonis. q2 ꝑ eam hō deo pacificat̾. Idē etiā habet̾ ꝑ euāgeliū. cū intrasset. Matth. xxj. ca. In q̄ dr̄ postq3 eiecit emētes ⁊ vēdētes de tēplo dixit. domꝰ mea. i. hō i q̄ habitat domꝰ oĩonis vocabit̾. In epl̄a monemur ad petēdū vt habitet i nobis in euāgelio. vt det nob̄ eterna gaudia. Cetera q̄ in g̃duali. offerēda. ⁊ postcōione cantant̾ sunt q̄rentiū dn̄m oĩones ⁊ ꝯsolationes ⁊ gratiarū actiones.

De quarta feria.

Quarta feria est d̾ ieiunio. Sed q2 illa dies est septima a capite ieiunij. septimꝰ autez numerꝰ ⁊ septuagesimꝰ idē significant. Idē em̄ significat numerꝰ multiplicatꝰ ⁊ numerꝰ multiplicās. Septuagesimꝰ v̾o significat liberatōz a captiuitate. iō i introitu q̄ est reminiscere ⁊c̄. petit liberatōz. s. q̄ hr̄ ꝑ ieiuniū. Et i epl̄a ⁊ lectiōe mōemur ad ieiuniū exēplo moysi ⁊ helie. Lectō q̄ legr̄ ꝑ̄ ordies sūpta ē d̾ exo. xxiiij. c. Ascēde ad me i montē ⁊c̄. Epl̄a v̾o d̾. iij. re. xix. c. Vēit helias ⁊c̄. Quale aūt ieiuniū dēat eē. s. spūale mōstrat̾ nobis ꝑ ieiuniū moysi. vtilitas v̾o ꝑ helyā In azimo em̄ cibo ꝑuenit̾ vsq3 ad mōtē dei oreb. i. ad altitudinē mēse illiꝰ. q̄n comedemꝰ supra mēsaz pr̄is xp̄i i reg̃ suo. Per ieiuniū q̄dē ira dei tꝑat̾ ⁊ mitigat̾ q̄d ōndit̾ ꝑ euāgeliū Mat. xij. c. Accesserūt ad ih̄m ⁊c̄. i q̄ hr̄ de niniuitꝭ q̄ iraz dei tꝑauerīt ꝑ ieiuniū suū. Et nō q̄ i hac feria solēnitas ieiūij duplicat̾. q2 ieiūat̾ rōne. xl. q3 rōne ieiūij q̄ttuor tꝑm Quia v̾o penitētiū asperiꝰ ieiunātiū corꝑa de sic cant̾ i his nō habitat sic̄ dr̄ in euāgelio. spūs imundꝰ q̄ ambulat ꝑ loca arida q̄rēs requiē ⁊ nō iuenit. Corꝑa em̄ ieiunijs desiccatā fastidit. iō ad ieiunia libētiꝰ appetēda. moysi ⁊ helie p̄mittunt̾ exēpla. q̄ꝝ vterq3 i singul̾ lectōibꝰ. xl. diebus ⁊. xl. noctibꝰ ieiūasse ꝓhibet̾. Itaq3 ꝑ̄ ieiunij geminatōz. s. q̄dragesime et q̄ttuor tꝑm duo v̾sus i graduali ponūt̾ Ea q̄ in itroitu. g̃duali. tractu. cōione. et offerēda cātant̾. sunt ꝯsolatōes ⁊ oĩones vt ieiunātes a tribulatōibꝰ eripiant̾. et ne his q̄ ieiunijs affligunt̾ inimici dn̄entur. Hec q̄rta feria in h̄ ꝓuilegiata ē. q2 illi q̄ i sabbato seq̄nti ordinādi sūt interrogant̾ de scripturꝭ sacris ⁊ examinant̾ de q̄ ⁊ q̄re due lectōes legunt̾ ad missaz sub q̄rta feria tertie hebdomade aduentus dictum est.

De quinta feria.

Quinta feria est d̾ cōfessione ꝑ quā etiā pugnatur Et est introitꝰ. Cōfessio ⁊ pulcritudo. Est aūt triplex ꝯfessio. s. fidei. peccati. ⁊ humilitatis. Qui habet hāc ꝯfessionē pulcritudo ē in ꝯspectu eiꝰ. In cōspiciēdo em̄ deū humiliamꝰ nos ⁊ deo siles sumꝰ imitādo ip̄z. Epl̄a v̾o. s. Orauit hesdras ⁊c̄. sumit̾ de hesdrā. ix. cap.

In qua est oĩo hesdre ⁊ cõfessio. q̃ orauit sicut etiã daniel orauit Peccauimꝰ ⁊ iniuste egimꝰ ⁊c̃. Et ꝑ istã cõfessionez meruerũt remissionẽ pctõꝝ. Et ita ostẽdiẗ effectꝰ cõfessiõis. In alijs eccł'ijs legiẗ epła. Factꝰ est ỽmo dñi. Ezechielis xviij. c. q̃ etiã loquiẗ de effectu cõfessiõis. Euãge. egressus ihs ⁊c̃. Math. xv. c. est de muliere chananea. q̃ ꝑ cõfessionẽ fidei cũ dixit. dñe adiuua me. ⁊ ꝑ cõfessionem hũilitatis. cũ dixit. nã ⁊ catelli ⁊c̃ meruit filie sue sanitatẽ. ⁊ dictum est ei Mulier magna est fides tua. Quidam aũt legũt euãge. in q̃ iudei gloriãtes ꝙ essent filij abrae ꝯuincũẗ nõ esse filij abrae. q2 nõ faciũt opa eius. ꝫ esse ex pr̃e diabolo eiꝰ opa faciẽdo. Vel vt q̃busdam moris ẽ legiẗ euãge. qđ alij legunt q̃nta feria seq̃ntis hebdomade đ diuite q̃ apđ inferos cruciaẗ. patrẽq3 vocãs ⁊ đ p̃cãs abraã nõ vt filiꝰ exaudiẗ. His cõsonat illud ꝓpheticũ qđ in epła p̃mittiẗ. ꝙ si vir iustꝰ genuerit filiũ sanguinẽ effundẽtẽ ⁊ vniuersa detestãda faciẽtẽ ipe q̃dez in iusticia viuet. filiꝰ aũt eiꝰ q̃ opatus ẽ iniq̃tatẽ morte moriaẗ. Cetera q̃ sunt in introitu g̃duali ⁊ offerenda sunt laudes ⁊ oĩones iusti. Coio. panis quẽ ego dedero Ioh. vj. declarat. vñ iustus viuat scz de carne xp̃i. Et attende ꝙ q̃nte ferie ꝓpria olim nõ habebãt officia. ꝫ a dñicis estiualibꝰ in officiabãẗ. ⁊ earũ euãge. nõ sunt đ ieiunijs instituta. ꝫ đ diuite ⁊ lazaro ⁊ vidue filio suscitato. Olim etem̃ nõ ieiunabãt sed vt in dñicis solẽnisabãt. Sz postmodũ a gregorio. minore q̃nte ferie q̃dragesime fuerũt adiũcte ieiunio. ꝑut dictũ est sb septuagesima in officiate. Et inde ẽ ꝙ varietas epłaꝝ ⁊ euãgelioꝝ in q̃ntis ferijs reperiẗ. De hoc diceẗ sub quinta feria seq̃ẽtis hebdomade.

De sexta feria

In sexta feria que est nona dies ieiunij. qui numerus est angelicus. petit eccł'ia liberari ab oibus tribulatiõibus. ⁊ est introitꝰ. De necessitatibꝰ ⁊c̃. ⁊ fit h̃ ꝑ angelos ⁊ maxie ꝑ angelũ magni cõsilij. ⁊ iõ legiẗ euãgeli. Ioh. v. c. Erat dies festꝰ ⁊c̃. in q̃ dicitur Angelꝰ dñi descẽdit in piscinã ⁊ mouebaẗ aq̃ ⁊ sanabaẗ vnꝰ. Iõ vnꝰ q2 tantuz vnitas eccł'e sanaẗ. Sz ne in ꝯtradictõe peccemꝰ sic iudei q̃ dicebãt istđ ꝓuerbiuz ironice. pr̃es nr̃i mãducaũt vuã acerbaz in deserto. ⁊ dẽtes filioꝝ obstupescũt. i. nos punimur ꝓpẗ h̃ qđ nõ ẽ iustũ. iõ legiẗ epła đ ezech. xviij. c. Aia q̃ peccauerit ipa morieẗ. Filiꝰ nõ portabit iniq̃tatẽ pr̃is. nisi imiteẗ pr̃em in malicia. Vindicat em̃ dñs iniq̃tatẽ patrũ in filios in his q̃ oderũt eũ.

De sabbato

Postea vero nõ restat nisi sabbatismꝰ. Et ẽ epła de sabbato mẽtis. Frẽs hortamur vos. Per sabbatũ ỽo mẽtꝫ veniẗ ab sabbatũ eẗnitatis. ⁊ iõ đr euãgeliũ đ trãsfiguratõe dñi in q̃ apparueẽt tantũ moyses ⁊ helyas. q̃ꝝ exemplo aiaẗ eccł'ia ad ieiuniũ. In missa huiꝰ diei lcõ p̃ma est Orauit moyses. Deuẗ. xxvj. c. Scđa ẽ. Dixit moyses filijs isrł'. ibidẽ. xj. c. Terna ẽ. Oĩoz faciebãt. ij. mach. j. c. Quarta. Miserẽ nr̃i. Ecci. 3 xxvj. Quita ẽ angelꝰ dñi. đ q̃ dictũ est sb q̃rta feria tercie hebdomade đ aduẽtu. Quia g̃ ꝓ ordinandis orat eccia cãtat introitũ Intret in ꝯspectu ⁊c̃. Et g̃duale. ꝓpitiꝰ esto ⁊c̃. ⁊ ꝓtector nr̃ ⁊c̃. ⁊ cõuertere dñe ⁊c̃. ⁊ dirigaẗ ⁊c̃. ⁊ ad dñm cuz tribularer ⁊c̃. Ad quinq3 lcões flectit genua vt quinq3 sensus ordinãdoꝝ a dño diriganẗ. Qr ỽo dyaconi ⁊ sacerdotes tanq3 ꝑfectiores eternis intẽdere teneẗ. inde est ꝙ añ sextã lectionẽ siue añ epłaz nõ đr flectamus genua. sicut nec ante euangeliũ. h̃ etiam fit ꝓpter reuerentiã apłice lectõis Et ꝓpter eandẽ etiã causaz ad oĩonem

sup pplm genua non flectimus. sed so-
lū capita inclinam⁹. Rursus q: multū
valet depcatio eccl'ie assidua. Quis em̄
q̄ non audiat in tribulatōibus. Idcirco
q̇nto loco legit lectio de trib⁹ pueris de
camino ignis liberatis. ⁊ sequunt grāꝝ
actōes in cātico. Benedictus es dn̄e ⁊c.
Quia vero officiū p̄dicationis etiā ad
subdyaconū ptinet. Idcirco sequit epl'a
Pauli. j. ad Thes. vlt. c. Rogam⁹ vos
corripite inq̄etos. ꝯsolamini pusillani-
mes ⁊c. Officiū em̄ p̄dicatoris est alios
corripere. ⁊ reliq̄ facere q̄ in epl'a ipa do
cent. ⁊ ita ipsa epl'a ptinet ad ordinatos
saltē in sacris. Deide sequit tract⁹ Lau
date dn̄m oēs gē. in quo oēs inuitant ad
dei laudē. q̇ ministros suos sua miseri-
cordia ꝯfirmat. Tract⁹ ergo ⁊ cāticū be
nedict⁹ es. sunt ordinatoꝝ. ⁊ q: sacerdo-
tes in virū pfectū cōmutari dn̄t. quorū
misterio panis ⁊ vinū trāssubstātiant in
corp⁹ ⁊ sanguinē dn̄i. Inde est q̇ legit
euāgeliū de trāsfiguratiōe. Assumpsit
ih̄s petrū ⁊c. Mat. xvij. ca. Debēt em̄
trāsfigurari. ita q in eis non appeat nisi
resurrectio dei. Sed q: in p̄nti sine tri-
bulatōe. aut vix aut nūq̄ esse possum⁹
⁊ ppterea sp ad dn̄m clamādū est. inde
ē q sequit offertoriū. dn̄e de⁹ salut⁹ mee
⁊c. ⁊ postcōio. dn̄e deus in te speraui ⁊c.
Priuilegiatū est h̄ sabbatū. q: in eo or-
dines celebrant.

De scda dn̄ica quadragesime.

Hec scda domini-

ca intitulat dn̄ica vacat. p eo q
caret ppzio officio. Ideo aūt ca-
ret officio nā cū in p̄cedēti hebdomada
occurrunt quattuor tpa. i quoꝝ fine or-
dines celebrant. habebat antiq̄ eccl'ie i-
stitutio. vt post finē diei sabbati inciget
officiū ordinū. ⁊ in die dn̄ica terminare
tur. ⁊ ita officiū q̇ in fine diei sabbati i
cipiebat vsq̄ in diē dn̄icaz ptendebat. ⁊
sic tunc ipa dn̄ica ppzio caret officio. ve

rū q: difficile erat a sexta feria vsq̄ i die
dn̄icā nil comedere. factū est vt i sabba-
to ordines celebrent. ⁊ in die dn̄ica q̄ va
cat officio. officiū q̄rte ferie p̄cedētis re
petat. Pōt etiā dici q eccl'ia suspēdit or
gana sua in hac dn̄ica. q̄ est q̇nta a septu
agesima. ad similitudinē ppl'i q̇ existēs
in captiuitate nec altare nec tēplū ha-
buit. imo organa sua suspēdit. q̄re ppziū
non habet officiū. Sicut aūt dn̄ica ista
vacat ab officio ppzio. ita ⁊ oēs q̇nte fe-
rie q̄dragesime quondā ppzio carebāt
officio. put sub. v. feria dicet. Et attē-
de q hec dn̄ica vacat solū cātu diurno.
nec vacat oino officio. nec euāgelio. et
ideo solū in graduali debet intitulari
dn̄ica vacat. ⁊ nō in antiphonario. nec i
euangeliario. Et i q̇busdā eccl'ijs d: euā
geliū. Egressus. q̇ dictū est i pxima q̇n
ta feria. In alijs. assumpsit ih̄s petrum
Verū in p̄cedēti dn̄ica dictū est q in ip
sa dn̄ica armauit dn̄s militē suū q̄ttuor
cardinalibus virtutib⁹ ⁊ gladio v̄bi dei
Sed q: vt p̄missum est in scda feria. pu-
gna nō libent suscipit. nisi p̄miū oñdat
ideo agit in hac scda dn̄ica de bn̄dictōe
q̄ est q̇ntuplex. s. bn̄dictio liberatōis grē
augmēti grē. ꝯtēplatōis ⁊ gl'ie. Quia ve
ro bn̄dictio illa impetrat p orōnez. ideo
dn̄ica ista ꝯsistit in orōne. Vn̄ dicit i in-
troitu. Reminiscere miserationū tuarū
⁊c. petēs cātu lugubri liberatōz a vicijs
⁊ pctis ⁊ spiritib⁹ imundis. Hec est pri-
ma orō ⁊ significat p̄mā dei bn̄dictionē
s. liberatōis. In epl'a vero q̄ est Roga-
mus vos ⁊c. j. Thes. iiij. c. petit sibi dari
scdam bn̄dictōz. s. grē siue grām ad be-
ne ambulandū ⁊ bn̄ agēdū dicēs. Hec
est em̄ volūtas dei vt digne ambulem⁹
vt sciat vnusq̇sq̄ vas suū possidere i san
ctificatōe. s. vt sit celeste corp⁹ ⁊ celestia
appetat. ⁊ i honore. s. vt sit deo dignū tē
plū. q: sedes dei. ⁊ tēplū spūs scti sunt.
nr̄a corpa. vt ait apl's. Ois q̄ caste ⁊ pie
viuit tēplū dei ē. ⁊ spūsscti sedes. Et in

hac sola dñica.idē ē gͣduale ⁊ tract⁹ eo ꝙ
ipa tota ꝯsistit i oȯe liberatōis. Oȯo ex
pmit laborē ⁊ planctū.q̄ duo significā-
tur in gͣduali ⁊ tractu.Est aūt graduale.
Tribulatōes ⁊c̄.Tract⁹ est de necessita-
tibus ⁊c̄. Alij aūt dicūt tractū.dixit dñs
mulieri.q̄ est Mat.xv.Tertia bñdictio
est bñdictio augmēti gr̄e.Quarta ꝯtem
platōis.Quinta bñdictio glie.Quia ve
ro bñdictōes hmōi.nō habent̄ vel ꝯser-
uant̄ sine magna lucta.ideo in noctur-
no officio de lucta Jacob cū angelo. ⁊ i
vtero agit̄.vt exēplo Jacob.Supplātē
mus frēs nostros malos.s.si q̄d nobis i
ferūt iniurie dissimulātes.Et fit pugna
ista in vtero rebecce.i.eccl̄ie.Rebecca ei
gr̄a interp̄tat̄. Jn primo rñsorio in no
cturnis agit̄ de augmēto gr̄e.dixit eniз
ysaac ad filiū.tolle arma tua. pharetraз
⁊ arcū ⁊c̄.Arma p̄dicatoꝝ sūt sacre scri
pture.que dicunt̄ pharetra.qꝛ de eis su
munt̄ sagitte ad ꝑcutiendū diabolum.
Jacob igit̄.i.verus p̄dicator venat̄ ⁊ in
terficit hoīes bona venatione ⁊ interfe-
ctōe.s.p arcū sacre scripture.⁊ in se occi-
dit bestias.i.vicia ⁊ pctā.s.porcuз luxu-
rie ⁊c̄.⁊ tūc cenat cū eo ysaac.i.risus. scз
dñs.q̄ delectat̄ in talib⁹.Sunt eñ ei de
licie cenare cū talibus.Vñ scd̄m rñsori-
um est.Ecce odor filij mei sic̄ odor agri
pleni.i.ꝑadisi.Hoc etiā est id qđ supra
dicit apl̄us.vt sciat vnusq̄sq꜡ vas suū pos
sidere in sctificatōe ⁊ honore.Sequit̄ v
sus.Qui maledixerit ei.sit ille maledi-
ctus.Oēs eñ qui pplo xp̄iano iniuri
maledicūt.maledicti sunt.vt iudei gen-
tiles ⁊ alij.Jn tertio rñsorio dicit̄.Det ti
bi deus de rore celi ⁊ de pinguedie ter-
re abūdantiaз.esto dñs fratrū tuoꝝ.ser-
uiāt tibi tribus ⁊ ppl̄i.Hec bñdictio da
tur eccl̄ie vt oibus ppl̄is dñet̄. Ista ve-
ro tria rñsoria sūt septimi toni.ad signi-
ficandū ꝙ ipa eccl̄ia impetrat nobis gͣti
am septiformē spūsscti.Jn scd̄o noctur
no in q̄busdā eccl̄ijs est rñsoriū. Si dñs
⁊c̄.Jn cui⁹ versu dr̄.Jacob erexit in ti-
tulū lapidē.fūdēs oleū desup.Nō nos
facim⁹ cū imitatōe xp̄i bōa agim⁹. Vn
gimus eñ eum p fidē.cum ipm hoīem
plenū gr̄e esse credim⁹. Et duo rñsoria
sunt de p̄mo ⁊ vnū de sexto tono. qꝛ de
xp̄o agūt qui est p̄ncipiū ⁊ finis.⁊ i sex-
ta etate vnct⁹ fuit oleo leticie p̄ ꝯticipib⁹
suis.Jn septimo v̄o rñsorio orat Jacob
Erue me de manu fr̄is mei.qꝛ valde eū
timeo.Valde eñ debet timere sctūs.ne
corrūpat̄ a malis.Jn octauo v̄o rñsorio
agit̄ de bñdictōe cōtemplatōis.Vñ ibi
habet̄ de lucta Jacob cū euāgelio.quia
p orōnem debemus luctari cū dño. do-
nec habeamus statū ꝯtēplatōis. Et di-
xit ei angelus.Dimitte me aurora est.i.
satis habes fidē vel charitatē vel gr̄am
nec debemus dimittere donec de lucta-
tiōe ꝯtra vicia faciat nos ꝯtemplatiuos
qꝛ regnū celoꝝ vim patit̄ ⁊ violēti rapi-
unt illđ.Tūc aūt videt̄ sine nubilo pec-
cati.Vñ in nono rñsorio dicit Jacob.
Vidi dñm facie ad faciē.i. sine nubilo
peccati.nō sine velamine creaturarum.
Hac rōne eccl̄ia parisiensis dicit̄ lege-
re hac die euāgeliū de trāsfiguratiōe q̄
est bñdictio glorie.⁊ ita patet ꝙ habita
benedictiōe liberatōis.gr̄e.⁊ augmenti
gratie ⁊ contemplationis.⁊ considera-
to premio glorie. libenter ⁊ fortiter pu-
gnāt milites christi.

De secunda feria.

SEcunda feria est
de oratōe. Vñ i epl̄a que incipit
Orauit Daniel ⁊c̄. Daniel.ix.c.
ostendit̄ q̄ntum valet oȯo cum ieiunio.
Daniel.i.vir desiderioꝝ orauit ꝓ popu
lo suo ⁊ abstinuit a regalibus cibis. et
vsus est leguminib⁹.⁊ iđ exaudita ē ora
tio eius.sicut ei dictū est ab angelo.Sз
qꝛ nil valet oȯo nisi q̄ fit in cognitōe dei
ideo sequit̄ euāgeliū Joh.viij.Ego va-
do ⁊ q̄retis me ⁊ nō inuenietis dicit dñs

iudeis. Et iterū. Ego sum de sursū ꝛc. ego nō sum de hoc mūdo. Et nō cognouerūt eum. ⁊ ideo adhuc manēt in peccatis suis. Ibi itaqꝫ diuidit dn̄s spūales a carnalibꝰ. i. aquas que sunt sb̄ firmamēto. ab his q̄ sunt sup̱ firmamentum. Et ita huic scd̄e ferie cōpetit opus scd̄e diei. ⁊ ideo introitꝰ est d̄ scd̄o tono. Carnales em̄ non pn̄t orare deū. qꝛ non cognoscūt eū. Nā q̄ in carne sunt deo placere non pn̄t. Nempe ea que i introitu graduali. offerāda. ⁊ cōmunione cantātur. sunt orōnes. ꝯsolationes. ⁊ laudes ꝯuerse gentilitatis cui dn̄s exhibuit intellectum.

De tertia feria.

T Ercia feria est de ope diei tertie qd̄ est. Cōgregent aque oēs in locū vnū ⁊ terra fructificet. Hoc fit qn̄ hō non curat de voluptatibus carnis ⁊ ieiunat p̱ charitatē. Ieiuniū laudabile est. vt hō non sit multum curiosus de cibo corp̱ali. vt dicit i euāgelio. Nolite soliciti esse. solicitudie scꝫ suffocāte. sed solicitudine p̱uidentie possumꝰ ⁊ debemus. Ideo introitus est Tibi dixit cor meū exq̄siui te. tertij toni p̱pter opus tertie diei. In ep̄la vo. Factus est sermo dn̄i ꝛc. iij. Reg. xvij. ca. hortat ecc̄lia vt non simꝰ multū soliciti ⁊ hoc p̱ helyā. q̄ pastus est a vidua sareptana. ⁊ a coruo. ⁊ ip̄e etiā pauit viduā dicens. Nō deficiet farina hydrie. i. grā de corde. nec oleū de lechito. i. grā seu vnctio spūalis desup̱. Hoc idē hortat p̱ euāgeliū. Sup̱ cathedrā moysi ꝛc. mat. xxiij. c. vbi sequit. Vnꝰ est mgr̄ vester. ⁊ vnꝰ est pater vester q̄ in celis est. q̄ habet curā de oibꝰ. Rursus sareptana mulier in introitu affectū ad xp̄m oñdit dicēs. Tibi dixit cor meū. In graduali se ip̄am ꝯsolat ⁊ hortat dicēs. Iacta cogitatū tuū. In offerenda misericordiā petit. In communione quasi secura se mirabilia narraturā promittit.

De quarta feria.

Q Varta feria est d̄ opnia. q̄ feria ē dies penitētie. In illa em̄ traditus est saluator. Et ostendit in ep̄la. Orauit hester ꝛc. Hester. xiiij. c. q̄ntum eā orōo faciat efficacē p̱ orōnem hester. que cū regina existeret i duta fuit cilicio. ⁊ p̱ orōnez impetrauit suspensionē aman in patibulo. qd̄ parauerat mardocheo. Quia vo penitentia cōcipit timore iudicij. ideo de psalmo penitētiali q̄ intitulat p̱ octauā resurrectōis. scꝫ. Dn̄e ne in furore. sumit introitus. Ne derelinquas me ꝛc. Quia vero nō valet penitētia nisi imitet xp̄m. ideo sequit euāgelium. Ascendens iesus ꝛc. Matth. xx. ca. De cruce christi vbi habet. Ecce ascendimus hierosolimaꝫ. Et sequit ibidē de filijs zebedei qui petiert vt vnus sederet a dextris ⁊ alius a sinistris. Et dixit ei dn̄s. Potestis bibere calicē quem ego bibiturꝰ sum ꝛc. Qui nō biberit de calice penitētie. nō bibet de calice glorie. Et postpōit se xp̄s apostolis in exemplum qui de hoc irascebantur.

De quinta feria.

Q Vinta feria est d̄ piscibus ⁊ auibus. id est. de non cōfidentibus in dn̄o ⁊ confidētibus in hoie. de quibus habet in epistola. Maledictus homo qui cōfidit i homine. Hiere. xvij. ca. Et ponit carnem brachiū suuꝫ ꝛc. Et post benedictus vir qui confidit in domino. Et hec ostēdūtur per euangelium. Homo quidaꝫ ꝛc Luce. xvj. quod est de diuite ⁊ Lazaro. Diues em̄ non ꝯfidebat in dn̄o. ⁊ ideo i inferno positus est. pauper vero cōfidebat. ⁊ ideo in sinu abrae req̄escit. In offertorio vero. precatus est Moyses ꝛc.

ostendit ꝙ oro iusti efficax est. Moy-
ses enim erat ouis. quia mansuetissimus
hominū fuit. ⁊ est forma ieiunij. ⁊ pla-
cationē impetrauit sup irā qua domi-
nus iratus erat iudeis ꝓpter vitulū cō-
flatile. Rursus quidē hodie legūt euā-
gelium. in q̄ docet dñs non in hominis
sed solꝰ dei testimonio cōfidendū. de se
ipso eñ loquēs ait. sm carnis fragilita-
tem. Si ego testimoniū ꝑhibeo de me-
ipso. testimoniū meū nō est verū. Et in-
fra. Ab homine testimoniū nō accipio
Et infra. Habeo testimoniū maiꝰ Jo-
hanne. His cōsonat premissa lectio de
Hieremia. Maledictus hō qui cōfidit
in hoīe ⁊c. Et infra. Benedictꝰ vir qui
cōfidit in dño. Cōfidens igit orat in in-
troitu ⁊ in graduali. ⁊ etiā in offerenda
in psona. Moysi in qua fit verborū re-
petitio. quia sepe ad dñm ꝓ populo in-
tercessit. De hoc etiā dictū est sub scda
dñica post epiphaniā. Cōmunio. Qui
māducat. Joh. vj. c. ostēdit quid vtilita-
tis ꝑueniat cōfidenti. scȝ ꝙ in xp̄o ma-
neat ⁊ xp̄us in eo. Et hec cōmunio bñ
cōgrueret sabbato ante dñicam palma-
rum. Notandū aūt est ꝙ sicut p̄sens
dñica vacat ab officio. ꝑut ibi dictū est
ita ⁊ omnes quinte ferie in q̄dragesima
quondā ꝓprio carebat officio. excepta
forte quinta feria cene dñi. Jlla tamen
mutuat introitū a tercia feria illā p̄ce-
denti. Nā sicut quelibet quīta feria au-
ctoritate melchiadis pape soluta erat a
ieiunio. ita ⁊ ab officio. Vñ btūs Gre-
gorius nullū in quīta feria instituit of-
ficium. Nihilominꝰ tñ hore ⁊ matutine
ac vespertinū officiū cantabant Vnde
necessariū erat vt sup benedictꝰ ⁊ mag-
nificat. antiphone de euāgelijs aliorū
dierū sumpte dicerent. Sȝ Gregorius
scd̄us instituit ieiuniū ⁊ officiū quinte
ferie. ea tñ que prius instituta erant de
matutinis ⁊ vesptinis officijs non mu-
tauit. Et inde est ꝙ antiphone que can-
tāt sup bñdictus ⁊ magnificat in q̄ntis
ferijs non cōsonat euāgelijs illius diei.
De hoc in quīta feria p̄cedentis hebdo-
made dictum est.

De sexta feria

S Exta feria agit d
opere sexte diei. in qua factꝰ est
homo et hortat nos ecclesia ad
mansuetudinē ⁊ patientiā. vt omnē iraȝ
de cordibus nr̄is remoueamus. ⁊ hoc
exemplo ioseph ⁊ xp̄i. Et est ep̄la. Di-
xit ioseph. Gen. xxxvij. c. de ioseph qui
multa passus est a fratribꝰ suis. ⁊ tñ sb-
limatus est velint nolint. Jn euāgelio.
Math. xxi. c. monemur ad p̄dicta exē-
plo xp̄i. Homo erat p̄rfamilias q̄ plan-
tauit vineā. i. iudaicū populū p doctri-
nam legis. Ad vltimū misit filiū suum
ad cultores vinee quē interfecerunt. ad
quos priꝰ miserat suos q̄s etiā interfe-
cerūt. Per hoc aūt scȝ p māsuetudineȝ
⁊ patientiā satiabimur in futuro. Vñ
introitꝰ est. Ego aūt cū iusticia appare-
bo in cōspectu tuo satiabor cū apparu-
erit glīa tua. Ad tolerādas etiā psecuti-
ones ꝓpter iusticiā hortat in graduali
Ad dominū cū tribularer ⁊c. ⁊ in offi-
torio. Domine in auxilium. ⁊ in com-
munione. Tu domine seruabis.

De sabbato

S Abbatuȝ est de
cōuersione vel confessione p q̄
homo cessat ab ope seruili. et
sic sabbatisat ⁊ recipit bñdictionē a do-
mino. q̄ bñdixit diei septime. Ad h̄ aūt
instruimur p legē dñi ⁊ grām spiritussā-
cti. Vñ introitꝰ est de lege. Lex dñi ⁊c.
et est p̄mi toni. q̄ cōuersio ad deū ē p̄n-
cipiū bone vite. Vñ sequit. Cōuertens
animas. Sequit. Justicie dñi recte leti-
ficantes corda. q̄ dant sabbatū sp̄uale.
Et hec p̄ncipalit habent p grām. quod
ostendit p epistolam. Dixit rebecca ⁊c.

Gene. xxvij. in q̃ hr̃ q̄ rebecca monuit iacob vt afferret p̄ri suo ysaac duos hedos. Per rebeccã grã dei itelligit̃ que nos monet et inspirat nobis offerre deo abominationẽ de pctõ ⁊ cõfessiõez q̃ p hedos designant̃. Hedꝰ eñ aial fetidũ ẽ. ⁊ hꝫ carnes sapidas. Cũ eñ hoi fetet pctm̃ suũ. confitet̃ illud. qđ valde placet deo ⁊ angelis eius. q: gaudium est ãgelis dei sup vno pctõre penitẽtiã agente. Sequit̃ aũt in epl̃a. de rore celi .i. de grã celesti. ⁊ de pinguedie terre. i. abũdãtia tpaliũ. sit bñdictio tua. ⁊ p̄ponit de rore celi. q: boni spũalia p̄ponũt tpalibus. ⁊ postea sequit̃ de pinguedie terre. q: p̄mũ q̃rite regnũ dei ⁊ hec oia adijcient̃ vob. Boni ei oia hñt. vñ apl̃s tanq̃ nihil hñtes et oia possidẽtes. Mali siĺiter petunt bñdictionẽ q̃ p esau designant̃ Sꝫ q: ipi p̄ponũt tpalia spũalibus. di eis. de pinguedine terre ⁊ de rore celi erit bñdictõ tua. ⁊ si eñ habeant aliq̃ spũalia. tñ p̄ponunt eis tpalia. Sequit̃ rñsoriũ. Bonũ est ꝯfiteri dño ⁊c. q̃si diceret eccia. Ex quo p ꝯuersionẽ ⁊ cõfessionẽ pcti ⁊ reprobatõez hr̃ bñdictio. ⁊ tpalia et spiritualia bonũ est cõfiteri dño. Item hr̃ in euangelio Lu. xv. Hõ quidã habuit duos filios ⁊ petijt vnus dicens. Da mihi portionẽ hereditatis que me cõtingit. ⁊ diuisit illis substantiam suã. et postq̃ ille cõsumpsit oĩa postea fuit tãta fames i terra ad quãvenit vt cõpelleret̃ fame esse porcarius. i. subulcus. ⁊ dixit reuersus ad se. quãti mercẽnarij ⁊c. Qñ eñ homo oia bona sua amisit per peccatũ. non hꝫ quid comedat et ꝑmittit ita deus ipm cadere. vt arguat eũ malicia sua vt legit̃ Hier. ij. circa mediũ. et moriatur fame. et dicat quot sunt. s. in eccia. qui habent iocunditatẽ mentis. et ego fame pereo. Reuertar in domũ patris mei. vnde i Exo. ix. habetur. q̄ egyptij cõpellebãt filios isrl̃ exire de egypto. Tũc recipit̃ ⁊ dat̃ ei p̄ima stola. i. gratia. et ita in euãgelio hr̃ de conuersione. Rursus tñ ꝫ in euangelio vbi agit̃ de duobus filijs q̃ in epl̃a vbi agitur de iacob et esau. duorũ populoꝝ iudaici videlicꝫ et gentilis significatio continetur. iudaicus grãm spũalem amittit. gentilis vero cõuersus ad penitentiaꝫ de lege domini in introitu gloriatur et cantat. In graduali vero dño confitetur et laudat. In offertorio oculos suos petit illuminari ne dormiat vt inimicus non p̄ualeat ei. Et attẽde q̄ rõnabiliter in secunda q̃dragesime hebdomada legitur euãgeliũ de filio prodigo reuertente ad patrẽ. q: gentilis populus p doctrinã legis et euãgelij ad creatoris cultũ reuertitur. et quis penitens p fidẽ ⁊ opatione. vel p duo p̄cepta caritatis dño reconciliatur. Cõio est, oportet te gaudere. Luce. xv.

De dñica tercia quadragesime.

Tercia dñica est cõfessionis. ⁊ quarta refectõis Sicut eñ supra dictũ ẽ. dñs i p̄ima dñica. xl. armauit militẽ suũ. i secũda ostendit ei p̄miũ. ammodo q̃ nõ restat nisi vt ostendat̃ via. q: p cõfessiõꝫ ⁊ refectionẽ illuc venit̃. Est ergo dñica illa confessionis. Est autẽ duplex cõfessio. s. peccati et laudis. quas hr̃e dꝫ hõ. Per humilitatem eñ confessionis expectat hõ a deo omnia que expectat. scꝫ liberationẽ ⁊ donũ gratie ⁊ omnia alia bona. vñ de introitus est. Oculi mei sp ad dñm ⁊c. et est septimi toni. quia p septiformem gratiã spiritussancti euellit̃ homo de laqueo dyaboli. Per cõfessionẽ eñ euitantur mala. Et ideo fit statio ad sanctum Laurentiũ qui per confessionem liberatus est Hec humilitas liberauit ioseph de manibus fratrũ suoꝝ et de carcere. et ideo cantatur de ipso in officio nocturnali. Adhuc dominica ista sexta est a dominica septuagesime.

et sexta feria dn̄s crucifixꝰ ē. Et ideo fit
mentio de passione que per Joseph si
gnificatur. et ita etiā ipsi diei competūt
que dicuntur. Nam xp̄s ꝑ humilitatē
liberatus est ab insidijs fratrū suorū. i.
iudeorum. et exaltatus est in toto egy-
pto. i. mundo. et ita que litteraliter ac-
ta sunt circa Joseph. spiritualiter sunt
facta erga christum. Et nocturnum of
ficium ordinē comitatur historie. Cū
eñ in ꝓcedenti dominica cantatū fue-
rit de Jacob. in hac succinit̄ de Joseph
qui venditus a fratribus illos in fame
vitauit. et Christus a iudeis crucifixꝰ
sua morte humanū genus redemit. ⁊
redimēdo a demonio liberauit. prout
in euangelio legit̄ hodierno. Ceterū q̄-
lis debeat esse confessio ostendit apl̄us
in epistola. Fratres imitatores ⁊c̄. ad
Ephes. v. ca. Primo eñ esse debet i hu
militate. scʒ vt humiliemus nos deo. et
ita in nouitate vite ambulemus. Secū
do in ꝑseuerantia. s. vt homo nō redeat
ad vomitū. ⁊ vt infamia peccati remo-
veat̄. vnde dicit. Fornicatio autē ⁊ im-
mūdicia nō noiet̄ in vobis ⁊c̄. hoc fit ꝑ
ꝑseuerantiā in bona vita. Ad hoc idem
hortamur i euāgelio in fine. in q̊ ondit̄
ꝙ gr̄a expellit pctm̄. Erat inquit iesus
eijciēs demoniū ⁊c̄. Lu. xi. ⁊ Mat. xij.
Jesus. i. gr̄a. Iste idē demoniacꝰ cecus
dr̄ a Math. ⁊ Beda. Cecus iquit beda
videt. mutus loquit̄. possessus a demo
nio liberat̄. Et cū eiecisset demoniū lo-
cutus est mutꝰ. qꝛ qn̄ hoi data ē gr̄a. cō
fitet̄ ⁊ loquit̄ in ꝯfessione. Postmodū
ondit dn̄s stabilitatē regni sui ꝑ indiui
duā charitatē. ⁊ instabilitatē regni dia-
boli. Oē inqt regnū in seipm̄ diuisum
desolabit̄. Et sic regnū diaboli ⁊ suorū
q̊ diuisi sunt a deo destruet̄. Sʒ regnū
dei manet in eternū. Et ita inuitat om
nes homines ad regnum suum qd̄ ma
net. Propter hoc debet homo ꝑseuerā
ter agere opera confessionis, quia ꝑ ea
habebitur regnum celorū. Et ideo rn̄
sorīū est. Exurge domine non preuale-
at homo. id est diabolus qui nobis in-
tendit auferre regnū celorū. Hoc igit̄
intendit ecclesia vt simus ꝑfecti in con
fessione. et similiter perfecte moriamur
peccatis. vt per bonam vitam etiā infa
mia peccati deleatur. sicut dicit dn̄s per
Hieremiā. Perdam babylonis nomē
Hoc dicit. quia gratia expellit peccatū
⁊ infamiā. Sequit̄. Et reliquias ⁊ ger-
men babylonis ciuitatis. i. memoriam
delactabilem. vt scʒ homo doleat quan
do ad memoriā reducet. Rursus qꝛ
sicut in euāgelio dicit̄ surdus audiuit.
⁊ mutus verba dei narrauit. Ideo dic̄
in introitu. Oculi mei semper ad dn̄m.
et ne iterū deficiat misc̄diam implorat
subdens. respice in me. Et in graduali
Exurge dn̄e. Deinde vox quondā mu-
ti secunda facundia. cuius os aperuit
sapientia preces suas ingeminat. et de-
centi similitudine in tractu ꝑorat dicēs
Ad te dn̄e. In offerenda iam loquens
ꝓdicat iusticias dn̄i rectas. eo ꝙ a se hu
miliato demoniū exierat. Sʒ ad iudai
cum populū supbientē spūs immūdꝰ
redierat. In ꝯmunione de muto fctūs
orator gratulat̄ ꝙ sicut passer inuenit si
bi domum et turtur nidum.

De secunda feria

In dominica pre
cedenti dictū est ꝙ dn̄s saluat
ꝑ cōfessionē. in hac vo scd̄a fe
ria ostendit ꝙ dn̄s saluat etiā ꝑ baptis-
mū. Sʒ qꝛ baptismꝰ dat̄ ꝑ trinitatē. Jō
de trinitate est introitus. In deo lauda
bo vbū. ⁊ ponit̄ ibi ter hoc nomē deus
Et est de tercio tono. qd̄ totū cōtingit ꝓ
pter hoc ꝙ loquit̄ de trinitate. Epl̄a vo
Naamā princeps ⁊c̄. q̊ est. iiij. Re. v. c. ē
de naamā quē misit rex syrie dn̄s suꝰ ad
helyseum vt sanaret eū. et ꝓcepit ei vt i
iordane se lauaret septies. ⁊ fieret eiꝰ ca

ro sicut caro pueri. et ita factũ ẽ. Jordanis interpretatur descensus humilitatis in q̃ eccia mundari petit. ⁊ hoc facit ad preceptũ dñi q̃rens p humilitatẽ salutez in aqua q̃ est iferior creatura. Postmodũ sequit rñsoriũ. Deus laudẽ meã ne tacueris. in q̃ humiliat se eccia p ↄfessionẽ. ⁊ est tercij toni. rõe p̃dicta. In euãgelio vo. Dixerũt pharisei ad iesũ. Lu. iiij. c. oñdit dñs q nõ sunt missi pphete nisi ad humiles. sic helyse⁹ ad naaman et helyas ad viduam. ⁊ oñdit supbiam iudeorum. postea dicit. Jesus aũt trãsiẽs p mediũ illorũ ibat. ad significãdum q humilis quicquid sibi fiat viam suam nõ derelinquit.

De tercia feria

Tercia feria est

de orone et miscdia p q̃ etiam saluat dñs. vñ introitus ẽ. Dũ clamarẽ ad dñm. Epl'a vo. Mulier q̃dam ⁊c. est de. iiij. li. Regũ. iiij. ca. de vidua. cui⁹ filios creditor in seruitutez redigere cõtendebat. et eius vasa oleo repleuit helyse⁹ dicẽs ei. q de pte olei redderet debitũ q̃d debebat. ⁊ de reliq̃ ipsa ⁊ filij sui viuerent. Vidua ẽ eccia. cui⁹ sponsus xp̃s nõ est pñs corpaliter siue visibiliter q̃ venit ad xp̃m. Creditores sunt demones. vñ diabolus exactor dr qr pecuniã suã. i. immũdiciam a nobis exigit cum vsuris. vñ Jsa. xiiij. c. Quõ cessauit exactor. q̃euit tributũ. s xp̃us p opa miscdie liberauit nos ab hmõi creditore. Et petit hmõi liberatio in rñsorio. Ab occultis meis munda me dñe. Euangeliũ vo q̃d est Mat. xviij. ca. est de miscdia. s. si peccauerit in te frater tuus corripe eũ. si ignorat doce. si penitet dimitte. non dico septies. s septuagies septies. i. quotiẽs peccauerit dimitte.

Rursus vidua pro filijs ad helyseuz orans dicit in introitu. Ego clamaui. et in graduali. Ab occultis. Demũ p̃cib⁹ exaudita gr̃as agit in offerenda. Dextera dñi. Et docet i cõione. dñe q̃s ⁊c. q̃les se debeant exhibere. qui volunt oleum misericordie. s. qui volunt requiescere i monte: ingrediãtur sine macula ⁊ operentur iusticiam.

De quarta feria.

In quarta feria

agitur de impletione mandatorum. per quã dominus etiã saluat. Sed quia per gratiam est impletio mandator̃. Ideo est introitus. Ego autem in domino sperabo. et est primi toni. ad ostendendũ. q spem debemus ponere in solo deo. Epistola vero. Honora patrem ⁊c. est de Exo. xx. ca. in q̃ sunt instituta vel distincta precepta domini. Honora patrẽ et matrem ⁊c. In responsorio vero petitur gratia. in quo ostendit homo infirmitatem suam dicens. Miserere mei deus. quoniam infirmus sum. quasi di. non possum p me adimplere mandata. In euangelio. Accesserunt ad Jesum ⁊c. Math. xv. ca. Redarguit dñs iactantiam iudeorum qui magis innitebantur traditionibus hominũ q̃z dei. ⁊ rep̃hendebãt discipulos dñi de traditionibus seniorũ. Quibus dñs dixit. Ypocrite ⁊c. Non lotis manibus manducare. nõ coinq̃nat hominẽ. Et ostendit p que saluamur ⁊ iustificamur. In hac quarta feria fit primum scrutinium. prout in proxima q̃rta feria dicetur.

De quinta feria.

In quinta feria oñ

dit eccia nõ esse salutẽ nisi a dño et maxime per virtutes. Unde introitus est. Salus populi ego suz ⁊c. Et est quarti toni pp̃ter quatuor cardinales virtutes. Epl'a vero. Factum est verbũ ⁊c. est de Hiere. vij. ca. vbi dicit. Bonas facite vias vias ⁊ studia vestra.

Et hoc ꝓpter bona opa ṽtutū. ⁊ repheṅ
dunt iudei q̄ credebāt se nō posse dāna
ri q̄ʒ habebant dn̄i tēplū. ⁊ oēs alios dā
natos esse dicebant. Vn̄ sequit̃ rn̄sorīū
Oculi oim. ostēdens q̄ in solo deo spe
randū est. Euangeliū vero Surgens ie
sus. Lu. iiij. ca. est de sanatione socrꝰ pe
tri. ꝑ qd̄ ōn̄ditur q̄ in solo deo sperādū
ē. q̄ʒ ab ipo et ꝑ ipm salus mētis ⁊ cor-
poris est. In alijs ṽo eccījs legit̃ euāge
liū sequentis dn̄ice Abijt iesus ⁊c̄. ⁊ ali
ter incipit. Operamini. In quo imprope
rat dn̄s turbe q̄ magis curabant de sa-
lute corpis q̄ʒ mentis. qm̄ voluerūt eū
facere regē post miraculū factū de satu
ratōne qnq̄ʒ miliū hoim de duobꝰ pisci
bus ⁊ qnq̄ʒ panibus. ⁊ hortat̃ eos dicēs
Operamini: nō cibū q̄ perit ſʒ q̄ ꝑmanet
in vitā eternā. Cui cōgrue p̄mittit̃ p̄mis
sa lectio Hiere. vbi dn̄s ꝓmittit se habi
taturū cū eis. et sic quasi regē futurꝝ eo
rū q̄ talē cibū fuerint operati. vt calūniaʒ
non faciant. innocentē sanguinē nō ef-
fundant ⁊c̄. Rursus introitus. s. salꝰ po
puli. vox est dn̄i ppl'm ꝯsolantis. Gra-
duale. offertorīū. ⁊ cōio voces sunt po-
puli de regis gr̄a cōfidentis. In hac āt
quinta feria in q̄ agit̃ de salute fit statio
ad scōs cosmā ⁊ damianū. q̄ medici fu
erūt. ⁊ hoīes corporaliter ⁊ spūaliter sana
bant. ⁊ iō de ipsis fit mentio in collecta

De feria sexta.

In sexta feria que ē dies crucis. ōn̄dit̃ q̄ ꝑ crucē est
salus. vn̄ introitus ē. Fac mecū
signū in bonū. i. crucē. Maiorē carita-
tē nemo hʒ. i. maiꝰ signū caritatis q̄ʒ vt
aiam suā ponat q̄s ꝓ amicꝭ suis. Epl'a
ṽo Cōuenerūt ⁊c̄. q̄ est Numeri. xx. ca.
ē de moyse q̄ bis ꝑcussit petrā ⁊ fluxerūt
aq̄ vt biberent hoīes ⁊ iumēta. Per bi
nā ꝑcussionē duo ligna crucis intellige
Petra xp̄s ē. et fluxerūt aq̄ doctrinarū ⁊
grāꝝ vt possit bibere totū genꝰ hūanū.

Rn̄sorīū est. In deo sperauit cor meū ⁊
adiutus sum. Quia i sola cruce ꝑfecta
ē humani generis saluatio. In euāge-
lio ṽo. Venit iesus in ciuitatē ⁊c̄. Io.
iiij. c. ōn̄dit dn̄s q̄ nō solū ꝓ nobis cru
cē sustinuit ſʒ et multos alios labores.
vn̄ sequit̃ ibi. Iesus aūt fatigatus ab iti
nere ⁊c̄. Et dicunt̃ ibi octo in q̄bꝰ instru
xit dn̄s samaritanā. q̄ patēt in euāgelio
Et ideo rn̄sorīū ē octaui toni. Cōio est.
Qui biberit. Io. iiij. ca.

De sabbato.

In sabbato vero ostendit̃ q̄ dn̄s saluat ꝑ iusticiam ⁊ miscōiam. vn̄ epl'a. Erat
vir. Daniel'. xiij. c. loquit̃ de susanna. q̄
saluata ē ꝑ iusticiā. Euangeliū ē de mu
liere dep̄hensa in adulterio. quā dn̄s li-
berauit ꝑ miscōiam. Ecce euāgelium ⁊
epl'a cōcordāt. Quia ſ adultera in euā
gelio saluata ē ꝑ miscōiam. iō vidēs ec
clesia infirmitatē filioꝝ suoꝝ. petit se li
berari ꝑ miscōiam in introitu di. Ver-
ba mea auribꝰ ꝑcipe. ⁊ ē q̄nti toni ꝓpter
qnq̄ʒ q̄ ponunt̃ in collecta que est talis.
Presta q̄s oipotens deus vt q̄ se af-
fligendo carnē ab alimētis abstinēt. se-
ctando iusticiā a culpa ieiunant. i. a de
lectatione qnq̄ʒ sensuū. sic daniel. susan
na ⁊ ioachim. Miscōiaʒ dei nō ꝯseq̄nt̃
q̄ sic nō ieiunāt. Sequit̃ ṽsus introitꝰ
semiplenꝰ. s. rex meꝰ ⁊ deꝰ meus. Et iō
notandū ē q̄ in introitibꝰ aliq̄n duplex
ṽsus ponit̃. aliq̄n dimidiꝰ. frequentius
vnꝰ. duplex vt in introitu defunctorū.
Requiē. ṽsus. Te decet ⁊c̄. ⁊ aliꝰ. Exau
di orōnem ⁊c̄. q̄ʒ oramꝰ ꝓ defunctis ꝓ-
pter stolā corpis ⁊ aīe q̄s rogamꝰ eis da
ri. Vl' etiā tūc secūdus ṽsus q̄ succedit
in locū illiꝰ ṽsus Gl'ia pl'i. q̄ in officio
defunctoꝝ tacetur ꝓ eo q̄ mortui trini
tatē vlterius laudare nequeūt ad cuius
laudē ꝑtinet ipe ṽsus. Sepius ṽo vnꝰ
di. q̄ʒ ad vnū tm̄. s. ad deū ṽtere nos de-

bemꝰ. Dimidius aūt hic ponit. q̄ꝛ q̄ misericordiā dei impetrat. suā dꝫ imꝑfectionē in opibꝰ ꝯfiteri. psalmꝰ ei opꝰ significat. Post ep̄laꝫ sequit rn̄soriū. Si ambulē ⁊c̄. qđ sic ei rn̄det. q̄ꝛ quē dn̄s liberat nullus ei nocere pōt. igit. si ambulem in medio vmbre mortis nō timebo mala ⁊c̄. vmbra mortis ē mors tp̄alis. q̄si di. et si transeā ꝑ mortē tp̄alem. non est timendum ex quo deus adiuuat. Et sequit v̄sus. Virga tua et baculꝰ tuus ip̄a me cōsolata sūt. q̄ꝛ tribulatōes dn̄i ꝯsolant hoiem bonū. Est aūt primi toni. q̄ꝛ i solo deo ponēda ē spes. In euāgelio v̄o. Perrexit iesus. Jo. viij. ostn̄dit se dn̄s auctorē miscđie. cū dixit mulieri adultere. Vade ⁊ ampliꝰ noli peccare. Itē miscđia fuit cū dixit. Qui sine peccato ē v̄m. p̄mꝰ mittat in eā lapidē. In offertorio petit silr̄ ꝑ miscđiam liberari cū dicit. Gressus meos dirige. ⁊ ꝑtinet ad octauā resurrectōnis. Postcōio v̄o ad beatitudinē. q̄ est. Nemo te. Jo. viij. ca. Illud aūt notādū est ꝙ in huiꝰ sabbati ꝯpletorio antiph̄a Media vita. cātat. eo ꝙ tunc mediana q̄dragesime icipiat hebdomada. Qui v̄o eā in p̄cedēti sexta feria cantant. numeꝝ dieꝝ ieiuniis afflictoꝝ attendūt. Hāc itaqꝫ sub breuiloquio duximꝰ exponendā. Media vita xp̄s ē. ip̄e em̄ mediator ē dei et hoim. ip̄e est via veritas ⁊ vita. ip̄e q̄dē sanctus. ip̄e deus. ip̄e fortis. ip̄e misericors et saluator. Ad xp̄m ḡ sermo dirigit. O media vita. i. o christe. Vel media vita sctā trinitas ē. q̄ est in se vita et nobis vita media. i. sufficiens ⁊ cōis. ad quam sermo dirigit. O media vita. i. o sancta trinitas. Iōqꝫ subdistinguit sancte deus. sancte fortis. sctē ⁊ misericors. i. pater ⁊ filī et sanctespiritꝰ. a quo et ꝑ quem et in quo saluamur. Et ideo saluator etiā trinitas appellat. Ad quēcūqꝫ tn̄ sermonē dirigimus adiutoriū querimꝰ. q̄ꝛ in morte sumꝰ. in miseriis p̄ntꝫ vite. petimusqꝫ ne tradat nos amaritudinibus mortis eterne. Vel sup. o dn̄e nos existentes in vita media sumus in morte. Prima fuit vita iusticie ⁊ innocentie in qua creatus est homo. Secūda est vita peccati et miserie. in qua lapsus ē hō. Tercia erit vita immortalis et glorie ad quaꝫ reꝑabit hō. Nos igit dū sumus in media vita. sumus in morte. q̄ꝛ vita peccati media. mors est vite iusticie. ⁊ ideo q̄rimus adiutoreꝫ. Alie eccie dicūt Medio vite. q̄ꝛ em̄ tunc est mediū q̄dragesime q̄ vitā p̄ntem q̄ sine peccatꝫ non ducitur rep̄ntat. merito dr̄ antiph̄a ip̄a in morte. i. in peccatꝫ. que ducunt ad mortem. Et q̄ꝛ in epistola fit mentio de susanna. ideo ꝓpter equiuocationem vocabuli fit hodie statio apđ sanctam susannam.

De dn̄ica quartā q̄dragesime

Sequitur quarta dn̄ica i qua agit de suꝑna hierusalem. Et q̄ꝛ in terrā illā venit eo duce q̄ filij isrl̄ venerūt in terraꝫ ꝓmissiōis. ꝓut sub septuagesima dictū est. iō nunc legit Exodus. vbi dic̄ dn̄s. Vidēs vidi afflictōnem populi mei q̄ est in egypto. et descēdi vt liberareꝫ eos de manu pharaonis. Sicut aūt dn̄s liberauit populū ꝑ plagas missas ꝯ pharaonem. similiter ⁊ ꝑ plagas liberat de manu dyaboli. qui non vult dimittere nos nisi i manu forti. sicut ibi habetur Prima plaga est ꝯuersio aquarū in sanguinē. ꝑ quā pc̄m̄ infidelitatis significat. ꝑ alias plagas significat ꝙ homo ꝑ multas tribulatōes et penas quas hꝫ dū morat in pctō. cogitur redire ad dominū. sicut de filio prodigo legit. Legitur ergo exodus. qui ꝑ fidem est exitus a seruitute diaboli. et per baptismū qui significatur ꝑ mare rubrum. et per impletionē mandatorum. Qn̄ vero hō talis est, facit seipsum tabernaculū dn̄o. q̄

ꝺo nō faciet ei hic tabernaculū. nec ipe
faciet sibi in futuro. Post exodū sequi
tur liber Leuitici. q̇ est tercius in pen-
thateuco. q̇ ꝑtinet ad leuitas q̇ debebāt
dño offerre sacrificia. vñ liber est oblati
onū. Ex quo em̄ hō implet mandata et
facit se tabernaculū dño non restat nisi
oblationes deo offerre. Debet tñ sal ap
ponere i om̄i sacrificio suo. q꞉ cū discre
tione dꝫ om̄ia facere. Quia ꝰ tales dñt
esse mundi ab omni pctō ⁊ offerre dño
hostiam mūdā. sanctā. ⁊ immaculataꝫ
Jō sequit᷑ in leuitico de mundatōe le-
pre. Et dr̄ ibi multotiēs. Sancti estote.
qm̄ ego sanctus sum. Et q꞉ hoc fit in so
lennitate cordis. et dñt om̄ia fieri cum
gaudio. ideo postea in eodeꝫ libro agit᷑
de sol ennitatibus. Rursum q꞉ nullus
ita ꝑfectus est q̇n peccet aliqñ saltē ve-
nialit er. ideo ibi hr̄ de dubitatōne mo-
ysi ad aquas ꝯdictōis. qui nec ꝓpter h
dimisit op⁹ ipñale facere vt ad vocē suā
fluerent aque cum dixit. Ascendat pu-
teus. i. doctrina sacra. Ceteꝝ sicut mu
lier oñdit ex vna ꝑte pomū filio suo. et
ex altera inimicū vt veniat ad se. sil'r et
dñs. iuxta illud Osee. xj. c. In funicul'
adam trahā eos in vinculis caritatis.
Vnde in officio nocturnali oñdit ini-
micū qui non vult dimittere populum
nisi in manu forti et in manu diuina. s.
ꝑ p̄dicatores. Et iō primū rñsoriuꝫ est.
Locutus ē dñs ad moysen ⁊c̄. Siq̇deꝫ
moyses ex aquis assumptus est xp̄s ꝑ
quē liberamur ab hmōi inimico. vel q̇·
libet p̄dicator q̇ ex aquis scripture dꝫ
assumi. Et ē quarti toni q꞉ quatuor mo
dis affligit nos diabolus. s. interficien-
do mares. i. bona oꝑa vel ꝟtuosos q̇s
submergit in flumine delitiarū huius
mundi. et cogit seruire in luto luxurie
⁊ latere auaricie. ⁊ palea inanis glorie.
Porro q꞉ populus in illa septuagena
ria captiuitate fleuit suꝑ flumina baby
lonis. ⁊ in fine cyro ꝑmittente letabun

dus exiuit. et gratulans hierl'm introi-
uit. Jō cū in prima dñica populus ca-
ptiuatus fleuerit dicens. Circūdederūt
me. Et in secunda orauerit di. Exurge.
In tercia q̇ꝫ orauerit dicēs. Esto mihi.
In quarta ꝯsolatiōem accepit dicente
dño. Inuocauit me ⁊ ego exaudiā eū.
In q̇nta etiā rursus ori̇oni institerit di.
Reminiscere. In sexta vo Dario licēti
am tribuente cōsolationē de reuersiōe
ꝑcepit ideoq꞉ dixit. Oculi mei. In hac
septima tanq꞉ in fine septuagesime in-
grediens hierl'm gratulabundus exul-
tat dicens. Letare hierl'm. De hoc etiā
dictū est sub prima dñica. Septenariū
q̇ꝫ pñt' vite. q̇ septē dieꝝ curricl'o voluit᷑
vel potius septē etatibus q̇bus mūdus
ipe distiguit᷑ sicut ꝑ dies. lxx. sic ꝑ septē
dñicas sctā repñtat eccia. Prima etas
ē ab adā vsq꞉ ad Noe. Secūda a noe vs
q꞉ ad abraā. vel sm̄ quosdā ad moysen.
Tercia a moyse vsq꞉ ad Dauid. Quar-
ta a dauid vsq꞉ ad transmigratōꝫ baby
lonis. Quinta a transmigratōe baby-
lonis vsq꞉ ad aduentum dñi. Sexta ab
aduentu dñi vsq꞉ ad finē seculi. Septi-
ma similiter vsq꞉ ad eundē fineꝫ. sil'r em̄
cōcurrūt. ſꝫ illa in vigilantibus ⁊ labo-
rantibus. ista in dormientibus ⁊ q̇escē
tibus. vbi req̇escūt electoꝝ aīe inter vbe
ra lactantis matris sue superne hierl'm
In prima dñica velut infantia mundi
hō a felici delectatiōe deiectus clamat.
Circūdederūt me. In secūda velut i pu
ericia mundi ꝯcipiēs hō spem sue recō
ciliationis voce Noe q̇si p̄cētoris iplo
rat acceptilationē recōciliatiōis dicēs.
Exurge q̄re obdormis do. In tercia| ve
lut in mūdi adolescātia ꝯcipiēs hō suā
liberationeꝫ de egyptiaca seruitute sue
ꝓtectionis et liberatōis acceleratōꝫ vo
ce moysi orat dicens. Esto mihi in deū
ꝓtectorē. Quarta designat iuuentuteꝫ
eccie in qua regū dyademate coronat᷑ ⁊
sapiētia ꝓhbaꝝ ornat᷑. Vñ illud officiū

voce Dauid q̃ſi p̄centoris in cãtib⁹ cele
braꝛ. Quinta ſenectutẽ eccie. in q̃ calor
naturalis incipit deficere. Naꝫ populo
ĩ babilone captiuato eccia captiua nec
altare habuit nec tẽplũ. immo organa
ſua ſuſpendit. Jdeoq; quinta dñica vacat
officio. Sexta ſeniũ eccie. ſ. fines ſeculo
rũ cũ filius dei venit in mundũ. ⁊ de di
aboli poteſtate liberauit gen⁹ humanũ
Ne igiꝛ ſit immemor accepti bñficij et
ĩgratũ: gratulaꝛ ⁊ ait. Oculi mei ſp ad
dñm. Hec ãt ſeptima ⁊ vltima ſigt ſab
batũ mũdi in quo ſctoꝝ aie requieſcũt
illic hierlm q̃ ſurſum ẽ. q̃ libera eſt. que
mater noſtra ẽ letaꝛ. vñ dr dñica leticie.
Eſt em̃ ſeptima a ſeptuageſima. ⁊ ꝑ ſe-
ptenariũ ſignificaꝛ ſeptima etas coꝝ q̃
ſunt in requie. Repñtat em̃ hec dñica li
bertatem ꝯceſſam filijs iſrl redeundi a
babilone anno ſexageſimo quã habue
rũt plenariã in anno ſeptuageſimo. vñ
totũ huius diei officiũ de leticia eſt. ad
repñtandũ illoꝝ leticiã ⁊ etiã nr̃am. qm̃
finitis ſex etatibus erimus in ſeptima.
a mũdi exilio liberati. cũ celeſtẽ paradi
ſum: q̃ eſt patria noſtra: intrabim⁹. Cã
tatur ḡ introitus. Letare hierlm. ad oñ
dendũ ꝙ ſicut illi cum ingenti leticia a
babylone venerũt in hierlm. ita et nos
ab hoc mũdo letantes in celeſtẽ hieru-
ſalem veniem⁹. Babylon em̃ interp̄taꝛ
confuſio. vñ ſignificat mundũ vel infer
num. qr in hoc mũdo ẽ cõfuſio viciorꝝ.
et in inferno cõfuſio tormentoꝝ. Diciꝛ
etiã hec dñica refectiõis. qr in ea dñs re
fecit et ſatiauit quinq; milia hominuꝫ.
vel quia in ea oñditur celeſtis hieruſalẽ
ex qua omnis refectio ẽ. Quia ergo ec
cleſia letatur pro hac refectione. Jdeo
cantat Letare hieruſaleꝫ. id eſt eccleſia
Tibi em̃ eterna requies ꝓmittiꝛ Jn no
cturnali etiã officio cantaꝛ rñſoriũ. Au
di iſrl p̄cepta dñi ⁊ ea in corde tuo q̃ſi i
libro ſcribe. ⁊ dabo tibi terrã fluentem
mel ⁊ lac. Poſtea ſequiꝛ in introitu ab
vberibus conſolationis eius. Hec vbe
ra ſunt duo teſtamenta. de quibus ſu-
muntur promiſſiones dulces in quib⁹
eſt conſolatio noſtra. Et ſunt in ea tria
verba leticie. ſ. letare. gaudete. ⁊ exulta-
te. rõ quare poſita ſunt dicta eſt ſub ca-
pitulo de ſeptuageſima in principio.
Et ſumiꝛ iſte introitus de Jſa. vlti. ca.
ꝫ de antiqua translatione. qr in Jſa. ſic
nõ iacent v̄ba hec. v̄ſus v̄o de pſalmo.
q̇ loquiꝛ de hierlm ſupna. ſ. letatus ſuꝫ
Et eſt quinti toni. ꝓpter q̇nq; milia ho
minũ quos refecit. vel ideo qr illi q̇ co-
hibent et refrenãt ⁊ bñ ordinãt q̇nq; ſen
ſus corporis illi habebũt hmõi refectõeꝫ
et conſolatiõem. de q̃ in introitu hr. ⁊ q̃
petiꝛ in collecta. Cõcede qm̃s oipotẽs
deus. vt q̇ ex merito noſtre actionis af-
fligimur. tue gr̃e ꝯſolatõe reſpiremus.
Scripſerunt tamen quidam ꝙ qr Libe
rius papa q̇ tamẽ in cronica non inue-
niꝛ: celebrauit tali die rome in dicta ec-
cleſia que vocaꝛ hierlm. ideo cantatur
Letare hierlm. Et nota ꝙ in quibuſdã
eccijs hac die et in feſto annunctõis do
mini due colecte dicuntur vt quaſi du-
plex feſtum exoluere videantur. qđ nõ
fit in alijs p̄cipuis feſtiuitatibus. vt na-
tiuitatis chriſti. ⁊ ſilibus. qr ille ꝑ octa-
uas ꝓducunꝛ nec vni⁹ diei dũtaxat ob
ſeruantia ſicut iſta coanguſtanꝛ. Seq̄ꝛ
epiſtola. Scriptũ eſt em̃ qm̃ abraaꝫ du
os filios habuit ⁊c̃. ad Gal. iiij. c. vbi ſe
quitur. Que ſurſum eſt hieruſalẽ. libe-
ra eſt. que eſt mater noſtra. Hoc auteꝫ
dicit. vt non timore ſeruili ſeruiam⁹ do
mino. ſed amore. Rñſoriuꝫ eſt de eodẽ.
Letatus ſum ⁊c̃. et eſt ſeptimi toni. pro
pter ſeptimam etatem in qua erim⁹ in
quiete. Sed quia adhuc ſumus in la-
bore. ideo ſequiꝛ tractus ꝫ ſuauiſſim⁹.
Qui cõfidunt in domino ⁊c̃. in quo oñ
ditur ꝙ q̇ in dño ſolo ſperant habebũt
illam refectionem. Sequiꝛ euangeliũ.
Abijt ihs trãs mare galylee ⁊c̃. Jo. vj. c

Quinqꝫ aūt panes quibus dñs refecit
nos ꝓut ibi legitur sunt .v. libri moysi.
duo vo pisces sunt psalmi ⁊ ꝓphetia. vł
libri Josue ⁊ iudicū. quia de illis septē
libris sumuntur oꝛones in hac dñica. ⁊
ita reficit omes. Offertoriū ē. laudate.
⁊ ē secūdi toni ad oñdendū ꝙ deū lau
dare dēmus. ⁊ ꝓ corpali refectione ⁊ ꝓ
spūali. Postcōio vo ē. Hierl'm q̄ edifi
catur vt ciuitas ⁊c. Et loqtur de illa hie
rusalē q̄ libera ē. ⁊ est quarti toni ꝓpter
q̄tuoꝛ q̄ ibi dicunt. Primū est quia oia
sunt ibi cōia ibi. n. deus ē omia in oib⁹.
Secūdū ē ꝙ eternaliter pticipantur ea
q̄ ibi sunt. vñ dicit. Cui⁹ pticipatio eius
in idipm. Terciū ē ꝙ nullus de filijs di
aboli potest ibi ascendere. vñ dicit. Il
luc em̄ ascenderūt tribus trib⁹ domini
Quartū qꝛ ibi ē cōtinua laus dei. Vñ
sequit. Ad cōfitendū nomini tuo dñe.
Et inde ē illud. Beati q̄ habitant in do
mo tua dñe. in secula seculoꝝ laudabūt
te. In hac dñica roman⁹ pontifex ce
lebraturus ad ecciam pgens. ⁊ rediens
ab eadez. auream in manu sub aspectu
populi fert rosam. Circa qḋ duplex in
surgit ratio. vna ſm lr̄am. altera ſm spi
ritū. Sane ſm lr̄am. ne fidelis ppl's ꝓ
pter q̄dragesimalis obseruātie asperita
tem sb cōtinuo laboꝛe deficiat. qꝛ quod
caret alterna requie durabile nō ē. ideo
in hac mediana dñica q̄dragesime qḋ
dam recreationis solatiū interponitur
vt anxietas tpata leuius sufferat. iuxta
illud. Interpone tuis interduz gaudia
curis. Hodiernū nāqꝫ officiū totuz leti
cia plenū ē. ⁊ in omi vboꝝ clausula io
cūditas exuberat. gaudiū resonat. hila
ritas inculcat. Tria itaqꝫ repñtat dies
ista. s. caritatē post odiū. vñ dr̄. Letare
hierl'm. ⁊ cōuentū facite omes q̄ diligi
tis eā. Gaudiū post tristiciā. Vñ. Gau
dete in leticia q̄ in tristicia fuistis. Et sa
tietatem post famē. Vñ vt satiemini ab
vberibus ꝯsolationis vr̄e. Que tria pa
riter designātur in tribus ꝓprietatibus
huius floris. caritas in coloꝛe. iocun di
tas in odoꝛe. ⁊ satietas in sapoꝛe. Rosa
q̄ppe ꝑ ceteris floribus coloꝛe delectat.
odoꝛe recreat. ⁊ sapoꝛe confortat. Dele
ctat in visu. recreat in olfactu ⁊ cōfoꝛtat
in gustu. Nempe rosa in manu roma
ni pōtificis gaudiū israelitici popl'i de
signat. qñ p grām xp̄i data ē illi de ba
bilonica captiuitate licentia redeundi.
Deinde illam donat nobiliori ⁊ poten
tioꝛi q̄ tūc in curia repit in q̄ nobilitas
⁊ excellentia illius peculiaris ppl'i dñi
designat. Demū ille cū multo eq̄tatu ⁊
⁊ leticia ingēti ciuitatē cuz rosa circuit.
figurans gaudiū illius ppl'i in ciuitatē
hierl'm reuersi. atqꝫ cōem totius fidelis
ppl'i ⁊ ecclesie leticiā de ꝓmissis. Spūa
liter autē flos iste floꝛē illū significat. q̄
de se dicit in cāticis. Ego flos campi et
liliū conuallium. Et de q̄ ꝓpha. Egredit
virga de radice yesse ⁊ flos de ra. e. ascē.
Qui ē vere flos floꝝ. i. sanctus sanctoꝝ
qꝛ ꝑ ceteris floribus. i. sanctis coloꝛe de
lectat in visu. Nā speciosus foꝛma pre
filijs hoim. in quē desiderāt angeli pro
spicere. Qui odoꝛe recreat i olfactu. qꝛ
sicut legit in cāticis. j. c. Melioꝛa sunt
vbera tua vino fragrātia vnguētis opti
mis. Qui sapoꝛe confoꝛtat in gustu. qꝛ
panis quē ipe dat. caro sua ē ꝓ mundi
vita. ome delectamentū hñs. ⁊ omis sa
poris suauitatē. Hic est. n. q̄ de. v. pani
bus ⁊ duob⁹ piscibus q̄nqꝫ milia hoim
saturauit. Triplex autem ē in hoc floꝛe
materia. aurū videlz musc⁹ ⁊ balsamū.
qꝛ triplex ē in xp̄o substātia. deitas. coꝛ
pus. ⁊ aia. Sed balsamo mediāte mu
scus auro cōiungit. qꝛ aia mediāte coꝛ
pus cōiungit deitati. Diuina em̄ natu
ra tante subtilitatis est vt coꝛpi de limo
terre foꝛmato nō cōgrueret vniri nisi ra
tionali spū mediante. Rursus flos ipe
aureus est. qꝛ rex regū ⁊ domin⁹ domi
nantiū. cui⁹ ruboꝛ apparuit in isignijs

passionis. ꝛ odor i gloria resurrectionis
Huius floris baiulus ē vicarius salua
toris. romanus videlꝫ pōtifex successor
vtiqꝫ petri ꝛ vicarius ihu xpi q̄ hūc flo
rem fidelibus pplis demōstrat. Nō. n.
omi tpe ſꝫ in hac dominica tātū q̄ septi-
ma ē ab illa q̄ septuagesima nuncupat
qꝛ xps nō in qualibꝫ hora ſꝫ in septima
tantū etate videt ab illis q̄ btā reqe cō-
solātur. Rursus in vrbe ondit ꝛ nō ali-
bi quā apud basilicaꝫ q̄ sancte crucis in
hierlm appellat. q̄ supne hierlm typuꝫ
obtinet ꝛ spēm repntat. de qua dr in epi
stola hodierna. Illa q̄ sursum ē hierlm
libera ē. q̄ est mater nra in q̄ xpm ange
li asncti ꝛ beate aie cōtemplant. ad quā
merito dr. Letare hierlm ꝛ cōuentū fa-
cite omes q̄ diligitis eā. q. d. vos catho-
lici ꝛ nō heretici. differt autꝫ hodierna
statio ab illa q̄ fit ibidē in secūda dnica
aduentus. qꝛ illa future beatitudinis ē
annūciatio. hec q̄si pntis cōtemplatio.
vn ꝛ festiuius agit. qꝛ spei nre festiuitas
ē. Hac etiā die xpianus coronat impa-
tor. vt semp coronā supne hierlm medi
tetur. Dauid ter in regem vnctus ē. vt
dicetur sub dominica post ascensioneꝫ.
Hec ergo dominica priuilegiata est qꝛ
representat licentiam redeūdi de serui-
tute ad libertatē populo israelitico con
cessam. ꝛ leticiam ex hoc habitam.

De secūda feria.

Secūda feria est
de iudicio. Vn in epla. Vene-
rūt due ꝛc. iij. Reg. iij. c. agit de
iudicio salomonis duabus mulierib[9]
de pueris contendentib[9]. Mulier vna
q̄ dixit ꝙ diuidatur puer est sinagoga.
q̄ diuidere conata est pueruꝫ ihm. Alia
mulier que dixit. detur ei infans viu[9] ē
eccia. Vnd in respōsorio petit hec mu-
lier puer. Esto mihi in deum ꝓtectorē
id ē petit sibi dari xpm. Euangeliū ꝓpe
rant. Ioh. ij. ca. silr ē de eiectione ven-
dentiū ꝛ de iudicio ibi hr ꝙ non crede
bat se ihesus eis. qꝛ nisi sunt euꝫ interfi
cere. Postea sequitur de passione sua.
Soluite. i. soluetis tēplū hoc in triduo
excitabo illud. sciebat. n. q̄d facturi erāt
Quia vo ex passione dni ē ome gaudi
um. ideo in offertorio cantat eccia. Iu-
bilate. In introitu antē petit iudicari. ſꝫ
prius petit miam. Deus in nomie tuo
saluū me fac. s. per misericordiam. ꝛ in
virtute tua iudica me. ꝛ est quarti toni.
quia ibi habet. ab insurgentibus in me
libera me. i. ab inimicis q̄ quatuor mo-
dis sicut dictū est sub dominica. insur-
gunt contra nos. ꝛ ideo sicut dnica fuit
de mia ita scda feria est de iusticia.

De tercia feria.

Tercia feria est d
oratione. i. de efficacia oronis
q̄. s. fit salua iusticia. quod ostē-
ditur in epistola. Locutus est ꝛc. que ē
Exo. xxxij. c. vbi sequit. Dimitte me vt
deleā eum. Et moyses orauit ꝓ pplo ꝛ
dns dimisit peccatū salua tn iusticia. qꝛ
reseruauit sibi vindictaꝫ. Vn ꝛ si ꝓpter
illud peccatū qd cōmiserūt in xpm pci
pue puniant. tn ꝛ ꝓpter illud qd cōmi-
serūt tunc. s. adorando vitulū. Vn dicit
dns in euangelio. Implete mensuram
patrū vroꝝ. Quia vo tam efficax ē oro
ideo in introitu dicit eccia. Exaudi oro
nem meā ꝛc. versus. Contristatus sum
in exercitatione mea. cōtristatus. n. fuit
pro dilatione patrie ꝛ incolatu miserie.
Quia vo exercitatio xpiani est in coer
tione a petulantia ꝛ lasciuia quinqꝫ sen
suū. idcirco quinto tono resonat hūc in
troitū ecclesia. Et sequitur epla. Locu-
tus est ꝛc. in qua sicut dictum est impe
trauit moyses dimissionē peccati salua
iusticia. ꝛ vt filij eoꝝ mererētur intrare
terrā ꝓmissionis. ideo in rnsorio orat ec
clesia vt mereatur ipaꝫ impetrare filijs
suis vt intrent in terram ꝓmissionis. li

cet adorauerint vitulū cōflatilē.i. vene
rati sint lasciuiam ⁊ pompā mundi di-
cens.Exurge dn̄e fer opem nobis.⁊ver
sus. Deus auribus nostris audiuimꝰ
quoniā tu liberasti eos ⁊ cōdonasti eis
similiter ⁊ fac nobis spūalr̄. Postmo-
dum sequit̄ euangeliū. Jam die festo.
Joh.vij.c. de obstinatione iudeoꝝ qui
dicebant. Quō hic litteras scit.cū non
didicerit.Et dixit dominus.moyses de
dit vobis legem ⁊ vos vultis me inter
ficere.q.d.contra legem vestram vultis
facere ⁊ facitis.Et dixerūt. demonium
habes ecce quomō obstinati fuerūt. et
hoc ē quod in epistola habet̄. Recesse-
rūt cito a via quā ostēdisti eis. Ecclesia
vo ostendens se non cōsentire peccatis
eoꝝ dicit in offertorio.Expectās expe-
ctaui dominuz.ostendens se expectare
xp̄m vsq̄ in finez.⁊ quia bene expectat
qui a lasciuia quīq̄ sensuū abstinet.ido
quinti toni est. Per hanc aūt spē intro
ducit̄ nouus populus in terram ꝓmis-
sionis. Vn̄ sequit̄. Postcōmunio. Le-
tabimur in salutari tuo ⁊ est primi toni
quia omnis leticia a deo est.

De quarta feria.

Sequitur quarta feria.que est cathezizandoꝝ.qꝛ
eo die ducuntur ad ecciam ca-
thecumini ⁊ cathezizātur.i. instruūtur.
⁊ hoc est terciū scrutiniū vt iam dicetur
Vt autem seruiamus consuetudini ec-
clesie ytalie q̄ scrutinij solēnitatem ob-
seruat.⁊ iuribus de illo loq̄ntibꝰ.⁊ quia
etiā q̄dā de his q̄ in illo fiūt vbiq̄ in ba
ptisando seruātur.ideo aliq̄ de illo dica
mus vicz q̄d sit scrutiniū ⁊ vn̄ dicatur ⁊
originez traxit.qn̄ ⁊ q̄tiēs ⁊ q̄re in tpibꝰ
statutis fiat.quid in eo fiat vsq̄ ad exor
cismuz.⁊ q̄d ab exorcismo vsq̄ ad eccie
ingressum.⁊ q̄d ab ipo ingressu vsq̄ ad
finē.Et q̄re hec oia fiant.Subseq̄nt̄ vo
de offō misse huiꝰ diei dicemꝰ. Scru
tiniū nihil aliud ē q̄ȝ fidei et religionis
xp̄iane inq̄sitio.Est.n.q̄si q̄odā iter seu
ꝑparatio ad baptismū.⁊ dr̄ a scrutando.i.
inq̄rendo.qꝛ fidei ⁊ religionis inq̄sitio
fit in eo.vn̄ originē traxerit iam dicetur
Incipit aūt fieri scrutiniū in q̄rta fe-
ria tercie hebdomade q̄dragesime. ȝ in
hac q̄rta fit solenne. Fiebāt.n.in primi
tiua eccia septē scrutinia duo.s.in q̄rta
feria ⁊ sabbato tcie hebdomade.⁊ duo
in hac q̄rta feria ⁊ sabbato huiꝰ quarte
hebdomade ⁊ duo in q̄rta feria ⁊ sabba
to q̄nte hebdomade.⁊ vnū in quarta fe
ria vltime hedomade in quibus adulti
q̄ venturi erant ad baptismū docebant̄
orōnem dn̄icā ⁊ simbolū. vt in sequēti
tūc sabbato in q̄ baptisandi erāt vtrūq̄
an̄ baptismū scirēt.Et adhuc hodie i q̄-
busdā ecclesijs septē fiūt scrutinia ꝓpter
septiformē grām spūsancti. Sȝ terciū
videlȝ hac die solennissimū.⁊ in oībus
eccl̄ijs ordinē romanū seq̄ntibus in q̄-
libet scrutinio dr̄ missa scrutinij videlȝ
Dū sctificatꝰ fuero.de q̄ iam dicet̄. Di
cūt̄ etiā ꝓprie collecte ꝓ cathecuminis
vt Omnipotens sempiterne deꝰ ecciam
tuā. Item remedij ⁊c. Sȝ q̄rit̄ quare ter
ciū scrutiniū sit solenne ⁊ nō ꝑmū nec
secūdū. Rn̄det̄ ad notandū ꝙ nec ꝑma
etas.i.infantia. nec secunda.i. pueritia
ita apta ē seruitio dei. sicut illa in q̄ ma-
xime discretio boni ⁊ mali hr̄i incipit.⁊
in q̄ ꝯ carnē pugnat̄. Inde ē etiā ꝙ non
ꝑma tribus.i.tribus iude.nec scd̄a.id ē
tribus simeon.ȝ tercia.i.leuitica sacri-
ficijs dn̄i est deputata. Sed nec in ꝑmo
libro penthateuci. nec i secūdo agit̄ de
sacrificijs.ȝ in tercio ꝓut dictū ē in ꝑce
denti dn̄ica. Fit aūt scrutiniū in hac se-
ptima hebdomada a.lxx.qꝛ dum iudei
fuerūt i babilonica captiuitate miscue-
rūt se inter eos q̄dā de gētibꝰ. Vn̄ post
eoꝝ reditū ignorabat̄ de plibus vtrum
essent iudei vel nō. Quidā etiā dicebāt
se fore de leuitica tribu q̄ nō erant, ⁊ se

sacerdotes q̄ nō erāt. Ideoq̧ hesdras ⁊ alij sapiētes genealogias diligēter scrutati sunt ⁊ iudeos a gētilib⁹ et leuitas a nō leuitis segregauerūt. ita ⁊ nos i hac septima hebdomada q̄ finē illi⁹ septuagesime babilonice captiuitatis significat scrutiniū facim⁹ vt credētes ab icredulis segregem⁹. q̄s i sacrosancta solennitate redēptiōis nr̄e ex aq̄ ⁊ spūsancto renouem⁹. non. n. in p̄mitiua ecc̄ia alio tp̄e baptisma celebrabat̄ nisi forte mortis p̄iculo imminēte. Nōs igit̄ ecc̄ie p̄les q̄s p̄ anni circulū vbi pabulo generabat hac die noīa sua dabāt. in q̄b⁹ per scrutanduz erat. ne q̄ radix amaritudinis inesset. vt in hereticis. ne prius illis sancta darētur q̄ꝫ xp̄iani fides radices i eorū mētibus fixisset. Vnō noībus datis q̄libet eoꝝ p̄ dies seq̄ntes vsq̧ ad pasca fidei regulam audiebat. ⁊ sic lactatus ⁊ grandescēs. in plenilunio. i. i baptismo plena fide simbolū reddens xp̄o in baptismo ꝯmoriebat̄ ⁊ resurgebat Porro in hac q̄rta feria fit scrutiniū xp̄t mixta. Primo q̄r ip̄a p̄figurata est a q̄rta seculi etate. que fuit a dauid vsq̧ ad transmigrationē babilonis. In qua nō solū iudee gentis inchoatū ē imperiū verūetiā xp̄i ⁊ xp̄ianoꝝ regnū ex ꝓmissione sumpsit exordiū. iurāte dn̄o dauid. De fructu ventris tui ponā sup̄ sedē tuam. Ideoq̧ merito in hac feria cathecumini ad xp̄i nomen accedūt ⁊ xp̄iana religio in ea initiū capit. Sc̄do q̄r sicut in q̄rta feria stelle create sunt ⁊ in celo soli ⁊ lune cōiuncte ita ⁊ fideles hodie concipiūtur. q̄ xp̄o soli ⁊ ecc̄ie lune cōiūgūtur ⁊ in celo. i. in p̄n̄s regno iam splendent in spe. ⁊ i futuro splendebūt in re. Tercio q̄a sicut in q̄rta etate edificatuz ē templū dn̄i p̄ salomonem. sic ⁊ in hac q̄rta feria p̄pam⁹ baptisandos vt sint tēplū dn̄o. Quarto q̄r in q̄rta feria cepit nr̄a redemptio in q̄ ꝓditus ē dn̄s a iuda vt p̄ redimenda ecc̄ia moreret̄. ideo

⁊ in quarta feria isti p̄pant̄ur. vt effectū percipiant redemptōnis. Quinto quia agnus. xiiij. diebus obseruabat̄ ⁊ p̄parabatur ⁊ luna. xv. immolabat̄ decet vt in ecc̄ia noua soboles q̄ ad cōmoriēduz xp̄o in baptismo p̄parat̄. diebus. xv. anteriori ieiunio sp̄ualiter saginata. etati lune q̄ illā significat exeq̄tur. Sexto q̄r quarta hoīs etas. s. iuuentus p̄ quartāz feriā significata apta ē p̄lijs ⁊ gubernaculo imperij. ⁊ ideo cathecumini p̄pantur in quarta feria ad preliū contra diabolū ⁊ ad regimen et ad imperiū regni dei. Hoc aūt ordine scrutinia celebrant̄ quoniā a principio vsq̧ ad exorcismuz hec fiunt. Primo quidē fit nominū baptisandoꝝ per acolitū descriptio ⁊ eoꝝ per nomina in ecclesia vocatio. Sc̄do masculoꝝ ad dexteram feminaꝝ ad sinistram ad ianuā ecc̄ie vbi fidem petūt deductio. Tercio p̄ exorcistam gemina interrogatio. vna de renūciatione dyaboli. alia de fide xp̄i. Quarto demonis exufflatio. Quinto crucis in fronte expressio. Sexto dicit̄ oīo. Septimo fit i ore salis impositio. Q̄ igitur nomina p̄ accolitū scribūtur. exquo etiā ip̄e notarius dictus ē significat q̄ꝫ nomina fideliū in libro vite scripta sunt. Q̄ō nominatim vocantur. significat vocationem fideliū ad vitā eternam. Cetex ianua xp̄s est. ducuntur igit̄ credituri ad ianuā. i. ad xp̄m qui de seip̄o dicit. Ego sum hostiuz. p̄ me si q̄s introierit saluabitur. Q̄ō v̄o masculi ponūt̄ a dextra ⁊ femine a sinistra. significat q̄ꝫ viriliter agētes a dextris ⁊ effeminati a sinistris in iudicio statuentur. Q̄ō abrenūciant diabolo p̄ hoc se a iugo eius cui ex originali sunt obnoxij subtrahunt. Per h̄ eni q̄ꝫ fidem xp̄i confitentur. iugo xp̄i se subijciunt. Demonis exufflatio est potestatis eius debilitatio. Crux q̄ imprimit̄ fronti est vexillū nr̄m quo diabolū vincim⁹. Non fit aliud signū nisi crux

vt in hoc solo signo diabolꝰ sciēs se esse victū ꝯtremiscat ⁊ fugiat. Ft aūt in sede pudoris.i.in frōte.ne erubescat fidelis ꝯfiteri dñm suū eē crucifixū. Vñ ꝯ̃ diabolū est munitio. Salis i ore positio ē sapientie ꝯdimentū. Hec plenius dicta sunt in pte prima sub ti. de vnctionibus.⁊ dicetur sub sabbato sancto.

Nunc dicenda sunt q̄ ab exorcismo vsqꝫ ad ingressuz eccie fiūt. Primo diabolꝰ exorcizaꝛ ⁊ ter repetunꝛ ỽba illa Audi maledicte diabole ⁊c̄. Scdo masculi seorsum.⁊ femine seorsum ponūtur. Tercio ad monitōez dyaconi capita inclināt cathecumini. ⁊ sup eos oīo dñica ⁊ simbolū dr̄. Quarto a sacerdote aures et nares illoꝝ saliua tangunꝛ Quinto ab acolito illuminanꝛ. Sexto a dyacono euāgeliū sup eos dr̄. Septimo p ostiariū i eccīaz introducūꝛ. Primo ḡ exorcizaꝛ diabolꝰ.i.adiuraꝛ. vt a fidelibus recedat. Ter repetunꝛ ỽba illa.audi maledicte diabole⁊c̄. qꝛ in ꝯfessione trinitatis diabolo resistiꝛ. Seorsum masculis ⁊ seorsum feminis fit exorcismꝰ.qꝛ maioribus maiora.minoribus minora sunt ꝓponēda. Qꝛ aūt ad ammonitōnez dyaconi capita inclināt significat ꝙ deo cōicaturi acclamante dyacono capita inclinabāt.⁊ hec oīo ꝓ cōione hr̄. Qꝛ simbolū et oīonē dñicaz sacerdos sup capita eorū dicit.notat ꝙ templū dñi ꝯ̃ dyabolū munit. Aures ⁊ nares saliua tangit.vt doctrinā de ore ꝑdicatoris ꝓcedentē fideles libēter audiant. et ipsa eis bñ redoleat q̄ adusqꝫ spm̄ hn̄t in naribus.i.qꝫdiu viuūt. Iporū illuminatio ē tenebraꝝ ignorātie ⁊ pcti p lumē intelligētie effugatio. Euāgeliū qđ sup eos dr̄ est doctrina saluatoris q̄ instrunꝛ. Deinde per ostiarium introducunꝛ.qꝛ post impletionē euangelij per ostiarium.i.per spm̄sanctum i celestē patriā introducunꝛ. Post hec dicenda sunt ea que ab ingressu ecclesie vsqꝫ ad missam fiunt. Primo masculi ad austrum statuuntur.femine ad aq̄lonē. Inde quatuor lectiones sup eos legunꝛ et quatuor inicia euangeliorū. Deinde duo vnus masculus ⁊ vna femina in sanctuariū ab acolitis portanꝛ Post hec simbolū grece sup masculos latine sup feminas dr̄. His pactis ecciam ingrediunꝛ.et sic missa cantaꝛ. ꝙ āt masculi ad austrum et femine ad aquilonē statuuntur.significat ꝙ fortiores hostibus temptationū obijciendi sunt et debiliores humiliter sunt erudiendi Qꝛ quatuor lectiones super eos legūtur.significat doctrinaz quatuor euangelioꝝ qua instruuntur. Vnde statim quatuor inicia euangelioꝝ legunꝛ sup eos.quasi congreget eos a quatuor ptibus orbis. Qꝛ vnus masculus et vna femina portāꝛ in sanctuariū. significat ꝙ de vtroqꝫ sexu fideles ascendūt in celum. Sed nō ascendunt nisi vnus. id ē in vnitate eccie constitutus. sicut et in ꝓbatica piscina non sanabatur nisi vnꝰ Qꝛ simbolū legitur sup masculos grece et super feminas latine.per duas linguas quibus simbolū legitur omnem linguā intelligimus. Nā in grecis viguit sapientia.in latinis.s.romanis potētia.⁊ ita p has duas tanqꝫ excellētiores omnē linguā intelligimus. quasi cum aplo ad Phil.ij.c.dicamꝰ. Oīs lingua confiteaꝛ.qꝛ dñs noster iesus xp̄s i gloria est dei pr̄is. Expositōz oīonis dñice et simboli in quarta parte in suis locis exposuimus. Et attēde ꝙ ante hanc quartā feriā in dominica vel in secūda feria est huius ferie scrutiniū pplis annunciandū his verbis. Scrutinij diem dilectissimi fratres quo electi nostri diuinitus instruanꝛ imminere cognoscite. Ideoqꝫ solicita deuotōe sequēti q̄rta feria circa horā nonā ꝯuenire dignemini vt celeste mysterium quo diabolus cuz sua pōpa destruiꝛ.⁊ ianua celestis regni

aperit in culpabili ministerio peragere
valeamus. In hac vo feria qrta finitis
missar solennijs psbyter annunciat vt
sabbato pximo ad scrutiniu revertant
et sic iter atqz iteru annunciat donec se-
ptez scrutinia celebrent. Sane expleto
scrutinio dr missa vt pmissum e in qua
legit lectio et epla. qr baptisandus i du-
obus e cathezizandus. i. instruedus. s.
in no. et ve. testa. maxime in illis q perti
nent ad baptismu. Rursus qr instruen-
dus e in fide et moribus ideo due lectio
nes legutur de qbus in eis cu suis rnso
rijs disputatur. Legit. n. de philippo qr
eunucho euagelisauit ihm. Et fm Au
gustinu. Euangelisare iesum, e no tatu
docere crededa. sz etiam q sunt post ba
ptismu servanda. In pma ergo lectioe
scz sanctificabo rc. q sumpta e d ezech.
xxxvj. c. de fide agit vbi dicit. Tollam
qppe vos de getibus et cogregabo vos
de vniuersis terris et effundaz sup vos
aqua muda et mudabimini ab oib9 inq
namentis vris et dabo vob cor nouu. Fi
deles. n. de varijs tris cogregati sunt in
eccia et aq salutaris baptismi sup eos ef
fusa est q ab vniuersis pctis et erroribus
sunt mudati, et datu est eis cor nouu vt
credant in xpm. De hac lectione sumit
introitus. Du sanctificat9 fuero rc. Vt
qr baptismo dat baptisato cor nouum.
In vsu aut. Bndica dnm rc. sunt grar
actiones de hac sctificatione, et est tercij
toni qr sanctificatio ptinet ad trinitate.
Verz qr p tale sanctificationem fiut ho
mines filij dei. io seqtur graduale. Ve
nite filij audite me timorez dni docebo
vos. qd e septimi toni. pter septem do
na spusscti. q dant in baptismo. Vel qr
ad hoc qr qs vere credat in xpm necesse
e vt timeat deu. ideo seqtur ipm gradu
ale vbi seqtur de timore. Initiu ei sapi
entie timor dni e. Qui ergo radice ipo
nit credulitatis, eum a timore inchoare
oportet, iux illud. A timore tuo dne co
cepimus et peperim9 spum salutis. In
scda lectione. s. in epla. Lauamini rc. q
sumit de Esa. j. ca. agitur abundater de
moribus vbi dr. Quiescite agere pver
se. discite bnfacere rc. Et postea conclu
dit. Et venite et arguite me dicit dns. q.
d. Si hoc feceritis et vos non remune
rauero iure tanqz iniustum redarguere
potestis. Item dr ibi lauami. s. p bapti
smu et estote. i. manete mudi. s. p pniam
et qr possint odit dices. Auferte malu
cogitationu vestrar. et si fuerint pecca
ta vra vt coccinu qsi nix dealbabuntur
rc. Verz qr illi qui fidem vera et bonos
mores servant ad hereditate dni ptine
re pbant. idcirco sequit graduale. Bta
gens cui9 e dns deus eius. ppls quem
elegit in hereditatez sibi. Vi efficiut ce
li qui vbo. i. filio dei firmatur. Vn seqt
versus. Verbo dni celi firmati sunt rc.
Item qr in talibus locuz habet beatitu
do. ideo graduale illud e primi toni. qr
beatitudo a solo deo e. Ab his qz no di
screpat euageliu. s. Preteries ihesus vi
dit. Joh. ix. c. qd e de illuminatione ce
ci. qr ceci illuminat in baptismo. vn dr
ibi. Lutu fecit dns ex sputo et pcepit ce
co vt lauaret se in natatorio siloe. i. xpi
q missus fuit a pre. i. in baptismo vel in
doctrina xpi. de quo dr Gen. penl. cap.
Non auferet sceptru de iuda et dux de
femore ei9. donec veniat q mittendus e
Hebreus habet donec veniat silo. id e
missus. Postmodu in grarusactione se
quitur offertoriu secudi toni pter illu
minatione et cofirmatione. Dicto aute
offertorio archidiaconus ascedit pulpi
tu clamas alta voce. Si qs est cathecu
min9 exeat foras. put dictu est in phe-
mio qrte ptis. Et tuc omes cathecumi
ni exeut foras et sic fit septies pusqz ba
ptisent. vicz in quolibet scrutinio. quia
q regenerati no sunt nec inter dei filios
coputari nec xpi misterijs zuenit inter
esse. Quidaz tn cathecuminos an euan

gelium de eccĩa eijciũt. qđ nõ laudam⁹
cum eis sit euangeliũ p̄dicandũ sicut ꝛ
apostoli primitijs gentiũ euangeliũ p̄-
dicauerũt. Sed sacrificio interesse non
debẽt tñ quia sacerdos orat ꝓ circũstã-
tibus quoꝝ fides deo cognita ẽ. ꝛ nota
deuotio. at isti nõdum fideles vocan̄t.
tum qꝛ qđ ꝯficit̄ fidelibus porrigit̄. In
postcõione vo agit grãs cecus de illu-
minatione sua dicẽs. Lutũ fecit ex spu
to. Ioh. ix. ꝛ est primi toni. qꝛ ad locuꝫ
vnde exeũt flumina reuertũt̄ vt iteꝝ flu
ant. sic aũt recognoscẽdo bona debem⁹
agere deo grãs. Hec q̃rta feria in hoc
priuilegiata ẽ. quia in ea legunt̄ due le-
ctiones ꝓ eo ꝙ i sequenti sabbato ordi-
nes celebrãtur. Item qꝛ hac die ordinã
di examinãtur. item qꝛ hac die fit scru-
tiniũ baptisandoꝝ i sabbato pascali vt
premissum est.

De quinta feria.

Quita feria ostendit ꝙ nõ est sanctificatio nisi a
deo. vñ introitus ẽ. Letet̄ cor q̃
rentiũ dñm. Et post. Querite facieꝫ ei⁹
semp ꝛ est secundi toni. quia q̃rit̄ vt ha
beat̄. ꝛ postea vt amplius habeat̄. quã-
to. n. magis habet̄. tanto magis q̃ritur.
Epistola vo. Venit mulier ꝛc. iiij. Re.
iiij. c. est de resuscitatione filij mulieris
sunamitis. quẽ resuscitauit heliseus. et
incuruauit se suꝑ puerũ ꝛ pueri q̃litati
se cõformauit. puer vo septẽ oscitatões
emisit. ꝛ sic est resuscitatus. Nempe su
namitis interp̄tat̄ captiua. filius ei⁹ est
genus hũanũ. qđ dr̄ puer ꝓpter parui-
tatẽ sensus. baculus de quo ibi dr̄ ẽ lex
q̃ ꝑcutit dicens. oculũ ꝓ oculo ꝛc. q̃ ne
minẽ ad ꝑfectionẽ ducit. heliseus vo. i.
xp̄s inclinauit se suꝑ hunc puerũ. i. exi-
naniens se factus ẽ ei filijs ꝛ resuscitat⁹
est. Sed oportet vt septem oscitatões
emittat. Prima est fidei. quia sine fide
nõ est introitus. Primo em̃ veritati de-
bet quis credere ꝛ omĩa possibilia sunt
credẽti. Domine inquit leprosus si vis
potes me mũdare. ꝛ dixit. volo munda
re. Secũda oscitatio ẽ timor. Tercia ẽ
dolor de peccatis. quia misericordia nõ
fit sine iusticia. Quarta ꝓpositũ confitẽ
di. Quinta est ꝓpositũ satisfaciẽdi. Se
xta ꝓpositũ decetero nõ peccandi. ꝙ. s.
non offendat deũ creatoreꝫ suũ. Et oĩa
ista debent fieri in spe vite eterne glorie
Vnde spes est septima oscitatio. Rñso
rium est. Respice in testamentũ tuũ. Et
post. Exurge id est fac nos exurgere et
est quinti toni ꝓpter. q̇nqꝫ sensuũ repa-
rationem siue innouationem. Euange
liũ vo. Ibat ih̄us ꝛc. Lu. vij. c. est de re
suscitatione filij vidue cui dominus dixit
Adolescens tibi dico surge. In q̇busdã
aũt ecclesijs dicit̄ illud euangeliũ. Si-
cut pat̄ suscitat mortuos ꝛ viuificat ꝛc.
Sequitur offertoriũ. Domine ad adiu
uandũ ꝛc. septimi toni ꝓpter septẽ osci-
tationes in gratiarũ actiones. Postcõ-
munio vo est de eterna beatitudine. s.
domine memorabor iusticie tue. cui cõ
petit dare eternam beatitudinem q̃ erit
octaua resurrectionis.

De sexta feria.

Sexta feria prorsus idem dicit qđ quinta. ꝛ est
introitus. Meditabor ꝛc. Vsus
Celi enarrant. id ẽ sancti. ꝛ est primi to-
ni. quia in solo deo ponit spem. In epi-
stola. Egrotauit ꝛc. iij. Reg. xvij. ca. po-
nit̄ resuscitatio filij vidue ab helia. Re-
sponsoriuꝫ est. Bonũ est sperare in dño
supple qui resuscitat. ꝛ ẽ quinti toni ea
rõne q̃ in precedenti feria dicta ẽ. Seq̇-
tur euangeliũ. Erat quidam. Ioh. xj. c.
de resuscitatione Lazari qui hac die re-
suscitatus est. Et offertoriũ in gratiarũ
exhibitionem. populũ humilem saluũ
facies dñe ꝛc. primi toni. eadem rõe qꝛ
scꝫ in solo deo sperãdũ ẽ. In postcõio-

ne vo habet ꝙ ad preces eaꝝ.s. marie ꝛ
marthe suscitatus fuit lazarus. videns
dñs flentes sorores lazari ꝛc̃. Joh.xj.c.
ꝑ qd significat ꝙ ad p̃ces sanctoꝝ susci
tat deus mortuos spũaliter dãs eis pri
mam gr̃am. ꝛ ideo est primi toni ꝓpter
primã resurrectionẽ.s. anime. Et attẽde
ꝙ semꝑ hac die q̃ ẽ.xv. a passione domi
ni legit̃ p̃dictũ euangeliũ. qꝛ cõstat hac
die Lazarũ suscitatũ esse. De q̃ euange
lio sumit̃ rñsoriũ. Occurrerũt iudei ꝛc̃.
qd hodie in quibusdã ecclesijs cantat̃.
cui euãgelio cõgrue p̃mittit̃ dicta lectõ
de filio sareptana mortuo quem suscita
uit helias. ponens eũ suꝑ lectũ ꝛ expan
dens se tribus vicibus suꝑ eũ. Nempe
hec mulier est eccia q̃ fide suscipit xp̃m
in hospitio cordis. filius eius est quili
bet fidelis q̃ moritur cũ morte dignum
peccatũ cõmittit. Lectus helie catholi
cam designat ecciam in qua sole aie re
uiuiscũt. dũ per fidem trinitatis a mor
te resurgũt. Cetera laudes cõfessiones
ꝛ consolationes sunt cuiuslibet homi
nis a peccatis resuscitati.

De sabbato.

Sabbatum vero de largitate saluatoris ẽ. Vnd
introitus ẽ. Sitiẽtes venite ad
aquas doctrine.s. ꝛ baptismi. Seq̃tur.
Et bibite cũ leticia. Hec ad sabbatũ mẽ
tis ꝑtinẽt. Et oñdit̃ largitas dei q̃ para
tus est large dare cuilibet ꝛ benignitas
eius. vñ dicit. Venite bibite aquas.s.q̃
mũdificãt ꝛ sanctificãt gratis. Sequit̃
versus. Attendite popule meus in quo
oñditur ꝙ etiã hoc de aquis doctrine i
telligitur. secũdi toni est ꝓpter mũdatõ
nem aie ꝛ corporis et sumit̃ de Isa. Ep̃la
est in tempore placito exaudiui te. ysa.
xlix.c. Et post. Nũq̃d potest mulier ob
liuisci infantem suũ. ecce ostendit̃ largi
tas vel caritas dei erga nos. Postea se
quitur responsoriũ. Tibi derelictus est
pauꝑ. in gratiarũ actiones. quarti toni.
ꝓpter quatuor virtutes ꝑ quas sanctifi
cat. In euangelio vo qd ẽ Joh.viij.ca.
de eadẽ largitate agit̃. Ego inq̃t sũ lux
mũdi. Nõ dicit hu[9] hois vel illius. sic
flos campi. Qui seq̃tur me non ambu
lat in tenebris. oñdit ergo ꝙ ꝑatus ẽ il
luminare oẽm hoiem q̃ sequitur ipm.
Ceterũ qui videt currit. q̃ currit ꝑuenit
exceptis suꝑbis. Vñ sequit̃. Tu de te
ipo testis testimoniũ ꝑhibes. testimonium
tuũ nõ est veꝝ. Rñdit eis.s. iudeis ihs.
Nonne scriptũ est in lege vr̃a ꝙ duoꝝ
hoim testimoniũ verũ ẽ. Videbant em̃
miracula. ꝛ ita pr̃ erat testis ei[9]. Et reli
q̃t eos dñs quasi suꝑbos disputatores.
nõ curantes illuminari. Soli.n. humi
les illuminant̃. vñ seq̃tur offertorium.
Factus est dñs. primi toni. qꝛ solus de
us põt illuminare. Quia igit̃ in h̃ sab
bato ostẽdit eccia largitatẽ domini dã
tis gr̃am in baptismo ꝛ in doctrina i q̃
bus ex largitate dei abundanter datur
gratia. ideo fiũt ordines in illo die. ꝛ eti
am qꝛ imminet tp̃s passiõis dñi in qua
artius se tenet eccia ad significãdũ ꝙ or
dinati artius se tenere debẽt. vt q̃ ꝑrius
ebrij erãt. ãmodo sobrij sint. ꝛ iterũ dñt
se immolare deo hostiã sanctã deo pla
centem. Hoc etiã sabbato fit scrutiniũ
baptisandoꝝ. quia cathecumini ad req̃
em eternam que ꝑ sabbatum intelligit̃
veniũt per baptismũ. Vnd in quibus
dam ecclesijs hodie due lectiones legũ
tur in missa ex eadem causa qua ꝛ in q̃r
ta feria precedenti.

De dñica q̃nta in passione domini.

Sequit̃ dominica de passione domini scilicet
de cruce. Incipit autem huius
celebritas passionis a fine sabbati. id ẽ
a vespera lucem huius dominice prece
dente. qꝛ lazaro in p̃cedenti sexta feria
suscitato, quidã de bethania abierũt ad

ph[...]riseos narrantes eis miraculum. ⁊
[...]ũ in illa sexta feria fuerit neomenia. i.
prima dies mensis ad sanctificationez
multi iudei pontifices ⁊ pharisei cõue-
nerãt ibi. qui audiẽtes signum. mox vt
ait Johes. hoc ē in sabbato collegerũt
cõsiliũ aduersus ihm. ⁊ ex illa die cogi-
tauerũt vt interficerẽt eũ. Ac deinceps
ihus nõ palam ambulabat apud eos.
q2 nondum venerat hora eius. Ideoqz
in vespera sabbati quasi post horã eius-
dem cõsilij publicũ luctum incipit ec-
clelesia suo cõpatiẽs dño vt capiti mẽ-
bra. ⁊ extũc lugendo recitat vexillũ re-
gis misteriũ crucis. acetũ. fel. arũdinez
clauos ⁊ lanceã pforati corpis. diẽ pas-
sionis. rõnem patiẽtis. illusiões inimi-
coꝝ ⁊ insidias eoꝝ. Hec ⁊ his similia i
vespis ⁊ nocturnis plangit officijs que
deautenticis veterꝫ ⁊ noui testamẽtoꝝ
sunt cõgesta scripturis. Preterea post
pcedentiũ. vij. dñicarũ ordinatissimam
dispositionẽ qbus vt pmissum ē septez
mũdi etates figurantur. q̃ oẽs sunt dñi
passione redempte. merito ipius dñice
passionis celebratio inchoat ⁊ q̃si lon-
ga funeris põpa pmissa. demũ seqt ipa
salutis nr̃e victima ingerẽs oculis ea q̃
pro nobis ptulit vulnera ⁊ mortis insi-
gnia. Rursus ideo eccia cantat. Ve-
xilla regꝫ ⁊c. vt si forte aliqui sint lapsi
veniãt ad vexillũ qd̉ oẽs amaritudies
facit esse dulces. qd̉ significatum est p li
gnũ piectuz in aquas marath. Semp
enĩ ⁊ maxime isto tpe debem⁹ hr̃e i me
moria dñicã passionẽ. vñ in cãticis. Fa
sciculus mirre dilectus me⁹ mihi. inter
vbera mea cõmorabitur. Quia memo
ria passionis dñice secũ nõ patit amari
tudinem pcti. Ideo aũt spãliter dua-
bus septimanis añ pasca passio dñi re-
colit. Primo q2 ipe a duobus ⁊ p duo
bus pplis passus ē. Scd̉o q2 duo testa
menta p duas hebdomadas exp̃mim⁹
vetus qd̉ pdixit dñm passuꝝ. ⁊ nouum

qd̉ oñdit ipm passum. Tercio q2 in du-
obus hui⁹ seculi tpibus. s. añ legẽ ⁊ sub
lege eadez passio vaticinata ē. Quarto
vt he due septimane reducãt nobis ad
memoriã murmurationẽ eoꝝ q̃ ante le
gem ⁊ sub lege in iferno fuerũt vsqz ad
tp̃us gr̃e. qd̉ in tercia hebdomada. s. pa
scali significatur. Ab hac nãqz die q̃ glo
ria patri dimittit. due sunt hebdomade
vsqz ad pasca. tunc vo tercia est in q̃ re
staurat ois dimissa glorificatio. In ter-
cio enĩ tpe qd̉ fuit sub grã oia bñficia q̃
patres nostri expectauerunt in ecclesia
reddũtur. Ideo aũt glĩa pr̃i dimittitur.
quia ille versus ad laudẽ ptinet trinita
tis. que fuit in passiõe dñi. quã ecclesia
ab hac die repñsentat dehonestata. Con-
stat enĩ q xp̃us q̃ est tercia in trinitate p
sona fuit dehonestatus. Sed in resurre
ctione gloria patri resumit q2 p resurre
ctionẽ fuit gloria immortalitatis glori-
ficatus. Sz certe hec detestatio fuit spe
cialiter in crucifixione. Vnde potest di
ci q glĩa patri p nũc tacetur pter hũi
litatem per quã ad xp̃i pasionem pue-
niendũ est. ⁊ quia domin⁹ se abscondit
Et est aduertendũ q tacet in introitib⁹
⁊ responsorijs. quia illa sunt de passiõe
⁊ in venite exultemus. in psalmis vo ⁊
hymnis nõ. quia psalm⁹ significat opa
tionẽ. Ihm. n. non persequebantur nisi
linguis tractãdo de nece ipius. nec ipse
bonũ desijt operari. Non ergo tacet in
totum quia remissior debet esse luctus
eo q non statim post habitum consiliũ
de nece eius traditus ē agnus in mani-
bus dilanionũ. Sed in introitu añ pa-
sca omnino dicetur. quoniã tũc maxie
sancta trinitas dehonestata est. licet. n.
ante dies illos de nece domini ageret.
tunc tamen vapulat spuitur alapatur ⁊
crucifigitur. Vnde ysa. ⁊ vidimus euz
non habentem speciem neqz decorem.
Vel quia tunc sepulturam domini ce-
lebramus q̃ maxima fuit ei⁹ hũiliatio.

Ab hac etiã dominica in quibusdaz ec-
clesijs tacet ad primã. christe fili dei. tũ
q3 ex nũc ecclesia eius mortẽ ꝛ passionẽ
representat. tum q3 ꝫm iudeoꝝ reputa-
tionem nõ poterat alijs misereri qui se
ipm saluũ facere nõ poterat. De h etiaz
dictũ est in quinta parte subtitulo de ꝓ
ma. Non fiũt etiã in horis canonicis
speciales cõmemorationes de sanctis
neq3 de pace. ab hac dñica vsq3 ad sab-
batũ post penthe. Quis post laudes di-
catur Preciosa in cõspectu dñi ꝛc. ꝛ ad
primã oratio. dñe deus omps ꝛc. in qui
bus cõmemoratio generalis fit de sctis
Circa qd sciẽdũ est ꝙ cõmemoratio sã-
ctorum duplici ex causa fieri cõsueuit.
Primo ad recolenduz eoꝝ sanctitatis
meritũ in nostrũ exemplũ. Scdo ad i-
petrandũ nobis eoꝝ patrociniũ saluta-
re. Que duo excellẽtissime in xpo nro
capite precipue passionis ꝛ resurrectio
nis tpe nobis attendẽda monstrant. q3
passionis sue tpe prebuit eximiũ humi
litatis ꝛ sanctitatis exemplũ. post resur
rectionẽ vero suã apud patrẽ sicut testa
tur iohes noster aduocatus seu patro-
nus factus est singularis. Vt igit nr̃a
intentio precipue hoc tẽpe ferat in sue
sanctitatis exemplũ. ꝛ in illo spes no-
stra eleuat solũ ad vnicũ eius ꝛ singla-
re refugiũ ꝛ patrociniũ. idcirco cõueni
enter his tpibus alioꝝ sctõrũ specialia
suffragia omittunt Hinc etiã est ꝙ que
dam eccl'ie omittunt post primã dicere
preciosa in cõspectu dñi ꝛc. incipiẽtes
ibi. Deus in adiutoriũ meũ ꝛc. Et in il-
la etiaz oratione. Dñe sancte pater oĩps
eterne ꝛc. que dicit ad primã. ꝑtermittũ
tur verba illa ꝑ intercessionẽ beatissime
ꝟginis marie ꝛ oim sanctorũ. Qui vo
dicũt ꝑciosa ꝛc. asserũt ꝙ illud nõ ẽ ho-
ra. nec pars canonice hore. ꝑut dictuz
est in quinta ꝑte sub ti. de ꝑma. Eisdem
etiã tpibus omittit cõmemoratio d pa-
ce. q3 sicut ait aplus ad col. j. c. xps pa-
cificauit ꝑ sanguinẽ crucis eius. siue q̃
in terris siue q̃ i celis sunt. ꝛ post resur-
rectionẽ suã pacẽ discipulis suis nũcia
uit. ꝛ cũ eis ipe qui pax nostra est conti
nue vsq3 ad ascensionẽ suã cõuersari. et
tunc eis pacẽ suã dare dicẽs. pacẽ meaz
do vobis ꝛ in penthecosten cõsolatorẽ
mittere dignatus est. In cassuz ergo fie
ret cõmemoratio de pace. Introitus
aũt incipit ab oratione dñi in passione.
Judica me deus ꝛ discerne causã meã
de gente ꝛc. in hoc em̃ instruxit nos in
orando. Sequit. Emitte lucẽ tuã ꝛc. q3
qui videt ꝑmia fortis efficit in pugna.
Et veritatẽ tuã ꝛc. qui em̃ videt ꝟa bo-
na de facili ducit in eterna tabernacula
ꝛ est quarti toni ꝓpter formã crucis. vel
ꝓpter quattuor que petunt. s. iudicium
discretõ. liberatio. ꝛ fortitudo Epistola
vero scz Christus existẽs pontifex futu
rorum bonoꝝ ꝑ amplius ꝛ perfecti9 ꝛc
que est Heb. ix. c. ondit efficatiã passio
nis xpi ꝑ passionẽ em̃ eius in eterna ta
bernacula ducimur. cui9 memores esse
debem9. Sz q3 nõ oẽs intrabũt nisi qui
faciũt eius volũtatẽ iõ sequit respõsori
um. Eripe me dñe de inimicis meis do-
ce me ꝛc. Aliter em̃ nõ intrat in sancta
sanctoꝝ. ꝛ est tercij toni ꝓpter liberatio
nem a triplici inimico ꝑ virtutẽ trinita
tis. Postea sequit tract9 in quo cõque
ritur dñs de inimicis suis dicẽs. Sepe
expugnauerunt me a iuuẽtute mea. in
abel ꝛ in alijs. ꝛ verissime dicit tractus
q3 hmõi cogũt nos ducere vitã miseraz
scz allophili ꝛ phlistei. ꝛ est octaui to-
ni ad significãdũ ꝙ hmõi tribulatiões
veniũt sup nos vt sim9 memores alteri
us vite q̃ erit in octaua etate. q3 ad do-
minũ cũ tribularer clamaui ꝛc. Et iob
Operuit cõfusio faciẽ eius. Postea se-
quit euãgeliũ Quis ex vobis ꝛc. Joh.
viij. c. in quo habet cõtumelia iudeorũ
dicentiũ dño. demoniũ habes. ꝛ domi-
nus abscondit se vt expectaret tps imo

lationis agni.ꝛ.x. luna ostendit se sicut dicebat de agno fieri. vt habet in exo. xxvij.c. Eccl'ia vero ostendit se esse cõtrariam eis in offertorio.q.d. Ipsi dicunt demonium habes.sed ego cõfitebor ꝛ tibi dñe.ꝛ est pmi toni. qꝛ soli deo confidendum est Postcõmunio aũt est hoc est corpus ꝛc. Luce.xxij.ꝛ Math.xxvj et Mar.xiiij.ꝛ.j.Cor.xj.ca. Et incipit eam sacerdos ad ostendendũ ꝙ magnꝰ sacerdos sacrificium vetus mutauit in nouũ sacrificiũ ꝛ est octaui toni. qꝛ illð sacrificiũ est verũ quod ꝑficietur in paradiso quando resurgemus.ꝛ illð apostoli vere implebitur oia vestra sunt.

De secunda feria.

Secunda feria est

de crucifixione nostra ꝛ maxime de ieiunio qꝛ debemus crucifigere mẽbra nostra cũ vicijs ꝛ concupiscẽtijs sicut precedẽs dñica est de cruce.ꝫ qꝛ nõ potest hõ ieiunare nisi liberetur ab inimicis visibilibꝰ ꝛ inuisibilibꝰ dyabolo.s.ꝛ mũdo ꝛ malis hoibus. iõ eccl'ia petit in introitu liberari ab inimicis.ꝛ est tercij toni ꝓpter liberationez a triplici inimico.Ep'la vero est. Factuz est verbũ Ioñ.iij.ca.in qua inuitamur ad ieiuniũ ꝑ exemplũ niniuitarũ. ꝗ solius ione ꝛ vnica ꝑdicatione ieiunium indixerunt etiã iumẽtis vt liberarẽtur a tꝑali subuersione.ꝗtum magis debemus nos pniam suscipere ad vocẽ veri ioni.s.xpi ꝛ ap'lor vt a subuersione eternali liberemur. In respõsorio petit sil'r liberari ab inimicis. Deus in noie tuo saluũ me fac.ꝛ est tercij toni ꝓpter ṽtutem trinitatis ꝛ liberatõnẽ a triplici inimico. Postmodũ sequit euangelium. Miserũt principes. Joh.vij.c. in quo dicit dñs scribis ꝛ phariseis. Quid vultis me interficere.ꝛ loquit de resurrectione sua ꝛ ascẽsione ꝛ spũssancti missiõe ꝓpter hoc vt illi ꝗ sunt i cruce ꝗ sustinẽt multa a malis sicut ipe dñs. sꝑ habeãt respectũ ad fructũ caritatis. Dñ ascendam in palmã ꝛ appꝫẽdã fructũ eiꝰ In offertorio. Dñe cõuertere ꝛ eripe aiam meã ꝛc.petit liberari ab inimicis in aia et est sexti toni qꝛ liberatio aie ꝑfecta liberatio est. Senariꝰ em̃ numerꝰ ꝑfectꝰ est. In postcõmunione. Dñs ṽtutũ ipe est rex glorie.attribuit deo liberationez suã ꝛc.ꝛ est tercij toni. qꝛ ille est deꝰ trinitas ꝗ liberat. Dicit aũt ad horas capitulũ illud. Atten de dñe. Hiere.xviij.c. et illð. Dñe oẽs ꝗ te ðrelinquũt ibidẽ.xvij.c.ꝛ illð ꝯfundãt ꝗ me.qð est ibidẽ.ꝛ illð Tu aũt dñe.ibidẽ.xx.c.ꝛ illud.dñs deꝰ aperuit ysa.l.c.

De tercia feria

Tercia vero feria

ad patientiã inuitat. Dñ introitus est. Expectabo dñm ꝛc. versus. Dñs illuminatio mea. Deꝰ ei dat patientiã.ꝛ ꝗ illuminatꝰ est patientiaz habet.ꝛ est septimi toni.qꝛ patiẽtia cõcipit respectu quietꝫ eterne. Postea sequit ep'la. Cõgregati sunt. Dañ.vlti. in qua ostendit effectꝰ patientie.qꝛ ibi habetur qũo babilonij miserũt danielẽ in lacũ leonũ nec tetigerũt eũ ꝛ missus est ei cibꝰ a dño ꝑ abacuc. ꝛ significat ꝙ ꝑ patiẽtiã liberat nos dñs a spũalibꝰ babilonis.ꝛ qñꝫ etiã liberat corꝑaliter et dat vitã eternã.iuxta illud apoca. Qui vicerit dabo ei manna abscõditũ In respõsorio.discerne causam meã ꝛc.petit liberari ne succũbat. Deinde sequitur. Emitte lucẽ tuã ꝛ ṽitatẽ tuã. Ecce semper petit lucẽ quã ꝗ videt patientiã hꝫ. et sic liberat.ꝛ est quinti toni.qꝛ petit liberari a tentatiõe quiꝫ sensuũ vl' ab inimicis ꝗ nocuerĩt ꝑ ꝗnꝫ sensus. Intrat enim mors ꝑ fenestras corꝑis. In euãgelio vero. Ambulabat ihus in galileam ꝛc.oñdit discrectio bonoꝝ ꝛ maloꝝ tꝑs maloꝝ modo ẽ.tꝑs ṽo bonoꝝ erit i futuro. Vnde debet dicere patiens. si-

cut dixit dñs. tempus meū nōdum est. et debet sꝑare in dño vnde sequit offertorium. Sperent in te q̄ te nouerūt ꝛc. Et qꝛ semꝑ sustinet malos. ideo in postcōmunione. Redime me dñe ꝛc. petit liberari. que est septimi toni propter requiem que speratur.

De quarta feria

Quarta feria ostēdit q̄ a solo deo est liberatō. qꝛ fidelis est deus q̄ nō ꝑmittit nos temptari supra illud qd̄ possum⁹ sustinere. Vñ introit⁹ est. Liberator me⁹ Et versus. Diligā te dñe fortitudo mea ꝛc Ecce ponit deū fortitudinē suā. ⁊ ē tercij toni ꝓpter donū trinitatis et ꝓpt triplicē inimicū In ep̄la vero locutus est Leui. xix. c. enumerāt p̄cepta. vbi ostēditur iudeos nō obseruare illa. in hocq̄ ꝑsequebant innocentē ⁊ oēs etiā q̄ ꝑsequunt bonos nō sunt timēdi. qꝛ sūt inimici dñi vñ ibi habet. Nō iniuste iudicabis. Et iō in respōsorio. Exaltabo te ꝛc. petit liberari. quod est septimi toni ꝓpter septiformē grām. In euāgelio vero Facta sunt. Joh. x. c. oñdit q̄d fecerit dñs in encenijs qꝛ iudei tulerūt lapides vt iacerēt in eū. Et dixit domin⁹ Multa bona opa feci vob ꝓpter quod vultis me lapidare. Enceniū festū erat dedicatiōis templi h̄ est d̄ raparatione ipius a machabeis. Sequit. Et hiems erat. Hoc erit in die iudicij qñ repabit ver tēpluz q̄stū ad bonos ⁊ hiems malorū erit. boni vo cognoscēt dñm sicut in euāgelio d̄r. vos aūt cognoscetis me qꝛ pr̄ in me est ⁊ in pr̄e. Et tūc plene liberabit eccl̄ia sic petit i offertorio. Eripe me ꝛc. qd̄ est septimi toni. qꝛ tūc erit vera quies vel ꝓpter grām septiformē qꝛ vero btūs erit q̄ erit in illa q̄ete. qd̄ ñ erit sine innocētia. iō est postcōmunio. lauabo inter innocentes ꝛc. ⁊ introibo ad altare dei. i. ad altare quiete mētis ⁊ ad altare supnū qd̄ ē octaui toni. qꝛ h̄ erit i octaua etate sicut dictū est. Quarta ergo feria est de encenijs. i. de dedicatione q̄ plene fiet in futuro qñ eccl̄ia ꝑfecte dedicabitur deo.

De quinta feria

In quita feria immolat ecclesia hostias spirituales ꝑ quas possit consequi illud gaudiū. Sed qꝛ nō impetrat misericordia nisi cōfitendo iusticiā. ideo dicit in introitu confitendo iusticiam dei erga nos. Omnia que fecisti nobis domine in vero iudicio fecisti. Dañ. iij. c. Si immisisti tribulationes bene factuz est q̄a peccauimus tibi. Et postea petit misericordiam. Da inquit gloriam nomi tuo et fac nobiscum s̄m multitudinem misericordie tue. Versus est. Magn⁹ dominus et laudabilis nimis. et est tercij toni. quia cōfitetur debet ꝯfiteri triplex peccatū suum. In alijs tamen ecclesijs est versus. Beati immaculati. idem habetur in epistola que sumpta est d̄ Daniele. iij. ca. Orauit daniel domine de⁹ ne despicias ꝛc. quia peccauimus ꝛc. ⁊ non est nobis sacrificium ꝛc. Ita em̄ dicebant filij israel quādo erant in babylone. sic et nos possumus dicere quādo sumus in peccato. non est sacrificium. Sed in spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur domine a te. In responsorio. Tollite hostias ꝛc. monet nos offerre hostias spirituales. Vers⁹ est. Reuelabit deus condensa. Aliter ei non potest offerre spiritualit nisi deus remoueat tenebras a corde. ⁊ est quinti toni. quia talem oportet in quinqꝫ sensibus mactari. Vnde sequitur euangelium Luce. vij. Rogabat hiesum ꝛc. in quo habetur quō Maria magdalena impetrauit veniā lachrimis. qꝛ q̄t habuit i se oblectamēta. tot mactādo se hostias spūales obtulit deo in corpe suo In

offertorio super flumina ꝛc. oñdit quō flendū sit ⁊ quō oportet lugere. duo em̄ sunt q̄ hoc faciūt. s. memoria pcti p̄teriti ⁊ recordatio celestis ir'l'm. qm̄ qn̄ homo suas miserias mūdicie cōpat angelorū flet sup flumina babilonis: ⁊ est p̄mi toni. q2 debet eē primū in memoria. s. finis ꝓpter quē sumꝰ. In postcōione orat: vt dñs sit memor ꝓmissionū. Memēto v̄bi tui seruo tuo in q̄ mihi spem dedisti. ⁊ est octaui toni. q2 in octaua etate fiet illa dedicatio. In q̄busdā tn̄ eccl'ijs legit euāgeliū. vbi d2 ꝙ cum q̄dā vellēt app̄hēdere ihm. ⁊ tn̄ nemo misisset manū in eum. dixerūt pōtifices ad ministros. q̄re nō adduxistis eū. Rn̄derūt ministri. Nunq̄ꝫ sic locutꝰ est hō sicut h̄ loquit. Hac etiā die ꝯuenient legit illud euangeliū vbi d2. ꝙ reuersi sunt vnusq̄sq3 in domū suā. Et i offertorio d2. In salicibꝰ in medio eiꝰ suspēdimꝰ organa nostra. Quia post hāc diē nullū euāgeliū legit in q̄ dñs iudeis publice p̄dicasse narret. Ecce ḡ illud diuinitatꝭ organū in illis salicibus. i. fluctuosis hoibus babylonis suspensum est.

De sexta feria.

Sexta feria est de passione. ⁊ orat xp̄s dās nobis in introitu formā orādi. Miserere ꝛc. ⁊ est q̄nti toni. q2 non pōt fieri liberatio sine q̄nq3 sensuū cohibitiōe. In ep'la. Dñe oēs ꝛc. Hiere. xvij. c. petit suā liberatōz ⁊ inimicoꝝ ꝯfusionē. In rn̄sorio v̄o ꝯquerit sil'r de inimicis ⁊ maxime d̄ hypocritis. pacifice loquebant ꝛc. s. cuz dicebāt. Mgr̄ scimꝰ q2 verax es. ⁊ tn̄ dolus erat in corde. vn̄ vide dñe ꝛc. In euāgelio. Collegerūt pōtifices ⁊ pharisei ꝛc Joh. xj. c. sil'r dolꝰ exp̄mit ⁊ d2 ibi. Venièt romani ⁊ tollēt locū nr̄m. ⁊ gentez. q2 iā ablatū erat sceptrū de iuda ⁊ dux de femore eiꝰ. ⁊ pylatū presidē romane potestatis habebāt. Quia v̄o vbi ē dolus ⁊ crudelitas. ibi maxime indiget hō sapia. vt sapienter rn̄deat. ideo i offertorio petit intellectū. vt possit rn̄dere sine pctō. Bn̄dictꝰ es dñe doce me iustificatiōes tuas ⁊ rn̄debo ꝛc. sicut dicit dauid iij. Reg'. Dimitte eū vt maledicat mihi sicut p̄cepit dñs. Tales em̄ sūt v̄ga dñi vn̄ Aug. Vn̄ supbiūt impij. q2 eos fac pater meus v̄gam suā. Et in ꝓuerbijs. Fili mi stude sapiam vt possis rn̄dere sermoni. Et est septimi toni. ꝓpter spūs scti gr̄az septiformē. Postcōio q̄3 ne tradideris ꝛc. eadē rōne est septimi toni. in qua petit liberari.

De sabbato

Sequitur sabbatū qō d2 sabbatū vacās. sicut ⁊ scda dñica q̄dragesime. In h̄ em̄ sabbato intēdere consueuit dñs papa pauperibus xp̄i dando elemosinā ⁊ mādatū celebrādo. tum q2 in cena dñi ꝓpt officij magnitudinē hoc facere nō poterit tū q2 sicut dicit Joh. Añ sex dies pasce venit ihs in bethaniā. ⁊ factū est ꝯuiuium in domo marie ⁊ marthe vbi fuit lazarus quē dñs suscitauit ⁊ tunc maria vnguēto nardipistici vnxit pedes iesu. Apostolicꝰ ḡ in memoriā eiꝰ qō illa deuotissime egit. facit mēbris xp̄i qō ipsa capiti fecit vt pedes ihū vnguēdo. i. dñi vestigia sectādo ⁊ capillis tergēdo. i. superflua paupibus erogādo impleat domus odore vnguēti. i. mūdus impleat bona fama. Quia ergo hac die circa p̄missa charitatis opa exercēda occupatus est. ideo vacat hoc sabbatū a ꝓprio officio. ⁊ mutuo accipit a q̄nta feria antecedenti. vel in quibusdā ecclesijs a sabbato antecedēti. s. Sitiētes vēite ad aq̄s Legit epistola de Hiere. xviij. ca. Dixerunt impij ꝛc. in qua sunt male cogitationes que p̄cesserunt passionē. Venite cogitemus contra iustum cogitatiōes. ⁊ postea. Percutiamus eum lingua.

Tales aūt non habent sabbatū qꝛ non
est pax impijs dicit dn̄s. In euangelio
vero sublevatis ꝛc. ioh. xvij. c. rogat ꝓ
se ꝛ ꝓ discipulis ꝛ ꝓ oibus fidelibus vt
habeāt sabbatū qđ erit p vnitatē ꝛ chari
tatē in futuro. qn̄ vnū erimꝰ sicut pater
et filius sunt vnū. i. in maiori approxi-
matione q̄ possit esse illi vnitati q̄ pater
ꝛ filius vnū sunt. In alijs vero eccl'ijs
legit̄ euāgeliū Cogitauerūt aūt ioh. xij.
ca. in quibusdā etiā eccl'ijs legit̄ euāge-
liū de ꝓditiōe iude. Amē amē dico vo
bis. nisi māducaueritis ꝛc. cui recte pre
mittit̄ lectio hiere. Ubi dicit̄. Uenite
cogitemꝰ cōtra iustū cogitatiōes. Hoc
sabbatū priuilegiatū est. qꝛ vt p̄missum
est dn̄s papa tūc elemosinas dat ꝛ mā-
datum facit. ꝛ qꝛ hac die vt quidā dicūt
xp̄s discubuit in domo simonis lepro-
si. ꝛ martha ministrabat ei. ꝛ maria la-
crimis suis pedes eius lauit. ꝛ proprijs
capillis tersit.

De dn̄ica sexta in ramis palmarū.

In dominica in ra
mis palmarū ꝛ in passione dn̄i le
gitur hieremias duplici ratione
Prima qꝛ ip̄e manifestiꝰ de passiōe dn̄i
ꝓphetizauit q̄ȝ aliꝰ Scđa qꝛ p eius pas-
siōnē p̄figurata est passio dn̄i. qꝛ deplo-
rādo captiuitatē iudeoꝝ p babylonios
factā p̄figurauit ꝛ romanā quā incurre
runt ꝓpter xp̄i passionē. In nocturnali
aūt officio đr inuitatoriū Ipi vo nō co
gnouerūt vias meas. qđ đr inuitatoriū
p cōtrariū. qꝛ inuitat nos ad cognoscē-
dum vias dn̄i p cōtrariū actū iudeorū
q̄ nō cognoscētes vias dn̄i nō introiert
in requiē ip̄ius. In p̄mo vo respōsorio
ostendit̄ securitas patientiū tribulatio-
nes ꝛ causa q̄re nō est timēda tribulatō
qꝛ deus est adiutor in die q̄ inuocaui te
ꝛc. Uersus est. In die tribulatiōis mee
inuoca ꝛc. qꝛ si deꝰ adiuuat nō est timē
dum. Unde iob. Pone me iuxta te. et
cuius vis manꝰ pugnet cōtra me. Et
est p̄mi toni qꝛ a solo deo speranda est
liberatio ꝛ auxiliū. Sequit̄ responsori-
um. Ingrediente dn̄o. secundi toni. qa
laudabāt pueri dn̄m. s. vtrāqȝ naturam
in xp̄o. deitatem cum dicebāt osanna. i.
salua obsecro. humanitatē cū dicebant
Fili dauid. Ul' deuz corde ꝛ ore pueri
laudabant sicut iudei corde ꝛ ore cōui-
ciabant. Circa diurnū vero officiū dicē
dum est q̄ post sabbatū in quo ostendi
tur deuotio marie sequit̄ dn̄ica in q̄ ost
ditur deuotio puerorū. Ungimus em̄
dn̄m cum maria et cum pueris venera
mur. Et ideo facit ecclesia hac die ꝓces
sionem corpaliter ꝛ sp̄ualiter. Exierunt
em̄ pueri extra castra obuiaz dn̄o veni-
enti de bethania in hirl'em ꝛ nos simili
ter debemus extra castra. i. extra delici-
as carnis exire obuiā ei sicut dicit apl's
Exeamus extra castra improperiū eiꝰ
portātes. Et sicut illi sic ꝛ nos in ꝓcessi
one nostra cantamꝰ. Osanna. vnde in
egressu de ecclesia cantatur antiphona
Pueri hebreoꝝ. ꝛ nos debemꝰ esse pu
eri. i. innocētes si debemꝰ esse pueri he-
breorū. i. trāsilientiū om̄ia terrena siue
peccata. Postmodū facit ecclesia stati
onem in aliq̄ loco cōpetenti. vt ibi cum
deuotiōe cū leticia suscipiat̄ verbū dei
sicut xp̄s q̄ est verbū p̄ris susceptꝰ ē cuȝ
leticia a pueris in hierusalē. In scriptu
ris em̄ siue ꝟmonibꝰ est xp̄us. vn̄ ip̄e in
euāgelio. Scrutami scripturas. ille em̄
loquunt̄ de me. Et ip̄e est dulcedo scri-
pturarū. Legit̄ aūt euāgeliū de mathe.
xxj. c. Cū appropinq̄sset ih̄s hirl'em ꝛc.
misit duos đ discipulis suis dicēs illis
Ite in castellū qđ ꝯtra vos ē Un̄ alibi
legit̄. Misit discipl'os suos. lxxij. binos
ꝛ binos. i. hn̄tes geminā caritatē dei ꝛ ꝓ
ximi. Misit iquā q̄rere asinā ꝛ pullū. i.
iudaicū ppl'm ꝛ gentilē vt eos duceret
in celestē hirl'm Et legit̄ ideo hac die. qꝛ
ibi de fructu passiōis habet̄. Postea cā-

tatur . Occurrunt turbe cum floribus
ꝛ palmis. ꝛ nos similiť debem⁹ ei occur
rere cum floribus virtutū ꝛ palmis vi-
ctoriaꝝ. palma ei victoriā significat Vn̄
Justus vt palma florebit. Et ſm Gre-
goriū ex qualitate palmaꝝ designať ꝓ
ficiens vita iustoꝝ. Et est octaui toni ꝓ
pter victoriā xp̄i in capite ꝛ in mēbris
ꝑ quā ꝑueniť ad octauā resurrectionis
Deinde redeunte ꝓcessione cantať can
ticū pueroꝝ. s. Gloria laus per aliq̄s ec
clesiā ingredictes. p̄sertim ꝑ pueros. qꝛ
ingrediēte dn̄o in sanctā ciuitatē hebre-
orum pueri ꝛc̄. Innocētes em̄ laudant
eum. Et nota ꝙ theodolphus aurelian̄.
ep̄s apud lodouicū imperatorem karoli
magni filiū falso a quibusdā suis emuľ
accusat⁹ ab eodē est andegauis carcera
li custodie mancipat⁹. Cūq̧ in hac dn̄i
ca iuxta domū i q̄ custodiebať ꝓcessio
transiret. ille fenestra apta. factoq̧ silen
cio hos pulcerrimos v̄sus a se editos. s.
gloria laus ꝛ honor ꝛc̄. p̄n̄te imperatore
cantauit. Cui intantū placuer̄t ꝙ mox
illū a vinculis absoluit. ꝛ episcopatum
sibi restituit atq̧ eos hac die in fine ꝓ-
cessionis cantari instituit in ingressu ec
clesie. Post canticū puerorū cantať re
sponsoriū. Ingrediēte dn̄o. quod est p̄-
mi toni ꝓpter primā etatē. ꝛ qꝛ soli deo
cantandū est. Rursus cantus puerorū
qui fit ianuis clausis . significat illud q̄d
cantus ꝛ occursus illoꝝ pueroꝝ signifi
cabat. Prefigurabat em̄ occursuꝫ ꝛ leti
ciaꝫ angeloꝝ recipiētiū xp̄m in celū p⁹
resurrectionē. q̄d sibi ꝛ sequētib⁹ se per
suā sanctissimā passioneꝫ meruit aperiri.
cui⁹ quidē clausio angelos nō extra mi
serat. ſꝫ aditū hoibus nō p̄bebat. Et ideo
pueri q̄ sua puritate angelos significāt
intra ianuas clausas q̄si dn̄o veniēti oc
currētes ad aperiēdū celū vt eoꝝ repa-
retur ruina versis vultibus cū leticia et
clamore ꝓferūt hymnū laudis. qui eis
qui sunt extra cuꝫ gaudio rn̄dentibus,

ipos intrantes cū xp̄o in suū cōsortiuꝫ
receperūt. Hinc est ꝙ in ingressu eccl'ie
cantať rn̄soriū. Ingrediēte ꝛc̄. declarās
hec q̄ dicta sunt figurari ꝑ ea fiūt. Cum
em̄ ibi fiat mētio de resurrectiōe. nā ibi
fit mētio de palmis q̄ victoriam xp̄i de
morte ꝛ dyabolo significant. accipit ec-
clesia factū illoꝝ pueroꝝ in signū prece
dēs ei⁹ q̄d iā dictū est. ꝛ factū istoꝝ i re-
cordatiōem illi⁹. Sane an̄ crucē ꝛ in
cruce rami virides infiguntur. ad notādū
ꝙ oēm virtutū virorē a crucifixo habe-
mus. xp̄s em̄ ram⁹ viridis fuit. habēs i
se ꝛ nos ab ipo oēm virorē virtutū Vn̄
ipse dicit. Si in viridi hec faciūt in arido
q̄d fiet. In summa ergo duꝫ ꝓcessio-
nem facim⁹ xp̄m veniētē ad nos susci-
pim⁹ cū pueris obuiā im⁹ si innocētiā
ſuam⁹. oliuas gerim⁹. si pacis ꝛ miseri
cordie opibus indulgem⁹. palmas por
tamus si de vicijs ꝛ dyabolo victoriam
obtinem⁹. virētes flores ꝛ frondes ge-
stam⁹. si v̄tutib⁹ exornamur. vestimēta
sternim⁹. carnē mortificātes ramos car
pim⁹. sctōꝝ vestigia imitātes. Quot ꝓ
cessio ciuitatē vel castrū egrediť ouāter
id est gaudenť ad crucē ꝛ ad loca ꝓmō
toria siue eminētia vadēs recolit pue-
ros hebreoꝝ iuisse versus mōtē oliueti
innuēs etiā ꝙ absit nobis gloriari . nisi
in cruce dn̄i nostri ih̄u xp̄i. Qui aūt pō
tifici extra vrbē iuxta crucē cū suis cō-
stituto occurrūt. ꝛ cū ipo ciuitatē ingre
diunť accurati⁹ agūt. imitanť em̄ pp̄lm
isrl' ꝛ pueros eoꝝ q̄ extra ciuitateꝫ dn̄o
occurrerūt ꝛ cū eo illā ingressi sunt .

Hec ergo magna ꝓcessio rep̄n̄tat il-
lam q̄ tali die facta est a turbis ꝛ pueris
iudeoꝝ cū veniret ih̄s hirl'em supasinā
sedēs. Significat etiā ꝙ dn̄s ad nos ve
niet ꝛ ad eterna tarbernacula nos ducꝫ
Vel forte recolit ꝓcessionē filioꝝ isrl' q̄
hac die iordanē siccis pedibus trāsier̄t
ꝛ cū triūpho terrā ꝓmissionis intraue-
runt. Nec est hec ꝓcessio inter alias

dominicales cóputanda. Hec em̄ est ꝑ
coniū passionis. ille ꝟo sunt significati-
ue ꝛ rememoratiue dn̄ice resurrectiōis
vel ascensionis. Vn̄ rectius faciūt qui
anteq̄ȝ tercia dicat illas ꝑmittunt. hāc
vero ꝓcessionē post terciaȝ huius diei
cū palmis celebrāt. De hoc sub ascensi
one dicet. Et quidē huic ꝓcessioni le
ctio Zach. ꝛ euāgeliū iohis recte ꝑmit
tunt quoniā ibi dominica ꝓcessio pro-
phetat. hic historice declarat In tractu
infantes ad ꝑconia inuitant. passio ve-
ro in missa. Benedicunt aūt ꝛ distri-
buunt rami ꝑ sacerdotē. licet xp̄us eos
nec benedixisse nec distribuisse legat.
tn̄ q2 xp̄us non honorauit eos ȝ fuit ho
noratus ab eis ꝛ ex eis. tn̄ q2 pplˀus ille
iudeoꝝ fecit hoc corꝑaliter ꝛ tꝑaliter ȝ
nos agim⁹ hoc sacramētaliter ꝛ spiritu
aliter ad effectū qui in eorū benedictio
ne exprimit. Illi nāq̄ȝ ferentes ramos
triūphum xp̄i nondū cōpletum ȝ tēpe
passionis complendū ꝑfigurabāt. Vn̄
non oportuit ramos distribui vel bene
dici a xp̄o q2 nondum figura fuerat im
pleta. ecclˀia vero ꝑ talia repn̄tat trium-
phum xp̄i iaȝ completū ꝭm illud Colˀ.
ij. Expolians principat⁹ ꝛ ptātes trāsdu-
xit cōfidenter palā triumphās suꝑ illos
in semetipo. Quia ergo nō solū ip̄e tri-
umphator est. ȝ etiā per ip̄ius gratiā et
sanctificationē triumphabūt oēs electi
cōuenienter ꝛ benedictio ramorū ꝛ di-
stributio ꝑ sacerdotē q̄ xp̄m repn̄tat deȝ
expleri. Quare aūt non fit festuȝ de di-
cta asina. sicut fit de cruce. dicet in septi
ma ꝑte sub festo sancte crucis. Post
ꝓcessionē sequit statim missa de passio
ne. q2 debemus gaudere de fructu passi
onis ꝛ cōpati. q2 ꝓ nobis passus ē. Ibi
em̄ est vn̄ letemur. s. de amore quē ostē-
dit nobis in cruce. ꝛ vn̄ tristemur. s. ꝺ
peris nr̄is q̄ tot sunt q ꝓpter ea oportu
it filiū dei pati. Venit aūt decima luna
siue die ꝑmi mensis. i. ante sex dies pa-

sce ad ciuitatē in qua pateret. vt esset in
domibus iudeoꝝ sicut ꝑceptuȝ erat in.
Exod. xij. cap. ꝛ in Deut. decima luna
accipietis agnū. Immolabat aūt agn⁹
xiiij. luna. i. xiiij. die ꝑmi mensis ad ves
peram. Et dn̄s eadē hora agnū cū disci
pulis mādu cās vbi legalis pasce decre
ta cōpleuit egressus est cū eis statiȝ ad
locū orōis. Et circūspectˀ oibus cū iaȝ
vespe esset exiuit in bethaniā cū duode
cim. Nēpe mystice decima luna venit.
q2 pplˀus israelitic⁹ in plaga decima e-
gressus est de egypto. silˀr ꝑ istuȝ verum
agnū est data libera ptās pplˀo israeliti-
co. i. vidēti deū ꝑfidē exeūdi de pctō qꝺ
nō fuit datū ꝑ moysen ꝛ virgā ei⁹. i. per
disciplinā ꝛ sacerdotiū legale. In ꝑnci
pio ergo misse reducēs ecclesia ad me-
moriā dn̄icā passionē incipit ab orōe di
cens. Dn̄e ne lōge facias ꝛc̄. est octaui
toni. significās q ꝑ passionē venit ad re
surrectionē. Seq̄t eplˀa Hoc sentite ꝛc̄
ad philˀ. ij. c. in q̄ on̄dit passio ꝛ passiōis
fruct⁹ Dicit ergo. Hoc sentite in vobis
qꝺ in xp̄o ih̄u. i. imitamini ip̄m vt sicut
habuit. caritatē q2 voluit pati. ita et vos
habeatis caritatē q̄ patiami oia tormē-
ta tꝑalia. vt habeatis hūilitatē q̄ in xp̄o
maxie fuit māsuetudinē ꝛ patientiā ꝛ i
tellectū realē vt sentiatis. cito em̄ sentit
dulcedo sp̄ūs̄cti in corde qn̄ ibi est. Hi
quidē sunt fructus passiōis. s. dulcedo i
corde ꝛ glˀa. Quedā tn̄ ecclˀie legunt le
ctionē. Venerunt aūt filij isrˀl in helim.
Exo. xv. Viso aūt ꝺ fructu. fit hō pati-
ens q2 generat patiētiā ꝯsideratio fru-
ctus. ꝛ iō sequit rn̄soriū qꝺ rn̄det eplˀe. i
q̄ on̄dit qūo ꝑ passiōes venit ad glˀiam
ꝛ dicunt ibi tria. q̄re est tercij toni. Pri
mū est. Tenuisti manū dexterā meaȝ. i.
ꝯfirmasti me i bono. Scdm̄ ē. ꝛ i volū-
tate tua deduxisti me. talˀ fac q̄cq̄d deus
vult. Terciū ē. cū glˀa suscepisti me Pri
mū ē causa crucˀ. Scdȝ ip̄a crux. Terci
uȝ fruct⁹ ip̄i⁹ Versus ē. quā bo. isrˀl de⁹

qñ scz deducit suos ad passionē. Vñ de
btō Stephano legit. Lapides torrētis
illi dulces fuerūt. Postea sequit tractꝰ.
Deus deꝰ meus respice i me ⁊c. ⁊ ē scdi
toni. qꝛ ibi oñdit passio ⁊ fructꝰ ipiꝰ. vñ
⁊ titulus illiꝰ psalmi est. ꝓ susceptōe ma
tutina. Euāgeliū de passione est. s. Sci-
tis qꝛ post biduū ⁊c. Mat. xxvj. c. ⁊ etiā
offertoriū. s. Improperiuz expectauit cor
meū ⁊ miseriā qd̄ sumptū est d̄ psalmo
lxviij. ꝗ totus ex ꝑsona saluatoris oran-
tis in passiōis agone ꝯscribit. q. d. eccle-
sia. Ex quo xp̄s tot passus est. libent pa-
tiar. Vñ dicit expectauit. supple quasi
rem dulcē. Postcōmunio de passione
est. scz pater si fieri potest. Matth. xxvj
Mar. xiiij. Luc. xxij. ⁊ est octaui toni ꝓ
pter rōez ꝑmissā. In ꝗbusdā eccl'ijs dr̄ i
hac dñica: ⁊ in diebus sequentibꝰ ꝑfatio
de passione ꝓut dictū est sub q̄rta feria
cinerū. Dicit aūt hec dñica in ramispal
marū eo ꝙ tunc rami palmaꝝ si haberi
pñt in ꝓcessione portant. Dicit etiā ali
bi dñica oliuaꝝ. qꝛ etiā rami oliue por-
tant. qd̄ fit ad repñsentandū filios israel
ꝗ cum ramis palmaꝝ ⁊ oliuaꝝ venienti
dño obuiā exierūt. Sequēs quoqꝫ se
ptimana maior vocat. eo ꝙ maius ⁊ ꝓ-
lixiꝰ habet officiū. Dicit etiā penosa. qꝛ
tunc ꝑcipue debemus vicia nr̄a punire
vel qꝛ dñs in ea laborauit. ⁊ penas susti
nuit recreādo. sicut ⁊ in ꝑma mūdi heb
domada creando. Dicit quoqꝫ indulgē
tie. qꝛ penitentes in ea absoluunt. Dici
tur etiā sancta. qm̄ in ea impij iustifican
tur. Hec aūt dñica in tribus ꝑuilegia
ta est. Primo qꝛ illa die filij israhel itra-
uerūt terrā ꝓmissionis ⁊ iordanē sicco
vestigio transierunt. sicut em̄ cōtigit vt
eo anno tot dies fuerunt vsqꝫ ad pasca.
quot sūt ab hac dominica. Scd̄o quia
hac die veniens dñs de bethania cū ho
nore maximo in hierusalē est susceptus
Tertio qꝛ eadē die dñs a templo emen-
tes ⁊ vendentes eiecit.

De feria secundā.

Secda feria osten-
dit cām passionis. s. in xp̄o hūili
tatē ⁊ patiētiā. in iudeis crudeli-
tatē ⁊ inuidiā. in iuda cupiditatē ⁊ aua
ritiā. Et est introitꝰ quarti toni ꝓpt for-
mā crucis. Ep̄la vero sumit de ysa. l. ca.
in qua ostendit principalis causa passi-
onis dñi. Dñs deus aperuit mihi aurē.
scz ad intelligendū. ⁊ ꝓpter hoc dedit ge
nas meas vellentibus ⁊c. In quibusdā
ecclesijs in hac ⁊ in tertia ferijs dicunt
due lectiones i missa ꝓ eo ꝙ xp̄i passio
a lege ⁊ ꝓphetis ꝓnunciata fuit. In re-
sponsorio petit liberationē suā. Exurge
dñe ⁊ intēde ⁊c. Versus. Effūde frame
am. tertij toni. qꝛ virtute trinitatꝭ libera
mur ab inimicis. Framea est spata q̄si
ferramea vel q̄si ferrea. In euāgelio ꝟo
Añ sex dies. Jo. xij. c. oñdit triplex cau-
sa passionis. Et dicit. Añ sex dies pasce
nō ideo qꝛ ibi sex dies futuri eēnt añ pa
sca. ꝫ qꝛ ibi causa passionis oñdit. In iu
da oñdit causa cupiditatꝭ eo ꝙ dixit. vt
ꝗd ꝑditio hec. Erat em̄ habēs loculos.
⁊ iō sic dicebat vt numos furaret. vt ha
bet in Johe. In iudeis cā est inuidia. qꝛ
moti sunt in eū ꝓpter laudē pueroꝝ di-
cētes. si dimittimꝰ eū. sic oēs credēt i eū
⁊ iō querebāt interficere eū. In ipo ꝟo
xp̄o est fructificatio totiꝰ generis huma
ni. Vñ in euāgelio dic. Nisi granū fru-
mēti ⁊c. In ꝗbusdā tñ eccl'ijs in scd̄a fe-
ria legit passio ꝭm Marcū. s. Erat pasca
⁊ azima post biduū ⁊c. ⁊ i tertia feria di
ctū euāgeliū ꝭm Joh. s. Añ sex dies pa
sce. Sed ꝑmi vident magis historiā seq̄
qꝛ post biduū. i. post tertiā ⁊ q̄rtā ferias
in ꝗnta feria pasca. i. agnus pascalis im
molatꝰ fuit. Preterea scd̄a dies creatio
nis mūdane minꝰ est ceteris ornata die
bus. Nā cū dixisset dñs. fiat firmamen-
tū i medio aq̄ꝝ nō est additū: Et vidit
deꝰ ꝙ esset bonū in quo numerꝰ binariꝰ

infamaẜ qꝛ primus ab vnitate degene-
rat ꝛ diuisionē significat. Vn̄ in eo facta
est aquaꝝ diuisio. Nō est ergo mirꝝ si h̄
dies scd̄a q̄ illa respicit min⁹ ceteris i of
ficio dn̄ice mortis purpureẜ insignijs. ꝫ
nō est multū attēdendū vtrū in scd̄a vł
in tertia feria legaẜ passio. qꝛ em̄ q̄ttuor
euāgeliste passionē dn̄i scripserūt. idcir-
co ẜm quelibet eoꝝ passio legiẜ ex insti
tutōe alexādri pape eo ordine q̄ scripse-
rūt. Nā die dn̄ico legiẜ passio ẜm Mat
theū. q̄ primus scripsit. scd̄a vel tertia fe
ria ẜm Marcū q̄ scd̄s scripsit. q̄rta ẜm
Lucā. q̄ terti⁹ scripsit. feria sexta ẜm Jo
hannē q̄ vltimo. Mediolanenses tn̄ nō
legūt passionē nisi ẜm Johēm ꝛ in sex-
ta feria. Sane passionē lectur⁹ bn̄di-
ctōꝫ non petit. qꝛ in illa describiẜ eē sub-
latus q̄ autor est bn̄dictōis. vn̄ non est a
q̄ petaẜ. Legiẜ q̄ꝫ sine luminarib⁹. qꝛ il-
le morte extinct⁹ nūciaẜ q̄ ẜm iohēꝫ lux
est mūdi. ꝛ vt rep̄senteẜ. qꝛ eius discipu-
li tunc q̄si extincti sint q̄bus ip̄e viuens
dixerat. Vos estis lux mūdi. Non ferẜ
etiā incensum ad notandū ꝙ tūc feruor
deuotōis vel orōnis q̄ p incensum desi
gnaẜ. in ap̄lis tepuit vel poti⁹ q̄si extin-
ctus fuit. Legiẜ etiā sine salutātōe sine
sine dn̄s vobiscū. in detestatōꝫ salutatō
nis iude ꝛ sine rn̄sione. non em̄ rn̄detur
gl̄ia tibi dn̄e. qꝛ in ip̄a exprimiẜ ꝙ xp̄us
fuit a suis sepat⁹ p mortē corpaliẜ ꝛ spi-
ritualiter q̄ metu mortꝭ eo derelicto fu
gerāt. ꝛ nulla gl̄ia sibi erat. Nō legiẜ eti
am tota sb̄ tono euāgelij. ꝫ cāt⁹ v̄borꝫ
xp̄i dulci⁹ modulaẜ ad notandum q̄nto
dulci⁹ v̄ba xp̄i in ip̄ius ore resonabant.
q̄ꝫ in ore cuiuslibet euāgeliste referētis:
cui⁹ v̄ba i tono euāgelij p̄feruntẜ. Ver-
ba v̄o impijssimoꝝ iudeoꝝ clamose et
cū asperitate vocis ad designādū ꝙ ip̄i
xp̄o asp̄e loquebantẜ. In fine tn̄ in q̄bus
dā eccl̄ijs bn̄dictio petiẜ. incēsum porta
tur ꝛ sub euāgelij tono legiẜ. qꝛ iā finita
est narratio passionis. ꝛ extūc oia verba
sunt euāgeliste narrātis. que post chri-
sti mortē vsq̄ ad resurrectōꝫ ꝯtigerunt.
In alijs tn̄ eccl̄ijs finis passiōis q̄ ad se
pulturā ptinet. i tono legiẜ doloroso. vt
planct⁹ mulieꝝ de passiōe xp̄i lamētan
tiū designeẜ. de q̄ plāctu dicit dn̄s i euā
gelio. Filie irl̄m nolite flere sup me ꝛc̄.
ꝛ ad maiorē deuotōꝫ ꝛ amaritudinē p̄-
pter xp̄i passionē in animis audientiuꝫ
excitandā. ꝛ legiẜ sup nudū pulpitū. p̄-
ut sub sexta feria dicetur. In offertorio
Eripe me. petit liberari. sicut ꝛ i rn̄sorio
ꝛ est q̄rti toni. ꝓpẜ formā crucꝭ. In post
cōione. Erubescet. petit ꝑsecutores su-
os cōfundi. ꝛ est septimi toni. vt sic i re-
gione q̄escentiū gaudeat.

De tertia feria.

Tertia feria est similiẜ de passione. qꝛ māifeste q̄-
rebāt eū interficere. vt habeẜ in
euāgelio. Erat aūt pasca ꝛ azima p⁹ bi-
duū ꝛc̄. Et qꝛ eccl̄ia ꝯsiderat salutē suaꝫ
in cruce tripliciẜ. s. in amore quē dn̄s nr̄
ostendit in cruce. ꝛ in imitatōe crucis. ꝛ
in salute nobis data p crucē. ideo dicit i
introitu. Nos aūt gl̄iari optet in cruce
dn̄i ꝛc̄. ad Galꝭ. vlẜ. c. Ep̄la est. Dixit hie
remias. q̄ est Hiere. xj. c. ꝛ habenẜ in ea
v̄ba iudeoꝝ d̄ crucifixiōe xp̄i. mittam⁹
lignū in panē ei⁹. i. ip̄m q̄ se dicit panē
in ligno crucis destruam⁹. Audierāt eī
ꝙ ip̄e dixerat. Ego sum panis viu⁹ q̄ de
celo descēdi. Et h̄ erat dictū. Per lignū
crucis destruam⁹ ip̄m vel doctrinā eius
Sequiẜ rn̄soriū. Ego aūt ꝛc̄. tertij toni
ꝓpter triplex meritū q̄d ibi notaẜ. Pri-
mū cū dicit. Induebar cilicio. i. nō ostē
debā eis deitatē. sed asperitatē humani
tatꝭ. ꝛ hec fuit humilitas ꝛ sap̄ia. Aliud
notaẜ ibi. Humiliabā me ieiunio aīam
meā. s. nō reddēdo malū p̄ malo. ꝫ etiā
p̄ eis orabā. ꝛ hoc est tertiū. Vn̄ dicit.
Et oratio mea in sinu meo ꝯuerteẜ. sup
ple. ex quo eis non p̄dest. quia non sunt

digni. Euangelium vero. Erat pascha.
Mar. xiiij. c. est de passiōe vbi dr̄ ꝙ dn̄s
crucifixus fuit hora tertia. vt h̄ dicit vt
oñdat eorꝫ impetuositatē. qꝛ ab hora ter
tia linguis eū crucifixerūt dicentes. cru
cifige crucifige. nō cessantes. In offerto
rio petit se custodiri a diabolo ⁊ a mem
bris eius. Vñ dicit. Custodi me de ma
nu pctōris. i. diaboli. ⁊ ab hoibus iniq̄s
erue me. ⁊ est scđi toni. In postcōione
aduersum me oñdit maliciā ꝑsequētiū
⁊ meritū patientiū. Sequit̄ ibi. Et in me
psallebāt qui bibebāt vinū ⁊c̄. i. filij dia
boli q̄ inebriabant̄ de calice babylonis.

De quarta feria.

Quarta feria est il
la in qua dn̄s vendit⁹ fuit a iuda.
qꝛ non solū voluit pati ꝑ nobis
sed etiā vendi: vt liberaret nos a vendi-
tōe q̄ primus parēs vendidit nos diabo
lo ꝑ esum pomi vetiti. Vñ Isa. Grati
venundati estis ⁊ sine argēto redimemi
ni. Sic̄ multi vendūt se diabolo ꝑ mo-
mētaneā delectatōz. sicut vēdidit se adā
ꝑ esu pomi vetiti. Quarta ḡ feria ven-
ditus est sol iusticie ad nostrā salutez. et
quarta feria format⁹ est sol visibilis ad
mūdi lucē. Orauit aūt dn̄s sicut habet̄
in euāgelio huius diei flexo genu ⁊ id-
circo in introitu q̄ est ad phil. ij. c. inui-
tat eccl̄ia vt in noie dn̄i oē genu flectat̄.
celestiū. qꝛ eorꝫ ruinam reparauit. terre-
striū. qꝛ eos liberauit. infernorūz. qꝛ eos
eduxit de lacu in quo nō erat aq̄ ꝯsolati
onis. supple vt dicit Zach. ⁊ est tertij to
ni ꝓpter tria que innitāt ad flectendū ge
nua. Sequit̄. Et ois lingua confiteatur
qꝛ dn̄s noster ih̄s xp̄s in gloria ē dei pa
tris: Et sumit̄ de ap̄lo. Verumtamē or
dinator officij intercepit v̄ba illa. ⁊ ois
lingua ꝯfiteat̄. eo ꝙ iudaica silet. Dein-
de sequit̄ lectio. Dicite filie syō. ecce sal-
uator tuus venit Isa. lxij. c. vbi habet̄ d̄
mercede. Dicit̄ eñ ibi. Ecce merces ei⁹

cum eo. Et dixerūt angeli. quosdā enī
latuit incarnatio. Quis est iste q̄ venit
de edoz. i. de terrena inhabitatōe. tinct̄
vestibus. i. mēbris corꝑis. que sunt vesti
mēta diuinitatis sanguis purpura tin-
cta de bosra. Bosra est ciuitas in moab
⁊ inter ꝑtat̄ firma siue munita. h̄ est de i
ferno. Trāslatiue eñ bosra est irl̄m quā
dn̄s quondā suo firmauit auxilio. s̄ fa-
cti moabite. i. ex patre diabolo. vestes re
gis tinxerūt purpura sanguinis. Respō
dit. Ego qui loquor iusticiā ⁊ sum ꝓpu-
gnator ad saluandū. ⁊ dixerūt. Quare
ergo rubꝝ est indumentū tuū. q. d. qua-
re cruentatus es ꝑssura crucis si tu iusti
ciam loqueris. At ille rn̄dit. Torcular
calcaui solus. s. ꝑ oibus vt oēs liberarē
tur. ⁊ de gentib⁹ non est vir mecū. Post
lectionē v̄o cantat̄ rn̄soriū. Ne auertas
faciē tuā ⁊c̄. in quo orat ip̄e vt ꝑ passio-
nē veniat ad gloriā. Quia v̄o i agonia
ꝓlixius orauit. vt habet̄ in euāgelio. iō
sumit̄ rn̄soriū. offertoriū ⁊ postcōmunio
de psalmo q̄ intitulat̄ orō pauperis cuz
anxiaret̄. excepto versu rn̄sorij q̄ ē. Sal-
uū me fac deus. qm̄ in. a. v. ad a. m. Epi
stola est similit̄ de Isa. liij. c. Dn̄e q̄s cre
didit ⁊c̄. in qua etiā describit̄ in eodē sce
mate in q̄ ab euāgelista repsentat̄ in pas
siōe vbi dr̄. Nō est ei species neq̄ decor
⁊ infra. Sicut ouis ad occisionē ducet̄.
Post ep̄lam sequit̄ tractus ⁊ insolito
mō. scꝫ immediate. ⁊ hoc iō qꝛ eccl̄ia ar
tius luget q̄ꝫ soleat ⁊ plāgit se vt dictuz
est in q̄rta ꝑte sub ti. de tractu. Trāctus
eñ significat planctū. ⁊ ideo in tota sex-
ta feria nō dicunt̄ nisi tract⁹. Rn̄soriuz
vero est penitentiū. ⁊ qꝛ dn̄s non est ista
die crucifixus. sed tm̄ vendit⁹. ideo non
solū dicit̄ tractus. verū etiā ⁊ rn̄sorium.
Passio que sequit̄. Appropinq̄bat ⁊c̄.
Luce. xxij. c. ꝯuenit cum ꝑcedentib⁹. in
qua exprimit̄ cōsiliū iudeorꝫ. inde ꝓdi-
tio ⁊ dn̄i passio. Postcōmunio ē. Po-
tum meū cum fletu miscebā. potū. s. pas

sionis. qñ videlicet sudor eius erat sic
gutte sanguinis decurrẽtis i terrã. Po
test etiã dici q duo sunt nobis nccãria.
scz orõ ꝛ patiã. ſm q dicit dñs. Orate ꝑ
ꝑsequẽtibus ꝛ calũniantibus vos. Ad hec
quidẽ duo inuitamur i introitu. ad ora
tionẽ. cum dr. In noie ihu oẽ genu fle-
ctaꝛ. ad patientiã exẽplo salvatoris. de
q̃ subiungiꝛ. xp̃s factus ẽ obediens ꝛc.
Nõ em̃ est obediẽs in tribulatõe nisi q̃
patienter tolerat. Due lectões iõ legun
tur. qꝛ hac die dñs tradit⁹ est ꝑ duob⁹.
ꝛ a duob⁹ ppl'is. Et in q̃busdã eccl'ijs ad
vtrãq genua flectũt. qꝛ ab vtroq popu-
lo adoraꝛ. Preterea hac die sicut dicit
Augu. Cõsiliũ inierũt iudei quõ ihm
dolo tenerẽt ꝛ occiderent. ꝛ iudas venit
ad eos ꝛ pacti sunt sibi pecuniã se datu
ros. Sicut g̃ eccl'ia repñsentat in sexta fe-
ria actus iudeoꝝ ita ꝛ in q̃rta cõsiliũ eo
rũ. Quidã aũt p̃mo legũt lectionẽ illã.
Dicite filie syon. ꝛ postea illaz. Dñe q̃s
credidit. Alij vero ecõuerso. Primi q̃-
dẽ attendũt solũ illud qd̃ dixim⁹. ꝛ q vẽ
ditio inde q̃ facta fuit q̃rta feria passio-
nẽ dñi p̃cessit. de q̃ venditiõe fieri videꝛ
sermo in illa lectõe. Dicite filie syon. in
illo ṽbo. Ecce merces ei⁹ cũ eo. Alij aũt
attendũt q p̃mus hõ duas mortes icur
rit. s. carnis ꝛ aie. ꝛ xp̃s nos ab vtraq li
berauit. ꝛ qꝛ mors aie mortẽ corpis pre
cessit. iõ prius legũt lectõz illã in q̃ agiꝛ
de morte aie. ꝛ de liberatõe ab ipa. De
morte aie agiꝛ in illa. Dñe quis credidit
ꝛc. ibi. Oẽs quasi oues errauim⁹ ꝛ vnus
q̃sq in viã suam declinauit. De liberati
one vero statim sequiꝛ. ibi. Dñs posuit
in eo iniq̃tates oim nostrum. Et iterum
Si posuerit ꝑ pctõ aiam suã videbit se
men longeuũ. Ad aiam etiam ꝑtinet g̃-
duale vnicũ habens versum. s. Ne auer
tas faciẽ tuã a puero tuo. i. ab eo q̃ par-
uus ꝛ humiꝛ apparet in exꝑientia tribu
la tõis. Sequiꝛ versus saluũ me fac de⁹
q̃m intrauerũt aque vsq ad aiam meaz
Infixus sum in limo ꝓfundi ꝛ nõ ẽ sb-
stantia. Aque em̃ seductionis iudeorũ
vsq ad animã salvatoris tollendã per-
uenerũt. ꝛ illi q̃ erant lim⁹ ꝓfundi. infir
mitati eius p̃ualuerũt. Sicut aũt salua-
tor animã suam posuit ꝑ animaꝝ nr̃a-
rum redẽptione. ita ꝛ corpus sbiecit ꝑ
corpoꝝ redẽptõe. Vñ in scd̃a lectiõe de
ipi⁹ corpore agiꝛ. sanguine ꝓprio rubri
cato. Vbi diciꝛ. Quis est iste q̃ venit de
edom ꝛc. ꝛ ibi. Quare rubrũ est vestim
tum tuũ ꝛc. Ipse respondit. Torcular.
ꝛc. Et qꝛ sola miseratiõe passus est dñs
ꝑ nobis. ideo ꝓpheta in ꝑsona ecclesie
lectionẽ illam cõcludit dicẽs. Misera-
tionũ dñi recordabor. laudẽ annuncia-
ui sup oibus que reddidit nobis dñs de
us noster. Quia vero q̃nq sensibus cor
poris peccauim⁹. ideo sequiꝛ tractus.
Dñe exaudi orõnem meã ꝛc. habẽs. v.
ṽsus vel hz. v. ṽsus ꝓpꝛ. v. vulnera xp̃i.
Seu qꝛ q̃nq̃es exiuit sanguis ab eo. p̃-
mo in circumcisione. secũdo in oratio-
ne. tertio in flagellatione. quarto in cru
cifixione. quinto in lanceatiõe. Et i ipo
tractu genus humanum petit auxiliũ.
ꝛ confitetur defectum quẽ ex peccato p̃
mi parentis incurrit. cum dicit. Quia
defecerũt dies mei sicut fumus. Dies
em̃ est vita hominis cuius nox ẽ mors
Sed hec vita est abbreuiata. ꝛ defecit ꝓ
pter superbiam primi parẽtis que per
fumum intelligitur. Et sequitur. Ossa
mea sicut i frixorio ꝯfrixa sunt. Ossa st
vires interiores vel fortes qui sunt in ec
clesia. qui carnes. id est carnales susten
tant. Frixorium triplex est. scilicet pec-
catorum recordatio. proximorum com
passio. futuri iudicij meditatio. In his
frigitur bonus homo. Clauditur autez
tractus sicut lectio in misericordia do-
mini. Vnde vltimus versus est. Tu ex
urgens domine misereberis. ꝛc Hec
igitur quarta feria priuilegiata est. quo
niam leguntur in eadem due lectiones

ꝓpter ordinãdos i sabbato sequenti. Itē q2 in ea die xp̄s vēditus fuit triginta d̄narijs sicut ⁊ ioseph triginta argenteis q2 seru9 nō est sup dn̄m. nec discipulus sup magistr̄. ⁊ ab hac quarta feria sumptum est q̄ semp in quarta feria ieiunare ⁊ abstinere a carnib9 ⁊ carnalib9 desiderijs debem9. Et in memoriā venditionis xp̄i hec feria secundū locū obtinet post sextā feriā p totū annū in ieiunijs penitentialib9.

De quinta feria

In hoc tractatu quinte ferie cene dn̄i h ordie ꝓcedem9. Nā pmo generaliter dicem9 aliq̄ de officio sequētiū triū dierū. postea specialiter de officio hui9 diei Et pmo d introductiōe publice penitētiū in ecc̄iam. ⁊ d sacramentis qb9 hec q̄nta feria spēalit insignit. Scd̄o de triplicis olei ɔsecratiōe. Tercio d hui9 diei misse officio. vbi etiā agit d pedū lociōe. ⁊ d officio vespertino. q̄rto d altariū denudatiōe ⁊ tā d ipsor̄ q̄z pauimēti ecclesie lotiōe. ⁊ d corpis dn̄i reseruatiōe. et de quibusdam alijs.

PRenotādū est aūt q̄ eccl̄a luget trib9 dieb9. q2 tot dieb9 fuit dn̄s in sepulcro. Sicut em̄ Jonas fuit in vētre ceti trib9 dieb9 ⁊ trib9 noctibus. ita ⁊ fili9 hois fuit in corde terre ⁊c̄ q̄d synodochice esse asserit Aug. Nam ps illa sexte ferie q̄ fuit in sepulcro accipit pro nocte ⁊ die sexte ferie ⁊ nox diei dn̄ice silr̄ p nocte ⁊ die ipius diei accipit. dies vero sabbati integra est. s. nox cū die suo. spaciū videlicet vigitiquatuor horarū. Est ergo sensus Fuit dn̄s in sepulcro trib9 dieb9 ⁊ trib9 noctib9 id ē trib9 tpib9 q̄r q̄dlibet cōstat ex die ⁊ nocte. Sic em̄ loqui cōsueuim9. Quia si aliq̄s etiā minima pte alicuius diei fuerit in aliquo loco dicim9 eū ea die ibi fuisse. Fuit itaq3 s̄m ipm̄. xl. horis in sepulcro. videlic3 q̄tuor horis sexte ferie et vigintiquattuor sabbati ⁊ duodecim noctis diei dn̄ice. q2 quadrificū orbem morte trāsgressionis decē mādatorum mortuū viuificauit. Sed s̄m pmissa videtur q̄ triduana dn̄i sepultura debeat celebrari sexta feria sabbato ⁊ die dn̄ica Sed respondet. q̄ q2 dn̄s in nocte diei dominice resurrexit noctem illā ad honorē resurrectiōis solēniter celebram9 Unde necesse est q̄ in quīta feria p̄ueniamus. ⁊ ita triduo sc3 quinta et sexta ferijs ⁊ sabbato humiliationē dn̄i i merore celebrem9. q2 ⁊ in quīta feria la3 interuenerat nefariū cōmercium iudaice ꝓditionis. quidā tn̄ cuilibet pmissorū triū dierum vigintiquattuor attribuūt horas volentes xp̄i defuncti exequias septuaginta duabus horis celebrare et tristiciam. lxxij. discipulor̄ merito per hoc exprimere. Sane eccl̄ia his diebus tenebras colit ⁊ matutinas in tenebris finit. primo q2 in luctu et merore est ꝓpter dn̄i passionē. ⁊ ꝓpter eius triduanā mortem exequias celebrat triduanas. Secūdo officiū tenebrarum significat non tam tenebras materiales que fuerunt sup facie3 terre dum pendebat sol iusticie in cruce. fuit em̄ tūc eclipsis miraculosa nō naturalis p tres horas. videlicet a sexta vsq3 ad nona3 inclusiue. q̄z etiā spūales que in illo triduo in cordibus fideliū extiterūt. Tercio p hoc q̄ tenebras colit tenebrarū pmat9 insinuatur que his diebus inceperūt pcedere dies. put sub sabbato sancto dicet. In his quoq3 tribus dieb9 silēt cāpane. q2 tunc siluerūt apl̄i ⁊ pdicatores ⁊ alij q̄ p cāpanas intelligunt. Sonus nāq3 cāpanarū significat sonū pdicatiōis. de q̄ dicitur. In omnē terram exiuit son9 eorum. non em̄ iam circuibant euangelizando vicos ⁊ vrbes. Sed hymno dicto exierunt cum Jesu in montem oliueti. Quibus cum dominus dixisset. ecce appropinquat qui me tradet pre-

tristicia dormitauerũt ⁊ a laudibꝰ cõti-
cuerũt. Vñ ⁊ a cõpletorio siue a vespa
qua dñs traditꝰ fuit campanaꝝ silentiũ
inchoaẜ. A vespa ergo qua dñs traditꝰ ẽ
qñ videlicet discipuli fugerũt cãpanis
silentiũ indiciẜ. Alij vero ad ꝓmã huiꝰ
q̃nte ferie ⁊ nõ vlteriꝰ pulsant cãpanas.
Fit tm̃ signũ cum tabula. Primo ad si
gnificandũ xp̄i hũilitatẽ: q̃ se abscondit
⁊ vsq̧ ad mortẽ ⁊ sepulturã se humilia-
uit. Ligni q̃dẽ vsus humilior eris sono
hoc oñdit. Et inde eccl'ia oriẽtalis vsuz
adhuc tenet lignoꝝ. Et vt ppl's humili-
or reddaẜ. Scdo ꝑ signũ tabule terrorẽ
accipimꝰ. Tabula ğ ꝑcutiẜ. q: magnus
timor apl'is a iudeis incutiebaẜ. Tertõ
ꝑ lignũ in ligno malleũ. s. in tabula suspensum intelligimꝰ xp̄m q̃ est lignum
plãtatũ secus decursus aquaꝝ. q̃ in cru
cis ligno pepẽdit. ⁊ pendẽs orabat ⁊ p̄-
dicabat dicẽs. Pater dimitte illis. quia
nesciũt q̃d faciũt. Cũ ligno ğ tm̃ pulsaẜ.
q: tũc solus xp̄s p̄dicator habebaẜ. ⁊ so
lus torcular calcauit. Quarto ꝑ tabulã
ipam lignũ fructiferũ scz xp̄s. ꝑ malleũ
quo tabula ꝑcutiẜ lignũ p̄uaricatõis si
gnificaẜ. Quinto ideo cãpane ⁊ non si-
gnũ tabule vel alterius hmõi silẽt. q: li-
cet maiora signa nr̃a. videlicz apl'i a lau
de dei in xp̄i passione siluerũt. minora
tñ signa vt mulieres nõ siluerũt. imo se
cute sunt ipm vsq̧ ad crucẽ. Princi-
pia quoq̧ horaꝝ. scz deus in adiutoriũ.
⁊ fines. s. ꝑ dñm. ⁊ bñdicamus ⁊ hmõi
dimittunẜ. q: recessit ⁊ nobis ablatꝰ est
sacerdos ⁊ pastor bonus. qui est alpha
⁊ o. i. p̄ncipiũ ⁊ finis q̃ etiam est summꝰ
sacerdos ⁊ caput nr̃m ⁊ traditus impijs
nec est a q̃ petamꝰ ꝙ intẽdat in adiutori
um nostrũ. ꝑcusso nãq̧ pastore nostro
discipuli eiꝰ dispsi sunt. Sic ergo istud
officiũ qd̓ caret p̄ncipio ⁊ fine quasi vi-
duatũ ⁊ mortuũ videẜ. q: ⁊ p̄res nostri
viduati post mortẽ xp̄i fuerũt. Non di-
ciẜ etiã gloria p̄ri. q: in xp̄i passione ab-
scondita fuit fortitudo gl'ie ipius ⁊ i eiꝰ
morte trinitas visa est extincta. in cuiꝰ
laudẽ d̓r ille v̓sus. De hoc etiã sub dñi-
ca de passione dictũ est. Hoc etiã notaẜ
in q̃busdã eccl'ijs. in q̃bus his diebꝰ duo
tm̃ cerei añ altare ardẽt. tertio extincto:
ꝓut sub ti. de pasca diceẜ. In his quoq̧
tribꝰ diebus salutatio nõ fit. q: dñs vo-
biscũ non d̓r. vt viteẜ pestifera salutatio
ꝑ quã iudas tradidit xp̄z. dicẽs. Aue ra
bi. Pax etiã nõ daẜ ꝓ eo ꝙ iudas oscu
lo tradidit xp̄m. ⁊ q: in duobꝰ sequenti
bus diebꝰ in altari nõ ꝯsecraẜ nec diciẜ.
Pax dñi sit sp vobiscũ. nec dona nobis
pacẽ. In quibusdã tñ eccl'ijs daẜ hodie
pax. ꝓ eo ꝙ hodie sacr̃m sacramẽtoruz
s. eucharistie institutũ est. His q̧z diebꝰ
fit officiũ humiliꝰ solito ꝓpter dñi hũili
ationẽ ⁊ triduanã eius sepulturã quam
celebramꝰ. Verũtñ nocturnale officiũ
ꝑ qd̓ significaẜ ꝓphetie ꝓphetaꝝ alta vo
⁊ manifeste cantaẜ. q: ꝓphete ⁊ alij sãcti
patres veteris testamẽti alta ⁊ apta vo-
ce que de xp̄o erãt ventura p̄dixerũt. et
qd̓ spũssctũs sibi dictabat remota formi
dine nũciauerũt. Diurnũ vero officiuz
ꝑ qd̓ apl'oꝝ p̄dicatio figuratur. voce de
missa ⁊ quasi sub silẽtio cantaẜ. q: tunc
apostoli oĩno tacuerũt. aut saltẽ occul-
te p̄dicauerũt. Incipit aũt tenebraꝝ offi
ciũ. Zelus domꝰ tue comedit me. i. amor
vehemens eccl'ie fuit causa quare pas-
sus sum. Non diciẜ inuitatoriũ ne imi-
temur. sed potius ꝑ silẽtiũ detestemur:
pestiferꝝ iudeoꝝ cõsiliũ ⁊ ꝯuentũ factũ.
vt Jhm capent in sermone ⁊ eum mor
ti traderẽt. Preterea tunc apl'i dispersi
erãt qui alios ad ꝯuiuiũ inuitare ⁊ ꝓuo
care cõsueuerant. Hymnus etiã laudis
non diciẜ. q: tunc factus est opprobriũ
⁊ abiectio plebis. Finis dominice orõ-
nis que diciẜ ante lectiones diciẜ in silẽ
tio. pro eo ꝙ de euangello sumiẜ. Nam
tunc euangelica enunciatio fugientibꝰ
apostolis cessauit. Et ad notandum ꝙ

xp̄s cuius ipsa est oratio. auulsus a ce-
teris. ⁊ q̄si in silentio orauit. Sed fit tūc
sonit⁹ p tactū ligni. cū manu. q2 ⁊ xp̄s i
ligno crucis pēdēs voce magna clama
uit. Non dicit̄ etiā in lectionib⁹. Jube
dn̄e benedicere. nec Tu aūt dn̄e. q2 reces
sit pastor ⁊ sacerdos q̄ gregi bn̄dicere et
misereri debet. Sed q2 illū pp̄ter pctā
amisim⁹. ad hoc vt eum recupare valea
mus: ammonemur p v̄sum illū. Hieru
salē irl̄m ↄuertere ad dn̄m deū tuū. q̄ in
fine lectionū d̄r. vt ad pniaz ↄuertamur
Nā p⁹ luctū possum⁹ gaudē. Per h̄ aūt
ꝙ d̄r bis irl̄m. arguit̄ duritia iudeoꝝ ⁊
pctōꝝ. sic̄ alibi i euāgelio. Hierl̄m ieru-
salē q̄ occidis pp̄hetas ⁊c̄. Rursus p iu
be dn̄e. intelligunt̄ ad p̄dicatōz euntes.
p tu aūt: inde redeūtes. iō ergo neutrū
dicit̄. q2m̄ apostoli quos representant: q̄
lectiones legūt his dieb⁹ fugerant. Dn̄i
nec ad p̄dicationē missi sunt. nec q̄ mis-
si erāt sblato dn̄o rediert̄. Oēs ātiphe st̄
de passione ⁊ cōpassiōe. Jn his etiā tri-
bus noctib⁹ nouē psalmi. nouē lectio-
nes. ⁊ nouē respōsoria diuisim p singu-
la nocturna cantant̄. ad ostendendū ꝙ
xp̄s in infernū descendēs tria hoim ge-
nera scz virgines. cōiugatos. ⁊ cōtinētes
inde rapuit. ⁊ ad angelorum societatez
transuexit. Que tria genera in euange-
lio distinguunt̄. per eos qui in mola. p
eos qui in agro. ⁊ per eos q̄ in lecto sūt.
Tria ergo hominum genera. s. qui fue-
runt in lege naturali. ⁊ in tempore legis
⁊ prophetarum. per tria nocturna reco-
limus. ⁊ sicut illi per mortem domini i
tribus sociati sunt nouez ordinibus an-
gelorūz. scz in actionibus cognitionib⁹.
⁊ gaudijs. ita per tres noctes dominice
sepulture nouem psalmi nouē lectioni
bus ⁊ nouem responsorijs subdiuidun
tur. Psalmi em̄ ad actiones. lectiones:
ad operum dei cognitionem. responso-
ria vero ad gaudium ⁊ ad cantum per-
tinent angelorum. Ceterum tres pri-
me lectiones vel in quibusdaz ecclesijs
sex sunt de trenis Hieremie deflentis
captiuitatem populi sui. nnn solum ba
bylonicam. sed etiam romanam quam
incurrerunt propter passionem domi-
ni. Et ideo dicuntur lamentabilitar in
persona sanctorum de iudeis qui deflēt
casuz gentis sue. Sicut enim ille deplo
rauit mortem Josie regis occisi in futu
ram destructionem gentis. ita ⁊ nos de
ploramus mortem ⁊ passionem christi
regis nostri. Jn fine autem lamentatio-
num dicit idem Hieremias. spirit⁹ oris
nostri christus dominus captus est in
peccatis nostris. Ille vero tres sunt de
expositione psalmi tractantis de passio
ne. ⁊ ideo voce depressa leguntur. Tres
vltime de epistola Pauli. j. ad Cor. xj.
Conuenientibus vobis in vnum ⁊c̄. vbi
ostendit apostolus quomodo debet ce
na domini sumi. Ex quibus sex lectio-
nibus apparet ꝙ prophete preuiderūt
christum occidendum. ⁊ apostoli docēt
occisuz. Dicuntur autem treni. id est
lamentationes a trenaro monte. vbi la-
menta animarum que ibi puniuntur se
pe audiri dicuntur. Jnde etiam dicitur
trenum quod est carmen lamentatiōis
⁊ funeris. Dicuntur etiam treni q2 sem
per tres versus post vnamquanqꝫ litte-
ram hebrei alphabeti sequuntur. quod
alphabetum totum per ordinem in il-
lis lamentationibus ponitur. Primo.
quia mos fuit hebreis illud ponere i eo
rum cantibus siue luctus siue leticie ali
cuius rei multum notabilis. prout pa-
tet in vltimo capitulo prouerbiorum.
mulierem fortem ⁊c̄. ⁊ in quibusdā alijs
locis. prout habetur in prohemio libri
regum. Secundo quia sicut dicit Hie-
ronymus in eodem prohemio ⁊ in pro
logo biblie. versus quibus dicte litrere
anteponuntur in lamentationibus hie
remie incipiunt in hebreo ab eisdez lit-
teris. Tertio vt per hoc notetur cecitas

et duritia iudeorum. qui res tā𝑞̄ alpha
betū notissimas. scʒ passionem filij dei i
telligere ⁊ credere nolunt. dicente ꝓphe
ta. miluus in celo turtur ⁊ ciconia cog̃
nerūt tp̄s aduentus sui. israhel aūt me
non cognouit ⁊ populus meus non in
tellexit. Quarto quia interpretationes
litterarū ipsaꝝ maxima ex parte conti
nent sententiā versuū quibus anteponū
tur. Circa quod notandū est ꝙ Aleph i
terpretaᷓ doctrina. Beth domꝰ. Gimel
plenitudo. Deleth tabularū seu scriptu
rarū. Et hec siquidē est prima connexio
litterarū ipsarum. vbi dicitur ꝙ doctri
na ecclesie que est domus dei est in ple
nitudine scripturarū. He viuit. Vau il
le vel ipse. zai huc vel duc te. beth vita.
Hec est scd̄a connexio. vbi dicitᷓ ꝙ ista
⁊ hec doctrina quam p̄diximus est vi
ta qua viuimus. Thet bonū. Joth pri
cipium. Hec est tertia cōnexio. vbi dici
tur ꝙ bonū est principiū ꝑ scripturas q̄
si per speculū saltem in enigmate agno
scere dn̄m. Caph manus. Lamech cor
vel disciplina. Hec est q̄rta cōnexio vbi
dicitᷓ ꝙ in vtero cordis disciplina exigi
tur. q̄ nihil facere possumus nisi q̄ faci
enda erūt agnouerimus. Men ex ipis
Nun sempiternū. Semech adiutorium
Hec est quinta connexio vbi dicitᷓ ꝙ ex
ipsis scripturis est nobis sempiternum
auxiliū. Ayn oculus. Phe errauit. Sa
de iusticia vel cōsolatio. Hec ē sexta cō
nexio vbi d̄r ꝙ sepe dicta scriptura est
oculus errātibus ⁊ cōsolatio ⁊ iusticia.
Coph aspice. Res caput. Sin sup vul
nus. Thau signū vel ꝯsummatio. Hec
est septima cōnexi vbi etiā i numero fit
mysticus intellectꝰ. vbi dicitᷓ. Aspice in
scriptura ꝯtineri caput nostrū a quo ha
bemus medelā sup vulnera ⁊ conseque
mur cōsummationē. i. vitā eternā. Sic
ergo saluatoris exequie celebranᷓ vt in
modico apice ab aliorum defunctorū
exequijs distare videanᷓ, Conseq̄nter
candele ⁊ lumina extinguuntur. naʒ he
tenebre tribus noctibꝰ celebrate. signi
ficant tenebras que tribus horis fuerūt
christo pendēte in cruce. vel ideo tribꝰ
noctibus lumen extinguitᷓ. q̄ veruʒ lu
men triduo iacuit in sepulcro. Circa q̄d
aduertendum est ꝙ quidaʒ accendunt.
lxxij. candelas. quidam vigintiq̄ttuor.
quidā quindecim. quidā duodecim. q̄
dā nouem. quidā septē. ⁊ f̄m quosdam
non est numerus certꝰ. oēs tn̄ non sine
mysterio agunt. Septuaginta due cāde
le q̄ extinguunᷓ designant septuaginta
duos discipulos. quoꝝ p̄dicatio in mor
te xp̄i pene extincta est. significant etiaʒ
ꝙ dn̄s. lxxij. horis iacuit i sepulcro. per
sinodochen intellectis. Vel tot accen
duntur propter septuagintaduas nati
ones seu genera linguaꝝ. Vigintiquat
tuor candele accenduntur. Primo q̄a
sol iste qui mundum vigintiquattuor
horis diei ⁊ noctis illuminat. significat
christum verum solem. que extinguun
tur. quia christus occubuit vespere paf
sionis. ⁊ tenebre facte sunt super vniuer
sam terram. Secundo dies cuius ma
ius est lumen christus est. nox vero cu
ius minus est lumen. ecclesia est. lumi
naria sunt apostoli ⁊ alij viri apostolici
qui sunt quasi. xxiiij. hore que diei chri
sto. ⁊ nocti ecclesie famulantur. viginti
quattuor ergo lumina extinguuntur.
quia apostoli in vnoquoq̄ die per vigi
tiquattuor horas latuerūt. Tertio vigi
tiquattuor cādele designāt versum gl̄ia
patri ⁊c̄. q̄ i nocturnis festiuitatū. xxiiij
vicibus solet dici. Primo post deus in
adiutorium. Scd̄o post inuitatorium.
Tertio post hymnum. Nonies in psal
mis trium nocturnorum. ter in rn̄sorijs
⁊ te deum laudamus quasi gl̄ia patri ē
Iterum ad laudes semel post deus i ad
iutorium. quinquies in psalmis sequē
tibus. semel in hymno. ⁊ semel pꝰ bn̄di
ctus. Versus ei ip̄e in h̄ officio tacetur.

vt p̄missum est. q̄z ille in cuius laudem dicit̄ in sepulcro iacet. ideo .xxiiij. cande le ad hoc designandū extinguunt̄. Vel significāt .xij. apl'os in quoꝝ honorē to tiens dicit̄ gl'ia patri. in nocturnis put dictū est in p̄hemio ante p̄tis. Quidecim candele significāt .xij. apl'os ꝛ tres marias que seq̄bant̄ dn̄m q̄ extinguūt̄ quoniā tūc oēs laudes dei tacuerūt. apl'is tn̄ fugiētib⁹ ip̄e marie q̄z minus timebāt circa xp̄m quo ꝓpius poterāt versabant̄. Vn̄ legit̄. Pelli me cōsum p̄tis carnib⁹ adhesit os meū. ꝛ derelic. sunt tan. la. mea. cir. den. me. Labia. id est m̄l'ieres q̄ sunt q̄si pellicula circa dē tes. Vel .xiiij. ex illis cādelis significāt xiiij. articulos fidei. quoꝝ extinctio sig nificat extinctionē fidei factam in fuga apl'oꝝ. extinctio vero vltime cādele sig nificat mortē xp̄i. Duodecim cādele ac cense rep̄ntant .xij. apl'os. q̄ extinguunt̄ ad notandū q̄ apl'i tūc siluerūt ꝛ fugerūt et pene extincta est fides in eis. Nouez cādele significāt genus humanuz q̄d p̄ p̄ctm̄ se a nouē ordinib⁹ angeloꝝ ꝛ a ve ra luce exclusit. Septē candele signifi cant grām sp̄us septiformis q̄ in cordi bus discipuloꝝ pene fuit extīcta. Ubi vero nō obseruat̄ cert⁹ candelaꝝ nume rus ꝫ quilibet laicus ꝓ velle cādelā su am apponit. cādele hm̄oi significāt pro phetas et alios sanctos patres. q̄ xp̄m venturū lumē nostꝝ p̄annūciātes ꝛ ver ba salutis p̄dicantes diuersis penis ve xati. mortui sunt ꝛ extincti. Porro oēs candele nō simul ꝫ vna post aliā extin guūt̄. q̄z discipl'i nō siml' a xp̄o ꝫ succes siue vnus post aliū discesserūt. Alia eti am ratio iam sequet̄. Quidaz extiguūt eas post singula cātica vsq̄ ad plenā ex tinctionē figurātes q̄ in singulis canti cis siue in psalmis mesticia decidimus q̄z verus sol occubuit. gaudiūq̄ nostꝝ in luctum est conuersuz. iuxta illō. Ce cidit corona capitis n̄ri cōuersus est in luctū chorus noster. Alij in tribus vici bus eas extinguūt. recolētes triduanā dn̄i sepulturā. In quibusdaz tn̄ eccl'ijs cādele manu quadā cerea extinguunt̄. q̄ significat manū Jude. de qua domi nus dixit. Qui intingit manū mecū ꝛc̄ que fuit q̄si cera. i. ad malū flexibilis. p̄ quā xp̄s rex n̄r ꝛ vera lucerna traditus fuit ꝛ quantū in illo fuit extinct⁹. Can dela aūt q̄ in medio est nō extinguit̄. ꝫ in fenestra vel in arca accensa seruat̄ oc culte. vt postea reuelet̄ ꝛ eccl'iam illūi net Nempe cādela ip̄a seu eius lumen occultatū significat p̄mo fidē. que in so la virgine remāsit. p̄ quā postea omnes fideles docti ꝛ illūinati sunt. Secūdo significat xp̄m. qui licet videret̄ s̄m car nem extinct⁹. tn̄ s̄m diuinitatē que illis erat occulta viuebat. ꝛ postea resurgēs cū luce clarissima se suis discipulis ma nifestauit Tercio occultati luminis q̄d videbat̄ extinctuz. reuelatio notat fidei illuminationē in apl'is ꝛ in alijs in qui bus tūc pene extincta erat. Quarto no tat fidē post infidelitatē. Quinto notat q̄ ignis sp̄ussancti q̄ in fidelib⁹ videt̄ ex tinct⁹. iteꝝ relucescet in eisdem. Sexto luminis renouatō significat noui testa mēti renouationē. Septimo lūinaria successiue vnū post alterū extinguunt̄. et vnū q̄si pene extinguit̄. q̄z abscōdit̄ ꝛ postea reuelat̄. ad notandū q̄ p̄uersi vi nee cultores ꝛ generatio praua nūcios p̄ris. videlicet ꝓphas p̄ varia t̄pa cōple to suo misterio ꝓphie occiderūt. ꝛ tan dem p̄ris heredē quē in sepulcro posi tum lumine occultato figuram⁹. cuius luminis reuelatio est resurrectiōis eius manifestatio ꝛ cōmemoratio. Sane cā dela q̄ vltimo extiguit̄ ē maior ceteris s̄m quosdā. ꝛ significat xp̄m q̄ fuit dn̄s ꝓphaꝝ. Secūdū alios vo nō est maior ceteris. ꝛ similit̄ significat xp̄m q̄ repu tatus est vnus ex ꝓphis. ꝛ vltimus ex tinguit̄. q̄z nullus post eum apud illos

ꝓpheta surrexit.ꝗ extinctus i eis ꝑfidie tenebras dereliquit. Et ad canticū euā gelicū cādela ipa extinguit.q2 xp̄s euā gelizans occidit. Et attēde ꝙ in hoc officio pastoris officia. vt capl'm subticēt q2 pastores dispsi fuerāt Versus tñ qđ est minoꝝ officiū nō omittit.q2 discipuli minus cogniti videbant. vñ et hoc officiū triduanū potius a minorib9 celebratur in typo minoꝝ discipuloꝝ ⁊ mulieꝝ q̄ dñm seq̄bant. Vociferatō ad bñdictus ⁊ tumultus popularis q̄ tūc fit. ꝯcrepatio est inde ꝓditoris ⁊ tumultus cohortis quē cū gladijs et fustibus iudas ꝯ xp̄m adduxit. vel ceci discipuli salutatio dicētis. Aue rabi. Tercio cāticū ip̄m tunc alta voce di.ad notandū q2 multi interfecto antixp̄o gaudebūt. Clangor canentiū kyri heleyson. est tumultus dñm ꝑ sequētiū et eum ironice adorantiū. Vel significat lamēta sctārū mulieꝝ q̄ sequebant dñm q̄ legunt postea lamentari sedentes ꝯ sepulcrū. Tropi vo.i.vsus illi qui in his tribus noctibus cū kyri heleyson ⁊ dñe miserere q̄si lamentabiliter cātātur significāt lamentationes et dolores mulieruz de cognatione sua q̄ a galylea fuerant secute Jesum. inter q̄s erant maria magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ salome plorantes iuxta sepulcrū. In q̄busdam etiam ecciis tropis cantatis ꝓcidentes in terrā dicūt in tenebris sub silentio Miserere mei deus. ⁊ collectā Respice qm̄s dñe. in quo timor apl'oꝝ in occultis notat. Postea fit cū manu vel alio instrumento sonitus añ luminis reuelatōem q̄ sonitus repñtat terroris eoꝝ incussionem. vel ex tumultu cohortis vel ex terremotu. In quibusdaz tñ ecciis ignis nouus de lapide producit.q2 ꝑ christū mediatorē nostrū nobis sp̄ūsctūs ifunditur. Ab hac q̄z die vsq3 ad octauā pēthecostes in quibusdā ecciis officiū beate Marie omittit. vt memorie atq3 reticentie passionis et resurrectōis. de q̄bus in eccia hoc tpe agitur. ardenti9 insistatur. Cū eñ honor et obsequiū specialiter hoc tpe christo eius nato in nr̄a humanitate passo et glorificato impensum redundet in ipam matrē. nulla q̄dem sibi fit iniuria ip̄m officiū omittendo. Omittitur etiā officiū mortuoꝝ.q2 cū recordatio bñficioꝝ xp̄i p̄cipue que ip̄e passionis et resurrectōis sue tpe cōtulit omnē nostꝝ affectū ⁊ intellectū req̄rant. ꝓinde eccia illud solū officiū qđ ad ip̄m christū spectat. in q̄ de eius passione et resurrectiōe agitur eo tpe agit. vt sic nō ad plura dispsa ad vnū dūtaxat vehementius occupētur. Nec ꝑ hoc defuncti q̄ sunt in purgatorio dispendiū patiuntur.q2 cū sint nob ꝑ caritatē vniti. bñficia nr̄a ſm qđ meruerūt ꝑticipant ab eis. nec expressius memoria ꝓ illis fieri posset q̄3 agendo memoriā de morte et resurrectiōe xp̄i. ꝑ quā a penis liberari expectant. extra ecciam tñ vtile est ipsa officia dicere.

Sequit de diurno huius diei officio videre. Etquidē hec quīta feria insignit sacramētis. tuz ab eccia tū a dño institutis. In q̄ die p̄mo penitentes in ecciam introducunt. qui in capite ieiunij de ea eiecti fuerant. vñ in canone Innoceñ. ita legitur. De penitentibus vo qui siue ex grauioribus omissis. siue ex leuioribus penitētiam gerunt. si nulla interueniat egritudo. q̄nta feria añ pasca eis remittēdum romane ecclesie consuetudo demonstrat

Primo ergo de penitentiū introductōe in ecciam dicturi aliq̄ de ipa eiectione p̄mittamus. Siquidē misericors ⁊ miserator dñs. cuius miscōie nō est numerus. sicut in psalmo hr̄ misericorditer sꝑ agens. et peccatorū salutē sitiēs. ꝑ huius mundi pelagū ꝑiculose nauigātibus et q̄nq3 fluctuantib9. inter alia multa remedia specialiter duas naues

Ane tabulas padiſi. Prima ē baptiſm⁹
Secūda penitētia. ſic̄ apl'us ait ad Eph.
Et ꝗdē ꝙ penitentes de eccia eijciunt.
repñtat exiliū et electiōem ade ꝛ eue de
padiſo ꝓpter eſuʒ pomi. Pctōres ḡ de
eccia eijcim⁹. et electis pniam ſeptēneʒ
aut aliā ꝓ criminū q̄litate imponim⁹.
ꝛ electi p ſeptē hedomadas ex̄ morant.
q₂ genus humanū in adā lapſum iudi-
cio dei in hoc exilio ſeptē milib⁹ dānat
annoꝝ. Maria ꝗʒ leproſa ſeptē diebus
extitit extra caſtra. Forma electiōis hr̄
in concilio agatheñ. Electōeʒ vo cayn
a facie dñi repñtat eccia excōicando vi-
ros ſanguinū. pcipue cū cādelis extin-
ctis. q₂ ꝛ ille et iſti ſpm̄ vicijs extinxerūt
Que cādele in platōe anathemat' dñt
ꝓijci et pedib⁹ ꝯculcari. nec vlteri⁹ dñt
ad aliquē vſum ſic̄ nec ſal infatuatū aſ-
ſumi. Electi ferūt cādelas in manibus
ad ſignificandū ꝙ ꝓ ope quo primi pa
rētes porrexerūt man⁹ ad pomū vetitū
appoſita eſt ignea romphea in padiſo.
Claudunt corā eis fores eccie. in ſignū
aditus padiſi quōdā obcluſi. Q₂ de lo-
co ad locū vadūt ſiue in exiliū mittūt.
ſignificat ꝙ cayn poſt mortē fratris ꝓ-
fugus ꝛ vag⁹ fuit ſup terrā. Q₂ cilicijs
ꝛ laneis vtunt de Job tractū eſt ꝗ pe
nitentiā in fauilla ꝛ cinere agēs ſacco
ſe operuit. et de niniuitis ꝗ ſilr̄ fecerūt
Ciliciū ꝗʒ portant in ſignū pellicearū
tunicarū ade ꝛ eue. Johānis etiā habi
tū recolētes. Carcer penitētie a ioſeph
iniciū habuit. ꝙ comā et barbā nutriūt
tractū eſt de ioſeph. cui in carcere poſi-
to iſta excreuerūt. ꝙ iacent aut ſedēt in
terra. ſumptū eſt de Job ꝗ in ſterq̄linio
ſedit. In terra etiā comedūt q̄ſi ipo fa-
cto dicant. Maledicta es terra in ope
tuo. Nō dr̄ eis aue. q₂ nondū mutatuʒ
erat nomē eue. ꝙ pedes nudāt. nudita
teʒ repñtant ade innuentes ꝙ indigēt
ornatu glorie. ꝙ baculis vtunt tractuʒ
eſt de iacob. ꝗ pegrinans in baculo ior-
dané trāſiuit. In his etiā oib⁹ inuitant
ad humilitatē ꝛ verā ꝯfeſſionē. ꝛ tā pctō
rū ꝗ̄ eterne pene meditatōneʒ. ꝛ ꝙ ſint
memores ſue pegrinatōis. Nāqꝫ eijciū
tur de eccia ꝛ poſt eos cātat. In ſudore
vultus tui ve. pa. tuo. Hoc iō fit vt vidē
tes ecciam ꝓ eis eſſe cōfuſam mag' ac
magis ꝯfundant. In veſtimētis ꝗ̇ppe
ſordidis et excremento criniū ꝛ barbe
multiplicatōne miſerie pctōꝝ inſinuāt
q̄ſi dicāt ipo facto. Iniq̄tates mee mł-
tiplicate ſunt ſup capillos capitis mei
Q₂ in terra iacēt eis eternā dānatiōem
ad memoriā reducit q̄ſi di. Dñe: ꝓdes
oēs ꝗ in terrā deſcendūt. i. ꝗ dediti ſūt
terrenis niſi reſipiſcāt. ꝙ de loco ad lo
cū cū baculo vadūt. eis ad memoriam
pegrinatōʒ ſuā reducit. ꝗ p pctm̄ receſ-
ſerūt a deo. In baculo em̄ intelligitur
correctio. conſolatio ꝛ ſuſtentatio. q. d.
Virga tua ꝛ bacu. tuus ipa me cō. ſūt
Eſt aūt baculus cubitalis. q₂ in q̄ men
ſura mēſi fuerint remetiet eis. Sʒ q̄rit
q̄re hac die penitētes in ecciaʒ introdu
cunt. Rñdeo. in q̄nta feria de⁹ creauit
piſces et volucres. piſces in aq̄s reliq̄t.
volucres i aera leuauit. iuxta illō. Ma
gne deus potentie ꝗ ex aq̄s ꝛc̄. ptim re
mittis gurgiti. ſ. piſces. ptim leuas i ae
ra. ſ. volucres. Per piſces intelligunt
cupidi auari et luxurioſi. ꝗ in fluxu cu
piditatū hui⁹ mūdi delectant. Volu-
cres ſunt ſpūales ꝗ in ſpūaleʒ cōuerſa-
tionē q̄ſi in aera leuant. Penitētes igit
in q̄nta feria in ecciam introducūtur.
ꝛ q̄ſi ſegregati a malis et ab hui⁹ mūdi
delicijs in celis aio cōuerſant. Prete-
rea in fine q̄nte etatis quā hec q̄nta fe-
ria ſignificat. iohānes bapta pniam p̄-
dicauit. ꝛ dñs noſter venit in munduʒ
peccata abſoluens. ꝓut in prima hui⁹
diei orōne dr̄. Rurſus in hac die inſti
tutū eſt ſacm̄ ſacrorum. ſ. corpis ꝛ ſan-
guinis dñi. cum domin⁹ vet⁹ finiens te
ſtamentū. et nouū incboans panem et

vinum in corpus et sanguinē suū trās-
substantiauit. qd est sacramentum mi-
sericordie. Quia ergo christus de sola
miscdia crimina tollit. vt pmissum est.
Ideo penitentes hac die eccie recōcili
antur. que hac die miscdie consecrat sa
cramētū. Et inde ē q missa hui9 diei so
lēniter cātat vt infra dicet. Merito igi-
tur hac die q tota in remissionez pecca-
torū consecrata est. penitentes recōcili
ant ad digne pcipienda corporis et san
guinis dñi sacramenta. Decuit itaq h
sacramentū sacramentorum institui i fine
quinte ferie adueniēte sexta feria. eo q
in fine quinte etatis et in primordio se-
xte lex finē et euangeliū sumpsit exor-
dium. Preterea hac die absoluunt. qr
in ea christus fuit captus et ligatus. q
ligatio absolutōnem nostraz opata est.
Hac etiā die christus lauit pedes disci-
pulorum suorū. vt pedes. i. affectus nros
lauet. i. soluat a pctis. Forma vo recō-
ciliationis hec est Exit pōtifex ad ianu
as patentes eccie vbi iacent penitentes
pstrati in terra. et eos vice christi vocat
ad timorē dñi dicens ter. Venite veni-
te venite filij audite me. timorē dñi do-
cebo vos. Hāc esse xpi vocē pbat ti. ps.
xxxiij. de quo sumit. q talis est. psalm9
Dauid cū mutauit vultū suū corā abi-
melech. Abimelech iterptat pris mei
regnū. p quem iudeos accipimus. corā
qbus verus dauid mutauit vultū suuz
id est sacrificandi ritū et ferebat in mani
bus qn panē et vinū dedit discipulis di
cens. Hoc est corpus meū. et hic ē san-
guis meus. qd qdem hodie factū est.
Dicens ergo pontifex vicari9 Jesu xpi
venite: penitentes inuitat ad corporis
sanguinisq cōuiuiū. Proinde pro eis
orat. genua flectit. eos ammonet. eosq
recōcilians in ecciaz introducit. Illud
etiam notabile est q vndiq ianue eccie
patent. ad norādū venientes ab austro
vel ab aquilone. i. iustos et pctōres qn
accedunt ad misericordiam non esse p
hibendos. et a pasca in antea patebūt.
eo q in octaua nostre resurrectōis nul-
lum erit improperiū peccatorum electis.
Illud quoq notabis q penitentes i
eccia recepti crines et barbā quā nutrie
rant deponunt. et se vestes mundas et
cultiores: depositis penitentialibus in
duunt. a Joseph capientes exemplum
qui de carcere eductus tonsus ē et lot9
et vestibus decoratus. Per hoc qz innu
itur q deponētes multitudinē pctorū
induunt vestimenta virtutū.

Hac etiā quinta feria secundo lo
co triptitū oleū cōsecrat. qn ho
die agnus ad vespam immola-
bat. de cui9 sanguine vterq postis et su
pliminare domorū in qbus erat ēdēd9
liniebatur. vt hoc signo viso extermina
tor egypti domos sacri conuiuij pteri-
ret intactas. In quo prefiguratum ē q
si frontibus nostris vnctione crismatis
quasi sanguine christi qui vnctus inter
ptat. signū cruc imprimit diabol9 i do
mibus animarū nostrarum nullū nocēdi
habet potestatē. Recte ergo qua die il-
lud figuratiuū agebatur significatū so-
lenniter celebratur. Sed diceres. con-
sequens igitur esset vt hac die pueri cō
firm entur. id est in frontibus crismate
sacro signentur. Respondeo. sancta ec
clesia diem illum in quo passus est do-
minus luctui dedicauit. et solennitatis
et cōuiuij gaudiū in diez terciū in quo
resurrexit dñs reseruauit vt tunc demū
p recupata salute animarū que est pa-
trata in sexta feria et pro futura corporum
resurrectone. que donata est nobis in
ecclesia pascalis agni conuiuiū celebre
mus dicentes. Pasca nostrum immo-
latus est christus. itaq epulemur. Su
mentes ergo illud vnde postes nostra-
rum frontiū signare debemus. rectius
ab ipsa signatōe vsq ad conuiuiū pasca
le cessam9. et tunc submerso pharaone

transeuntes ꝑ mare rubꝛū. signātes do
mos ꝯ exterminatoꝛē pascale ꝯuiuiū
celebꝛemus. Sꝫ diceres. cur itaqꝫ i sab
batū crismatis ꝯsecratio nō differt. Rn̄
deo. qꝛ ab hac quinta feria vsqꝫ ad vespe
rā sabbati a missaꝝ solenniꝭ vacamus
ipm aūt crisma nō nisi intra missaꝝ so
lennia fas est ꝯsecrari. Sꝫ ante missam
baptismū cōuenit celebꝛari ꝓut sꝫ sab
bato sancto dicet. Vel ideo in q̄nta fe
ria consecratio celebꝛat. qꝛ christus in
quinta fuit vnctus etate. Nam in q̄nta
venit qui in sexta sanguinē cōsecrauit.
De cuius vnctōe dicit daniel. Vngat
sctūssanctoꝝ. ꝛ Isa. Spūs dn̄i sup me.
eo ꝙ vnxerit me, a. e. m. m. m. et Dauid
Vnxit te deus deꝰ tuus oleo leti. p̄ ꝯ. t.
Cuiꝰ vnctio extūc cepit. cū ꝟbū caro fa
ctū est. cuꝫ plenitudo diuinitatis in eo
coꝑaliter habitauit. Tūc aūt ꝯpleta est
cū in baptismo sup ipm spūssctūs i spe
cie colūbe descendit. Jdōqꝫ vnctio q̄ ho-
die cōficitur ad vnguēdū vsqꝫ ad bapti
smū differt. vt significemꝰ spm̄sctm̄ sup
xp̄m in baptismo visibiliter descēdisse.
ꝛ nos in baptismo spm̄sctm̄ accipe. Ex
his itaqꝫ ptꝫ in vespa sabbati. stati post
baptm esse ꝯfirmandū vt postea celebꝛet
pascale ꝯuiuiū. ꝛ ꝙ q̄busdā placꝫ saltē i
paucis eē tūc ꝯfirmatōnis mysteriū in-
choanduꝫ. Qꝛ igit de triplici oleo mē-
tio facta ē. Notandū ē ꝙ triplex sacr̄m
ex eadē suba fit olei ad ōndendū lꝫ vnꝰ
sit spūssctūs multiformis est tn̄ ꝑm do-
na sua. vn̄ apl's. j. ad Co. xij. Alij ꝑ spm̄
dat sermo sapiētie. alij sermo scientie.
alij fides. alij gr̄a sanitatū. Hec triplici
oleo coaptant qd̄ inde apparebit si olei
triplicē ꝓꝛietatē attēdamus. Olea em̄
vt dicit Jsi. est arboꝛ pacꝭ insignis. pin-
guedo cuiꝰ valet ad reficiēdos artꝰ las-
sos et infirmos. ꝛ est pabulū luminis.
Qꝛ est arboꝛ pacꝭ refert ad oleū crisma
tū. ꝙ pabulū est luminis refert ad oleū
cathecuminoꝝ. ꝙ artus lassos ꝛ infir-
mos reficit. ad oleū infirmoꝝ. Hec igi
tur tria p̄cedētibus ꝟbis apl'i coaptant
Siq̄dem in multitudine pacis esse vi-
detur. q̄ dulcedinē interne suauitatꝭ gu
stauit. sicut dicit ps̄. Gustate ꝛ videte q̄
n̄ iā suauis ē dn̄s. Saporē huius dulce
dinis senserat ille q̄ dicebat. Gr̄a dei sū
id qd̄ sum. j. ad Coꝝ. xv. ca. Hec gr̄a est
donū sapientie que intelligitur ꝑ pacꝭ
oleū. Verū qꝛ hunc saporē in aliū libē
ter diriuat vir fidelis. idcirco alij datur
sermo scientie. Scientia ei est doctrina
q̄ fidelis alioꝝ ꝟbo vel ad minꝰ exēplo
instruit. q̄ ꝑ balsamū intelligit. Et quia
apl's in h̄ laborauit. Jdcirco cū dixisset
gr̄a dei sum id qd̄ sum. stati subiunxit.
Et gr̄a dei i me vacua nō fuit. Hec duo
simul ꝯiuncta. s. oleū et balsamū ꝛ dul-
coꝛ sapiētie et odoꝛ doctrine. ꝑfctm̄ faci
unt seruientē. q̄ duo. s. sapiētia et doctri
na ad oleū crismatū ꝑtinent. Ad oleuꝫ
ꝟo cathecuminoꝝ ꝑtinet fides q̄ mētē
illuminat sicut oleū lumē p̄stat. Fides
em̄ valet ad duo. s. ad purgamētū et tu-
tamen. purgat p̄terita vicia. et tutelā p̄-
stat ꝯ futura. sicut ꝟba ꝯsecratōis huiꝰ
olei manifeste ōndūt. q̄ inferiꝰ exponēt
Ad oleū ifirmoꝝ ꝑtinet gr̄a sanitatū. s.
sanitas coꝛpis ꝛ mētis. valet em̄ ꝯ vtriusqꝫ
egritudinē sicut ex ꝟbis bn̄dictōnis
ipsiꝰ liq̄t. Quare aūt infirmi ꝛ cathecu
mini inungunt. ꝛ de vnctōibus q̄ fiunt
ex hoc triplici oleo dictū est in prima ꝑ
te sub ti. de vnctōibus. Sequit videre d̄
ipoꝝ oleoꝝ ꝯsecratōibus. Et primo de
oleo infirmoꝝ. Secūdo de oleo crisma
to. Tercio de oleo sancto. Primo er
go de oleo infirmoꝝ dicēdū est. naꝫ illd̄
prius cōsecrat q̄ꝫ crismatū vel sanctum
Et est rō. qꝛ illius sacramentū priꝰ fuit
tꝑe q̄ꝫ crismati vel scti. Nā dn̄s discipu-
los suos docuit infirmos vngere. sicut
i euāgelio dr̄. Oleo vnguebāt infirmos
et curabant. ꝛ Jacobus apl's ait. Infir
matur quis ꝛc. vt sequit. Oleū ꝟo cris-

matū et sctm̄.s.cathecuminoꝝ ab eccis
instituta sunt.licet ⁊ in veteri testamēto
aliq̄ de vtroqꝫ habeat silitudo. Ibi nāqꝫ
duplex oleū inuenit.vnū vicꝫ crisma
quo vnguebāt reges. Precepit em̄ dn̄s
moysi vt ꝯficeret crisma q̊ vngueret ta-
bernaculū in dedicatōe templi.⁊ arcaꝫ
testamenti aaron reges ⁊ sacerdotes et
filios eius dicēs. Sume tibi aromata
ꝓma et oleū. Jn̄ est ꝙ vnctōe crismatis
eccias et calicē cōsecramus.reges etiaꝫ
⁊ pōtifices inungim⁹. Moyses tn̄ oleo
materiali nō legit inunct⁹ ꝫ solū spūali
sicut et xp̄s. Oleū etiā sanctū a lege sū
psit exordiū.quo reges tm̄ ⁊ sacerdotes
vnguebant. Alij dicūt ꝙ oleū infirmo-
rū apl̄i instituerūt. qui cū illo egrotos
vnguebāt. Oleū vo crismatū ⁊ cathe-
minoꝝ apl̄ici viri instituert.⁊ iō ꝯsecra
tio olei infirmoꝝ prior ē tpe ꝙ̄ crismati
⁊ etiā ꝙ̄ olei scti.q₂ prior ⁊ maior ⁊ vene
rabilior ē doctrina apl̄oꝝ ꝙ̄ pape. Hu-
ius aūt olei cōsecratio nō hꝫ tale princi
piū q̄le alia hn̄t.q₂ nō dr̄ in eo dn̄s vo-
biscū.nec orem⁹.nec sursum corda.nec
aliq̄d hmōi.nec etiā talē hꝫ finem q̄leꝫ i
alijs cōsecratōibus dicimus vt infra di
cet.s.p dn̄m nr̄m iesum xp̄m ⁊c̄.vel per
eū q̊ vētur⁹ ē iudicare viuos ⁊ mortuos
Sꝫ sic clauditur. In noie dn̄i nr̄i Jesu
xp̄i.⁊ ē rō.q₂ bn̄dictio ipi⁹ olei nō ē offi
ciū p se ꝫ est embolism⁹ ꝓcedēt₂ officij
qd̄ apparet.q₂ cū ponat an̄ illud verbū
canonis.p quē hec oia dn̄e bona semp
creas.statim bn̄dictione ipsa finita sub-
iungitur.p quē hec omia ⁊c̄. Et sic ē em
bolismus.i.adiectio ꝓcedētis officij.scꝫ
illius ōronis Nobis q̊ꝫ pctōribus. vbi
ꝓ penitentibus oratur. Est em̄ duplex
embolismus. ꝓut dictū est in quarta p
te sub ti.de silentio post oratione dn̄icā
Sed quare cōsecratio huius olei cano
ni adijcitur. Respondeo primo ibi rō-
nabiliter oleū morientiū cōficitur. vbi
mors dn̄i cōsummat. vt sicut mors dn̄i
destruxit mortis autorē.sic grā q̄ p vn-
ctionē morienti confert destruat pctā
q̄ sunt causa mortis. Scd̄o duo sunt de
q̄bus in h̄ officio agit.s.immolatio xp̄i
⁊ imolatio eccie.imolatio xp̄i fuit i cru
ce.imolatio eccie fit cū pctm̄ morit. De
immolatōne xp̄i fit mentio in introitu.
Nos aūt gloriari ⁊c̄. Et specialiter i ca-
none. De immolatōe eccie fit mētio in
epl̄a vbi dr̄. Si nosmetipos dijudicare
m⁹ nō vtiqꝫ iudicaremur. Sūt et ⁊ alia
duo.s.infirmitas ⁊ medicina. Ifirmitas
ex peccat₂ sepe ꝓuenit medicina de grā
dei. De infirmitate ait Paul⁹ in epl̄a.
Qui indigne mādūcat ⁊ bibit corpus ⁊
sanguinē dn̄i.iudiciū sibi mādūcat ⁊ bi
bit.nō dijudicās corpus dn̄i. Idcirco i
ter vos multi infirmi ⁊ imbecilles ⁊ dor
miūt multi. De medicina dicit Jacob⁹
Infirmatur q̊s in vobis inducat ꝓsby-
teros eccie ⁊ orent sup eū.vnguētes eū
oleo in noie dn̄i.⁊ ōro fidei saluabit in-
firmū ⁊ alleuiabit eū dn̄s ⁊ si i pctis sit
dimittunt ei. Si igit ꝓpterea infirmant
q₂ manducāt corpus dn̄i indigne ⁊ grā
spūssancti quā significat hec vnctō eos
saluat merito consecratōni corpis dn̄i
adijcitur consecratio huius olei. Per
passionē em̄ dn̄i cui⁹ memoratio fit in
ꝯsecratiōe corporis ꝓstratus ē diabol⁹
⁊ grā spūscti cui⁹ signū ē vnctio.diabo
li arma.i.pctā quotidiana tollunt. Ter
cio iō consecratio olei infirmoꝝ cōsecra
tioni corporis christi adiūgit.q₂ nouis-
sima ōro ꝯsecratōis corporis xp̄i ex vo
to penitentiū fit. Cōgrue igit sub ea cō
secratur oleum ꝓ penitentibus.vbi eo-
rum sacrificia dn̄o offerunt. Cōsequen
ter attendamus aliqua verba ꝯsecratio
nis huius olei infirmoꝝ. Dr̄ em̄ ibi sic.
Emitte spiritū tuū paraclitum in hanc
pinguedinē olei. Nempe nō sine causa
ponit ibi paraclitū.qd̄ patebit si tripli-
cis olei efficaciā attēdamus. Oleū san
ctuꝫ precipit siue in exorcismo olei san

eri vicȝ cathecuminoꝝ ꝓcipit dyabolo
vt recedat a cathecumino. ꝗ adhuc re-
putatꝛ mortuus quousqꝫ nō est baptiza
tus. Oleū crismale tā viuentes sanctifi
cat. Oleū infirmoꝝ sauciatis medelaȝ
prestat. Quia vero egritudinē sequitur
dolor. vnde in eadē cōsecratiōe olei in-
firmorū dꝛ. ad euacuandū oēs dolores
⁊ omnē egritudinē corporis. Et dolorē
sequitꝛ consolatio. iō recte ibi ponitꝛ pa-
clitū. qḋ interp̄tatꝛ consolator. In mor-
tuo autē ꝗ dolorē nō sentit nō sequitꝛ cō
solatio. ꝫ nec sanus ⁊ sanctificatus. qꝛ in
eo nō est infirmitas ex q̄ dolor indiget
ꝯsolatione. Circa oblationē eiusdē olei
infirmoꝝ notādū est ꝙ in ordinario ita
scribitꝛ. Offeratꝛ pontifici oleū. qḋ offert
populi anteqꝫ dicatꝛ. Per quē hec oīa
dn̄e bona sp̄ creas. Nempe h̄ in Exoḋ.
xxvij. ca. ꝑfiguratū est. vbi dꝛ Moysi ꝙ
accipiat a populo oleū oliuarū purissi-
mū. Oleū siqdez cū offertꝛ a populo tm̄
liquor est. ꝫ per bn̄dictionem fit sacꝛm.
Mystice aūt hec oblatō siue ammistra
tio significat ꝙ populus dȝ clero tp̄alia
ministrare. ministranti ei sp̄ualia. Vn̄
apl's. Si seminauimus vobis sp̄ualia.
nō est magnū si vr̄a carnalia metamus
Cōsecrat aūt oleū ep̄us cū omib⁹ sacer
dotibus ei astantibus. qꝛ hoc sacramē-
tū fuit a christi discipulis institutū. vel
tractū est ab antiq̄ cōsuetudine q̄ ꝯsue
uerat eccl'ia primitiua simul cū pontifi
ce verbis ⁊ manibus corpus christi cō-
ficere forte ad testimoniū. prout hodie
n missa de ordinibus cū ordinatore fa
ciunt ordinati. Nam et summus ponti
fex quotiēs diuina celebrat sacerdotes
ei astantes verbis et manibus cum co
consecrant. Et quia vt iam dictum est.
huius olei consecratio est embolismus
canonis. idcirco eam totam sicut et ca
nonē sacerdotes cum eo dicunt. Inde
ꝑficit officiū ep̄s vsqꝫ ad illū locū. Pax
dn̄i sit sp̄ vobiscum. ⁊ clerus respondet
Et cū sp̄ū tuo. Et tūc tacet: ⁊ solus ep̄s
cōicat. Scḋo videndū restat de oleo
crismali. Fabian⁹ eñ papa statuit hac
die singulis annis debere cōfici crisma
qꝛ nouū est sacramētū. et iō sp̄ est inno-
uandū ⁊ vetus cōcremandū. Ista ei ab
apl'is eorūqꝫ successorib⁹ accepit eccl'ia:
a cunctisqꝫ tenēda mādauit. Circa qḋ
sciendū ꝙ crisma conficitꝛ ex balsamo
⁊ oleo ꝓpter mysticā rōem. qm̄ p oleuȝ
nitor cōsciētie designatꝛ iuxta illud euā
gelij. Prudētes v̄gines acceperūt oleū
⁊c. Per balsamū vo exprimitꝛ odor fa-
me. ꝓpter qḋ in libro sapiētie dꝛ. Sicut
balsamum aromatizans dedi odorem.
Oleo ergo qḋ lucet additꝛ balsam⁹ qui
redolet. qꝛ fide opante p dilectōeȝ luce-
re ⁊ bona fama redolere ad honorē dei
⁊ ad vtilitatē ꝓximi debem⁹. Odor ei
balsami in oleo bonā opatōem longe
lateqꝫ diffusaȝ grām sp̄ūscti coopante
demōstrat. Scḋo additꝛ oleo balsam⁹.
ad signandū ꝙ in vultu xp̄i resplēduit
celestis nitor ⁊ grā excellēti⁹ qꝫ in alijs
nā: vt hiero. ait: virgo de v̄gine natus
qui nō ex voluptate carnis ꝫ ex volū
tate dei natus est. nisi habuisset i vul-
tu oculisqꝫ quoddā desideriū nūqꝫ eū
statim cū ingenti desiderio secuti fuis-
sent apl'i. nec ꝗ venerāt ad eū ꝯphendē
dū corruisset. Iste nitor opante dei grā
vultus electoꝝ exhilarat. vt dn̄m cum
magna dilectōe imitentꝛ. Vnde in ꝑfa
tione q̄ cantatꝛ in ꝯsecratione crismatis
dꝛ. Dauid ꝓphetico sp̄ū grē tue sacra-
mēta ꝑnoscēs. vultus nostros in oleo
exhilarādos esse cātauit. Et paulopost
Huius olei vnctio vultus nr̄os iocū-
dos efficit ac serenos. Vultus nostri
sūt opeꝝ nr̄oꝝ manifestatio. Tercio q̄ȝ
balsamus oleo additꝛ. vt oēs qui ex eo
vncti fuerint opante grā sp̄ūscti ꝯuer-
sationi doctrinā iungere nitantur. Et h̄
duo. s. vita et doctrina sunt connexa in
septem donis spiritussancti ꝓpter quod

chrismalis vnctio fit. Nam sapiētia ad
vitam. intellectus ad doctrinā. consiliū
etiam ad doctrinam. fortitudo ad vitā
scientia ad doctrinā. pietas ad vitam. ⁊
timor ad vitā refertur. Doctrina autē ꝑ
balsamū intelligitur vt premissum est.
Chrisma grece dr̄ vnctio latine. que eti
am dño nomē accōmodauit. Naz chri-
stus a chrismate dr̄. id est vnctus. prout
dictum est in prohemio secūde partis.
Consecratur aūt chrisma i eo loco vbi
consueuimus dare pacē sicut et oleum
sanctum. ⁊ hoc ideo vt pax et cōcordia
ꝑ vnctionē chrismatis regnent in nob.
Chrismate em̄ vngimur vt donis spūs-
sancti repleti deo et hominibus pacifi
cemur. quia in maliuolā animam non
introibit sapientia. Habet quidē chri-
sma officiū ꝑ se qꝺ inchoatur a sursum
corda. et finitur ꝑ dñm nostrū q̄ viuit ⁊
regnat. ꝑtinet em̄ ad eos qui surrexerūt
⁊ viuūt cum christo. Sane postq̄ solus
pontifex cōicauit vt p̄missum est. ipse
vadit sedere suꝑ sedem suā. ⁊ tunc duo
decim p̄sbri pati. xij. apostolos signifi-
cantes ⁊ alij clerici discipulos signātes
descendunt in sacrariū ad apportādū
solenniter tam oleum chrismale q̄ san
ctum siue cathecuminorū hoc modo.
Precedūt nāq̄ duo luminaria. sequūtur
duo cruces. et in earū medio vnus acoli
tus ferens ampullam cuz oleo futuro
chrismali. subsequuntur duo thuribula.
⁊ in eoꝝ medio alter acolitus ferēs ali
am ampullam cū oleo futuro sancto.
Subsequēter dyaconus librū euāgelij
ferens deinde dicti p̄sbri ⁊ alij clerici bi
ni sequuntur quousq̄ ꝑuenitur ad gradus
an̄ altare. Nempe duo luminaria sunt
lex ⁊ ꝓphete q̄ nobis saluatorē p̄nunci-
auerunt. due cruces sunt duo martyria
sine sanguine. s. mortificatio corꝑis pro
ꝑrij q̄ est crux a sinistris. et cōpassio ꝓ-
ximi q̄ est crux a dextris. Inter has fer
tur oleū futurum chrismale quo inun-
guntur pugnatores qui dn̄t esse parati
ad martyriū. ⁊ sꝑ duplici martyrio dn̄t
se affligere. Crucē a sinistris habebat il
le qui dicebat. j. ad Coꝝ. ix. Castigo cor
pus meū et in seruitutē redigo. Crucez
a dextris habebat idem qui dicebat. ij.
ad Coꝝ. xj. Quis infirmatur et ego nō
infirmor. quis scandalizatur et ego nō
vror. Duo thuribula sunt duplex genus
orōnis. s. oratio pro remouēdis malis.
⁊ oratio ꝓ adipiscēdis bonis. Hec duo
notat psalmista cuz dicit. Exaudi deus
orationē meam. scz que ē pro adipiscē-
dis bonis. et ne despexeris deprecatio-
nem meam. s. que est pro remouendis
malis. Inter duo thuribula fertur ole
um futurum cathecuminoꝝ qr ꝓ cathe
cuminis est orandū. et eos orare opꝫ.
vt ad robur qꝺ ꝑ oleū chrismale signi-
ficatur valeant ꝑuenire. Inde euange-
liū sequitur quia in eo totius boni no-
stri est consummatio. Presbri et alij bi
ni sequuntur. quasi dicant sponse Can
ticorum. j. c. Trahe me post te ⁊ curre-
mus in odore vnguētoꝝ tuoꝝ. Potest
etiam dici ꝙ ampulla cum oleo futuro
cathecuminoꝝ humanitatem christi si-
gnificat. plenā spiritusancto. duo lumi
naria due cruces ⁊ duo thuribula sunt
lex et prophete qui p̄dixerūt christum
⁊ deū esse venturū. Seq̄ns vo euāgeliū
affirmat ꝙ lex et ꝓphete p̄dixerūt. p̄sbri
et clerici bini et bini sunt testes chrisma
lis ministerij. Hi sunt apl̄i bini ad p̄di
catiōis officiū destinati cooꝑatores ⁊ te
stes christi. Cantus istoꝝ. s. O redēptor
p̄dicationē et orōnē significat apl̄orū.
Ampulla q̄z ꝑ singulos ordines ad al-
tare defertur. ꝑ qꝺ innuitur ꝙ dñs in corꝑe
suo an̄ passionē officia septē ordinū ad
impleuit. Premisimus deductionem
olei chrismalis ⁊ sancti siue cathecumi
norum de sacrario vsq̄ ad sanctuariū
nunc dicamus de eadem vsq̄ ad ep̄m.
Postq̄ em̄ prodicta processio venit ad

sanctuariū tūc añ altare ad orientem or
dinate se disponūt ostiarij. lectores. ex-
orciste. ⁊ acoliti. ita ꝙ sextum locū obti
net subdiaconus. q̇ illa die legit ep̄łam
⁊ post oēs ē acolitus cū ampulla. ita
ꝙ oēs sunt sub vmbraculo sub q̇ am
pulla velata est a sacrario. q̄ defertur de
vno ad alteꝝ ꝑ q̄ndam ꝯnexionē sindo
nis albe. qua ex ꝑte velata ē ampulla q̊
vsqꝫ ꝑueniat ad ep̄m. ita vt a medio sur
sum videri possit. Nempe in cōnexiōe
sindonis cōnexio intelligitur caritatis.
ampulla xp̄s ē. vel ampulla cū crisma-
te corpus dn̄i ex ꝟgine maria sumptuꝫ
cū diuinitate. s. xp̄m viuū esse significat
Premissum ordinē q̄dam ecc̄ie seruāt.
Est ⁊ alius ordo queꝫ ⁊ alij seruāt. Naꝫ
fertur ampulla coopta sindone alba in
sinistro brachio. portantē ampullā pre
cedit lumē. ⁊ antecedunt duo sacerdo-
tes. vn⁹ cū thuribulo. alius cū cruce. et
in medio eoꝝ diaconus cū libro euan-
gelij. et sup capita eoꝝ ferꝭ vmbraculū
seu palliuꝫ. ⁊ duo an̄cedūt cantādo. In
quo facto rep̄ntaꝭ ꝓcessio quā fecerūt
filij isrł tendētes ꝑ desertuꝫ ad terrā ꝓ-
missionis. qm̄ sindon ē archa. ampulla
vrna. lumē p̄cedēs ampullam colūna
ignis q̇ p̄cedebat pp̄łm. sacerdos cum
thuribulo. aaron cuꝫ thuribulo. Nūeri
xvij. c. Sacerdos cū cruce. iosue cū sce
ptro diaconus cum libro euāgelij. moy
ses cū libro legis. Vmbraculū ē tabna
culū vel nubes lucidissima q̇ filios isrł
obumbrauit. cātores q̇ p̄cedūt. leticiaꝫ
eoꝝ significāt q̇ ad terrā ꝓmissionis trā
sierūt. Vel duo cantores sunt p̄dicato
res duo p̄cepta caritatis annūciantes.
Hec aūt oia in figura cōtingebāt illis.
In hoc etiā facto rep̄ntaꝭ ꝓcessio xp̄i ⁊
ecc̄ie tendētis de hoc mūdo ad p̄riam.
Nempe ampulla ē xp̄us sindon alba ē
sancta ꝯuersatio eius. i sinistro brachio
teneꝭ. qꝛ hec oia in hac vita q̄ ꝑ sinistraꝫ
significaꝭ acta sunt. Vel quia xp̄s con

uersatus ē in vita p̄nti. lumen p̄cedēs ē
Johānes q̇ fuit lucerna ardēs. diacon⁹
in medio duoꝝ sacerdotū ē xp̄s in me-
dio moysi ⁊ helye. duo p̄cedētes cuꝫ lu
mine sunt discipuli. q̊s binos misit an-
te faciē suaꝫ. Ampulla ferꝭ coopta vsqꝫ
ad altare. ⁊ tūc discoopiꝭ. qꝛ xp̄s q̄si co-
opertus fuit vsqꝫ ad passionē. Nam pe
ne ab oibus ei⁹ cōuersatio sancta dice-
baꝭ. ꝫ in passione fuit nudus hoim re-
putatione. qꝛ q̇ paucis diebus an̄ dixe-
rant. bn̄dictus q̇ venit in nomie dn̄i cla
mauerūt crucifige crucifige eum. Qui
dam tn̄ priusqꝫ ad altare ꝑueniant am-
pullā mediā coopiunt ⁊ mediā nudam
ad altare ꝑducūt. qꝛ xp̄s an̄ passionem
mō latuit vt cū fugit in egiptū ⁊ cū in-
ter cognatos q̄rebaꝭ. ⁊ cū parētib⁹ sbij-
ciebaꝭ mō se palā exhibuit. vt cū p̄dica
uit vltra hoiem dicēs. Ego ⁊ p̄r vnū su-
mus. ⁊ cū miracula fecit in q̇bus ꝟtutē
sue diuinitatis on̄dit. Ampulla statim
postqꝫ bn̄dicta ē ex ꝑte coopta et ex ꝑte
discoopta vt allata fuerat. salutatur ab
ep̄o ⁊ p̄sbyteris. qꝛ xp̄s postq̄ꝫ transiuit
ad altare crucis. i. ad immolatōem ⁊ se
obtulit deo p̄ri. sicut ampulla ad conse
cratōem ep̄i. aliq̄ ꝑte corp⁹ suū nudum
monstrauit. vt thome ⁊ alijs discipulis
q̊s voluiꝭ esse testes sue resurrectionis.
alijs ꝟo inuisibilis fuit. Vel ideo ꝓ ꝑ-
te nuda ⁊ ꝓ ꝑte coopta salutaꝭ qꝛ xp̄us
in humanitate manifestus. ⁊ in diuini-
tate occultus ab oibus veneraꝭ. Salu-
tanꝭ autē ampulle q̇nq̇es ab ep̄o. vt de
q̇nqꝫ vulneribus ḡraꝝ actio xp̄o redda
tur. Postqꝫ autē ampulla salutata est a
ministris altaris coopitur vt a nemine
nuda videatur ⁊ cooperta iterū saluta-
tur. quia xp̄s postq̄ꝫ manifestauit se di-
scipulis suis quos voluit suos sueqꝫ re
surrectionis esse testes. ascendit in celū
⁊ inuisibilis factus est hominibus. Sꝫ
q̄uis eius presentiam corp̄alem non vi
demus. tn̄ venerando eū quotidie se-

lutamus. quia ꝛ discipuli eum ascēdentem in celū adorauerūt. Tandē ampulla in sacrariū deferṫ. ꝛ xp̄s in celū quē venerāmur ꝑ fidem donec ꝑuentamus ad ip̄m. Ideo sindon mūda est eius caro vel cōuersatio imaculata. Sane ep̄s ter alat in ampullā. Primo quia sicut alatus ab interioribus ꝛ secretis procedit ad publicū ꝛ vocatur sp̄us. sic ep̄us per sp̄m suū demonstrat sp̄ūsanctum a patre ꝛ filio ꝓcedentem in corpore domini habitare. Ampulla em̄ cū crismate corpus significat cū diuinitate. Ampulla v̄o cum oleo humanitatē plenā sp̄ūsancto designat. Secundo etiā alat quia legiṫ in euangelio ꝙ dn̄s insufflauit discipulis dicens. Accipite sp̄m sanctū ꝛc̄. Hic igiṫ alatus illā insufflatōez significat. Ideo autē ter alat quia tres persone sunt et nūq̄ꝫ sp̄ūsanctus ē sine patre ꝛ filio a quibus ꝓcedit. ꝛ a seipso venit. Datur aūt sp̄ūsanctus officio sacerdotū sed nō datur ab eis. sic. n. adest virtus sp̄ūsancti ꝑ insufflatōnē a sacerdote factam in honorē ꝛ signationem ip̄ius sp̄ūsancti. sicut per verba q̄ dicūtur in nomine suo. His pactis cātatur agn⁹ dei ꝛ cōmunio. Tercio loco circa oleū sanctū seu cathecuminoꝝ de cuius deductione p̄missum ē. Sciendū ē ꝙ hec olei benedictio ꝓpriū habet officium. nam post eius exorcismū quem ep̄us lenta voce dicit. quasi p̄fationem inchoat dicens. Dominus vobiscum. Sursum corda. ꝛ finiṫ per eundem dominū nostrum ih̄m xp̄m qui tecū viuit ꝛc̄. Et in eo loco consecratur vbi diciṫ. Pax domini. Hoc ei ē opus gratie dei vt pacem ꝛ concordiā inter nos habeamus ꝛ per vnctionē pax habeaṫ. Olea nempe vt dictum est. est arbor pacis in signis. Quod p̄figuratum est in ve. tes. sicut verba huius cōsecrationis habēt. que sunt hec. Et cum mūdi crimina diluuio expiarentur effuso. similitudinem futuri muneris colūba demonstrans ꝑ ramū virentis oliue pacem terre redditam nūciauit. Valet aūt huius olei vnctio ad duo. s. ad purgatōez ꝛ tutelam. Ad purgationem vt si q̄ cathecumino postq̄ꝫ venit ad scrutiniū adhesere macule recedāt. Ad tutelā vt diabolus expulsus redire nō audeat. Verba orōis hec demonstrant dicendo. Si q̄ illis aduersantiū sp̄m tuū adheserunt macule. recedāt ad tactū huius sanctificati olei. hec de purgatione. De tutela sequitur. Nullus sp̄ūalibus nequicijs loc⁹. nulla refugis v̄tutibus facultas. nulla insidiantibus malis latendi licentia relinquaṫ. Quia v̄o diabolus se damnādū maxime in futuro iudicio nouit. ꝛ inde tremiscit. idcirco exorcismus terminaṫ. ꝑ eundem dn̄m nr̄m ih̄m xp̄um q̄ ven. est iudi. vi. ꝛ mor. ꝛ seculū ꝑ ignem. Exorcism⁹ em̄ est adiuratio nam in eo adiuraṫ diabolus vt recedat. Item q᷑ hoc oleo ꝑfusi ꝛ baptizati spem regni habēt idcirco oratio terminatur per eundem dominū nostrum ꝛc̄.

TErcio seriatim misse hui⁹ diei officium ꝓsequamur. Sane in ꝑsona penitentiū cantat eccl̄ia in p̄ncipio misse. Nos aūt gloriari oporteṫ. Tales. n. debēt ꝛ pn̄t gloriari in cruce q̄ penitentiā ꝑfecte egerūt. Et quoniā ī hac die institutum est sacr̄m sacroꝝ vt p̄missum est. ideo ob solennitatē noui sacrificij ꝛ ꝓpter gaudiū recōciliationis penitentium cantat eccl̄ia in missa cantica leticie p̄ter alleluia ꝛ missa solennis ē in concentu ꝛ ornatu ministroꝝ sicut ī festo natalis xp̄i. Nam hoc festū om̄ia alia excellit. excepto festo trinitatis. Et videṫ q̄dammodo eccl̄ia sibi contraria. cū in alijs huius diei horis cantica leticie reticeat ꝛ eas sub breuitate et q̄si flebiliter dicat. Sed nō est cōtrarietas. q᷑ alia est causa leticie. alia tristicie. Propter memoriam. n. passionis ē tristicia

ꝓpter institutionẽ vo sacramenti sacramentoꝝ ẽ gaudiũ. Et ideo ex institutione Bonifacij pape cãtat eccia. Gl'ia in excelsis deo. qꝛ gaudẽt angeli de cõuersione penitentiũ. ⁊ hoc in ecclesijs in q̃bus crisma cõficit̃ ⁊ non in alijs. put q̃dam dicũt. Ubi. n. ep̃s presens nõ est. nec gloria in excelsis d'i. nec alie solennitates seruant̃ vt dicũt. Quis ⁊ tũc nec flectamus genua nec o'o sup pp'lm dicatũr. Epl'a vo. Cõuenientibus ⁊c. q̃ est j. Cor. xj. c. ẽ de m'o sumẽdi cenam dñi. R̃nsoriũ est de crucis siue xp̃i p crucez exaltatione. Xp̃s factus ẽ obediẽs. et ẽ sexti toni ꝓpter obedientie pfectionem qm̃ senarius numer⁹ pfectus est. Euangeliũ ẽ. Ante diem. Joh. xiij. c. vbi seq̃t Cũ dilexisset suos ih's in finem dilexit eos. ⁊ ẽ de dilectione ⁊ humilitate. qꝛ illud sacramentũ ẽ dilectionis ⁊ humilitatis. Agit̃ etiã ibi de lotione peduz. qꝛ dñs p̃cinxit se lintheo. i. hũanitate purissima. immittẽs aquã in peluim. id ẽ grãm in corde. ⁊ lauit pedes. i. affectus venit aũt ad simonẽ petrum qui recusauit ex hũilitate tantũ. tercia tñ vice obediuit. qꝛ oportuit eum obedire. vt haberet ptem cũ eo. Uñ vocat̃ simon petr⁹ ꝓpter obedientiã. Tres ergo sunt cause quare dñs voluit lauare pedes discipuloꝝ. Primo ꝓpter signum dilectionis. Secũdo in exemplũ humilitatis. Tercio rõe misterij. qꝛ lotio pedũ designat lotionẽ affectuum. puluis. n. adheserat pedibus apostoloꝝ. i. elatio inanis glorie. quando dixerãt. domine in nomine tuo eijcimus demonia ⁊ quando ꝯuertebantur plures. vel tristicia quãdo nõ cõuertebãtur homines ad volũtatẽ suã ⁊ ideo oportuit lauari hmõi affectiões in illo die. vt sic essent mũdi toti. Nam prima die ieiunij dixit dñs. Tu aũt cuz ieiunas faciem tuam. i. animã vel rõez tuam. laua. i. a peccato mortali mũda. Cum igitur a pncipio lauamus nos a peccato mortali a puluere. i. a venialib⁹ debemus abstergi. hoc aũt fit vt digne possimus accipe corpus xp̃i. quod fit p acta perfecta penitentia. ⁊ ideo penitẽtiũ absolutiones fiunt in hac die vt premissum ẽ. Pedũ quoq; lotio significat lotionẽ marie qñ lauit lacrimis pedes domini. ideoq; cantat̃ antiphona ista. Mulier que erat in ciuitate peccatrix. Rursus lotio pedũ signũ est remissionis peccatoꝝ. In baptismo nãq; vnusquisq; totus abluit̃. Sed cum in rebus humanis postea viuit̃ vtiq; terra calcat̃ Ip̃i. n. humani affectus sine quibus in hac vita mortali nõ viuit̃. quasi pedes sunt. Qui ergo nõ indiget nisi vt pedes lauet. ostendit omnia peccata sibi esse dimissa sine quibus hec vita nõ ducit̃. Pedes ergo qui sunt vltima pars corporis lauantur. ad notandum q̈ iudeis aqua baptismatis in vltimo tẽpore mũdabũtur. Unde ⁊ reliquie israel saluabũtur. Quare autem fiat hec lotio ista die supra dictum est. Et ẽst notandum q̈ ex omnibus mandatis dei istud solũ dicit̃ anthonomasice mandatum. quoniã maiori exhibitione officij hoc obseruare precepit cuz discipulis suis pedes lauit dicens. Si ego laui vobis pedes dominus ⁊ magister ⁊ vos inuicem debetis lauare. Et etiã cum interdicto ait petro. Si ñ lauero tibi pedes ⁊c. Mandatum etiam illud de quo dictuz est in ꝓximo sabbato. quod fit a p̃latis repñtat illud qd' xp̃us fecit. Et attende qꝛ ad antiphonas q̃ dicũtur dũ fit mandatuz non dicit̃ nisi vnus versus de vno psalmo. qꝛ alij versus eiusdẽ psalmi non ita cõueniũt cũ antiphonis vel cũ his que in ip̃o mandato fiũt. In offertorio ostẽduntur p̃missa duo simĺ. videlicet q̈ debemus a mortalibus ⁊ venialibus abstergi. dextera domini fecit virtutem abluendo a mortalib⁹. dextera dñi exaltauit me abluendo a venialibus. In post

cōmutione. Dn̄s ihūs postq̄ʒ cenauit
Joh. xiij. ca. oñditur humilitas. ꝛ est se
cūdi toni ꝓpter secūdā lotionē a venia-
libus. Breuiter aūt notandū est q̄ hu
ius misse officiū nostre redēptionis cō-
tinet summā ꝛ misteriū. Nam in euan-
gelio legiť de pedū lotione. In ep̄la de
corpe xp̄i ꝛ sanguine. in introitu de cru
ce. In graduali de morte. In offerenda
de resurrectione. Nam hec omnia ſm
misticū sensum ex euangelio quod est
caput officij pendent. Xp̄s quidem cuʒ
discipulis suis cenās surrexit a cena. ve
stimenta deposuit. lintheo se precinxit.
aquā in peluim misit. ꝛ inter cenanduʒ
pedes eoꝝ lauit. ꝛ ip̄os lauare docuit. ꝛ
post lotionē iterꝝ recubuit. Nēpe xp̄m
a cena surgere ē ab accubitu patris ve-
nire. vestimēta deponere se exinanire.
lintheū p̄cingere. formā serui accipere.
aquā in peluim mittere. sanguinē suuʒ
effundere. pedes lauare. peccata remit
tere. lintheo extergere. passiōis fide mū
dare. vestimēta resumere. est a mortuis
resurgere. ꝛ vestē gloriose carnis indue
re. recūbere ē ascendere et in dextra dei
sedere. Ad hec ptinēt officia. discip̄los
docere. ē eis sp̄m sctm̄ mittere. Verūtñ
q꞉ nōdū pfecte credebāt. ideo nō dr̄ cre
do. Ecce breuiter summā redēptionis
hūane q̄ fuit oibus sufficiēs ʒ non effi
ciēs. Dn̄ agiť in ōone. De⁹ a q̄ iudas.
ꝛc. de duob⁹ generib⁹ penitentū. vno ꝓ
ficientiū. vt latronis ꝯfitentis. q̄ audire
meruit. hodie mecuʒ eris in paradiso. Et
alio nō ꝓficientiū vt latronis ꝯtēnētis.
ꝛ inde ꝓditoris q̄ laq̄o se suspēdit. In-
nocen. papa statuit hac die corp⁹ xp̄i sb
sp̄e panis reseruari vt infirmi ꝛ religio
si q̄bus est necessitas cōicandi habeant
ip̄m ꝛ ꝓpter officiū adimplendū. Nam
in duob⁹ dieb⁹ seq̄ntb⁹ nō cōficiť cor-
pus xp̄i. Sanguis v̄o nō seruatur sub
specie vini ꝓpter multa. Primo quia vi
nū qd̄ liquidum ē de facili posset ex ne
gligentia spargi. Scd̄o q꞉ p calicem q̄
hac die sumiť finis veteris legis intelli
gitur. Vn̄ ſm Lucā p calicē discipulis
ꝛ nō alijs eadē die datuʒ dn̄s discip̄los
designauit. Tercio q꞉ corpus qd̄ serua
tur nō est sine sanguine. Quarto q꞉ p h̄
q̄ sanguis nō seruať oñditur q̄ vet⁹ sa-
crificiū debet cessare. panis nāq̄ nouū
vinuʒ v̄o vetus designat testm̄. Ad qd̄
ostendendū dn̄s cuʒ bibisset inq̄t. Con-
summatū est. Ergo calix sumiť ꝛ panis
seruať. eo q̄ lex finē ꝛ euangeliū habet
initiū. Quinto q꞉ xp̄s dixit in cena dn̄i
Amē dico vobis non bibam ammō de
hoc genimine vitis. donec bibam illud
nouū in regno p̄ris mei. Nō antē dixit
de corpe seu de esu. licet bn̄ inueniať q̄
postea comederit ptē piscis assi ꝛ fauū
mellis. ʒ nō inueniť q̄ postea biberit.
Sʒ nūq̄d vinū qd̄ in die parasceues cum
dn̄ico corpe seruato sumiť in altari. cō-
secrať ꝛ sanguis xp̄i efficiť. p immissio-
nē ip̄ius corpis in calicē ꝛ p ei⁹ tactum
Sup h̄ dicūt q̄dā q̄ p dn̄icam ōonem
q̄ tūc dr̄. fit ꝯsecratio siue cōmutatio vi-
ni i sanguinē. Nā gregori⁹ assignās cau
sam q̄re dn̄ica ōo i die illa a sacerdote
dicať. dicit q̄ in p̄mitiua eccīa ap̄li sola
dn̄ica ōoe vtebāť in cōsecratōne. Nos
tñ h̄ nō dicim⁹ q꞉ si hoc esset iā nō esset
necesse corp⁹ dn̄i ad diē illā ſuari. Pre
terea ex his q̄ i canone dn̄icā ōonem p̄
cedūt satis pateʒ. q̄ ad ꝓlationem ip̄ius
ōonis trāssubstantiatio non fit. ꝛ nullo
tēpe missa fuit celebrata sine v̄bis illis.
hoc ē corpus meū ꝛc. q̄ sola in p̄ncipio
nascentis eccīe ꝓferebanť ad conficien
dū ab ap̄lis. q̄ postmodū dn̄icam ōōeʒ
supaddiderunt. prout dictū est in ꝓ he
mio hui⁹ ptis. Dicimus ergo illud ex
hoc non conscrari sed sanctificari. Dif-
fert autem inter hec. Nam consecrare
est cōsecretione transsubstantiare. San
ctificari ē ex ꝯtactu seu admixtōe sacre
rei reuerendū ꝛ sanctū effici. vt patet in

aqua benedicta cui alia admiscet᷑. Itez
sanctificatū dr̄. qḋ a tactu rei sanctifica-
te efficitur magis reuerendū. Si em̄ di
cere᷑ ꝙ solo cōtactu vinū et aqua cōse-
crarent᷑ magnū incōueniens seq̄ere᷑.
Nā sic cōtingeret calicem nō posse la-
uari et millemilia panū a tactu vnius
hostie sine verbis posse cōsecrari. et ꝙ
si gutta aque benedicte in stagnū vl̄ pu
teū funderetur aqua illa ꝑpetuo bn̄di-
cta remaneret ⁊ alia plura. Preterea si
vinū a tactu dn̄ici corporis cōsecrare᷑.
esset ꝯ decretuz qḋ ꝓhibet hac die fieri
consecratōem. de quo dictū est in quar
ta ꝑte sub septima particula secrete sup
ꝟbo. Hic ē calix. Illud q̄ꝫ ꝑtereūdū
non ē. qꝛ romanus pontifex hodie re-
mota tabula lateraā. altaris. de qua di
ctū est in prima ꝑte sub ti. de altaris de
dicatione. et in secunda ꝑte sub ti. de di
acono. infra ip̄m altare conficit eucha
ristiam et sanguinem. et cum thuribu-
lo incensat illud. in hoc facto repn̄tans
qꝛ summus pōtifex legalis semel in an
no ingrediebatur in sancta sanctoꝝ. cū
sanguine secum portans thuribulum
viuis carbonibus plenū. ꝓut dictū est
in ꝓhemio quarte ꝑtis. ⁊ sub. iij. ꝑticl̄a
canonis. Sic. ⁊ sc̄m apl̄m Hebre. ix. c.
Christus ꝑ ꝓpriū sanguinē introiuit sel̄
in sancta eterna redemptōne inuenta.

Peracto misse officio stati inter ce-
nandū. i. dū sacerdos cōicat cātat᷑ vesꝑ
tinū officiū. ad oñdendū ꝙ hoc sacr̄m
scꝫ eucharistie institutū fuit in vespere.
Quia ergo redēptio nostra i vesꝑa mū
di. i. in sexta etate seculi facta ē. ideo ve
spertina sinaxis. i. psalmodia siue solē-
nitas in psalmoꝝ numero misse ꝯtinu
atur ⁊ sub vnica or̄one vtrunqꝫ officiū
terminat᷑. s. ꝑ ite missa est. si ep̄s adest vl̄
ꝑ bn̄dicamus ꝓpter vespꝛinā cōclusiōez
Et qꝛ eccie datus est calix. ideo est p̄ma
antiphona. Calicē salutaris accipiam.
quē dedit dn̄s apl̄is dicēs. Hic est calix
nouī testamēti in meo sanguine ⁊c̄. Se
cunda antiphona ē. Cū his q̄ oderunt
pacē erat pacificus. patientia em̄ quaz
hꝫ ille qui ꝑatus ē bibere calicē dn̄i pa-
cē cū oībus operat᷑. In aliꝭs trib⁹ rogat
se liberari. quia habita pace pectoꝝ nō
moue᷑ hō ꝓpter tribulatōes. ⁊ hoc etiā
habet a deo vnde petit liberari. Anti-
phona ad Magnificat. Cenantib⁹ ⁊c̄.
est de cena domini.

Quarto loco notandū est ꝙ stati
vesꝑtino finito officio denudan
tur altaria vsqꝫ in sabbatū q̄ post
modū tercia die cooperiunt᷑. Siquidē
hec denudatio signat primo recessuz di
scipulorꝫ domini seu apostoloꝝ. Vn̄
Qui iuxta me erant de longe steterūt.
Et in euangelio. Relicto eo om̄es fuge
runt. Altare nāqꝫ christum seu corpus
eius significat. vnde De terra altare fa
cietꝭ mihi. Altare de terra facere ē eius
incarnatōem credere vel sperare. Alta-
ris vero vestimēta apl̄os seu sctōs dei
signant. Quoꝝ p̄dicatōem xp̄s q̄si qui
busdā vestimētis adornat᷑. ⁊ ꝑ illos ma
gnificatū est nomē eius. Altare igit᷑ ve
stimentis denudatur. quia fugientib⁹
apostolis xp̄us solus remansit. Tercia
die cooperit᷑. quia post eius resurrectio
nem discipuli ad eū redierūt. Secūdo
denudatio altaris designat ꝙ christus
fuit nudatus in cruce. Cum itaqꝫ nudū
altare conspicimus illud propheticum
ad memoriam reuocamus. Ecce vidi-
mus eum et non est ei species neqꝫ de-
cor. et considerauimus eum despectuz
et nouissimum virorum. Quod accidit
in passione. Nam antea speciosus pre
filiꝭs hominum extitit. Fuit quidez de-
nudatus ad columnā. ⁊ ad crucez cum
diuiserunt sibi milites vestimenta sua.
Tercio altarꝭ denudatio significat chri
stum diuinitatis gloria nudatum. vn-
de ps̄. Deus deus meus vt qd dereliq-

sti me. Quarto designat q velū templi scissum ē. ꝛ liber qui signatus erat apt⁹ est. Vnō in ꝓuerbijs. Aperta sunt pra ta ꝛ apparuerūt herbe virētes. i. exēpla actionū xp̄i que sunt ab eternitate ꝛ du cūt ad eternitatem. Et bn̄ dicit. Aperta ta sunt prata ꝛ apparuerūt herbe viren tes. qꝛ ea q̄ magis occulta erant in lege sicut passio ꝛ resurrectio ꝛ ascensio pa tefacta sunt. In plerisq͂ locis lauant al taria vino ꝛ aqua. ꝛ ramis fricātur pre sertim cū ramis de sauina. Lauāt ergo aqua ꝛ vino. Ad notandū q corp⁹ xp̄i qđ est verꝫ altare sanguine ꝛ aq̄ in cruce aspersuꝫ ē. Nam de ipsius latere exiuit sanguis ꝛ aqua p q̄ genus humanū lo tū ē. Vel vino ꝛ aq̄ lauant. ad ostēdenduꝫ q non Johānis sed suo baptismo fue rit baptisatus. s. ex aq̄ ꝛ sp̄u sancto. Et la uantur cuꝫ psalmodia penitentiali vel cū cantu ad passionem ptinente. Plus aūt ibi est de vino q̄ȝ de aq̄ ponendū. q̄ ntā aque multe ppl̄i m̄lti sicut in Apo calipsi habet. p qđ significat q sanguis xp̄i sufficit ad redimendū plures in in finituꝫ q̄ȝ sint redempti vel vnq͂ȝ sint re dimendi. Rami vo asperi q̄bus altare fricat. significāt spineā coronā qua xp̄s coronatus ē. vl' flagella amara ꝛ dolo res ꝛ ictus quos in morte sustinuit. vel lauatio altaris. i. corporis xp̄i cū aqua significat lacrimas marie. vinū vngēta rami eius capillos. Et scias q q̄dā hac feria quinta hora iam aduesperascente denudant altaria ꝛ lauāt. Alij vo soluꝫ denudāt ȝ in parasceue lauant. qđ ma gis cōgruit rōni. In q̄busdam etiam lo cis pauimentū ecclesie lauat per quod pauperes xp̄i significantur. ꝓut in pri ma parte sub ti. de ecclesia dictum est. Pauimentū ergo eccie mundat q̄ pau peribus vel fratribus ꝓpter deū pedes lauat. ꝛ illis cetera misericordie opa ex hibet. Inde ē q parietes domus. Quis vocabulū eccie habeāt p eo q cōtinēt ipsam. nō tamē ipsi ȝ homines sunt ec clesia ꝛ pauimentū est quasi hoīm pe des. pauimentū quoq͂ȝ mūdat ad notā dum q a vicijs mūdari debemus. Sta tutū ē in canonibus. ne hac quinta fe ria ieiuniū soluat. quia eā dn̄s de cena surgens lauit discipuloꝝ pedes. ꝛ iterū redijt ad cenā. ideo q̄dā ad instar ipius volebāt post prandiū pedes alijs ablu ere. ꝛ iterꝫ post ablutionē cenare qđ fie ri non debet. Hec dies in plerisq͂ȝ loc͛ capitilauiū vocat. qꝛ tunc capita infan tiū qui vngēdi sunt lauant. ne obseruatione quadragesime sordidata ad vn ctionem accedant. Rursus hac die sim bolū cōpetentibus traditur ꝓpter confi nē dn̄ice pascalis solennitatē vt q̄ iā ad dei grām ꝑcipiendā festināt fidem quā cōfitent agnoscāt. Hec erg o q̄nta fe ria in quatuor ꝑncipaliter priuilegiata est. Primo quia tūc penitētes in eccle siam recipiūtur. Secūdo quia in ea no uū testamentū incepit ꝛ vetus termina tum fuit. Tercio quia in ea fit olei cōse cratio. Quarto quia in ea sacramentuꝫ sacramentoꝝ institutum est.

De die parasceues.

Sequitur de parasceue que quare sic dicat in prohemio septime partis dice tur. Sane hac die ecclesia artissimuꝫ ie iunium ꝛ silentium agit nullum tamē officiuꝫ solenniter agit nec celebrat. sed hora nona cōuenit ad adorandam cru cem non ad misse officiū quo hec dies caret. sed quasi ad funeris obsequiū di cenduꝫ. ꝛ hoc ideo. quia hora nona do mino mortuo centurio factus ē preco fidei nostre. ꝛ perfidis recedentibus li cuit Joseph ꝛ nicodemo disponere de funere. ꝛ mulieribus accedere propius Dicitur antē officiū tacita ꝛ humili vo ce ꝛ absq͂ȝ principio ꝓut in ꝑcedenti ti. dictū ē. Sup altare vnica dūtaxat tobal

lia disponiť per quaz sindon qua corpꝰ xp̄i inuolutum fuit signať. In qbusdā eccl'ijs in hora sexta ignis extinguiť ꝛ ī nona accēdiť. qꝛ tūc sol in sexta lumen abscōdit ꝛ in no na reddidit. Incipit h̄ offm̄ a lectionibꝰ qꝛ in primitiua eccīa oīs missa a lectionibus inchoabať. ꝫ h̄ hac die sp̄aliter fit ꝑ eo. qꝛ passio dn̄i ho die celebrata est i cuiꝰ memoriā oīs mis sa cantať. Et legūtur lectiones sine titulis. qm̄ tūc amisimus xp̄m caput no strū q̄ nos illuminat sicut tituli illuminant libros. Legūtur aūt due lectiones qꝛ ꝑ duobus ppl'is xp̄s passus ē gentili videlꝫ ꝛ hebreo vel ꝑ salute carnis ꝛ anime. Una sumpta ē ex lege. altera ex ꝓphetis. qꝛ xp̄i passio a ꝓphetis fuit ꝓnūciata. ꝛ a lege ꝛ a patriarchis ꝓfigurata. Abraā. n. carnē xp̄i figuratiue immolauit qn̄ arietē immolauit. Similiť ꝛ Abel qn̄ agnū sacrificauit. Ūn̄ dn̄s. Assimilatꝰ sum inq̄t ꝓphetis. Rursus ideo due lectiones dicuť. qꝛ sicut in q̄rta feria mortē n̄ram duplicē manifesta uimus. ꝑ q̄ xp̄s pati venerat. ita ad memoriā in pasceue reducimus suā passionem ꝛ n̄ram imitationē. Quedā autē eccīe ꝑmo legunt lectionē. Exod. xij. c. Dixit dn̄s ad moysen. secūdo lectionez Osee. vj. c. In tribulatione. Et illi natu ralē ordinē seruāt. qꝛ passio dn̄i ꝑmo ꝓnūciata ē a lege. scd̄o a ꝓphetis. In prima q̄dem modꝰ exꝑmitur passiōis vbi dr̄. Immolabitq3 eū vniuersa multitudo ad vesperū. In secūda est ꝓconiū resurrectionis vbi dr̄. Post duos dies viuificabit nos ꝛ i die ťcia suscitabit nos. q̄dā vo eccīe ecōuerso faciūt ꝛ mouenť ex eo qꝛ passionē lectioni ex lege q̄si cōtinuare volūt. qꝛ in passione q̄dam verba ponūť q̄ ex illa lectione sumpta sūt. s3 os nō cōminuetis ex eo. Continuāt ergo passionē lectioni. qꝛ eius ē expositio. Et agiť de duobꝰ sp̄aliter in officio hodierno. s. de passione xp̄i ꝛ de passiōe ecclesie. q̄ ē illiꝰ imitatio. sicut dicit petrus in canonica sua xp̄us passus ē pro nobis ꝛc. Hec siq̄dem duo in lectione exodi cōmemorātur vbi dr̄. Erit autez agnus absq3 macula. masculus anniculus. iuxͣ hūc ritū tolletis ꝛ hedū. Agnꝰ ē corpꝰ xp̄i immaculatū. hedus ē eccīa q̄ nos sumus. Passio xp̄i celebrata est in eius immolatione. n̄ra celebraťinvi ciorū mortificatione. In lectione Osee manifeste agiť de passione xp̄i ꝛ eiꝰ effectu vbi dr̄. Uenite reuertamur ad dominū. qꝛ ip̄e fecit ꝛ sanabit nos. pcutiet ꝛ curabit nos. viuificabit nos post duos dies. ꝛ in die tercia suscitabit nos. et viuemus in cōspectu eius. Ūō hiero. sic exponit. Percutiet dn̄s ꝛ sanabit nos. qꝛ quē diligit corripit ꝛ castigat. viuificabit nos post duos dies ꝛ in die tercia suscitabit nos. qꝛ tercia die resurgens a mortuis om̄e genus hūanū suscitauit. ꝛ cū curauerit nos viuificauerit ꝛ suscitauerit in cōspectu eius viuemꝰ. Ibi ꝫ loquiť ꝓpheta de tribus diebꝰ q̄bus dominꝰ fuit in sepulcro. cu3 dr̄ viuificabit nos post duos dies. ꝛ in tercia die suscitabit nos. i. post duos dies sepulture veniet nobis q̄si imber tēporaneus ꝛ serotinus terre. i. dabit grām incipientem ꝛ subseq̄ntē. Sequiť tractus. Dn̄e audiui auditionē. Abacuc. vlti. c. Et ꝙ dicit versus. In medio duorū aīaliū cognosceris. ad l'ram intelligiť. s. in ꝓsepe bouis ꝛ asini. vn̄ Isa. Cognouit bos possessorē suū ꝛ asinꝰ ꝓsepe dn̄i sui. Uel in medio duoꝝ latronū. vel in medio duorū ppl'oꝝ. Scd̄a lectio ē de Exo. xij. et hr̄ ibi. Os nō confringetis ex eo. Hoc cōpletum ē qn̄ fregerunt duoꝝ latronū crura. venientes aūt ad ihesum inuenerūt eū mortuū ꝛ nō fregerūt eius crura Allegorice vo in ea non sunt fracta crura. i. v̄tutes ꝛ maxime patia. Ūn̄ Isa. Dedi faciē meā sicut petram durissimā ꝛ scio qꝛ nō ꝯfundar. Per crura. n. in ec

ligūtur itinera.de quibꝰ in cantico aba-
cuc. Incuruati sunt colles mundi.i.bo
mines excelsi ꝑ intelligentiā.ab itineri-
bus eternitatꝫ eius.i.exemplo actionū
ipius.q̄ ducūt ad eternitatē. tanq̄ȝ colū
ne immobiles.i.argentee ꝓpter eloquē
tiā q̄ fundate sunt sup̱ bases argenteas
vel aureas.i.rōes immobiles eterne sa
pientie. Sequūtur tractus de passione
dn̄i.quia tunc luget eccia valde. Etiam
duo sunt tractus ad intentionem maio
ris luctus.s.ꝓ peccatis q̄ cōmittimus.
⁊ ꝓ penis quas patimur. ⁊ ꝓ incolatu
q̄ prolōgat. Nec cātat graduale cū tra-
ctu ȝ solū tractus ꝓut dcm̄ ē i.iiij.feria
⁊ i.iiij. pte sb̄ ti.de tractu. Duo ḡ tractꝰ
dicūtur.p̄mus.s. Dn̄e audiui.est in qui
busdā ecclesijs q̄tuor ṽsuū.alter pluriū
Tractus q̄tuor versuū significat ꝙ per
xp̄i passionē redimit homo q̄ ex quatu
or elementis cōstat. Vn̄ xp̄s nec in ce-
lo nec in terra crucifixus ē.sed in medio
id ē in aere. Fecit.n.pacē inter celestia
⁊ terrestria quoniā erat inimicicia inter
hominē ⁊ hominē.ȝ maior inter āgelū
⁊ hominē.maxima inter deū ⁊ hominē
Ip̄e ṽo xp̄s oīa pacificauit in cruce.q̄-
niam fecit vtraq̄ȝ vnū.cū sit lapis angu
laris. Adhuc ꝑ quatuor ṽsus tractus si
gnificant q̄tuor ptes crucis. Secundꝰ
ṽo tractus.s. Eripe me ꝓlixior rep̄sen-
tat magnū bellū. Dauid cum Golia.⁊
xp̄s noster dauid hodie magnū goliaȝ
id ē diabolū debellauit. Rursus iō tra-
ctus ē longꝰ. qꝛ ħ qđ nob̄ ꝓmissuȝ ē in
lectione Osee.vbi dr̄ post duos dies su
scitabit nos. debemus retinere ⁊ in spe
Item in secūdo tractu ponitur. Obum
brasti caput meum in die belli.quia nō
tantuȝ in alio tempore sed etiam in die
passionis diuinitas a passione ꝑmansit
immunis.immo in passione xp̄us ho-
mo ita protectus est gratia diuinitatis.
vt hostes superaret qui superari videbatur

Quedam autem ecclesie cantant secū-
dū tractum. Qui habitat in adiutorio
altissimi.quia christus a diabolo p̄mū
latēter temptatus fuit velut a dracone
latitante in petra.postea ṽo in passione
tanq̄ȝ a leone forti.acriter vexatus ē qđ
notatur ꝑ illum versum. Super aspidē
⁊ basiliscum. Sequitur euangelium si-
ue passio. Egressus est. Johan.xviij.co.
quod dicitur hac die.quia ipse interfu-
it crucifixioni ⁊ iuxta cruceȝ stetit secu
rus alijs fugientibus. quia notus erat
pōtifici. Quia igitur hac die passio do-
mini oculis nostris representatur.me-
rito eius testimonium legitur qui vidit
⁊ testimoniū perhibuit. et scimus quia
testimonium eius verum est. Preterea
ip̄e posterius scripsit euangelium qua-
re merito posterius legitur. et quia ibi
manifestius sunt sacramenta. Vnđ ibi
dicitur. Os non cōminuetis ex eo. Itē
illud. Vnus militū latus eius aperu-
it.⁊ cōtinuo exiuit sanguis ⁊ aqua. Le-
gitur autem hac die passio super nudū
pulpitum. Primo ad memoranduȝ ꝙ
super nudum crucis patibulum nudꝰ
fuit positus ip̄e christus. Secundo ad
representandum ꝙ Johannes ſm̄ quē
passio legitur.relicto sindone nudus ꝓ
fugit a iudeis. Tercio ad rep̄sentanduȝ
ꝙ sicut xp̄o in cruce pendente ip̄ius se
creta non tam cordis q̄ȝ corporis nuda
om̄ibus astantibus apparuerunt. ita ⁊
velo templi ꝑ mediū scisso. oīa tēpli in
tima nuda remāserūt. Legit etiam nu
dis pedibꝰ vt cuȝ afflicto ꝓ nobis nos
affligi debē monstremꝰ. In q̄busdā ṽo
ecclesijs sindon seu tersoria vel vestes
altari nudato superponuntur vsq̄ȝ duȝ
passio legatur. Cuȝ vero peruenitur ad
locum illum. Diuiserunt sibi vestimen
ta mea tunc duo subdiaconi sindonem
vel tersoria tollūt representantes histo
riā.qꝛ q̄tuor milites xp̄m crucifigentes

vestem sibi sustulerūt. Vel subdiaconi q̄si furtiue pannos subtrahūt. ad notādū ꝙ iohannes q̄ cū dn̄o vsq̄ ad crucē ꝑseuerauit. postea more furis se occultauit ⁊ nudus effugit. In q̄busdam tn̄ locis vna veste sublata altera sup altare remanet. ad significandū ꝙ vestis domini incōsutilis nō fuit scissa vel ꝑtita. ꝫ forte super eam missa cōtigit integra vni militi ad significanduz ꝙ eccie vnitas nūq̄ ponit a scismaticis vel hereticis scindi. q꞉ nō est sapia cōtra dominū. Nō ꝟo dī in passione. exiuit in eū qui dī caluarie locus. Nota ꝙ sicut legitur in historijs caluaries ē ꝓprie os capitꝭ humani nudū. inde dictus ē locus ille mons caluarie siue caluariū vbi rei decollabātur ⁊ vbi multa capitū ossa erāt dispersa. Quia ꝟo xp̄s in cruce pēdens ꝓlixe orauit. decātans em̄ decem psalmos. s. Deus deus me⁹ respice. vsq̄ ad In te dn̄e speraui. cū ꝑuenisset ad illuz versum. In man⁹ tuas dn̄e. Illo dicto emisit spm̄. ideo ⁊ nos postq̄ recitata ē passio eius orōnes dicimus. ad notandū ꝙ qn̄ ab inimicis ꝑsequimur semꝑ ad orōnem ē recurrendū. Iste tn̄ est insolitus mos orādi. Nam in alijs dieb⁹ ante euangeliū orōnes dicūtur. ⁊ in earū principijs dī. Dn̄s vobiscū. q̄ est proprie mos ⁊ sacerdotis officiū qđ non fit in istis. quia sacerdos ⁊ dn̄s noster occiditur. Orauit aūt xp̄us ꝓ tribus. Primo pro se dicens. Pater clarifica filiuz tuū. Secūdo ꝓ discipulis suis dicens Pater quos dedisti mihi ꝓ eis rogo. Tercio ꝓ illis q̄ in eū credituri erāt dicens. Pater non tātū ꝓ illis rogo. sed ⁊ ꝓ illis qui credituri sunt i me. Et ex hoc videt̄ ꝙ nō debemus rogare ꝓ eis quos scimus nō esse saluandos vt pro illis qui in inferno remanserūt. nec pro iuda qui desperauit. sed oramus ꝓ nobis ⁊ omi gradu ecclesie. ⁊ pro neophitis. ⁊ ꝓ gentilibus. ⁊ ꝓ iudeis. ꝓ hereticis ⁊ scismaticis. vt xp̄s grām suā eis infundat ⁊ ad fidem cōuertat. Xp̄s em̄ orauit ꝓ inimicis et amicis. ideo eccia statim similiter orat ꝓ omībus. Sane eccia ꝓ his orans flectit genua in orōnibus. vt ꝑ habitū corꝑis. deuotionem ⁊ mentis humilitatē ostendat. insinuans etiā ꝙ in nomine ihu ome genu flectendum est. quoniā omes nationes sua genua curuant. nisi quādo ꝓ iudeis orat̄ quia. n. ipi illuserunt domino flexis genibus dicentes. ꝓphetisa nobis xp̄e q̄s est iste q̄ te percussit. ⁊ ideo in detestatōnem illusionis hui⁹ eccia pro eis orans genua nō flectit vt vitet oꝑa simulata. Preterea q꞉ eorū cecitas nulla poterit orōne depelli donec plenitudo gentiū subintrauerit. ideo nō ē ꝓ ipis vehemēter orandū. nec genua flectenda. Est tn̄ vtcunq̄ orandū. q꞉ futurū est vt q̄ est exaltatus in cruce omia trahat ad se. Sz ⁊ in orōnibus ꝓ iudeis ⁊ paganis non respōdetur amen. vt q̄dam dixerūt. ⁊ h̄ ideo. q꞉ cū illi sint extra collegium siue corpus ecclesie. fideliū populus nō ondit affectuz suū ad eos. iuxta illud apl'i ad Corinth. quid mihi de his qui foris sunt iudicare. ꝑ amē aūt affectus exprimitur. Preterea licet ꝓ illis oret̄ vt eorū duricia cōuertat̄. quia tn̄ hoc impleri nō poterit vsq̄ circa finem seculi apostolo testāte q̄ dicit. donec plenitudo gētiū introierit ⁊ omis isrl' saluus fiat. iō ad orōnes ꝓ illis non rn̄det̄ amen. Verūtamen recte intuenti nihil interest q̄ ad hoc inter illas ⁊ alias orōes. immo ita respondetur ad illas amen. sicut et ad alias orōnes pro alijs statibus. Nō sic ostendit̄. Pro quolibet statu bis ꝓfertur oremus sed quod sub primo oremus ante flectamus genua dicit̄. nō ē oratio sed exhortatio. vt oremus siue ꝓfatio seu monitio exprimēs q̄d siue ꝓ q̄ sit in sequenti oratione orandū. vn̄ sub tono prefatōnis non orationis dicitur.

ideoqꝫ ꝓ nullo statu pꝰ ꝑfationē rn̄de-
tur amē. sicut nunqꝫ fit post aliquā ꝑfa
tionē. licet etiā ibi ponat̄ per xp̄m dn̄m
nostrū. sicut patet in q̄tidiana misse pre
fatione. Quod aūt sub scd̄o oremus d̄r
oro est. et rn̄deri debet amē ꝓ iudeis et
paganis sicut ⁊ ꝓ alijs. Consequēter sa
cerdos post orōnes crucē velatā baiu
lat ad dextrū cornu altaris ibiqꝫ crucez
sup humeros tenēs in ꝑsona xp̄i iudeis
improperat bn̄facia dn̄i dicēs. Popule
meus quid feci tibi. In q̄bus tn̄ eccl̄ijs
duo p̄sbiteri baiulāt illā ad notandū ꝙ
in xp̄i ꝑsona due fuerūt nature diuini-
tas videlicet ⁊ humanitas. Qꝫ dicitur
ppl̄e meꝰ quid feci tibi aut in q̄ contri-
staui te. rn̄de mihi. q꜄ eduxi te de terra
egipti ⁊c̄. ad diuinitatē refert̄. ꝙ v̄o seq̄
tur. parasti saluatori tuo crucē ad hūa-
nitatē ꝑtinet. ⁊ sic de alijs sequētibꝰ ver
bis. Cantat aūt sacerdos q̄si hebraice i
ꝑsona saluatoris. Acoliti cantāt grece
agyos otheos. quasi in ꝑsona grecoꝝ
chorꝰ rn̄det sanctus sctūs in ꝑsona lati-
norū. Sicqꝫ tribus linguis laudāt deꝰ.
scȝ hebraica q̄ ꝓpter legē oīm linguarū
est mater. greca q̄ doctrix est. ⁊ latina q̄
imperatrix est ꝓpter romani dominiū
imperij ⁊ papatus. Quia eñ hebraica
nūc silet a laude dei. ponimꝰ ꝓ illa po-
pule meꝰ. qd̄ q꜄ cantat̄ in ꝑsona dn̄i lo-
quētis hebreis. id̄ intelligit̄ dictū hebra
ice. Et nota ꝙ cōtra tres illusiones xp̄i
tres p̄mittunt̄ ad orationes. vt infra di
cet̄. Tres vero antiphe. s. Populus meꝰ
Quia eduxi. ⁊ q̄d vltra ⁊c̄. parū aut ni-
hil sensibꝰ differētes. v̄bis ⁊ modulatō
ne ꝯsil̄es. triplicē tituli scripturā signi
ficāt. q̄ scriptꝰ fuit tribus linguis. s. he-
braice grece ⁊ latine. Jesus nazarenus
rex iudeoꝝ. Verū vtrū p̄ncipiū tituli
scriptū fuerit tribꝰ linguis ignorat̄. Sȝ
de hac clausula rex iudeorū cōstat ꝙ q꜄
negauerūt iudei dicētes. Noli scribere
rex iudeoꝝ. ſȝ q꜄ ip̄e dixit. rex suȝ iudeo

rum Jdeo illud in istis antiph̄ōis astrui
tur ab effectu. q꜄ tanqꝫ rex eorū eduxit
eos de egipto ⁊ deduxit eos ꝑ desertuȝ
et introduxit eos in terrā bonā. Itē ꝙ i
titulo scriptū fuit iesus. in singulis anti
phonis cōcludit̄ saluator. ꝙ ibi nazare-
nus. ad singulas respondet̄ agyos. san
ctus. Et q꜄ titulꝰ tribꝰ linguis scriptus
fuit. id̄ duabꝰ linguis rn̄det̄. s. greca ⁊ la
tina q̄ xp̄m adorāt. Hebraica v̄o cōtra
dicit ⁊ adhuc blasphemat p̄dictas. Et
nota ꝙ antiphona. ppl̄e meꝰ est. Mich
vj. c. principiū antiphone. q꜄ eduxi te. ē
numeri. xiiij. c. ⁊ mediuȝ. s. māna ⁊c̄. est.
Exo. xvj. c. ⁊ Josue. vj. c. vbi etiā ē finis
ipsiꝰ. s. introduxit ⁊c̄. Notandū ꝙ iudei
tres accusatiōes cōtra xp̄m posuerunt
scȝ ꝙ tributū negasset. ꝙ se regē fecisset.
⁊ ꝙ qd̄ se filiū dei dixisset. Cōtra quas
tres in eius ꝑsona excusatiōes dicunt̄
scȝ populus meꝰ ⁊c̄. vbi xp̄us eis expro
brat tria beneficia sua. s. liberationez de
egipto. regimē in deserto. ⁊ introductiō
nez in terrā optimā. Quasi diceret. Tu
accusas me denegatione tributi. potius
deberes gratias agere. q꜄ te liberaui a
tributo siue a seruitute egipti. Tu accu
sas me. q꜄ regē me dixi. potius deberes
gratias agere. q꜄ te rexi in deserto et re-
galiter pavi. Item accusas me. q꜄ filiuȝ
dei me dixi. potiꝰ deberes gratias age-
re. q꜄ terrā lacte ⁊ melle manātem cōtu-
li tibi. Deinde crux denudat̄ in signum
ꝙ ꝑuersi iudei saluatorē denudauerunt
Et fit denudatio inter tres vices. ad no
tandū ꝙ illi ter xp̄o in passione illuser̄t.
Primo quādo in atrio principis vela-
ta facie eius. colaphis eū cedebāt. Ad
quod designandū in principio reuelati
onis ipsius crucis non ostendit̄ facies
crucifixi. Secūdo ante pretoriū quādo
eo tradito ad crucifigendū milites ple-
ctentes coronā spineā illudebāt ei flexis
genibus adorando eū dicētes. Aue rex
iudeorum. Ad quod representanduȝ in

secūda reuelatiōe discooperit caput ꝛ fa-
cies crucifixi. Et scias ꝙ corona fuit de
iūcis marinis sicut eā vidim⁹ in thesau
ris regis frācoꝝ q̄ꝝ acies nō minus spi
nis dure sūt ꝛ acute. Tercio qn̄ ei in cru
ce pendēti trāseūtes dicebāt. Vah qui
destruis templū dei. Et qꝛ qn̄do h̄ illu-
sio fiebat xp̄s tot⁹ nudat⁹ in cruce pen
debat. ideo in tercia reuelatiōe tot⁹ nu-
dus oñdit crucifixus. Et etiā ad signifi
candū ꝙ oīa q̄ in lege ꝛ ꝓphis obscura
fuerāt. in passiōe apta ꝛ manifestata sunt
Reuelat ergo crux post oꝛoes ad notā-
dum ꝙ oꝛo a xp̄i passione quā in cruce
sustinuit hȝ effectū ꝛ exemplar. Ip̄e ei
in cruce pendens ꝓ amicis ꝛ inimicis
oꝛauit. Sane a dextera pte crux incipit
reuelari. qꝛ xp̄s crucifix⁹ vera fide ado-
ratus extitit. ab apl̄is ꝛ discipulis iude
is q̄ tūc in dextera erāt. Et quoniā h̄ fi-
des p illos deuote publicata ꝛ in medi
um gentiū pducta est. iō ad h̄ significā-
dum ante mediū altaris p sacerdotē de
ducit. Rursus qꝛ xp̄s nūc sup eccl̄iam
q̄escit. ꝛ vsq; in finē sc̄li q̄escet. iō ad hoc
significādū. subsequēter crux sup alta-
re ponit p q̄d hec eccl̄ia gentiū designa
tur. Deniq; qꝛ in fine seculi fides in cor
dibus gentiū refrigescet. et teste ysaie. a
reliquiis isrl̄ q̄ salue fient suscipiet ꝛ cōis
iudeis ꝛ gentilib⁹ habebit merito ad h̄
significādū in fine misse crux de altari
deponit ꝛ in cōi loco collocat. Crux q̄z
reuelata ꝛ etiā vexilla eccl̄ie in q̄busdā
locis dirigunt in altū ad xp̄i victoriam
designādā. Ad h̄ crucē baiulātes anti-
phonas canētes crucē illo deferunt. vt
grece ꝛ latine rn̄deat ꝛ deuote adoretur
qꝛ ꝛ dn̄s crucifixus trāsiuit a pfidia iu-
deoꝝ ad cōfessionē ꝛ deuotionē gentiū
Et significāt apl̄os ꝛ canētes. i. totis vi
ribus crucis obprobriū cōfitētes ꝛ p̄di
cātes. Itē crucē baiulādo nūc eunt nūc
vt fessi subsistūt. qꝛ ꝛ illi psecutionū pō-
dere fessi aliq̄tulū q̄euerūt. Subseq̄uē

ter ip̄a crux denudata salutat ꝛ adorat
qꝛ eū cui iudei pfidi illuserūt xp̄iani re-
uerenter salutādo ꝛ deuote osculādo ve
nerant. ꝛ duz adorat canit in quibusdā
eccl̄iis responsoriū. Ecce quō moritur.
ysa. lvii. c. ꝛ anti. Sicut moyses. ioh̄. iii.
ca. Et est sciendū ꝙ cōtra p̄missas tres
illusiones ter illā adoram⁹ dicētes agy-
os ꝛc̄. q̄si ter honorantes illusiōz ꝓpter
nos. ꝛ qꝛ illi illudēdo genua flectebant
ideo ꝛ nos illū adorādo genua flectim⁹
ad terrā. Etiā ante illam ꝓsternimur vt
q̄d illi supbe illudēdo fecerūt nos hūili
ter ꝛ vere faciam⁹ ꝛ mētis humilitatez
p habitū corpis oñdamus. Et qꝛ sicut
xp̄s humiliatus est patri ꝓ nobis vsq;
ad mortē. mortē aūt cruc. sic ꝛ nos ei⁹
mortis imitatores humiliari oportet.
De modo ꝓstrationis ait aug. Quisq̄s
sic humiliat vt genua figat adhuc habz
vt ampli⁹ humiliet. q̄sq̄s vero sic humi
liat vt hereat in terra venter eius vltra
q̄d humiliet nō habet nudis etiā pedi-
bus adorat vt oēs ꝓprias affectiones si
bi nudas ac notas esse mōstremus. ꝛ vt
cū afflicto ꝓ nobis nos affligi ostēda-
mus. Salutat aūt crux qꝛ p eā sal⁹ hoī
bus reformat. postea adorat. i. cū reue-
rentia osculat. Sol⁹ eīn de⁹ adorandus
est cetera vt crux causa illi⁹ ueneranda
sunt. Ceterū expositio illoꝝ verborum
agyos ꝛc̄. ibidē sequit. Nā agyos grece
dr̄ sc̄tūs latine ab a q̄d est sine ꝛ ge q̄d ē
terra. q̄si celestis sine terra. In canone
tn̄ ysidori habet ꝙ agyos grece dicitur
vas latine. Otheos vero grece dicitur
de⁹ latine. hysciros grece fortis latine.
athanatos grece imortalis latine ab a
q̄d est sine et thanatos q̄d est mortale.
heleyson. i. miserere. imas. i. nobis. De
ꝓfundo crucis misterio dictū est in ꝓ-
hemio q̄nte ptis. ꝛ hic aliq̄ pstringam⁹
Fuerūt aūt in dn̄ica cruce ligna quatu
or videlicet stipes siue lignū erectū. lig-
num trāsuersum. truncus suppositus ꝛ

titulus supra scriptus. Fuerūt et claui quattuor. quib⁹ z man⁹ z pedes cōfixi sunt. Fuit z lancea qua latus apertum est. z corona spinea capiti circūposita. que oīa possunt in spūali cruce assignari. Quattuor em̄ crucis ligna sunt quattuor mētis virtutes. s. fides. spes. pseuerantia. z patiētia. de quib⁹ ait apl's. Ut cōprehendatis cū oībus sanctis que sit longitudo z latitudo. sublimitas z profundū. Longitudo crucis est pseuerantia. de q̄ dn̄s inqt. Qui pseuerauerit vsq₃ in finē hic salu⁹ erit. Latitudo crucis est patiētia. de qua veritas ait. In patiētia vestra possidebit_ aīas vestras Profunditas eius est fides de qua apl's ait. Fides est substātia sperandarū rerū argumētū nō apparentiū. Sublimitas vero est spes. de q̄ ps. In verbo tuo superspaui. Habuit ergo crux xp̄i vnū lignū erectū in longitudinē. alterū transuersuz in latitudinē. q̄si in modū potentie seu martelli. q̄ duo significata sunt p illa duo ligna q̄ paupcula mulier in sarepta collegit Stipes vero erect⁹ habuit truncū suppositū z titulū supscriptū qz pseuerantia de fide pcedit ad spē q̄si stipes erectus de trūco supposito ad titulū supscriptū. Vñ beatus iob intelligens ait. Credo q̄ redēptor me⁹ viuit z in nouissimo die de terra surrectur⁹ suz zc. reposita est hec spes mea i sinu meo Nisi em̄ crux habeat fundamētuz fidei et titulū spei pfecto suppliciū est solūmodo z nō meritū. Qz aūt patiētia spectat ad crucē. apparet ex eo q̄ patienter in aduersis tribulatiōis sustinet cruciatum. Vñ Jacob⁹. Tribulatio patientiam opat. De pseuerātia q̄q₃ legit. Esto fidelis vsq₃ ad morē. z dabo tibi coronam vite. Etiā sm apl'm. Nō coronat nisi q̄ legitime certauerit. Perseuerantia igit q̄ coronat certamē habet vt merito spectet ad crucē. In his ergo duobus lignis duos pedes z duas manus quattuor clauis debet affigere xp̄ianus Quattuor claui sunt quattuor pncipales virtutes. iusticia. fortitudo. tpantia et prudentia. Pedes sunt mentis affectus. de q̄bus in canticis. Laui pedes meos quō inq̄nabo illos. Et dn̄s inqt apl'is. Qui lotus est nō indiget nisi vt pedes lauet s₃ est mūdus tot⁹. Et iterū Excutite puluerē de pedib⁹ vr̄is. Duo ergo pedes sunt duo mētis affect⁹. s. timor z amor Pes timoris clauo fortitudinis debet cōfigi ne timid⁹ pter aduersa succūbat. Vñ p̄s. Cōfige timore tuo c. m. a. iu. e. t. timui. Duz em̄ i petro metus clauo fortitudinis affixus nō extitit ad vocē ancille negauit Cum vero cōfixus extitit. añ reges z psides nomē dn̄i pdicauit. Pes amoris siue appetitus clauo iusticie debet cfigi ne cupid⁹ ad illicita desideria euaget. Si em̄ appetitus fuerit cōfixus tūc spūs cōcupiscit aduersus carnē. Si vero non fuerit cōfixus tūc caro aduersus spūm cōcupiscit. Sic itaq₃ xp̄ian⁹ pedes suos cruci debet affigere ne vel timidus succūbat vel cupidus euaget. Alij tñ dicunt q̄ xp̄s tribus dūtaxat fuit clauis affix⁹ signantib⁹ tres cruciatus quos in cruce sustinuit. videlicet passionē in corpe cpassionē in mēte. z cōpassionē in corde. Ambo em̄ pedes vno clauo affixi sūt ita q̄ dexter fuit sup sinistrū ad significandū q̄ spūales affectiōes p pedē dextrū significate supesse z dn̄ari debēt terrenis p sinistrū significatis. Lancea vo q̄ latus ei⁹ est vulneratū. charitas ē de q̄ spōsa in cāticis. Vulnerata suz caritate. Lateri q̄dē cor cōtiguū est cui⁹ bñficia diligim⁹. q̄d ideo vulneratuz est. vt affectus exeat. nō solū ad amicos verū etiā ad inimicos. Vñ dn̄s ait. Diligite inimi. ve. z bñfacite his qui oderūt vos z orate p pse. z calū. v. Corona vo spinea ē pnia circūponēda capiti. i. menti

De qua ps̄. Cõuersus suz in erū. m. dū cõ. spina. Hec corona de trib⁹ ꝓ̇pinis cõplectit̄. s. ꝯtritõe. ꝯfessione. ⁊ satisfactiõe. Prima pungit cor ꝑ dolorē ꝓpter vanā cogitatõz. Scd̄a pungit os ꝑ pudorē ꝓpter vanā locutionē. Tertia manuz ꝑ laborē ꝓpter iniquā oꝑationē. Man⁹ em̄ oꝑa sunt. Vn̄ ps̄. Bn̄dictus dn̄s deus me⁹ q̇ do. ma. me. ad p̄. ⁊c̄. Et Salomon i ꝓuer. Dedit ei linū ⁊ lanā. ⁊ operata est ꝯsilio manuū suaꝝ. Sunt igitur due manus duo opeꝝ genera. videlicet opus volūtatis ⁊ necessitatis. Manus oꝑis volūtarij ꝯfigi debet clauo prudētie. ne curua faciat oꝑa tenebraꝝ. dū em̄ in saulo clauo prudētie ꝯfixa non fuit. saulus eccl̄iaz dei ꝑsequebat̄. cuz v̄o in paulo cõfixa fuit ip̄e ꝓ eccl̄ia passus est. Manus v̄o oꝑis necessarij clauo tpantie ꝯfigi debet ne lapsa nimis ad superflua extēdat̄. Necessaria oꝑa sunt naturalia. vt dormire. comedere. ⁊ sil̄ia. Et nota v̄sus. Pes cedrus ē. trūcus cypressus. oliua supm̄ū. palmaq3 transuersum sunt i cruce xp̄i lignū. Osculata ⁊ adorata cruce duo p̄sbyteri deferūt ad altare corp⁹ dn̄i qd̄ pridie fuerat ꝯsecratū et recõditū. Sacerdos v̄o induta casula illud sup corꝑale disponit iuxta lat⁹ calicis. in q̊ sit vinū ⁊ aq̄ mixtū nõ sctificatū q̄si ipso facto dicat̄. h̄ eū illud corp⁹ de q̊ sanguis ⁊ aq̄ fluxerit. Vtrꝝ aūt ex ꝯtactu hostie vinū ꝯsecret̄. dictū est in titu. p̄cedēti. Quo facto mox icipit. Oremus p̄ceptis saluta. ⁊c̄. ꝑficiēs dn̄icam or̄onez. ⁊ illā Libera nos q̄sum⁹. i. q̊ rep̄sentat̄ antiqua apl̄oꝝ celebrādi missaz ꝯsuetudo. Prius em̄ lectõe p̄missa dicebant̄ solūmõ v̄ba illa. Hoc est corpus meū ⁊c̄. Hic est sanguis me⁹ ⁊c̄. Sz ip̄i postmodū dn̄icam or̄onem addiderūt. Et ideo illo mõ hac die celebrat̄. d̄ quo dictū est in p̄ncipio q̄rte ptis. Ex q̄bus colligit̄ ꝙ sola dn̄ica or̄o n̄ sufficit ad eucharistiā ꝯsecrandā. Siquidē sacerdos alio tpe dicēs ꝑ oia secula scl̄oꝝ. eleuat calicē cuz corpore dn̄i. ⁊ postea dicens. P̄ceptis ⁊c̄. calicē depositū iterū cooperit. in q̊ illud nobis significat̄ ꝙ de cruce depositū corp⁹ dn̄i sepelit̄. Duo autē p̄sbyteri q̇ hodie corp⁹ ad altare deferūt rep̄sentāt ioseph ⁊ nicodemū. q̇ corpus dn̄i tulerūt ad sepulcrū. Tres p̄missi canones articuli. s. p̄ceptis. pr̄ noster. ⁊ libera nos q̄s. sup depositū calicē ꝓferūtur. q2 trib⁹ diebus sepult⁹ dn̄s occultat̄. Et or̄o ipsa. libera nos. alta voce sicut ⁊ dn̄ica or̄o ꝓfert̄. ꝓut dictū est i q̄rta pte sub ti. de silētio post or̄onez dn̄icā. Nec ē p̄tereundum ꝙ hac die qn̄ ꝑticula hostie in calicē mittit̄. nõ dicunt̄ verba illa fiat cõmixtio. q2 ibi de sanguine mētio fit ꝗ in calice sanguis non est. nec hodie ꝯsecrat̄. Et fracta hostia nõ d̄r. pax dn̄i. eo ꝙ oscula circūstantiū non sequunt̄. Vn̄ q̊z illa. Dn̄e ihu xp̄e fili dei ⁊c̄. ⁊ illa. Corpus tuū dn̄e. omittunt̄. q2 ibi de sanguine mētio fit. Omittunt̄ etiā illi v̄sus. Quid retribuā ⁊c̄. Illa q̊z. Placeat tibi. omittit̄. q2 ibi ꝯtinet̄. Presta vt h̄ sacrificiū qd̄ ocul̄ tue ⁊c̄. Hac etiaz die sacrificiū nõ offert̄ sacramētalit̄ sed sumit̄ altera die oblatū. Agn⁹ di nõ d̄r. q2 non videt̄ esse inuocādus q̇ cernit̄ i agone deficere. Et cū silētio sacerdos cõicat. Vn̄ postcõmunio nõ cātat̄ q2 nobis sumentibus sanguis ille quē sumim⁹ de ore nr̄o ꝓ nobis ad dn̄m clamat. Nos em̄ sum⁹ terra illa q̄ aperuit os suū ⁊ bibit sāguinē abel. i. xp̄i quē effudit cayn. i. iudaicus ppl̄s. Vn̄ factus est vagus ⁊ ꝓfugus sup terrā. iuxta illud. Disꝑde illos in virtute tua. ⁊ fact⁹ est maledictus illa maledictõe. sanguis eius sup nos ⁊ ⁊ sup filios nr̄os. Et rursus postcõio q̄ iubilū ⁊ leticiā desiḡt n̄ d̄r. q2 eccl̄ia hac die plorat. Sz querit̄ q̄re xp̄s voluit pati sexta feria. R̄n̄deo vt. vt dies q̄ crucifix⁹ est coaptaret̄ sexte ferie p̄me creatõis ⁊ sexte etate hui⁹ mūdi. Siquidez

in sexta feria primus hō.s. adam creat⁹ est ad imaginē dei. ⁊ ex latere eius dormiētis sumpta costa femina fabricata. ⁊ in sexta etate fili⁹ dei vt hoiem ad imaginē dei creatū redimeret in carne apparuit. q̄ in sexta feria dormiēs in cruce sanguinē ⁊ aquā de latere suo vñ sanctā ecc̄liam cōsecraret emisit. iō ergo in sexta feria pati voluit. q2 cuz tali die adam peccauerit. illa etiā die hoiem redimere voluit. de hoc dictū est sub ti. de natali. Et nota ꝙ xp̄s cōpletis trigintaduobus annis ⁊ mensibus tribus. vel fm. Chrys. trigintatrib⁹ ⁊ dimidio. crucifixus est eadē die q̄ cōceptus est a v̄gine scz in sexta feria. q̄ fuit. viij. kal. aprilis. de quo dicet in septima pte sb festo annunciationis. Queritur etiā cū de morte sanctoꝝ cū gaudio festa in eccl'ia celebrent. q2 p̄ciosa est in ꝯspectu dñi mors sanctoꝝ eius. q̄re eccl'ia hodie de morte dñi cū gaudio sicut nō solēnizat. videt em̄ ꝙ multo magis deberet letari. ⁊ festum de illa celebrare. cū mors ipsi⁹ sit p̄ciosissima. ⁊ mors mortis. ⁊ est nr̄a redemptio. ⁊ q2 ap̄ls gloriandū ait. in cruce dñi nr̄i ihu xp̄i. Respondeo. ip̄e pro peccatis nostris mortu⁹ est. sicut dicit dñs p Isa. Propter scelus populi mei percussi eū. ⁊ ideo debet homo erubescere nō gaudere. cū ⁊ sol insensibil' erubescēs radios suos retrouertetit. q2 obscuratus est. ⁊ petre scisse sunt. Merito ergo omnis hō in hac die tristiciā pretendit. ne esse durior lapidib⁹ videat. Preterea ip̄e dñs tristis fuit. Vñ. Tristis ē aīa mea vsq3 ad mortē. Et etiā beata virgo. vñ Et tuā ipsius aiam ptrāsibit gladius. Et etiaz apostoli. Merito igit in hac die ecclesia in artissimo est ieiunio. et silentio ⁊ tristicia cōpassionis. De h dictū est sub festo circuncisionis. Rursus hanc diem celebramus cū merore. tristicia. ⁊ abstinētia. passiones vero sanctorū cū gaudio. q2 sc̄ti post martyriuz statim celos ascenderūt. xp̄s vero ad infernū descēdit. Sed quoniā tartara cōfregit. ⁊ inde sc̄toꝝ aias eduxit. ⁊ tercia die resurrexit. iō tūc scz in die resurrectionis maxime letamur. Hinc est ꝙ passiones patrū veteris testamēti q2 ad inferos descenderūt nō celebram⁹ preter q̄ innocentiuz. ex eo ꝙ in ip̄is singulis xp̄s occisus est. ⁊ machabeoꝝ put in se prima pte sub eoꝝ festo dicet De h etiā dictū est in p̄ma pte sub ti. de picturis. Et est notandū ꝙ xp̄s passiōe sua redemit non tantū illos q̄ tūc erāt in lymbo inferni. q̄ locus dicebat sin⁹ abrae vbi lazarus erat. h etiā oēs futuros q̄ sācta morte vitā erāt finituri. Vñ Osee. vlt. Ero mors tua o mors. morsus tuus ero inferne. Sz nec oēs q̄ in iferno erāt inde extraxit. Itē querit q̄re eccl'ia nō ꝯsecrat hac die corpus dñi. cū dñs dixit. h facite in meā cōmemoratiōez. Et i gabilonē ꝯcil'. dr. ꝙ nulla dies excipit. q̄ nō p viuentib⁹ depcet. Preterea cū xp̄s imolatus hac die ⁊ sabbato q̄euerit in sepulcro. ⁊ discipuli totā noctē sequētez vsq3 in diluculo in tristicia trāsegerint. rōnabile videret vt hac die corp⁹ dñi cōficeret. ⁊ inde vsq3 in p̄mā sabbati iugi silētio cōsopiti a sacri altaris mysterio vacaret. Rñdeo. ad h multiplex rō reddi pōt. Prima est. Dñs nr̄ pridie q̄ pateretur accipiēs panē ⁊ calicē bñdixit deditq3 discipulis suis dicēs. Hoc est corpus meū. Hic ē calix me⁹. Et tūc imolatus ē in manib⁹ suis. De q̄ imolatiōe subiūxit. Hoc facite in meaz cōmemoratiōez. Illa igit die. s. feria q̄nta nō est obmittēda cū sit firmiter iniucta. Sexta vo feria est dies scd'a. q̄ velut in monumēto q̄escit. Sabbatū tercia q̄ velut a morte resurgit. resurrexit em̄ an̄ diem triduū ergo dñice mortis qd̄ pfici neq̄t eo respectu ꝙ ip̄e est a iudeis trucidat⁹ eo trāsponit. ꝙ suis ip̄e manib⁹ imolat cuius q̄z rei illud magnū est indiciū. ꝙ

Merito omīs homo
in die parasceue
tristiciam pretendit
ne esse durior lapidib[us]
videatur

 Sabbatū Magnū

in nocte cene luminaribus extinctis vigilias celebramꝰ Sicqꝫ fit vt in q̄nta feria q̄si sexta in duplū māna colligat̃. q̄niam in hac die q̄si in sabbato nō inuenit̃. Scḋa rō est. qꝛ eccl'ia corpꝰ illḋ qḋ flagellis ꝛ spinis ꝛ contumelijs ista die reuera affectū est. nō debet cū missa ꝓsolēnijs cōsecrare. q̄niā veniēte ṽitate debet cessare figura. Tercia rō est qꝛ ablata est hostia de manibꝰ xp̄i ꝛ nr̄is. Nō ergo sacrificēt amici dū trucidāt inimici. Sꝫ qꝛ semꝑ indigemꝰ cōione. ꝛ sꝑ est tp̄s cōmunicādi. sacerdos ip̄m corpus recipit in hostia a die antecedēti reseruata. Quarta rō est. quoniā hac die veluꝫ templi scissum est. ꝛ cornua altaris trāsuersata sunt. et ita non habemus vbi corpꝰ xp̄i conficiat̃. Quinta est qꝛ scꝫ recessit ꝛ sublatꝰ est verꝰ sacerdos. i. xp̄us sponsus eccl'ie. descēdit em̄ ad inferos. Sextā rōem ponit Innocētius papa dicēs. ꝙ ideo in die parasceue ꝛ in sabbato scō sacramētū nō celebrat̃. qꝛ ꝯstat apl'os istis duobꝰ diebꝰ in merore ꝛ tristicia fuisse. ꝛ se ꝓpt̃ metū iudeoꝝ occultasse. Missa em̄ que in ip̄o sabbato celebrat̃. nō ad ip̄m sabbatū sed ad diē ꝑtinet subsequētem. vt infra dicet̃. Septia rō est. qꝛ Moyses ait. Vos tacebitis. ꝛ alius. s. xp̄s pugnabit ꝓ vobis. Torcular em̄ calcauit solus. Cum igit̃ hac die nō sit corpus dn̄i ꝯficiendū. ad hāc diē reseruandū est. Hec sexta feria ꝛ ab ista oēs alie sexte ferie priuilegiate sunt ꝓpter xp̄i passionē sicut ꝛ a sequēti dominica oēs alie dn̄ice ꝓpter eius resurrectionē. Sunt aūt hmōi sexte ferie sex ṗuilegia. s. xp̄i immolatio. inferni spoliatio. mortis ꝯculcatio. humani generꝭ redemptio. paradisi apertio. ꝛ scripturarum manifestatio. In parasceue vno solo cibo vescimur. qꝛ xp̄us ea die vnū solum vicꝫ latronē sibi incorꝑauit dicēs Hodie mecū eris in ꝑadiso. Vn̄ ip̄e dixit. Singulariꝭ suꝫ ego donec trāseam

De sabbato sancto pasce

Sequitur videre ḋ sabbato sctō pasce. Sane sic̃ deꝰ operibus creatiōis mūdi in sex diebus cōpleris in septima reꝗeuit ab omni oꝑe qḋ patrarat. sic ꝛ in sexta etate recreationis oꝑibus cōsūmatis. Iuxta qḋ dn̄s in cruce pendēs dixit. Consūmatū est. in septima etate reꝗeuit. Cū em̄ oia eius passibilitatem corꝑis exuit qḋammodo requieuit. ꝓpterea in sepulcro dormiuit. Ideoqꝫ dies ista sabbatū appellat̃. qḋ requies interp̄tat̃. vt dictū est in ꝓhemio secunde ꝑtis. Qḋ anthonomasice sabbatū sanctū dr̄. eo ꝙ vt p̄missum est significat requiē xp̄i ab oꝑe recreatiōis in fine sexte etatis vel ꝓpter requiē xp̄i. in cuiꝰ morte sctificati sumꝰ Dicit̃ etiā sanctū ꝓpter baptismū. qḋ fit in die ista in q̄ noua eccl'ia ꝓles sctificatur. Hec aūt dies sic̃ ꝛ p̄cedēs nullū hꝫ officiū diuinū. in q̄ cōstat apl'os fugisse ꝛ in merore fuisse Nā officiū qḋ cantat̃ est noctis diei dn̄ice. s. de resurrectione nō de sabbato. sic̃ ꝛ cōtigit in sabbatis quattuor tꝑm. Qḋ apparet ex eo qꝛ dr̄ in cerei bn̄dictōe. Hec est nox ꝛc̃. Et in coll'a misse dr̄. Deꝰ q̄ hāc sacratissimaꝫ noctē ꝛc̃. Vn̄ antiq̄tꝰ totū officiū de nocte dicebat̃. ꝛ adhuc in plerisqꝫ locis fit Primo ad notandū ꝙ cathecumini q̊ꝝ est ip̄m officiū ꝯsepulti cū xp̄o ꝑ baptismuꝫ resurgūt cū ip̄o. Scḋo ꝓpter visitationē mulieꝝ ad sepulcꝝ dn̄i mane venientiū. Tercio qꝛ dn̄s de nocte resurrexit. ꝟm Hieronymū. Grego. ꝛ Amb. ꝛ iō qꝛ nox ista tāto lumine illustrata est ex dn̄i resurrectiōe. merito tūc vigilare et deo laudes canere debemꝰ. Traditō q̊ꝫ iudeoꝝ est xp̄m media nocte vētuꝝ In cuius figura angelꝰ trāsiuit media nocte ꝑcutiēdo ṗmogenita egyptioꝝ. ꝛ dn̄s trāsiuit ꝓtegēdo ppl'ꝫ suū. Et Hieronimus. Reor inquit traditionē apo-

stolicā p mansisse vt in die vigiliarū pa
sce ante noctis mediū dimittere nō lice
at pplos expectātes xpi aduentū. vt re-
surgēti saluatori occurrāt. ⁊ postq̄ tps
illud trāsierit securitate psumpta festū
cūctos agere diē. Sȝ q2 qđ p deuotiōe
fuerat institutū in minꝰ honestas actio
nes qbus nox facultatē pbet cōuersuz
est. institutū fuit. vt officiū ipius noctis
de die celebraret. De hoc tactū est in p
hemio q̄rte ptis. ⁊ in q̄nta pte sub ti. de
nocturnis. Aug. tn̄ dicit dn̄m in dilucu
lo surrexisse. ⁊ ipm p q̄draginta horas
mortuū siue in sepulcro extitisse. cui ec
clesia cōsentire videt. q̄ p resurrectōne
matutinū eadē celebrat hora. Silet er-
go eccl'ia vsq̄ in horā decimā. ⁊ tūc cō-
gregat ad officiū celebrādū qn̄ resurre
ctio appropinqt. vicȝ circa vesperā no-
ctis q̄ lucescit in pma sabbati. ⁊ q̄si per
totā noctē vsq̄ ad diei claritatē cōtinu-
at. vt illud impleat. Nox illuminatio
mea in delicijs meis. ⁊ nox sicut dies
illuminabit Tribꝰ aūt de causis dr hec
dies illumiata. Primo q2 refulget in d
litijs nr̄is ppter redemptionē seu resur
rectionē aiarū. q̄ licet sit in die pasceue
morte dn̄i recuparata. eiꝰ tn̄ gaudiū et
leticia est ad hāc noctem trāslata. ppter
rōez positā sub q̄nta feria cene dn̄i. vbi
agit de olei cōsecratione. Scđo ppter
resurrectionē corporū. q̄ dn̄o resurgēte
pma sabbati sperat futura. idcq̄ vigila-
mus ⁊ resurgēti vigilando cōcinimus.
Tercio ppter baptismi sacramentū qđ
hodie celebrat. q̄niā ab illis causis sum
psit exordiū. ⁊ illarū nobis tribuit fru-
ctuȝ Celebrat em̄ hac die cathecumino
officiū. vt ipi xpo cōsepulti p baptismū
in morte cū eo resurgāt. Hec g̃ nox pa
sca dr. qđ trāsitꝰ iterptat. q̄ trāsiuit dn̄s d
mūdo ad prēm. de morte ad vitā. trāsi-
mus ⁊ nos. pasca em̄ nostrū imolatꝰ ē
xps. de hoste ad prēm. de tenebris ad
lucē. de reatu ad grām. de pena ad glo-
riam. de pugna ad victoriā. Hec nox si
ue pasca in q̄ resurrexit dn̄s fuit. xvij. lu
na mēsis pmi. i. aplis. qui est pmꝰ apđ
hebreos. q̄ cōputāt mēses sm lune cur
sum. Ideo quidem in mense primo re-
surrexit. q2 ipse est pricipiū. Item ideo
in luna decimaseptima. vt p obseruati-
onem decalogi pduceret nos ad eternā
requiem sabbatismi. Surrexit igit cuȝ
luna alta petit ad designandū q̄ eccl'ia
petere debet alta virtutū. ⁊ scandere ad
templa celorū. Iteȝ in tercia hebdoma
da lune surrexit. p quod terciū tempus
scȝ gratie aduenisse significauit Et inde
est q̄ cum semp in lunatione aprilis. et
in plenilunio hanc solēnnitatē ex iussu
dn̄i celebremꝰ. quādoq̄ in nostro apri-
li ⁊ quādoq̄ in marcio eam solenniza-
mus. Sed cū post duodecim lunatio-
nes cōstituimꝰ. innuit q̄ p decē legis ⁊
duo charitatis precepta ad resurrectio-
nis gl'iam puenīemꝰ. Si vero euȝ post
xiij. lunationes obseruamꝰ. innuit q̄ p
decalogū ⁊ trinitatē puenīemꝰ ad glo-
riam eternitatis. Ad hoc ideo hec nox
in plenilunio celebrat quoniā luna iu-
bar luminis a sole mutuat. luna est ec-
clesia. sol xps qui dum occidit occidi
tur. sed eius occasu ecclesia gratie ple-
nitudine illustrat. Iteȝ hec nox in qua
xps resurrexit. equinoctio trāsacto qn̄
scȝ dies incipiunt crescere et esse maio-
res noctibus celebrat. Primo q2 post
ignorātiam plongat de deo scientia. ⁊
vbi abūdauit iniquitas supabūdauit ⁊
gratia. Secūdo q2 virtutes in nob cre-
scere ⁊ vicia supare debēt. Tercio q2 per
eius resurrectionē tenebre mortis cepe-
re minui. ⁊ dies vite cepit augeri Quar
to q2 p ipm q̄ est lumē de lumie puenī-
tur ad diē lucis eterne. Itē h nox ce-
lebratur in vere quādo post hyemis as
peritatem flores. vernant ⁊ volucres iu
bilant. quia pulso per fide gelu mun-
dus floruit pulcritudine virtutum et

in oēm terraʒ exiuit sonus eorum. Hec
nox vtriusqȝ diei cōis.s.sabbati p̄ceden
tis ⁊ dn̄ice sequētis. Nā vsqȝ nūc dies p̄
cedebēt noctē. nunc ecōuerso fit. Condi
tor em̄ tpis fecit vt a pn̄cipio dies natu
raliter p̄cederet noctē. Sm̄ qđ dicit scri
ptura. Fiat lux ⁊ facta est lux. ⁊ ea pce
dente p supius emisperiū ab oriēte i oc
cidentē factum est vespe. ⁊ redeunte ea
p inferius emisperiū ab occidente i ori
entē factū est mane. Precessit ḡ dies no
ctē in signū q̄ hō sine Adam transitur⁹
erat de luce virtutū in tenebras viciorꝫ.
siue q̄ hō a die padisi descēderet ad no
ctē inferni. Sed in resurrectiōis nocte
artificialiter fecit dn̄s. vt nox reciprocan
do p̄cederet diē in signū repatōis secū
di ade. q̄ nos p suam resurrectōȝ de pec
catorꝫ tenebris repauit ad luceȝ. Unde
apl's. Nox p̄cessit. dies aūt appropinq̄
bit. Seriatim igit̄ huius diei officiuȝ
ꝓsequētes dicem⁹. Primo p quē. quō ⁊
quare agni de cera hac die fiāt. Scđo đ
bn̄dictōe cerei. Tertio de lectōib⁹ ⁊ tra
ctibus. Quarto de bn̄dictōe baptismi:
siue fontiū. vbi etiā agit̄ de cereis cathe
cuminorꝫ. Quinto de baptismo. vbi eti
am agit̄ de vestib⁹ q̄s neophici octaua
die deponūt. ⁊ de p̄mis. Sexto de ꝯfir
matōe. Septimo de missa.

In p̄mis itaqȝ hac die acoliti ec
clesie romane faciūt agnos đ ce
ra noua bn̄dicta. vl' de cera cerei
pascalis anni p̄cedētis admixto crisma
te. q̄ in sabbato in albis in eccl'ia p dn̄m
papā pplo distribuunt̄. Agni isti signi
ficāt agnū illū immaculatum qui tollit
pctā mundi. Cera significat ei⁹ humani
tatē. sicut btūs Grego. dicit. Mel i cera
diuinitas in hūanitate. Apis q̄dē q̄ opa
tur cerā cum melle nulla resoluit̄ libidi
ne. ⁊ btā virgo eum q̄ est de⁹ ⁊ hō ꝯcepit
sine virili semine. In cera admiscet̄ ole
um seu crisma. q̄ dn̄s nr̄ plen⁹ est mise
ricordia. q̄ p oleum designat̄. In octa
ua distribuunt̄. q̄ in actaua resurrectio
nis dn̄s suis p̄mia distribuit. Rursus
agnus in agno cereo p̄figurat⁹ ⁊ in pa
sca imolatus ad memoriā reducit̄. cui
btūs Grego. oleū infundi instituit. q̄m
pascalis agni mysteria reserauit. Hi
etiā cerei agni figurāt agnos nouellos.
de q̄bus eccl'ia cātat in sabbato in albis
Et iō q̄nqȝ in illo sabbato fiunt. qđ etiā
vsus apl'icus docet. q̄m in dn̄ica tunc se
quēti dn̄o papa volēte mensam intrare
⁊ p̄us agnos cereos capellanis ⁊ fami
liarib⁹ suis distribuere. vn⁹ acolitus so
lēniter portās ⁊ p̄ntans sibi agnos ip̄os
dicit sibi alta voce. Dn̄e dn̄e dn̄e. isti sūt
agni nouelli qui annunciauerunt all'a.
mō venert̄ ad fōtes ⁊c̄. Hi agni a vulgu
re ⁊ tempestate fideles ⁊ credētes defen
dūt ꝓpter virtutē ꝯsecrationis ⁊ bn̄dicti
onis. Sane sm̄ quarundā eccl'iarꝫ cō
suetudinē. cereus benedictus distribui
tur in octaua pasce pplo ad suffumigā
das domus. ad significandū q̄ in vltia
resurrectōe xp̄s fidelib⁹ in p̄mio tribuet̄
ad qđ exp̄ssius significandū romana ec
clesia agnos facit supradictos.

Secūdo loco pascalis cere⁹ bn̄di
cit̄. Circa qđ sciendū est q̄ in pn̄
cipio officij tot⁹ in eccl'ia dȝ ignis
extingui. ⁊ nou⁹ de lapide pcusso cū ca
libe vel ex cristallo soli obiecta debet eli
ci. ⁊ đ sarmēto foueri. Ignis vet⁹ veterē
significat legē. cui⁹ figure in morte xp̄i
cōplete fuere. ⁊ iō velut extincte cessare
debuerūt. ſȝ de lapide. i. de xp̄o q̄ est la
pis angularis. q̄ verbere crucis pcussus
spm̄ sctm̄ nobis effudit. vel de cristallo i
ter solē ⁊ lunam mediāte. i. de xp̄o q̄ fu
it mediator inter deum ⁊ hoiem q̄ sicut
ipse testat̄ ignem in terrā mittere venit.
nouus ignis elicit̄ dum p eius passionē
vel resurrectionē spūsctūs nobis infun
dit̄. cui p̄bet alimēta sarmentum. i. xp̄s
qui est vitis vera. Cristallus q̄ȝ plucida
est xp̄i humanitas, resurrectōe splendi-

dissima. Ad hoc nouꝰ ignis ideo bene-
dicit. vt sicut ille q̇ est lumē indeficiens
illuminans oēm hoiez venientē in hūc
mundū. igne illuminauit Moysen. ita
illūinet sensus et corda nr̄a vt ex his te-
nebris ad lucē ⁊ vitā eternā mereamur
ꝑuenire. Nec est vana religio solēni ꝓ-
cessione ad huius ignis bn̄dictionē exi
re. in q̇ meminisse debemus exeundum
nobis esse ad illū quem iudei extra ca-
stra eiecerūt. Exeamꝰ inq̇t apl'os ad eū
extra castra improperiū eius portātes.
Et bn̄dicimꝰ illū cū cruce ⁊ aqua vt nos
in passione eiꝰ ꝑ quē spm̄sctm̄ accepimꝰ
lotos esse significemꝰ. Rursus extinctis
eccl'ie luminaribꝰ. ⁊ igne de petra cū ca
libe excusso. ignis aq̄ aspergit bn̄dicta.
qꝛ extinctis apl'is q̇ lux mundi a xp̄o di
cti sunt. de xp̄o petra excussus est ignis
charitatis cū calibe lancee vulnerātis.
dū sanguis ⁊ aq̄ de eiꝰ corꝑe sacro ema-
narunt. a quibus efficaciā habēt sacra-
mēta. quibꝰ mediantibus in amorē dn̄i
inflāmamur aqua gr̄e ꝑfusi. Et attēde
ꝙ sicut his singulis diebꝰ. scꝫ cena dn̄i
parasceue ⁊ sabbato sancto ignis extin
guit. sic volunt quidā vt etiaz in eis no
uus ignis in memoriā passionis vt pre
diximus accendat Subsequenter bn̄
dicit cereus ex institutōe zozimi ⁊ the-
odori ṗmi pape. Sꝫ. b. Amb. bn̄dictōz
dictauit. ꝙꝙ. Augustinꝰ ⁊ Petrus dya
conus monachus cassin̄. alias benedi-
ctiones dictauerint. que in vsu nō sunt.
Bn̄dicit aūt ideo. qm̄ ex simplici sui na
tura absqꝫ bn̄dictiōe non pōt trāsire ad
significationē mysterij colūne ignis de
qua iam dicet. Benedicit etiaz xp̄s glo
riam resurrnctionis eius: quē et pat be
nedixit. ⁊ qꝛ per ip̄m ipse xp̄s visibiliter
ad memoriā reducit. Benedicit quidez
etiā p̄sente episcopo vel sacerdote a dya
cono qui est minoris ordinis. qꝛ xp̄s re-
surgēs a mortuis. ṗmū marie magda-
lene se manifestās voluit ꝑ debiliorem
sexū gloriam sue resurrectionis aposto
lis nunciari. vt sicut nr̄e mortis initiū
ꝑ mulierē in mundū intrauerat. ita ⁊ re
parationis initiū ꝑ mulierē nunciaretur
Ad hoc dyaconus bn̄dicēs cereū signi-
ficat euāgelij p̄dicatorē. qui xp̄m ꝓ no
bis passionis violētia corꝑaliter extin-
ctū. debet laudū bn̄dictionibus p̄dican
do. resurrectionis luminosa gr̄a redde-
re illustratū. Qui dalmatica īduit. qm̄
debet esse celesti cōuersatione adornatꝰ
quā dalmatica ipsa designat. Porro ce
reus suꝑ columnā illuminatꝰ significat
ṗmo columnā ignis que p̄cedebat i no
cte ppl'm israel. extinctus v̄o significat
columnā nubis que p̄cedebat in die. ṗ
ma quidē de nocte illuminās. ⁊ scd̄a de
die refrigerās. in qua sp̄ūsctūs signifi-
cabat. tenuit quidē in nobis colūna nu
bis figurā humanitatis ⁊ colūna ignis
figurā diuinitatis. Recte aūt cereus co
lumnā significat. Nā illa p̄cessit popu-
lū ad mare rubrū in quo baptisati sunt.
iste vero precedit neophicos ad baptis-
mū. Itē illa p̄cessit ppl'm vsqꝫ ad terraz
ꝓmissionis. iste vero p̄cedit septē diebꝰ
neophicos ad fontes. ⁊ dn̄s nos p̄cedit
vt paret nobis viā vsqꝫ ad patriā. q̄ post
finē huius vite que septenario reuoluit
nobis ꝓmittit. Et nota ꝙ nec in prima
nec in scd̄a māsione colūna p̄cessit po-
pulū ſꝫ in tertia. Prima māsio fuit i ra-
mathe. scd̄a in segor. tertia in ethan. Ra
mathe interp̄tat cōmotio tinee. Segor
tabernaculū. Ethan firmū vel ꝑfectum
vel signa eiꝰ. He tres māsiones his tri
bus diebus dn̄i coaptant. scꝫ diebꝰ pas-
sionis. sepulture. ⁊ resurrectiōis. Nam
in die passionis fuit dn̄s quasi in rama-
the. i. in cōmotione tinee. videlicet in cō
motione iudeoꝝ. q̄si ad modū tinee vestē
inconsutilē dn̄i. i. ecclesie vnitatē. imo et
ip̄m demoliri nisi sunt. Sed de hac mā
sione quasi exiuit cū obijt ⁊ venit in se-
gor. i. in tabernacula cum in sepulchro

latuit. ⁊ tanq̃ fortis miles fortē diabo-
lum ligando vasa eius diripuit. Taber-
nacula eñ militantiū sunt. Sed de hac
mansione exiuit cū surrexit ⁊ intrauit i
ethan. qđ interp̄taẗ firmū seu pfectū seu
signa eius. q2 ip̄e resurgēs a mortuis. iā
nō moriẗ. mors illi vltra nō dñabiẗ. tūc
signaculū suis fuit cū ipse eis gloriosus
appuit. ⁊ eos tanq̃ colūna ignis illumi
nauit. Scđo cereus sup columnā signi
ficat xp̄m q̄ nos in hui⁹ mūdi nocte illu
minat. ⁊ in die a vicioꝝ incētiuo refrige
rat. vt p̄missum est. Recte q̄dē cere⁹ xp̄z
significat ꝓpter tria q̄ in eo sunt. lichnū
nāq3 aiam. cera corp⁹. ⁊ lumē diuinita-
tē significat. Tertio cere⁹ renouat⁹ ⁊ illu
minat⁹ post bñdictōz signifi cat nouam
xp̄i doctrinā q̄ est in nouo testamēto. s.
Mandatū nouū do vobis. Vel nouaz
grām qua nox dñica singulariẗ illustra
ta est. videlicet xp̄i resurrectio. q̄ resur-
gēs a mortuis appuit i carne gloriosus
⁊ splēdore diuinitatis illūinat⁹. Huius
eñ cerei cerā apes mr̄ sine ꝯcubitu edu
xit. Et xp̄i carnē v̄go maria cōcepit ⁊ pe
perit. ⁊ deū in carne q̄si mel in cera ꝓfe
rēs inuiolata p̄māsit. Incipit aūt cerei
bñdictio. Exultet iaz angelica turba ce
loꝝ ⁊c̄. De hoc eñ est exultatio ꝙ extra
xit suos đ inferno. ⁊ de ei⁹ victoria. Ascē
dit eñ sup occasum. dñs nomē illi. Et p̄
mo salutat pp̄lm dicēs. Dñs vobiscuz
vt illū reddat beniuolū ⁊ attentū. Ce
terū lumē cerei seu eius signatō duplex
est. significat eñ spiritumsanctum. quo
xp̄s plenus fuit ⁊ gloriam resurrectōis
eius. Scđm primū mysteriū in quibus
dā ecclesiis cereus a p̄ncipio benedicti-
onis accendiẗ. q2 xp̄s ab initio sue cōce-
ptionis spūsancto fuit repletus. Et v̄ba
bñdictionis in hoc ꝯsonare videnẗ. Nā
statim circa p̄ncipiū diciẗ. Gaudeat se
tellus tantis irradiatā fulgorib⁹. Et po
stea subdiẗ. Leteẗ mater eccīa tāti lumi-
nis adornata fulgorib⁹. Et postea dya-
conus rogat circūstantes cum eo mise-
ricordiā dñi inuocare ad tam mirā hui⁹
luminis claritatē. qđ licet de signato in
telligaẗ. scȝ de xp̄o. ꝯueniēs tñ videẗ vt ⁊
ip̄m signās ei aliquo mō ꝓut fieri pōt
correspondeat ⁊ ei⁹ similitudinē gerat.
Quātū ad alterum vero mysterium. vi
delicet ꝙ lumē gloriam resurrectionis
significat. in quibusdā ecclesiis illumi-
natio cerei vsq3 post appositionē incen-
si differẗ. Infigit eñ ipsi cereo dyacon⁹
quinq3 grana thuris in modū crucis, cū
dicit. Suscipe scē pater hui⁹ incēsi sa-
crificiū vesp̄tinū. Siquidē passio salua-
toris reuera fuit sacrificiū vesp̄tinum le
gis. iuxta illud. Eleuatio manuū meaꝝ
sacrificiū vespertinū. q2 fuit i vesp̄a mū-
di. i. in sexta etate factū ⁊ in vesp̄a diei.
Que grana thuris designāt aromata q̄
mulieres emerut vt vngerent crucifixuz
Emerunt eñ ad lr̄am aromata vespera
sabbati. q2 sabbato siluerūt ꝓpter festuz
sabbati. Et ostēdit eccl̄ia se illā deuotio
nē habere in aromatibus virtutuz. Vel
quinq3 grana significāt q̄nq3 plagas in
cruce receptas. Post hoc aliquātulū in
ferius fit cerei illuminatio. q2 post passi
onē secuta est resurrectionis gloria. Et
l ucet cathecuminis ante baptismum ⁊
post vsq3 ad octauas. ad notādū ꝙ xp̄s
lucet ecclesie vsq3 in diem iudicij. de q̄ ⁊
quare candela ex qua cereus illuminaẗ
affigiẗ in capite serpentis. in summitate
baculi formati. diceẗ sub ti. de septē die-
bus post pasca. In cereo etiā afficiẗ ta-
bula seu carta scripta q̄ significat tabu-
lam in qua pilatus scripsit. Jh̄s nazare
nus rex iudeoꝝ. quā vidimus parisius
in capella illustris regꝭ francoꝝ vna cū
spinea corona. ⁊ ferro ⁊ hasta lancee. et
cū purpura qua xp̄m induerūt. ⁊ cū sin
done qua corpus xp̄i fuit inuolutum. ⁊
spongia ⁊ ligno crucis ⁊ vno ex clauis ⁊
aliis reliquiis multis. Et cum cere⁹ chri
stum significet. merito in dicta tabula i

scribitur annus dn̄i tunc currens cum eius incarnatione. quia in cereo notat ꝙ christus est annus antiquꝰ ⁊ magnꝰ plenus dierum. de quo in octaua parte sub ti. de anno solari dicet. Ideo autem xp̄s annus dicit. qꝛ sicut in anno dierū habetur multitudo fructuū. ita in xp̄o fuit ⁊ est multitudo oīm bonoꝝ fructuum. Habet em̄ xp̄s suos menses. vt sūt duodecim apostoli. ⁊ suos dies vt sunt oēs fideles. ⁊ suas horas vt sūt neophici. Scribit etiā in ipa tabula annus ab origine mūdi currēs ad notandū ꝙ ipe est alpha ⁊ o. Scribunt etiā ibi inditio vel hera ver epacta. de quibꝰ sub dicto titulo de anno solari dicet. ad notandū ꝙ hoīm actōes ⁊ temporꝝ successiones ꝑ dei dispositionē ordinant. In quibusdā ecclesijs additur alter cereus minor. Primus maior ꝯsecrat in ꝑsonam xp̄i: dicentis. Ego sum lux mundi. Alter in ꝑsonam apostoloꝝ. quibus ipe dn̄s inquit. Vos estis lux mundi. Vterqꝫ cereus p̄cedit cathecumios ad baptismū ⁊ apl̄i nos ad terram ꝓmissionis. Item xp̄s ꝑ se illuminat ecclesiam. illuminat etiā illam ꝑ apl̄os. quoꝝ precepta diligenter intueri ⁊ obseruare debemꝰ. Qđ ostendit ex illuminatione alioꝝ cereorum qui ab illis duobus illuminantur In plerisqꝫ ecclesijs duo alij parui cerei accendunt a maiori ⁊ statuunt vnus ab vna p̄te cerei benedicti. alius ab alia. q̄ significant sanctos veteris ⁊ noui testamenti. qui ꝑ xp̄m illuminati sunt. vl̄ doctrinam apostoloꝝ ⁊ prophetarū q̄ cum xp̄o concordāt. Illi autem ⁊ cetera ecclesie luminaria ex igne maioris cerei accendunt. ad figurandum ꝙ ignis spiritussancti a xp̄o ꝓcedit. ⁊ ꝙ non solum ꝓphete ⁊ apl̄i qui per duos cereos significant. verum etiā oēs ecclesie fideles a xp̄o illuminati sunt. qui ideo sunt duo. tum qꝛ apostoli bini ad p̄dicandū missi sunt. tum qꝛ discipuli ⁊ alij illuminati a christo gemina charitate feruent. et tam verbo qꝫ exēplo lucēt. Possunt etiam ipi duo cerei cathecuminos significare. q̄ a lumine maioris cerei accendūtur. qm̄ a lumine xp̄i oportet cathecuminos illuminari. Lumē quidem xp̄i est eius gloria ⁊ doctrina que per sequētes lectiones intelliguntur seu insinuātur.

Tertio loco circa lectiones ⁊ circa tractus sciendū est ꝙ lectiōes que christi gloriā ⁊ doctrinam significant. idcirco carent titulo. qꝛ cathecumini nondū sunt ciues hierusalem ⁊ scripturas ignorant ⁊ nomina ciuium ignorant. Vnde si eis nominarent nomina doctorum veteris vel noui testamenti. forte potius contemnerent qꝫ venerarent. Carent etiam titulo. qꝛ xp̄s caput nostrum nondū redditū est nobis Legunt quoqꝫ sine tono. qm̄ in eis insipientes ⁊ cathecumini simplices instruunt. Lectiones aūt in quibusdā ecclesijs legunt quattuor. in q̄busdā sex. i q̄busdā. xij. ⁊ in quibusdā. xxiiij. Qui q̄ttuor legūt. iō faciūt. qꝛ doctor cathecuminoꝝ debet esse ꝯuiuator eorū. debet em̄ eis parare ꝯuiuiū in mēsa sacre scripture q̄ ꝑ mensam que in tabernaculo dn̄i fuit significat. que quattuor pedes habuit. qꝛ sacra scriptura quattuor modis exponit. videlicet hystorice. allegorice. tropologice ⁊ anagogice. qđ plenius dictū est in ꝓhemio huiꝰ libri. Prima lectio. In principio creauit deꝰ celū ⁊ terrā que est Gen̄. j. ca. historiam monstrat. Ad litterā em̄ facta sunt que ibi dicunt de creatione celi ⁊ terre ⁊ aliarū rerum de hoīe q̄ factus est ad imaginem ⁊ similitudinem dei. ⁊ sic de alijs. Secunda lectio scʒ. Factū est in vigilia ⁊c. que est Exod. xiiij. ca. pertinet ad allegoriam. Tertia scʒ apprehendent septem mulieres ⁊c. que est Isa. iiij. cap. ad tropologiam. Quarta scilicet. Hec est

hereditas seruoꝝ.que est ibidē.lv.c. ad
anagogiā.ꝓut infra patebit. Veruz si
diligenter attēdere volum⁹.ṕma lectio
et secūda tam ad ṕmū ꝗ̃ ad secundum
pedē ꝑtinent tercia poti⁹ ad secūduz ꝗ̃
ad terciū. Prima ꝑtinet ad secundū pe
dem sicut ad primū. Naz que in ea hy
storice dicunṫ.allegorice exponūṫ Ver
bi grā. Factus est hō.i.xp̄us ad imagi
nem ⁊similitudinē dei.masculū.i.xp̄m
et feminam.i.eccl'iam creauit eos. Vel
etiā partim ad secundū.partim ad ter-
cium referṫ.q꞉ opera sex dierū coaptan
tur operib⁹lucis spiritualis.qua interi
us reformamur ⁊ illūinamur. Nempe
opus prime diei fuit lux qua significaṫ
illuminatio fidei. Opus secūdi diei fu-
it firmamētū.qđ diuidit aquas superi-
ores ab aquis inferioribus. Hoc est fir
mamētū sacre scripture.qđ diuidit aq̃s
suꝑiores.i. angelos q̇ eo nō indigēt ab
aquis inferiorib⁹.i.hoibus qui eo indi
gent. Opus tercij diei fuit segregatio a
quarū ab arida.i.segregatio eoꝝ qui de
diti sunt fluxui carnaliū voluptatū. ⁊ q̇
queādmodū aque se ⁊ alios quatiunt.
ab his qui ad modū aride sitiūt fontez
aque viue vt possint fructificare dicētes
Sitiuit aīa mea ad deū fontem viuum.
Quarte diei opus est creatio lumiariū
in firmamēto. Hec luminaria sunt do-
ctores.qui inherentes firmamēto sacre
scripture inferiorib⁹ lumine scie lucent
Quinte diei opus est creatio piscinz et
auiū ex aquis.ꝑ que intelligunṫ renati
ex aquis baptismatis.quoꝝ quidaz be
neficio baptismatis vtunṫ ad modum
pisciū vt paruuli.quidā vero alis gemi
ne caritatis ad instar auiū volāt ad su-
periora vt boni adulti. Vn̄ i ṕma lcōe
dꝛ. Spūs dn̄i ferebaṫ suꝑ aq̃s.s.baptis-
mi. In aq̃s eñ remanēt pisces.i.curiosi
Aues vo.i.baptisati ad celestia volant
Sexte diei opus est creatio aialiū d ter
ra. Siquidē terra caro nostra est ex qua
creanṫ aialia cū ex ea ꝓcedūt opa visua
et ita interior hō noster reformaṫvt i eo
imago ⁊ silr̄itudo dei reluceat.ꝭm qđ di
ctum ē ibi. Fact⁹ hō ad imaginē ⁊ silr̄i-
tudinē dei Rursus ꝑ ṕmā lctōez instru
unṫ baptizādi ne credāt manicheis qui
dicūt oīa ħ visibilia a rege tenebrarum
fore creata. P⁹ istā ṕmā lctōem nulluz
sequiṫ cāticū. Sūt eñ q̃ttuor cātica sic
et q̃ttuor lctōes. P⁹ duas ṕmas sequiṫ
vnū cāticū.p⁹ terciā vnū cāticū.⁊ p⁹ vl-
timā duo cātica sequūṫ. P⁹ ṕmā ḡ nō
sequiṫ cāticū.q꞉ in eo agiṫ đ ṕmo hoie
q̇ creat⁹ deū nō laudauit.ꝫ p eccauit ⁊ i
eo oēs peccauerṫ.iđoq꞉ poti⁹deberet se
q̇ luct⁹ ꝗ̃ cāticū qđ est exultatio mētis
habita de eṫnis. Quia vo ṕm⁹hō ꝑ ob
lectamēta pcti a gl'ia cecidit.⁊ ad eaz re
dire possum⁹ si rōne ꝯ pctm̄ steterimus
idcirco orat sacerdos statim p⁹ lctōem
dicēs. De⁹ q̇ hoiem mirabiliter creasti
⁊ mirabili⁹ reformasti.da nob ꝯtra ob-
lectamēta pcti i mentis rōne resistere.vt
ad eterna gaudia ꝑuenire mereamur.
Et in eo etiā ꝙ ipe dic̄ q̇ hoiem mirabi-
liter creasti ⁊ mirabili⁹reformasti.innu
it ꝙ in ꝑcedēti lectiōe historice agiṫ de
hois creatiōe.⁊ allegorice de ei⁹redem
ꝑtione.i.de illo ꝑ quē facta ē redēptio.
In scđa q̇z lctōe ē historica narratio.ꝫ
ipa ꝑtinet ad secūdū pedē mense.q꞉ qđ
ibi historice dꝛ.allegorice itelligiṫ. Naz
sicut in mari rubro submersis egyptijs
liberati sunt hebrei.ita in baptismo sb-
mersis vicijs ⁊ peccatis liberaṫ popu-
lus dei. Vnde post illam lectionem se
quitur canticū leticie ⁊ exultationis. vi
delicet Cantemus domino. Exodi.xv.
cap̄.in quo exultat populus xp̄ian⁹.q̇a
spiritualibus egyptijs per baptismum
est liberatus.sicut iudei a corporalibus
et ideo sacerdos orat vt dominus ad sa
lutē gentiū operēṫ in aquis baptisma-
tis mysteriū quo ipse priorē populum
ab egyptijs libauit.ꝑ egyptios qđē pec

catores.ꝑ mare rubꝝ baptismꝰ intelligi
tur.ex q̄bus egyptijs neqꝫ puꝰ neqꝫ ma-
gnus ꝑmāsit.nec etiā in baptismo ma-
gnū vel ꝑuū pctm̄ remanet.qꝺ in peni
tentia facile nō ꝯtingit.Recte ꝰ subijcit
canticū illud.Cātemꝰ dn̄o.qꝛ licꝫ q̄ꝺdiu
hō in peccato est.deū laudare non pōt
qꝛ non est speciosa laus ī ore pctōris.tn̄
cum liberatꝰ est.potest cātare dn̄o ꝓmū
canticū.s.de liberatōe sua.Tertia ꝟo le
ctio q̄ est de Jsa.ꝑtinet ad scōm pedem
mense.s.ad allegoriā.licet ⁊ ad tertiū.s.
ad tropologiā vtcūqꝫ valeat coaptari.i
ea em̄ cōtinent sacrā xp̄i ⁊ eccl'ie.Sacra
mētū xp̄i ibi notat Apphēdēt septē mu
lieres virꝝ vnū.Septē mlr̄ieres sūt septē
dona spūsscti in baptismo collata.que
apprehenderūt vnū virū.i.xp̄m.vt ī eo
plene quiescerent.quod in alio homine
facere non poterāt vicijs ⁊ peccatis im-
pedientibꝰ.Sequit ibi.Panē nostruꝫ
comedemus qꝺ ad ip̄m spūmsanctum
cuius hec dona sunt refert.Nā spm̄san
ctū panē suū comedere ⁊ vestimētꝭ suis
coopiri.nihil aliud est q̄ꝫ ip̄m equalita-
tē pr̄is ⁊ filij possidentē nullo indigere.
Postea subiungit.Tātummō inuocet
nomē tuū suꝑ nos.i.illi in quibꝰ erit ha
bitatio tua a nomine tuo christiani di-
cant.Aufer opprobriū nostrū quod scꝫ
in alijs hoībus passi sumus a quibus se
pe ꝑ vicia ⁊ peccata expulsi sumꝰ.Hec
est ergo allegoria.Moraliter autē ꝑ se-
ptē mulieres intelligunt hoies septifor
mi gratia repleti.i.sapientes.intelligen
tes.cōsulentes.fortes.sciētes.pij.timorē
dn̄i habentes.Qui apphendēt vnū vi-
rū.i.xp̄m.ei ꝑ fidē ⁊ charitatē adheren-
do.hi dicant q̄ in lectione ipsa sequit.s.
Panē nostrū comedemus.i.corpus tu
um quod est noster panis.qꝛ nobis ad
refectionē datur.vestimentis.s.bonorū
operum contra frigus peccati operie-
mur.inuocetur tātummodo nomē tu-
um super nos.vt videlicet a te xp̄iani di

camur.Aufer opprobriū nostrum.s.ne
serui diaboli nominemur.In eo ꝟo qꝺ
sequit.si abluerit dn̄s sordes filiaꝝ syon
⁊ lauerit sanguinē hierusalē de domo
eius in spū iudicij ⁊ spū ardoris.notat
sacramentū ecclesie.Per sordes notat
leuiora pctā.ꝑ sanguinē grauiora.Leui
ora em̄ peccata lauat dn̄s in spū iudicij
i.leuioris correctōis.grauiora in spū ar
doris.i.grauioris satisfactōis.Notat igi
tur in hoc effectū baptismi.qꝛ dn̄s tā ꝰ-
uiora pctā q̄ꝫ leuiora tollit ꝑ baptismuꝫ
Post hanc lectiōeꝫ sequit cāticū qꝺ est
ꝓmū canticū synagoge.s.Facta ē vinea
dilecto meo.Jsa.v.c.Vinea em̄ ad lit-
terā synagoga est.sepes circa eā sunt ob
seruātie legales.turris in ea ē templuꝫ.
torcular altare holocausti.Et in eis sac-
menta eccl'ie nihilominꝰ intelliguntur.
Vinea em̄ est eccl'ia q̄ facta est ī cornu
illo.s.de quo scriptū est.Erexit cornu sa
lutis nobis.hoc cornu est xp̄o ⁊ vinea
facta est in loco vberi.Christus est locꝰ
vber.de quo dictū est.Mons dei mons
pinguis.Circa hanc vineā sepes est di-
uina ꝓtectio.fossa timor dn̄i.turris ip̄e
xp̄s.De quo dictū est.Esto nobis dn̄e
turris fortitudinis.Torcular crux xp̄i.
de quo scriptū est.Torcular calcaui so-
lus.Et qꝛ in lectione ⁊ cātico exprimū-
tur sacramēta eccl'ie ⁊ synagoge.idcirco
sacerdos orat dicēs.Deus q̄ nos ad ce-
lebrandū pascale sacramentuꝫ vtriusqꝫ
testamēti paginis instruis.Vtriusqꝫ te
stamēti dicit.vt notet vtriusqꝫ sacramē-
tū.Et subdit.Da nobis intelligere mi-
sericordiā tuam.vt perceptione p̄senti-
um munerū firma sit expectatio futuro
rū.Misericordia dn̄i quā nos intellige
re optat.est remissio peccatorum in ba-
ptismo.Presentia igit mūera sunt spi-
ritualia dona que in p̄senti ꝑcipimus.
Quarta lectio est.Hec ē hereditas ser-
uoruꝫ dn̄i.⁊ iusticia eoꝝ apud me dicit
dn̄s.Et ꝑtinet ad quartū pedē mense.s.

ad anagogem. Nempe sicut ex pdictis ptz in pma lectoe instruit hō de sua formatōe. In scda de tertia. de reformatione que fit in baptismo p ihm xpm. Vñ iam nō restat nisi qꝫ instruat cathecumi nus de vita btā ꝛ de bonis morib⁹ p q̄s ad eā venit. que in hac q̄rta lectōe docē tur. Siquidē vita eterna est hereditas: q̄ seruis dñi debet ꝛ iusticia eoꝝ ē apud deum esse. Nā meritis eoꝝ iuste debet: vt apud eum eternaliter q̄escant. Ea vo q̄ sequunt ad mores ptinēt. vt illud Audite audiētes me ꝛ comedite bonū ꝛ delectabit in crassitudine aia vestra. Per bonū intelligit Jhs xp̄s vel verbū ei⁹: quo oiā reficiūt. Vñ notās delitias aie non carnis dixit. Delectabit in crassitu dine aiā vestra. Hanc lectionē sequunt duo cātica in quibusdā eccl'ijs. In ea ei agit de hereditate eterna que erit i duobus. l. in gloria anime ꝛ corporis. sed cō uenientioꝛ est rō. qꝛ in ea agit de duob⁹ scꝫ de moribus bonis. ꝛ vita beata. vt di ctū est. Primū canticū est. scꝫ. Attende celū. quod ē Deut. xxxij. ad bonos mo res ptinet. Vñ verba cātici huius v̄bis lectōis in plerisqꝫ respondēt. In lectiōe eñ dr. Feriā vobiscum pactū sempiter nū misericordias dauid fidelis. Et in cā tico dr. De⁹ fidelis ꝛ absqꝫ vlla iniq̄tate Et ibi dr. quō descēdit imber ꝛ nix d ce lo. ꝛ illuc vltra nō reuertit ſꝫ inebriat ter rā ꝛ germinare eā facit. Hic dr. Quasi imber sup herbā. ꝛ nix super fenū ꝛc̄. Et qꝛ bona oia que facim⁹ sunt ad dei glo riā referēda. idcirco circa finē lectionis dicit. Date magnificentiaꝫ deo nostro. Attendēs vero sacerdos cathecuminorū animos esse deuotos ꝛ ad baptisandū esse paratos. orat qꝫ dñs quos aq̄ baptismatis abluit ptinua ptectione tueatur. Postea vero sequit canticū in psona cathecuminoꝝ respondentiū se offerare baptismū. vt p hoc ad visionē dei pueniant. Vñ cantatur. Sicut ceruus desiderat ad fontes aquaꝝ. Ita desiderat aia mea ad te deus. Sup quo Aug. di cit. qꝫ hoc in psona cathecuminoꝝ dicit desiderātiū ad fontē baptismi puenire. sicut desiderat ceru⁹ ad fontes aquarū venire. Post expoit desideriū suū cathe cuminis dicēs. Sitiuit aia mea ad deū fontē viuū quando ve. ꝛ appa. ante faci em dñi quasi dicat. Si nō in ingressu. si non in pgressu. satiaboꝛ tñ in puentu. Hoc desideriū confirmat sacerdos orās ꝛ dicens. vt desiderijs celestibus accēsi fontē vite sitiam⁹. Qui aūt sex lectiōes legūt hoc faciūt: qꝛ p xp̄i passionē ꝛ resurrectionē mūdus sex dieb⁹ pfect⁹. re demptus. ꝛ repatus est. vel pter senarium numeꝝ q̄ pfectus est. vel qꝛ cathecu mini ad sex opa misericordie inuitant.

Nunc tāgam⁹ cōsuetudinē eccl'iaruꝫ xij. lectiones legentiū qd̄ faciūt i honorē duodecim apostoloꝝ. a q̄b⁹ post christū ois doctrina xp̄ianitatis pcessit. a q̄ cathecumini illuminant. ꝛ hi qñqꝫ legūt sex grece ꝛ sex latine. qꝛ xp̄s a iudeis ad gentes trāslatus est. Greca eñ ꝛ latina lingua sunt pncipaliores inter alias. et p eas apte totū genus aīm gentiū reparatū p xp̄m intelligimus. Verū ꝛ si pmissi legāt. xij. lectiones. non tñ cantāt nisi q̄ttuoꝛ cantica pdicta. Post quartā nanqꝫ lectionē cantāt pmū canticū. p⁹ octauā scdꝫ. post vndecimā tertiū. post duodecimā quartū. Prima lectō ē. In pncipio creauit de⁹ celū ꝛ terrā. in qua hō ad imaginē dei factus docet. Sꝫ hō imago pene amissa p pctm̄. restauratur p baptismum. Vnde sequit scda lectio Noe vero cum esset ꝛc̄. que est Gen. v. in fi. ꝛ. vj. vij. ꝛ. viij. c. in quo ostendit qꝫ oēs perierūt in diluuio. exceptis his q̄ in arca saluati sunt. Diluuiū ē baptism⁹ arca est eccl'ia. oēs eñ q̄ extra eccl'iaꝫ baptisant pereūt. ꝛ illi soli q̄ sūt i eccl'a merito saluant. Et qꝛ post baptismū debet esse patus ad tēptationē. idcirco sequit

tertia lectio. Temptauit de⁹ abraam. q̄ ē Gen̄. xxij. c. in q̄ Isaac legit a p̄re oblatus. ⁊ aries ꝑ eo imolat⁹. ⁊ ita dei filius ꝑ nobis oblat⁹ est. ꝫ non ei⁹ diuinitas. i mo eius corp⁹ ꝑ nobis est imolatū. Et qꝛ in passione dn̄i maiorē efficaciam baptism⁹ recipit. idcirco sequit q̄rta lectio scꝫ. Factū est in vigilia matutina. i qua on̄dit ꝙ in mari rubro sb̄mersi sunt egyptij ⁊ liberati hebrei. Sacerdos eniꝫ est Moyses baptism⁹ mare. cere⁹ columna ignis. cathecumini egyptij. baptisati hebrei. Tres ṗme lectiōes sumpte sunt de genesi. q̄rta de exodo quā sequit canticū silr̄ de exordio sumptū qd̄ est canticū victorie. Quinta lectio ē. Hec est hereditas sumpta de Isa. in qua agitur d̄ baptismo. ibi. Sitiētes venite ad aquas vbi inuitant ad baptismū. Sexta lectō est. Audi isrl̄ sumpta de Baruch. ca. iij: Sed ꝯuenienti⁹ dꝛ sumi de Hieremia. qꝛ q̇cquid scripsit Baruch ab ore hieremie sumpsit. In ea agit de xp̄i resurrexione q̄ in baptismi immersiōe significat. ibi. Post h̄ in terra visus est ⁊ cum hominibus ꝯuersatus est. Septima ē. Facta est sup me man⁹ dn̄i sumpta de Ezechiele. xxxvij. in qua agit de generali resurrectione. cuius causa precessit resurrectio xp̄i. ibi. Ossa arida reuiuiscūt Octaua est. Apphendent septē mulieres virum vnū. sumpta de Isa. in qua xp̄s ⁊ ecclesie sacramentū exprimit et etiā baptismus. ibi. Cum abluerit dn̄s sordes ⁊c̄. Post quā sequit cāticū Isa. in ꝑsona eccl̄ie videlicet. Vinea facta ē Noua ē. Dixit dn̄s ad Moysen. Exod̄ xij. ca. in qua sub figura agni immolati xp̄i passio ꝑ nobis imolati exp̄mit. Decima est. Factū est verbum dn̄i que est Ione. iij. c. Sub figura em̄ ione i mare ꝓiecti ⁊ a ceto absorpti. ⁊ tertia die euomiti significantur passio. sepultura ⁊ resurrectio xp̄i. Vndecia lectio. Scripsit Moyses. ⁊ est Deut. xxxi. c. in fine q̄nam sequitur suum canticum. Attende celum. in quo premittuntur premia renatis. quibus in lectiōe hereditas domini preponitur. Duodecima est. Nabuchodonosor. Dan̄. iij. ca. in qua figuratiue ostenditur ꝙ sicut angelus in camino ignis flammam extinxit. ita spiritussanctus per baptismum flammam peccati extinguit. Vnde cathecumini baptismū desiderantes cantāt canticū. Sicut ceruus desiderat ad fontes aq̄ꝝ quod sumptū est de p̄s. Ad orationē autem que post hanc lectionem sequit nō dicit. Flectamus genua. in detestatiōeꝫ eius ꝙ nabuchodonosor rex in cōtemptuꝫ dei coegit ppl̄m genua flectere an̄ statuā aureā quaꝫ erexerat. Romani vero dicunt legere. xxiiij. lectiones. xij. grece. ⁊. xij. latine ꝓpter causam scriptā sub sabbato quarte hebdomade aduētus. Primo legūt duodecim grece. iuxta trāslationē septuaginta interpretuꝫ. que est autentica apud grecos. postea. xij. latine. iuxta nostram. ⁊ vt significēt cathecuminos fundari supra fundamētum apostolorum ⁊ prophetarum. Postea descendūt ad baptismum cum cantico. Debent em̄ esse fontes i ecclesia et non alibi. quia mater est ex qua noua ꝓgenies generatur. Quicunqꝫ ergo numerus fuerit in lectionibus. quattuor tantum sunt cantica. Est autem canticum sanctorum intercessio facta pro cathecuminis. vt ecclesie iungantur. sicut ⁊ cantus post baptismum est gratiaruꝫ actio de coniunctis ⁊ intercessio: vt perseuerent. Ideo autem cantica cantantantur. quia cathecumini quorum est huius diei officium futuri sunt in proximo de cetu centumquadragintaquattuor miliū cantantiū canticum nouum Cantantur etiam propter futuram renouationem in veram innocentiam q̄si iam factum sit. quod cito venturū est. Ex ꝑsona em̄ eoꝝ cātores cātica canūt.

que ceteri cātare neqͥueūt.q̄si maculati
iterū post baptismū. Vocant aūt canti
ca qꝛ cātant. vel qꝛ libri vñ excepta sunt
cantica siue carmina vocant. De primo
scriptū ē. Tūc cecinit moyses ꝛ filij isrł
carmē h̄ dño. De scd̄o sic Cātabo dile-
cto meo cāticū patruelis mei De tertio
sic. Scripsit moyses cāticū. De quarto
ꝛ de oībus ita dicit Aug. in p̄fatione cā
tici. Sicut ceruꝰ. Jō q̄ttuoꝛ cantica di-
cunt. qꝛ scripture quibus cathecumi in
struūt q̄ttuoꝛ hn̄t intellectꝰ. Primū cā
ticū hꝫ intellectū historicū. scd̄m allego
ricū. terciū moralē. q̄rtū anagogicū. q̊ꝝ
vnūq̄dq̄ʒ subdit lectōi in eodē dogma-
te cōsistēti. Ac iō vltimis q̄ttuoꝛ lectiōi
bus q̄ de bonis moribꝰ ꝛ celesti patria
disputāt cōiūgunt duo cantica q̄ de ea-
dem materia loquunt. vt p̄missum est.
Jlluo quoqꝫ notabile ē. q̊ q̊tcūqꝫ fuerit
lectōes. sp̄ orōes sequētes ad lectōes et
tractꝰ respiciunt p̄cedētes. Et est p̄poste-
rus ordo. alias em̄ p̄mo sacerdos orat.
scd̄o legit lectoꝛ. ꝛ exinde succinit cātor
Hic v̄o p̄mo legit vt neophicis doctri
na fidei p̄ponat. Scd̄o cantat in p̄sona
illoꝝ vt cognoscat quāta sit deuotio et
hilaritas baptisandoꝝ. q̄ cognita sacer-
dos orat cōsiderēter. vt eoꝝ deuotio non
deficiat. sed incremēta suscipiat. Et sic i
lectōibus tituli supprimunt. sic eadem
ratiōe orationibꝰ dñs vobiscū subtrahi
tur Et nota q̊ in hoc officio lctōes sunt
q̄si spes magistroꝝ. cantica q̄si beniuo-
lentia auditoꝝ. oratio sacerdotꝭ ꝛ respō
sio ppl̄i. s. amē. sunt q̄si cōfirmatiōes be
niuolentie p̄cedētis. Jtē hodie in lecti-
onibus ꝛ letanijs senes p̄cedūt ꝛ iuue-
nes subsequunt vt infra dicet.

Quarto loco d̄ bn̄dictōe fontiū
seu baptismi dicturi p̄mittimꝰ q̊
iō fit hac die baptismus. qꝛ in eo
cōsepulti sumꝰ xp̄o. ꝛ ꝓpt h̄ etiā bapti-
sanďꝰ ter imergit. ꝓut infra dicet. Se-
cūdo iō qꝛ baptismꝰ p̄tim a passione et
partim a resurrectōe vim suā accipit. a
passiōe ablutionē a pctīs. a resurrectōe
gratie innouationē. Tercia rō. qꝛ sicut
dñs tūc liberauit antiq̄s p̄res a carcere
infernali Vñ Jsa. Habitātibꝰ in regio
ne vmbre mortꝭ lux orta ē eis. ita ꝛ hac
die liberant a pctō originali. Jn fontiū
bn̄dictiōe ꝛ in cathecuminoꝝ imersiōe
q̄daꝫ vtunt simplicibꝰ ꝛ lineis indumē
tis ꝓpt rōem scriptā in p̄ma p̄te sub ti.
de altaris dedicatōe. De letania q̄ in be
nedictiōibus baptismi d̄r infra dicetur
Jn bn̄dictōe baptismi sunt sex. quoniā
sacerdos orat aquā manu tangit. voceꝫ
mutat. cereꝰ imergit. ꝛ alij cerei illumi
nant. insufflat sacerdos ꝛ crisma miscet
Primo ḡ orat deū p̄rem. ꝛ p̄ ipm̄ xp̄m
implorat sp̄ūmsanctū vt i fontes descē-
dat. ideoqꝫ in modū orōis legit. ꝫ ante
oīa ab astātibꝰ sibi captat beniuolētiaꝫ
salutādo eos dicēs. Dñs vobiscū. ꝛ illi
rn̄dēt. ꝛ cū sp̄ū tuo. q̄si dicāt. Dñs sit te-
cū i tāto sacramēto p̄ficiēdo. qꝛ sine eo
nil potes. Postea sacerdos alloquit do
minū q̄si longe posituꝫ rogans vt velit
adesse p̄ns dicēs. Omp̄s sempit̄ne deꝰ
adesto magne pietatis tue misterijs. ad
esto sacramētis ꝛc̄. Sꝫ qꝛ videt sacerdo
ti q̊ insufficiēs sit ꝛ indignꝰ ad inuocā-
dum tam magnū dñm. iō iterū circūstā
tes monet ꝛ vocē mutās dicit. Sursuꝫ
corda. ꝛ ipi respōdent. habemꝰ ad dñm
Jterū qꝛ dñs dicit. Adhuc te loquente
ecce assum. intelligēs iaꝫ dñm esse p̄ntē
monet alios secū gr̄as ei agere dicens.
Gr̄as agamꝰ dño deo nr̄o. ꝛ ipi rn̄dent
dignū ꝛ iustū est. Postea sacerdos do
mino tanq̄ꝫ p̄nti familiarit loquēs dic̄.
Vere dignū ꝛ iustū est equū ꝛc̄. Et po-
stea addit. Qui inuisibili potētia tua sa
cramētoꝝ mirabilit operis effectū. Po
stea ponit duo in q̄bus signatus ē bap
tismus. Primū in exordio mūdi nascē
tis. Scd̄m in purgatione mūdi nocētis
Primū est cū dic̄. Deꝰ cuiꝰ sp̄ūs fere-

bak sup aquas vt iã tũc inter ipa pmor
dia mundi v̄tutē sctificatõis aq̃ꝝ natu
ra ɔcipet.i.ɔceptura significaret. Scõꝫ
cũ subiungit.De⁹ q̇ nocentis mũdi cri
mina p aq̃s abluēs regeneratõis spēm
in ipa diluuij effusiõe signasti vt vnius
eiusdēq͡ʒ elementi mysterio et finis eēt
vicijs ꝛ origo v̄tutibus.respice i faciez
eccie tue ꝛc̄. Et terminat hãc orõnē. vt
tue maiestatis impio sumat vnigeniti
tu grãm de spũsctõ. Deinde ter tãgit
aquã manu. Primo diuidens aquã in
modũ crucis.p quã vt p̄missũ est bapti
smus maxime efficaciã hꝫ ꝛ recipit. vt
aq̃ spũscto fecundet. ꝛ spũs immũdus
expellat.De fecũdatõe dicit.Qui hãc
aquã regenerãdis hoibus p̄patã archa
na sui luminis admixtiõe fecundet ꝛc̄.
De expulsiõe demonis dic̄. Procul ḡ
iubēte te dñe ois spũs immũdus absce
dat ꝛc̄.vsq͡ʒ ibi. Nõ inficiendo corrũpat
Secũdo aquã manu tãgit.vt eã p inuo
cationē sctē trinitatis muniat.ne host͡ꝫ
ab illa expulsus redeũdi habeat ptãtē.
Vñ tãgēdo dic̄.Sit hec innocēs ꝛ sctã
creatura libera ab oi impugnatõis icur
su ꝛc̄.Nõ ex adiectiuis ibi posit͡ꝫ ɔijcit
q꞉ fons viu⁹ ad p̄rem.aq̃ regenerãs ad
filiũ.vnda purificãs ad spm̄sctm̄ refert.
Tercio aquã tangit cũ eã in q̃tuor ɔ̄pij̄c
ptes.put iã dicet.Trin⁹ igit aq̃ tactus
vnã sctē trinitat͡ꝫ opatõꝫ figurat. Hac
orõne finita bñdicit aquã di. Vñ bene
dico te creaturã aq̃ p deum viuũ ꝛc̄.vbi
tm̄ vtit v̄bo p̄me psone di. bñdico te. q̇
p̄mo vtebat v̄bo scđe.diri gēs sermõeꝫ
ad deũ.vel tercie loquēs de se ipo vel de
re bñdicenda. Vtit ḡ nũc v̄bo p̄me pso
ne.vt ondat se hoc facere ministerio.qđ
dñs facit autoritate.Et sic̄ in baptismo
dñi affuit trinitas. ita ꝛ i nr̄o baptismo
eã adesse oñdit. Patrē adesse oñdit cũ
dicit.bñdico te creaturã p deũ ꝛc̄.et fili-
um cum dicit. bñdico te p iesum xp̄m.
ꝛ spiritumsanctũ circa finem cum dicit

Descendat in hanc plenitudinē fontis
v̄tus spiritusscti. Sꝫ nota q͡ꝫ in bñdicti-
one q̇ est p p̄rem ponunt quinq͡ʒ mira-
cula in aq̃ facta añ aduētũ xp̄i. et in bñ
dictõe q̇ fit p filiũ.alia quinq͡ʒ miracula
in aqua facta post aduentũ.q̇ licet non
oino eodeꝫ ordine facta sint quo ponũ
tur.tñ q͡ʒtuꝫ ad mysteriũ rõnabiliter or
dinantur.et posteriora cõgrue priorib⁹
coaptantur. Priora hoc ordine ponũt.
Primo qui te sepauit verbo ab arida.
Secũdo.cui⁹ spũs ferebat sup te. Ter
cio q̇ te de padiso manare p̄cepit.Qrto
q̇ te in deserto amarã suauitate indita
fecit esse potabilē.Quinto ꝛ sitiēti po
pulo de petra ɔ̄duxit. Posteriora sic
ponunt. Primo. q̇ te in chana galylee
mutauit de aqua in vinũ.Secũdo.qui
pedib⁹ sup te ambulauit. Tercio. q̇ in
te a iohanne baptizat⁹ est.Quarto.q̇ te
vnacuꝫ sanguine de latere suo ɔ̄duxit.
Quinto.q̇ inte oēs gētes a discipulis
baptisari p̄cepit. In oib⁹ em̄ his bapti-
sm⁹ exp̄mit. ꝛ posteriora p̄orib⁹ p anti-
thesim rñdent. Ibi nãq͡ʒ in p̄mo mira-
culo aq̃.s.baptismi v̄bo sepata ab arida
accedēte v̄bo terrenitatē pctõꝝ a nobis
sepat et hic in p̄mo siliter in baptismo
aqua mutat in vinũ.q꞉ tristicia pctõrũ
expulsa mens nostra quadã spũali leti
cia inebriatur. q̇ per vinũ intelligitur.
vñ Vinũ letificat cor hois. Aq̃ in vinũ
mutari.ē timorē de pctis ɔuerti i exul-
tatõeꝫ mētis. Itē ibi dr̄ in secũdo mira
culo.cui⁹ spũs ferebat sup aq̃s.ꝛ h silr
in scđo dr̄.q̇ pedibus sup te ambulauit
Et hec duo bñ ɔueniũt.q꞉ in baptismo
sic̄ in alijs idiuisibilis ē opatio p̄ris ꝛ fi
lij et spũsscti. ꝛ vtrobiq͡ʒ dr̄ sup.q꞉ grã q̇
cõfert de supnis ē. ꝛ vt notet q͡ꝫ dñs po
tentiã suã nõ alligauit. Itē ibi dr̄ in ter
cio.q̇ te de padiso ꝛc̄.hic.q̇ in te a iohã-
ne baptizatus est.q꞉ grã de padiso ma-
nãs aquis in baptismo est infusa. Vñ
de baptismi grã eccia ɔ̄fluens in q̃tuor

oꝛbis ꝑtes dilatata ē.qđ quodāmō fa-
ctū est qñ dñs baptizat⁹ ē a Johāne. qꝛ
tunc oēs aque vim regeneratiuā susce
perūt. Kursus ibi dꝛ in q̄rto. qui te i de
serto amarā suauitate indita fecit eē po
tabilē. hic dꝛ. q̄ te vnacū sanguine de la
tere suo ꝓduxit. qꝛ in gētilitate q̄ pꝛius
erat a dño deserta aq̄ baptismi reficien
di mentes et sanandi hꝫ effectum. Dul
coꝛata aūt fuit aqua. qꝛ ꝑ passionē crū
cis maxime baptism⁹ plenā recepit effi
caciā. Vñ i cruce de latere dñi aq̄ ꝓflu-
xit. Itē ibi in quinto dꝛ. Et sitiēti ppl̄o
de petra ꝓduxit. hic vo dꝛ. qui in te oēs
gētes ꝑ discipulos baptizari p̄cepit. qꝛ
baptismus a petra xp̄o oꝛiginem hñs.
populū eū desiderantē reficit. nō em̄ ꝓ
dest baptismus nisi sitienti eū. i. deside
ranti vel in se vel in alio. Vñ discipulis
p̄ceptū est vt baptizarent oēs gentes in
noīe pr̄is et filij et spūssancti. sicut in vl
timo ca. Math. dꝛ. Hic etiā nota ꝙ vbi
dꝛ. qui te de ꝑadiso manare ꝛ in q̄tuoꝛ
fluminib⁹ exire ꝛ totā terrā irrigare p̄-
cepit. ibi sacerdos aquā manu i quatu-
oꝛ partes effundit. vt oñdatur ꝙ grā ba
ptismi in quattuoꝛ partes oꝛbis sit dila
tata. Ceteꝝ sacerdos ip̄e sepe mutat vo
cem. In pꝛimis em̄ oꝛat deū. vt digneť
mundare mentē eius ad suscipiendūꝫ
spm̄sanctū. et depꝛecatur eius aduentū
ꝛ ideo voce humili. s. in modūꝫ oꝛonis
legit. q̄ vocis humiliatio est ad spūssan
cti aduentum ꝛ ad eius dignā recepti-
onē mentis p̄paratio. Postea vo indi-
cans se illū habere legit in modū p̄fati
onis. agens grās. qꝛ tam magnus ho-
spes dignatus est ad tam humile hospi
tiū descendere. ꝛ recolens miracula iaꝫ
per aquā facta. Deinde post bñdictōeꝫ
q̄ fit per filiū. que terminať. In noīe pa
tris et filij et spūssancti. mutat vocē ite-
rato. Cū em̄ vsqꝫ tunc i modū p̄fatōnis
cātauerit. postea legit in modū lectiōis
voce. s. humilioꝛi. que vocis humiliatō

est signū humilitatis. humilitas em̄ no
stra ꝑ baptismi regeneratiōꝫ ad alta po
loꝝ reduciť. Dic̄ g̊ sacerdos. Hec nob
p̄cepta seruantibus ꝛc̄. q̄si dicat. nō au-
derē tantā ꝛ tā altā rem. s. spm̄sctm̄. vt i
creaturā aque descendat inuocare. nisi
qꝛ tu p̄cepisti nobis baptisma exercere
Et addit sacerdos. Tu deus oīpotens
clemens adesto. tu benignus aspira ꝛc̄.
vbi illud oꝛat. vt sicut in p̄dictis mira-
culose in aqua oꝑatus est. ita mō faciat
vicꝫ vt p̄ter naturalē emundatōeꝫ quā
pñt aq̄ abluendis adhibere coꝛpoꝛib⁹.
sint etiā purificandis mentibus effica-
ces. Post hoc alta voce clamat sacer-
dos. Descendat in hac plenitudinē fon
tis vtus spūsscti. Iō alta voce vt altum
mentis desideriū designet. Et tūc depo
niť cere⁹ in aquā. q̄ cerei immersio ē spi
ritusscti aduētus seu missio. q̄ in aquā
baptismi in specie colūbe descēdit. Se
cundo iō cere⁹ in aquā deponiť. qm̄ coꝛ
pus xp̄i ꝑ cerā significatū in baptismo
aq̄s sanctificauit et vim regeneratiuaꝫ
illis cōtulit. Tercio baptismus cerei re
missiōeꝫ pctōꝝ significat quā ꝑ xp̄i moꝛ
tē cōsecuti sumus. Vñ q̄ꝫ neophici ce
reos suos extinctos. q̄ et si plures sint ꝓ
vno reputanť. Et in quibusdā eccijs sta
tim cum cathecumi baptizati sunt illu
minanť. In q̄busdā vo differť eoꝝ illu
minatio vsqꝫ ad agnus dei. qđ cantať in
letania. Et in q̄busdā etiā vsqꝫ ad missā
qñ vicꝫ alij cerei eccie illuminanť. Sa-
ne cerei q̄ statim post baptismū accen-
dunť. significant ꝙ ꝑ turbationē pctōꝝ
comitatur illuminatio grāꝝ. Qui diffe
runt vsqꝫ ad agnus dei. significant ꝙ ꝑ
agnū qui tollit peccata ꝛ tenebꝛas mū
di renati et fideles illuminanť. Qui ve
ro differunt vsqꝫ ad missam. ideo faciūt
quia missa illa ad noctem ꝑtinet resur-
rectionis dñice. vt sicut nox illa irradia
ta fuit splendoꝛe dñice resurrectōis. ita
et a lumine nostro irradieť ꝛ vt neophi

cos nostros christo cõsurrexisse signifi
cemus. Et ꝓpter eandē causam alij ce-
rei eccie ad missam illuminant̄. Et tñ
hoc cerei cathecuminoꝝ sunt sine lumi
ne vsqꝫ dum alij cerei eccie illuminant̄
ad notandū ꝙ postq̄ spūssctūs purga-
uerit corda eoꝝ. et eos itroduxerit in
societatē et vnitatē eccie tunc illumina
bit corda eoꝝ. De cereis etiā neophico
rū dicet̄ ti. de septem diebus post pasca
Post imersionē cerei i quibusdā eccijs
sacerdos insufflat in aquā dicens. To-
tamqꝫ huius aque substātiā regeneran
di secundet effectu. Primo vt sicut in
exorcismo cathecumini spūs immūdꝰ
insufflat̄ vt ab hoīe recedat. vt infra di-
cet̄. ita et in exorcismo aque vt ab ea ex
pellat̄ et adimpleat̄ qd̄ dñs iquit. Nūc
princeps mundi huiꝰ eijciet̄ foras. Se-
cūdo vt intelligat sathanas q̄tus habe
atur. ꝙ tam leuiter vicꝫ ꝑ suanē exuffla
tionem pōt expelli. Tercio vt sacerdos
oñdat q̄li ignominia diabolus dignus
sit ab aq̄s expelli. Insufflat āt sacerdos
ter. q2 spūssctūs tria in baptismo opat̄.
a vicijs purgat. virtutibꝰ ornat. et tādē
ꝑmio eterno coronat eos. in q̄bus fit h̄
insufflatio. vt dicet̄ vbi de immūdi spūs
expulsione aget̄. Post exufflatōez mu
nit̄ aq̄ iterato crucis signaculo ꝑ inuo-
cationē sctē trinitatis. ne habeat ptātē
dyabolus ad eam amplius redeundi.
Postremo fit admixtio crismatis in aq̄
sic̄ dictū ē. vñ dr̄ in Burcardo li. iij. Bn̄
dicimus fontes baptismatis oleo vncti
onis. Et a ugu. eisdē v̄bis vtēs subijcit.
ꝙ hoc magis tacite sine sine scriptura
ac mystica rōe introductū est q̄ per ali-
quā scripturā. Per hmōi q̄ admixtōez
vnio xp̄i ⁊ eccie signat̄. Nā chrisma est
xp̄s. aq̄ populꝰ. ⁊ dr̄. Sanctificet̄ fons
iste ⁊c̄. Ex q̄bꝰ v̄bis ad q̄d fiat admixtio
satis dat̄ intelligi. Et nota q̄tuor eē ge-
nera aq̄ bñdicte. put in. iiij. pte dictū ē.
vbi agit̄ de aq̄ bñdicte aspersione.

Quinto loco est de baptismo di-
cendū. De scrutinijs vo que pce
dunt baptismum solennem ⁊ de
multis ad baptismum ptinentibus. di-
ctum est sub quarta feria tercie hebdo
made quadragesime. Prenotandū igi
tur est. ꝙ baptismus grece interp̄tat̄ in
ctio latine vel lotio. Baptismus quidē
ꝑ aquam cōfertur vt res inuisibilis ꝑ il
lud visibile elementū conferatur sup q̄
spūssctūs in principio ferebat̄. Sic̄ eīn
aqua visibiliter corpus purgat exteriꝰ.
ita baptismus latenter aīam. vñ Aug.
Aq̄ corpus tangit et mentē abluit. Et ē
notandū ꝙ pagani siue gentiles circa
fontes templa sua facere solebāt vel sal
tem ibi semp aquā habebāt. ꝑ cuiꝰ aspsi
onē purificari credebāt. et inde delubra
vocabant̄. q̄si purificantia. ⁊ ita quodā-
modo figuraliter ad baptismum tende
bant. Nos vo ab eoꝝ cōsuetudine ba-
ptisma non sumpsimus. immo a tribꝰ
q̄ in veteri testamento fuerūt. s. a catacli
smo. i. a diluuio. ⁊ a mari rubro. ⁊ a ior
dane. que baptismi figura fuerūt. Ba
ptisma dñs istituit cū de latere suo san-
guinem et aquam produxit. quem po-
stea quasi lege edictali sanciuit di. Nisi
quis renatus fuerit ex aqua et spūsctō
non intrabit i regnū celoꝝ. Et ipe dñs
baptisatus est in passione. vnde inquit
baptismo habeo baptizari quō coartor
vsqꝫ dum pficiatur. Fieri debet baptis-
mus in aqua. quia illa copiosius inue-
nitur. et hanc spiritus i principio fouis-
se legit̄. Et quia sordes abluit. sitim cō-
pescit. imaginem reddit. sicut cantatur
de Narcisso. ignem extinguit. Sic i ba-
ptismo a peccatorum sorde lauamur. a
fonte vite potamur. imaginem pditā
restauramus. vnde ignis penarū extin
guitur. Debet autē aqua esse viua ⁊ pu
ra. Posset tamē etiam fieri in resoluta
siue a niue. siue a glacie. siue d̄ lacrimis
terre. siue etiam ex institutōe Victoris

pape primi. in mari siue i flumine. siue in lacu siue in fontibus. Nō aūt lz baptizare in aqua cōdita vt in ceruisia vel medone. nec etiā in aliq̄ liq̄re. vt i vino vel oleo. Sz si alius liq̄r aq̄ admisceat. bñ fit ibi baptism⁹. dū tñ aq̄ p̄ualeat. q̊tidie ei mari nou⁹ liq̄r vel sputū vel vrina addit᷑ tñ ibi baptizat. aliq̄ tñ ɔ̄dicūt Porro tñ ſm canonicā traditōem solē ne baptisma i duob⁹ dūtaxat sabbatis celebrat. vicz in isto ⁊ penth. q̄re in isto p̄missum ē. In scđo. q2 spūsctūs in die penth. donat nobis p quē facta ē remissio pctōꝝ. vt dicet ibi. Alio v̊o tpe nō lz baptizare. nisi necessitatis cā. q̄ est q̄druplex. Prima ē cā munitōis. vt si rex obsidet aliquā ciuitatē vel opidū. tūc em̄ pueri illi⁹ loci baptizari dñt ne inbaptizati decedāt. Scđa est gētiliū psecutio Tercia naufragiū. Q̄rta egritudo. Potest tñ egritudo h̄ large accipi, p infirmitate nature. q̄ facile dissolui p̄t. ita q̄ nescim⁹ diē neq3 horā. et ob hāc cām singulis dieb⁹ ⁊ horis fit baptism⁹ nō solēnis. solēnitas tñ baptismi saltez i paucꝭ ad p̄missos duos dies ꝓpter silitudinez ⁊ mēoriā reseruat. Greci v̊o baptismū celebrari solēt in ephia. p eo q̄ tūc fuit dñs baptizat⁹. put sub dicto festo dcm̄ ē. Celebrari etiā dz baptism⁹ solēnis hora nona. vt dicet sub sabbato penthec. Sciendū aūt est q̄ baptizand⁹ cū p̄mo ad ecciaz venit p̄usq3 immergat interrogat vtꝝ abrenūciet diabolo ⁊c. qđ poti⁹ vsu q3 p aliquā scripturā introductū est ſm Aug. Et eccia rñdet. abrenūcio. Et iteꝝ vtꝝ credat i p̄rem ⁊ filiū ⁊ spm̄sctm̄ Et ip̄e rñdet. credo. In his aūt duobus de vita et fide instruit. De vita cū docet abrenūciare diabolo et oib⁹ pōpis siue opibus ei⁹. De fide cū docet credere in trinitatē. Et ꝓpter hec due fiūt ei ɔseq̄nt vnctōes. s. in scapulis et in pectore. Jđ aūt fit hmōi interrogatio et rñsio. vt vacua domus a prisco habitatore deserta fide ornetur et dei habitatio p̄paretur. Aug. dicit q̄ etiā hec fiūt iuxͣ saluatorꝭ imperiū. q̇ ad p̄rez in celū ascēsur⁹ discipulis suis. i. aplis dixit. Euntes docete oēs gētes baptizātes eos in no. pa. ⁊ fi. ⁊ s. s. Interrogat etiā si credat in sctām ecciam. remissionē pctōrem. ⁊ carnis resurrectionem. Nō tñ ſm ip̄m Aug. eo mō interrogamus. vt quō in deū credimus. sic ⁊ in sctām ecciam ⁊ catholicaz credam⁹. ſz ꝓpterea sctā ⁊ catholica ē q2 recte credit in deū. Nō ğ dixim⁹ vt i ecclesiā q̄si in deū crederetis. ſz vt in eccia sancta et catholica cōuersantes in deuz credētis. credētis etiā resurrectionē carnis. q̄ futura est. Innuit ğ Augu. ex p̄missis v̊bis q̄ p̄positio in repetit dū dr in sanctā ecciam. ⁊ sensus mutat. De q̄ dictum est in quarta pte sub ti. de simbolo. Planior tñ intellectus ē vt p̄positio ip̄a p̄termittat. nec repetat vt sit sensus. Credo ecciam catholicā. i. fidez catholicam tenentē esse sanctā. i. iustam ⁊ bonā. Vel ecclesiā sanctā. i. sanctificatā ⁊ firmatā et sp pseueraturā. ita q̄ nunq3 deficiet. Vel credo sanctā ⁊ catholicaz ecciam esse vnā ⁊ in vnitate consistere. Patrinus aūt p baptizando interrogatur. vt iā dicet. Post interrogatōez ⁊ responsionē sacerdos ter in faciē baptizādi exufflat. ad notandū q̄ seua ptās. i. malign⁹ spūs ab eo exufflat. i. exufflādo expellit. seu in ꝓximo expellēda significatur. vt p piū sacerdotꝭ ministerium spirituisctō cedat fugiens spūs malign⁹. Hinc etiā ait Aug. Paruuli exufflantur et exorcizantur. i. increpant seu adiurāt vt expellatur ab eis diaboli potestas inimica que decipit hominez vt possideat homines. Hec autē exufflatio siue exorcizatio. et si non ꝓsit aliq̄d ad vitam. q2 adhuc in eis mors remanet. ꝓdest tñ vt inimicus minus eis nocere possit. Adest em̄ spūsctūs nō solū v̊bis q̄ dicuntur in noie suo. veꝝ etiā si

gnificationibus que fiũt in honore suo
Et est notandũ ꝙ exorcismus grece.
latine dr̄ adiuratio. vt est illud. Exi ab
eo immũde spũs. Cathecismus autẽ et
exorcismus neophicoꝝ sunt. p̄cedũt ei
baptismũ. et magis dñt dici sacramẽta-
lia ꝙ̄ sacramenta. i. ad sacramẽtũ bapti
smi ptinentia. vel preludia noui bapti-
smi. sine eis tñ pôt esse baptismus. Ca-
thecismꝰ vero grece. latine dr̄ instructio
Jñ cathecizare. i. instruere in simbolo.
⁊ fidei rudimentis. Inde etiã dr̄ cathe-
cuminus grece. qḋ est latine audiẽs vł
instructus. q̄ꝛ adhuc doctrinã fidei au
dit. nondũ tñ baptizatus est lꝫ sit in fide
instructus. Qui et cõpetens vocat̃. q̄ꝛ
post fidei instructõeꝫ ⁊ post acceptã pe
nitentiam ꝯpetit gr̄e christi recipiende
Neophicus ṽo grece. latine nouellus
⁊ rudis vel nuper renatus interp̄tatur.
Hoc q̊ꝫ sciendũ est ꝙ sicut sunt septem
dona spũsscti. ita etiã septem sunt dona
baptismi. Primũ ẽ salis collatio. Da
tur enĩ ſm Rabanũ et Bedaꝫ sal bñdi-
ctũ in os baptizandi. vt ꝑ sal typicũ. i. fi
guratiuũ sapientie sale cõditus. iniqui
tatis fetore careat. i. carerere significet̃.
ne a vermibꝰ pctõꝝ vltra putrefiat ꝟ ma
gis illesus ferue t̃ ad maiorẽ gr̄am reci-
piendã. Sal q̊ꝫ significat p̄ma fidei do
cumenta sine quoꝝ ꝯdimẽto insulsus ẽ
ois hõ. de q̄ ⁊ de sale dictũ est in p̄ma p
te sub ti. de cõsecratõne eccie ⁊ altaris.
Secundũ est auriũ et nariũ cũ sputo
linitio. qḋ fit primo exemplo xp̄i. q̄ lu-
tũ cum sputo faciens mutũ et surdũ sa
nauit. et oculos nati ceci liniuit. ⁊ expu
ens linguã eius tetigit. ⁊ digitos in eiꝰ
auribus imponẽs dixit. Effeta qḋ ẽ ad
aperire. Secundo ſm Rabanũ hoc sa
cramentũ ideo agitur vt ꝑ saliuã typicã
id ẽ figuratiuã sapiẽtie dei et ꝑ sacerdo
tis tactũ sapiẽtia ⁊ virtus diuina salutẽ
eiusdẽ cathecumini opet̃ vt aperiantur
ei nares ad capiẽdũ odorẽ noticie dei.
vt apiantur ei aures ad audiendũ man
data dei. vt apiant̃ illi sensus in intimo
corde. ad rñdendũ sacerdoti de articul'
fidei interroganti. Digiti ꝟ q̄ in aures
mittunt̃ sunt ṽba siue dona spũssancti
Tercio ꝑ hoc ꝙ aures saliua tãgunt̃. si-
gnificat̃ et petit̃ ꝙ doctrina q̄ de ore al-
tissimi fluxit ꝑ aures eius intret eiqꝫ su
aue redoleat. Saliua nempe xp̄i. i. dul
cedo ṽboꝝ ex ore eiꝰ defluẽtium. et ip̄a
xp̄i diuinitas nos sanat. Quarto etiaꝫ
nares tangunt̃ vt diuinã suscipiãt ṽtu-
tẽ ꝑ quã bonũ a malo discernãt odorẽ ⁊
sanã doctrinã separe valeãt a fetore he-
retice prauitat̃. vñ i Eccl'iastico dr̄. Na
sus tuꝰ sicut turris lybani q̄ respicit ꝯ da-
mascũ. Quinto ad notandum ꝙ ꝙ̄diu
spm̄ naribus trahet. in fide ꝑcepta ma-
nere dꝫ. et aures vt ṽbis euãgelicis pa
teant et varias et inutiles fabulas a se re
pellunt. Sexto ſm Ambro. ꝓpter gl'iaꝫ
siue dignitatẽ muneris et opis nõ tãgi-
tur os cũ saliua ꝟ nares vt bonũ odorẽ
accipiãt pietatis eterne. Terciũ ⁊ q̄r-
tũ est i pectore ⁊ inter scapulas cũ oleo
facta signatio. de q̇bꝰ dictũ ẽ in p̄mo ꝑ-
te sub ti. de cõsecratõibus. Quintũ ẽ
baptismi ablutio. Circa qḋ notandũ ẽ.
ꝙ trina fit immersio seu lotio in bapti-
smo in noĩe trinitat̃. s. in noĩe p̄ris ⁊ fi-
lij et spũsscti. q̄ꝛ in fide trinitatis fit ba-
ptismꝰ. in q̄ trina immersiõe triduana
dñi sepultura significat̃. fuit ei tribꝰ die
bus et tribꝰ noctibꝰ in corde terre. Tri-
na q̊ꝫ fit immersio. q̄ꝛ in baptismo a tri
plici pctõ. s. cogitatõis. locutõis. ⁊ opa
tiõis mundamur. et a triplici trãsgressi
one legis. s. legis nature legis moysaice
et legis euãgelice. Nõ igit̃ dꝫ q̇s tm̃ sel
immergi. ꝓ eo ꝙ xp̄s tm̃ semel mortuꝰ
est. Dꝫ tñ semel tm̃ baptizari q̄ꝛ tm̃ sem'
xp̄s mortuꝰ ẽ et sepultus ⁊ resurrexit. q̄
tria in baptismo significant̃. Et licet tri
na fit immersio. tñ vnum est baptisma.
Item q̄ꝛ tm̃ vna ẽ fides. idcirco vnũ dꝫ

esse sacr̄m ei⁹ iux̄ illud. Vna fides vnū
baptisma. Immersio etiā fit i modum
crucis. qꝛ q̄ baptizaṫ mōo crucifigiṫ. et
cruci xp̄i affigiṫ. Trina q̄ȝ ab aq̄ eductō
triduani tp̄is exp̄mit resurrectionē. Si
tn̄ q̄s ita eger sit vt nō possit ter sine lesi
one immergi sufficit illū aq̄ asp̄gi. vt p̄
baṫ multipliciter i canōe Cypriani. Lȝ
q̄dā illud intelligāt de aq̄ bn̄dicte asp̄si
one. Sȝ ꝛ si mag̃ corp̄is p̄s p̄ter caput
infundiṫ vel saltē caput. baptizat⁹ q̄s re
putaṫ ꝛ nō aliter. lȝ q̄dā etiā si sup̄ pedē
aq̄ ceciderit. reputēt baptizatū. Puerꝫ
baptizatis nomē imponiṫ i baptismo.
qd̄ inde ē. qꝛ baptismus ē vicari⁹ circū-
cisiōis in q̄ noīa puerꝫ imponūt hebrei
eo ꝙ tp̄e circūcisiōis abrae nomē fuerit
immutatū. cū em̄ p̄us dicebaṫ abram.
postea vocatus fuit abraā. Sȝ si bapti-
zato obliuione nomē non imponiṫ. vel
forte errore masculo nomē femine vel
ecōuerso imponiṫ. tenet q̄dē baptism⁹
nec iterabiṫ. et nomē in cōfirmatōe frō
tis denuo imponeṫ. Sextū est in vti
ce. i. in summitate capitis sup̄ cerebrū
cū chrismate facta punctō. de q̄ in p̄ma
p̄te sub ti. de ꝯsecratōibus dictū ē. Se
ptimū ē in fronte chrismatio. de q̄ infra
diceṫ. Daṫ aūt in q̄busdā locis bapti
zatis cādida vestis. in signū sacerdotij.
ꝛ q̄dā rotūda mitra in signū corone re
gni vite. qꝛ ip̄e ē mēbꝝ xp̄i q̄ est rex ꝛ sa
cerdos. Oēs em̄ veri xp̄iani reges et sa
cerdotes dicunṫ. vn̄ Petrus ap̄l̄us ait.
Vos estꝭ genus electū. regale sacerdo
tiū. Reges qꝛ seip̄os et alios regunt. sa-
cerdotes. qꝛ seip̄os dn̄o offerūt. iux̄ illō
ap̄l̄i. Obsecro vos p̄ miscōiam dei vt ex
hibeatis corp̄a v̄ra ⁊c. Secūdo chrisma
le seu vestis cādida q̄ sup̄ caput baptiza
ti imponiṫ significat s̄m rabanū interi-
oris et exterioris hoīs castitatē ꝛ inno-
centiā ꝛ puritatē xp̄ianā. quā post ablu
tas veteres macl̄as studiose seruare dȝ
iuxta illud. Omi tp̄e vestimēta tua sint
candida. Tercio renati albis induunṫ
vestibus. ad designādū mysteriū eccl̄ie
resurgentis. Designaṫ em̄ p̄ hoc corpo
rū et animaꝝ futura resurrectio glorio-
sa. et etiā resurrectio a p̄ctis atq̄ angeli
cus nitor. Recte igiṫ baptizati albis vtū
tur vestibus. vt q̄s p̄me natiuitatis fa
ciē vetusti erroris pann⁹ fuscauit. habi
tus secūde regeneratiōis p̄ferat glorie
indumentū. Vn̄ vestis ip̄a duplex ē. q̄-
si in modū cappe manicate. qꝛ sācti du
plicia. s. beatitudinē et gloriam posside
bunt. Ip̄e aūt vestes sunt stole albe. de
q̄bus dr̄. Et date sūt illis singule stole.
Stole em̄ baptismū. palme vo trium-
phū insinuāt. Quarto hec alba vestis
corpus. ip̄e vero albatus animā signi-
ficat. In prouincia narboñ. hec alba ve
stis linea i sui summitate cū filo rubeo
sup̄suitur aut alia varietate insignitur.
quandā quodāmō p̄tendens coronam
Nempe alba vestis innocentie stolam
que nobis in baptismo redditur signifi
cat. rubea fimbria q̄ sup̄suiṫ xp̄i passio-
nem. p̄ quā baptismi sacr̄m impleṫ desi
gnat. coronam p̄tendit. in signum coro
ne regni. vt p̄missum est. Rursus ideo
chrismale candidū filo rubeo insignitū
baptizatis daṫ. vt sint soliciti seruare cā
dorē v̄tutū quē in baptismo p̄ passiōē
dn̄i rubricatum receperūt. iuxta illud.
Quare rubꝝ est vestimētū tuū. vnde in
Apo. Beatus q̄ custodit vestimēta sua
ne nudus ambulet. Sane albati seu ne
ophici hmōi albā vestē p̄ septē dies por
tant. qꝛ hoc tp̄e qd̄ septē diebus agiṫ in
nocentiā p̄ bona op̄a exercere oportet.
iuxta illud qd̄ ait Salomō. Omi tp̄e ve
stimenta tua candida sint ꝛ oleū de ca-
pite tuo non deficiat. In octauo vo die
illam deponunt. quia in etate quam di
es octaua significat ab omni opere vi-
te presentis cessabimus. tunc em̄ adue-
niente veritate omnis figura cessabit. q̄
per candidam vestem innuiṫ. nam tūc

erimus vtroqȝ hoie.i.aia et corpe gl'iosi
Rursus hec vestis candida corp⁹ signi
ficat.qd omi tpe vite nostre.qd p septe-
nariū agit,mūdū seruare cōuenit.in fi
ne vo vite nr̄e illud deponimus.aliud
gloriosum resumpturi.qd erit in octa-
ua etate. Merito ergo illaz septē dieb⁹
seruamus ⁊ in octaua deponim⁹.vnde
Salo.Da partem septimā et octauaz.
Seruat quoqȝ hec alba vestis de sabba
to in sabbatū.quādo in sabbato sancto
vel penthecostes baptizati sunt. ad no-
tandū ꝙ si mundiciam corporis serua-
uerimus de sabbato pectoris transituri
sumus.depositis corporibus ad sabba
tum eternitatis. Et exuit in alio sabba
to ad notandū ꝙ anima illius de corpe
exiens.sabbatuz.i.requiem inueniet. si
eius vestis fuerit alba. Pari quoqȝ rōe
confirmati siue in fronte chrismati vs-
qȝ ad septimā diē lauari non dn̄t.Cum
em̄ eccia tanto tpe celebret aduentū spi
ritussancti sup apostolos Merito vnus
quisqȝ spm̄sctm̄ accipiens.tanto tempo
re celebrare debet illius aduentū in se
singulos dies pro singulis donis cele-
brando. Hec aūt vestis/vni iposita alte
ri potest imponi si necesse fuerit ꝓut iā
de panno quo caput confirmati alliga
tur dicet.Quis melius sit nouā habere
In quibusdam etiam locis baptizatis
dantur calciamenta.que sunt domini-
ce mortis insignia vt exemplo eius qui
ꝓ nobis passus et mortuus est.carnem
suam vicijs et concupiscentijs mortifi-
cet baptizatus.Datur quoqȝ candela il
luminata in manu baptizati. vt cū dn̄s
ad nuptias venerit sit semper paratus
ei in aula celesti occurrere cuz lumina-
rijs vtutū ⁊ bonoꝝ operum.De cereis
etiā neophitoꝝ supra dictuz est. Sane
legitur in canone Grego. ꝙ iudeis ba-
ptizandis quadraginta dieꝝ abstinen-
tia indicēda est.⁊ si postqȝ baptizati sūt
apostatauerint;cogēdi sūt fidē seruare,
et filij quos circūciderint ab eorūz con
sortio separentur. Serui vo eoꝝ circū
cisi ab eis ꝓ iniuria corpis sui libertati
tradantur.Et in concilio agathen̄ statu
tum est ꝙ iudei baptizandi qui de faci
li ad vomitū redeunt.nouē menses sint
prius inter cathecuminos.Eger quoqȝ
sicut ait Cyprianus baptizari pōt.mor
tuus vo non.nec eucharistia sibi dari.
sicut legitur in Burcardo li.iiij.c. cauē
dum est.et in li.v.c.idem placuit. Sed
sicut in eodē li.iiij.c.subito legitur.subi
to obmutescens sic.si tn̄ voluntatis p̄te
rite testimoniū verbis habet.aut pn̄tis
in suo nutu. Pregnās vo mulier si ba
ptizet non intelligit scḋm Isidoꝝ part⁹
baptizatus in vētre.quia qui adhuc na
tus scḋm adam non est:scḋm christum re-
generari nō potest.nec dici regeneratio
in eo potest in quo generatio non pre-
cessit.Baptizandus ergo est qui ex ba-
ptizato nascitur.Tenendū quoqȝ est ꝙ
discipuli et apostoli baptizati fuerint.
qui etiam alios baptizabant.ꝓut dicet
sub penthecosten.qd de Johanne spe-
cialiter Hiero.attestatur.et August.de
Paulo. Item statutum est in concilio
carthaginen̄. ꝙ mulier quis docta ba-
ptizare non presumat.nisi necessitate vr
gente. Rursus in cōcilio lugdunen̄. sta-
tutum est vt qui p̄terqȝ in mortis neces
sitate cum veteri chrismate baptisaue-
rit deponatur. In concilio ylerden̄.sta-
tutū est vt omnis p̄sb̄r qui fontē lapide
um habere non pōt. vas cōueniēs ad
hoc solum officium habeat qd extra ec
clesiā non deportet. Debet igit fons eē
lapideus. Nam et de silice aqua in ba-
ptismi p̄sagiū emanauit. Sz ⁊ xp̄s q est
fons viuus est lapis angularis ⁊ petra
Hoc qȝ notandum est ꝙ p circūcisionē
delebatur olim originale.et nunc p ba-
ptismū.prout sub ti.de circuncisiōe di
ctum est. Ideo autem originale pecca
tum omnib⁹ nocet.qꝛ qn̄ adā peccauit.

nondum aliquis ex eo fuerat materia-
liter ꝓseminatus. ipm aũt originale pec
catũ in ipa aie infusiõe ɔtrahit. qꝛ tunc
tres ꝑncipales vires aie debilitant. Sz
cũ originale pctm cõtrahat solũ ex car-
nis corruptione. q̃re imputatur aie. Re
spondeo. quia ais condelectat carni. vl'
melius. vt ibidem q̃dam digna retribu
tio notetur. Anima. n. primi hominis
ꝑus peccãdo carnẽ ipam corrupit. Vñ
mõ corruptio carnis aias corrũpit. Cir
ca baptismi formã notandũ est ꝙ sicut
ait Alexander papa. iij. Si q̃s pueruz
ter in aqua merserit in nomine p. ⁊ fi. ⁊
spũssancti amen. ⁊ non dixerit. Ego ba
ptiso te in nomine pa. ⁊ fi. ⁊ spi. non est
puer baptisatus. sed ⁊ si immerserit ter
puerũ nihil dicens. baptisatus non est.
Verꝫ tẽpe aploꝝ baptisando nihil ali-
ud dicebat nisi baptiso te in noie trini-
tatis. Et ita explicite dicebant. vel etiaz
implicite. vtpote. In noie dñi nri ihesu
xpi. Et baptisabãtur in stagnis ⁊ flumi
nibus. Sed. b: Clemens. ij. a beato pe-
tro ex ipius doctrina vnctionem olei ⁊
crismatis addidit. Postea Leo papa.
damasus ⁊ ambrosi⁹ exorcismos ⁊ bñ-
dictiones ⁊ ceteras solennitates adie-
cerũt. Baptismi aũt forma nõ viciatur
si quid in ea sup̃flue ponit. vt si dicatur
Baptiso te in noie pris ⁊ filij ⁊ spũsscti
⁊ diaboli. vl' arma virũq3 cano. vl' si q̃d
premittit forme. vt si dicat. arma virũq3
cano. ⁊ ego baptiso te ⁊c. Si vo aliq̃d i
terponatur. vt si dicatur. Ego baptiso
te. ⁊ deus est. in nomie patris ⁊ filij ⁊c.
dicunt quidam non esse baptisatũ. alij
vo contra. Si aũt ordo verboꝝ forme
mutetur. vt si dicit. Baptiso te in nomi
ne filij ⁊ pris ⁊ spũssancti. dicũt non eẽ
baptisatum. quia ordo vboꝝ de forma
est. Si vo mora naturalis ⁊ compẽdi-
osa interponat. puta respirãdo. tussien-
do. vel screando. non obest. Ceteꝝ for-
ma ipa ꝓnũciari potest litteraliter ⁊ vul

gariter. grece ⁊ latine ⁊ armenice. Idez
em̃ sunt effectus. licet voces non sint ee
dem s̃m Aresto. Vñ grecus huc veni-
ens baptisat in lingua greca ⁊ econuer
so. quia apostoli loquebãtur varijs lin-
guis. Hinc ẽ ꝙ si quis dicit. Baptiso te
in nomine genitoris. et natiq̃ue geniti
⁊ sancti flaminis baptisatus est. Bene
em̃ fit baptismus sub nominibus sino
nimis. Sed si dicat. mergo te in nomie
patris ⁊c. non est baptismus. quia illud
verbũ mergo non est sinonimũ cũ illo
verbo baptiso. Non fit etiã baptismus
si dicatur. Baptiso te in nomine triũ ꝑ-
sonaruz. vel in nomine trinitatis. vel in
nomine xpi. vel si baptisauerit in trib⁹
principijs. aut in tribus filijs. aut in tri
bus paraclitis. vel si omittat aliqua de
tribus ꝑsonis. puta spũssancti. vel filij
vel pris. Sed etiam si diceret. in nomi
ne paternitatis ⁊ filiationis ⁊c. non essz
baptismus. Item si omitteret hoc pro-
nomẽ ego. dicendo. Baptiso ⁊c. tenet q̃
dem quia ꝓnomẽ illud subintelligitur
vnde nõ deest. Sed etiã s̃m Zachariaz
papam si sacerdos simplicitate ductus
nõ intendens errorem introducere di-
xerit. Baptiso te in nomine patria ⁊ fi-
lia ⁊ spũsancta. baptismus nõ viciatur.
Si vo dubitatur de aliquo vtrũ sit ba-
ptisatus vel nõ. statuit alexander papa
iij. ꝙ baptiset sub hac forma. Si es ba
ptisatus nõ te rebaptiso. ꝫ si nondũ ba-
ptisatus es. ego baptiso te in nomie pa
tris ⁊ filij ⁊ spũssancti amen. Ad hoc si
infans non potest totus nasci. sed solũ
caput. illud baptisetur ꝑusq3 moriatur.
Sed si mater in partu morit incidatur
⁊ infans viuus de ventre extrahatur et
baptiset. Circa patrinos qui in bapti
smo ⁊ confirmatione necessarij sunt. di
cendum est ꝙ vbi infans fari vel crede
re nescit. patrinus interrogatur ⁊ rñdet
pro eo. ⁊ in eius fide ⁊ professiõe bapti-
sandus saluatur. Nõ etiã s̃m Isidorũ

in egroto surdo ⁊ muto baptisandis cō
tingit. Nam etiā legimꝰ sirophenissam
mulierem venisse ad ihm ⁊ rogasse pro
filia spūm immūdum habente. ⁊ illam
ad p̄ces matris saluatā fuisse. Augusti.
quoqꝫ asserit ꝙ responsio ipius patrini
ad celebritatem.i.solennitatē ptinet sa-
cramenti.q.d.non ad necessitatē. Par-
uulū em̄ non fides illa q̄ in credentiuꝫ
volūtate consistit.ꝫ fidei sacramentum
fidelem facit. Unde fidelis vocaẗ. non
rem ipam mente obnuēdo.i.ꝯfitendo.
ꝫ ipsius rei sacramētum recipiēdo. Si-
cut ergo paruuli alieno errore damna-
ti fuerāt sic ex aliena ꝓfessione saluari
posse necesse ē ⁊ cum illi ad intelligibi
lem etatē peruenerint. debēt patrini in
sinuare illis ꝓfessionē quā ꝓ eis fecerẗ
Porro sacerdos baptisans ⁊ eps̄ cōfir-
mans se illis obligant ꝙ de eis curam
spālem gerant. Quia tamē ipe nō om̄i
bus potest curam spālem impēdere. id
circo patrino cōmittit qui se ꝓ isto fide
iussorem ꝯstituit. ꝙ renatū docebit oro
nem dn̄icam ⁊ simbolū fidei. q̄ quilibꝫ
xp̄ianꝰ adultus scire teneẗ. vel ī lingua
latina vel materna. ⁊ si patrinus filiolū
docē neglexerit. grauissime peccat. Itē
iuxta autoritatē Leonis pape vnꝰ tan-
tū debet esse in baptismo. ⁊ vnus in con
firmatōne patrinus. siue vir siue muli-
er. ⁊ hoc ꝓpter pericula q̄ consueuerunt
cōtingere in cōiunctionibus mr̄imoni
alibus. In q̇busdam tn̄ eccl'ijs contra-
ria cōsuetudine hoc derogatū esse vide
tur. ⁊ hoc ideo. qm̄ si veniat in dubium
de aliquo vtrum sit baptisatus vel non
quāto plures sunt patrini et testes ba-
ptismi. tanto fortius dubiū excludetur
⁊ tanto plures ad instruendū filiolū se
cōstituūt debitores. Item ẜm canoneꝫ
in cathecismo ⁊ in baptismo ⁊ in confir
matione vnus ⁊ idem patrinus suffice-
re potest vbi necessitas cogat. alias sin-
guli singulos suscipiāt. Verū baptisa-
tis seu ꝯfirmatis patrinoꝝ perfidia cu
non consentiūt nō obest. Cum igiẗ pa
trinus filiolū instruere teneaẗ. ⁊ in fide
ipius baptisandus saluẽẗ. nullus debꝫ
patrinus effici nisi sciat dn̄icam oroneꝫ
⁊ simbolū. in q̇bus ipe teneẗ filiolū su-
um istruere cū sit fideiussor fidei illius.
⁊ eū debet custodire ꝓ posse ne a fide ⁊
iusticia deuiet. castitatem custodiat. iu-
sticiam diligat. ⁊ teneat caritatē. vtpote
responsurus in die iudicij de omni ex-
cessu illius. Sunt aūt quatuor genera ꝑ-
sonaꝝ quas eccl'ia non suscipit in patri
nos. Primū genus ē monachꝰ. abbas.
abbatissa. moniales ⁊ hmōi. Secundū
genus sunt infideles. Terciū illi q̄ non
dū sunt ꝯfirmati. qui alios nō possunt
tenere in baptismo. vel cōfirmatione i-
struere. Non.n. vere debent vocari fide
les. vn̄ nec veri testes esse pn̄t. Quartū
genus est vir ⁊ vxor simul nisi priꝰ am-
bo votū emiserint castitatis. Si em̄ am
bo eundeꝫ puerū de fonte leuarēt spūa
les patres eiusdeꝫ fierent. Vn̄ vlterius
carnaliter cōmisceri nō deberent. Nec
etiā vt aiūt quidā. aliquis de sacro fon-
te leuare debet aliquos de sua ꝯsangui
nitate. ꝑsertim filiū ꝓpriū vel filiam vel
vxoris vel ecōuerso. q̄ caritatis dilectō
ꝑ baptismū ꝓpagari debet. Baptismi
solennitate cōpleta itur ad fontes cum
triplici letania ⁊ iride q̄ an̄ baptismū ⁊
post letanie circa baptisteriū ꝑaguntur
ꝓ eo qd̄ in apocal'. legitur. Iris erat in
circuitu sedis. Iris vt Beda ait q̄ fit so
le irradiāte in nubes. ⁊ q̄ post diluuiuꝫ
fuit ꝓpiciationis indiciū. significat inter
cessiones sanctoꝝ. sedes eccl'iam signifi
cat. nubes sunt viri sancti. iuxta illud
Isa. Qui sunt hi qui vt nubes volant.
Qui an̄ aduentum xp̄i ⁊ post deuotissi
me ꝓ eccl'ia orauerūt ⁊ orāt. Fit autem
hec letania circa fontes vsqꝫ ad scē Io
hannes baptista ora ꝓ nobis. eo ꝙ ipe
primꝰ inuenit vel docuit baptisma. De

inde similiter cũ trina letania redit vsq3
ad omẽs sancti orate ꝓ nobis. ad osten
dendũ ꝙ ipi orant ꝓ filio baptisato. qui
mortuus fuerat ⁊ reuixit. perierat ⁊ in
uentus ẽ. vt in vera fide trinitatis parti
cipet sacramẽto baptismi. vel vt deum
quẽ confessus ẽ diligat toto corde. tota
mẽte. ⁊ totis viribus. Sane agũtur in
quibusdam ecclesijs septene letanie añ
baptismũ. q2 oramꝰ sanctos intercede-
re ꝓ nobis vt spũssanctus cuius gratia
septiformis ẽ veniat sup aquam bapti-
smi. In alijs agũtur quine dũ cathecu
mini baptisant vt deꝰ custodire dignet
q̃nq3 sensus corpoꝝ eoꝝ ne ꝑ eos illece
bris secularibus incitati purificationẽ
baptismo acceptam amittant. Trine ẽt
quãdoq3 post baptismũ agũtur. vt cre-
dulitatem trinitatis in q̃ baptisati sunt
⁊ quã professi sunt toto corde. tota men
te. totisq3 viribus diligãt. Quidã etiam
cantant letaniã in eũdo ad fontes pro-
pter spem. ⁊ inde redeũdo ꝓpter rem. ⁊
ad notandũ ꝙ sancti orant ꝓ baptisan-
dis. vt sacr̃m vera fide ꝑcipiant ⁊ ꝓ ba-
ptisatis vt in sacramẽto fidei ꝑcepto cõ
firmentur. In fine letanie fiũt iuxͣ apo-
stolũ petitiones. vt ꝓpicius esto. parce
nobis dñe. ⁊ obsecrationes. vt per nati-
uitatem tuã libera nos dñe ⁊ postulati
ones. vt pctõres te rogamus audi nos.
Quid significet cãtus post baptismũ.
dictũ ẽ supra vbi de cãticis agit. Ceteꝝ
in q̃busdam eccl̃ijs in lectionibus ⁊ le-
tanijs senes p̃cedunt. ⁊ iuuenes subse-
quũtur. vel q2 senex seruꝰ. s. eleazar ad-
duxit rebeccam vt ysaac iuuenis appre
henderet eã. vel q2 in baptismo iuuene
scit eccl̃ia. ⁊ renouat vt aq̃le iuuẽtꝰ nr̃a.
Rursus i q̃busdã eccl̃ijs dũ. xij. lectões
legũt letanie dicũt. ⁊ eaꝝ duodenarius
nũerus ꝑ tres q̃ternarios clericoꝝ iple
tur. q̃bus orat. vt in baptisandis doctri
na capiat apostoloꝝ fide trinitatis ⁊ q̃-
tuor virtutibus p̃dictoꝝ.

Sexto loco de confirmatõne dica
mus. Siq̃dem post baptismũ se-
quitur spũale signaculũ. s. confir
matio. quo perfectio fiat qñ ad inuoca
tionẽ epi spũssctũs infundit. Baptisa-
tus aũt ꝯfirmari nõ põt nisi demũ post
septem dies post baptismũ. ꝓpter septẽ
dona spũsscti q̃ recipiũtur in baptismo
Nam ꝓ singulis donis decet dies sin-
gulos celebrari. Alij dicũt ꝙ stati post
baptismũ ẽ cõfirmatio inchoanda pro-
pter rõem scriptam sub q̃nta feria cene
dñi. vbi agit de olei cõsecratione. Nam
Clemens p̃mus statuit vt baptisatꝰ q̃3
citius fieri possit cõfirmet. quia non est
perfectus xp̃ianus q̃ hoc nõ necessita-
te ȝ incuria aut volũtate omittit. Hec
frontis crismatio confirmatio dr̃. quia
ꝑ eã spũssanctꝰ datur ad augmentum
⁊ robur. Vñ cũ ceteras vnctiões ⁊ sim
plex sacerdos valeat exhibere. hãc non
nisi summꝰ sacerdos. i. eps debet cõfer-
re. q2 de solis apostolis legit. quoꝝ vica
rij sunt epi. ꝙ per manus impositõem
spũmsanctũ dabãt. queãdmodũ actuũ
apl̃oꝝ lectio manifestat. Cuȝ audissent
inq̃t apl̃i q̃ erãt hierosolimis quia rece-
pisset samaria ṽbum dei. miserũt ad eã
Petrũ ⁊ Johem. q̃ cũ venissent oraue
rũt ꝓ ipis vt acciperẽt spm̃sanctũ. non
dum eñ in quemq3 illorum venerat. ȝ
baptisati tantũ erãt in nomine dñi ihu.
Tũc imponebãt manus sup illos ⁊ ac-
cipiebãt spm̃sctm̃. cuius aduẽtus ꝑ mi
steriũ vnctiõis designat. q2 colũba in q̃
spũssctũs sup xp̃m in baptismo descen
dit ad vespeꝝ in cataclismo reuertens
ramũ retulit oliue virẽtis. cuiꝰ vtiq3 sa-
cramẽtũ. Dauid ꝓpha p̃noscẽs exhila-
randã faciẽ in oleo p̃dicauit. Arnaldi-
ste tñ ꝑfidi heretici dicẽtes manuũ ipo-
sitionẽ sine ꝯsolamentũ fieri posse a q̃li
bet hoie bono obijciũt. ad h̃ qd̃ ꝓmis-
sum ẽ de eo qd̃ legit in actibꝰ apl̃oꝝ. ꝙ
ananias saulo. ⁊ simeõ ⁊ lucius sirenẽ-

sis ꝛ manaen barnabe ꝛ saulo man⁹ im
posuerūt. q̇ tñ nec apl̄i nec ep̄i fuisse le-
guntur. Et ex eo ꝙ p̄dicitur miserūt ad
eos petrum ꝛ iohem. apparet ꝙ ep̄i de
bent illuc ire vbi sunt q̇bus sit necesse
manus imponi. cūq; illuc venerint orēt
ꝓ eis dicētes. Emitte in eis septiformē
spm̄sanctū ꝛc. Non. n. discipuli dabant
spūmsanctū. ſʒ orabant vt veniret i eos
quibus manus imponebāt. Hoc ergo
agit ep̄alis cōfirmatio baptisato. quod
tutor pupillo. Quid em̄ ꝓdest amplaʒ
hereditatem filio relinquere. nisi ip̄e vł
lex aut p̄ses illi ꝓuideat de tutore para
clitus q̇dem est eius consolator in xp̄o
custos ꝛ tutor q̇ suadente diabolo pos-
set sicut ꝛ pupillus suā perdere faculta
tem. i. baptismi vtilitatem. si hūc nō ha
beret tutorem. In confirmatione ergo
totius xp̄iane religionis misterij pleni
tudo cōpletur. In baptismo nāq; ꝑ spi
ritumsanctū datur remissio peccatorū
hic aūt ip̄e spūs inuitatur vt veniat ꝛ in
domū ip̄am quā sanctificauit descēde
re ꝛ habitare dignet̄ ꝛ ad ep̄i innocatio
nē infundit̄. vn̄ vrban⁹ papa inq̇t. Per
man⁹ ep̄alis impōem spūssctūs dat̄. ex
quo cor fidele ad prudentiā ꝛ ꝯstantiaʒ
dilatat̄. vt q̇s plen⁹ sit xp̄ian⁹. His ḡ in
ungit̄ crismate baptisat⁹. s. in v̄tice ꝛ in
fronte. nā ꝛ ip̄is apl̄is bis fuit dat⁹ spūs
sctūs. Primo in terra qn̄ xp̄us exuffla
uit in eos dicēs. Accipite spm̄sctm̄. Se
cūdo a celo i die penthecostes. Sʒ ꝛ ip̄i
apl̄i receperunt spm̄sctm̄ in baptismo.
Non. n. credendū est ip̄os nō fuisse ba
ptisatos q̇ alios baptisabāt. vt p̄missuʒ
est. Hec ergo duplex baptisatoꝝ vnctō
significat ꝙ spūssanctus datus est apo
stolis. semel in terra ad dilectionē xp̄i
mi. ꝛ semel de celo ad dilectionem dei.
Unde ad notandū pulcritudinem do-
noꝝ spūssancti. que i confirmatione cō
ferūtur di. Emitte in euʒ spm̄ sapie ꝛ in
tellectus ꝛc. He sunt vestes q̇b⁹ induū

tur filij regis. De quibus dictum ē. De
dit eis potestateʒ filios dei fieri his qui
credunt in noie eius. Et de q̇bus dicit
apl̄us. Quotquot baptisati estis xp̄m
induistis. Nō. n. habet xp̄m ꝑ indumē
to. q̇ donis spūssancti q̇bus xp̄s ab ipsa
conceptione ornatus fuit. nō est ornat⁹
Differt autē hec vnctio q̇ fit in fronte ꝑ
episcopū. ab illa que fit in cerebro siue
in vertice per sacerdotē. Primo q: ſm
Rabanū in illa signatur suꝑ baptisatū
spūssancti descēsio ad habitationē deo
cōsecrandā. In hac v̄o signat̄ vt eiusdē
spūssancti septiformis gratia cū omni
plenitudine sanctitatis scientie ꝛ virtu
tis venire in hominē declaret̄. Secun
do differunt q: per illā que fit in vertice
aīa xp̄o desponsat̄ ꝑ istam v̄o ditatur ꝛ
dotatur. Item ꝑ illam ostenduntur vul
nera esse sanata. per hāc plenitudo gra
tiarū cōfertur. Nō ex v̄bis vtriusq; vn
ctionis pōt perpendi. In collatōne em̄
illius vnctionis dicit sacerdos. Deus
omnipotens pater domini nostri ihesu
xp̄i. qui te regenerauit ex aqua et spiri
tusancto. quiq; tibi dedit remissionem
omniū peccatorum. ip̄e te liniat crisma
te salutis in vitam eternaʒ. His verbis
saluatio que ē in vitam eternam ꝑ hāc
vnctionem obtineri ostenditur. Sʒ hec
verba transcendit ep̄s in vnctione ꝯfir
mationis dicens. Emitte in eū septifor
mē spm̄sctm̄ tuū ꝑaclitū de celis. spūm
sapie ꝛ intellectus. spm̄ cōsilij ꝛ fortitu
dinis. spm̄ scie ꝛ pietatis. ꝛ imple eum
spū timoris dn̄i ꝛ cōsigna eū signaculo
sancte cruc̄ ꝓpiciat⁹ in vitā eternā. cōsi
gna inq̄ʒ vt spm̄sanctum non amittat.
In cōcilio toletan̄. dicitur ꝙ nullus de
bet bis confirmari. sicut nec rebaptisa
ri. Post orationem quaʒ cōmuniter di
cit episcopus super omnes confirman
dos si plures sint. singulariter cuilibet
frontem linit in modum crucis crisma
te cum pollice dicens cuilibet. In no

mine prīs et filij et spūssancti pax tibi.
Que salutatio fit ad nouū hoiem. q̄ di
gnus est salutari ꝓpter vite nouitatē. et
q̄ kīm deū creatus est in iusticia ⁊ sctita
te ⁊ veritate. Interim em̄ cū erat vetus
nō erat salutandus. ꝫ tm̄ erat ꝓ eo orā
dum. Jō aūt fit in modū crucis et cum
chrismate. sic̄ ⁊ oia chrismata cū crucis
figura ꝑficiunk. vt appareat ꝙ est illius
per cuius crucē redēptus est. sine quo
signaculo nō optet nos añ deū presen-
tari. Qō fit cū pollice. qꝛ ille in cōsecra
tōe pontificis est ad hoc specialiter con
secratus. vel qꝛ omne datū optimū ⁊ om
ne donū ꝑfectū descendat a patre lumi
nū. Jō in fronte. qꝛ ibi melius et citius
videtur. vt sic exterminator angelus vi
dens eum hoc signo munituz ad se nō
pertinere pertranseat. sicut pertrāsiuit
domos hebreorūz in egypto. vbi vidit
vtrūqꝫ postez linitū sanguine agni. ⁊ ex
cussit primogenita egyptioꝝ i domibꝰ
vbi hoc signū non erat. Quid em̄ ē san
guis agni nisi fides passionis xp̄i. vter-
qꝫ postis hoc sanguine linitur. cū fidez
passionis christi in corpore et mēte ge-
stamus. in corpe per ministeriū in men
te ꝑ efficaciā. Jōqꝫ fit in fronte. qꝛ ꝑfctō-
rū est. non i occulto ꝫ in manifesto xp̄i
nomen sꝑ hr̄e. Hinc est ꝙ Johā. aplūs
ait. Vidi supra montē syon agnum stā
tem ⁊ cū eo centū quadragintaquatuor
milia habentes nomē eius et nomē pa
tris eius scriptū in frontibus suis. Sta
re em̄ ⁊ in mōte ⁊ cū agno stare ꝑfectoꝝ
est. et perfectio in confirmatione datur.
vt premissum est. Melius quoqꝫ in frō
te infigitur. in quo summus pōtifex la
minā auream figebat: in qua scriptum
erat ineffabile nomē dn̄i. et vt baptizatꝰ
libere cōfiteak qđ credit. qꝛ corde credik
ad iusticiam: ore aūt cōfessio fit ad salu
tem. memor eius qđ dn̄s ait. Qui me
confessus fuerit coram hominibus ⁊c̄.
Subsequenter ep̄s cōfirmatū ꝑcutit
in faciez. Primo vt tenacius memorie
teneat se hoc sacramentū recepisse. Se
cundo quia hoc sacramentū dak bapti-
zato ad robur fidei vt premissum est vt
vicz sit ita fortis in fide in baptismo su-
scepto ꝙ vlterius corā quocunqꝫ confi-
teri nomē christi non erubescat Tercio
hec ꝑcussio repñtat manuū impositōez
qm̄ apl̄i ꝑ manus impositōez confirma
bant. Quarto ad terrendū malignum
spm̄ vt fugiat et ne redire audeat. sicut
fecit beatus Bn̄dictus liberās ꝑ alapā
monachum qui a maligno spiritu ve-
xabatur vt legitur in dyal. Grego. li. ij.
ca. xxxij. Duo ergo facit ep̄us. Primū
ꝙ eum vngit in fronte. Secundū ꝙ per
cutit ip̄m in faciem. Vnctio significat
augmentum gratie ꝙtum ad actus au
daces aggrediendi ea que ꝑtinent ad fi
dem. Percussio vero fit ne vlterius cō
fundatur aut timeat ꝯfiteri nomen chri
sti. quasi dicat episcopus confirmato.
Ita sis fortis. vt quicūqꝫ sic te ꝑcusserit
vel quocūqꝫ alio modo tibi cōfusionez
fecerit pro eo quia christi nomē cōfite-
ris tu in his omnibus nō erubescas. ꝑ-
cussi em̄ in facie erubescere solēt. Simi
liter etiam fit alicubi. Et ꝓpter eandem
causam militibus nouis fieri pōt cōfir
matio in campo. Melius tn̄ fit in eccia
aut in atrio ecclesie. vt in Burcardo li.
iiij. ca. ep̄s. In concilio aurelianeñ. sta-
tutum est vt sacramentum confirmati-
onis a ieiunis et iuuenibus ꝑfecte eta-
tis. puta duodecim vel quindecim an-
norū. seu adultis monitis prius pecca-
ta confiteri cōferak. Hodie tamē ꝙ citi
us pōt hoc fiat. vt premissum est. Chri-
smato autē aliquo panno albo frons il
lius circūcingik. ne recēs vnctio defluat
aut deleak. ⁊ septima die deponik. sicut
supra vbi agik de baptismo dictū est. Et
in concilio baluaceñ. dicitur ꝙ pannus
chrismalis quo caput pueri in fronte ꝑ
ep̄m vel in vertice per presbꝛ chrisma-

ti circūcingit. potest iterū super alium baptisatum imponi. Item nō cōfirmatus non pōt aliū tenere in baptismo vl' in confirmatione nec vir ⁊ vxor. vel cōsanguineus. vel etiā plures teneant cōfirmandum. put in baptismo dictū ē.

Septimo loco de missa huius diei dicendum est. In qua qdem plura sunt notabilia. Primo ꝙ ante missam altaria coopiunt. qd fit q2 iam ecclesia incipit resurrectionis preludia celebrare. magna em ps hui9 officij ad illam ptinet. ⁊ in resurrectione xps qui per altare significat. stola corpis indutus ē. Item ministri altaris preciosis ⁊ splendidis sunt vestibus decorati. ad significandū ꝙ neophici sunt indumentis virtutū ornati. Item missa non cantatur solito more. q2 in ea nō dr introit9 q est caput misse. eo ꝙ ille q est caput ⁊ principiū nrm subtractus ē ⁊ in sepulcro silet. ⁊ nocte resurrectionis licet resurrexisset. tn̄ a suis nesciebat. Dñ cuz maria magdalena inuenit monumētū vacuū. credidit eū esse sublatum. Hac em die ⁊ in vigilia penthecostes seruamus antiquū ecclesie morē qui fuit añ papam Celestinū. fm quē introitus in missa nō dicebat. ſ3 a kyrieleyson incipiebat. Incipit ergo a kyrieleyson officiū. qd est qdā vox leticie. de hoc etiaz ꝙ neophici sunt renati. ⁊ rogat eccia vt dñs eos in nouitate cōseruare dignet. Omnia. n. q dicūtur vsq3 ad euangelium ad eos referūtur. Sequit. Gloria in excelsis deo. qd ideo cantat quia pax data est renatis. q ab angelis nūciata est i nocte natiuitatis. Cum ergo ipsi renouati sint gr̄a dei. pñt cantare cū angelis Secūdo ideo. qm angeli qui pmo illō nato dño cantauerunt p renatis in baptismo gloriātur. Tercio q2 resurrectio xpi prima est. ideo dr ille angelicus cātus. Et cū ipsis angelis chorus exultat ꝯsonāti melodia. ⁊ campane siue signa etiam cōcrepant. q actenus fuere muta Collecta etiā de renatis manifeste ē q ē Deus q hanc sacratissimā noctē gloria dñice resurrectionis illustras. ꝯserua in noua familie tue ꝓgenie spm̄ odoptōis quē dedisti ⁊c. Cui ꝑmittit. dñs vobiscū ⁊ nō pax vobis. vt iam dicet. Silr ep̄la refert ad eos videlz. Si consurrexistis cū xpo. q sursum sunt qrite. vbi xp̄s est in dextera dei sedens. ad Col. iij. c. q. d. Resurrexistis i baptismo a pctis sicut xp̄s resurrexit ab oibus infirmitatibus suis. Sed ad qd debent laborare resurgentes nisi vt ea q sursum sunt obtineant. ideo adijcit. q sursuz sunt sapite nō q sup trrraz. i. celestia nō terrena vobis sapiant. Et addit. Mortui. n. estis ⁊ vita vr̄a abscondita ē cū xpo in deo. mortui. n. estis peccato. et mortui estis vob vt iam nō vobis. ſ3 dño viuatis. Sic dicit ap̄ls. Viuo ego. iam non ego. viuit \9o in me xp̄s. Vita aūt vestra abscōdita est in deo ideo. q2 nondū apparet qd futuri estis ſ3 cū apparuerit xp̄s vita vestra. apparebitis cuz ipo in gloria. Ecce ad qd debeāt attendere neophici. sc3 vt sint ⁊ appareant cū xpo in gl'ia. ad quā rep̄ntandā ministri altaris solennes vestes induūt. vel vt renatoꝝ stolam innocentie demōstrēt. In ep̄la ergo baptisati instruūtur. Post ep̄lam sequit all'a. qd est vox angelica siue canticū angelorum. sicut ostendit Iohānes in Apoc. dicens. Audiui quasi vocē tubaꝝ multaꝝ in celo dicentiū all'a. q2 angeli gloriantur ꝓpter baptisatos a diaboli seruitute ereptos. ⁊ ad fidem conuersos. Et dr all'a sine graduali. ad significandū ꝙ caput nostrū quiescit. vbi. n. ē quies. ibi nō est motus. vbi aūt nō est motus. ibi nō est ascensus de gradu in graduz. qd significat graduale. Ideo aūt graduale non dicit. quia baptisati nōdū p opera in virtutibus gradū fecerūt. Dicit etiā tractus q significat patientiā. p quā ex-

pectare debēt gloriam sempiternā quā
sequens sabbatuz in albis repn̄tat. In
quo sabbato nō cantaꝛ graduale q̄ꝛ ibi
non ē necessariū bonū opus nec tractꝰ
quia nec patientia. ꝫ duplex all'a ꝓ du
plici gloria.s.anime ⁊ corpis. De h̄ sub
ti. de septem diebus post pasca dicetur
Et ṗter morē ante tractū poniꝛ all'a.qḋ
ē quedam vox leticie. ad notandū leti-
ciam neophicoꝝ. quā habent de spūali
nouitate. Sed q̄ꝛ graues sunt labores
vie.sequiꝛ tractus.q̄ dr̄ a trahendo. Ad
idem tn̄ inuitanꝛ neophici in versu alle
luia.⁊ in tractu.videlicet ad dei laudē.
Nam all'a sonat.laudate dn̄m.Et ī ver
su all'a dr̄.Cōfitemini dn̄o.i.laudate do
minū.Et additur causa quoniā bonus
est in se ⁊ in nobis cū q̇bus misericordi
ter ⁊ benigne egit dimittēdo peccata in
baptismo.Et cantaꝛ tono resurrectiōis
scꝫ octauo.Sed quia effectus benigni-
tatis posset esse ad tempꝰ. ideo subdiꝛ.
qm̄ in seculū misericordia eius. Ad idē
etiam inuitanꝛ in tractu.s.Laudate do
minū om̄es gentes ⁊c̄.quoniam confir
mata ē ⁊c̄. Reuera firmatur misericor-
dia.q̄ ineternuz durat. sicut in ṽsu all'a
dictum est. Hec autē duo.s.misericor-
dia ⁊ veritas.in psalmis iūgūtur.vt nec
misericordia iiusta nec veritas nimis au
stera credatur.Quare duplices laudes
dicūtur.⁊ quare tractus ⁊ q̄re sub hūili
ori lingua diciꝛ.sub ti. de septem diebꝰ
post pasca diceꝛ. Scd̄o ideo all'a ṗusq̄
tractus dr̄. quia hebrea lingua mater ē
⁊ nobilissima omniū linguaꝝ ꝓpter au
toritatem diuine scripture. Latina ṽo
inferior q̄si filia. Preterea all'a signifi-
cat iudeos prius cōuersos. tractus gē-
tiles postea credentes.Tercio diciꝛ pri-
mo all'a.in memoriā ṗoris status Ade
sequiꝛ tractus in memoriaz sequentis.
Precedit etiam all'a ꝓpter gaudium re
uertētiū de captiuitate babilonica. In
alijs ṽo diebus graduale precedit all'a

ꝓpter ꝑfectum ꝓficientiū.Deinde seq̄
tur euangeliū. Vespere autē sabbati q̄
lucescit in prima sabbati. Mat. xxviij.
ca. In quo de solicitudine mulierū cir
ca sepulcꝝ. ⁊ de ministerio angelorum
⁊ de resurrectione saluatoris agiꝛ. Vs-
q̄ nūc.n.fuit sacrificiū neophicoꝝ. Sꝫ
dehinc resurrectio ad memoriā reuoca
tur.Et nota ꝙ vespere sabbati hic acci-
pitur ꝓ nocte.⁊ ē sensus. Vespere sab-
bati.i.in nocte sabbati. Sed quia credi
posset ꝙ venissent mulieres in ṗncipio
noctis.vel in medio. Idcirco adiunctū
est.q̄ lucescit in ṗma sabbati.i. q̄ ꝑtinet
ad lucē ṗme sabbati ⁊c̄. Lucescerat em̄
iam qn̄ venerat maria magdalena ⁊ al-
tera maria videre sepulcrū. Ante euan
geliū aūt nō portaꝛ lumen. nec etiaz in
quibusdā eccl'ijs candelabra cū lumia-
rijs stant ad missam sup altare. Primo
q̄ꝛ ille q̄ est veꝝ lumē nondū nobis red
ditus ē.qm̄ eius resurrectio nōdū erat
manifesta.immo credebaꝛ adhuc in se
pulcro latere. Scd̄o q̄ꝛ mulieres xp̄um
nō deū ꝫ solūmō esse mortalē credētes
occulte sine lumine ibāt ad sepulcrum
vt vngerēt corpus ih̄u. Tercio.ad notā
dū cecitatē cordis ignorantiū ip̄um re
surgere posse. Incensum tn̄ fertur in si
gnū ꝙ mulieres tulerūt aromata vt vn
gerēt ih̄m. Rursus accensa luminaria
nō ferūtur.ꝫ incensum fit.ad notanduz
ꝙ tūc orōnis affectio q̄ ꝑ incensum ex-
primiꝛ animis infirmoꝝ nō deerat. sed
veritatis lux q̄ ꝑ accensa luminaria de-
signaꝛ eis certitudinaliꝛ nō clarebat ꝓ-
pter dn̄i sepulturā. Post euangeliū nō
dr̄.Credo.vt ꝑ hoc infirmoꝝ aīoꝝ dubi
tatio denoteꝛ.Queda tn̄ eccl'ie dicunt h̄
die.Credo.⁊ ꝑ totam seq̄ntē hebdoma
dam.quo renati asseuerāt se in deū ten-
dere.⁊ ea q̄ de xp̄o dicta sunt in euāge-
lio firmissime credere. Offertoriū quo-
q̄ non dr̄. in q̄ significātur ṗmo silētia
mulieꝝ.q̄ territe q̄si cū silentio recesse-

rũt a monumento ad qȯ iuerãt. vt xp̄o
vnguentũ offerrẽt. Secũdo ꝙ ip̄e veni
entes iuxta legis mandatũ vngere cor-
pus ihesu latẽter venerũt ad sepulcrũ.
⁊ ꝯtra illud in silentio steterũt timẽtes
rñdere angelo vel custodibus sepulcri.
Eaꝝ ergo more cantores silent. Tercio
qꝛ nondũ surrexit ꝗ det nobis qȯ offer-
re possimus. Cantaꝛ autẽ sanctꝰ sanctꝰ
sanctus. qȯ ē angeloꝝ canticũ. qꝛ ange-
li tanꝙ nil timentes in sepultura dñi. ⁊
eius resurrectione quã nõ tacuerũt suũ
habuerũt misteriũ. In canone etiã. s. in
fra actionẽ fit mentio de renatis. Agnꝰ
dei nõ cantaꝛ. tum qꝛ nondũ surrexit. ꝙ
ipsi scirent ꝗ in die resurrectionis dixit
discipulis suis. pax vobis. tñ qꝛ discipu
li tũc desperauerãt nec credebãt eũ esse
deũ ꝗ redimeret isrł. Vñ cleophas di
xit. Nos sperabamus ꝙ ip̄e esset redẽ-
pturus isrł. quasi diceret. iam nõ spera-
mus. immo desperamus. Sed ⁊ mulie
res ꝗ venerũt ad monumentũ. creden-
tes corpus sublatuꝫ esse nõ credebãt ꝙ
ip̄e pctã mũdi tollere posset. Vñ ⁊ ma
ria magdalena ꝗ fuit magꝭ solicita au-
diuit a dño. Noli me tangere. nonduꝫ
eñi ascendi ad pr̄em meũ. subaudi. i cor
de tuo. i. nõdum credis me esse equaleꝫ
patri. Ergo non credis me posse tollere
peccata mũdi. In ꝗbusdã tñ ecclꝫs ter
dr̄ agnus dei. sine dona nobis pacem.
Nõ datur etiã pax in detestationẽ oscu
li iude ꝓditoris. Et qꝛ xp̄s qui est vera
pax nostra. nondũ pacẽ nũciauit. quia
nõdum surrexit ꝗ in die resurrectionis
apostolis ait. Pax vobis. Vñ forte hic
modus salutationis. s. Pax vobis. ab
ep̄o in principio huius misse non diciꝛ
ꝫ differtur vt nouam salutationẽ in die
resurrectionis sue populus affectuosiꝰ
ãplectatur. In aliquibus tñ ecclꝫs pax
datur eo ꝙ glı̃a in excelsis cãtaꝛ. Post-
cõmunio etiã non cantatur. Primo ad
notandum ꝙ non erant tũc qui in fide
xp̄i cõicarent. Secundo. quia baptisati
nondum cõmunicauerũt. sed in die ꝑ a
sce cõmunicare debẽt. Tercio. quia no
dũ surrexit qui nobis dat quod cõmu-
nicemus. Quarto. quia vespere que se
quũtur viceꝫ obtinẽt postcõmunionis.
Quinto. quia omnes tacuerunt in xp̄i
cõprehensione ⁊ crucifixione. ideo can
tores tacent. Cantoribꝰ igitur tacenti
bus sacerdos suuꝫ implet officiũ. quia
apostolis de resurrectione dubitantibꝰ
⁊ mulieribus timentibus ⁊ nil dicenti-
bus xp̄s ip̄e per suam gloriosam appa-
tionem quibus voluit fecit se maı̄festũ.
Consequenter inter cenandũ. i. dum sa
cerdos cõmunicat adijciuntur breuissi
me vespere. s. Laudate dominũ omnes
gentes. que quasi non sunt vespere. qꝛ
sabbatum eterne quietis quod per hoc
sabbatum figuratur. nullam habet ve-
speram. Fit etiam officiuꝫ breue ꝓpter
ipsos neophicos quibus omnia debẽt
breuiter cantari. maxime primo die ne
eis generetur fastidiũ ex ꝓlixitate. Vñ
sub vna collecta missa ⁊ vespe claudũꝛ.
ne forte si finita missa dicerentur vespe
re. neophici non auditis vesperis rece-
derent credentes habere licentiam abe
undi. Vel ideo totum officiuꝫ sub vna
oꝛone cõpleꝛ. qm̄ sacr̄m baptismi i xp̄i
passione ꝯsummaꝛ. Vel iȯ dies hec in
missa nõ i vespa termiaꝛ. vt xp̄us ꝗ nos
morte redemit sine fine laudeꝛ ꝗ ē in se
cula bñdictus. In quibusdã aũt ecclꝫs
cantaꝛ psalmꝰ. Laudate dñm. sine glı̃a
quia filius qui ē tercia ꝑsona in trinita
te nondum scitur esse nobis redditus.
Rursus inuitantur neophici ad laudẽ
dñi ꝑ psalmũ illũ. Laudate. ⁊ ip̄i se lau
dare respondent dicentes quasi vnꝰ ho
mo vel per se vel ꝑ alios. Magnificat
anima mea dominũ. Hoc sabbatum
priuilegiatũ est. quia in eo fiũt ordines
cathecumini baptisantur. cereus bñdi-
citur. ⁊ plures lectiones leguntur.

De sancto die pasce.

SEquitur videre
de festo pascali. de quo primo
aliqua generalia p̄mittemus.
conseq̄nter v̄o de nocturno huius diei
officio postmoduz de diurno aliq̄ sup-
ponemus. Siquidē tp̄s pascale signifi
cat tp̄us illud qđ erit post diem iudicij
qñ videlicet ad p̄riam vite quā p Adā
amisimus. deo ꝓpiciāte regrediemur.
qua ꝯsideratione pōt dici hoc tēpus re
gressionis. qđ tamen incipit in octaua.
In hac aūt die resurrexit dñs q̄ est mū
di prima. ꝛ rediens ad caput est octaua
vt dicet in prohemio septime ptis. de q̄
dr̄ in Paralip. in titulis psalmoꝝ. quaz
octauā sicut septem mūdi etates prece
dunt. quaꝝ sex sunt viuentiū ꝛ septima
dormientiū. sic ꝛ septē dies nr̄e recreati
onis hāc diē p̄cedūt. sic quoqꝫ et septez
dñice a circūdederūt vsqꝫ ad letare hie-
rusalem p̄cesserūt. quas interposita do
minice passionis memoria. hec domi-
nica octaue etatis rep̄ntatiua sequitur.
in q̄ etiā rep̄ntat ꝙ sicut octaua ē eadē
cū prima. sic restituet hō in idip̄m ꝛ ad
id qđ fuerat cōditus. immo supra p̄me
originis reparabitur dignitatē. ꝛ conse
quet corpis ꝛ anime felicissimā immor
talitatem. Qualiter dñs tribus dieb⁹
ꝛ tribus noctib⁹ fuit in sepulcro. ꝛ qua
hora resurrexit. ꝛ qua hora debꝫ dici of
ficiū matutinū. ꝛ q̄re hac die pasca cele
brat. dictū est sub q̄nta feria cene dñi. ꝛ
sub sabbato sancto. Sane pasca gre-
cum nomē ē. qđ hebraice dr̄ phase. qđ
latine transitus interp̄tat s̄m Bedam.
Nō ergo dr̄ pasca a passione ex eo quia
phasin grece dr̄ pati latine. ſꝫ dr̄ a transi
tu. Et hoc p̄mo s̄m historiā. ex eo ꝙ ex-
terminator angelus videns sanguinem
in foribus israelitaꝝ ptransijt nec eos p
cussit. Tunc etiam populus ex egipto
trāsiuit. i. exiuit. terciaqꝫ die mare rubꝝ
ptransiuit. Secūdo s̄m allegoriā. quia
ecclesia hoc tempe transit p baptismuz
ab infidelitate ad fidem. Tercio s̄m tro
pologiā. qm̄ hoc tempe transimus per
contritōnem ꝛ confessionē de vicijs ad
v̄tutes. vt infra dicet. Quarto s̄m ana
gogem. qr nūc xp̄us transijt a mortali-
tate ad immortalitatem. ꝛ faciet nos eti
am transire. Vñ in euangelio. Cum vi-
disset ih̄us inquit. quia venit eius hora
vt transiret de hoc mūdo ad patrez ꝛc̄.
Nominam⁹ aūt hanc diem greco ꝛ nō
hebraico vocabulo. licet lingua hebrea
dignior sit tanq̄ꝫ mater. Primo ne in ħ
videamur iudaisare. Secūdo ne i hoc
imitemur quosdam hereticos dicentes
euāgeliū sine cerimonialibus non suffi
cere ad salutem. Ite vtimur greco ꝛ nō
latino vocabulo ꝓpter autoritatem. qm̄
greca lingua antiq̄tus rome ꝛ in ytalia
tante fuit autoritatis. vt non solū dies
solennes grecis nominib⁹ nūcuparent
vt pasca penthecosten. ypapanti. ꝛ epi-
phania. verūetiam dignitates. vt apo-
stolicus. patriarcha. archiep̄us. ep̄us. ꝛ
hmōi. Isido. tamen dicit ꝙ pasca voca
bulum non grecū ſꝫ hebreū est. Et In-
nocentius tercius dicit in quodam ser-
mone ꝙ pasca hebraice dr̄ a phase qđ ē
transitus grece v̄o a phasin qđ est pas-
sio. Augustin⁹ dicit ꝙ hoc nomē pasca
p diuinā dispositōnem cōpactum est ꝛ
ex hoc nomine greco pasce. quod pas-
sio interp̄tatur. ꝛ ex hoc nomie hebreo
phase quod transitus interp̄tat. Nam
hec duo cōueniūt in hoc nomine pasca
tā s̄m significatōnē q̄ꝫ s̄m vocē. Scd̄m
significationē. quoniaz in passione xp̄i
eius fuit transitus. Vñ merito hoc no
men habet intellectū vtriusqꝫ nominis
ꝛ ē latinū. vt sic ex duabus linguis fiat
tercia. s. latina. Et est hoc nomen pasca
p̄me declinationis ꝛ neutri generis. qđ
solum in tribus grecis noibus inuenit
scꝫ pasca manna ꝛ mammona. Vel est

tercie declinationis. vt dicat pasca. tis sicut dicit fantasma. tis. Vocat quem pasca ipa dies resurrectionis et etiam tps a dnica in ramispalmarũ vsque ad octauas pasce. quia in dnica ipa inducebat agnus qui in quita feria imolari debebat. Verũtamẽ scdm vulgi cõsuetudinẽ dnica in ramispalmarũ dicit pasca floridũ. feria sexta phase. hodierna vero dies pasca. olim tñ proprie dicebat pasca dies illa qua agnus imolabatur. Solẽnitas pasce anthonomasice dicit solẽnitas solẽnitatũ eo quod ceteras solẽnitates huius solennitatis nobilitas antecedit. et oẽs dies dominici sunt octaue huius festi vt dicetur in prohemio septime ptis. et in ea oia leticie insignia proponunt. Templũ quoque mundatur et ornat in parietibus. quia in eis cortine et pallia extendunt. et in choro dorsalia et tapeta extendunt. et banchalia disponunt. velamẽ etiã qd erat ante crucem vel in altũ dirigit vel remouet vel post altare ponit. ad notandũ quod prius occulta modo sunt manifesta. Altare quoque suis ornamẽtis decorat. vt in quibusdam eccliis vexillis. que significãt victoriam iesu xpi. crucibus et aliis. de quo et de velaminibus triũ colorum que hac die in tribus lectionibus de altari remouent. et de triplici ornatu materialis templi dictum est in prima parte sub ti. de picturis. Ministri quoque ad decorẽ huius solẽnitatis se in balneis preparant. barbas et coronas tondũt. capillos deponũt. vestes siue capas nigras deponũt et albas induunt. que licet ad decorẽ fiant ad spũalem quoque hominẽ referunt. Nõ enim lauamur ad voluptatẽ. sed ad significationẽ. vt. s. per exteriorẽ lotionẽ corporis interiorẽ aie debere fieri ostendamus. Barbas et coronas tondere est superfluitates et vicia deponere. capillos super aures tondere est quinque sensus corporis ad seruiendũ deo expeditos habere. nigras vestes siue capas exuere. est asperitatem penitẽtie deponere albas siue suppellicia induere est stolã immortalitatis firmiter expectare. Vel per vestẽ albã significamus stolam innocentie renatorum. Vel per hoc representamus hodiernã apparitionẽ angelorum qui in vestibus albis apparuerunt. In hac sancta die nil qd a sacerdote nõ sit bñdictũ comedere debemus. quia inimicus noster nũc nos magis satagit supplãtare. Vñ in quibusdã locis quecũque comedi debẽt ad eccliam portant et in atrio vel in vestibulo ecclie cũ cruce et aqua benedicta. et in vestibus sacris a sacerdote bñdicunt. Hinc est quod hodie agnus a sacerdote bñdicit. ad representandũ quod deus per moysen et pplm agnũ comedi iussit in figurã ihesu xpi. cuius sanguine oia primogenita sibi de mũdo redemit. et angelo in nocte illa oia primogenita in egypto percutiente. pplm suũ seruauit agni sanguine prenotatũ. Agnus aũt scdm romanũ ordinẽ nõ ad altare sed ad mẽsam benedicitur. In quibusdã etiã locis bñdicit lac et mel. in memoriam eius quod dñs inquit patribus nris abrae ysaac et iacob. Introducã vos in terrã fluentẽ lac et mel. Nullus debet etiã vnque aliqd comedere nisi prius saltem signo crucis facto. Vñ legit in dyalogo Gregorii pape. libro. j. ca. iiij. quod cũ quedam monialis iret per ortũ lactucã sine bñdictione comedit et simul demonẽ qui super eam erat suscepit. qui multũ illã vexauit. Nos quoque vidimus in ciuitate bononie puellã a duobus spiritibus imundis et malignis triennio vexatã. Cumque a quodã perito volente illos cũ exorcismis et adiurationibus ab humano corpore pellere interrogarent qualiter corpus mulieris intrassent. responderunt quod sedebãt in quodã malogranato qd ipsa puella comederat. qui tandẽ virtute adiurationũ nobis presentibus ab humano corpore recesserũt In quibusdã quoque locis hac die et in aliis in natali prelati cũ suis clericis lu

dunt vel in claustris vel in domibꝰ epi
scopalibus.ita vt etiā descendant ad lu
dum pile.vel etiā ad choreas ⁊ cantus.
quod vocaꝛ libertas decembrica. quia
antiquitus cōsuetudo fuit apud genti
les ꝙ hoc mēse serui pastores et ancille
quadā libertate fruerenꝛ ⁊ cū dn̄is suis
dominarenꝛ.⁊ cū eis facerēt festa ⁊ con
uiuia post collectas messes.laudabiliꝰ
tn̄ est a talibꝰ abstinere. In plerisqꝫ etiā
regionibꝰ mulieres scd̄a die post pasca
verberāt maritos suos. tercia vero die
mariti vxores suas.sicut ⁊ antiq̇tꝰ lice-
bat seruis dn̄os saltē in crimine adulte
rij accusare impune. Hoc aūt fit ad no
tandū ꝙ debēt se inuicē corrigere. ne al
ter ab altero h̄ tpe exigat debitū thori.
Statutū est em̄ ꝙ cum hac die cōicare
debeāt tribꝰ p̄cedētibus ⁊ tribꝰ vel qui
qꝫ vel septē sequētibꝰ diebꝰ ab amplexi
bus vacēt.qđ sumptū est a dauid.q̇ cuꝫ
pueris suis accepturꝰ panes ꝓpositōis
ait ad abimelech sacerdotē. cōtinuimꝰ
ab heri ⁊ nudiusterciꝰ. His tribꝰ diebꝰ
p̄mis solēniter est feriādū in sequētibꝰ
vero lꝫ viris ruralia opa q̄ magis sūt ne
cessaria exercere. ſ̄ feminis nō lꝫ nere.
nunq̄ꝫ aūt choreas ducere.qꝛ ſm̄ Gre-
goriū. Meliꝰ est fodere ⁊ arare q̄ꝫ cho-
reas ducere. Inde est ꝙ hi singuli dies
ꝓpria hn̄t rn̄soria.ceteri v̄o in quibusdā
eccl̄ijs mutuata. In alijs tn̄ hn̄t etiā vs-
qꝫ in q̇ntā feriā ꝓpria Fiūt qꝫ apđ quos
daꝫ h̄ tpe aq̄rū dimersiones ne qꝛ hoies
vigilauerūt in q̄dragesima i his sanctis
diebꝰ dormire velint. Hoc qꝫ notādꝫ
est ꝙ pasca nostꝝ sp̄ debꝫ fieri in die do
minico.sic̄ statuit Pius papa.⁊ etiā vi
ctor papa.q̇ xp̄ꝛ h̄ ꝯciliū palestinū ꝯuo-
cauit.lꝫ em̄ priꝰ eodē die celebrareꝛ. q̄a
tn̄ q̇dā inde dubitabāt. angelus dn̄i ad
corroborādos illoꝝ aīos apparuit i ha
bitu pastorali herme doctori. p̄cipiens
vt pasca sp̄ in die dn̄ico ab omibus cele
brareꝛ Dn̄s tn̄ v̄e surrexit in die.vj.kal.

ap̄lis. Nam passus est octaua die kal.
ap̄lis.videlicꝫ in die tali in q̄li ꝯceptꝰ est
siue in quali annūciatio virgini ꝑ ange
lum facta est.ꝑut dictū est sub ti.de pa
rasceue.Celebrari etiā debꝫ pasca in lu-
natiōe ap̄lis.q̇niā in exodo p̄cepit dn̄s
ꝙ mēsis ille p̄mus habereꝛ. ⁊ agnꝰ die
decimaq̄rta imolareꝛ. Vn̄ victor papa
dicit ꝙ pasca debet celebrari post quar-
tādecimā diē lunatiōis ap̄lis.q̇ est pri-
mus mensis ſm̄ hebreos vsqꝫ in vicesi-
māprimā diē eiusdē mēsis.i. lunatiōis
Loquiꝛ em̄ ibi de mēse lunari nō de so
lari.quoniā in illa lunatiōe est sp̄ pasca
vsqꝫ ad vicesimāprimā diē.⁊ vsqꝫ poniꝛ
ibi inclusiue.quoniā includiꝛ ipsa vice
simap̄ma dies Vult ergo dicere victor
papa ꝙ pasca non debet esse infra deci-
mamquartā diē lunationis aprilis.nec
post vicesimāprimā diem illius.Si em̄
decimaq̄rta dies lunatiōis est in die do
minica ibi est pasca iudeoꝛuꝫ.⁊ dn̄ica se
quēti est pasca nostrū scilicet in vicesi-
maprima die.Et hec lunatio q̄nqꝫ inci-
pit in marcio qđ plene in fine octaue ꝑ-
tis diceꝛ.Ecclesia tn̄ antiquitus celebra
bat pasca cum iudeis quartadecima lu
na primi mensis quocunqꝫ die occurre
ret.quē rituꝫ sancti patres in nicena sy
nodo prohibuerūt.constituentes nō so
lum lunam pascalem ⁊ mensem inqui
rere sed etiā diem dominice resurrectio
nis obseruare.⁊ ideo extenderūt pasca
a quartadecima luna vsqꝫ ad vicesimā-
primā. vt dictū ē. vt sic ⁊ dies domini-
cus non omittereꝛ ⁊ in die resurrectōis
domini pasca celebrareꝛ.⁊ hoc pluribꝰ
de causis. Primo ne eccl̄ia videreꝛ iu-
daizare ⁊ figuris iudaicis adherere ⁊ in
temporibus ⁊ annis cōfidere. Secūdo
qꝛ die dominica datū fuit māna a dn̄o
ꝑ qđ significaꝛ eucharistia .i. panis an-
gelorū habens in se omne delectamen
tum ⁊ suauitatē omnis saporis Vnde
Exo.xvj. Die sexto parēt quod inferāt

vt sit duplũ q̃ȝ inferre solebãt per singu
los dies. ⁊ hec est dies veneris. ⁊ ita die
dñica datũ est manna. ¶ Tercio qꝛ prece-
ptum est comedere agnũ cum lactucis
agrestibus et in azimis sinceritatis ⁊ ve
ritatis. i. cũ puro affectu. ⁊ puro intelle
ctu hoc est in vita: e Christus vero mor
tem nostrã destruxit moriendo. ⁊ vitaȝ
nostrã resurgendo reparauit. Et ita pa
tet q̄ in die resurrectionis debemus co
medere agnũ. qꝛ tũc incipit veritas no
stre vite. ¶ Quarto nõ celebrat pasca no-
strum cũ iudeis. qui illud celebrãt deci
maquarta luna. quia q̄uis tunc immo
latus fuerit agnus. tñ incipit eius imo-
latio in sequẽti die. qꝛ tũc est tp̄s luctus
nec est tp̄s solẽnizãdi. ⁊ ideo eccl'a dimi
tit hoc vsq̄ ad tp̄s solẽnitatis. qꝛ debet
fieri cũ solẽnitate sicut dictũ est. ¶ Quin
to qꝛ cũ xp̄o vult eccl'ia celebrare pasca
suum. ¶ Triplex eñ pasca fecerunt iudei
Primũ in ramesse. qđ interp̄tat cõmo-
tio tinee. Per hoc significat primũ pa
sca. i. sp̄ualis trãsitus de vicijs ad virtu
tes. Per tineã eñ pctm̃ intelligit. qꝛ sic
tinea ꝯsumit pannũ imperceptibilit. sic
pctm̃ aiam. Qñ aũt pctm̃ cõmonet in
nobis siue amonet p̄ penitentiã fit iste
trãsitus. Scđa pasca fuit in syna. qđ in
terp̄tat mẽsura. p̄ qđ significat secũdũ
pasca sp̄uale. s. trãsitus de vtute ad vtu
tem. p̄ qđ restituit homi sua mẽsura at-
tingẽdi celestia. Iste trãsitus fit qñ trãsi
mus d̄ vtute in vtutẽ. ¶ Tũc eñ accedit
ad mẽsurã suã hõ. quoniã fact⁹ est vt sit
soci⁹ angeloꝝ. Primuȝ pasca xp̄s non
potuit celebrare. qꝛ pctm̃ nõ fecit. nec ẽ
inuẽtus dolus in ore ei⁹. neq̄ secundũ
qꝛ dat⁹ fuit ei sp̃ussanct⁹ nõ ad mẽsurã
a tpe sue natiuitatis. ¶ Tercium pasca fa
ctuȝ fuit in gagala. qđ interp̄tat reuela-
tio. Istud pasca fit a nobis qñ trãsim⁹
de mũdo ad patrẽ siue de mũdo ad ce-
lum ⁊ reuelat nobis oĩa que modo cre
dimus. Hoc pasca celebrauit xp̄s per
resurrectionẽ suaȝ. qđ nos celebramus
post decimãquartã lunam primi men-
sis post equinoctiũ vernale qñ dies in-
cipiũt maiores esse noctibus, ꝑut dictũ
est sub sabbato sancto. Sexta causa est
qꝛ de primo pasca vel secundo non est
gaudiũ multuȝ sed de tercio. Vnde. ij.
Regũ. xvij. c. Nõ gloriet accinct⁹ eque
sicut discinctus. Septima. qꝛ ex iussio-
ne angeli monemur pasca in dñica cele
brare. vt p̄missum est. Quare hoc ⁊ ce-
tera festa saluatoris p̄ter natale muta-
bilia sint. dictũ est sub natali. Qñ autẽ
debeat pasca anũciari dictũ est sub epi
phania. Porro considerande sunt q̄
dam hui⁹ pascalis tp̄is varietates Sũt
eñ in eo tres septimane q̄si ꝓprijs vo-
cabulis nũcupare. Prima est pascalis
Secũda in albis. ¶ Tercia expectatiõis
Prima dicit sanctificata ꝓpter iustifi-
cationẽ aie. Vnde ⁊ qꝛ homies p̄ bap-
tismũ sanctificati p̄ totã septimanã illã
vestem quã in baptismo susceperũt de
portãt. q̄ significat primã innocẽtie sto-
lam. Scđa dicit in albis. p̄mo qꝛ bapti
sati in sabbato sctõ deponũt in sabbato
in albis albas stolas seu vestes quas ĩ
baptismo susceperunt. Per albas q̄dẽ
innuit quales in presenti vita esse debe
ant. s. mũdi. ⁊ qualia deniq̄ sint corpo-
ra recepturi. qꝛ sancti beatitudinẽ ⁊ glo
riam possidebunt. ꝑut dictum est sub
sabbato sancto. Secũdo qꝛ hoc tempo
re illi qui baptisati sunt in sabbato san-
cto ⁊ ab episcopo ꝯfirmati alias albas
stolas portare vsq̄ ad aliud sabbatum
solent. Cõmuniter tamẽ prior septima
na vocatur in albis propter angelos q̄
in resurrectione domini in albis appa
ruerũt vt p̄missum est. ⁊ quia olim bap
tisati illis diebus candidis vestib⁹ vte-
bãtur vsq̄ ad sabbatum in albis. Et ꝓ-
pter premissas etiaȝ causas dicitur sab-
batum in albis. Vel quia mos fuit an-
tiquitus vt in ipso sabbato vestes ex

toto deponerēt ⁊ albas induerēt. qđ nō
fit in sabbato scō. Tertia septimana .s.
q̄ est post ascensionē đr expectatōis. q̄m
repn̄tat illud tp̄s quo apl'i expectauerūt
aduentū sp̄ussc̄ti. quibꝰ dn̄s dixit. Ma-
nete in hac ciuitate ⁊ expectate vsq͡ȝ dū
induamini ꝟtute ex alto. Prima aūt se
ptimana nō ꝓtendit nisi vsq͡ȝ in sabba-
tū in albis exclusiue. ⁊ sic pascha sex dies
solū habet ꝓ octauis. Septimana ꝟo i
albis incipit sabbato in albis. ⁊ termina
tur in alio sabbato. ⁊ sic durat ꝑ octo di
es. Octaua ꝟo ascensiōis cū deberet ter
minari in q̄nta feria an̄ penthecostē ꝓ-
tendit vsq͡ȝ ad penthecosten. q͡ȝ licet duo
dies q̄ supsunt octaue ascēsiōis. possint
inofficiari ad missaȝ a dn̄ica antecedēti.
tn̄ ad nocturnos nō haberēt inuitatori-
um vel lectōes. vel rn̄soria. nisi ab ascen
sione acciperēt. Vn̄ illi decē dies ꝓ vna
octaua reputant: nec mirū cum ⁊ totuȝ
tp̄s pascale ꝓ vna reputet octaua. ⁊ silr
a natiuitate vsq͡ȝ ad octauā ephie. De h
dicet sub dn̄ica post ascensionē. Tp̄us
aūt pascale vsq͡ȝ ad penthecosten. vocat
quinquagesima. q͡ȝ cōtinet qu inq̄ginta
dies. ꝑ quod tp̄s iubilei significat. vt di
cet sub penthecoste. Duas em̄ quadra-
gesimas celebramus cui numero addi
tur decim us numerus. Et fit quinqua
gen arius. Primam ante pasca in qua
labores ⁊ miserie huius tempis signi-
ficant. Vn̄ tunc ieiunamꝰ ⁊ cātica leti-
cie subticemꝰ. Scđa post pasca que si-
gnificat statū eterne felicitatis. ⁊ in ea tē
pus glorie nostre post hāc vitaȝ repn̄ta-
mus. tunc em̄ ab oi labore quiescemꝰ et
in dei laude erimꝰ. quare tunc cātica le
ticie multiplicamꝰ. ⁊ ianua penitentibꝰ
aperit. q͡ȝ nullius pcti improperiuȝ erit
totū em̄ erit absorptū a gloria ꝓut i col
lecta huius diei habet. ⁊ hoc dictū est in
ꝓhemio huius ptis. nec ieiunamꝰ: nec
genua flectimꝰ. immo stantes oramus
Tum q͡ȝ non erit pro quo flectant. h do
mus dei gloria replebitur. Tum etiam
vt libertatem quam nobis dn̄s resurgē
do acquisiuit ꝓfiteamur. Tum q͡ȝ muli
eres ad monumentū venientes non fle
xerūt genua. sed erecte inspexerunt i se-
pulcro. sicut dicit ambrosius in fine lu-
ce. Tum q͡ȝ s̄m ipsum Ambrosium his
quinquaginta diebus quibus dn̄s no-
biscū fuit guadendū est. ⁊ iugis festiui-
tas est in eis tanq͡ȝ sit dies dn̄ica. Tum
etiā quia hoc tempus pascale significat
octauā resurrectionis. in qua nec ieiūa-
bit. nec genua flectent. sed perfectū gau
dium omibus erit. In festiuitatibus eti
am beate Marie ⁊ diebus dominicis ⁊
festiuis. ⁊ in diebus penthecostes. nisi i
p̄sentia corporis ⁊ sanguinis christi ge-
nua flectēda non sunt. De hoc in quin-
ta parte sub ti. de prima dictū est. ⁊ sub
sabbato post penthecostē dicet. Genua
em̄ in ecclesia flectere cordis contritio-
nem significat. Et est notandū q̄ in ge-
nuflectionibus vtendū est oratione do
minica. Vel oratione quā Augustinus
scripsit seu approbauit. s. Deus propi-
cius est mihi peccatori vel peccatrici vl
illa quam quidam sanctus heremita cō
posuit ⁊ docuit thaydem meretriceȝ. do
cens illam quotidie genua flectere. ⁊ in
terrā discumbere. oculos sursum nō at
tollere ⁊ dicere. Qui me plasmasti mi-
serere mei. Ceterū festiuitas pascalis he
bdomadaria est ꝓut in ti. sequenti dice
tur. In paschali septiana salutare nos
ad inuicem hoc modo debemus. s. Re-
surrexit dn̄s. ⁊ salutatus debet respōde-
re. deo gratias. vel ⁊ apparuit simoni. ⁊
postea debemus dare osculū adinuiceȝ
in signū pacis ⁊ charitatis. vsus tn̄ hoc
nō habet. Romanus tn̄ pōtifex hac die
missam celebraturꝰ cardinales prelatos
notarios ⁊ familiares suos. hoc modo
salutat ⁊ osculat. ⁊ etiam oēs p̄missi se
inuicē hoc modo salutant ⁊ osculentur
Salutans em̄ dicit. Surrexit dn̄s vere

Salūtatus ⁊ osculatus respondet. Et
apparuit symoni.

SEquit͛ videre de nocturno offi-
cio huius diei. Incipit aūt eccle
sia inuitatoriū Alleluia surrexit
dominus vere. quīti toni. ꝓpter quinqꝫ
apparitiones dn̄i in illa die q̄ dicte sunt
in q̄rta pte sub ti. de salutatōe ad ppl'm
vel ꝓpter quīqꝫ sensuū reparationē q̄ fit
ꝑ resurrectionē. In quibusdā tn̄ eccl'ijs
dicit͛ inuitatoriū cū triplici all'a ⁊ septi-
mi toni ꝓpter quietē q̄ dat͛ in resurrecti
one Apoca. xiiij. Ammodo iā dicit spi
ritus vt requiescāt a laboribus suis. Et
indigem⁹ inuitatorio. qꝛ vie syon lugēt
eo ꝙ nō sunt q̄ veniāt ad solēnitatem.
Hymn⁹ aūt nō dicit͛ in q̄busdā eccl'ijs
qꝛ in resurrectiōe nō cātabim⁹ hymnos
hmōi. ꝟ in plateis hierusalē cantabim⁹
all'a. vt habet͛ capitu. penultimo Tho-
bie. Sed loco hymni cantat͛ all'a. ꝓpter
spem quā habem⁹ de gloriosa resurre-
ctione. Alie vero eccl'ie cantant hymnū
quia semꝑ laudand⁹ est deus. ⁊ cantāt
illum ad terciā sub duplici cantu. vide
licet vnū versum sub vno cantu ⁊ aliuꝫ
versum eiusdē hymni sub alio. ⁊ vnuꝫ
altiori voce q̄ꝫ aliū. ad significandū du
plicem stolā glorie quā xp̄us assumpsit
scꝫ. corpis et aīe. Quia vero virtute tri-
nitatis in q̄ est ꝑfectio. facta est resurre-
ctio. ideo dicunt͛ tres lc̄tōes. tū qꝛ soror
nostra paruula est. ⁊ vbera nō habet. tū
qꝛ baptisati nō indigēt labore q̄si mo-
do geniti infantes ꝺ hoc in sequēti tra-
ctatu dicet͛. Hac etiā die ⁊ hoc tpe can-
tant͛ tres psalmi cū tribus antiphonis
Obseruat͛ aūt ideo iste ternari⁹ nume-
rus. Primo qꝛ parcit͛ hoībus. ꝓpter
p̄cedens ieiuniū artritis. Scd̄o ne neo
phici multitudine onerent͛. vt p̄missuꝫ
est. Tercio ꝓpter triduanā dn̄i sepultu-
ram q̄ p̄cessit dn̄icam resurrectionem.
Quarto ad notanduꝫ ꝙ tria q̄ dn̄s f͛m
Lucā ꝓmisit in hoc seculo ꝑficere. s. de-
mones eijcere. sanitatē ꝑficere. ⁊ tercia
die cōsummari. in resurrectiōe cōsūma
ta sunt. Primū opꝑatus est dn̄s cuꝫ fecit
vt relicta creatura redirem⁹ ad creato-
rem. Secundū cū ꝑ fidē nos sibi tanq̄ꝫ
membra capiti vniuit. vt de eius spiri-
tu viuerem⁹. Terciū cū in hoc cōfirma
uit nos ne laberemur. vel cōsummatio
est nostra resurrectio. Hec etiaꝫ in nr̄a
cōuersione apparēt. Eijciunt͛ eñ a no-
bis demones ꝑ exorcismos. sanamur ꝑ
cathecismū. ⁊ consummamur ꝑ baptis
mum ⁊ cōfirmationē. Primū notatur
in p̄mo psalmo ⁊ sua antiphona. vbi ꝺꝛ
Et cōsiliū meū non est cū impijs. In q̄
psalmo ostendit͛ qꝺ vitare debeat quis
ad hoc ꝙ sit beatus. s. nō ire in cōsiliuꝫ
impioꝝ ⁊c̄. ⁊ q̄d facere debeat. s. habere
voluntatē dn̄i in corde. ⁊ in ea die ⁊ no-
cte meditari. Primus ergo psalm⁹ cū
antiphōa sua mōstrat impios. i. demo-
nes eijci a cōsilio filij dei. In hac demo
nuꝫ eiectiōe fit qꝺ dn̄s in euāgelio Jo.
dicit. Nūc iudiciū ē mūdi. nūc p̄nceps
hui⁹ mūdi eijciet͛ foras. Hoc iudiciū ē
discretio qua fideles ꝑ fidē separant͛ ab
impijs demonib⁹. qꝺ iudiciū factū est i
multis milib⁹ credētiū. Sed in hoc iu
dicio impij. i. in impietate ꝑseuerantes
nō resurgūt. ꝟ hi q̄ ꝑ fidē xp̄o vniuntur
Et hoc est secundū qꝺ notat͛ in secūdo
psalmo ⁊ sua antiphona vbi ꝺꝛ Postu
laui patrē meū all'a. dedit mihi gentes
all'a. in hereditatē sibi all'a. Hoc factum
est cū fideles ꝑ fidē ei tanq̄ꝫ capiti vniti
sunt. vt ꝑ ip̄m ad modū hereditatis fru
ctificent. vn̄ in psalmo irridendo dicit.
Quare fremuerūt gentes ⁊c̄. dicentes.
Dirumpam⁹ vincula eoꝝ ⁊ ꝓijciamus
a nobis iugū ip̄oꝝ. Stulte dicūt. Qui
habitat in celis irridebit eos ⁊c̄. Et xp̄s
dicit. Ego aūt cōstitut⁹ sum rex ab eo q̄
dicit. Postula a me ⁊ dabo tibi gentes
hereditatē tuam ⁊c̄. Et aduerte qꝛ anti-
phona dicit͛. dedi. ⁊ in psalmo dabo. vt

in antiphona ostendat impletũ esse qđ in psalmo est ꝓmissum. Terciuz notat in tercio psalmo ⁊ in sua antiphona. in quo tangit cõsummatio quã dñs ꝓmi sit se ꝑfecturũ in tercia die vbi dicitur. Ego dormiui ⁊ sommum cepi ⁊c̃. Hoc enĩ licet de passiõe ⁊ morte ⁊ resurrecti-one saluatoris intelligat. moraliter tñ cõueniẽter intelligit de eo q̇ diu in pec cato dormiuit. ⁊ tandẽ ꝑ dei adiutoriuz surrexit. Quinto etiaz potest dici ꝙ q̇a ꝑ opa istoꝝ triũ dierũ fiũt cathecumini mẽbra xp̃i. s. ꝑ exorcizationẽ ꝑ abrenun ciationẽ dyaboli ꝑ fidẽ qua vnitas i eis ꝑficit. ⁊ ꝑ impositionẽ ma nus epoꝝ si ue resurrectionem dñi. q̇ est iustificatio nostra. ideo ꝓpter hãc iustificationẽ ca nimꝰ tres antiphonas in nocte resurre ctionis. Prima disiũgit nos ab impijs Secũda cõiungit nos capiti xp̃o. Ter cia facit nos resurgere ꝓpter iustificati-onem. Sexto etiaz potest dici ꝙ ꝑ tres psalmos tria tpa significant. Tres anti phone cantant. in q̇bus patriarche pro phete ⁊ apl'i significant. Tres lectiones legunt. q̃ lex spalmi ꝑ ꝓphetie resurre-ctionez dñi ꝓfitent. Tria rñsoria subse-quũt. q̃ tres ordines. s. Noe Job ⁊ Da niel xp̃i resurrectione saluant. Singul' rñsorijs gloria patri subiũgit in quibus dam eccl'ijs. q̃ trinitas ab oibus ordini bus collaudat. In q̇busdã vero nõ nisi vnũ gloria tribꝰ rñsorijs ꝺm generalez cõsuetudinẽ continuat. ad notandũ ꝙ in trinitate vnũ deũ glorificamꝰ. Sep-timo ternariũ in oibus frequẽtamꝰ ꝓ-pter sacramẽtuz baptismi in triũ ꝑsona rum noie celebrati. Octauo paucitate vtimur lectionuz ꝓpter paucitatẽ q̇ tũc aderat p̃dicatoꝝ. Nam apl'i erãt in nu-mero pauci. metu iudeoꝝ muti. õ mor te dñi mesti. de audita resurrectiõe qua si deliri. Qua paucitate volũt vti q̇daz vsq̃ in penthecostes qñ facti sunt p̃dica tores numero plures. ⁊ spũsãcto ferue-tiores. vt iam dicet. Alij vero solennita tem potius attendẽtes integrum ⁊ solẽ nez seruãt numerũ. q̃ ⁊ si apostoli mu-ti fuerunt tamẽ alloquiũ angeloꝝ ⁊ fre quens visitatio dñi nõ defuerũt. Qua re in sequẽti hebdomada cantat tantũ vna antiphona cũ tribus psalmis in se quenti ti. dicet. Sane tercio respõso-rio cũ gloria patri decantato cuz cereis ⁊ solenni ꝓcessione de choro ad aliquẽ locũ tendimꝰ. vbi sepulcrũ imaginariũ coaptat. et vbi introducunt ꝑsone sub-forma ⁊ habitu mulieꝝ. ⁊ duoꝝ discipu lorum. s. Johis ⁊ petri q̇ ad sepulcrum xp̃m q̃rentes venerũt. ⁊ q̇dam alie ꝑso ne in ꝑsonis ⁊ forma angeloꝝ. q̇ xp̃m a mortuis resurrexisse dixerũt. in ꝑsonis quoꝝ recte cantari potest illa scđa rñso rij p̃mi ꝑticula. Nolite timere ⁊c̃. vsq̃ i finẽ responsorij. Tũc redeũt ad choruz q̃si fratribꝰ referẽtes q̇ viderũt ⁊ audie runt. ⁊ vnus redit citius alio. sicut Jo-hãnes cucurrit citius Petro. In perso nis q̇ꝝ ꝯuenienter cantat illud rñsoriũ Cõgratulamini. sine versu. Si q̇ autez habẽt versus de hac rep̃sentatione ꝯpo sitos licz nõ autẽticos. nõ improbamꝰ Tũc chorus audita resurrectiõe xp̃i ꝓ rumpit in vocẽ altissone cantãs. Te de um laudamꝰ. Quidã vero hãc rep̃sen-tatiõez faciũt anteq̃ matutinũ inchoẽt Sed hic est ꝓprior locus eo ꝙ te deum laudamꝰ exp̃mit horã q̃ dñs resurrexit Quidã etiã eã faciũt ad missaz. cũ dicit seq̃ẽtia illa. Victime pascali laudes. cũ dicit versus. Dic nobis. ⁊ seq̃ẽtes.

Ad hoc in die nostrã resurrectionem rep̃sentamꝰ q̃ xp̃o cõsurreximꝰ. ⁊ ideo de die dicimus. Hec dies quã fecit dñs ⁊c̃. Et in nocte sepulturã q̃ ei cõsepulti sumꝰ. ⁊ ideo illud nõ dicimꝰ de nocte. Vñ dicit apl's. Consepulti sumus cuz illo ꝑ baptismũ in morte. Trina etenĩ i mersio in aq̃ baptismi triduanã dñi se-pulturam representat. Ille quidẽ cõse-

pultus est xpo qui peccare quiescit. Ille ↄsurrexit cū xpo qui celestibus intēdit Et aduerte. qꝛ in duabus ꝑcedentibus noctibus triduanā dn̄i sepulturā repre sentam⁹ ꝯm qđ dn̄s latuit in sepulcro. vnde tūc all'a nō dicim⁹. in hac vero no cte sepulturā dn̄i repſentamus. in eo ꝙ xpo ↄsepulti sum⁹ ꝛ xpk all'a cātam⁹. qꝛ xpo ↄsepeliri gaudiū ē nob. Ad pmā vo nō dr hymn⁹. xpk rōnē in sexta par te sub ti. de nocturnis assignataꝫ. nec q̄ cunq꞉ vult. Quidam tn̄ dicūt psalmuꝫ Cōfitemi. sicut ꝛ in sequēti titulo dicet. Nō fiunt etiā petitiones obsecrationes ꝛ postulationes. qꝛ dicit dn̄s. In die il la nō rogabitis me quicq꞉. Et qꝛ cū glo rificati resurrexerim⁹. nō indigebimus istis. Non ergo dicuntur preces. qꝛ vbi non erit misera non erit petenda mise ricordia. Vbi non erit temptatio. non erit dicendum. libera nos a malo. Non dicitur etiam capitulum. quod est refe ctio. ne post longam psalmodiā homo tedio afficiatur. Confortat enim fessos sicut electuarium membra. Tum quia ibi nullum erit tedium. Tuꝫ quia in h officio breuis est psalmodia. Et quoni am capitulum in horis non dicit. ideo nec responsoriū debet dici. quod respō det capitulo siue lectioni. In missa ta men dicitur. qꝛ respondet epistole. ꝛ in laudibus. qꝛ respondet lectionibus. et dicitur tunc capitulum. Christus resur gens. ad Romanos. vj. ca. De vesperis in sequenti titulo dicetur.

Nunc de diurno officio videam⁹ Et quideꝫ hac die fit statio apud sanctā mariam maiorē. quia cū beatus Gregorius hac die ibi celebra ret ꝛ pax domini ꝓnunciaret. angelus domini alta voce respondit. Et cū spiri tu tuo. Et propter hoc cū papa ibi hac die celebrans dicit. pax domini. in testi monium huius miraculi nihil sibi re spondetur. Ceterum ante missam fit ꝓ cessio. quod ex euangelij autoritate ex trahitur. eo ꝙ angeli dixerunt mulieri bus. Ite dicite discipl'is quia precedet vos in galileam. Et dominus ad eas. Nunciate fratribus meis vt eant in ga lileam. ibi me videbitis. Hec ergo sig nificat processionem apostoloꝛꝫ vt vi derent dominum in galileam euntiuꝫ. Rursus galilea transmigratio interpre tatur In galileam ire fuit de iudeis ad gentes transire. De qua transmigratio ne postea dixit. Euntes docete omnes gentes. baptisantes eos in nomine pa tris ꝛ filij ꝛ spūſſancti. In significatio nem ergo huius transmigrationis ho die solennem agimus processionem si ue in signū ꝙ nos opoꝛꝫ de vicijs trā migrare ad virtutes. siue proficisci de virtute in virtuteꝫ. ad hoc vt videre do minum mereamur. quod fit specialiter in baptismo. ꝛ ideo in significationem baptismi nos ꝛ loca nostra aqua bene dicta aspergim⁹ cantantes. Vidi aquā Alijs vero tempoꝛib us cantatur. Asp ges me. Verūtamen nec hodie nec in pēthecostes aqua benedicitur. que lati us prosecuti fuimus in quarta parte sb titu. de aque benedicte aspersione. Ab hac ꝓcessione omnes processiones do minicales per annum originem traxe runt. vt videamus dominum in galilea id est in transfiguratione de vicijs ad v tutes Dies em̄ dominica est dies resur rectionis. natiuitatis. ꝛ spūſſancti missi onis. ꝛ in omnib⁹ de nouo dūtaxat est testamento cantandum. De ꝓcessione dictum est in quarta parte sub ti. de ac cessu pōtificis ad altare. Sed ad quid dictū fuit apl'is vt irent in galileā ad vi dendum dn̄m. ꝓut legit in matheo cuꝫ eadem die euꝫ viderint in hirłem. Re spondeo. hoc dicit maxime propter al legoꝛiam. licet ad litterā factū sit. Alle goꝛice em̄ transmigratio illa significat trāsmigratiōeꝫ de iudeis ad gētes. in ij

maxime videt xps. qr in hoc maxie apparet xpi deitas quia totus mundus ad pdicatoz famulorum xpi credidit. Dixerunt ei apli iudeis. Quia verbu dei repulistis: et vos indignos fecistis vite eterne. ecce convertimur ad gentes. In hac pcessione pcedunt luminaria vt illud euagelium impleat in nobis. Sint lumbi vri pcincti: et lucerne ardetes in manibus vris. Crux etia pcedit vt carne nostra crucifigamus, cum vicijs et cocupiscentijs. Et post cruces et vexilla que sunt victorie ihu xpi insignia. sequuntur sacerdotes dealbati exultantes in laudes resurrectois qui pcedunt cum tacita ppli sequetis expectatoe. vt p distinctas et morosas expectatoes corpaliter illud pheticu qd tunc cantat impleri videat. Cu iocunditate exibitis et cu gaudio deducemini. Na et motes et colles exilient expectatesvos cum gaudio. Ite in ea maior sacerdos pcedit. qr dixit dns. pceda vos in galilea. Ite i ea nihil resonet qd sit veteris hystorie. sed ea solu catant que gloria psonent euangelij. Inter que illud psertim in quibusdam ecclesijs admittit. Virtute magna reddebat apli testimoiu resurrectois ihu xpi Quia sicut diximus in galilea trasmigratio. est aplorum pdicatio. Cum aut ventu est ad mediu tepli. vtriusque sexus pplo circustante. totis viribus chorus in voce exultatois erumpit antipham cantas. Sedit angelus. que exprimit qd apostoli docuerut. aut docere debuerut. s. xpm viuere. Et est totis viribus pcinendu et in auditu circumstantiu efferendu. qr que queritis viuit: et vita hoim cum eo surrexit. Vel hodierna pcessio illud nob recolit. quia rex glorie cu exercitu redepto ru de infernalibus claustris ad celestia regna migrauit. Post pcessione sequit missa. et incipit pcentor loco magni precetoris. s. xpi. Resurrexi et adhuc tecum sum. Post que cantat chorus ad significandu quia ad xpi similitudine alij sancti qui erunt in patria deu laudabut. Quod vero sequit. et adhuc tecu sum. in hoc notat eternitas. in qua sp est cum patre. Cantat quia hac die in psona xpi. Resurrexi et adhuc tecu etc. sed tunc illud dicet in psona nostra qn resurgentes transibimus de hac mortalitate ad imortalitate. qd figurat in hoc qd dicet i euagelio. Et transiens ministrabit eis. Ministrabit enim nobis cibu spualem. seipm sicut iudeis dedit mana in deserto. Pot etia dici quia dns per ora phetaru diriges sermone ad patre ait. Resurrexi et adhuc tecum sum. In quo tria notet. scz sua gloriosa resurrectione. et patris in passione protectione. et cognitione eius p scietie sue dilatatione p orbe. Resurrectione eius notat cum dicit. Resurrexi et adhuc tecum sum etc. q. d. Non est ita sicut iudeus cogitauit quia a te oino sim derelictus et abiectus tanquam imundus. Vn deridendo dicebat iudeus. Si filius dei est liberet eu Quasi diceret. No liberabit eu. qr de eo non curat. Protectione patris in passione notat. cu dic. Posuisti sup me manu tuam. q. d. Protexisti me no a passione sed ab eo qd iudei intendebat. vide licet ab extinctoe nois mei ad qua intedebat Vn dicebant. Si dimittimus eum sic oes credet in eum. Sed in hoc qd me occiderut hoc quod ipi timebat psecutum est. Na ego qui sum granu frumeti cadens in terra multu fructu attuli et tam de isto quam de illo primo laudandus est pat. Vn post vtrunque cantat alla. scientie patris dilatatione notat cum dicit Mirabilis facta est etc. qsi diceret. Ex hoc cognitio tua pater non tm ad iudeos sed etiam ad gentes dilatata est. Nam prius tantu in gente iudeorum cognoscebaris: iuxta illud. Notus in iudea deus etc. Et qr ab vtroque pplo pgsceris ab vtroque tibi laus offert. et idcirco duplex alla sequitur. et ad id ptinet vsus. Dne pbasti me etc. sessione meam. i. humilitate i passio-

ne. ꝛ resurrectionē meam .i. gloriā meã in resurrectõe. In q̇busdā tñ eccl'ijs tacet verbū illud, sessionē. ꝛ solū dicit resurrectionē meā. Potest tñ vtrūq̄ dici. ꝑ quod duplex xp̄i natiuitas designat. Sequit hymnus trinitatis. s. glia patri. q̇ in p̄cedentibus dieb⁹ intermissus fuit ꝓpter ignominiā illatā trinitati i tertia ꝑsona. s. in filio. Nunc aūt q̄ꝛ sublata est ignominia illa. hymn⁹ ille cantat. Hec etiā in quibusdā ecclesijs ꝑ cereos representant vbi tres cerei ante altare ardere ꝯsueuerūt. sed in trib⁹ dieb⁹ ante pascha nō ardēt nisi duo in signū ꝙ tertia ꝑsona sublata est. hac ṽo die terti⁹ cereus reaccendit. in signum ꝙ ipa christi ꝑsona gl'iose reddit nobis. Post hoc dꝛ collecta. in qua ostendit quis sit resurrectionis ꝛ mortꝭ effect⁹. qm̄ apertio ianue regni celestis est effect⁹. Qualiter aūt illā ianuā itrare debeam⁹. dꝛ in ep'la que ē j. ad Coꝝ. v. c. scilicet. Expurgate vetus fermentū. i. abijcite vetustatē a vobis. ꝛ hoc est ire in galileā. i. de vicijs ad virtutem ꝛ de virtute in virtutē sicut estis azimi. i. esse debetis. vel estꝭ azimi ꝑ baptismū. Etem̄ pasca nostꝝ imolatus est xp̄s q. d. coctus est agn⁹ ꝛ parat⁹. Itaq̄ epulemur. Et determinat q̇s sit agn⁹. cum dicit xp̄s. Xp̄s em̄ est pascha nostꝝ. id ē agnus paschalis ꝛ festū pascale. Alia etiam rōne ip̄e est pascha. q̄ꝛ ꝑ ip̄m ꝛ ab ipso ꝛ ad ip̄m est nobis trāsitus p̄dictus. Nō in fermento veteri. neq̄ in fermēto malicie. i. male volūtatis. ꝛ nequicie. id est praue intelligētie. nequā em̄ est qui de deo male intelligit. sed in azimis sinceritatis ꝛ veritatis. i. in accenso affectu ꝛ purificato intellectu. vel in sinceritate charitatis ꝛ puritate fidei. Sed etiā pl⁹ dicit veritas q̄ꝫ fides. comprehendit em̄ sapientiā ꝛ intelligentiā. Sꝫ videtur littera epistole in se cōtraria. Si em̄ sum⁹ azimi. i. sine fermento. quomodo expurgabimus vetus fermentuꝫ. quomodo etiam dicitur vt sitis noua conspersio. videt enim dicere vt sitis azimi sic̄ estis azimi. Nam noua cōspersio nihil aliud est q̄ꝫ farina aqua cōspersa. i. pasta non dū fermētata. Sed est notandū ꝙ duobus modis dicit quis peccare. scꝫ peccato ꝓprio vel peccato alieno cui cōsentit. Erant em̄ illi q̇bus loquebat apostolus azimi. i. sine ꝓprij peccati fermēto. ſꝫ erāt alieno peccato infecti dū non rep̄hendebāt illū cuꝫ possent. qui patri suo ꝓpriā nouercam abstulerat. q̇ inter eos erat. Unde dicit eis. Expurgate vetus vermentū. id est abijcite illum a vobis ꝑ excōmunicationē. vt sitis noua conspersio. i. sine fermento alieni peccati

Sequit graduale. quo vtitur ecclesia ꝓpter nos qui non habemus adhuc nisi resurrectionē anime. ꝛ expectam⁹ resurrectionē corporis. scꝫ. Hec dies quā fecit dñs exultemus ꝛ letemur in ea. q̄ꝛ exultando ꝛ letando itur in paradisum sed cum labore ꝛ angustia ꝛ cum maxima afflictione itur in infernum. q̄ꝛ non est pax impijs dicit dñs. sed bonis est iocunditas pax ꝛ quies maxia ꝓpter speꝫ gloriose resurrectionis. Cantat autē graduale licet sit luctus laborātiū propter baptisatos qui arripuerūt laborē militie vt ꝑueniant ad alleluia eterne leticie Grandis em̄ laboreis supē vt partē habeant in scd̄a resurrectione. Et est sciendum ꝙ est dies temporis. Unde. Hodie si vocē eius audieritis. i. si tempore q̊ viuitis. Et est dies eternitatis. Unde Melior est dies vna in atrijs tuis sup̱ milia. Hanc diē hodierna festiuitas inchoat. ꝛ ideo recte demonstratiue dicit Hec dies quam ꝛc̄. Et hodie resurrexit dñs. Sed hec dies dum est in aurora vl' a sensu vocat dies salutis ꝛ gratie. Cuꝫ fuerit in meridie vocabit dies eternitatis ꝛ glorie. Hec dies declinum nō sentit. et ideo solennitas ista vesperum nō habet. vt dicetur in titulo sequēti. Post

modum sequitur alleluia cantus quidē
angelicus.s. Pasca nostrum immolat⁹
est xp̄s.j.Cor.v.c.qꝛ ipse est panis an-
gelorum ⁊ in quem desiderāt angeli ꝓspi-
cere.etiā inq̄tū est hō.q̄si diceret. Lau-
date dn̄m deū.qꝛ pasca nostrū immola-
tus est xp̄s.Deinde sequit̄ euāgelium.
Marci.xvj.c. q̄ habet figurā leonis. qꝛ
⁊ xp̄s fuit leo in resurgēdo.⁊ qꝛ s̄m ordi
nē legunt̄ euāgelia.ꝓut in sequēti ti.di
cetur.Est aūt euāgeliū Maria magda
lena ⁊ maria iacobi ⁊ salome emerūt aro
mata ⁊c̄.Similit̄ opꝫt nos emere aro-
mata bone volūtatis Esa. Venite ⁊ abs
q̄ȝ argento ⁊ absq̄ȝ vlla cōmutatōe emi-
te vinū ⁊ lac.i.aromata virtutū q̄b⁹ vn-
git̄ deus.qꝛ delitie sunt ei esse cum filijs
hominū.Et sequit̄ ibi q̄ angelus appa-
ruit mulieribus in vestibus albis.Sed
in euāgelio Matthi qđ legit̄ in vigilia
dicit̄ q̄ aspectus eius erat sicut fulgur.
⁊ vestimēta eius sicut nix.Et ꝓ hoc no-
tatur sicut dicit Gregorius q̄ dn̄s in iu
dicio terribil̄ apparebit reprobis. ⁊ blā-
dus iustis vna facie. Hoc em̄ erit ex di-
uersitate cōscientiarū. Quia ergo blā
dus apparebit iustis.ideo ne nimis đ re
surrectōe exultemus sequitur in offer-
torio.Terra tremuit ⁊ quieuit. In post
communione que sicut alleluia sumit̄
de epistola.hortatur ecclesia filios suos
vt cum fide veniant ad communionē
dicens. Pascha nostrum immolatus ⁊c̄
Aiunt quidam q̄ illud quod dicitur in
introitu Resurrexi.vox ē sponsi ad spō
sam eam de morte sua in presenti tem-
pore consolantis.cui sponsa respondet
Posuisti ⁊c̄. Vel est vox generis huma
ni quod in adam cecidit.⁊ per christum
resurrexit.Cetera sunt concentus ange
lorum ⁊ hominum de christi resurrecti
one gaudentium.

De septem diebus post pascha.

[b] HEc pͥa septima-
na pascalis tp̄is.licet cōiter voce
tur septimana in albis.tn̄ sequēs
magis ꝓprie vocat̄ in albis ꝓpt̄ causas i
p̄cedenti titulo positas. Et hec est cōis
huic tp̄i ⁊ p̄cedēti.Est em̄ tota de septua
gesima que terminat̄ in sabbato in albis
Inde est q̄ tract⁹ in sabbato paschali ⁊
graduale ꝑ totā ipsam hebdomadā dici
tur.qđ laborē significat. All'a vero ⁊ ce-
tera cātica leticie cātant̄.vt dictū est sub
dn̄ica septuagesime.⁊ hoc ꝓpter temp⁹
regressionis.qđ incipit s̄m quosdam in
pascha.ꝓut ibi dictū est. Isti ergo septē
dies cōputant̄ cum septuagesima.quia
hec septimana est septima a quadragesi
ma.ꝑ quā idem significat qđ ꝑ septua-
gesimā.in cuius septima decade filij is-
rahel acceperūt licentiā redeundi. ⁊ iaȝ
quasi liberi erāt.ideoq̄ȝ diebus istis cāti
ca leticie cantant̄. Porro oēs isti dies se
ptē.sunt q̄si vna dies dn̄ica. Vn̄ semꝑ
cantat̄ in eis. Hec dies quā fecit ⁊c̄. Et
in p̄fatione đr.Te q̄dem dn̄e oi tp̄e.sed i
hoc potissimū die glo.p̄.⁊c̄.Et in eis sꝑ
agit̄ de resurrectōe.ad ostendendū q̄ ꝑ
septē dona spūs sc̄ti venit̄ ad veraȝ resur
rectionē. Vel potius qꝛ in tota vita ista
que ꝑ septē dies currit debemus anhe-
lare ad gloriā resurrectionis q̄ȝtū possu
mus. Sic ⁊ pascha in veteri testamēto
ꝑ septē dies celebrabat̄.⁊ scenophagia.
id est fixio tabernaculorum. Quecūq̄ȝ em̄
hac die facim⁹ ideo facere debem⁹ vt in
celo tabernacula nostra figam⁹ qđ erit
ꝑ gloriā imortalitatis.vt ille q̄ crucifix⁹
est ostendat nobis suā deitatē cū dicit in
officio nocturno.Ego sum q̄ suȝ. Et cū
dicit se esse illū qui dixit moysi.q̄ est mi-
sit me ad vos.Exod.iij. Siq̄dem pasca
est hebdomadaria festiuitas.qꝛ qualibȝ
die hebdomade mutant̄ officia. In vete
ri em̄ testamēto tres habuerunt hebdo-
madarias festiuitates.scȝ pascha ⁊ pen

thecosten. quam etiam nos habemus. licet ad aliud quam illi habuerunt. et scenophagiam quam non habemus nisi quodammodo vt dicetur in prohemio septime partis. Quidam vero scripserunt quod festum penthecostes non fuit in veteri testamento festum hebdomadale. Et quod in nouo testamento habet septem officia propter septem spiritussancti dona non quia sit festum hebdomadale. quia tres vltime dies non habent omnino propria officia. Ad hoc notandum est quod cum in vrbe romana esset magna aeris pestilentia beatus Gregorius in tempore pascali ordinauit vt imago beate virginis que in ecclesia sancte marie maioris seruatur quam beatus lucas pinxisse dicitur. et eidem virgini similima perhibetur passionaliter portaretur. et dum ante processionem reuerenter portaretur. ecce tota aeris infectio et turbulentia cedebat imagini fugiens. ac si eam ferre non posset. sic quod post imaginem mira serenitas remanebat tunc autem iuxta imaginem audite dicuntur tres voces angelorum canentium. Regina celi letare alleluia. quia quem meruisti portare alleluia. resurrexit sicut dixit alleluia. Statimque beatus Gregorius adiunxit. ora pro nobis deum rogamus alleluia. que antiphona ideo hoc tempore frequentatur Et tunc Gregorius vidit supra castrum crescentij angelum domini qui gladium cruentatum tergens in vaginam reponebat. Intellexit ergo Gregorius quod pestis illa cessasset. quod et factum est. Unde castrum illud exinde castrum sancti angeli vocatum est. Premissa imago in ecclesia beate marie maioris in vrbe super limen baptisterij seruatur. quam romani reginam vocant. Per hos autem septem dies tres tantum dicuntur psalmi sicut et in dominica resurrectionis. In hoc tamen interest secundum aliquas ecclesias. quia tunc dicuntur cum tribus antiphonis. in his vero diebus cum vna sola. Siquidem ideo tres psalmi per hos septem dies baptismales dicuntur. quia qui pure baptisantur septem spiritussancti dona suscipiunt. que per hos septem dies signantur. suscipiunt etiam tres virtutes. scilicet fidem spem et charitatem: que per tres psalmos intelliguntur que nobiscum vsque in finem manere debent. Canimus ergo tres psalmos vt recolamus nos habere tria hec. Antiphonam dicimus vna est quia vnus est a quo hec omnia sunt. Rursus vero quia vt premissum est. hec tota hebdomada est quasi vna dies dominica. inde est quod per omnes hos septem dies canimus psalmos de nocturno dominice diei. vel eius adiacentes. Quedam tamen ecclesie pretermittunt psalmos maiores et laboriosos. scilicet confitebor. et Diligam te. quia neophicis omnia breuia debent proponi. et soror nostra paruula est. et vbera non habet. Et apostolus dicit. Lac dedi vobis potum non escam. Sed numerum supplemus per illos duos. Cum inuocarem et Uerba mea. Et ita decem et octo psalmos perficimus vsque in sextam feriam. In sabbato autem sumimus tres de adiacentibus quos in die dominica ad primam cantare solemus. scilicet. Dominus regit me. Domini est terra. et Judica. Sed et illos duos. Deus deus respice. et Ad te domine leuaui. propter causam predictam pretermittimus. In sequenti vero tempore multiplicandi sunt psalmi. sicut et boni mores qui per psalmos intelliguntur. per quos ad gloriam peruenitur. quam per totum tempus istud figuramus. In quibusdam tamen ecclesijs non dicunt nisi tres psalmos vsque ad penthecosten. et hoc ex institutione alcuini. prout dicetur sub dominica de trinitate. Sed hoc non bene fit hodie. Primo quia causa quare illud institutum fuit hodie cessat. Secundo quia contra canonem Gregorij faciunt prout dictum est in quinta parte sub titulo de nocturnis. Tertio ideo: quia inter canonicos regulares et alios clericos qui vsurpato nomine seculares

dicuntur. nulla debet esse quo ad hoc
differentia. nam ꝛ ipsi magna ex parte
antiquitus regulares fuerūt. Et certuꝫ
est ꝙ canonici regłares in octaua resur
rectionis dicūt in nocturnis nouē lecti
ones cū nouē respōsoꝛijs. ꝛ etiā ecclesia
romana. Qui em̄ dicunt ꝙ omnia faci
lia debent esses eo tpe. ꝓpter neophicos
illā facilitatē nimis extendūt. Nā due
tantū sunt hebdomade neophicoꝝ. scꝫ.
in pasca ꝛ penthecosten. ꝛ ꝑterea cōclu
ditur eis in ascēsione vbi sunt nouē rn̄
soꝛia ꝛ nouē psalmi cū suis antiphonis
Nulla em̄ est sufficiēs ratio q̄re in seqn̄
ti die post ascēsionē dicam⁹ tantuꝫ tres
psalmos cū vna antiphona. De ħ etiā
dictū est in ti. ꝑcedenti. Nempe ꝭm ro-
manū oꝛdinē in oībus dn̄icis noueꝫ le
ctiones dicunꝭ licet maguntinū cōcili-
um a pasca vsqꝫ ad penth. tres tantū in
stituerit esse legēdas vt seruitiū matuti
nuꝫ in die canteꝭ. qꝛ in futuro trinitas
cōpꝛehendeꝭ. ꝛ a sctis in luce dn̄o serui
etur. Ad pꝛimū aūt dicūt q̄dā ꝑ totā
hebdomadā totū psalmū Cōfitemi ꝛc̄.
In q̄ ꝑcipue de xp̄i resurrectiōe agitur
Alij v̄o solū versuꝫ Hec dies ꝛc̄. quem
in p̄ma ꝛ in alijs hoꝛis ꝓ capitło dicūt
qꝛ vitā illā figuram⁹ in q̄ doctrina nul-
la necessaria erit. ꝫ oēs docti gratilabi-
mur ꝛ exultabim⁹. Psalm⁹ vero Qui
cunqꝫ vult ꝛc̄. toto isto tpe nō diciꝭ. q̄ni
am ad fidē ꝑtinet. hoc em̄ tp̄s significat
octauā etatē. vbi nō erit fides que eua-
cuabiꝭ. ꝫ res q̄ cōpꝛehēdeꝭ nō erit figu-
ra ꝫ veritas. In q̄busdā tn̄ ecclijs aliter
obseruaꝭ qꝛ vbi fides nō est supedifica-
ri nō potest. Min⁹ etiā symbolū. s. Cre
do in deū. ob eandē causam subticeꝭ ad
p̄mā. Nā cū venerit qd̄ ꝑfectū est eua-
cuabiꝭ qd̄ ex ꝑ te est. Vn̄ in cōdensis. i.
in ꝯdēsitatib⁹ ppłi vsqꝫ ad coꝛnu altaris
id est ad cōionē. Nō diciꝭ etiā capitulū
neqꝫ ꝑces. vt dictū est in ti. ꝑcedenti.
Vespertinū officiū est hui⁹ festiuita
tis claritate illustratū. nō em̄ ꝑ deus in
adiutoꝛiū meū intende. quoniaꝫ in illa
vita nō sicut hic adiutoꝛio indigebim⁹
sed ꝑ kyri heleyson inchoaꝭ. qꝛ vesꝑtina
hoꝛa sabbati pascał baptisma fuit ꝑ ky
ri heleyson inchoatū. ꝛ in trinitatis no-
mine celebꝛatū. ꝛ ꝓpterea in eadē hoꝛa
ꝛ in eisdē verbis ꝑ totaꝫ hāc hebdoma-
dam in festiue regenerati ōis iocūdita-
tem sctā trinitas adoꝛaꝭ. Vel ꝑ kyri he
leyson incipiꝭ. vt q̄si nō existēs ꝑ se offi
cium misse officio cōtinueꝭ. Nā vt in ti
tulo ꝑcedenti dixim⁹ hec dies vesperā
nō habet. qꝛ decliuū eternitas nō agno
uit. Tres psalmos sub vno alła. i. gau-
dio cantanꝭ in q̄busdā ecclijs qꝛ ꝑ fideꝫ
trinitatis ad vnū eternitatis gaudiuꝫ ꝑ
ueniꝭ. Vel hi tres psalmi resurrectioni
q̄ tercia die facta est ꝯueniūt iesu. Pꝛo
capitło sequiꝭ hec dies sicut in alijs ho
ris. qꝛ ibi nō erit necessaria doctrina. ꝫ
exultatio. Vel vt noteꝭ solicitudo bap
tisatoꝛū adhuc ꝑegrināntiū ꝛ laboꝛātiū.
qꝛ nōduꝫ habēt gaudiū nisi [illegible] q̄ ꝑue
niꝭ ad alła rei. Pꝛoinde ꝓ hymno seq̄ꝭ
alła. qd̄ est ꝓpꝛius illoꝛum ciuiuꝫ hym-
nus. Sane descendimus ꝓcessiona-
liter ad fontes cum cereo ꝑ totam heb-
domadam cantantes canticum exulta
tionis. ꝛ populus sequiꝭ. s. viri per se. et
mulieres per se. quod fit in memoꝛiam
eius quod hebꝛei pharone ꝛ suis i ma-
ri rubꝛo submersis fecerunt. qui in gra-
tiarūactiones de submersione hostiuꝫ
ꝑ totam hebdomadā redibant ad ma-
re viri per se. ꝛ mulieres per se cantan-
tes illud canticum moysi. Cantem⁹ do
mino Siquidē hostes nostri sūt demo
nes. mare rubꝝ ē baptism⁹. in q̄ sb̄mer
gunꝭ oēs hostes. i. vicia ꝛ pctā ꝛ demo-
nes Et inde etiā est ꝙ neophici baptisa
ti in sabbato scō ꝑcedēte suo luie. s. xp̄o
redeūt ad fontē baptismi. his septē die
bus gr̄as agētes. qꝛ inimici eoꝝ sb̄mersi
st. s. vicia ꝛ pctā. ꝛ tūc circa fōtes cantāꝭ

psalmi. Laudate pueri. s. nouiter bapti-
sati. ⁊ In exitu isrl' d egypto. q2 ꝑ baptis
mū de tenebris peccati exim⁹. Duo er-
go psalmi circa fontes cantant. q2 ꝑ ge-
minā dilectionē ad fontē vite ꝑtingit. q̄
baptisatis ⁊ batismo ꝯueniūt. Baptisa-
tis. vt Laudate pueri. ⁊ est ammonitio
laudis ad neophicos. qui facti sunt pue
ri. i. a vicijs puri. ꝑ quibus mater eccīa
iubilat ad fontes in laudē eius gratie ꝑ
quā meruit esse qd in cātico amoris au
diuit. Fons ortoꝝ puteus aquarū viuē
tiū. Postea transit ad aliquod oratori-
um cū psalmo. In exitu isrl' q̄ ꝯuēit ba
ptismo cum dr. Quid est tibi mare qd
fugisti. ⁊ fit statio ad crucifixū. ⁊ reddū-
tur ei grates. q2 ipe est q̄ baptisat. Vn̄ i
euāgelio. Sup quē videris spm̄sanctū
descendentē ⁊c. hic est q̄ baptisat. Et sa-
lutat. q2 ꝑ crucē ⁊ in cruce nacti sumus
siaꝝ nr̄aꝝ redemptōe. Rursus ꝑ hos
septē dies baptismales. neophici quoti
die ad eccīam ducunt. Sicut em̄ filij is-
rael licet trāsissent mare rubꝝ in q̄ ba-
ptisati sunt. non tn̄ ꝑuenerūt ad terram
ꝓmissiōis. nisi sub ducib⁹ dn̄o illos pa-
scēte ex manna. ⁊ colūna ignis eos ꝓce
dente. sic ⁊ ipi his septē diebus sub du-
cib⁹. i. pſbyteris patrinis ⁊ matrinis du
cuntur ad ecclesiam: et pascuntur cor-
pore domini. ⁊ cerei precedūt eos. Et sic
tandē in sabbato quasi ꝑueniūt ad ter-
raz ꝓmissionis. Cereos aūt quos i sab-
bato scto dum baptisarent habuerūt. ꝑ
hanc hebdomadā in quibusdā locis ad
missas ⁊ ad vesperas accendūt. ⁊ in sab
bato in albis vel in sequenti dn̄ica il-
los accēsos offerūt sacerdoti. Siqdē lu
minaria accēsa bona opa sunt qbus to-
to tp̄e vite pn̄tis que ꝑ septenariū ducit
lucere debēt. Offerunt sacerdoti. q2 post
hanc vitā ad sūmū sacerdotē. i. ad xp̄m
cum luminarib⁹ bonoꝝ opeꝝ veniunt.
iuxta illud. Venientes aūt venient cū ex-
ultatione por. ma. suos. Potest etiaz

dici ꝙ processiones vespertinales hui⁹
hebdomade. reuersionem significant. d
captiuitate babilonie. Hec est enim
hebdomada reuertentium: qui in fine
sue captiuitatis reuertuntur ad deum.
Et vespere trina statione complentur:
sicut ⁊ baptismus in trinitatis noīe cele
brat. Qui vo fontes non habēt nō exe
ant. sed qnqꝫ psalmos ꝯtinue dicāt. ⁊ p⁹
collectā diei de cruce collectā adiungāt
Eedē vespere quotidie repetunt. q2 pro
vna ⁊ eadē die tota hec hebdomada re
putat. In qbusdā etiā ecclesijs i his
septē diebus qn̄ descendit ad fontes an
tefert quidā serpēs imaginarius. super
virgā. ⁊ cādela nouo lumine accēsa sup
caput serpentis retorta. affigit. ex q̄ cere
us pascalis. ⁊ oēs alie candele eccl'ie ac
cendunt. Circa qd sciendū est ꝙ sicut le
git Numeri. xxj. c. Moyses in deserto
erexit sup palū serpentē eneū. vt q̄ ꝑcus
si erāt a serpentib⁹ ꝑ illi⁹ sanarent aspe-
ctū. In quo xp̄i passio prefigurata fuit.
Vn̄ ⁊ dn̄s ait in euāgelio iohis. Sicut
moyses exaltauit serpentē i deserto. ita
⁊ exaltari optet filiū hoīs. Jdo ḡ serpēs
imagiari⁹ fert ⁊ aspicitur. vt xp̄i passio
memoret. ⁊ ꝑ hoc a vulneribꝫ peccato
rum sanemur. Nā serpēs in palo ē xp̄s
in patibulo. Ideo i benedictiōe baptis-
mi. ⁊ cum ad fontes descēdit. q2 baptis-
mus a xp̄i passione vtutez accepit. in q̄
etiā a peccatis sanamur ⁊ mundamur.
Fit hoc in vesp̄is. qm̄ ipse xp̄s fuit sacri
ficiū vesp̄tinū. vn̄ ps. Eleuatio ma. me.
sacrificiū vesp̄tinū. Ignis nou⁹ ex silice
excussus est xp̄s passus. qui est lumē d
lumine. ex q̄ cetere cādele in ecclesia il-
luminant. q2 ipse illuminat oēm hoiez
venientē in hunc mūdū. Candela in ca
pite serpētis retorta ē spinea corona in
capite xp̄i posita. In cōpletorio vero i
qbusdā locis ꝑtermittit psalmus. Qui
habitat. sic in p̄ma ps. Quicūqꝫ. In
his aūt sex dieb⁹ dr ad missam introituz

⁊ all'a ꝓut infra dicet᷑. Et d̾ ꝑmo rn̄sori um. ⁊ post sequit᷑ all'a. ⁊ hoc triplici de causa. Primo qꝛ em̄ in laboribꝰ vite ꝑ sentis exultandū est iuxta illud. hilarez datorē diligit deꝰ. ideo nūc post gradua le ⁊ versum ꝯuenient᷑ sequit᷑ all'a. qd̾ est vox leticie. Scd̾o rn̄sorium actiuā. all'a do ꝯtemplatiuā vitā significat. Rn̄sori um em̄ significat actionē. quā scti exer cebūt in resurrectōe corpoꝝ que erit in oi leticia ꝓut v̾ba rn̄sorioꝝ huius tēpis declarāt. q̄ oia siue versus eoꝝ excepto eo q̇ cantat᷑ in tertia feria. ꝓut ibi dicet᷑. sunt de ps̄. cxvij. Confitemini dn̄o. qui psalmꝰ sonat ꝯfessionē laudis. ⁊ est d̾ et na leticia. Quia igit᷑ ois illa laus cōfes sionis siue actio ad gaudiū ⁊ dei gl'ifica tionē tendit. merito ab all'a ꝯcludendū est. Et qm̄ eadem actio nihil aliud est q̄ꝫ laus dei. iō ad hoc ostendendū post hos sex dies ꝯtinue canit᷑ sine rn̄sorijs all'a. Tertio ideo in his sex diebꝰ hoc fit. qꝛ se narius numerꝰ ad oꝑa sicut septenariꝰ ad requiē refert᷑. Qui em̄ vult ꝑuenire ad requiē oportet eū primo toto tp̄e ꝑ sentis vite bn̄ oꝑari. Circa hoc sciendū est ꝙ eccl'ia his diebus sctōꝝ actū in cor pe cum fine leticie recolit. sic incipiens actū. vt ꝑtingat ad quietē. ꝑmꝰ dies mā dat actū. septimꝰ requiē gestat. octauus gl'ificat. Nempe rn̄soriū illā actionez si gnificat. quā scti in resurrectione corpo rū exercebūt. aie quippe sctōꝝ ante re surrectōꝫ corpoꝝ in q̇ete sunt. sed dū il lā recipient in actōe erūt. ⁊ tunc sic erit actio vt non desinat q̇es. In quiete q̇dē erunt. qꝛ non laborabūt nec cogitatōni bus fluctuabūt nec erit etiā in q̇ete illa segnicies desidiosa. sed sic ab huius vite oꝑibus in fine q̇escēt. vt in alterius vite actōe gaudeāt. Hec aūt actio ideo nob ꝑ numeꝝ senariū in memoriaz reducit᷑. qꝛ sicut septenariꝰ numerꝰ requiē. ita se nariꝰ oꝑa rn̄sorioꝝ significat. Per rn̄so ria em̄ intelligimꝰ sctōꝝ actōes q̄ erunt cum oi leticia. vt iam dictū est. Et nota ꝙ ꝑdicti v̾sus qui canunt᷑ his septē die bus cū rn̄sorijs dicunt᷑ eo ordie quo po siti sunt in ps̄. Cōfitemini. vn̄ sumpti sꝫ exceptis duobꝰ q̄ in quibusdā eccl'ijs ꝑ postere ponunt᷑. Nā in q̇nta feria dicūt v̾sum. Bn̄dictus q̄ venit in noie dn̄i ⁊c. q̄ ibi ponit᷑ vltimo. Et in sexta feria v̾sū Lapidē quem reprobauerūt edificātes ⁊c. ⁊ h̾ ideo. qꝛ in illo pleniꝰ agit᷑ de pas sione saluatoris. q̄ꝫ in alijs versibus ibi positis. ⁊ ideo merito illa die cantat᷑ in q̄ passus fuit. Nec est omittēdū ꝙ i q̇ busdā eccl'ijs in his septē diebꝰ duo cuꝫ albis supcilicijs icipiūt rn̄soriū. Hec di es. Et in alijs q̇sdā tropos post altare. qd̾ repn̄sentat sepulchꝝ ꝓ eo ꝙ corpꝰ ihu in eo sacramentalit᷑ collocat᷑ ⁊ ꝯsecratur gērētes typū duoꝝ angeloꝝ. q̄ stantes sepulchro xp̄m resurrexisse retulerunt Verba em̄ illa Hec dies ⁊c. ad resurre ctōis diē ꝯtinere noscunt᷑. Rursus can tādo post altare repn̄tant apl'os ⁊ muli eres timētes. ⁊ xp̄m resurrexisse ꝑpubli ce formidātes. Fit aūt h̾ ad laudes. ad tertiā ⁊ ad vespas. Primo eo ꝙ i his tri bus spāliter horis xp̄i passio est expleta Nā mane captꝰ ⁊ illusus. i tertia flagel latus ⁊ linguis crucifixꝰ. in vespis d̾ cru ce depositꝰ ⁊ sepultꝰ est. Scd̾o in signū ꝙ resurrectio tribꝰ vicibus nunciata est. Primo s̄m marcū ⁊ mattheū ꝑ vnū an gelū q̄ s̄m augustinū stabat i monumē to nō directe sꝫ q̄si ad ostiū. Scd̾o ꝑ du os āgelos q̄ s̄m Iohez stabāt intꝰ. Ter tio ꝑ ip̄m xp̄m iuxta monumentū. Fit etiā hoc in q̇busdā eccl'ijs ad missam eo ꝙ illa in altari celebrat᷑. sup qd̾ xp̄i corpꝰ ꝯsecrat᷑. Ideo aūt a pascha vsq̄ꝫ ad octa uā pēthecostes canit᷑ all'a fere in oibus antiphonis ⁊ rn̄sorijs nocturnalibꝰ ⁊ in offerēdis ⁊ postcōionibus. vt celebratō tp̄is post resurrectōꝫ reducat nobis ad memoriā vitam cōtemplatiuā. sicut tē pus qd̾ est ante pascha reducit actiuaz.

Tēpus em̄ ante pascha qđ in ieiunijs
ꝛ orōnibus agimus significat erumnas
huius vite. ꝛ tribulatōꝫ captiuitatis. in
qua dū sumus. cātica leticie subticem⁹
Tp̄s vero post pascha significat beati-
tudinē ꝛ ꝑpetuā exultatōēꝫ. in qua post
resurrectōꝫ erimus. ꝛ ideo relaxatis ie-
iunijs canēdo all'a qđ interp̄tat̄ lauda-
te dn̄m. in dei laudib⁹ frequētam⁹. de q̄
dictū est in ꝓhemio huius ꝑtis. Illud
tn̄ notandū est ꝙ in quibusdā eccl'ijs in
hac hedomada all'a cantat̄ in missa sine
finali melodia. ꝛ v̄sus ꝛ antiphone sine
neuma. sed in sequētibus cantat̄ cū illa
ꝛ hoc ideo: qꝛ in hac cātam⁹ ꝓ dn̄o nr̄o
qui in aīa ꝛ corꝑe ꝓ resurrectōe iam fa-
ctus est gl'iosus. ꝛ illa finalis melodia
expectatōꝫ nr̄am significat. vel etiā san
ctoꝝ scđe stole expectatōꝫ. Tacemus ḡ
qꝛ habem⁹ qđ optamus. paruuli nāqꝫ
plorāt cū panē nō h̄nt. sed cū h̄nt qđ de-
siderāt tacēt. ita ꝛ nos q̄si ploram⁹ alio
tp̄e. qꝛ nō habem⁹ qđ desideram⁹ ꝛ sci-
q̄si in desiderio sunt expectatōis. In q̄-
busdā etiā eccl'ijs in magnis etiā solēni
tatib⁹ tacet̄ illa melodia in signū ꝙ san-
cti ꝓ q̄bus celebram⁹ certi sunt ꝙ scđaꝫ
stolā quā expectāt amittere nō p̄nt. Iu
bilus q̄dē diuersa notat. vt dictū est sub
natali. Porro in istis octo dieb⁹ cātat̄ ꝓ
memoria neophitoꝝ ꝛ singulis diebus
singula denotata sunt officia. qđ nō fit ī
toto tp̄e vsqꝫ ad penthecostē. ꝛ in p̄ma
die. s. in sabbato sctō. ꝛ in octaua dupli-
ces laudes ponunt̄. In prima em̄ dr̄ al-
leluia. ꝯfitemini ꝛ tractus. laudate dn̄m
oēs gentes. in octaua v̄o dr̄ duplex all'a
qđ ideo fit. qꝛ p̄ma vita nostra q̄ fuit an̄
peccatū beata fuit ꝫ non sempiterna. ꝫ
vita q̄ erit in septima quietis erit btā et
sempiterna. Quia ḡ p̄ma vita fuit btā.
Idcirco cantat̄ p̄mo all'a. qđ est vox an
gelica in lingua hebraica. qꝛ dignior est
sed quia non fuit sempiterna, ideo hu-
milior lingua latina cantat̄ tractus lau
date. Quia vero vita que erit in septi-
ma etate erit beata ꝛ sempiterna. ideo ī
sabbato in albis qui est dies septimus
duplex alleluia cantatur propter dupli
cem stolam vt ibi dicet̄. Nam vita illa q̄
in septima quieties dabitur. non tollet̄
in octaua etate. que per octauū officiuꝫ
intelligit̄. sed potius consummabitur.

Circa cantica leticie notandum est. ꝙ
quatuor sunt status ecclesie. Prim⁹ est
culpe. scđs culpe ꝛ pene. tertius pene ꝛ
gratie. quartus gr̄e ꝛ glorie. Primū re-
p̄sentat eccl'ia in septuagesima. ideoqꝫ
subticet. te deū laudamus ꝛ all'a. qꝛ non
est speciosa laus in ore peccatoris. ꝛ glo
ria ī excelsis deo. qꝛ positus est int̄ deū
ꝛ hoīes paries inimicitiaruꝫ. Scđm re
p̄sentat in aduētu. ideoqꝫ supra dicta cā
tica subticent̄ p̄ter all'a. qꝛ lex data deuꝫ
intelligere docuit ꝛ laudare. Tertiū re-
p̄sentat in estiuo tp̄e. ideoqꝫ ꝓpter grati
am acceptā in festiuis ista cantant̄. sed
ꝓpter penam ista in ferialibus subticen
tur p̄ter alleluia. quod etiā quotidie fre
quentat̄. quia spes de resurrectione fu-
tura non infirmatur. Quartum repre-
sentat inter octauas pasce ꝛ pentheco-
ste. ideoqꝫ supradicta cantica leticie fre
quentant̄ ꝛ multiplicantur. quia tamen
nondum habemus gloriam quam ex-
pectamus. ideoqꝫ te deum laudamus ꝛ
gloria in excelsis deo. in ferialibus sbti-
cemus. ꝛ in dominicis in quibus quasi
duplicem resurrectioneꝫ representam⁹
ꝛ etiam in festis sanctorū in missa duo
alleluia cantamus sed in ferialib⁹ vnuꝫ
vt iam dicetur. Nec te moueat ꝙ non
rectum sed preposterum ordinem eccle
sia representat. eo ꝙ erunt nouissimi p̄-
mi et primi nouissimi. Sic ergo varie-
tas dierum et statuum humanorum
varietatem inducit officiorum.

Queurendū tamen est quare diuina

officia ita distinguunt. vt alia celebrent
cū solo responsorio. alia cū solo allꝉa. et
hoc quādoqꝫ cū simplici allꝉa. quādoqꝫ
cū duplici allꝉa. alia simul cū responso-
rio ⁊ allꝉa. ⁊ alia cū responsorio ⁊ tractu
et alia cū allꝉa ⁊ tractu. Dici potest ꝙ di
es ieiunioꝝ q̇bus rñsoriū sine allꝉa cani
tur. recolūt actus eorū q̄ p̄sbiteris ꝯ̄uia
cōfitentur. vt ab illis ꝯsiliū accipiāt pe-
nitēdi. Ipi ergo dies agunt cū solo re-
spōsorio. ꝑ qꝺ vita actiua intelligitur. q̄
in labore ducit sine allꝉa qꝺ est canticū
leticie. qꝛ ecclꝉia dolet ꝓ talibꝰ tanq̄ꝫ ꝓ
mēbris vulneratis ⁊ nondū sanatis. Ex
eo em̄ ꝙ allꝉa dimittit rubor ecclꝉie mon
stratur quē habet de suis vulneribꝰ nō
dum sanatis. Preterea ideo tūc nō di-
citur allꝉa. qꝛ non est pulcra laus in ore
peccatoris. In diebus ꝟo ꝓfestis q̄ sūt
ab octaua pasce vsqꝫ ad octauā penthe
costes simplex allꝉa sine rñsorio canitur
Primo qꝛ dies illi vitā cōtemplatiuā
significāt. que erit post resurrectionem
in qua rñsio nō erit. qꝛ penitētie actus
ibi sup̱fluus erit. sed tantū allꝉa canetur
de ꝑcepta imortalitate. Secūdo qꝛ tūc
ꝓ illis canimꝰ. q̄ iam sunt in patria ad
q̇s iam nō ꝑtinet actio laboriosa quā
rñsoriū notat. ſꝫ sunt in dei cōtemplati-
one ⁊ exultatione que intelligit ꝑ allꝉa.
Tercio qꝛ an̄ resurrectionē corpoꝝ no-
strorū aīa sine corpe deum laudabit.
Quarto qꝛ sancti ante diē generalis re
surrectiōis simplicē tantū recipiūt sto-
lam. s. anie. Rursū in p̱uatis ferijs glo
ria in excelsis deo ⁊c. ⁊ duplex allꝉa non
dicitur. qꝛ nondū habemꝰ ꝑfectā iustici
am nec glꝉiam quā expectamꝰ Sꝫ quia
ecclꝉia iā p̄mā habet resurrectionē. ido
alio tꝑe sꝑ allꝉa canit. p̄terqꝫ in septuage
sima. vt dictū ē in ꝓhemio huiꝰ ꝑtis sb
titu. ꝺ tꝑe aduētꝰ. In octauis ꝟo pasce
⁊ in sabbato in albis duplex allꝉa dr. q̇a
tūc tp̄s resurrectiōis repñtamꝰ. ⁊ i reqe
q̄ erit in resurrectiōe duplicē stolā. s. aīe
et corpis ꝑcipiemus. qꝛ erimus vtroqꝫ
hoīe. i. in aīa ⁊ in corpe glꝉiosi. Erimꝰ em̄
incorruptiōis glꝉia vestiti. In dñicis q̇ꝫ
q̄ sunt ab octaua pasce vsqꝫ ad octauā
penthecostes duplex allꝉa dicit. tū qꝛ in
resurrectiōe quā ipi dies significāt cor-
pus simul cū aīa laudabit deū. tum q̇a
duo sunt vñ letari debet aīa in die sem-
piterna. vnū de ꝑcepta leticia. aliud de
ꝑcipiēda in resurrectiōe. tū qꝛ resurre-
ctio dñi q̄ facta est in die dñica ē causa
nostre resurrectiōis future. ⁊ ideo in oī
bus dñicis quasi octauā dñice resurre-
ctionis repñtamꝰ. In ferialibꝰ vnū. q̇-
niā ante resurrectionē aīa vna dūtaxat
fruit beatitudine. Rursus ido vsqꝫ ad oc
tauā penthecostes duplex allꝉa dr. qꝛ in
octaua etate in q̄ erit corpoꝝ resurrectō
erimꝰ vtroqꝫ hoīe glꝉiosi. In oibus q̇qꝫ
festiuitatibꝰ illo tꝑe occurrētibꝰ duplex
allꝉa dr. Et hoc p̄mo ꝓpter requiē ⁊ frui
tionē. Scꝺo qꝛ illi iā de duobꝰ gaudēt
scꝫ de eterna q̇ete. et de diuina visione.
Tercio qꝛ cū iā habeāt glꝉiam aīe securi
sunt de glꝉia corpis. Sex ꝟo dies pasca
les. videlicet inter sabbatū sanctū ⁊ sab
batū in albis. ⁊ dñici dies atqꝫ festiui q̇s
celebramꝰ ab octauis pēthecostes vsqꝫ
in septuagesimā. in q̇bus rñsoriū ⁊ allꝉa
canit. recolūt actus eoꝝ q̄ elemosynas
largiēdo infirmos visitādo ⁊ solū q̄ bo
na sunt oꝑando. ꝑseuerantiā habendo
in sanctitate. quā in baptismo receperūt
sine dubio ad cōtemplationē dei ꝑue-
niunt Inde est ꝙ post respōsoriū qꝺ vi
tam actiuā significat. sequit allꝉa qꝺ sig
nificat ꝯtemplatiuā. sed tūc vnū tantū
siue simplex allꝉa dicit. ꝓpter causas su
pradictas. Prius aūt dicit rñsorium ⁊
postea sequit allꝉa ꝓut supradictum est
Dominici aūt dies ⁊ festiui a septugesi
ma vsqꝫ in pasca. quorū respōsorijs nō
allꝉa sed tractus subdit. recolunt eos q̄
sunt in bonis operibus. sed vidētes la-
borem vie timent casum nam tempta

rĳsōibus tunduntur sine quibus hec vi
ta nō ducit. Inter rñsoriū em̄ ⁊ all'a tra
ctus est medi⁹. q̄ neq3 in tāta leticia ē si
cut alleluia. neq3 in tanto ope vt rñsori
um. In sabbato vo sancto gaudētes ꝓ
neophicis nr̄is. q2 ab om̄i pctō liberati
sunt. canim⁹ alleluia. Sʒ q2 eos trahēdos
varĳs videm⁹ laboribus tractū adĳci-
mus. p quē labores intelligunt. de q̄ di
ctū est sub ti. de septuagesima ⁊ in phe
mio hui⁹ ptis. Quō officia istoꝝ septē
dieꝝ ⁊ oficia dn̄icaꝝ q̄ sunt inter pasca
⁊ pēthecosten adaptent septē donis spi
ritussancti sub vigilia ascensionis. ⁊ sb
sabbato in albis dicet. Circa euange
lia q̄ hoc tpe legunt sciendū est q̄ oīa
ptinent ad resurrectionē ⁊ iuxta ordinē
scriptoꝝ ponunt. Mathe⁹ em̄ pmo scri
psit. scdo Marc⁹. tercio Lucas. vltimo
Johānes. vn̄ pmo ponit euāgeliū ma-
thei i vigilia pasce. In ipo vo die pasce
euangeliū marci. In scda ⁊ tercia feria
euāgeliū luce. In q̄rta ⁊ q̄nta feria ⁊ in
sabbato euāgeliū io. In sexta feria int
ponit euāgeliū math. Sane in euange
lĳs vigilie ⁊ die tm̄ agit de annūciatiōe
resurrectōis facta p angelū. In alĳs de
visione. Cōueniebat em̄ vt prius annū
ciaret dn̄i resurrectio. ⁊ postea ad maio
rē fidē faciendā corpaliter ipse ab oībus
videret. Tria vo iohis euāgelia oīno p
postere posite sunt. pmū nanq3 fuit qd
legit in sabbato. postea qd legit in qui
ta feria. et i aliquāto tpe post qd in q̄rta
feria legit. Nā Maria magdalena cuʒ
venisset ad monumentū ⁊ nō inuenisset
corpus dn̄i. sublatū credidit ⁊ cucurrit
⁊ nūciauit petro ⁊ iohanne. q̄ cucurrert
ad monumentū. ⁊ iohānes pcucurrit.
sʒ non statim intrauit. sʒ petrus tandeʒ
veniens introiuit. ⁊ postea iohānes in-
trauit. ⁊ cuʒ nō inuenissent redierūt ad
ꝓpria. Hoc legit in sabbato. Illis rede
untibus Maria remansit ad monumē
tū. ⁊ inclinās se in monumētum. vidit
vnū angelū sedētē ad caput aliū ad pe
des. q̄ dixerunt. Mulier: quid ploras.
Que dixit. q2 tulerūt dn̄m meum: ⁊ ne
scio vbi posuerūt eū. Et tūc cōuersa re-
trorsum vidit Jesuʒ. q̄ dixit ei. Mulier
q̄d ploras. quē q̄ris. Et illa respiciēs et
osculanū eū eē credēs: dixit. Dn̄e: si tu
sustulisti eū: dicito mihi. ⁊ ego eū tollā.
Hoc legit in quīta feria. Aliquāto tpe
post Petrus iuit piscatū cū sex alĳs ad
mare tyberiadis. vbi dn̄s apparuit eis
in littore. Et h legit in q̄ta feria. Sʒ q̄re
hec oia. Solutio. In q̄rta feria feria cā
tat h qd cātabit sctis in die iudicĳ. Ve
nite bn̄dicti pr̄is mei ⁊c̄. Et in illo euan
gelio qd eadē die legit dr̄ q̄ dn̄s appuit
discipulis i littore maris. Et h bn̄ cōue
nit. nā p littus maris. vt dic beat⁹ Gre.
sup illū locū. finis intelligit mūdi. in q̄
dn̄s apparebit suis gloriosus. ⁊ tūc Pe
trus trahet ad litt⁹ rette plenū magnis
piscibus cētū q̄draginta tribus. nec tn̄
scindet rette. Per petrū intelligit ordo
sctōꝝ platoꝝ q̄ de fluctu hui⁹ scli ad lit
t⁹ stabilitatis eterne ducēt eos q̄ p ipos
cōuersi sunt. Sʒ h attribuit soli petro ꝓpt
eccle vnitatē. Sʒ quare legit in sabbato
in albis euangeliū qd tūc legit. Rn̄deo
q̄ officiū hui⁹ sabbati cū officio pcedē-
tis sabbati sancti in multis cōuenit. nā
in pcedēti sabbato duplex laus cantat
sic et in h. et etiā lectio lectōi ꝯuenit. q2
in lectiōe pcedētis sabbati dr̄. q̄ sursum
sunt sapite: nō q̄ sup terrā. et in lectōe se
quētis dr̄. deponētes oēm dolū ⁊c̄. ⁊ ipi
tāq3 lapides viui supedificamini ⁊c̄. Et
nihil aliud est q̄ q̄ sursum sunt sapere.
Conueniebat igit vt euangeliū euāge-
lio correspōderet. qd fit in eoꝝ pncipĳs
nā in euāgelio pcedētis sabbati dr̄. Ve
spere aūt sabbati q̄ lucescit i prima sab
bati. id est in diluculo venit maria mag
dalena. Et in euangelio sequētis dicit.
Vna sabbati maria magdalena venit
ad monumētū cum adhuc tenebre es-

ſent. qđ idem eſt. In hoc tñ videt̃ diffe-
rentia. q̃ꝛ dĩ ibi ꝙ venit maria magdale
na et altera maria. hic nõ fit mentio. ni
ſi de maria magdalena. Sed vt ait au-
gu. in li. de concoꝛ. euangł. ideo Johẽs
ſolaꝫ mariã magdalenã nominat. quia
fuit ceteris feruentioꝛ. nec tñ iđ ceteras
excludit. Euangeliũ vo Math. legitur
in ſexta feria. q̃ꝛ dñs ꝑ paſſionẽ meruit
ſibi dari poteſtatẽ in celo et in terra. vł
potius datã notificari. ꝛ q̃ꝛ dñs in ſexta
feria paſſus eſt. idcirco legit̃ euãgeliuꝫ
math. in ſexta feria. in q̃ dñs ait diſcipu
lis. Data eſt mihi oĩs poteſtas ĩ celo et
in terra. vñ apł'us. Chꝛiſtus fact⁹ eſt pꝛo
nobis obediẽs pr̃i vſqꝫ ad mortẽ mortẽ
aũt cru. ꝓpter qđ ꝛ de. ꝛc̃. Vbi ḡ pone-
ret̃ euangeliũ in quo agit̃ a iohẽ de pꝛi
ma viſione dñi q̃ facta fuit marie mag-
dalene niſi in q̇nta feria. In p̄ma ei die
nõ poterat poni p̄dictis de cauſis. nec ĩ
ſecũda nec in tercia nec in q̃rta nec ĩ ſe-
xta nec ĩ ſabbato. vñ reſtat ꝙ in q̇nta fe-
ria neceſſario poni debuerit. Aiũt q̇-
dam ꝙ licꝫ in ſcđa feria legat̃ euãgeliũ
de apparitõe dñi facta diſcipulis eunti
bus ĩ emaus. nõ tñ illa facta fuit ea die
ꝫ in p̄cedẽti. Decẽ etem̃ appꝛitiões poſt
xp̄i reſurrectõeꝫ in euangelijs inueniũ
tur ad fidẽ nr̃am cõfirmandã. q̇nqꝫ in p̄
maꝫ die. et q̇nqꝫ poſtea. Sꝫ in apoſtolo
dĩ. ꝙ in die reſurrectõnis apparuit iaco
bo. et q̇ngentis ſimul fratrib⁹. Et ſic̃ q̇-
dam dicũt in ip̃a etiã die p̄mo apparu
it mr̃i. vt dictũ eſt ĩ quarta p̄te ſub ti. de
acceſſu pontificis ad altare. ꝛ iacobo. q̇
votũ vouerat nõ comedere. ꝫ et ioſeph
etiã apparuit q̇ ꝓ eo tenebat̃ in carcere
Verũ q̃ꝛ de viſione angeloꝝ ꝛ Maria
magdalena euãgeliſte diſcoꝛdare vidẽ
tur. ideo aliq̃ ſuꝑ hoc p̄ter ꝓpoſitũ dica
mus. Nã Matheus dicit ꝙ mulieres
viderunt angelum ſedentẽ ſuꝑ lapideꝫ
qui tñ erat extra monumentũ. Marc⁹
dicit ꝙ introeuntes ipſe in monumẽtũ
viderunt eũm ſedẽtẽ in dextris. Johẽs
dicit ꝙ Maria magdalena vidit duos
angelos vnũ ad caput aliũ ad pedes ſe
dentes. Lucas dicit ꝙ duo angeli ſtan-
tes dixerũt Marie magdalene et alijs.
cur q̃ritis viuenteꝫ ꝛc̃. Itẽ Johẽs dicit
ſolã vnã veniſſe. ſ. mariã magdalenam.
Mathe⁹ duas. ſ. eã ꝛ aliã. Marc⁹ tres.
ſcꝫ eã. ꝛ mariã matrẽ iacobi minoꝛis. et
mariã filiã ſalome. q̃ fuit mater filioꝛuꝫ
zebedei. ſ. iacobi maioꝛis ꝛ iohãnis euã
geliſte. ſm Chꝛiſ. tñ ſalome filia fuit.
Lucas plures dicit. Dicit em̃. Erat aũt
Maria magdalena ꝛ iohãna et maria
iacobi: minoꝛis ſubaudi mr̃. ꝛ cetere q̃
cũ ip̃is erant. Et alie venert̃ q̃s nõ enu
merant euangeliſte. Eccia tñ tres mari
as repñtat. Rurſus mat. dic̃. ꝙ mł'ieres
certificate ꝑ ãgelũ. inter q̃s erat p̄cipue
maria magdalena. denũciauerũt apł'is
dñm reſurrexiſſe. ꝛ Johẽs dic̃ ꝙ maria
magdalena nunciauit petro ꝛ iohanni
eũ ſublatũ fuiſſe. Vera quidẽ ſunt oĩa
que dicũt euãgeliſte in his. ꝛ nõ ſũt ad
uerſa. ꝫ qđ vn⁹ minus dicit. ali⁹ ſupplet
Vex eſt em̃ ſic̃ narrat math. ꝙ p̄mo vi
derũt angelũ ſedentẽ ſuꝑ lapidẽ quem
reuoluerat ab oſtio monumẽti. q̇ et di-
xit eis eũ reſurrexiſſe. ꝛ adiecit. Venite
et videre locũ vbi poſuerũt eũ. Et tunc
ip̃e ſurgens p̄ceſſit eas in monumẽtuꝫ.
ꝛ ſedit in dextris. ſic̃ narrat Marcus.
Poſt maria magdalena vidit vnuꝫ ad
caput et aliũ ad pedes ſedentes. ſic̃ dic̃
Johannes. q̇ dixerũt ei. Mulier: quid
ploꝛas. ꝛ nunciauerunt eũ reſurrexiſſe.
Et tunc ſurrexerũt ip̃i vt appareret eĩ
ſtantes. ſic̃ dicit Lucas. vt in hoc ꝙ ſur-
rexerunt dñm ſurrexiſſe oſtenderent. ꝛ
cũ ſtarent dixerũt ei ꝛ alijs. Cur q̃ritis
viuentẽ cũ moꝛtuis. i. eũ q̇ ſurrexit cur
q̃ritis in ſepulcro. qđ eſt locus moꝛtuo
rum. Ambꝛo. dicit duas fuiſſe marias
magdalenas. vna q̃ ſm math. ſciuit dñꝫ
ſurrexiſſe. alia q̃ ſm Jo. neſciuit ꝫ coꝛp⁹

sublatū credidit. Aug. vo ǒ ɔcoꝛ. euāg.
sic soluit. Dicit ei ꝙ cū maria magdale
na cum alijs veniret dicendo. Quis re
uoluet nobis lapidem ab ostio monu-
menti. cū adhuc aliq̄ꝫtulū longe esset vi
dit lapidē reuolutum. ⁊ statim cucurrit
ad Petrum et Johannem. ⁊ significa-
uit eis corpus dñi fuisse sublatum. qui
venientes inuenerūt monumentū va-
cuū: ⁊ credentes ꝙ fuisset sublatū. redi-
erunt. Maria autē iterū adiunxit se ali
js. et ꝓpius accedens cum eis vidit an-
gelū sedentem sup lapidem. sicut dicit
Mathe⁹. et cetera sicut superius dicta
sunt. Zacharias q̄ ɔposuit vnū euāgeli
um ex quattuoꝛ aliter soluit. Dicit em̄
ꝙ maria magdalena et alie venerūt ad
monumentū et viderunt angelū sedē-
tem sup lapidem. sicut dicit matheus.
⁊ post in monumento. sicut dic̄ marc⁹.
⁊ inde duos stantes vnū ad caput ⁊ ali
um ad pedes. sicut dicit Lucas. s. illum
prioꝛem cū alio. vel eo disparente alios
duos. qui dixerunt. Cur queritis viuē-
tem cum mortuis. ⁊ significauerunt eū
resurrexisse. Alie crediderūt verbis eo
rum. Maria remansit incredula. Vnd
alie nunciauerunt discipulis dominuz
resurrexisse. illa nunciauit Petro ⁊ Jo
hāni eū sublatū fuisse. q̄ post aduentuz
⁊ recessum eoꝝ sola remansit ad monu
mentū. que inclinans se in monumen-
tum vidit duos angelos sedentes vnū
ad caput ⁊ aliū ad pedes. sicut dicit Jo
hānes. q̄ dixerūt ei. Mulier: q̄d ploꝛas
Et illa rn̄dit. qꝛ tulerunt dominū meū.
⁊ nescio vbi posuerunt eum. Et cōuer-
sa vidit dn̄m. Qui dixit ei. Mulier: q̄d
ploꝛas. quem queris. Et illa putās euz
oꝛtulanū esse. dixit. Dn̄e si tu sustulisti
euz dicito mihi: et ego eum tollam. Et
tunc dn̄s eam ex nomine nominauit. ⁊
ipsa tunc eum cognouit. ⁊ post plures
locutiones angeloꝛū tunc primo credi
dit, ⁊ voluit procidere ad pedes dn̄i, et
dn̄s dixit ei. Noli me tangere. nōdum
em̄ ascendi ad patrē meū. subintelligit
in coꝛde tuo. q. d. Quē queris tāq̄ꝫ moꝛ
tuū. non credis pr̄i esse equalem. Et ad
iecit dn̄s. Vade et dic fratribus meis.
Ascēdo ad patrē meū et patrē vestrum
⁊c̄. i. in ꝓximo est vt ascendā. Et ipa ce-
pit ire iā certificata. ⁊ inuentis alijs mu
lieribus: iuit pariter cū eis hoc nūciare
apostolis. Et in illa via apparuit eis do
minus dicens. Auete. Que accesserūt
⁊ tenuerūt pedes eius. Predictū autē
modū loquendi. in quo quasi generali
ter dictū est ꝙ mulieres iuerūt nuncia-
re dominū resurrexisse. cum tn̄ maria q̄
erat vna ex illis. tunc incredula fuit se-
pe in scripturis inuenimus. sicut ⁊ dn̄s
dicit discipulis. Et me scitis et viā meā
scitis. Cum tn̄ quidā essent inter eos q̄
hoc nescirent. vn̄ dn̄s ait. Tanto tp̄e vo
biscum sum et non cognouistis me ⁊c̄.
Sed illud primo dictū est scientibus.
istud ignoꝛantibus. Ita etiaz dr̄ ꝙ dn̄s
in ascensione apparuit discipulis. ⁊ ex
probrauit incredulitatem ⁊ duriciā coꝛ
dis coꝝ. quia his qui viderāt eū resurre
xisse non crediderūt. cū tn̄ aliqui inter
eos fuerint qui iam crediderant. sicut
Petrus ⁊ alij plures. Sed illud p̄mo
dictum est de incredulis. Hec opinio vi
detur probabilioꝛ q̄ꝫ secunda. Et quod
dixit Ambro. nō est credēdū ꝙ dixerit
asserendo ꝫ alioꝛū opiniōes referendo.
licet ipse eam argumentis ꝓbare vide-
atur. q̄bus iuxta predictam opinionez
leuiter rn̄detur. ⁊ fere totum q̄ꝺ ipse in-
ducit ꝑ interemptionē soluitur. Verbi
gratia. ꝙ ipse dicit ꝙ vna maria fuit ſm
Matheū que sciuit dn̄m resurrexisse.
hoc est falsum. quia alijs credentibus
verbis angeli. ipsa remansit incredula.
Augustinus vero non sic fuisse dicit.
vt narrat. ꝫ narrat ita potuisse fuisse. vn̄
ꝓbabilioꝛi sentētie non p̄iudicat.

De secunda feria post pasca.

QUia per gloriaz
resurrectionis impleuit dñs q̄
promisit in veteri testamēto.
vt vicz introduceret nos in terrā fluen
tem lac et mel. Ideo dicit eccia in introi
tu hui⁹ secunde ferie. Introduxit nos
dñs in terrā fluentē lac ꝛ mel. Exo. xiij.
q꞉ xp̄s iā introductus ē. ꝛ eccia trium-
phans in re. eccia vo militās i spe. Ep̄la
sumit de actibus apl'orū. x. c. Stans pe-
trus in medio ꝛc. Et intendit ꝓbare pas
sionē christi ꝛ resurrectiōz. vñ dicit. Huic
oms ꝓphete testimoniū ꝑhibent. Euā-
geliū. Duo ex discipulis. Lu. xxiiij. ca.
cōcordat ep̄le de apparitōe dñi discipu
lis euntibus in emaus. ibi eñi hr̄ q꞉ cog̃
uerunt eū in fractione panis. q̄d est fra
ctio panis nisi expositio scripture. Ibi
eñi cognoscit dñs. Rñsoriū vo ꝯcordat
cū introitu. Dicat nūc israel. All'a. Nō-
ne cor nostrū ardēs erat ꝛc. est de scriptu
rarū expositione. In alijs eccijs dr̄ Al-
leluia. Angelus dñi. Math. vlti. ca. Of
fertoriū Angelus dñi ꝛc. est de testimo-
nio apl'orū. Postcōio. Surrexit dñs ꝛc.
Lu. vlti. ca. est de apparitōe que facta ē
Petro. Multiplicat igit apparitōnes
vt dictum est ad confirmandam fidem
Sane ex hodierno euangelio sumit al
leluia. Nonne. Et offerenda. Angelus
dñi. ex eo q꞉ ibi dr̄ mulieres visiones an
gelorum vidisse. qui dicunt eum viuere
Similiter et cōmunio. Surrexit dñs.
ex eo q꞉ ibi dicitur. Surrexit dñs vere ꝛ
apparuit simoni. Ad pietatem ergo ꝑti
net hoc officiū. in quo cōtinet rememo
ratio scripturarū. et per pietatez accedit
ad mansuetudinē. Mansuetis autē ter
ra ꝓmitit illa de qua dr̄. Beati mites:
qm̄ ipsi possidebūt terrā. s. fluentē lac et
mel. vñ in introitu. Introduxit nos do
minus in terrā fluentē lacte et mel. Et
sunt hec verba moysi populū post esuz
agni de egypto ducentis. Introduxit
inq꞉ spe. ꝫ in illaz postea introducet re.
quā caleph dedit axe fille sue irrigataz
irriguo supiori et inferiori. Irriguū in-
ferius timor est. superi⁹ amor. Caleph
etem q̄ quasi cor interp̄tatur. dat aie de
uotionē cū timore pariter ꝛ amore. In
hac secūda feria fit in vrbe statio apud
sanctū Petrū. ꝓpter h̄ qd̄ in euangelio
hr̄. Et apparuit symoni. Et q꞉ ibidē dr̄.
Nonne cor nostrū ardens erat in nobis
q꞉ ipse p̄ ceteris mag' arsit dñm dilige
do. Hac die pisces viuos inspicim⁹ re-
colentes cū gaudio q꞉ dñs ad ꝓbatiōez
resurrectōnis partē piscis assi comedit
Et in tercia feria ad fontes imus vt ibi
dicetur. et mulieres vberant viros. Eti
am in his tribus diebus feriandū est ꝓ
vt sub pasca dictū est.

De tercia feria post pasca.

TErtia tercia feria ostē
ditur ꝑ q̄d habeatur hereditas
celestis patrie. Dñso eñi in se-
cūda feria q꞉ in terrā fluentē lac ꝛ mel iā
introduxit nos de⁹ in spe ꝛ postea intro
ducet in re. ostēdit ꝑ q̄d habeat. q꞉ ꝑ diui
nā scientiā siue cognitionē dñi nr̄i. Vñ
hec tota feria est de cognitōe siue sapiē
tia dei. et inde introitus est. Aqua sapiē
tie ꝛc. Ecci. xv. ca. et est septimi toni. q꞉
in septem donis spūssancti est ista sapiē
tia. In epistola. Surgens Paul⁹. Act.
xiij. ca. ostēditur christi passio ꝛ resurre-
ctio. per quā hec sapien tia habet. Qui
eñi verā fidē hz de his hz saporem dei.
Hec aūt cognitio ē dies quā fecit dñs.
De graduali ergo patet. Et nota q꞉ cuz
oēs graduales vsus hui⁹ hebdomade
sumant de ps̄. cxvij. s. Confitemini. qui
est non⁹ post Dixit dñs. hodiernus su
mitur de ps̄. cvj. s. Confitemini. q̄ est de
cimus i matutinali cātate. eo q꞉ iste ps̄
exhortat fideles ad laudē dei. q̄ ꝑ sapiē
tiā suā redemit et liberauit eos a q̄drū-
plici tēptatōe. q꞉ liberauit eos de neces

sitatibus eorũ.i.ab infidelitate. et q2 li-
berauit eos de necessitatibus eoruz.i.a
praua consuetudine. et liberauit eos a
tedio bone actionis.⁊ eduxit eos a ver
sutijs heretice impugnatiõis. Alleluia
ē Surrexit dñs ⁊ apparuit mulieribus
Uel ꝑm alias eccias. Oportuit christũ
pati.qđ sumitur de euangelio. In alijs
etiã dr̄. Surrexit dñs ve.Lu.vlti.c. In
euãgelio vero Stetit iesus ⁊c̄ Lu.xxiiij
oñdit dñs et probat resurrectionē suam
discipulis suis per quatuor. Primo ꝑ
ↄsuetum modũ loquēdi cuz dixit. pax
vobis.Loquebatur ei eis sepe de pace.
⁊ amator pacis erat.vñ et ip̄e dñs inq̄t.
In me pacē habebitis.in mundo autē
pressurã. Pacem relinquo vobis.pacez
meam do vobis.Secũdo ꝑ hoc ꝙ ostē-
dit se palpabilem. Tercio q2 cũ eis co-
dit. Quarto q2 eis apuit sensum scp̃tu
rarꝫ.Et q2 hanc sapientiã dñi dedit ꝑ se
⁊ ꝑ apostolos.ideo dr̄ in offertorio. In
tonuit de celo dñs.i.de apostol'. vt om-
nes crederent in illum. Hec eñ inquit
Johãnes scripta sunt vt credatis. ⁊ cre
dentes vitam eternã habeatis. In post
cõmuniõe q̄ est ad Col'.iij.c.inuitamur
ad hanc sapientiã. Si cõsurrexistis cuz
xp̄o que sursum sunt sapite. ecce de sa-
pientia.Et q2 de sapientia habet̄ in hac
secunda feria. ideo fit statio ad sanctuz
Paulũ.q̄ fuit sapiētior oibus apostol'.
seu cui dñs singulariter apuit intelligē
tiam scripturarꝫ.de q̄bus legit̄ in euan
gelio ⁊ in itroitu.vñ ip̄e dicit.Nõ a me
nec ab hoie accepi euangeliũ meũ. ꝫ ꝑ
reuelationē dñi mei iesu xp̄i. Uel q2 ꝑ
eum maxime adimpletũ est qđ in euã-
gelio legit̄.s.oportuit ꝓdicari penitētiã
in oẽs gentes.ideoꝙ ⁊ eius ꝓdicatio le
gitur in hodierna lectione actuũ ap'lo-
rum. Hac die viri verberãt mulieres ꝓ
ut sub pasca dictum est. Hac etiam die
ad fontes imus.pro eo ꝙ hodi in intro
itu viri beati aq̄ sapiētie potati referun
tur.Et in offertorio fontes aquaruz ap
paruisse memorantur.

De quarta feria.

Ostenso in tercia feria de celesti p̄ria ⁊ ꝑ q̄d habe atur.oñso etiã in scd̄a feria ꝙ i
terrã fluētē lac et mel ⁊c̄.introducimur
Jđ nunc i hac quarta feria inuitamur
ad illã.vñ introitus est. Uenite bñdicti
patris mei ⁊c̄. Math.xxv.c. quia vero
dñs dicit. Penitentiã agite appropinq̄
bit eñ regnũ celorũ.et q2 ibi non intrãt
nisi purificati ꝑ penitentiam.ideo btũs
Petrus in ep'la. Aperiẽs. Actuũ.iij.in
uitat iudeos ad penitentiã. Jđ aũt ad
penitentiã inuitat̄ hõ. vt de filio diabo-
li fiat filius dei.et hec est mutatio dexte
re excelsi Propter qđ in r̃nsorio hr̄.De
xtera dñi fecit v̄tutē. Seq̄tur alleluia đ
resurrectiõe. Surrexit dñs ⁊c̄.⁊ in alijs
eccijs ē. Christ9 resurgẽs ⁊c̄. Semꝑ eñ
in his diebus aliq̄ de resurrectõe dicũt̄
In alijs etiã dr̄ Cũ sederit. Mat.xxv.c.
Quia v̄o hec mutatio fit etiã qñ hoies
fiũt filij dei ꝓpter ꝓdicationē.iđ in euã-
gelio manifestauit se iesus. Jo. xxj. ca.
dicit dñs. Mittite in dexterã nauigij re
the. Hoc facit q̄ tm̄ ꝓdicat ꝓpter deuz.⁊
tũc trahunt̄ magni pisces.postea dedit
eis piscem assum. Piscis assus ē christ9
passus. Hec erit refectio in patria cum
comedem9 panē angelorꝫ.de q̄ in offer-
torio. Portas celi ⁊c̄. Postcõmunio ē
Xp̄s resurgens. Ro.vj.Et q2 btũs Lau
rentius fuit vnus de magnis piscibus ⁊
fuit assatus pro christo. Ideo fit statio
ad beatum Laurentiũ.

De quinta feria.

Quinta feria ē de conuersione gentiũ ꝓpter pas-
sionē ⁊ resurrectionē.vñ intro
itus ē. Uictricē manũ tuã laudauerũt
parit̄ xp̄iani q2 sapiētia ●ꝑuit os muto

Dñi Jsa.xxxv.c. Tūc claudus saliet sicut
ceruus. ꝛ apient lingue mutoꝝ. Qđ fa
ctū est qñ xp̄s demones eijciebat. ꝛ faci
ebat hoies mutos loqui. vñ in euāgelio
Erat iesus eijciēs demoniū ꝛ illud erat
mutū. In ep̄la vero. Angel⁹ dñi. Act.
viij. significat̄ cōuersio ista gētiū. vñ di
tibi de eunucho q̄ cōuersus est a philip
po: q̄ interp̄tat̄ os lāpadis siue os illu
minans. q̄ꝛ qñq̄ per scripturarū inspe
ctionē vel p̄dicationem cōuertit̄ hō. vt
gentilis qui significāt̄ per eunuchum.
qñq̄ vō per inspiratōez cōuertit̄ ad do
minū vt hr̄ in euāgelio. q̄ꝛ apparuit ma
rie magdalene. q̄ꝛ vō p̄ conuersionē gē
tiū factus est xp̄s lapis angularis. Jō
in vsu rñsorij hr̄. Lapidē quē reproba
uerunt edificātes ⁊c. Et q̄ꝛ vā cōuersio
fit p̄ penitentiā iō seq̄tur alleluia Mat.
xxvj. In die resurrectiōis mee dicit do
min⁹. p̄cedā vos in galyleā. i. in trāsmi
grationē de vicijs ad v̄tutes. Euāgeliū
Maria stabat. Jo.xx.c. est de appariti
one dñi marie magdalene i specie ortu
lani siue p̄egrini. q̄ꝛ peregrinus ē de ho
mini q̄̄diu est i pctō. In offertorio. In
die solēnitatis. Exo.iiij. ꝛ.xiij.ca. simil̄r
p̄mittit̄ ꝯuertētibus vā beatitudo. In
postcōione vero. Pp̄ls ⁊c. j. Regū. ij.c.
ad laudandū inuitamur. Et fit statō ad
sctōs apostolos. q̄ꝛ i philippo q̄ interp̄
tat̄ os lampadis. intelligūt̄ oēs aposto
li. p̄ q̄ꝝ p̄dicationē cōuersio gentium fa
cta est. Item q̄ꝛ fratres dñi. de q̄bus in
euāgelio legit̄. sunt apostoli. p̄ quos os
muti aptum est. et diserti lingue infanti
um. ideo statio fit ibi.

De sexta feria.

Sexta feria est de institutiōe baptismi. vñ introi
t⁹ ē. Eduxit eos dñs. s. de egy
pto. i. de tenebr̄ peccati. et inimicos eo
rū operuit mare. i. baptismus. ꝛ subijci
tur ib ter alleluia. p̄pter liberatōem ab
hostibus et bonū gr̄e. Postmodū seq̄t̄
ep̄la. Xp̄s semel. j. Petri. iij.c. In q̄ be.
Petrus agit de baptismo ꝛ de arca noe
Sicut eñ in diluuio p̄ arcā salue facte
sunt aīe. lꝫ pauce. s. octo. sil̄r et in bapti
smo. q̄ꝛ sicut in aquis diluuij. q̄ inūda
uerunt totū mūdū. mūdus a pctīs pur
gatus est. et p̄ arcā aīe salue facte sunt.
ita et in aquis baptismi. in quo oīa pec
cata mundata sunt. p̄ ecciam saluati su
mus. Seq̄tur graduale. Hec dies quā
fecit domin⁹. Versus. Bñdict⁹ q̄ venit
in noie dñi. Est eñ homo q̄ ꝯsecrat ba
ptisma. ſꝫ deus ē qui inuisibiliter bapti
zat. vñ seq̄tur. Deus dñs et illuxit nob.
scꝫ p̄ illuminationē baptismi ꝛ p̄ illumi
nationē legis dñi. Alleluia ē Angelus
dñi. cū duplici v̄su sic̄ in die pasce. In
q̄busdā eccijs. q̄ꝛ in hac die agit̄ de insti
tutiōe baptismi vnus v̄sus ē p̄pter xp̄i
resurrectionē in corpe. alius p̄pter stolā
aīe quā in baptismo suscipiūt baptizati
Euangeliū vō est de istitutiōe baptismi
ſm Mat. vlt.c. Vndecim discipuli abi
erūt in montē quē cōstituit illis iesus.
ꝛ sequit̄ ibi. Euntes docete oēs gentes
baptizantes eos i noie p̄ris ⁊c. Et q̄ꝛ in
memoria debem⁹ hr̄e istum diē p̄pter i
stitutionē baptismi. iō sequit̄ in offerto
rio. Erit nobis memorialis dies ista ⁊c.
Exo.xij. et.xiij.ca. Memorialis quidē
dꝫ esse dies in qua de vicijs ad virtutes
transimus. Hoc ei dixit moyses de die
pasce. Postcōio est. Data est mihi oīs
potestas. Math. vlti. Quia vō. b. v̄go
credit̄ interfuisse in institutōe baptismi
q̄ꝛ vt Hiero. ait. hoc apud nazareth in
domo eius actum ē. ideo hac die fit sta
tio in ecclesia eius.

De sabbato in albis.

Sequitur de sabbato in albis. in q̄ est introit⁹.
Eduxit dñs pp̄lm suū i exultatōe. ſꝫ ma
xime i extremo sabbato fieri itelligim⁹.

qñ erit verꝝ sabbatũ. Sz'ne iudei credãt
h dictũ esse de se: sequit in epl'a. j. Pe. ij
c. Fratres: deponentes oẽm maliciã ⁊
dolũ ⁊c. Seqtur duplex Alleluia sine
graduali. Primo qꝛ nunc terminat se-
ptuagesima. post quã sequit octaua re
surrectionis qñ habebitur duplex stola
aie. s. et corpis. ⁊ cessabit laboꝛ opis. de
q̊ dictũ est in ꝓhemio hui⁹ ptis. ⁊ sb ti.
de septẽ diebus post pasca. ⁊ in. iiij. pte
sub ti. de alleluia. Scdo qꝛ in die iudi-
cij duplex erit gaudiũ ꝓ dñica ⁊ nr̃a re
surrectiõe. Tercio geminat alleluia. qꝛ
tũc erit leticia sempiterna. qꝛ em̃ erit le-
ticia vnũ alleluia canit qꝛ sempiterna se
cũdũ ꝯcinit alleluia. Quarto. qꝛ in oc-
taua resurrectionis oĩs solicitudo depo
netur. qđ significat in hac octaua die in
q̃ vestis candida siue chrismale deponi
tur. iõ in albis nõ cantat graduale sz du
plex alleluia. qꝛ tũc erim⁹ in albis. Itẽ
q̃tũ ad resurrectõem dñi nõ dꝫ gradua
le cantari. necꝫ q̃tũ ad baptizatos. et iõ
cantat vnũ alleluia ꝓ baptizatis. s. lau-
date pueri dñm. et aliud de resurrectõe
dñi. s. hec dies quã fecit dñs. Preterea
iõ post alleluia hec dies. sequit allelu-
ia laudate pueri. qꝛ de leticia animarũ
transient ad gl'iã incorruptibilẽ corpo
rũ. Euãgeliũ vo. Vna sabbati. Jo. xx. c
est de duobus discipulis q̃ currebãt ad
monumẽtũ. s. petrus ⁊ iohãnes. q̃ signi
ficant duos ppl'os. cucurrit tñ citi⁹ Jo
hannes. i. iudaicus popul⁹. qꝛ habebãt
ꝓphetas. s. hieremiã. ysaiã. ⁊ alios q̃ de
passione dñi loquunt. sz Petr⁹ citi⁹ in
trauit. i. gentilis ppl's. nõ tñ intrauerũt
iudei in multitudine. q̃ ei credit. intrat.
sicut dicit augu. Et attẽde qꝛ epl'a ⁊ euã
gelium hui⁹ sabbati cõcordant cũ epl'a
⁊ euãgelio sabbati sancti ꝑut dictũ ẽ sb
ti. de septẽ diebus post pasca. In offer
torio vo de illuminatiõe p baptismum
aguntur grates. Bñdictus q̃ venit ⁊c.
Postcõio est. Dñs q̃ in xp̃o baptizati
est is: christũ induistis. Gal. iij. Die ista
fit statio ad ecciam beati Johanis in la
terano. qꝛ em̃ ibi in p̃cedẽti sabbato ba-
ptizati sunt pueri. ⁊ in octaua die in le-
ge circũcidebant. ideo recte hac die ipi
conueniunt vt hoc spũaliter agatur in
baptizatis. ⁊ hoc est qđ dr̄ in epl'a. De-
ponentes omnem maliciã ⁊ omnẽ do-
luꝫ ⁊c. Quasi modo geniti infantes. ne
per fenestras q̃ncꝫ sensuũ intret moꝛs.
Dicitur autẽ ad horas capitulũ. Xp̃us
resurgens. Ro. vj. Et illud. Expurgate
vetus ⁊c. j. ad Corin. v. ca. ⁊ illud. Chri-
stus passus est. j. Pe. ij. ca. Quia vo in
tota septuagesima q̃ vsqꝫ ad hanc diem
diem protendit penitentiã egim⁹. ideo
ecclesia hodie celebrat in albis vt magis
ac magis albi simus. sicut dñs ait i euã
gelio Math. iij. Agite penitentiam ap
propĩ. em̃ regnũ celoꝝ. Quare hoc sab
batũ dicitur in albis dictũ est sub pasca
Hac die dñs papa distribuit agnos dei
Alicubi etiam distribuitur cereus pa-
scalis. De quo dictum est sub sabbato
sancto.

De recapitulatõe dieꝝ p̃cedẽtiũ.

POtest etiam ali-
ter dici. ꝙ ideo in premissis se-
ptem diebus baptismalia cele
brantur officia. vel quia baptizati sapi
entia septiformi docentur. vel quia ipo
rum tpis vniuersitas dierũ septenario
voluitur. quibus qꝛ fides spes et chari
tas precipue sunt necessaria. ideo trib⁹
psalmis vtimur in nocturnis. Singl'oꝝ
autẽ dieꝝ officia sic possumus septem
spiritibus et beatitudinibus coaptare.
Officiũ q̃dẽ dñice resurrectõnis ptinet
ad timorẽ. q̃ timem⁹ terribilẽ snĩam iu-
dicis. Cũ ei dicet pater rex ⁊ iudex oĩm
Resurrexi et adhuc tecum sum. in sug-
gillatiõem inimicoꝝ dicentiũ. quando
morietur et peribit nomẽ eius. tũc ma-
gn⁹ erit timoꝛ et tremoꝛ. Vñ in offerto

rio. Terra tremuit ꝛc. spūs timoris vt fundamētū ponit. Sed q̄re a timore incipientes in sapia terminam⁹. cū Isa. cepit a sapia ꝛ descenderit ad timorem Rn̄deo. Isaias saluatorem descripsit q̄ carnē assumendo descēdit. Nos v̄o de terrenis ad celestia tēdere conamur. et ideo grad⁹ ascēdendo cōnūerare dēm⁹ vt a timore ad sapiam ꝑuenire possim⁹

In scd̄a feria legit euangeliū de duobus discipulis eūtibus i emaus. q̄bus dn̄s appuit ꝛ scripturas moysi. ꝛ oim ꝓphetarū aperuit. ꝛ attēde ꝙ licz hodie legat euāgeliū de apparitōe dn̄i nō tn̄ hodie. ꝫ heri apparitio facta fuit. Ad pietatē ꝑtinet h̄ offm̄. in quo continet rememoratio scripturarū ꝛ accedit ad mā suetudinē. ꝓut ibi dictū ē. In tercia feria legit euāgeliū. Stetit ihs. vbi mltipharie suā resurrectionē ꝓbat. s. ꝑ visum. ꝑ tactū. ꝛ ꝑ gustū. ꝛ etiā ꝑ auditū. cū scripturas expōit. Qd̄ ꝑtinet ad sciētiā. Vn̄ in introitu. Aq̄ sapie ꝛc. bti viri potati referunt. In offertorio. Intonuit ꝛc. fontes aq̄rū apparuisse memorant. In postcōione. Si cōsurrexistis. q̄ sursum sunt q̄rite. sape iubētur. Et in euangelio sensus ad intelligēdū scripturas discipulis apitur. Scripturarū q̄ppe intelligētia ꝛ scientia lamēti ꝛ luctus ē cā effectiua. Qui. n. legit in scripturis prophetas ꝛ eorū dn̄ū occisos. q̄quō dolore mordet. Et q̄nto q̄s pctā sua intelligit. tanto i luctū ꝛ pnie lamentū ꝓrumpit Licet igit his diebus sit gaudijs vacandū. tn̄ ineptā leticiā remoueam⁹. ne carnes agni sine lactucis aggrestib⁹ comedam⁹. q2 bti q̄ lugēt. In q̄rta feria legit euāgeliū de discipulis piscātib⁹ q̄s dn̄s inuitauit ad prandium. ꝛ dedit eis panē ꝛ piscē assum. i. cognoscere xp̄m esse deū ꝛ hoiem passum. Que q̄dē est illa saturitas de qua dr̄. Beati q̄ esuriūt ꝛ sitiunt iusticiā. q̄m ipi saturabūt. Nō ergo dr̄ ibi. Venite prādete. hoc est qd̄ cantat in introitu. Venite bn̄dicti pa. mei ꝑcipite regnū. Hoc. n. regnū ē prandiū eternū vbi erūt pisces magni. ꝫ vn⁹ est super prunas nō passionis. ꝫ amoris Rōnabiliter autē in feria q̄rta nobis a xp̄o regnū promittit. q2 in q̄rta etate regnauerūt dauid ꝛ salomō. in quorū manibus xp̄i regnū spāliter ꝛ pleni⁹ significat. Et q2 petrus supradictū rethe traxit in terrā. ipi em̄ cōmissa est eccia ipsi spāliter dictū est. pasce oues meas ideo ꝓ epl'a sumit eius p̄dicatio de actibus aplorū. Ad saturitatem quoqz ꝑtinet offerenda. Portas celi aperuit. s. ꝓphas q̄ p̄dixerūt. angelos q̄ annūciauerunt. mariā q̄ genuit. apl'os qui p̄dicauerūt. doctores q̄ exposuerunt. Per hos oēs pluit dn̄s manna in ore egentiū aiarū id ē dei v̄bū. vel corpis sacrm̄ vt nō deficerent in via tendentes ad p̄riam. vbi comederēt panē angelorū. Versus gradualis dextera dn̄i fecit v̄tutē. cōgruit illi v̄bo euāgelij. Mittite in dexterā nauigij rethe. Et ē sensus. Dextera dn̄i fecit v̄tutē. q2 potētia v̄bi mihi vniti fecit me vincere mortē. Ideoqz dextera domini exaltauit me. i. laudabilem me fecit. ꝛ repetit. dextera dn̄i fecit virtutem. vt oñdat resurrectionis q̄litatē. s. eternā Vn̄ sequitur. Nō moriar ꝫ viuam. Juxta quē sensum capimus cū apl'o in alleluia ꝛ cōione. xp̄s resurgens. Et pertinet h̄ ad fortitudinē. Et q2 beatus laurentius fuit piscis assus fortis in esurie ꝛ esuriens in fortitudine. ideo fit ibi statio. Officiū q̄nte ferie ꝑtinet ad consiliū ꝛ miam. Magnū. n. fuit cōsiliū peccatricis pedes xp̄i lauātis cū lacrimis vt miam cōsequeret. ꝓut in euangelio dr̄. Officiū sexte ferie ꝑtinet ad mūdiciā cordis et corpis. In baptismo nāqz de q̄ ibi igit lauant corpus ꝛ aia. Et q2 mundis cordibus visio dei ꝓmittit vt ibi. Beati mūdo corde q̄m ipi deum videbūt. ꝛ ꝑ mūdiciā ad intellectū ꝑueni

tur. ideo recte in euā. dr̄. q transmigran
tes deū videbūt. In sabbato legit euan
geliū in quo dr̄. q licet Johannes pre-
cucurrerit. tn̄ petrus seq̄ns citi⁹ in mo-
numentū intrauit. ⁊ postea Johannes
Vt ꝓut ibi dictū ē sunt duo ppl̄i. Pe-
trus significat gentes q̄ posterius vene
rūt ad noticiā passionis. ſʒ tamē primi-
tus crediderūt. Johānes sinagogā que
in lege ⁊ ꝓphetis prius audiuit domi-
ni passionē. ſʒ nōdū credere in mortuū
voluit. Credet aūt cū israel saluus fiet.
De his duobus ppl̄is. s. credentibus et
nō credentibus loquit Petrus in ep̄la
Deponētes ⁊c. De credentibus dr̄ in i-
troitu. Eduxit dn̄s ppl̄um suū. Eduxit
em̄ dn̄s israel de egipto cū auro ⁊ argē-
to. ſʒ illis in deserto murmurantibus. et
ideo pereūtib⁹. eduxit eos qui nō mur
murauerūt de deserto in terrā ꝓmissio
nis. Et ꝓpter eosdē dimittimus gradu-
ale. ⁊ duplicat all'a. q2 tunc neophici la
borabant nūc deū voce ⁊ ope laudant.
Ad eosdē ꝑtinet alleluia. Laudate pue
ri dn̄m. Totus. n. ille psalmus ad electi
onē dirigit gentiuʒ. qd̄ ex eius illo fine
ꝓbat. Qui habitare facit sterilem i do
mo. Eisdē pueris ꝯuenit qd̄ canit in of
fertorio. Benedictus q̄ venit in nomie
domini. Hūc em̄ versiculū cantauerūt
pueri occurrētes dn̄o ad passionē veni
enti. Qd̄ sequit. Bn̄diximus vobis de
domo dn̄i. adiecit mater eccia dicēs pu
eris suis. Bn̄diximus vob. i. signauimus
vos baptismo. nos qui sumus familia
dn̄i. q2 de⁹ dn̄s illuxit nobis. Sequēs
vsus. Hec ē dies. ad gaudium spectat
credētiū. Ille ali⁹. Lapidē quē reproba
uerūt ad suggillatōem ꝑtinet iudeorū.
Ad eosdē credētes ꝑtiet postcōio. Dēs
q̄ i xp̄o. Pertinet igit offm̄ istud ad pa-
cificos q̄ filij dei vocabūtur. dedit ei do
minus his qui credūt in noie ei⁹ ꝑtātē
filios dei fieri q̄bus dat sapientia ꝑfrui.

De prima dn̄ica post pasca.

In octaua pasce

Incipit tp̄s regressionis seu re-
cōciliatiōis. ꝓut dictum est in
ꝓhemio hui⁹ ꝑtis. Sane in hac die do
mica in q̄busdā eccl'ijs fiunt octaue pa
sce. ⁊ dicūt rn̄soria de die dn̄ica. ⁊ introi
tum resurrexi. ⁊ graduale qd̄ derelictuʒ
erat resumūt hn̄tes respectū ad genera
lem resurrectionē. ad cuius gloriā per
gradus ascendit. Xp̄i em̄ resurrectio in
octaua etate facta est. Sed cū pascalis
solennitas significet illaʒ octauā q̄ seq̄t
septenariū huius vite. q̄rit q̄re hʒ octa-
uas cū etiā eius solennitas ꝓtēdat nō
tantū ꝑ octo dies. ſʒ etiā vsq3 ad diē pē-
thecostes. Rn̄deo q2 resurrectio futura
significata ē ꝑ circūcisionē. que octaua
die mandata est. cuius vere circūcisio-
nis octo sunt btitudines q̄p octaua re-
dit ad primā. ⁊ ideo ad repn̄tandū has
btitudines solēnibus octo dier officijs
celebramus octauas dn̄ice resurrectio-
nis. q̄ ē causa ⁊ signū nr̄e future resurre
ctionis ⁊ circūcisionis. Has btitudies
coaptat Aug. in li. de doc. xp̄iana septē
spiritib⁹ omittēs vltimam. q2 redijt ad
primā. Gradatim em̄ a timore ꝑuenit
ad sapiam. vn̄. Initiū sapie timor dn̄i.
De hoc dicet in ꝓhemio septime ꝑtis.
Quia ergo nouiter baptisati sunt pu-
ri. ⁊ q2 multos nouellos in quadragesi
ma genuit eccia. ⁊ q2 in illo tp̄e fuerunt
apl'i puri. ꝓpter qd̄ dn̄s fuit cū eis. xl. di
ebus post pasca instruēs eos in fide vt
possent oino fieri spūales. et vt vrerent
igne spūsscti. Propt istas tres cās siue
nouitates instruit nos eccia in fide in h
tp̄e ⁊ ideo in p̄ma q̄ndena legūt apoc.
⁊ actus apl'orū. in q̄bus libris hr̄ de se-
ptem signaculis. videlʒ de incarnatiōe
natiuitate ⁊c. q̄ xp̄us solus aperuit que
sunt maxima p̄ncipia fidei nr̄e. Post-
moduʒ in alia q̄ndena cātat in rn̄sorijs
de psalmis ⁊ in lectionibus legūt ep̄le

canonice vſq; ad aſcenſionē dñi. vt ſupra fidē edificent bona opa. pſalmi em̄ ⁊ eplē bona opa deſignāt. Et attende ꝙ añ reſurrectionē lex ⁊ ꝓphete legebant poſt reſurrectionē vero Apoc. ⁊ eplē canonice q̄ ſunt aploꝝ ſcripta leguntur ⁊ cantibus iublantur. Lex.n. ⁊ ꝓphe xpi paſſionē ⁊ reſurrectionē p̄dixerunt. ſed apli iam factā annūciauerūt ⁊ teſtificati ſūt. Ideoq; rñſoriū illud cātat. Vırtute magna reddebāt apli teſtimoniū reſurrectionis. Rōnabiliter q̄ʒ legit apocal. ⁊ canit eo ꝙ in eo viſio xpi ⁊ angelorū collocutio memoratur. In illa.n. vita quā paſcale ſignificat tp̄us. aīe viſione trinitatis ⁊ angeloꝝ ꝯſortio gratulabūtur. Legit aūt apoc. cū hiſtoria dignus es dñe. Alla incipit. Ego ſuʒ vitis. Nō aūt in q̄dam rñſorio dī decātabat ppls iſrael alla et vniuerſa multitudo iacob canebat legitime. ⁊ dauid cū cantoribꝰ cytharam ꝑcutiebat in domo dñi. illud reſpicit ꝙ regno ſaul deſtructo. i. mortꝫ impio. arca. i. hūanitas ſaluatoris. in q̄ ſunt manna. i. vbuʒ ⁊ tabule teſti. i. theſauri ſapie ⁊ ſcie dei abſcōditi. in hieruſalem ducit ⁊ in tabernaculo collocat vt eterna pacis viſione fruat. et ad p̄ris eq̄litatē glorioſus exhibeat. Cū aūt ſuperius tp̄ibus infantie ſaluatoris paucū dixerimus eſſe legendū. nūc vero ſcripta ceteroꝝ aploꝝ patʒ ꝙ toto tp̄e ſiue añ paſſionē ſiue poſtea q̄ dñi p̄ñtia memorat ꝯgrue p̄cones noui teſti loquūt ⁊ q̄ſi ab vberibus ſponſi filij cōſolationis lacte potēt. He nāq; ſcripture ſunt vbera. de q̄bus dī. Meliora ſunt vbera tua vino. De q̄bus nos ſic reficiat deꝰ cuius mia plena ē terra. vt oēs de ipſiꝰ plenitudine accipiamꝰ. Et nota ꝙ ſm romanū ordinē legūt nouē lectiones ī dñicis a paſca vſq; ad penthecoſtē ꝓut dictū ē ſub ti. de ſeptē diebꝰ poſt paſca. Propter nouitatē aūt triplicē q̄ dicta ē incipit introitus. Quaſi mō geniti infantes ⁊c. j. Pe. ij. In epla vero in fide iſtruimur q̄ incipit. Omne qd̄ natū eſt ex deo vincit mūdū ⁊c. j. Joh. v. c. oſtēdit fidem ꝑ teſtimoniū in celo ⁊ in terra ⁊ i conſciētia. In terra cū dicit. Tres ſunt qui teſtimoniū ꝑhibēt in terra. ſpūs. aq̄ ⁊ ſanguis. Nō em̄ clamore magno dominꝰ emiſit ſpm̄. ⁊ ꝙ ex eo iam mortuo exiuit ſanguis ⁊ aq̄ indiciū fuit hūanitatis. Et hi tres vnū ſunt. i. vnū ſignificant. Tres ꝑhibent teſtimoniū in celo. pater in voce. vbum in carne. ſpūs in colūba. ⁊ hi tres vnū ſunt. De teſtimonio ꝯſcie ſequit in epiſtola. Qui credit in filiū dei iam in ſe teſtimoniū dei hʒ. id ē ꝙ dictat ei conſcia. Sequit duplex alla. In dñicis em̄ ⁊ feſtiuis diebus ab hac die vſq; ad octauā penthecoſtes canit duplex alla. de quo dictū eſt ſub ti. de ſeptem diebus poſt paſca. ⁊ ſub ſabbato in albis. ⁊ ſub ſeptuageſima. p̄mū alla eſt. poſt dies octo. Joh. xx. c. Euangeliū. Cū eſſet ſero. Jo. xx. c. eſt de duabus apparitōnibus dñi. Prima omībꝰ apoſtolis in ip̄o die paſce excepto thoma. alia octaua die p̄ñte thoma. q̄ vidit ⁊ credidit ⁊ tetigit ⁊ dixit. Dñs meus ⁊ deus meus. Aliud vidit aliud credidit. Vidit humanitatē ⁊ credidit deitatem. Et cōgruit factū interp̄tationi nomis. Thomas.n. interp̄tat abyſſus. nam ꝓfunde intellexit q̄ ex eis q̄ exteriꝰ vidit deitatis itima penetrauit. Poſtmodū inuitat nos in euāgelio beatus Johannes ad credēdū ab vtili ⁊ honeſto. Vtile.n. ē nob credē. vñ dicit. Multa ſigna fecit ih̄s q̄ nō ſunt ſcripta in libro hoc. Poſtcōmunio ē. Mitte manū ⁊c. Jo. xx. capi.

De ſecūda dominica.

S equitur de ſecūda dñica poſt paſca. Quia em̄ per xpi reſurrectionē illuxit deus nobis. non tantū paruulis. ʒ etiā ꝓ-

fectis. Jdo hec dominica de pastoribꝰ
ē. qui debēt plene imitari xp̄m. Vn̄ in-
troitus ē. Misericordia domini plena
est terra. Ea em̄ non tantū puuli .sed et
magni repleti sunt. Et ideo sicut ante-
cedens dominica fuit de puulis. sic ista
est de pfectis. Vnd sequit. Verbo dn̄i
celi. i. apostoli firmati sunt. Et quia pe-
trus loqtur ad pastores in ep̄la. Xp̄us
passus est ꝑ nobis ⁊c̄. j. Pet. ij. ca. ideo
nūc fiūt sinodi. ⁊ fit statio ad sctūm pe-
trum. Jn fine em̄ dr̄. Conuersi em̄ estis
nūc ad pastorem ⁊ ep̄m animaꝝ vr̄aꝝ.
Duo alleluia dicunt. Primū. s. Cogno
uerūt discipuli ⁊c̄. est de resurrectione.
Jn alijs tamē ecclesijs dicit. Surrexit
dn̄s. Math. vlti. ca. Aliud. s. Ego sum
pastor bonus ⁊c̄. Joh. x. est de prelatis.
Euangeliū vo. Ego sum pastor bonus
Johan. x. est de bonis prelatis ⁊ merce
narijs. Offertoriū est. Deus deus meꝰ
ad te de luce vigilo. q2 prelati debēt sp
vigilare. Vn̄ in canticis canticoꝝ dicit
Jnuenerunt me vigiles qui custodiūt
ciuitatē. Postcōmunio similiter est de
ꝑlatis. Ego sum pastor bonus. Jo. x. c.

De tercia dn̄ica.

IN precedentibꝰ
duabus dominicis ostēsum ē
q parui ⁊ magni ꝑ xp̄i resurre
ctionem pleni sunt misericordia domi-
ni. Parui cū dicit in introitu p̄cedētis
dominice. Misericordia dn̄i plena est
terra. Magni cū dr̄ ibidez. Verbo dn̄i
celi firmati sunt. Jn hac vo tercia ⁊ in
sequentibus duabus dominis an̄ ascē-
sionem hortat nos eccia ad iubilum et
exultationem ꝓpter xp̄i resurrectionē ⁊
ascensionem. Vn̄ introitus huius do-
minice incipit. Jubilate deo omnis ter
ra ⁊c̄. Et ibi sequitur alleluia. quia iubi
lus est exultatio mentis habita de eter-
nis. soli autē deo iubilandum est. Seq
tur. Psalmū dicite nomini eius. i. hila

ri operatōne sp̄m laudate. ⁊ sequit simi
liter ibi vnū alleluia. quia ab vna radi-
ce ortum habent omnia talia. i. caritate
Sequitur. Date gloriam laudi eius. ⁊
ibidem etiam in fine sequitur triplex al
leluia. quia a potentia patris. ⁊ sapien-
tia filij ⁊ a benignitate spiritussancti ꝓ
cessit q nos liberauit per passionem et
resurrectionem suam. ⁊ ideo laudandꝰ
est deus. Licet autē sit exultatio. tamē
incutitur timor. ne spes sine timore lu-
xuriet in presumptionem. Vnde sequi
tur versus. Dicite deo q̄ terribilia sunt
opera tua domine. Debz em̄ timere no
nus populus. quia iudei excecati sunt
que erant populus specularis domini.
qui licet apposuissent custodes. tamen
dixerunt venerunt discipuli eius ⁊ fu-
rati sunt eum. Et hoc est quod dicit p̄s.
Mentientur tibi. id est ad honorem tu
um. quia ex hoc magis cōfusi sunt ini-
mici tui id est iudei. Et sequitur ibi. Jn
multitudine virtutis tue. quasi diceret.
licet vidissent multa miracula. videlicz
solem obscuratum. ⁊ petras scissas. Jn
hoc est etiam multitudo virtutis dei. q
mendacia inimicoꝝ vtit in suū honorē
Jn ep̄la vo monet petrꝰ baptisatos vt
ambulēt in nouitate vite abstinentes a
carnalibꝰ desiderijs dicēs. obsecro vos
frēs tanq̄ aduenas ⁊ pegrinos abstinē
vos a carnalibꝰ desiderijs. j. pe. ij. c. ⁊ cō
cordat cuz introitu. q2 gustato sp̄u desi-
pit ois caro. Quedam eccie dicūt all'a.
xp̄s resurgēs. Ro. vj. ca. Euāgeliū ē de
resurrectōe. Modicuz ⁊ non videbitis
me. modicuz. i. a morte vsq3 ad resurre-
ctionem. iterum modicum ⁊ videbitis.
me. post resurrectionem. ⁊ modicuz. q2
vado ad patrem. Johan. xvj. c.

De quarta dn̄ica.

IN quarta etiam
dominica inuitamur ad iubilū
et spāliter inuitant ad h gētes.

Vñ introitus sumptus est de psalmo I
uitante ad cantũ q̄ incipit. Cātate dño
can. no. q2 mi. 7c. Bern̄. di. Tria fec̄ dñs
mirabilia in incarnatōe sua. Primũ q̄
mater erat vgo. Scõm q̄ de9 fieret hõ.
Terciũ q̄ p̄dicta pōt credere carnal' hõ
Seq̄tur ibi. An̄ cõspectũ gentiũ reuela
uit iusticiã suã. i. filiũ suũ. Seq̄tur vsus
Saluauit sibi dexterã eius 7c. q2 p fidẽ
vniti sunt duo ppl'i. s. gẽtilis 7 iudaicus
iõ in oñone hr̄. De9 q̄ fideliũ mẽtes vni9
efficis volũtatis 7c. Rursus q2 ista dñi-
ca quarta appropinquat ascensioni. iõ
dr̄ euãgeliũ. Vado ad eũ q̄ me misit et
nemo ex vobis 7c. Jo. xvj. Et post. Ex-
pedit vobis vt ego vadã 7c. oñdit em̄ cã
iubili. s. ascendo. Huic cõsonat pncipi
um ep'le bti Jaco. j. ca. Om̄e datũ opti
mũ 7 om̄e donũ pfectũ desursum ē de
scendens a p̄re luminũ. Sequit etiã in
euãgelio. Cũ venerit paclit9 arguet mũ
dũ de peccato. i. de infidelitate. Fides
em̄ om̄e peccatũ excludit. vñ arguere d̄
hoc peccato ē arguere de om̄i pctõ. Et
de iusticia 7 de iudicio. Dicit g̃ de pctõ
sc3 qd̄ habent. De iusticia quã ñ habẽt.
sc3 sanctoꝝ q2 vado ad prẽ3. i. in cordib9
sanctoꝝ hominũ pducendo eos ad pa
trem p cognitõe3 dei bonã. 7 extollẽdo
eos ad pr̄is cõformitatẽ. et tñ nolũt ho
mines sanct' assimilari. De iudicio qd̄
non timent. q2 princeps hui9 mũdi ia3
iudicatus ē. 7 adhuc sequũt damnatũ.
Et sufficeret de duob9 arguere. s. de fide
quã nõ hñt 7 hr̄e possent si vellent. 7 de
iusticia siue de bona vita. in qua nõ imi
tantur sctõs. 7 iõ adiecit vbũ timoris. s.
de iudicio. qd̄ debẽt tales subire. Seq̄-
tur ibi. Et quecũq3 audiet loquetur. Et
huic concordat finis epistole. In man
suetudine suscipite insitũ vbũ 7c. Si ei
spũssctũs audit q̄ loquit. multo fortius
d3 hõ audire 7 expectare donec deus in
ipso loquatur. q2 qui de seipso loquitur
mendaciũ loquitur.

De dñica Rogationum.

Quinto loco se-
quit de dñica rogationũ. in q̄
istructos p quatuor dñicas q̄l
armatos q̄tuor cardinalib9 vtutib9 mo
net annũciare alijs vt q̄ audit dicat ve-
ni. et cortina cortinã trahat dicẽs in in-
troitu q̄ ē Isa. xliiij. c. fm aliã trãslatõe3
Vocẽ iocũditatis. i. nouũ testamentũ.
in q̄ pmissa reddunt. nõ terroris. sic̄ ve-
tus lex fuit. annũciate 7c. Hec aũt dñi-
ca dr̄ Rogationũ pter pinquã ascen
sionẽ dñi. quẽ q2 p nos seq̄ nõ possum9
iõ in oñone docemur petere duo q̄ petẽ
da sunt. s. vt cognoscamus et faciam9.
Dicit em̄ oño. Largire qm̄s dñe suppli-
cibus tuis sp spm̄ cogitandi q̄ recta sũt
pspicius et agendi 7c. Vñ in ep'la redar
guit be. Jaco. eos q̄ volunt cognoscere
et non facere di. Estote factores vbi et
nõ auditores tm̄ 7c. Jac. j. c. Quedã ec
clesie dicũt alleluia Nonne cor nr̄m ar
dẽs 7c. Lu. vlt. ca. vsq3 mõ. In euãgelio
vo Amẽ dico vobis. Jo. xvj. ca. osten-
dit quid debeam9 petere. s. eterna dicẽs
Vsq3 mõ non petistis quicq3. q̄ em̄ pe-
tit tpalia nil petit. qm̄ in eis q̄ non quie
scunt. quies esse non põt. vñ seq̄uit. Pe
tite et accipietis. quia dextera domini
semp apta est.

De rogationibus.

Tribus diebus
ante festũ ascẽsionis dñi fiũt ro
gationes q̄ dicunt letanie. Leta
nia autem grece apud nos supplicatio
seu rogatio est. In qua ecclesia sancta
deum rogat. vt qui destruxit consiliu3
Achitofel. destruat consilium eorũ qui
nolũt viuere super pacem eius. Tunc
etiam supplicamus deo. vt nos a mor-
te subitanea et ab omni infirmitate de-
fendat. Rogamus vero sanctos vt pro
nob apud deũ intercedant. Et denoiat

letania greco vocabulo ꝓpter auctorita-
tem lingue grece. put dictū ē sub pasca
Est autē duplex letania.s. maior et mi-
nor. Maior est in festo.b.marci.q̄ inuē
ta fuit a.b.Gregorio ꝓpter pestē ingui-
nariā seu inflaturā inguinū. Cui⁹ insti-
tutionis causas. Paulus montis cassi-
ni monachus longobardoꝝ historio
graphus ita descripsit dicens ꝙ tpe pe-
lagij pape tanta fuit inundatio aquaꝝ
ꝑ ytaliam ꝙ aq̄ ascendebāt vsqȝ ad supi
ores fenestras templi Neronis qđ erat
rome. nec aq̄ intrabāt templū. tunc ꝑ ty
berim effluxit multitudo serpentū. int
quos fuit maximus draco. ex q̄rū flati-
bus aer ē corruptus. ⁊ inde emersit pe-
stis inguinaria. q̄ homines passim ⁊ su
bito moriebātur. Et cū pene tot⁹ roma-
nus populus deleret. Pelagius papa
omībus ieiuniū ⁊ ꝓcessionem indixit.
Sed in ipa processione ipe cum.lxxij.
alijs expirauit. Cui substitutus est gre-
gorius primus q̄ ⁊ magnus dictus est.
⁊ hanc letaniā vbiqȝ terraꝝ seruari ꝑce
pit. Ideoqȝ hec letania dicit gregoria-
na vel romana. Vocatur etiam cruces
nigre. qm̄ insignū meroris ex tanta ho
minū strage. ⁊ in signū penitētie homi
nes nigris induebātur. ⁊ cruces ⁊ alta-
ria nigris velabātur. Tercio etiā modo
dr̄ processio septiformis. ex eo ꝙ.b.gre
gorius septeno ordine iri in ea in maio
ribus eccl'ijs ordinauit. In p̄mo ordie
sunt clerici. In secūdo religiosi. In ter
cio sanctimoniales. In quarto pueri.
In quinto laici ꝓuecte etatis. In sexto
vidue ⁊ continētes. In septimo cōiuga
ti. In alijs vo eccl'ijs qđ nō possumus
in numero ꝑsonarū supplemus in nūe
ro letaniarū. Nam septies letaniam di
cere debemus priusqȝ insignia depona
mus. Contigisse aūt dicit romanis pre
missa inguinaria pestis. ꝓ eo ꝙ cū in q̄
dragesima cōtinenter vixissent. ⁊ in pa-
sca corp⁹ dn̄i recepissent. postmodū lu-

dis. comesationibus. ⁊ luxurie frena la
xabāt. Fuit qdē tam seua hec pestis vt
vbiqȝ hoies sbito ꝑimeret ita ꝙ sicut dr̄
cū aliqs sternutabat sepe spūm emitte-
bat. Vn̄ cū aliqs sternutabat. audiens
statim accurrēs dicebat. de⁹ te adiuuet
⁊ abinde vt dicūt hec adhuc cōsuetudo
seruat. vt audiēs aliquē sternutantē sta
tim dicat. de⁹ te adiuuet. Rursus vt fer
tur cū tūc aliqs oscitabat freq̄nter sbito
spm̄ emittebat. Vn̄ cum aliqs se velle
oscitare sentiebat ꝯtinuo signū cruc̄ si
bi impmere festinabat. q̄ ꝯsuetudo sir
vsqȝ hodie obſuat. Minor vo letania
q̄ ⁊ rogatiōes ⁊ ꝓcessiōes vocat. fit tri-
bus dieb⁹ añ ascensionē. q̄ sicut legit in
Burcardo li.xiij.c. exigētib⁹ inuenta ē
apud viennā a.b.mamerto epō viennē
si. q̄ ꝓpter pestē lupoꝝ ⁊ aliarū ferarū i
gallijs hoies atrociter ꝑimentiū. ⁊ ꝓpt
ꝑiculosos terremot⁹ illic crebro ꝯtingē
tes. indixit ppl'is ieiuniū triduanū. ⁊ le
tanias instituit. Cessante vo illa ꝑsecu-
tione ieiuniū illud in ꝯsuetudinem an
nue obſuatōis deuenit. Et sicut qdā re
ferūt. fuit ꝑ ecciam ꝯfirmatū vt vir obſ
uet. Dr̄ ḡ h̄ letania minor q2 a minori
scȝ a simplici epō ⁊ in minori loco.s.in
vienna inuēta ē. Illa vo dr̄ maior. q2 in
maiori loco.s.rome. ⁊ a maiore.s.a ma-
gno gregorio ⁊ ꝓ magno ⁊ grauissimo
morbo inuēta ē. Minor tn̄ antiqor est
tpe. Nā instituta fuit tpe zenonis impa
toris. maior vo tpe mauricij imꝑatoris
Fiunt etiā letanie ꝓpter plres alias cās
Vn̄ liberi⁹ papa statuit vt ꝓ guerra. ꝓ
fame. ꝓ pestilentia ⁊ hmōi aduersitati-
bus imminentib⁹. sp letania fiat. vt sic
ista ꝑ supplicatōes orōnes ⁊ ieiunia ef
fugiamus. q2 ḡ h̄ tpe maxie bella emer
gere solēt. ⁊ fructus terre q̄ adhuc in te
neritate vel flore sunt. plurib⁹ modis fa
cile corrūpi solēt. io h̄ tpe fiūt letanie vt
rogem⁹ deū ꝙ talia a nob auertat. ⁊ ab
aeris imtēperie ⁊ a beluis ⁊ ab hostib⁹

xp̄iane religionis nos eripiat ⁊ defendat. sup hoc patrocinia sanctorū spālit ⁊ generaliter implorātes. ⁊ iō rogatōes vocantur. Dicūtur etiā ꝓcessiones. q: tūc eccia ꝓcessionē facit generalē. Et ē notandū ꝙ rogamus sanctos ꝓpt. nostram inopiā. ꝓpter eoꝝ gl'iam. ⁊ ꝓpter dei reuerētiā. Qn̄ aūt letaniā ꝓ imminentibus ꝑiculis in ꝑniali ⁊ flebili habitu facimus. illā vltimā ꝓcessionē mulierū plangentiū post dn̄m qn̄ ducebat̄ ad crucē repn̄tamus. plangentes iuxta mādatū dn̄i. sup nos et sup filios n̄ros. Fiūt etiā hoc tp̄e letanie. q: xp̄o ascēdēte q̄ dixit. Petite ⁊ accipietis. ꝯfidentiꝰ eccia petit. ieiunat em̄ tūcq: ⁊ orat vt pax habeat de carne. ꝓpter carnis macerationē. ⁊ acq̄rat sibi alas ꝑ oꝛonē. q̄ est ala qua aīa volat in celū. vt sic xp̄m ascēdētem libere sequi valeat. q̄ ascendit pandens iter an̄ nos ⁊ volauit sup pennas ventoꝝ. Et hec ē cā q̄re vltimā letaniaꝫ siue vltimū ieiuniū ascensioni cōtinuamus. vt vicꝫ ꝓpter oꝛones ⁊ ieiunia deposita mole carnis xp̄m ascendētē seq̄ possimꝰ. In letanijs ergo fit ꝓcessio. et cantat̄ in q̄busdā eccl'ijs in ꝑncipio processionis. Exurge dn̄e ⁊c. Freq̄ntandū etiā eēt ⁊ a pueris dicendū illud cāticū angelicū. Sctē deꝰ sctē fortis sctē ⁊ immortalis miserere nob. Nā sicut Iohānes damascenꝰ refert i li. iij. cū apud cōstantinopolim ꝓpter q̄ndā tribulatōeꝫ fierēt letanie. q̄dā puer e medio ppl'i raptus ē in celū ⁊ h̄ canticū ibidē edoctꝰ. Deinde ad ppl'm rediēs illud in cōspectu oīs ppl'i decātauit. ⁊ mox oīs tribulatio cessauit. Qd̄ cāticū calcedon̄. sinodus approbauit. Huiꝰ ḡ cātici laus et autoritas colligit̄. Primo ex eo ꝙ āgelus illud docuit. Scd̄o ex eo ꝙ ad eiꝰ prolationē illa tribulatio cessauit. Tercio ex eo ꝙ tantū cōciliū illud approbauit Quarto ex eo ꝙ demones illud valde timent. Ceterum in ꝓcessione ipa ꝑcedūt crux ⁊ capsa reliquiarū sanctoꝝ. vt vexillo crucis ⁊ oꝛonibus sanctorū demones expellātur. vt dictū ē in q̄rta ꝑte in tit. de accessu pontificis ad altare. Portant̄ etiā vexilla ad repn̄tandū victoriā resurrectionis ⁊ ascensionis xp̄i qui cū magna ꝑda celos ascendit. Vn̄ vexillū ꝑ aera incedens ē xp̄s in celum ascendēs. Et sicut vexillū in ꝓcessione ip̄a multitudo fideliū seq̄tur. sic ⁊ xp̄m ascendētē magna sctōꝝ collectio comitabat̄. Portant̄ etiā vexilla ad imitatōnem eiꝰ. q̄d dr̄ Esa. xj. c. Et leuabit dn̄s signū in nationes. et cōgregabit ppl'os isrl'. ⁊ dispsos iude colliget a q̄tuoꝛ plagis terre. Qd̄ ꝟo cruces ⁊ vexilla portant̄ a Constātino sumpsit eccia. q̄ cum in somnis crucis signū vidisset. eiq: dictū fuisset. vinces i hoc signo iussit crucem in vexillis bellicis insigniri. Qd̄ i letanijs crux maioꝛ a crucis baiulo de altari sumit̄. recolit ꝙ de xp̄i humeris tulit eā simon cyreneus. Math. xxvij. In q̄busdā locis fit letania ꝑ cāpos. vt etiā a segetibus demones expellant̄ vl' potius vt a dn̄o ꝯseruēt̄. Cantꝰ aūt i ꝓcessione q̄d significet dictū ē in ꝑcedēti. de accessu pōtificis ad altare. Consueuit quoq: q̄dā draco cum cauda longa erecta ⁊ inflata duobꝰ ꝑmis diebꝰ ante crucez ⁊ vexilla ꝑcedere. vltima ꝟo die q̄si retro aspiciēs cauda vacua atq: depressa retro seq̄tur. Nempe draco iste significat diabolū. q̄ ꝑ tria tp̄a. s. an̄ legeꝫ ⁊ sub lege ⁊ tp̄e grē q̄ ꝑ hos tres dies significāt̄ hoīes fefellit. ⁊ nunc fallere cupit. In duobꝰ ꝑmis tp̄ibꝰ regnauit ⁊ q̄si dn̄s orbis fuit. cauda longa. i. potēter ⁊ inflata. i. supbe incedēs. Vn̄ xp̄s illuꝫ mūdi ꝑncipē vocat. ⁊ Iohēs ait in apocal'. Vidi sathanā de celo cadēteꝫ velut fulgur ⁊ traxit secū tērciaꝫ ꝑtē stellaꝝ. i. hoīm. In cuiꝰ rei figurā duobꝰ diebus mō ꝑdicto ꝑcedit. In tp̄e ꝟo grē ꝑ xp̄m victꝰ est. ⁊ data ē ap̄lis eijciēdi spūs im

mũdos ptãs. ꝓpter qᵭ tercia die draco
q̃si ptãte ꝓpter fidei dilatationẽ amissa
post crucẽ seq̄ꝶ cauda vacua et demissa
⁊ nõ longa. qꝛ nõ audet ita potenter re
gnare vt prius. ꝫ ꝑ suggestões ⁊ latẽter
hoies seducit q̇s videt pigros in bonis
opibus ⁊ r̄missos. nec viã vite sectãtes.
q̃si fur retro aspiciens si q̇s oberret ⁊ a
rectitudine fidei cadat. quẽ ad se quasi
caudã trahat ⁊ sibi incorporet. sicut et i
deserto filios isrl' infirmos ⁊ debiles. et
q̇ oberrãtes remanebãt vltimi. hostes
post tergũ veniẽtes necabãt. In leta
niꝭs debemꝰ ẜm aurelianeñ. cõciliũ ie
iunare. vel saltez cibis q̃dragesimalibꝰ
⁊ capis nigris in signuz pnie vti. nec dz
q̇s vti veste solenni. Propter qᵭ vocãꝶ
ꝓcessiones nigre. non tñ debent cruces
nigre vocari. In letaniꝭs quoq₃ debent
oẽs a seruilibus opibus vacare. s. vi
ri ⁊ mulieres. serui ⁊ ãcille. ⁊ donec ter
mineꝶ ꝓcessioni adesse. vt sicut oẽs pec
cauerunt sic ⁊ oẽs ꝓ venia supplicent.
omes ad deũ corda cũ manibus eleuẽt
id ẽ studiũ oronis erigant. Post ꝓces
sionẽ cantaꝶ missa in aliq̃ eccia. Et est i
troitꝰ. Exaudiuit ⁊c̃. rememorat eñ ec
clesia p̄terita dei beneficia ad maiorem
spez ⁊ dei largitas iuocaꝶ vt ꝑ ħ cõiciat
futura. ex eo. n. ꝙ multotiẽs exaudiuit
ꝑpendiꝶ ꝙ adhuc exaudiet. Exaudiuit
inquã de tẽplo suo sancto. s. ꝑ grãm. Et
qꝛ nõ põt huius esse exauditio sine di
lectione. seq̄tur v̄sus. Diligã te ⁊c̃. Ite
rũ qꝛ nõ exaudiũtur nisi ꝑ cõfessionem
ideo dicit Jacobꝰ in epl̃a. Confitemini
alterutrũ peccata v̄ra. q̇ est Jaco. vlt. c.
Et vt maior spes habeaꝶ adhibet exem
plũ de Helia qui petiꝭt vt nõ plueret ⁊
non pluit annis tribus ⁊ mensibus sex
⁊ postea petiꝭt ꝙ plueret. ⁊ pluit. Si. n.
Helyas solus exauditus ẽ. multofortiꝶ
ns tota ecclesia exaudieꝶ. manus. n. do
mini non ẽ abbreuiata. Seq̄tur vnum
all'a. Confitemini. Sz cũ in diebꝰ ante
cedentibus duplex alleluia canteꝶ. quare
re in his diebus vnicũ tantũ diciꝶ. Itez
cũ in aliꝭs ieiuniꝭs nõ dicaꝶ all'a q̃re in
hoc di. Ad p̄mũz dicimus ꝙ sicut sepe
dictuz est. duplex all'a cantaꝶ in antece
dentibus diebus ꝓpter duplicem stolã
que habebiꝶ in resurrectione cõmuni.
anime videlz ⁊ corporis. Officiũ autez
pascale qᵭ hoc significat finitũ est. ⁊ ĩdo
remota causa remoueꝶ ⁊ effectus. Ad
secundũ dicimus. ꝙ ideo in aliꝭs ieiu
niꝭs non cantaꝶ alleluia quod est canti
cũ leticie. qꝛ fiũt pro peccatis. ꝓpter qᵭ
dicũꝶ ieiunia meroris. Hoc ãt ieiuniũ
⁊ ieiuniũ penthecos. sunt exultatõis. qꝛ
non fiũt ꝓ peccatis ꝫ vt potestas diabo
li remoueaꝶ ⁊ pestis. ⁊ ideo i eis all'a cã
tatur. Preterea in hoc ieiunio diciꝶ al
leluia ꝓpter gaudiũ ascensionis qᵭ im
minet. In euangelio v̄o. Si quis v̄rm
⁊c̃. Luce. xj. ca. ostendit ꝙ debemus pe
tere ꝑseueranter ꝑ amicũ q̇ dicit amico
Amice cõmoda mihi tres panes ⁊c̃. si
perseuerauerit pulsans ꝓpter improbi
tatem eius surget. ⁊ dabit ei. Per ħ hr̃
ꝙ etiã exñs in mortali pctõ si ꝑseueran
ter petierit exaudieꝶ ꝓpter improbitatẽ
Allegorice amicus nr̃ ẽ xp̄s a q̇ intelle
ctus theoricus petit tres panes. s. fidez
spem ⁊ caritatez. qꝛ amicꝰ. i. intellectus
practicꝰ. s. rõ inferior venit de via. i. d cõ
sideratõe tp̄aliũ. Seq̄ꝶ. ⁊ nõ hẽo qᵭ po
nã añ illũ. qꝛ ñ inuenit i talibꝰ sp̄ũalẽ re
fectõem. ⁊ sic petit sup̄ior ĩtellectꝰ ꝓ in
feriori. vl' ꝓ tota aĩa. nõ. n. p̄t hr̃e aĩa vel
rõ inferior aliquã refectionẽ sp̄ũalẽ ni
si ab intellectu superiori. cuiꝰ ẽ cõtem
plari celestia. Seq̄tur postea ibidẽ. nũ
quid si petierit panem. i. caritatez. lapi
dem dabit ei. i. indurationẽ. qᵭ est con
trariũ caritati. i. nũquid dabit ei contra
riũ. q. d. nõ. Similiꝶ si petierit piscẽ. i. fi
dẽ q̃ nutriꝶ in aq̄s baptismi nũq̇d ꝓ pi
sce dabit ei serpentẽ. i. infidelitatẽ a q̃ ẽ
omis vis peccati. q. d. non. Aut si peti

erit ouū.i.spem,q₂ in ouo ē spes pulli.
nūq̄d porriget ei scorpionē.i. desperatio-
nē q̄ retro ꝛ occulte pūgit sicut scorpio
desperantiū em̄ est retro abire,q.d.nō.
Vel ꝑ panē intelligūtur omnia q̄ hois
victui sunt necessaria vt cibus ꝛ potus
ꝑ ouū oīa genera fetuū aīaliuꝫ ꝛ fru-
ctuū.ꝑ piscem omnia genera natatiliū
Postcōmunio. Petite ꝛ accipietis.sū
pta ē de euangelio. Ad horas dr̄ capi-
tulū.Cōfitemini.ꝛ illud.Helias homo
erat.ꝛ illud. Si quis errauerit. q̄ sunt
Jaco.v.c. In festo aūt.b.marci dicūt q̄
dam epl̄am.Qui timet deuꝫ.q̄ ē Eccli.
xv.c. Alij dicūt.Similitudo vultuū. q̄
ē Ezech.j.c.Euangeliū ē. Ego sum vi-
tis vera.qđ ē Johā.xv.c.Alij vo dicūt.
Designauit. Secūda quoqꝫ die rogati
onū est idem officium qđ in prima.nisi
q₂ in q̄busdā ecclesijs euangeliū de ma
theo legit.in quo ē eadem sententia.

De vigilia ascensionis.

Q Uia vero ieiuni
um de quo ꝑmissum ē nō suf-
ficit sine opibus misericordie.
ideo in vigilia ascensionis.q̄ ē tercia di-
es rogationū.eccia monet ad opa mise
ricordie dicēs in introitu . qui ē in qui-
busdam eccl'ijs.Miscđia dñi ꝛc. Dicit
em̄ Grego.Si vis oꝛonem tuā ad celū
volare fac ei duas alas.s. ieiuniū,ꝛ ele-
mosinā.Cū bonis em̄ desiderijs vola-
mus ad celuꝫ. Vñ de dño dr̄. Eleuatis
manibus ferebat in celū. In alijs tñ ec
clesijs dr̄. Oēs gentes .Epl̄a vo q̄ est
in q̄busdam eccl'ijs.Multitudinis ꝛc.
non videt cōcordare. immo videt ꝑpo
steratio. quia post ascensionem dñi fa-
ctum ē vt multitudinis credentiū esset
coꝛ vnū ꝛ anima vna.Sed hoc fit dua-
bus de causis. Prima vt epl̄a cōsonet
euangelio.Subleuatis oculis ꝛc. Joh.
xvij.c.in quo dicit dñs. Pater clarifica
id ē manifesta filiū tuū,ꝛ postea rogat.
d.Rogo vt vnū sint. sicut ego ꝛ tu vnū
sumus. Hec aūt vnitas ostendit in epi
stola.Alia causa ē.quia qñ ex vero coꝛ-
de dantur elemosine omnia reputant
cōmunia.sicut dicit apostolus de man
na qđ qui plus collegit nō plus abūda
uit. ꝛ q̄ minus nō habuit minus .Qui
em̄ diues ē.nō debet ꝓpter hoc amplius
comedere.ꝫ alijs distribuere.Et hoc dr̄
in epl̄a .Et erant illis omnia cōmunia.
Ideo aūt ꝑdictū euangeliuꝫ dr̄ hodie.
q₂ qui passurus orauit. hominibus in-
notuit cū ascendit. Vel q₂ in fine con-
cludit.Ego ad te venio.in quo rogat ꝓ
his quos dedit ei pater. vt sint in patre
vnū cū oīa sint in fide ꝛ caritate vnū,
id ē ꝯcordia vniti vicissim . Vñ ꝑcedit
epl̄a.Multitudinis credentiū.Hilari-
us vo exponit sic ꝑdicta vba.Rogo vt
sicut ego ꝛ tu vnu sumus.s. non tantuꝫ
volūtate ꝫ etiam natura. sic ꝛ ipi vnuꝫ
sint.s.vnitate spūs ꝛ gr̄a spūssancti. In
alijs tamē eccl'ijs dr̄ epl̄a. Vnicuiqꝫ ve
strum.ad Ephe.iiij.c.Offertoriū ē. Vi
ri galilei.Actuū.j.c. Postcōmunio est
Nos vos.Joh.xiiij. In alijs vo eccle-
sijs dr̄. Petite. Math.vij.c. Quia ḡ in
hoc officio de elemosina ꝛ opibus mie
agitur. ideo in quibusdam locis.vt pre
missas sibi alas acquirant elemosinaꝝ
largitioni intendūt,quā tamē vsqꝫ in fe
stum ascensionis differūt.q̄si tunc post
xpm in celū aduolent. ꝛ vt tūc liberius
vacare possint. Quidam tamē nō in
cōgrue supꝛadicta officia pascalis heb-
domade ꝑ septem dona spūsscti ad eos
referunt qui sunt in baptismo renati.vt
renatus afflatus spū sapiētie dicat.Re
surrexi. Per q̄d resurrexerit euangeliū
declarat.s.ꝑ resurrectionē dñi.Quid i-
de acquisierit spūs instruit intellectus
dicens. Introduxit nos in terram.s. ec
clesiam.Et adhuc addit spūs cōsilij aq̄
sapie potauit eos. Quid inde q̄ꝫ acq̄re
re debeat spūs indicat fortitudis dicēs

Venite bñdicti patris mei. Qr ex his
collatis beneficijs deū laudare debeat
spiritus sapientie docet dicēt. Victricē
ʒc. Quid resurrectio renatis attulerit i
dicat spūs pietatis dicens. Eduxit eos
dñs in spe. ꝛ adhuc spūs timoris adiū-
git dicēs. Eduxit dñs ppl'm suū. Pro
his oibus beneficijs in baptismo colla
tis hoibus angeli gratulant. hoies deo
ↄfitent. ꝛ ad xpi pconia se inuicē exhor
tant gr̄as agūt. iubilāt bñficia. ꝛ bñfici-
orum causas rememorāt. ꝛ ad maiora
ↄfidenter aspirāt. ꝛ circa hec cetere ptes
officioꝝ suprascripte hebdomade ver-
sant. Et vide ꝙ hic mutat ordo donoꝝ
Et attēde ꝙ p officia huius hebdoma-
de ad quattuor introit⁹ q̄ter. ad tres ter
ponit all'a. qr sancta trinitas a quatuor
mūdi ptibus collaudat. de xpi resurre-
ctione. ꝛ de hoim redemptiōe. In pma
dñica. s. Quasi modo geniti. baptisati
monent a matre tanq̄ʒ infantes innocē
ter viuere. ꝛ lac sancte scripture cōcupi
scere. vt pascale sacramentū p xpi resur
rectionē acquisitū morib⁹ ꝛ vita teneāt
mundū vincāt. vt cū xpo triumphēt. et
leticiā in corpore ꝛ aia simul obtineāt.
ppter quā leticiā all'a duplicat. qr mor-
tem euaserūt. ꝛ spem vite habere meru
erunt. vel ppter actionē ꝛ cōtemplatio-
nem. vel ppter gaudiū pdicatoꝝ ꝛ con
uersorū In scd'a vero dñica. s. Miscd'ia
dñi. baptizati iam instructi xpi miseri-
cordiā intonāt ꝛ trinitatē pdicant. Naʒ
in miscd'ia spūm. in verbo filiuʒ. in deo
patrē annūciant. pponūt vero spūm p
quē sunt sanctificati. deinde filiū p quē
sunt redempti. deinde patrē cui recōci-
liantur. Et qr trinitatē cōcinūt ideo ter
iubilāt all'a. In tercia dñica. s. Jubilate
baptizati ad laudē dei totū mundū in-
uitant. ꝛ trinitatē psonāt. cuʒ ibi in deo
patrē. in nomine filiū. in laude spirituʒ
sctm̄ accipiūt. Et qr p duo pcepta chari
tatis firmant in fide trinitatis, ideo pri
ūs bis. deinde ter cōcinunt all'a. In q̄r
ta dñica. s. Cantate. rursus baptizati ad
dei laudē gentes cōuersas inuitāt ꝛ tri-
nitatē cōmemorāt. dum ibi in dño preʒ
p mirabilia filiū. p iusticiā intelligūt spi
ritumsanctū Et qr fidē trinitatis gētes
a quatuor mūdi ptibus acceperūt. ido
trinitatē sub quarto all'a cōcludūt. In
q̄nta dñica. s. Vocē iocūditatis. rursus
baptisati liberatorē suū gentib⁹ annū-
ciant. q̇ trinitatē p ter positū cōcinūt al-
leluia. ꝛ sicut ibi ↄtinet instantia pdicā-
tium sic in officio. Exaudiuit de tēplo
sancto suo. solicitudo se ab errore ↄuer-
tentiū. ꝛ in officio vigilie. Omnes gen
tes. applausus i celū intelligit ascēsoꝝ.
Sequit de festo ascensionis dñi.

In festo ascensio-

nis dñi qd̓ celebrat die q̄dragesi
ma post pasca. qr xps die q̄dra-
gesima post resurrectionē celos ascēdit
fit pcessio solēnis. Precepit em̄ dñs di
scipulis suis. vt pcederēt in montē oli-
ueti. vt viderēt ipm ascēdere. ꝛ fecerūt
ei pcessionē ꝛ ipe eleuatis manib⁹ fe-
rebat in celū. De hoc dictū est in quar-
ta pte sub ti. de accessu pōtificis ad alta
re. Hec pcessio significat ascensum de
virtute in virtutē. Et cantat responsori
um de ascensione. vt inuitemur ad ascē
dendū post dñm. De bethania aūt q̄ in
terptat obediētia. de qua eduxit aplos
ascēdit dñs. p qd̓ significat ꝙ sine obe-
dientia null⁹ potest ascēdere in celum.
Vñ quidā cantāt in pcessione respon-
soria ptinētia ad ipam eductionē. vt e-
duxit dñs. Qr vero ascendit de monte
oliueti significat ꝙ p opa miscd'ie opor
tet nos ascēdere. Cū igit hac die pcessi
onem rōnabiliter agam⁹. nihilominus
ꝛ hoc rōnabili⁹ est ꝙ nō celebret anteq̄ʒ
tercia dicat. sed ea cantata liceʒ in die pa
sce ꝛ ceteris dñicis aliter fiat. In pasca
li em̄ pcessiōe ꝛ in dñicalibus aquā be

nedicitur in memoriam ⁊ reuerentiā ⁊
venerationem baptiſmatis. ideoq́ ꝓce
dunt terciā in qua ſpiritusſanctꝰ ſuꝑ di
ſcipulos deſcendit. vt ſicut prius bapti
ſamur ⁊ poſtea ſpiritūſanctū accipimꝰ
ſic aqua benedicta prius nos ⁊ loca no
ſtra aſpergimus. ⁊ poſtea aduētus ſpi-
ritusſancti memoriale. i. terciam decan-
tamus Cur aūt in dñicis diebus baptiſ
matis memoria renouet̃ ſuperiꝰ enoda
tur. In hac vero die tercia cantata pro-
ceſſio celebrat̃. ſimiliter ⁊ oēs alie que
ſine aque benedictione celebrātur. tum
vt miſſe cōiungant̃ officio. tum q̄ nul-
lus eaꝫ ſequit̃ niſi ſanctificatus ſpiritu-
ſancto. De hoc etiā ſub dñica in ramiſ-
palmarū dictū eſt. Facta ꝓceſſione cā-
tatur antiphona. O rex glorie. ꝓpter il-
lud. Non vos relinquā orphanos. Se
quit̃ introitus. Viri galilei quid admi
ramini aſpicientes in celuꝫ. Immotis
eñ oculis aſpiciebant in celuꝫ. ⁊ diutiꝰ
aſpexiſſent niſi angeli eis intimaſſēt ꝙ
recederēt dicētes. Hic ieſus qui aſſum
ptus eſt a vobis in celuꝫ ſic veniet quē-
admodū vidiſtis eū aſcendentē in celū
id eſt ſic veniet ad iudiciū in nube. Nu
bes ſignificat gratiā. q̄ ſine nube. i. ſine
gratia nullus poteſt aſcendere. etiā xp̄s
ſm q̄ homo. ⁊ hoc ſignificabat nubes
in qua aſcēdit. Quia vero de aſcēſione
dñi eſt ineffabile gaudiū ideo ſequitur
verſus Omnes gentes plaudite mani-
bus. Sequit̃ ep̄la. Primū quidē ſmo
ne ⁊c̄. Act. i. c. in qua habet̃ de aſcēſiōe
Poſtea ſequit̃ duplex all'a. q̄ dñs aſcē
dit in duplici ſtola. Et ita eadē ratione
cantant̃ duo all'a in aſcenſione. que du
rant vſq́ ad penth. qua ⁊ in tp̄e paſcali
Primū all'a eſt. Aſcēdit deus in iubila
tione. i. in gaudio ineffabili antiq̄orū
patrū. qui cū eo aſcēdebant. ⁊ ap̄lorū ⁊
angeloꝝ dicentiū. Quis eſt iſte rex glo
rie. Eſa. Quis eſt iſte q̄ venit de edom.
Sequit̃. Et dñs in voce tube. i. in voce
horribili. q̄ de voce loquit̃ angelorum
vel dñs ꝑ angelos cū dicebat apoſtolis
Sic veniet ⁊c̄. Vel q̄ inuitabat ad nu-
ptias eternas. ſicut ⁊ tuba ſolebāt anti-
quitus inuitare ad nuptias tp̄ales. Se
cundū all'a eſt. Aſcēdens xp̄s in altum
Aliqui tñ dicūt. Nō vos Joh. xiiij. ca.
Sequit̃ euāgeliū Marci rugiētes vlti.
ca. Recunbētibus vndecim diſcipulis
⁊c̄. vbi ſequit̃. Et exprobrauit. Ecce ru-
gitus. In fine tñ habet̃ de aſcenſione.
Dñs quideꝫ ih̄s poſtq́ locutus eſt eis
aſſumptus eſt in celū. Poteſt etiā dici
ꝙ eoꝝ que hac die cantant̃ quedā ſunt
aſcenſiōis ꝑacte narratio. vt illud. Pꝰ
paſſioneꝫ ⁊c̄. Et illud aſcendit deus ⁊c̄.
Quedā ſunt cōſolatio ſpōſi ad ſpōſam
vt illud. Nō turbet̃ cor veſtrū. neq́ for
midet. Et illud. Tp̄s eſt vt reuertar. Et
illud. Si nō abiero paraclitꝰ. Quedaꝫ
ſunt ꝯgratulatio ſponſe ad ſpōſam. vt
illud ꝛñſorium. Exaltare dñe. Et illud.
Ponis nubē. In narratione ſpes cōci-
pitur. in cōſolatiōe erigit̃. in cōgratula-
tione certificat̃ vel delectat̃. Similiter
in diurno narrat̃ aſcēſio in ep̄la ⁊ i euā
gelio vbi dicit̃. ꝙ dñs aſſumptus eſt in
celū ⁊ ſedet ad dexterā dei i equalitate
patris. Et in all'a. Dñs in ſyna. cōſolat̃
ſpōſus. In alio all'a. Nō vos relinquaꝫ
gratulat̃ ſpōſa. In offerēda narrat̃ per
fecta eſſe aſcēſio. ⁊ in cōmuniōe dicēs.
Pſallite deo qui aſcēdit ſuꝑ ce. celoruꝫ
ad orientē. hoc eſt vſq́ ad verbū ſibi ꝑ-
ſonaliter vnitū. q̄ nō dicit̃ ortū vel ori
turum. ſꝫ oriēs. q̄ ſemꝑ filius a patre ꝓ
cedit. Vel ſuꝑ celos celoꝝ ad orienteꝫ
hoc eſt. ſuꝑ firmamētū celi ad oriētaleꝫ
plagā. Nō aūt cantat̃ in introitu ⁊ of-
fertorio. Viri galilei. ſumit̃ de ep̄la. in
qua clauſula ꝑcutit̃ ab angelis eoꝝ ſuꝑ
bia qui trāſfixerūt. ⁊ eoꝝ mūdana ſapi-
entia qui nō cognouert̃. ⁊ eorū pigritia
qui talenta ſibi cōmiſſa cū lucro debi-
to non reportauerunt. ⁊ ſolicitat̃ eoruꝫ

desiderium qui aduentum domini di-
utius expectauerunt. Hoc em̄ officiuz
totum cōsistit in solicitudine ⁊ gaudio
Hoc festum habet decez dies pro octa
uis vt dictuz est sub titu. de pasca. Hac
die fiunt in quibusdā partibus elemo-
sine generales. vt dictum est in p̄ceden
ti titulo. ⁊ in titulo de rogationib⁹. Di-
citur aūt hac die ad horas capitulum.
Primū quidē. Et illud. Cunqꝫ intuerē
tur. Et illud. Viri galilei. q̄ sūt Act. j. c.

De dn̄ica post ascensionē.

Nunc consequen-
ter dicēdū est de dn̄ica post ascē-
sionē. Siquidē ablato a se spon
so magis deuota est eccl'ia. Vn̄ orat in
hac dn̄ica in introitu. Exaudi dn̄e vocē
meā q̄ clamaui ad te Et sequit̄ ibi Vul
tuz tuū dn̄e requirā. Quaꝛ di. Deside-
rio ⁊ cogitatiōe sequar te. q2 sum filia a
quile. Sequit̄ ep'la Estote ⁊c. j. Pe. iiij
In qua habet̄ ꝙ vnusq̄sqꝫ sicut accepit
gratiā illā in alteruтꝛ administret ⁊ de
cōmissione talenti. ⁊ ꝙ mutua charita-
te sectemur eos vt sint hospitales inui-
cem sine murmuratiōe ⁊c. Sic em̄ ad-
aptat nobis pēnas virtutū q̄bus vola-
re possim⁹ ad celuz post xp̄m. q2 bonis
opibus. scz. caritate et miscd'ia quasi de
monte oliueti ascendimus. Sequitur
duplex all'a. vnū est in quibusdā eccl'ijs
Dn̄s in syna in sancto. Sed q̄d est hoc
qd̄ dicit. Dn̄s em̄ nō ascendit de monte
syna. sed de monte oliueti de bethania
sicut habetur Luce vltimo. Ad qd̄ di-
cendum ꝙ de syna in sancto ascendit q̄ꝫ
tum ad interp̄tationē. Syna em̄ interp̄
tatur mandatū. Ascendit em̄ de sancto
mādato. qd̄ est. Ite ⁊ p̄dicate euāgeliuz
omni creature. Vel mādatū sanctū est
Negociamini dū venio. Ipse em̄ est hō
peregre p̄ficiscēs. q̄ vocauit seruos suos
⁊c. Vel de sancto mādato ascēdit. q2 ꝑ
impletionem mandatoꝝ dei ascendit
xp̄us inq̄ꝫtum homo ⁊ alij post ipsum.
Euangeliū vero est de p̄missione spiri
tussancti. Cū venerit paclitus qui a pa-
tre p̄cedit spiritus veritatis ⁊c. Johan.
xv. c. Alia patent. Sicardus episco-
pus cremoñ. dixit in mitrali. ꝙ ap'li p⁹
primam vnctionē quā in xp̄i morte su-
sceperant insufflante illo ⁊ dicēte. acci-
pite spiritūsanctuz. scd'am expectabant
quaz p̄miserat dn̄s dicens. Si abiero.
mittā paraclitū ad vos. Expectātes er-
go decantāt introitū Exaudi. q̄ versus
de psalmo. xxvj. scz. Dn̄s illuminatio.
assumit̄. cuius titulus est. In finē psal-
mus dauid priusq̄ꝫ liniret̄. Agitur eniz
ibi de vnctione dauid que fuit triplex.
Primo em̄ vnctus est signum regis fu-
turi. secundo in regem suꝑ tribuz iuda.
tercio suꝑ totum israel. Nos q̄z idē can
tamus. q2 vnctionē terciā expectamus
Prima em̄ vnctio est in baptismo secū-
da in cōfirmatione aut in penitentie cō
fessione. tercia erit in resurrectione. Vl'
prima fuit in ap'lis. secunda in iudeis.
tercia in gentibus. Et quoniaz apostoli
vt diximus erant expectātes in templo
⁊ orantes laudantes ⁊ benedicentes de
um. idcirco in nostra expectatione in e-
pistola. Estote prudētes inuitamur ad
orationes. ⁊ in offerenda. Lauda ani'a
mea dominum p̄uocamur ad laudes.
Quis aūt effectus fuerit illius aposto
lice vnctionis. euangeliū declarat. Cuz
venerit. vbi dicitur. Vos testimoniū ꝑ
hibebitis q2 ab inicio mecū estis. In q̄
quibusdam tamē ecclesijs est offertori
um. Ascendit deus. ⁊ postcommunio.
Pater cum essem. Et attende ꝙ ob pre
missam causam. scz quoniam apostoli
expectabāt indui virtute ex alto. H' heb
domada d'r expectatiōis in q̄ solēt q̄dā
ieiunare ⁊ orōni vacare vsqꝫ ad pēthe.
eo ꝙ ap'li ieiunasse legūt̄ ꝑ hoc temp⁹.
Sed magister Gilbertus probat ieiu-
nandum non esse. quia est de paschali

tempoꝛe. ⁊ de qũinquagesima penthe.
Hiero.q̃ꝫ Amb. ⁊ Augu. aiunt inter pa
scha ⁊ penthe. nõ esse necessitate ieiũia
indicẽda. Voluntate em̃ oĩ tp̃e a cibis ꝑ
cipiẽdis possumꝰ abstinere. ſꝫ ex necessi-
tate non optet. Vñ Amb. Per hos qn
q̃gĩta dies ieiuniũ nescit eccl'ia. sic̃ ipa
dñica q̃ dñs resurrexit. Sunt em̃ oẽs hi
dies velut pascha ⁊ dñica celebrãdi. In
q̃bus sic̃ ait Beda. maioꝛibus epulis ⁊
hymnis celestibꝰ est vacandũ ob reuerẽ
tiã dñice resurrectõis. ⁊ ob memoꝛiã do
minici ꝯuictus cũ discipulis, ob spem
gl'ie immoꝛtalitatis. Verũtñ ab hac au
toꝛitate penitẽtes excludunt. Sed ⁊ gre
go. letanias excipit ⁊ etiã ꝯciliũ aurelia
neñ. illud tñ volũtariũ est. Illud etiam
notabile est ꝙ octauã ascensiõis. q̃ debe
ret in q̃nta feria terminari vlteriꝰ optet
ꝓrogari. Licet em̃ officiũ dñice in q̃nta
feria repetat. tñ in nocturnis officijs sex
te ferie ⁊ sabbati. inuitatoꝛiuꝫ ⁊ rñsoꝛia
de ascẽsione cantant. Verũtñ nocturna
les psalmos dicimus cũ tribꝰ lectionibꝰ
⁊ te deũ laudamus omittimꝰ. Proꝛoga
tur ĝ octaua. cũ ⁊ apl'i essent laudantes
deũ. De h̃ dictũ est sub pascha. Nec va-
cat a mysterio. qm̃ apl'i expectãtes ꝑ ob
seruationẽ decẽ p̃ceptoꝝ ꝑaclitũ. miste-
riũ denarij accipe meruerũt. ⁊ nos etiaꝫ
expectãtes ꝑ eandẽ obseruationẽ dena-
riũ vite ꝑcipiemꝰ eterne. In his decem
diebꝰ legendi sunt actꝰ apl'oꝝ quos q̃ se
quit spm̃sctm̃ accipiet. ⁊ denariũ ꝓme-
rebitur

De vigilia penthecostes

Sequitur de vigi-
lia penthe. in q̃ sicut i vigilia pa
sce celebrat baptisma. q2 iste due
festiuitates sunt maioꝛes. ⁊ magl' neces
sarie int oẽs. In vigilia ei pasce celebrat
baptismꝰ. q2 in passiõe xp̃i oẽs baptisa-
mur. i. redimimur ⁊ iustificamur. Nihil
em̃ nasci nob ꝓfuisset nisi redimi ꝓfuis
set. Itẽ r̃dimi nihil ꝓfuisset nisi ꝑaclitꝰ
mitteret. ⁊ ideo in vigilia pẽthe. celebꝛa
tur baptismꝰ. q2 tunc ꝑ spm̃sctm̃ mũda-
mur ⁊ sctificamur. qm̃ dñs in celũ ascẽ-
dens discipulis ꝓmisit dicẽs. Jo h̃es q̃
dem baptisauit aq̃. vos aũt baptizabi-
mini spũsancto. nõ post multos hos di
es, i. post decẽ dies. qd̃ ⁊ factũ est. Pro-
pter hoc ĝ eccl'ia i decima die post ascẽ-
sionẽ celebꝛat baptismũ. ad notandũ ꝙ
nostri neophici baptisant i spũsctõ quẽ
admodũ ⁊ illi. Baptisant etiã hodie so-
lẽniter. Tũ ad h̃ vt post pascha nati vel
necessitate impediti baptisent. Tũ q2 pe
trus hodie tria milia hoim baptisauit.
Tum q2 dei filius in dei digito foꝛtẽ de
uicit. ideoq3 idem opꝰ ꝑ idem mysteriuꝫ
rep̃sentat digito veniẽti ⁊ filio resurgẽ-
ti. Tum q2 baptismi regeneratio ꝓꝑꝛia
est spũsctĩ operatio. Tum q2 sicut ho-
die descẽdit in apl'os quẽ descensum do
minus baptismũ appellauerat dicens
vos aũt baptisabimini spũsctõ. sic i ba-
ptismate descẽdit licet inuisibilit in ba-
ptisatos. Sed cum spũsctũs die dñica
⁊ hoꝛa tertia missus fuerit in discipl'os:
q̃re baptismꝰ fit in sabbato ⁊ hoꝛa nona
Videt em̃ ꝙ deberet potiꝰ hoꝛa tertia
celebꝛari. Rñdeo q̃uis baptisma fiet in
sabbato tñ ad illud baptisma ꝑtinet qd̃
apl'i acceperũt in die penthe. ⁊ q̃uis il-
lud eadẽ die vel hoꝛa nõ celebꝛet ꝓpter
aliq̃s fluctuãtis mundi occasiones tñ ꝓ
pter sacramentũ qd̃ in se ꝯtinet imitan-
do xp̃i moꝛtẽ ⁊ eius resurrectõꝫ. ne mẽ-
bꝛa caput p̃cedãt debemus illud baptis
ma eidẽ diei ⁊ datõꝫ spũsctĩ eideꝫ hoꝛe
deputare. In baptismo em̃ non tm̃ rep̃
sentat sepultura saluatoꝛis ſꝫ etiã moꝛs
eius ꝑ quam baptismus plenã recepit
efficaciã. ⁊ ipse hoꝛa nõ emisit spm̃. Coꝛ
nelius q̃ꝫ sicut ex actibꝰ apostoloꝝ ha-
bet eadẽ hoꝛa audiuit ab angelo. Audi
te sũt oꝛões tue. ⁊ eadẽ hoꝛa a. b. petro
baptisatꝰ ẽ ⁊ hoꝛa nona ãgelꝰ dñi vẽit ad

eum nunciãs ei vt mitteret ad petruz q̃
eũ baptizatiret. Inde ergo mos inole-
uit vt hora nona fiat baptism⁹ solẽnis.
Alie etiã sunt hui⁹ hore ꝑrogatiue ꝓut
dictũ est in q̃nta pte sub ti. de nona. Iõ
aũt spũsſctũs dat⁹ est discipl'is hora ter
cia. q꞉ fidẽ sctẽ trinitatis ꝑdicaturi erãt.
Hoc sabbatũ intitulaꝛ sabbatũ duode
cim lectionũ. q꞉ in primitiua eccia duo
decim lectiones legebanꝛ. vt dictũ ē sb
q̃rta feria tercie dñice aduent⁹. Officiũ
aũt hui⁹ diei fere idẽ est in pluribus ec
clesijs cũ officio sabbati pascalis. Et le
ctiones leguntꝛ añ baptisimũ ad instru-
ctionẽ baptizãdoꝝ. ꝛ leguntꝛ sine titulis
ꝓut ibi dictũ est. Verũtamẽ q̃daz lecti
ones ibi legũtꝛ q̃ nõ hic. ꝛ q̃daz ibi q̃ hic
ꝑpostere tñ. Ibi est em̃ ꝑma lectio. In
ꝑncipio hic ṽo est ꝑma. Tẽtauit. Itez
ibi pri⁹ legitꝛ. Apprehẽdẽt septẽ mulie-
res ꝛc̃. ꝛ postea Scripsit moyses ꝛc̃. hic
vero ecõuerso. Circa q̇ notandũ est ꝙ
duo fuerũt pr̃es. Vn⁹ ꝺm carnẽ. s. Adã
q̃ ꝓpter inobedientiã deo displicuit. ꝛ q̊
oẽs peccauerũt ꝛ mortui sunt. Alter ꝺm
spũm. s. Abraã. q̃ ꝓpter obedientiã pla-
cuit deo. ꝛ ei⁹ imitatores liberati sunt ꝛ
viuũt. De ꝑmo agitꝛ i vigilia pasce. Vñ
tũc ꝑmo legitꝛ. In ꝑncipio ꝛc̃. vbi dscri
bitur dignitas hois ꝓ q̃ oia facta sunt.
vt causa eius miserabilior appareat. et
inde est ꝙ nõ sequitꝛ ibi canticũ. q꞉ non
bñ nobis cãtauit. imo ꝑ eum nascimur
ad luctũ. Adijcitꝛ tñ lectio. Factum est
in vigilia ꝛc̃. in q̃ ꝑ figuraz maris rubri
agitꝛ de baptismo. in q̃ egyptijs spũali-
bus submersis veri filij isrl' liberati sũt
Vñ sequitꝛ ibi canticũ victorie seu leti-
cie. s. Cantemus dño. Sz q꞉ imitatores
ade ad hoc vt liberentꝛ primũ instruen-
di sunt in fide ꝛ postea in morib⁹. idcir-
co primo legitꝛ ibi lectio illa. Apprehẽ-
dẽt. in qua de fide agitꝛ. ꝛ in q̃ xp̃s a se-
ptiformi gr̃a spũsſcti apprehẽsus oñditꝛ
ꝛ postea illa Scripsit moyses. in q̃ agi-
tur de moribus. In hac aũt vigilia agitꝛ
de pr̃e spũali. s. abraã. Vñ legitꝛ tũc pri-
ma lectio. s. Tẽtauit deus abraã. ꝛ post
eã dicitꝛ canticũ leticie. q꞉ nob̃ bñ canta-
uit. ꝛ ꝑ ei⁹ fidẽ ad gaudiũ ꝓperam⁹ Vñ
dictũ est ei. In semine tuo bñdicẽtꝛ oẽs
gẽtes. Aiũt tñ q̃dã nullũ tractuz seq̃ de-
bere. q꞉ post ꝓmissionẽ sibi factã nullũ
cecinit canticũ abraã. q꞉ nullũ sociũ cũ
q̊ cãtaret habebat. sol⁹ dei cultor erat et
ꝑegrin⁹ in terra aliena. Hec aũt lcõ bñ
cõgruit huic diei. q꞉ in effusiõe spũsſcti
data est gentib⁹ bñdictio. de q̃ dixit dñs
ad abraã. In semie tuo bñ. ꝛc̃. Huic etiã
am recte cõgruit oro Deus q̃ abrae ꝛc̃.
Scda lcõ est. Scripsit moyses. q̃ dataz
legẽ declarat q̃ hodie data est. ꝛ nouã si
gnificat q̃ in cordib⁹ fideliũ diffusa est.
Vñ canticũ sequitꝛ in q̊ eterna leticia re
ꝓmittitꝛ. Sz q꞉ veri abrae filij bonos ha
buerũt mores añq̃ septẽ mulieres apꝑ
henderẽt virũ vnu. i. añq̃ xp̃s septifor-
mi gratia spũsſcti repler⁹ nasceretꝛ. ꝛ po
stea in nouo testamẽto ꝑ baptismũ xp̃o
cõiũcti sunt ideo postea legitꝛ lctõ Appꝑ
hendẽt septẽ mulieres virũ vnũ. q̃ septẽ
dona spũsſcti ꝓnũciat. q̃ bonis morib⁹
quẽlibet virũ informãt. Vñ sequitꝛ can
ticũ. q꞉ bonos mores gaudiũ comitatꝛ.
Quarta lectio. s. Audi isrl' Baruch. iij.
ṽtutes q̃ dona comitantꝛ insinuat. vt sa
pientiã prudentiã lumẽ ꝛ pacẽ. Vñ cã
ticum sequitꝛ. q꞉ ꝓ his ꝛ in his eternaliꝛ
gratulabimur. Prima q̃dez resonet hy
storiã. scda allegoriã. tercia tropologiã.
q̃rta ṽo anagogen. Prima ḡ lectio est.
Tẽptauit de⁹ abraã. Sed q̇d ꝑtinet mo
do dicere de immolatione ysaac. magis
em̃ ꝑtineret ad vigiliã pasce. Respõdeo
dicitꝛ ꝓpter ꝓmissiões q̃ sunt ibi videlz.
Multiplicabo semẽ tuũ sicut stellas ce
li. Baptisati em̃ sunt stelle. Et iterũ. In
semine tuo bñdicẽtꝛ oẽs gentes Hoc ei
ꝯuenit baptisatis q̊ sunt verũ semẽ. i. ve
ri filij abrae. In lectiõe ṽo. Apprehen-

dent septem mulieres ꝛc̄ ꝑ septem mu-
lieres significanť septē dona spūssancti
que dāť in baptismo. alia petent Po
stea fit ꝓcessio ad fontes. sicut in vigi-
lia pasce. ꝛ cantať missa sine introitu. qꝛ
eccl'ia nō habet adhuc spūmsanctū sal-
tem in tanta plenitudie inc̄ꝫta expectat
eū in crastino q̇ est ꝑncipiuꝫ ꝛ finis oīs
boni. In vigilijs ergo pasce et penthe.
incipit missa a kyriheleyson sine intro
tu. ꝓut dictū est ibi. ꝛ diciť Gloꝛia in ex
celsis deo. ꝛ hoc moꝛe apl'oꝝ q̇ etiā pꝛi-
usq̄ꝫ spiritūsanctū acciperēt erāt iugiter
in templo laudātes ꝛ benedicētes dn̄m
Kursus qꝛ angeli gaudēt de renatis iō
subiūgiť Gloꝛia in excelſ. Postea seq̄
tur ep'la ď actib⁹ apl'oꝝ. xix. c. Cū appol
lo ꝛc̄. in qua habeť ꝙ paul⁹ baptizabat
baptisatos a Johe. quoniā in spūmsan
ctum nō credebāt. dixerūt em̄. Sꝫ neq̄ꝫ
si spūsctūs est audiuim⁹. Postmodū
sequiť vnū all'a. s. Cōfitemini. in grarū-
actionē ꝓ baptisatis. qꝛ ab omni pecca
to liberati sunt. Diciť ergo hodie all'a.
nec diciť flectamus genua. qꝛ hoc est ie
iuniū exultationis ꝛ leticie ꝓpter resur-
rectionē ꝛ ascensionē. Sequiť tractus.
Sed quare hoc. cū spūssanctus oīa fa-
ciat leuia. Ad hoc dicendū est ꝙ hoc fit
ꝓpter baptisatos q̇ multos tract⁹ mise-
riarū passuri sunt si vixerint. Postmo
dum sequiť euāgeliū Joh. xiiij. c. de ꝓ
missione spūsc̄ti. Si diligitis me man-
data mea seruate ꝛc̄. Credo in vnū deū
nō est etiā obmittendū. qꝛ cū symboluꝫ
hoc deriuatū sit a symbolo apl'oꝝ. fidē
quā habebāt insinuat. Offerēda. Emit
te spūm tuū ꝛc̄. manifeste ad operatio-
nem spūssancti ꝑtinet. qꝛ ꝑ euꝫ renoua-
tur facies terre ex ďlicto ade maledicte.
ꝑ eum dn̄s benediciť ꝑ eū celū sicut pel
lis extendiť. i. scriptura vt quasi nihil la
teat explanať. Similiter ꝛ cōmunio.
Die festiuitatis ꝛc̄. Joh. vij. c. ad eandē
ꝑtinet spūssancti operationē q̇ facit flu
mina velut aque viue de ventre creden

tis exire. i. affluentiā salutaris doctrine
Et est vt quibusdā placet hec missa per
bn̄dicamus dn̄o cōcludēda. In vespis
hi psalmi ẜm q̄rundā eccl'iaꝝ ꝯsuetudi
nem cōcinunť. s. Laudate pueri. Lau-
date dn̄m oēs gentes. Lauda aīa mea
dn̄m. Laudate dn̄m quoniaꝫ bonus est
psalmus. ꝛ Lauda hirl'em dn̄m eo ꝙ in
his psalmis laudes dei magis resona-
re videnť. vbi em̄ spūs spirat. oꝛganum
ad laudes inuitat.

In die sancto penthecostes.

Pentecostes sicut
p [illegible]t pasca apud hebꝛeos celebꝛe fe
stum erat qď post quinq̄ꝫ decades
pasce celebꝛabať. vnde ꝛ vocabulū sum
psit. Nam pentecostes ďꝛ a penta qď ē
quinq̄ꝫ ꝛ costes qď est decē Vocať enim
penthecostes q̇nquagesimus dies a pa
sca ꝓut iaꝫ diceť. Inter hoc festuꝫ ꝛ ad
uentū dn̄i cantať all'a ꝛ gl'ia in excelsis
ꝓut dictū est in ꝓhemio hui⁹ partis. ꝛ
sub ti. de septē diebus post pasca Idcir
co aūt all'a frequēter cantať ꝑ totā heb-
domadā penthecostes qꝛ ꝑ dies pente-
costes. eccl'ia ꝑ baptismū deo ppl'oꝫ cō
gregat. ꝛ ideo saluti eoꝝ cōgaudēs quo
usq̄ꝫ albis vtunť vestib⁹ hymnū laudis
decantant. Tūc etiā stantes oꝛam⁹. in si
gnū liberatiōis coꝛūdē. q̇ ꝑ dona spūs-
sancti de moꝛte ad vitā resuscitari meru
erunt. Hac em̄ die missus est spūsctūs
in apl'os in linguis igneis. Sane octaua
penthecostes celebꝛať. qꝛ sicut in septe-
nario hebdomadarū q̇ ꝑcedit intelligi-
tur ꝑfectio bonoꝛū operum septifoꝛmis
spiritus. ita in octaua intelligiť cōsum-
matio pꝛemioꝝ. quoꝝ vtrūq̄ꝫ appꝛopri
atur spiritui sctō. licet tota trinitas vtrū
q̄ꝫ opereť. quoniā indiuisibilia sūt ope-
ra trinitatis. Sed quia spūssanctus est
amoꝛ patris ꝛ filij. ꝛ ex solo amoꝛe hoc
dat ꝛ dabit nobis dn̄s. idcirco spūssan-
cto ascribiť. Alij vero nō celebꝛāt octa-
uaꝫ pēthecostes. Naꝫ cū solū septē sint

spūsſcti dona. solū septē dieb⁹ debet fieri festū penthe. Et iō clemēs papa dicit in sua epl'a decretali q̄ h̄ festū car₃ octauis. S₃ pari rōe nec pasca deberet octauam habere nisi solum vnā die₃ ꝓpter vnitatē. Rursus hoc festū septem dieb⁹ agitur ꝓpter presentis vite septenariu₃ vel ꝓpter aiarū sabbatismū. vel q₂ per septem spiritussancti dona corporibus et aiabus plena gaudia cōferunt. Vnde ⁊ septem vltimi psalmi a laudib⁹ intitulantur. q₂ ꝑ septiformis gratie operatōnem gaudia ꝯferunt eterna De hoc dicetur sub dn̄ica prima post pēthecoste. Vtru₃ penthecostē sit hebdomadaria festiuitas. dictū est sub titulo de septe₃ diebus post pascā. In nocte penthecostes legunt tres lectiones ⁊ dicunt tres psalmi cū tribus antiphonis, sicut fit ī nocte pasce. ad notandū vnū esse opus totius sancte trinitatis in potentia miraculorū. Quidā tamē nouē legunt lectiones sicut fit in alijs dominicis. sed tamen canonicu₃ est tres dūtaxat legere. propter sacramentū baptismi in trium personarū nomine celebrati vel ob triduanā domini sepulturam cui sum⁹ in baptismo ꝯsepulti. Rursus ideo tres psalmi cum tribus antiphonis dicūtur quia spiritussanct⁹ tria circa apostolos operatus est. Nam veteres innouauit. innouatos confirmauit. ⁊ confirmatos ad alios conuertendos misit. Ad ṗmū ꝑtinet qđ dī in ṗma antipho. Factus ē repente. Ad scđm qđ dicitur in secūda Confirma hoc deus. Ad tercium quod dicitur in tercia. Emitte spiritu₃ tuum. Eorum em̄ ministerio docti sunt alij. ⁊ spiritusancto interius recreati. Et quia in ipsis apostolis duo operaꝫ spiritussanctus. s. remissionem peccatoꝝ ⁊ operationem miraculorū. idcirco ille antiphone terminātur per duplex alleluia. Veru₃ si diligenter attendere volum⁹ ⁊ conferre psalmos ⁊ antiphonas que dicūntur in pasca cum his que dicūt in pentheco. alia ratio inuenit. Na₃ ibi infra hebdomada₃ fit variatio psalmorum antiphonarū ⁊ tonorum. Hic autem nec in ipsa die nec in alijs fit variatio ⁊ omnes ille antiphone sunt vnius toni. scilicet octaui ⁊ eiusdem differentie. Ratio autem est. quia quasi duplex baptisma legimus apostolorum. Primum in quo perceperunt remissione₃ peccatorum. Nam eos baptisatos esse christi baptismo ambigendum non est vt dictu₃ est sub titulo. de vigilia pasce. Et secundū q̄ receperunt ad robur virtutum ⁊ operationem miraculorum ⁊ ad repulsionem illecebrarum omniu₃ secularium. Primo baptisatus fuerat Petrus cū ad voce₃ ancille xp̄m negauit. Secundo baptisatus fuit in die pēthecostes cum coram regibus ⁊ principibus non timuit predicare verbū dei. In primo ergo multa instabilitas ⁊ varietas fuit circa discipulos In secundo vniformitas ⁊ stabilitas. In hunc etia₃ modu₃ ecclesia dei duo sunt genera bonorum. s. actiuorum ⁊ cōtemplatiuorū Actiua vita consistit in bonis operib⁹ id est in āministratione exteriorum, in qua cōstituti ab amore temporaliū nō omnino separantur licet amorem dei amori temporalium preferant. Cōtemplatiua consistit in dilectione dei ⁊ contemplatione. He due vite per mariam et martham significate sunt. Marie ꝑs dicta est optima. iuxta illud Maria optimam partem elegit ⁊c̄. Non tamē reprehenditur pars marthe. quia et ipsa actiua vita bona est que hic inchoatur et terminatur. Contemplatiua vero optima est que inchoatur hic et in futuro ꝯsummaꝫ In illa tamen est multa varietas, in ista vniformitas ꝓut ī hac vita esse potest. Antiphone ergo cū psalmis q̄ cātant in pasca ꝑtinēt ad vitā actiuā ⁊ idcirco ī eis ē varietas. Antiphōe vo ⁊

psalmi qui cantanť in pēthe. ꝑtinēt ad contemplatiuā vitam.⁊ ideo in eis est vniformitas. In prima em̄ antiphona q̄ in pasca cantať dicit. Et cōsiliū meuꝫ non est cum impijs. Hic dicit. Factus est repente de celo sonus ⁊c̄. Spūs seu ventus veniēs solet puluerē a facie terre deijcere. Magna em̄ est differētia inter donū spūsscti. quo sepanť fideles ab impijs. ⁊ donū quo ois puluis terrenarū cogitationū a pectore humano tolliť Illud ad actiuā vitam ꝑtinet. hoc ad cōtemplatiuā. In scđa ibi dicit. Postula ul prēm meū ⁊c̄. Hic vero dr̄. Cōfirma hoc de⁹. Ad oēs quidē fideles ꝑtinet eē de hereditate dñi. sed ad paucos ꝑtinet esse a terrenis cogitatōib⁹ sepatos. ⁊ in h̄ ꝯfirmatos ne ad terrena redeāt sed ꝑ cōuersatōꝫ esse in irl'm celesti. ⁊ ibi all'a cātare nō cessent. qđ h̄ petit. In tertia ibi dormiui ⁊ somnū cepi ⁊c̄. hic dr̄. Emitte spm̄ tuū ⁊ creabunť ⁊c̄. Oēs fideles ⁊ boni a vicijs resurgunt vel resurrexerūt sicut xp̄s a mortuis resurrexit. qđ ibi dr̄ hic vero in paucis renouať facies terre id est rō anime q̄ sit ab oi puluere terrenoꝝ desiderioꝝ immunis. Ibi ergo. h̄ ē in vita actiua q̄ ibi ostendiť est ichoatio hic aūt hoc est i ꝯtemplatiua q̄ hic ostēdiť est perfectio ⁊ consummatio. ibi varietas: h̄ vniformitas. Et ꝓpterea ibi variant antiphone ⁊ psalmi. hic nō. Propter hanc cōsummationē ⁊ vniformitatem notandā antiphone sunt octaui toni ⁊ eiusdē differentie. q₂ octo sunt beatitudines. quarū octaua redit ad caput Nam in pͥma dicit Beati pauperes spiritu. qm̄ ipsorum est regnū celorum. ⁊ i octaua. Bti qui ꝑsecutionē patiūtur ꝓpter iusticiam. qm̄ ipsorum est regnum celorū. Propter hanc eādem. consūmationē notandā. in quibusdā ecclesijs celebrať octaua penthecostes. Per hos quoqꝫ septem dies tres quotidie leguntur lectiones vt septem fratres tres procurent sorores. i. septem dona spiritussancti ꝑ illos sanctificata. tres virtutes. s. fidem. spem. ⁊ charitatem. ꝓut Gregorius prosequiť in moralibus. Hoꝝ eniꝫ dieꝝ officia septem donis spiritussancti adaptanť. Hesternum igiť ⁊ hodiernū officiū ꝑtinent ad sapientiā ⁊ intellectū vt ex operibus patet. Per totā etiaꝫ septimanā sunt solēnitates seruāde. Dicitur eni. gloria in excelsis all'a. credo. ite missa est. ⁊ te deū laudamus. ꝓut in sequenti ti. diceť. Dicit etiā ad horas capitulū. Dum cōplerenť Act'. ij. Et illud. Spūs dñi. Sapie. j. c. Et illud Caritas dei Ro. v. Sequiť videre de officio misse ⁊ quidē in die pentechostes celebrať festū de aduentu spūssancti. visibiliter eni tunc descendit in discipulos et fuit hoc miraculū ⁊ argumentū qđ non potuerūt calumniari iudei. Resurrectionēꝫ em̄ ⁊ ascensionē calumniabantur. sed hoc non potuerūt facere de aduentu spūssancti. q₂ ex omi natione que sb̄ celo est cōuenerāt ad diē festū. ⁊ tūc descendit spūssctūs visibiliter in discipl'os sicut xp̄s ꝓmiserat ⁊ loquebanť oibus linguis corā oibus. Et ideo incipit itroitus. Sap̄. j. c. Spūs dñi repleuit orbeꝫ terrarum. i. eccl'iam. que diciť orbis terrarum. Sicut eni extra orbem terraruꝫ nil viuit ad l'ram. sic extra ecclesiā nil viuit spūaliter. Sequiť. Et hoc qđ continet oia. i. spūssctūs cui⁹ bonitate oia sbsistūt. habet sciam vocis. i. linguaꝝ. Et ita potuit dare ⁊ dedit apl'is vnde cōfusi sunt inimici xp̄i. Et ideo sequiť vsus Exurgat deus ⁊ dissipenť inimici eius. Per spūmsctūm eni oēs demones cōpellunť ⁊ eijciunť. Rursus impleuit orbē terraꝝ dum apl'os iebriauit. quoꝝ sonus inoēm terrā exiuit. de quo sono dr̄ in epl'a. Factus est repente de celo son⁹ Et quoniā orbis terre per quattuor climata sepať. ideo quater in introitu alleluia ꝯciniť. Duplex vero all'a qđ post

eplam canit significat duplicandā leti-
ciā vel spūmsctūm bis apostolis fuisse
datum.s.de terra ⁊ de celo.vel eos spū ⁊
mente psallentes.vel duoꝝ populoꝝ
cōuersionē.Et hoc qđ continet oia sciē
tiā habet vocis.i.nouit qua mēte quisqȝ
loquat.vel habet scientiaȝ oim per que
⁊ de quibꝰ potest vox humana variari:
vel sciam vocis.i.vocem scie habet.i.fa
cit nos habere. vt que ipso inspirante
apli proferrent cum intelligētia ꝓnun
ciarent.Et nota ꝙ spūssanctꝰ paraclitꝰ
dr.qđ verbum grece latine sonat aduo-
catus.quod nomen ⁊ filio ⁊ spūi sancto
ascribit. Vñ dñs in euāgelio. Rogabo
patrem meū.⁊ aliū paraclitū dabit vob
Et Johes in canonica. Aduocatū ha-
bemus apud patrē Ihm xpm iustū. Di
citur etiā paraclitus ꝯsolator.Nā para-
clisis grece dr latine consolatio. Post-
modū sequit epistola de actibus aploꝝ
ij.c.Dum cōplerent dies penthecostes
dies.s.qnq̄ginta a resurrectione. Sicut
eni qnq̄gesima die a pascha fiebat pen-
teco.iudeoꝝ.ita ⁊ nostꝝ fit.⁊ sicut popu
lus israhel quinq̄gesima die ab immo-
latione agni pascalis.siue a pascha qđ
celebrauerūt in ramathe. venerunt ad
montē dei oreb vel choreb vel sinay.qđ
idē est.⁊ tunc legē acceperūt.ita ⁊ die qn
q̄gesimo a resurrectōe dñi datus est spi
ritussctūs discipulis i sup̄iori cenaculo
illius aduentū expectantibꝰ. Precipit
eni Leuit.xxiij.vt in die penthe.offerā-
tur noui panes scȝ ꝓpositōis de nouis
frugibꝰ.p qđ significat qđ debemus deo
grās agere ex eo ꝙ eadē die dedit nouā
legē p spūmsctūm.in qua die data ē lex
vetus.s.qnquagesima die a pasche.de q̄
dicet i ꝓhemio septime ptis. De dono
cuius debemꝰ laudare deū.qđ est offer-
re panē nouū.qr etiam lex vetus spūali
ter intellecta noua est.Et attēde quoni-
am agnus imolatus est decimaq̄rta die
aprilis.lex vero data est quarta die mē-
sis tertij.Dicit tñ esse data tertia die. iā
eni vt inquit scriptura aduenerat tertia
dies.⁊ mane inclaruerat.⁊ ceperūt au-
diri tonitrua. Die nāqȝ tertio descendit
dñs noster sup montē ad dandam legē
⁊ moyses ascendit ad deū.⁊ descendens
narrauit oia plebi.maneqȝ rursus ascē-
dens duas tabulas scriptas accepit.Et
caue vt in scđo mēse triginta dumtaxat
cōputes dies.Scđȝ lunā ergo sedecim
in mēse primo.xxx.in scđo. ⁊ q̄tuor in
tertio faciūt qnquaginta. Rursus in qn
quagesimo āno erat iubileus. q̄ interp̄-
tat remissionis annꝰ.q̄ septenis annoꝝ
hebdomadibus.i.q̄draginta ⁊ nouē an
nis texit.in quo clāgebāt tube ⁊ oia de-
bita remittebant.serui manumitteban
tur.⁊ libertas cōcessa cōfirmabat.antiq̄
possessiones alienate.oibus restituebāt
vt dictū est sub dñica qnquagesime.Si
militer in diebꝰ penthecostes hūc nūeꝝ
post dñi resurrectionē obseruamus.su-
sciplētes aduenientē in nos spūsscti gra
tiam.p quā efficimur filij dei ⁊ virtutuȝ
possessio nobis restituit.⁊ remissa cul-
pa ⁊ totius debiti cyrographo euacua-
co ab oi seruitutis nexu liberi efficimur
Preterea iste numerꝰ quinquagesimꝰ
resultat ex septenario numero ducto in
seip̄o supaddita vnitate. Septē eni sūt
hebdomade a pascha vsqȝ ad pentheco
sten.⁊ ita cōpetenter qnquagesima die
a pascha est penthecostes.in quo datur
spūssanctus.cuius dona sunt septē que
dantur ab vno. Judei eni septenarium
numerū non sine figura in oibus obser
uant.prout dictum est sub quinquage-
sima. Ascensio aūt facta fuit quadrage
sima die.qui est numerus penitentie. ⁊
hoc cōpetens fuit.qr p penitentiam ho
mo fit similis deo:⁊ hoc ē ascēdere. Sȝ
videt ꝙ sicut iudei ab immolatiōe agni
tipici qnquaginta dies computando si-
bi faciebant suum penthecosten. ita et
nos quinquaginta dies ab immolatōe

agni debẽmus cõputare ⁊ sic deberem⁹ nostꝛ penthecostẽ facere in die veneris anteq̃ȝ mõ facimus. qđ docet cõputatõ Ad hoc dicimus ꝙ non faciebãt cõputationẽ ab imolatõe agni sed a sequenti dñica. Vñ legiꝶ Leuiꝶ. xxiij. Numerabitis ab altera die sabbati. i. a dñica q̃ est altera dies post sabbatũ. nũerabitis dico septẽ hebdomadas vsq̃ȝ ad alterã diẽ septime hebdomade. Hoc dixit spũssã ctus ꝑ moysen. innuẽs ꝑ hoc penthecosten xpianoꝛ qđ semꝑ est in die dñica. Dicit ꝯ̃ lucas de hac die. Dũ complerẽtur dies pẽthecostes. erãt oẽs discipuli ꝑiter in eodẽ loco. i. in consona ⁊ ꝯcordi vnitate. Et fact⁹ est repẽte de celo sonus qꝛ existẽtib⁹ in pñia que est annus iubileus ⁊ cõpleto penthecostes ⁊ existentibus in vnitate daꝶ spũsctũs. sed repente qꝛ nescit tarda reꝛ habere molimina spũsscti gr̃a. In igne aũt descẽdit. qꝛ sic ignis illuminat ⁊ inflãmat. ita spũsctũs illuminat ad cognitõȝ dei ⁊ inflãmat ad amorẽ dei. Appuit ꝯ̃ in linguis igneis: vt facundi essent in oi genere linguarũ. ⁊ qꝛ ipe est lingua q̃ đ occulto sue bonitatis verbũ ꝓtulit in vteꝛ virginis. ⁊ ꝓfert verbũ in corde hois Matth. x. Nõ vos estis q̃ loquimini. sed spũs patr̃ vestri q̃ loquiꝶ in vobis. Ipe em̃ quos replet eloquẽtes facit. Sequiꝶ. Quasi aduenientis spũs vehementis. Hoc autẽ dicit qꝛ nihil potuit resistere spũisancto nec aplĩs. Vñ dñs in euangelio. Mat. Ego dabo vobis os ⁊ sapientiã cui non poterĩt resistere ⁊ cõtradicere oẽs aduersarij vestri. Et de btõ stephano scriptuȝ est in actibus. ꝙ non poterãt resistere sapientie ⁊ spũi qui loquebaꝶ. Quia vero in epl̃a diciꝶ. Et factus est repẽte de celos sonus. tanq̃ȝ aduenĩetis spũs vehementis ⁊c̃. ideo ad hoc repñsentanduȝ in nonnullis ecclesijs clanguntꝶ tube dũ sequẽtia đr. Venit em̃ spũsctũs i spũ vehementi. Quia sicut vẽt⁹ vehemẽs pij-

cit puluerẽ a facie terre. sic spũsctũs eijcit a corde hois. oẽm terrenitatẽ. Tubis quidẽ vtebantur antiq̃. vt legiꝶ in numeris: ad multitudinẽ cõgregandã. ad dimicandũ ⁊ ad ꝯgratulandũ in dieb⁹ festiuis. cum diuersitate tñ sonoꝛ. quaruȝ vsus fuit tante virtutis in iubilo. [vt ad crepitũ siue sonũ eaꝛ corruerent muri hiericho. He siq̃dẽ sunt duo testamẽta vel p̃dicatores. quibus ad ꝓcinctũ fideꝭ ppl̃s euocaꝶ. ad penitentiã ⁊ lachrymabilẽ cõpunctõeȝ excitaꝶ. ad laudes dño exhibẽdas inuitaꝶ. ⁊ ad montẽ syon. et ad ciuitatẽ sanctã hierusalẽ. ⁊ multoꝛuȝ miliũ ãgeloꝛ freq̃ntiã ⁊ ad futuꝛ dei iudiciũ ꝓuocaꝶ. Et vide qꝛ in aduersis et ꝓsperis tubis clangiꝶ. qꝛ oẽ tempus cõuenit verbo dei. Vñ Benedicã dñm in oi tꝑe. sꝑ laus eius in ore meo. De organis dictũ est in quarta ꝑte sub ti. de scũs Tunc etiã ex alto ignis ꝓijciꝶ. qꝛ spũssã ctus descẽdit in discipulos in igneis linguis. ⁊ etiã flores varij. ad denotanduȝ gaudiũ ⁊ diuersitatẽ linguaꝛ atq̃ȝ virtutũ. Columbe etiã ꝑ ecclesiã dimittunꝶ. in quo ipa spũsscti missio designaꝶ. P⁹ epistolã đr graduale in quibusdã eccl̃ijs qꝛ festũ paschale terminatũ est. Tñ in q̃busdã alijs diciꝶ duplex all̃a. qꝛ spũssanctus dator est gemine stole. Euãgeliuȝ. Si q̃s diligit me. Ioh. xiiij. c. maifeste est de spũsctõ. Postcõmunio est. Fact⁹ est. Actꝶ. ij. c. Quare hoc festũ celebraꝶ a iudeis. ⁊ quare a xpianis dicetur in prohemio septime partis.

De secunda feria

SEquitur secunda feria in q̃ ostendiꝶ ꝙ non tantũmodo est lex iudeis. sed etiã gentibus. Vñ introitus est. Cibauit eos ex adipe frumẽti. i. intelligẽtia spirituali. ⁊ de petra melle. i. melliflua doctrina xpi qui est petra. saturauit eos. ⁊ hoc habeꝶ in epl̃a. Aperiens petrus. Actuũ. x. ca. I

quā habetur q̄ adhuc loquēte petro de
scendit spiritussctūs. Vel frumentū xp̄s
est. cuius adeps est spūssctūs. quo fide-
les satiant cum spūsancto replent q̄ eti-
am satiantur mel de petra. i. doctrina d̄
xp̄o pcedente in quo sunt oēs thesauri
sapientie et sciētie dei. Hic aūt ppter p-
missiones q̄ ibi continent cōcinit quat
all'a. sicut et in feria tertia et sabbato ex-
ponet. De hoc etiā dictū est in tertia do
minica post pascha. All'a ē Spirit⁹ dñi
Sap̄. j. c. Aliud all'a est. Loquebantur
Act. ij. c. Euangeliū vero Joh. iij. c. nō
videt cōuenire spūisancto. sed cōcordat
epistole. ibi em̄ ostendit q̄ nō tm̄ iudeis
sed etiā gentilib⁹ data est lex dicēs. Sic
de⁹ dilexit mundū supple nō tm̄ iudeos
vt filiū suū vnigēitū daret. Et postea se-
quit. Vt oīs qui credit in illū non pere
at. Et nota terribile verbū. q̄ qui nō cre
dit in eum iam iudicatus est. Preterea
p hoc q̄ hic de dilectōe mentio fit spūs-
sctūs q̄ amor est sat' exprimit. Post cō
munio est. Spūssctūs Joh. xiiij. c. Et ē
sciendū q̄ p totā hanc septimanā i mis
sa sunt solēnitates seruande. vt gloria in
excelsis. credo. ite missa est. et te deū lau
damus. et all'a vt baptisatorum saluti con-
gaudeamus et vt future leticie plenitudi
nē figuremus. Postremo notandū q̄
dñs non p̄dicauit gentibus p se. sed per
apostolos. Unde. Ite baptisate eos in
nomine patris et filij et spiritussancti. si-
cut ysaac iuniori filio suo nihil precepit
de offerendo sibi cibo. vt benedictionē
acciperet. sed per operationem rebecce
primatū benedictionis accepit et quia h̄
facta sunt dei occulto iudicio. ideo offi-
cium huius scōe ferie p tinet ad cōsilium
qd̄ est donū spūssancti.

De tertia feria.

Sequitur tertia fe-
ria. Et q2 spūssctūs nō dat nisi p
ministros. ideo in tertia feria di-
citur introitus in persona prelatorum.
accipite iocunditatē glorie vestre. In q̄
quia p geminā dilectionē ad fidem per
tingimus trinitatis. ideo q̄nquies con-
cinimus all'a. et est sensus. Accipite iocū
ditatē glorie. i. spm̄ sctm̄ qui vos glorifi-
cabit et clarificabit. vt quisq3 de se dicere
possit quod dicit in cōmunione. Spūs
quia a patre pcedit ille me clarificabit.
Sequit ep'la. Cum audissent apostoli.
Act. viij. vbi sequit. Tunc imponebant
manus sup illos et accipiebant spūmsā
ctum. q2 in impositione manus dabant
spiritumsanctum. Euangelium. Johis
x. ca. concordat epistole vbi dicit. Qui
non intrat per ostium etc. Non enim in
trat in ecclesiam qui non intrat per eos
qui sunt ostium. scilicet per christum et
apostolos. Nam heretici non dant spi-
ritūsanctū nisi incōtrū conueniūt cum ec
clesia et qm̄ apostoli et eorū successores
heresiarchas in spiritu fortitudinis sūt
aggressi et aggrediunt. ideo officiū ho-
diernū pertinet ad fortitudinē q̄ est spi-
ritussancti donū. Rursus spūssctūs osti
arius est. qui per ostium introducit ad
patrē quod etiam in offertorio canitur
Portas celi. i. apostolorum scripturas ape
riet. Postcōmunio est. Spūs qui a pa
tre Joh. xv. ca.

De quarta feria.

Sequit quarta fe-
ria in qua fiunt ieiunia quattuor
temporum. Apostoli nanq3 no-
bis exemplum ieiunandi hoc tempore
reliquerunt. qui post susceptum spiritū
sanctum sicut mentes auerterant a cete-
ris mundi illecebris sic et ab epularum
apetitu. Licet enim q̄diu cum illis fu-
it christus non ieiunarent, post ablati-
onem eius spontaneis se subdere ieiu
nijs. Sponsa enim ablato eis ieiunan
dum erat; sicut dominus predixerat.

quando sponsus auferet ab eis tunc ie
iunabunt. Vñ repleti spũsancto spon-
te ieiunare ceperũt. quocirca in precedẽ-
ti secũda feria quidã estiualẽ inchoant
q̃dragesimã. Alij vero sani⁹ hodiernuz
ieiuniũ autumãt esse hui⁹ tp̃is q̃drage
sime initiũ. cui q̃dã terminũ statuũt in
festiuitate sancti Johannis siue sex ha
beat hebdomadas siue nõ. Tercij festi-
uitatẽ sancti Johãnis includũt ⁊ eo vs
q̧ ieiunãtes sine termino p̃fixo ꝓcedũt
donec senariũ cõpleãt numer. Hanc q̃
dragesimã ꝓbat Hiero. nõ esse necessi-
tatis ꝫ volũtatis dicẽs Nos vnã facim⁹
q̃dragesimã illi tres q̃i tres passi fuerint
saluatores. non ꝙ ꝑ totũ annũ ieiunare
nõ liceat excepto pẽthecoste. ꝫ q: aliđ ẽ
necessitate aliud volũtate mun⁹ offerre
Sed hoc dixit Hieronim⁹ cõtra mon
tanũ hereticũ q̇ apud suos trib⁹ q̃dra-
gesimis statuit ieiunandũ Et dicitur ħ
ieiuniũ estatis qđ est ieiuniũ exultatõis
in q̇ genua nõ flectim⁹ imo cantica le-
ticie dicim⁹. vt dictuz est sub q̃rta feria
tercie hebdomade aduentus. Hoc aũt
ieiuniũ statutuz est ab eccl̃ia in tali tp̃e.
q: q̇ in se sentit gr̃am spũscti. leuiter et
cũ gaudio ieiunat. ⁊ etiã q: sup ieiunan-
tes descẽdit spũsctũs visibiliter. Et iõ
incipit introit⁹. Deus cũ egredieris in
cõspectu ppl̃i tui ⁊c. Egredit autez dñs
qñ aliq̇ signo visibili venit ad auxiliuz
hoim. Egressus v̇o est cũ dedit nobis
filiũ suuz. q̇ venit pandẽs iter ante nos
vt dicit micheas. Egressus est etiã ꝑ sã-
ctispũs missionẽ qñ visibiliter descẽdit
suꝑ apl̃os. Et q: ꝑ hoc dissipati sũt inimi
ci. iõ sequit v̇sicul⁹. Exurgat de⁹ ⁊ dissi
pent inimici ei⁹ ⁊c. Sequit in q̇busdaz
eccl̃ijs lectio de p̃ncipio sapiẽtie. s. Di-
ligite iusticiã q̇ iudicatis terrã. Vbi oñ
ditur q̃liter poterit haberi spũsctũs ibi
Spũsctus discipline effugiet fictũ. Et
in fine dicit. Spũs dñi repleuit orbem
terrarũ ⁊c. Postmodũ seq̇t epl̃a. Stãs
petrus ⁊c. act. ij. c. in qũa oñdit ꝙ suꝑ ie
iunantes descẽdit spũsctũs. Et ibi seq̇t
Nõ em̃ isti sũt ebrij sicut vos dicitis. cũ
sit hora tercia diei. ꝫ hoc est qđ dixit do
min⁹ ꝑ ꝓpham iohel. Effundã de spiri-
tu meo suꝑ oẽm carnẽ ⁊ ꝓphetabũt filij
vestri ⁊ filie vestre ⁊c. In alijs v̇o eccle
sijs d: p̃ma lcõ. Stãs petr⁹. ⁊ postmo-
duz epl̃a. Per manus aũt act. v. c. Due
itaq̧ lectiões legunt. q: duo ppl̃i ad fi-
dem cõuertunt. vel q: ordinãdi in vtris
q̧ testamẽti pagina imbuũt Sequit al
leluia. q: ẽ ieiuniũ exultatiõis. vt dictũ
est. Et dicũt quidã. Pater cũ essem. io.
xvij. c. Sequit euãgeliũ Joh. vj. c. Ne-
mo venit ad me nisi pat q̇ misit me tra-
xerit eũ. s. ꝑ spiritũsctũm Et post sequit
Patres vestri mãducauerunt mãna et
mortui sunt. qui mãducat ex hoc pane
viuet ineternũ. q: egressuz est corã xp̃la
nis mãna spirituale. sicut ante corã iu-
deis tp̃ale. ꝫ mãducantes corpale mor-
tui sunt. q̇ vero mãducauerit spũale nõ
moriet morte. s. incredulitat seu gehẽ-
nali. Vñ patet ꝙ eleganti⁹ egressus est
dñs coram nouo populo q̧ coraz vete-
ri. Cõmunio est. Pacem ⁊c. ⁊ est iohis.
xiiij. c. Et attende ꝙ officiũ huius quar
te ferie predicat scientiaz. que est donũ
spũsancti. qui vsq̧ adeo sanctos illũi-
nat ꝙ de quinq̧ libris moysi paucisq̧ ꝓ
phetarum scripturis librorũ copia cre-
uit. quod mystice innuit nobis euange
lium de quinq̧ panibus et duobus pi
scibus. quod hodie in quibusdaz eccle-
sijs legitur.

De quinta feria.

SEquitur quinta
feria que ſm aliquas ecclesi-
as non habet introitum pro-
prium. sed quia dominus descendit in
die dominica per missionez spiritussan
cti. et quinta feria ascendit in celum.
Ideo diei dominice et quinte ferie

cois est introit⁹. A dñica q̃ mutuat. nec hз ꝓpriũ. vt a sabbato in sabbatũ septez dũtaxat sint officia septẽ donis spũscti deputata. Quidã tñ ⁊ huic officio mutuato nõ incõgrue donũ ascribũt hmõi ascriptões nõ a sabbato sed a dñica facere incipiẽtes. In dñica etem ponunt spm̃ sapiẽtie. In scda feria intellect⁹. In tertia ɔcilij. In q̃rta fortitudis. Et i hac q̃nta spm̃ scientie q̃ dat scrutari ꝓfunda sicut cantaꝛ in all'a. Spũs oĩa ⁊c̃. In q̃busdã vero eccl'ijs cantaꝛ introit⁹ q̃ in sequẽti dr̃ feria. s. Repleaꝛ os meũ laude tua. Alie vero eccl'ie habẽt ꝓpriũ officiũ scз. De⁹ patrũ nostroꝝ da nobis spũm gr̃e ⁊c̃. in quo eccl'ia orat filijs dari spiritũsanctũ ad remissionẽ pctõꝝ ⁊ ad faciẽda miracula. Et qꝛ p spiritũsanctum fiũt miracula. ideo habeꝛ in ep'la Philippus ⁊c̃. q̃ est actuũ octauo ca. ꝙ philippus multos claudos sanauit. ⁊ spũs imũdos eiecit. ⁊ factũ est gaudium magnũ in illa ciuitate. scз samarie. Et quia per spiritũscrũm oĩa ista fiunt. ideo seq̃tur euangeliũ Luce. ix. c. Cõuocatis iesus duodecim discipulis suis dedit eis potestatẽ sup oĩa demõia. Et post. Non feretis virgã neqꝫ petrã ⁊c̃. Que fieri nõ possunt nisi spiritussancti abundantia habeatur.

De sexta feria.

Sexta feria ẽ itroitus. Repleatur os meũ laude: vt possim cantare alleluia. qꝛ q̃ gaudet ore ⁊ corde põt ieiunare ieiunio exultatõis. Et qꝛ est dies veneris i q̃ passus est dñs ⁊ dies spũscti. ideo dicit petrus in ep'la. Aperiẽs. Act̃. ij. ca. que in quibusdã ecclesijs legitur ꝙ xp̃s suscitatus est a spiritusancto. Unde ibi habeꝛ Suscitauit ihm solutis doloꝛib⁹ inferni. sicut scriptũ est. Non dabis sanctuз tuũ videre corruptõз in quo significata est illa spũscti oꝑatio q̃ synagoga nunc mortuã. pietate resurget postq̃ plenitudo gentiũ eadẽ introierit pietate. Predicat ergo hoc officiũ pietatem. Posset etiã ꝑtinere ad spũm timoꝛis ꝓ eo ꝙ dr̃ in euãgelio. Et repleti sũt timoꝛe ⁊c̃. In q̃busdã eccl'ijs legiꝛ lectõ Exultate filie syon. q̃ est Joel. ij. c. Et qꝛ p spũmscrũm fiũt miracula. sequiꝛ euãgeliũ. Factuз est. Luc̃. v. c. de palitico sanato. Et qꝛ ꝓpter hoc debet laudari dñs. sequiꝛ offertoꝛiũ Lauda aĩa mea dñm. Cõmunio ẽ Spũs vbi vult spirat. Joh. iij.

De sabbato

In sabbato est introitus. Charitas dei diffusa est in coꝛdib⁹ nr̃is. ad Ro. v. c. ⁊ cõpetit spũiscto q̃ est charitas. ⁊ etiaз diei sabbati. qꝛ in sabbato future q̃etis maxime diffundeꝛ vt q̃ igniculus est in syon caminꝰ sit in irl'm. Et sequiꝛ Usus. Dñe de⁹ salutis mee i die clamaui ⁊ nocte coram te. Ille eni in quo diffusa est spũsscti gr̃a. laudat deũ in ꝓsper̃ ⁊ in aduersis. Sequiꝛ ep'la. Justificati ⁊c̃. ad Ro. v. c. in qua habeꝛ de hmõi diffusione. qꝛ eni caritas dei diffusa est nõ ꝑmittit eũ paulus intra fines terre ꝓmissionis tm̃ coartari. imo oñdit ꝙ non tm̃ iudeis verum etiã gentibus dat⁹ est spũsctũs dicẽs ipis iudeis. Uobis optebat primũ ꝑdicari. Sed qꝛ repulistis verbũ dei et vos idignos fecist̃ vite et'ne. ecce ɔuertimur ad gentes. In alijs vero eccl'ijs dr̃ ep'la. Cõuenit vniuersa ciuitas ⁊c̃. Act̃. xiij. Quia q̃ gentibus dat⁹ est spũsctũs ideo sequiꝛ all'a. Laudate dñm oẽs gẽtes. In hoc eni ieiunio nõ taceꝛ cantica leticie ꝓpꝛ reuerentiã festi. nec fm̃ nicenum. ɔciliũ. genua flectim⁹ sed stãtes oramus ꝓpter neophicos gaudẽtes ꝙ a peccatis surrexerũt. In alijs eccl'ijs dicitur. Repleti sũt oẽs Act̃. ij. c. ⁊ spũs dñi oꝛnauit celos. Job. xxvj. c. Postea sequr euangeliũ. Surgẽs ihs Luce. iiij. c.

de socru petri sanata. que significat synagogã q̃ sanata est a petro ab infidelitate. ⁊ pfecti⁹ p fidẽ ipius sanabit in futuro ⁊ sic ꝯuenit cũ epl'a. Fiũt aũt hac die ordines. q2 sup ordinandos descẽdit spiritussctũs ⁊ etiã sup ieiunãtes. ⁊ ideo dicũt q̃ttuor lectiones ante lectõz daniel'. ꝓut dictũ est sub q̃rta feria tertie hebdomade aduent⁹. Prima est de pncipio libri sapie in q̃ ostendit quibus dat spũssctũs ⁊ q̇bus non. scz illis q̇ sentiunt de dñ o in bonitate. ⁊ in simplicitate cordis querũt illũ. In aliis vo ecclesiis prima ẽ d Joele. iij. c. Effũdã de spũ meo sup oẽm carnem. q2 sicut spũssctũs sup apl'os descẽdit visibiliter. ita sup ordinãdos descendit inuisibil'r. Scda est. Locutus ẽ. q̇ est Leuit⁹. xxiij. c. Tertia ẽ. Dixit moyses. que est in Deut. xxvj. c. Quarta est. Dixit dñs ad moysen. q̇ est Leuit⁹. xxvj c. Offertoriũ est. Intonuit dñs. Postcõmunio vo. Nõ vos relinquã. de effusione spũssancti loquit. Potest etiã dici q hoc officiũ figurat duoꝝ cõcordiã ppl'orũz iudei videlicet ⁊ gẽtilis. Hi sũt duo ceci de quib⁹ dr in euãgelio q sunt illuminati a xpo. De q̃ ꝯcordia loquit paulus in epl'a ad iudeos ⁊ gẽtiles dicens. Justificati ex fide pacẽ habeam⁹ ad deum. p dñm nr̃m ihm xpm. Sed q2 pax aut ꝯcordia vera non fit nisi p caritatez ideo icipit in introitu. Charitas dei diffusa est. in quo ter ponit all'a. qm̃ ad fidẽ trinitatis ꝑuenit p obsequia charitatis. Lectiones etiã ad ieiuniũ ꝑtinentes attestant operatões ⁊ gratiã spũssancti. vt prima. Effundã d spũ meo. Et scda. Locutus est. vbi dicitur. Nũerabitis septẽ hebdomadas vsq3 ad alteram diem explerionis hebdomade septime presente intelligit festiuitatem. que olim dicebatur festiuitas hebdomadarum. Et quia postq3 gẽtes intrauerũt reliq̇e isrl' saluabunt. ideo nunc flentibus ⁊ sponsuz expectantibus dicit dñs in postcõmunione. Nõ vos relinquã orphanos. Quia igitur hec concordia fiet imminẽte die iudicij q̇ etiã electis erit causa timoris: iõ hoc officiũ ꝑtinet ad timorẽ. vel q2 timor introducit charitatẽ. licet charitas foras mittat timorẽ. Et attẽde q2 fm Augu. in ordine istoꝝ officioꝝ descẽdẽdo cõputam⁹. In ordine vero pascaliũ ascendẽdo. q2 p hec descensus spũscti ad nos. p illa noster ad ipm significat ascẽsus. Et caue. q2 pter pmissa officia ad ieiuniũ ꝑtinentia q̇ in q̃rta ⁊ in sexta feria ⁊ in hoc sabbato exposuim⁹. alie quidẽ lectiões ⁊ euãgelia in eisdẽ dieb⁹ inueniunt q̃ forte solẽnitati magis appropiquare vident. tñ hec ⁊ illa gr̃az spũssancti ꝑsonãt ⁊ opationẽ. Vñ quidã hodie non incongrue duas missas celebrant. Vnam in tertia de festo cum gloria in excelsis. ⁊ credo. Aliã i nona de ieiunio sine gl'ia in excelsis. in q̃ sunt clerici ordinãdi. q̇ merito in hac hebdomada ordinant. vt spũssctiⁱ dona ꝑcipe mereantur. Et memẽto q in hac die terminat quinquagesima. ⁊ ideo hodie frequẽtat ⁊ cãtat ꝓ graduali all'a nec flectunt genua. ꝑtinet eñ ad octauã. Generale quidẽ ẽ q quotiẽs in die de tẽpe gratie materia laudis assumit aut dies ad octauã refertur. genua nõ flectimus. sed in orõnib⁹ stantes collatã nobis gr̃am ⁊ ꝯferendã gloriã ꝯfitemur. vt cũ olim essem⁹ serui curui. nunc fracto iugo incedamus erecti. vt in dñicis diebus in sanctoꝝ natalicijs. ⁊ pascalib⁹. iclinare tñ capita possumus. vt mulieres deuotas ad monumentũ venientes imitemur ⁊c̃.

De octaua penthecostes.

In plerisq3 locis in octaua penthecō. fit festũ sctẽ trinitatis. Postq3 eñ celebrata est festiuitas patris in natiuitate. q2 natiuitas dr festiuitas patris. ⁊ postq3 cele

bratū est festum filij in pascha.⁊ festum
spiritussancti in missione ipsius. merito
in octaua pente.fit festū eoꝝ simul.fe-
stū s.trinitatis.vt ostendat ꝙ tres ꝑso-
ne sunt vnꝰ deus.Et hec est pᷓma causa:
q̄re celebrat festum triū ꝑsonaꝝ diuina-
rum simul.Scd̄a causa est.qꝛ ad inuo-
catōꝫ sctē trinit atis dat in baptismo spi
ritussctūs vt ꝓmissum est.Tertia causa
est vt oñdat eccl'ia filijs suis illū a q̄ sūt
oīa bona cuius habet imaginē.⁊ cuius
debet habere similitudinē videlicet dei
⁊ sctē trinitatis.quā semꝑ laudare debe
mus.Et qꝛ tota intētio est laudare ipm
ideo in q̄busdā eccl'ijs in singulis anti-
phonis laudū ꝓponit v̄siculus q̄ labo-
rē significat ad ostēdendū ꝙ toto labo-
re totoq̄ꝫ nisu debemꝰ nos v̄tere ad lau
dandū deū ⁊ sctām trinitatē. Et eodem
mō fit in q̄busdā ecclesijs in festo beate
marie in antiphonis laudū.ꝓ eo ꝙ ipsa
se totā vertit in laudē dei. Vn̄ tūc i euā-
gelio dr. Maria autē ꝯſuabat oīa v̄ba
hec ꝯferēs in corde suo. Et qꝛ ipsa ꝑuile
giata fuit i v̄ginitate. ipsa eni est v̄go v̄-
ginū. In ātiphōis q̄ꝫ de.b.laurētio ⁊ d̄
b.paulo ⁊ de btō stephāo ꝓponunt q̄dā
v̄sus antiphonis ad maiorē laborē no-
tandū quē in suis martirijs sustinuerūt.
Btūs eni laurentiꝰ grauiꝰ ceteris passus
est. Vn̄ btūs Sixtꝰ dixit ei. Maiora ti-
bi debent ꝓ xpi fide certamina. Btūs
v̄o paulus plus ceteris laborauit ꝑdi-
cādo.Et btūs Stephanꝰ ꝓ xpi fide pri-
mus martir extitit.Sed i hoc est differē
tia.qꝛ in nocturnalibꝰ antiphonis tātū
de btō laurētio ꝑmittunt.qꝛ passio sua
de nocte ꝯsūmata est. Vn̄ dixit. Mea
nox obscurū non habet. Et iterū. Non
est inuēta in me iniq̄tas. Et ita apparet
ꝙ totus fuit sacrificiū laudis. Vn̄ sꝑ di
cebat.Grās tibi ago dn̄e. Mane v̄o cor
pus eius fuit ꝯditū.⁊ idō tm̄ nocturnali-
bus ⁊ non laudū antiphonis v̄siculi ꝑ-
ponunt. Rursus qꝛ v̄sus laborē ⁊ boni

opis fructū significant ꝓut tactum ē in
ꝓhemio quinte partis merito in dicto-
rum sanctoꝝ natalicijs specialit ꝑmittū
tur antiphonis.ad notendū ꝙ ipi excel
lentius labores ⁊ bonoꝝ opeꝝ fructus
suis natalitijs ⁊ martirijs ꝑmiserūt. In
q̄busdā tm̄ ecclesijs antiphone de marti-
rio beati petri ꝑpostere ꝓponunt v̄sicu
lis.ideo qꝛ ipe petijt vt in cruce caput su
um ad terrā verteret. Hi aūt versus tro
phi vocant quasi laudes ad antiphōas
ꝯuertibiles.Trophos em̄ greci ꝯuersio
dicit latine.Quia ergo semꝑ sanctā tri
nitatē laudare debemus.ideo ad missaꝫ
dicit introitus.Benedicta sit semꝑ san-
cta trinitas.quem alcuinus sumpsit de
Thobia.xij. Postmodū sequit epistola
de Apoc. Vidi ostium apertum in ce-
lo.⁊ in circūitu sedis.i.ecclesie que est se
des dn̄i.mare vitreum.id est baptismuꝫ
in quo summergunt oēs egiptij.i. om̄ia
peccata.Et nota qꝛ dicit mare vitreū ꝓ-
pter corporis fragilitatē ⁊ ꝑspicuitateꝫ
quā recipit in baptismo ⁊ est in circūitu
qꝛ ad eccl'iam venire nō possumus nisi
ꝑ baptismū. Sequit. Simile cristallo:
quia qui prius erant aque fluxibiles fi-
unt ꝑ gratiam in baptismo acceptaꝫ fir
mi sicut cristallus.que fit ex aqua con-
gelata ⁊ diuturno gelu in naturaꝫ lapi-
dis consolidata. Et hec est vna causa q̄
re i hac die legitur hec epistola. quia in
eo dicit d̄ baptismo.in quo per inuoca-
tionem trinitatis dantur septem dona
spiritussancti.Secunda ratio est.quia i
ea inuitamur ad laudes trinitatis.cum
ibi sequitur ꝙ animalia plena oculis an
te ⁊ retro. id est prelati dabant gloriam
⁊ honorem ⁊ benedictionem sedenti su
per thronum viuenti in secula seculo-
rum. Sedens autem super thronum
est deus trinitas. Vnde sequitur.Et ꝓ
cidebant vigintiquattuor seniores i faci
es suas.mittentes coronos ante eū hoc
significat ꝙ om̄ia bona nostra debemus

attribuere ei. atq̃ omne illud ex q̃ mere
mur coronã. Sequit̃. sctũs. sctũs sctũs.
es non habebant requiẽ dicẽtia. Et tõ
in introitu et in alijs officijs totiens re
petit̃. Bñdicta sit sancta trinitas. Et ꝓ
pter hoc rñsoriuz siue etiã graduale qđ
rñdet eplẽ est. Bñdictꝰ es dñe q̃ intuer̃
abyssos. daniel̃. iij. c. Versus est. Bñdi
cite deũ celi. thob. xij. c. Et all'a. Bñdi-
ctus es dñe deꝰ patꝝ nostroꝝ. Et offer-
toriũ. Bñdictꝰ es dñe. Et postcõmunio
Bñdicimꝰ deũ celi ꝛc̃. thob. xij. c. Euã-
geliuz est. Erat hõ ex phariseis nicode
mus. in quo habet̃ de baptismo q̃ in in
uocatõne sancte trinitatis sctificat bap
tisatos. In alijs vero eccl'ijs dicit̃ epl'a.
Gaudere ꝑfecti. q̃ est ad Coꝝ. vlti. c. Et
in alijs dr̃. Vidi ostiũ. q̃ est apoca. iiij.
Et euãgeliũ Cũ venerit paraclitꝰ ioh.
xiiij. c. Sciendũ est ꝙ historias de sctã
trinitate ꝛ de inuẽtione sancti stephani
cõposuit sctũs stephanꝰ laudiceñ. Rur
sum cũ atilia rex q̃ xp̃ianos ꝑsecutꝰ est
fere oia volumina xp̃iane religiõis de-
struxissꝫ alcuinꝰ magister karoli ꝛ ludo
uici filij eius rogatu bonifacij archiepi
moguntiñ. multa de eccl'iasticis officijs
cõscripsit. Vñ ꝛ moguntineñ. ꝯcil'. ap-
probante instituit ꝙ a festo pasce vsq̃
ad dñicaz istã tres tantũ dicerent̃ lecti-
ones. ꝛ hac die de trinitate cantari vsq̃
ad dñicaz sequentẽ. ꝛ tũc incipere. Dñe
in tua miscđia ꝛc̃. ꝛ cõposuit officiũ de
trinitate. videlicet rñsoriũ antiphonas
missaz ꝛ sequẽtiã. que oia obtulit alexã
dro pape. Ille vero rñdit non esse cele-
brandũ festũ de trinitate sicut nec đ vni
tate. Naz singulis diebꝰ fit festũ trinita
tis ꝛ vnitatis. q2 semꝑ dicit̃ Gloria pr̃i
et filio ꝛ spirituisancto. Et p̃missas hi-
storias ꝛ officiũ nõ admisit. Verũ suꝑ-
ueniẽte heresi arriana fere fuit fides tri
nitatis extincta. Sed hylarius eusebiꝰ
ꝛ ambrosius restituerũt. Cõsensit igit̃
eadẽ de causa gregoriꝰ magnus, vt de

trinitate specialia cantaremus ꝛ eccl'as
in ip̃ius honorẽ edificaremus. Exinde
ergo est ꝙ de historia trinitatis inuenit̃
varia cõsuetudo. Alij nãq̃ nõ vtunt̃ ea
sequẽtes reprobationẽ alexandri pape
sed in qualibet dominica ab octaua pẽ
tecostes vsq̃ ad aduẽtum cantãt in no-
cturnis nonũ responsoriuz de trinitate.
nisi festũ aliqđ impediat. vt eã cõfitean
tur ꝑ quã saluant̃. ꝛ in missa cantãt all'a
eam hilariter ꝯfitentes vt dictũ est sub
q̃rta ꝑte sub titu. de all'a. Alij vero vtũt̃
ea cantãtes eã in hac p̃ma dñica. sequẽ
tes p̃mam institutionẽ alcuini. Alij po
nunt eaz in fine tp̃is declinationis. s. in
vltima dñica. videlicet ante dñicam de
aduentu. sequẽtes vltimã approbatiõẽ
gregorij. Romani ergo nunq̃ celebrãt
festũ de trinitate. nec etiã has octauas
faciũt. Sed in prima dñica post pente-
costen incipiũt historiã. Preparate seu
deus oim. Alij vero celebrãt hodie de
octaua. s. de spũsancto ꝛ ponũt eandeꝫ
epl'am ꝛ idẽ qđ p̃diximus euãgeliũ ꝓ-
pter baptismatis sacramẽtũ. ceteris ob
seruatis sicut in die pẽtheco. celebrant
aũt octauã ad insinuandã ꝑfectionẽ vł
ꝯsummationẽ opeꝝ spũssancti. Per se
ptem eñ dies opatio gratie septiformis
in octaua vo cõsummatio declarat̃. Et
q̃niã octaua redit ad caput. ideo om̃ia
sicut in die festo a vespa in vesperaz in
ip̃is vespis ꝛ in tribꝰ nocturnalibꝰ psal
mis obseruãt. De his octauis dicit au-
gustinꝰ. Celebrationẽ octauarũ feriaꝝ
noui hoies celebramꝰ. Baptismꝰ neo-
phicorũ licet in sabbato pagat̃ ad illuz
tñ baptismũ ꝑtinet quẽ apl'i susceperũt
in die penthe. cuiꝰ octaua die est dñica
sequẽs. Qui vero ponũt hystoriã. Pre
parate. seu deꝰ oim. meliꝰ faciũt q2 ro-
manã sequunt̃ eccl'iam. nostre peregri-
nationis recolẽtes ꝛ ꝑcurrẽtes hystori-
am. Nam ꝑ septuagesimã significamꝰ
expulsionẽ generis humani de patria

ꝑadisi.ꝑ quadragesimā seruitutē popti li sub pharaone.ꝑ pasca immolatiōem agni.ꝑ quadraginta dies pascales quadraginta annos in deserto. ꝑ rogatōes terre ꝓmissionis ingressiōez.per septez dies penthecostes i quibus septē dona diuidunt terre date diuisionē.ꝑ tp̄s qđ ab hodie seqtur significamꝰ ppl'i afflictionē et gubernatōem factā ꝑ iudices et reges.ideoq̧ leguntur quatuor libi regum prout in sequēti ti.dicet.

De prima dn̄ica post pēthecostes

Hic dicenduz restat de ꝑma dn̄ica post penthecostes.q̄ est vna de principalibus dn̄icis.Et incipit hic q̄rtū tp̄s.s. ꝑegrinatōis.q2 sumus i via veniēdi ad patriā. Sz q2 hostes habemꝰ priusq̄ȝ illuc ꝑueniamus.s. carnē mundū ⁊ diabolū Jdō legit de libris Regū.in q̄bus agit đ bellis ⁊ victorijs vt inuitemur ad pugnandū fortiter ꝯ hostes vt victoriam habeamus sic iudei de philisteis. ⁊ tandē gloriemur in celis.q2 non est nobis tm̄ lucta aduersus carnē ꝫ etiā aduersus aeras potestates.vn̄ ꝑmo dicimꝰ in vesperis. Bn̄dictus dn̄s deꝰ meꝰ ⁊c̄.Et historia est.Deus omniū.seu ḱm romanos. Prepate.Sz q2 bellū sine discretōe nō bn̄ geritur. ideo seq̄nti tp̄e subiungunt libri salomonis.Jtē q2 insurgūt vicia ꝯ q̄ necessaria est patientia.iō subseq̄nter subiungit historia de iob.Recte ergo inuitamur ad pugnam q2 postq̄ȝ digni sumꝰ in numero iustoꝝ haberi ꝑ libꝝ numeri iā ꝑlectū. ⁊ in statu ꝑfectōnis ꝑ nouā legē.s.ꝑ deuteronomiū.in q̄ hr̄.Diliges dominū deū tuū ex toto corde tuo. ⁊ ex tota anima tua. Et sumꝰ sub Jesu ꝑ libꝝ iosue.et sub iudicibus.i.sub ꝑlatis ꝑ libꝝ iudicū.et sumus sine acceptione ꝑsonarū ꝑ libꝝ Ruth q̄ fuit moabitis.restat tantū pugnare. q2 tūc magis temptat diabolus.Et sic ordinant libri Regū.in q̄bus tractat de bellis ipsorū ad alios libros. Adaptant etiā et aliter ꝑme q̄tuor dn̄ice q̄tuor libris regū ꝓut dicet sub quarta ⁊ sub septima ⁊ sub decimaquinta dn̄icis. Legunt autē in tali tp̄e.⁊ post missionē spūsscti.⁊ post festū sctē trinitatis.q2 qn̄ accipimꝰ gratiā spūssancti. extunc sumꝰ similes deo. et ꝑ hoc filij sumus summi regis.⁊ ꝑ consequēs sumꝰ reges.vn̄ in Apoc. Fecit nos regnū et sacerdotes deo et pr̄i suo ⁊c̄.⁊ Petrus in canonica. Vos estis genꝰ electū regale sacerdotiū ⁊c̄. Ergo cū simus reges.⁊ habeamus aduersarios nō restat:nisi vt regnū nr̄m defendamꝰ q2 ex h̄ nobis inuidet diabolus.q2 ad illud regnū sumus assumpti vn̄ fuit ip̄e delectus.⁊ ideo nobis grauis imminet pugna. Nempe ōn̄ditur nobis dauid in exemplū q̄ vicit ꝑ humilitatē ⁊ iocūditatē mētis.⁊ vnctus fuit ter. Primo a samuele in bethleē in signū regni Secūdo sup domū iuda in regē tribꝰ iuda a viris iuda i ebron. Tercio iteꝝ i ebrō ⁊ in cōfirmatiōe regni sup totum israel Similiter nos si bn̄ pugnabimꝰ ter inungemur. Primo in baptismo i signuz regni. Secūdo in cōfirmatōne. Tercio in ꝑadiso.qn̄ regnū nr̄m cōfirmabitur. Saul etiā nobis ꝓponit in exemplum q̄ ꝑ inobedientiā amisit regnū.vn̄ nō simus inobedientes sicut ipse fuit. ne ꝑdamus regnū eternū. Dauid autē fuit humilis in oibus opibus suis.qđ patz. q2 cuz luderet coram arca dn̄i indutus ephot lineo depositis regalibus vestibꝰ despexit eum Michol filia saul dicens ei: q̄ iudatꝰ fuerat sicut vnus de scurris Et ille respondit.Ludam et vilior fiam ante dn̄m q̄ elegit me ⁊c̄. Jtez qn̄ venit ad eum nathan ꝓpheta et redarguit euz de peccato suo publice penituit. Jtē iocunditatē mētis habuit ⁊ oia bona a se fctā ad deū retulit.vn̄ de eo canit eccia: Preualuit dauid in philisteū in funda

et lapide in noie dñi. Ecce exultatio in
deo. Non eñi ↄfidebat in se. Funda da
uid ē predicatio. p quā fundā pdicatio
nis eijcit dyabolus de cordibus hoim.
cū p durā rephensionē incutit timor: et
cōcipit penitentia. Lapis vero dura re
phensio est. Quia ergo hmōi victoria
habet p humilitatē. ideo ad missam in
cipit introitus. Domine in tua miscdia
speraui. ecce humilitas dauid. Exulta
uit cor meū. ecce mentis iocunditas. p
hec duo vincit pugna. Et quia ille sol9
vincit qui nihil sibi ꝫ oia bona sua deo
attribuit ꝛ sperat in deo. ideo bñ sequit
oro. Deus in te sperantiū fortitudo ꝛc.
Postea sequit epistola de caritate. De
us caritas est ꝛc. j. Jo. iiij. ca. quia p ca
ritatē reges sumus ꝛ per eā facim9 bo
na opa meritoria regni. p que regnum
nostrum defendimus ꝛ conseruamus.
Unde sequit. In hoc apparuit caritas
dei ꝛc. Et post. Deus caritas ē ꝛc. Ibi
etiā ostenditur ꝙ diligere debem9 deuz
et proximū. In euāgelio autē. Homo
qdam erat diues. Lu. xvj. ca. oñditur ꝙ
non debemus diligere diuitias. per di
uitez q induebatur purpura ꝛ bisso. ꝛ p
penam eius. vt eñi di Eccl's. v. ca. Qui
amat diuitias fructū non capiet ex eis.
qui amat. s. amore libidinoso. naturali
vero vel caritatiuo pōt. qr diuites cū iu
sticia ꝛ operibus bonis nō abijcimus.
Habetur aūt in euangelio de mendico
Lazaro. in cuius psona incipit gradua
le. Ego dixi dñe miserere mei. ꝛ sequit
vsus de opibus miscdie. Btūs qui in
telligit super egenū et pauperem. i. in
telligit ꝛ precogitat illud qd est i egeno
et paupere. s. egestas et paupertas vt ei
subueniat. Dicit eñi Grego. ꝙ debem9
eos vocare patronos ꝛ amicos nostros
qr etiam fratres nostri sunt. et sic facere
nobis amicos de māmona iniqtatis. ꝛ
de male acqsitis vt cū defecerimus per
mortē recipiāt nos i eterna tabernacla

Hoc non fecit diues ille epulo. ꝛ quia
in aliquo noluit paupi subuenire. ideo
cū eo districtissime fecit dñs vt non pos
set habere guttā aque ad refrigeriū lin
gue. Et ideo sequit Alleluia. Deus iu
dex iustus fortis et patiens ꝛc. Postea
sequitur offertoriū in psona medici. scz
Intende voci oronis mee. Et qr nō ob
liuiscit deus orones paupeꝝ. sequitur
postcōmunio. Narrabo oia mirabilia
tua psalmū dicā ꝛc. In quibusdā tamē
eccijs legit hodie euāgeliū. Estote mi
sericordes. qd est Lu. vj. ca. Et est sciē
dum ꝙ Urbanus papa quartus statu
it fieri festū de corpe christi quinta feria
post hanc dominicā. concedēs magnaz
indulgentiam tam clericis officiantib9
ꝙ populis cōuenientibus ad diuina p
ut in officio super hoc ordinato hr.

De secūda dominica

Dictuz est quod
prima causa qua defendimus
regnum nostꝝ est caritas q di
latatur per cōsideratōnem eternaꝝ nu
ptiarū. de qbus in Apoc. Beatus q vo
catus ē ad cenā nuptiarū agni. vnde in
hac secūda dominica hr de hmōi cena
in euangelio Luce. xiiij. ca. Homo qui
dā fecit cenā magnā et vocauit multos
ꝛ misit seruos suos hora cene dicere in
uitatis vt venirent ꝛc. Hora cene est ex
quo porta padisi apta est per xpm. Se
qtur. Et ceperūt oēs se simul excusare.
Nā pmus dixit. villā emi. ꝛ necesse ha
beo videre illaz. Secūdus dixit. Iuga
boum emi quinqꝫ: ꝛ eo pbare illa. Ter
cius dixit. Uxorez duxi. ꝛ ideo nō pos
sum venire. Domin9 vero dixit ad ser
uū suū. Uade: compelle intrare vt do
mus mea impleatur. Multos eñi com
pellit intrare per tribulatōnes. Illi er
go qui vocati fuerant non venerunt. qr
auari q per primū se excusantem super
bi vel gulosi qui per secūdū. ꝛ luxuriosi

q̃ per terciū intelligunt. hac cena se red dūt indignos. vñ vsus. Villa: boues: vxor cenā clausere vocatis. Mūdus cu ra caro: celum clausere renatis. Et qr i hoc isti se reddūt indignos. ideo domi nus alios vocat. qr vo p ꝯsideratōnem hui⁹ cene dilatat caritas. et qr dñs ꝓte git habentes caritatez. iō incipit introi tus. Factus est dñs ꝓtector me⁹ ꝛ edu xit me in latitudinē charitatis. Seqtur vsus de caritate. Diligam te dñe forti tudo mea ꝛc. firmamentū meū ꝛc. In orone vo petit caritatē. scti nois tui ꝛc. In epl'a. Nolite mirari. j. Joh. iij. hr de vita eterna. p cui⁹ intuitū amor cōcipit ꝛ sequit in fine de caritate. Filioli non diligamus vbo neq; lingua. ſ; ope ꝛ ve ritate. Hec ē ligua dolosa q̃ dicūt ama tores mūdi. Rogo te habe me excusa tum. Dicunt etiā bonis et sanctis viris Rogate pro nobis. ꝛ tñ venire nō curāt Et attende ꝙ ṕmi duo excusant se. Per ṕmū em̄ supbi intelligunt. Per scōm oēs q̃ delectant in quinq; sensibus cor pis. Per terciū vo luxuriosi q̃ se nō ex cusant. qr nō hñt cor. sicut hr Osee. iiij. Fornicatio vinū ꝛ ebrietas aufert cor. Magis em̄ absorbet hoiem fornicatio q̃ supbia vel auaricia. Quia g̃ vt dictū est lingua taliū excusantiū se. dr lingua dolosa. iō eccia a lingua dolosa petit se liberari in rñsorio. Ad dñm cū tribula rer clamaui. ꝛ in vsu. Dñe libera ꝛc. Et qr pfect⁹ est q̃ nō peccat in lingua. iō se cundo tono cantat. Postmodū sequit alleluia simil'r de caritate Diligā te dñe fortitudo mea ꝛc. Quia vero ꝯsidera tiōe vite eterne cōcipit caritas visa cena petit cōuerti in offertorio. Conuertere dñe. Et qr ibi cantabim⁹ vocaliter vt ait Cassio. sup ps. Omis spūs laudet dñm non erit ibi tantū cena ſ; et maxima so lennitas. vñ in Treñ. j. Vie syon lugēt eo ꝙ non sint qui veniant ad solennita tē. Ideo in postcōiōe ṕmittit se cātatu rūm ibi dño dicens. Cantabo dño q̃ bo na tribuit mihi et psallam ꝛc.

De dominica tercia.

Tercia cā quare inflamamur ad defendēdū re gnum nostrū est consideratio beniuolentie dei. qua nos custodit ꝛ di ligenter querit. Ideo in euāgelio hui⁹ tercie dominice. Erant appropinquan tes. Luce. xv. ca. habetur. Quis ex vob homo habens centū oues. i. angelos et homines. et si perdiderit vnam. scz ho minez. none relinquit nonagintanouē in deserto. i. in celo. ꝛ vadit querere pdi tam ꝛc. Aut que mulier habens drag mas decē. s. angelos ꝛ homines. ꝛ pdit vnā scz hominē in quo imaginē suā de pinxerat. nonne accendit lucernam. id est naturam humanā. in qua lumē dei tatis posuit vniendo se ei. et querit dili genter donec inueniat. et cum inuene rit conuocat amicos et vicinos dicens eis. Congradulamini mihi. quia inue ni dragmam quaz perdiderā. Ita dico vobis gaudiū est in celis angelis dei su per vno pctōre peni. agen. Ecce q̃ta est beniuolētia dei erga nos. Ista beniuo lētia accendit in nobis caritatē. Quia vo ad nuptias eternas non intrant su perbi neq; luxuriosi neq; auari vt pre missum ē. iō introit⁹ hui⁹ dñice est. Re spice i me ꝛc. ꝛ dic. Vide humilitatem meā ꝯ supbiā. ꝛ laborē meū ꝯ luxuriaz. qr inops et paup sum ego ꝯ auariciam Et ꝓpter pdicta monet nos petrus ad humilitatem dicēs in epistola ṕma vl timo ca. Humiliamini sub potēti ma nu dei vt vos exal. ꝛc. Et post sequitur ibi. Sobrij estote et vigilate in orōnib⁹ qm̄ aduersarius vester dia. tanq; leo rugi ens. circuit q̃rens quē deuoret. Et quia tantam curam hz dominus de nobis. iō in gra duali inuitat nos ecclesia dicens Iacta cogitatū tuum in dño et ipe te enutriet

Versus ē. Dū clamarē ad dñm ex. vo.
meā ⁊c̄. Alleluia ē. Dñe refugiū. Offer
toriū ē. Sperēt in te oēs q̄ noueſt te ⁊c̄.
q: de sperātibus in se hꝫ curam. Quia
vo dñs nō īuenit nisi quis peniteat. cū
vo quis penitet ad dñm clamat. iō seq̄-
tur postcōmunio. Clamabo. Rursus h
officiū est de penitēte. sicut apparet ex
ipsa cōmuniōe ⁊ ex euangelio. vbi p da
uid intelligitur q̄libet penitens. iō etiaꝫ
dr̄. Gaudiū est in celo sup vno peccato
re penitentiā agen. ⁊c̄. ⁊ ex introitu ⁊ ali
js. ⁊ iō cantat circa festū iohānis bapte
q̄ legit populū ad penitētiā puocasse.

De dominica quarta.

Quarta causa qua defendim⁹ regnū nostꝝ sūt opa
misericordie. vñ i euangelio Lu.
vj. qd̄ legitur in hac quarta dñica in q̄-
busdam eccijs dr̄. Estote misericordes:
sicut et pr̄ vester misericors est. Et post
sequitur. Mensuram bonā et ꝯfertam
⁊ coagitatam ⁊ supfluentē dabunt in si
nū vr̄m. Quia vo nō pōt hō opa mise-
ricordie facere nisi pri⁹ illuminet a deo
iō incipit introit⁹. Dñs illūinatio mea.
Et q: p opa miscdie ē eccia terribilis. vt
castroꝝ acies ordinata. sic̄ dr̄ in canticꝭ
canticoꝝ. seq̄tur vsus. Si exurgant ad
uersum me castra nō timebit cor meū ⁊
si exurgat in me pliū ⁊c̄. Et postea petit
in collecta miscdiam et grām dādi ele-
mosynas cū dic̄. Protector in te sperā-
tiū deus ⁊c̄. In epl̄a vo. Existimo em̄.
ad Ro. viij. c. oñdit p̄miū vbi dic̄ apl̄us
Nō sunt ꝯdigne passiones hui⁹ tpis ad
futurā gloriaꝫ q̄ reuelabit in nobis. Et
post sequit. Et oīs creatura ingemiscit
expectās reuelationem filioꝝ dei. Et vt
hanc gloriā eccia possit adipisci petit i
rñsorio veniam de pctis. Propici⁹ esto
peccatis nostris dñe. Seq̄tur alleluia.
In te dñe spaui. q: in se sperātib⁹ ppici⁹
est. vñ ps̄. Quoniā in me sperauit libe-
rabo eū. Adaptant etiā iste q̄tuor pce-
dentes dñice q̄tuor libris Regū sic. In
p̄mo em̄ libro hr̄ quō David inunctus
fuit. vñ in prima dñica incipit introit⁹.
Dñe in miscdia tua speraui. Et in rñso
rio hr̄. Et vnxit me vnxione miscdie sue
⁊ oleo exultationis. vñ sequit in introi
tu. Exultauit cor meū in salutari tuo. Et
ita ostendit se vnctū oleo leticie p mise
ricordiā dei. In secūdo libro hr̄ quō li-
beratus fuit ab inimicis ⁊ vnctus bis.
vt haberet latitudinē regni. vnde i scd̄a
dñica incipit introitus. Factus est dñs
ptector meus ⁊ eduxit me i latitudinē
vt late regnarē. In tercio libro hr̄ quō
mortuus fuit. vnde in tercia dñica vtit
eccia voce decedentium dicēs. Respice
in me ⁊ misere mei. Et in vsu. In te do
mine speraui. In q̄rto libro hr̄ de pphe
tis q̄ illuminati sunt a deo. vt viderēt vē
tura. ⁊ iō in quarta dñica dr̄ in introitu.
Dominus illuminatio mea.

De dominica quinta.

Quinta cā qua defendimus et obtinem⁹ regnuꝫ
nostrū est pax cum inimicis ec
clesie. et patientia in aduersis. ad quaꝫ
inuitat be. Petrus in epl̄a huius quin
te dominice. Omnes vnanimes. j. Pe.
iij. ca. dicēs. Non reddentes malū pro
malo ⁊c̄. vnde in euangelio hr̄ de rethi
Petri. Sꝫ multi sunt q̄ rumpūt rethe
beati petri. i. concordiam ⁊ vnitatē fra-
ternam. et ideo in persona tolerantium
incipit introitus. Exaudi domine vocē
meā qua clamaui ad te. ⁊c̄. vsus ē. Do-
minus illuminatio mea ⁊c̄. Illumina
tus em̄ a deo saluatur ab hostibus. q:
sperat in eo. Pro p̄dicta autē pace cuꝫ
inimicis ecclesie impetranda orat eccia
in collecta dicens. Da nobis qs̄ dñe
vt et mundi cursus ⁊c̄. In aliquibus tñ
eccl'ijs dr̄. Deus qui diligentibus te. se
quitur euangeliū Lu. v. ca. Cū plurime

turbe irruerent in iesum ⁊c̄. vbi sequit᷑.
Preceptor ꝑ totā noctē laborātes nihil
cepimus. Tales q̄ laborant i nocte ⁊ ni
hil capiunt sunt q̄ ꝓ terrenis ꝑdicant.
Seq̄tur. In ṽbo aūt tuo laxabo rethe
Hoc facit q̄ hꝫ scientiā et vitā. Talis ei
cōcludit multitudinē pisciū copiosam
Vn̄ in principio tot capti sunt boni et
mali. qd̉ rethete rumpit᷑ ꝑ qd̉ significat᷑
ꝙ eccie vnitas in hac vita rūpit᷑ a q̄bus-
dam. Sꝫ post resurrectiōem capti sunt
multi. ⁊ tn̄ nō est scissum rethe. ꝑ qd̉ si-
gnificant᷑ boni q̄ nō scindūt vnitatē ec
clesie. Et iō in offertorio dic̄ eccia se lau
dare deū. q̄ ꝙtum ad bonos filios de-
dit ei intellectū vt nō rumpat rethe. id ē
vnitatē eccie. Bn̄dicā dn̄m q̄ tribuit mi
hi intellectū. In cōione ṽo dicit eccia
se optare vnitatē ⁊ hanc petere a dn̄o.
Vnā inq̄t petij a dn̄o lꝫ em̄ plura petat
q̄tidie. tn̄ dic̄ vnū petere. q꞉ ad vnū finē
.i. ad habendū deū oia petēda petit. Et
h̄ est qd̉ ibi sequit᷑. Hanc requirā vt in-
habitē in domo dn̄i oib⁹ dieb⁹ vite mee
Hoc iō dicit. q꞉ tūc legit᷑ Paral᷑. i. ṽba
dier. q̄ hꝫ eandē materiā cū libro regū.
⁊ significat ꝙ q̄ in diebus suis bn̄ rexe-
rit se habebit dies eternitatis. Et atten-
de ꝙ hoc officiū cantat᷑ circa festū beati
Jacobi. q̄ sic̄ dr̄ in euangelio. relictis re
thibus secutus est dn̄m. ⁊ factus est pi
scator hoim. i. supplātator re ⁊ nomine
viciorum.

De dominica sexta

Quia vero nō va-
lent omnia ꝑdicta nisi fiat etiā
plena iusticia fidei. et in noui-
tate vite. Iō in hac sexta dn̄ica legitur
scd̄s liber Paralip̄. vbi hr̄ ꝙ cōfortauit
dn̄s salomonē. ꝑ qd̉ significatur ꝙ dn̄s
spūaliter suos confortat dando eis for-
titudinē. Iō dr̄ in officio huius dn̄ice.
Dominus fortitudo plebis sue ⁊ ꝓte-
ctor ⁊c̄. Versus ē. Ad te dn̄e leuaui ani
mam meā. q꞉ ab ipo est ois fortitudo. ⁊
tūc bn̄ regimus regnū nostꝝ. qd̉ maxie
fit. si tendat hō ad promissiones dei. vn̄
dr̄ in orone. Deus qui diligentibus te
bona inuisibilia ꝑparasti ⁊c̄. In episto-
la aūt. Quicūqꝫ baptizati sumus ⁊c̄. ad
Ro. vj. ca. hortat᷑ nos Paulus vt in no
uitate vite ambulem⁹. Aliter em̄ nihil
valent alia. Et vt hoc possimus orat ec
clesia in rn̄sorio. Conuertere dn̄e aliq̄ꝫ-
tulū ⁊c̄. Ille vero q̄ ambulat in nouita
te vite ꝑparat se ad laudandū deum in
ꝑsenti et in futuro. vnde sequit᷑ alleluia
Te decꝫ hymn⁹ deus in syon. Ad hanc
orōnē vel ꝑfectionē hortamur in euan
gelio Mat. v. c. Nisi abūdauerit iusti-
cia vr̄a ⁊c̄. Et sequit᷑ ibi. Si offers mu-
nus tuū an̄ altare ⁊c̄. Et q꞉ nō pōt hō h̄
facere sine auxilio dei. iō orat in offerto
rio. Perfice gressus meos i semit᷑ tuis
Et q꞉ talis pōt offerre. ideo sequitur in
postcōmunione. Tollite hostias.

De dominica septima

Sequit᷑ septima
dn̄ica in qua legunt᷑ libri salo
monis. vt ꝑabole. eccl'es. can
tica. liber sapientie. quē philo cōposuit
⁊ ecciastic⁹. quē iesus fili⁹ syrach edidit
⁊ tn̄ salomoni attribuit᷑. Hi libri q̄ sunt
de oꝑibus sapiētie salomōis. legunt᷑ a
kalendis augusti vsqꝫ ad kalēdas septē
bris. q꞉ mēsis iste calidus ē. ⁊ estū signi
ficat vicioꝝ. in quo oꝑtet nos sapienter
regere sicut in medio natōis praue ⁊ ꝑ
uerse. Vel q꞉ mensis iste. s. augustus se
xtus est. vnde sextilis ante augustū ce-
sarem vocabatur. et verus noster Salo
mon in sexta etate venit. qui fecit vtra-
qꝫ vnum. qui fuit dei virtus et dei sapi
entia. qui docuit nos sapienter viuere ⁊
docere. Hic est Christus rex regū. qui
septem panibus et paucis piscibus. vt
legitur in euangelio hodierno. satiauit
eos q̄ de longe venerant. et eum triduo

sustinuerant. Rursus in hac dñicā inci
pit eccia pabolas salomonis. Post fe-
stū em̄ trinitatis legit liber regū. qm̄ hō
q̄ trinitatis silitudinē hʒ fit rex ⁊ sacer
dos. vñ ꝓponunt ei exempla de regibꝰ
⁊ sacerdotibus. sicut sub pma dñica di
ctū est. Postea vo sequunt libri doctri-
nales ꝓponūtur em̄ exēpla doctrinis.
qꝛ plus mouēt facta q̄ꝫ dicta. Actuū. j.
Cepit iesus facere et docere. Et sic ordi
nant libri ad seinuicē vt ꝑcedāt libri ex
emplares regū et paralip. ⁊ sequūtur li
bri doctrinales salomōis. Que doctri-
na est refectio spūalis. de q̄ hr̄ in euāgl'.
huiꝰ. vij. dñice. de hoc dicet sb dñica. xj.
et. xx. Et quia huic doctrine bonis opi
bus rn̄dere debemus: incipit introitꝰ.
Oēs gentes plaudite manibus. ⁊ bea-
tus Paulus inuitat nos in epl'a ad Ro
ma. vj. ca. vt rn̄deamꝰ illi doctrine ser-
uiendo deo di. Humanū dico ꝓpter in
firmitatē car. vr̄e. vñ ⁊ in q̄busdā eccijs
seq̄tur rn̄soriū. Beata gens cuiꝰ est dñs
deus eorū. i. que deū hʒ pro dño ei soli
seruiendo. Et sequit vsus. Verbo dñi
. i. doctrina dñi. celi firmati sunt. i. maio
res. sicut apostoli et alij sancti. Seq̄tur
in quibusdā eccijs alleluia. Attēde po
pule meus legem meaʒ. Lex est illa re-
fectio. Illa aūt refectio ostendit in euā
gelio Mar. viij. Cū turba plurima ⁊c̄.
Et est notandū ꝙ ibi dr̄. ꝙ quidam de
longe venerunt. scʒ illi qui de peccatis
enormibus redierunt et penituerunt.
Qui em̄ in peccato mortali est non ha
bet quid manducet. Erāt aūt quattuor
milia. s. habentes quattuor cardinales
vtutes. et comederūt et saturati sunt. qꝛ
lex dñi satiat. Et remanserūt septē spor
te. Septem sporte sunt ꝑdicatores ha-
bentes septē dona spūssancti reficiētes
alios. In alijs vo eccijs legit euāgeliū
Attēdite a falsis ꝓphetis. Quia vo ha
bens hanc doctrinā videt in quāto pe-
riculo sit constitutus videt em̄ se esse in
fornace babilonis. ideo i offertorio. Si
cut holocaustum ⁊c̄. Daniel. iij. ca. pe-
tit se liberari. et vtitur voce triū puerorꝫ
In postcōmunione vero Inclina aurē
tuā ⁊c̄. petit liberationē accelerari.

De dominica octaua

Sequitur octaua dñica. in qua docet nos eccia
vitare oēm vanitatē. hic em̄ dʒ
esse effectus doctrine in nobis: quia do
ctrina docet nos fieri spūales et remo-
ueri a carnalibus desiderijs ad similitu
dinē beate virginis cuius festū instat.
vnde introitus incipit. Suscepimꝰ deꝰ
miscdiam tuam. i. filiū tuū iesum xp̄m
nobis ex miscdia datum. in medio tem
pli tui. id ē in cōmuni eccia tua ꝑm no-
men tuum deus. deus em̄ vbiqꝫ nomi-
natur. sic et laus tua in fines terre. id ē
vbiqꝫ. Templū etiam est beata virgo in
qua vere suscepimus dei miscdiam. vñ
circa eius festū rōnabiliter ꝑsens canta
mus officium. cum sit templū dñi ⁊ sa
crariū spūssācti. Sequitur epistola ad
Rom. viij. ca. Debitores sumus nō car
ni. vt ꝑm carneʒ viuamus ⁊c̄. in qua do
cemur cōculcare omnē carnalitatem. ⁊
ad ostendendū ꝙ hoc possumus. sequi
tur. Non em̄ accepistis spm̄ seruitutis
iterū in timore. ſʒ accepistꝭ spm̄ adopti-
onis filiorū quo gustato desipit ois ca-
ro. Sʒ qꝛ non pn̄t hec fieri. nisi dñs ꝓte
gat. ideo orat in graduali. Esto mihi in
deū protectoreʒ. Rursus quia non pōt
habere hec omnia. nisi qui gaudet i do
mino. ideo sequitur alleluia. Exultate
deo adiutori nostro. Gaudium em̄ spi-
rituale excludit omnem carnalitatem.
Quia vero quidam sunt casti et humi
les sed ficte. ab his docet caueri in euā
gelio Math. vij. ca. Attendite a falsis ꝓ
phetis. qui pretendunt castitatē et sunt
luxoriosi. Vel ꝓpter humanā laudem
sunt casti: sicut fatue virgines. quibus

dicitur. Amen dico vobis: nescio vos. Sz dñs humiles vere saluat. vnde seqt offertoriũ. Populũ humilẽ saluũ facies dñe et oculos supborũ humiliabis Quia vero p delicias spũales oia ꝯculcantur. ideo dr̃ in postcõione. Gustate et videte qm̃ suauis est dñs.

De dominica nona.

q P Ostmodũ sequitur nona dñica. in q̃ legit liber sapientie. Sapientia aũt ẽ cogitare de celestibus. ⁊ leuare cor ad illa vñ mouet nos ad hoc et maxime ꝓpter festum assumptionis beate ỽginis. qd̓ instat qñ scz assumpta est in celum. Et quia hõ se sup se leuare nõ põt nisi euz dñs trahat. ideo dr̃ in introitu. Ecce deus adiuuat me et dñs susceptor est aĩe mee. i. sursum captor. Sic ei itur ad celestia. nõ passibus corpis ꝫ assimilatõe mentis ad deũ in quo vitant oia mala. de q̇bus sequit in epl̃a. j. ad Cor. x. ca. Nõ simus ꝯcupiscẽtes maloꝝ ⁊c̃. Postea seqt ibi. Fidelis de⁹ q̇ ñ patiet vos temptari supra id qd̓ potestis. ꝫ faciet cũ temptatõe ꝓuentũ vt possit̃ sustinere. prius tñ timorẽ incutit dicẽdo. Qui stare se putat videat ne cadat. In grad. Vo qui sursuz rapit reddit grãs deo di. Dñe dñs noster ꝙ̃ admirabile ẽ nomẽ tuũ in vniuersa terra. quoniã eleuata ẽ magnificentia tua sup celos. s. nõ tm̃ in christo et beata virgine. i. sup celos materiales et spũales. verum etiã in sctis sup celos materiales. In euangelio Luce. xvj. monet vt si nõ possimus p nos volare ad celuz. faciamus nob̃ amicos de mãmona iniquitatis. i. de diuitijs inequaliter possessis dicens. Homo q̇dã habebat villicũ ⁊c̃. Homo iste sciuit sic p prudentiã carnis disponere ꝙ amot⁹ a vilicatione fuit receptus in domibus dñi. ⁊ hoc p iniq̃tatez fraudis. Si ḡ ille laudat q̇ p iniq̃tatẽ fraudis sciuit sibi in futurũ ꝓuidere. multomagis laudabit domin⁹ eos qui dant elemosynas. qd̓ ẽ prudentia spũs. de qua dicit apostolus Est vita et pax. quia homo sibi prouidet in futuro Postea sequit. Quia filij huius seculi prudentiores sunt filijs lucis in generatione sua. i. in his q̃ ptinẽt ad generationẽ suam. i. circa tpalia. Et ego dico vob̃ facite vob̃ amicos de mãmona iniquitatis. vt cũ defeceritis. scz moriendo. recipiunt vos i eterna tabernacula que sunt sua. vnde. Beati pauperes spiritu: qm̃ ipsoꝝ est regnũ celorũ. Et quia non tantũ per elemosynas sed etiam per orationes volamus ad celestia. ideo est alleluia. Domine de⁹ salutis mee. in die clamaui et nocte corã te. Quia vero hec tabernacula per opera iusticie habentur. sequit offertoriũ. Justicie dñi recte letificantes corda ⁊c̃. Quo autez ordine hec fiant ostenditur in postcõmunione. Primũ querite regnum dei. Mathei. vj. cap̃.

De dominica decima.

t I N dominica decima legitur Ecclesiasticus. q̇ incipit. Omnis sapiẽtia a domino deo est. Vbi ostenditur ꝙ nõ solum sapientia. sed etiam omnia bona sunt a deo. Et ideo ab eo solummodo sunt petenda. et ad eum debemus clamare. et ideo incipit introitus. Dũ clamarem ad dominũ exaudiuit vocẽ meam. Et quia debemus ipm solũ orare. sequitur ỽsus. Exaudi deus orationez meã. Et orõ in quibusdã ecclijs. Pateant aures miscđie tue dñe p̃cibus supplicãtiũ. In qua collecta patet quis rogans dignus sit exaudiri. vnde sequit ibi. Et vt petentibus desiderata concedas fac eos que tibi sunt placida postulare. Et ostenditur i epistola. Scit̃ qm̃ ⁊c̃. j. ad Corinth. xij. ca. ꝙ omnia bona sunt a deo. ⁊ ideo ei sunt exhibẽde grãꝝ

actiões. Vñ enũeratis omĩbus donis
dicit. Hec aũt oia opatur vnus atq3 idẽ
spũs diuidens singulis put vult. Sed
quia bonũ cito amittit qḋ nõ a largien
te custodit sicut dicit Greg. ideo sequit
rñsoriũ. Custodi me dñe vt pupillã ocu
li. Item q2 ad illũ cõfugere debemus a
quo oĩa bona habem⁹. sequitur all'a.
Dñe refugiũ factus es nobis. In alijs
eccl'ijs dr̃ all'a. Te decet. Euangeliũ vo
qḋ ẽ in quibusdã eccl'ijs. Cũ appropin-
quaret. Lu. xix. c. ẽ. de simoniacis. q̃ in-
iuriant spũisancto. s. in hoc qḋ vendũt
ea q̃ ipe dat gratis. vel ad volũtatẽ suaz
tribuũt. ac si ab illis essent illa bõa. et ñ
a spũsancto. Et nota q' hoc euangeliuz
in quo hierl'm destructio p̃dicat in au-
gusto legit. q2 pri⁹ a Nabuchodonosor
postmodũ a romanis in h mẽse destru
cta fuisse inuenit. In alijs vo eccl'ijs le
git. Dixit iesus ad quosdã. Sequit of-
fertoriũ. Ad te dñe leuaui aiam meam
q. d. nõ ad simoniacos. ñ ad p̃latos pra-
uos. nõ ad quosdã fatuos ꝛ simulatos
religiosos. q̃ faciũt se a simplicib⁹ ado-
rari ʒ ad te a quo omnia bona sunt ꝛ q2
tũc acceptat deus oĩa opa nostra. qñ
speramus in ipo. ideo sequit postcõio.
Acceptabis ꝛc̃.

De dominica. xj.

Ta vndecima do
mnica incipit eccia legere Iob
qui sitr ẽ liber exemplaris. ʒ ẽ
exemplũ pfectiõis. i. pfecte sapie q̃ non
hr̃ nisi p p̃dictã refectionẽ doctrine spi-
ritualis. nã refectõ facit spũaliter fortes
ꝛ ideo post libros salomonis legitur li-
ber iob. In ordine autẽ biblie oẽs libri
exemplares. s. ruth. iob. thobias. iudith
ꝛ hester. p̃cedũt libros doctrinales salo
monis pter p̃dictã rõem. de q̃ etiaz di
cet sub dñica. xv. ꝛ q2 vnanimitas facit
fortes ꝛ patientes sicut fuit iob. ꝛ ꝯcor-
des sicut fuerũt filij iob, q̃ faciebãt cõui

uia p domos vnusquisq3 in die suo. iḋo
incipit introitus. Deus in loco sancto
suo. i. in humilibus. Isaias. Sup quez
requiescet spũs meus nisi sup humilẽ ꝛ
quietũ ꝛ trementẽ sermones meos. Et si
deus ẽ cum eis nullus põt eis p̃ualere.
deus eñ habitare facit vnius moris in
domo. i. cõcordes ꝛ vnanimes. q̃les fu-
erũt filij iob q̃ dabãt sibiinuicẽ comede
re. Vñ ẽ versus. Exurgat deus ꝛ dissi-
pent inimici eius. Quia fortitudo nr̃a
nihil valet nisi dñs nobiscũ coopetur.
immo p̃ncipalit opetur. In ep'la. No-
tum vobis facio euãgeliũ q̃ ẽ. j. cor. xv.
ostendit. b. paulus humilitatẽ. vñ sequi
tur ibi. Qui non sum dign⁹ vocari apo
stolus. Et pter hãc hũilitatẽ rapt⁹ fu-
it vsq3 ad terciũ celũ. In rñsorio quoq3
seq̃tur vox humilium. In deo sperauit
cor meũ ꝛ adiutus sum. ꝛ in versu. Ad
te leuaui aiam meã. Et q2 ex tali spe se-
quitur exultatio. ideo in q̃busdã eccl'ijs
est all'a. Venite exultemus dño. Euan
geliũ vo est ḋ humilitate ꝛ eius effectu
duo homies ascendebãt ꝛc̃. Lu. xviij. c.
vñ sequit. Phariseus dicebat. dñe non
sum sicut ceteri hoim ꝛc̃. ecce superbia
Sequit. publicanus dicebat. deus p̃pi
cius esto mihi peccatori. ecce hũilitas.
ꝛ ideo abijt iste iustificatus in domũ su
am ab illo. Quia vo hũilitatẽ sequitur
exaltatio. q̃. n. se humiliat exaltabit. iḋ
sequit offertoriũ. Exaltabo te dñe quo
niã suscepisti me. i. sursum cepisti. q. d.
exaltabo te q2 exaltasti me. Postcõio ẽ
Honora dñm de tua substantia ꝛc̃. pro
uerb. iij. c. Hoc ad l'ram facit humilis.
dat. n. libenter paupibus ꝛ hoc ẽ hono-
rare dñm. q2 ipe p̃cipit vt det paupibus
Vel honora dñm ꝛc̃. i. oia bona tua do
attribue. ꝛ hoc ẽ p̃priũ humilium. Hec
postcõmunio cõgrue hoc tempore cant
tur. quando frugibus horrea ꝛ vino cel
laria plena redũdãt quibus deuote do-
minus honorat.

De dominica duodecima.

Duodecima do
minica ē de oꝛone. ⁊ q̄ſi eēp̄mi
tur iob oꝛans ⁊ ſedēs in ſterq̄li
nio cōq̄rendo de falſis amicis. Legitur
eñ iob in duabꝰ dn̄icis. Job q̄dē in ſter
quilinio moꝛalit̄ ē aīa in moꝛtali pecca
to ⁊ fetido in q̊ dū reſidet nō reſtat niſi
oꝛare deū. vt ip̄am ab eo eripiat. Vn̄ i-
cipit introitus. Deus in adiutoꝛiū me-
um intende dn̄e ad adiuuandū me feſti
na. cōfundant̄ ⁊c. q̊ que. aīam meam
In offertoꝛio aūt oñdit̄ efficatia oꝛonis
⁊ totū offertoꝛiū ē oꝛo moyſi ſumpta d̊
Exo. qñ rogauit ꝓ filijs iſrael q̊ fecerūt
vitulū cōflatilem ⁊ incipit. Precatus ē
moyſes in conſpectu dn̄i dei ſui ⁊c. qui
moyſes ſeip̄m expoſuit ꝓ ſalute popu
li dicēs dn̄o. Aut dimitte eis hāc noxā
aut dele me ⁊c.. Et reducit ad memoꝛi-
am merita patrū. Memēto inq̄t abꝛaā
yſaac ⁊ iacob ⁊c. ⁊ placatus factus ē do
minus de malignitate quā dixit facere
populo ſuo. ⁊ ex hoc ꝓbatur ꝙ ſanctoꝝ
merita nobis ꝓſunt. Et nota ꝙ in h̄ of-
fertoꝛio fit v̄boꝝ geminatio. de q̊ dictū
eſt ſub ſc̄da dn̄ica poſt ephiam. In ep̄la
Fiduciā talem hēmus ꝑ xp̄m ad deuz.
ij. ad Coꝝ. iij. c. oſtēdit ap̄ls ꝙ oꝛo ſua ⁊
alioꝝ bonoꝝ p̄latoꝝ no. teſt. maioꝛē ha
bet efficatiā q̄ꝫ habuit in ve. teſta. q̄ꝛ eti-
am moyſes oꝛauit cū fiducia ꝯfiſus de
meritis patrū. Sed ne videat̄ hoc ex ar
rogantia facere ſubdit. Non ꝙ ſufficiē
tes ſimus cogitare aliq̄d a nobis q̄ſi ex
nobis. ſꝫ ſufficiētia nr̄a ex deo ē cuiꝰ mi
niſtri ſumus. In euange. v̄o oſtēdit̄ ꝙ
multū valet oꝛo p̄latoꝝ. q̄d ē in quibuſ-
dam eccleſijs. Dum tranſiret ieſus per
medios fines decapoleos adducunt ei
ſurdū ⁊ mutū ⁊ ſanauit eū dn̄s. Multi
ſunt ſurdi q̊ nolūt audire v̄bū dei ⁊ mł
ti muti q̊ nolūt loqui. ⁊ p̄nt. ſilr̄ hos de-
bēt p̄lati ꝑ p̄dicationē adducere ad do-
minū in cōfeſſione ⁊ oꝛo ſaluabit eos
vn̄ in ꝑſona ſurdi ⁊ muti cantat̄ in gra
duali. Bn̄dicam dn̄m in om̄i tempoꝛe.
verſus ē. In dn̄o laudabit̄ aīa mea. In
all'a monet ad hāc laudē. Venite exul-
temꝰ dn̄o ⁊c. De offertoꝛio ſupra dictū
ē. Poſtcōio v̄o ē. De fructu opeꝝ tuo-
rū ſatiabit̄ terra. i. p̄dicatoꝛes q̊s dn̄s re
plet pꝛius bonis. ⁊ ipſi repleti alios re-
plent. In alijs v̄o eccl'ijs dr̄ euangeliū.
Exiens ih̄s de finibus tyri. q̄d ē marci
vij. c. Pōt aūt dici ſꝫm Sicardū ep̄um
cremoneñ. i. mitrali. ꝙ ſalomone moꝛ-
tuo regnū diuidit̄. ⁊ iō menſis ſeptem-
bꝛis hiſtoꝛia biꝑtit̄. Pꝛia ꝑs i. vna hiſto
ria ꝯſolidat̄. alia variat̄. q̄ꝛ regnū iuda i
dauid familia ſtabilit̄. ſꝫ regnuz iſrael a
pl'imis occupat̄ vn̄ ⁊ hiſtoꝛia de his iu-
ſtis q̊ gētibꝰ intermixti fuerāt cōpilat̄:
vt de iob. thobia. iudith. ⁊ heſter. cum i
p̄ma ſeptēbꝛis hebdomada legat̄ Job.
quē ip̄e ſcripſit cū rn̄ſoꝛio. ſi bona in ſe-
cūda liber thobie. quez ip̄e cōpoſuit. in
tercia iudith quē achioꝛ edidit. in quar
ta heſter quē mardocheus vel potiꝰ he
ſdras cōpoſuit. Sed ⁊ liber heſdꝛe poſt
hec opa recitat̄. Et cū his cātant̄ reſpō
ſoꝛia. Peto. adonai dn̄e. His tꝑibꝰ pꝛo
phetauit helyas q̊ geſſit typuz xp̄i. Sic
moꝛtuo ꝯſtantino eccia ſepat̄. vna ꝑs ē
catholica. alia ꝑ multa ſciſmata ſepata.
a q̊bꝰ catholica eccia multa aduerſa ꝓ
dn̄o tolerauit. ſicut illi q̊ꝝ opa h̄ tēpe le
gūt̄. Int̄ catholicos q̊dā ſunt ꝑfecti qui
dā impfecti. Perfecti ſunt p̄dicatoꝛes
ydonei miniſtri ⁊ coopatoꝛes dei q̄d dr̄
in ep̄la. fiduciā. Hi adducūt ip̄fectos ⁊
alienos. ſurdos ⁊ mutos ad gl'iam ieſu
xp̄i ſicut legit̄ in euāge. Vox itaq̄ꝫ per-
fectoꝝ ē in introitu. Deꝰ in adiutoꝛium
meū intende. q̊ adiutoꝛiū dei implorāt
vt hereticis valeāt reſiſtere ⁊ eos ad dei
gr̄am adducere. Aut ē vox impꝑfectoꝛū
ꝓficientiū q̊ vt ꝓficiāt dei imploꝛāt au-
xiliū. In graduali. Bn̄dicā. ⁊ i. alleluia.

Dñe refugiũ. vox siq̃dem ē ꝑfectoꝝ gra
tias agentiũ de illis se a ꝑsecutione ali-
quotiēs tꝑantibus ⁊ istis ꝓficientibus
Et qꝛ moyses fuit vnus eoꝝ q̃ se obtu-
lerũt ꝓ pctis subditorũ. ideo in offerto
rio cantaꝫ. Precat⁹ est moyses. Hi ꝑfe
cti sunt illa terra q̃ satiata fructũ opeꝝ
dñi. donis videlicꝫ spũssancti ꝓducit fe
nũ iumentis. i. doctrinā hoibus. Vnde
cõio est. de fructu ⁊c̃. Et attende ꝙ recte
de iob ⁊ moyse siꝫ cantaꝫ. qm̃ cõte npo-
ranei repiũtur ꝑ quoꝝ exemplũ ad pa-
tientiā ⁊ mansuetudinē inuitamur.

De dñica. xiij.

IN tredecima do
minica legiꝫ liber thobie ꝑ quē
figuratur genus humanũ cecũ
factũ ꝑ peccatũ p̃mi parētis qđ non po
tuit sanari nisi amaritudie passiōis q̃ ꝑ
fel significata ē. xp̃s vō ꝑ piscem. qꝛ pi-
scis assus ē xp̃s passus. Cecũ q̃daꝫ erat
genus humanũ qꝛ habitātibus in regi-
one vmbre mortis lux orta ē eis. Petit
ergo vt veniat dñs sicut ꝓmisit. Dñica
em̃ ista ē de ꝓmissionibus. vñ dicit in i-
troitu. Respice dñe in testamentũ tuũ.
id ē in ꝓmissionē tuā. vt sicut ꝓmisisti
veniat filius tuus. Et hoc est qđ sequiꝫ
Et aias paupeꝝ tuorũ ne obliuiscaris i
finem. Et hoc est qđ dixit thobias filio
suo. Memento fili qm̃ pauperē vitam
gerimus. habebis multa bona si timue
ris deũ. Vñ seq̃tur orõ. Omnipotens
sempiterne de⁹ de cuius munere venit
⁊c̃. ⁊ rogat vt possit currere eccia ad ve-
ras ꝓmissiones. Epl'a ē. abrae facte sũt
ꝓmissiones ⁊ semini eius ⁊c̃. Gala. iij.
ca. vbi agitur de ꝓmissionibus. ⁊ sequi
tur ibi. Quid igiꝫ lex. dicit apl's. si non
põt sanare genus humanũ cecum sicut
thobiā. Et sequiꝫ rñsio. Lex q̃deꝫ ꝓpter
transgressores posita ē. supple sicut pe-
dagogus. Sequiꝫ rñsoriũ. Respice do-
mine in testamentũ tuũ. vbi ondĩtur ve

hemens effect⁹ orõnis. In all'a. Qm̃ de
us magnus ⁊c̃. ostendiꝫ q̇s ē qui potest
illuminare. In euange. ostēditur ꝙ lex
nõ potest sanare. ⁊ incipit in quibusdaꝫ
eccl'ijs. Beati oculi q̇ vident q̃ vos vide
tis multi ꝓphete ⁊ reges vo. vi. ⁊c̃. Lu.
x. ca. vbi habeꝫ ꝙ sacerdos ⁊ leuita ꝑtrā
sierũt hoiem qui īcidit in latrones. Sa
cerdos inquā. ⁊ leuita ve. testa. ꝫ sol⁹ sa-
maritanus. i. xp̃s qui est custos nr̃ ip̃m
sanauit. Et quia lex nõ sanat. quoniam
neminē ad ꝑfectionem ducit. sed solus
deus in quo sperandũ ē. ideo sequitur
offertoriũ. In te domie speraui. Quo-
mõ aũt sanauit illũ cecũ patet. quia per
panem angeloꝝ q̇ factus ē panis homi
nũ. i. ꝑ filiũ dei incarnatũ. ⁊ ideo sequiꝫ
in postcõmunione. Panem angeloruꝫ
manducauit homo. Alie eccie dicunt.
Panem de celo ⁊c̃. Sap̄. xvj. ca.

De dominica decimaquarta.

IN dominica de
cimaquarta legiꝫ liber iudith.
⁊ cantatur quõ victoria data est
in manu femine. et monet nos eccia ad
sanctimoniā siue ad cõtinentiā exēplo
iudith. Sicut. n. iudith interfecit holo-
fernē q̇ interp̄taꝫ eneruans vitulũ sagi-
natũ. sic monet eccia vt interficiam⁹ ho
lofernē. i. diabolũ q̇ eneruat ⁊ interficit
lascinos mũdi. qđ fit ꝑ sanctimoniā ab
scindendo ei caput. Nam caput diabo
li ē luxuria. qꝛ q̃si p̃mo de ea incipit ho
mines temptare. ⁊ ideo dñs dicit i luca.
Sint lumbi vestri p̄cincti. hoc est p̄cin-
gatis vos cõtra primũ viciũ. Exod. xij.
In comestione agni renes vr̃os accin-
getis. Alio tamē modo superbia ē ini-
tiũ ois peccati. Quia vō fragiles sum⁹
⁊ effeminati. vñ interficere nõ possum⁹
holofernē nisi adiutorio dei. ideo dicit
in introitu. Protector noster aspice de
us. ⁊ respice in faciem xp̄i tui. Sequiꝫ
in quibusdam eccl'ijs epl'a ad Gala. v.

ea. Spiritu ābulate. ⁊ desideria carnis
non pficietis. Caro.n.cōcupiscit aduer
sus spm̄ ⁊ spūs aduersus carnem. Et se
quit. Manifesta aūt sunt opa carnis. et
nominat ea. Item alibi dicit. Si cōten-
ditis nōne carnales estis. Hoc dicit qꝛ
cōtendimus de carnalibꝰ. Et post. Fru
ctus autē spūs sunt longanimitas pax
patientia ⁊c. Deuincere igit̄ holofernē
in nobis est facere ista duo. Per h̄ quo
ꝙ vicia interficimus in nobis. ꝙ gusta-
mus spm̄sanctum. quo gustato desipit
omnis caro. Sed quia nō pōt sanari in
nobis carnalitas nisi a dn̄o. qꝛ ē sicut le
pra. ideo in q̄busdā ecclijs sequit̄ euan-
geliū. Dū iret ihesus. Lu. xvij. ca. de le-
prosis qui venerūt ad dn̄m. ⁊ dixit eis.
Ite ondite vos sacerdotibꝰ ipis tamen
prius sanatis. Per qd̄ significat̄ ꝙ priꝰ
peccator a dn̄o sanat̄. ⁊ postea iniūgitur
ei penitentia a sacerdote ⁊ absoluit̄. qd̄
significatū est p hoc ꝙ discipuli dn̄i in-
stitas lazari soluerūt ⁊ tn̄ prius erat ipe
resuscitatus a dn̄o. Redijt aūt vnus ad
eū flexis genibus grās agēs. p qd̄ signi
ficat̄ ꝙ vnitas ecclesie reddit grās deo.
Vn̄ vnus sanabat̄ in piscina. Jo. v. Et
ideo in rn̄sorio in grārūactōnes dicit ec
clesia bonū est ɔfiteri dn̄o. Et etiā in al-
leluia. qd̄ ē in q̄busdā ecclijs. Cōfitemi-
ni dn̄o ⁊ inuocate nomē eiꝰ ⁊ qꝛ h̄ non
sufficit nisi ⁊ dn̄s nos custodiat. ideo se
quit̄ in offertorio. Immittit angelꝰ dn̄i
in circuitu timentiū eū qꝛ custodit nos
dn̄s per angelos. Sequit̄ gustate et vi-
dete. Quid aūt gustare debemus ondi
tur in postcōmunione. s. panem qui sa-
ginat aiam non corpus. Vn̄ ē offertori
um in quibusdaz ecclesijs. Panis quē
ego dedero caro mea est ꝓ seculi vita.

De dominica decimaquinta.

Dominica quidē
decima habet eandez intētionem
cū p̄cedenti. ⁊ ideo in q̄busdam
ecclijs in his duabus officiis legit̄ liber
iudith. Et introitus ē. Inclina aurē tu-
am domine. Versus est. Letifica aiam
serui tui. qm̄ ad te leuaui aiam meaz. q.
d. nō ad carnalia desideria. In epl'a q̄ ē
ad Gala. vj. c. monet nos vt nō simus
vitulus saginatus s̄ simus spūales. vn̄
dicit ibi paulus. Si spū viuimus spiri-
tu ⁊ ambulemus. qꝛ qui seminat in spi
ritu de spū metet vitā eternā. qui vo in
carne de carne metet corruptionē. Se-
quit̄ rn̄sorium. Bonum est confidere in
dn̄o. q̄ cōfidere in hoīe. q̄ dat victoriam
in manu femine qn̄ facit hoiem vince-
re in carne. Et qꝛ hoc facit q̄ pparat cor
ratum cor meū deus ⁊c. In euangelio.
Nemo pōt duobus dn̄is seruire. qd̄ est
Math. vj. c. docemur ne seruiamꝰ ven-
tri. Et post nolite solliciti esse dicentes.
Quid manducabimus aut q̄d bibemꝰ
⁊c. Sed primū q̄rite regnū dei ⁊c. No-
lite soliciti esse. s. solicitudine suffocatio
nis. solicitudine autē ꝓuidentie soliciti
eē debetis. In offertorio vo monemur
vt fuiamꝰ dn̄o nō vētri. Expectās expe
ctaui dn̄m vt reficeret me. Quis aūt sit
ille cibꝰ q̄ dz aia refici. ondit̄ in postcōi
one q̄ ē in q̄busdā ecclijs. Qui mandu
cat meā carnē p fidē. s. Nā vt dicit Au-
gustinus. Crede ⁊ mādncasti ⁊c. Que
ritur aūt quare eccia post libros Salo
monis legit libruz iob. ⁊ postea libruz
thobie ⁊ iudith. cū alio mō ordinētur i
biblia. Sicut. n. dictū ē sub septima do
minica p̄cedunt libri exemplares. ⁊ po
stea doctrinales. qꝛ magis mouēt facta
q̄ dicta ⁊ ad vltimū ponūtur libri ma-
chabeoꝝ. q̄ sunt libri exēplares. Ad qd̄
dicimꝰ. ꝙ p doctrinā puenit̄ ad perfecti
onē patiētie que magꝭ fuit in iob. Et in
de postea sequit̄ thobias. qꝛ etiam ma-
gnū patientie signuz fuit in thobia. qui
amisit multa. ⁊ filiū ad t̄ps. ⁊ oculos q̄
maxime ab homine diligūtur. ex eo ꝙ

oculi sunt pncipiū cognitōis ad quam
natus est hō. Et qꝛ etiā plus valet exē-
plū femine ⁊ magis erubescētiā incutit
Jō liber Judith in q̄ hꝛ de victoria in
manu femine post p̄dictos ab eccia or-
dinatur. Ultimo vo libri machabeoꝝ
legunꝭ. qꝛ ibi hꝛ exemplū de ꝯfirmatōe
iusticie. Machabei em̄ passi sunt mar-
tyrium pro lege defendenda et custodi
enda ab antiocho fidei inimico.

De dn̄ica decimasexta

t TA decimasexta
dn̄ica legit ⁊ cātat eccia de ma
chabeis vt dicet in seq̄nti ti. q̄
multa passi sunt ab antiocho ⁊ septē po
pulis. Et ibi hꝛ ꝙ tēplū qd̄ pollutū fue
rat ab illis populis. ab istis machabeis
purificatū fuit. ⁊ p h̄ significat ꝙ aia q̄
tēplū dei ē. polluta a saptē capitalibus
vicijs nō pōt mūdari nisi purificetur a
pctō. qd̄ est eā resuscitare d̄ morte pcti.
vn̄ hꝛ in euāgelio de resuscitatōe filij vi
due. Et ideo icipit introitus. Miserere
mei dn̄e. s. vt resuscites me. v̄sus ē. In-
clina dn̄e aurē tuā. In epl'a vo aposto
lus inuitat nos ad patientiaꝫ dī. Obse-
cro vos ne deficiatis in tribulatōib⁹ ⁊c.
q̄ est ad Epeh. iij. Sic ei vincunꝭ inimi
ci a machabeis. i. a sctis. Seq̄tur ḡdua.
Timebūt gētes. qꝛ sic postq̄ꝫ illi vicert
inimicos suos ⁊ mūdauerūt tēplū ⁊ re
edificauerūt: timuerūt gentes i circuitu
Sic ⁊ postq̄ꝫ hō vicerit diabolū ⁊ mun
dauerit se p cōfessionē. ⁊ reedificauerit
templū dei in se. timent demones. Vn̄
sequiꝭ v̄sus. Qm̄ edificauit dn̄s syon.
Sꝫ qꝛ nō pōt fieri nisi a dn̄o ꝙ hō libe-
ret a vicijs. Jō seq̄tur alleluia. Redēpti-
onē misit dn̄s populo suo ⁊c. Euāgeliū
est in q̄busdā eccijs. Ibat iesus i ciuita
tem que vocat naim ⁊c. Lu. vij. Et post
Accessit iesus et tetigit loculuꝫ et dixit.
Adolescens tibi dico surge: et surrexit.
et dedit illū matri sue. Nēpe tangit do

minus loculum vbi erat mortuus. quā
do infirmitate vel aliquo flagello tan-
git corpus hominis in quo iacet mortu
us spūs hominis. id est anima. ⁊ sic ex-
citatur a somno mort̄. vnde Eccl. xxxj
Infirmitas grauis sobriam reddit ani-
mam. Sequitur offertorium quasi i vo
ce machabeorum. Domine in auxiliū
meum respice. Sequiꝭ postcōmunio.
Domine memorabor iusticie tu solius
Justicie inquā. quia omnis q̄ venit ad
te non eijcietur foras. Potest et aliter
dici ꝙ Josia defuncto hierusalē destru
itur. populus captiuaꝭ et p̄miꝭ. ideoq̄ꝫ
in hoc mēse octobri machabeoꝝ histo-
ria legitur et cantaꝭ Adaperiat ⁊c. quia
a suis aduersarijs admodū p̄mebanꝭ.
quoꝝ primā partē symon pontifex edi-
dit. aliam filius eius iohannes. posteri
orem q̄dam iudeus agrestis ſꝫ erudit⁹.
Hi captiui militanteꝫ designant eccle-
siam in qua sunt duces et satellites do-
ctores et discipuli. pfecti et imperfecti.
Doctores vidua significat euāgelica. q̄
vidua ē. qꝛ militans cū sponso triūphā
ti nō est. cui⁹ fili⁹ morꝭ cū discipuli p q̄
uis crimine ab eccie corpore sepantur.
resuscitantur cū illis gratia infunditur.
Hec igiꝭ orat in euangelio p filij resu-
scitatione. id est gratie infusiōe. Et hor
tatur in epl'a ne deficiant in tribulatōi-
bus. ⁊ hui⁹ rei gratia flectit genua sua.
Hec eadem orat in introitu. Miserere.
Et in offertorio. Domine. Gradual'. re
spicit ad id qd̄ in euangelio dꝛ. Accepit
aūt oēs timor. Postcōio Dn̄e memora
bor. grāꝝ ē actio. Vel h̄ mēsis octobr̄
vt q̄dā aiunt desig̃t octauā. sic ḡ iudei fi
nit̄ p̄lijs ⁊ tēplo restaurato i hymnis ⁊
ꝯfessiōib⁹ dn̄o bn̄dicebāt. sic in octaua
magne festiuitat̄ scti festiui⁹ exultabūt

De dominica decimaseptima.

t TA dominica de
cimaseptima agiꝭ de nuptijs

eternis. quia consideratione nuptiarū
illaꝝ libenter patimur tribulationes. si
cut ⁊ machabei fecerūt. Sunt aūt qua
tuoꝛ dñice in q̄bus agit eccl̄ia de macha
beis. Consideratio eñ illa tribulatōes
leues facit ⁊ ꝓpter illas nuptias pena q̄
libet leuiter sustinet. De his nuptijs dr̄
in euangelio qd̄ hac die in q̄busdam ec
clesijs legit. Cū inuitatus fueris ad nu
ptias recūbe i nouissimo loco ⁊c̄. Oēs
inuitati sumus ad nuptias eternas. ⁊ si
in nouissimo loco nos ponimus hic vt
simus humiles. exaltabimur in paradi
so ⁊ econtra. Vñ statim subiūgit. Ego
aūt dico vobis qꝛ omīs q̄ se exaltat hu
miliabit. ⁊ q̄ se humiliat exaltabit ⁊c̄.
Vñ incipit introitus. Justus es dñe. s.
in hoc iudicio. ⁊ rectū iudicium tuum.
Huic. n. iudicio cōcoꝛdat eccl̄ia seu con
sentit quo deus exaltat humiles ⁊ sup
bos depꝛimit dicēs. Justus es dñe ⁊c̄.
In ep̄la. Obsecro vos q̄ ē ad ephe. iiij.
ca. inuitat nos ad humilitatē vt dicatur
nobis. Amice ascende superi⁹. vbi dici
tur vt digne. i. in humilitate ambuletꝭ.
vocatione qua vocati estis. s. ad nupti
as. Hoc est eñ nouissimū locū tenere.
Ad hoc idē monet in graduali. Beata
gens cuius ē dn̄s deus eoꝝ. Supbi fa
ciūt se dños. humiliū vō deus est dn̄s.
Vñ versus est. Verbo dñi celi. i. humi
les. firmati. i. magnificati sunt. Dēmus
ergo esse humiles. qꝛ nihil habem⁹ nisi
a deo. ⁊ iō sequit in q̄busdā eccl̄ijs all̄a.
Qui timet deū speret in eū. q. d. nō i se
Postea sequit euangeliū de nuptijs si
cut dictū ē. In alijs vō eccl̄ijs legit. Cū
intraret ih̄s in domū. Luc. xiiij. ca. No
tandū aūt q̄ anteq̄ȝ in ip̄o euang. dicat
de nuptijs. hr̄ quō sanauit ydropicū. p
quem intelligit omnis amatoꝛ mundi
Prius. n. opoꝛtet q̄ sitis mūdi satietur
qꝛ qui biberit ex hac aqua sitiet iteruȝ.
Jo. iiij. q̄diu. n. homo erit ydropicus. i
illis nuptijs non poterit satiari. In of
fertoꝛio similiter inuitamur ad humili
tatē. vn̄ ibi hr̄ oratio danielis. Oꝛau
deū meū ⁊c̄. Dan̄. ix. ca. Et ꝓpter hanc
humilitate meruit audire archangelū
qui certificauit eū de incarnatione xp̄i.
Satis aūt ꝯgrue fit ibi mentio de ange
lo. quoniā hoc officium circa dedicatō
nem beati Michaelis cantat. In post
cōmunione habetur de humilib⁹ et su
perbis. Vouete ⁊ reddite domino deo
vestro omnes q̄ in circuitu eius affertꝭ
munera. i. humiles q̄ attribuitis oīa bo
na deo terribili ⁊ ei qui aufert spūm pn
cipum. i. superbiam eoꝝ. Ecce quia sup
bos humiliat.

De quarta feria quatuoꝛ tempoꝝ.

IN quarta feria
legit euangeliuȝ. Rn̄dens vn⁹
de turba. Math. ix. c. de surdo
⁊ muto. queȝ ap̄li curare nō poterāt eo
q̄ illud genus demonij non eijcit nisi i
oōne ⁊ ieiunio quod bene huic diei cō
uenit. hodie nāq̄ȝ ieiuniū ē quatuoꝛ tē
poꝝ. Ideo due lectiones legūtur vt oꝛ
dinandi in duobus p̄ceptꝭ caritatis. vl̄
duabus legibus instruant. Prima de
calcatoꝛe vue. s. Ecce dies. Amos. ix. in
fine tempoꝛi cōuenit. Secūda videlicȝ
Congregatus. Neemie. viij. c. cōgruit
oꝛdinandis. quibus dicitur in introitu.
Exultare deo. qui meditari ꝓmittūt in
offertoꝛio. Meditaboꝛ. Cōmunio est.
Comedite pinguia. ⁊ sumitur de lecti
one secunda.

De sexta feria.

FErie sexte offici
um penitentiam exprimit oꝛdi
nandoꝝ. Vnde in euangelio.
Factuȝ est. peccata paralitico dimittū
tur. ⁊ in lectione. Conuertere. Osee. xl.
ca. ad cōuersionem instruūtur. Et in in
troitu. Letet. ad q̄rendū dñm inuitant
Graduale ⁊ postcōio sunt oōnes ele

ctoꝝ. offerenda consolatio eorūdez. In
alijs tn̄ eccl'ijs dicitur euangeliū. Roga
bat ihesum. Lu. vij. c.

De sabbato quatuor temporum.

S Abbati quoqꝫ
officiū ad doctrinā ipoꝝ ordinan
doꝝ fit, ne sint steriles vt ficl' ar
boꝛ infructuosa. de q̄ loquit euangeliū.
Arboꝛē fici ⁊c. Lu. xiij. c. ne vita illoꝛuz
sit terrenis implicata. sicut mulier incur
uata. In ep'la vo. Tabernaculū factū ē
⁊c. q̄ est ad Hebꝛe. ix. c. vbi de pmo ⁊ se
cundo agit tabernaculo monent vt sic
seruiāt in tabernaculis eccie militantis
vt dn̄o pn̄tent in tabernaculo triūphan
tis. In lectionib' vo q̄si hoc septēbꝛis
ieiuniū indicit causa institōnis ⁊ ei' vtili
tas intimat. q̄rū pꝛima ē. Decimo die.
Leui. xxiij. c. Secūda est. Quintodecio
die q̄ est ibidē. Tercia ē. Dn̄e deus nr̄.
Michee. vl. c. Quarta ē. Factū est ver
bum. zach. viij. c. Quinta ē. Angel' do
mini. Dan̄. iij. c. Cetera sunt ordinādoꝝ
exhortationes orōnes ⁊ consolationes
Cōmunio. s. Mense septimo de leuiti
ci lectione sumit. Merito aūt in h' men
se fit clericoꝝ ordinatio qm̄ ⁊ in h' men
se fiebat tabernaculoꝝ celebꝛatio. Oꝛdi
nati vo sunt eccie ministri. in vel taber
naculo p septiformē grām in septē gra
dibus ɔstituti. Vn̄ ⁊ b. petrus legit or
dinationē fecisse in septēbꝛi sex epoꝛuz
decē pb'yteroꝝ ⁊ septē diaconoꝝ. Et ce
lebꝛat ordinatio in tercia hebdomada
q: in tpe tercio. s. grē fuit ab ap'lis insti
tuta. Olim tn̄ alia rō fuit a sapientibus
assignata. Nā olim instituta fuere ieiu
nia in pma hebdomada marcij. in scd̄a
iunij. in tercia septēbꝛis in q̄rta decem
bꝛis. vt comitaret initia tesseredecadis
ihu xp̄i. Cū. n. q's ordinat q̄dammodo
vt xp̄o attineat generat. Prima ergo p
sona pꝛime tesseredecadis ē abꝛaaz a q̄
sumit ordinatio pme hebdomade mar
cij. Prima psona secūde tesseredecadis
est dauid a quo sumit ordinatio scd̄e se
ptimane iunij. Initiū tercie ē iechonias
a quo sumit ordinatio tercie septimane
septēbꝛis. Demū ē xp̄s in q̄rto loco a q̄
sumit ordinatio q̄rte septimane decem
bꝛis. Sumūtur aūt potius ab his psō
nis q̄z ab alijs ordinationes vel q: fue
rūt in genealogia maioꝛes vel pter no
minū interp̄tatōes. Dicit. n. abꝛaaz pa
ter multaꝝ gentiū. dauid fortis. ieconi
as pparatio dn̄i. Sic ⁊ illi q̄ ordinātur de
bent esse pr̄es fortes pparati ad euange
liū ihu xp̄i. Vel sicut a psona in perso
nam sunt q̄tuoꝛdecim generatōnes. sic
ab ordinatione in ordinationē septima
ne q̄tuoꝛdecim inueniūtur vt ordinādi
periti sint ⁊ in decalogi ⁊ in euāgelij di
sciplina. Nūc aūt ieiunia ex causis pre
missis aliter ordināt vt dictū ē sub q̄rta
feria tercie hebdomade aduentus Et
memento q: ap'li vsqꝫ ad simplicū pa
pam in decembꝛi sp ordines celebꝛabāt
vt ordinādos coāpꝛarēt generationi ie
su xp̄i. Simplici' vo addidit ordines i
ffebꝛuario tribuēdos. vt ordinādos vici
nius incoꝛparet coꝛpi iesu xp̄i. vide de h'
in p̄hemio secūde partis. Sed si vt pre
missum ē ieiunia cōstituta sunt in p̄di
ctis septimanis p his q̄ ad ordinationē
accedūt. nūq̄d cōmutari pn̄t qm̄ nullus
tūc ordinat. certe nō nisi necessitate vr
gente. de q̄ in p̄hemio. ij. ptis dictū est.
Cū. n. sit vna eccia oino dz in actionib'
ei' eē concoꝛdia q̄ nō eēt si in tam gene
rali ieiunio alij pꝛanderent. alij ieiuna
rent. Preterea lz alicubi nō fiat ordina
tio fit tn̄ alibi. p q̄bus ieiunare et oꝛare
debemus vt digni ad ordinationē pue
niant. Omnes. n. fratres ⁊ vnanimes i
domo domini sumus.

De dn̄ica. xviij.

D Ictum est in pre
cedēti dn̄ica q: dz hō se ponere

in nouissimo loco. vt ponat in p̄mo. sic
sunt p̄lati. Vn̄ in hac deciaoctaua dn̄i-
ca agit de p̄latis q̄ sunt in p̄mo loco. vn̄
euangeliū ē in q̄busdā eccl'ijs. Sup ca-
thedram moysi ꝛc̄. Introit⁹ vo q̄ sumit
Ecci. xxxvj. c. incipit. da pacem dn̄e su-
stinentibus te vt ꝓphete tui. i. p̄lati fide
les inueniātur. supplendū ē. non infide
les sicut scribe ꝛ pharisei. Versus ē. Le
tatus sum in his q̄ dicta sunt mihi i do-
mū dn̄i ibimus. i. ibimus ad nuptias. ꝛ
de hoc letatus sum. q̄ꝛ inuitati sum⁹ ad
nuptias in q̄b⁹ erit eterna pax. In alijs
vo eccl'ijs v̄sus ē. Bonum ē. Preterea
scripserūt q̄dā ꝙ ideo dr̄ ip̄e introit⁹. q̄ꝛ
tali die zacharias papa fecit pacē cū lō-
gobardis. In ep̄la ap̄ls agit gratias de
ephesijs q̄ꝛ h̄nt fidem veraz de istis nu-
ptijs dicens. Gr̄as ago semꝑ deo meo
ꝓ vobis ꝛc̄. j. ad Coꝛ. j. c. In r̄n̄soꝛio vo
Letatus sum ꝛc̄. on̄dit gaudiū de predi
ctis nuptijs. ꝛ ideo ꝓpter predictas nu-
ptias in all'a. Laudate dn̄m om̄es gētes
hoꝛtat ad laudē. Euangeliū in q̄busdā
eccl'ijs. Accesserūt ad iesum. qd̄ ē mat.
xxij. ē de scribis ꝛ phariseis q̄ infideles
fuerūt. Vn̄ temptauerūt dn̄m dicētes.
Qd̄ ē mandatuz magnū in lege. Dixit
dn̄s. Diliges dn̄m deū tuum ꝛc̄. Et po-
stea rep̄hendit eos de infidelitate. quia
nō credebāt ip̄m deū esse, dicens. Quid
vobis videt de xp̄o cui⁹ fili⁹ sit. dicunt
ei. Dauid. Et dixit eis. Quō ḡ dauid i
sp̄ū vocat eū dn̄m dicēs. Dixit dn̄s dn̄o
meo sede a dex. m. ꝛc̄. Prelati nō debēt
esse tales. s. infideles. ꝫ sicut moyses. de
quo h̄r in offertoꝛio. Sanctificauit mo-
yses altare dn̄o ꝛc̄. debēt p̄lati offerre se
totos in incensuz. ꝛ postea in m'ltas ho
stias. vn̄ seq̄tur postcōio. Tollite hosti-
as, loquitur em̄ de prelatis.

De dn̄ica. xix.

Ec decimanona

b dn̄ica r̄n̄det p̄cedenti. in q̄ dictū
ē. Dā pacē domine sustinentibus te vt
ꝓphete tui. id ē p̄lati fideles inueniant.
R̄n̄det inq̄ꝫ si faciant qd̄ h̄r in euāgelio
quod legit in hac dominica in quibus-
dam eccl'ijs. s. Ascēdēs Jesus ꝛc̄. qd̄ est
Math. ix. c. In quo habet ꝙ adduxerūt
ad dn̄m paliticū. Jesus aūt vidēs fidez
illoꝝ q̄ offerebant ꝛc̄. palitici sunt qui i
delitijs carnis sunt. q̄ ita dissoluti sunt
ꝙ non possunt opera bona facere. ꝛ me
rito fidei p̄latoꝝ sanātur. ꝛ ideo bonū ē
habere bonos p̄latos. Quidam aūt de
scribis dixerūt itra se. Hic blalphemat
quis est qui peccata dimittit. Jesus au
tem videns cogitationes eoꝛū dixit. vt
sciatis ꝙ filius hominis habet potesta
tem in terra dimittēdi peccata dixit pa
ralitico. Tolle grabatum tuū ꝛ ambu-
la. Et q̄ꝛ solus de⁹ ē q̄ sanat paralisim.
ideo incipit introitus. Salus ppl'i ego
sum ꝛc̄. Versus ē. Attende popule me
us legem meā. subaudi ꝑ quaz sanātur
palitici. In epistola monet ap'lus para
liticos vt erigant coꝛpaliter a palisi ad
bona oꝑa dicens. Renouamini spiritu
mentis vr̄e ꝛ induite nouū hominē ꝛc̄.
Ephe. iiij. c. Sequit etiā graduale i vo-
ce palitici. Dirigat orō mea sicut incen
sum ꝛc̄. Versus ē. Eleuatio manuum
meaꝝ ꝛc̄. iam iste leuatur ad bona oꝑa.
All'a vo dr̄ in voce palitici sanati. s. De
xtera dn̄i fecit v̄tutē subaudi. q̄ꝛ sanauit
me. Sed quia nō sufficit sanare nisi do
minus custodiat. sequit offertoꝛiuz. Si
ambulauero in medio tribulatōnis ꝛc̄.
vbicūq̄ꝫ em̄ ambulant sanati a domino
custodit eos. quantum in se est.

De dn̄ica. xx.

A dominica vi

i cesima incipit eccia legere. xij.
ꝓphas et danielem. ꝛ cātat de
Jsaia daniele ꝛ Hieremia. non tamen
legit de Jsaia ꝛ Hieremia quia in alijs
tꝑibus plenius legūtur. de Jsaia. n. le-

gīt in aduentu. de hieremia in passiōe. Querit aūt q̄re legit eccia ꝓphas post librū machabeoꝝ cū in biblia ꝓponāt. Ad qd̄ dicimus. q biblia ꝓponit oēs libros exemplares. eo q magis mouent exempla q̄ doctrina. ꝓter librū machabeoꝝ quē vltimo ponit. ꝛ ꝓpter ꝑfectaꝫ iusticiā ꝛ ꝓpter tp̄s. q2 vltimo tp̄e fuerīt Eccia etiā legit vltimo librū Ezechiel. q2 in eo agit de tēplo celesti in q̄ est cōsummatio ꝛ finis oim. Duodecim vo ꝓphas legit ꝓpter fundamētuꝫ fidei qd̄ sp̄ necessariū ē. q̄ntūcūq3 hō sit ꝑfectus ꝛ vide qd̄ dictū ē sub dñica decimaq̄nta Incipit g̃ eccia legere Ezechielē in p̄ncipio nouēbris. In matutinali hui9 dominice officio p̄mū rn̄soriū ē i q̄busdā ecclijs de Isaia .s. Vidi dñm sedentem sup soliū excelsum. Vidit .n. Isaias q̄mō añ thronū dei sunt angeli ꝛ sancti i eccia triūphante. ꝛ militante in quibus p grām sedet ille q̄ est primus ꝛ nouissimus. Quia ergo ezechiel vidit templū celeste. in quo fiūt nuptie eterne. ideo i euangelio misse qd̄ in q̄busdam ecclesijs in hac dñica dī. ꝛ ē Math. xxij. c. hr̄ de illis nuptijs. Simile ē regnū celoꝝ homini regi q̄ fecit nuptias. ꝛ misit seruos suos hora cene dicere inuitatꝭ. oīa parata sunt. venite ad nuptias. Illi vo cōtēpserūt venire ad nuptias. Hi sunt iudei qui contēpserunt venire. Et misit tūc seruos suos dicēs. Ite ad exit9 viarū ꝛ ꝓuocate oēs. Et implete sunt nuptie discūbentiū. ꝛ rex vidit q̄ndam nō hn̄tē vestē nuptialē. ꝛ dixit ei. Amice q̄mō huc intrasti nō hn̄s vestem nuptialem. ꝛ tradidit eū ministris suis vt proijceret eū in tenebras exteriores. Huic aūt iudicio quo dñs eos q̄ contempserūt veīre ad nuptias amouit a nuptijs ꝛ alios oēs vocauit. cōgaudet eccia i introitu dicēs. Dia q̄ fecisti nobis dñe in vero iudicio fecisti. In ep̄la vo monet ap̄lus vt caute ambulemus ad has nuptias. quia sine veste nuptiali ꝓijcimur in tenebras exteriores dicēs. Videte aūt quō caute ambuletis ꝛc̄. q̄ est Ephe. v. c. Et disuadet ecōtrario dicēs. Et nolite inebriari vino in quo ē luxuria. ne sitis in nuptijs diaboli. ꝫ implemini sp̄ūsancto. Sed q2 cibū illoꝝ nuptiaꝝ nō potest dare nisi solus deus. idō seq̄tur i rn̄sorio. Oculi oim in te sperāt dñe. ꝛ tu das escaꝫ il. i. cibū nuptiarum eternaꝝ. in tēpe oportuno. Et q2 de nuptijs illis non pōt comedere q̄ est i peccato mortali. seq̄tur in quibusdā ecclijs allelu. De ꝓfundis. i. de peccato. clamaui ad te dñe. vt me eruas de peccato ꝛ ita peto nuptijs interesse. In offertorio vo ōndit quid sit interesse nuptijs. scꝫ habere memoriā de eternis dicens. Sup flumina babilonis. s. delitias seculi. illic sedimus ꝛ fleuimus dū recordaremur tui siō. i. tui o eccia triūphās. In postcōmuniōe vo petit vt det ei interesse nuptijs illis dicens. Memento verbi tui seruo tuo. in quo mihi speꝫ dedisti ꝛc̄. q. d. memor esto. q2 promisisti. Qui .n. ꝓmittit ꝛ nō dat. videt esse oblitus. Et nota q tres nuptie legūtur in euangelio. De primis dī q simile est regnū celoꝝ homini regi qui fecit nuptias filio suo. Hic filius est xp̄s q̄ humanam naturā sibi copulauit vbi fuit thalamus vginis. vn̄. Tanq̄ sponsus ꝓcedens de thalamo suo. Ad has nuptias homines sub lege p ꝓphetas inuitauit De secundis dicit. Vos similes hoib9 expectantibus dñm suū quando reuertatur a nuptijs. Hic domin9 xp̄s ē verus hō q̄ ascendēs angelicā naturā sibi copulauit. Ad has nuptias gentes per ap̄los cōuocauit. De tercijs vo dī. vgines q̄ preparate erāt intrauerūt cū eo ad nuptias. Hic sponsus ē xp̄s q̄ ecciam post iudiciū sibi copulabit. et in thalamo glorificabit. ad has p p̄latos ecclesie q̄tidie inuitamur. De p̄mis solēnitat

ecclesia in xpi natiuitate. de secūdis in ascensione. de tercijs in resurrectiōe. q̄niam in nostra resurrectione xp̄s sponsam assumet et de babylonia mūdi itroducet in cellariū paradisi. De q̄bus nuptijs hic pōt intelligi. Cuz em̄ intrasset hō nō hn̄s vestē nuptialē. eiectus est in tenebras exteriores. ceteri nuptialiter induti sunt cū dn̄o epulati. Hi sūt lapides viui ex qb⁹ edificant muri hier̄lm. Potest etiā aliter dici q̄ post reuersionez a captiuitate hier̄lm reedificat. et templū restaurat p zachariā et aggeū. hesdraz et malachiā. p q̄s aduent⁹ dn̄i pnunciat. Idcq in hoc mēse nouēbri vsq ad aduētum dn̄i cantat historia de pphis. Vidi dn̄m. et legūt libri ezechiel. daniel. et. xij. pphar. Captiuitas illa corpalis nostrā spiritualez significat. a captiuitate reuersio. est pctorū remissio. Rex itaq pphar volēs supnaz hier̄lm restaurare filio nuptias celebrauit. Et sicut in euāgelio legit multos ad celeste prandiuz inuitauit. Hi q̄ intrauerūt sūt lapides viui. de q̄bus pmissuz est. Ne igit ad captiuitatē silem reuertamur et a nuptijs excludamur monet nos paul⁹ in ep̄la pcedeti. Videte qm̄o caute ambuletis nō q̄si insipiētes. sz vt sapiētes Introit⁹ Oia que fecisti vox est danielis captiui tatem pteritatā recolētis et eaz suis meritis dei iudicio ascribētis Siler in offertorio. Sup flumia babilonis. captiuitatē illā ploram⁹. Sz in graduali. O culi oim. gr̄as agim⁹ In postcōione Meli oim. gr̄as agim⁹ postulam⁹ vt nuptias pmissas in spe recipiamus in re.

De dominica. xxj.

In precedenti dominica instructi sum⁹ et āmoniti vt caute eamus ad nuptias que celebrant in templo qd̄ descripsit ezechiel. Sz q̄ de his nuptijs maxime inuidet nob diabol⁹ p eo q̄ de illis elect⁹ fuit. ideo in hac. xxj. dn̄ica agit eccl̄ia d bello cōtra diabolū et de armatura nr̄a cōtra eū. Si em̄ pugnauerim⁹ intererimus eternis nuptijs. si tn̄ habuerim⁹ vestez nuptialē. q̄ est caritas. alit nō. Vn̄ q̄ cinis et ciliciū sūt arma pnie. iō in introitu vtit eccl̄ia voce mardochei in cilicio et cinere existētis. dicens de eo. In volūtate tua dn̄e vniuersa sūt posita. et nō est q̄ resistat volūtati tue Hester. xiij ca. Sequit. Quoniā dn̄s vniuersoꝝ tu es. et iō beati q̄ tibi seruiunt. q̄ tu liberas eos de manu diaboli et adiuuas eos in bello cōtra diabolū. sicut in hac oōne liberasti mardocheū de manu aman et suspēsus est in patibulo qd̄ parauerat mardocheo. In ep̄la monet ap̄ls armari ɔtra diabolū armatura dei dicēs. Cōfortamini in dn̄o et in potētia vtutis ei⁹ etc. q̄ est ad Eph. vj. c. Et p⁹ Quoniā nō est nobis colluctatio aduersus carnē et sanguinē. sz aduersus sp̄ualia neq̄tie in celestib⁹ in oibus sumētes scutuz fidei etc. Sz q̄ etiā bene armati non pn̄t p se resistere nisi de⁹ adiuuet. Sequit Dn̄e refugiū factus es nob etc. q̄ si lassamur vel sauciamur in hoc bello nō est refugium nisi ad ip̄m. Vn̄ sequit in q̄busdam eccl̄ijs all'a. Lauda aīa mea dn̄m Quia vo sautiati i hoc bello nō sanāt nisi a dn̄o. et multi ab eo sanant. iō in q̄busdā eccl̄ijs sequit euāgeliū de sanatione filij reguli. Erat quidā regul⁹ cui⁹ fili⁹ infirmabat etc. qd̄ est Johis. iiij. c. Per istū regulū intellgunt reges. s. plati q̄ reges sunt et debent esse hūiles. et ita sūt reguli. vn̄ exaudiunt. licet habeant paruā fidē p sanatiōe filioꝝ. Credebat em̄ iste regulus q̄ dn̄s poterat sanare filiū suū. sed nō credebat q̄ esset de⁹ q̄ credebat q̄ nō posset sanare nisi pn̄s Humilitas ergo valde necessaria est platis. Quia vero p patientiaz maxime vincit diabolus. preponit in offertorio Job in exemplū. Vn̄ in sapiētia. Me

lior est patiens viro forti. ꝛ qui domina
tur animo suo expugnatore vrbiuꝫ. Et
incipit. Vir erat in terra hus noie Job
ꝛc. In versibus aũt huius offertorij fit
sepe verboꝝ repetitio. de quo dictuꝫ est
sub dñica scda post octauã ephie. Sed
qꝛ nihil valet patientia nisi hõ speret in
dño. Sequit̃ postcõio In salutare tuũ
aĩa mea spauit ꝛc. qꝛ spes patiẽtiã opat̃

De dominica. xxij.

D Ictum est quod nullꝰ potest interesse eternis nu
ptijs. nisi habeat vestẽ nuptia-
lem que est caritas. iõ in hac. xxij. dñica
monemur ꝛ inuitamur ad habẽdã cari
tatem. nõ vt tantũ bñ faciamꝰ ꝓximo.
ꝫ etiã dimittamꝰ iniurias nob̃ ab eo fa
ctas Vñ in q̃busdã eccl̃ijs euãgeliũ est
de ſuo q̃ debebat decẽ milia talẽta cũ q̊
posuit dñs rõnez. ꝛ ille dixit. Patiẽtiaꝫ
habe in me ꝛ oia reddã tibi. ꝛ misertus
dñs eiꝰ dimisit eũ ꝛ debitũ dimisit ei ꝛc
ꝛ incipit. Sil̃e est regnũ celoꝝ hoi regi
q̃ voluit rõnez ponere cũ ſuis suis. qꝺ
est Math. xviij. c. Siquidẽ in die iudi-
cij ponet dñs rõnez nobiscũ ꝛ nullꝰ po
terit cõputare cũ eo. qꝛ de tpe q̃ũo red-
det hõ rõnem. qꝺ tam bonũ est ꝙ in q̊-
libet momẽto eiꝰ potest hõ fieri filiꝰ dei
Et ideo incipit introitꝰ Si iniq̃tates ob
seruaberis dñe. dñe q̃s sustinebit. q. di-
ceret nullꝰ. Et hoc est. Patiam habe in
me. Et sequit̃ versus. De profũdis cla-
maui ad te dñe ꝛc. In epl̃a Cõfidimus
ꝛc. ad Phil̃. j. c. inuitat nos apl̃s ad ꝑ-
fectã caritatẽ vt dimittamꝰ fratri vt de
us dimittat nob̃. q̃a sicut habet̃ in fine
euãgelij. Sic ꝛ pater meꝰ celestis faciet
vobis si nõ remiseritis vnusq̃sq; frĩ suo
de cordibꝰ vestris. Dicit igit̃ apl̃s i epl̃a
Frẽs ꝯfidimꝰ. i. cõfidẽtiã talẽ habemꝰ
Et postea sequit̃. Obsecro autẽ vos vt
caritas vr̃a magis ac magis abũdet. vt
sitis sinceres ꝛ sine offensa. Et tunc est
vnitas in eccl̃ia qñ nõ offendimus ꝓpt̃
iniurias. ꝫ dimittimꝰ. Vñ sequit̃ rñso-
rium. Ecce q̃ꝫ bonũ ꝛ q̃ꝫ iocundũ habi-
tare frẽs in vnũ. Sꝫ q̃niã illos q̃ irascũ
tur ſuat dñs ꝑ caritatẽ dũ penitẽt. ideo
sequit̃ all̃a. Qui sanat cõtritos corde ꝛ
alligat cõtritiões eoꝝ. In p̃missio vero
euãgelio monemur ad ꝑfectã caritateꝫ
vt caute ambulemus ad nuptias cũ ve
ste nuptiali. Et qꝛ ꝑfecta caritas nõ tan
tum impẽdit beneficia ꝛ dimittit iniuri
as. ꝫ etiã orat ꝓ inimicis. iõ sequit̃ in of
fertorio. oratio hester ad assuerũ regeꝫ.
qui interp̃tat̃ beatitudo. i. ad xp̃m. ꝛ in
cipit Recordare dñe ꝛc Hester. xiiij. in
q̊ offertorio rogat ꝓ recõciliatõe pctõꝝ
Et qꝛ de hac recõciliatiõe gaudẽt ange
li. sequit̃ in quibusdã ecclesijs postcõio
Dico vobis ꝛc. Luce. xv. c.

De dominica. xxiij.

T A tribus domi-
nicis v ltimis. s. xxiij. xxiiij. ꝛ. xxv
est idẽ officiũ ꝛ in eis oñdit ec
clesia se habere vestẽ nuptialẽ. i. carita-
tem. qꝛ orat ꝓ iudeis vt ꝯuertant̃. qꝺ fi-
et in fine mũdi qñ veniẽt ad fidẽ nr̃am.
qꝺ figuratũ est in ioseph q̃ noluit lõgo
tpe se manifestare fratribꝰ suis. postea
v̊o ad vltimũ se manifestauit eis ꝛ peti
erũt veniã ab eo ꝛ dixit eis. Nolite time
re ego pascã vos. ꝛ inebriatꝰ est cuꝫ eis
q̃ inebriatõ significat leticiã oim in illa
cõuersione iudeoꝝ Hoc aũt erit in fine
ꝑegrinatiõis nostre. ꝛ ideo de hmõi cõ
uersione agit̃ in fine tpis ꝑegrinationis
In q̃tuor eñ ꝑtes diuisum est tp̃s anni
ꝓut dictũ est in ꝓhemio huiꝰ ꝑtis. Et
ꝑ has dñicas agit̃ de hac cõuersiõe. q̃a
ad fidẽ trinitatis cõuertent̃. In hac er-
go. xxiij. dñica introitus est de cõuersio
ne iudeorũ a ꝓmissione dñi. Ipse nãq;
dicit ꝑ hieremiã. xxix. c. Ego cogito co-
gitationes pacis ꝛ nõ afflictionis. quia
ad hoc tendunt mala q̃ vobis infero vt

reconciliem vos mihi. Et nota ꝙ tem-
pore henrici.iij.imperatoris bruno tullen
sis eps. qui de multis sanctis cantꝰ cō
posuit factus papa ꝑ henricū.iij.impa-
torem ⁊ vocatus leo.x. dū romani pro
papatu veniret. audiuit voces angeloꝝ
canētiū ⁊ dicētium. Dicit dn̄s. Ego co
gito cogitatiōes pacis. Ipe v͛o cogitās
ꝙ nō haberet canonicū ingressuȝ renū-
ciauit. ⁊ iterū a romanis papa eligit͛. et
vitam cū multis miraculis finiuit. In
graduali v͛o agit Dauid gratias d͛ sua
liberatōne a captiuitate spirituali ⁊ cor
porali dicēs. Liberasti nos ex affligēti-
bus nos ⁊c̄. In versu vero ꝓmittit lau
dem bonoꝝ operꝝ dicēs. In deo lauda
bimur tota die ⁊c̄. Et q͛ solꝰ dn̄s est q̇ sa
nat. iō in q̇busdā ecclīis sequit͛ alleluia.
Qui sanat ꝯtritos corde. In offertorio
v͛o petit veniā sicut frēs ioseph dicens
De ꝓfundis clamaui ad te dn̄e ⁊c̄. Et
q͛ ioseph. i. xp̄us rn̄dit. Nolite timere
ego pascā vos. iō q͛ ita liberalis est dn̄s
⁊ ita cito dimittit. Seq͛t postcōio Amē
dico vob. q̇cq̇d orātes petitis credite. q͛
accipietis ⁊ fiet vobis. Math. xviij. ca.
Quia v͛o nō intrabūt ad nuptias. nisi
q̇ habebūt similitudinē dei. iō in euāge
lio Abeūtes ⁊c̄. Math. xxij. c. qd͛ legit͛
in q̇busdā ecclīis d͛r. Reddite ergo que
sunt cesaris cesari. ⁊ q̇ sūt dei deo. s. ima
ginē suā silitudine sua insignitā. quia
oīa ad sibi silia cōuertunt͛. In epl̄a q̇ꝙ.
Frēs imitatores ⁊c̄. ad Phil. iij. monet
nos apl̄s vt reddamꝰ deo imaginē suā
Et post sequit͛. Cōuersatio nr̄a in celis
est. q. d. In hoc debetis me imitari non
illos q̇ꝝ deꝰ vēter est. q̇ sunt inimici cru
cis xp̄i. Imitamur aūt deū ⁊ apl̄um in
hūilitate, māsuetudine. caritate ⁊ sancti
monia. Et post. Saluatorē expectamꝰ
dn̄m ihm xp̄m. q̇ reformabit corpꝰ hu-
militatis nostre cōfiguratū corpori cla-
ritatis sue. Si eñ habuerimus silitu-
dinem dei in aīabus nostris in futuro
nō habebimus illā similitudinē in aīa-
bus tantū. sed etiā in corporibus. quia
vt dicit apl̄us. Similes erimus xp̄o.

De dn̄ica. xxiiij.

Ista vicesima quarta dn̄ica silr agit͛ de vocatione et
cōuersiōe iudeoꝝ. Vn̄ incipit in
q̇busdā ecclīis euāgeliū Mat. ix. c. Lo
quēte ihu ad turbas. Ecce ṗnceps ar-
chisinagogꝰ venit ad eū ⁊ dixit ei. Filia
mea defuncta est. ꝫ veni ⁊ impone ma-
nuȝ tuā sup eā ⁊ viuet. dū aūt iret post
eū ecce mulier emorroissa dicebat. Si
tetigero fimbriā vestimēti eiꝰ salua ero
et sanata est a dn̄o. Postea resuscitauit
dn̄s filiaȝ archisinagogi. Allegorice ar
chisinagogus iste significat moysen vl̄
aliquē de ꝓphetis. vel etiā apostolis. q̇
rogauit dominū ꝓ sinagoga. ⁊ dn̄s va-
dit vt sanet eam. q͛ non cessat corrigere
vt sanet ipsos iudeos ꝑ varias tribula-
tiones ⁊ seruitutes. Sed eoruȝ sanitas
fiet in fine mundi. Mulier vero patiēs
fluxum sanguinis est gentilitas q̇ dixit
Si tetigero fimbriaȝ vestimēti eius. i. si
mima p̄cepta seruauero salua ero. Per
fluxum sanguinis peccatum intelligit͛.
Postea vero saluabitur sinagoga. qd͛
significatur ꝑ filiam yairi postmodū su
scitatā. Itē ꝑ yairū q̇ interp͛tat͛ illūinās
siue illūinatꝰ intelligūt͛ p̄lati. Prelatꝰ
eñ illumiatꝰ a dn̄o alios illūinat. ⁊ tal͛
debet orare ꝓ subditis sicut iste ꝓ filia
sua. Sic̄ ⁊ orat apl̄us in epl̄a huius tal͛
minice. que est ad Col. j. ca. Non cessa-
mus inquit fratres orantes pro vobis.
In quibusdam tamē ecclesijs dicit͛ hac
die euangelium. Cum videritis abomi
nationem Mathei. xxiiij. c. Et attende
ꝙ hec dominica propriuȝ cantuale nō
habet officium. quia enim vexabitur ec
clesia persecutionibus antichristi. ideo
sua continet organa. vel ideo quia pre-
cedens officium huic euangelio rectissi

me coaptat. vel q2 hec dñica sepius sup
abundat. idcirco ꝓprio vacat officio.

De dominica. xxv.

DOminica vicesimaquin
ta dñica agit de illuminatõe iu
deoꝝ. Vñ dr i quibusdã eccl'ijs
in epl'a q̃ est de Hiere. xxiij. ca. Ecce di-
es veniunt dicit dñs. ꝛ suscitabo Dauid
germẽ iustũ ꝛc. Et postea sequit in die-
bus illis saluabit iuda. Et post. Nõ di-
cem9 amplius viuit dñs q̃ eduxit filios
isrl' de terra egypti. ꝫ viuit dñs q̃ eduxit
ꝛ adduxit semẽ domus isrl' d terra aqlo
nis. ꝛ de cũctis terris. in q̃bus ꝓpieceraz
eos. Quib9 verbis p̃cedẽs cantuale of-
ficiũ ꝯcordat. Nã in introitu. Dicit dñs
ego cogito ꝛc. dr. Et reducã captiuitatẽ
vestrã de cũctis locis. Soluti g̃ illa qua
nunc tenentur captiuitate in graduali.
liberasti nos grãrum referũt actionem.
In offerẽda. De profundis. adhuc por-
rigũt orõnem. qui sue petitõis in postcõ
munione. Amen dico vobis. recipiunt
sanctificatõz. Euãgeliũ vero est de refe-
ctõe quã fecit Joseph frĩbus suis. qñ re
cepit eos ad cõuiuiũ. Vidẽs ihs q2 mlt
titudo maxia venit ad eũ ꝛc. Quiꝗ pa
nes sunt spũalis intelligẽtia q̃nꝗ libro
rũ quos mõ habẽt nec eis possunt satia
ri. q2 eos frãgendo p spũalẽ intelligẽtiã
non manducãt. sed tunc eos dñs satura
bit. Duo vero pisces sunt psalm9 ꝛ euã-
gelium. Tunc eñ reficiet eos dñs intel-
ligentia legis ꝛ psalmoꝝ ꝛ euãgelij. In
q̃busdã tñ eccl'ijs dicit euãgeliũ. Cũ sub
leuasset Ihs oculos Joh. vj. Kursus i
hac vltima dñica ceteras ꝯcludente. re-
cte ponit officiũ qđ ad vtrũꝗ dñi ꝑtine
re possit aduentuz. vt dictum hieremie
ꝓpheticũ. Ecce dies veniũt. ꝛ suscitabo
ꝛc. Ecce primus aduentus. In dieb9 il-
lis saluabit iuda. Ecce scđs. Sed i euã
gelio recte agit de quinꝗ panibus. q̃a
post quinꝗ milia ãnorum datus est no
bis in primo aduentu panis angeloꝝ
Ab hinc etiã quinꝗ dñice cõputantur.
vsꝗ ad illũ diem in quo panis ort9 in p̃
sepio p̃dicabit. Quidã tñ hanc epistolã
ꝛ hoc euãgeliũ ponũt cum officio trini
tatis. Infra hebdomadã vero fit sicut i
ceteris feriatis. Et cõgrue circa festũ be
ati andree hoc euangeliũ legit. qm̃ in eo
de ip̃o mẽtio ꝯtinet. Quedã tñ eccl'ie fa
ciunt in hac dñica festũ de trinitate. alie
vero in octaua penthecostes vbi de hoc
dictum est.

De lectionibus nocturnalium.

ILlud postremo
notandũ est ꝙ nocturnales le-
ctiones a p̃ma dñica post pen-
the. vsꝗ ad aduentũ dñi. quidã non in-
subtiliter referũt ad illam tp̃is seriẽ. que
fuit a dauid vsꝗ ad aduentũ dñi. Sz et
ad illã ꝯgrue referri p̃nt que a p̃mitiua
cepit eccl'ia. Sicut eñ saulí successit da
uid. Vnde p̃mo legit de p̃mis libris re
gũ. sic demonũ cultui. cultus vni9 dei. ꝛ
sicut regnũ dauid p roboã ꝛ ieroboam i
cissuras diuidit vt legit in libris sequẽti
bus. sic eccl'iam scindit hereticoꝝ insa-
nia. Deinde sequunt libri Salomonis.
q2 post pugnas hereticoꝝ claruerũt i ec
clesia sctõꝝ doctoꝝ ingenia. Postmo-
dũ sequit liber Job. vbi agit de ꝑsecuti
onibus ꝛ cõsolationib9 eius q2 quantũ-
uis in pace floreat eccl'ia temptatões tñ
non desunt spũaliũ aduersarioꝝ. quoꝝ
quãto est occultior pugna. tanto diffici-
lior ẽ. sed gloriosior erit acquisita victo-
ria Kursus illud quoꝗ adijciẽdũ est.
ꝙ singulos mẽses p̃teritis possum9 ad-
aptare tp̃ibus. Nã p ianuariũ i quo no-
uus annus inchoat. tp̃s a diluuio intel-
ligitur. vbi mundus renouatur. Per fe
bruarium in quo alleluia deponitur il-
lud tempus innuit in quo vniuersitas
linguarum confunditur. Per martiuz
in quo quadragesima sepius celebratur

illud temp⁹ accipitur in quo dei popu-
lus in egipto affligitur. Per aprilē vbi
pasca celebrat vel obseruatur. illud tp̄s
ostendit in quo p̄pl's a pharone lebera-
tur. Per maiū in quo de penthe. solen-
nisatur. illud tp̄s recolit in quo pp̄lus
in terra ꝓmissionis gratulabat. Juni⁹
ꝛ iuli⁹ in quib⁹ historia regū legit. ꝛ re-
gnum saul ꝛ dauid cōmemorāt. Augu-
stus in quo liber sapie recitat. regnū sa-
pientis salomonis insinuat. Reliqui q̄-
tuor menses regna p̄ncipalia notāt. ba-
bilonicū qd̄ est in oriēte. persaꝝ qd̄ est i
meridie. grecoꝝ qd̄ est in aqlone. roma
noꝝ qd̄ est in occidente. Igit historia
Job que legit in septembri ꝑ duas heb
domadas regnū exprimit oriētis. Vn-
de ibi dicit. Erat vir ille magnus inter
oēs orientales. Et legit ꝑ duas hebdo-
madas. quia regnū illud durauit ꝑ du-
as annales hebdomadas. i. per bis se-
ptingentos annos Tot em̄ anni inueni
untur a tempe Nini. a quo regnū babi
lonie incepit vsq ad Cyrum regem per
sarum. in quo defecit. In reliqua parte
septembris regnū ꝑsarum innuit. quo-
circa due historie legunt. eo q nunc de
persis nūc de medis reges assumeban-
tur. Historia machabeorū que legitur
in octobri grecorū significat regnuz sub
quibus machabei fuerunt afflicti Per
nouembrē ꝛ decembrē. in quibus ꝓphe
tie legunt regnum romanoꝝ. in quo
xp̄i religio viget accipitur. Prophetie
maxime de xp̄o loquuntur. cuius nati
uitas est in fine anni. Sic regnū roma-
norum in fine mundi.

Finit liber sextus.

Incipit liber septimus de sanctorum festiuitatibus.

POstquaz de di
uinis officijs in genere atq
de dn̄icis ꝛ de festiuitatib⁹
ad dn̄m ꝑtinētibus in spe-
cie ꝓmisimus vtile est vt ꝛ de officijs fe
stiuitatū sanctoꝝ aliqua in hac septima
pte subijciamus. Sane eccl'ia sancto
rum festa multis de causis celebrat.
Primo vt eis vicē rependam⁹. q2 ipsi
iam celebrāt festū de nobis. q2 gaudiuz
est in celo angelis dei ꝛ aiabus sanctis
sup vno peccatore pniam agēte. Scd̄o
quia eos honorādo rē nostrā agimus.
naz eoꝝ festiuitas nostra est. Vn̄ ap'ls
Oia vestra sunt vos autez xp̄i. Caritas
em̄ oia cōmunia facit. Tercio vt habea
mus eos intercessores ꝓ nobis. Vnde
legit in. iij. Re. j. c. q betsabee qd̄ inter
ꝑtat puteus satietatis. i. eccl'ia triūphās
impetrauit filio suo regnū. Quarto vt
eos imitemur. ꝑ eoꝝ em̄ exempla ad eo
rum imitationē ꝓuocamur. Quito ꝓ-
pter augmentuz nostre securitatis ꝛ ad
spei subleuationē. Si em̄ hoies morta-
les nobis siles potuerūt ita ꝑ sua meri
ta sublimari. ꝛ nos silr poterim⁹. quo-
niam man⁹ dn̄i nō est abbreuiata. Sex
to ꝓpter honorē diuine maiestatis. q̄n
am illos honorādo. in eis honoram⁹ ꝛ
mirabilē p̄dicam⁹ eum qui ipsos sancti
ficauit. Septimo vt visa eorum pulcri
tudine ꝛ mūdicia cōfundat hō de pec-
catis suis. ꝛ terrena cōtēnat sicut ꝛ ipsi
fecerūt. Octauo ꝛ principalis causa est
quia sanctoꝝ dies anniuersaria in eorū
honore nobis ad memoriaz reducitur
ꝓpter nostrā vtilitatē. quoniā in eis ho-
noramus deū. Ipsi nāq cum sint ꝑfe-
cte beati. orationib⁹ nostris nō indigēt
quia omnia eis ad votuz succedūt. imo

īniuriā facit martyri q̇ ꝓ martyre orat.
Johānes etiā damascenus in li .iiij.ca.
vij.ponit alias rōnes q̄re sancti ⁊ parit
eoꝝ corpa siue reliquie debēt honorari
quarū quedā sumunt quantū ad eoꝝ
dignitatē ⁊ quedā q̄ntū ad corpoꝝ ipo
rum ꝑciositatē. Dignitas q̄druplex est
quoniā sunt amici dei.filij dei.heredes
dei.⁊ duces nostri. De pmo Johis.xv.
Jā nō dicā vos ſuos ⁊c̄. De scdo Joh.
primo. Dedit eis pātem filios dei fieri.
De tercio Ro.viij. Si aūt filij ⁊ heredes
De quarto ita dic̄. Si q̇s multū labo-
rat ducē inuenire q̇ eū alicui regi mor
tali adducat.⁊ ꝓ eo ad ipm verbū faci-
at.q̄nto magis duces generis humani
q̇ ꝓ nobis ad deū interpellatiōes faci-
unt honorādi sunt.templa illis erigen-
do ⁊ eoꝝ memoriā venerādo. Quantū
ad corpoꝝ ipoꝝ vero ꝑciositatē manife
standā ponit etiā idē q̄ttuor rōnes. Nā
ipa sctōꝝ corpa fuerūt ꝓmptuaria dei
templū xp̄i.alabastrū spirituał vnguē-
ti fontes diuini. Et Augu.addit q̇ntū
scz organū spūscti. Circa pmū dic̄ Hi
em̄ sunt ꝓmptuaria dei.cenacula spūs-
sācti. De scdo dic̄. Quoniā ꝑ intellectū
in corpibus eoꝝ habitauit deus. Vnd
apl's. Nescitis q̇niā corpa vr̄a ⁊c̄. Deus
aūt spūs est. Honorādi ergo sunt aīa
ta dei templa Hō q̇dem delectat̄ in edi
ficatiōe muroꝝ.deꝰ vero in cōuersatiōe
sctōꝝ. Vn̄ ps̄. Dn̄e dilexi decorē domꝰ
tue.decorē.s.quē ꝑstat diuersitas non
marmorū ꝫ grarū. Circa terciū dic̄. Si
em̄ ex rupe aqua manauit in heremo.⁊
ex maxilla asini samsoni sitienti nequa
q̄ incredibile est ex martyrū reliquijs
vnguentū bn̄ olens emanare sitientibꝰ
dei ⁊ sctōꝝ virtutē. Circa quartū dicit.
Jsti em̄ viuētes in veritate cū libera ꝑ-
sentia deo assistunt ⁊ fontes nob salutā
res dn̄ator xp̄s sanctoꝝ suoꝝ ꝑbuit.reli
quias multiformia bn̄ficia irrigantes.
Circa q̇ntū dicit Augꝰ.in li.de ciuitate

dei Nō sunt cōtennēda.sed plurimū re
uerēda sctōꝝ corpa.q̇bus dū adhuc vi-
uerēt spūsctūs q̄si q̇busdā organis ad
omne bonū vsus est. Vnd apl's. An ex
perimentū queritis eius q̇ in me loquit̄
xp̄s. Jtē Amb.in examerō Hoc est ꝑ
ciosissimū q̇ hō diuine vocis fit orga-
num ⁊ corpalibꝰ labijs celeste expmit
oraculū. Est aūt q̄druplex differētia
sctōꝝ noui testamēti. q̇s ꝑ anni circulū
colimus Sūt em̄ apl'i.martyres ꝯfesso
res.⁊ virgines.⁊ hi ſm rabanū ꝑ q̄tuor
mūdi ꝑtes significāt. Per oriētē apl'i.ꝑ
meridiē martyres.ꝑ aq̇lonē cōfessores.
ꝑ occidētē ꝟgines Licet aūt festiuitates
sctōꝝ celebrāde sint ⁊ i eoꝝ memoriā al
taria cōstruēda.nulli tn̄ eoꝝ vel etiā an
gelis ꝫ soli deo sacrificare debemꝰ. Ne
mo em̄ antistitū in locis sctōꝝ corpoꝝ
assistēs altari aliq̄n dixit.offerimus tibi
petre ⁊ paule aut cypriane. ꝫ qd deo of
fert̄ q̇ scōs coronauit offert̄ apd eoꝝ me
morias q̇s coronauit vt ex ipoꝝ locoꝝ
amore maior affectꝰ assurgat ad augē-
dā caritatē in illis q̇s imitari possumꝰ
⁊ illo adiuuāte possumꝰ Nec em̄ ipi sci
vel āgeli exhiberi sibi volūt.qd vni deo
ꝑ latriā exhiberi norūt. Vn̄ paulꝰ ⁊ bar
nabas cū q̇dā miracul' ꝑ eos factis cō-
moti ipis tanq̄ dijs imolare voluissēt.
ꝯscissis vestibꝰ ꝯfitētes se hoies morta-
les ⁊ nō deos esse.h fieri vetuerīt. Et sic
in Apoc̄.legit̄ angelus Johānem ipm
in visiōe adorare volētē ꝓhibuit dicēs
Vide ne feceris. frat̄ em̄ tuꝰ ⁊ cōſuus
fratrū tuoꝝ sum.deū adora. Jā em̄ xp̄s
erat sup angelos exaltatꝰ. Antea ꝟo le-
gunt̄ angeli adorari.vt dictū est in q̄rta
ꝑte sub q̄rta ꝑticula canonis sup verbo
ſuitutis. Et mardocheus noluit aman
adorare.q̇niā ille diuinā sibi voluit ado
rationē impendi. Honorādi sunt ğ scti
ꝓpter imitationē.nō adorādi ꝓpter reli
gionē. Honorādi sunt caritate nō serui
tute vt dictū est sup dicto ꝟbo ſuitutis.

Tribꝰ aũt de causis sctõs rogamꝰ. ꝓut
dictũ est in ꝑcedenti pte sub ti. de roga-
tionibus. Et nota ꝙ stãdo sctõs rogare
debemꝰ. vt dictũ est in ꝓhemio ꝗnte p-
tis. vbi de rñsorio agit. Porro dieꝝ aliȷ̃
sũt ꝓfesti. aliȷ̃ festiui siue solẽnes. Pro
festi sunt q̃ nulla spẽali celebritate in si
gniti sunt. q̃si ꝓcul a festo. Et nota ꝙ he
brei aliter denoĩant dies septimane. et
aliter gẽtiles ⁊ eoꝝ phi. ⁊ aliter xp̃iani.
Hebrei denoiant oẽs alios dies a sab-
bato. q̇ apud eos ꝑcipuꝰ habet. vñ diez
sequẽtez post sabbatũ vocãt ꝑmã sabba
ti. aliaz scõam sabbati. ⁊ sic de reliq̃s se-
ptimã v̾o diẽ vocãt simpliciter sabbatũ
⁊ quĩq; sabbatũ sabbatoꝝ. sextã feriã vo
cant pasceue a para qḋ est pre. ⁊ sceuen
qḋ est structio. q̃i ꝑstructio seu ꝑparatõ
q2 tũc iudei ꝑparant cibaria ad opꝰ sab
bati. iuxta qḋ eis ꝑceptũ fuerat de man
na. s. sexta die colligatis ex eo duplũ. q̊-
niam in sabbato nõ licebat eis cibos ꝑ
parare. sicut nec mãna colligere. Nos
v̾o hoc nomen qḋ est cõe cuilibet sexte
ferie. appropriamus illi sexte ferie q̃ est
ꝓxime añ pasca. ꝓ eo ꝙ tũc ꝑparatꝰ est
cibus siue mãna q̊ ⁊ ecclia militãs mõ
⁊ triumphãs in futura req̇e ꝑfruet. Et
nota ꝙ pasceue est nomẽ grecũ. ſ3 iudei
ꝓpter varias captiuitates inter grecos
dispersi q̃dam vocabula a grecis sum-
pserunt. vt parasceue ⁊ synagoga. ⁊ alia
q̃dam. Gentiles aũt tam vulgꝰ q̃3 phi.
denoiant dies a planetis. Vnḋ ſm eos
ꝑma dies dr di[illegible] solis. scõa dies lune ⁊c̃
q̃ noia sacra scriptura non recepit. licet
hodie vulgari vsu teneant. De h̃ dicet
in pte. viiȷ̃. vbi aget de septimana. Nẽ-
pe vulgus iõ eos sic denoiabat. q2 solez
lunã martẽ ⁊ alios planetas a quibus
dies denomiabant deos esse credebant
Phi. vero ideo. q2 hec sunt nomia pla
netarũ ex quoꝝ motibus ⁊ naturis oia
sui vegetatione ſm illos trahunt. Chri
stiani vero duos dies tanq̃3 ꝓpriȷ̃s desi-
gnant nominibus. Nam sabbatũ simpli
citer sabbatũ vocãt ꝓpter auctoritatem
hebraici sermonis. ⁊ sequentẽ diez dñi-
cam vocãt ꝓpter sui primatũ. de quo iã
dicetur. vel q2 sic in Apoc̃. vocat vbi dr
Johãnes dñica die post missarũ solen-
nia descendit in defossuz sepulture sue
locũ. Posset etiã dies dñica ꝑma feria
appellari. Diem vero post dominicaz
sequentẽ appellãt scõam feriam aliam
terciam feriam. ⁊ sic de aliȷ̃s vsq; in sab
batũ. Interꝑtat em̃ feria quasi dies so-
lennis a ferando dicta. Vnde prima
dies septimane dies solennis est. Vo-
cantur ergo feria a ferãdo. quia tota tẽ
pore a viciȷ̃s feriare id est. vacare debe-
mus. nõ ꝙ sit a necessariȷ̃s vite operibꝰ
feriandum. Vel dicit a fando. id est. lo
quendo. quoniã sicut legit in Geñ. Do
minus dixit ⁊ facta sunt. Siquidez be-
atus siluerster nolens imitari iudeos q̃
dicũt ꝑma sabbati ⁊c̃. nec gentiles q̃ di-
cunt. dies solis. dies lune ⁊c̃. adinuenit
hoc nomẽ feria. in fine tñ septimane ꝑ-
uauit sabbatũ ꝓpter ꝑmissam rationez
vel ꝓpter figuram. quia sabbatũ tamen
interꝑtat req̇es. q2 tũc dñs req̇euit ab oĩ
ope qḋ patrarat. Vñ ⁊ nos p totã heb-
domadam. i. p totũ tempus vite nostre
quod pcurritur p spacium septem dieꝝ
debemus laborare ⁊ niti summo cona-
mine vt ad requiem ⁊ beatitudinem p-
ueniamus. Dies ergo tripliciter deno-
minãtur. Primo ſm se. vt dies lune. di
es martis ⁊c̃. Secũdo iuxta vsum ec-
clesie. vt ꝑma feria. secũda feria ⁊c̃. Ter
cio ſm menses. ⁊ hoc etiã tripliciter. Pri
mo modo kalen. pridie. kal. iiȷ̃. kal. Se
cũdo modo ydus. pridie. ydus. iiȷ̃. ydꝰ.
Tercio modo noñ. pridie noñ. iiȷ̃. noñ.
Dominica vero dies ꝑmatũ obtinet et
maior est inter alios dies. quia in illa
christus annunciatus fuit et resurrexit
et in apostolos spiritũ sanctũ misit. ⁊ de
us mũdũ. i. celũ ⁊ terrã in illa fecit. et in

eodē q̄noq̧ die vt dicit̄ mundus dissol-
uet̄. Dicit̄ ḡ dñica ꝓpter gaudiū dñice
resurrectōis. qđ in ea celebram⁹. Licet
aūt quedā dñice oibus alijs sint supio-
res. videlicet pascha ꝛ pen. ꝛ hoc ꝓpt̄ re
surrectōz. ꝛ spūsscti missionē. tñ ꝛ q̄nq̧
alie ṕncipales dicunt̄ ꝛ solēnes in qui-
bus officia mutant̄. s. dñica ṕma de ad-
uentu dñi. Dominica in octauis pasce.
dñica in octauis penthe. dñica qua can
tat̄ letare irl'm. ꝛ dñica in ramispalmaꝝ
Addūt etiā quidā sextā. s. qua cantatur
Inuocauit me. Quedā etiā alie dñice
dicunt̄ ṕuilegiate q̄bus scʒ hystorie sūt
appropriate. Et nota ꝙ sunt q̄dā dies ṕ
uilegiati in tp̄e q̄dragesime. videlicet q̄t
tuor q̄rte ferie. s. quarta feria in capite ie
iunioꝝ. ꝛ q̄rta feria sequētis hebdoma-
de. ꝛ quarta feria q̄ est post letare irl'm ꝛ
q̄rta feria ante cenā dñi. Itē q̄ttuor sab-
bata. videlicet sabbatū ṕoris hebdoma
de. qñ ordines celebrant̄. ꝛ sabbatū q̄r-
te. ꝛ sabbatū quinte. ꝛ sabbatū in vigilia
pasce. Itē tres dies dñice. s. Inuocauit
me ꝛ Letare irl'm. ꝛ dñica in ramispal-
maꝝ. Itē vna q̄nta feria. s. cene dñi. Itē
vna sexta feria. scʒ in pasceue. Item to-
ta vna septimana. scʒ vltima q̄ maior dr̄
put sub dñica de ramispalmaꝝ dictū ē.
De q̄bus ṕuilegijs in locis suis dictuʒ
est. Et nota ꝙ pascha ꝛ penthecostē sūt
hebdomadarie festiuitates vt dictū est i
sexta p̄te sub ti. de septem dieb⁹ post pa-
scha ꝛ sub pēthecoste. Incipit aūt di
es naturalis s̄m egyptos ab occasu so-
lis siue in principio noctis. ꝛ durat vsq̧
ad vespam sequētis diei. iuxta illud. Et
factū est vespe ꝛ mane dies vn⁹. Scđm
persas ꝛ grecos. ꝛ s̄m cōem vulgi vsum
incipit mane ab ortu solis. Scđm Ro-
manos a media nocte. Scđm atheniē-
ses ꝛ s̄m arabes ꝛ astronomicos a sex-
ta diei hora. q̄s oēs varie imitamur. qm̄
q̄ ad celebratōz diuioꝝ officioꝝ incipit
dies in vespis iuxta illud. A vespa i ve-
speraʒ celebrabitis sabbata' vrā quo ad
treuge obseruationē in ortu solis q̄ ad
ꝯtractus incipit dies ꝛ finit̄ i media no-
cte. quo ad esum carniū p ost cenā: vsq̧
ad diluculū. q̄ ad iudiciū incipit ꝛ ter-
minat̄ sero in fine diei añ noct' tenebras
Cōputatio aūt egyptioꝝ vera videt̄ cū
ꝯtineat ortū ꝛ occasum signoꝝ. Pōt tñ
dici ꝙ s̄m eccl'iam incipit in media no-
cte. q̄r tunc ver⁹ sol. s. xp̄s ortus est. iux-
ta illud. Dū mediū silentiū ꝛc̄. Vel ve-
rius in vespis vt ṕmissum ē. q̄r nox ṕces
sit. dies aūt appropinquabit. lʒ aūt na-
turalit̄ dies ṕcedāt noctes. tñ i nocte pa
schali fit ecōuerso. vt dictū est in. vj. p̄te
sub ti. de sabbato scto. Solēnes vero
seu festiui dies sunt in q̄bus a quolibet
op̄e seruili in honorē dei ꝛ sctōꝝ abstinē
dū est ꝛ diuinis laudib⁹ insistendū. Et
est notandū ꝙ solēnitas est coiter insti-
tuta celebritas ꝓ aliqua ṕrogatiua. Et
dr̄ a solon qđ est cōe. vl' a soluto. i. firmo
atq̧ solido. q̄r ob religionē mutari non
debet. vel dr̄ solēnitas ex eo ꝙ fieri solet
in āno. Celebritas vero vocat̄. q̄r ibi nō
terrena ʒ solū celestia agunt̄. Solēnitas
aūt alia est festiuitatū. alia stationū alia
letaniaꝝ. alia ieiunioꝝ. de quaꝝ singul'
videam⁹. Selēnitas festiuitatū que est
mors sanctoꝝ pluribus nominibus de
gnat̄. Vocat̄ em̄ festiuitas festū celebri-
tas. natiuitas. natalis vel natale siue na
taliciū. trāsitus seu exit⁹. obitus. passio.
assumptio. depositio. ꝛ obdormitio. Fe
stiuitas dicta ē a festis dieb⁹ quasi festi-
ditas. eo ꝙ in eis sola diuina res agit̄. q̄
bus ꝯtrarij sunt fasti in quib⁹ ius fatur.
Dr̄ q̄ʒ festiuitas q̄si scti natiuitas. Nati
uitas ꝓprie dr̄ festū illius natiuitatis q̄
est in carne ꝛ in mūdo. ꝛ s̄m hoc dr̄ tm̄
xp̄i natiuitas. ꝛ bti marie ꝛ bti Johānis
baptiste. quoꝝ tm̄ natiuitates in eccl'ia
celebrant̄. Quare scti dicant̄ i morte na
sci. iā sequit̄ ꝛ dicet̄ vbi de octaua aget̄.
De celebritate iam dictū est. Natal' vo

vł natale vł natalicium dr migratio sctoꝝ
ab h seculo. q2 tunc nascunt deo & celo ad
gliã ea natiuitate q tēdit ad vitā eternā
indifferenter tñ iste accipiunt. Trāsitus
dr festū de morte sctoꝝ. qm aie illorum a
corpibus exeuntes p ignota sibi & diuer
sa loca trāseunt. vt p celū aereū. etherē-
um & cristallinā. vt tādē ꝑueniāt ad em
pireū. Et nota ꝙ mai9 est festū trāsit9
alicui9 scti ꝙ aliquod aliud de illo. vt di
cet sub festo assumptōis. Obitus dr. q2
tūc angeli veniūt obuiā aie vt legit d. b.
Martino. Passio dr. q2 tunc maxime
corp9 patit. & etiā aia qñ p violentiā ab i
uicē sepant. & obit9 vniuscuiusq potest
passio noiari. q2 sine amaritudine & sine
violētia qdā nulla aia de corpe tollitur.
Assumptio ꝓprie dr trāsitus. b. marie.
Depositio ꝓprie dr depositio bti Johā
nis euāgeliste. q vt ꝓmissum ē locum se
pulture viu9 intrauit. & ita seipm depo-
suit. Obdormitio vo dr mors sctoꝝ qsi
qes. Nā sicut qs post somnū integer et
validior fit. sic scti sine difficultate resur
gūt in corpibus glorificatis. qsi a som-
no euigilātes. Vñ dñs de Lazaro mor-
tuo dixit. Lazarus amicus nr dormit.
Vñ apls. Nolum9 vos ignorare de dor
mientib9 &c. Sequit de stationib9 vi
dere. Statio aūt fm Isi. est obseruatio
statutoꝝ dierū vel tpm. Dieꝝ vt quarte
& sexte ferie. ieiuniū ex veteri lege prece-
ptū. de q statione in euāgelio ieiuno bis
in sabbato. i. in qrta & sexta feria sabba-
ti. Tempoꝝ q [illegible] legalib9 ac ꝓpheticis i
stitutionib9 determinatis tpib9 statuta
sunt. vt ieiuniū mēsis quarti. qnti. septi-
mi & decimi. Vel sicut in euāgelio dici
tur. Dies illi in qbus ablat9 est sponsus
Statio qz vocat ꝓcessio ad aliquā eccle
siā ad exoluendū ibi grās deo facta Et
dr statio. q2 tunc stātes orare & grās deo
psoluere nō flexis genib9 debem9. nec ie
iunam9 tūc. nec in eis supplicatiōis vo-
ces fiunt. que oia cum vestib9 hūilitat
in letanijs fiunt. Vident aūt stationes
a veteri lege initiū habuisse. qm tūc po-
pulus iudeoꝝ & etiā multi gētiles ꝯue-
niebāt i magnis solēnitatib9. s. i pascha
& penthecosten. vt ibi orarent in tēplo.
& deo gratias persoluerēt & offerebant.
qd adhuc obseruat ecclesia. ꝑsertim ita-
lie. vbi in hebdomadib9 pasche & pente
co. populus de oppidis & villis adiacēti
bus ciuitatib9. ꝯuenit ad eccliam epi-
scopalē. Alie stationes a romanis ha-
buerunt initiū. q eas maxime frequen-
tāt. q cum intercessionib9 sanctoꝝ quo-
rū suffragia implorabāt ꝑicula euasis-
sent. cum ꝓcessione veniebāt ad eccliaz
illius scti cuius patrocinio fuerūt libe-
rati. laudes deo cū grarum actionib9 ꝑ-
soluētes. Isid. dicit in. vj. li. ethymo. ꝙ
statio ex militari exemplo nomē acce-
pit ꝓ eo ꝙ nulla leticia castris obueniē-
te. stationē contristatio militū rescindit
Sunt aūt due species stationū. Alie nā
ꝙ sūt generales. alie ꝑticulares. Gene-
rales sunt q in ꝑdictis duab9 septima-
nis ad matricē ecclesiā fiunt. Particu-
lares sunt. que in diuersis ecclesijs fiūt
ꝓ ꝑdicta causa. Fiūt quoq qnq obser-
uationis causa. nulla alia causa interce
dente. vt cum in festo alicuius scti ad e9
eccliam vadit ꝓcessio a maiori ecclesia
Fiunt etiā cum in festis dieb9 ad diuer
sa altaria cum ꝓcessione ob sanctoꝝ ve
nerationē venimus. Institutio ergo sta
tionū ex ꝑdictis liquet. hoc tñ addito. q
niā sicut romani ꝓ vitādis suis ꝑiculis
statuerūt suas stationes in vrbe. Sic et
alij in suis ciuitatib9 ob causas similes
statiōes instituerūt. In diebus aūt sta-
tionū voces seu cātica leticie cantantur
videlicet rñsoria vel antiphone. vel ali-
quid hmōi. Quandoq etiam tunc mis
sa celebrat in ecclesia ad quā vadunt. &
qnq non. sed post stationem oratione fi
nita redeunt. Et nota ꝙ populus prius
conuenit in aliqua ecclesia vicina illi. in

qua debet esse statio. vt dictū est in q̄rta
pte sub ti. de oꝛone. Nempe. b. Gregori
us q̄ statiōes in vrbe oꝛdinauit. xx. ome
lias euāgeliȷ̄ diuerso tpe in illis dicēdas
declarauit. alias vero stomacho lacescē
te. aliȷ̄s ꝓnunciādas cōmisit. De solē
nitate letaniaꝝ in. vj. pte sub ti. de roga-
tionib⁹ dictū est. Nota tñ ꝙ stationes fi
unt ꝓpter p̄terita picula. Letanie vero
q̄ rogatōes vel supplicatōes interp̄tant
fiunt ꝓ piculis euitādis. vt p̄missum ē.
De solēnitate ieiunioꝝ ⁊ de vigiliȷ̄s san
ctoꝝ dictū est in. vj. pte sub q̄rta feria q̄r
te dñice de aduentu. Hoc etiā nota ꝙ
natale dñi festū est patris. qꝛ p eum fili⁹
īnotuit mūdo. In hoc em̄ appuit chari
tas dei ꝙ nobis dedit filiū suū. sicut di-
cit btūs Johes. festū tñ p̄is. filiȷ̄ est: et
spūsscti. In hoc em̄ ꝙ dꝛ verbū intelligi
tur pater verbi. ⁊ etiā alia rōne. qꝛ scz fi-
lius prēm manifestauit mūdo. Pascha
v̄o est festū filiȷ̄. qꝛ tūc xp̄s a moꝛtuis re
surrexit. ⁊ verus de⁹ appuit. Et nota ꝙ
solēnitas pasche anthonomasice dicit
solēnitas solēnitatū. sicut dicit sancta sā
ctoꝝ. ⁊ cātica canticoꝝ. eo ꝙ alia sctā et
alia cantica excedunt. inde est ꝙ omnes
dies dñicos reciprocam⁹. i. oēs dies dñi
ce sunt octaue hui⁹ festi. Dicit etiā festi
uitas festiuitatū. tum qꝛ p̄ma est oīm fe
stiuitatū. tum qꝛ oēs hac dñica cōmuni
care debēt. In quibusdā tñ locꝫ q̊dlibet
magnū festū pascha vocat. quasi trāsit⁹
qꝛ de vitiȷ̄s ad virtutes trāsire debem⁹.
Pentechoste est festū spūsscti. ⁊ queli
bet istaꝝ solēnitatū est solēnitas toti⁹ tri
nitatis. qm̄ indiuisa sunt opa trinitatis.
licet vt p̄missū est q̄libet illaꝝ magꝫ vni
q̄ȝ alteri appropriet. Nō est etiā igno
randū ꝙ populus israelitic⁹ tres p̄nci-
palr celebrabat solēnitates. p̄mum erat
phase siue dies azimoꝝ. quod ē pascha
qꝛ tunc deus eos liberauit a ptāte pha-
raonis de seruitute egypti. ⁊ a pcussione
angeli linitis postibus d̄ sanguine agni

immolati. Non em̄ fuit dom⁹ alicuius
egypti vbi moꝛtui nō iacerēt. nisi dom⁹
iudeoꝝ vbi nullus moꝛtu⁹ ē. Scōz erat
pēthe. qꝛ tunc susceperūt legē. vt dictū ē
in. vj. pte sub ip̄o festo. Tertiū scenopha
gia in septēbꝛi. qd̄ ex greco interp̄tat de
dicatio siue fixio tabernaculoꝝ. ppl's ei
israhelitic⁹. xl. ānis in tabernaculis ha-
bitauit. in cui⁹ rei memoꝛiā iudei hoc fe
stū celebrāt quasi in tabernaculis degē-
tes. scenos em̄ grece tabernaculū dicit.
Hec festa q̄. vij. dieb⁹ ꝓtelabāt. p̄cipua
dicebāt ⁊ sabbatū qd̄ interueniebat dice-
bat sabbatū sabbatoꝝ. i. sabbatū sctōꝝ.
Deꝝ supaddideꝛt ⁊ alia festa ob euent⁹
varios vt encēia. qd̄ celebrabāt hebrei i
hieme. s. i octobꝛi. ⁊ vocabāt encēia nouā
dedicatōz tēpli. Cenō ei grece dꝛ nouū
latie. vñ q̄ñcūq; aliqd̄ nouū fuerit dedi-
catū encenia vocat. nā ⁊ si q̄s noua tu-
nica induit enceniare dꝛ. nos aūt duo il
loꝝ seruam⁹. i. pascha ⁊ pēthe. ȝ alia rō
ne q̄ȝ illi. ip̄i eni celebrabāt pascha. quia
tunc ab egyptiaca seruitute liberati sūt.
nos vero qꝛ tunc p xp̄m redempti sum⁹
Illi celebrabāt pēthe. qꝛ tunc suscepert
leges. nos vero qꝛ tunc spm̄sctm̄ accepi-
mus. Itē illi susceperūt legē in tabul'la
pideis ad duritiā coꝛdis notandā extri-
secus scriptā qm̄ vsq; ad spūalē lr̄e intel
lectū non ptingebāt. sed spūssctūs dat⁹
est. lxxij. discipul' in coꝛde digito dei spi
ritualē intelligentiā eis dictante. Sce-
nophagiā etiā q̄dāmō celebram⁹ i ascē-
sione dñi. qꝛ p tabernaculū intelligim⁹
coꝛp⁹ dñi in quo sub humanitate diui-
nitas latuit. iuxta illud. ps̄. In sole po-
suit tabernaculū suū. Hoc itaq; tabna-
culū xp̄s in moꝛtali carne non figebat:
qm̄ exultauit vt gigas ad currendū viā
discurrēs de loco in locū vt susceptū mi
nisteriū adimpleret. ȝ tunc fixit ⁊ stabi-
liuit tabernaculū. i. coꝛpus suum cum
assumptus est in celū sedens ibi ad dex-
teram dei patris ⁊ requiescens in patri

monialibus patris bonif. donec ponat inimicos suos scabellū pedum suorum. Hec itaq̄ tria festa recte in euãgelio spiritualit̃ celebramꝰ. Nam iuxta psalmistã. xp̄s captiuã duxit captiuitatē q̄n in pascha resurgēs vinctos suos eduxit de lacu in quo nō erat aq̄. ascendit in altuz cum in ascensione exaltatꝰ sup̱ celos celoꝝ ad orientē. dedit dona hoībus cum in pēthe. effudit de spū̄sancto sup̱ oēm carnē. Quarta vero feria post dñicaz de passione est de enceneis. ꝓut ibi dictuz est in sexta p̱te. Erãt quoq̄ ⁊ alie q̄ttuor solēnitates. non tñ ita solēnes sicut p̄cedentes videlicet sabbatum. festū clãgoris. festū ꝓpitiationis. ⁊ neomenia. Siquidē apud hebreos neomenia dicta ē. q: fm lunarem cursum mēses supputabantur. Mene grece luna vocatur. inde neomenia. i. noua luna. Apud nos vero neomenie sunt kalende. Erãt em̄ apd̄ hebreos ipi dies kalēdaꝝ ex legali institutōe solēnes. Sane ꝯstãtinus imp̱ator p̱tes trãsmarias petens inuenit eusebiū cesarieñ. ep̄m virū sanctissimū. cui dixit Pete a me vñ eccia tua ditet̃. Ille vero rñdit. Eccl'ia mea satis abū̃dat i diuitijs sed rogo te vt mittas p̱ p̱tes mū̃di ⁊ nomina sctōꝝ ⁊ tp̱a passionū. ⁊ sub quibꝰ. ⁊ qualiter ⁊ in q̇bus locis passi sunt re scribas. Nō factū ē. Et refert eusebiꝰ ꝙ q̇libet ãni die plusq̄ quinq̄ miliū sctōꝝ festa ꝯcurrūt. excepta die kalēdaꝝ ianuarij quo intendebãt gētiles epulis ⁊ solēnitatibus nō ad martyrisandū sctōs. Et Hiero. dicit idem in epistola que suo kalēdario preponit̃. Unde Grego. dicit. Totus mū̃dus est plenus sanctis. ⁊ similiter haymo dixit de angelis. ꝙ si quis creaturas spirituales videre posset. videret eas ebullire in aere. sicut minimos athomos in solis splendore. Et nota ꝙ nullus ascribendus seu annūerandus est cathalogo siue numero sanctorum nisi per romanum pontificem. ⁊ nisi facta prius clara fide de illius vita ⁊ miraculis. Dicit̃ aūt cathalogꝰ vniuersalis sermo. a catho qd̄ est vniuersale. ⁊ logos qd̄ est sermo. Et letania siue kalendariū in quibꝰ enumerant̃ sancti p̱ romanã eccl'iam approbati dicit̃ vniuersalis sermo. Ceteꝝ fm decretū concilij affricani. nulla memoria martyruz ꝓbabiliter siue solēnit̃ accipiat̃. nisi aut vbi corpꝰ martyris aut certe reliq̄e sunt aut vbi fuit origo habitatōis aut possessiōis illius. Nã altaria que p̱ somnia et inanes q̄si reuelatōes quorūlibet hoim vbicū̃q̄ ꝯstituunt̃ oino reprobant̃. Itē statutū est in cōcil'. aureliañ. ꝙ ep̄s si in firmitate nō fuerit impeditꝰ eccl'ie cui fuerit ꝓximus puta ep̄ali. die dominica deesse nō debet. Que aūt festiuitas celebrãde sint p̱tz in ꝯcilio lugduñ. in quo sic statutū ē. Dies dñici feriãdi sunt a vespera in vesperã. Itē festū natalis dñi. scti Stephani. sancti Johis euãgeliste. innocentū. scti siluestri. circūcisiōis theophanie siue epiphie. pasca cū tota p̄cedēti ⁊ sequēti hebdomadibꝰ. rogatiōes cū tribus diebꝰ ascensio dñi pēthecostes cum duobꝰ diebus sequētibus. scti iohãnis baptiste. xij. apl'oꝝ. sancti laurētij festiuitates btē marie. oēs dies dñici. dedicatio scti michaelis. dedicatio cuiuslibet oratorij. festū oim sanctoꝝ. scti martini. Ille festiuitates. s. sctōꝝ canonizatorū quas singuli ep̄i in suis eccl'ijs cū clero ⁊ ppl'o decreuerūt celebrãdas. Reliq̇s vero vestiuitatibus que p̱ annū sunt nō sunt ppl'i cogēdi ad celebrandū siue feriãdū. nec ꝓhibēdi. Quot psalmi. q̊t rñsoria. ⁊ quot lectōes. et q̄re in festis dicant̃. dictū est in. vj. p̱te sub ti. d̄ nocturnis. Quedã aūt festa dicunt̃ in totū duplicia. quedã simplicit̃ duplicia. ⁊ quedã semiduplicia. Dicunt̃ q̇dē duplicia in quibusdam ecclesijs ꝓ eo ꝙ responsoria tã maiora q̄ȝ breuia ⁊ v̇sus a duobus cãtãt̃. ⁊ q: oia incipiēda a duobus

incipiunt. ꝛ qꝛ antiphone in matutinis
ꝛ vesperis duplant. dicūt eñ cōplete et
añ psalmū ꝛ post sic est festū natal' dñi.
scti stephani ꝓthomartyris. scti iohis
euāgeliste. circūcisiōis dñi ephie. puri-
ficatiōis. annūciatiōis. resurrectionis.
ascēsiōis. pēthe. scti iohis bapti. aploꝝ
petri ꝛ pauli. scti laur ētij. assumptionis
btē marie v̄gini s. natiuitatis eiusdē. et
dedicatiōis basilice. Premissa q̄dē sūt
maiora duplicia festa. Minora aūt du-
plicia festa sunt. scda ꝛ tercia feria infra
octauas resurrectiōis Itē scda ꝛ tercia
feria infra octauas penthe. cōmemora
tio scti pauli apli. octaue aploꝝ petri et
pauli. ꝛ assumptiōis. ꝛ q̄dlibet festū qd
vnaq̄q; eccia duplex ordinauerit cele-
brari. Semiduplicia aūt festa sunt in q̄
bus p̄missa oīno nō obſuant. ꝫ tm̄ ter-
ciū sextū ꝛ vltimū rn̄soria cātāt a duo-
bus. nec incipit a duob⁹. nec duplant
antiphe. ꝫ v̄sus ꝛ breuia rn̄soria a duo
bus dicant. Et sūt h̄ semiduplicia festa
sctōꝝ. andree. nicolai. lucie. thome apli
innocentū. octaua ephie. agnetis. ꝯuer-
sionis scti pauli. agathe. mathie. cathe-
dra scti petri. gregorij. augustini. Am-
brosij. hieronimi. philippi ꝛ iacobi. mar
ci euāgeliste. inuētiōis sctē crucis. reue
latiōis scti michaelis. octaua ascēsionis
iohis añ portaz latinam. barnabe apli.
octaua scti iohis bapti. marie magdale
ne. iacobi apli. petri ad vincula. octaua
scti laurētij. bartholomei. decollatio sci
iohis bapti. octa. natiuitat' b. marie. ex
altatiōis sctē crucis. mathei. luce simo-
nis ꝛ iude. martini. cecilie. katherine. ꝛ
alia ſm cōsuetudinem cuiuscūq; eccie.
Sane idō h̄ varietas circa festa ſuat q̄ni
am sicut ſm aplum stella differt in cla-
ritate a stella sic etiam erit resurrectio
mortuoꝝ. Cū ḡ ſm btm̄ dyonisiū eccia
stica hierarchia repn̄tet aliq̄liter in suis
actōib⁹ seu ordinatiōib⁹ celestē hierar-
chiā i q̄ scti ſm diuersitatē meritoꝝ suo

rum disponūt. idō ad h̄ repn̄tandū varie
tas diuersoꝝ officioꝝ in nr̄a eccia repit
Que igitur festa in totum duplicia.
que simpliciter duplicia. ꝛ que semidu
cia dici debeāt. liq̄do pꝫ ſm mysticū i-
tellectū. Na ſm sctōs visio dei erit p̄mi
um oim btōꝝ. Que q̄dē visio erit ma-
ior vel minor i oib⁹ ſm ꝙ h̄ positi mag'
vel min⁹ in caritate q̄ est radix oim me
ritoꝝ ꝓfecerit. Verū tñ sūt q̄dā spēalia
merita. ſm q̄ aliq̄ spēalia p̄mia habenti
bus alia merita. i futura glia ꝯferēt. vñ
spēale p̄miū supra essētialia reddet mar
tyrib⁹ doctorib⁹ ꝛ v̄ginib⁹ qd p̄miū au
reola dr. ita ꝙ q̄ntū ad h̄ aliq̄ scti duplex
habebūt p̄miū. s. essentiale qd dr dei vi-
sio. ꝛ accidētale. s. aureolā. ꝛ ſm h̄ festa
sctōꝝ p̄nt dici maiora vel minora. s. in q̄
bus p̄mioꝝ rōnes magis vel min⁹ repi
ri p̄nt Quia igit b. v̄go int oēs sctōs sb
limiori p̄mio potit q̄ntū ad p̄miū essen-
tiale. ꝛ rōnes etiā accidētaliū p̄mioꝝ si-
bi ꝯpetūt. idō ei⁹ festū totū duplex dr eē
Sic est etiā in festiuitatib⁹ ad honorez
xp̄i statutis. Quia v̄o post eos angeli
scōm obtinēt locum. ꝛ post illos apli ꝛ
martyres. ꝛ post ip̄os alij. idō ſm eoruz
plura vel pauciora essentialia ꝛ accidē-
talia p̄mia ip̄oꝝ festū vel totuz duplex
vel semiduplex vel simplex dz ab eccia
militāte q̄ vestigia triūphātis imitatur
ꝯformit celebrari. Qñq; v̄o alia ꝯside-
ratione dicunt festa duplicia. qñ videli
cet eadē die duo festa ꝯcurrūt. ꝛ tūc mi
nus cedit maiori. Nā illa die d festo ex
cellētiori officiū celebrat. ꝛ de minori fit
solūmō cōmemoratio ꝛ illi⁹ officiuz ad
diē sequentē reseruat sicut fit d btis pe
tro ꝛ paulo. Si ergo eadē die plura fe-
sta cōcurrant ꝛ oēs sunt martyres illi⁹
qui inter eos maioris erit nominis of-
ficium celebretur. Si vero alter confes
sor ꝛ ali⁹ martyr vel martyres si confes
sor maioris sit nomis q̄. martyr vł p̄ui
legiat⁹ vt btūs martin⁹, ꝛ cui⁹ general'r

officiū instituit eccl'ia. dicendū est offici
um de ꝯfessore ꝛ cōmemoratio facienda
est de martyre. sin aūt celebrandū est de
martyre. Itē si festū andree venerit in ꝑ
ma dn̄ica de aduentu. fiet in scd̄a feria
de sctō andrea. Idē etiam dicimus de q̄
libet festo etiā apostoloꝝ ꝛ martyꝝ si oc
currit in p̄missis dn̄icis ꝓuilegiatis. Itē
si festū habens vigiliā ꝯtingit in scd̄a fe
ria celebrat̄ officiū de vigilia ꝛ ieiunat̄ i
sabbato antecedente. Si aūt in quacū-
q̄ȝ alia dn̄ica a ꝓuilegiatꝭ. in q̄bus histo
rie. appropꝛiate inueniunt̄ euenerit festū
apl'i vel alicuiꝰ p̄cipui martyris vel alte
rius scti q̄ ꝓpriū habeat officiū attendē
dū est vtrū sequēs hebdomada siue sin
guli dies ipius ꝓpriū habeat officiū qd̄
si habet fiet officiū de dn̄ica ꝛ festū san-
cti fiet in scd̄a feria. Si vero non habet
fiet officiū de festo in dn̄ica. ꝛ officiū do
minice fiet in scd̄a feria. ꝛ sic dn̄ica qn̄q̄ȝ
cedit festo. qn̄q̄ȝ ecōuerso. Circa vigili-
as sctōꝝ quare sic vocant̄ ꝛ vn̄ ortū ha-
buerūt dictū est in. vj. pte sub quarta fe-
ria tertie hebdomade aduentꝰ. Por-
ro circa festa q̄ in septuagesima seu i tē-
pore passionis siue ante illud occurrūt
sicut est festū sctē Agathe. cathedre scti
petri. scti matthie. ānūciatiōis dn̄i. festū
scti Gregorij festū etiā patrōi cuiuslibȝ
eccl'ie si acciderit vl' āniuersariū illius vl'
pascha alicuiꝰ ānotinū general'r dicimꝰ
ꝙ cantica laudis. s. Te deū laudamus.
Gl'ia in excelsis ꝛc. ꝛ ite missa est in illis
debēt cantari. ꝛ oia que cātarent̄ in illis
si in alijs tꝑibus ꝯtingerēt preter all'a. q̄
niā festa hmōi ad tp̄s pasche ptiere no-
scunt̄. Sed quare tūc non dicit̄ all'a si-
cut alia cātica leticie. R̄ndeo qꝛ illud est
magis cāticū leticie q̄ȝ alia q̄ sunt magꝭ
obsecratōes seu gr̄arumactiōes q̄ȝ cāti-
ca leticie. licet etiā in illis sit aliq̄ leticia
p̄sertim in cātu. Si v̄o opponat̄ ꝙ gl'ia
in excelsis qd̄ est ꝓpriū natalis dn̄i. ꝛ ite
missa ē qd̄ est laus seu cāticū resurrectō

nis. ꝛ te deū laudamꝰ. qd̄ significat leti
ciā ꝓ dragma inuēta nō debeāt in festo
annunciatōis dn̄i cātari ꝓ eo ꝙ p̄missa
in aduentu dn̄i nondū sua tpa habebāt.
qꝛ dn̄s nondū ea in rebus humanis fue
rat ꝓsecutus. R̄ndent q̄ solēnizare con
tendūt. ꝙ hoc festū est oim̄ festoꝝ xp̄i q̄-
si fons ꝛ origo seu initiū. qm̄ ꝛ si natale
dn̄i vel passio vel inuētio dragme non-
dū erat in re vel in tpe. habebant̄ tn̄ in
spe. qm̄ in spe eorum ꝓdigia p̄cedebāt.
Annotinū pascha vocat̄: qn̄ aliquis di-
em quo baptisatꝰ est celebrat ānuatim.
qd̄ forte sumit̄ a gētilibus q̄ diē in q̄ ad
miseriā nascebant̄ nataliciū obseruabāt
in q̄ celebratōe officiū pasche debet cā-
tari p̄ter all'a si in tpe q̄dragesime ꝯtin-
gat. Et nota ꝙ hec tria. s. Te deū lauda-
mus. Gl'ia in excelsis. ꝛ Ite missa ē. sese
cōcomitant̄. ꝛ est rō. Nam gl'ia in excel-
sis significat illud ineffabile gaudiū qd̄
āgelus pastoribꝰ nūciauit dicēs. Annū
cio vo. gau. ma. qꝛ natus ē vobis hodie
saluator. Ite missa ē. qd̄ est dictū. ite ad
ꝓpria missa ē ꝯsūmata. designat accessū
pastoꝝ ad locū natiuitatis xp̄i dicentiū
adinuicē post āgelicā annūciatōȝ. Trā-
seamꝰ vsq̄ȝ bethleem ꝛ videamus hoc v̄
bū qd̄ factū est. Quia ḡ post ānunciati
onē āgeli secutꝰ ē pastoꝝ accessus. iō me
rito qn̄ sacerdos dicit. Gl'ia in excelsis.
in q̄ p̄dictū angelū rep̄ntat. dȝ etiā dici.
Ite missa ē. Similit̄ ꝛ qn̄ hec duo dicū
tur vel omittunt̄. Te deū laudamus ad
nocturnos d̄r vel omittit̄. qm̄ ibi gaudi
um ꝛ laudes celi ꝛ terre creatoris ꝛ crea
ture capitꝭ ꝛ mistroꝝ designant̄. Sicut
ꝛ in gl'ia in excelsis celū ꝛ terra. creator
ꝛ creatura. caput ꝛ mēbra. cum laude ꝛ
gaudio nominant̄. imo fere oia que ibi
implicite ꝯtinent̄. hic explicite ponunt̄.
merito igit̄ qn̄ illud d̄r hoc non dȝ omit
ti. Verūtn̄ non sp̄ p̄missa se ꝯcomitant̄.
Nā in festo cathedre bti petri etiā si oc-
currat in. xl. q̄dam eccl'ie dicunt. Te deū

laudamus. ceteris laudib⁹ tacitis. qꝛ h
cātico vti solem⁹ ad intronizādos in se-
des suas. ꝛ btūs petr⁹ ea die fuit i cathe-
dra antiochena intronizat⁹. Itē in cena
dñi dꝛ Glīa in excelsis. ꝛ ite missa est. si
eps̄ assit ꝛ chrismatis celebret officiū: et
in sabbato sctō dꝛ. Glīa in excelsis. sed
nō ite missa est. in ipis tñ diebus nō dꝛ
Te deū laudam⁹. Itē in die natiuitatis
dñi dꝛ Glīa in excelsis in pma missa. ꝫ
ite missa est non dꝛ ne pplˢ licentiatū se
credēs. nō audito matutiō discedat. Et
ꝓpter hoc etiā quidā tunc reseruāt fina-
lē collectā pme misse donec matutie ex
pleanꝭ ꝯcludētes postea missam sub be
nedicam⁹. Sed alia rō poniꝭ in q̄rta pte
sub ti. de orone nouissima. Scdam etiā
missaꝫ eodē mō finiūt. In q̄busdā tñ ec
clesijs diciꝭ tunc. Ecce cōpleta sunt oia
nec daꝭ pplo licētia recedēdi. vt sciat se
debere tertiā missam audire. in q̄ demuꝫ
diciꝭ. ite missa est. In ecclijs aūt in qui-
bus fit officiū ambrosianū in tpe q̄dra-
gesime nullius scti festiuitas celebraꝭ. ꝫ
tñ cōmemoratio fit. ꝛ idipm ātiqua de-
creta in alijs ecclijs seruari iubebāt. ꝛ an
tiq̄tus cōiter sic fiebat. In illis q̄ꝫ eccle-
sijs prius sacrificaꝭ q̄ꝫ euāgeliū cātetur.
De officio festoꝝ q̄ tēpe aduent⁹ occur-
rūt dictū est in. vj. pte in ti. de tpe aduen
tus. De festis vero a resurrectōe vsq̄ꝫ ad
octauā pentheco. hec regula generaliꝭ i
quibusdā ecclijs seruaꝭ q̄ in oibus sctō
rū festis caniꝭ hystoria. Btūs vir. Hec i
aplis martyrib⁹. ꝯfessoribus. virginibus
hec in vno ꝛ in plurib⁹ frequētaꝭ. Vir
eñ iste btūs xp̄s est ſm regulaꝫ ticonij.
caput ꝛ mēbra. Hic est eñ martyr de q̄
dꝛ in antiphona. Filie irlm quē ſm ca-
put coronauit dñs stola imortalitatis. i
hoc tpe solēnitatis ꝛ leticie. ꝛ ſm mem-
bra postea coronabit in illo tpe qd̄ per
istud significaꝭ qd̄ erit eternitatis ꝛ glie
Hic est q̄ loquiꝭ in officio, qd̄ hoc tēpe
frequentaꝭ. s. Protexisti me deus. Hic ē
vitis vera ꝛ sancti sunt palmites. sicut
diciꝭ in euāgelio. Ego sum vitis vā Jo.
xv. c. qd̄ similiter hoc tpe frequētaꝭ. Et
ſm pmissa pꝫ q̄ etiā in festo duorū vel
pluriū sctōꝝ debet dici in pdicta ātipho
na. Filie irlm venite ꝛ videre martyreꝫ
s. xp̄m. ꝛ non martyres. ꝛ alia in plurali
sicut faciūt quidā. Frequētam⁹ aūt hoc
tpe in festiuitatibus sctōꝝ idemptitateꝫ
officioꝝ eo q̄ in suo significato ideꝫ erit
denarius oim. ꝛ qꝛ tunc glorificati eri-
mus vnū cum xp̄o hoc tpe glorificato.

Sed queriꝭ quare in tpe pascali nō ce
lebramus festa sctōꝝ qui cuꝫ xp̄o resur-
rexerūt vel cū eo celos ascenderūt. De-
bemus eñ de illoꝝ glorificatōe gaude-
re ꝛ solēnisare sicut ꝛ de alijs sctis. cum
certi simus eos celos ascēdisse. Rñdeo
ideo non solēnizam⁹ qm̄ ad inferos de-
scenderūt. solēnizamus eñ sctōꝝ natali
cia qñ videlicet celo nati sūt. vt pmissuꝫ
ē. Nā qñ inferno de q̄ dictū est in. vj. pte
sub pasceue. Pōt etiā dici q̄ de glorifi-
catōe illoꝝ in aia in pasca vel saltē in as
censione festare deberemus ꝫ nō possu
mus ꝓpter autoritatē officioꝝ illoꝝ die
rū. obumbrareꝭ eñ solēnitas illoꝝ autori
tate maioris solēnitatꝭ. qꝛ adueniēte pn
cipe cessat magistrat⁹. Et ideo statutuꝫ
fuit vt p alia tpa anni diebus quib⁹ eis
dedicate fuerit ecclie festa illoꝝ celebreꝭ
Vel ſm bedā in dedicatōe ecclesie in q̄
nouē lectiones dicunꝭ fit festū de illis:
sicut ꝛ festū. b. Joh. bap. fit ad finē au-
gusti. q̄ tñ circa pascha mortuus fuit. et
festū beati Jacobi cōpostelle in iulio q̄
tñ fuit tpe pascali occisus. Beatus quo
q̄ꝫ Petrus apls fuit incarcerat⁹ hoc tē-
pore. Facta est eñ pdictoꝝ festoꝝ mu-
tatio. qꝛ tāta erat festiuitas pncipis oim
q̄ non poterāt tunc celebrari solēnita-
tes satellituꝫ. iuxta illud. Cede maiori.
Verūtñ festa sctōꝝ veteris test. vt abra-
am isaac dauid danielis. ꝛ alioꝝ p greci
aꝫ ꝛ apud venetias coli dicunꝭ. ꝛ ibi ha

bere ecclesias. De machabeis dr̄ ꝓꝑit
sub ipso festo dicet̄. Circa octauas no
tandū est ꝙ octauā diem leuiticꝰ liber i
sinuat dicens. Dies octauꝰ erit celeber
rimus atqꝫ scīssimꝰ. Sane octaue sctōꝝ
ideo celebrant̄. qꝛ sicut primꝰ dies signi
ficat natiuitatē eoꝝ. s. qualiter nascunt̄
celo ⁊ in societatē angeloꝝ ⁊ sctōꝝ patꝝ
qn̄ aīe eorum a corpibus sepant̄. ita in
octauis recolētes resurrectionē corpoꝝ
ꝯgratulamur resurrectioni eoꝝ. Et attē
de ꝙ quorundā sctōꝝ celebrant̄ octaue
ne hoc misteriū lateat. nō aūt oim ne vi
lescat. Si eīn non valeamꝰ oīa festa ce
lebrare sctōꝝ quātominus octauas eo
rum. Si igit̄ alioꝝ sctōꝝ octaue solēnes
sunt q̄ꝫtomagis scti sctōꝝ. s. dn̄i natiuita
tis octaua solēnis erit. Videt̄ aūt ꝙ na
tiuitas dn̄i non habeat octauā. qꝛ illa tē
debat ad mortē. Obitus eīn sctōꝝ iō ha
bent octauas. qꝛ tunc ipsi nascunt̄ ea na
tiuitate q̄ est ad vitā eternā. Post illam
eīn natiuitatē que est in morte sperāda
est glīa resurrectōis que dat̄ in octaua
nō post natiuitatē que est ad mortem.
Scd̄m hoc etiā videt̄ ꝙ natiuitas beate
marie. natiuitas bti Joh. bap. non ha
bent octauā nec etiā resurrectio dn̄i in q̄
dn̄s recepit stolā corpis que generaliter
oibus fidelibꝰ dabit̄ in octaua. iam eīn
ipa dn̄i resurrectō facta erat in re. Quia
igit̄ diuerse eccl'ie in diuersis festiuitati
bus octauas celebrāt. ideo ne illas repꝛe
hendere videamus dicimus ꝙ duplex ē
octaua. s. reuerentie siue venerationis si
ue deuotionis ⁊ institutionis. Octaua
reuerētie est festiuitatū pasce. pēthe. na
tiuitatis btē virginis ⁊ bti Jo. Celebrā
tur eni octaue eoꝝ ꝓ sola deuotōe non
ꝓ alio misterio. Octaua etiā deuotiōis
est in sctis patronis eccl'iaꝝ ⁊ in sctō ni
colao ⁊ in maria magdalena. ⁊ similibꝰ
q̄ octauas nō hn̄t. sed q̄dā eccl'ie ob de
uotionē eas faciūt. Octaua vo instituti
onis q̄drigtita est. qꝛ est octaua significa
tionis suppletōis. alteriꝰ negocij signi
ficatōis ⁊ future glorificatōis. Octaua
significatōis est vt octaue sctōꝝ vigilias
habentiū ⁊ festi dedicatōis eccl'ie. qd̄ fit
in signū ꝙ dedicabit̄ eccl'ia. i. extrema ⁊
plenissima dedicatōe dicabit̄ tunc. i. co
pulabit̄ xp̄o. dicari eīn est copulari. Et
octaue martyꝝ. qꝛ ipi ꝑ ea que passi sūt
⁊ ex eo ꝙ hāc vitā ꝓ nihilo habuerunt:
ondiderunt ꝙ erat vita imortalis. Vnde
octaue innocētū diti possunt octaue si
gnificatōis. qꝛ ꝑ eas resurrectio nr̄a signi
ficat̄ ꝓut sub festo illo dicet̄. ⁊ etiā octa
ue beatoꝝ Petri ⁊ pauli ⁊ quorundaꝫ
sanctoꝝ que significāt stolā scd̄am. s. glo
rificationē. quā in octaua etate habitu
ri sunt. Sed q̄re ob similē etiā cām non
celebrat̄ octaua passionis dn̄i. Sicut ei
xp̄s q̄ est sol iusticie natꝰ est nō ꝓpter se
sed vt lux nostis mētibus q̄ eramꝰ in te
nebris appareret. sicut etiaꝫ baptisatus
ē non ꝓpter se sed vt nr̄a peccata lauaret
sic mortuus est nō ꝓpter se. ꝫ vt nos mo
reremur pctō. ꝑ qd̄ nos libaret a morte.
Rn̄deo iō qꝛ supueniēs festū leticie obū
brat ⁊ abolet cōmēoratōꝫ tristicie. Pre
terea lꝫ reddat̄ rō q̄re pmisse octaue fiāt
nō tn̄ vsqꝫq̄qꝫ i sil'ibꝰ exigit̄ ꝙ octaue fiāt
Nā xp̄s fuit circūcisus carnalit̄ vt cir
cūcidamur spūalit̄. ieiunauit vt ieiune
mus. pedes lauit vt lauemꝰ. nec tamen
octauā istorū aut similium celebramꝰ.
Sed ⁊ octaue sctōꝝ ob causā dissimilez
celebrant̄. vt pmissum est. Rursus dissi
milē habet cām octaua pascal' solēnita
tis cui nō fit octaue misteriuꝫ. Octaua
tn̄ addit̄ ꝓpter octo btitudines q̄ in illa
solēni octaua ꝑcipiunt̄. ꝓut dictū ē ibi.
⁊ etiā octaua penthe. q̄ ⁊ ideo celebrat̄:
vt opeꝝ spūssci ꝯsūmatio declaret̄. Est
eīn oim octauaꝝ rō generalis. qꝛ. s. octa
ua redit ad caput qd̄ ⁊ de btitudinibꝰ in
lib. de doctrina xp̄iana asserit August.
Ideoqꝫ dies pmꝰ ē ⁊ octauꝰ. s. dn̄icus, et
iō resurrectio dn̄i dr̄ facta i octaua. i. in

die dominica. Idcirco igitur obseruatur ce-
lebritas octauarū vt reuertamur ad pri
mum innocētie statū in cuiꝰ innocētie
recordatione in octauo die circūcisio a
gebatur vt mens circūcisa fieret ab oī car
nali cōtagione. Octaua suppletionis
est octaua natiuitatis dñi. q2 ī ea supple
mus qđ minꝰ factū est in festo natiuita
tis. q2 em̄ in natiuitate multū actū ē de
partu ꝛ parum de pturiēte. iō in octaua
pleniꝰ agitur de pturiēte qđ appa ret ī rñ
sorijs ꝛ in antiphonis laudū ꝛ diurno
officio ipiꝰ octaue. Et ob similez etiam
causaz celebratur octaua epħie. Octa-
ua alteriꝰ rei significatiōis est sicut octa-
ua natiuitatis ꝑut ibi dictū est. ꝛ octa-
ua agnet. in ea em̄ repn̄tatur ꝙ btā agnes
octaua die visa est gl'iosa a q̄busdā fide-
libus. ꝑut sub ipo festo dicetur. Octa-
ua future glorificatiōis ē vt octaua obi
tus cuiuslibz scti. Itē nota ꝙ tantū bea
tus stephanꝰ ꝛ laurentius habēt inter
martyres octauas institutiōis. solꝰ v̇o
btūs martinꝰ inter cōfessores. De octa
uis pasce ꝛ ascēsionis ꝛ natalis dictū ē
in. vj. pte sub tı. de pasca. Licet aūt regu
lariter in octauis festiuitatū fiat in mis
sa officiū sic̄ in ipis festiuitatibꝰ ꝑ eo ꝙ
octaua eadē dies cū ipo festo censetur. h
tn̄ fallit in octauis apl'oꝝ petri ꝛ pauli ī
q̄bus dr officiū de martyribꝰ. Licet em̄
vna ꝛ eadē die ambo passi fuerint non
tn̄ eodē die de vtroq3 in eccl'ia solēnisatur
ꝑut sub eoꝝ festo dicetur ideo q3 vtriusq3 of
ficiū neq̄t in octaua fieri cū vnā diē dū-
taxat ambo habeāt ꝑ octaua. optuit g̃
ꝙ in eoꝝ octaua aliqđ cōe officiū inue
niretur. ꝛ iō q2 eoꝝ martyriū maximi fuit
meriti officiū dr de martyribꝰ. q̄uis et
de vtriusq3 p̄cipuis actibꝰ mētio in ipo
officio habeatur. Fallit etiā hoc in octa-
uis bti laurentij in q̊ tria p̄cipue valde
cōmendabilia fuerūt. vicz pietas in ele
mosinis. firma stabilitas in fidei ꝯfessi
one. ꝛ martyriū spēale De pmo agitur in
vigilia. de scđo ī festo ꝛ iō de tercio agi
oportuit in octaua. Verū licet eccl'iasti
ca officia ab aduētu dñi qđ est tp̄s reno
uationis inchoari in ꝓhemio. vj. ptis
dixerimꝰ in hac tn̄ pte simpliciꝰ incedē
tes kalendariū ꝑ seq̄mura mēse ianua
rij. inchoando. de aliq̄bus anni festiui-
tatibus seriatim aliq̄ spēalia apponen
tes videlicet. De sctis fabiano ꝛ seba
stiano. De sctā agnete. De cōuersi-
one scti pauli. De sctō iuliano. De
sctā agatha De purificatione btē ma
rie De cathedra scti petri De annū
ciatione beate marie De sctis philip
po ꝛ iacobo De inuētione sancte cru-
cis De reuelatōe scti michaelis De
sctis geruasio ꝛ ꝓthasio De scō iohe
baptista De sanctis petro ꝛ paulo.
De maria magdalena De festo se-
ptem fratrū De sctō iacobo apostolo
De septem dormiētibus Ad vincu
la scti petri De machabeis De inuē
tione scti stephani De trāsfiguratiōe
dñi De sctō laurentio De assumpti
one btē marie De sctō bartholomeo.
De decollatiōe scti iohis De sanctis
felice ꝛ audacto De natiuitate beate
marie De exaltatiōe sctē crucis De
sctō matheo apl'o De sctis mauricio
ꝛ socijs suis De beato luca De si-
mone ꝛ iuda De festo oīm sanctoruz.
De officio mortuoꝝ De sctis quat
tuor coronatis De sancto martino
De sancto andrea De sctō nicolao
De venerabili beda p̄sbitero De. s.
thoma apostolo De festis sctōꝝ ste-
phani. iohis euāgeliste. ꝛ innocentum.
De apostol'. De euāgelistis De
martiyribꝰ De cōfessoribꝰ De vir-
ginibus De officio festi dedicationis
ecclesie.

De sanctis fabiano ꝛ sebastiano

In festo beatorū
fabiani ꝛ sebastiani duplex colle

cta in quibusdam ecclesijs in missa dr.
et insolito more vtraqꝫ vno ꝑ dñm nrm
terminatur. Tū qꝛ ipso vnico dei filio
Jesu xp̄o mediante ambo ad palmam
martyrij ꝑuenerunt. Tū etiā. qꝛ licꝫ di-
uersis passi fuerint tꝑib⁹. eccia tñ ꝓpter
ingentia vtriusqꝫ merita vtriqꝫ pariter ⁊
ꝑncipaliter solennizat. et vtramqꝫ colle
ctam vno eodemqꝫ fine cōcludit.

De sancta Agnete.

Festum beate agnetis caret octauis. s. institutio
nis. hꝫ tñ octauā alteri⁹ nego-
cij significatōis vt iā dictū est i ꝓhemio
Qđ ergo dr in kalēdario agnetis scđo
nō dr ꝓpter hoc ꝙ sit festū octauaꝝ eius
dem. nec in eccia ꝓnunciat. nec in Kalē
dario scribit octaua. ꝫ est alia solēnitas
de eadē repetita ꝓpter miraculū quod-
dā qđ octaua die post eius obitū ꝯtigit
ad tumulū illius parētibus suis plorā-
tibus. Intelligit ergo agnetis scđo. s. fe
sto. vnde melius diceret scđo agnetis.
de hoc etiā dictū est sub q̄rta ꝑte sb sim
bolo. Quia vo ꝑfecti filius eā adama-
uit. ideo recte in eius festo cantat intro
itus. Me expectauerūt pctōres ⁊c̄.

De conuersione sancti Pauli.

Conuersio sancti Pauli apostoli facta ē eodem
anno quo xp̄s passus est ⁊ ste-
phanus lapidat⁹: anno q̄dē nō natura
li ꝫ emergenti. ...p̄s passus ē octaua
kal. aplis. stephan⁹ eodē āno tercio die
augusti lapidatus est. Paulus vo. viij.
kalē. februarij ꝯuersus est. Eius autem
ꝯuersio potius q̄ alioꝝ sctōꝝ celebrat
triplici rōe. Primo ꝓpter exemplū, ne
quisq̄ q̄tumcūqꝫ peccator desperet de
venia. quādo tm̄ i culpa ꝯspicit postmo
dum talem fuisse in gratia. Secūdo ꝓ-
pter gaudium. sicut em̄ eccia magnam
habuit tristiciam in eius persecutione,
ita maximā habuit leticiā de eius con
uersiōe. Tercio ꝓpter miraculū qđ dñs
in eo ostēdit dū de seuissimo ꝑsecutore
fec̄ fidelissimū ꝑdicatorē. In h̄ festo dr
epistola. Saulus adhuc. q̄ est Act. ix. c.
Et euangeliū. Dixit symon petr⁹ ad Je
sum. qđ est Mat. xix. ca. Dr et ad horas
cap̄. Erat q̄dam discipul⁹. Act. ix. ca.

De sancto Juliano.

Julianus iste cuius festū fit. v. kal. februarij. fu
it ep̄us cenomañ. q̄ symon ille
dr fuisse quē dñs a lepra mūdauit et q̄
eū ad cōuiuiū inuitauit. Hic etiā dicit
esse ille iulianus q̄ ab itinerantibus ꝓ i
ueniendo bono hospitio inuocat. eo ꝙ
in domo ei⁹ fuit dñs hospitatus. Alij
dicunt. ꝙ ille ē qui patrē et matrē occi-
dit de q̄ seq̄tur. Fuit q̄ꝫ et alius iulian⁹
de alemania q̄ desiderio martyrij se vl-
tro ꝑseq̄ntibus offerebat. vñ Crispinus
ꝯsularis iussit eū occidi. Qđ ip̄e Julia
nus audiēs statim foras ꝓsiliijt ⁊ q̄rent
sponte intrepidus se opponēs ꝓtinus
ictum ferientis excepit. Fuit insuꝑ ali⁹
iulian⁹ frater beati iuliani q̄ tēpla ydo-
lorum ꝑmissu theodosij imꝑatoris vna
cū fratre destruebat. ad cui⁹ v̄bū hō vi
uus suꝑ plaustrum mortuū se fingens
mortuus est. Fuit etiā quartus iulian⁹
q̄ vtrūqꝫ parentē nesciens occidit. ꝫ post
multam penitentiā sub specie mendici
leprosi recepit in domo sua angelum a
quo audire meruit ꝙ dñs suam penitē
tiam acceptasset. Fuit etiam quintus
iulianus nō sanctus ꝫ apostata scelera
tissimus. Primo em̄ monachus fuit.
deinde imꝑator romanus. vt dicet sub
festo inuentionis sancte crucis.

De sancta Agatha.

Beata agatha p⁹ multa tormēta in carcere mor
tua est. ad cui⁹ caput in tumu

lo posita ē visibiliter tabula p āgeli ministeriū. in q̄ scriptū erat. Mētē sanctā spontēā. honorē deo ꝛ patrie liberatōez Jōez ꝯsuetudo inoleuit cū tabula eius imaginē continētie fieri ꝓcessionē.

De purificatiōe. b. Marie vginis

Inter cūctos sanctos gloriosa dei genitrix virgo sp maria pmatū obtinet vtpote q̄ est sanctis dignior ꝛ excellētior vniuersis. in cuiꝰ honorē eccia in q̄tuor anni tpibus q̄tuor solēnes celebrat festiuitates. vicz. annūciatōez. assumptōz natiuitatē ꝛ purificationē. Omi em̄ tpe ipam in memoria hr̄e debemus q̄ omi tpe ad filiū suū pro nobis pctōribꝰ intercedit. quarū due sunt sibi ꝛ dño nr̄o cōes. s. purificatio ꝛ annūctiatio. He āt q̄tuor festiuitates fiunt ƀm q̄tuor bn̄dictiōes. q̄ in ipsius vginis salutatōe ꝯtinent. Prima ē. Aue maria gr̄a plena. q̄ prime festiuitati ꝯpetit. s. annūciatōi. qn̄ vicz eam angelus salutauit. et de spiritusancto concepit facta gratia plena. Secunda ē dn̄s tecū. q̄ ꝯpetit assumptioni. qn̄ vicz assumpta ē in celū. qꝛ tūc fuit cū dño suo. i. filio vt est dn̄s. ante em̄ non viderat eū dn̄m ita manifeste in se. Tercia bn̄dictio est bn̄dicta tu in mulieribus. q̄ cōpetit natiuitati. qꝛ tunc nata est mulier in vtero sanctificata. nulla ei alia mulier fuit i vtero sctificata. ꝛ iō dicta est castrū ꝓpter singularitatē. qꝛ nū q̄ꝫ demones castꝝ illud fregerīt. Quarta bn̄dictio est bn̄dictus fructus vētris tui. que congruit quarte festiuitati. s. purificationi. quia tunc obtulit illū benedictum fructum in templo. Quidā etiam faciunt quintū festū. s. de conceptione beate Marie dicentes q̄ sicut celebraꝫ de morte sanctoꝝ nō ꝓpter mortez ꝫ quia tunc recepti sunt in nuptijs eternis. similiter pōt celebrari festū de conceptione. non quia sit ꝯcepta. qꝛ in peccato est ꝯcepta. ꝫ quia mater dn̄i ē cōcepta. asserētes hoc fuisse reuelatū cuidā abbati in naufragio cōstituto. qđ tn̄ nō est autenticū. vn̄ nō est approbandū cū cōcepta fuerit in peccato. s. p ꝯcubituz maris et femine. Verūtn̄ licet fuerit cōcepta in peccato dimissuz ē ei illud originale pctm̄ ꝛ sctificata fuit in vtero. sic ꝛ hieremias ꝛ sctūs iohes bapta. quare merito natiuitas eius et bti iohis bap̄. celebranꝫ. natiuitas dico ex vtero qn̄ videlicz in lucē seu in mūdū prodierunt. Sꝫ natiuitas eo i vtero. s. qn̄ infuse sūt aīe in corporibus eoꝝ nō celebraꝫ vt p̄missum ē. Sextū etiā festū ē festiuitas parientis. s. festū natalis. Sꝫ qm̄ tūc est etiā fil' festū filij qđ plenū exigit officiū iō nō solēnizaꝫ de illa vsq3 in octauas. tūc vo solennizaꝫ sicut iā dictū ē in prohemio. Septimū q̄ꝫ festū ē. b. marie ad martyres. de q̄ sub festo oim sctōꝝ dicetur. Quia vo festū purificatōis ƀm huius septime ptis diuisionē in ordine tēporis alia festa vginis p̄cedit. idcirco ħ de illo dicamꝰ. Est aūt hodie duplex festū. Primū q̄ ad partū. qđ dr̄ festū ypapanti. i. obuiatō. qꝛ in illa solēnitate anna ꝓphetissa ꝛ symeon obuiauerūt beate marie veniēti filiū suū suū xp̄m in tēplū offerre. Ypapantos em̄ grece dr̄ obuiatio latine. ab ypo qđ est ire ꝛ anti qđ est contra. q̄ aduentus dn̄i in templum significat aduentū eius in ecciam ꝛ in mentem cuiuslibet fidelis aīe. q̄ est templū spūale. Hūc adue[illegible]ū p̄dixit dn̄s p Malach. ꝓphetā. iij. c. Ecce ego mitto angelū meū ꝛ p̄parabit viā an̄ faciē meam et stati veniet ad tēplū sctm̄ suū ꝛc. Vel dr̄ ypapanti. i. p̄ntatio ex eo q̄ xp̄s in templū ē p̄ntatus. Secūdū q̄ ad parientē. ꝛ dr̄ festū purificatōnis. qꝛ beata vgo. licet purificatōe nō indigeret. nec legi purificationis obnoxia tenereꝫ. qꝛ nullo modo immūda fuit. nec pepit cōcepto semine. tn̄ voluit facere ƀm p̄ceptū

legis. Dicit enim Leuit. xij. Mulier si su-
scepto semine pepit masculū immūda
erit septē diebus. Immūda q̇dē erit a
ꝯsortio hoīm et ab ingressu tēpli. exple
tis vero septē dieb⁹ mūda efficiebat q̇
ad ꝯsortiū hoīm. adhuc tñ vsqꝫ ad diem
xxxiij. q̇ ad tēpli ingressum imūda erat
donec purgaret iux̄ ritū mēstrui flux⁹.
Sz cōpletis. xl. dieb⁹. die q̄dragesima
tēplū intrabat. ꝛ puerū cū munerib⁹ of
ferebat. Si aūt feminā pepisset tp̄s du-
plicabat. et q̇ ad cōsortiū et q̇ ad ingres-
sum. sicut ꝛ duplicat quo ad corpis for
mationē. nā in q̄draginta dieb⁹ corpus
masculi organizat ꝛ pficit. ꝛ in q̄drage
sima aia infundit. vt sepi⁹. Corp⁹ vo fe
mine i octaginta diebus pficit ꝛ in octo
gesima aia inspirat. vt sepius. Sic ḡ si
masculū peperat q̄draginta. si feminaꝫ
octoginta dieb⁹ a die natiuitatis part⁹
a tēpli arcebat ingressu. Hodie tñ stati
ingredi nō ꝓhibet ne sibi pena in cul-
pā vertat. Verūtñ mulier dū sentit sibi
imminere dolores partus nō intret ec-
clesiā. vel saltē caueat ne polluat illam
Sacerdos aūt mulierē vicinā ptui se-
pe moneat ꝙ ꝯfiteat. ita ꝙ cū dolor pt⁹
vrgebit eā sit pata accipe eucharistiam.
Nā inhonestū est ꝙ tpe ptus ꝓsbr diu
cū ea moret. Est aūt triplex rō q̄re pce-
pit dñs die q̄dragesimo puerū in tēplo
offerri. Primo ad notandū ꝙ sic die q̄-
dragesimo i materiale tēplū ducit. sic i
q̄dragesimo die a ꝯceptiōe vt sepi⁹ aia
infundit in co[illegible]s. tāqꝫ in suū tēplum
ꝑut in historia scolastica dr̄. Quis phisi
ci dicant ꝙ in q̄dragesimosexto die cor
pus pficit. Secūdo vt anima q̄ in die q̄
dragesima corpori infusa ab ipso corpe
maculet. in die quadragesima tēplū in
grediens p hostias expietur. Tercio ad
insinuandum ꝙ illi merent celeste tem
plū ingredi q̄ decē pcepta decalogi cuꝫ
fide q̄ttuor euāgelistaꝝ obseruauerint.
Transactꝭ ḡ purificatiōis dieb⁹ pariēs
ingrediebatur templū offerēs filiū vl' fi
liā et munera pro se. s. ꝓ pctō. pullū co
lūbe siue turturē. ꝓ filio vo vel filia of
ferebat agnū anniculū in holocaustū q̄
agnū hr̄e neq̄bat offerebat duos turtu-
res aut duos pullos colūbarū. alteꝝ in
holocaustū ꝓ partu. alteꝝ vo ꝓ se. s. pro
pctō suo. vñ in euāgelio dr̄. Vt offerrēt
par turtuꝝ aut ꝛc. sm legis ꝯsuetudinē
. i. sic lex exigere videbat. Mulieres igi
tur in hoc beatā vginē imitant cū in q̄-
busdā locis post partū transactis q̄dra-
ginta diebus ecciam ingrediuntur. si-
gnificantes ꝙ si vginē ipsaꝫ fuerint imi
tate post vitā pñtem ingredient cuꝫ ea
eternam. Celebrat ergo hoc festum die
quadragesima a natiuitate dñi. quia be
ata virgo die quadragesima a natiuita-
te christi ad tēplum veniens ipm sm le
gē pñtauit. Rursus hoc festum sequi
tur post festiuitates natalis domini. cir
cūcisionis. et epiphanie. rōne mysterij.
sicut etiam rōne mysterij voluit dñs in
templū pñtari. Et hoc dupliciter. Pri-
mū mysteriū est. Nascit enim primo de⁹
p fideꝫ in hoie. ꝛ sequit circūcisio. quia
qñ fides est in homine purificat homo
vñ in actibus. Fide purificās corda eo
rū. Qui vero hñt bonā fidem reliquūt
oīa mala opera. ꝛ tunc apparet deus
ꝫ tunc faciēda est penitentia vt in nobis
maneat sicut in templo suo. et tunc fit
ibi oblatio et offert ei par turtuꝝ. i. mū
dicia mētis ꝛ corpis. qđ nō pōt fieri nisi
in iugi luctu. sic turtur gemit ꝓ cantu ꝛ
duos pullos colūbaꝝ. i. geminā simpli
citatē. Secūdū mysteriū. q2 in tēplū ve
nit i hac die. vt notet aduent⁹ ei⁹ ad mē
tē cuiuslibet fidelis. siue i ecciam i quā
sp pat⁹ ē intrare. vñ in itroitu dr̄. Susce
pim⁹ de⁹ miscdiam tuā in medio tēpli
tui. q2 xp̄s ē lignū vite in medio padisi.
patus eq̄liter oībus subuenire et bona
sua largiri. sm nomē tuū de⁹. ita ꝛ laus
tua de⁹ ꝛc. q. d. sic creasti oēs ꝛ recreasti

sita et laudandus es ꝑ totū mūdū. Hoc
est expositū ē in .vj. ꝑte sb octaua dn̄ica
post penth. vt aūt veniat in mētē nr̄am
hortat̃ eccl̄ia filios suos vt occurrāt ei.
vn̄ dr̄ in ꝑ̄ncipio matutinalis officij. scȝ
in inuitatorio. Ecce venit ad tēplū san
ctū suū dn̄ator dn̄s gaude ⁊ letare syon
occurrēs deo tuo. s. ꝑ fidē et bona oꝑa.
Et ꝓpter hoc festū istud dr̄ ypapanti. i.
obuiatio. qr̄ si volumꝰ ꝙ ille veniat in
mentē nostrā accipiamꝰ in mētē nr̄am
eiꝰ similitudinē. vn̄ dicit i rn̄sorio ꝑ̄mo.
Adorna thalamū tuū syon. s. v̄tutibus
purifica te ⁊ suscipe. s. v̄tutes. sic veniet
in te. Ep̄la v̄o ē. Ecce ego mitto angelū
Que ē Malach. c. vlt. Et euangelium
Postq̄ȝ ipleti sūt dies. Lu. ij. c. Et post-
cōio. Rn̄sum accepit symeon. Lu. ij. ca.
Et nota ꝙ tp̄e Justiniani imꝑatoris fu
it magna mortalitas apud cōstantino-
polim. ⁊ ideo tūc ꝯstituta ē solennitas
purificatōis marie in reuerentiā eiꝰ ob
causas ꝑ̄missas. Solet āt q̄ri cū adhuc
pullulent infinite hereses quō sit verū
qd̄ in nono rn̄sorio dr̄. s. ꝙ be. v̄go om̄s
hereses interemit. Ad qd̄ dicimus ꝙ h̄
fecit q̄ȝtū in se fuit. qr̄ ipa on̄dit eū visi-
bilē q̄ inuisibilis fuit. Primo ei nō po-
terat inueniri. qm̄ q̄dā ip̄m q̄rebant in
delicijs carnis. q̄daȝ in diuitijs. q̄dā in
libris ꝑhoꝝ. ⁊ nō erat ibi. vn̄ in Cantic̄
Quesiui: ⁊ nō inueni eū. Mō v̄o nō pt̄
aliq̄s errare in via. nisi velit. vn̄ manife
ste hr̄ in Isa. Hec erit recta via vt etiam
stultꝰ nō erret ꝑ eā. Et q̄ erit illa via. Ec
ce dabo in syon salutē ⁊ in hierl̄em glo
riā meaȝ. Dr̄ hodie capitulū. Ecce ego
mitto. Malach. iij. c. ⁊ illud. Et radica-
ui. Eccl̄i. xxiiij. et illud. Quasi cedrꝰ. qd̄
est ibidem. Fit aūt hac die ꝓcessio ge-
neral̄. que significat ꝓcessionē illā quaȝ
beata v̄go et ioseph ad templū fecerūt.
Qui in ꝓcessionē ante cancellas cātāt
Rn̄sum accepit ⁊c̄. significāt ꝓphas na-
tiuitatē dn̄i et mis̄c̄diam ꝓ̄nunciantes.

Melodia rn̄dentiū est gaudiū hāc dei
mis̄c̄diam suscipientiū. Tenētes igit̃ cā
delas in manibꝰ dicamꝰ Suscepimꝰ de
us mis̄c̄diaȝ tuā ⁊c̄. Qd̄ v̄o cātat̃ in ipa
ꝓcessione ⁊ in euāgelio Accepit eū sy-
meon i vlnas suas. on̄dit ꝙ debemꝰ eū
nō tm̄ corde ſȝ etiā in brachijs portare.
vn̄ in Cant̃. Pone me vt signaculū suꝑ
brachiū tuū et vt sigillū suꝑ cor tuū. Et
ad Coꝝ. Empti em̄ estis ꝑ̄cio mag̃ glo-
rificate et portate deū in corꝑe v̄ro. De-
bemꝰ ḡ quidē portare nō tm̄ deitatem
vel humanitatē. ſȝ vtrūq̄ȝ sic̄ fecit symeō
qd̄ significat̃ ꝑ candelā quā ferimus in
ꝓcessione. Per cerā em̄ ꝑ apes oꝑe v̄gi
nali cū melle ꝓductam. nulla em̄ libidi
ne resoluuntur. hūanitas siue caro xp̄i
ex v̄gine sumpta intelligit̃. Per lumē
deitas. qr̄ deꝰ nr̄ ignis ꝯsumēs ē. Deut̃.
iiij. Per lichiniū in cera aīa candidissi-
ma vel deitas i carne latens. vel f̄m ali
os mortalitas intelligit̃. Vel ꝑ lumen
pr̄. ꝑ cerā filius. ꝑ lichiniū sp̄ūssanctus.
Rursus cādela i manu accēsa est fides
cū bona oꝑatione. Nā sic̄ candela sine
lumine mortua dr̄. et lumē per se absq̄ȝ
candela nō lucȝ ſȝ mortuū esse videt̃. sic
et oꝑatio sine fide. et fides sine oꝑatiōe
mortua esse dr̄. Lichiniꝰ sub cera occul
tatus recta intentio ē. vn̄ Greg. Sic fi-
at opus i publico vt tm̄ intentio mane-
at in occulto. Candele aūt bn̄dicunt̃ vt
eas digne ferant omnes. Sūt em̄ mul-
ti hn̄tes intus tenebras licet extra luce-
re videantur. Digne ferentes sunt q̄ sic̄
extra lucent ꝑ lumē qd̄ ipi ferūt in ma
nibus. ita lucēt interius ꝑ verā fidē. et i
h̄ est festiuitas et gaudiū magnū. Por
tant̃ itaq̄ȝ in ꝓcessione cerei ardentes ꝓ
pter sex causas. Primo vt vnusq̄sq̄ȝ se il
luminet ⁊ oꝑa sua lumine patefacta ali
js insinuet. Secundo vt ritū gētiliū in
meliꝰ ꝯmutet religio xp̄iana. Romani
nāq̄ȝ de quinto in quintū annū in kal̄.
februarij ad honorē februe m̄ris mart̄

q̇ vt putabāt erat deus belli. Iustrabant vrbē tota nocte cū cereis ⁊ facibus accēsis vt filiꝰ eiꝰ eis victoriā de hostibꝰ ꝯcederet. cuiꝰ matrē tam solēniter honorabāt. qđ festū aburbale dicebat. Ipi etiā in mēse februario sacrificabāt februo .i. plutoni. ⁊ ceteris dijs infernalibꝰ ꝓ aīabus antecessoꝝ suoꝝ vt ꝓpiciarent ipoꝝ eis solēnes hostias offerentes ⁊ tota nocte eoꝝ laudibus cū cereis ⁊ facibꝰ accēsis vigilantes. Mulieres ꝗꝫ romanoꝝ his diebꝰ festū luminū exercebāt. q: em̄ pluto deꝰ infernalis ꝯcupiscēs ꝓserpinā speciosissimā. eā in pͥncipio huius mēsis rapuit deamq̧ fec̄. quā ceres eiꝰ mr̄ ⁊ parētes facibꝰ accēsis ꝑ siluas de nocte in ethna mōte cecilie mlt̄o tēpore q̄sierūt. ꝓut poetaꝝ fabule fingūt. Idcirco ⁊ ipe in pͥncipio mēsis februarij i memoriā huiꝰ rei de nocte vrbē lustrabāt ambiēdo ipam cū facibꝰ ardētibꝰ. Idolatre ei sic̄ legit̄ in libro sap̄. obscura sacrificia faciebāt. Hos igitur lustrandi mores sergiꝰ papa mutās i melius statuit festū purificatōis in honorē matris dn̄i in eodē mēse. ⁊ tūc ꝓcessiones fieri vt plebs vniuersa portās cereos ardentes in manibus ꝑ eccias ꝓcederet i memoriā celestis regni. qn̄ oms̄ electi lucētibꝰ bonoꝝ actuū lāpadibus obuiā spōso veniētes mox cū eo ad nuptias supne ciuitatis intrabūt. Tercio vt ꝑ hoc prudētes v̾gines imitemur. q̄ꝛ btā v̾go ē caput. [illegible]censa in nobis lāpade castitatis et bonoꝝ opeꝝ cū eis i tēplū glorie ad veꝝ spōsum ingredi mereamur. Quarto q: lumen qđ est ad reuelationē gentiū sicut dixit symeō hac die pro nobis est p̄ntatū. hec ḡ ꝓcessio significat illam symeonis. Quinto ad notandū diuinitatē et humanitatē xp̄i vt premissum est. Sexto ad oñdenduz v̾ginis puritatem. ne quis audiēs eius purificationē credere possit eam purificatōe indiguisse. Portamus ergo cēdelas accēsas q̄si ipo fctō dicat eccia. Virgo btā purificatōe nō indiges ꝫ tota rutilas. tota splendes. Et ꝓpt̄ cās p̄dictas cādelaria nūcupat̄. Hoc festū caret octauis. qm̄ lꝫ xp̄s legalit̄ fuerit p̄ntatꝰ in tēplo. nullꝰ tn̄ doctor nos coartat ꝙ infantes die q̄dragesima natiuitatis eoꝝ p̄ntent̄ in tēplo. vn̄ sicut p̄ntatio puerorū ad tēplū ꝓm veterē ritū defecit. quia hodie fit in baptismo. ita ⁊ octaua ypapantis. In octauis ei sic̄ ꝑ pͥmū diē recolimꝰ. qđ fctm̄ ē. ita ꝑ octauā rē ꝓ q̄ factū est. De festis annūciatōis. assumptionis et natiuitatis in suis locis dicet̄.

De cathedra sancti Petri.

De cathedra sancti petri eccia solēnizat qn̄ vicꝫ apud antiochiā cathedrali honore sublimatꝰ eē ꝓhibet̄. quā sublimationē dicūt q̇dā factā eē a theophilo pͥncipe antiocheno. cuiꝰ filiū defunctū pꝰ annos. xiiij. petrus suscitauit. et ipm et populū ciuitatis cōuertit. ꝓpter qđ ibi ecciam ꝯstruxerunt. in cuius medio excelsam cathedrā collocauerūt. et Petꝝ vt ab oibus audiri et videri posset exaltauerūt. in q̄ sedit septē annis. De hoc igit̄ honore solennizat eccia. q: tūc p̄lati eccie ceperēt loco p̄stare et honore sublimari. Tūc em̄ ꝯpletū est illud ps̄. Exaltent eū in eccia pleb̄ ⁊c̄. Et nota ꝙ exaltatꝰ ē tripliciter. ⁊ iō triplex festum ei celebrat̄. Primo exaltatꝰ ē in eccia militantiū eidē p̄sidendo ⁊ eā in fide ⁊ moribus laudabiliter regendo. Ad qđ ꝑtinet hodierna festiuitas vt p̄missum est. Secūdo in eccia malignatiū ipam scꝫ dissipando et ad fidem cōuertendo. ad qđ ꝑtinet secūdū festū qđ dr̄ ad vincula. Tunc em̄ ecclesiam malignantiū dissipauit et plures ad fidem cōuertit. Tercio in eccia triumphātiū in eam .s. introeūdo feliciter. ad qđ pertinet terciū festum. qđ est passionis eius. Rursus fit

ei festū triplex ꝓpter alias quoq; rōnes. Primo ꝓpter priuilegiū. fuit eñ p̄ alijs ꝑuilegiat⁹. et iō magis honorat⁹ in auctoritate. nā fuit ꝑnceps aplo⁊ ⁊ claues regni celo⁊ accepit. Fuit et feruētior in xp̄i amore. et efficatior in ꝟtute. Nā ad eius vmbrā sanabant infirmi. Secūdo ꝓpter officiū. ip̄e eñ officiū ꝑlatōis sup vniuersam ecciam habuit. q̄ in tres ptes mundi. s. asiā. africā. ⁊ europā diffusa ē. et ideo eccia ter in anno ꝓ eo solēnizat. Tercio ꝓpter bñficiū. q2 ip̄e q̄ ptātē ligandi atq; soluēdi habuit liberat nos a tribus generibus pctō⁊. s. cogitatiōis. locutōis ⁊ opatōis. Vel q2 in deū in ꝓximū ⁊ in nos peccam⁹. Vel hoc bñficiū pōt esse triplex bonū qđ ꝟtute clauium pctōr in eccia cōseqtur. Primū est absolutionis a reatu o ffēsio. Scōm est pene ꝑpurgatorij in tpal ē ꝯmutatio. Tercium pene tpalis ꝑm ptē relaxatō. Quarto ꝓpter debitū. q2 scz tripliciter pauit ⁊ pascit nos. s. ꝟbo. exemplo. ⁊ tpali subsidio. Quinto ꝓpter exemplū vt scz null⁹ desperet etiā si tercio xp̄z negauerit sic ille. si tñ velit cū eo deū corde ore ⁊ ope ꝯfiteri. Nec ē ꝑtermittēdū q; h̄ festū de incathedratiōe sancti petri. olim festū bti petri epula⁊ dicebat. Fuit eñ mos gentiliū ꝑm magistr⁊ Johēm beleth annis singulis i mēse februarij hac die vinū et epulas deo offerre sup sepulcra parentū. moti forte ꝓpter illud Thob. iiij Panē tuū et vinū tuū sup sepulturā iusti constitue. q̄s de nocte demones ꝯsumebāt. ipsi tñ ab aiabus circa sepulcra oberrantib⁹ q̄s vmbras vocabāt vastari putabant: q̄si aie a corpib⁹ egresse carnales reqrant cibos. qđ beat⁹ Augu. reprobat in sermōe hui⁹ diei. Hoc etiam sancti p̄res extirpare volētes. festū de icathedratōe scti Petri. tā de illa q̄ Rome q̄z etiā de illa q̄ antiochie fuit facta. statuerūt fieri illo die quo talia a gētilibus fiebāt. vñ ab illis epulis hoc festū ꝯsueuit appellari festū bti petri epula⁊ Hac tñ die nō dr in quibusdā eccijs nisi vna collecta. et de illa incathedratiōe q̄ fuit antiochie facta. Dr aūt epla. Petrus apls seru⁹. q̄ est. j. Pe. j. Euāgeliū Venit iesus i ptes. Mat. xvj. c. Tract⁹ ē. Tu es petr⁹. Mat. xvj. Ad horas dr cap̄. Petr⁹ apostol⁹. j. Pe. j. c.

In festo beati Mathie apostoli dr epla. Exurgēs petr⁹ i medio. Act. j. c. ⁊ euāgl. Cōfiteor tibi pr. Mat. xj. c.

De annūciatōe. b. Marie ꝟginis.

Festum annūciationis beate marie ꝟginis est. qm̄ angel⁹ ei bonos rumores nunciauit. et ipsa saluatorem concepit. Tunc autem implete sunt ꝓpherie. vñ eccia legit et cātat de ꝓpheris. q̄re introitus est. Rorate celi desup ⁊ nubes. i. p̄dicatores. pluant. i. annuncient iustū. i. christuz. q̄ anthonomasice dr iust⁹. aperiat terra. i. beata virgo. aperiat inquā p consensum. et germinet. i. ꝯcipiet. saluatorē. i. christū. De hoc dictū est ſb prima dñica de aduentu. Epistola ē. Egrediet ꝟga. Jsa. xj. c. Alie tñ eccie dicunt Locut⁹ ē dñs ad achaz. q̄ est eiusdē. vij. Euāgeliū ē. Missus ē gabriel. Lu. j. ca. Et qđ ibi dr. et hic mēsis ⁊c. sic exponit hic mensis. s. marti⁹. in quo btā ꝟgo cōcepit est sextus illi. i. a ꝯceptōe illius. s. elizabeth q̄ vocat sterilis. q2 illa ꝯcepit Johannē baptistē [illegible]ij. kal. octobris. Dicit etiā per horas capitulū. Jn diebus illis notū faciet de⁹. Hiere. xxx. c. Competit aūt hoc festū tpi veris. Naz tempore veris deus factus est homo. ⁊ omnia facta sunt noua. Hoc autē festū est de domino et beata Maria q̄re eadem p̄facio dicit in natali et in annūciatōne dñi. De annunciatōe domini cō sueuit opponi q; Gloria in excelsis. et Jte missa ē est. ⁊ Te deum laudamus in ea cātari nō debeāt. de quo dictū ē in

p̄hemio hui⁹ ptis. Si hoc festū fuerit i
dn̄ica passiōis vel olivaꝝ ad secūdā feri
am trāsmutabit. hoc em̄ generale est in
p̄uilegiatis dn̄icis diebus. Si aūt in tri
duo an̄ pasca occurrerit in sabbato an̄
palmas ſm quosdā āticipabit. Quidā
vo illud trāsferunt ad octauā. silr si fue
rit i die pasce. nō ꝯgrue poterit ifra heb
domadā celebrari in quo historia de ad
uētu ꝯpilata cātat. vn̄ melius est si ad
secūdā feriā post octauas trāsferat. In
hac die vt dr̄ per diuersa tempoꝝ curri
cula deus multa opatus est. Que qui-
dam sic egregijs v̄sibus ꝯstrinxit. Sal
ue festa dies q̄ vulnera nostra coerces.
Angelus est missus. est passus ꝛ in cru
ce christus. Est adam factus et eodem
tempe lapsus. Ob meritū decime cadit
Abel fratris ab ense. Offert melchise-
dech: ysaac supponit aris. Est decolla-
tus christi baptista beatus. Est petrus
ereptus: iacob sub herode peremptus.
Corpa sctōꝝ cū christo multa resurgūt
Latro p christū tā dulce suscipit amen.

De sanctꝭ Philippo ꝛ Jacobo apl̄is

Pascale tp̄s sicut
sepe dictū est octauā significat
etatē vbi bonū qđ erit singulo
rū in dispari caritate erit oim. q2 vnusqsq
ꝙ de bonis alterius gaudebit vt de suo
ꝛ bonū oim erit singuloꝝ. Vt ḡ tēpus
pascale concordaret solēnitatib⁹ q̄ infra
illud eueniūt. p̄sertim cū apl̄i in eccia p̄
mitiua nō haberent ꝑticulares solenni
tates. stat[...]uit vt in kal. maij celebra
ret solennitas ad honorē oim apostolo
rū. vt dies maij non viderent diuidere.
quos vna dignitas et apostolat⁹ i cele-
sti gloria fecit esse sublimes. qđ festum
greci celebrari dicunt in festo apl̄oruz
Petri et Pauli. Hac etiam die festum
est apl̄oꝝ Philippi et Jacobi. q2 for-
te die ista passi sunt. Sane Jacob⁹ iste
dictus est minor ad differentiaz Jacobi

cōpestelle siue zebedei. qui dict⁹ est ma
ior nō etate ſ3 vocatiōe. sicut cōtingit in
epis q̄ loco apl̄oꝝ sunt. qm̄ q̄ primo ꝯse
crat⁹ ē alios q̄tūlibet maiores an̄ tece-
dit. Primo ei a dn̄o vocatus est ꝛ p̄mo
ei adhesit et sibi magis fuit familiaris.
In secretis em̄ illū vocabat. s. qn̄ trāsfi-
guratus est. et qn̄ suscitauit mortuū in
domo. Dict⁹ est etiā iste iacob⁹ alphei.
qui fuit filius alphei. Dictus est etiam
frater dn̄i ſm carnē. q2 dr̄ fuisse cōsimilr
ei facie vel quia erat filius alphei fratrꝭ
ioseph viri btē marie. ꝛ marie sororꝭ ei⁹
Qui em̄ ita ex vtraqꝫ ꝑte sanguinis cō
iūgebant apud iudeos fratres vocabāt
Jesus aūt putabat filius ioseph. Vel
dr̄ frater dn̄i. i. consobrinus. quia filius
sororis beate marie. quē morē tusci ser-
uant. S3 et ioseph dicit cognatus dn̄i.
vel quia pr̄ putatiu⁹. vel q2 cognat⁹ dn̄i
ex ꝑte matris. s. beate marie. Ad clario
rē aūt p̄missoꝝ euidentiā notanduz. ꝙ
Joachim pr̄ beate marie accepit vxorē
noie annā. q̄ habuit sororē noie ysmeriā
Hec aūt ysmeria genuit elizabeth ꝛ eli
ud. Elizabeth genuit Johānē baptistā
De eliud natus est emineud. De emi-
neud natus est sanct⁹ seruaci⁹. cui⁹ cor-
pus est in oppido traiecti sup fluuium
mosai. in ep̄atu leodiceñ. Anna āt tres
viros dr̄ habuisse. s. Joachim Cleophā
fratrē ioseph. ꝛ Salome. De primo ha
buit filiā. s. mariā matrē dn̄i. quā dedit
ioseph nuptui. q̄ christū genuit. Gene-
ratio ipsius Joseph et marie posita est
in. vj. ꝑte sub festo natalis domini. Pri
mo autē viro defuncto. de secūdo simi
liter genuit aliam filiā nomine mariā.
quā alpheo postmodū in cōiugem de-
dit. Hec aūt maria genuit ex alpheo q̄
tuor filios. sc3 Jacobū minorē Joseph
iustum. qui et barsabas dictus est. Sy
monem et Judam. Ex tercio vero secū
do mortuo genuit aliam similiter filiā
noie mariā. et Zebedeo in cōiugē tradi

dit.ex quo duos filios habuit.s.iacobū
maiorem.⁊ iohānē euāgelistā. Porro
iacobus iste merito sue ꝓfessionis co-
gnominatꝰ ē iudex. Ex vtero.n.dr̄ san-
ctus fuisse. Ipe.n.a petro ⁊ iacobo ⁊ io
hanne aplis ordinatus ē pmus hiero-
solimitanoꝝ eps. Ipe etiā vna cū basi-
lio epo cesarieñ.addidit nob in scriptis
misse celebrationē. Ipse quoqꝫ traditur
pmus celebrasse missam. post pasca do
mini in hierlm.⁊ petrus prius in antio
chia. Iste vinū vel sicerā nō bibit.nullā
carnē comedit.nūqꝫ tonsus. nūqꝫ vnctꝰ
nūqꝫ balneo vsus ē ⁊ intantū genibꝰter
re defixis orabat.vt genua eiꝰ cameloꝝ
excedere duritiā crederēt. Iste ꝓcipita-
tus ē a iudeis de pinnaculo tēpli cum
nomē xpi pdicaret. ⁊ cū ptica fullonū i
terfectus ē. Fullo.n. ē q̄ lineos pānos
candificat. Quidā.n.dixerūt ꝓpter pec
catū interfectiōis eiꝰ iudeos destructos
fuisse ꝑ titū ⁊ vespasianū ⁊ ita non attri
buūt destructionē illā morti xpi.in hoc
festo dicūt q̄dam eccie introitū. Excla-
mauerūt. Neemie.ix. Eplam. Stabūt
iusti.q̄ ē Sap.v.c. Euangeliū nō turbe
tur cor vr̄m qd̄ ē Io.xiiij.c. Et postcōio
nem. Tantotpe. Io.xiiij. Dr̄ etiam ad
horas caplm. Stabūt iusti. Sap.v.ca.
⁊ illud. Nos insensati.qd̄ ē ibidē.⁊ illd̄.
Non esurient. Apoca.viij.ca.

De inuentione sancte crucis.

T A sancta cruce
dn̄i scda spes hr̄. Sicut.n. bea-
ta vgo portauit dn̄m.ita et sctā
crux suo mō. Et sic dat dn̄s aq̄s bapti-
sm alibꝰ scificare ⁊ alijs sacris.ita ꝑ ta
ctū dn̄ice carnis scificatū fuit illd̄ lignū
vt nos suo mō sanctificare possit et qꝛ
ita crux saluat ꝑ talē effectū queꝫ habet
ideo de eo cantat̄. O crux splendidior.
⁊c.q̄ sola fuisti digna.s.dignitate tibi da
ta.portare talentuꝫ mūdi ⁊c. Et qꝛ finis
crucis ē gloria id̄ in fine pluriū ātipho-
naꝝ de cruce dr̄ alla. Dr̄ aūt ꝑ horas ca
pitulū. Mihi aūt absit. Gal.vlti.c. Fit
aūt duplex festū de cruce vicꝫ exaltatio
nis de quo suo loco dicet̄.⁊ inuentōnis
qꝛ inuenta fuit crux tpe Eusebij pape a
beata helena mr̄e cōstātini mediāte iu-
da q̄ tūc iudeus erat. Vn̄ i canone ipiꝰ
Eusebij ita legit̄. Crux dn̄i nr̄i ihu xpi.
q̄ nuper nobis gubernacula sctē roma-
ne eccie tenētibus. qnto nonas maij in
uenta ē i pdicto Kalendaꝝ die inuenti
onis festū vobis solēniter celebrare mā
damꝰ. Est aūt maius hoc festū qꝫ exal-
tationis ꝓut ibi dicet̄. Legit̄ aūt de pre-
dicto iuda ꝙ ꝯuersus ad fidē factus est
postmodū eps hierosolimitanꝰ. ⁊ mu-
tato noīe vocatus ē q̄riacus. De q̄ dici
tur diabolꝰ sic ꝓphetisasse. Iudas xpm
morti tradidit. ꝫ iste iudas illū mortuū
exaltauit et artes magicas alias meas
detexit.ꝫ iulianus familiaris ⁊ amicus
meus cito rex erit q̄ me de isto vindica
bit. Qd̄ factū ē. Nam iulianꝰ monachꝰ
ab ordine apostatās acq̄siuit ꝑ nephas
ꝯsulatū romanū.⁊ deinde factus impa
tor ⁊ xpianoꝝ ꝑsecutor.illū diuersis pe
nis afflixit ⁊ interfici iussit. Legit̄ q̄qꝫ ꝙ
q̄dam miles noīe quiriacus hūc iulia-
nū postea interfecit. De isto iuliano le-
git̄ ꝙ adhuc apud cōstantinopolim de
tumba sua fetor intolerabilis ꝓgredit̄.
Si q̄rat̄ q̄re fit festū de cruce in q̄ xpus
fuit dehonestatus ⁊ flāgellatus ⁊ nō de
asina in q̄ valde fuit honoratus.nec eti
am de alijs q̄ ipe tetigit. [illegible]deri pōt ꝙ
laus ⁊ honor sup asinā impensus.trāsi
torius ⁊ mūdanꝰ fuit nec inde salꝰ nr̄a
ꝓdijt.de quo curandū nō ē. Preterea ꝑ
alia q̄ ipe tetigit nō legūtur miracula ⁊
sanitates fieri.nec ꝑ illa redēpti sumus
dehonestatio vo i cruce facta nostra re
demptio fuit. Dicitur hodie introitus.
Nos aūt. Gal.vlti.c. Et legit̄ Epla. Cō
fido de vobis in dn̄o. Gal.v.ca. ꝓ eo ꝙ
ibi dr̄. Mihi aūt absit gloriari nisi i cru

ce dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Alie eccie dicūt. hoc
sentite. ad Phil'. ij. Euangeliū ē. Simi
le ē regnuꝫ celoꝝ thesauro abscōdito in
agro ⁊c. qꝛ crux dn̄i ad lr̄am inuēta ē in
agro. Uel aliter i agro eccie inuenitur
crux domini ꝗ dr̄ thesaurus. qꝛ emptuꝫ
est ꝑ eā nobis regnū celoꝝ. ꝗ videt hūc
thesaurū in eccia vadit ⁊ vendit oīa ꝗ
habet. i. oēs transitorias delectationes
⁊ emit agruꝫ istū vt sit de eccia. Alij di-
cūt. Erat homo ex phariseis. Jo. iij. ca.
Et est notandū ꝙ festū crucis fit ſꝑ cuꝫ
festo martyꝝ. qꝛ crux significat martyri
um. ⁊ ideo in festiuitatibus sancte cru-
cis legūtur in ꝗbusdā eccīijs sex lectio-
nes de martyribus ⁊ officia cōmiscent̄.
De signo crucis dictum est in ꝓhemio
quinte ꝑtis.

De reuelatione sancti Michaelis.

Ecclesia facit fe-
stum a angelis duplici ratōne
Prima ē quia nobis ministrāt:
oēs. n. sunt administratorij spūs. id ē in
ministeriū missi ꝓpter eos ꝗ hereditatē
capiūt salutis sicut hr̄ in ep'la ad hebr.
Secūda ratio ē qꝛ pugnat ꝓ nobis cō-
tra angelos malos. nec permittūt nos
temptari supra id qđ possumꝰ. De hac
pugna dr̄ in apoc. Factū ē pliū in celo
hoc bellū erit maxime tꝑe antixp̄i. ⁊ in
morte martyꝝ fuit ⁊ etiā ſꝑ ē. Et eiectꝰ
ē draco. i. diabolus de celo. i. de celesti-
bus hoibus ⁊ deiectus i corda malorū
hoim. Huiꝰ [illegible] belli ꝓnceps ē beatissi
mus michael ⁊ ideo fit ei festuꝫ. licet sit
de vltima hierarchia de inferiori. s. ordi
ne. Sunt. n. nouē ordines angeloꝝ. pro
ut tactū ē in q̄rta ꝑte sb̄ ti. de p̄fatōe qui
q̄uis oēs mittātur qm̄ vt p̄missum ē
sunt administratorij spūs. et in Isa. vj.
hr̄ ꝙ missus ē ad deū vnus de seraphin
raro tn̄ mittuntur. Unde daniel milia
miliam ministrabāt ei. ⁊ deciescentena
milia assistebant ei. Eoꝝ vo qui mittūt̄
princeps est michael. qui fuit princeps
eccie iudeoꝝ vt habetur i daniele. Mō
vo est princeps eccie xp̄ianoꝝ. In iu-
deis em̄ aliqn̄ fuit eccia ꝗ nūc est in xp̄i
anis. hoc aūt festū qđ est cōmemoratio
victorie sancti michaelis inde origineꝫ
sumpsit. qꝛ cū barbari depopularentur
apuliā. xp̄iani triduano ieiunio idicto
sancti michaelis auxiliū implorauerūt
ꝑ cuius visibile patrociniuꝫ fuge terga
dederūt ⁊ xp̄iani victoriam habuerūt.
Uocat̄ etiā festū reuelationis. qꝛ i mō-
te gargano reuelatus ē vt seq̄tur. Sane
michael gabriel et raphael noīa ꝑsona-
lia sunt angeloꝝ. Alia vo sunt ordinuꝫ
vt dictum ē sub q̄rta ꝑte sub ti. de prefa
tione. Sed cū hoc festū sit cōe oīm an-
geloꝝ. q̄re spāliter denominat̄ festū san-
cti michaelis ⁊ nō gabrielis vel rapha-
elis. Rn̄deo michael ē qui missus i egi
ptum fecit illas famosas plagas qui di
uisit mare rubꝝ qui deduxit pplm̄ ꝑ de
sertuꝫ. ⁊ duxit in terrā ꝓmissionis. Ipe
est p̄positus ꝑadisi ⁊ custos. ⁊ est susce-
ptor animaꝝ ⁊ ꝓnceps eccie ⁊ ideo ma
gis eū venerari debemus. Secūda rō
est qꝛ ipemet fundauit ecciam ⁊ conse-
crauit altare. vn̄ dr̄. Stetit āgelus iuxta
aram templi ⁊c. hoc fuit in mōte garga
no. postea vo reuelauit hoc hoībus
ꝑ ep̄m regionis illius. Tercia rō est vt
homines venerātes angelos ꝑueniant
ad cōsortiū angeloꝝ. Et ea de causa i di
ebus dn̄icis ⁊ festiuis solennitatibꝰ no
uem psalmi. ⁊ nouē lectiones. ⁊. ix. rn̄so
ria cantāt̄ vt ꝑ cantū istoꝝ ad ꝯsortiū ꝑ
ueniamꝰ. ix. ordinū angeloꝝ. ꝗꝝ ꝓpriu
ē deo cātare. Cōgaudēdo ḡ angelis dic
eccia i introitu. Bn̄dicite dn̄m oēs āge-
li eiꝰ. Et qꝛ angeli laudāt ⁊ nos sil'r deū
laudare dēmus. Un̄ seq̄tur vsus. Bn̄-
dic aīa mea dn̄m. Ep'la vo de apoc. j. c.
sumit̄. Significauit deꝰ ꝗ oportet fieri
cito ⁊c. Sequit̄ ibi. Johes septē eccl'ijs
ꝑ septē eccias vel septē spūs. q̄tū ad in-

telligentiã q̃ ad hãc diẽ ptinet vniuersi
tas angelorũ intelligit.p.vij.n. dies cur
rit vita pñs. Sequit rñsoriũ. Bñdicite.
ꝛ vsus. Bñdic rõne q̃ supra. Alla ẽ. In
cõspectu angelorũ psallã tibi. Hoc aũt
ideo dicit eccia. q2 parati sunt ãgeli de-
ferre deo orones nras. Semp.n.nobis
astant ꝛ aspiciũt nos ꝛ auscultãt. vñ in
canticis. Que habitas in ortis amici.i.
angeli auscultant te. Bern. Istos.s.bo-
nos cõpassio.illos.s.malos passio .s.in
uidie cogit vt in nos sp aspiciãt. Sequit
euangeliũ. Accesserũt. Mat. xviij.c.in
quo pcipit vitari scandaluz puulorũ. q2
ibi fit mentio de angelis. Amẽ dico vo
bis.q2 angeli eorũ in celis sp vident faci
em pris mei q̃ est in celis. Nõ vo para
ti fint deferre orones nras in offertorio
oñditur. Stetit angelus iux aram tem
pli ꝛc.apoc.viij.c.ꝛ data sunt ei incensa
multa.i. orones incẽse igne caritatis et
ascendit fum9 aromatũ.i.oro i ɔspectu
dei de manu angeli. In postcõione vo
placuit eccie sicut pus bñdicere. vñ di i
quibusdam ecclijs. bñdicite angeli dño
ꝛc. Sane ꝙ Michael legit cũ dracone
pugnasse intelligit allegorice. michael
id est xpus. historice vo q2 michaelis ꝛ
aliorũ angelorũ ei9 misterio diabol9 de-
scribit in eccia pter laicos eẽ depulsus
In hoc festo di capitulũ. Significauit.
Et illud. Beatus q̃ legit. Et illõ. Iohã-
nes septẽ ecclijs q̃ sunt apocal.j.ca.

De sanctis Geruasio ꝛ Prothasio.

In festo sanctorũ geruasij ꝛ pthasij cantat ex in-
stitutõe gregorij introitus. Lo
q̃tur dñs pacem in pplõ suo ex eo ꝙ ta-
li die pax inter romanũ impatorẽ ꝛ agi
sulphũ regẽ longobardorũ extitit refor-
mata que regẽ celdonia eius vxor xpia
nissima cui Grego. librũ dialogorũ scri-
psit ad fidẽ cõuertit. Officia nãq3 sctõrũ
ptim ɔueniũt ipis sanctis ptim his euẽ
tibus q̃ in ipõrũ euenere diebus.

De sancto Johanne baptista.

Quia inter natos mulierũ nõ surrexit maior Jo-
hãne bap. merito eccia celebrat
festũ de illo ꝛ facit ei festũ duplex.s.na-
tiuitatis ꝛ decollatõnis. Natiuitatis p
pter q̃tuor. Primo pter historiã. quo-
niã dicit dñs de eo p angelũ sicut i euã-
gelio hr.ꝛ multi in natiuitate eius gau
debũt. qd etiã pter saracenos dictum
est q̃ hoc festũ celebrare dicũtur. Scdo
pter allegoriã ꝛ misteriũ .q2 p iohãnez
figurat9 est ortus gre quã nobis attulit
xps. Ipm.n. iohes pcessit in annũciati
one. in natiuitate. i predicatione. i passi
one. et in ad inferos descẽsione. Tercio
q2 sicut btã virgo sctificata fuit in vtero
mris ita ꝛ ipe. Quarto q2 ipe pmus an
nũciauit gaudia eterna. ꝛ ido di lucifer
ꝛ turtur. vñ i canti. Vox turturis audi-
ta ẽ in terra nra. Et iob. xxxviij. Nũqd
pduces luciferũ in tpe suo. Et eius na-
tiuitas fuit p gabrielẽ archangelũ nũci
ata. Ideo aũt iohes dictus ẽ lucifer. q2
obtulit nouũ tps ꝛ inde ẽ ꝙ in q̃busdã
ecclijs hz missam in mane q2 natiuitas
eius fuit q̃si aurora. Natiuitas vo xpi
fuit q̃si ortus solis. Vel ideo di missa i
ortu diei. q2 legit in euãge. Luce. ꝙ ipse
fuit sanctificat9 ꝛ spũscto repletus i vte
ro mris q̃re merito laudãdus ẽ ei9 crea
tor in exordio diei q̃ illũ dignatus ẽ ho
norare in vtero mris. Habet etiã aliaz
ppriã missam sicut et aly [illegible]ncti q̃ di cir-
ca terciã. Vel pma missa est de vigilia
euãgeliste. vel alia di q2 ipe fuit martyr
ꝛ pcursor. Vñ illa missa ẽ vnius marty
ris ꝛ ẽ introitus. Justus vt palma flore
bit. De ipo nãq3 phetisauerũt Isaias
ꝛ hiere. Hieremias ipo vite actu. q2 fu-
it ei silis. Isaias vt in epla hr hodierna
Audite insule ꝛ attẽdite ppli de longe.
Isa. xlix.c. Ibi etiã sequit vñ sumit in-

troitus.s.De ventre rc. Seqtur etiā ibi
Posuit os meū vt gladiū acutū. Gla-
dius acutus ē lingua predicatoris. qm̄
abscindit supflua. Seqtur. Posuit me
q̄si sagittā electaz. Sagitta electa ꝛ pdi
cator q̄ facit qđ docet. Sagitta acuta fu
it iohes cū dixit. Genimina viperaruz
q̄s docebit vos fugē ab ira ventura. Re
sponsorium est. Priusq̄ te formarē rc.
Hiere.j.c.ꝛ ē de natiuitate ei⁹.all'a. Tu
puer. Lu.j. Et illud. Inter natos mulie
rū rc. Mat.xj.c. Euāgeliū ē. Elisabeth
impletū. Lu.j. Dī aūt hac die capitulū
Audite insule. Esa.xlix.c. Et illđ. Pri-
usq̄ te formarē. Hiere.j.c. Et illud. Re
ges videbūt. Esa.xlix.c. Porro in vigi
l'a.b.ioh.bap.ieiunam⁹ q̄si cōpatiētes
ei q̄ in deserto ieiunauit ꝛ asperā vitam
duxit. Et vigilia ipa plenū habet offm̄.
Quia post iohānis decollationē xp̄us
crucifixus fuit ꝛ agnū comedit. Fuit ei
iohānes q̄si lapis angularis.i. ve.ꝛ no.
testm̄ cōiūgens. vn̄ tūc magis solēniza-
mus ꝓpter misterium q̄ ꝓpter ꝑsonam
ip̄am. ꝛ qm̄ ipse fuit medius int̄ vtrūq̄
testa. q2 fuit finis veteris ꝛ initiū no.te.
Nam ꝛ lex ꝛ ꝓphete vsq̄ ad iohānē vi
delicz inclusiue. Hinc ē q̄ hui⁹ diei of-
ficiū ꝑtim de veteri ꝛ ꝑtim ē de no.test.
In hac aūt die iohes euāgelista obijt.s3
eius festū translatū ē put sub eius festo
dicet̄. Festū aūt decollatōis nō ita solē-
nisat eccia sicut istud put ibi dicet̄. Fu
it ergo [illegible]missum est in vtero sanctifi-
catus [illegible] ꝛ hieremias. Vn̄ ꝛ Hiere.
legitur hac die. Qđ probat̄ ꝑ illud qđ
dicitur in euangelio. Et repleta est spū
sancto Elisabeth. ꝛ exultauit in gaudio
infans in vtero meo. Sed quo genere
sanctificationis non legimus. Dicunt
tamen quidam q̄ ab omni peccato mū
datus est. Sz in glo. sup illo loco. Tu
vis a me baptisari ego a te debeo bapti
sari. id est ab originali peccato mūdari.
dicitur q̄ i persona generalis hominis
loquebatur. Fuit tamē in peccato ori-
ginali conceptus ~~similiter ꝛ beata vir-~~
~~go~~. de quo et quare eius natiuitas ce-
lebretur sub purificatiōe dictum ē. pau
lus historiographus romane eccie dia
conus cassinensis monachus quadam
die cum vellet pascalem cereum ꝯsecra
re; rauce facte sunt fauces eius cum pri
us vocales essent. vt ergo vox sibi resti
tueretur cōposuit in honorē beati iohā
nis hymnū. Vt queant laxis. in cuius
principio petit vocis restitutionē quaz
obtinuit. sicut ꝛ merito sancti Johānis
restaurata ē vox zacharie. In hoc festo
nō cantatur frequēter alleluia sicut fit i
festiuitatibus Petri ꝛ pauli ꝛ aliorum
in quorum vltimis nocturnis persona
tur. Ratio est quia ip̄e figurat legem et
quia natale huius fuit āte christi resur-
rectionem ꝛ ante gaudiū. Quidam ta-
men faciunt officiū sine alleluia in ini-
tio noctis propter figuram legis et po
stea iterant officium cum alleluia i me-
dio noctis terminantes illud in princi-
pio lucis in memoriam antique obser-
uatōnis de qua ꝛ quare in hoc festo no
cturni cantātur in initio noctis. dictum
est in quinta parte sub tit. de nocturnis
Nota q̄ ātiquitus solebat vna quadra
gesima celebrari ante hoc festum ꝛ alia
ante natale domini. Sed postea ꝓpter
fragilitatem hominū redactum fuit ad
tres septimanas ante natale et tres an-
te hoc festū. Vnde ꝓhibitū ē in decre-
tis ne in illis tribus septimanis nuptie
fiāt. Sz ꝛ hodie hoc abolitum ē put di
ctum ē in.j.ꝑte sub titu. de sacramētis.
Fiunt autē tria specialia i hoc festo. In
vigilia nāq̄ in q̄busdā ꝑtibus ex antiq̄
obseruatiōe colligūt homines et pueri
ossa ꝛ q̄dam alia immūda ꝛ insimil' cre
mant vt inde fum⁹ in aerem ꝓducatur
Ferūt etiaz brādas siue faces ꝛ cū illis
circūeūt arua. Terciū ē q2 rotā voluunt.
Qui immūda cremāt, ꝛ fumū i altū ꝓ

duci faciunt. hūt hoc a gentilibus. Antiquus eñ dracones hoc tpe ad libidinē ꝓpter calorē excitati volando ꝑ aerē frequēter ī puteos ꝛ fontes spermatizabāt ex quo inficiebant aq̄. ꝛ tūc erat ann⁹ letal' ex aeris ꝛ aquaꝝ corruptōne. q2 quicūq3 inde bibebant moriebantur aut grauem morbū patiebant. Qd attēdētes ꝓhi iusserunt ignez frequēter et passim circa puteos et fontes fieri ꝛ immūda. ꝛ q̄cūq3 immūdū redderēt fumū ibi cremari. nāq3 ꝑ talē fumū sciebāt posse fugari dracones Et q2 talia h tpe maxie fiebāt. iō hoc adhuc ab aliq̄b⁹ obseruat. Sūt ei dracones aīalia. vñ in ps. Laudate dñm de terra dracones. nō dracones. i. meatus terre. ꝓut q̄dā dixerūt. q̄ q̄dez aīalia in aere volant. in aq̄s natāt ꝑ terrā ambulāt. nil immūdū sustinēt ꝛ fugiūt ꝓpter fumū olireꝝ sic elephātes ꝓpter grinnitū suū. Est etiā alia rō q̄re ossa aīalia ꝯburunt. vicz in memoriā q̄ ossa iohānis bapte a gētilibus i ciuitate sebaste ꝯbusta fuerūt. vel pōt h referri ad nouū testamētuz. Abijciunt ei pueri vetera ꝛ ꝯburūt. ad significādū q̄ adueniēte noua lege: ve. testa. dz cessare. dictū ē eñ. Vetustissima veteꝝ nō comedetis. et nouis supuenientibus vetera ꝓijcietis. ferunt q̄z brāde seu faces ardentes. ꝛ fiunt ignes. q̄ significāt sanctū iohānē. q̄ fuit lumē ꝛ lucerna ardēs ꝑcedens ꝛ ꝑcursor ve lucis. q̄ illumiat oēm hoiez veniētē in hūc mūdū. vñ dr̄ Jo. v. Ille erat lucerna ardēs et lucens añ dñm. q̄ viā dño ꝑparauit in heremo Nota in q̄busdā locis voluit ad significandū. q̄ sicut sol ad altiora sui circuli ꝑuenit. nec alti⁹ pōt ꝓgredi. h tūc sol descendit in circulo. sic et fama iohānis q̄ putabat xp̄us descēdit. fm q̄ ipse testimoniū ꝑhibet dicēs. Me optz minui: illum antē crescere. Qd dicunt q̄dam dictū esse eo q̄ tūc dies incipiunt minui ꝛ i natiuitate xp̄i crescere. Sz q2 añ festū scti iohannis decrescūt. ꝛ añ natale dñi crescūt. intelligēdū ē de natiuitate in mr̄e. qñ. s. ꝯceptus est vterq3. qm̄ iohānes cōcept⁹ fuit decrescētib⁹ diebus vt in septēbri. et xp̄us in crescētib⁹ vt in aprili. vel dr̄ de morte vtriusq3. nā corp⁹ xp̄i exaltatū est i cruce. corpus iohānis capite minoratū.

De sanctis Petro et Paulo.

De petro ꝛ paulo q̄stio ē vtrū eade die passi sint. Nā heinricus solitari⁹ vel levi dek q̄ eadē die anno reuoluto paul⁹ passus sit. Sz pelagi⁹ ꝛ nicola⁹ pape ꝛ ambro. ꝛ alij scti p̄esvolūt q̄ eadē die. ꝛ eadē etiā hora sub nerone impatore. vicz anno. xiiij. impij eius alioqn false eēnt historie de illis scripte. h tñ in diuersis locis licet in vrbe ꝛ diuersas penas passi sūt. q2 Petrus i vrbe crucifix⁹ ē. Paulus vo q2 sicut legit in Actib⁹ apl'oꝝ ciuis romanus erat. Quis natōe tharsensis esset. extra muros vrbis decolatus. q̄ pena honestior videbat. et de ipo lac pro sanguine legit ꝓfluxisse. Deinde ꝑcedente tpe cū Cōstātinus impator in honorem vtriusq3 ecclesias construxisset. ꝛ romanus pontifex vellet eorum corpora separe. et dubitaret q̄ cui⁹ ossa forent. diuinitus responsū3 est. maiora ossa sunt p̄dicatoris. minora piscatoris. et sic ab inuicē sepata sunt in ꝓprijs ecclesijs collocata. Postmodū vero Siluester papa volens ecclesias [ut] consecrare tam parua q̄3 magna ossa equa lāce cum summa reuerentia ponderauit. et vnam medietatem in vna ecclesia et aliam in alia collocauit. vnde quidā faciunt festū de hac diuisione ossiū in nonis. vel. viij. id⁹ iulij. q2 die tali facta fuit. Alij illud faciunt. xv. kl. xvj. die eiusdem mēsis. Alij vero dicunt q̄ festum diuisionis Petri et Pauli q̄d celebrat die illa fit ꝓpter illā diuisionez q̄ facta ē

in hierlm post.xij.ānos. qn̄ sepati sunt
ad p̄dicandū gentib⁹ in q̄ festo cantant
illam magnā seq̄ntiā. Celi enarrāt glori
am. ⁊ euangeliū ascensionis. Recūben
tibus ⁊c. incipientes in fine ibi. Dn̄s q̄
dem iesus postq̄ ⁊c. Licet aūt eoꝝ festa
eadē die celebrāda cōcurrāt. b. tn̄ Gre.
instituit vt tantū officiū beati petri ipo
die celebraret. Tū q2 tali die eccia. b. pe
tri fuit dedicata. Tū quia ipe prior fuit
cōuersione. Tū q2 fuit maior dignitate
qm̄ romane eccie tenuerat primatū. Et
dr̄ in missa introitus. Nūc scio. Actuū.
xij. c. ⁊ collecta cōis vtriq3. deus qui ho
diernā diē. q̄re nō fit alia cōmemoratio
de beato paulo. Epl'a. Misit herodes.
q̄ ē ibidem all'a. Tu es petrus. Math.
xvj. euangeliuz. Venit ih̄s in ptes. qd̄
est ibide vbi dr̄. Quē dicūt hoies esse fi
liū hois. Sed cū Hiero. in hebreo dicit
tur filiū ade. Per horas vo dr̄ capl'm.
Misit herodes rex man⁹. Act. xij. c. Et
illud angel⁹ dn̄i. Et illud. Et petrus ad
se reuersus q̄ sunt ibidem. Seq̄nti vo
die fit festū de. b. paulo. Et dr̄ in missa i
troitus. Scio cui. ij. ad thim̄. ij. c. et col
lecta. Deus q̄ multitudinē. Graduale.
Qui opatus ē petro. Gal'. ij. c. versus ē
Grā dei. j. Coꝝ. xv. c. Epl'a. Notum vo
bis facio. Gal'. j. c. All'a. Tu es vas. act.
ix. ca. Euangeliū. Dixit simon petrus.
Math. xix. c. In alijs ecclesijs dr̄. Hoc
est p̄ceptū. Jo. xv. ca. Cōio. Amen dico
vobis. Mat. xix. c. Item in nocturnali
officio bea[illegible]uli q̄dam vsiculi p̄mit
tunt antiphonis laudū vt dictū ē in. vj.
pte sub dn̄ica de trinitate. ⁊ dr̄ capitulū
Bonū certamē. ij. ad thimo. iiij. c. i octa
uis vo aplōꝝ dr̄ illud. Confitebor tibi
dn̄e rex. Ecci. vlti. Verū in vigilia dr̄ in
troitus. Dicit dn̄s. Jo. vl. c. ⁊ epl'a. Pe
trus ⁊ iohes. Act. iij. c. Euangeliū. Di
xit iesus simoni petro. Jo. vl. c. Habet
aūt hoc festū tria. s. ieiuniū. solennitatē
⁊ octauā. Jeiunium q2 si velimus cōre
gnare oportz nos ⁊ cōpati. In die festi
de eoruz glorificatione gaudemus. In
octaua de eorū futura btitudine in cor
pore ⁊ anima iam certi letamur ⁊ eter
ne glorificationis meritū expectamus.
De hac octaua dictū est in fine p̄hemij
huius ptis. Et nota q̄ Leo papa scd̄us
orans p̄ neapolitanis ciuibus in mari
cū saracenis pugnātibus fecit illaz col
lectam. Deus cuius dextra beatū Pe
trū ⁊c. Perfectis vo p' eū muris ciuita
tis leoniane imponēs seras port' orās
fecit illam collectam. Deus qui btō pe
tro collatis clauibus.

De maria Magdalena.

In festo magda
lene dr̄ epl'a. Mulierem fortez
q̄s inueniet q̄ est in pabolis vl.
ca. ⁊ euange. Rogabat iesum. Lu. vij. c.

De septem fratribus.

Circa festum se
ptem fratrū notandū ē tres fu
isse mr̄es q̄ꝝ q̄libet septez fr̄es
habuit filios ⁊ post passiōes eorū passe
sunt vicz. mater machabeoꝝ cuius no
men ignorat. ⁊ felicitas mater istorū se
ptem fratrū. ⁊ simphoriana sapiēs mu
lier que sancta fuit.

De festo sancti Jacobi apostoli.

Iacobus maior
filius zebedei frater iohis euā
geliste missus est ad p̄dicandū
hyspanis s3 cū nō posset nisi vnū princi
pem ibi ꝯuertere redijt hierosolimis s3
tandē ab herode decollatus ⁊ in hispa
niam reportatus quos viuos ꝯuertere
nequiuit mortuus diuino miraculo con
uertit. Fit aūt eius festuz. viij. kal'. aug.
p̄ eo q̄ tali die fuit apud cōpostellā trā
slatus nō q̄ tūc obierit. q2 occisus ē ab
herode in dieb⁹ azimorū. vicz. viij kal'
aplis in ānūciatione domini. s. circa pa
sca, vt legitur in epl'a huius diei. Misit

herodes ꝛc. ꝛ ita tūc ꝓpter dies ipos festum nō habuit. In kal. vo ianuarij fuit sepultus qꝛ ab augusto vsqꝫ nunc sepulcri eius fabrica fuit ꝓtelata. Vel iō fit. viij. kal. augusti hoc festum. qm̄ hac die dedicata est sibi eccia in cōpostella. Quare dictus sit maioꝛ dictū est sub festo aplo ꝝ philippi ꝛ iacobi. Hoc autez festū nō hꝫ vigiliā vel ieiuniū ꝓut dcm̄ est in. vj. pte sub q̄rta feria tercie hebdomade aduentus. hac die dicūt q̄dam ecclesie eplam. Jam nō estis. Ephe. ij. ca. Alie bn̄dictus deꝰ ꝛ pr̄. Ephe. j. Et euāgeliū. Accessit ad iesum Math. xx. ca.

De septem dormientibus.

Nunc de festo se

ptem dormientiū dicenduz est sex eo ꝝ potētes fuerūt in epheso tpe quo decius cesar ꝑsecutus ē ecclesiam dei. q̄ q̄ꝫcito audierūt ꝑsecutōnem fugerūt in montē ꝛ latuerūt in spelūca q̄dam. ꝛ secū magnā pecuniā portauerūt. ꝫ parū cibi. q̄ ꝝ noia sunt Maximianus. Marcus. Martinianus. Dionisius. Johannes. Serapion. ꝛ Constantinus. Hi cuz essent in spelūca ꝑma die comederūt q̄cq̄d habuerūt comestioni aptū. ꝛ dixerūt seruiēti suo. Cras emas nobis cibos qꝛ parū hodie comedimꝰ. ꝛ postea dormierūt. Tandē decius quesiuit eos naz audiuit eos esse xp̄ianos. ꝫ dictū est sibi eos aufugisse in alias regiones vel in monte latuisse qd̄ audiēs fecit ostia spelunce lapidibus obstrui. Post multū vo tpis videlꝫ circiter tricentos annos. q̄dam voluit stabulū cōtra speluncā facere. ꝛ fecit magnū ignē in quo sunt soluti lapides q̄ erāt i ostio spelūce. ꝛ statim i spelūca refulsit splendoꝛ ignis ꝛ euigilati sunt septē dormiētes ꝛ sex q̄ potentes erāt dixerūt septio q̄ erat seruus eo ꝝ. Dies ē. vade nobis emere cibos. Putabāt. n. se ꝑ vnam noctem tātū dormiuisse. Iuit ergo ille ad ciuitatē ꝛ venit ad macella. miratus vltra modū qꝛ cruces videbat ꝑ vicos et in triuijs ꝛ in quadriuijs. Cūqꝫ carnes emens obtulisset monetā quā habebat nō cognouerūt eam carnifices ꝛ dixerūt Vnō habes istos numos. Qui ait. Ex meo ꝓprio laboꝛe. ꝛ illi. Vn̄ es tu. Qui ait. de p̄ria ista. Tūc illi. Qui sunt parētes tui. Ille ait. Iste ꝛ iste. Et nō cognouerūt carnifices aliq̄s eo ꝝ q̄s ipe noiabat. A longo. n. tpe eo ꝝ nomia cuz illis erant sepulta. Itez illi dixerūt sub q̄ imꝑatoꝛe fuit illa moneta. ait ille. sub Decio. Tunc illi ammirati tū ꝓpter monetam. tū ꝓpter ea q̄ referebat. estimātes eū insanū esse. ligauerūt eū ꝛ duxerunt eū an̄ pontificē ciuitatis. Cui diligēter inquirēti. q̄s ille esset ꝛ vn̄ ꝛ vbi hanc inuenisset monetā. ꝛ de alijs q̄ ipse retulerat carnificibꝰ oia ꝓut cōtigerāt reuelauit. Tūc eps veniēs cū vniuerso poplo ciuitatis ad spelūcā inuenit eos sex qui ibi remanserant itez dormiētes ꝛ euigilatos secū in ciuitatē adduxit. ꝛ singula sciscitatus ab eis inuentū est eos in spelunca fuisse ꝑ ānos vere trecētos. Preterea inuente sunt plūbee tabule in ipa spelūca. q̄s illi imposuerāt ibi q̄ mandato decij obturauerūt os spelūce. Imꝑatores erant tunc honoriꝰ ꝛ archadius. q̄ cū prius dubitarēt de resurrectōne ꝫ viso firmius crediderūt. Fuerūt aūt cuz epo p̄dicti septem iuuenes ꝑ aliquot dies et postea mortui sunt libera morte. Vnō dicti sunt martyres [illegible]is tamdiu in spelunca remanserunt.

Ad vincula sancti Petri.

Festum beati pe

tri qd̄ ad vincla dr̄ q̄druplici ō causa istitutū fuit. Primo ſm Bedā. qꝛ theodosia vxoꝛ theodosij. ij. imꝑatoꝛis hierosolimā ꝓficiscens. vidit in alexandria festū celebrari in Kal. augusti ad honorē cesaris augusti de triū-

pho habito de cleopatra regina egipti
ꝛ marco anthonio viro eius. vnð vehe-
menter doluit. ꝙ damnato ꝛ gentili tã-
tus honoꝛ exhiberet. Veniens aũt hie
rosolimã catenas q̃bus petrus sub he-
rode fuit alligatus acq̃siuit ꝛ romã re-
diens eos apl̃ico p̃ñtauit. q̇ alias cathe
nas q̃bus sub nerone fuerat alligatus.
apportari p̃cepit que se tangentes vsq̃
adeo sunt miraculose cõiũcte. ac si sem
per fuissent eedem. Vñ papa ꝛ regina
moꝛ diẽ ipam vbiq̃ celebrẽ foꝛe statue
rũt vt sic solennitas piscatoꝛis obfusca-
ret solennitatẽ impatoꝛis ꝛ cathena pe-
tri extingueret toꝛquẽ augusti. Secũ
causa instõnis hui⁹ festi ẽ ꝓpter memo
riam liberatõis beati petri p angelũ fa-
cte a carcere siue a vinculis. put in ep̃la
legit̃ hodierna. ꝛ ƒm hoc videt̃ ꝙ debe-
ret vocari hoc festum a vinculis. Ter
cia cã est qꝛ cũ q̃rinus tribunus filiam
haberet gutturosam. illa ad mandatũ
sancti alexãdri pape. q̇. vj. fuit a. b. petro
q̃siuit boyas siue vincula. q̃bus. b. petr⁹
fuit inuinculatus rome sub Nerone. q̇
bus inuẽtis ꝛ osculatis liberata ẽ. ꝛ q̃ri
nus cũ sua familia baptisatus ẽ. Tunc
dict⁹ alexander papa h̃ festũ in Kal̃. au
gusti. celebrandũ instituit. ꝛ in honoꝛẽ
beati petri ecciam ĩ vrbe fabꝛicauit. vbi
vincula ipa reposuit ꝛ ad vincula noia-
uit. in q̃ festiuitate ppl̃us illic cõueniẽs
ipa vincula hodie osculat̃. Quarta cã
põt esse qꝛ dñs petrũ a vinculis miracu
lose absol[illegible] eide ligandi atq̃ soluen
di ptãtem dedit. Nos aũt vinculis pec
catoꝝ ligati tenemur ꝛ absolui indige-
mus. iõ igit̃ in solẽnitate ipa que dĩ ad
vincula ipm honoꝛamus. vt sicut ipe a
vinculis absolui ꝓmeruit. ꝛ absoluẽdi
ptãtẽ accepit a dño. sic ꝛ ipse nos a pec-
catoꝝ nexib⁹ absolui obtineat. Hac die
dicit̃ epistola. Misit herodes. Act. xij.
ca. Euangeliũ. Venit iesus in partes.
Math. xvj. ca.

De festo machabeoꝝ.

MAchabei isti sũt
illi de quib⁹ fuit iudas macha
beus. de quib⁹ hr̃. ij. macha. Et
cũ eccia occidẽtalis nullius alteri⁹ scti
ve. testa. festũ celebꝛet. put dictũ ẽ in ꝓ
hemio hui⁹ ptis. istoꝝ tñ ꝛ innocentiũ
festũ recolit. Istoꝝ q̇dem ꝓpter q̃tuoꝛ.
Pꝛio qꝛ passi sunt ꝓpter legis obƒua
tionem qꝛ videlicet carnes poꝛcinas cõ
tra legẽ comedere noluerũt. Secun-
do ꝓpter martyrij p̃rogatiuã put legit̃
in histoꝛia scolastica. qꝛ ei inaudita sup
plicia sup sctõs ve. tes. ptulerũt. ideo in
hoc priuilegiati sunt vt eoꝝ passio cele-
bꝛetur. Tercio qꝛ ipi fuerũt septẽ. fra-
tres ꝛ nũer⁹ septenarius ẽ numer⁹ vni-
uersitatis. vñ in eis significant̃ oẽs mar
tyres ve. testa. celebꝛitate digni. ꝛ oĩb⁹
illis in istis reuerẽtia exhibet̃. Quar
to qꝛ ipi oñduntur in exemplũ marty-
rib⁹ no. te. vt sicut illi ꝓ legis moysaice
obseruatõne passi sunt. ita ꝛ nos maxie
si necesse fuerit. parati sim⁹ pati. ꝓ euã
gelica. Et ƒm hoc mag̃ celebꝛatur hoc
festũ ꝓpt̃ significatũ q̃ꝫ ꝓpter significãs
q̇dam vo dixerũt ꝙ isti machabei sunt
illi septẽ frẽs q̇ fuerũt filij felicitatis.

De inuentione sancti Stephani.

BEati Stephani
pꝛothomartyris inuentio facta
fuit die illa qua celebꝛatur ei⁹
passio. Et passus est in die illa qua eius
inuentio celebꝛat̃. s. in augusto. Sed fe
sta per ecciam q̃tuoꝛ de causis trãslata
sunt. Pꝛimo qꝛ cũ. b. Stephanus fuit
ꝓthomartyr ꝛ martyriũ sctõꝝ sit eoꝝ
natale in celis. merito statim post nata
le dñi natale ꝓthomartyris stephani ce
lebꝛatur. Secũdo ꝓpter dignitatẽ. di
gni⁹ nãq̃ ẽ festũ qð ẽ de moꝛte q̃ꝫ aliud
ꝛ ideo cõpetenter tãq̃ꝫ digni⁹ stati post
natiuitatẽ collocatũ ẽ. Tercio qꝛ of-

ficiū passionis eius ↄcordat officio natalis dñi. vñ ē illud. Heri natus ē xp̄us in terris vt hodie stephanus nasceret' i celis. Quarto q2 in eius inuentōne maxima multitudo hoim venit. q̄ vidētes miracula plurima q̄ fecit de⁹ in illi⁹ inuentione maiori cultu diem illū celebrauerūt annuatim q̄3 etiā diez mortis illius. Statuerūt ergo sancti pr̄es vt festum passionis eius transferret' ad hāc diem inuentōnis τ festū inuentiōis ad festū passionis. q2 festū passionis maiori cultu dignū ē vt pp̄lus hūc diē q̄ natale dñi sequit' feruētiori cultu celebr̄et q̄3 diem eiusdē festi in augusto. Alia etiam rō reddet' sub ip̄o festo.

De transfiguratione domini.

SEquitur d̄ festo transfigurationis dñi. qđ est in festo b. Sixti. nō q2 tali die trāsfiguratio facta sit. s3 q2 tūc ab ap̄lis q̄ secū fuerunt in monte fuit manifestata τ publicata τ p̄dicata. Preceperat em̄ ne alicui dicerent donec a mortuis resurrexisset. illi aūt vsq3 ad hanc diem semp hoc tacuerūt. Transfiguratione. n. constat factam fuisse circa principiū veris. eo. s. die quo dr̄ euāgelium de transfiguratione. s. secunda heddomada quadragesime. Et nota q̄ in q̄busdā locis hac die cōficit' sanguis xp̄i de nouo vino si inueniri possit. aut saltē aliq̄ntulum de matura vua in calice eliquat'. B̄ndicuntur etiā racemi ex q̄bus pp̄l's cōicat. Et ē ratio hec. In die. n. cene dixit ih̄us discipulis. Amen dico vobis. amodo nō bibam de hoc genimine vitis donec bibā illud nouū in regnū pr̄is mei. Quia ergo q̄ dixit nouū τ etiā transfiguratio ptinet ad illam gloriosam innouatōem quā xp̄us habuit post resurrectōnem τ quā fideles post resurrectionez sunt habituri. ideo in hoc festo sanguis xp̄i ex nouo vino cōficit'. τ ↄpter h̄ etiā hac die noue vue benedicūtur. Lucian⁹ papa statuit vt prime fruges τ fabe sup altare benedicantur.

De festo sancti Laurentij.

BEatus laurentius q2 post beatū stephanū int' alios martyres p̄matū obtinet vigiliam habet. non q2 maiorē penā sustinuerit q̄3 alij. Nā multi tantā penam sustinuerūt. sicut. b. vincentius. τ. b. georgius. τ alij q̄dā. s3 ↄpter officiū p̄dicationis τ ↄpter martyrij locū. q2 rome. et ↄpter bonā amministrationē thesaurorū eccie. Vñ incipit introitus in vigilia ip̄ius. Dispersit dedit paupib⁹. In die vo habet ↄpriū officiū. videl3 ↄfessio τ pulcritudo τc. Et hoc iō dr̄ q2 ↄpter confessionē fidei fuit assatus τ exaltatus. et apparuit ei⁹ sanctitas cū non timuerit sic tormentari pro xp̄o. q2 vo ip̄e in tormentis posit⁹ iubilabat. ac dño laudes cantabat. ideo seq̄tur v̄sus. Cantate domino canticū nouū. In collecta vo illa Da nobis q̄sumus dñe τc. orat eccia sic se liberari p dñm ab igne vicioꝝ. τ ipsa vicia in se extingui. sicut be. Laurenti⁹ fuit liberatus ab igne tormentoꝝ. vnde ip̄e dicebat tyranno. Disce miser q̄ūta ē virtus dñi. Nam carbones isti nō dolorem s3 refrigeriū mihi p̄stant. In ep̄lstola vo. Qui parce τc. ij. Coꝛ. ix. agit' de largitate elemosinaꝝ faciēda pauperibus. Qđ p̄ceptū strenue impleuit. b. Laurētius q̄ thesauros eccie dedit pauperibus. Et vt euz in hoc imitemur dr̄. Iusticia eius manet in seculum seculi. R̄nsoriū de passione eius ē. eo q̄ igne pbatus fuit sicut aurū in fornace p̄bat' τ hoc ē qđ dicit. Probasti cor meū τ visitasti nocte. q2 ad l'ram de nocte fuit assatus. τ a dño visibiliter visitatus. τ iō dicebat. Mea nox obscuꝝ non habet. sed oia in luce clarescūt. versus ē. Igne me examiasti. τ nō est inuenta i me iniq̄tas

id est inequalitas. qz semp ꝛ pfecte in fide cõstans fuit. Uel nõ fuit inuenta in eo iniqtas. i. peccati. Alla est de nobili misterio eius. Et qz erat pcipuus minister. ideo in virtute dñi pcipua opabat. Leuita inquit Laurẽtius bonuz opus opatus est. q p signũ crucis cecos illũinauit. ꝛ thesauros eccl'ie dedit paupib⁹ Leuita idẽ est ꝙ assumpt⁹ vel offerens qz ad litterã assumpt⁹ fuit ad ministeriũ diuinũ. Uñ legit ipm dixisse btõ sixto. Quo pgrederis sine filio pater nũqd degenerẽ me pbasti. experire vtrũ idoneũ ministrũ elegeris. cui cõmisisti dñici sanguinis cõsecrationẽ. Itẽ fuit leuita. i. seipm offerẽs. Uñ ipe in tormẽtis positus dicebat. Ego me obtuli hostiã deo in odorẽ suauitatis. Et ideo de eo i nocturnali officio cantat eccl'ia. Meruit esse hostia btũs Laurẽtius. q dũ assaretur dñm nõ negauit. ꝛ ideo inuẽt⁹ est sacrificiũ laudis. Et qz deus laudãdus est de tanta patiẽtia cõcessa martyri. iõ pdicta sub alla cantant In euãge. vero Nisi granũ frumẽti. qd est Jo. xij. agit dñs de ministris suis. ꝛ de pmio ipsoꝝ dicens primo de ope ipsoꝝ. Qui mihi ministrat me sequat Et post de premio adiũgit dicẽs. Et vbi sum ego illic ꝛ minister meus erit. Si qs mihi ministrauerit. honorificabit eũ pr meus ꝛc. Cũ igit inter ministros pcipuus fuerit beatus laurẽtius. iõ istud euãgeliũ in ei⁹ festiuitate cantat. Sed qz puilegiatuz ministeriũ est pdicatio ꝛ cõfessio nomis dñi corã regib⁹ ꝛ pncipib⁹. iõ sequit offertoriũ. Confessio ꝛ pulcritudo ꝛc. In postcõioe qz agit de ministris. ꝛ merito ipsoꝝ. Qui mihi ministrat ꝛc. Ad horas dicit capl'm. Qui parce. ij. Co. ix. c. Et nota ꝙ iste sanct⁹ pter tres progatiuas supra in pncipio positas. in trib⁹ puilegiat⁹ est. Primo qniã ipe sol⁹ int martyres habz ieiuniũ institutiõis. Secũdo in octauis. qniã iste tantũ ꝛ btũs stephanus octauas habẽt inter martyres. sicut btũs Martinus int cõfessores De hac octaua dictũ est in fine phemij hui⁹ ptis. Tercio in regressib⁹ antiphonarũ. In hoc em festo qdã vsiculi pmittunt antiphis. vt dictũ est in. vj. pte sub dñica de trinitate. Btũs laurẽtius fuit archidiacon⁹ rome. post quẽ nullus dicitur archidiaconus ibi fuisse.

De assumptiõe btẽ marie vginis

Jeronimus dicit hic quõ btã maria assumpta fuerit siue in corpe siue extra corpus nescio deus scit. Augu. vero dicit ꝙ in corpore. Vitas tñ est. ꝙ pmo assumpta ẽ in aia. vtrũ vo corp⁹ in terra remãserit incertũ habet ꝛ meli⁹ est pie dubitare ꝙ aliqd circa h temere diffinire. pie tñ credẽdũ est eã totalit fuisse assumptã. Deruz qdã religiosissima mulier elizabeth noie de ptib⁹ saxonie asseruit sibi reuelatũ fuisse ꝙ post. xl. dies p⁹ assumptionem aie. assumptũ fuit corp⁹. ꝛ inde cõposuit quedã tractatũ. q tñ nõ est autẽticus. Refert ephiri⁹ ꝙ btã virgo quãdo xpm concepit erat annoꝝ. xiiij. ꝛ in xv. ipm pepit. ꝛ cũ eo mãsit ãnis. xxxiij ꝛ post mortẽ xpi supuixit annis. xxiiij. Et fm h tpe obit⁹ sui erat annoꝝ. lxxij. Probabili⁹ tñ vt videt dicũt alij ꝙ. xij. annis filio supuixit. ꝛ sic sexagenaria ẽ assumpta. cũ apl'i totidẽ annis pdicauerunt in iudea. ꝛ circa ptes illas In hoc festo dicũt qdaz q in eccl'iaꝝ dedicatiõibus dicunt. qz ad eã ptinẽt. cantat etiaz de lib. canticoꝝ. s. Osculet me osculo ꝛc rñsoria em. antiphe. ꝛ lcões inde sumũtur. q liber est de amoribus. qz in carne manẽs maiorẽ habuit dilectionẽ ꝙ aliqua creatura in carne viuens. excepto xpo. ꝛ ideo pter excellẽtem caritatem quã habuit in terris. meruit ascendere sup angelos. in carne em pter carnẽ viuere nõ terrena sed celestis vita est. ꝛ cõ

petit hoc festū estiuo tempi.qꝛ ꝑ calorē
ignis caritas ascendit. Rursus legiť et
cantať de cantico amoris.eo ꝙ btā vir-
go figurā tenet eccľie .sicut eñ ipa mať
est ⁊ ꝟgo ⁊ spōsa.sic ⁊ eccľia mater sctō
rum nomē tenet virginitatis ⁊ sponse.
Virginitatis inqꝫ mētis ⁊ fidei q̄ p̄ua-
let ꝟginitati carnis.spōse qꝛ ipa est spō
sa xp̄i. Vñ apľs.Despōdi vos vni viro
virginē castaꝫ exhibere xp̄o.Est aūt vt
dicūt q̇dam cantici legēda medietas vs
qꝫ ad octauas. alia vero medietas vsqꝫ
ad natiuitatē eiusdē virginis reserueť.
Huic ergo ꝯgrue accedit ꝙ circa festū
istud libri salomonis leganť. Et p̄mit-
tunť antiphis q̇dam ꝟsiculi. vt dictū ē
in. vj.pte sub dñica de trini. In calcedo
nensi cōciľ.qđ beatus leo papa celebra
uit.statutū fuit vt virgo maria mať dei
appellareť. Alij tñ dicūt ꝙ in ephesino
iussu celestini pape p̄mi celebrato. Itē
nota ꝙ ille ſmo hieronimi Cogitis me
o paula ⁊ eustochiū q̇ a q̇busdā in hoc
festo in eccľia legit nō debet legi nisi in
refectorio vel capľo.qꝛ ad hoc factꝰ fuit
Diciť aūt ad horas capľm In oibus re
quiē.Ecci.xxiiij.c. In vigilia assumpti
onis diciť epľa Ab inicio.Ecci.xxiiij.c.
Alie eccľie dicūt.Ego q̄si.q̄ est ibidem.
Euāge.est. Exurgēs maria Lu.j. Alie
vero dicūt Loquēte ihu.xj.c. Offertori
um.Dn̄o mea mūda.Job.xvj.Ceteruꝫ
in missa diei legiť epľa. In oibus req̇eꝫ
q̄siui ⁊c.Ecci.xxiiij.c. In oibꝰ eñ q̄siuit
vitā eternā.⁊ iō habuit illā.Sequiť.Et
q̇ creauit me requieuit in tabernaculo
meo.i.in vtero meo.Et qꝛ dñs in vtero
btē virginis req̇euit.iō ipe dedit illi suū
tabernaculū.i.celū.⁊ sicut ipe fecit dño
thronū grandē. Vñ ipa dicit. Magni-
ficat aia mea dñm.⁊.iij.Re.x.c.thronū
fecit rex salomon de ebore grandeꝫ. ita
ei fecit dñs thronū grandē in celo q̄ñ ex
altauit eā sup angelos. Euāgeliū legiť
de martha ⁊ de maria.s. Intrauit Ihs

Luce.x. qđ p̄ma facie ꝑtinere nō videť
tñ bñ ꝑtinēs est ſm allegoriā. Intrauit
eñ ihs in quoddā castellū.i.in btām vir
ginē.q̄ diciť castellū qꝛ est terribilis de-
monibus ⁊ bñ se muniuit cōtra diabo-
lum ⁊ vitia. Diminutiue aūt dꝛ castel-
lum.ꝓpter humilitatē.⁊ diciť quoddaꝫ
ꝓpter singularitatē qꝛ nec p̄ma siľis vi-
sa est.nec habere sequētē. Et martha.i.
actiua vita.recepit eū. diligētissime eñ
nutriuit puerū suū ⁊ tulit in egyptū. et
p̄us se ꝓbauit in actiua vita eūdo eliza
beth ⁊ seruiēdo ei. ⁊ sicut ipa fuit mar-
tha in actiua vita. ita ⁊ fuit maria mag
dalena in cōtemplatiua.vñ in alio euā-
gelio habeť. Maria ꝯseruabat oia ꝟba
hec cōferēs in corde suo. hec eñ due so
rores significāt vitā actiuā ⁊ vitā ꝯtem
platiuā.q̄ plene fuerūt in btā virgine.ꝑ
quas ipa sublimiter honorabiliter atqꝫ
delectabiliter in seipa recepit xp̄m. Il-
lud aūt notāduꝫ est ꝙ quattuor sūt euā
gelia de btā maria. Vnū est. Missus ē
gabriel. qđ nō debet nisi in aduētu dñi
⁊ in annūciatiōe eius. Alia tria possūt
cantari q̇tiens de ipa peculiaris missa
cantať tanqꝫ cōia q̄ sunt ista.Extollens
vocē quedā mulier ⁊c̄ Aliud Abijt ma
ria in mōtana ⁊c̄. Aliud. Stabat aūt iu
xta crucē ⁊c̄. Itē nota ꝙ hoc festū habꝫ
ieiuniū ⁊ octauas. qđ nō habet aliđ fe-
stuꝫ de illa.hoc eñ festū maiꝰ est oibus
alijs q̄ fiūt de illa Similiť ⁊ de quolibꝫ
scō maius festū est trāsitus illius qꝫ ali
ud de illo.qꝛ de mise[illegible]rāsit ad vitam
excepto de iohe baptista. Quare autē
herbe colliganť ⁊ bñdicanť in hoc festo
ipa legenda indicat.qꝛ btā maria cōpať
rose ⁊ lilio. Vñ sicut spina rosam genu
it.ita iudea mariā. Officiū beate marie
virginis non debet quotidie ꝫ in sabba
to solēniter dici. ꝓut dictū est in.vj. pte
sub ti.de tpe aduētus. In q̇busdā tñ ec-
clesijs non dꝛ a q̇nta feria cene dñi vsqꝫ
ad octauas penthe. dicētes ꝙ tūc in ec-

clesia omnia breuia esse debēt. Legitur
tñ q cū quidā sacerdos aliā forte missaz
nesciēs oi die missaz de beata virgine ce
lebraret eps eū ab officio suspēdit. Sz vir
go beata ipi epo ex hoc grauissime con
minata est. τ ideo ipe suspensionē hui-
iusmodi relaxauit.

De sancto Bartholomeo

Beatus bartholo-
meus pmo pdicauit vt dicit bea
tus theodorus abbas in ligdo-
nia. postea in india. deinde i albania ci-
uitate armenie. vbi pmo excoriat⁹ τ po
stea decollatus est. deinde trāslatus ō
beneuēti cuius hodie rome esse dicatur
Quidā aūt celebrāt festū excoriationis
τ qdā decollatiōis. sicut dictū est in. vj.
pte sub q̄rta feria tercie hebdomade ad
uent⁹. Et nota q inquirētib⁹ beatū bar
tholomeum. demon ipm ita descripsit
dicēs. Capilli ei⁹ nigri τ crispi. caro cā-
dida. oculi grandes. nares coeq̄les τ di
recte. barba plixa. habēs paucos canos
statura equalis. collobio albo clauato.
purpura vestit. induit pallio albo. qd
p singlos anglos hz gēmas purpureas

De festo decollatiōis scti Johis.

Festū decollatōis
beati iohis celebrat eccia. qr pro
veritate mortu⁹ est. Sz nō sic solē
niter sicut festū natiuitatis ei⁹ eo q de-
scendit ad inferos. sicut dicit Gregori.
sup illū locū. Tu es q vēturus es an ali
um expectam⁹. Fuit aūt decollatus in
tpe pascali p herodē regē anno. xxxij. a
natiuitate dñi. s. anno pcedēte passionē
dñi. Et ipe in anno tricesimo cepat pre
dicare. Et ita hoc festū est de decollatio
ne. Et nota q tres fuerunt herodes. qs
eorum infamis crudelitas fecit famosos.
Primus dict⁹ est herodes ascalonita.
sub q natus est dñs. a quo innocētes oc
cisi sunt. Scds antipas qui iohem de-
collauit. Tercius agrippa qui iacobuz
occidit τ petrū incarcerauit. Vñ vsus
Ascalonita necat pueros. antipa iohez
agrippa iacobū. claudēs in carcere pe-
trum. Sane decollato iohe discipli ei⁹
corpus sepelierūt in sebaste vrbe pale-
stine. τ caput in hierlm humatuz est iu
xta herodis habitaculū. τ vbi corp⁹ se-
pultum iacebat. multa deus miracula
opabat. Vñ mltitudo magna xpiano-
rum illuc cōfluebat. Qd vidēs iulian⁹
apostata iussu eius gētiles ad dedecus
scti iohis cōfregerūt mausoleuz. et ossa
eius p agros sparserūt. Sz cū xpiani il
luc venirēt τ miracula nō cessarēt. iterū
gētiles ossa collegerūt τ cōbusserūt Sz
digitus ille q dñm ad iordanē venientē
mōstrauit dicēs. Ecce agnus dei τc. nō
potuit cōburi. multi tñ xpiani monachi
a hierosolimis q intererāt cū gentilib⁹
ossa colligētib⁹ quot occultare poterāt
reseruauerūt tuleruntqz ossa ad philippū
hierosolimitanū epm q misit ea p iulia
num dyaconuz Anastasio alexandrie
epo. q post theophilus vrbis eiusdem
eps in templo serapis reposuit. τ basili
cam in honore eius cōsecrauit. Vñ h fe
stum de decollatiōe τ cōbustione ossiū
est fm magistrum gilbertum quod ce-
lebrat ecclesia quasi p iam mortuo fm
martyriū. quia in suis ossib⁹ quodam-
modo passus est. Alij dicunt q beata te
cla digituz beati iohannis qui combu-
ri non potuit de vltramarinis partibus
afferens in marianam. ibi ad honorem
beati Johannis fundauit ecclesiam. et
hac die dedicata est ei eccia. qqz statutū
fuit a domino papa vt hec dies ad ho-
norem beati Johannis per totum mū-
dum semp celebris haberet, et fm hoc
videtur q debet dici festum dedicatio-
nis. Rursus beatus Johannes caput
suum quod in hierusalem fuerat hu-
matum reuelauit duobus monachis

orientalibus q̇ irl'm adorare venerant. q̇ iuxta herodis habitaculū illud. vj. kal'. maij inuenerunt. Sed post ab alijs perlatū est in emissam ciuitatē ꝛ in quadaz specu ignobilit' recōditū. donec denuo marcello p̄sbyt'o fuit reuelatū. ꝛ ꝑ eiusdē vrbis ep̄m. iiij. kal'. septēbris reuelatū. ex quo tp̄e cepit in eadē vrbe decollatio celebrari ea die vt arbitror q̇ caput ē reuelatū. ꝛ ita hoc festū pōt dici reuelatōis. Hoc ḡ festū pōt esse de decollatōe vl' de collectōe ossiū vel de dedicatōe ecclesie. ad honorē illiꝰ. vel de reuelatiōe. Hac die dicūt q̇dā epl'am. Expectatio iustoꝝ. puer. x. c. Et euāgeliū. Misit herodes. Marci. vj. ca. Et all'a. Erat lucerna. Joh. v. ca.

De sanctis felice ꝛ adaucto

SCiēdū est q꞉ cum sbtūs felix traheret' ad mortez ꝓ noie xp̄i. q̇dā repēte se in medio ꝓtulit dī. Ego sum xp̄ianꝰ. Dixerūt carnifices. ḡ venies ꝛ tu. Cum aūt nomē illius ignoraret' vocatus est adautꝰ quasi btō felici audacter associatꝰ sicut ꝛ btūs iohes alexādrinꝰ ep̄s ob eximiā in pauperes xp̄i pietatē: Johes elemosynariꝰ dictus est. cuiꝰ festū. ix. kal'. februarij celebratur.

De natiuitate btē virginis marie.

FEstum natiuitatis btē marie qn̄ videlicet i mūdo nata ē. ideo celebrat'. q꞉ fuit i vtero sctificata iuxta illud ps̄. Sctificauit tabernaculū suū altissimus. In h̄ festo legit' genealogia saluatoris. imo ipsius btē virginis. q꞉ de eadē fuerūt genealogia. Vn̄ legit' euāgeliū Mat. j. c. Lib generatōis. de quo dictū est in. vj ꝑte sb natali ꝛ sub festo apl'oꝝ philippi ꝛ iacobi. ꝛ epl'a. Ego quasi Eccl'i. xxiiij. c. Alie eccie dicūt. Dn̄s possedit me. Prouer. viij. Cātat' etiā historia de laudibus ipsius virginis. In q̇busdā tn̄ eccl'ijs legūtur cātica canticoꝝ que magis ꝑtinent ad festū assumptōis ꝓut ibi dictū ē. Dr̄ etiā ad horas ca. Ego q̄si vi. Ecci. xxiiij. Sane h̄ festū olim non celebrabat'. sed q̇dā vir religiosus pluribꝰ ānis audiuit angelos i hac nocte solēnizātes in celis cui causaz q̄rēti reuelatū est āgelos gaudere qm̄ btā virgo nata fuit i illa nocte qd̄ apl'icus autenticauerat. ꝛ festū celebrari p̄cepit. vt in solēnizādo celesti curie cōformemur. Nō aūt habet hoc festū ieiuniū institutōis. pōt tn̄ habere de uotōis. Olim etiā nō habuit octauaz. ſ; Innocētius papa. iiij. eā instituit. Vacāte em̄ romana eccl'ia ꝑ obitū Gregorij pape. ix. cardinalibꝰ ꝯcordare neq̄untibus romani post pl'es dies eis inclusis multiplices molestias eis inferebāt. ꝓpter qd̄ dicti cardinales regine celi, vouerūt ꝙ si eiꝰ meritis ꝯcordarēt ꝛ abire libere possent octauā natiuitatꝭ sue diu neglectaz celebrādā decetero statuerēt. Sicq; in Celestinū papā ꝯuenerūt ꝛ liberati sunt. ſ; q꞉ idē celestinꝰ vixit soluz xviij. diebꝰ nō potuit votū implere. qd̄ postmodū dictꝰ Innocētiꝰ eius successor impleuit. Et nota ꝙ eccl'ia tres natiuitates solēnisat. s. Johis baptiste. beate Marie. ꝛ xp̄i. Siq̇dē iohes fuit lucifer. q꞉ sic̄ lucifer p̄cedit solē. sic ip̄e xp̄s p̄mus em̄ apte p̄dicauit. maria fuit aurora. ntiuitas xp̄i ortus solis. q꞉ in eo splē dor patris apꝑuit. P[illegible]dicte aūt tres natiuitates designāt tres [illegible]ūales natiuitates. Nā nascimur cū iohe in aq̄. cū maria in pnia ꝛ cum xp̄o in gl'ia. Cum igit' oporteat ꝙ cōtritio p̄cedat natiuitatem baptismi in adultis. ꝛ natiuitatē glorie similiter. ideo merito ille due vigilias habēt. Sed cū penitētia tota sit ꝓ vigilia. nō optuit ꝙ ip̄a vigiliā haberet. Et ideo h̄ festū vigiliā siue ieiuniū non habet. Et est sciendū ꝙ btūs fulbertus ep̄s cardinensis fecit illa tria responsoria.

Stirps yesse. Solem iusticie. et Chor⁹ nove hierusalem.

De exaltatione sancte crucis

Exaltatio sancte crucis dicit' quia cosdreas rex persarū hierosolimā venit. et lignū dñicum inde secum tulit. et facta domo. celo simili. in eadem sedē sibi fecit. et lignum a dextris posuit loco filij. gallum vero a sinistris loco spūssancti et ipe stans in medio se deū vocari iussit. Quod audiēs eraclius impator romanus aciem movit iuxta danubiū. q̄ fluvius est persarū. nō hunc q̄ in suevia nascitur. sꝫ aliuz eiusdē nois. inde victo filio cosdree singulari certamine crucē dñi tulit Et cū appropinq̄ret in magna pompa hierusalē. porte civitatis p angelum clause sunt ne intraret. qui cū vehemēter āmirarer. audita est vox de celo dicēs. regē regum nō sic intrasse hierusalem phaleratū. qn̄ p oibus pati venit. sꝫ humilē et sup asinā sedentē Et statim recognoscēs elationez suā de equo descēdit. et humiliatus est valde. et porte ei sponte apte sunt. et nudis pedib⁹ civitatez intravit. et in ei⁹ introitu multi diversorū morborū generib⁹ detenti. curati sunt p crucē. et impator ipe in has devotissimas crucis prupit laudes dicēs O crux splendidior cūctis astris. mundo celebris etc. Ille ergo crucez exaltavit et exaltatiōis diē in futurū episcopis sibi cōsentiētibus. in suo impio statuit esse solennē. Sergius vo papa longis post tpibus in sacrario beati petri invenit capsā argenteā. et in ea crucē ex salutiferi ligni magna portiōe ꝯpositā lapidibus p̄ciosis adornatā q̄ posita in basilica salvatoris adorat' a pp̄lo in die exaltationis. Est aūt mat⁹ festū invētiōis sꝫ exaltatiōis xp̄i auctoritatē institūētis Naz illud a pa. s. eusebio. istud vero ab impatore institutū est. In hoc festo dicitur ep̄la. que dicit' in ramispalmarū. quia in ea agit' de exaltatiōe sancte crucis. Alij legunt illā. Xp̄us factus est. ad Phil. ij. c. Legitur etiā in quibusdā ecclesijs evangeliū in q̄ fit mētio de adventu xp̄i et fulgore. Sicut fulgor exit etc. qd̄ et dici cōsuevit tpe advent⁹. In alijs vero dicit' evangeliū de nicodemo. qd̄ quidā dicūt in festo inventionis sancte crucis. Ibi eīn dicit'. Sicut moyses exaltavit serpentez in deserto. ita exaltari oportet filiū hominis. Cōmūniter tn̄ dicit' q̄ melius est dicere evangeliū. Nūc iudicium est mūdi Joh. xij. in quo dicit'. Cū exaltatus fuero a terra oia traham ad meipm. Prefatio vo illa dicit' que ante pasca p. xv. dies seu in quibsdā ecclesijs p quinq̄ dies dicit'. vel ut alij volunt illa que dicit' in tpe pascali. Dicit' etiā ad horas capitulū. Xp̄s factus est p nobis etc. Phil. ij. ca.

De sctō matheo ap̄lo et evāgelista.

Beatus matheus levita fuit. Erat aūt hebre⁹. et ideo hebraice scripsit hebreis i iudea sed postea liber eius fuit trāslatus i grecum. deinde in latinū. Et nota q̄ evāgelium qd̄ ipe ꝑprijs manibus anno dñi quadragesimo scripsit cum ossibus beati barnabe repertum est. quod quidez evangelium beatus barnabas secuz ferebat. et sup egros illud ponens tam fide barnabe q̄ꝫ merito beati mathei continuo liberabat. Marcus vero edidit aquileie evangelium. anno domini. xliij Dicitur hodie ep̄la. Unicuiq̄ vestruz etc. Eph. iiij. c. Aliq̄ vero dicūt. Similitudo vult⁹. Ezech. j. Evangeliū est. Dū transiret ihesus. Mathei. ix. c. In vigilia vero est evangelium. Vidit ihesus publicanum. Lu. v. ca. Predicavit aūt sub gayo caligula imperatore qui sic dictus est. q̄niā nat⁹ est in expeditione. et coopertus caligis Johannes aūt scri-

psit sub numa. Marcus sb nerone. De
luca incertum est. quidem tamen dicũt
q sub nerone.

De sancto mauricio z socijs eius.

CVm galli exercu
issent exercitũ in romanos dux
egypti collegit excitũ in quo fu
it beat⁹ mauricius. q̃ sub se habebat le-
gionẽ in qua erãt sex milia sexcenti z se
xagintasex. Cuz ergo essent in exercitu.
tyrãnus voluit eos cogere adorare ido
la. q̃ noluerunt. z ppterea decimã ptem
accepit tyrãnus z interfecit. Quod vi-
dens btũs mauricius. cõuertit smonẽ
ad socios. orans vt viriliter starẽt. et sic
ab eo cõfortati passi sunt martyriũ. Fu
erunt aũt baptisati añq romã venirent
Et nota q dicit de mauricio et thebea
legione. q inueniũt plures thebe. vna i
egypto vbi sũt mauri. Altera in grecia
vbi sunt thebani. alia in india vbi sunt
thesbite. Isti socij mauricij erant de e-
gypto.

De festo beati Luce euãgeliste.

LVcas syrus fuit
natione z anthiocen⁹ patriar-
cha. z pdicauit i bithinia. vbi
nã mortẽ nõ martyrio finiuit. Fuit eti-
am pictor z medicus. Et sm Hiero. fu
it discipulus aplorũ z non dñi. Venit
eñ ad fidẽ post dñi resurrectionẽ. vt le-
gitur in glo. sup ezech. licet quidã dicãt
q fuerat de septuaginta duob⁹ discipu
lis dñi z scripsit euãgeliũ in achaia. Vi
xit aũt octogintaqttuor annis Ipe euã
gelium z actus aplorũ cposuit. Fuit di
scipul⁹ beati pauli a quo didicit qd do-
cuit. sicut z btũs marcus a beato petro
In plogo tamen euangelij sui inuenit
q ipe didicit multa a quibusdaz qui in
pncipio cũ dño fuerunt. Sed beatus
paulus non fuit a princip io cũ dño. er-
go non didicit ab eo. z qd docuit. So-
lutio. quedã didicit ab eo. z quedam ab
alijs. sed maxime a beato paulo. Credi
tur tñ q ipe ad btãm virginez tanq ad
arcam testamẽti recurrẽs ab ea de mul
tis certificatus fuit. pcipue de his q̃ sibi
soli cõstabant. sicut de angelica annũci
atione. z xpi natiuitate. z huiusmodi. de
quibus solus lucas agit.

De festis scõrũ simonis z iude aplorũ

IAcobus minor
z frater dñi z simon z iudas z
ioseph qui z barsabas et etiaz
iustus cognomiat⁹ est ne ppter iniusti-
ciam ab aplatu fuisse reprobat⁹ credat
fratres fuerunt filij marie cleophe q̃ al-
pheo nupta fuit. Simon aũt iste dict⁹
est zelores. dictus est etiã simõ canane⁹
qd idez ẽ. a cana vico galilee. Cana eñ
zelus interpretat. habuit eñ magnũ ze
lum aiarũ. Judas etiã multipliciter cog
nomiatus est. Dictus est eñ Judas ia
cobi. supple frater. vt pmissuz est. dict⁹
est etiã thadeus. a tharra qd est regia ve
stis. z deus. Vel thade⁹ interptat app-
hendens pncipẽ. Ipe eñ fuit vestis re-
gia p ornamẽta virtutũ p q̃s apphẽdit
pncipẽ xpm. Dictus est etiã lebeus qd
sonat cor vel corculus. i. cordis cultor.
Inter pmissuz ioseph z mathiaz sortes
iacte sunt. Et de simone dr q crucifixus
mortu⁹ est. Alij tñ dicũt q nõ est iste si-
mon q̃ fuit filius cleophe. sz alius simõ
crucifixus est. Iste simon pdicauit in e-
gypto. postea vero ven[illegible] hierlm z ibi
fuit eps post beatũ Jacobuz minorẽ. q̃
dictus est frater domini. z ibi crucifix⁹
est. Vixit aũt centũ viginti annis. z su-
scitauit anteq moreret triginta mortu-
os. Vnde in eius legenda inuenit Ter
denos mortuos mersos fluctibus hu-
mane vite reddidit visibus. Filiuz eñ
hospitis sui mersum fluctibus suscita-
uit. Mortuus aũt est in bothoro z non
in pastoforio. Pastoforum vt quidam

volant est porticus templi. in quo iace
bant custodes templi. Judas autē pre
dicauit apud persas ⁊ medos. ⁊ mortu
us est apud armenos.

In festo omniū sanctorum

Cum singula ydo
la romanorum rome templū ha-
bere non possent. romani vnum
templū in honorem sybeles matris de-
orum ⁊ omniū deorum ipsorū fecerunt.
quod dictum est pātheon. a pan quod
est totum. ⁊ theos deus. Successu vo
temporuz Bonifacius papa petijt a fo-
ca cesare imperatore cōstantinopolitano
qui preerat romanis. templum illud si
bi dari. quo obtento abiectis inde ydo-
lis dedicauit illud. iiij. ydꝰ maij. ad ho-
norem beate marie virginis ⁊ omniuz
martyrum. Et dictum est festum illud
beate marie ad martyres. Nondū eniz
fiebant festa de cōfessoribus. sed solum
de martyribus. Unde tunc institutum
fuit festum beati Johannis ante portā
latinam. occasione martyrij quod qn-
tuz in se fuit sustinuit. Statuit ergo idē
papa. vt singulis annis illa die celebra-
retur festum de martyribus. sicut in ka
lendis eiusdez mensis celebratur festū
apostolorum. Et in honore beate ma-
rie ⁊ omium martyrum cantauit ibi.
Terribilis est locus iste ⁊c. quod tantū
in dedicatione ecclesie solet dici Verū
Gregorius. iiij. hoc festum martyrum
transtulit ad kalendas nouembris. vt
tunc collectis terre frugibus cōuenien
tes ad hoc festum possent copiosius vi
ctualia inuenire instituens tunc fieri fe
stum. non solum apostolorum ⁊ marty
rum. sed etiam sancte trinitatis ⁊ omni
um angelorum ⁊ cōfessorū. ⁊ generali-
ter omnium sanctorum ⁊ sanctarum. ⁊
etiam electorum, vt patet in hymno. et
illius officium ordinauit. Institutum
autem fuit hoc festum quatuor de cau
sis. Primo propter premissam templi
dedicationem. Secundo propter omis
sorum festorum suppletionem. Nō eñ
propter ipsorū multitudinem de omni
bus specialiter festare valemus. Tercō
propter negligentiarū in festis que cele
brauimus cōmissarum expiationem. ⁊
hec ratio tangitur in sermone. qui hac
die in ecclesia recitatur. vbi ita dicitur.
Decretum est vt die ista omniū sancto
ruz memoria habeatur. vt quicquid hu
mana fragilitas per ignorantiaz aut ne
gligentiam vel per occupationez rei se
cularis in solennitatibus sanctorū mi-
nus peregisset in hac sancta obseruatō
ne persoluatur. Quarto propter facili-
orem orationū nostrarū impetrationē
Facilius eñ quod petimus obtinebi-
mus. si simul omnes intercedant ꝓ no
bis. qꝛ impossibile est multitudinez nō
exaudiri. Unde in oratiōe hodierna di
citur multiplicatis intercessoribꝰ largi
aris. Quare aūt festa sanctorū celebrē-
tur. dictū est in ꝓhemio huius partis.
Hoc festū habet ieiuniū institutionis.
nec debet q̇s comedere illa die vsq; ad
vesperas. nec ieiuniuz debet mutari. vt
quidam faciunt ꝓpter sanctū q̇ntinum
Quia vero hoc festū oim sctōꝝ est ge-
nerale iō variat illiꝰ officiū. ꝓut habet
varietas oim sctōꝝ. Prima eñ antiph
⁊ pma lcō ⁊ pmū rñsoriū d trinitate cā
tat' qꝛ festū est trinitatis. scdo loco cāta
tur de btā maria. tercio de angelis. q̄rto
de ꝓphis. q̇nto de aplis. sexto de marty
ribus. septimo de ꝯfessoribꝰ. octauo de
ꝟginibꝰ. nono de btis oibus sil'. Auto-
ritas aūt illiꝰ officij obſuat in lctōibus
Nam in quibusdaz eccl'ijs in hoc festo
maior in eccia etiā eps si presens fuerit
lectionē legit de trinitate, s. pmam vel
decanus vel saltem sacerdos. ⁊ sic fit d
scensus per personas in legēdo vsq; ad
pueros. Octauam nanq; lectionem de
virginibꝰ legit vnus ex pueris. Naz sp

nonā lectionē maioris est legere. Octa-
uum etiā rn̄soriū dicunt de virginibus.
s. Audiui vocē qđ cantat a quinq; pueris
corā altari btē Marie v̄gis si fuerit ibi
cādelas in manib⁹ tenentib⁹ ad repn̄tati
onē quinq; prudentiū virginū lāpades or
natas ⁊ accēsas habentiū. Dicit etiā ca-
pitulū Vidi eurbā Apoc. vij. c. Ad mis
sam v̄o đr epl'a. Ecce ego Johes. que ē.
Apoc. vj. All'a. O q̄ gl'osum. Apoc. vij.
ca. Et euāgelrum. Vidēs iesus turbas
Mat. v. In vigil'. vero dicit epl'a. Ecce
ego Johes Apoc. v. c. Et euāgeliū. De-
scendēs ihs Lu. vj. c.

Officium mortuorum.

Hoc loco de offi-
cio mortuoꝝ dōm est. ⁊ quinq; vo
cat agēda. ab ago agis. q: int ce-
teras sui significatōes agere idē ē qđ ce
lebrare. inde g̃ officiū ordinatū ad cele-
brē defunctoꝝ memoriā agenda vocat
quinq; etiā vocant exeq̄e. ab exequor exe-
queris. q: inter alias sui significationes
exeq̄ idē est qđ extra alia seq̄. Officiuz g̃
seu obsequiū in sepulturis mortuoꝝ ex
eq̄e vocant. q: celebrat dū mortui extra
viuos sepeliēdi ferunt. vel q: extra ho-
ras canonicas sp̄ales ⁊ singl'ares habz
obseruātias. Sane h̄ officiū ꝯtinuat fe-
sto oīm sctōꝝ. ⁊ sunt tres dies ꝯtinui. tri
bus mysterijs deputati. Nā vigilia om
niū sctōꝝ dies est afflictōis. solēnitas di
es est exultatōis. hodie v̄o dies est orō-
nis. In p̄mo nos ieiunādo affligim⁹. p̄
sentis vite miseriā recolētes. In scđo be
atitudini sctōꝝ ꝯgaudem⁹ grãrū actōes
dn̄o referētes. In tertio ꝓ his q̄ in pur-
gatorio detinent oram⁹. eis mō penam
mitiorē mō plenā absolutōz orationib⁹
impetrātes. Siqđē cōmemoratio oīm
fideliū defunctoꝝ instituta ē fieri ab ec-
clesia tali die vt generalib⁹ bn̄ficijs adiu
uent. q̄ specialia habere nō valent. sicut
⁊ de festo oīm sctōꝝ p̄missum ē. Sicut
em̄ petrus damian⁹ ait. Sctūs edibo cō
periēs q̄ apđ vulcanū cecilie crebre vo-
ces ⁊ vlulat⁹ demonū audiebant plāgen
tiū ꝓ eo q̄ aīe defunctoꝝ ꝑ elemosynas
⁊ orōnes de eorū manib⁹ eripiebant or
dinauit in suis monasterijs vt post festū
oīm sctōꝝ fieret cōmemoratio defuncto
rū. qđ fuit postmoduz a tota eccl'ia ap-
ꝓbatū. Primo g̃ videam⁹ a quib⁹ fuit i
stitutū officiū mortuoꝝ. scđo vbi habu-
it initiū. Tertio de mō celebrandi illud
quarto de mō sepeliēdi. Fuit aūt pri-
mo institutū ab apl'is. sed nō ab origine
vt testat Isiđ. in l'. de eccl'iasticis officijs
qđ fuit adauctū. ⁊ ex maxima p̄te ordi-
natū ab ip̄o. Vn̄ ip̄m cōmendat beat⁹
Augu. in encheridion dicēs eum fuisse
scđm in ecclesiasticis officijs post apo-
stolos. Hoc officiū initiū habuit in ve-
teri lege. Nā sicut ait Amb. mortuo ia-
cob ioseph a alij frēs sui cū multis egy-
ptijs attulerūt eū in ebron. sed p̄us euz
fleuerūt. xl. dieb⁹ in egypto. ⁊ postea fle
uerūt euz. vij. dieb⁹ in zab. Gen̄. l. c. Itē
legit Deut. vl. q̄ mortuo Moyse fleuit
ppl's israhel. xxx. dieb⁹. ⁊ similiter fece-
rūt de aaron ⁊ de maria. Itē dicit salo-
mon. Luct⁹ filij sapiētis mortui. vij. die
bus. luct⁹ filij stulti sempitern⁹. ideo q: i
eternū puniet. Nota aūt q̄ q̄dā faciunt
memoriā ꝓ defūctis die tertia seu ꝑ tres
dies rep̄sentātes triduanā dn̄i sepultu-
rā seu respectū h̄ntes ad resurrectōz xp̄i
q̄ die tertia resurrexit. resurrectōez cum
xp̄o mortuis poptātes [illegible] ad trinitatē.
Vl' etiā vt qđ viuētes tripl'r peccauerūt.
videlicet cogitatōe v̄bo ⁊ ope. remittat
eisdē. Alij v̄o faciūt missam celebrari se
ptē diebus. seu ꝑ septem dies. ⁊ vtrunq;
ostendit in li. Nume. xix. c. vbi đr q̄ qui
tetigerit cadauer mortui hois. ac ꝓpter
h̄ septē dieb⁹ immūdus fuerit, asꝑget ex
hac aq̄ die tertio ⁊ septimo. ⁊ sic mūda-
bit. Sane immūd⁹ ꝓpter cadauer mor-
tui hois significat pollutaz aiam ꝓpter

mortua opa. Celebrat ergo p septē dies
Primo vt defunct⁹ ad sabbatū eterne
qetis cicius valeat puenire. Scđo vt ei
remittant oia pctā que commisit i vita
sua. q p septem dies duc t. Tertio ꝓpter
septenariū aie ꝛ corpis. Aia em̄ tres ha
bet vires. s. rōnabilitatē. ꝯcupiscibilita-
tē. ꝛ irascibilitatē. corp⁹ vo cōstat ex qt-
tuor elemētis. vt q pctā que hō p hoc se
ptenariū siue in hac vita q p septē dies
ducit cōmisit deleant septenariū mor-
tuis celebrat. Quarto sicut filij Jacob
patre defuncto fleuerūt p septē dies. vt
pmissum est. ita ꝛ ecclia ꝓ suis defūctis
celebrat officiū septē diebus. Quidam
aūt faciūt nouēdinale. i. officiū nouem
dieꝝ. vt p hoc officiū mortuoꝝ aie a pe-
nis liberate. ix. angeloꝝ ordinib⁹ associ
ent. hoc tñ a qbusdā non approbat. ne
gentiles imitari videamur. a qbus hoc
sumptū esse videt. q nouē diebus luge-
bant mortuos suos. ꝛ in nono die cine-
res eoꝝ piramidib⁹ vel in bustis recōde
bāt. Alij vero celebrari faciūt ꝓ suis de
fūctis p. xxx. dies. vel tricesimo die. Pri
mo qꝛ filij isrl tot dieb⁹ fleuerūt moysen
ꝛ aaron. vt pmissum est. Scđo iō qꝛ ter
decē faciūt triginta. p ter em̄ trinitatem
p decē decalogū intelligim⁹. Tricenari
um ergo mortuis facim⁹. vt qđ in obser
uatōe decalogi seu pceptoꝝ xpi ꝛ ꝯ tri-
nitatez peccauerūt. eis dei misericordia
ꝯdonet. Tertio qꝛ numer⁹ lune. xxx. die
bus pficit. ideo tricesima die vel. xxx. di
ebus fit m[illegible]tuis officiū. vt opa eoꝝ co-
ram deo plena esse intelligant. Quidā
quoqꝫ quaterdecies celebrāt siue qdra-
genariū faciunt. vt qđ illi in doctrina qt
tuor euāgelioꝝ ꝛ in decem pceptis legl
peccauerunt sibi cōdonet. Rursus qui
diem quadragesimū seruant repsentāt
dominicā sepulturā optantes mortuis
gloriā habere cum xpo. q quadraginta
horis iacuit in sepulchro. cōputata ho-
ra nona. in qua emisit spiritum ꝛ vltia
hora noctis dñice in qua resurrexit sm
Augu. Representāt etiam. qꝛ vt pmis-
sum est mortuo Jacob filij eius luxert.
xl. diebus. Alij quinquagenariū faciūt
qm̄ sicut Beda ꝛ Gregorius dicunt in
glo. sup locum illū vbi habet q abraaz
quesiuit a dño volēte subuertere sodo-
mā. si qnquaginta fuerint ibi nunqd de
strues eos. Et rñdit dñs nō. Quinqua-
genarius numer⁹ pfectus est. ꝛ signifi-
cat annū iubileū. i. octauā etatē. in qua
erit remissio ꝛ plena libertas. Vt ergo
aie defunctoꝝ plenariā libertatē ꝛ pctō
rum suoꝝ remissionē adipiscant. quinq
ginta diebus ꝓ illis celebrāt officium.
Preterea đr in Marco. Vnū granū af
ferebat triginta ꝛ vnū sexaginta. ꝛ vnū
centū. Alij sexagenariū faciūt ꝓ eo q
sexagesima significat merorē ecclie ꝓpt
absentiā sponsi. ꝛ ei in cōsolationē due
ale dant. vt dictū est in. vj. pte sub dñi-
ca sexagesime. Et sic hi repsentant me-
rorē ꝓpter absentiā defuncti sui. in quo-
rum ꝯsolationē ꝛ aie defuncti expiatio-
nē sacrificiū in ecclesia deo offert ꝛ pau
peribus elemosyne largiunt. Nōnulli
etiā celebrāt centesimū diem: vt mortui
trāseant a leua in dextrā. a militia in tri
umphū. a terra in celū. a miseria in glo
riā. a morte in vitā. Optāt em̄ illis eter-
nā beatitudinē que p centenarium vltra
quē non est numer⁹ designat. Quidaz
vero anniuersariū obseruant triplici de
causa. Primo vt defūcti de ānis calami
tatis pueniāt ad ānos eternitatis. siue
ad vitā eternā q sine fine est. ꝛ quasi an-
nus in se reuoluit. vel qꝛ ibi est idēpti-
tas ꝛ nulla reperit varietas. Scđo qꝛ si
cut sanctoꝝ anniuersariū ad ipoꝝ hono
rem ꝛ nostrā vtilitatē celebramus. put
dictū est in ꝓhemio huius ptis. sic ꝛ an
niuersarium defunctoꝝ ad ipsoꝝ vtilita
tem ꝛ nostrā deuotionē. Tertio dies an
niuersarij ꝓ defūctis. ideo repetit quia
sm Aug. qualiter sit eis in alia vita ne-

scimus.⁊ melius est vt eis supsit benefi ciū nostruꝫ q̄ꝫ desit. Anniuersariū autē si ꝯtigerit in die dñica vel in aliq̄ celebri solēnitate nō debet mutari ad sequentē diē. ꝑut fit in festis sanctoꝝ sed fiat i die ꝓcedenti vt citi⁹ occurrat penis defunctoꝝ quas in purgatorio sustinēt. Defūcti em̄ nostro indigēt auxilio.⁊ bñficio: sed non scti. Die q̄dē festiuo anniuersariū nō debet celebrari.nec missa ꝓ defunctis dici nisi corp⁹ p̄sens fuerit tunc sic.qꝛ oī tpe pōt missa ꝓ defunctis celebrari cadauere pñte nisi i pasceue. Tūc em̄ non debet corp⁹ intumulari.nec miſsa ꝓ eo cātari.qꝛ tūc corpus dñi imolari nō debet.sed vsqꝫ in crastinū reseruet ⁊ tunc.s.in sabbato pōt missa ꝓ illo cantari ⁊ corpus sepeliri.Similiter si q̄s in die pasche moriat.corpus ei⁹ vsqꝫ in crastinū reseruet sup terrā.⁊ tunc cum celebratōe misse sepeliat. Non em̄ debet corpus sepeliri absqꝫ missa.q̄uis ꝯtrarium fiat in plerisqꝫ locis. Licet aūt ꝺm gabilon̄. ꝯciliū quotidie sit ꝓ defunctis orādū ⁊ sacrificandū. In p̄missis tñ diebus h̄ specialiter agit ab amicis .Siquidem aliq̄ oī tpe.festiuis diebus dūtaxat exceptis generaliter orāt ꝓ defunctis in officio vesptinali ⁊ matutinali.alij missam quotidie ꝓ eis celebrāt.alij in mēsis initio.ix.psalmos ⁊.ix.lectōes ⁊.ix.rñsoria cantāt.Et q̄dē sancta ⁊ salubris est cogitatio ꝓ defunctis exorare vt a pctis soluant. In q̄busdā locis nō dꝛ in ecclesia officiū mortuoꝝ a quinta feria cene dñi vsqꝫ ad octauas penthe.dicētes ꝙ oīa officia illius tp̄is debent esse breuia nec in dominicis diebus. Legit aūt ꝙ quidā abbas ꝓhibuit monachos suos celebrare dñicis diebus ꝓ defunctis.ꝗ mortui ꝓpter hoc durissimis verberibus eū afflixerūt.⁊ ideo ꝓhibitōꝫ hmōi reuocauit. Et nota ꝙ suffragia que fiūt in ecclesijs ꝓ defunctis valde bonis actiōes sunt gratiaꝝ.ille em̄ aīe que sunt ꝑfecte

bone.statim cum egrediunt a corpibus euolāt ad celos.nec subsidijs nr̄is egēt. ꝓ valde malis fiūt qualescūqꝫ ꝯsolationes viuoꝝ.eis em̄ subsidia nostra nō ꝓsunt q̄m aīe illoꝝ statim descendūt ad iſernū. Pro mediocriter bonis q̄ scꝫ sūt in purgatorio.sunt expiatiōes. Pro mediocriter malis.q̄ scꝫ sunt in inferno sūt ꝓpiciatōes siue penaꝝ mitigatōes. Nā ꝺm Augu.q̄bus ꝓsunt aut ꝓsunt vt sit plena remissio . aut certe vt tollerabilior sit dānatio. Quidā tñ ꝓ eode sumūt mediocriter bonos ⁊ mediocriter malos quos vocāt non valde bonos . q̄ videlicet intrāt in purgatoriū.qꝛ viuentes iniunctā penitentiā non ꝑfecerūt.q̄bus ꝓsunt elemosyne orōes.ieiunia.⁊ sacrificia que ꝓ eis fiūt. Nā vt dicūt eis qui sunt in inferno nihil ꝓsunt.illud etiam nota ꝙ ꝺm hiero.cum ꝓ cunctis aiab⁹ psalmus vl' missa dꝛ nil min⁹ q̄ꝫ si ꝓ vno quolibet diceret accipit.Circa hoc tñ dici pōt.ꝙ si suffragia fiūt in speciali.magis ꝓsunt illis ꝓ quibus specialiter fiunt q̄ꝫ alijs.si fiūt i genere seu in cōi.magis ꝓsunt illis q̄ plus meruerūt in hac vita vt sibi ꝓdessent si in equali vel maiori necessitate existūt. Licꝫ igit ꝺm Augu.non ꝓsunt oībus ꝓ quibus fiūt . qꝛ tñ nescimus quib⁹ ꝓsint vel nō ꝓ oībus facienda sunt.ne aliq̄s ꝑtermittat. Melius nanqꝫ superūt eis q̄bus nec obsunt nec ꝓsunt q̄ꝫ desint eis q̄bus ꝓsunt . et ideo dies āniuersarij fit.vt p̄missum est Sed nunq̄d suffragia ei[illegible] ꝓpter mortale pctm̄ in charitate nō est ꝓsunt ei q̄ i charitate recessit. Rn̄deo.opa sacramētalia.vt missa.officiū.mortuoꝝ.collecte ⁊ similia p talē factā bene valent ⁊ defūcto ꝓsunt.tū qꝛ illa a deo nō ab operando efficaciam habēt.tum qꝛ ille non ꝓprio nomine.sed q̄si sindicus oīm .videlicet totius eccl'ie nomine.hoc egit ꝺm ea q̄ dicta sunt in ꝓhemio quarte partis . si vero tanqꝫ priuata persona alia suffra-

gia facit. aut hoc agit alieno nomie. aūt
suo ꝓprio. Si alieno. vt qꝛ defuncti seu
alteriꝰ in charitate existentis iussu de il-
lius bonis elemosynā tanq̄ȝ minister ꝓ
eo facit. tunc quidē illi ꝓdest. qm̄ is itel
ligiť facere cuius mādato facit. ⁊ q̇ man
dat solui. ip̄e soluere videť. Hinc est ꝙ
ꝑegrinatōis votū ab vno emissum alter
eius iussu exeq̇ pōt. Idēq̄ȝ est si duo q̇ꝝ
alter in charitate est. alter non ꝓ defun-
cto psalteriū legunt ⁊ si elemosyna dať
iusto vt oret ꝓ defuncto. his etem̄ casi-
bus ꝓdest defuncto rōne charitatis ho
minis iusti adiuncti. si aūt suo priuato
nomine ⁊ de ꝓprio q̇s pro illo elemosy-
nam dat vel orat vel ieiunat vel aliter se
affligit. quasi cōiter dicunt theologi. ꝙ
talia in nullo ꝓsunt ei. Nā legiť Jo. ix.
scimus. qꝛ peccatores deꝰ nō exaudit. ȝ
illud ceci ⁊ non euāgeliste fuit verbum
Et Jsa. j. Cū multiplicaueritis orōnes
non exaudiā. manus em̄ vestre sanguie
i. peccatis plene sunt. imo ſm Grego.
dum is q̇ displicet ad intercedendū mit
tiť irati iudicis animus ad deteriora ꝓ-
uocať. Deus em̄ iniquoꝝ dona non re-
spicit ⁊ iustoꝝ solum orōnes exaudit.
Itē dn̄s ꝑ Amos ꝓpherā. Vota pingui
um terre. i. pctōꝝ non recipiā. Verū cū
pauci sine crimine viuāt. talis sententia
q̄ misericordiā ⁊ tot suffragia defunctis
adimit ⁊ viuorū charitatē ad illos refri
gescere facit. est nimis dura. ⁊ ideo non
sequēda videť. Si em̄ omniū quos cō-
scientia culpe arguit suffragia cōdemna
mus illi paucorū suffragijs iuuabunť.
Vnde ergo videť ꝙ q̄ȝq̄ȝ suffragia eiꝰ q̇ ⁊ si
nō i charitate i fide tn̄ ē illi q̇ i charitate
decessit. nō ꝓsūt ex merito vite agētis. qꝛ
tn̄ illa fiūt ſm doctrinā ecclesie. ⁊ per eū
qui in fide est. ⁊ pro eo qui talia recipe
meruit beneficia. vbi deficit charitas a-
gentis supplet meritū fidei ⁊ charitas ec
clesie talia dictantis. ac defuncti capacis
suscipientis, nec non ⁊ liberalitas dei
misericentis. qui ſm Ambro suiȝ benefi-
cia nō reuocat immo cumulos liberali-
tatis amplificat ⁊ sua largitate opus ab
alio factū perinde reputat. ac si ꝑ illum
pro quo fit factū esset. Nā ⁊ ſm iura ali
quo alienū debitum exoluēte ip̄e debi-
tor liberať. ⁊ si seruo legata sit libertas:
si Titio decē p̄stiterit. quocūq̄ȝ illa decē
p̄stante liber est. Sed ⁊ per eum qui ca
pax non est alteri legatum ⁊ hereditas
acquiri potest. ⁊ is q̇ ob crimen pro ali-
is postulare prohibeť pro se ⁊ pro his q̇
rum curam gerit admittiť. Et ſm augu
sti. q̄ȝq̄ȝ in lapideo cānali nil generetur.
tamē aqua inde transiēs terram fecun-
dat. Et Hiero. Si quādo videris inter
multa opa peccatorū quenq̄ȝ facere ali-
qua que iusta sunt. nō est tam iniustꝰ de
us vt ꝓpter multa mala paucoꝝ bono-
rum obliuiscať. Sane defūcti sciunt
suffragia q̇ pro eis fiūt tribꝰ modis ſm
augu. Primo ꝑ diuinā reuelatōȝ. qn̄ scȝ
deus eis reuelat. Scđo ꝑ bonoꝝ ange-
loꝝ manifestationē. angeli em̄ qui hic
semꝑ nobiscū sunt ⁊ oēs actus nostros
ꝯsiderāt. quasi in instāti possunt ad eos
descendere ⁊ eis ꝓtinus nunciare. Ter
tio ꝑ animaꝝ hinc exeuntiū intimatio-
nē. Quarto ꝑ exꝑientiam. cuȝ videlicet
se a penis sentiunt releuari. Sciendum
aūt ꝙ defuncti valde mali nesciūt quid
a viuis agitur. nisi quātum eis scire per
mittiť. similiter nec mediocriť boni ad-
huc in igne purgatorij cōstituti qui nō-
dum dei visione fruuntur nisi quantuȝ
ꝑ aliquē de p̄missis modis permittitur
eis scire. sed valde boni qui iā ea fruunť
bene sciūt quid hic agiť. iuxta illud gre
go. Quid est quod nesciāt qui videnteȝ
om̄ia vident. Alij tn̄ dicunt eos scire oīa
que eis necessaria sunt ⁊ non alia. Vn-
de Jsaias. ex persona populi afflicti ait
Abraaȝ pater noster nesciuit de hoc. Et
vtrū mortuis cura sit de viuis August.
late ꝓsequitur in li. de cura ꝓ mortuis

agenda. Adhuc sicut Augu. ait multi aliquos ex mortuis vel in somnis vel alio quocūqꝫ modo viuis apparere credunt. ⁊ vbi eorū in humata iacerēt corpora. atqꝫ vt eis supulcra fierent. ⁊ alia huiusmodi innumera sepe admonuisse ⁊ illa vera repertum esse in dyalogo grego. ⁊ in alijs plerisqꝫ scripturis autēticis reperit. Verūtamē vt idē augu. in premisso libro ait. Quis mortui talia in somnis indicare vel petere videant. nō ideo putandū est eos ista sentire. Nam et viuētes plerūqꝫ apparent in somnis dormiētibus dum ipi se nesciunt apparere ⁊ ab eis q̇ hoc somniauerūt audisse dicētib⁹ ꝙ eos in somnis agētes aliquid vel loquētes viderūt. Vñ vt dicit credendū est ꝙ he sunt angelice operationes ꝑ dispēsationē ꝓuidentie dei ad qualecūqꝫ solaciū viuoꝝ. Conciliū etiā anquiritaneñ. ait ꝙ pleriqꝫ demonuꝫ illusionibus ⁊ fantasmatibus sepe seducuntur. Officium mortuoruꝫ imitatur omnino triduanā xpi sepulturam. Sicut em̄ in illo triduo ita ⁊ in hoc officio omnia laudis cantica subticemus. ⁊ solennitates quaslibet subtrahimus. Nā in missa benedictiōes ab epō non petimus nec in agēda dicimus. Dñe labia mea aperies ⁊c̄. nec Deus in adiutoriū meū. nec benedicamus. nec inuitatorium. nisi corpus presens sit. ⁊ etiaꝫ in vigilijs. nec gloria patri ad respōsoria. vel in fine psalmorum. nec ad lectiones benedictionē petimus vel damus. nec dicimus tu aūt. vel deo grās. nec in missa alla. nec glia in excelsis. nec ite missa ē. Nā in veteri lege ꝓhibitū fuit oleuꝫ leticie ⁊ thus suauitatis pro pctō offerri. Mors etem̄ est vindicta pcti. Vñ. vbi pctm̄. ibi tenebre nec dꝫ esse leticia. nec canticoꝝ leticie decātatio. vbi est luctus ⁊ cōtristatio mētis. at exequie ꝓ mortuis celebrant cuꝫ luctu. Rursus laudes supprimimus. qꝛ quo mortui trāseant ignorantes nescimus vnde laudare dominū debemus de iusticia vel de misericordia. Gaudiū reprimim⁹. qꝛ tristes in hunc mūdum intrauim⁹. ⁊ tristiores eximus. nō ergo sequētia debet dici. q̄ est canticū exultatiōis. Adhuc licet in missa ꝓ viuis debeāt om̄es thurificari ad designandū ꝙ illoꝝ oratiōes ad celestia dirigunt in missa tm̄ ꝓ defunctis nō debet thus ꝑ choꝝ portari nec offerri. i. altare thurificari. sed circa corp⁹ tātum. qꝛ in lege ꝓhibitū fuit vt iam premissum est. Nullus ergo in hoc officio thurificatur ad notādū ꝙ mortui amodo nil suis valent orationibus ꝓmereri. vnde ps̄. Non mortui laudabunt te dñe Ipa aūt defunctoꝝ corpa thurificātur ⁊ aqua bñdicta aspgunt. nō vt eorū pctā tollant. que tūc ꝑ talia tolli neqūt sed vt ois immūdorū spirituū pñtia arceat. ⁊ fiunt etiā in signū societatis ⁊ cōmunionis sacramētoꝝ quā nobiscum dū vixerunt habuerūt. vnde ⁊ dyonisi⁹ tradit ꝙ antiqtus viui mortuos osculabant in signū vnitatis quā cū ips habuerunt. ꝓsunt etiā hec ⁊ similia inqntuꝫ ꝑ talia ipi deo reuerētia exhibet. Quare aūt duplex versus ponit in introitu ꝓ defunctis. s. te decet. ⁊ exaudi orōem meā. dictū est in. vj. pte sub sabbato tercie hebdomade q̄dragesime Itē in missa ꝓ defunctis non debet intermisceri orō ꝓ viuis. ꝓut dictū est in. iiij. pte sb ti. de orōne. pax etiā nō dat triplici rōe Primo qꝛ hoc officiū vt i[illegible] dictuꝫ est triduanā xpi seplturā vestigio seqt. vbi pax nō dat ꝓpter iude osculū detestanduꝫ. Scdo qꝛ nō cōicam⁹ mortuis. qꝛ nō nobis rñdēt. nos em̄ sum⁹ in. vj. etate. illi in. vij. inde est ꝙ corpus nūqꝫ debet esse in ecclia q̄diu missa de die celebratur. imo si prius esset ibi debꝫ asportari extra ecclesiam in vestibulum ecclesie quātacunqꝫ auctoritate viuens fulgeret. et postea ad missam de mortuis

reportari. Tertio qm̄ sicut ex multis grā-
nis simul collectis vnꝰ panis ꝯficit̄. ⁊ ex
multis racemis vinū elicit̄. sic ex multꝭ
fidelibꝰ quoꝝ q̇dā boni q̇daꝫ mali sunt
vna eccl'ia ꝯstruit̄ ⁊ coadunat̄. qꝛ ergo d̄
mortuo hoīe nescimꝰ adhuc vtrū sit ip̄e
de ꝯformitate eccl'ie ⁊ pacē habeat cum
suo creatore ⁊ recōciliatōꝫ. iō pacem ad
missaꝫ nō dam̄ꝰ nec aliq̄s laudes ꝓ mor
tuis referimꝰ. qꝛ nō est vn̄ agenduꝫ sit.
nō em̄ adhuc appet eoꝝ reqes. Quarta
etiā rō posita est in q̄rta pte vbi agit̄ de
osculo pacis. Illud quoqꝫ notandū ē
ꝙ officiū mortuoꝝ incipit a vespis. po-
stea sequunt̄ vigilie quaꝝ tria sunt gene
ra. In q̇butdā em̄ eccl'ijs legunt̄ noueꝫ
lectōes de Job. ⁊ incipiūt. Parce mihi
dn̄e ⁊c̄. In alijs legunt̄ de li. sapie. ⁊ inci
piūt. Meliꝰ est ire ⁊c̄. In alijs v̄o de q̇-
dā sermōe Augu. sed vndecūqꝫ suman-
tur absolute sine iube dn̄e bn̄dicere. ⁊ si
ne tu aūt vel alio. incipiūt ⁊ finiunt̄. pro
ut in exequijs q̄s in dicto triduo ꝓ xp̄o
celebramꝰ seruat̄. Verūtn̄ in q̇busdā ec
clesijs loeo tu aūt dn̄e terminant̄. beati
mortui q̇ in dn̄o moriunt̄. que v̄ba sunt
de Apoc. xiiij. ca. Frequentat̄ aūt in h̄
officio ps̄. Te decet. qm̄ ibi agit̄ de redi-
tu filioꝝ israhel a captiuitate in terrā ꝓ
missiōis. sic ⁊ defūcti de captiuitatis mi
seria ad vitā ꝓficiscunt̄ eternā. Dicit̄ eti
am ps̄. Dn̄e ne in furore. q̇ cum sit sextꝰ
in ordine psalterij. tn̄ ꝓ octaua intitula-
tur quasi in sex etatibꝰ ꝑ hunc psalmuꝫ
deū rogā[illegible] vt septime etatis possimus
tormēta euādere. ⁊ ad octauā gloriā per
uenire. Officiū mortuoꝝ non habet se-
cūdas vespas vt dictū ē in. v. pte sb̄ ti. de
vespis. In cōcilio toletan̄. statutū est ꝙ
sacerdos missam defunctoꝝ celebrans
vt eius inimicꝰ mortē incurrat. depona
tur. ⁊ tā ip̄e q̄ꝫ eū ad h̄ incitās exilio ppe
tuo puniat̄. Nūc videndū est q̄lit̄ cor
pus sepeliēdū sit. ⁊ q̄dē qn̄ hō videt̄ age
re i extremis debet poni ad terrā supra
cineres vel ad minꝰ sup paleas. ꝑ q̄d in
nuit̄ ꝙ cinis est ⁊ in cinerē reuertet̄. ⁊ fit
hoc exēplo bti martini. q̇ vt in se alijs da
ret exēplū in cinere iacēs vitā finiuit. et
si moriēs lr̄atus sit. legi dꝫ passio dn̄i vl̄
saltē ps illius an̄ eum. vt sic ad maioreꝫ
cōpūctōꝫ moueat̄ Et debet eē crux ere-
cta ad pedes. ⁊ moriēs eam cernēs ma-
gis ꝯtereat̄ ⁊ ꝯuertat̄. Debet etiā supinꝰ
iacere. vt sp erecta facie respiciat celū ex
emplo bti martini. ⁊ p̄usq̄ꝫ expiret. eius
aīa dn̄o cōmendet̄. Postq̄ꝫ vero expira
uerit cāpane dn̄t pulsari ꝓut dictū est in
p̄ma pte vbi agit̄ de cāpanis. Deīde cor
pus nisi viuēs nouit̄ inunctꝰ fuerit de-
bet lauari ad significandū ꝙ si aīa ꝑ cō-
fessionē ⁊ ꝯtritionē a culpa mūdata sit.
vtrūqꝫ. s. aīa ⁊ corpus eternā glorificati
onē ⁊ claritatē i die iudicij ꝯsequet̄ ꝙqꝫ
illi f̄m Johem vere in dn̄o moriunt̄. et
bti sunt qui nullā secū portāt maculā. ꝫ
in hoc mūdo ꝑ pn̄iam derelinquūt. Sꝫ
cum de hac lotione neqꝫ in veteri testa-
mēto. s. Leuit̄. x. c. neqꝫ in nouo. s. Act̄. v
c. aliq̄d agit̄ si omitteret̄ non multū vt
aiūt q̇dā curandū esset. Et augu. dicit in
li. de cura ꝓ mortuis agēda corpi hūa-
no q̄d post mortē impendit̄ non est salu
tis p̄sidiū sed humanitatis officiū. Ve
rūtn̄ cum maria magdalena vnxerit do
minū ante passionē Math. xxvi. c. fecit
em̄ morituro q̄d non posset facere mor-
tuo. Marci. xiiij. c. Preuenit inq̄t vnge
re corpus meū in sepulturā. ex hoc ꝓba
ri pōt corpa defunctoꝝ lauāda esse. Nā
sicut Hieroni. ait in originali sup illud
Matth. vj. c. vnge caput tuū. i illis pti
bus vnguētis ꝓ balneis vtebant̄. Canō
tholetan̄. cōcilij statuit ꝙ q̇ diuinā voca
tionē ab hac vita recedūt cū psalmis tā
tūmō ⁊ psallentiū vocibꝰ ad sepulchꝛū
deferant̄. Debet aūt defunctꝰ portari a
ꝯsimilibꝰ sue ꝓfessionis. vt si fuerit dia-
conus a dyaconibꝰ. si sacerdos a sacer-
dotibꝰ si sint ibi. alit nō ē vis. qꝛ necc̄itas

legi nõ subiacet. clericus a clericis. cato
licus a catholicis. Si vo fuerit de aliq̃
fraternitate deportet ab illis q̄ sũt eius-
dẽ fr̃nitatis. Mulierib⁹ vo non lȝ cor-
pora ferre. ne cogant corpa sua lasciuiã
incitãtia denudare. qđ facile cõtingere
posset. Dũ aũt de domo ad eccliam seu
seu sepulturã portat ſm quorũdã loco-
rũ morẽ ter in via pausat. Primo ad si
gnificãdũ ꝙ ip̄e in hac vita exñs vt pos-
set digne dño p̃ntari. ⁊ cũ alijs sctis ꝑpe
tua q̄ete ꝑfrui. in trib⁹ specialiter seip̄m
excitauit. videlicet in dilectõe dei. i cha
ritate ꝓximi ⁊ in custodia sui. siue ꝙ in
fide sctẽ trinitatis vixit atq̃ vitã finiuit.
Scđo ad rep̄sentandũ ꝙ dñs in triduo
in vẽtre terre pausauit. Tertio tres pau
se fiũt in via. vt ꝑ tres dietas psalmodie
q̄ tũc đr. trina fiat ei absolutio a delict̃
tribus mõis. s. cogitatõe. verbo. ⁊ opere
cõmissis. Exo. iij. Viã triũ dieꝝ ibim⁹ i
in solitudĩe. Deinde ponit in spelunca.
in q̄ in q̄busdã locis ponit aq̃ bñdicta. ⁊
prune cum thure. Aq̃ bñdicta ne demo
nes q̄ multũ eam timẽt ad corpus acce
dãt. Solẽt nanq̃ deseuire i corpa mor-
tuoꝝ. vt qđ nequerũt in vita saltẽ post
mortẽ agãt. Thus vero ibi ponit ꝓpter
fetorẽ corpis remouendũ seu vt defun-
ct⁹ creatori suo acceptabilẽ bonoꝝ ope-
rũ odorẽ intelligat obtulisse. seu ad ostẽ
dendũ ꝙ defunctis ꝓsit auxiliũ orõnis
Carbones in testimoniũ ꝙ terra illa ad
cões vsus ampli⁹ redigi non p̃nt. Plus
eñ durat carbo sub terra q̃ȝ aliud. He-
dera q̃ȝ vel laurus ⁊ hmõi que sp̄ seruãt
virorẽ in sarcofago corpi substernunt.
ad significandũ ꝙ q̄ moriunt in xp̄o vi-
uere nõ desinẽt. nã licet mũdo moriant
ſm corpus. tñ ſm aiam viuũt ⁊ reuiui-
scũt deo. alia tñ ꝯsideratõe habebãt i fu
nerib⁹ antiq̄ cip̄ssos. q2 vicȝ sic̃ cip̄ssus
cesa nõ iteꝝ surculescit. ȝ tota morit. ita
hõ mortu⁹ nõ reuiuiscit. Fiũt etiaȝ hec
non q2 cadauerib⁹ insit sensus. sed in fi-
gurã videlicet. vel ad resurrectionẽ spe
randã. vel ad dei miscđiam seu beniuo-
lentiã ꝓuocandã cui talia pietatis offi-
cia placẽt. Debet ãt q̄s sic sepeliri vt ca-
pite ad occidentẽ posito. pedes dirigat
ad orientẽ. in q̄ q̄si ip̄a positione orat. ⁊
innuit ꝙ ꝓmpt⁹ est: vt đ occasu festinet
ad ortũ. de mũdo ad celũ. Et in quocũ-
q̃ȝ loco extra cimiteriũ xp̄ian⁹ sepeliat.
sp̄ crux capiti illius apponi debȝ. ad no
tandũ illũ xp̄ianũ fuisse. q2 hoc signum
diabolus valde veret. ⁊ timet accedere
ad locũ crucis signaculo insignitũ. De-
bent q̃ȝ fideles xp̄i sepeliri induti suda-
rijs. ꝓut ꝓuinciales obseruãt. qđ sumũt
ex euãgelio in quo legit đ sudario ⁊ sin
done xp̄i. Quidã vero cilicio insuunt,
vt hac veste insignia p̄nie representent.
Nã cinis ⁊ ciliciũ arma sunt penitenti-
um. Nec debẽt indui vestib⁹ cõmunib⁹
ꝓut in italia fit. Et vt quidã dicunt dñt
habere caligas circa tibias. ⁊ subtalares
in pedib⁹. vt ꝑ hoc ip̄os esse ꝑatos ad iu
diciũ rep̄sentet. Clerici vero si sunt or-
dinati. illis indumẽtis induti sint. q̄ req̄
runt ordines quos hñt. Si vo ñ hñt or
dines sacros more laicoꝝ sepeliãt. Ve-
rũtñ licet in alijs ordinib⁹ ꝓpter paup-
tatẽ hoc sepi⁹ omittat. in sacerdote tñ et
ep̄o nullo mõ p̄termittendũ est. Vestes
eñ sacerdotales virtutes significãt. cuȝ
q̄bus p̄ceteris sunt dño p̄sentãdi. Eutici
anus papa statuit vt nullus martyres
sepeliat sine dalmatica collobio aut pur
purato. Circa hoc ãt ꝯsiderãdũ ẽ vtꝝ
xp̄s vestit⁹ fuerit post resurrectionez: et
vtrũ celũ vestitus ascenderit. ⁊ vtrum
duob⁹ discipulis euntibus in emaus ⁊
ceteris discipulis ⁊ mulieribus vestitus
apparuit. Siquidẽ angeli legunt vesti-
ti apparuisse. iuxta illud ioh. Vidit ãge
los sedẽtes in albis. Et alibi. Ecce duo
viri astiterũt iuxta illos in vestib⁹ albis

q̊ ⁊ dixerūt. Hic ihs q̇ assumptus est a vobis in celū. sic veniet queādmodū vidistis eum euntē in celū. Nēpe xp̄s vestitus ascendit ī celū. iuxta illud. Quis est iste q̇ venit de edom tinctis vestibus de bosra. Itē angeli dixerūt. Quare rubrū est indumentū tuū. Querit etiā vtrū hoies erunt nudi post diē iudicij an vestiti. Et videt ꝙ vestiti. Naz sp angeli apparere solēt vestiti. ⁊ xp̄s etiā pꝰ resurrectionē cum veste appuit. ⁊ in trāsfiguratōe vestitus fuit. Vñ ⁊ appebant vestimēta eius alba sicut nix. Ecōtra videt ꝙ nudi erūt. qꝛ habet autoritas ꝙ in eadē forma erimꝰ in q̄ fuit adaz priusq̄ȝ peccaret. ⁊ etiā in meliori. sed tunc fuit nudus. ergo nudi similit erimꝰ. Solutio. nil diffinimꝰ de veste. sed hoc solū dicimus ꝙ ibi nō erit deformitas nec vlla aduersitas vel infirmitas. ⁊ erimꝰ vestiti ⁊ ornati vestimētis virtutū. Quis āt ⁊ in quo loco sepeliri debet. ⁊ vtrū locus sepulture aliq̇d cōferat. dictū est in prima pte vbi de cimiterio agit. Illud aūt nota ꝙ qꝛ scriptū est Leui. xxj. c. pontifex ad oēm mortuū etiā patrē vel mrēz non ingrediet neq̄ȝ egredict de sctis. hic est ꝙ romanꝰ pontifex ad nulliꝰ defūcti domū accedit. Itē qꝛ ibidē dr Sacerdotes non radēt caput. nō barbā. nec i crinibus suis faciēt inscissurā. ideo q̄ de carorū morte tristāt. barbā nutriūt. nec crines ꝑscindūt. ⁊ etiam nigris vestibꝰ ornant. vt p nigredinē ⁊ dolorē cōsepulti mortuo vi[...]ant. Hic etiā queri pōt vtrū voces mortuorū loquant. Et videt ꝙ sic iuxta illud ꝓphe. Exultatōes dei in gutture eorū. Et hormisda papa dicit ꝙ illi q̇bus cum falsa misericordia indulserimus ante tribunal xp̄i ꝯtra nos facient q̄stionē. Et Augu. dicit ꝙ defuncti q̇ nesciūt que h̄ fiunt dū h̄ agunt postea audiunt ab his q̇ moriendo hinc recedunt Sed apl's ꝯtradicere videtur dicens. ꝙ tunc lingue cessabūt. Et ps̄. Non mortui laudabūt te. Et nota s̄m Aug. ꝙ tēpus qd̄ inter hois mortē ⁊ vltimam resurrectionē interpositū est. aīas abditis i. nobis occultis receptaculis continet. Postremo nota s̄m mgr̄m Johem beleth ꝙ ātiq̇ solebāt dicere. ꝙ qñ aīe sunt in hūanis corpibus vocant aīe. in inferis manes. qñ vero celos ascendebant spūs. qñ aūt recens erat sepultura. siue qñ spūs circa sepulturas errabat vmbrā vocabāt. Vñ ps̄. Nam ⁊ si ambulauero in medio vmbre mor. ⁊c̄. Et ideo tūc panē ⁊ vinū ponebāt sup sepulcra mortuorū. vt dictū est sub festo cathedre scti petri. In missa p mortuis dicit qñq̄ȝ epistola. Vir fortissimus iudas. j. macha. xij. c. qñq̄ȝ Nolumus vos ignorare de dor. Thessal. iiij. c. quādoq̄ȝ Audiui vocem de throno dicentē Apoc. xiiij. c. quādoq̄ȝ Ecce misteriū vobis di. j. Corū xv. Dicit etiaz quādoq̄ȝ euāgeliū. Amē amen dico vobis qꝛ venit Johes. v. ca. quādoq̄ȝ Dixit martha Joh. xj. c. quandoq̄ȝ. Sicut em̄ pater suscitat Joh. v. c. qñq̄ȝ. Om̄e qd̄ dat mihi pr̄ Joh. vj. cap̄. quādoq̄ȝ. Ego sum panis. qd̄ est ibidez

De quattuor coronatis.

DE quattuor coronatis hoc notabile reperit ꝙ q̇nq̄ȝ fuerunt qui venerāt ad cōstruendum templū dyocleciani cognito ꝙ essent christiani martirio sunt coronati quorū nomina: qꝛ nota fuerunt, idcirco in collecta ponunt. Post duos vero annos alij quattuor martyrū suscepe runt quorum corpora sepulta sunt iuxta corpora predictorum quinq̄ȝ. quoruz nomina fuerūt ignota. ideo statuit melchiades papa. vt dies eorum sub nominibus predictorum quinq̄ȝ celebris haberet. ⁊ sic vacuū est q̄ttuor coronatorū postea vo fuert cuidā r̄ligioso eorū noīa

revelata scz severi severini. carpophori
et victorini. nomen festi tñ ꝓpterea mu
tatū nō est. nec etiā dies in kalendario.

De beato martino

DE beato martino sciendū est ꝙ dicit par apostolis
nō ꝓpter suscitationē mortuorū
quorūdam, vt quidā putāt cū idē mul-
ti alij fecerint martyres ꝛ cōfessores. vl'
ꝓpter multitudinē miraculoꝝ. sed spe-
cialiter ꝓpter vnū miraculū. Cum em̄
esset thuroñ. archieps. venit ad euz qui
dam pauper ꝛ inops tunicam ab eo pe
tens ꝛ ipe cōcessit. iussit ergo ꝓcuratori
suo vt emeret sibi tunicā. Ille vero iuit
ad forū. ꝛ tardus rediit tunicā vilez por
tans que fere penula quasi pene nulla
poterat dici. Vir sanctus iubet illā sibi
monstrari Erat aūt breuis forte vsqꝫ ad
genua. manice vsqꝫ ad cubitum. Extra
hens ergo suā pauperi dedit. ꝛ ipe pau
peris tunicā induit. Nec multo post ꝓ-
parat se ad celebrandū missam. Et stās
ante altare sicut mos est in ꝓfatione le-
uauit manus ad dñm manicis laxis re
tro labentibus licet nec grossa eius bra
chia. nec multū carnosa essent. ꝛ cū pre
fata penula nō nisi vsqꝫ ad cubitū ꝓten
deretur remanserūt eadē brachia nuda
tunc venerūt miraculose auree torques
ipaqꝫ decenter operuerūt. ꝛ globus ig-
neus apparuit sup caput eius. p qd de-
monstratū est spūmsanctū sup eum de
scendisse ad robur sicut sup apostolos
in penthe. Vnde ꝓpter hoc nō immeri-
to dictus est par aplis. Est etiā par eis i
officio. Cōsiderandū aūt est ꝙ ipe solus
inter ꝯfessores institutiōis habet octa-
uas. sicut beat⁹ laurētius inter marty-
res. Ille em̄ dixit. Igne me examinasti
ꝛ nō est inuēta in me iniquitas Et mar
tinus in agone mortis dixit demoni a-
stanti. Nil inuenies in me cruēta bestia
Ecce quō cōcordāt. Ille ꝓpollens mar
tyr quare ꝓ oibus alijs octauas ꝛ vigi-
liam habet. Iste cōfessor excellēs qua-
re pre oibus alijs octauā habet. cappā
eius reges francoꝝ cōsueuerūt portare
in ꝓlijs. vt dictū est in scda pte vbi agit
de sacerdote. Fortunat⁹ poeta vir vita
egregi⁹ ꝛ ingenio ꝓclar⁹ de ytalia thu-
ronis veniēs gesta beati martini cōscri
psit tempore Johannis pape. iij.

De sancto andrea aplo.

BEatus andreas nigri fuit coloris. barba proli
xa stature mediocris. hoc iō
dicim⁹ vt sciat qualis in eccia debet de
pingi. qd de vno ꝗ̄z aploꝝ ꝛ alioꝝ mul
torum sctōꝝ sciendū esset Predicauit
aūt in achia ꝛ athenis. ꝛ circa ptes illas
Excellentis fuit valde meriti. nec sine
causa btūs grego. adeo fuit sibi deuot⁹
ꝙ ei fecit ꝓpriū officiū ꝛ monasteriū cō
didit ꝛ ibidē monach⁹ extitit. Vigiliaz
ex institutiōe nō habet. qꝛ est in tpe ieiu
niorū. quare non fuit necesse institui ei
vigiliā. ꝛ idē est de btō thoma aplo. Sa
ne ossa eius ac beati luce euāgeliste tpe
cōstantini scōi impatoris translata sunt
apud cōstātinopolim. Hac die dr epla
Corde credit ad iusticiā. Ro. x. c. Et euā
geliū Ambulās ihs iuxta mare. Mat.
iiij. c. Postcōio. Venite post me. ꝗ est
ibidē. In vigilia vero est introit⁹. Dñs
secus mare Math. iiij. Et euāgeli. Sta
bat iohēs ꝛ ex discipłis Joh. j. c. Post
cōmunio Dixit andreas. Joh. j. c.

De sancto Nicolau epo

LEgitur q⁹ cum in quadā ecclia ꝗ dicit crux subie-
cta monasterio scte marie de ca-
ritate. nondū historia bti nicolai canta-
ret. frēs eiusdē loci priorē suū vt eā sibi
cantare liceret instāter rogauerūt. Ille
vero h ꝓcise negauit dicēs incōgruū fo
re pstinum morē nouitatib⁹ immutare

Illis vo instantibus indignatus rn̄dit
Recedite a me. qꝛ noua cātica immo io
culatoria q̄dā in mea eccīa nō cātabūt.
Adueniēte aūt eiusdem scti festiuitate.
fratres cū q̄dā aī tristicia matutinaꝝ vi
gilias ꝑegerūt. Cūq̄ oēs ī lectis se rece
pissent. ecce btūs nicolaus priori visibi
liter terribilis apparuit. quē a lecto ex-
trahēs ꝑ capillos dormitorij pauimēto
allisit. et incipiens. O pastor eterne. per
singulas vocū differētias vgis q̄s ī ma
nu tenebat. grauissimos ict⁹ sup dorsuz
illi⁹ ingeminās ꝑ ordinē morose cātan
do antiphbam ipam ad finē ꝑduxit. Oi-
bus ğ illius clamoribus excitatis. semi
niuus ad lectū deportat. Qui tandem
ad se rediēs dixit. Iter historiā nouam
scti nicolai decantate. Tpe heinrici q̄rti
impatoris ossa scti nicolai apud vrbem
barrensem translata sunt.

De venerabili Beda presbro.

B[b]Eda venerabilis pſbr et monachus et egregius expositor claruit in anglia cir
ca annū dn̄i. dclxxxvij. q̄ lz in sctōrū ca-
thalogo ꝯputet. ñ tm̄ ab eccīa sctūs ʒ ve
nerabilis appellat dupliciri rōe. Pri-
mo qꝛ cū ꝑ nimia senectute ei⁹ oculi ca
ligarēt faciebat se duci ꝑ villas ꝛ castra
vbiq̄ vbū dn̄i ꝑdicando. Cūq̄ q̄dā vice
ꝑ quādā vallē magnis lapidib⁹ plenaz
transiret. q̄dā ex ductorib⁹ derisorie di-
xit ei q̄ ibi magnus erat ppl's ꝯgregat⁹
expectans eius ꝑdicationē auide ꝛ silē
ter. Et tūc ille incepit ꝑdicare feruēter.
Et cū in fine cōclusisset ꝑ oia secula se-
culorū. mox oms lapides alta voce cla
masse dicunt. Amen venerabilis pr̄. Et
iō venerabilis pater appellat. Alij vo
asserūt q̄ angeli rn̄derunt Bn̄dixisti ve
nerabil' pr̄. Secūda cā est qꝛ post eius
morte clericus quidaz sibi deuotus q̄n
dam versum edere cupiebat. quem in il
lius tumulo sculpi facere intendebat i-
cipiens sic. Hac sunt in fossa. volēs ver
sum taliter terminare. bede sancti ossa.
Sz quia talem finē versus congruitas
nō patiebatur et sedula mente reuolue
ret. nec congrū finē videret. dū quadaz
nocte multum sup hoc cogitasset mane
ad tumulū ꝓperans. manibus angelicis
taliter versum sculptū reperit finitum.
Hac sunt in fossa bede venerabilis ossa
Eius autē corpus apud ianuā deuoti-
one cōgrua dicitur coli.

De sancto Thoma apostolo.

H[b]Istoria seu legēda de sancto Thoma apostolo. et siquid ex ea in rn̄sorijs vel
antiphonis sumptū repit inter apocri-
fa deputatur. In ipso autē festo legitur
ad missam euangeliū. Thomas vn⁹ ex
duodecim. Johānis. xx. c.

De festis sanctoꝝ Stephani Johannis euāgeliste ꝛ innocentum.

P[b]Ost domini natiuitatem. seq̄nti die fit festum d̄ obitu beati Stephani protho
martyris. et tm̄ ipe fuit passus in augu-
sto. quare autē hoc fiat sub festo inuen-
tionis eius dictū est. Querit quare hec
tria festa vicz sanctoꝝ Stephani Johā
nis et innocentū immediate post festuz
natiuitatis dn̄i ordinantur. Rn̄deo pri
mo vt christo capiti et sponso omes sui
comites adiungant. natus em̄ xp̄s spō
sus ecclesie in hunc mundū tres sibi co
mites adiunxit. de quibus dicitur in cā
ticis. Dilectus meus candidus et rubi
cundus electus ex milibus. Candidus
q̄tum ad iohannē euāgelistā ꝑciosum
vginem et confessorem. Rubicundus
q̄tū ad stephanū prothomartyrez. Ele
ctus ex milibus q̄tum ad magnaz tur
bam innocentum. Secūdo vt sic eccīa
martyꝝ genera quoꝝ quidem martyrij
christi natiuitas causa fuit insimul adu

P

naret. Triplex est enim martyrium.

Primū voluntate et opere. tale fuit martyriū.b.stephani.ꝛ hoc est dignissimū in genere.ħ antē dicim⁹. qꝛ aliq̄ circūstantia facere posset ꝙ aliq̄s cōfessoꝛ aliq̄ martyre dignioꝛ esset.Et iō festum eius p̄cedit alia et cōtinuaꝶ festo dn̄ice natiuitatis.vn̄ in ipso festo legiꝶ. Morte quā saluatoꝛ dignat⁹ est ꝓ oībus pati hanc ille p̄mus p̄ oībus reddidit saluatori.Et iteꝝ. Christus heri natus est in terris. vt hodie stephanus nascereꝶ in celis. In festo beati stephani introit⁹ Etem̄ sederūt principes ꝛ aduersuꝫ me loq̄bāꝶ.In q̊ on̄dunꝶ insidie principuꝫ iudeoꝝ beato stephano insidiantium. Epistola ē Ack.vj.c. Stephan⁹ plenus grā et fortitudine.q̄ sicut dicit augu.in sermōe hui⁹ diei cū plurimum habeat ammiratōis in ip̄a specie nō minus ꝯtinet mysterio dignitatis. in q̄ narraꝶ taꝫ passio ipsius q̄ꝫ passionis cā. et merituꝫ seu remuneratio.Et ħ etiaꝫ insinuanꝶ ꝛ repn̄tāꝶ in rn̄soꝛio qđ est. Sederūt p̄ncipes.ꝛ i allřa qđ est. Video celos aptos Ack.vij. Et i nocturnali etiā officio idē repetiꝶ vt on̄daꝶ ꝙ sepe ꝛ sepi⁹ cōsiliati sunt principes sacerdotū in morte̅ eius Euangeliū est.Ecce ego mitto ad vos. Math.xxiij.c.Et seq̄ꝶ. Hierl̄m hierl̄m q̄ occidis ꝓphetas ꝛ lapidas eos ꝛc̄.Stephan⁹ em̄ fuit lapidatus.Diciꝶ etiā ibi a sanguine abel iusti. Sicut em̄ ille fuit ꝓthomartyr in ve.test. sic ille in nouo. Historiā sancti stephani ꝯposuit Alcuin⁹ karoli magister ꝛ capellan⁹.nocturnales antiphonas de psalmis q̄b⁹ intitulanꝶ accepit.cetera de actibus apl̄oꝝ Antiphonis etiā laudū q̄dā versus premittunꝶ ꝓut dictū est in sexta pte sb̄ dominica de trinitate. Freq̄ntatur aūt in ꝟsiculis alleluia.vel ꝓpter solennitateꝫ dn̄ice natiuitatis.vel ꝓpter gaudiuꝫ de consortio stephani angelice concionis. Diciꝶ etiā illud capitulū. Stephanus plenus gratia.ꝛ illud. Surrexerūt q̄dā Que sunt Ack.vj.c.Et illud.Cū eēt stephanus.qđ est ibide̅. Secundū martyriū est voluntate et non ope. q̄le fuit martyrium beati Johannis euāgeliste Qui martyr fuit sicut patet in illa antiphona. In feruentis olei doliū missus iohānes apostolus. diuina se ꝓtegēte gratia illesus exiuit vt sicut nō senserat carnis estū quia virgo fuit mente ꝛ corpore.sic nec estum feruentis olei sensit. In natali aute̅ eius caniꝶ in quibusdā locis vna missa in exordio lucis ad notandū ꝙ ipse accepto lumine hui⁹ mūdi.sacrificiū virginitatis sp obtulit deo Quia em̄ nō poterat hīe vigiliā ꝓpter festum beati stephani statutū fuit vt duas missas haberet. In missa de btō Johāne est epistola. Qui timet deū. Eccl̄i. xv.c. Euangeliū est. Dixit iesus petro. Jo.vlti.ca.ꝛ cantaꝶ alleluia. Valde honorādus ꝛc̄.et quod ibi diciꝶ.qui supra pectus domini ꝛc̄.sumitur de Jo.vlt.c. Introitus ē. In medio eccl̄ie.Eccl̄i.xv. ca.ꝛ rn̄soꝛiū.Exijt sermo. Jo.vlt.c. Ite̅ alleluia. Hic est discipul⁹. Jo.vlti.Cōmunio. Exijt sermo.q̄ est ibideꝫ. Diciꝶ etiam ad horas capitulū. Cibauit.Eccl̄i xv.c.ꝛ illud. Bn̄dictus deus ꝛ pr̄.Eph. j.ca.ꝛ illud. Qui timet deū.Eccl̄i.xv.c.

Et nota ꝙ btūs Johānes euāgelista in festo beati Johānis baptiste obijt.ꝫ qꝛ tūc non poterat eius festū fieri translatū est ad terciā die̅ natalis dn̄i vt omnes comites suos haberet [illegible]onsus vt p̄missum ē.ꝛ festū bti Johānis bapte in suo die remāsit.nec mirꝝ.qꝛ dies illa ab angelo gaudio natiuitatis p̄cursoris autenticata fuit. Nec ē dogmatizandū ꝙ euangelista baptiste tanq̄ꝫ maiori cesserit.ꝓ eo ꝙ legiꝶ. Inter natos mulieruꝫ non surrexit maioꝛ iohāne baptista. nā nō esse de ipsoꝝ maioritate disputādū diuinitus est ostensum.Cū em̄ duo magistri quoꝝ vnus baptistam alter p̄ferre

bat euangelistam solenně ad hoc indu
xissent disputatőez. ⁊ quilibet valde so-
licite inuestigasset autoritates ⁊ rõnes
efficaces. qbus suum iohanně preferre
posset. tandē die disputatőis aduenięte
qlibet sanctoꝝ emulatori suo apparuit
dicēs. Dñ ꝯcordes sumꝰ in celis. de no
bis nõ disputetis in terris. Tũc illi sibi
adinuicē ⁊ oĩ populo visioně publicaue
rũt et dñm bñdixerũt. Vel ideo fuit ad
terciũ diē post dñi natiuitatē translatũ.
qꝛ forte illa die dedicata est ei basilica.
vł quia forte illa die rediỹt de pathmos
insula. vel insularus ē. fuit em̃ pᷓiarcha
ephesinus. Aiunt quidā ꝙ beatus Jo-
hãnes cũ post celebratā missam descen
disset in tumulũ euanuit ab oculis cir-
cũstantiũ. ⁊ cũ terra ibi scaturiat de pro
fundo addũt eũ viuere. et terrā eiꝰ an-
helitu scaturire. alij in celũ translatum

Igiꝭ partim ex euāgelio ꝑtim ex eiꝰ
tribulatőe hodierna cõpilaꝭ historia. in
cuius vltimo rñsorio. s. In medio eccie
qδ sumiꝭ de libro sapiētie. in quo agiꝭ
de spũ intellectus neuma iubilaꝭ. quia
ꝑ spm̃ intellectus fuit de ineffabili ver-
bo. s. de deo vero locutus. Tercium
martyriũ est ope ⁊ non volũtate. qle fu-
it martyriũ innocentũ. qδ sicut terciũ
locũ obtinet i dignitate. ita ⁊ inter festa
martyrũ. Sꝫ qre festũ innocentum cele
braꝭ an̄ festũ stelle. i. ephie. cum mortui
fuerint post apparitiőz stelle. qñ. s. hero
des vidit ꝙ illusus eēt a magis. Undeꝭ
ꝙ herodes audit[?] rumoribꝰ de xp̃o na
to. turbatꝰ est valde. timēs amittere re-
gnũ. vñ cogitauit facere interfici oĩes
pueros. vt sic xp̃s nõ euaderet. ꝭ fuit i-
petitus tũc. qm̃ augustꝰ cesar mãdauit
ei ꝙ ad eũ veniret. aristobolo ⁊ alexan-
dro filijs ipiꝰ herodis respõsurꝰ corā eo
Et qꝛ nõ fuit ausus ñ ire iuit. Postmo-
dũ vo reuersus anno reuoluto qrto die
post natale dñi. fecit oēs pueros interfi
ci. a bimatu. id est biennio, et infra. Bi-
matꝰ em̃ grece dꝭ latine bineniũ. Que
riꝭ qre in festiuitate innocentũ in missa
Gloria in excelsis deo. ⁊ alleluia. ⁊ alia
cantica leticie nõ cantanꝭ. Dicũt mgři
ideo. qꝛ mortui sunt an̄ dñi passioně. et
sic ad inferos descenderũt. Sꝫ pari rõ
ne ⁊ in festo bti iohãnis bapte subticeri
deberent. Dicendũ est ꝭ ꝙ hoc iõ ꝯtin-
git. qꝛ autor officij voluit nos cõiungi
ni hac festiuitate animis deuotaꝝ mu-
lieꝝ de morte innocentũ plangentiũ et
dolentium. vnde causa tristicie eaꝝ illa
dimittimꝰ. et ideo legitur ꝓphetia Hie
remie. xxxj. c. de innocētibus. Vox ira
ma audita ē. q̇ ad litterā de beniamitis
exponiꝭ. q̇ interfecti sunt ꝓpter vxorem
leuite. quā oppresserãt. ⁊ rachel fuit ma
ter beniamin. vel ꝑ rachel que interp̃ta
tur ouis vel vidēs. intelligiꝭ eccia q̇ plo
rat filios suos. scꝫ triplices. Primi sunt
martyres ꝯsiderans eos esse sibi subtra
ctos. ⁊ nõ vult ꝯsolari in p̃nti. ꝭ oēz ꝯso
latőem trãsfert in futuꝝ. qꝛ nõ sunt. s. p̃
sentes. Secũdos filios luget eccia q̇ fe-
re ad partũ veniunt in quibꝰ patiꝭ abor
tum. Tercij vo sunt q̇ iam renati in ba
ptismo erant. ꝭ ꝑ peccata retrocedunt.
Hos et illos luget eccia. qꝛ non sunt. i.
qꝛ dãnati sunt. Et ideo qꝛ luget eccia cã
tica leticie subticenꝭ. Põt esse ⁊ alia rõ
Nã cantica leticie ꝓprie post victoriaꝫ
cantari debent. Unde ezechie dictũ est
Dispone domui tue ⁊c. qꝛ post victoriã
habitã nõ cecinit cantica leticie. Sꝫ ino
centes nõ habuerũt victoriã. nõ em̃ ē vi
ctoria vbi pugna nõ est. Media rõ est.
Quidam tñ ꝓ alleluia cantãt in missa.
Laus tibi xp̃e. Alij Cantemus eya. Et
dꝭ ep̃la. Vidi supra montē. apoc. xiiij.
Et euangeliũ. Angelus dñi apparuit.
Mat. ij. Si aũt illud festũ in dñica cõ-
tingat nullũ canticũ leticie subticeꝭ ꝓ-
pꝭ gaudiũ resurrectiőis. In octauis qꝫ
eorũ cantica leticie cantanꝭ pro signifi-
catione gaudij qδ accepturi sũt in octa

na.i.i resurrectione. Qui lz ad inferos
descenderunt.resurgent tamē nobiscū
in gloria. Octaue em̄ festiuitatū celebrā
tur in memoriā generalis resurrectiōis
quā significāt. Rursus quia hac die tri
sticiam mulierū repn̄tamus in multis
eccijs dyaconi non vtunt dalmaticis.
nec subdyaconi subtilibus.i. tunicellis
ad notandum. ꝙ innocentes statim in
morte primā stolam non receperunt.ꝫ
ad infernū descenderunt. de hoc in ter
cia parte dictū est sub tit. de coloribus.
In hoc festo dr̄ capitulū illud Vidi su
pra montē. Apoc.xiiij.c.et illd. Hi sūt
qui cū mulieribus.ꝛ illud. Hi empti
sunt.que sunt ibidem. Et aduerte ꝙ an
tiphone nocturnales de psalmis sumū
tur.cetera de epistola vel euāgelio. Q
autē dicūt centū q̄dragintaq̄tuor milia
finitū ponitur ꝓ infinito. Q etiam dr̄.
vidi sub altari dei animas interfectorū
sic est accipiendū.ꝙ iohannes vidit ani
mas interfectoꝝ sub altari.i. hūiliatos
capiti suo.vel in absconso.q2 nemo pci
pit hic quō ibi sint. Sz quare solēnizat
eccia de morte innocentū.q̄ non habu-
erunt voluntatē patiendi. Videt ꝙ ea-
dem rōne.si aliquis tyrannus interfice
ret tot pueros deberet eccia similiter so
lennizare pro illis.qō veꝝ non ē. Rnde
ri pōt ꝙ hoc festū ꝓpter tria celebrādū
est licet voluntatē nō habuerint patiē
di. Primo quia christus in eis quereba
tur et occidebatur. Secūdo quia Chri
stus in eis celabatur diabolo ꝛ herodi.
Tercio quia nomē dn̄i non loquēdo ꝫ
moriendo confessi sunt.q2 pro xp̄o ꝛ vi
ce xp̄i occisi sunt. Erant autē innocētes
q2 circūcisi. nam circūcisio erat tunc re
mediū ꝯ originale peccatū. licz non ita
sufficiens sicut iā baptismus est. Illud
autē sciendū est ꝙ in q̄busdā eccijs in
die natalis dn̄i dyaconi vespis finitis in
honorē beati stephani q̄ eximius dya-
conus fuit in tripudo conuenientes:
cantāt antiphonā de sancto stephano ꝛ
sacerdos dicit collectā. Nocturnos etiā
ꝛ officiū crastinū celebrāt. etiā bn̄dictio
nes sup lectiones dant. qō tn̄ facere nō
deberēt. Et eodē mō faciūt sacerdotes
in festo beati stephani i vespis in hono
rē scti Johānis.q2 ipe sacerdos fuit. Et
pueri in festo sancti iohānis in honorē
innocētū. Subdyaconi vō faciūt festū
i quibusdā ecclesijs i festo circūcisiōis
vt ibi dictū est. In alijs in epiphania.
Et in alijs in octauis epiphanie.qō vo-
cant festū stultoꝝ.q2 em̄ ordo ille antiq̄
tus incertus erat.nā in canonibus anti
quis q̄nq3 vocat sacer.et q̄nq3 non.iōsb
dyacōi certū ad festādū nō hn̄t diē ꝛ eo
rum festū officio celebrat confuso.

De Apostolis.

Apostolus grece
interptat missus latine. Inde
apli dicti sūt.q2 a xp̄o missi fu
erūt euāgelizare ꝑ vniuersum orbē. Sa
ne eccia in cōi de aplis solēnizat ꝛ canit
in matutinis. Ecce ego mitto vos.quia
oēs electi sunt sic a dn̄o post sermōz ad
eos factū in monte. sicut hr̄ in Mat. et
Mar. ꝙ vicz electi sunt duodecim. De
q̄busdā tn̄ facit eccia officiū ꝓpriū sicut
de btō Petro ꝓpter priuilegiū dignita
tis. de Paulo. q̄uis nō sit de. xij. ꝓpter
ꝑuilegiū pdicatōis. de btō Johe ꝓpter
priuilegiū amoris siue vginitatis. ꝛ de
btō Andrea ꝓpter priuilegiū crucis quā
ita ardenter pdicauit. ꝯcupiuit ꝛ habu
it. Per horas dr̄ capitulū illud. Iā non
estis. Eph.ij.c.ꝛ illud. Nō vos me ele-
gistis.qō est ibidē.ꝛ illud. Btūs vir q̄
suffert. Iaco.j.ca. Et illud. Magnifica
uit eū in timore inimicoꝝ. Ecci.xlv.ca.
et illud. Statuit illi dn̄s testamētū sem
piternū. ibidē.ꝛ illud. In fide ꝛ lenita-
te ipsius sanctū fecit illum. ibidē.ꝛ illd.
Ibant apostoli gaudētes. Actuū.v.ꝛ il
lud. Nā quos p̄sciuit hos et p̄destina-

nit cōformes. Ro. viij. ⁊ illud. Corpora
sctōꝝ in pace. Eccl. xliiij. ⁊ illō. Nō esu
rient neqꝫ sitiēt ampli⁹. apoc. vij. ⁊ illō.
Nos insensati vitā illoꝝ. sap. v. et illud
Ipō summo angulari lapide xpō iesu
Eph. ij. Hñt aūt vigilias et octauas. qꝛ
si cōpatimur ⁊ ꝯregnabim⁹. de h̄ dictū
est in. vj. pte sub q̄rta feria tercie hebdo
made aduētus. Instātia tñ ē de be. Jo
hanne euāgelista q̄ ad ieiuniū. qd̄ ꝯtin-
git. tū qꝛ vt dicūt q̇dā nō fuit martyr ni
si aio. tū ꝓpter festū be. stephani qd̄ est i
vigilia festi ei⁹. In vigilijs aplo̅ꝝ dicit
epl̄a. Bñdictio dñi sup ca. Prouer. x. et
Eccl. xlv. Itē illa Per man⁹ aūt. Act. v
Et euāgeliū. Ego sum vitis. Jo. xv. ca.
In festis ꝟo aplo̅ꝝ dī epistola Iā non
estis hospites ⁊ aduene. ad Ephe. v. ca.
Itē illa Hi sunt viri. Eccl. xliiij. Itē il-
la. Scim⁹ qm̄ diligen. deū. Ro. viij. ca.
Itē illa Bñdictus deus ⁊ pr̄ dñi nostri.
Ephe. j. Itē illa Spectaculū facti sum⁹
ad Corin. iiij. c. Itē illa Vnicuiqꝫ vr̄m.
ad Eph. iiij. Item alleluia est Ego vos
elegi. Jo. xv. Itez illud Venite ad me
oms̄ q̄ labo. Math. xj. Euangeliū vero
dr̄. Hoc est preceptū. Jo. xv. Item illō
Hec mando vobis. qd̄ est ibidem. Itē
illud. Ecce ego mitto vos. Mat. x. Itē
illud Facta est contentio. Lu. xxij. Itē
illud Designauit dñs. Lu. x. ⁊ illō Ego
sum vitis vera. Joh. xv. Itē illud Di-
xit symon petrus. Math. xix. ca. Post
cōmunio est Amē dico vobis q̄ vos q̄
reliq. Math. xix. Item illa Vos q̄ secu
ti. q̄ est ibidē. Et nota q̄ tres apl̄i legū
tur tm̄ viui fuisse rome. s. petr⁹ paulus ⁊
iohānes. ⁊ tres euāgeliste. s. iohes mar-
c⁹ ⁊ lucas. Notādū ē etiā aplo̅s siue
xp̄i discipl̄os nō iō tm̄ fuisse passos. qꝛ
ꝑdicabāt de xp̄o. ſ; qꝛ ip̄m deificatū aie
bāt sine romanoꝝ autoritate. qd̄ ipi ꝓ-
hibuerāt. Eccia oli statuit fieri cōiter fe
stum de oib⁹ apl̄is in kal. maij. vt dictū
est sub festo aplo̅ꝝ philippi ⁊ iacobi.

De Euangelistis.

Post aplo̅s eccle-
sia venerat̄ et euāgelistas. q̄ nō
tm̄ ꝑdicauerūt ſ; etiā euāgelia
scp̄serūt. Legit̄ ei gen. ij. q̄ fluui⁹ egredi
ebat̄ de loco voluptatis ad irrigādū pa
disū. q̄ diuidit̄ in q̄tuor capita. s. phison
geon tigrim ⁊ eufraten. Sane allegori
ce fluui⁹ ille euāgelica ꝑdicatio ē que a
xp̄o ꝓcedit. a q̄ generalr̄ ois voluptas
emanat. Venite inq̄t ad me oēs q̄ lab.
⁊ one. est ⁊ ego reficiā vos. ⁊ inuenietꝭ
requiē aia̅b⁹ vr̄is. iugū ei meū suaue ē.
⁊ on⁹ meū leue. gustate ⁊ videte qm̄ sua
uis est dñs. btūs vir q̄ sperat in eo. Re-
cte aūt hec ꝑdicatio fluuio ꝯpat̄. tū qꝛ
reficit abluit et fecūdat. tuz qꝛ fluui⁹ dr̄
aq̄ fluēs. ⁊ vt salo. ait. Aq̄ ꝓfunda ꝟba
ex ore viri ⁊ torrēs inundās ē fons sapi
entie. q̄ tā lōge lateqꝫ defluxit vt mūdū
repleuerit vniuersum. iux̄ illud. Eūtes
in vniuersuz mūdū ⁊c. Qua ꝓpter i om
nē terrā exiuit sonus eoꝝ ⁊ in fi. or. ter.
ꝟba eoꝝ. Hec irrigat padisuz. i. fecūdat
ecciam. iux̄ qd̄ dicit apl̄s. Ego plātaui
appollo rigauit de⁹ aūt incrementū de
dit. Hic ē em̄ fons ortoꝝ pute⁹ aq̄ꝝ vi-
uentiū q̄ fluūt impetu de lybano. Flu-
uius aūt iste in q̄tuor capita diuidit̄. qꝛ
ꝑdicatio xp̄i in q̄tuor euāgelia deriuat̄
Nā lz scp̄serint multi euāgelia. qꝛ luca
testāte multi conati sūt ordinare narra-
tionē reꝝ q̄ in nobis cōplete sunt. tñ nō
nisi q̄tuor recepta sunt ab eccia. videli-
cet Mathei Marci Luce et Johānis.
qd̄ vtiqꝫ factū est q̄drupliciter rōne. Pri
mo ad ostendēdū duoꝝ testamētoꝝ cō
cordiā. sic em̄ in ve. test. vn⁹ fuit legisla-
tor. s. moyses. ⁊ q̄tuor maiores ꝓphete.
scz ysaias hieremias ezechiel ⁊ daniel.
⁊ duodeci minores ꝓphete. ⁊ multi sapi
entes vt iob dauid salomon ⁊ iesus sy-
rach. ita ⁊ in nouo testa. vn⁹ fuit legisla
tor. s. xp̄s. ⁊ q̄tuor euāgeliste. ⁊. xij. apl̄i.

et aliĳ multi doctores. vt Hieronym⁹. Augustinus. Ambrosius ⁊ Gregori⁹. vt per hoc ostendatur ꝙ rota cõtinetur i medio rote. ⁊ duo cherubin sese respiciunt versis vultibus in ꝓpiciatorium.

Secũdo pro mysterio quadrige aminadab. de qua sponsa dicit in canticis. Aia mea turbata est ꝓpter q̃drigas aminadabab. Aminadab em̃ interp̃tat̃ spõtaneus dñi. Hic est xp̃s q̇ factus hõ oblatus est. q: ipse voluit. Hui⁹ q̃driga ẽ euangelica doctrina. ꝑ quã eius fama ꝑ mundũ vehit̃ vniuersum. cui⁹ q̃tuor rote sunt dicti quatuor euãgeliste. Propt̃ hanc q̃drigã sponsa. i. eccia salubri dolore turbatur ad penitẽtiã. Tercio ad designandũ liberatõem generis humani a morte quadrifica. i. a transgressiõe q̃druplici. Prima transgressio fuit mãdati in padiso. Secunda legis natural̃. Tercia legis scripte. Quarta euangeliĳ. Vel potius peccatũ fragilitatis ꝑ impotentiam. simplicitatis ꝑ ignorantiã. securitatis per negligentiã. ⁊ malignitatis ꝑ inuidiã. His em̃ quatuor modis peccandi anima morit̃ et sepat̃ a deo.

Quarto ꝓ mysterio forme quadrige. Sicut em̃ inter ceteras formas q̃dratũ sic inter ceteras doctrinas euãgeliũ solidius ⁊ stabili⁹ ꝑseuerat. nã illud vndiq; stat. ⁊ iõ legit̃ Apoc. xxi. ꝙ ciuitas in q̃dro posita ẽ. ⁊ illud ꝓpter stabilitatem appellat̃ eternũ. ꝑ cui⁹ gr̃am hõ q̃drat̃ in moribus. i. in v̾tutib⁹ solidat̃. Ceterũ istoꝝ poti⁹ q̃ȝ alioꝝ euãgelia recepta sunt. tũ q: ipi diligẽti⁹ ⁊ aptius historiã euãgelicã descripserũt. tũ q: licet aliqñ varia seu diuersa. nunq̃ȝ tñ ꝯ̃ria seu aduersa scp̃sert̃. tũ q: isti q̃tuor ꝑ q̃tuor aĩaliũ figuras in visiõe iohis et ezechielis p̃figurati fuerunt. Ezechiel̃. j. Mathe⁹ ꝑ hoiem: eo ꝙ eius intentio p̃cipue circa scribendã xp̃i humanitatẽ v̾sat̃. Vñ eius liber ab humana xp̃i natiuitate sumit exordiũ. Liber inquit generatõnis Jesu xp̃i ⁊c̃. Marc⁹ ꝑ leonez in deserto rugientẽ. eo ꝙ eius intẽtio p̃cipue circa describendã eius resurrectionẽ cõsistit. Vñ ei⁹ euãgeliũ anthonomasice i die resurrectõnis legit̃. Di em̃ ꝙ leo rugitu maximo tercio die suos excitat catulos. ita ⁊ deus pater immẽsa potẽtia sua filiũ suũ tercia die suscitauit. vñ ⁊ marc⁹ ab exclamatõe incipit. s. a p̃dicatõe Johãnis in deserto clamantis ⁊ dicentis. Vox clamãtꝫ i deserto. Et scias ꝙ marcus fuit longo naso subducto supcilio pulcer oculis. calu⁹ barba ꝓlixa. habitudinis optime. etatꝫ medie. canos asꝑsus. Lucas ꝑ vittulũ. eo ꝙ p̃cipue circa describendã xp̃i passionez eius intẽtio versat̃. in q̃ xp̃s obtulit se hostiam deo pr̃i. idẽ ipse sacerdos ⁊ hostia. vitul⁹ em̃ erat hostia sacerdotalis. vñ a sacerdotõ incipit dicẽs. Fuit in dieb⁹ herodis regis iudee sacerdos q̇dã ⁊c̃. Johannes ꝑ aquilam. q: ceteris cũ dño gradiẽtib⁹ ip̃e in celũ ad describẽdã xp̃i diuinitatẽ volauit dicẽs. In p̃ncipio erat v̾bũ. de hoc dictũ est in prima ꝑte sub ti. de picturis. He siq̇dẽ q̃tuor p̃cipales intẽtiones designate sunt ꝑ figuras illoꝝ q̃tuor aĩaliũ. quoꝝ q̇libet s̾m visionez ezechiel̃ q̃tuor hȝ facies. qm̃ oẽs de singulis agunt. licet quidã principali⁹ de q̇busdã. p̃sertim cũ oẽs agãt de xp̃o. cui q̃tuor ille figure cõueniunt. Fuit naq; hõ nascendo. vitulus moriendo. leo resurgendo. aq̇la ascendẽdo. Que vt melius intelligas imaginare aliq̇d aĩal habens caput q̃dratũ. et in q̇libet sup̾ficie imaginare vnã faciẽ. vicȝ a ꝑte anteriori faciẽ hois. a dextris faciẽ leonis. a sinistris faciẽ vituli. a ꝑte posteriori faciẽ aquile. Quia v̾o facies aq̇le sup̾ alias eminebat ꝓpt̃ lõgi colli ꝓductõez. iõ dr̃ ꝙ erat desup̾. Q̇libet etiã illoꝝ habebat q̃tuor alas. Finge em̃ q̇libet aĩal q̃si q̃dratũ in q̃drato sunt q̃tuor anguli ⁊ in q̇libet angulo erat vna ala. Porro

hi q̃tuoꝛ significati sunt ꝑ p̄dicta q̃tuoꝛ
fluminis. ꝑ phison iohãnes. ꝑ geon ma-
theus. ꝑ tygrim marc⁹. ꝑ eufraten lucas
sicͭ clare ꝓbat Inno. iij. de euangelistꝭ
in sermone. Sũt etiã significati ꝑ q̃tu-
oꝛ anulos arce q̇ aurei ꝛ rotũdi erãt. in
auro claritas. in rotũditate q̃ inicio ca-
ret et fine signaꝶ eternitas. Ipi em̃ eter
nã xp̄i claritatẽ et clarã eternitatez de-
scripserũt. Per duos anulos a sinistris
duo euãgeliste. s. mathe⁹ ꝛ iohãnes qui
ab ip̄o xp̄o fuerũt edocti significanꝶ. q̇-
dã tñ ꝑ duos anulos a sinistris mathe
um ꝛ iohannẽ q̇ adhuc passibili ꝛ moꝛ-
tali adheserũt accipiũt. ꝑ duos a dextrꝭ
marcũ et lucã q̇ p⁹ ascẽsionẽ ei iã facto
immoꝛtali ꝛ impassibili adheserũt acci
piũt. Per sinistrã em̃ moꝛtalitas. ꝑ dex
teꝝ immoꝛtalitas designatur. ꝭm illud
Leua ei⁹ sub capite meo ꝛ dextera eius
amplexabiꝶ me. Et ꝓpter hãc cãm in pi
cturis ecciaꝝ paulus ad dexterã et pe-
trus ad sinistram statuunꝶ saluatoꝛis. ꝛ
in bulla papali caput Pauli a dextris
crucis. ꝛ caput Petri a sinistris. Sa-
ne in quibusdam ecclesijs antiphona
ad magnificat i eoꝝ officio ẽ. Ecce ego
iohãnes vidi hostiũ ap̄tũ in celo ꝛc̄. apo
caꝶ. iiij. Per hoꝛas aũt dꝛ capitulũ. In
medio eccie ap̄uit os ei⁹. Ecc̄i. xv. ꝛ illd̄
Cibauit illũ dñs pane vite et intellect⁹
ibidẽ. ꝛ illud Jocũditatẽ ꝛ exultatõem
thezauri. qd̄ est ibidẽ. Dia rñsoꝛia sum-
pta sunt de ezechiele. Primũ est de vısi
one dei. s. D[illegible] p̄iũctos ꝛc̄. In laudib⁹
v̄o hꝛ de mysterio p̄dicationis eoꝝ. Di
lecti deo et hoibus ꝛc̄. Ecc̄i. xlv. Introi
t⁹ misse ꝓpꝛie est Os iusti medi. sa. Tñ
iohãnes euãgelista hꝫ introitũ ꝓpꝛium
ꝓpter priuilegiũ amoꝛis et dignitatis.
vicz In medio eccie ap̄uit os ei⁹ ꝛc̄. qꝛ
ip̄e nõ tm̃ fuit euãgelista ꝫ etiã ꝓpheta.
qd̄ patet in pꝛincipio libꝛi apoc̄. vbi dꝛ.
Beatus qui legit et qui audit verba ꝓ
phetie huius et seruaꝶ ea que in ea scri-
pta sunt ꝛc̄. Notandum tamẽ est qꝫ iste
introitus pꝛopter priuilegium pꝛedica
tionis secũdario competit Augustino
Gregoꝛio. et alijs expositoꝛibus. Epi-
stola in quibusdam ecclesijs est de figu
ra quatuoꝛ animaliũ Ecce ego iohan-
nes vidi ostium apertum. Apoca. iiij.
ca. Alie ecclesie dicunt illam Ezechieꝶ
j. Similitudo vultus ꝛc̄. Responsoꝛiuz
est. Beatus vir qui timet dominuz ꝛc̄.
Versus est Potens in terra erit semen
eius ꝛc̄. quod intelligitur de semine ver
bi dei et bonoꝛũ operũ. Sequitur Ge
neratio rectoꝛũ benedicetur. quia euã-
geliste generant filios dei qui benedi-
cuntur. Alleluia in quibusdam ecclesi
js est. Primus ad syon dicet. ecce assuz
et hierusalem euangelistam dabo. Isa
ie. xlj. ca. In alijs vero ecclesijs dicitur
Alleluia Beatus vir. Euangelium est.
Designauit dñs et alios septuaginta
duos discipulos. Luce. x. ca. Et sequiꝶ.
Et dicebat illis. Messis quidem mꝉta
operarij vero pauci. Offertoꝛiũ est Po
suisti domine suꝑ caput ꝛc̄ Postcõmu
nio est Magna ẽ glꝉia ei⁹ in salutari ꝛc̄,

De martyribus.

MArtyr grece di-
citur testis latine Martyres ei
testes sunt qꝫ xp̄s passus est ꝓ
omnibus ꝛ ipsi pꝛo chꝛisto. Sane solus
beatus laurentius inter martyres vigi
liam habet ꝛ octauam ꝓut sub festo e-
ius dictum est. Omnes etiam marty-
res singulares habent cõmunia officia
exceptis Stephano Laurentio Johã-
ne baptista ꝛ alijs quibusdam. Et est in
troitus ad missam Gloꝛia ꝛ honoꝛe co
ronasti eum domine. vel Sapientiam
sanctoꝛuz Ecclesiastici. xliiij. vel Iudi-
cabũt sancti Sapie. iij. ca. vel Sacerdo
tes dei Danielis. iij. vel Letabiꝶ iustus

Ui tñ in pascali tpe hñt ⁊ aliud officium
eo ꝙ in illo tpe oportet ꝙ freqnter repe
tatur all'a. ꝓpter gaudiũ resurrectionis.
Et tũc est introitus Protexisti me a cõ
uentu malignantiũ ⁊c. Et qꝛ corona de
betur eis tanq̃ victoribus. ideo sepe fit
mentio de corona. vñ stephanus inter
ꝓtatur coronatus. Epistola vo q̃nq̃ dr
pro vno martyre. Iustus cor suũ. Ecci.
xxxix.c.q̃nq̃ illa. Beatus homo qui in
uenit sapientiã. Prouer.iij.c.q̃nq̃. Iu
stoꝝ anime. Sap.iij.ca.q̃nq̃ illa. Iust9
si morte ꝓoccupatus fuerit.q̃ ẽ ibidem
iiij.ca.quãdoq̃ illa. Beatus vir q̃ in sa
pientia. Ecci.xiiij.ca.⁊.xv.q̃nqꝫ illa. Be
nedictus deus ⁊ pater. ad Corinth.j.c.
q̃nqꝫ illa. Memor esto.ij. ad Thim.ij.
ca.quãdoqꝫ illa. Nemo militans.q̃ est
ibidem.quãdoqꝫ illa. Beatus vir q̃ in
uentus est. Eccli.xxxj.c. quandoqꝫ illa
Benedictio dñi sup caput.prouerb.xv.
ca.q̃nqꝫ. Stabũt iusti. Sap.v.ca. Euan
gelium vo dicitur quãdoqꝫ Si q̃s vult
post me venire. Math.xvj.ca.quãdoq̃
illud. Si q̃s venit ad me. Luce.xiiij.ca.
q̃nqꝫ illud. Nisi granũ. Joh.xij.c.q̃nqꝫ
illud. Nolite arbitrari. Math.x.c.quã
doqꝫ illud. Nihil optum. qð ẽ ibidem.
quãdoqꝫ illud. Si q̃s venit ad me ⁊ nõ
odit. Lu.xiiij.c. Pro pluribus vo mar
tyribus dr q̃nqꝫ ep'la. Lingua sapientiũ
Prouer.xv.cap.q̃nqꝫ illa. Benedictus
deus ⁊ pater dñi nostri ihu xpi.j. Pet.
j.ca.quandoqꝫ Iustoꝝ anime. Sapiẽ.
iij. quãdoqꝫ Rememoramini ꝓstinos
dies. Hebre.x.ca. quandoqꝫ Sancti ꝑ
fidem. Hebre.xj.quãdoqꝫ. Expectatio
iustorum leticia. Prouerbio.xj.ca.quã
doqꝫ Hi sunt viri. Eccli.xliiij.ca.quan
doqꝫ Absterget deus. Apocalip.vij.c.
quãdoqꝫ Reddet de9 mercedẽ. Sap.
x.ca.quandoq̃ Iusti autem in ꝑpetuũ
viuent. Sapiẽ.v.ca. quandoqꝫ Quis
nos sepabit a caritate xpi. ad Ro.viij.
c. Alleluia ẽ. Hi sunt due oliue. Apoc.
xj.ca. Euangelium vo quandoqꝫ dicit
Cum audieritis ꝓlia. Luce.xxj. quãdo
qꝫ Descens iesus de monte. Lu.vj.ca.
quandoqꝫ Videns iesus turbas.mat.
v.quandoqꝫ Egrediente iesu de tẽplo.
Math.xxiiij.ca. quandoqꝫ Attendite
a fermento phariseoꝝ. Luce.xij.ca.quã
doq̃ illud. Sedente iesu sup montẽ oli
ueti Math.xxiiij.quandoq̃ illud. Ve
vobis qui edificatis. Luce.xij.ca. quan
doq̃ illud. Qui vos audit. Luce.x.ca.
quandoq̃ illud. Confiteor tibi pr̃.mat.
xj.ca. Dicitur postcõmunio. Amen di
co vobis quod vni. Math.xxv.ca. quã
doq̃ Et si coram hominibus Sap.iij.
capi. quandoqꝫ Quicũqꝫ fecerit.mat.
xij.ca.quandoqꝫ Dico aũt vobis.mat.
x.c.q̃nqꝫ Signa aũt. Mar.vlti.c.⁊ quã
doqꝫ Multitudo. Lu.vj. In noctur
nali vo officio primũ responsoriũ est.
Iste sanctus ꝓ lege dei sui certauit vs
qꝫ ad ⁊c. ⁊ est quinti toni. qꝛ petulantia
quinqꝫ sensuũ fuit mactata ẽ eis. In tẽ
pore vo pascali primũ responsorium ẽ
Beatus vir qui metuit dñm. ⁊ est octa
ui toni. ꝓpter octauã q̃ significat gl'iaꝫ
resurrectionis. Quia vo sancti marty
res in tolerandis tormẽtis se habuerũt
cõstanter. ⁊ cõstantia a solo deo ẽ. ideo
illud respõsoriũ. O venerãda martyrũ
⁊c. cãtatur ꝓ eis. ⁊ ẽ quinti toni. qꝛ mar
tyres q̃nqꝫ sensus deo immolauerunt.
De martyribus etiam cantantur illud
responsorium. Fulgebunt iusti ⁊ tanq̃
scin. in arũ. di. iudi. na. ⁊ [illegible]g. ineternum
⁊c. Sapien.iij.ca. Iusti fulgebũt in fu
turo diuersis beatitudinibus prius ta
men hoc seculo discurrent. id est per di
uersas mundi partes cursitando diui
na verba alijs annũciabunt. ⁊ hoc faci
unt more scintillarũ discurrentiũ ꝑ arũ
dinetum. sicut enim scintille seu fauille
ignis arũdinetum i. d est materiam fra
gilem arũdinum atterũt ⁊ ãnihilant sic
⁊ sancti sua ꝓdicatione ignita.i. diuino

igne accensa vicia que respectu fortium virtutum fragilia sunt destruēt. iudicabunt. id est damnabūt nationes. id ē illos qui in peccatis suis permanserunt. ꝛ regnabunt ineternum. id est in eternitate cum deo recipient immortalitatē ꝛ impassibilitatē. ceterasqꝫ virtutes. Kursus in his ṽbis exprimitur stola carnis quam sancti recipient. que ꝯsistit in q̄tuor. scilicet in claritate subtilitate agilitate ꝛ impassibilitate. Nam fulgebunt clari ꝛ tanq̄ꝫ scintille subtiles in arundineto discurrent agiles. ꝛ regnabit dominus eorum in perpetuum. ꝛ ipi cū domino impassibiles. Nam absterget deus omnē lacrimā ab oculis sanctorum ꝛc. immo exultabunt in gloria ꝛ leta. in cubi. suis qđ ad stolā spūs refertur quā etiam recipiunt sancti. Et nota arundinetum est locus in quo sunt multe arūdines siue canne sicut in paludib⁹. Flā te autem austro ex assidua confricatōe arūdinū ignis accenditur. scincille vndiqꝫ aduolant. ꝛ accenditur arūdinetū. qđ allegorice cōtingit in sanctis. De martyribus etiam cantatur. Circūierūt in melotis. q. d. in pera. Melota te. ē vestis facta de pilis cuiusdam animalis. quod melota vocatur siue taxus. est. n. habitus necessarius ad exercitia opis. Per horas etiaꝫ dicitur capitulū illud. Beatus vir qui suffert. Jaco. j. capi. ꝛ illud. Beatus vir qui inuentus est sine. Eccli. xxxj. cap̄. ꝛ illud. Beatus vir qui in sapi[illegible]tia morabitur. Eccli. xliiij. cap̄. ꝛ illud. Justorum anime. Sapiē. v. ꝛ illud. Justi autem. ibidem. ꝛ illud. Sancti per fidem. Hebre. xj. ca. ꝛ illud. Potuit em̄ transgredi ꝛ non ē transgressus. Eccli. xxxj. ca. ꝛ illud. Corona aurea super caput eius. Eccli. xlv. et illud. Stolam iocūditatis induit. ibidem. Ibi tamen dicitur. Stola glorie. ꝛ illud. Sancti ludibria ꝛ verbera. Hebr. xj. ꝛ illud. Tanq̄ꝫ aurum in fornace. Sapien. iij. ꝛ illud. Hi sunt qui venerūt de tribulatione. Apoc. vij. ꝛ illud. Nō esurient neqꝫ sitient. ibideꝫ ꝛ illud. Justi tulerūt spolia impioꝝ. Sapiē. x. ꝛ illud. In bonis iustoꝝ exaltabitur ciuitas. Prouer. xj.

Illud etiā sciendū ē ꝙ eccia celebrat festum quorūdam martyrū veteris testamenti ꝑut dictum ē de festo machabeorum.

De confessoribus.

Confessores dicūtur laudatores. licet autem tam martyres q̄ꝫ ṽgines q̄ꝫ etiā oēs sancti veri sint xp̄i ꝯfessores. martyres tn̄ quia in irascibili vincūt trāscēdunt ꝛ suꝑlucrātur speciale vocabuluꝫ martyrū. ꝛ virgines qꝛ vincūt in concupiscibili nomē ṽginū. et doctores quia alios suꝑant in rōnali doctorū. Et hinc est ꝙ martyres ꝛ ṽgines ꝛ doctores aureola decorabūtur. Sane cōfessores distinguūtur in ep̄os ꝛ in p̄sbyteros. De ep̄is dr̄ introit⁹. Statuit. Eccli. xlv. ca. ꝛ ep̄la. Ecce sacerdos magnus. Eccli. xliiij. Ipi. n. sunt magni sacerdotes. Et illud de ep̄is dr̄. Inueni dauid seruum meū oleo sancto meo vnxi eū. quia nō tantū vncti fuerūt in baptismo ꝛ in cōfirmatione ꝛ ordinatione in p̄sbyteros sed etiam in cōsecratione in episcopos. vt habeant misericordiā supereffluentē Et officia illa q̄ incipiunt sacerdotes ꝓprie cōpetūt episcopis. Cetera sunt cōmunia ꝛ plura sunt responsoria octaui toni. quia afflixerunt ꝛ crucifixerūt carnem suam cum viciis ꝛ concupiscētiis ꝓpter octauam resurrectionis. Kursus de confessoribus dicitur quandoqꝫ epistola. Dilectus deo. Eccli. xlv. quandoqꝫ. Testificor coram deo. ad Thim. iiij. quandoqꝫ Plures facti sunt sacerdotes. ad Hebr. c. vij. qn̄qꝫ. Dedit dn̄s cōfessionē. Eccli. xlvij. ca. qn̄qꝫ. Just⁹ cor suū. q̄ ē Eccli. xxxix. c. qn̄qꝫ. Sapia lau

dabit aiam. Eccl'i. xxiiij .c. qñqꝫ Justuz deduxit dñs. Sap. x. c. qñqꝫ Doctrinis ad Hebr. xiij. c. qñqꝫ Ego em̃ iam delibor. All'a. Just⁹ germinabit. Isa. xxxv. ca. Euangeliũ ỽo dr̃ qñqꝫ Sint lumbi vestri ꝑcincti. Luce. xij. qñqꝫ Vigilate. Math. xxiiij. qñqꝫ Homo ꝑegre. mat. xxv. qñqꝫ Videte ⁊ vigilate. Mar. xiij. qñqꝫ Homo q̇dam nobilis. Luce. xix. qñqꝫ Nemo accẽdit lucernã. Lu. xj. qñqꝫ Vos estis sal terre. Math. v. c. qñqꝫ Nolite timere pusillus grex. Luce. xij. Postcõio est. Quinqꝫ talẽta. Math. xxv. ⁊ qñqꝫ Fidelis seruus. mat. xxiiij. ca. ⁊. Lu. xij. c. Per horas ỽo dr̃ capl'm illud. Ecce sacerdos. Eccl'i. c. xliiij. ⁊ illud. Bñdictionẽ oim gentiũ. qḋ ẽ ibidẽ ⁊ illud. Cognouit eum. ibidem. ⁊ illud Justũ deduxit. Sap. x. c. ⁊ illud. Just⁹ cor suũ. Eccl'i. xxxix. c. ⁊ illud. Magnificauit eũ in cõspectu regũ. Eccl'i. xlv. ca. Sed qḋ hic dicit' magnificauit dicit' ibi glorificauit. ⁊ illud. Labia sacerdotꝫ custodiũt. Malach. ij. ⁊ illud. Nõ ẽ inuẽtus similis illi. Eccl'i. xliiij. c. ⁊ illḋ. Fũgi sacerdotio et hr̃e laudem. Eccl'i. xlv. c. ⁊ illud Talis decebat vt eẽt nobis põtifex. ad Hebre. vij. ca. ⁊ illḋ Collaudabũt multi sapiam eius et vsqꝫ in seculũ nõ recedet memoria eius Eccl'i. xxxix. ⁊ illud Honestauit illum in laboribus Sap. x. b. ⁊ illud Custodiuit illũ ab inimicis. qḋ ẽ ibidem e. Illud aũt notãdum ẽ ꝙ si plura festa in eadẽ die concurrãt illius q̇ iter eos maioris erit nominis officiũ celebret'. De hoc dictũ est in ꝓhemio huius partis.

De virginibus.

Officiuz matutinale virginũ maxima ex parte sumit' de psalmo epitalamico. scꝫ. Eructauit cor meuz. in quo agit' de laudibus sponsi ⁊ spõse. Virgines. n. sunt spõse xp̄i q̇ sequũtur agnũ quocũqꝫ ierit in corpore ⁊ in anima ꝓpter integritatem corpis ⁊ anime. Notandũ autem ẽ ꝙ illud rñsoriũ qḋ est de sponso. scꝫ. Audiui vocẽ de de celo ⁊c̃. qḋ in q̇busdam eccl'ijs dr̃ est primi toni. qꝛ vnicus ẽ sponsus animarũ xp̄i. ⁊ sumit' de Math. xxv. Illud ỽo qḋ ẽ de cõtẽptu mũdi. s. regnũ mũdi ⁊ omnẽ ornatũ seculi contempsi ⁊c̃. est quinti toni. qꝛ ibi ostendit' conculcatio q̇nqꝫ sensuũ. De virginibus etiam cantat' illud Fulcite me floribus. Canti. ij. c. qḋ est expositũ in q̇nta ꝑte sub titulo de sexta In quibusdã eccl'ijs dicunt versiculũ de ỽginibus illũ. Elegit eaꝫ deus ⁊ ꝑelegit eã Sed alij rectius ꝯsiderantes ꝙ sola .b. virgo maria ꝑelecta ẽ in honorem eius tantũ dicũt illũ. pro alijs virginibus dicunt. Elegit eã deus ⁊ dilexit eaꝫ. Per horas etiã dr̃ capitulũ illud Qui gl'iat' ij. Cor. x. c. ⁊ illud Emulor em̃. ij. Cor. xj. ⁊ illud Sapientia vincit Sapi. viij. et illḋ memorati sunt dñe misericordie tue Eccl'i. lj. ⁊ illud Liberasti me a perditione. ibidem. ⁊ illud Accinxit fortitudine lũbos suos Prouer. xxxj. capi.

In officio misse si sit virgo et martyr ꝓpriũ officiũ est. Loquebar de testimonijs tuis in conspectu regũ ⁊c̃. Alia cõmunia sunt. excepto ꝙ de beata agatha dicitur introitus Gaudeamus omnes in domino ꝓ eo ꝙ ipa excellẽter letissima venit ad passionem sicut de ea scriptũ ẽ. Agatha letissima ⁊ gloriãter ibat ad carcerem. ideo eius leticie nostrã leticiam sociamus et cum ea in domino congaudemus De beata etiam agnete officium misse est. Me expectauerũt Ratio quare. potest ex eius legenda haberi. Et nota ꝙ de virginibus dicit' quãdoqꝫ epistola Confitebor tibi domine Eccl'i. lj. cap̃. qñqꝫ Qui gloriatur. ij. ad Corint. x. quãdoqꝫ Domine deus me⁹ exaltasti. Eccl'i. lj. cap̃. quandoqꝫ Sapientia laudabit animã. Sapi. xxiiij. qñ-

qꝫ Sapiētia vincit maliciam. sap. viij.
quandoqꝫ De virginibus. j. ad Corin.
vij. quandoqꝫ Dominus possedit me.
Prouer. viij. Alleluia ⁊ post cōmunio
Quinqꝫ prudentes. Math. xxv. c. euā-
geliū quandoqꝫ dicitur. Simile est re-
gnū celorū thesauro abscondito Mat.
xiij. c. quandoqꝫ Simile est regnū celo
rum decem virginibus Math. xxv.

De festo dedicationis.

Q Voniā in parte

q prima dictum ē qualiter eccle-
sia dedicata sit. restat vt hic ali-
qua de officio qđ in festo dedicatōis ec
clesiarū dr̄ subijciamꝰ. Festū ergo illđ
solenniter ab eccia celebrat̄. de quo i io
hāne hr̄. Facta sunt encenia. i. festa de-
cationis in hierosolimis. ⁊ ihūs ambu
labat in tēplo in porticu salomonis ad
ꝯfirmationē illius festiuitatis. ⁊ dr̄ por
ticus salomonis. qꝛ salomō solebat ibi
orare. et ibi orauit in die dedicationis.
Hoc etiā festū in ve. testa. fiebat. Vñ le-
gitur in. j. li. Mach. c. iiij. Elegit iudas
machabeus sacerdotes sine macula et
mūdauerūt sancta. Eccia em̄ militans
pōt mūdari. ſ3 nō triūphās. Aug. dicit
in omel. sup p̄dicto v̄bo Facta sunt en
cenia. Illū diem quo templū dedicatū
ē. iudei solenniter celebrabant. Celebra
uerūt aūt iudei encenia octo diebus q̄-
re videt̄ ꝙ nos sil̄r festū dedicatōnis de
bemꝰ octo diebꝰ solennisare. Sed mir
ē q̄re octo diebus celebrauerūt encenia
cū pa[illegible] ⁊ scenophegiam nō celebraue
rint nisi per septē dies tantū. Ad hoc ē
r̄nsio. quia hec festiuitas specialit̄ signi
ficat eternā dedicationē in qua eccia il-
la s. anima sancta ita deo dedicabitur.
id ē copulabit̄ vt non p̄nt ad alios vsus
transferri. qđ erit in octaua resurrectio-
nis. ⁊ ideo in no. testa. habet hoc festuꝫ
octauas. Hec eccia cōstruit̄ i baptismo
⁊ in doctrina ⁊ in penitentia. Hic. n. au
ditur securis ⁊ omnis generis ferramē
ta. id est om̄ia genera flagellorum ⁊ disci-
plinarū. s. in hac ecclesia militante. que
per tabernaculum moysi significatur.
Tabernacula enim militātiū sunt. Tē-
plum v̄o illud salomonis significauit
ecclesiam triūphantem in qua hec non
audiūtur. In matutinali officio dicunt̄
illi psalmi in quibus fit mentio de por-
tis que specialiter sunt timor ⁊ amor. si
cut habetur in psalmo illo. Domini est
terra. ibi. Attollite portas principes ve
stras ⁊c̄. Item illi in quibus fit mentio
de altari. sic̄ in psalmo illo. Judica me
deus ⁊ discerne. Item illi in quibus fit
mentio de ciuitate. vt sunt illi. Deꝰ no-
ster refugiū ⁊c̄. ⁊ Magnus dominꝰ ⁊c̄.
Item illi in quibus fit mentio de atrijs
⁊ de portis. vt sunt illi Quā dilecta ta-
bernacula ⁊c̄. ⁊ Fundamēta eiꝰ in mō-
tibus sanctis ⁊c̄. Sed queritur q̄re tūc
dicit̄ psalmus ille. Deus deus salutis
mee ⁊c̄. Ad qđ quidam dixerūt ꝙ ideo
quia ibi fit mentio de sepulcris. sed hec
rō non valet. quia ibi non fit mentio de
talibꝰ sepulcris. in q̇bꝰ habitant siue se
peliuntur corpora fideliū iuxta ecciam
sed de sepulcris malorum. Vnde dici-
mus ꝙ ille dicitur psalmꝰ eo ꝙ est psal
mus penitentialis. ⁊ specialiter ibi de orōne
habetur que in ecclesia facienda ē. Vn
de ibi dicitur. Intret oratio mea in con
spectu tuo. Dicit autē dominus de ec
clesia. Domus mea domus orōnis vo
cabitur. Octauus v̄o psalmus ē. Qui
habitat in adiutorio altissimi. id ē in ec
clesia. quia ibi dicitur. altissimuꝫ posui-
sti refugium tuum. quia super oēs mō-
tes i vertice mōtiū fundata ē eccia. Vl
tima v̄o antiphona. s. ad magnificat in
vesperis est. Pax eterna. qꝛ ad hoc cele
bratur dedicatio. vt dedicemur ⁊ habea
mus illam pacē eternā. Per horas aūt
dr̄ capitulū illud. Vidi ciuitatē. Apoc.
xxj. ca. ⁊ illud. Ecce tabernaculum. qđ

est ibidē. et illud. Vnusquisq3 ppriā mer-
cedē. j. Cor. iij. ⁊ illud. Fundamētū ali
ud nemo pōt ponere. Cor. iij. ca. Sa
ne huic festo cōpetit q̄ Jacob vidit sca
lam. et angelos ascendentes et descēdē
tes. i. totā ecciam vidit vna visione ⁊ ere
xit lapidē. i. christū. qui est lapis in sum
mo. Et est lapis angularis ⁊ fundamē
tum qui omnia sustinet. Erexit inquaz
in titulū pconialem memorialem et tri
umphalem. fundens oleum desup. Si
quidem iacob. i. platus. fundit oleū su-
per lapidē. i. xp̄m ad ostendendū ei⁹ ca
rismata. Et idem pphetauit iacob dicēs
Terribilis est locus iste. non est hic ali
ud nisi domus dei et porta celi. vere do
minus est in loco isto. ⁊ ego nesciebam
Terribilis est em̄ eccia demonibus ppt
dei similitudinē quam habet. Et pter
hoc ad missam ē introitus. Terribilis
est locus iste. Geñ. xxviij. Sequit. ⁊ vo
cabitur aula dei. Hoc apposuit beatus
Grego. de suo pro eo q̄ ibi paratus est
de⁹ exaudire. sicut dixit dñs Salomōi
iij. Regū. viij. Exaudiui orōnez tuā ⁊c.
Quare aūt terribilis sit ostendit in ver
siculo. Dñs regnauit decorem induit.
scz in membris suis. et ideo terribilis ē
eccia demonibus. In consecratōne ve
ro altaris est itroitus. Dicit dñs sermo
nes mei. Isa. lix. c. ⁊. lxj. ca. Epistola ve
ro sumit de Apoca. xxj. Vidi ciuitatez
sanctam hierusalē ⁊c. Rñsorium ē. Lo-
cus iste. s. ecclesia materialis sanctus ē.
quia sanctificata est ad hoc vt ibi domi
nus exaudiat preces. ⁊ ideo prestat orā
tibus sanctitatem. Salomō em̄ orauit
vt dñs orantes ibi exaudiret. ⁊ domin⁹
dixit. Exaudita ē oratio tua. Hoc etiaz
significatū est. iij. Regum. viij. ca vbi sa
lomon dedicato templo ait. Quicūq3
orauerit in loco isto exaudies i loco ta-
bernaculi tui in celo. ⁊ cum exaudieris
ppicius eris. Alleluia est in quibusdaz
ecclesiis. O q̄3 metuēd⁹ est. Geñ. xxviij

Euangelium vero est. Egressus iesus.
Lu. xix. ca. eo q̄ ibi hr̄. hodie salus do-
mui huic facta est. In quibusdā tamen
eccijs legitur euangeliū de matheo. in
quo habetur. Et non potuerunt subuer
tere domū illaz. fundata em̄ erat supra
firmam petram. Sequit offertoriū de
vbis dauid in paralippomē. j. li. vlti. c.
Vel sm alios sūt vba salomonis. Dñe
deus in simplicitate cordis mei. let⁹ ob
tuli vniuersa hec. Obtulerūt em̄ sacrifi
cia inestimabilia que significant bonas
operationes siue cogitationes et bona
desideria. que inestimabilia sunt et nu-
mero et pcio. Sequitur postcōmunio.
Domus mea ⁊c. Isa. lvj. ⁊ Math. xxj.
Nota si festum dedicatōis eccie occur-
rerit in passione domini fit in sequenti
hebdomada. Si vero in festo ascēsionis
de ascensione fiet officium. ⁊ officiū de
dicationis differat. Salomon em̄ dedi
cauit templū. xij. die mensis septēbris.
⁊. x. die mensis occurrebat festuz sceno
phegia. celebrauit autē dedicationē tē-
pli per septez dies. ⁊ prorogauit sceno-
phegiam vsq3 post dedicationē.

Incipit octaua ps de compoto et kalendario et de ptinentibus ad illa.

Q q Voniam sicut ait beatus Augu. sacerdo
tes cōpotum scire tenent
alioquin vix in eis sacer-
dotis nomē cōstabit. sub q̄
verbo noticiā cursus tpis lune ac kalē
darij intelligimus. Quoniam compo-
tus est scientia certificandi tempus sm
solis et lune progressum. Idcirco ad
simplicium sacerdotum instructōnem
in hac octaua ⁊ finali pte de hoc aliqua
claro compendio pstringemus put ad
vsum eccie dinoscit ptinere. Di aūt cō-

potius a cóputo tas. q2 in ipo cóputan-
do procedimus. non quia in ipo cópu-
tare doceamur. Et est duplex cópotus.
scz astronomicus seu philosophicus. et
vulgaris siue ecclesiasticus. sz de astro-
nomico nil ad pñs. Vulgaris cópot9 ē
scientia distinguendi tempus certa rōe
siue scientia tempis discretiua fm eccle
sie vsum. Tempus vo put hic sumitur
est fm Tulliū qdā quātitas annui. mē-
surni. diurniue seu alterius spacij. Vel
tempus ē mora motus rex variabiliuz
cui9 ptes decez esse dicūtur. s. ānus mē-
sis septimana dies quadrans hora pū-
ctum momentū vncia z athomus. An
nus cōtinet. xij. menses. vel. lij. septima
nas. z diem vnā. vel trecentos sexagin-
taqnqz dies z sex horas. Mensis conti
net quatuor septimanas vel paulopl9.
Septimana septez dies. Dies quatuor
quadrātes. Quadrās sex horas. Hora
quatuor puncta. Pūctum decem mo-
menta. Momentū. xij. vncias. Vncia
xlvij. athomos. Athomus idiuisibilis
est. Nam thomos grece diuisio dicitur
Vnde athomos grece indiuisio latine
Anni ergo solaris fere duodecima ps
mensis ē. Septimana vo est fere quar
ta pars mensis. Dies naturalis septia
pars septimane. Quadrans qrta pars
diei naturalis. Hora sexta ps quadran
tis. Punctū qrta pars hore. Momen-
tum decima ps puncti. Vncia duode-
cima ps momenti. Athomus. xlvij. ps
vncie. Est alia tpis diuisio. s. p euū.
per etatem. per seculum. per lustrū. per
olimpiadem z per inditōnem. de qbus
infra dicetur. Ceterū tria sunt tempo
ra annorum. siue triplex est annus. s. sola-
ris. lunaris z magnus. De quibus pre
uidimus in hac octaua pte tractare. q
duas principaliter habet partes. In q-
rum prima agitur de anno solari. et de
magno. In secūda vo de lunari.

De anno solari.

In hac pria hu-
ius operis parte de anno sola-
ri tractat. Que in qtuor sbdiui
ditur pticulas. In quarū pma agit qd
sit annus. De initio anni. De multipli-
ci anno. De duodecim annis. De bise-
xto. De qtuor anni ptibus siue tpibus.
z de ieiuniis illorum. De solsticijs z de eq
noctijs. De magno anno. De era. De
olimpiade. De lustro. de etate. De secu
lo z de euo. In scda pte agit de mēse
De Kl. De nonis. De ydibus. Vñ z q
liter dies denoient. De diebus egiptia-
cis z canicularibus. In tercia agit de
septimana z q sit lra Kalendarum cuiusli
bet mensis. z q die septimane qlibz mē
sis incipiat. z de lris dñicalibus. De re
gularibus solaribus. De cócurrentib9
z de inditione. In quarta agit de die
de momento z de hora.

De anno in genere.

Annus est solis
anfractus cuz pactis trecentis
sexagintaqnqz diebus ad eadē
loca siderū redit. Dr ergo annus. quia
mensib9 in se recurrētib9 voluit ab an
qd ē circū. z eo is. qsi circulariter rediēs
Vñ z annus di qsi annulus. i. circulus
eo q in se redit. Vñ vgilius. Atqz in se
sua p vestigia voluit annus. Et ab hoc
añ inuentas lras sic apud egiptios an-
nus indicabat. Pingebāt. n. draconem
caudam suā mordentem. quia in se re-
currit. z sic adhuc a quibusdam figura
tur. Alij annū ab innouatione dicūt. sp
em renouatur. Annus fm diuersos di
uersa habet initia. quoniā arabes z egi
ptij illū inchoant post solsticiū estiuale
scz a septembri. p eo q legitur arbores
in principio mundi fructum habuisse.
Quia ergo hoc in septembri contingit
putant tūc mūdū factum fuisse. ideoqz
ibi incipiūt annū. Numa vo pompili9

⁊ romani annũ a ianuario inceperũt ꝓ eo ꝙ tũc vel paulo ante sol nobis incipit appropinquare. Iudei a martio incipiũt. qꝛ in eo conditus ē mũdus. ⁊ iõ dicit̃. ꝙ .xviij. dies eius est primus dies seculi. quos om̃es quo ad aliq̃ compotiste imitant̃. Ipi nãqꝫ a septēbri incipiunt regulares lunares. et embolismos ⁊ epactas. ⁊ omnes annos lunares. A ianuario vͦo incipiũt aureũ numerũ ⁊ quasdaꝫ litteras dñicales. A martio regulares solares ⁊ concurrentes. ⁊ q̃sdã lr̃as dñicales. ꝓut in secũda pte apparebit. Sane q̃dam moderni ob reuerentiam saluatoris cõputant annos a natiuitate eius. Aliꝫ vͦo ab eius incarnatõe id ē a cõceptione. b. marie qñ ille dixit. Ecce ancilla dñi ⁊c. statim. n. fuit xp̃us homo ⁊ plen⁹ spũsancto. Annoꝝ alius est naturalis. alius vsualis. alius legitimus. alius emergẽs. alius solaris ali⁹ magnus. alius olimpias ali⁹ lustralis. alius inditionalis alius iubileus alius benignitatis. alius eternitatis ⁊ glorie. Annus naturalis ē cũ luna soli supponitur. vñ sol eclipsim patit̃. Vsualis siue tempalis ē qui ꝺm vsum hominũ sumit initiũ. videlꝫ a ianuario vsqꝫ ad sequentē ianuariũ. Legitimus siue cerimonialis ē qui cõputat̃ ꝺm lunatões ab aprili vsqꝫ in aprilē. Aprilis. n. ē primus mẽsis apud hebreos. Emergẽs ē in quo aliqͦd magnũ iudeis vel aliꝫs cõtingit a quo facto in illius memoriã annũ incipiũt cõputare. s. a q̃uis die. Annus solaris est spaciũ in quo circũit sol .xij. signa zodiaci. quē circulũ facit vt ꝑnissum ē in trecentis sexagintaq̃nqꝫ diebus. ⁊ fere sex horis. Fere dixi ꝓpter q̃dam momẽta q̃ adijciuntur. sicut infra dicet̃. He aũt sex hore de quarto in q̃rtũ ãnũ faciũt vnũ diē naturalē bissextilem. ⁊ annus iste cõis est om̃ibus gẽtibus. ⁊ incipit q̃libꝫ die. ⁊ q̃libꝫ die finit̃. trãsactis ꝑdictis diebus. ⁊ iste põt etiam dici naturalis. Signa vͦo ꝑdicta sunt ista. Aries. Thaur⁹. Gemini. Cancer. Leo. Virgo. Libra. Scorpio. Sagittarius. Capricornus. Aquari⁹. ⁊ Pisces. Vñ versus. Hec sunt signa poli q̃ semp sunt via soli. Est aries thaur⁹ gemini cãcer leo vgo. Libraqꝫ scorp. chyron capricornus vrnula pisces. Et nota ꝙ celi habitatio stat circuloꝝ disticta zonis. Zone autē ipe sunt q̃nqꝫ. q̃ iõ zone vel circuli appellãtur. qꝛ in circũductione spere existũt. Zodiacus autē circulus ē qui ex lineaꝝ q̃nqꝫ angulis ex vna linea ꝯstat. Rursus zodia grece dr̃ animal siue signũ latine. Inde zodiac⁹ dr̃ aial seu signifer circulus. ex eo ꝙ in medio firmamẽti sunt .xij. signa ꝑ trãsuersuꝫ posita equaliter ꝑ circulũ distincta q̃ formis ⁊ nominibus aialiũ designãtur. qꝛ sol intrans in illa ꝓprietates aialiũ qͦdammõ sortit̃. vel quia stelle in signis disposite sunt aialium in figuris. Signũ autē dr̃ duodecima ps zodiaci. Sol q̃dem intrat in aliquo de ꝑdictis signis. quolibet mẽse .xv. Kalen. ꝺm ecclesiam. Vñ in martio intrat in arieteꝫ .xv. kal. aprilis. In aprili intrat in thaurũ .xv. Kalē. maij. et sic ꝑ ordinē mẽsiũ ⁊ signorũ. Primũ igit̃ signũ ē aries i q̃ dr̃ fact⁹ eē mũdus. in quo signo ē sol circa ꝑncipia veris. sic dictũ. qꝛ sicut aries ē aial retro debile hñs añ aliq̃d roboris. sic postrema solis illo tẽpe debilia sunt frigore eius fortitudinē minuente. anteriora vͦo q̃ estatem respiciũt aliq̃d fortitudinis. i. caloris hñt. vel qꝛ sic aries in hyeme cubat in latere sinistro. in vere aũt incipit cubare in dextro. sic sol añ illud tp̃s morat̃ in sinistro latere firmamenti. s. in meridie. tũc vͦo vertit latus dextrũ. s. vsus aq̃lonē. Antiq̃ hoc signũ ꝓpter amorē iouē vocauerũt. in cuius capite. q̃ simulacra faciũt. arietꝫ cornua fingũt. Secũdũ signũ est thaur⁹ sic dictũ. qꝛ sicut thaur⁹ fortior ē ariete,

sic fortioris ē efficacie sol in illo tpe quo
ad nos q̄ȝ in p̄cedenti. Verūtñ añ ē effi
catior q̄ȝ post sicut thaurus añ fortior ē
q̄ȝ retro. Antiq̄ ideo thauꝝ inter sidera
in honorē iouis collocauerūt. qꝛ ille fa-
bulose fingit̄ in bouē cōuersus qñ euro
pam transuexit. Terciū gemini sic di
ctum. qꝛ in illo tpe vis solis geminatur
incipit. n. esse calidus ⁊ siccus effectiue
Vel qꝛ tūc p̄cipue res geminātur. id ē
multiplicātur. aues. n. ⁊ aialia fetus p
ducūt. Vel ꝓpter geminos siue duos
gradus, q̄bus sub illo signo magis q̄ȝ
sub alio sol eleuat̄ a terra. Antiq̄ aūt h
signū gemini vocauerūt. ꝓpter castorē
⁊ pollucē q̊s post mortem inter notissi
ma sidera cōstituerūt. Quartū cācer
sic dictū. qꝛ cancer ē aial retrograduȝ. ⁊
tūc sol retrogradit̄ discedēs a nobis. cū
p̄us appropinquauerit nobis Quin
tum leo. sic dictū. qꝛ leo ē aial crudele ⁊
semꝑ febricitās. sic ⁊ tp̄s illud crudele ē
⁊ generās febres. Rursus qꝛ hercules
leonē fortissimuȝ in grecia occidit. iō p
pter v̄tutē suā hūc inter. xij. signa statu
erūt. Sextū v̄go. qꝛ sicut virgo nihil
generat. sic tp̄us istud sterile nihil noui
generat. generata tñ maturescere facit.
Est. n. ꝑs canicularīū dieꝝ Septimū
libra. sic dictū ab eq̄litate mensis ip̄ius
quia sole ibi existente dies ⁊ nox eq̄ pō
derata est. qm̄ tunc est equinoctiū autū
nale. Octauum est scorpius. sicut em̄
scorpius venenosus ē ⁊ pūgit. sic ⁊ tp̄s
illud mor[illegible]sum ē ꝓpter ineq̄litatem ae
ris. Est. n. mane frigus pungēs ⁊ in me
ridie c[illegible]lor vrens. Nonū sagittarius.
sic dictū. quia venatio q̄ plerūq; fit p sa
gittari[illegible]s tūc sepe exercet̄. vel ꝓpter ful
gu[illegible] q[illegible]ūc sepe cadūt. q̄ ytalici sagittas
vocāt. Decimū capcornus sicut. n. ca
pricorn⁹ in abruptis montibus siue in
excelsis p̄cipitijs pascit̄ sic sol tūc est in
altissimo gradu v̄sus meridiē. Vel sic
capcorn⁹ mōtes solet ascendere. sic sol
tūc ad nos ascēdere incipit. Rursus an
tiq̄ capricorni figuraȝ inter sidera finxe
rūt ꝓpter caprā iouis nutricē. cuius po
steriorē ꝑtem corpis in piscis effigiem
formauerūt. vt pluuias designarent q̄s
plerūq; idem mensis in extremis solet
h̄re. Vndecimū est aquari⁹. sic dictū
qꝛ tēpus illud aquis ⁊ ventis abundat.
Duocimū ē pisces. qꝛ sicut piscis est
aial aquaticū sic ⁊ tp̄s illud ꝓpter mul
tas pluuias aq̄ticū ē. vel qꝛ tunc aq̄s re
solutis ē tp̄s piscationis. verū licȝ sicut
ptȝ ex p̄missis signa eq̄lia sint f̄m astro
nomos. eccia tñ illa nō ponit eq̄lia. Nā
qñq; plures dies sunt in vno signo q̄ȝ i
alio. cū vnus mensis plures dies habe
at q̄ȝ alius. Vnde plures erunt gradus
vnius q̄ȝ alterius signi. Gradus autem
dicitur spaciū quo sol motu suo transit
in zodiaco die naturali. Ex iam dictis
aūt facile sciri potest i quoto gradu alī
cuius signi sit sol quocūq; die. Porro
dies bisextilis de qua dictum est dicit̄
bisextilis f̄m philosophos quasi ex bis
se momentoꝝ collecta. quod sic poterit
cōprehendi. Sol em̄ in quolibet signo
morat̄. xxx. diebus. ⁊. xxx. trientib⁹ ho
rarum. ⁊. xxx. bisse mometoꝝ. Et triēs
est tercia ꝑs alicui⁹ rei constantis ex tri
bus ꝑtibus. Bisse v̄o sunt due partes.
Sȝ m̄tiplicatis duodecies. xxx. dieb⁹
hēmus. ccclx. dies. xxx. trientes horaꝝ
cōstituūt. x. horas. q̄ multiplicate duo
decies faciunt q̄nq; dies. triginta bisse
momentoꝝ continent. xx. momenta. et
ita duo pūcta. ħ multiplicatis duodecī
es duob⁹ pūctis habem⁹ sex horas ex
bisse mometoꝝ collectas. q̄ de q̄rto i q̄r
tū annū constituūt vnā diem q̄ dicitur
bisextilis. Rursus f̄m Isido. per singu
los annos crescit pars quarta assis. at
vbi quarto anno assis completa fuit bi
sextum vnum facit. ⁊ ideo per quatuor
annos vnus dies bisextilis adiectus ē.
Dictus est aūt f̄m eum bisextus. quia

bis sexies dūctus assem facit qđ est vn⁹
dies. In quo loco Kalēdarij poni de
beat illa dies his vsib⁹ ɔtinet. Bisextū
sexte martꝫ tenuere Kalēde. Posterio-
re die celebrāt festa mathie. Hoc ē dicē
ꝙ in illa lr̃a vbi dr̃ in Kalēdario. vj. kl'.
marcij debet poni dies bisextilis. et tūc
stamus siue sedemus duobus diebus
sup illa lr̃a. ꝛ festū sancte mathie qđ de-
ret illa die celebrari celebrat tantū in se
quēti. ita tn̄ ꝙ inter ipm festū ꝛ vigiliaꝫ
nullū sit mediū. nō interest tn̄ vtrū ipm
festū in pma vel in secū da die p̄dictarū
duaꝝ celebret. ꝫ regionis in hoc consue
tudo seruetur. Isiđ. dicit ꝙ a. vj. nonas
marcij vsqꝫ in diē kl'. ianuarij lūe cursu
bisext⁹ apponit atqꝫ inde detrahit. Si
aūt volum⁹ scire qn̄ sit ann⁹ bisextilis.
debemus diuidē annos dn̄i p q̃tuor q̇-
tiens possumus. et si nullus supauerit
tūc erimus in anno bisextili. si aūt nul
lus remāserit tūc nō erit bisextus. Vn̄
vsus. Anni diuisi dn̄i p q̃tuor eq̄. Mō-
strant bisextū q̃ rōne scias. Hoc aūt ve-
rū est ſm illos q̇ diuidūt annos dn̄i in-
cipiendo a natiuitate vel a ianuario. et
nō ſm illos q̇ incipiūt ab incarnatione
Alia etiā doctrina ad inueniendū bise-
xtum ponet infra vbi de cōcurrētibus
aget. Tpa siue ptes anni solaris sunt q̃
tuor. s. ver. estas. autūnus. et hyems. vt
dictū ē in. vj. parte sub q̃rta feria tercie
hebdomade aduētus. Dicta autē sunt
tpa a cōionis tpamento eo ꝙ inuicēz se
humore siccitate. calore. ꝛ frigore contē
perent. Hec ꝛ curricula dicūt. quia nō
stant ꝫ currūt. Ver dictū ē. quia viret.
Estas dr̃ ab estu. i. calore. inde estas q̃si
vsta ꝛ arida. Autūn⁹ a tēpestate vocat.
qn̄ ꝛ folia cadūt ꝛ oia maturescūt. Hy-
ems dr̃ rōne emisperij. q̃ tunc sol circu
lo voluit breuiori. Vn̄ ꝛ ꝫ tpus bruma
dr̃ q̃si brachin. i. breue. vel a cibo. quia
tūc maiorē vescēdi appetit⁹. Edacitas
eīn grece bruma appellat. Pricipia au
tem ptiū anni ſm ecciam his vsib⁹ con
tinentur. Festū clemētis hiemis caput
est oriētis. Cedit hyems retro cathedra
to simōe petro. Ver fugat vrban⁹. esta
tem simphorian⁹. Id tibi qđ restat au-
tūni tempa p̄stat. Hoc ē dicere. Festuꝫ
clemētis qđ ē. viij. Kalē. decembris est
principiū hyemis. ꝛ durat vsqꝫ ad festū
cathedre sancti petri. ꝛ tūc incipit ver. et
illud festū ē. viij. kl'. marcij. et ver durat
vsqꝫ ad festū sancti vrbani qđ ē. viij. Kl'.
iunij. tūc incipit estas ꝛ durat vsqꝫ ad fe
stum sancti simphoriani qđ ē. viij. kl'. se
ptembris tunc incipit autūnus ꝛ durat
vsqꝫ ad festū clementis. in q̇ incipit hy-
ems. In his quatuor ptibus āni tridua
na ieiunia celebramus. ꝛ iđ ieiunia q̃tu
or tempoꝝ appellātur. Ieiuniū veris ē
in pma septimana q̃dragesime. s. in q̃r-
ta feria post cineres. Ieiuniū estatis est
in pmo die mercurij post penthe. Ieiu-
niū autūni est in die tercia mercurij se-
ptembris. s. in q̃rta feria post festuꝫ sctē
crucis. Ieiuniū hiemis est in q̃rta feria
post festū beate lucie. put ibi dictū est.
Vn̄ versus. Vult crux lucia cineres ca
rismata dia, Vt det vota pia quarta se-
quens feria. Fiūt aūt hec ieiunia in q̃r-
ta feria. q̃ in quarta feria xp̄us a iuda
traditus ē. ꝛ in sexta feria q̃ in ea cruci
fixus ē. ꝛ in sabbato. q̃ tūc aplorꝝ tristi-
ciam de nece saluatoris repūtamus. nā
si cōpatimur ꝛ cōregnabimus. Aduen-
tus aūt dn̄i qn̄ celebret dictū est in. vj. p
te sub ti. de aduentu. Adhuc in anno so
lari cōtingūt duo solsticia ꝛ duo eqno-
ctia. Solsticia in estate ꝛ in hyeme. Eq-
noctia in vere ꝛ in autūno. Est aūt sol-
sticiū maxima ineq̃litas diei ꝛ noctis si
ue ingressus solis in capricor[illegible]an
crū. Et dr̃ solsticiū q̃si solis statio. eo ꝙ
tūc sole stante crescunt dies vel noctes.
Equinoctiū ē maxima diei ꝛ noctis eq̃
litas. quia tūc equali spacio horaꝝ con
sistunt. siue ingressus solis in arietē vel

librã. Ubi aũt sit locus solsticioꝝ. ⁊ eq̃
noctioꝝ his versibus cõtinet. Solstici
um decimo xp̃m p̃it atq; iohez. Equa
crucis festum dant tpa martis ⁊ ydus.
Hoc ē dicere ꝙ solsticiũ hiemale est an
natiuitatē xp̃i decez diebus. vicz. xviij.
Kal. ianuarij. q̃ tpe sol incipit altiores
circulos petere. Et solsticiũ estiuale est
añ natiuitatē iohãnis bap. totidē dieb⁹
vicz. xviij. Kl. iulij. quo tēpe incipit sol
ad inferiores circlos remeare. Uñ esti
ualis solsticij dies maxim⁹ sic ⁊ hyema
lis dies minimus inuenit. Sz ẜm egy-
ptios hyemale ē. viij. Kal. ianuarij. ẜm
grecos. ix. kl. Estiuale vo est ẜm egipti
os. xij. kl. iulij ẜm grecos. ix. kl. Item i
festo crucis. vel ẜm alios. xij. Kal. octo
bris ē equinoctiũ autũnale. et vbi dr in
Kalendario ydus marcij. vel ẜm alios
xij. kalē. aprilis est equinoctiũ vernale.
Olim. n. ann⁹ in duas tantũ ptes diui-
debat. s. in estiuale ⁊ hiemale solsticiũ.
⁊ in duo emisperia. ¶ Magn⁹ autē an
nus cõplet reuersis planetis oĩbus ad
loca sue creationis qd̃ fit annis nõ pau
cioribus. dxxx. Mundanus vo annus
erit oĩb⁹ stellis ad prima loca reuersis.
qd̃ fit demũ post. xv. milia annoꝝ. Ma
gister dicit in historia sup geñ. vbi agit
de ebrietate noe. ꝙ magn⁹ ann⁹ implet
p curricula sexcētoꝝ ãnoꝝ. ¶ Era q̃ vtũ
tur hispani singuloꝝ annoꝝ est cõstitu
ta a cesare augusto. qñ ad primũ cēsum
orbē descripsit. Dicta ē autē era ab ere.
ex eo ꝙ oĩs [illegible] is es reddere pfessus ē
reipublic[illegible] romanoꝝ. Prius aũt fuerũt
inditionib ⁊ postea ere. ¶ Olimpias cõ
stituta est apud grecos in elide ciuitate
elijs a[illegible]ibus agonem ⁊ quinquēna-
le cer[illegible]. quattuor medijs annis va
cantibus ⁊ ob hoc tempus elidij certa-
minis olimpiadez vocauerunt quadri
ennio in vna olimpiade supputato.

¶ Lustrum est pentesin. i. quinquēniũ
quod quito anno dicit cõdi ꝓpter olim
piades a romanis. Nondũ eñi erãt cõ-
sules neq; ere. Quiquēnale quidē tem-
pus ideo sic vocatũ est. q2 censu p quin
quennium in republica pacto vrbs ro-
mana lustrabat. ¶ Apud eosdē roma-
nos est ann⁹ indicionalis q̃ ter quinos
cõtinet annos. vt infra dicet. ⁊ p̃missuz
est. ¶ Apud hebreos est ann⁹ iubileus
id est remissiõis q̃ septenis cõpletis an
norũ hebdomadib⁹ celebrat. de quo di
ctum est in. vj. pte sub ti. quinquagesi-
me. Apud xp̃ianos est annos benigni-
tatis ⁊ gratie. in quo xp̃s venit ⁊ nos so
la benignitate redemit. Apud sctõs cõ
prehēsores est ann⁹ eternitatis ⁊ glorie
in q̃ exultabũt sancti in gloria sine fine
Kursus secula generatiõib⁹ cõstant sic
dicta q2 sequunt. Abeũtibus eñi alijs.
alij succedũt. Hoc tps quidã quinq̃ge-
simum annũ dicũt. quē hebrei iubileũ
vocant. vt iam dictum est. Et ob hanc
causam hebreus ꝓpter vxorem et libe-
ros amans dominũ suum. aure ptusa
seruitio subiugatus seruire iubet in se-
culum. i. vsq; ad annũ quinquagesimũ
Etas aũt plerũq; dicitur ꝓ vno anno ⁊
ꝓ septem ⁊ ꝓ centum. et ꝓ quouis tpe
vnde ⁊ etas est quod de multis seculis
instruit. ⁊ inde dicta est etas quasi eui-
tas. quasi similitudo eui. Nam euũ est
etas perpetua cuius neq; initium neq;
finis noscitur. Deriuatũ est autē euum
ab eouas qd̃ apud grecos aliqñ ꝓ secu-
lo. ⁊ aliquãdo ponitur pro eterno. Pro
prie vero etas duob⁹ modis dicitur. vi-
delicet hoĩs. sicut infãtia. iuuēt⁹ ⁊ sene-
ctus. aut mũdi. cui⁹ p̃ma etas ē ab adã
vsq; ad noe. Scda a noe vsq; ad abraã.
Tercia ab abraam vsq; ad dd̃. Et q̃rta a
dauid vsq; ad trãsmigratiõz iude in ba-
byloniã. Quita v̓ iuda vsq; ad aduētũ
saluatoris i carne Sexta q̃ nũc agit vsq;
quo mũdus iste finiat. Quot aũt sunt
anni ab origine mundi dictum est in. vj
parte sub titu. de septuagesima.

p

De mense

O Jcto de anno. se
quitur videre de mense. Est autē
mēsis spaciū tēpis quo a phe
bo phebe recedens eidem cōpleto suo
circulo sociat. Et dicit mēsis a mensu-
rando eo q annus p menses mensurat
vel a mene qđ est defect⁹. eo q luna sin-
gulis mēsibus visu deficit ab humano
Vel sm Isi. a mene grece. qđ est luna
latine. apud grecos em̄ mēses legitimi
nō ex solis circulo. sed ex lune cursu cō
numerant. qđ est de noua ad nouā. Di
uiditur aūt annus p. xij. mēses q2 sol p-
agrando zodiacū. xij. circuit regiones
signorū. z in his. xij. mēsibus cōmorat.
Romulus tn̄ voluit tm̄. x. esse mēses in
anno. incipiēs a martio. quē marti deo
belli. quē patrē suū esse putabat dedica
uit. Unde Ouidius in pmo fastorum.
Tpa digeret cū conditor vrbis in annū
Instituit mēses quiq3 bis esse suos. Sȝ
numa pompilius vidēs q ann⁹ nō bn̄
x. mēsibus cōplebat. supaddidit duos
pncipio. s. ianuariū z februariū. Janu-
arius dicit a ianua q2 sicut p ianuaȝ in
tramus domū. ita p ianuariū intramus
annū. Est em̄ limes anni Vel dicitur a
iano deo q ab antiqs dicebat pncipiuȝ
et finis oim rerū. Ei em̄ fuit a gentilib⁹
mēsis ille cōsecratus. Vn̄ z idē ian⁹ bi
frons pingit vt anni introitus z exitus
demōstretur. de quo dictū est in. vj. pte
sub ti. de circūcisione. Februari⁹ dicit a
febribus. q tūc de facili contingūt. vel a
febrius. i. a purgationib⁹. Sunt aūt fe
brue oblationes facte p mortuis. Ro-
mani em̄ illo mense memoriā aiarū
habebāt z eas purgabāt celebrādo exe-
quias mortuorū. Vel sm Isid. dicit a
febru. i. plutone. cui eo mense sacrifica
bat. Marti⁹ dicit a marte patre romu-
li. vel q2 eo tpe cuncta aīātia agunt
ad marē z ad cōcūbendi voluptatem.

Appellat etiā qnq3 mēsis nouorum. q2
est anni initiuȝ. Et qnq3 nouū ver. q2 in
eo viridentibus fructibus nobis trans-
actorū pbatur occasus Aprilis dicitur
qsi aperilis. q2 tūc terra apit ad germi-
nandū. flores aperiunt. z arbores inci-
piunt pullulare. Vel aprilis p venere
dicit qsi afrodilis. a frodis em̄ grece dr
latine venus. Maius a maiorib⁹ natū
dicit q erant pncipes reipublice. vel a
maia mrē mercurij. Juni⁹ a iuniorib⁹
natu dicit. Erāt em̄ olim maiores. s. se-
niores qui appellabātur patres. z hi in
ciuitate semp remanebāt vrbis regimi
ni cōsulentes. Erāt z iuniores q ibāt ad
pugnandū p republica. z ideo maius
a maioribus. iunius a iuniorib⁹ nomē
acceperūt. z in illoruȝ honoreȝ instituti
sunt. vel dicit a iunone. Julius dictus
est a iulio cesare qui tūc natus fuit. vel
q2 tūc de hostibus triūphauit. Vicit em̄
cleopatrā reginā egypti cū anthonio vi
ro suo bello nauali. Julius tn̄ pri⁹ qui-
tilis dicebat. eo q est qntus a martio. q
sm romulū pncipiū erat āni. August⁹
est dictus ab octauiano augusto. q tūc
natus fuit. vel q2 tunc hostes supauit.
Prius tamē dicebat sextilis. eo q sex-
tus est a martio. Septēber nomē habȝ
a numero z imbre. q2 septim⁹ est a mar
cio. z imbres habet. Sic z october no-
uēber atq3 decēber ex numero z imbri-
bus vocabula acceperūt. quē numeruȝ
decurrentē decēber finit p eo[illegible] denari
us numer⁹ pcedētes nu[illegible]os clausit
Quot aūt dies qlibȝ mēsis h[illegible]eat. his
versib⁹ cōtinet. Juli⁹ aprilis [illegible]ptemq3
nouēq3 tricenos. Plus vnū [illegible]liq. ꝫ ha
bet febri⁹ octo vicenos. Cui [illegible]⁹fu
erit supaddit vn⁹. Hoc est dicere q iu-
nius. aplis. septēber z nouēber hn̄t. xxx
dies. Reliq aūt mēses hn̄t. xxxj. ꝫ febru
arius tm̄ habet. xxviij. z qn̄ est bisextus
habet. xxix. Sciendū aūt est q cuilibet
mēsi pmo dati fuerūt. xxx. dies q mul-

tiplicati duodecies cōstituūt trecentos
sexaginta dies. De q̇nq3 vero residuis
datus est vn⁹ ianuario. eo q̄ est pͥcipiū
anni. ⁊ etiā rōne ipsius numeri. q2 im-
par numer⁹ mūdus est ⁊ nūero de⁹ im
pare gaudet. Scd̄s dat⁹ est marcio ꝓ-
pter eandē impitatem. Tercius maio.
Quart⁹ iulio. Quintus octobri. Cesar
aūt august⁹ volēs suū mēsem esse eq̄lez
mēsi iulij. abstulit februario vnā diē. q2
erat mēsis tristicie atq3 luct⁹ ⁊ attribuit
eam augusto ⁊ ita remāserūt februario
tātū. xxix. ⁊ augusto. xxxj. Demū astro
logi romani abstulerūt aliā diē februa
rio ⁊ addiderunt decēbri. ⁊ ad hoc vt fi
nis pͥncipio rn̄deret. ⁊ sic februario re-
manserūt tantū. xxviij. ⁊ decēbri. xxxj.
Verūtn̄ ad quādā cōpensationē vna di
es vicȝ bisextilis est de q̄rto in q̄rtuȝ an
num februario restituta. Qua vero die
vel q̄ feria q̇libet mēsis intrat. iaȝ sub ti.
de septimana dicet̄. Sane in q̇libet mē
se sunt tres dies celebres q̇ solis ꝓprijs
noibus noiant̄. ⁊ ab eis ceteri denoian
tur. s. kalende. none. ⁊ ydus. q̇s romani
ꝓpter dies festos. vel ꝓpter officia ma-
gistratuū instituerūt. His em̄ dieb⁹ in
vrbib⁹ cōueniebant. kal̄. sunt pͥmi dies
mēsis. Et dicunt̄ q̄si colēde. q2 tunc sp̄
erat festū iunonis. Vn̄ Ouidius. Vē-
dicat ansonias saturnia iuno kalendas.
Vel q2 tūc a romano ppl̄o pͥncipia mē
sium celebrabant̄. sicut fit ab hebreis.
Vn̄ Ouidi⁹. Salue festa dies, melior-
q3 reuertere sp̄. A ppl̄o rerū digna potē
tie coli. v[illegible]l dicuntur a colo q̄d est voco
Primo [illegible] die mēsis preco de more
ppl̄m a[illegible] nūdinas vocabat clamās toti
ens cal[illegible] q̇t dies erāt vsq3 ad nonas. Et
id̄ dr̄ pl[illegible]ter kalē. a plurib⁹ vocatiōib⁹
vl̄ [illegible] calo q̄d ē bonū omen p totū
mēsem habēdū. Tūc em̄ sibi mutuo ex
enia trāsmittebāt. None vero sunt q̄ttu
[illegible] vel sex dies in q̇libet mēse q̇ sequunt̄
post kal̄. Et dicūt̄ a nūdinis q̄si nūdine
q2 tūc romani nūdinas colebāt. Id̄ aūt
in aliq̇ mense erāt none siue inchoatio
nūdinaꝝ in die q̇nta ⁊ in aliq̇ in die se-
ptima. ne ꝑdones certū tp̄s ad insinuā
duȝ mercatorib⁹ haberēt. Vel dicūt̄ no
ne a nonis. q2 dies ille nonus erat ante
ydus. Vel a non. q2 tūc nullū fiebat fe-
stuȝ. Vn̄ Ouidi⁹. Nonaruȝ tutela deo
caret. Id⁹ vero sunt octo dies q̇ sequūt̄
post nonas. Est aūt ydus sp̄ in tredecia
vel decimaq̇nta die f̄m q̄ none ꝑcedūt
Si em̄ mēsis habet q̄ttuor nonas. yd⁹
est in tredecima die Si habet. vj. nonas
yd⁹ est in. xv. die. Q̄d aūt cōciliū anthi
ocenū dicit q̄ yd⁹ est die decima. h̄ alia
cōsideratiōe dicit. Et dicunt̄ yd⁹ q̄si di
uisio. q2 tūc fiebat diuisio nūdinaꝝ. Vl̄
q2 in ydib⁹ fit diuisio mēsis. Dicit̄ etiā
yd⁹ ab yduo. as. i. sepo. ras. Indevidua
dr̄ q̄si ydua. i. diuisa. Plerīq3 latinoruȝ
putāt ydus dici ab edēdo. eo q̄ hi dies
apud veteres epularū essent. Dies aūt
q̇ sequunt̄ statim post kalē. ita denoian
tur. Si em̄ est mēsis q̇ habeat quattuor
nonas. debem⁹ dicere in kal̄. statiȝ post
kalendas. q̄rto nonas. in tercio tercio
nonas. in quarto pridie nonas. in q̇nto
vero nona3 dicim⁹ vt patet in ianuario
⁊ sil̄ibus. Si vero est mēsis q̇ h3 sex no
nas debem⁹ dicere stati post kalē. sexto
nonas. in tertio die q̇nto nonas. in q̄rto
q̄rto nonas. in q̇nto tercio nonas. in se-
xto pͥdie nonas in septimo nonas. vtpȝ
in martio ⁊ sil̄ibus. Dies aūt q̇ sequūt̄
post nonas ita denoiant̄ in q̇lib3 mēse.
viij. yd⁹. xij. yd⁹. vj. yd⁹. v. yd⁹. iiij. ydus
iij. yd⁹. pͥdie yd⁹ ⁊ yd⁹. sic h̄ apparēt i ka
lēdario manifeste Dies v̇o q̇ sequūt̄ p⁹
yd⁹ denoiant̄ a kalēdis mēsis sequētis
h̄ modo Ianuari⁹ h3. xxxj. dies de istis
accipe vnā ꝓ kal̄. ⁊. iiij. ꝓ nonis. ⁊. viij.
ꝓ ydib⁹. ⁊ sic remanēt tātū. xviij. adde
ergo istis. xviij. dieb⁹ kalēdas siue dieȝ
kalēdarū sequētis mēsis. ⁊ sic erūt. xix
Vn̄ in mēse ianuario debemus dicere

statim post idus.xix.kal.februarij in se-
queti die.xviij.kal.7 sic p ordinē vsq ad
finē mensis sp minuēdo. Nota tñ qd dr
pdie idus.7 pdie nonas. 7 pdie kal. et
non scdo.qr scds dr a sequor.sed illa di-
es nō sequit sed pcedit. Et exponit hec
pposirio p.i.añ vel prius. Vñ pridie qi
pori die.siue p.i.añ diē.Et cum dr qrto
nonas.intelligit qrto die añ nonas.7 sic
de alijs. Quot aūt dies denominent a
nonis.qt ab idib9.7 quot a kal.oim mē-
siū.his vsib9 ptinent. Sex nonas mai9
october iuli9 7 mars. Quattuor ac reliq
tenet idus qlibet octo. Jan9 7 august9
denas nonasq decēber. Julius october
mars mai9 epta decēq. Juni9 aplis se-
ptēber 7 ipe nouēber. Ter senas retinēt
februsq bis octo kalendas. Hoc ē dice
re q mai9 october iuli9 7 marti9 hñt dies
sex p nonis.sed reliq menses hñt tantū
qttuor. Et qlibet mēsis habet octo dies
p idibus. Jtē q ianuari9 august9 7 de-
cēber hñt.xix.dies p kalēdis. Juli9 vo
october marti9 7 mai9 hñt.xvij. Junius
aūt aplis septēber 7 nouēber hñt. xviij.
Februari9 habet.xvj.7 si fuerit bisextus
supaddit et vn9. Illud aūt notandū ē
q in quolibet mēse sūt duo dies egypti-
Dies egiptiaci
aci.i.ab egyptijs dephensi. Jn egypto
eñi erāt qdā astrologi q quasdā cstellati
ones nociuas hūanis actib9 in illi9 die-
bus inuenerūt.ideoq illas notas eē ho
minib9 voluerūt.tñ illa⁊ constellationū
puncta scire pter errorē nostri cōpoti
nō valem9. Vl forte inuenerūt illos di
es bñ cstellatos 7 ideo eos in kalēdario
notauerūt vt in illis diebus potius q i
alijs illis actib9 insistat.quo⁊ errorē ne
eccl'ia sequi videat a talibus cauet. Vl
dicunt egyptiaci fm quosdā. qr dñs in
illis dieb9 pcussit egyptū nouez plagis.
Quot9 aūt sit dies egyptiac9 a pncipio
vel a fine mēsis his vsib9 cōtinet. Au-
gurior decies audito lumie clāgor. Lin
qt olens abies coluit colus excute gal-
lum. Jn his versibus sunt.xij.dictiōes
xij.mēsibus seruientes.pma pmo.scda
scdo.7 sic p ordinez. sumpto initio a ia-
nuario.ita q qta erit pma lra pme sylla
be alicui9 ista⁊ dictionū i alphabeto.to
tus erit dies egyptiac9 in illo mense cui
seruit illa dictio. Cōputādo a mēsis pn-
cipio vsus finē. Jtē quota erit pma lra
scde sillabe in alphabeto.totus erit dies
egyptiacus in illo mēse cui seruit illa di
ctio.cōputādo a fine vsus pncipiū. Ver
bi gra. Augurior ē pma dictio.7 seruit
pmo mēsi.s.ianuario.au est pma sylla-
ba.7 a est pma lra ipius syllabe. 7 est p-
ma in alphabeto.g dies pma ianuarij
ē egyptiaca. Jtē gu.est scda syllaba.et g
est pma lra ipius syllabe.7 g. ē septima
i alphabeto.g septim9 dies ianuarij nu
merādo a fine vsus pncipiū est egyptia
ca.7 sic de alijs.h obseruato q h.in h lo
co p lra non ponat. Quilibet aūt pmis
sorū die⁊ pter vnicā horam sui deno-
minat egyptiacus. De diebus vo fe-
licibus vl infelicib9.quos qdā astrolo-
gi notauerūt in pñti opusculo nil agit.
qr eccl'ia phibet fidē talibus adhiberi.
Jn qbusdā quoq mēsibus sunt qdā di-
es q caniculares dicunt.a cane vel cani
cula stella sita in fronte leonis 7 ante ge
nua thauri.q estiuis mensib9 ē i medio
cētro celi. 7 dū sol ad eā ascenderit ciun
cta cuz sole vl ei pxima duplicat calor
ipius.ex quo dissoluunt corpa 7 vaporā
tur. Vñ vocat canis.qr corpa morb af-
ficit. Et sunt qnquagintaduo dies in q-
bus pter tpis crudelitatē 7 caloris sol
intemperiē malū est minu[...] potionari
Quando autem illi dies inc[...]ant 7 fi-
niantur. his versibus contin[...]tur. Jn-
cipiunt iulij pridie idus canic[...]lares. Et
pridie nonas septembris fin[...]t.
Secundū aliquos vero incipiunt.xiiij.
kal.augusti.

De septimana.

SEquitur de septi
mana. Nempe cōtinet septima-
na septem dies naturales quoꝝ
repetiōe ⁊ mēses ⁊ anni ⁊ secula pagun
tur. ⁊ hoc apud grecos hebdomadas. ꝫ
apud hebreos sabbatū appellat̄. ⁊ dici
tur septimana a septē ⁊ mane. q̄si septē
mane. ps ꝓ toto. s. mane ꝓ tota die. vel
a septē ⁊ manet. q̄ꝛ manet ꝑ septē dies.
Vel d̄r septimana. q̄si septē luces. naz
mane lux est s̄m Isi. Idē etiā spacium
vocat̄ hebdomada. ab hebda grece qđ
est septē ⁊ doas qđ ē spaciū vl' mod⁹ qđ
est mēsura. ⁊ s̄m hoc hebdomada ē cō-
muni⁹ nomē ꝙ septimana. Vñ daniel
Post septuaginta hebdomadas ⁊c. et
sumūt̄ ibi hebdomade annoꝝ. i. septua
gesiesseptē anni Septimane āt nequnt
habere certa noīa. q̄ꝛ neqꝫ habent certa
initia. singulis nāqꝫ annis variant̄ ꝓpt̄
vnū vel ꝓpter duos dies. q̄ q̄nqꝫ sunt su
per integras septimanas. Oēs aūt dies
septimanaꝝ inscribūt̄ septez p̄mis l̄ris
alphabeti Itē dies s̄m gētiles denoian
tur a planetis. Prim⁹ a sole q̄ p̄nceps
est oīm siderū. sic ⁊ idē dies caput ē ce-
terorū dieꝝ. Scđs a luna. q̄ ⁊ splēdore
⁊ magnitudine soli proxima est. ⁊ ex eo
mutuat lumē. Terci⁹ a stella martis q̄
vesp vocat̄. Quartus a stella mercurij.
quā q̄dā candidū circulū dicūt. Quit⁹
est stella iouis quā fetontē aiūt. Sext⁹
a stella veneris quā lucifer asserūt. q̄ꝛ in
ter cūcta sidera plus lucis affert. Septi
mu[illegible]a stella saturni. q̄ septimo celo lo-
cat[illegible]xx. annis fert̄ explere cursuz suū
D[illegible]oc dictū est in ꝓhemio. vij. partis
Se[illegible]ritur q̄re dies nō ita ordinantur
in [illegible]tima sicut planete in celo. quoniā
[illegible] ordinant̄ s̄m hūc versum. Sol
ve. mer. ⁊ luna saturnus iupiter ⁊ mars
vel sic. Saturnus ioue mars sol cū ve-
ne mercure luna. Solutio. dicim⁹ ꝙ di
es in septimana non ordinant̄ s̄m ordi
nem planetarū ꝫ s̄m regimē eoꝝ in sin
gulis diebus. Vnde q̄ꝛ viderūt ph̄i ꝙ
sol regnabat p̄ma hora diei dñice. ideo
diē illū denomiauerūt a sole. Itē quia
viderūt ꝙ luna regnabat p̄ma hora se-
cūde ferie. ideo diē illū denoīauertunt a
luna. ⁊ sic de ceteris. sicut patet ex disti-
ctione horarū diei facta inter planetas
ꝑ ordinē successiue. Rursus a dictis
planetis ph̄i noīa dierū sumpserūt. eo
ꝙ a singulis aliq̄d esse in hoīe voluert̄.
vt a saturno cādiditatē. a ioue tp̄antiaz
a marte feruorē a sole spiritū. a venere
voluptatē. a mercurio eloq̄ntiā. a luna
cor. Et q̄ꝛ ordo planetaꝝ vltra numerū
septenariū nō ꝓcedit. ꝫ ad p̄mū reuer-
titur. ideo tantū septē dies in septima-
na sunt a sapiētib⁹ cōstituti. Nūc vi-
dendū est q̄ die septimane q̄libꝫ mēsis
intret. de hoc duplex rō habet̄. Prima
ꝑ hos v̄sus. Alta domat dñs gratis be-
at eq̄ gerētes. Cōtemnit fictos augebit
dona fideli. In istis versib⁹ sunt. xij. di-
ctiones. xij. mēsib⁹ suiētes. p̄ma p̄mo
scđa scđo. ⁊ sic ꝑ ordinez sumpto initio
a ianuario. ita ꝙ quecūqꝫ fuerit initial'
littera alicui⁹ istarū dictionū eadē erit
littera kalēdaꝝ mēsis cui fuit illa dictō
Verbigr̄a. Alta est p̄ma dictō ⁊ fuit p̄
mo mēsi. s. ianuario ⁊ a est p̄ma l̄ra illi⁹
dictōis alta. ergo a est p̄ma l̄ra ianuarij
Itē domat est scđa dictio q̄ fuit secūdo
mēsi. s. februario. ⁊ d est p̄ma littera isti
us dictōis. ergo d est p̄ma l̄ra februarij
⁊ sic de alijs. Itē dicit sequēs v̄sus ꝑ sil
labas qđ p̄cedētes ꝑ dictiōes Adaz de
gebat ergo cifos adrifex. Habita autē
l̄ra kalēdaꝝ facile possum⁹ scire q̄ feria
q̄libet mēsis intret. Per litterā em̄ dñi-
calē illi⁹ anni ꝓcede ꝯputādo dies ꝑ lit
teras sb̄sequētes vsqꝫ ad litterā q̄ est in
kal'. mēsis cui⁹ diei introitū scire optas
⁊ in q̄ feria occurret in tali feria itrabit
ille mēsis. Scđa rō ꝑ quā sciri potest q̄
feria q̄libet mēsis intret est ꝑ reglares

et cōcurrētes. Nota q̄ in anno solari
sunt quinq̄ginta due septimane ⁊ vnus
dies vel duo si sit bisextus. ꝓpter quaȝ
diē variant singulis annis ꝑncipia mē
sium. Si eñ hoc anno incipiat ianuari
us a die dñico. toto illo anno a. q̄ est ꝑ-
ma littera ianuarij erit dñicalis. Cuȝ ḡ
ventū fuerit ad fineȝ anni illud a finale
kalendarij qd̄ inscribit illi diei q̄ est vl-
tra integras septimanas repñtabit dieȝ
dñicum. ergo seq̄ns a qd̄ iterū est initia
le ianuarij repñtabit scd̄am feriaȝ. ⁊ sic
toto illo anno erit illa variatio. Eodeȝ
modo singulis annis variant initia mē
sium ꝑ diuersas ferias. Et si sit bisextus
duplex erit variatio. Prima in kl̄. ianu
arij. scd̄a in festo scti mathie. Vt ḡ cō-
potiste scire possent q̄ feria q̄libet anno
q̄libet mensis inciperet. inuenerūt duos
numeros. vnū inuariabileȝ q̄ vocat re-
gularis solaris ferialis. altū variabilē q̄
vocat cōcurrēs. de q̄bus breuit est dicē
duȝ. Videndū est aūt ꝑmo qd̄ sit re-
gularis solaris ⁊ vñ dicat ⁊ vñ habeat
ortū ⁊ q̄t regulares q̄sq̄ mēsis habeat.
Regularis est nūerus inuariabilis da-
tus mēsi q̄ adiūct⁹ cōcurrēti declarat q̄
feria septimane q̄libet mēsis intret cu-
ius fuerit ille regularis. Dicit aūt regu
laris a regl̄a. q̄r inuariabilis est sicut re-
gula. Solaris d̄r ad differētiā lunaris.
de q̄ infra dicet. Habēt aūt ortū regula
res a marcio. Nā in mēse marcij sūt q̄n
q̄ regulares seu q̄nq̄ ꝓ regulari. Mar
cius eñ nō habuit initiū in ꝑmo anno
mūdi seu scl̄i. imo d̄r mūdus fact⁹ fuis-
se in illo mēse in die q̄ d̄r. xv. kal̄. aplis.
vel vt alij dicūt. viij. kal̄. Si eñ cōputes
ordine retrogrado dies septimane vsq̄
ad kal̄. marcij inuenies q̄ q̄nta feria mū
dus incepit. si tñ añ marciū fuit. ⁊ h̄ est
causa q̄re marci⁹ q̄uariū numex habu-
it ꝓ regulari. Regulares vero mēsium
alioꝝ sic forment. iūgas regulares mē-
sis cū diebus eiusdē. ⁊ ab illa sūma sub
trahe. vij. q̄tiens poteris. ⁊ regulareȝ se-
q̄ntis mēsis qd̄ remanserit indicabit.
Verbigr̄a. Marci⁹ habet. v. regulares
⁊ dies eius sunt. xxxj. redige in summā
⁊ sunt. xxxvj. subtrahe. vij. q̄tiens pote-
ris ⁊ remanet vna dies q̄ dat mēsi seq̄n
ti ꝓ regulari. Itē aprilis habet. xxx. di-
es ⁊ vnū regularē q̄ cōstituūt. xxxj. sub-
trahe septeȝ q̄tiens poteris ⁊ remane-
bunt tres q̄ dant maio ꝓ regularibus.
⁊ ita de alijs vsq̄ ad marciū. Possum⁹
etiā scire mēsiuȝ regulares ꝑ hos vsus
Est astris clara fulgentib⁹ ara deorum
Grata bonis extat gratissima cuiq̄ fi-
deli. In istis vsibus sūt duodecim dicti
ones. xij. mēsib⁹ fuientes. ꝑma primo
scd̄a scd̄a. ⁊ sic ꝑ ordinē sumpto initio
a marcio. ita q̄ q̄ta fuerit lr̄a ꝑma alicu
ius istaꝝ dictionū in alphabeto. ⁊ tot re
gulares habet ille mēsis cui fuit illa di
ctio. Verbigr̄a. Est. est ꝑma dictio ⁊ ser
uit ꝑmo mēsi. s. marcio. ⁊ e est ꝑma lr̄a
istius dictiōis est. ⁊ est q̄nta in alphabe
to. ergo marci⁹ habet. v. regulares. Itē
astris est scd̄a dictio ⁊ fuit scd̄o mēsi. s.
aprili. ⁊ a est ꝑma lr̄a istius dictiōis. q̄
littera est ꝑma in alphabeto. ergo aplis
habet vnū regularē. ⁊ sic de alijs. Nūc
dicam⁹ de cōcurrētib⁹. Dicit aūt cōcur
rens q̄r sibijnuiceȝ cōcurrūt. sicut vide-
bit in formatiōe. vel id̄ q̄r cōcurrūt cuȝ
regularib⁹ ad mōstrandū initialē feriā
mēsium singulis annis. Est aūt cōcur-
rens sup excrescētia vni⁹ diei vel pluri
um sup q̄nq̄gintaduas septiman[illegible]s an
ni solaris. Id̄ dixi vel pluriū [illegible] āno
bisextili supexcrescūt duo dies. in [illegible]ijs
vero vn⁹ tantū. ⁊ ab illa supexcre[illegible]ia
habēt originē cōcurrētes. Alij ve[illegible] cō-
currētes q̄ sequunt post ꝑmū for[illegible]
vno addito singulis terminis sine an[illegible]
sic tñ q̄ septenariū numerū nō excedāt
q̄r nō sunt nisi septē ferie. ⁊ q̄ñcunq̄ est
septim⁹ cōcurrēs illo anno mensis hñt
eadē ꝑncipia q̄ in ꝑmo anno mūdi seu

seculi habuerũt. quelibꝫ eñ feria distat ꝑ septenariũ a semetipsa. Cõcurrentes etiã in hac linea demõstrant̃. j. ij. iij. iiij. vj. vij. j. ij. iiij. v. vj. vij. ij. iij. iiij. v. vij. j. ij. iij. v. vj. vij. j. iij. iiij. v. vj. Nam primus annus cicli solaris habet vnũ concurrẽtẽ. scđs duos. terci⁹ tres. q̃rtus q̃ttuor. q̃ntus sex ꝓpter bisextũ. sextus septem. septim⁹ vnũ. q̃ vltra septenariũ nõ ꝓcedit̃. ꝫ reuertit̃ ad vnũ. ⁊ ita debemus ꝓcedere vsqꝫ ad. xxviij. annos. tũc reuertimur ad primũ annũ cicli. ⁊ ꝓcedimus sicut ꝑius. vñ trãscursus. xxviij. annoꝝ vocat̃ ciclus solaris vel cõcurrẽtium. Et đr ciclus q̃si circul⁹ ꝑ similitudinẽ. Si aũt volum⁹ scire q̊tus sit annus cicli solaris debemus diuidere annos dñi ꝑ. xxviij. q̊tiens possum⁹. ⁊ addere illi. ix. anteqꝫ diuidam⁹ q̃ q̃ñ xp̃s natus fuit tantũ iam ꝓcesserat ille cicl⁹ et q̊tus annus remãserit supra diuisionem annoꝝ totus erit ciclus. ⁊ si null⁹ remãserit tũc sumus in vltimo anno cicli solaris. Vñ versus. Annis adde nouem dñi ꝑtire ꝑ octo. Viginti. cicl⁹ sic tibi notus erit. Possum⁹ etiã scire concurrẽtes cuiuslibet anni ꝑ litterã dñicalem illius anni sicut declarant versiculi subsequẽtes. A sex. b q̊nqꝫ. c. quatuor e. duo tres. d. Primus cõcurrẽs. f. littera septim⁹ est g. Hoc est dicere ꝙ q̃ñ a est littera dñicalis in illo anno sũt sex ꝓ cõcurrẽte. q̃ñ b. q̊nqꝫ. q̃ñ c. q̃ttuor. q̃ñ e. duo. q̃ñ d. tres. q̃ñ f. vnus. q̃ñ g. septẽ I[illegible]ẽto aũt cõcurrẽte debem⁹ eũ iung[illegible] regularib⁹ mẽsis. cuius feriam [illegible]edalẽ. i. introitũ scire volum⁹. ⁊ q̊ta [illegible]rit illa summa si nõ trãscendat. vij. [illegible] siue tali feria septimane ille mẽsis [illegible]abit. Si vero transcendat. vij. q̊tũ fuerit residuũ tota feria septimane ille mẽsis intrabit. Sicut aũt cõcurrentes ita ⁊ dñicales littere variant̃. Naꝫ in ꝑmo anno cicli solaris est. f. littera dñicalis. in scđo e. in tercio d. in quarto. c. in quinto a. tunc eñ ꝓpter bisextũ ꝑtransitur. b. Quod his versibus declaratur

Fert ea dux cor amet gens fautor eum coluit bis. Ars gen⁹ est de corde bono gignit ferus ensis. Dicta beant aq̃. gẽs fons dat cũctis bonus autor.

In his v̾sibus sunt. xxviij. dictiões. xxviij. ãnis cicli solaris ꝑuiẽtes. Prima ꝑmo. scđa scđo. ⁊ sic ꝑ ordinẽ sumpto initio a primo anno cicli. ita ꝙ q̃cunqꝫ fuerit initialis littera alicui⁹ istarũ dictionũ. eadeꝫ erit littera dñicalis illo anno cui ꝑuit illa dictio Verbigr̃a. Fert est ꝑma dictõ ⁊ ꝑuit primo anno cicli solaris. ⁊ f. est ꝑma littera. ergo f. est littera dñicalis in ꝑmo anno cicli solaris. ⁊ sic de alijs Et nota ꝙ ille annus est bisextilis. cui deꝑuit aliq̃ dictio desinẽs in t. ⁊ ita primus ann⁹ cicli sꝑ est bisextilis. cũ ei deꝑuiat dictio desinẽs in t. s. fert. ⁊ ꝓpter hoc prima littera dictiõis desinẽtis in t. nõ erit littera dñicalis in illo anno cui ꝑuit illa dictio. nisi a loco bisexti vltra. q̃ littera dñicalis cũ bisexto simul mutat̃. A kal̃. vero ianuarij ꝑcedentis ipm bisextum vsqꝫ ad locuꝫ bisexti erit littera dominicalis illa q̃ immediate sequitur in kal̃. post illã q̃ deberet esse litera dominicalis. Vñ in pri̇o anno cicli f. est littera domicalis a loco bisexti vsqꝫ ad kal̃ ianuarij. sequẽtis. A kal̃. vero ianuarij ꝑcedentis vsqꝫ ad locũ bisexti g. est litera dominicalis. et ita in alijs. Annus autem cui ꝑuit illa dictio sciri potest ꝑ rationẽ sup̾ius dictã de ciclo solari. Nã ratio littere dñicalis tunc currentis ratiõe simili incipit ⁊ finit̃ Nũc aliq̃ de indictione dicamus Est autem indictõ spacium temporis quo romanus princeps tributum gentibus indicebat.

Si autem volumus scire quota sit indictio debemus addere tres annos annis domini et postmoduꝫ diuidere annos dñi ꝑ. xv. quotiẽs possum⁹. ⁊ q̊tus

annus remāserit facta diuisione tota erit indictio. ⁊ si nullus supauerit. in vltimo āno indictōis sum⁹. ⁊ tunc ad pmā indictōꝫ reuertimur. q̄ꝛ indictio nō trāscendit. xv. Vñ versus. Si tribus adiūctis dñi diuiseris ānos. Per ter quinqꝫ dat̄ indictio certificata. De indictione pleni⁹ diximus in speculo iudiciali: in tractatu de instrumentoꝝ editione. §. j. v. post annos. ⁊ infra vbi de ciclis aget̄.

De era supra dictū est

De die

Licet iaz superius in plerisqꝫ locis de die tactū sit nihilomin⁹ h̄ specialit̄ dicendū est ꝙ duplex ē dies. s. naturalis ⁊ artificialis siue visualis. Natural̄ ē spaciū q̄ sol ducitur circa totam terrā ab oriente vsqꝫ in occidentē. scꝫ spaciū diei ⁊ noctis. qd̄ ꝯtinet. xxiiij. horas. Et dr̄ dies ista a diis quoꝝ nomina romani q̄busdā siderib⁹ sacrauerūt. Vñ quelibꝫ dies ab aliquo deo antiquit⁹ vocata est. vt a ioue ⁊ aliis put sb̄ septimana dictū ē Vel dies dicitur a dya qd̄ est duo. q̄ꝛ continet duo tempa noctē scꝫ ⁊ diē visualē. Quando aūt incipiat dictū est in ꝓhemio septime ptis. Artificialis est spaciuꝫ quo sol morat̄ super nostrū emisperiū ab ortu sol̄ vsqꝫ ad occasū. ⁊ h̄ s̄m sol̄ ascensuꝫ et descēsum crescit piter ⁊ decrescit. Dicit̄ aūt dies. a dyan qd̄ est claritas. Et dicit̄ visualis siue artificialis. q̄ꝛ solum h̄ tp̄s aptū est vsibus ⁊ artificiis exercendis. Reliqua ps diei naturalis dr̄ nox a noceo. q̄ꝛ nocet visui ⁊ vsui. ⁊ ideo vocata ē dies a meliori pte sine cōmemoratione noctis. iuxta illud. Factūqꝫ est vespe et mane dies vnus. Rursus ptes diei sunt tres s̄m Isid̄. s. māe meridies. ⁊ supma Mane est lux matura ⁊ plena: nec iam crepusculū. Meridies dr̄ q̄si medidies i. medius dies. vel q̄ꝛ tunc purior dies ē Supma est postrema ps diei. Sero dicitur a clausis seris. Noctis vero partes sunt septem. s. vesper. crepusculū. cōticiniū. intempestū. galliciniū. matutinū. ⁊ diluculū. Vesper dicit̄ a vespe occidētali stella. q̄ tenebras sequētes p̄cedit. ⁊ dicunt̄ tenebre quasi tenētes vmbrā. Crepusculū dr̄ dubia lux. s. inter lucē ⁊ tenebras. Cōticiniū est qñ iam homines silēt. Intempestū est mediū noctis tp̄s. quādo nil agi pōt ⁊ oia silent q̄si i oportunū. Galliciniū dicit̄ propter gallos. lucis p̄nuncios matutinū est inter abscessum tenebraꝝ ⁊ aurore aduentū. Diluculū dr̄ quasi iam incipiēs parua diei lux ⁊ aurora que solem p̄cedit. Est eñ aurora diei clarescētis exordiuꝫ. Et nota ꝙ dies alii sunt sideriales in quib⁹ sidera mouent̄. ⁊ hoies a nauigatōibus excludunt̄. alii p̄liares. de quibus in libro regū quib⁹ reges solent ad bella ꝓcedere. alii interscalares quos scimus. xxii. mensibus supesse. alii caniculares alii solsticiales. alii equinoctiales de q̄bus iam p̄missum est. alii fasti in quib⁹ iura fant̄. alii nefasti eis ꝯtrarii. alii festi id est festiui. vt sunt dies azimoꝝ ⁊ alii ꝓfesti q̄si ꝓcul a festis. vt feriales. alii mali sūt. vñ apl̄s. Redimētes tp̄s qm̄ dies mali sūt. Quia i eis plus solito hoies affligunt̄. Et ecōtrario sunt boni. Alii egyptiaci. de quib⁹ p̄missum est. Est etiā dies salutis. in quo dñs venit ad saluādū Est etiā dies iudicii i q̄ dñs venit ad iudicādū q̄ erit bonis dies leticie. mal̄ aūt calamitat̄ ⁊ miserie. Momētū [illegible] minimū atqꝫ angustū tp̄s a motu [illegible] dictū. est eñ extremitas hore in b[illegible]b⁹ interuallis cū aliq̄d sibi cedit atq[illegible]cedit. s̄m Isid̄. Hora grecū nomē [illegible] latinū sonat. est eñ finis tpis. Qu[illegible] horas ꝯtinet dies naturalis. dictū est in ꝓhemio hui⁹ ptis. Et nota ꝙ in mēse ianuarii nox habet. xvj. horas. dies. viij In februario nox habet. xiiij. dies decē In martio nox habet duodecim horas

dies totidem. In aprili nox habet decē dies.xiiij. In maio nox habet.viij.dies xvj. In iunio nox habet.vj.horas.dies xviij. In iulio nox habet.viij.dies.xvj. In augusto nox habet.x.dies.xiiij. In septembri nox habet.xij.dies totidem. In octobri nox habet.xiiij. dies.x. In nouembri nox habet.xvj.dies.viij. In decēbri nox habet.xviij.dies.vj. Astrologus tñ curiosus potest horas aliter equare.ſ ꝑmissa eq̄tio ꝑ vulgaribus et simplicibus sufficere potest.

Incipit scd̾a pars de anno lunari.

SEquitur secunda pars de anno lunari.in q̄ agitur ꝑmo q̄d sit annꝰ lunaris. ꝛ q̄t dies cōtineat. Scd̾o de regularibꝰ lunaribus. Tercio de epacta. Quorto de embolismo. Quito de anreo nūero. Sexto de termio pascali ꝛ aliarū mobiliuz festiuitatū. Septimo de ciclis.

Quid sit annus lunaris.

ANnus lunaris dicitur tribꝰ modis Primo mō annus lunaris ē spaciū q̄ luna circuit totū zodiacū.qd̾ q̄dē facit i.xxviij. diebꝰ.ꝛ ix.horis. Scd̾o modo d̾r annꝰ lunaris spaciū q̄ luna circuit solē ab vna incēsiōe vsq̄ ad aliā.ꝛ hoc facit in.xxix diebꝰ ꝛ.xij.horis. Nam cū luna sepat a sole ad pagrādū zodiacū ꝛ postea reuertit ad eūdez pūctuz in q̄ dimiserat solez nō in[illegible]nit illū ibi. q̄ sol iaz tm̄ ꝓcessit suo m[illegible] luna laborat recurrere ad eū.si[illegible]ttingere ip̄m duobꝰ diebꝰ ꝛ tribus [illegible]ris. Tercio d̾r annꝰ lunaris spaciū.p[illegible] lunationū in anno cōi ꝛ.xiij.in em[illegible]mali.de q̄bus infra dicet. Cuz ergo lunatio q̄libz cōstet ex.xxix. diebꝰ ꝛ.xij.horis.q̄ nō curat eccl̾ia de minutijs.ꝛ ex.xij.horis ꝑcedētis lunatiōis ꝛ ex.xij.seq̄ntis cōstituit vna dies naturalis q̄ sp̄ lunatiōi ꝑcedēti attribuit. ita q̄ lunatio ꝑcedētis mēsis sp̄ habeat.xxx. dies ꝛ sequētis.xxix.nisi aliud sit ꝓpter bisextū vel embolismuz vel saltū lune. Vn̄ v̄sus. Luna paris mēsis nunq̄ tricesima fiet. Imp ter ceno nūq̄ nisi fine carebit. Tpe bisexti febri tricesima lūa est. Nā iulij luna tūc est vicesimanona Par mēsis d̾r q̄ numerādo a ianuario ꝑ ordinē cadit in numerū parē vt februarius aplis iuniꝰ augustꝰ october.decēber.q̄ꝝ lunatio sp̄ est.xxix.dieꝝ excepto februario cuiꝰ lunatio est.xxx. q̄n̄ est bisextꝰ. Impar v̄o est q̄ in numeꝝ cadit i parē.vt ianuariꝰ.marciꝰ maiꝰ iulius septēber ꝛ nouēber.q̄ꝝ lunatio sp̄ ē.xxx. dieꝝ excepto iulio.q̄ in vltimo anno cicli lunaris ꝓpter saltū lune habet tātuz xxix. Ex his aūt.xij. lunatiōibꝰ cōstituunt trecēti q̄nq̄gintaq̄tuor dies i anno lunari. Et sic annꝰ lunaris in.xj.diebus excedit a solari.ex q̄ excessu oīs varietas etatis lune ꝯsurgit.ita q̄ vbicūq̄ fuerit luna ꝑma in primo anno fit in scd̾o.xj. ꝓpter quā varietatē duo nūerorū genera sunt inuēta.regulares vicz ꝛ epacte. de q̄bus breuiter videamus.

De regularibus lunaribus.

NVnc videamus de regularibꝰ. Et q̄dez regl̾aris lunaris est numerꝰ inuariabil̾ datꝰ mēsi ad inueniēdū lunā in kal̾.mēsiuz singuloꝝ. Habēt aūt ortū regl̾ares ab illis q̄nq̄ diebꝰ q̄ supsunt in anno solari supra trecētos sexaginta dies. Vn̄ q̄nq̄ regulares dati sūt septēbri.a q̄ annus lunaris sumit initiū Regulares v̄o alioꝝ mēsiū sic formant. Iūge regulares mēsis cū diebꝰ eiꝰ.ꝛ ab illa sūma sb̄trahe lunationē eiꝰ.ꝛ residuū qd̾ remāserit erit regularis illius mēsis. Verbi.gr̄a. Septēber habet.v.regulares ꝛ dies eius sunt.xxx.q̄ cōiūcti regularibus constituūt.xxxv.ꝛ lunatio septēbris est triginta.q̄ subtracta remanēt.v. q̄ sunt

regulares sequētis mēsis.s.octobris.et sic de alijs vsqꝫ ad septēbrez. Nā egiptij suū annū incipiunt a septēbri.ꝛ iō nos annū lunarē incipimꝰ a septēbri. De regularibꝰ tradit iste vsus. Dic e.g.bis i. k.bis ꝛ post manet ordo.q̄si dicat. Dic e.bis q̄ est q̄nta in alphabeto .i. primis duobꝰ mensibꝰ anni lunaris dant.v.ꝑ regularibꝰ. Itē dic bis g.q̄ est.vij.in alphabeto.i.terciꝰ ꝛ q̄rtꝰ mēsis habēt.vij ꝑ regularibꝰ Itē dic bis i.q̄ est.ix.in alphabeto.i. q̄ntꝰ ꝛ septimꝰ mēsis habēt .ix.ꝑ regularibꝰ. Itē dic bis k.q̄ est.x.i alphabeto .i. sextꝰ ꝛ octauus mēsis habēt.x.ꝑ regularibꝰ. Et nota ꝙ h̄ fit trāsitus de q̄nto ad septimū. ꝛ de sexto ad octauū.vt patet informādo ip̄os regl'ares.q: ianuariꝰ ꝛ marciꝰ.ix.ꝛ februariꝰ ꝛ ap̄lis.x.habēt.ꝫ post manet ordo id ē maius.xj.iunius.xij.iulius.xiij. augustus.xiiij.habent.

De epacta.

Sequitur de epacta. Est aūt epacta numerꝰ variabilis datꝰ anno ad inueniēdum lunā in kal'.cuiuslibꝫ mēsis. Et dr epacta ab epi qd̄ est supra ꝛ aucta q: est superexcrescētia anni lunar' a solari. Iō ꝙ annꝰ p̄mꝰ cicli lunaris nullā habet epactā.q: nullꝰ annꝰ p̄cessit a q̄.xj. accepisset. Scd̄s vo habet.xj.ꝑ epacta q: epacta orit ab illis diebꝰ q̄bus annꝰ lunaris excedit a solari. Terciꝰ vo annus habet.xxij.q: semp addūt.xj. si nō trāscēdat.xxx. Si vo trāscēdat.xxx.abiect' illis.xxx. residuū erit epacta illiꝰ anni ꝛ iō in quarto anno.q: sūma ascēdit ad xxxiij.abiect'.xxx.tres sunt epacta illiꝰ āni. Epacte vo grece dicūt latine adiectiōes annue lunares.q̄ ꝑ numerū vndenariū vsqꝫ ad tricenariū i se reuoluūt q̄s egyptij iō adijciunt vt lunaris emersio rōni solis coequet. Luna em̄ iuxta cursum suūz.xxix.semis dies lucere dinoscit.et fiūt in annū lunarē dies trecenti q̄nq̄gintaq̄tuor remanēt ad cursuz āni solaris dies.xj.q̄s egyptij adijciūt absqꝫ his nō inuenies lunā quota sit in q̄libet anno mēse ꝛ die. Epacte oim annoruz cicli lunaris ꝑ hāc tabulā denotant ita ꝙ hoc verbū nulla rn̄det p̄mo anno ꝛ singulis sequētis numeri rn̄dent singulis annis cicli vsqꝫ ad.xix. Nulla.xj. xxij.iij.xiiij.xxv.vj.xvij.xxviij.ix.xx.j. xij.xxiij.iiij.xv.xxvj.vij.xv.iij. Sꝫ h̄ idē etiā oñdit ꝑ hos vsus. Annis adde monos dn̄i ꝑtire ꝑ vnde. Uigiti lune ciclꝰ ꝛ inde patz. Hoc vult dicere si volumꝰ scire q̄tus sit annꝰ epactalis siue cicli debemus diuidere annos dn̄i ꝑ.xix.q̄tiēs possumꝰ ꝛ addere vnū q: q̄n xp̄s natus fuit tātū ꝓcesserat ille ciclus. ꝛ q̄ta fuerit sūma q̄ remāserit totꝰ erit annꝰ cicli epactalis. Uerbigr̄a. Hoc anno cōputamus annos dn̄i mille ducētos octoginta sex.q̄r mille ducēti septuagintatres sunt recte ꝑ.xix.diuisi supsunt. xiij de p̄dicto nūero.addito ergo vno fiūt. xiiij. Un̄ hoc anno est.xiiij.annus cicli lunaris.in anno sequēti erit.xv. ꝛ sic vsqꝫ ad.xix.postea redit ad p̄muz. Et hoc verū est s'm illos q̄ incipiunt cōputare annos dn̄i a natiuitate xp̄i.vel in kal'.ianuarij.nō aūt s'm eos q̄ illos imutant in kal'.septēbris ꝛ faciūt ibi diuisionez. Nā tūc addēdi sunt duo anni. Pōt etiam ꝛ aliter inueniri epacta.vt si sūmā q̄ remanet de p̄missa diuisiōe annorū dn̄i ꝑ tres iūcturas pollicis nūeremꝰ. Si em̄ numerꝰ finit in p̄ma iūctura.debemꝰ demere vnū d' ip̄o nūero [illegible] i secūda debemꝰ addere.ix. si in tercia debemꝰ addere.xix.ꝛ sūma inde [illegible]niēs est epacta.ꝛ h̄ si triginta nō trāscē[illegible] vo trāsiret abiect'.xxx. residuū erit epacta Un̄ vsus. Deme vnū.pꝰ adde.ix.pꝰ dena noueqꝫ Inuēta igit epacta demꝰ eā iūgere cū regl'aribꝰ mēsis cuiꝰ lunaz volumꝰ inuenire.ꝛ q̄ta fuerit sūma inde

1286

ꝯueniēs tota erit luna in kal'. illius mē-
sis. dūmodo. xxx. nō transeat. Si vero
xxx. trāsierit. abiectis. xxx. residuū erat
etas lūe. ꝛ si summa illa fuerit triginta
kal'. mensis. tunc luna erit. xxx. Si aūt
epacta nulla fuerit. puta in p̄mo anno
cicli lunaris. tunc ad inueniendū lunā
solus sufficit regular'. Sed qm̄ epacta-
rum rō quīcꝫ fallit ꝓpter embolismū seu
saltū lune. ideo de ip̄o breuit' videam⁹.

De embolismo.

Circa embolismū siue lune saltū notādū est ꝙ em-
bolism⁹ grece interp̄tat' latine su
peraugmentū seu supexcrescētia āni so
laris supra lunarē. q2 ergo ann⁹ solaris
excedit lunarē in. xj. dieb⁹. ex illo exces-
su ꝯstituunt'. vij. lunatōes in. xix. ānis ci
cli lunaris multiplicatis illis. xj. dieb⁹.
Et dicunt' lunatōes embolismales qua
rū q̄libet est. xxx. dieꝝ ꝛ attribuunt'. vij.
ānis embolismalib⁹. ita ꝙ i q̄libet ciclo
lunari. sūt. vij. embolismales. ꝛ. xij. cōes
Appellat' aūt ann⁹ embolismal'. q2. xiiij
luna p̄cedētis pasce vsꝫ ad. xiiij. sequen
tis habet. xiij. lunatōes siue. xiij. mēses
lunares. i. trecētos octogintaq̄ttuor dies
ꝛ iste ann⁹ est ann⁹ sctō moysi diuinitus
reuelat⁹. Cōis vero habet tm̄. xij. lunati
ones. i. trecētos q̄nquagintaq̄ttuor dies
quoꝝ dispositōes ꝑtinet iste v̄sus. Cur
sles has lachrymas odiosum q̄re tyrā-
nū. In isto v̄su sunt septē dictiōes septē
ann[illegible]s embolismalib⁹ seruiētes. p̄ma pri
mo[illegible] scdō. ꝛ sic p ordinē. ita ꝙ quota
e[illegible]ima lr̄a alicui⁹ istaꝝ dictionū in al
p[illegible]beto tot⁹ annus cicli epactalis erit
an[illegible]s embolismalis. Verbi grā. Cur
[illegible]ima dictio ꝛ seruit primo āno em-
[illegible]lismali. ꝛ c. est prima lr̄a illius dictio-
nis q̄ est tertia in alphabeto. ḡ terti⁹ an-
nus cicli lunaris est embolismalis. ꝛ ita
de alijs. hoc obseruato ꝙ hec dictio has
debet scribi cū h. Et dr̄ ann⁹ cōis. q2 sepe
duo ita ꝯiunctim incedūt vt inuicē se in
paschali solēnitate seq̄nt'. Embolismal'
vero sp solus ē. Ordo aūt istoꝝ annoꝝ
cōium ꝛ embolismaliū p3 in linea sub
sequēti. Cōmunis cōis embolismalis
cōis cōmunis embolismalis. cōmunis
embolismalis. cōis cōis embolismalis
cōis cōmunis embolismalis. cōmūis
embolismal'. cōis. cōis embolismal'. Ha
bito aūt āno embolismali. possum⁹ scire
in quo mense lūatio embolismalis cō-
tingat p hunc v̄sum. Nobilis ibo cibū
mō liber habeto coenū. In isto v̄su sūt
vij. dictiones. vij. mensibus seruientes.
in quib⁹ ꝯtingūt lunatiōes embolisma-
les in p̄fatis septē annis. prima primo.
scda scdo. ꝛ sic p ordinē. ita ꝙ quota erit
prima lr̄a alicui⁹ istaꝝ dictionū i alpha
beto toto mēse illi⁹ āni cui seruit illa di-
ctio ꝯtingit lunatio embolismalis. Itē
quota erit p̄ma lr̄a scdē syllabe in alpha
beto. tota die mēsis incipit lunatio em-
bolismalis. verbi grā. Nobilis est p̄ma
dictio ꝛ seruit prime lunatōi q̄ ꝯtingit i
tertio āno cicli lunaris. ꝛ m. est p̄ma lr̄a
huius dictōis. ꝛ est duodecima i alpha
beto. ḡ in duodecimo mense cōtingit lu
natio embolismalis. Item b. est prima
lr̄a scdē syllabe. ꝛ est scda in alphabeto.
ḡ in scda die illi⁹ mensis incipit illa lu-
natio. ꝛ sic de alijs. Si aūt velis plenius
illi⁹ rei veritatē inq̄rere. recurre ad epa-
ctā. ꝛ regulares illi⁹ āni de quo vis scire
ꝛ inuenies ita esse. Nūc videam⁹ vbi
fallat epacta iuncta regularib⁹ ꝓpt' em-
bolismū seu saltū lune. Circa qd̄ nota ꝙ
licet in ciclo lunari sint septē anni em-
bolismales vt supius dictum est. non tm̄
fallit epacta nisi in tribus. sc3 in. viij. xj.
ꝛ. xix. Vnde v̄sus. Octauo vndeno po-
stremo fallit epacta. In quo aūt loco vl'
mense ꝛ in quot locis fallat epacta iun
cta regularib⁹ his versibus denotatur.
Julius in denis ter magis octo vicenis
Bisextus nisi sit mars peccat i vnde tri

cenis. In totidem maius. augustus vero duobus. Hoc est dicere q̈ in octauo anni cicli lunaris fallit epacta cuȝ regularibus in maio ⁊ iulio. q̄ in kal'. maij cum luna deberet esse vicesimaoctaua. ꝭm epactā non reperit̄ nisi. xxvij. ꝓpter embolismū. Itē fallit in kal'. iulij eodeȝ anno. q̄ tunc luna deberet esse. xxx. ꝭm epactā. tñ non repit̄ nisi. xxix. ꝓpter embolismū. vbi credendū est embolismo ⁊ non epacte. Item in vndecimo anno fallit epacta. q̄ in kal'. martij ꝭm epactā deberet esse luna. xxix. sed ꝓpter embolismū reperitur tm̄. xxviij. Verumtñ si in illo anno fuerit bisextus: tunc corrigit̄ ille error. qm̄ ꝓpter bisextum addit̄ vna dies. Itē in. xix. anno fallit epacta i duobus locis. Nam ꝭm epactā luna deberet esse. xxix. in kal'. maij. sed ꝓpter embolismū non reperit̄ nisi. xxviij. ⁊ in eodē anno fallit in kal'. augusti. q̄ ꝭm epactam luna deberet ibi esse secūda sed ꝓpter saltū lune ibi tertia inuenit̄. q̄ lunatio iulij que deberet esse. xxx. in illo anno est tantū. xxix. ⁊ hoc contingit ꝓpter errorē nostri compoti. ⁊ tunc ann⁹ lunaris in duodecim diebus exceditur a solari. De saltu lune tradit̄ ille versus

Luna facit saltū quintilis luce suprema

Retrocedit eñ luna vna die sicut diximus ꝓpter errorē nostri cōpoti. vt in sequēti anno in kal'. septembris luna redeat sicut debet. Nisi eñ salt⁹ lune colligeret̄ contingeret error. vt in. xiiij. ciclis diceret̄ luna prima qñ esset plenilunium. Colligit̄ aūt sic iste dies. Quelibet eniȝ lunatio ad hoc vt lunationes sint equales haberet. xxix. dies ⁊ dimidiā minus quattuor momentis ⁊ vna vncia ⁊ vno athomo. Sunt aūt in ciclo ducentetrigintaquinqȝ lunationes. erunt ergo q̄ter tot momenta que sunt in vniuerso nongenta quadraginta. que diuisa per quadraginta constituunt. xxiij. horas ⁊ dimidiā. Postea ex ducentis trigintaquinqȝ vncijs constituunt̄. xix. momenta ⁊ remanent. vij. vncie. Et ex ducentis trigintaquinqȝ athomis constituuntur quinqȝ vncie. que vncie cum septē prioribus faciunt vnū momentū. quod iūctū ad. xix. momēta ꝓhabita facit dimidiam horam. que iuncta cuȝ alijs. xxiij ⁊ dimidia facit vnam diem. que subtrahitur vltimo anno a lunatione iulij. et dicit̄ saltus lune. Potest etiam facilius hoc modo colligi. Annus lunaris constat ex trecentis quinquagintaquattuor diebus minus vna hora ⁊ quarta parte vnius hore. ergo in. xix. annis habentur xix. hore. ⁊. xix. quarte horarum. ⁊. xix. septuagesime sexte partes quarte vnius hore. que faciunt in. xix. annis quartam partem vnius hore. ⁊ ita erunt. xx. quarte horarum que faciunt. v. horas. que iūcte. xix. horis prehabitis faciunt vnam diem. Est igitur saltus lune quidam dies collectus in. xix. annis ex eo superfluo quod dat̄ lunationibus. Et dicitur saltus lune non q̈ luna magis saliat illa die q̄ȝ alia. sed quia nos lunam cōputantes dieȝ illā super quā in alijs annis lunatio iulij dicit̄ triginta salimus siue ꝑtermittimus. non computantes lunā in vltimo anno cicli decēnouenalis nisi vicesimamnonam. Ideo autem subtrahitur dies illa a lunatione iulij in vltimo anno cicli decēnouenalis: quia iulius est vltimus in anno epactali inter mēses habentes. xxx. dies in lunatiōe vñ vltimo anno lunatio iulij non cōputat̄. xxx. sed. xxix. ⁊ ideo aureus numerus illius anni. scȝ decēnouenalis. ne crescat sequitur sine internallo minor ⁊ per consequens in alijs mensibus sequentibus vsqȝ ad ianuarium. sicut infra dicetur. Saltus ergo lune facit duas lunationes pariter esse. xxix. dierum Ad prefatos ergo errores facilius corrigēdos inuentus est aureus numerus de quo breuiter est videndum.

De aureo numero.

Aureus numerus

ille est q̄ ponit in kal. qui in quo
libet mēse indicat lunā primam
ad ꝓfatos errores facilꝰ corrigēdos in-
uentus. Et dicit aureꝰ numerus p simi-
litudinē. q2 sicut aurū supat oia metal-
la. ita iste numerus oēs alias orones lu
nares excellit. quē iulius cesar cū tanta
diligētia dr inuenisse. q̄ incipiens a quo
cūq3 āno cicli lunar. vbicūq3 inuenit lu
nā pmā in pmo anno cicli posuit. j. in
kal. in latere extrinseco iuxta litteras fe
riales. s. in quolibet mēse. τ in scdo āno
vbicūq3 inuenit primā posuit. ij. scz in q̄
libet mēse τ in tertio tres. τ sic de alijs.
τ ideo in kal. ianuarij ternariꝰ ē nume-
rus. q2 ibi luna inuenit tertio āno pma.
nec ibi debet poni altꝰ numerus q̄3 ter-
narius. q2 in nullo āno i kalēdis ianua-
rij luna est prima nisi in tertio anno ci-
cli decēnouenalis. In q̄busdā in kalen-
darijs numeri ipi designant p lr̄as al-
phabeti. Naz p vno ponit ibi a. p duo
bus b. p tribus c. τ sic de alijs numeris
τ litteris τ seriatim vsq3 ad litterā t. que
est. xix. in ordine alphabeti. Format
aūt aureus numerus ab illo ternario q̄
ponit in kal. ianuarij. Nā illis tribꝰ ad-
dunt. viij. τ ↄstituunt. xj. qui numerꝰ de
bet poni in tertia lr̄a ianuarij. Item il-
lis. xj. addunt. viij. que ↄstituūt. xix. que
numerus debet poni cū interuallo i q̄n
ta lr̄a [illegible]uarij. Itē illis. xix. addunt. viij
τ sic [illegible]. xxvij. Sed q2 aureꝰ numerꝰ
nō [illegible]sit. xix. τ ideo abiectis. xix. resi-
du[illegible] viij. debet poni immediate post
xix[illegible]c p totū kal. Patet ergo q quan
[illegible]ior numerus sequit minorē. tūc
debet inter vtrūq3 numer̄ dimitti vna
littera. τ quādo minor sequit maiorem
tunc nulla debet lr̄a intermitti. Vn̄ ver
sus. Dat tribꝰ octo cauens super ne de-
na nouemq3. Maior sit ternus minor:
aureus esto scd̄s. Verūtn̄ formatio illa
fallit in oi mense cuius lunatio est. xxix
dierū. s. in februario. aprili. iunio augu-
sto. octobri τ decembri. in quibꝰ post mi
norē numer̄ maior imediate locatus se
quit circa pncipiū mensis. qd̄ patz in h̄
versu. Mense breuis lune febrꝰ est ars
dat cito ganger. In isto v̄su sunt sex di-
ctōes sex mēsibꝰ deseruientes quor̄ lu-
natio est. xxix. incipiēdo i medio versu
vbi dicit februs. ita q quecūq3 fuerit ini
tialis lr̄a alicuius istar̄ dictionū sup ea
dem lr̄a in kal. maior numerꝰ sequit mi
norē sine spacio. i. nulla lr̄a dimissa i il-
lo mense cui seruit illa dictio. Verbi g̃-
tia. Februs est pma dictio τ seruit pmo
mēsi cuiꝰ lunatio est. xxix. s. februario. τ
f. est pma lr̄a. ḡ super primū f. mensis fe
bruarij maior numerꝰ sequit minorē i-
mediate. Simil̄r sup primū e. aprilis. et
sic de alijs. sed sup primū g. decembris
maior. s. xiij. sequit imediate minorē. s.
ij. τ sup eadem lr̄a. q2 est ibi duplex aure
us numerꝰ qd̄ designat geminatio huiꝰ
lr̄e g. in hac dictōe ganger. Itē fallit i iu
lio τ reliq̄s mensibꝰ vsq3 ad ianuariū in
quibus circa finē numerus. xix. sequit i
mediate ad. xj. numerū. Vn̄ versus. Ju
liusτ reliq̄ qui restāt dena nouēq3. Jun
gunt vndeno sic est rarꝰ aureꝰ ordo. Itē
sciendū est q qn̄. xix. imediate sequit. xj
tūc octauꝰ q̄ sequit debet tertio loco po
ni. Vn̄ v̄sus. Qn̄ ↄtinuas vndenis de-
na nouēq3. Maiori ternus tunc octona
rius esto.

De termino paschali.

De termino pasca

li tripliciter dat rō. Prima per
claues mosaycas. Scd̄a per eta
tē lune. Tertia p tabulas manuales. de
quar̄ qualibet videndū est. Sed pmo
de clauibꝰ. Et id̄ videndū est q̄d sit cla-
uis τ vnde dicat τ vn̄ habeat ortuz τ ad
quid inuēta fuerit. Clauis ē numerꝰ va-

riabilis datus anno ad inueniendū pn-
cipia q̄nq3 mobiliū festiuitatū.s.septua-
gesime.q̄dragesime.paschatis.rogatio-
nū ⁊ penthecostes.⁊ ideo sunt q̄nq3 cla
ues.⁊ quodlibet p̄dictoꝝ festoꝝ habet
xxxv.dies.in quib⁹ sp celebrat. A sede
aūt cuiuslibet clauis numerant dies.xj
vsq3 ad initiū ipsoꝝ.xxxv.dieꝝ.ꝑut hec
infra patebūt.Et dr clauis ꝑ similitudi
nē.q2 sicut ꝑ claues hostia reserant.ita
ꝑ talē numerum pncipia dictaꝝ festiui-
tatū nobis denotant.Habēt aūt ortum
iste claues terminoꝝ.a.xix.ānis cicli lu-
naris.⁊.vij.diebus septimane.Vn̄ pri-
ma clauis est.xxvj.Claues aūt alioꝝ an
norum sic formant.addam⁹ eñ semper
claui p̄cedētis āni.xix.⁊ summa inde ꝓ
ueniēs erit clauis sequētis āni si nō su
perat.xl.si vero summa illa supat.xl.ab
iectis.xxx.residuū erat clauis sequētis
anni.Verbi gr̄a.Clauis primi anni est
xxvj.cui si iungant.xix.erunt.xlv.vnde
abiectis.xxx.remanēt.xv.q̄ numer⁹ est
clauis sequētis anni.⁊ ita formant vsq3
ad.xix.ānos ꝑ ordinem.q2 non ꝓcedit
vltra.xix.numeꝝ.sed reuertit ad priorē
Vn̄ ciclus clauiū aurei numeri ⁊ epa-
ctaꝝ non differūt quātitate.differunt tñ
pncipio.q2 ciclus epactaꝝ incipit a sep-
tembri.ciclus aūt aurei numeri ⁊ claui-
um a ianuario.Vn̄ si velimus scire q̄t⁹
sit annus cicli ⁊ aurei numeri ⁊ clauiu3
possum⁹ scire ꝑ diuisionē annoꝝ dñi fa-
ctā supius in ti.de epacta.Inuēto quo-
tus sit ann⁹ clauiū possumus scire q̄ sit
clauis illius anni ꝑ hanc aliam rōnem.
Numer⁹ eñ ille q̄ remanet de diuisione
ānoꝝ dñi nūerari debet ꝑ sūmitates q̄n-
q3 digitoꝝ inchoādo a pollice.⁊ si nūe-
rus terminat in pollice debem⁹ addere
xxv.⁊ sūma inde ꝓueniēs erit clauis il-
lius āni.Si vero numer⁹ finit in indice
debem⁹ addere.xiij.Si i medio.xxxj.
Si in annulari.xix.Si i auriculari.vij.
Et si sūma inde proueniēs excesserit.xl.
abiectis.xxx.qd̄ remāserit erit clauis.q̄
additio his v̄sibus ꝯtinet.Vigintiq̄n-
q3 tredecim plus asse tricenos.Vn̄ vice
na epta digitis ꝓ clauib⁹ apta.Sedes q̄
dem clauiū nunq̄3 inueniunt in kalēda
rio nisi sup hanc lr̄a3 g.Prima ḡ g.ia-
nuarij est clauis septuagesime.vltima g
eiusdē mēsis est clauis q̄dragesime.Et
scd̄a g.martij est clauis paschatis.Ter-
g aprilis est clauis rogationum.Vlti-
ma g.aprilis est clauis penthecostes.
Vnde versus.Vltima g.prima iani:
martiiq3 secunda.Aprilis terna.tibi si-
gnat ⁊ vltima clauem.Habita ergo cla
ue anni incipe computare a sede clauis
⁊ comple illam in diebus kalendarij.ꝑ
ordinem ꝓcedēdo.⁊ vbi terminabit ibi
erit termin⁹ solēnitatis.ita ꝙ in ꝓximo
die dñico ibi sequēti erit initiū solēnita-
tis cui⁹ est clauis.ꝫ rogationes incipiūt
in sequēti die lune.⁊ si fuerit bisext⁹ cui-
libet claui ē vna dies addēda.Possum⁹
etiā scire pascales terminos ꝑ etatē lune
cui⁹ rōne3 sequimur iuxta ꝯsuetudine3
iudeoꝝ de quo talis dat regula.Accipe
lunā quecūq3 est in festo epiphanie ⁊ ꝑ-
fice illā ꝓcedēdo ꝑ dies kal.ordinate vs
q3 ad.xl.dies.⁊ si fuerit bisext⁹ vsq3 ad.xlj
⁊ in ꝓximo die dñico subseq̄nti erit ini
tiū septuagesime.Vnd̄ versus.A festo
stelle numerādo ꝑfice lunā.Quadragi-
ta dies post septuagesima fiet.Bissext⁹
q̄ñ fuerit supaddit vnus.Si cadat in lu
cē dñi.tunc sume sequētē.Si cadat i fe-
riā septenā.sitq3 bissext⁹.Linq̄ [illegible] dñi ꝓ
mū sumasq3 scd̄m.Habita g [illegible]uage-
sima terminos aliaꝝ mobiliū [illegible]uita-
tū facile scire potes.Nā a septu[illegible]esima
vsq3 ad q̄dragesimā sunt tres i[illegible]re se
ptimane.a q̄dragesima vsq3 ad [illegible]
sunt.vj.integre septimane.a pascha v̄o
vsq3 ad diē lune rogationū sunt.v.sept-
mane.⁊ vn⁹ dies.a paschate v̄o vsq3 [illegible]
pēthecostē cōputant q̄nquies decē dies
Terminū q̄3 paschalē his v̄sibus scire

potes. Post nonas martis. vbi sit luna noua require. Tertia lux dñi ꝓxima pascha tenet. Rursus vbicūq3 p⁹. xij. kal. aplis. luna. xiiij. reꝑit in dñica ꝓxima pascha celebrat. Itē qualiscūq3 lūa fuerit in kalēdis ianuarij talē fac eā in festo scti benedicti siue. xij. kal. aplis. Et illā cōputes vsq3 ad. xxiiij. ⁊ ibi erit pascha hebreorū. Rursus ab. viij. idus martij vsq3 ad nonas aplis sunt dies. xxix. q̃tacūq3 illorū lūa fuerit ꝑma cōputet. vsq3 ad. xiiij ⁊ ibi erit pascha hebreoꝝ. Est etiā ⁊ alia rō inueniēdi pascha ꝑ etatē lune. qm̃ qñ luna currit ꝑ. j. erit pasca dñica ꝑma p⁹ nonas aplis. qñ currit ꝑ. ij. erit dñica prima post. viij. kal. aprilis. qñ currit ꝑ. iij. erit dñica ꝑma post id⁹ aprilis. qñ ꝑ. iiij. erit dñica ꝑma post. iiij. nonas aprilis. qñ ꝑ. v. erit dñica prima post. xj. kal. aplis. qñ ꝑ. vj. erit dñica ꝑma post iiij. idus aplis. qñ ꝑ. vij. erit dñica prima post. iij. kal. aprilis. quādo ꝑ. viij. erit dñica prima post. xiiij. kal. maij. qñ per. ix. erit dominica ꝑma post. vij. idus aprilis. qñ ꝑ x. erit dñica prima post. vj. kal. aprilis. qñ ꝑ. xj. erit dñica prima post. xvij. kal. maij. qñ ꝑ. xij. erit dñica prima post pridie nonas aprilis. qñ ꝑ. xiij. erit dñica ꝑma post. ix. kal. aprilis. qñ ꝑ. xiiij. erit dominica ꝑma post. ij. idus aprilis. qñ per xv. erit dñica ꝑma post kal. aplis. qñ per xvj. erit dñica ꝑma p⁹. xij. kal. aplis. qñ ꝑ. xvij. erit dñica ꝑma post. v. id⁹ aprilis qñ ꝑ. xviij. erit dñica ꝑma p⁹. iiij. kal. aplis qñ [illegible] xix. erit dñica ꝑma p⁹. xv. kal. maij. [illegible]abulas insuꝑ manuales non null[illegible] inueniēdos pascales termios ꝯfec[illegible] sic dionisi⁹ isidor⁹ ⁊ q̃dā alij. q̃s ad p[illegible]ux[illegible]⁹ dimittēdas ne difficultas [illegible]ū onerosa. Ad pñs igit̃ sufficiāt c[illegible] infra scripta. Esse grauē nob bello karnē kaueam⁹. Bellū sepe gerēs etiam puto deijcit hostē. mox aie lucꝝ inuenies cū religiosis. In istis versib⁹ sūt xix. dictiones. xix. annis cicli lunar̃ seruientes ꝑmā primo. scd̃a scd̃o. ⁊ sic ꝑ ordinē sumpto initio a ꝑmo anno cicli. et quota fuerit ꝑma lr̃a dictionis in ordine alphabeti q̃ non desinat i m. tota die aplis. cōputando a mēsis principio versus finē erit terminus pasche hebreoꝝ i. luna. xiiij. ⁊ in ꝓxima dñica subsequēti erit pascha nostꝝ sicut in ꝑte sexta sub tractatu de pascha plene dictu3 est. Ibi etiā ꝑt3 quare sub. vi. kal. aprilis scribit̃ in kal. resurrectio dñi. Si vero dictio desinit in m. quota erit eius prima lr̃a i alphabeto tota die martij computando a mensis fine versus principium erit terminus paschalis iudeoꝝ ⁊ in primo die dominico qui postea occurrerit descendendo versus finem erit pascha nostrū hoc cautius obseruando. quia karnem ⁊ kaueamus in prefatis versibus debēt scribi per k. ⁊ hostem debent scribi per. h. que in hoc loco pro littera reputatur

Potest etiam ⁊ aliter pascha facile inueniri. Pone enim in kalendario tuo i margine aureum numerum sequente3 videlicet iuxta. xij. kalen. aprilis pone. xvj. iuxta vndecim kal. pone. v. iuxta. ix. kal. xiij. iuxta. viij. kal. ij. iuxta. vj. kal. x. iuxta. iiij kal. xviij. iuxta. iij. kal. vij. Itē iuxta kal. aprilis. xv. iuxta. iiij. nonas aplis. iiij. iuxta. ij. nonas. xij. iuxta nonas. j iuxta. vij. idus. ix. iuxta. v. idus. xvij. iuxta. iiij. idus. vj. iuxta. ij. idus. xiiij. iuxta idus. iij. iuxta. xvij. kal. maij. xj. iuxta. xv kal. xix. iuxta. xiiij. kal. viij. volens ergo terminū pasche inuenire adde vnu3 annis domini. tunc currentibus. postea diuide ipsos quotiēs poteris per. xix. Et si diuisio ꝑficiatur in. xix. ita q̃ nil supersit recurre ad kalendarium tuum. ⁊ i die illa iuxta quam inuenies scriptum. xix erit pascha hebreorum. quod semper celebrant in. xiiij. luna. ⁊ in sequenti dominica erit pascha nostrum. Si vero aliq̃d supsit vltima. xix. puta. v. vl. x. vl. xv. dies. tūc pascha hebreoꝝ erit in die illa.

iuxta quā scriptū inuenies.v.vel.x.vel. xv.ꝛ.sic de alijs ꝑmissis numeris ꝛ diebus.ꝛ in sequēti dñica erit pasca nostꝝ qđ nō potest esse añ.xj.kal.aplis nec pꝰ vij.kl.maij. Verbigrā. Hoc anno ↄputant anni dñi milleducēti octogintasex qrū milleducēti septuagintatres sūt recte diuisi ꝑ.xix.supsunt ergo. xiij. de ꝑmisso numero qbus addit vnꝰ ꝛ fiunt. xiiij.vbi ergo inueneris in tuo kal. hūc nūerū.ibi erit hoc anno pasca hebreoꝝ In seqntiuo anno erit vbi inuenies scriptū.xv.ꝛ sic vsqꝫ ad.ix. Postea uo reditur ad pmū.ꝛ sic ꝑpetuo fiet. Per eūdem qꝫ modū poteris terminū septuagesime inuenire. Pone em̄ in kalēdario tuo in margine iuxta.xvj.kal. februarij hūc nūerū.viij. Itē in eadē linea pone xvj. Iuxta.xv.kal.februa.pone.v.iuxta xiij.kal.xiij.iuxta.xij.kal.ij.iuxta.x.kl.x iuxta.vij.kal.vij.iuxta.v.kal.xv. iuxta. iiij.kal.iiij.iuxta.ij.kal.xij. Itē iuxta.kl febru. vnū.Itē in eadē linea.xviij.Itē iuxta.iij.nonas februa.ix.iuxta nonas xvij.iuxta.viij.ydꝰ.Febru.vj.iuxta.vj. ydꝰ.xiiij.iuxta.v.ydꝰ.iij.iuxta.iij.ydus xj.iuxta.ydꝰ.xix.Diuisis ḡ annis dñi ꝑ xix.vt ꝑmissuꝫ est vide qs numerꝰ supē sup.xix.ꝛ vbi illū in ipo kal.inueneris. erit ibi terminꝰ septuagesime q̄ semꝑ ē in luna.x.ꝛ in sequēti dñica septuagesimaꝫ celebramꝰ.q̄ nō potest esse añ . xv. kal.februarij.nec post.ix.kalen.marcij. sic nec q̄dragesima pōt esse añ.vj.ydus febru.nec post.ij.ydꝰ.marcij.Eodē etiā modo terminꝰ pēte.inueniri pōt. pone em̄ in tuo kal.in margine iuxta.vij.ydꝰ maij.xvj.iuxta.vj.ydꝰ.v.iuxta.iiij.ydꝰ. xiij.iuxta.iij.ydꝰ.ij.iuxta.ydꝰ.x. Itē iuxta.xvij.kal.iunij. xviij. iuxta.xv.kal. vij.iuxta.xiij.kal.xv.kal.iuxta.xij.kal. iiij.iuxta.x.kal.j.iuxta.vij.kal.ix.iuxta v.kal.xvij.iuxta.iiij.kal.vj.iuxta.ij.kal xiiij. Item iuxta.kal.iunij.iij.iuxta.iij. nonas. xj.iuxta nonas . xix.iuxta.viij. ydus.viij. Diuisis ergo ānis dñi ꝑ.xix. numerū illū q̄ superit sup.xix.qre in ꝑmissis locis kalēdarij.ꝛ vbi illū inueneris.ibi erit penthe.hebreoꝝ. qđ sꝑ est in luna q̄rta.ꝛ in sequēti die dñica erit pēthecoste nostrū.qđ nō potest esse añ.vj. ydꝰ.maij . nec post ydꝰ.iunij.sicut nec rogationes esse pñt ante.vj. kal.maij. nec post.iij.kal.iunij. Potest etiā pasca aliter inueniri ꝑ hāc tabulā sequētez.v. xv.xiij.ij.xxij x.xxx.xviij.vij.xxvij. xv. iiij.xxiiij.xij.j.xxj.ix.xxix.xvij. Isti numeri repñtāt q̄sdam dies aprilis ꝛ marcij.in q̄bus cōtingit pasca hebreorū cōputando dies illos a ꝑncipio ipoꝝ mēsium.ita ꝙ ipi numeri a viginti infra respondeāt aprili.a viginti supra marcio Hoc ergo vult dicere hec tabula ꝙ a ꝑmo anno cicli lunaris est pasca hebreorum in quinta die intrātis aprilis.in secundo anno eiusdē cicli est in. xxv. die intrātis marcij.ꝛ sic de alijs.donec nūeri ipius tabule cōpleant. Postea redit ad pmū annū cicli.Qualiter aūt inueniant anni cicli dictū est supra vbi agit de epacta.Quare festa saluatoris excepto festo natalis sint mobilia dictuꝫ est in.vj.ꝑte sub festo natalis. Vltimo nota s̄m Isiđ.ꝙ inter latinos ꝛ grecos est varietas super termino festiuitatis pascalis.quod prouenit . quia latini a.iij. nonas marcij vsqꝫ in.iij. nonas aprilis primi mensis lunam inquirūt , ꝛ si.xv. luna die dominica ꝓuenerit in aliā dñicam pasca ꝓtrahunt.vt premiss[illegible]m est Greci vero obseruāt primā lu[illegible] ab. viij . ydus marcij vsqꝫ in diem [illegible]am aprilis.

De ciclis quid sint ꝛ quot.

Quia i plerisqꝫ huius ptis locis de ciclo mentio facta est.iđ de ciclo aliqua dicamꝰ

Notandū est ergo ꝙ ciclus est spaciūȝ
aliquoꝝ annoꝝ in se rediens ꝺm aliq̄s
numeros. ⁊ dr̄ quasi circulus ꝑ duplicē
syncopā. Est eñ ciclus vocatus. eo ꝙ in
orbē digestus sit. ⁊ q̄si in circulū disposi
tum ordinē cōplectat̄ annoꝝ sine varie
tate ⁊ sine arte. Sunt aūt sex cicli. Pri
mus solaris. incipiēs in. vj. kal̄. martij. i
festo mathie. cōstās ex. xxviij. ānis cōti
nens ꝯcurrētes ⁊ regulares solares ⁊ lit
teras dn̄icales. ⁊ ānos bisextiles ⁊ cōes
Scd̄s est ciclus decēnouenalis. ꝯstans
ex. xix. annis. ⁊ incipit a ianuario. conti
nēs in se aureū numeꝝ ⁊ claues termi-
noꝝ. Tertius est ciclus lunaris incipi-
ens silr̄ a ianuario. habēs. xix. ānos. In
cipit āt. iiij. āno cicli decēnouenal̄. Hūc
inuenerūt romani vt scirēt qua hora lu
na a sole accenderet̄. Sed q2 ꝓcessu tē-
poris hec inuētio falsificata ē. nihil opa
mur ꝺm hunc ciclū. Quart⁹ est epactal̄
incipiēs. v. kal̄. decēbris. hn̄s similr̄ an-
nos. xix. ꝯtinēs in se regulares lunares
⁊ epactas ⁊ annos cōes ⁊ embolismales
Quint⁹ est ciclus magn⁹ cōstās ex q̄n-
gētis trigintaduob⁹ ānis. Vel ꝺm alios
q̄ngentis triginta ānis. ꝺm quē format̄
tabula dionisij. Sextus est ciclus indi-
tionalis ꝯstans ex. xv. annis ⁊ ꝯtinet in
ditōes. Romāi eñ q2 difficile erat de re
motis mūdi ꝑtibus venire singulis an-
nis romā ad soluēda tributa ꝑ eos ꝓui
cijs indicta. statuerūt ꝙ saltē singul̄ q̄n
quennijs soluerent̄ ita ꝙ p̄mo quinquē
nio apportarent ꝓ tributo ferrū ꝓ fab-
cādis armis. In scd̄o quinquēnio ar-
[illegible] ꝓ stipendijs militibus erogādis
[illegible] tertio aurū ꝓ simulacris fabricādis
[illegible]ic sꝑ post auꝝ qd̄ in anno. xv. ferebat̄.
[illegible]ipiebat q̄nquenniū quo ferrū iteruȝ
[illegible]uebat̄. ⁊ sic erat q̄si quidā circulus tē
poris. Quia ḡ romani sic fieri indixerīt
ideo illi anni inditio nūcupati sunt. de
quo dictū est supra. Premissuȝ aūt spa
ciū. v. ānoꝝ vocatū est lustrū. q2 venien
tibus nuncijs ꝓuinciarū cum tributo:
cū cereis ⁊ alijs preciosis sumptibus vr
bem lustrabant.

Finalis conclusio huius libri.

Nemo in hoc ope
re diuina officia sufficient̄ existi-
met esse exposita. ne forte opus
extollēdo humanū. diuinū improuide
extenuet sacr̄m. In diuis nāqȝ officijs
p̄sertim misse tot ⁊ tanta sunt inuoluta
mysteria. vt nemo nisi ꝑ vnctionē edo-
ctus ea sufficiat explicare. Quis eñ no
uit ordinē celi ⁊ ponet rōnes eius in ter
ra. Scrutator q̄ppe maiestatis opprime
tur a gl̄ia. Ego vo non ꝑualens lippiē-
tibus oculis solē in rota ꝯspicere. tanti
mysterij maiestatē q̄si ꝑ speculū in enig
mate mihi visus sum intueri. nec pene-
trās ad interiora cenaculi. sed p̄ foribus
assidēs in vestibulo egi diligenter vt po
tui. nō sufficienter vt volui. cū in huma
nis inuentionibus nil sit ex oī parte ꝑfe
ctū. nempe ꝓpter innumeras atqȝ ineui
tabiles negocioꝝ apostolice sedis iniū-
ctas necessitudines. quotidie more flu-
ctuum emergētes. que studētis ⁊ ad su-
periora tendētis obtundūt animū qua
si ꝯplexus atqȝ varijs ⁊ ineuitabilibus
irretitus nexibus vacare ad plenū neq̄
ui vt vellem. quinimmo vix valui medi
tata dictare. nedum cōcipere meditāda
Nam cuiusqȝ animus ad plura diuisus
fit ꝑfectio ad singula minor. Quocir-
ca non solum benignū sedulo imploro
lectorem. verum etiā liberum desidero
correctorē. Enimuero negare nequeo.
quin plura inserta sint in hoc opusculo
que possunt iusto iudicio nulla temeri-
tate culpari. Verum si quid forte lau-
de dignū reperiet̄ in eo diuine gratie pe
nitus ascribatur. Nam omne datuȝ op
timum. ⁊ omne donum perfectum de-
sursum est descendens a patre luminū.
Si quid vero indignum insufficientie

deputetur humane. Naȝ corpus quod corrumpitur agrauat animaȝ. ꝛ deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitantē. Aut siquidē ꝓprie aut eorum fortassis quorum dicta plerumq; potius recitādo q̄ȝ approbādo h introducta noscunt. Hec em̄ tam ex diuersis aliorum libellis ꝛ cō mentarijs more mellificantis apis q̄ȝ ex his que mihi diuina gratia propinauit fructuose collegi. ꝛ hanc doctrinā interno fluentē nectare. velut fauū mellis in diuinis officijs speculari volentibus diuino suffultus ꝑsidio ꝓpinaui. hāc solū apud homines ex ingenti ꝑpesso labore mercedem expectās. vt apud misericordissimū iudicem ꝓ peccatis meis deuotas orationes effundant.

Rationale diuinorum officiorum impensis Antonij kobergers Nurnberge impressum. Anno salutis millesimoq̄ quadringentesimo nonagesimoquarto. pridie kal. octobris finit feliciter.

